

T.C.
SİNOP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TARİH ANABİLİM DALI
YAKINÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

2 NUMARALI TEVZİAT DEFTERİ TRANSKRİPSİYONU
VE
DEĞERLENDİRMESİ

YAZAR
Sema YOLCU

ORCID NUMARASI
0000 0002-9214-169X

DANIŞMAN
DR.ÖĞR.ÜYESİ SUHA OĞUZ BAYTİMUR

SİNOP – 2021

2 NUMARALI TEVZİÂT DEFTERİ
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRMESİ
SEMA YOLCU
YÜKSEK LİSANS TEZİ
TARİH ANABİLİM DALI

T.C.
SİNOP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

2 NUMARALI TEVZİAT DEFTERİ
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRMESİ

SEMA YOLCU

YÜKSEK LİSANS TEZİ
TARİH ANABİLİM DALI

DANIŞMAN
DR.ÖĞR.ÜYESİ SUHA OĞUZ BAYTİMUR

SİNOP-2021

ETİK BEYANI

Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Sema YOLCU

ÖZET

Bu çalışmada XVII. yüzyıl ve XVIII. yüzyılda merkezi otoritenin gittikçe zayıflaması ve uzun süren savaşlar neticesiyle devlet kurumlarında ve iç güvenlikte meydana gelen bozulmalar ve bu bozulmalar sonucunda devletin askeri, siyasi, ekonomik alanlarda gittikçe zayıflaması ve bunun bedelinin halka yükletilmesi üzerinde durulmuştur.

Osmanlı Devleti hem merkezde hem taşrada otoritesini kaybetmesiyle atanan memurların görevlerini yerine getirmemesi bunda da liyakatsiz kişilerin göreve getirilmesi, memurluk sürelerinin kısa olması, kolay yönden kazanç sağlama ve kısa sürede zengin olma gibi sebeplerden dolayı adaletsizlik ve yolsuzluk gibi yollara başvurmalarına sebep olmuştu. Taşra da vergi toplamakla görevli kişiler devletin aldığı vergilerde usulsüzlük yapmaya ve alınması gereken vergiden fazlasını almaya, kendi isteklerine göre vergiler koymalarına, devlete gönderilen defterlerde farklı olup kendilerindeki defterlerin farklı olması gibi sebepler yerel güçlerin güçlenmesine sebep olmuştu ve Osmanlı topraklarında ayan ve eşkıya gibi kişiler var olmaya başladı. Bu kişilerde aynı yolsuzluk ve usulsüzlüklere başvurmaktaydı. Bu yerel güçler ve devlet memurları aralarında anlaşmalar dahi yapmaktaydılar. Olan yine masum reayaya olmaktaydı. Adaletsizlik her kurumda meydana gelmiş ve bunun önüne geçilemez bir hal almıştı. Sonuç olarak ağır vergi yükü altında ezilen fakir halk ya yerini yurdunu terk etmek zorunda kalmış yada eşkıyalık hareketlerine katılmıştır.

Anahtar kelimeler: Osmanlı Devleti, Vergi, Adalet, Güç, Halk

ABSTRACT

In this study, it is emphasized that the deterioration of state institutions and internal security as a result of the weakening of the central authority and the long-lasting wars in the 17th and 18th centuries, and the weakening of the state in military, political and economic fields as a result of these deteriorations, and the cost of this to the people.

The fact that the appointed officials did not fulfill their duties due to the Ottoman Empire losing its authority both in the center and in the provinces, caused them to resort to ways such as injustice and corruption due to reasons such as the appointment of unqualified people the short duration of their civil service, the easy way of earning Money and getting rich in a short time. The reasons such as the people responsible for collecting taxes in the provinces, to make irregularities in the taxes collected by the state, to collect more than the tax that should be collected, to impose taxes according to their own wishes, to the fact that the books sent to the sata were different and the books they had were different caused the local powers to become stronger and people such as notables and bandits began to exist in the Ottoman lands started. These people resorted to the same corruption and irregularities. These local powers and state officials were even making agreements among themselves. What happened was again the innocent reayaya. Injustice occurred in every institution and it became unavoidable. As a result, the poor people, Who were crushed under the heavy tax burden, either had to leave their homeland or joined the banditry movements.

Keywords: Ottoman State, Tax, Justice, Power, People

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	ii
İÇİNDEKİLER.....	iii-iv
ÖNSÖZ.....	v
KISALTMALAR.....	vi
GİRİŞ.....	1-2

BİRİNCİ BÖLÜM

1.XVII. VE XVIII. YÜZYILA KISA BAKIŞ.....	3
1.1.İdari Alandaki Sorunlar	3
1.2.Ekonomik Alandaki Sorunlar.....	4
1.3.Sosyal Alandaki Sorunlar.....	5
1.4.1.Ayanlık	6
1.4.2.Eşkiyalık.....	7-8

İKİNCİ BÖLÜM

2.OSMANLI VERGİ SİSTEMİ VE TEVZİAT.....	9
2.1.Osmanlı Devleti'nde Vergi.....	9
2.2.Tevzi' veya Tevziat Defteri Nedir?.....	10
2.3.Tevzi' Defterlerinde Yer Alan Bazı Vergiler.....	11
2.3.1.Tekâlif Örfiyye:.....	11
2.3.2.Tekalif-i Şakka:.....	11
2.3.3.İmdadiyye-i Seferiyye:.....	11
2.3.4.İmdadiyye-i Hazariyye:.....	12
2.3.5.İâne-i Cihâdiyye:.....	13

2.3.6.Avârız:.....	13
2.2.6.1.Bedel-i Nüzul:.....	13
2.2.6.2.Resmi Sürsat:.....	14
2.3.7.Kürekçi Bedeli:.....	14
2.3.8:Beldârân:.....	14
2.4.Tevzi’ Defterlerindeki Yolsuzluklar ve Gidermek İçin Alınan Tedbirler.....	15-16
2.5.Tevzi’ Defterlerinde Yer Alan Masraf Defteri Tablosu.....	17-25

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. BELGELERİN ÖZETLERİ VE TRANSKRİPSİYON.....	26-496
3.1. Hüküm Özetleri.....	26-112
3.2. Belgelerin Transkripsiyonu.....	113-496
DEĞERLENDİRME	497-498
SONUÇ.....	499
KAYNAKÇA.....	500-501

ÖNSÖZ

Osmanlı Devleti kurmuş olduğu idari düzen ve adil sistem sayesinde yüzyıllarca hüküm sürmüş ve çok geniş bir alana hükmetmiş bir imparatorluktu. Ancak bu yükseliş beraberinde bir takım problemleri de getirmişti. Devlet güçlü iken pek gözükmeyen aksaklıklar devletin XVII. yüzyıldan sonra gücünü yavaş yavaş kaybetmeye başlamasıyla gün yüzüne çıkmıştır. Merkezi otoritenin bozulması buna ilaven art arda yapılan savaşlar ve savaşlar neticesinde alınan yenilgiler Osmanlı Devletini iyiden iyiye yıpratmıştı. Ayrıca Osmanlı Devletini ayakta tutan unsurların başında güçlü bir ekonomiye sahip olası gelmekteydi. Bu güçlü ekonominin temelini de devletin halkına sağladığı imkânlar karşısında onlardan, devletin işleyişine katkı olarak talep ettiği vergiler gelmekteydi. Ancak yaşanan sorunlar vergilerin kat kat artmasına bunun altında ezilen halkın ortaya çıkmasına sebep oluyordu.

Yapmış olduğum bu çalışmada tezin konusunun tespiti ve hazırlanmasında, yardımlarını benden esirgemeyen, değerli danışman hocam Doktor Öğretim Üyesi Suha Oğuz Baytimur' a teşekkür ederim. Ayrıca tezin yazım aşamasında bana yardımcı olan değerli dostlarım Eda Büyük ve Rukiye Koca'ya ve çalışmam boyunca desteğini esirgemeyen aileme minnettarım.

Sinop, Haziran 2021

Sema YOLCU

KISALTMALAR

EFD	: Edebiyat Fakóltesi Dergisi
SBD	: Sosyal Bilimler Dergisi
İFD	: İlâhiyat Fakóltesi Dergisi
SBE	: Sosyal Bilimler Enstitüsü
TD	: Tarih Dergisi
DTCFD	: Dil Tarih Coğrafya Fakóltesi Dergisi
OTAM	: Osmanlı Tarih Araştırmaları Merkezi
TTK	: Türk Tarih Kurumu
H.	: Hicri
M.	: Miladi
C.	: Cilt
S.	: Sayı
S.	: Sayfa
B.	: Belge
s.	: Sayfa
Sad.	: Sadeleştiren
Hz.	: Hazırlayan

GİRİŞ

Osmanlı Devleti'nin gerilemeye başlamasıyla birlikte, merkezi otoritesini kaybetmesine binaen ve toprakları küçülmeye başlamasıyla beraber önemli miktarda gelirlerini kaybeden vüzera kesimi yüksek caizeler ödeyip atandıkları mahallerde verdikleri parayı geri alabilmek için halktan yüklü miktarda vergiler almışlardır, devletin belirlediği vergi miktarının dışına çıkıp baskı ve yıldırımlarla, halka zulüm ve işkence yapılmıştır. Aynı zamanda bu dönemde taşrada ortaya çıkan âyan diye adlandırılan bir zümre var ve halk bunlara karşı hakkını da arayamıyordu çünkü güçlü olan vali ya da âyan adli işlerisağlamakla yükümlü olan kadı'yı da baskı altına almışlardı, zaten birçok kadı ya da naip güçlü ailelerle bir olup halkı soyma furyasına katılmışlardı. Padişahların, halktan fazla vergi alınmamasına, zulüm yapılmamasına dair fermanlar, adalet nameler çıkartmışsa da bu düzenlemelerin pek işe yaramadığını halkın İstanbul'a yaptığı şikâyetlerden anlamaktayız.

Tevziât Defteri, bölge halkından alınan menzil imdadiyesi, menzil bargirleri ücreti, zahire baha, imdad-ı hazeriyye, imdad-ı seferiyye, avarız, nüzul, sürsat, kürekçi bedeli, vs. pek çok ihtiyaç kaleminin yer aldığı bir defter çeşidi olmasına rağmen zamanla bu vergiler halktan fazla miktarda ve usulsüzce alınır olmuş ve sıkıntıya düşen insanların İstanbul'a çok sayıdaki şikâyetleri üzerine merkezden mübaşir tayiniyle yapılan tahkikat neticesinde fazladan alınan vergilerin azaltıldığı ya da tamamen kaldırıldığı defterdir.

Bu çalışmada ki amacımız Tevziât defteri ışığında o dönemde yaşanmış olan sıkıntıları görmek ve incelenmemiş olan bir defterde ki bilgileri tarih camiasına sunmaktır. Tezde Tevziât defterini üç bölüm olarak sunduk, ilk iki bölüm Tevziât defteri ve muhtevasını içerirken üçüncü bölümde de belge özetleri ve metin transkripsiyonunu verdik. Tevziât Defteri; Başbakanlık Osmanlı Arşivinde bulunan defter tasnifleri bölümünde; Bab-ı Asafi 989 numaralı Divan-ı Hümâyün Defterleri katalogunda mevcuttur. Hicri 1207-1256, Miladi 1792-1840 yılları arasında ki kayıtları ihtiva eden 7 adet Tevziât defteri mevcuttur.

İncelemiş olduğumuz Tevziât defteri 192 sayfadan oluşmaktadır ve hicri 16 ayı içermektedir, defterde sayfa numarası verilip belge numaralı verilmemiş olup tarafımızdan hüküm hüküm gidilip hüküm numarası verilmiştir, defter 1208 Cemâziyelâhir ayından başlayıp 1209 Zilhicce ayıyla son bulmaktadır, Milâdi olarak 1794-1795 yıllarına yani III.Selim dönemine takabil etmektedir. Defterde ki yazı çeşitleri divani ve kırık divaniden

oluşmaktadır. Belgeler genel itibariyle okunaklı olmasına karşın bazen zorlukları da bünyesinde barındırmaktadır, tam emin olamadığımız ve okuyamadığımız kelimeler üç nokta(...) koyarak bu konuda yanlış bir bilgiye mahal vermemeye gayret ettik. Toplam 192 sayfa 350 hükmü inceledik.

Metin transkripsiyonunda mümkün mertebe kurallara riayet etmeğe çalıştık, transkripsiyonda (ع) harfi şeklinde, hemze (ء) işareti ' şeklinde gösterilmiştir. Harf-ı tarifler 'l- şeklinde, elif (ا), Vav (و) ve Ye (ی) harfleri ile yapılan uzatmaları '^' işaretiyle gösterilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. XVII. VE XVIII. YÜZYILA KISA BAKIŞ

Osmanlı Devleti kuruluşundan sonra Anadolu ve Rumeli'ye doğru genişleyerek Fatih Sultan Mehmet'in 1453'te İstanbul'un fethi ile arkasından gelen Yavuz Sultan Selim ve Kanuni Sultan Süleyman devrinde de Osmanlı İmparatorluğu'na dönüştürülerek cihan devleti haline gelmiştir. Bunda ulu'l emre itaat anlayışı, adalet devletin temelidir anlayışı, kapıkulu sistemi, toprak sistemi ve millet sistemi gelmekteydi. Ancak hal böyle iken 16.yy'ın sonlarından veya 17.yy'ın başlarından itibaren bu süreç tam tersi olarak işlemeye başlamıştır.¹ Cihan devleti haline gelen Osmanlı Devleti nasıl yükseldiyse artık tam tersi olarak gittikçe düşmekteydi. Bunda etkili olan birçok sebep beraberinde gelmekteydi ve sürecin beraberinde getirdiği en önemli hususlardan biri bozulmalardı. Devletin her kademesinde başlayan sorunlar beraberinde bozulmalar o da yolsuzlukları usulsüzlükleri getirmiştir. Biz daha çok üç alanda meydana gelen sorunlar üzerinde durduk bunlar idari alandaki sorunlar, ekonomik alandaki sorunlar ve sosyal alandaki sorunlar.

1.1.İdari Alandaki Sorunlar

Osmanlı Devleti'nin cihan devleti haline gelmesinde en özelliklerinden biri de merkezi yönetim anlayışıdır ve bunda da önemli olan idari sistemin işleyişidir. Ancak İmparatorluğun kuruluşundaki sağlam temellere dayalı kurumlar, bazı değişikliklerle devam etmekte ise de merkezi otorite zayıflamış, yolsuzluk, rüşvet her yeri sarmıştı.²

Devletin her kurumunda başlayan bozulmaların biri de vezirlikteki bozulmalardı. Vezir sayılarındaki artış, beylerbeylerin görev yerlerinin vezirlere verilmesi, Anadolu'dan ve Rumeli'den uygun sancakların verilmesi ve bundan beylerbeyinin ve sancak beylerinin mumnun olmaması ve diğer bir sorunda görev süreleriydi. Görev sürelerinin kısalığı daha çok caize uygulamasıyla ilişkilendirilmekteydi. Caize uğruna atamada yapılan masraflar henüz telafi edilmeden sık sık görevden alınan vezir açıkta kalıyo ya da zayıf gelirli eyaletlere gönderiliyordu. Ayrıca kısa süre kalması düzen ve otorite sağlamasını güçleştiriyordu. Bu boşluk yönetim ve güvenlik açısından en çok halka zarar veriyordu. Halkın cerime ve garime

¹ Bayram Kodaman, Osmanlı Devleti'nin Yükseliş ve Çöküş Sebeplerine Genel Bakış, *Sosyal Bilimler Dergisi*, S.16, Aralık 2007, s.13.

² Yücel Özkaya 'XVIII. Yüzyılda Taşra Yönetimine Genel Bir Bakış', *Türkler*, C.11, Ankara, 2002, s.699.

şeklinde salma yaparak para toplamaları, reayanın fazla vergi ile ezilmesine sebebiyet veriyordu.

Beylerbeyiler ve sancak beylerinde de bozulmalar meydana geldi ve levent ve sekban adı ile ikişer üçer bin ve devletten kaçan ve sorguya çekilmekten korkanları çevrelerine toplayıp bunları kendi amaçları için kullanarak ahalinin başına bela ederlerdi. Bu kişiler kapısız kaldıklarında köyden köye dolaşıp kendilerini halka beslettirirlerdi. Beylerbeyi ve sancak beyiler hazeriye ve seferiye adları ile ahaliye mal üzerinden aynı veya paraya çevrilmiş nakdi vergiler salmakla ve boşalan zeamet ve tımarları kim daha çok rüşvet verirse ona vermeye başlamışlardı.

Taşra da adaleti simgeleyen kadılar da da bozulmalar baş göstermişti. Kadılar zaman zaman sancak beyleri, mütesellim ve mütegalipier tarafından görevlerinden alınmış veya onların isteklerini yerine getirmek zorunda kalmışlardır. Kadılar kendilerine arpalık olarak verilen kazalara gitmemeleri yerlerine işten anlamayan kişileri naip olarak atamaları da ehli şerde bozulmalara neden olmuştu.³ Kadılar hatta kendi çıkarlarını gözetip mahkemelerde kim daha fazla para verirse onun lehine sonuçlandırırđı. Nakibül eşraf kaymakamları da pek çok yolsuzluk hareketine başvurmuşlar ve bazı kazalarda harc-ı makul, devriye, tevcih, sadat akçesi, mururiye adlarında kendilerine paralar toplamışlardır.⁴

1.2.Ekonomik Alandaki Sorunlar

Osmanlı Devleti Kanuni Sultan Süleyman döneminde en ihtişamlı dönemini yaşarken bu dönemden sonra meydana gelen bozulmalar beraberinde mali sorunları da getirmiştir. Bunun başlıca sebebi uzun ve yenilgiyle sonuçlanan savaşların sonucu olarak Osmanlı hazinesinin önemli bir gelir kaynağını kaybetmesidir. Ancak asıl ekonomik sorunun temel nedenini olarak toprak sisteminde meydana gelen değişiklikler oluşturacaktır. Osmanlı Devleti'nin uygulamış olduğu tımar sistemi en önemli gelir kaynağını oluşturmaktaydı ancak tımar sisteminin bozulması ve iltizam ve malikâne sistemlerine geçilmesi başka sıkıntılara sebep olmuştur. Osmanlı ekonomisi çökmeye başlarken Avrupa gelişmeye başlamış ve ürettikleri malları yurt içine girmesi bunların ise Osmanlı ekonomisini daha da kötüye gitmesine sebep olmuştur. Bunların bedeli olarak daha çok vergi alınımına gidilmiştir. Vergilendirme keyfi davranışlar ve tefeciliğin artması köylü kesimin zamanla topraklarından kopmaları ayrıca vergi gelirini açık artırma yoluyla alan mültezim devlete ödediği bedeli çıkarttıktan sonra kar amacıyla kat

³ Özkaya, 'XVIII. Yüzyılda Taşra Yönetimine Genel Bir Bakış', s.701-702.

⁴ Özkaya, 'XVIII. Yüzyılda Taşra Yönetimine Genel Bir Bakış', s.701-702.

kat fazlasını çıkarma yoluna gitmesi köylünün toprağını terk etmesi ve bu da beraberinde başka sorunları getirmiştir.⁵ Yine Avrupa'nın gelişmesiyle ordan gelen gümüşün giderek artması ve Osmanlı ülkesine girmesi akçenin değerinin düşmesine neden olarak fiyatlarda dalgalanmalara ve ulufe askerlerinin özellikle kapıkullarının enflasyonu karşılar oranda maaş istemeleri gibi sebepler Osmanlı ekonomisini krize sokmuştur.⁶ Bunun gibi birçok sebep Osmanlı ekonomisini durma noktasına getirmiş ve bunun bedelini reayadan usullü usulsüz vergi alınımına itmişti. Artan vergi oranlarından daha çok yapılan usulsüzlükler halkı daha da zor duruma sokmuştur. Ekonomik bozulma beraberinde sosyal bozulmaları da getirmiştir.

1.3.Sosyal Alandaki Sorunlar

XVI. yy'ın ortalarından itibaren siyasi, ekonomik alanda meydana gelen bozulmalar beraberinde sosyal alandaki bozulmaları da getirmiştir. İdari alandaki bozulmalarda gördüğümüz gibi devlet kurumlarındaki bozulmalarla reayanın üzerine yüklenilmesi beraberinde gelen celali isyanlarının çıkması, medrese öğrencilerinin sayılarının artması mezun olduklarında iş bulamayınca soygunculuğa ve toplu harekete girişerek uzun süren suhte isyanlarını yaratmıştır. Şehirlere gidip iş arayan gençler çalışacak yer bulamadıkça levend kümeleri, hırsızlık soygun, eşkiyalığın artması, içki, fuhuş ve öteki ahlaksızlıkların alıp gitmesi.⁷ Ayrıca kapıkullarının sayılarının artması savaşa gitmeyip başka işlerle uğraşmaları bunların köy, kasaba ve benzeri yerlerde çift, çubuk, faizcilik, esnaflık gibi işlerde yer almaları, kasabaların ve şehirlerin eli para tutan beylerbeyi, sancakbeyi kadı, müderris, çavuş, yeniçeri, sipahi vb. resmi kişilerde köylere kadar uzanarak çiftçinin elinde bulunan toprakları elinden alıyorlar, ürettiklerini yok pahasına kapatıyorlardı. Köylü sürekli ezilmekteydi ve çoğu da resmi görevli olan yani arkasında devlet otoritesinin desteği bilinen kişiler tarafından yapılmaktaydı.⁸ Osmanlı Devleti gönderdiği hükümlerin her sonunda fukaranın artan masraflardan korunması ve masrafların reayaya yüklenilmemesi istenilmişse de işe yaramamıştır. Fukara halk haksız kazanç sağlayan memur veya devlet görevlileri tarafından zorunlu vergiye mahkûm edilmiştir. Bazen devletin bile bundan haberi olmamaktaydı. Çünkü devlete başka tevzi' defteri gönderilip kendileri başka başka defterler tutmaktaydılar. Zimmete para geçirme en çok görülen hükümlerde bahsedilen konuydu. Kazada bulunan vali, kadı, mütesellim, mübaşir vb. ve ayan kimseler zimmetlerine çokça para geçirmişlerdir.

⁵ Yusuf Kemal Öztürk, Osmanlı Normatif İktisadi Yapısının İç ve Dış Kaynaklı Bozulma Nedenleri, *Akademik Bakış Dergisi*, S.54, Mart-Nisan 2016, Kırgızistan, s.399-400.

⁶ Fatma Acun, 'Celâli İsyanları(1591-1611)', *Türkler*, C.9, Ankara 2002, s.696.

⁷ Mustafa Akdağ, 'Genel Çizgileriyle XVII. Yüzyıl Türkiye Tarihi', *Tarih Araştırmaları Dergisi*, C.4, S.6, Ankara, 1966, s.204.

⁸ Akdağ, s.203-204.

Ayanlar en çok zulm eden usulsüzlük yapan kimseler başında gelmekteydi. Toplumda faizcilik de en çok görülen konulardan biridir. Alınan vergilere çokça faiz uygulanmış ve fazlasını zaten kendilerine ayırmışlardır. Devletin bunları kontrolü oldukça uzaktı sadece hükümlerde fukranın artan masraftan korunması emredilmekteydi.⁹ Böyle bir ordamda sosyal bir toplumdan bahsetmek zor görülmektedir.

1.3.1.Ayanlık

Osmanlı Devleti'nin 16.yy'dan başlayarak görülmeye başlayan bozulmalar 19.yy'a gelindiğinde her alanda daha şiddetli hissedildiği bir dönem olma özelliği göstermekteydi. Tımar sisteminin bozulmasıyla uygulamaya çalışılan iltizam ve malikâne sistemleri merkezi otoritenin taşrada zayıflamasına bundan dolayı Anadolu'da bu yolla güçlenen bir sınıfın doğmasına sebep olmuştu. Bu duruma sebep olan diğer bir uygulama da 18.yy'da Enderunlu vali tayini yerine her sancak ve vilayetin ileri gelenlerin arasından birinin vali olarak atanması ve bunun yaygınlaşmasıyla yönetime başka güçlerin katılması anlamına gelmekteydi. Yerel güç olarak ortaya çıkan bu kişiler ayan olarak adlandırılmaktaydı. Ayanların ortaya çıkmasıyla beraber kapılarında kalabalık bir kapı halkı bulunmakta ve bunları beslemekteydiler. Ayanlar bu kişileri beslemek ve masraflarını çıkarmak için halka yüklendikleri gibi kazançlarını artırmak için de tevzi defterlerine bolca akçe ekleyerek zulüm ve suiistimaller yapmakta ve elde ettikleri bu gücü bazen rakiplerine ve özellikle de devlete karşı kullanmaktaydılar.¹⁰ Devlet de taşrada güçlenen bu kişileri yani ayanları itaat altında tutabilmek için bazen valilik, voyvodalık, mütesellimlik gibi görevlere atamaktaydı. Bu durum ayanların daha da güçlenmelerine merkezi idarenin taşradaki uygulamaları için göz ardı edemeyeceği bir konuma yükselmelerine yol açmıştır.¹¹ Halk tarafından ne kadar şikâyetlerde bulunulsa da güçlü ve zengin olmalarından dolayı bu kişiler uzun süre ayan olarak kalabiliyordu.¹² Öldükten sonra bile görevleri esnasında yığdıkları servet ve kazandıkları itibar ileri de onların oğullarının da ayan olmasında büyük rol oynamıştır.¹³ Ayrıca ayanların statüleri kanunnamelerde mevcut değildir. Ayan tayin olunan şahıs, eğer devlete karşı gelmez, hakkında şikâyet olmaz yahu rakibi tarafından bertaraf edilmez ise ölünceye kadar bu görevde kalırdı. Halkın çoğu zaten korkudan şikâyet edemez durumdaydı.

⁹ Bkz.Sayfa 7/Hüküm 12, Sayfa 20/Hüküm 41, Sayfa 46/Hüküm 89, Sayfa 47/Hüküm 92, Sayfa 48/Hüküm 93 vb. birçok hükümde yer almaktadır.

¹⁰ Yücel Özkaya, *Osmanlı İmparatorluğunda Ayanlık*, TTK, Ankara, 2014, s.369.

¹¹ Kemal Kaya, '19. Yüzyılda Anadolu'da İç güvenlik Sorunları ve Voyvodalar', *OTAM*, S.19, s. 239-240.

¹² Öksüz, s.172.

¹³ Yuzo Nagata, *Tarihte Âyânlar Karaosmanoğulları Üzerine Bir İnceleme*, TTK, Ankara 1997, s.168.

Bu yüzdendir ki istedikleri meblağları toplamakta ve zimmetlerine geçirmektedirler. Devlet bu kimselerin kontrolünde etkisiz kalmıştır. Ancak zimmetlerine geçirilen miktarın tahsili istenmiştir bunların tahsili konusu da bilinmektedir. İstedikleri gibi hareket etmişler ve halkı sömürmüşlerdir. Halk şikâyet etse de ya nezre bağlanırlar başka bir yere hapis edilmelerine karar verilir ya da nasihat edilirdi.¹⁴

1.3.2.Eşkiyalık

Osmanlı Devletin’de sosyal ve ekonomik hayatın bozulmasıyla beraber uzun süren savaşlar halka yapılan zulüm ve baskıların artmasına sebep olması adeta kargaşalık bekleyenlere fırsat vermiştir. Rumeli’de haydutların faaliyetleri artarken, Anadolu’da aşiretlerin, leventlerin, yeniçerilerin eşkiyalık hareketlerinde artışlar görülmüştür.¹⁵

Eşkiyalık olaylarının başlaması sebepleri arasında özellikle Şehzade Mustafa ile Şehzade Selima arasındaki mücadele de önemli yer tutmaktaydı. Bu mücadele sırasında işi gücü olmayan binlerce Anadolu köylüsü paralı asker olarak rakip şehzadelerin altında toplanıp kazanan şehzadenin altında askeri sınıfa yükselmeyi düşünüyordu.¹⁶ Ayrıca asi suhteler, başıboş köylüler, resmi görevlilerin başına buyruk mensupları ile muhalif ya da itaatsiz askerler eşkiyalığı besleyen diğer kaynakları oluşturmaktaydı. Yine Osmanlı yönetimi de eşkiyalığı besler konumdaydı. Anadolu’da silah kullanmasını bilen topraksız gençleri paralı asker olarak tuttu ve kaynaklarda bunlar levent ve gurbet taifesi olarak geçmekte olan askerlerdi. Bunların sefer ücretleri ödenmediğinde ya da görevlerine son verildiğinde çetelere dönüşüp köylerde dolaşarak halktan zorla para topluyorlardı. Devlet bunları yok etmek isteyince yine aynı şeyi yaparak halktan birlikler, gruplar oluşturarak bunları yok etmelerini istiyor böyle olunca da bir yandan da bunları yeniden üretmiş oluyordu.¹⁷

Eşkiyalık yapanlar sadece eşkiyalık, hırsızlık, yol kesme, gasp gibi olaylarla kalmamış reayanın eşyalarını ve hayvanlarını alarak tarım sektörünü ve ticareti sekteye uğratmıştır. Bunlardan daha da kötüsü halkın namusunu kirletme, yaralama ve öldürmeyle ocakları söndürerek ailelerin dağılmasına sebep olma gibi konularda insanları cezalandırma şeklinde

¹⁴ Özkaya, s.368. Ayrıca ayanlarla ilgili bkz.Sayfa 20/Hüküm 41, Sayfa 46/Hüküm 89, Sayfa 47/Hüküm 92,Sayfa 48/Hüküm 93 vb. birçok hüküm yer alır.

¹⁵ Mehmet Karagöz, ‘18.Yüzyılın Başlarında Malatya ve Çevresinde Eşkiyalık Hareketleri’, *OTAM*, S.5, 1994, s.197.

¹⁶ Göknur Akçadağ, ‘16.Yüzyılda Bir Osmanlı Sancağı’nda Eşkiyalık Hareketleri: Malatya Sancağı Örneği’, *Trakya Üniversitesi, EFD*, C.2, S.3, Ocak 2012, s.44-45.

¹⁷ Nilüfer Alkan Günay, ‘18. yüzyılda Osmanlı Taşra Yönetim Düzeninin Sosyo-Kültürel Yapıya Etkileri, (Bursa Örneği)’, *Uludağ Üniversitesi, SBE*, Bursa, 2010, s. 138-139.

de gerçekleşmiştir. Eşkiyalık hareketleri de bu anlamda toplumun güvenliğini tehdit etmekteydi, eşkiyalığın bu türü devlete karşı olmaktan ziyade halka zulüm, adam yaralama, öldürme, hırsızlık ve yol kesme gibi eylemlerdi.¹⁸

17.yy ve 18.yy’da bu eşkiyalık olayları artınca devlet paralı askerlik uygulamasını kaldırmaya çalışmıştır. Ancak devlet görevlilerinin beylerbeyi sancakbeyi vb kapılarında besledikleri leventler onların gücünü belirler konuma gelmişti. Ne kadar kapı halkları varsa o kadar güçlü konumdaydılar. Bu durum askeri gücün merkezden taşraya kayması anlamına geliyordu. Durum böyle olunca yine reayaya yüklenerek besledikleri bu kişilerin geçimi için vergi alıyorlardı. Bu vergi almada da usulsüzlük yapılmakta ve bazen ihtiyaçtan fazlasını alıyorlardı. Bu eşkiya grupların kimileri idarecilerine bağılı olarak kimileri başıboş olarak halka yükleniyordu. Devletin en çok masraf olarak ayırdıkları meblağ eşkiya zümresinin yaptıklarına karşılık onların üstesinden gelmek ve bertaraf etmek için sekbanlara ayrılan ulufe miktarlarıydı. Eşkiyalık sadece maddi olarak değil manevi olarak da toplumu etkiliyordu.¹⁹ Eşkiyalıkla ilgili son olarak eşkiyalık hareketleri 16.yy’da Anadolu da yayginken Rumeli’de benzer eşkiyalıklar yoktu ancak 17.yy’dan sonra Rumelide de eşkiyalık hareketleri görülmeye başlamış ve Anadolu’daki eşkiyalıktan farklı olarak Rumelideki eşkiyalık olayları doğrudan devlete karşı yapılmıştır.²⁰

¹⁸ Kaya, s.239-240.

¹⁹ Günay, s.139-140.

²⁰ Mehmet Karagöz, ‘17.Asrın Sonunda Filibe ve Çevresinde Eşkiyalık Hareketleri(1680-1700)’, Fırat Üniversitesi, SBD, C.16, S.2, Elazığ, 2006, s.375-376.

İKİNCİ BÖLÜM

2. OSMANLI VERGİ SİSTEMİ VE TEVZİAT

2.1.Osmanlı Devletinde Vergi

İnsanların birlikte yaşama arzusunun bir sonucu olan devletin varlığını devam ettirebilmesi için güçlü bir ekonomiye ihtiyacı vardır. Bu ekonomiyi de güçlendirecek olan iyi organize edilmiş, sistematik ve sağlam bir vergi sistemidir. Osmanlı Devleti’de diğer devletler gibi varlığını devam ettirebilmek ve yaşadığı coğrafya da ve içinde bulundurduğu çeşitli din mezhep ve ırka mensup nüfusuna iyi bir hizmet sunabilmek için kendine özgü bir vergi sistemi geliştirmiş ve uygulamıştır.²¹

Osmanlı Devleti Müslüman bir ülke olarak kurulduğundan vergi sisteminin de İslami ilkelere göre belirlenmesi gayet doğaldı ancak toprakların genişlemesiyle uzun bir süre gayri müslim toplumları idare etmesi iki önemli ayrım söz konusu olmuştur. Şer’i ve Örfi vergiler.²² Şer’i vergi; bu verginin temelini İslam dininin sosyal hayatı düzenleyen kuralları yatmaktaydı. İslam dininin temeli olan Kur’an ve hadisler açısından bakıldığında zaman Müslümanların ödedikleri vergiler ile gayrimüslimlerin ödedikleri vergiler tamamen birbirinden ayrı bir şekilde düzenlenmiş ve bu iki zümre farklı olarak ele alınmıştır. Şer’i vergiler altında aşar; mahsullerin onda biri olarak alınan vergidir. Haraç; arazi-i harciyeden yani Müslümanların fethettiği topraklarda yerli halkın kalmasına izin veriliyorsa o topraklardan alınan vergidir. Cizye; ehli kitap olan gayri müslimlerden alınan bir baş vergisidir. Bu vergiyi ödeyenler askerlik yapmazlar ve devletin onların emniyetini sağlamanın karşılığı olarak bu vergiyi öderler.²³ Örfi vergi; şer’i vergilerden sonra en büyük gelir kaynağını bu vergiler oluşturuyordu. Her yörenin örf ve âdetine göre değişik biçimlerde uygulandıkları için örfi vergi adını almışlardır.²⁴ Örfi vergi değişik vergilerden oluşur ve bu vergilerin bir kısmından tevziat defterinde yer alan vergiler kısmında bahsedilmiştir.

²¹ Abdullah Sami Tekin, ‘Klasik Dönem Osmanlı Devleti İktisadi ve İctimai Düzeninde Vergi Sistemi’, *Akademik Tarih Araştırmaları Dergisi*, C.1, S.1, 2019, s.59.

²² Tekin, s.59.

²³ Abdullah Mutlu, *Tanzimattan Günümüze Türkiye’de Vergileme Zihniyetinin Gelişimi*, Ankara, 2009, s.48-51.

²⁴ Ünal Taşkın, ‘Rûsûm-ı Örfiye’, *Tarih Okulu*, S.XIV, İlkbahar-Yaz-2013, s.57.

2.2.Tevzi' veya Tevziat Defteri Nedir?

Osmanlı Devleti'nde Tevzi' defteri uygulaması 17.yüzyılın sonlarında ortaya çıkmıştır. Bu uygulamadaki amaç yereldeki kamu harcamalarını yine yerel halka başvurarak finanse etmektir.²⁵ Bunun için yöre halkının kamu harcamalarına katılım paylarını gösteren tevzi' defterleri kaza bazında hazırlanırdı. Katılım payları, kadı başkanlığında, şehir kethüdası, esnaf temsilcileri, ihtisap nazırı, ayan, mütesellim ve mahkeme görevlileri tarafından hesaplanıp kent merkezindeki halk, esnaf grupları, kasaba ve köyler arasında tevzi' edilirdi. Ardından bu paylar tahsil edilmek üzere Tevzi'/Tevzi'at Defterleri, Masarifat Defterleri ya da Salyâne Defterleri adıyla şer'iyye sicillerine kaydedilirdi.²⁶

Masraflar tevzi' defterine yazıldıktan sonra kaza merkezi mahallelerinden sonra sancak, kaza, nahiyelere ve köylere salınırdı. Bu masraflar, menzil imdadiyesi, menzil bargirleri ücreti, zahire baha, imdad-ı hazeriye, imdad-ı seferiye, avarız, nüzul, sürsat, kürekçi bedeli, bedel-i beldar, yaylakıye, kışlakıye, tekâlif-i örfiyye, menzil ücretleri, paşalar için harcanan paralar, emr-i ali ile görevlendirilen kişilere verilen zahire, aşçı, konak ücretleri, teftiş için gelen görevlilere, şehir kethüdalarına, kadılara, naiplere, mimar başılara, mübaşirlere, menzil beygirlerine, kaza halkı tarafından görevlendirilen kişilere, muhızır başılara, muhızırlara, mahkeme katipleriyle hademelere, mukayyitlere, sekbanbaşılara, sekbanlara, ordu için temin edilen hayvanlara verilen masraflar vb vergi şeklinde tahsil edilmekteydi.²⁷

Tevzi' defterlerinin düzenlenmesinden ve uygulanmasından bahsedersek bu defterler, senede iki defa, altı ayda bir Ruz-ı Kasım ve Ruz-ı Hıdırellez aylarında şehir kethüdası, ayân, mütesellim, esnaf derneklerinin temsilcileri, kadı ve mahkeme görevlileri bir araya gelerek bu tür giderleri masrafları kayda geçirmişlerdir. Şer'iyye siciline giderin nereye kimler tarafından yapıldığı ve ne kadar olduğu ayrı ayrı yazılarak toplanmıştır. Genel gider toplamına '*Harc-ı imza*', '*Kalemiye*', '*Kâğıt Bedeli*' giderleri de eklenerek kent merkezindeki halka, kasabalara, köylere paylaştırılmıştır. Yazılan bu tutanağın bir sureti incelenerek onaylanması için İstanbul'a gönderilirdi.²⁸ Gönderilen defterler görevli memur tarafından gözden geçirilir ve altına tasdik ibaresi yazıp mühürlendikten sonra üzerine '*sahh*' keşidesi çekilip padişah

²⁵ Yakup Akkuş, 'Osmanlı Maliyesi Literatüründe İhmal Edilmiş Bir Tartışma: Tevzi' Defterlerinden Vergi-i Mahsûsa'ya Geçiş', *Tarih Dergisi*, İstanbul 2017, S.65, s.32-33.

²⁶ Akkuş, s.32-33.

²⁷ Yücel Özkaya, 'XVIII. Yüzyılın Sonlarında Tevzi' Defterlerinin Kontrolü', Selçuk Üniversitesi, *EFD*, S.1, Konya, 1981, s.135.

²⁸ Esra Şahin, '1754 Numaralı Çorum Şer'iyye Siciline Göre Çorum'da Sosyal ve Ekonomik Hayat(1826-1838)', Hitit Üniversitesi, SBE, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Çorum 2017, s.103.

onayına sunulmakta bir emri âli ile ait olduğu kazaya iade edilerek toplanmasına izin verilirdi. Defterler kontrol edilirken imkânlar ölçüsünde gereksiz ve fahiş vergi kalemleri tenzil edilmekteydi. Böyle olunca defterlerin merkezden denetimi sürekli olmaktan ziyade periyodik olması nedeniyle denetimin göstermelik kaldığı çoğu kere kusurların atılarak rakamların biraz yuvarlaklaştırıldığı anlaşılmaktaydı.²⁹

Özellikle 18.yüzyılda birçok kez tevzi' defteri düzenlenerek taşra halkı yasal olmayan vergilerle ve masraflarla mağdur edilmiştir. İdari amirler tarafından ve ekseriya keyfi vergiler için tertip olunan bu defterlere ise 'aralık tevzii' denirdi ki, 1830 yılında bir fermanla kat'ı suretle ilga ve men olunmuştur.³⁰

2.3.Tevzi' Defterlerinde Yer Alan Bazı Vergiler

2.3.1.Tekâlif-i Örfiyye: Tekâlif, aslen ve esasen ikiye taksim olunup biri meşru diğeri gayri meşru isim olunmuş, meşru olan kısmına tekâlif-i şer'îyye, gayri meşru olan kısmına tekâlif-i örfiyye denilmiştir. Tekâlif-i örfiyye geçici ve olağan dışı durumlarda iç sorunların ve dış savaşların çözümünde teklif olarak konulmuş bir vergi gurubudur. Her yıl Vali, Mütessellim ve Voyvodalar tarafından vücut ve ayân-ı memleket ve şer' şerif ma'refetiyle verginin dağıtıldığı yerin erkek nüfusuna veya haneler üzerine dağıtılarak Ruz-ı Hızır ve Ruz-ı Kasım itibariye iki taksit ile alınmak üzere Tevzi Defterleri düzenlenir ve bu defterler mahkemelerde sicillerin mahfuz bölümüne kayd edilirdi.³¹ Ancak iki taksitle alınması yani altı ayda bir kural olarak belirlense de buna bek uyulmamış çeşitli zaman ve müddetlerde alınmıştır.³² Bu durum daha çok kazaların uzaklığından ve devletin yönetiminde meydana gelen sorunlardan kaynaklanmaktadır.

2.3.2.Tekâlif-i Şakka: Bir zarurete bağlı olmadan reayadan alınan ağır vergileri ifade etmektedir. Valiler tayin olunurken yüksek derecede ödedikleri hediyelerin tutarını geri almak ve kapı halklarının gereksinimlerini sağlamak ayrıca kısa süre görevde kalacakları için mümkün olduğunca çok gelir elde etme isteğinden dolayı bu vergiyi almışlardır.³³ Bu tür vergiler kaide ve nizam olmadığından şer'i hukuka aykırıdır. Osmanlı devletinin ortaya

²⁹ Ali Açikel-Abdurrahman Sağır, 'Tokat Şer'îyye Sicillerine Göre Salyane Defterleri(1771-1840)', *TD*, 2005, s.103-104.

³⁰ Akkuş, s.37.

³¹ Emrah Maral, '1 Numaralı Tevziat Defteri', Fırat Üniversitesi, SBE, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Elazığ 2013, s.18.

³² Bkz. Sayfa 1/Hüküm 2, Sayfa 14/Hüküm 29, Sayfa 11/Hüküm 22, Sayfa 85/Hüküm 171 vb. pek çok hükümde yer alır.

³³ Özkaya, 'XVIII. Yüzyılın Sonlarında Tevzi' Defterlerinin Kontrolü', s.136.

koyduğu tekâlif kaidelerinin çiğnenmesi ve kanunsuz olarak ehli örf mensupları tarafından vergi tahsil edilmesi çıkarılan ferman ve adaletnamelerle engellenmeye çalışılmıştır. Ancak yine de başarılı olunamamış, zamanla tekâlif-i şakka türünden vergilerin sayısı ve çeşitleri artmıştır. Şakka türünden vergiler şu isimlerle anılmaktaydı: Tüfekçiyan akçesi, kaftan akçesi, zirdave akçesi, kışlak akçesi, teftiş akçesi, post akçesi, mataracı akçesi, şayka bedeli vesairdir.³⁴ Bunlar sadece birkaçıdır ve çeşitli isimler altında birçok para alınmış ve bunları vergi adı altında toplamışlardır ancak bunlara vergi demekle yanlış olur para toplamak için koyulan isimler demek daha doğru olacaktır ve alınan bu paralar altında halk ezilmekteydi ve bazen bunun çaresini halk kaçmakta bulmuşlardır.

2.3.3.İmdadiyye-i Seferiyye: İsminden de anlaşıldığı üzere sefere ve harplere bağlı olarak alınan bu vergiyi muharebe ve asker masraflarını karşılamak için halktan alınan vergidir. Bu vergi Osmanlı'nın durmak bilmeyen harplerle karşılaşması sebebiyle hazinenin mali yükü kaldıramaması yüzünden konulmuştur. Bu vergi bazen hazineye gönderilir bazen de doğrudan doğruya orduya memur olan serdara verilirdi. Bu vergi sadece halk tabakası olan esnaf, tüccar vs alınmıyor duruma göre devlet adamları da vermekteydi.³⁵ Ancak devletin her alanında başlayan bozulmayla beraber alınan bu vergilerde de usulsüzlükler yolsuzluklar başlamıştı. Seferlerin durduğu dönemlerde de ister sefer olsun ister olamasın aynı isim altında vergiler toplanmış ve bunlar ordu veya devlete toplanılmamış bulunulan kazada artık kim varsa bazen vali bazen mütesellim bazen kadı bunları toplayıp zimmetine geçirmiş bazende anlaşıp pay etmişlerdir ve olan yine fukara halka olmuştur.³⁶

2.3.4.İmdadiyye-i Hazariyye: Bu vergi de imdadiyye-i seferiyye gibidir. Tek fark bu vergi barış zamanların da toplanmıştır. Bu vergi her yıl 6 ayda bir 2 taksitle alınmıştır. İmdadiyeler valilerin en önemli gelir kaynaklarıdır.³⁷ Bu vergi çeşiti de diğerleri gibi valilerin savaş olmayan zamanlarda ki giderlerinin bir kısmını karşılamak için ayrılmış olup yalnız lüzumlu halde alınırken zamanla sürekli ve düzenli olarak toplanmaya başlanmıştır. Halkın en çok şikayet ettiği vergi türlerinden birisi olan hazeriye vergileri, toplanacağı vergi gurubunun belirlenmesi ve toplanması sırasında yasadışı uygulamalara kaynaklık etmiştir.³⁸ Devletin haberi olmadan toplanır olmuştu ve kendilerinin belirledikleri miktarlarda ve altı ayda bir

³⁴ Fatma Sırtkaya, 'Klasik Dönem Osmanlı Hukukunda Avarız Vergileri', Süleyman Demirel Üniversitesi, SBE,(Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Isparta, 2017, s.45.

³⁵ Ziya Kazıcı, 'Osmanlı'da Örfi Vergiler ve Bu Vergilerin Kaynağı Olan Örfi Hukuk', Marmara Üniversitesi, İFD, İstanbul 1986, S.4, s.292-293.

³⁶ Bkz. Sayfa 3/Hüküm 5, Sayfa 4/ Hüküm 7, Sayfa 28/Hüküm 57 vb. birçok hükümde görülmektedir.

³⁷ Zeynel Özlü, Göynük'e(Bolu) Ait Bazı Gelir ve Giderlerin Tahlili: Avarız Vergisi', OTAM, C.19, S.19, Ankara, 2006, s.385.

³⁸ Özlü, s.385.

alınması gerekirken istedikleri zamanlarda toplanılmıştır. Zamanı da ücreti de kendileri belirler konuma gelmişlerdi. Hükümlerde her ne kadar gereğinden fazlasının toplanılmaması istenilse de bunun önüne geçilememiştir.³⁹

2.3.5.İâne-i Cihâdiyye: İsminden de anlaşılacağı üzere harplerden dolayı devletin düştüğü masrafları azaltmak ve savaş giderlerine az da olsa halkı ortak etmek ve her yerin mali imkânlarını göze alarak tevzi edilen mükellefiyettir. Bu vergi kaleminin miktarı zaman ve duruma göre değişiklik göstermektedir. İmdadiyyeden farkı sadece merkeze gönderilmiş olmasıdır. İmdadiyyei seferiye ile aynı yerden alınmaması gerekirdi. İlk başlarda geçici olan bu vergi devam eden harplerden dolayı devamlılık kazanmıştır.⁴⁰ Ancak Osmanlının zayıflaması ve duraklamayla beraber devletin her kademesinde başlayan bozulma beraberinde vergi toplamadaki usulsüzlükleri de getirmişti. Bunun la beraber diğer vergilerde olduğu gibi bu vergi çeşitinde de usulsüzlükler görülmüş ve keyfi olarak toplanıp ferdi zimmetlere geçirilmekteydi. Devlet her ne kadar gönderilen hükümlerle bu vergilerin usulsüz toplanılmamasını emr etmiş ve haktan usulsüz vergi toplanılmasına karşı çıkmışsa da bunun önüne geçilememiştir. Uzun süre toplanan bu vergiler Tanzimat Fermanıyla kaldırılmıştır.

2.3.6.Avârız: Genelde olağan vergiler dışında olağanüstü zamanlarda tebaaya yüklenen bedeni, mali, aynı bir vergidir. Müslümanların cihat için yardım etmeleri gereğinden hareketle doğmuşsa da zamanla teşkilatlanmayla ve mali sistemin geliştirilmesiyle, isteğe bağlı olan bu vergi zamanla devlet tarafından bir ödev haline dönüştürülüp zorunlu ödemeler şeklini almıştır. Doğrudan merkez tarafından toplanmış ve sözü edilen hizmetleri sağlamak için ek kaynak oluşturmuştur.⁴¹ Tebaanın bütün imkânlarına tekabül eden bu vergi değişik isimlerle zikredilmekteydi. Bunlar ‘Menzil malı’, ‘bedel-i nüzul’, ‘zahire baha’, ‘han’, ‘hâne’ ve ‘çayır kirası’ vb bunlardan bir kaçıdır.⁴² Birçok isim altında toplanmış ancak okuduğumuz hükümlerde görüldüğü üzere menzil ücreti, nüzul bedeli ve zahire baha adları daha çok kullanılmaktadır. Kullanılan bu isimler altında gereğinden fazla olarak birçok meblağ alınmış ve kendi zimmetlerine geçirilmişlerdir.

2.3.6.1.Bedel-i Nüzul: Nüzul, askeri-mali bir kavram olup askerlerin bir yere konaklamalarında yapılacak olan masraflar için alınan bir vergidir.⁴³ Genellikle un ve arpa

³⁹ Bkz. Sayfa 1/Hüküm 2, Sayfa 2/Hüküm 3, Sayfa 6/Hüküm 10, Sayfa 6/Hüküm 11, Sayfa 14/Hüküm29, Sayfa 15/Hüküm 30, Sayfa 41/Hüküm81, Sayfa 44/Hüküm 86 vb. birçok hükümde rastlanılmaktadır.

⁴⁰ Kazıcı, s.294.

⁴¹ Sırtkaya, s.58-60.

⁴² Kazıcı, s.295.

⁴³ Özlü, s.388.

olarak tahsil edilmekte ve kadının vazife sahasında şehir, kasaba ve köylerden alınmaktaydı. Halkın elinde bulunan yiyecekleri usulsüz olarak ve gereğinden fazla alınarak bazende gerekli olmadığı zamanlarda da alınarak halkı perişan etmişlerdir.

2.3.6.2.Resmi Sürsat: Belli ve tayin edilmiş bir bedel karşılığında un, ekmek, arpa, koyun, yağ, bal, odun, saman vs. gibi muayyen bir erzakı belli bir yere getirip orduya satmasıdır.⁴⁴ Ancak bozulmalarla beraber diğer vergiler gibi bu vergide de usulsüzlük yapılarak belirli bir miktara alınması bildirilmiş olmasına rağmen kazada bulunan vali, kadı, mübaşir vb. memurlar istedikleri miktarı belirleyip halktan o miktara yiyecekleri almışlardır.

2.3.7.Kürekçi Bedeli: Devlet gemilerde çalışabilecek, kürek çekebilecek ve yelken açıp toplayabilecek olanları genellikle esir veya mahkûmlar arasından tedarik ediyordu. Büyük seferlerin gerektiği durumlarda kürekçi temin etmek ve bunları beslemek gerektiği zaman başvurulmuş usullerden birisi de kürekçileri memleket dâhilinde mecburi bir hizmet mükellefiyetine tabi tutarak toplamaktı. Bu şekilde toplanan kişileri devlet önceden onar akçe yevmiye ile istihdam edilirdi ve bunların masrafları da yer ve mıntıkaya göre sekiz, dokuz avarız hanesine bir kürekçi düşecek şekilde taksim ederek tevzi defterine yazılıp tahsil edilirdi. Bunların aylık ücretleri için de gerekli olan parayı da temini için her haneden seksen akçe olmak üzere kürekçi başına bin iki yüz akçe toplanmıştır.⁴⁵ Daha sonraları toplanan bu levantler memleket dâhilinde toplandığından seferlerin durması ve duraklamayla beraber bunların ücretleri ödenemediğinde onlarda tekrar memleketlerine dönmeyip eşkiyalığa başvurmuşlardır. Halktan zorla para toplamaya hatta öldürmeye kadar varıp birçok insanı öldürmüşler ve ocaklarını yağmalayıp talan etmişlerdir. Tek başlarına veya toplu olarak hareket ederek bazende başka köklü eşkiyalara karışarak dağlı eşkiyası olarak halkı perişan etmişlerdir.

2.3.8:Beldârân: Çok geniş alana hâkimiyet kuran Osmanlı Devleti bunca topraklar üzerinde geçitlerde yolcuların emniyeti ve temin için merkezden adam gönderemeyeceği gibi bunlara merkezden maaş da ödeyemezdi. Her mıntıkada bulunan dağların geçit yerlerinde veya dar boğazlarında nöbet tutma işini ora halkına bırakıyordu. Buna karşılık zamana bağlı olarak azalıp çoğalabilen bu bedel mıntika sakinleri için tevzi' defterine yazılarak tahsil ediliyordu.⁴⁶ Zamanla bunlarda o görevde uğraşsın veya uğraşmasın deftere yazılıp ücret

⁴⁴ Kazıcı, s.297.

⁴⁵ Kazıcı, s.298-299.

⁴⁶ Kazıcı, s.300-301.

alınmakta ve hatta bazı memurlar istedikleri kişiyi bu göreve alındı gösterilip istedikleri meblağı almakta ve deftere başka yazıp başka başka ücretler almışlardır.⁴⁷

2.4.Tevzi’ Defterlerindeki Yolsuzluklar ve Gidermek İçin Alınan Tedbirler

Tevzi’ defterlerindeki örfi vergilerin dağıtımı ve toplanmasında zamanla yerel yöneticiler tarafından yolsuzluklar ve usulsüzlükler yapılmıştır. Örneğin 17. Yüzyılda her alanda meydana gelen bozulmalar ekonomik bozulmalarıda beraber getirmişti. Akçenin değer kaybetmesi beyler ve paşalarında ekonomik olarak sıkıntıya düşmesine sebep olmuştu. Bu sıkıntıdan kurtulmanın yolunu taşrada görünüşte yasal olan hizmet akçesi ve pişkeş gibi vergileri tahsil etmekte bulmuşlardı. Aynı zamanda mütesellim, voyvoda vb yöneticilerde bu hizmet akçesine benzer vergiler istemeyi alışkanlık haline getirmişti. Yaptıkları devriyelerle sadece vergi tahsiliyle yetinilmemiş halktan ek vergilerde toplanmıştır.⁴⁸ Ayrıca yine devlet görevlileri gittikleri yerlerde reaya tarafından üç gün süre için barınma ve ihtiyaçlarının teminine padişah emriyle izin verilmişti. Ancak bu görevliler bu kuralı da aşarak birçok maiyetiyle seyahat etmiş ve uzun süre aynı yerde kalarak haklarını kötüye kullanmışlardır. Bu görevlilere ayrıca padişahın özel izniyle aciliyet gerektiren durumlarda kendi vergilerini de koymuşlardır. Bunda da padişaha riayet edilmemiştir. Dolayısıyla kamu görevlileri usulsüz olarak reayadan gelir elde etmeye çalışmışlar bu durum halk tarafından merkeze bildirilmişse de pek bir değişiklik olmamıştır.⁴⁹ Yine devlet tarafından yollanan görevliler için kahve parası kaydının bulunduğu ayrıca zahire baha, hediye baha, konak masrafı gibi masrafların ağırlık kazandığı görülmektedir. Bütün tedbirlere karşı defter harcı, vilayet masrafı ve ayan ücreti adları ile paralar toplanmıştır ve böylece emval-i miri yeden hariç senede üçer dörder defa vergi alınır olmuştu. Bunlar için kazalar, kasabalar, köyler halkına vilayet masrafları ile ismi ve yeri belli olmayan hesapları kapsayan defterler düzenlenmemesi tekrarlanmaktaydı.⁵⁰

Bu gibi sebeplerden dolayı da III. Selim döneminde 1792’den itibaren yeni uygulaması getirilmişti.⁵¹ Bunlar defterler altı ayda bir, yani senede iki defa düzenlenecek, ayrıca defter düzenlenmeyecek. İsmi ve yeri belli olmayan masraflar kazalara dağıtılmayacak. Altı ay içinde her ne kadar masraf olursa isim ve yeri yazılıp İstanbul’a yollanacak. Bundan sonra her kazanın salyâne defterleri tevzi’ edildikten sonra kazaların mahkemesinden bir sureti çıkarılıp, İstanbul’a yollanacak. Defterlerde fazla ücret olduğu görülürse, defteri imzalayan hâkim ve

⁴⁷ Bkz. Sayfa 6/ Hüküm 9, Sayfa 7/Hüküm 13, sayfa 11/Hüküm 2, Sayfa 37/Hüküm 73 vb. birçok hükümde yer almaktadır.

⁴⁸ Sırtkaya, s.45-46.

⁴⁹ Sırtkaya, s.45-46.

⁵⁰ Özkaya, ‘ XVIII. Yüzyılın Sonlarında Tevzi’ Defterlerinin Kontrolü’,s.141-142.

⁵¹ Açıkel-Sağırlı, s.126.

vergi dağıtan ayan ile iş erlerinden bu miktar zorla geri alınacak ve sahibine verildikten başka, bu işe başvuran hâkimin ismi defterden silinecek, yani görevi geri alınacak ve kendisi kazadan sürülecek, diğer zalimlerde cezalandırılacaktır. Defterler İstanbul'da görevli kişilerce incelenecek.⁵² Ancak yine de önlenememiş birçok yerde ayan ve diğer yerel yöneticiler kendileri için deftere fazladan para ilave etmekten çekinmediği gibi iki ile on dört ay arasında değişen dönemler için hazırlayarak onaya da zamanında göndermemiştir. Kadıların sadece 'harç-ı defter ve imza' olarak kuruşta bir para almaları, mühim devlet işleri için gereken arz ve ilâmlardan başka harç alınmaması ve deftere fazla para yazılmaması emredilmekteydi.⁵³

Görülüyor ki nizamı cedid şartları dahi kazada yürütülmesi sağlanamamış ve ne adalet fermanları ne de münferid ferman ve hükümler valilerin, kadıların, ayanların, mütegalibenin senede iki defadan fazla defter düzenlememelerine fazla akçe toplamamalarını önleyememiştir ve halk yine alınan vergilerle ve paralarla ezilmiştir ve bazen careyi de kaçmakta bulmuştur. II. Mahmut döneminde de bu meseleler üzerine tedbirlere başvurmuşsa da yerel yöneticilerin usulsüzlük ve yolsuzluklarının önüne geçilememiştir. Tanzimat Fermanı'nın ilânıyla herkesin gelir durumuna göre vergi vermesi esası kabul edildiğinden tevzi defteri ile toplanan örfi vergiler kaldırılmıştır. Yerine 'an-cemâ'atin vergi' diye adlandırılan tek bir vergi getirilmiştir.⁵⁴

⁵² Özkaya, 'XVIII. Yüzyılın Sonlarında Tevzi' Defterlerinin Kontrolü', s.145.

⁵³ Açıkl-Sağırlı, s.126.

⁵⁴ Açıkl-Sağırlı, s.128.

2.5. Tevzi' Defterinde Yer Alan Masraf Defteri Tablosu

Bulunduğu Yer ve Kaza Adı	Süre Müd-det	Toplam Masraf Miktarı / Kuruş	Harcanılan Masraf Miktarı ve Harcanılan Yer	Verilen Karar
Rumeli Cisir-i Ergene	5,5 ay	20.092,5	320 kuruş mirimiran yiyecek masrafı, 4 bin kuruş altı aylık menzil masrafı, 190 kuruş konak tamiri, 550 kuruş usta ve bölükbaşılar neferatı, 1500 kuruş şehir kethüdası, 1200 kuruş konak masarifi ve 1362,5 kuruş dağlı eşkiyası ücreti, 1375 kuruş imdadiyye ve harcı imza ve mübaşirye masrafları	Hat ve tenzil kabul eder mevadda olmadığı ve tevzi ve tahsil edilmesi
Anadolu Balıkesir	6 ay	21.027	12.358 kuruş ferdi nihade olup 8.369 baki kalıp defteri mezbureye 2.750 kuruş yazılıp, menzil masrafı 23 kese akçe, nakil ücreti için 4.500kile hinta	Menzil imdadiyesi 3.000 kuruş tahrir olunduğu, nakil ücreti için 4.500kile hinta yazılı olup ancak ücret alınmayacağı belirtilmiştir.
Rumeli Yanbolu	8 ay	11.435	Sekban ulufesi 3.160 kuruş, ayanıyye 1.300 kuruş, mirimiran ücreti 159 kuruş ve toplam 4.619,5 kuruş ferdi nihade olduğu ve 5.814,5 kuruşunda ferdi nihade olduğu Rus elçisi için beygir ve nefer masrafı, dağlı eşkiyası, sekban ulufesi, menzili imdadiye, ayanıyye ve harcı imza vb. ücretleri içerir.	Hat ve tenzil kabul eder mevadda olmadığı ve ferdi nihade olup 4.619,5 kuruşun fukaradan tahsiline rıza olmadığı bu miktarların tevzi ve tahsiline ruhsat verildiği
Rumeli Siroz	6 ay	60.225	12.500 kuruş mevali tayini ve önceden ihmal olunmuş meblağ, 47.725 dağlı eşkiyası masrafı, mübaşirat ücreti, bendegani ve memleket masrafı olup	Tanzim ve tenzil kabul eder mevadda olmayıp Tevzi ve tahsil olunmadığı halde tekrar ve fazladan tenzil ve tahsil olunmasına rıza olmayıp fukaranın teksiri masraftan sakınılması

Rumeli Gelibolu	6 ay	11.580,5	Kalyoncu neferatı, ağa ve alemdar masrafı ve 2.000 kuruş menzil masrafı, 4.172 dağlı eşkiyası masrafı, 750 kuruş ayan ücreti, 252,5 harcı imza, mübaşir, me'kulat ve meşrubattan ibaret olup	Hat ve tenzil kabul eder mevdda olmadığı tevzi ve tahsil olunmamış ise 1 akçe dahi artırılmadan tevzi tahsiline ruhsat verilmesi bu emirce hareket edilmesi
Rumeli Demirhisar	6 ay	42.588	31.590 kuruş toplam masraf ve 11.998 kuruş menzil masrafı olup bunun 12.714,5'u kaza mütavininin zimmetinde olduğu, asıl masraf 28.826 kuruş olup	Tanzim ve tenzil kabul eder mevadda olmadığı Kaza mütavini zimmetinde olan meblağın tahsili ve bunun deftere kayd edilmesi
Rumeli Saraybosna	1 yıl		İzvornik kazası 3.330 kuruş, Belgradcık kazası 2.960 kuruş, Mahleme-i Zir kazası 4.238 kuruş, Zork kazası 2.234 kuruş, Mağlay 3.040, 5 kuruş, Belne kazası 4.001 kuruş, Saraybosna 5.235 kuruş	Haddi i'tidalde olup hat ve tenzil kabul eder mevadda olmadığı tevzi ve tahsıl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsiline ruhsat verildiği
Rumeli Akçakızanlık	6 ay	57.126	630 kuruş Venedik elçisi masrafı, 6.878 kuruş dağlı eşkiyası def'ine memur bostancıbaşı ücreti, 6.199 kuruş eşkiyaya memur vali masrafı, 18.012,5 yine dağlı eşkiyası def'i için sekban ulufesi, taayyüt ve sergende için	Haddi i'tidalde olup hat ve tenzil kabul eder mevadda olmadığı tevzi ve tahsıl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsiline ruhsat verildiği
Rumeli Yenice Vardar	6 ay	15.734	Eşkiya def'i için sekban ulufesi, evme, dağ bölükbaşları ulufesi, kalyoncu masrafı, serdar muhipleri, mübaşir ücreti mekulat ve meşrubat olup	Hat ve tenzil kabul eder mevadda olmadığı tevzi ve tahsıl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsiline ruhsat verildiği
Rumeli Yergöğü	6 ay	5.714	Masraflar haddi i'tidalde olup arpa emini adamı mübaşiriyye 120 kuruş idhal defter etmeleri 120 kuruş ferdi nihade olup	5.321 kuruşun tevzi ve tahsiline ruhsat verilip fukarâdan bir akçe tahsiline izin verilmediği

Anadolu Kayseriyye	6 ay	6.750	1.300 kuruş maktûan rabıta verilen menzil masrafı olduğunu	Menzilin maktûan verilmesi câiz olmadığı menzil masrafı ne mikdara bâliğ olur ise müfredât üzere o miktardan verilmesi
Anadolu Bursa	6 ay	17.703,5 4 para	Öncekiyıl kalyoncu neferatı 4.000 kuruş bu yılki kalyoncu neferatı ihracına memur mübaşire verilen 720 kuruş mübaşiriyeolarak toptan verilen 5.180,5 kuruş geri kalan 12.523 kuruştan 1.322 kuruş enfiye maddesi balasına	Enfiye maddesinin şüpheden arındırılması acaleten 'ilâm olunmasıve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve tenzîl olunan mebâliğden mâadâsı tevzi ve tahsîl olunmamış ise mükerrer ve ziyâde tahsîlinden kaçınılması
Rumeli Eburamye	10 mah	27.410	Ayanların 6.000 kuruş ahz ve memlekete sarf ve yekûn masraftan ferdi nihade eylediklerinden 21.410 kuruş kalmış olup ve geri kalan memleket masrafı olup	Hat ve tenzil kabul eder mevadda olmadığı 6.000 kuruş ferdi nihade olunan mâadâ 21.410 kuruşun tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği
Anadolu Hak	1 yıl		8.000 kuruşun 6.516 kuruş mahsubu şamil olmayan 1.484 kuruşun eski olduğundan tenzil ve ferdi nihade olmakla baki kalan 6.516 kuruşun tevzi ve tahsiline ruhsat verildiği	Teftih ve tanzim olunup tenzil olunan mesârif ba'de'l-yevm verilir ise mahsub olunmayup hâkim ve ayanın mallarından tazmîn olunacağı emri verildi
Rumeli Berzenik	5,5 ay	7.429	Dinegan karyeleri hisselerine düşen 611,5 kuruş, ferdi nihade ve maada 7.217,5 kuruş olmakla, 2.650 kuruş menzil masrafı, 780 kuruş serdar ulufesi, 750 dahi beylik konak ücreti, 400 kuruş akçe güzeştesi ve resmi kıymeti askeriye, 433kuruş kadıya, 467 kuruş harcı imza ve maadası dahi mevaddı müteferrika olup	Hat ve tenzil kabul eder mavadda olmayıp meblağ-ı mezbûr tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu
Rumeli Silivri			Ayana 1.400 kuruş ve adamlarına dahi 100 kuruş ki toplam 1.500 kuruş idhal defter olunduğu	Mahiye 100 kuruş ve adamlarına 60 kuruş ki toplam senede 1.260 kuruş kadri kifayede olduğu ve her altı ayda 130 kuruş idhal defter olunması

Anadolu Karamürsel	10 mah	18.547	8.140 kuruş mutasarrıf tarafından vaki olan masraf olup maada 850,5 kuruşun 5.370 kuruşu kabulü şayan olduğu, liva mutasarrıfı masrafı 8.140,5 kuruş hariçte kaldığı 5.162,5 kuruşun tevzi ve tahsiline	Mutasarrıfı olarak dâhil-i defter olan bu kadar kuruş hadd-i i'tidâlden bîrun olmakla mutasarrıfına ve dâiresi mesârifine ne mikdar akçe verile gelmiş o miktardan alınması
Rumeli İncik	12 Mah	5.250	Akçe güzeştesi namıyla vaz' eylenen meblağ 300 kuruş, hat ve tenzil olunan 300 kuruş ferdi nihade olundukta maada masrafları 4.950 kuruş haddi i'tidalde olup hat ve tenzil eder mavaddı olmadığı	Meblağ-ı mezbûr tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği
Anadolu Çorlu	8 ay	15.922,5	Rus elçisi avdetinde mihmandarı yedinde alınan 395 kuruştan ferdi nihade ve maada 15.520,5 kuruş kalıp Rus elçisi mihmanderin vesairin yalnız mekutları için 3.021 kuruş idhali defter olmakla elçinin Silivri'de iki gece mekulatları 3.754,5 kuruş olup Çorlu da bir gecede 3.021 kuruş idhalleri zaid ve faîş olmakla 500 kuruşun hat ve tenzili lazım geldiği	Meblağ-ı mezkûr beş yüz kuruş 500 kuruşun her kimin zimmetinde ise red ve tahsîl ve mahal-i me'mene vaz'ı birle umûr-ı memleketin mesârif-i sahîhasına sarf için defter-i âtiyeyey irad kayd olunması
Rumeli Kırk Kilise	9 mah	15.483	Rus elçisi mihmanderi yedinden aldıkları 580 kuruş ve Paşa masrafı için aldıkları 147 kuruş hat ve tenzil olunan 500 kuruş ki toplam 1.227 kuruşu ferdi nihade ve maada 14.215 kuruş kalmakla	Hat ve tenzil kabul eder mevad da olmadığı tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği
Rumeli Simnoka	7 mah	63.000	Bundan önce menzil ve şehir kethüdası masrafının hat ve tenzil olunan 3.500 kuruş ferdi nihade ve maada ile 9.500 kuruş kalmakla masraf dağlı eşkiyası ve memurların masrafından ibaret olup	Hat ve tenzil kabul eder mevad da olmadığı tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği

Rumeli Manastır	7,5 mah	74.188	Bundan önceki 10 aylık defterde masrafı 70.283 kuruş olup bu yılki deftere dikkat edildiğinde masrafın zaid kalmış olduğundan 5.100 kuruş ferdi nihade ve maada olunmuş 9.088 kuruşun tevzi ve tahsiline	Masrafı sahihaya sarf için gelecek rûz-ı kasım defterine irad kayd olunması ve tevzi' ve tahsîl olunmuş ise bir akçe ziyâde mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsiline ruhsat verildiği
Rumeli Şehriköy	10 mah	78.224	Ekseri dağlı eşkiyası istilasından olan masraflardan ibaret olup hissesi 2.000 kuruştan ahz olunduğundan hassai mukataa Şehriköy hassasına 2.550 kuruş ve geriye 73.674 kuruş kaldığı ve masrafın çoğu dağlı eşkiyası ve sekban ulufesi masrafından ibaret olup	Hat ve tenzil kabul eder mevad da olmadığı tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsiline ruhsat verildiği
Anadolu Biga	6 ay		Tuz gühercile parası, zift ve katran bedeliyesi, hizmeti mübaşirye olarak 3.368 kuruş, avarız olarak 1.420	Baruthane nazırının başka başka ilam eylediği ve keyfiyet üzere fiyat belirlediği
Rumeli Zihte	6 ay	27.592	Devleti aliye, mübaşiran, dağlı eşkiyası, ayan ücreti olup ayan ücreti olarak senevî 10.000 kuruş verildiği	Ayan ücreti olarak 2.500 kuruş verilmesi gerektiği
Anadolu Yenişehir/ Bursa	6 ay	17.990	Kaza masrafına harcanması	Fukara masrafın teksirinden kaçınılması, Kaza ayanı ve hâkimlerin kabulü defter yaptırıp dilediği akçeyi fukaradan alması
Anadolu Ezine Kazdağı	7 ay	989,5	3.682,5 kuruş canibi miriye ait olup, 1.612 kuruş menzil maada memleket masrafı olmakla, menzil masrafı 3.500 kuruş ile kalyoncu neferatı mübaşiriyesi olan 650 kuruş, 545 kuruş caiz olmayan masraftan olup ferdi nihade olunduğu beyan olunur	Fukarâ mesârifinin taklîli ve ferd-i nihâde olunan meblağ-ı mezbûrun icab edenlerden tahsîli matlub olduğu ve mahallinde tevzi defteri başka olup dürr-i aliyyeme başkası gönderilmek ve aralıkda tevzi defteri yapılmağa ihtimali olur ise cesâret edenlerin ve iğmaz eyleyenlerin haklarından gel.

Anadolu İzmir	6 ay		Bundan önce tevzi' olunan iştirada esnaf zimmetlerinde kalan kûsurat deyu 1.320,5 kuruş ve basmacılar esnafına mümzi olup tahsil olunmayıp baki kalan 725 kuruş ve nalbent esnafına mümzi isabet edip ve tahsil olunmayıp baki kalan 425 kuruş ve nefsi haymana mümzi isabet tahsil olunmayıp baki kalan 1.687 kuruş toplam 5.418 kuruş muharrer olduğu	Kûsûrat ve nakden mansub kabul etmeyip ferdi nihade ve tenzil olunduğu meblağın icap ve iktizâ edenlerden tamamen tahsîl olunmak
Rumeli Lapseki	1 yıl	13.134	5.583 kuruş ilaveten memleket masrafı olmakla min vaz ve 5.061 kuruşun istiksar ve meblağın 5 kuruş mahalline vaz için ziyade olup 1.436 kuruş dahi tenzil olunup maada 2.445 kuruş fukara borcu olmayıp zulm mazmumesi olduğu	Fukara masrafının taklili matlup olduğu ve teksiri masrafa rıza olmadığı ve mahallinde tevzi defteri başka olup dürr-i aliyyeye başkası olarak gönderilmek ve aralıkda tevzi defteri yazılmak ihtimali olursa cesaret edenler ve iğmaz eyleyenler haklarında vehameti azime derkar idiği
Rumeli Aydos	6 mah	18.643	Mübaşiran hizmetleri ve vali evrak teftişine müteayyen kethüdasının masrafı ve eşkıya defî için sekban ulufeleri ve Rus elçisinin memur müteselliminin masrafı ve mekulatından ibaret olup hat ve tenzil kabul eder mevaddı olmadığı hâkime sahih masradın 1 kuruş ziyade harcı imza ve harcı ilamdan olduğu umuru mühimme için 124 kuruş ahz olunmuş ruzihızır defterinde beygir baha olarak 110 kuruş yine mübaşir beygiri için 125 kuruş ki toplam 235 kuruş ruzikasım defterinde ücreti ayaniye olarak 400 kuruş hâkimin harcı imza 124 kuruş beygir bahası 235 kuruş ki toplam 159 kuruşun hat ve tenzil lazım geldiği	Fukaranın teksiri mesârifden sıyânetleri matlub ve tenzîl olunan meblağın red ve istirdâdı mültezem olduğu ve ayan olan kimesneye altı ayda 600 kuruş tahsîs kılındığı hılâf-ı emr ve rızâ ahz olunan 124 kuruş red ve bâlâda beyan olunduğu üzere tenzîl olunan mebâliği lazım gelenlerden istirdadı

Anadolu Tarhana	15 ay	16.587	Tenbîhât ve tenzîlâtı mâtde be- mâtde şerhle işâret olunmuş olub gayr-ı ez tenzîlât kûsûr kalan 14.839 kuruşun tahsiline ruhsat lazım geldiği	Fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu meblağ-ı mezbûrun tenziline ruhsat verildiği hâkimü’ş-şer mesârif-i mürâbahanın kuruş başına harc- ı imzâ nâmıyla birer para tahsîs kılındığı ayân olan kimesne bir senede kendüye ne mikdar meblağ ile idâre edebiliyor ise cümle beynlerinde tanzim olunub lâkin tevzi ve tahsîl olunması mahallinde tevzi defteri başka devlete başka gönderilmekte
Rumeli Keşan	6 ay	12.870	Mürabaha namıyla 714 kuruş ve sekban ulufesi ve zayi olan beygirler bahası ve kaza vekillerine ve harcı imza ve mahkeme huddamına ve ayan ücreti ve toplam 5.929 kuruş idiği masraftan reddi nihade olunup baki kalan masrafın dahi Bey’den ahz ve sarf etmeyüp 6 mahda 426 kuruş iktiza etmekle 714 kuruşdan 288 kuruşun ve Efendiye misafirler ve ikramiye namıyla vaz’ olunan 1.000 kuruşun 500 kuruşun ücreti ayaniyye olarak 6 mahda 3.000 kuruş üç bin kuruş vasıfları dahi gâyet kalmış ve mücerred a’yânın cem’ hizmetinden neş’et etmekte emsâline kıyâsen kazâ-i mezkûr a’yânına dahi beher mâh 160 kuruşdan 6 mâhda 900 kuruş kayd-ı kifâyede olmakla meblağ-ı mezkûrdan dahi 2.100 kuruş ki toplam 2.888 kuruşun hatâ ve tenzîl lâzım geldiği	Kazâ-i mezkûr a’yânına altı ayda 900 kuruş ücret ta’yîn olunduğunu tenzîl olunan meblağın ma’rifet-i şer’le icab edenlerden tahsîl ve mahall-i me’mene vaz’ı ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu

Rumeli Edirne			İşçiler, kahveciler, sayışmancılar, kethüdâ ve kâtib hizmeti, Âsitâne'ye gelen tahrîrât hamle sürücüler, malzeme sâire mesârif, nân-ı azîz, dakîk-i hâs, lahm, pirinç, rugan-ı sade, asel, tuz, nohud, nişasta ve bazı müteferrika bakkal esnafından aldığı ecnâs-ı zehâir, şem' i ruğan, sebze, piliç, kaymak, kahve, şeker, hatab, tarafından a'yân cânibinden devlet-i aliyyeme gelen adamlarına harc-ı râh ve Mehmed Efendi'nin zabt olunan beygirleri Asitâne'ye gelince ve ol tarafda kalanlar fûrûht olunca alınan alef ve samân bahâ ve Mehmed Efendi habse ilkâ olundukda konağı ve sâhilhânesini muhâfazaya tayin olunan çukadarlara hizmet olarak cem'an 5.430 kuruş 30 para idhâl olunmuş olduğunu ve falan adamların harcırahları ve alef ve saman bahâ ve konak ve sâhilhâne muhâfaasına tayin olunan çukadarların hizmet ve mekulatları 1.251 kuruş olup	Mesârif-i mezkûr ahâli-i kazâ mesârifinden ma'dûd olduğundan ve hata ve tenzîl kabûl etmediğinden mesârifât-ı mezkûre 5.430 kuruş 30 paradan ferd-i nihâde olundukda 4.179 kuruş 30 para kaldığını ve me'kûlât namıyla mesârifin olan mebâliğ-i mezkûr 4.179 kuruş mesârifât-ı mezkûreden nısfı olan 2.090 kuruşun red ve tahsîli kadar 2.090 kuruşun reddi matlûb olduğu ve meblağ-ı mezbûr fukarânın mesârif-i ebniyesine sarf olunması
Rumeli Hacı Oğlu Pazarı	6 ay	19.048,5	256,5 kuruş vali tarafından, 5.250 menzil ve maadası dahi müteferrika masarısından ibaret olup hat ve tenzil kabul eder mevad olmadığı ayanın masrafının 2.037,5 kuruş idhal defter olunmuş olmakla	Kime mikdarı ve ne mahalle sarf olunduğu kurâ kurâ deftere derc iş'âr olunması

Rumeli Tarnoy	6 mah	66.369,5	Meblağın hat ve tenzil kabul eder mevadda olmadığı ancak 6.225 kuruş idhal defter olduğu bir önceki altı aylık defterde tenzil olunan 5.750 kuruş dahi idhal olmuş olduğu meblağın ba'de'l-ihrac defterleri nâtik olduğu üzere mürâbaha iktizâ eden mevâd hesab olundukda 35.643kuruşa bâliğ ve meblağın dahi yekden sarf olunmayub yekden sarf olunsa dahi mürâbaha olarak altı ayda 2.298 kuruş ider iken ol mikdar mürabaha idhâl olunması gâyet zâid ve fâhiş olup kıl ve kâle müeddi ve tacizi mûcib tahrîrât zuhur etmemek için 927 kuruş dahi üzerine zam ve 3.225 kuruşa mahsub ve mâadâ 3.000 kuruşun hat ve tenzûl lâzım geldiği	Tenzîl olunan meblağ-ı mezbûr kimin zimmetinde ise tahsîl ve mahall-i me'mene vaz-ı birle umûr-ı memleketin mesârif-i sahîhasına sarf için bundan böyle gelecek rûz-ı kasım defterine îrâd kayd olunması lazım geldiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu
Rumeli Bergos	6 Ay	13.838	Kasım defterinde Rus elçisi yedinden aldıkları 2.300 kuruş miriden başka dört gecede 8.263 kuruş elçi masrafı, müteferrikadan 2.784 kuruş, harcı imza 491 kuruş ki toplam 11.038 kuruş iblağ olduğu ve Hızır defterinde hat ve tenzil olunan 3.735 kuruş ferdi nihade olmakla baki masraf 7.803 kuruş olduğu haddi itidalden olup hat ve tenzil	Ücreti ayanıyye olarak 1.750 kuruş tevzi idhali istida olmağla emsaline kıyasen ayanın yüzer kuruştan 7.803 kuruş üzerine ücreti ayanıye 600 kuruş zam ile toplam 8.403kuruşun tevziine müsadeyle fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve ayânına mâhiye yüz kuruş tayîn olunması
Rumeli Cermen	6 mah	22.900	Masrafın ekserisi mukarreden olduğu hat ve tenzil kabul eder mevadda olmayıp hazine kılavuzu için idhal defter olunan 713 kuruşgayet kalmış zaid olup 19.909 kuruş sekban ulufesi masrafı var iken 713 idhal defter olunması ekl ve bel' için olduğu zahir olmakla 213 kuruşun mahsub ve 500 kuruşun hat ve tenzil lazım geldiği	Tenzîl olunan meblağın her kimin zimmetinde ise tahsîl ve mesârif-i ebniyelerine sarf için gelecek rûz-ı hızır defterine irad kayd olunması lazım geldiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.BELGELERİN ÖZETLERİ VE TRANSKRİPSİYONU

3.1.HÜKÜM ÖZETLERİ

Sayfa 1/Hüküm 1

Zihte kazasından gelen salyane defterine dikkat edilince 1207 senesi Hıdrellez'inden 1208 senesi Kasım'ına gelinceye kadar gerçekleşen bütün masrafların toplamı yirmi yedi bin beş yüz doksan iki kuruşa ulaşınca ve bu kabul edilir düzeyde olmayıp ayan'a dahi aynı her altı ayda beş bin kuruştan bir senede on bin kuruş verilmiş bütün masraflar olarak her altı ayda bin iki yüz altı şar kuruştan sene de iki bin beş yüz olarak yazılmıştır. Şimdi kaza ayanına fukaraya sadakat ederek her altı ayda bin iki yüz ellişer kuruş tanzim ve Ruz-ı Hızır defterine yazılması ve fazla bir akçe dahi dağıtma ve elde edilmesine rıza gösterilmeyip bu şekilde hareket edilmesi emr olunmuştur. Evâil-i Cemâziyelâhir 8.

Sayfa 1/Hüküm 2

Kırşehir kazasından gelen salyane defterinde bir yıl önce Şaban'ın 1'inden bir yıl sonraki Rebiulevvel sonuna değin 8 aylık süreçte dört bin beş yüz altmış üç bucuk kuruşluk salyane defterinin her maddesinin açıklanması gerektiği bir ve suretinin de mahalline verilmesi şimdi gönderilen defter de fukara masraflarının açıklanması istendiği ve bazı kazaların ayan ve hâkimleri fermana uymayıp belirlenen miktarı deftere yazıp diledikleri miktarı fukaradan tahsil sevdasında oldukları duyulmasından dolayı bu olay keyfiyete kaldığından adı gecen naibin bu olayı halletmesi ve onların arkasından gidenlerinde haklarından gelinmesi istenilmektedir. Evâil-i Cemâziyelâhir 8.

Sayfa 2/ Hüküm 3

Yenişehir Bursa kazasından gelen sâlyane defteri incelendiğinde on yedi bin dokuz yüz doksan kuruş masraf defteri olduğu ve fukaranın fazla masrafa maruz kalmaması emir olunup gönderilen defterin masraflarının açıklanması istenildiğinde bazı kazaların ayan ve hâkimleri emre itaat ediyor görünüp kabul edilip defter yaptırıp kendileri ise dilediği miktarı fukaradan çıkarma sevdasında olduğundan senin kazada da böyle bir şey olursa üstesinden gelinmesi emr olunur. Evâil-i Cemâziyelâhir 8.

Sayfa 2/ Hüküm 4

Biga kazasının altı aylık salyan defterine Kazdağı, Edremit vb. yerlerden tersane lâzimesi için alınan zift, katran yine Gelibolu Baruthanesi için alınan barut malzemelerinde bunların miktarlarında ve fiyatlarında sorunların olduğu nerden ne kadar alındığının ve her birinin miktarının deftere yazılıp ayrıca tuz maddesiyle ilgili meselesinin de halledilmesine hükmedilir. Evâil-i Cemaziyelâhir 1208.

Sayfa 3/Hüküm 5

Adı geçen kazada memleket işlerine ayrılan paranın bir kısmının tahsil olup ancak mahalline ödenme ve teslim olunmadığı bir kısmının kaza ayanlarının zimmetlerinde kaldığı bundan başka fukara mallarına karışma halkın perişan hallerine sebep olduklarından bu kişilerin haklarından gelinip zimmetlerinde olan paranın tahsil edilip fukara masrafına sarf edilmesine hükmedilir. Evâil-i Cemaziyelâhir 8.

Sayfa 4/Hüküm 6

Adı geçen kazada daha önce af edilmiş olan Molla oğlu Mehmet Emin kendi halinde durmayıp fukara halkı bunaltma ve yaralaması ayrıca tekâlif alınmak icap eder emlak ve arazi çiftliklerinin olup memura eda eylemediği Said adlı kişiyle de aralarında sorun olduğundan bildirilen hükümle fukara ahaliye hasar ve zarar verilmesine rıza gösterilmeyip belirtilen kişilerin hangisinin hareketi iştilirse tembih ve azarlanmayıp cezalandırılacağı belirtilir. Evâsıt-ı Cemaziyelâhir 208.

Sayfa 4/ Hüküm 7

Adı geçen kazada ayanlık iddiasında olan Hasan Bey'in zimmetine on iki bin üç yüz yetmiş iki buçuk kuruş geçirdiği ortaya çıkıp bunun ödenmesini üstlenmiş olduğu ancak bir defa da ödenmesine gücü olmadığından senevî ikişer bin beş yüz kuruştan taksite bağlanması ve ödenen miktarın mahallin güvenli bir yerine koyulması ve bunun sâlyan defterine kayd olup gerekli masraflara harcanması istenilir. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 5/ Hüküm 8

Bursa kazasında ayanlar kendi masrafları için külliyetli masraf meblağı üzerine zam edip burada bulunan memurların ayanın masrafı vardır diye müsamaha gösterilip günden güne

kazaların masrafı artıp fukaranın perişanlığı bahis olduğu bunun halledilmesi için öteden beri nasıl idare oluna gelmiş ise yine o şekilde idare edilmesi fukaranın artan masraftan korunması ve emirlere ve kadime aykırı harekete izin verilmemesine hükmedilir. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 6/ Hüküm 9

Adı geçen yerdeki 1207 senesine ait salyâne defteri incelendiğinde dört bin dokuz yüz on beş kuruşluk hazine masraf defteri olduğu ve bu masraf defterinde fukara masraflarının azaltılması istenildiği ve o mahallin tevzi defteri başka olup devlete gönderilen defterin başka olduğu ve buna cesaret edenlerin ve görmemezlikten gelenlerin haklarından gelineceği ve bundan sonra gerçek masrafın haricinde başka ücret alınmayacağına bildirilmesi. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 6/Hüküm 10

Mora kazasının salyan defteri incelendiğinde masraf defterindeki meblağın devleti âliye, mübaşiran ve Rusya elçisi masrafından ibaret olduğu ancak mürâbaha namıyla bir kısmının idhali defter olduğu yine menzil işleri için de idhali defter olduğu bildirilmesi üzerine burada yolsuzluk yapan her kimse meblağın ondan tahsil edileceği ve fukaranın masrafının çoğaltılmasından korunmasına hükmedilir. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 6/Hüküm 11

Gelibolu kazasından bundan önce gelen masraf defterlerinde masrafın az olduğu ancak bu defa gelen defterde vezir ve beylerbeyi masrafıyla meydana gelen masraf dokuz bin iki yüz otuz beş bucuk kuruşa ulaşınca bunun indirilmesi ve azaltılması kabul edilir olmadığı ve fukara masrafının çoğaltılmamasına dikkat edilmesi istenilir. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 7/Hüküm 12

Mora adasına bağlı Kaleverta kazasının masrafı yirmi altı bin dokuz yüz yetmiş dört kuruşa çıktığı ve bunun fahişli ve tekrarlı olarak yazılmış olduğu bildirilmişti. Şimdi birkaç masraf deyip dört bin atmış altı kuruş tashih olunduğu ve Dimitriye borç deyip üç bin beş yüz altmış iki kuruşun tahsili gibi masrafların hepsi toplam defterden düşürüldüğünde giderilecek on dokuz bin üç yüz kırk dört kuruşa ihtiyaç olduğu ve Dimitri için padişah tenbihine aykırı izinsiz deftere yazılmasına sebep olanların cezalandırılması ve tevzi defterine bu benzeri akçe dâhil olmaması emr olunur. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 7/Hüküm 13

Tire kazasından gelen salyan defteri incelendiğinde iki defa da toplanan akçenin yirmi beş bin üç yüz kırk bucuk kuruşa ulaştığı ve fukara masrafının azaltılması istenildiği ve mahallinde tevzi defteri başka olup devlete başka gönderildiği ve orada başka defter yazılma ihtimali olur ise cesaret edenlerin ve görmezden gelenlerin haklarından gelinmesi ve fukara masrafının kısılmasına dikkat edilmesi istenilir. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 7/Hüküm 14

Karacahisar kazasında ayan olan kişi üç bin kuruş ile idare edip fukaranın bazı gereçleri için fukaraya akçe verilmesini gerekli kılan meblağın idhal olunması hususunda ayanların kendi masrafları için tevzi defterine bol para idhalini itibar eyledikleri ve kadı ve naib dahi kendi nefisleri için külliyyetli akçe zam edecekleri tahkik olunup memleket işleri önceden nasılsa şimdide öyle idare edilmesi ve fukaraya fazladan masraf olunmaması beyan edilir. Evâmir-i Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 8/Hüküm 15

Ezine Kazdağı kazasının salyan defteri incelendiğinde masrafların nerelere ait olduğu hesaplandıktan sonra beş yüz kırk beş kuruş caiz olmayan masraftan olduğu ve de kişiye ait olduğu anlaşılnca meblağın kimlere verilmiş ise geri alınması ve fukaranın senevî masraflarına harcanması bunun halktan çıkarılmaması ve fukara halkın korunması istenilir. Evâhir-i Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 8/Hüküm 16

Kazaları idare eden ayanlar kendi nefsi için tevzi defterine bol meblağ idhalini alışkanlık eyledikleri kadı ve naib dâhil kendi nefsi için külliyyetli akçe zam eyledikleri tahkik olunup memleket masrafına kuruş başına bir ziyade harç defteri tayin olunduktan sonra Ezine Kazdağı ayanları kendi nefisleri için fukaradan bir şey almayıp fakat konaklarına gelen misafir için harcamalar olduğu maaş bağlansa da işe yaramayacağı aşikâr olduğu eskiden nasılsa öyle devam etmesi fukaranın korunması emr olunur. Evâhir-i Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 9/Hüküm 17

İzmir kazasında 6 aylık sâlyan defterinde bundan önce esnaf zimmetinde kalan küsüratın toplam beş bin dört yüz on sekiz kuruş yazılmış olduğu bunun ödenmesinin yazılan tarzda ilgili olanlardan teker teker tahsil edilmesi. Evâhir-i Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 9/Hüküm 18

Gümüşhane kazasının sâlyan defteri incelenip hesaplar yapıldığında fazladan ve fermana aykırı masrafların ve borçların olduğu ve bu meblalar belli miktara varınca Trabzon valisi Osman Paşa'nın mahiyetine memur askerin ulufe ve taayyünatları olarak belli bir miktar gönderilmekte bunun nasıl iktiza edeceği araştırılıp ve kazanın devlet tarafından belli bir miktar tahsiline irade olunup ve fukara masrafının azaltılması istenilir. Evâhir-i Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 10/Hüküm 19

Gümüşhane Torul kazasında daha önce senede iki defa yani altı ayda bir masraf defterinin ismi ve mahalli ne kadar verildiğinin bildirilmesi emri şerif olmuştu. Fakat bildirildiği üzere senede iki defa salyane almaktan dolayı bazı kazalarda vakitli vakitsiz tevzi defteri yapılması bunun türlü karışıklığa ve bozulmaya sebep olduğu bunun için senede bir defa alınması istenilmiş ancak bunun da bazı sorunlara sebep olacağından masraf defterinin altı ayda bir alınması uygun olup emr edilmiştir. Evâhir-i Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 10/Hüküm 20

Daha önceden de bildirildiği üzere ayanlar, kadılar ve naibler kendi nefsi için külliyetli akçe zam eyledikleri ve hileler ve oyunlara teşebbüs ettikleri bilinmekteydi. Bayramiç kazası ayanı bu kişilerden olmadığı tayin edilecek maaş fukara işlerine harcanacağı ilandan anlaşıldığı ancak bu şekilde ferman olmayıp daha önce işlenen yol üzere fukara işlerinin eskiden olduğu gibi idare ve fukaraya fazla masraf yüklenmesinden korunulması istenilir. Evâhir-i Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 11/Hüküm 21

Manas kazası ahalilerinin bu sefer takdim eyledikleri arzuhallerinde Manastır kazası sakinlerinden Memiş isimli şahısla Avram adlı bir yahudinin birlik olup kazadan tevzi ve

tahsil eyledikleri malların haddi hesabı olmadığından ve zulüm ve haksızlık yaptıklarından bunaların hesapları görülüp ve kemali hakkaniyet ve doğruluk üzere defter olunup emirce amel ve hareket edilmesi istenilir. Evâhir-i Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 11/Hüküm 22

Lapseki kazası salyan defteri incelendiğinde ek masraf defterleri olup fukara halktan zulmle para alındığının bildirilmesi üzere belirtilen masrafın gönderilen deftere yazılarak fukara masrafının azaltılması ve bundan sonra artırılan masrafa ve mahallinde tevzi defteri başka olup devlete başka gönderilmesine ve aralıkta tevzi defteri yazılmasına rıza olmayıp cesaret edenlerin dahi haklarından gelinmesi fukara halkın masrafının çoğaltılmasından korunulması emr olunur. Evâhir-i Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 12/Hüküm 23

Memlekette altı ayda bir salyan defteri toplanılmaktaydı ancak Sandıklı kazasının salyan defteri gelmemekle dahi sicili mahfuzu ve salyan defterinin acilen dersaadete gelmesi için bir çavuş bu hususa memur edilmesi ve kadının da bunları mübaşire teslim etmesine hükmedilir. Evâhir-i Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 12/Hüküm 24

Beyşehir kazasının salyan defterine bakıldığında gerekli olan meblağın haricinde belirsiz meblağların olduğu ve kaza ayanının, kethüdanın ve bazı kişilerin kendilerine bunları aldıkları anlaşılınca bunların lazım gelen kişilerden tahsil edilmesi bir akçenin dahi bağışlanmasının imkânsız olduğu alınan meblağın fukara masrafı için sarf edilmesi istenilir. Evâhir-i Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 13/Hüküm 25:

Demirhisar kazasının salyan defteri incelendiğinde kazada bulunan Abdullah adlı kişinin zimmetine para geçirdiği ve meblağın tamamen tahsiline bundan sonra bunu kayıt etmezse üstesinden gelineceğine hükmedilir. Evâhir-i Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 13/Hüküm 26

İzmir şehrinin geçmiş yıldan kalan faizli borcu olduğu bu yılki masraf defteriyle birlikte yüksek miktara ulaştığı bahsedilen masraflar gerekli kılınan hususlar araştırılarak tertip edilen meblağın belli miktarının lazım gelenlerden tahsili ve fukara tevziine kayıt olunması ve

fukaranın pek çok masrafının belaya uğramasına rıza gösterilmemesine hükmedilir. Evâhir-i Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 13/Hüküm 27

Yine İzmir de tevzi olan defterde faizli borcun olduğu diğer maddelerin düzeltilmesi ve hafifletilmesinin sonraya bırakılıp borcun ertelenmesi fukara halkın zarar görmesine sebep olacağından tevzi olan meblağın yerli yerinden tahsili ve faizli borcun ödenmesi ayrıca hizmet için veya başka bahanelerle fukaradan akçe istememe ve almamaya hükmedilir. Evâhir-i Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 14/Hüküm 28

Çatalça kazasının alış verişi hesabından, ayandan tahsil olunandan, demir alış verişinden ve zimmetlerinde olan meblağların toplamı bir miktara ulaşınca masrafına akçe faizi verilmek için bahsedilen meblağın masraf defterine kayıt olunması ve düzenlenmiş suretinin devlete gönderilmesi ve fukara masrafının azaltılması istenilir. Evâhir-i Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 14/Hüküm 29

Kazanın yedi aylık fazlaca masrafı dört yüz yetmiş dört kuruşa eriştiği ve temize çekilip iki bin yedi yüz seksen kuruş müsamaha kabul eder masraftan olmakla yüz yetmiş beş kuruş geri alınıp tahsili işaret olunup bin yedi yüz elli dört kuruşluk masraftan dahi dört yüz elli dokuz kuruş tehzil ve bin iki yüz doksan beş kuruş hesaplandığı ve emiri şerif üzere masrafın azaltılması fukaranın çoğaltılan masraftan korunması istenilir. Evâhir-i Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 14/Hüküm 30

Kazanın salyan defterine bakıldığında geçmiş yılın bir yıllık menzil masrafıyla bu yılki karşılaştırıldığında normalinden fazla olmakla birlikte diğer masraflarında eklenmesiyle bunun daha da artacağından bunun önlenmesi ve belirlenen miktar haricinde harcanmaması ve fukara masrafı azaltılması gerektiği ve deftere fazla masraf yazılır ise tutulmayıp tenzil olacağına hükmedilir. Evâhir-i Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 15/ Hüküm 31

Belirtilen kazanın salyan defteri incelendiğinde altı aylık masraf defteri olduğu ve her maddesinin işaret olunup lazım olan tembihin dahi yazıldığı beyanıyla söylenen defterin

gönderildiği daha önce çıkan emir mantığı üzere amel ve hareket olunarak fukara masrafının azaltılması ve masrafın çoğaltılmasına rıza gösterilmeyeceği emir olunur. Evâil-i Receb 208.

Sayfa 15/ Hüküm 32

Adı geçen kazanın masraf defterinin belli bir miktara ulaştığı bunun bir miktarının kaza ahalisinin verdikleri borç, bir kısmının dağlı eşkıyası masrafı, gönderilen mübaşirin, diğer kişilerin ve farklı masraflardan ibaret olup tevzi ve tahsil olunmadığı halde tekrar ve fazladan tevzi ve tahsilinden çekinilerek tevziine ruhsat verildiği fukaranın korunmasına hükmedilir. Evâil-i Receb 208.

Sayfa 16/ Hüküm 33

Kazanın altı aylık masraf defteri incelendiğinde masrafın fazla olması üzerine teker teker masrafların nereye yapıldığı incelendikten sonra bazı hataların olduğu ve masrafların birbirini tutmaması üzerine fukara masrafının kısılması, zaruri masrafa kim sebep olduğu, kime verildiği ve ne miktar verildiği ayrıntılı olarak bilinmesi gerektiği ve kaza ayanına ne kadar verileceğinin belirlendiği ve hala geçerli olan emri şerife aykırı hal ve harekete rıza gösterilmeyeceği belirtilen meblağın bir kısmının masraf defterine kaydedilmesi ayrıca karye masraflarının da isim ve şöhretiyle yazılması emr olunur. Evâil-i Receb 208.

Sayfa 16/ Hüküm 34

Ankara kazasının beş sancağında ayanlar kendi nefisleri için zam ve idhal ile bir senede birkaç defa tevzi ile fukaraya zulüm ve haksızlık ettikleri dair bildirilmesi üzerine bazı kişiler görevlendirilip Ankara mahkemesinde bunun görülmesi ve zimmetlerinde sabit ve doğrulanan meblağın tamamen tahsiline meblağın sancak halkına teslim edilmesi ve ayanlığın kendilerinden alınması ve görevlendirilen kişilerin masraflarının da bu kişilerden alınması hükmedilir. Evâil-i Receb 208.

Sayfa 17/Hüküm 35

Kazanın altı aylık masraf defteri tanzim edildiğinde nerelere ne kadar masraf edildiği beyan edilmekle bu masrafın çok olduğu ve gereksiz ve lazım olmayan ve usulsüz birçok ücretin alındığı ve bir meblağın bir kere alınmadığı birçok kez alındığının bildirilmesi üzerine fukara masrafının çoğaltılmasından kaçınılması ve belirtilen meblağın gerekenlerden tahsiline deftere kayıt edilmesine hükmedilir. Evâil-i Receb 208.

Sayfa 18/Hüküm 36

Kazanın on beş aylık salyan defteri olup bunun tembihlerden ve indirimlerden kalan kısmının tahsili için bahsedilen meblağın tenziline izin verilip belirli kişilere belirli miktarda masraf ayrılıp ayanın ise bir senede ne kadar meblağ ile idare edebiliyorsa ancak bunun ne kadarına ruhsat verilirse onunla idare etmesi aralık tevzi defterinde tayin ve tahsis kılınandan fazla akçe alınmaması emr edilir. Evâil-i Receb 208.

Sayfa 18/Hüküm 37

Kazanın bin iki yüz altı ve bin iki yüz sekiz yılları arasında iki salyan defteri gelmekle hakiki masrafın bahsedilen defter üzere ise hat ve tenzil olunacak maddede olmadığından tevzi ve tahsil olunmuş olduğu hal tekrar ettiğinden ve fazla tevzi ve tahsilinden sakınarak tevziine ruhsat verildiği fukara masrafının çoğaltılmasından korunup bundan sonra kazanın altı ayda bir tevzi defterini devlete gönderilmesi ve aralıkta başka tevzi defteri yapılmaması buna kalkışan olursa haklarından gelineceğine hükmedilir. Evâil-i Receb 208.

Sayfa 19/ Hüküm 38

Sofya müteselliminin gönderdiği yazısında Sofya Varošte'deki halkın gönderdiği bildirimlerde birkaç yıldan beri hesap olunan masrafların çok olduğu ve ayanların masrafına halkın güvenemediğinden ayana ihtiyaç olmadığına tımar, zeamet ve mukataa mutasarrıfları tarafından güvenilir bir kişi seçilmesi, halktan üç dört vekil ve vilayet masrafı kâtibinin tayin edilmesi istenilir ancak bundan bu kişilerin haberi olmadığı imdi fukaranın artan masraftan korunması ve azaltılan masraf ile refah hallerinin istenildiği ve vali vekili olan mütesellimin cezalandırılacağına hükmedilir. Evâil-i Receb 208.

Sayfa 19/ Hüküm 39

Hotin kazasının masraf defterinde belirtilen meblağın fazladan olan tevziin üçte biri miktarına ulaşmadığı bildirilmesi ve uyarınca defterde belirtilen meblağın müsaadesi ve ruhsatı şikâyet olunmuş defter incelendiğinde hat ve tenzil kabul eder maddede olmadığı ve fazladan olan üçte bir miktarına ulaşmadığı beyan edilip belirtilen defter mantığı üzere bahsedilen masrafın tekrarlı ve fazladan tahsilinden kaçınarak defterdarın ve muhafızın yardımıyla tevziine ruhsat verilmesine hükmedilir. Evâil-i Receb 208.

Sayfa 20/ Hüküm 40

Kazanın şimdiki salyan defterinden önce gönderilen ruz- hızır masraf defterinde birçok şeylerden masraflar eklenmiş bunların deftere kayıt olunması emr olunmuş iken meblağın kaydedilmemesi beyanıyla bunun fukara masrafına sarfı için ebniye defterine kayıt ettirilmesi fukara masrafının azaltılmasının korunmasına ihtimam gösterilmesine hükmedilir. Evâil-i Receb 208.

Sayfa 20/ Hüküm 41

Kazadan bildirilen ilamda ayanlık iddiasında bulunan kişiyle ve yanındakilerle kaza ahalisinin arasındaki huzursuzluk için hesaplarının görülmesi için emir gönderildi ve masraf defteri incelendiğinde bir senelik masrafın çok az kısmı hat ve tenzil olduğu bu kişilerin borç aldıkları ve eski ayandan aldıkları defterle karşılaştırdıklarında masrafı meblağın farklı olduğu bu kişilerin halktan fazla para topladıkları ve deftere farklı yazdıkları belirlenmesi üzerine kaleye sürülmüşler ve bu olayın tekrardan inceleneceği masraf defteri için ise eski deftere göre belli bir miktarın tahsil edilip güvenilir mahalde koyulması ve sicile kayıt ettirilmesi ahalinin çoğaltılan masraftan korunmasına hükmedilir. Evâil-i Receb 208.

Sayfa 21/ Hüküm 42

Adı geçen kazanın masraf defteri tanzim olunup hesaplandığında ayan ücretinde hata ve tenzil lazım geldiğinden ona belli bir miktar ücret tayin olunduğu tenzil olunan meblağın icap edenlerden tahsil ve güvenilir mahalliye konulması ve fukara masrafının azaltılması istenildiği ve lüzumlu olduğuna hükmedilir. Evâil-i Receb 208.

Sayfa 21/ Hüküm 43

Edirne kazâsından gönderilen kasım salyân defterinde vilâyet, bakkâliye ve menzil masrafları ile mübaşiriyye masrafları yazılmış olup bunlardan mübaşiriyye masrafının hadden fazla olduğu, bu sebeple yarısının bir an evvel geri iâde edilmesi gerektiği ve bu meblağın tahsilden sonra kazânın gelecek vâridâtlarına kaydedilmesi ve fakirlerin fazla masraflardan muhafaza edilmesi bildirilmektedir. Evâil-i Receb 208.

Sayfa 22/Hüküm 44

Edirne kazasının masraf defteri kırk bin yüz kırk kuruş olup teker teker masraflar incelendiğinde ferdi masraflar ve fazladan masraf olduğu anlaşılması üzere bu fazladan

masrafın tevzi ve tahsil olunması fazladan bir akçe dahi zam ve idhal olunmasına rıza gösterilmemesi ayrıca fukaranın artan masraftan korunmasına hükmedilir. Evâil-i Receb 208.

Sayfa 22/Hüküm 45

Kazanın defteri incelendiğinde hata ve tenzil olmadığı ancak kaza ayanının masrafı otuz yedi buçuk kuruş idhali defter olunmuş olmakla masrafın kime sarf olduğu malum olmakla bundan böyle kime sarf olunduysa isim ve şöhretiyle yazılması gerektiği beyan edilir. Evâsıt-ı Receb 208.

Sayfa 22/Hüküm 46

Kaza masrafının toplamı on bir bin otuz sekiz kuruşa ulaştığı ve bundan önceki defterden de hata ve tenzil olunan üç bin yedi yüz otuz beş kuruş ve belirtilen masraftan ferdi nihade olunmuş olmakla kalan masrafları yedi bin sekiz yüz üç kuruş olduğu bunun üzerine ayan ücretiyle toplam sekiz bin dört yüz üç kuruşun tevziine ve fukara masrafının azaltılması artırılan masraflardan korunması hükmeder. Evâsıt-ı Receb 208.

Sayfa 24/Hüküm 47

Kaza masrafının fazla olmakla hat ve tenzil kabul eder maddede olduğu ve defter mantığı üzere tevzi ve tahsil olunmamış olduğu beyanıyla tekrar eden ve fazla tevzi ve tahsilinden kaçınarak tevziine ruhsat verildiği ve fukara masrafının azaltılması artırılan masraflardan korunması hükmedilir. Evâsıt-ı Receb 208.

Sayfa 24/Hüküm 48

Kazanın salyan defteri on bir bin sekiz yüz yetmiş dokuz kuruş olduğu bunun bir kısmının elçi masrafı olup diğer kazalara kıyasen fazla olmakla ve meblağın bir kısmının da idhal olunup bunun da fazla olması ve yine Seyid Mehmet Efendiye verilen paranın da kazaya tevzi'e icap etmez iken ayan tarafından verilmiş olduğu gibi sorunların bildirilmesi üzere tenzil ve taksim olunan beş bin dört yüz doksan kuruşun icap edenlerden tahsil ve fukara masrafına sarf olunmak için mahallin güvenilir yerine konulması emir ve rızaya aykırı davranılmamasına hükmeder. Evâsıt-ı Receb 208.

Sayfa 25/Hüküm 49

Ruşuk kazasının âyanı Fereşzade Ahmed'in masrafım diyerek beyan ettiği defter otuz iki bin sekiz yüz bir kuruş olup ancak marifetiyle memleket işlerine sarf olunacak meblağın

hesabı yapıldığında burada yolsuzluk yaptığı halkın harcayacağı meblağın farklı olması sonucu bahsedilen meblağın tekrarlı ve fazladan tahsilinden kaçınarak tevziine ruhsat verildiği beyan edilir. Evâsıt-ı Receb 208.

Sayfa 25/Hüküm 50

Kazanın altı aylık masraf defteri beyaza çekilip hesap kabul etmeyen maddelerden altı yüz dokuz bucuk kuruşu her ne kadar tenzil ve gereken tembihat ve tenzilâtı işaret olunup tenzilâtın yerli yerinden alınması defterin bir suretinin ihraç ve mahalline gönderilmesi meblağın salyan defterine yazılması emredilir. Evâsıt-ı Receb 208.

Sayfa 26/Hüküm 51

Bildirilen ilanda Şehirköyü kazasında voyvoda ve ayanlık vekâleti ile Sofyavi Abdullah Efendi memleket sakinlerine ve fukara halka çeşitli zulüm ve zarar vermekteydi. Dağlı eşkıyası aveneleriyle kaza üzerine hücumlarında voyvoda ahalilerle görüşüp bunların ancak akçe verilerek def edilebileceğini söyleyerek akçe toplanması sonucu bu kazanın defterlerinin incelenmesine hükmedilir. Evâsıt-ı Receb 208.

Sayfa 27/Hüküm 52

Kazanın min haysü'l-mecmu' mesârifi on beş bin on üç kuruş olup bu masrafın ekserisi dağlı eşkıyası zuhuruna mebni olduğu bunun açıklanan masrafın içinde olmadığı beyanıyla fukaranın çoğaltılan masraftan korunması ve emr ve rızaya göre hareket edilmesi istenilir. Evâhir-i Receb 208.

Sayfa 27/Hüküm 53

Kazanın toplam masrafı yirmi bin on kuruş olduğu bunda vali mahiyetindeki memur asker için, mübaşir harcaması, Rus koruması, serdar ve sekban ulufeleri, deniz seferleri vb. harcamaların bulunduğu bunun hat ve tenzil kabul eder mevadda olmadığı beyanıyla fukaranın fazla masraftan korunması belirtilen meblağ tevzi ve tahsil olunmamış ise tekrar ve fazladan tevzi ve tahsilden kaçınarak tahsiline müsaade olduğu beyan edilir. Evâhir-i Receb 208.

Sayfa 27/Hüküm 54

Kazanın toplam masrafının on iki bin yetmiş beş kuruş olduğu tanzim ve tenzile gerekli madde olmadığı beyanıyla bundan sonra fukara reayanın fazla masraftan korunması emirce amel ve hareket edilmesine hükmeder. Evâhir-i Receb 208.

Sayfa 28/Hüküm 55

Bildirilen ilamda kazaya bağı Terkinli karyesi ahalisi iki yüz senesinden beri zimmetlerinde iki yüz altmış kuruş bulunduğu ve bunun sahih olduğunun anlaşılmasıyla bunun lazım gelenlerden tahsili ve ashabına teslim edilmesine hükmeder. Evâhir-i Receb 208.

Sayfa 28/Hüküm 56

Nahiyein tekâlif defterinde toplam masrafın on bin otuz buçuk kuruş olduğu ve Flemenk elçileri masrafından ibaret olup hat ve tenzil kabul eder mevadda olmayıp ancak Flemenk elçisi masraf olarak belli bir miktar idhali defter olunup ve sonradan idhal edilen doksan kuruşun kaydının olmasından bu doksan kuruşun lazım gelenlerden tahsiline ve masrafı ebniyeye sarf olunması ve bunun kayıt edilip emre ve rızaya aykırı hareketten kaçınılmasına hükmeder. Evâhir-ı Receb 208.

Sayfa 28/Hüküm 57

Çatalça kazasında bundan önce memur Süleyman'ın hizmet karşılığı olarak kaza ayanı Mehmet Emin Beye bir miktar meblağ verdiğı daha önce ayanın takdim eylediğı defterde halktan tahsil ve zimmetine para geçirdiğı ayanın bunu zikir olunan hizmet-i mübaşiriyye olarak meblağı almış mıdır değı midir ve aldığı surette verilen nizam üzere mi almıştır bunun tashih ve tahkik ederek darsaadete bildirilmesine hükmeder. Evâhir-ı Receb 208.

Sayfa 29/Hüküm 58

Selânik kazasının toplam masrafı yüz doksan üç bin yüz on bire balığ olup bir kısım masrafının Yenişehir Fener kazasıyla kıyası hesap olunduğunda dokuz bin sekiz yüz otuz sekiz kuruşun hat ve tenzil iktiza eylediğı beyanıyla fukara masrafının tahlili ve tanzim ve tenzil olunan meblağın lazım gelenlerden tahsil ve defterin tatbiki ve ahalinin artan masraftan korunması belirtilen tarihten beri vuku bulan tevziatın tahsili noksan ve ya fazlasıyla der saadete bildirilmesi emr ve rızaya aykırı hareketten kaçınılması hükmündedir. Evâhir-ı Receb 208.

Sayfa 30/ Hüküm 59

Ankara sancağı tevzi'at maddesine memur Ahmet Nafiz'a gönderilen hükümde toplam sekiz kıta salyan defteri gelmekle bunun beyaza çekilip bahsedilen meblağların bahsedilen zaman zarfında masrafın öşr-i mi'sâr mekûlesi olup kûsûru vücûh-ı ahâli ittifâkıyla gizlenmiş olmadığı vaki midir değil tashih olunmak lazım olduğundan defterde bahsedilen meblağın kasaba ve köye ne şekilde tevzi' olunduğunun sureti ve toplam kazada kaç hane itibar olduğu masraf sahihası kaç kuruşa balığ olduğu ve kimler tevzi ve tahsil eylediği gibi konuların hakikatının araştırılıp bildirilmesine hükmeder. Evâhir-i Receb 208.

Sayfa 30/ Hüküm 60

Amasya kazasının on dört aylık salyan defteri beyaza çekilip ve gönderilen defterin söz konusu olduğu ve önceden sadır olan emri şerif mantığı üzere amel ve hareket ve fukara masrafının azaltılması gerektiği ve fazladan masrafa rıza olmadığına hükmeder. Evâhir-i Receb 208.

Sayfa 31/ Hüküm 61

Amasya Sancağı, Havza Kazâsı Nâibine gönderilen salyân defterinde iki yüz yedi senesi Rebiulûlâ evvelinden iki yüz sekiz senesi Rebiulâhir aynın sonuna kadar on dört aylık olmak üzere dört bin dokuz yüz altmış dört kuruşluk salyân defteri olduğu ve beyaza çekilüb her maddesinin muktezâları bâlâlarına şerhle işâret olunduğunu defterin bir sûretinin mahalline gönderilmesi ve gereğinin yapılması emredildiği, fakirlerin masraflarının azaltılmasının talep edildiği ve masrafların artırılmasına rıza olunmadığı, bunun tersine hareket edenleri tehlike beklediği, defterin gelüp gitmesinde bir akçe masraf olmayub ve bundan böyle olmayacağı ve buna uyulması emredildiği bildirilmektedir. Evâhir-i Receb 208.

Sayfa 32/ Hüküm 62

Kazanın bundan önce tevzi defteri vürud edip on dört bin yüz seksen kuruş tenzil belirsiz, mahalli sarfına malum olan doksan altı bin on üç kuruş tanzim ile bahsedilen meblağın kaza ayanı olan Kapıcıbaşı Mehmed Bey ve kethüdası Kavukcuoğlu ve Osman Bey zâde Zeynelâbidin Bey vesair birçok fukarayı yiyen ve yutanlardan marifetsiz ile tahsil ve masrafı ebniyeye sarf için meblağın tahsil olunması babında sadır olan emir mantığı üzere meblağın lazım gelenlerden tamamen ve kâmilten tahsili ve bir daha böyle bir şey olursa beklenmeden malları ve eşyalarına el konulması emredilir. Evâhir-i Receb 208.

Sayfa 33/ Hüküm 63

Lârende Kazâsı Nâibine gönderilen salyân defteri olup Lârende kazâsının bin iki yüz yedi senesi Receb-i Şerifinin on beşinci gününden içinde bulunulan seneni Cemâziyelâhiresinin on beşinci gününe kadarki masrafları, bunlardan ne kadarının Anadolu vâlisinin ve memur mübâşirlerin mesârifi olduğu bildirilmekte olup fakirlerin masraflarının azaltılması talep olunduğu, bundan sonara masrafların artırılmasına rıza olunmadığı, defterin dürr-i aliyyeye gelip gitmesine bir akçe dahi masraf olmadığı ve olmayacağı, bunun mucebiyle amel edilmesi, hılafına hareket edilmemesi emredilip ebniye masraflarının gönderilen deftere kaydedilmesi emredilmektedir. Evâhir-i Receb 208.

Sayfa 33/ Hüküm 64

Kocaeli sancağında vâki İznikmid ve Akâbâd ve Karasu kazâlarıyla Fendi ve Ağaçlı ve Gençli ve Taşköprü ve Pişviran ve Kekbuze nâhiyelerinin kuzât ve nüvvâbına hüküm olup; hacı karşılama ve uğurlama için Kocaeli Sancağı kazâlarının büyük zarara uğradığından, mutasarrıflardan ne kadar masraf edildiği temessük-i sicillâtından çıkarılarak dürr-i aliyyeye ulaştırılması emri ve emrin yerine getirildiği, badehû fakirlerin maddî zarara uğratılmamaları, sancak mutasarrıfına huccâcı karşılama ve uğurlama için kazâ ve nâhiye masraflarının sicillâtından müfredât üzere ihrâc ve defterin acâleten Dersaâdet'e ulaştırılması emredilmiştir. Evâhir-i Receb 208.

Sayfa 34/ Hüküm 65

Kazanın toplam masraf defteri yirmi sekiz bin dört yüz kırk kuruş yirmi yedi para olup beylerbeyi Şaban Paşa ve Mahmut Paşa Bey gibi kişiler idhali defter eyledikleri ve toplam bin on kuruşta hat ve tenzil lazım geldiği ve kıyas yapıldığında bunun fazla olduğu beyanıyla fukara masrafının azaltılması tenzil olunan meblağın fukaraya tenziline rıza olmadığı ve yirmi yedi bin dört yüz kuruşun tahsiline müsaade olunduğuna hükmeder. Evâil-i Şaban 208.

Sayfa 34/ Hüküm 66

Kazanın on beş aylık salyan defteri dört bin yüz elli iki kuruş olduğu ve bunun bin iki yüz atmış kuruşu memleket masrafı olup bunun da yüz yetmiş kuruşu aykırı tenzil olup bir kısmı tekâlifî miriden olup bir kısmı vüzera ve beylerbeyi masrafı olup bahsedilen defter beyaza çekilip içindeki bazı masrafların deftere aykırı olduğu beyan edilmesiyle fukara

masrafının azaltılması vilayet masrafının gönderilen deftere tatbikan idare ve ru'yet olunmak gerektiği emr ve rızaya göre hareket edilmesini emreder. Evâil-i Şaban 208.

Sayfa 34/ Hüküm 67

Kazanın masrafının normalinden uzak olmayıp ancak bahsedilen masraf dağılı eşkıyası ve eşkıyaya memur hâlen Silistre valisinin masrafından ibaret olup birden ortaya çıkmakla hat ve tenzil olmayıp lakin Rumeli valisinin dahi mahiyetinde asker olmasına rağmen bahsedilen meblağın daha fazla olmasından iki bin sekiz yüz on iki bucuk kuruşun hat ve tenzili için icap edenlerden tahsili ve deftere kayt ettirilmesine hükmeder. Evâil-i Şaban 208.

Sayfa 35/ Hüküm 68

Amasya sancağına tabi Zeytün kazasının iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi Rebiulâhiri gayetine değin yedi aylık olmak üzere iki bin dört yüz yirmi dört buçuk kuruşluk salyân defteri olmakla masrafın öşr-i muaşşer mekulesi olup kûsûru vücûh-ı ahâli ittifâkıyla gizlenmiş olduğu doğru mudur değil midir tashih olunmak lâzımeden olduğundan gayrı defterde kasaba ve kuraya nasıl tevzi olunduğunun sureti ve cümle kazada kaç hane itibar olduğu bilinmediğinden bunun araştırılıp bildirilmesine hükmeder. Evâil-i Şa'ban 1208.

Sayfa 35/ Hüküm 69

Kazanın salyan defteri beyaza çekilip her maddesinin işaret olduğu üzere amel ve hareketle ve fukara masrafının azaltılması artırılan masrafa rıza olunmadığı rızaya aykırı davrananların haklarından gelineceği ve bu defterin gelip gitmesinde bir akçe dahi masraf olmadığı beyan edilir. Evâil-i Şa'bân 1208.

Sayfa 36/ Hüküm 70

Kazanın yedi aylık salyan defteri on bin beş yüz yetmiş üç kuruş olduğu beyaza çekilip bin altı yüz kırk dört kuruşun tenzil ve ferdi nihade olduğunun beyanıyla fukara masrafının azaltılması ve tenzilat olunan meblağın lazım gelenlerden tahsili gönderilen deftere kayd ettirilmesine hükmeder. Evail-i Şa'ban 208.

Sayfa 36/ Hüküm 71

Bergama kazasının on dört aylık on bir bin iki yüz elli dört kuruşluk salyan defteri olduğu ve beyaza çekilip hesaplanan yedi bin altı yüz otuz dokuz kuruşluk masrafın iktiza eden ve hesap kabul etmeyen üç bin altı yüz on beş kuruşluk masrafın her ne kadar geri

alınması olabilir değilse de memleketin yedinde senet olup talep edenlere rıza olmadığı hesaba tutulmaz diye red ile cevap verenlerin için başka tenzil ve ferdi nihade olunduğunun beyanıyla bundan sonra ferman tenzîlât-ı mezkûreye misilli masraf verilir ise zararın ödettirileceği ve dürr-i aliyyeye tevzi defteri başka olarak gönderilmek ve mahallinde başka defter tutmak ve aralıkda tevzi defteri yazılmak lâzım gelir ise hâkim ve a'yân ve zâbitânın haklarından gelineceğine hükmeder. Evâil-i Şa'bân 1208.

Sayfa 37/ Hüküm 72

Terkos naibinin gönderdiği ilamında önceden gelen Rusya elçisinin ağır yüklerinin Çorlu kasabasından asitaneye nakil olunmak üzere öküz arabasına kırkar ve beygirlerin her birine yirmişer kuruş ve masraf defterinin de olduğu ve belde ayanın da üç yüz kuruşla idare edebilecekken defterde bahsedilen miktar altı bin yedi yüz doksan beş kuruş olduğu bunların hepsinin miktarının fazla olduğunun beyanıyla fukaranın fazla masraftan korunması ayana yüzer kuruş tahsis kılınıp araba ve beygir kirasının beldede beyan olduğu üzere tenzil olunup fazlasına ruhsat verilmediğine hükmeder. Evâil-i Şa'bân 208.

Sayfa 37/ Hüküm 73

Nevâhi-i Bergama kazasının on dört aylık dokuz bin iki yüz yirmi beş bucuk kuruşluk salyan defteri olduğu ve defterde kalemi nasih için 100 kuruş hata olduğu beyaza çekilip hesaplanan beş bin altı yüz altmış altı kuruşluk masrafın hesaplanmayan üç bin dört yüz elli dokuz bucuk kuruşluk masrafın her ne kadar geri alınması mümkün değilse dahi memleketin yedinde senet olup talep edenlere rıza olmadığı hesaba tutulmaz diye red ile cevap verenlerin için başka tenzil ve ferdi nihade olunduğunun beyanıyla bundan sonra ferman tenzîlât-ı mezkûreye misilli masraf verilir ise zararın ödettirileceği ve dürr-i aliyyeye tevzi defteri başka olarak gönderilmek ve mahallinde başka defter tutmak ve aralıkda tevzi defteri yazılmak lâzım gelir ise hâkim ve a'yân ve zâbitânın haklarından gelineceğine hükmeder. Evâil-i Şa'bân 1208.

Sayfa 37/ Hüküm 74

Maraş kazasının masrafı on bin beş yüz altmış kuruş olup beyaza çekilip iktiza eden tembihatı şerhle işaret olduğu üzere sureti defter mahalline irsal olunmak ve fukara masrafının azaltılması, gönderilen deftere tatbikan idare ve ruyet olunması, fazla masrafa rıza olmadığına hükmeder. Evâil-i Şa'bân 1208.

Sayfa 37/ Hüküm 75

Kütahya kazasının senelik masrafı yüz yedi bin iki yüz kuruş olduğu ve bu defa iki kıta salyan defteri gelmekle bunun kırk yedi bin dört yüz elli kuruş menzil masrafı olup bir kısmının mübaşir masrafı yine bir kısmının saray döşemesi ve saray mimarisi olup ve Anadolu valisi vezir Hacı Ali Paşa tarafından alındı deyu yirmi beş bin beş yüz kuruş deftere idhal olunmuş olmakla zimmetinde olduğu anlaşıldığı ve fukara ebniye masrafına harcanması için deftere kayt edilip güvenli mahalde saklanmasına hükmeder. Evâil-i Şa'bân 1208.

Sayfa 38/ Hüküm 76

Kütahya kazasının bir senelik tevzi defterinde Çavuşlar kethüdasına, muhalefete memur silahşöre, vilayet defteri için vürud eden mübaşir Mehmet Bey için vb altı bin altı yüz kuruş verilmiş olup bunlara ne kadar verilir ise senevi ebniye defterine kayd olunması lazım gereği olduğundan bunun ifade edilip beyan edilmesi hükmüdür. Evâil-i Şa'bân 208.

Sayfa 38/ Hüküm 77

Kütahya kazasının senelik masraf defteri vürud edip bahsedilen masraftan dört bin yedi yüz kuruş mütesellim Hacı İsmail yediyle sarf olunmuş bunun zimmetinde olduğunun anlaşılması beyanıyla tahsilinin noksansız ve fukaranın ebniye masrafına sarf olunmak için güvenilir mahalle koyulması emredilir. Evâil-i Şa'bân 208.

Sayfa 38/ Hüküm 78

Kazanın masraf tevzi defteri senede iki defa toplanması kararlaştırılmasına rağmen bazı kazaların salyan defterlerinde nefisleri için zam yapıldığı ve bir senede birkaç defa tevzi ile fukaraya zulüm eyledikleri edenler her kimler ise Ankara'ya ihzar ve zimmetlerinde sabit kalmış olan meblağın tamamen tahsil edilmesi istenilir.

Sayfa 39/ Hüküm 79

Ayaş kazası ile sair kazalar salyan defterlerine kendi nefisleri için akçe zam fukaraya zulüm edenler her kimler ise Ankara'ya ihzar ve belirtilen kaza ahalilerinin vekilleri hâzı oldukları halde hesapları incelenmesi ve zimmetlerinde sabit kalmış olan meblağın tamamen tahsil edilmesi ayrıca bir senede birkaç defa tevzi ile fukaraya zulüm eyledikleri a'yanların kendi mallarından alınıp verilmesine ve fukaradan bir akçe fazla ve ahiz olunmamasına ihtimam ve dikkat edilmesi babında. Evâil-i Şa'ban 208.

Sayfa 40/ Hüküm 80

Kütahya Nâibine hüküm olup Kütahya eyaleti sancaklarında mübaşirlerin yiyecek ve içeceklerinin yalnız Kütahya kazâsında idare olunduğundan fakirlerin ve sâkinlerin güç yetiremediği zikredilip, Kütahya kazâsının masraflarını kendisinin ödemesi, sancakların masraflarının sancaklara tahmîl edilmesi, mübâşirlerin günlük taayyünâtının ne türde olduğunun tayin edilmesi ve bunların icabında valilere tahmîl edilerek, mübaşirlerin taayyünât ve mübâşiriyyelerinin fukarâyâ tahmîl olunmaması emredilmiştir. Evâil-i Şa‘ban 208.

Sayfa 41/ Hüküm 81

Bayramic Kazâsı Nâibine ve Kazâ-i Mezbûr Müdürü Hâdimzâde Mir Osman’a hüküm olup Dersâadet’e gönderdiği tahrîrâtında Hüdâvendigâr sancağı kazâlarından daha önce adı geçen mutasarrıfı için tertip olunan imdâd-ı hazariyyenin (tekke ödeneğinin) Bayramic kazâsına düşen kısmın ödenmesinde muhalefet olduğunun daha önce de tebliğ edildiğini bildirip, önceki salyân defterinden miktarda tenzîle gidildiğini ve meselenin defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed’e havâle olduğu ve mukaddemen Bayramic kazâsının vârid olan tenzîlâtının defterde âhar maddede iken hataen hazariyyede tenzîl yapıldığını bildirilip bu hususta ziyade dikkat edilmesi ve hazariyyenin de zamanında ödenmesi emredilmektedir. Evâil-i Şa‘bân 208.

Sayfa 41/ Hüküm 82

Tırhala Kâdisına ve Nâzır olunarak Tırhala’da ikâmete memur kılınan zâta hüküm olup Tırhala kazâsı ahâlisinin çoğunun zimmî olduklarından bahsedilip başlarındaki Kocabaşının zorbalık ve eşkıyalıkla fakir halkın mallarını gaspettiğinden ve bu sebeple teraf-ı aliyyeden bir nâzır tayiniyle, memurların her masraflarında ve sair masraf tahvillerinde bu nâzırın mührü olması emredilmiştir. Maamâfih bu nâzıra da her hakka riâyet etmesi emredilmiştir. Evâsıt-ı Şa‘bân 208.

Sayfa 43/ Hüküm 83

Tırhala kâdisına ve dergâh-ı muallâm kethüdâlarından olup Tırhala kazâsı tevzîâtına nezâret eylemek üzere tayin olunan Hacı Mustafa’ya hüküm olup ulaşan defterlerdeki taksit ve tahsiller zikrolunduktan sonra halkın ahvâlinin tetkikiyle başka defterlerde tenzîl ile redd-i tahsîli gereken kimselerin isimlerinin kaydedildiği ve diğer bazı tahsillerin Ahmed Paşa’ya ve kalan kısmın da sair mahallere sarf olduğu ve başka defterlerin tertibiyle dağıtılan farklı

yüksek meblağların kayıt altına alınacağı beyanıyla lazım gelen diğer tahsilâtın tamamıyla yapılması emri zikredilmiş ve kazâ masraflarının azaltılması, ahalinin fazla masrafa sokulmaması lâzım gelen tahsillerin yapıldıktan sonra fukaraların ebniye masraflarına harcanması emredilmiştir. Evâil-i Şa‘ban 208.

Sayfa 43/ Hüküm 84

Bin iki yüz yedi senesinin Hızır günlerinden sekiz senesi Recep ayının başına kadar kazâdaki vezir ve muhtelif memur masrafları, asâkir ulûfeleri hesâb olunduğunu yazan ve bu masrafların miktarını, ödemelerin her bir vezir, asker ve memura birer birer yapıldığını bildirir ve fakirlerin masraflarının azaltılmasını emreder hükümdür. Evâsıt-ı Şa‘bân 1208.

Sayfa 44/ Hüküm 85

Köprülü Kazâsı’nda a‘yanlık dâiyesinde olan Mehmed Emin ve ortağı Rüstem nâmındaki kişilerin yedi sekiz ay zarfında dört defada seksen kese akçe cebren tahsîl eylediklerinden ve istihdâmı yasak olan kişilerden iki yüz nefer istihdâm edilmesi ve fakirlere zulmetikleri bildirilmesi üzerine, fakirlere yapılan zulmün men edilmesi için Lütfullah adındaki kişinin vazifelendirilerek meselenin tetkikine gönderildiğinde, meselenin anlaşılması üzerine Rüstem’i de tahrîk ve ifsâd ederek kazada bozgunculuk yapan Mehmed Emin’in zimmetindeki her şeyin tamamen tahsîl edilerek kazanın ihtiyaçlarına harcanması ve deftere kaydedilmesi ve fakirlerin masraflarının azaltılması emredilmiştir. Evâsıt-ı Şa‘bân 208.

Sayfa 44/ Hüküm 86

Kütahya Nâibine hüküm olup mübâşirlerin Kütahya’da beyhûde yiyecek ve içecek talep ve ihtirâ eylediklerinden Kütahya Selanik mefrûşâtı masrafları valilerin zahîre bahaları ve dâireleri için verilen arpa ekmeği, saman, hatabi ve mübâşirlerin ikrâm ve diğer masraflarının yalnız Kütahya kazâsından idâre edildiğinden fakirler ve memleketin sakinleri de buna güç yetiremeyeceklerinden eyâlet ve elviye mutasarrıfları kendilerine tahsîs edilen hazariyye ve husûs-ı muayyenelerine kanâat etmeleri, bütün taleplerin kasaba ve köylerdeki halka ödetilmesinden kaçınılması emredilmiş, mefrûşât ve zahîre baha için daha önce sâdır olan emirler mûcebince fukarâdan akçe alındığına rızâ olunmadığı, fukarânın mezâlîmiden korunmaları için gerekenin yapılması ve bu emirlere muhalefetin cezalandırılacağı babında salyân defteridir.

Sayfa 45/ Hüküm 87

Güşâbâd Kâdisına hüküm olup beş kişi ederek sene içerisinde on beş bin kuruşdan fazla akçe tahsîl edilmesi sebebiyle dilekçe ile hallerini arz etmelerinden bahsedilmiş ve yalnız iki kişinin salyân defterleri ve ihzarları ilam edildiği için mücebince sâdır olan fermânın kadiya ulaştırıldığı zikredilmiştir.

Kazaya tayin edilen voyvodanın bir senede gerekenden fazla salyân tahsil etmesinden buna ikinci defa kalkıştığında gelen emir üzerine cesaret edemedikleri ifade edilmiş voyvodanın ve fakirlerin haklarını gasp eden diğerlerinin mahkemeye çıkarılarak emirlere muvafakatla icap eden cezanın takbiki, fakirlerin haklarının tayini ve lüzumunda iadesi ferman olunup bundan sonra da fakirlerin hukukuna ziyade riayet edimesi emrolunmuştur. Evâsıt-ı Şa'ban 08.

Sayfa 46/ Hüküm 88

İnöz Kazâsı Nâibine hüküm olup kazânın rûz-ı kasım defterinin ulaştığı zikredilerek, kazânın bütün masrafların bin dört yüz yirmi kuruş olduğundan ve mübâşirlerin mutad masraflarından bahsedilmiştir. Fakirlerin haklarına riayet edilmemesine rızanın bulunmadığı ve aksine hareketin cezayı müstelzim olduğu ifade edilmiştir. Evâsıt-ı Şa'ban 208.

Sayfa 46/ Hüküm 89

İsmail Kal'ası Binasına memur olarak Derr-i Aliyyemden gönderilen Mir Seyyid Numan'a ve Eslemiye Kâdisına hüküm olup Eslemiye kazâsı a'yânından bazılarının fakirlerin mallarını gaspa cüret ettiğinin ihbar edildiği zikredilmiş ve bunun üzerine a'yânının hâl ve keyfiyetinin tahkikiyle malumatın Dersaadete ilamı ifade edilerek ve bundan sonra da a'yânın hâl ve hâreketlerinin takip edilip doğru bir şekilde Dersaate bildirilmesi emredilmiştir. Evâhir-i Şa'ban 208.

Sayfa 46/ Hüküm 90

İsmail Kal'ası binasına memur olarak Derr-i Aliyyemden gönderilen Mir Seyyid Numan'a ve Yanbolu Kâdisına hüküm olup daha önce gelen, Yanbolu kazâsının tevzi defterinde kazânın masrafları itibârdan uzak olduğuna binâen defter mücebince olan masraflardan tanzîm ve tenzîl kabul eder maddeleri olmadığının ifâde edildiği zikredilmiş, kazâ a'yanı ve diğer bazı kimselerin defterde munderic meblağdan başka tevezileri olup gizledikleri ve bu yolla fakirlerin mallarını yedikleri, buna vâkıf olan kişilerin ihbâr

etmeleriyle bu hususun tahkîk edilmesinin lüzumu doğruğ zikredilerek bununun tashîh ve tahkîkinin yapılp Dersaatede ilamı emredilmiştir. Evâhir-i Şa‘ban 208.

Sayfa 47/ Hüküm 91

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân rûz-ı kasım defteri vârid olduğı ve kâffe-i bûtün masraflarının yirmi dört bin altı yüz seksen üç kuruş olduğı ifade edilmiş daha önce vârid olan bir senelik defterlerden hat ve tenzîl olunan ve kalan miktar zikredilerek iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı hızırına gelince bir senelik menzil masraflarının on yedi bin kuruş olub mevâdd-ı müteferrika ve a‘yanın mevaddından bahsedilerek tevzi ve tahsîline ruhsatı içeren emir gönderildiğı ifade edilmiştir. Fakirlerin masraflarını azaltılması ve fermana uygun hareket edilmesi emredilmiştir. Evâhir-i Şa‘ban 208.

Sayfa 47/ Hüküm 92

Havâssı Reffa Kazâsı muzâfâtından Silivri Nâhiyesi nâibine ve nâhiye-i mezbûrenin a‘yân vesâir bilcümle ihtiyarlarına hüküm olup a‘yândan Osman adlı kişinin fakirlerin haklarını gasp ettiğinden bahisle a‘yanlık müddeti içerisinde masrafların hesaplanın zimmetinde malların fakirlerin masraflarında kullanılması emrolunmştur. Evâhiri Şa‘ban 208.

Sayfa 48/ Hüküm 93

Ayurace Kazası Naibine hüküm olup kazânın iki yüz yedi senesi kasımından sekiz senesi Muharrem’ne gelince vârid olan salyân defterinde tanzim ve tenzil kabul edecek madde olmadığı zikredilip fakirlerin gözetilmesi ve a‘yânın, altı ayda yedi yüz elli kuruş ‘ayâniyye ile ancak idare ededebildikleri ilam edildiğı ve ilamın değ erlendirilmesi ile bundan sonra her altı ayda, altı yüz kuruş a‘yâniyye olacak şekilde deftere kaydedilmesi emrolunmştur. Evâhir-i Şaban 208.

Sayfa 48/ Hüküm 94

Doniçe Kazâsı Nâibine hüküm olup

Salyân defterinde bin iki yüz yedi senesi martı başından sekiz senesi rûz-ı kasımına gelince sekiz ayda vâki olan mesârif zikredilmiş dağı eşkıyası üzerine gönderilen askerler için yapılan masraftan ve sair memur ve devlet ricâli için yapılan masraflardan bahsedilerek tanzîm ve tertîb kabûl eden maddeleri olmadığı beyân edilmiştir. Fukara haklarına riâyet ve emirlerin hılafına hareket etmemek emredilmiştir.

Sayfa 48/ Hüküm 95

Eğirdir Kazasına hüküm olup iki yüz iki senesi senesinden iki yüz sekiz senesine gelince kazânın sicil mahfûzu incelendiğinde masraflar ayrı ayrı yazıldığı hâlde vilâyet a'yânı olan Seyyid Şeyh Ali'nin, memleket masrafı diyerek toptan yazdığı meblağların kime ne miktarda verildiği bilinmediği için mübâşiriyyesi Seyyid Ali'den karşılanmak şartıyla bir mübâşirin tayîn olunması ve Seyyid Şeyh Ali'nin cezalandırılması emredilmiştir. Evâil-i Ramazan 208.

Sayfa 49/ Hüküm 96

Bin iki yüz iki senesinden sekiz senesine gelince Eğirdir kazâsının celb olunan sicilli incelendiğinde zikredilen sene içerisindeki tevziâtın miktarı zikredilip iki yüz yedi ve sekiz senelerinden mâadâsı kable'n-nizâm olunan verilen akçenin reddi iktizâ eylediğini ve iki yüz yedi ve sekiz senelerinde ziyâde alınmış olan meblağ hesâp olup hâlen hâkim olandan mı yoksa selefden mi alınmasının gerektiğinin araştırılıp Dersaâdete bildirilmesi emredilmiştir. Evâil-i Ramazan 1208.

Sayfa 50/ Hüküm 97

Kazânın bu defa bir kıta salyân defteri gelmekle nâhiye a'yânı sâbık Osman'ın yed ve marifetiyle ru'yet ve sarf olunan masraflardan birtakımının kizb sırf olduğunun tahkik edilmesi üzerine Osman'dan marifet-i şer' ve cümle marifetiyle tamamen tahsîl ve fukara giderlerine tahsis edilmesine hükmedilir Evâil-i Ramazan 208.

Sayfa 50/ Hüküm 98

Eğirdir kazâsından gönderilen bin iki yüz iki senesinden sekiz senesine değin vâki olan sicill-i mahfûzu nâtık tevziâtta voyvoda için emre muhalif olarak defterlere yazılan ve geri verilmesi lazım gelen meblağın ödenmesi ve mübâşir marifetiyle mahallinde zikredilen müddet zarfında voyvoda olanlar kimlerdi, şuan orada mıdırlar yoksa başka yerde midirler Dersaâdete arz ve inhâ olunması ve fukarâdan hılâf-ı emr ve rızâ alınan meblağın iadesine hükmedilir. Evâil-i Ramazan 208.

Sayfa 51/ Hüküm 99

Sandıklı kazasının salyan defterinde Karahisar Sahb sancağı mutasarrıfı zahire baha diye iki bin sekiz yüz elli kuruşun ahalinin makbuzuyla kayıt ettirilmesi senedinin de devleti aliyyeye gönderilmesi babındadır. Evâil-i Ramazan 208.

Sayfa 50/ Hüküm 100

Cermen Kazâsı Nâibine kazanın bu defa salyan defteri vürûd etmekle bin iki yüz yedi senesi rûz-ı kasımına gelince vâki olan mesârif on altı bin yüz otuz iki buçuk kuruşa bâliğ olduğu ve sayılan masraflardan birinde üç yüz kuruşun hat ve tenzîl iktizâ edib diğer masrafları hadd-i i'tidâli tecâvüz etmediği beyanıyla üç yüz kuruşun usulünce tahsil edilip giderlere harcanmasına ve fakirlerin masraflarının tenzîline hükmedilir. Evâil-i Ramazan 208.

Sayfa 52/ Hüküm 101

Bozok Sancağı Mutasarrıfı Mir Süleyman hüküm olup Amasya Kazâsının iki yüz yedi senesi Rebîulûlası guresinden sekiz senesi Rebîulâhiri guresine kadarki; Havza kazâsının kezâlik on dört aylık; Altınâbâd kazâsının iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi Rebîulâhiri gâyetine değin olan; Merzifonâbâd kazâsının iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına kadar olan; Kelkeras kazâsının iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi Rebîulâhiri gâyetine kadar olan; Merzifon kazâsının iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına kadar olan ve Veraş kazâsının rûz-ı hızırından Rebîulhâiri gâyetine kadar olan; Ladik kazâsının iki yüz yedi senesi Muharremi guresinden sekiz senesi Rebîulâhiri gâyetine kadar olan, daha önce vürûd eden toplam sekiz kıta salyân defterlerine bakılmakla masraflardan öşr-i mi'sâr makûlesi olup küsuru kaldığı, ahâli ittifâkıyla ketm olunmuş olduğu ihbâr olunduğu beyan edilip, doğruluğunun araştırılarak kazalarda kaç hane olduğunun, kazalardaki a'yân kimler olduğu, miktarın kimler tarafından kimlerden tevzî ve tahsîl olunduğunun tahkîk olunması, kazâ fukarâsının, tevzi defterlerindeki hatâ, zâyîât ve a'yan mesârifinden ve sair mezâlimden korunmaları hususu emredilmiştir. Evâil-i Ramazan 208.

Sayfa 53/ Hüküm 102

Kazanın iki yüz altı senesi mecmu-ı masrafı on yedi bin beş yüz otuz dokuz bucuk kuruş olduğu bunun üç bin yüz kuruşunun tenzili lazım geldiği gerekli görülenlerden ve fukara masrafına sarfı ve iki yüz sekiz senesi kazanın masrafı on bir bin sekiz yüz yetmiş dokuz bucuk kuruş ve bir gecelik Rusya elçisi masrafı olarak dört bin üç yüz doksan altı kuruş ve toplam beş bin dört yüz doksan altı kuruşun kaza ayanından tahsili ve ayanın kendi nefsi için

meblağ aldığı ayrıca ayanın firar etmiş olduğundan buraya başka ayanın tayini belirtilen ayanın bulunup aldığı meblağın tahsili istenilir. Evâsıt-ı Ramazan 208.

Sayfa 54/ Hüküm 103

Şehirköyü kazası ayanı Hacı Ahmet'in ayanlıktan ihracı ve artık bu kazaya karışmaması tembih olunmuş iken anacak Hacı Ahmet'in bundan memnun olmadığı ahaliye zulüm ettiği için naibin yanına birkaç kişi alıp ve ücretleri de belirtilip belirtilen hükümce hareket edilmesi hükmündedir. Evâsıt-ı Ramazan 208.

Sayfa 54/ Hüküm 104

Yenişehir Fener kazasının kapıcıbaşı mûmâ ileyh mübâşeretiyle tahsîl ve bezzazistanda mahfuz olan mebâliğ-i merkûmeden marifetiniz ve cümle marifetiyle on bir bin kuruş ifrâz beş bin kuruşunu kapıcıbaşı mûmâ ileyhimâya teslim ve altı bin kuruşunu mübâşir kapıcıbaşı i'ta olunmak için dürri aliye ye gönderilmesi babında. Evâhir-i Ramazan 208.

Sayfa 55/ Hüküm 105

Vârid olan i'lâmda kazâ ahâlilerinin bundan önce takdîm olunan tevzîât defterlerinde Tokka Karmaliyev ve Mectan ve Ezmeç ve İstiklanta karyeleri ahâlileri hisselerine düşen miktarı edâda muhâlefet etmiş oldukları beyan olunmuş ve meblağın karye ahâlilerinden toplanması ve tahsil edilmesi emri üzerine, emrin yerine getirilerek vârid olan salyân defterine de kaydedilmiş olduğu beyan edilerek meblağın giderlere tahsili arz edildiği ifade edilmiş ve meblağın kazâ giderlerine sarf edilmesine hükmedilmiştir. Evâhir-i Ramazan 208.

Sayfa 55/ Hüküm 106

Bosna'da Sobranca Kazasının kâffe-i masrafı sekiz bin yüz kuruşa bâliğ olmuş olduğunu her maddesi incelendiğinde hat ve tenzili kabul eder mevaddı olmadığını beyanıyla tevzi ve tahsiline emr olunur. Evâhir-i Ramazan 208.

Hüküm 107

Bin iki yüz yedi senesi Cemâziyelâhiri başından bin iki yüz sekiz senesi Rebiulâhirine gelinceye kadarki masraflar beyan edilmiş ve bu masraflardan borç olan meblağ bildirilerek kazâ köylerinden olan Tokka Karmaliyev, Mectan, Ezmeç ve İstiklanta ahâlilerinin zimmetlerinde kalub mümtenu'î-l-husûl olan meblağ, memur masrafları ve sair masraflar sayılarak hat ve tenzîl kabul eden mevâddı olmadığı beyân edilmiş ve tavzî ve tahsîli icap

eden miktarların tevzi ve tahsîl emrine uyularak gerekenin yapılmasına hükmedilir. Evâhir-i Ramazan 208.

Sayfa 56/ Hüküm 108

Kazanın önceki salyân defterinde memleket işlerinin tehir edilmemesi için kazâ a'yânının senede kendisini idare edebileceği miktarın tanzim edilip lâkin tevzi edilmemesi bildirilmiş olduğu zikredilip ayânın kendisini idare edebileceği miktar bildirildikten sonra bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızır defterine yazılmasına müsaade olunduğuna ve ziyadesinin yazılmasına rıza gösterilmediğine hükmedilir. Evâil-i Şevval 208.

Sayfa 56/ Hüküm 109

Kazânın bin iki yüz yedi senesi Şevval ayının on beşinden sekiz senesi Receb ayının on beşine dek dokuz aylık müddetdeki masraf meblağı zikredilip bu meblağın rûz-ı hızır defterinde kâbil-i tevzi' olmadığı ifade edilmiş yapılan sarfiyat kalemleri sıralanarak hat ve tenzîl kabul eder mevâddı olmadığı bildirilmiş tevzi ve tahsîl ruhsatı hâvi işbu emir ısdâr ve irsâl olunmuştur. Meblağın bir akçe dahi ziyade olmamak kaydıyla tevzi ve tahsil edilmesi hükmedilmiştir. Evâil-i Şevval 208.

Sayfa 57/ Hüküm 110

Demirhisar Kazasının Abdullah nâm kimesne yed ve marifeti ile kâffe-i masrafı kırk iki bin beş yüz seksen sekiz kuruşa bâliğ olup bunun on iki bin yedi yüz on dört buçuk kuruşa tenzîl ve ferd-i nihâdei olup Abdullah'ın zimmetinde olup Abdullah'dan ve lazım gelenlerden tahsîli matlûb olduğu mesârif-i ebniye defterine irad kayd olunmak vesair ve kura fukarasından bu babda ber vech akçe alındığı mesmû olmak ihtimali olur ise ayan vesâir haklarından gelinmesi üzere emr olunur. Evâil-i Şevval 208.

Sayfa 56/Hüküm 111

Adine Kazâsı Nâibine hüküm olup kazânın bin iki yüz yedi senesi Muharremi'nden Cemâziyelûlâsı başına kadarki defter olup kazâda han olmadığı için gelen mübâşirlerin ayân konağında kalmaları ve bu sebeple ayâna fazla masraf yüklenmemesi için icap eden miktarın deftere eklenmesine müsaade edildiği ifade edilmiş. Fakirlerin masraflarının azaltılması emredilmiştir.

Sayfa 58/ Hüküm 112

Halen Mora Vâlisi Vezirim Mustafa Paşa'ya hüküm olup Mora'daki kazâların bin iki yüz sekiz senesi Muharreminden Cemâziyelâhir sonuna kadarki mesâriflerlerini açıklayan yirmi kıta salyân defteri bu defa tarafından vürud etmekle defterlere bakıldığında Mora voyvodanın, a'yanların ve kocabaşların defterleri keyiflerine göre düzenlemelerinden ve Mora'da kalan defterler ile Dersaadet'e gönderilen defterlerin farklı olmasından taraf-ı aliyyeden özel mübâşir gönderileceği zikredilmiş ve bundan sonra daha ziyade dikkatli olunması, halkın ve fakirlerin masraflarının azaltılmasına gayret edilmesi, a'yan, voyvoda ve kocabaşların hâl ve hareketlerinin kontrol altında bulundurulması emredilmiş ve emrin hılafına hareketin cezayı müstelzim olduğu bildirilmiştir. Evâil-i Şevval 208.

Sayfa 58/ Hüküm 113

Ankara Nâibine hüküm olup Ankara kazâsının bu defa bir kıta salyân defteri vürüd etmekle kazanın tevziâtının senede iki defaya tahsis kılındığı içinde bulunulan senenin Muharrem ayından Recep ayına kadar olan masrafın miktarı, defterin beyaza çekilip lazım gelen tenbihatın yazıldığı ve defterin bir suretinin mahalline gönderilerek icap ettiği şekilde amel edilmesi, tevzi ve tahsîle ruhsat olduğu bildirilmiş, fukara masraflarının azaltılması fazla akçe tahsil etmekten kaçınılması emredilmiş emrin hılafına hareket edenlerin haklarından gelineceği beyan edilmiştir. Evâil-i Şevval 208.

Sayfa 59/ Hüküm 114

Bilecik kazâsı sükkânından Madrabâş oğlu Ömer ve refiki Hacı Himmet oğlu Tekve ve Sabit Pelidözlü Hüseyin ve Semerci oğlu Hüseyin demekle meşhûr kimesneler a'yanlık iddiâsıyla tekâlif-i zimmetlerine kendi nefisleri için otuz altı bin beş yüz kuruş zam ve idhâl ve fukarâya tarh ve tahmîl ve cebran tahsîl dâiyesinde olduklarından tevzi ve tahsiline ikdâm ve dikkat edilmesi hükmündedir. Evâil-i Şevval 208.

Sayfa 59/ Hüküm 115

Şâni kazasının bu defa tevzi defterinde masrafları yirmi beş bin beş yüz otuz beş kuruşa balığ olup ancak masraflar incelendiğinden hat ve tenzil kabul eder maddeleri olmadığı beyan-ı birle tenzil ve tahsiline ikdam ve dikkat edilmesi hükmündedir. Evâil-i Şevval 208.

Sayfa 60/ Hüküm 116

Silivri kazasının ayanı sabık Osman marifetiyle sarf olunan meblağın tenzili iktiza eden üç bin dört yüz kuruş merkum Osman'dan tahsil ve muhalefet eder bunun bildirilmesi ve iki bin yüz kuruş Hancı Katibi Ahmed'den ve dokuz yüz on dört kuruş dahi merkum Osman'dan mübaşir marifetiyle tahsil olunması hükmündedir. Evâsıt-ı Şevval 208.

Sayfa 60/ Hüküm 117

Kazanın kâffe-i masrafları yetmiş bin seksen beş buçuk kuruşa bâliğ ve mesârif-i vilayetten ibaret olup hat ve tenzil kabul eder mevâddı olmayub beş bin yüz kuruşun dört bin beş yüz kuruşa Emin nam kimesneden ve beş yüz kuruşu Seyyid Süleyman ve yüz kuruşu Hidâyet Ahmed'den tahsil ve mesârifât-ı sahihalarına sarf için defter-i ebniyelerine irad kaydolunmak hükmündedir. Evâsıt-ı Şevval 208.

Sayfa 60/ Hüküm 118

Yenişehir Fener kazası kuralarından Yenice ve Recani ve Nevâlyakis vesair kurasında mütemekkin fukarasının seferler takribiyle ekserisine za'f târi ve reâyası perâkende ve perişani ve bakileri dahi vâle ve zayran ve bazılarının dahi nizam-ı halleri zahir iken evâmir-i aliyemle vârid olan matlûb ve tekâlif-i sâire cümle marifeti ve marifet-i şer'le tevzi olunub tekâlif-i her bir karyenin hal ve tahammüllerine göre icrâ ve evsat ve ednâ itibarlarıyla şurut ve kanun üzere tarh ve tevzia dikkat ak ta'dil ve tesviye şurutuna riâyet olunmadığından hisselerine isâbet eden tekâlîfe bazı vâride olan tekâlif-i her bir karyenin hal ve tahammüllerine göre icrâve evsat ve ednâ itibarlarıyla şurut ve kanun üzere tarh ve tevzia dikkat üzere hükmeder. Evâsıt-ı Şevval 208.

Sayfa 61/ Hüküm 119

Kazanın min haysü'l-mecmu' vâki' olan mesârif-i yirmi dört bin yüz altmış bir buçuk kuruşa bâliğ olduğu sekbân masârif-i ve Rumeli vâlisi tarafına ber mu'tâda verile gelen hazariye ve mesârif-i sâireden ibâret olup hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığı beyân-ı birle tevzi ve tahsiline hükmeder. Evâsıt-ı Şevval 208.

Sayfa 58/ Hüküm 120

Pınarhisarı kazâsının bin iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına kadarki salyân defteri vürûd etmekle masrafların hadd-i i'tidâlde olup hat ve tenzîl kabûl eder

maddeleri olmadığı beyânla tevzi ve tahsil yapılmamış ise de fazla tevzi ve tahsilden sakınarak ve fukara masraflarının artırılmasından kaçınılmasına hükmedilir. Evâsıt-ı Şevval 208.

Sayfa 58/ Hüküm 121

Saraybosna Mollasına ve sâir zikr-i âti kazâların kuzât ve nüvvâbına hüküm olup İzvornik, Belgradcık, Mahleme-i Zirvir, Zor, Mağlay, Teşne, Birce, Ternove, Derbend, Kalazine, Lozence, Yenbe, Bosna, Gradhance, Lofevarence, Çelebi Pazarı, Bosna Perveri ve Konca maa Kereşo kazâlarının salyân defterleri vürûd ettiği ve bu kazâların masrafları zikredilerek masrafların itidalde olduğu beyan edilmiş hat ve tenzîl kabûl eder maddeleri olmadığı beyânla tevzi ve tahsiline ruhsatı içeren emrin gönderildiği ve hâlen tavzi ve tahsîl edilmemiş meblağ varsa da bir akçe dahi ziyade olmayacak şekilde tevzî ve tahsîl edilmesi, fukara masraflarının azaltılması emredilmiştir. Evâsıt-ı Şevval 208.

Sayfa 62/ Hüküm 122

Kazânın bin iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına kadarki masrafları ve bu masrafların nerelere yapıldığı zikredilmiş, masrafların itidalli olduğu beyan edilmiş hat ve tenzîl kabul eder maddeleri olmadığı beyânla tevzî ve tahsiline ruhsatı içeren emrin gönderildiği ve tevzi ve tahsîl edilmemiş meblağ varsa da bir akçe bile ziyade olmayacak şekilde tevzî ve tahsîl edilmesine, fukara masraflarının azaltılmasına hükmedilir. Evâsıt-ı Şevval 208.

Sayfa 62/ Hüküm 123

Gümüşhâne Kâdısına Hüküm olup Gümüşhâne kâdısının sene-i sâbık rûz-ı hızırından işbu sene-i mübâreke rûz-ı kasımına gelince altı aylık salyân defterinde Trabzon vâlisi Vezir Osman Paşanın maiyetindeki askerlerin taayyünât ve ulûfeleri için meblağ yazıldığı lâkin bu meblağın kazâlar tarafından ödenmedi için ruhsat verilmiş olduğundan ve bu miktarına Osman Paşa'nın idare edemeyeceğinden, mahalde ne kadar asker olduğundan, ne kadar müddette ne gibi masrafları olduğunu anlamak için sâbık Gümüşhâne Emînine hitaben daha önce gönderilen tahrîrâta cevap olarak gelen tahrîrât vârid olmakla Gümüşhâne Emîni tarafından askerlere bir akçe dahi verilmediği ve emînin tertip ettiği defterin gayr-ı sahîh olduğu anlaşılmasına binâen marifet-i şer'le ve cümle marifetiyle gayr-ı sahîh meblağın tahsil edilip fukara ihtiyaçlarına harcanması emredilmiştir.. Evâhir-i Şevval 208.

Sayfa 62/ Hüküm 124

Ruscuk Kazâsı Nâibine, kazânın bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından rûz-ı hıızırına kadarki masrafları ve bu masrafların nerelere yapıldığı zikredilmiş, masrafların itidalli olduğu beyan edilmiş hat ve tenzîl kabul eder maddeleri olmadığı beyânla tevzî ve tahsîline ruhsatı içeren emrin gönderildiği ve tevzi ve tahsîl edilmemiş meblağ varsa da bir akçe bile ziyade olmayacak şekilde tevzî ve tahsîl edilmesine, fukara masraflarının azaltılmasına hükmedilir. Evâhir-ı Şevval 208.

Sayfa 62/ Hüküm 125

Niğde Kâdısına, daha önce kazanın altı ayda bir olmak üzere defteri hazırlanarak devlete gönderilmesinin emredildiği zikredilip, kazâ ahâlisinin yaptığı arzuhâllerinde a'yanlık dâyesinde olan Abdaloğlu Hüseyin, Kâdioğlu Mustafa ve Ortaköylü Hasan adlı kişilerin kendleri için tevzî defterlerine meblağ ekleyerek halktan zorla aldıkları belirtilmiş olduğuna ve verilen emre rağmen kazânın salyân defterinin gönderilmediğine binâen vazifelendirilen mübbâşir marifetiyle defterin tertip ve irsâline hükmedilir. Evâhir-i Şevval 208.

Sayfa 63/ Hüküm 126

Mora karyesinde vaki Koron ve Mebon kazaları tarafından vilayet masrafı, cizye ve avarız ruhsatı ve menzil-i mübâşiriyyeden ibaret olan masrafların defteri başka olup muğâyir-i nizâm-ı cedîd hâlât vukûuna voyvodadan ve kocabaşları ihtirâ eyledikleri istimâ olunmakda idiği beyân-ı birle bunun sıhhat ve hakîkatine tahsîl-i ittilâ' ile o mekûle zalemenin reâyâ fukarâsı üzerlerinden zulümlerinin def'i hususuna himmet ve mübâderet eylemeleri için hüküm. Evâhir-i Şevval 208.

Sayfa 64/ Hüküm 127

Hamid Sancağı'nın salyan defteri otuz dört bin üç yüz on beş kuruşa bâliğ olduğu ve meblağ-ı mezbûrun bin yüz on kuruşa Saray tamiri ve Isparta a'yanlarının konak mesârifî ve kâtibiyye ve hitâmiyye ve mahzariyye olarak tahrîr olunmuş olduğu ve mevâdd-ı merkûmun cümlesi ve fukarâya tevzii mezâlimden ibâret olup bunun bin üç yüz doksan beş kuruşu dahi Anadolu vâlisi sâbık Ali Paşa'nın iç çukardarı mesârifî ve hizmetinden ibaret olduğu fukarâ mesârifinin taklîli matlup olduğu ve tenzil olunan meblağ-ı mezbûr fukarâdan mukaddemce tahsil olunmuş ise istirdadı mültezim idiği ve maadası henüz tevzi ve tahsil olunmamış ise

mükerrer ve ziyade tahsilinden hazer olunarak tevziine ruhsat verildiğine dair hükümdür. Evâhir-i Şevval 208.

Sayfa 64/ Hüküm 128

Harmancık kazâsının dahi beher altı ayda bir defa vâki olan mesârifinin defteri irsâl olunmak iktizâ eder iken bu âna dek kazâ-i mezbûrdan defter vürûd etmemekle kazâ-i mezburda a'yanlık iddiâsında olan Hacı Veys nâm kimesne beher tekâlif vukûunda kendi nefsi için defter-i tevziâ beşer altışar kese akçe zam ve cebran ahz etmiş ve ru'yet-i muhâsebeden imtinâ etmiş olduğu inha olunmakla bunun araştırılıp halledilmesine dair hükmeder. Evâhir-i Şevval 208.

Sayfa 65/ Hüküm 129

Silivri kazâsının salyân defteri incelendiğinde Hancı Kâtib Ahmed zimmetinde olan iki bin yüz kuruşun ve a'yan-ı sâbık Osman zimmetinde olan mebâliğin tahsîli bâbında zimmetinde olan meblağın tahsîli zımnında merkûm Hancı Katib Ahmed serdar hapsine vaz' olundukda Bayağıcı ustası tarafından merkûmu hapisten ihrâc ve tarafına celb etmiş olduğundan ihkâk-ı hak mümkün olamadığını ve bu keyfiyet fukarâya kadri mûcib olduğunu beyân-ı birle merkûmânı tesahhub etmemek hükmündedir. Evâil-i Zilkade 208.

Sayfa 65/ Hüküm 130

Kazanın salyan defterinde Hancı Kâtib Ahmed zimmetinde olan iki bin yüz kuruşun ve a'yan-ı sâbık Osman nam kimesne zimmetinde olan dokuz yüz on dört kuruşun tahsîli bâbında Hancı Katib Ahmed zimmetinde olan meblağ-ı mezburun tahsîli için serdar hapsine vaz' ve a'yan-ı sâbık merkûm Osman'dan dahi meblağ-ı mezbûr talep olundukda ber takrîb firâr ve müteâkiben merkûm Hancı Kâtib Ahmed dahi hapisten firâr etmekle matlûb-ı fukarânın ibtâlîne bâis oldukları ve merkum Osman'ın üç seneden beri hılâf-ı şer' fukarâdan ahz eylediği defter müfredâtında dokuz bin beş yüz iki buçuk dahi zâhire ihrac olunmuş olduğu beyanıyla gerek mukaddemen tahsîli ferman olunan mebâliğin ve gerek zâhire ihrâc olunan meblağ-ı mezkûrun tahsîli hususunda hükümdür. Evâil-i Zilkade 208.

Sayfa 66/ Hüküm 131

Kazadan toplam dört yüz seksen iki bin iki yüz seksen beş buçuk kuruşa bâliğ olub tanzîm olan mevâd başkaca bir kıt'a defter olunub bit-tenzil red ve tahsîl iktizâ eden kimesnelerin isim ve şöhretleri ve maddeleri şerhle tasrîh ve terkîm olunmuş olduğu ve tekrar

bir kıt'a defter tertîb olunduğundan tamamen tahsîl ve kazâ-i mezbûrun mesârif-i ebniyesine sarf ve me'men mahalle vaz' ve hıfz-ı birle infâz-ı evâmir-i şerîfeme ihtimâm ve dikkat edilmesi hükmündedir. Evâhir-i Zilkade 208.

Sayfa 66/ Hüküm 132

Harmancık kazasında ayanlık iddiasında olan Hacı Veys nâm kimesne beher tekâlîf vukuunda kendi nefsi için defter-i tevzia beşer altışar kese akçe zam ve cebren ahz ve ru'yet-i muhasebeden imtinâ' etmiş olduğundan bunun araştırılıp bildirilmesine hükmeder. Evâhir-i Zilkade 208.

Sayfa 67/ Hüküm 133

Kazanın min haysü'l-mecmu' vâki olan mesârifî on altı bin beş yüz doksan altı kuruşa bâliğ olduğu ve hat ve tenzil kabul eder mevâddı olmadığı beyanıyla tevzi ve tahsiline müsaade olduğuna dair hükümdür. Evâhir-i Zilkade 208.

Sayfa 67/ Hüküm 134

Kazanın salyan defterinde kâffe-i mesârifleri on beş bin yedi yüz otuz dört kuruşa bâliğ olduğu ve mesârifât-ı mezkûre Arnavud Eşkiyâsı def'i için sekban ulûfesi ve evme ve dağ bölükbaşları ulûfesi ve kalyoncu mesârifî ve serdâr mahiyetleri ve mâadâ dahi tevârüd eden mübâşirânın mübâşiriyyeleri ve me'kûlât ve meşrûbâtlarından ibâret olub hat ve tenzil kabul eder mevâddı olmadığı beyanıyla tevzi ve tahsiline ruhsat verilmesine dair hühdümdür. Evâsıt-ı Zilhicce 208.

Sayfa 67/ Hüküm 135

Kazanın kâffe-i mesârifleri beş bin yedi yüz kırk bir kuruşa bâliğ ve masârifleri hadd-i i'tidâlde olub ancak esbak arpa emini Arif Beğ'in miri havâlesi tahsili için irsâl eylediği adamına hizmet-i mübâşiriyye olarak yüz yirmi kuruş idhâl-i defter etmeleriyle mâdde-i mezkûr umûr-ı mîriyyeden olub o mekûle me'mûriyet ile giden adama harc-ı râh verile gelüb ahâli-i kazâ tarafından hizmet-i mübâşiriyye verilmek iktizâ etmemekle meblağ-ı mezbûr yüz yirmi kuruş mesârifâtlarından ferd-i nihâde ve mâadâ beş bin üç yüz yirmi bir kuruşun tevzi ve tahsiline müsaade edilmesine dair hükümdür. Evâsıt-ı Zilhicce 208.

Sayfa 68/ Hüküm 136

Yenişehir Fener Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezburun altı aylık salyan defterinde vâki olan mesâriflerin otuz dört bin yedi yüz elli kuruş otuz iki para olduğunu ve bu masraflardan Nemçeli esirler için giden Tatar'a verilen paranın ahali ile alakası olmadığını ve sâhipleri tarafından verilmek gerektiğini, kalyoncu neferâtı ulûfesisi de hadden fazla olub bir kısmının iade edilmesini, geriye kalan masrafların ise bu sene kıtlık olması hasebiyle daha önceki tevzi edilip bezzazistanda bulunan meblağdan edâ edilmesini ve verilen nizamın Der-i Aliyye'ye bildirilmesini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Zilhicce 208.

Sayfa 68/ Hüküm 137

Petriç Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen salyan defterinde altı aylık masraflarının mesârifleri yirmi üç bin üç yüz yirmi altı kuruş olub mübâşirler ile sekbân vesâir me'kûlatları için yazılan masrafların hadden fazla olması sebebiyle bir kısmının iâde edilerek gelecek salyan defterine irad kayd olunmasını ve fukaranın fazla masraftan muhafaza olunmasını bildiren hüküm. Evâsıt-ı Zilhicce 208.

Sayfa 69/ Hüküm 138

Çatalca Kazâsı nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan altı aylık salyan defterinde bildirilen yirmi bir bin dokuz yüz otuz kuruş masraftan demir mübâyaası vesaire için yapılan cem'an bin üç yüz altmış kuruş masrafın çıkarılarak baki kalan masrafların ise serdar ve mübâşiriyye masrafları gibi kabul edilebilir olması hasebiyle tamamının tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini fukaranın kesret-i mesariftan muhafaza edilmesini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Zilhicce 208.

Sayfa 69/ Hüküm 139

Kırili Kâdısına verilen hüküm olup daha evvel her bir kazanın alta ayda bir maddeleri açıkça beyan edilmiş olarak tavzi defterlerinin Der-i Aliyye'ye gönderilmesine dair emir gönderilmiş olduğunu buna rağmen kazâ-i mezbûrda a'yanlık iddiâsında olan Çavuş oğlu Ahmed nâm kimesnenin cebran halktan külliyetli meblağ tevzi ve tahsil ettiğini, bu sebeple üzerine mübâşir gönderilip hakikatinin araştırıldığını, hakikatin ortaya çıkarılması için de sicillin memhuran Dersâadet'e gönderilmesini bildiren hüküm. Evâhir-i Zilhicce 208.

Sayfa 70/ Hüküm 140

Yenice Karasu Kazâsı nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezburdan gönderilen salyan defterinde üç buçuk ayda dağlı eşkıyâsına, Yenice ve Çağlayık kazâsından tertîb olunan dört yüz nefer sekban ve bölükbaşları ulûfelerine, gelip giden mübâşirlere vesaire külliyyetli mesarifte bulunulmuş olduğu ve bu masraflardan eşkıyâ için yapılan masrafın tenzil olunarak bakisinin tahsiline ruhsat verildiğine, fukara masraflarının azlatılarak muhafaza edilmesine dair hüküm. Evâhir-i-i Zilhicce 208.

Sayfa 70/ Hüküm 141

Sarayvize Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezburdan gönderilen salyan defterinde on üç ayda bin yüz otuz altı kuruş masraf yapıldığı ve bu masraflardan şehir kethüdâsının almış olduğu üç yüz otuz üç kuruşun izama muğayir olduğundan tevziden ihraç edilmesini, bundan sonra kayıtsız defter ile akçe tahsîl olunmamasını ve her altı ayda bir salyan defterinin hazırlanıp gönderilmesini fukara masraflarının azaltılıp emre muğâyir harekette bulunulmamasını bildiren hüküm. Evâhir-i-i Zilhicce 208.

Sayfa 70/ Hüküm 142

Yenice Kızıl Ağaç Kazâsı Naibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde iki bin yirmi beş kuruşluk masraf yazıldığını ve bu masrafların Rusya Elçisi mesârifi, dağlı eşkıyası üzerine memur Edirne Postacıbaşısı mesârifi ve Nemçe tercümanı mesârifi gibi masraflar olduğunu ve tamamının tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini bildiren hüküm. Evâhir-i-i Zilhicce 208.

Sayfa 71/ Hüküm 143

Kazanın tevzi defterinde kâffe-i mesârifleri iki bin seksen yedi kuruşa bâliğ olub Silistre vâlisi hazariyyesi ve mübâşirân mesârifi olub hat ve tenzîl kabul eder mevâddı olmadığını beyânıyla tenzîl ve tahsîline ruhsat verilmesine dair hükümdür. Evâil-i Zilhicce 208.

Sayfa 70/ Hüküm 144

Karyeâbâd Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen yedi aylık tevzi defterinde a'yân-ı sâbık ve lâhıkın bütün masraflarının beş bin yetmiş kuruş olduğunu, bu masrafların Rusya elçisi, Edirne Postacıbaşısı ve Postacıbaşısı tarafından gönderilen mübâşirlere yapılan masraflar gibi kabul edilebilir masraflardan olması hasebiyle tamamının tahsilien ruhsat verildiğini ve a'yân-ı lâhık gelecek rûz-ı kasım defterinde ücret-i a'yâniyye olarak beş yüz kuruş idhâl-i defter edilmesini bildiren hüküm. Evâhir-i-i Zilhicce 208.

Sayfa 72/ Hüküm 145

Yanbolu Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen on aylık tevzi defterinde bütün masrafların yüz yirmi beş bin sekiz yüz seksen dört kuruş olduğunu ve bu masrafların dağlı eşkıyası, sekbanı ulûfesi, Şehir Kethüdâsı ve sâir mesârif-i vilâyet olup ancak Vekil İbrahim dimekle arîf kimesneye verilen a'yâniyye ücretinin fazla olması hasebiyle kendisien senede iki yüz kuruş verilip fazlasının geri alınmasını, ayrıca altı ayda bir salyan defteri tertip olunup Dersaâdet'e gönderilmesi gerektiğini, defterden haric ve fazla tevzi ve tahsilde bulunulmaması gerektiğini bildiren hüküm. Evâil-i Muharrem 209.

Sayfa 72/ Hüküm 146

Badrecik Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde bütün masrafların yirmi bin seksen sekiz kuruşa ulaştığı, masrafların Edirne Bölükbaşısı ulûfeleri ve menzil ve tevârüd eden mübâşir ücretleri gibi masraflar olduğunu, isimleri yazılı kimsele verilen mürâbahanın hadden fazla olup bir kısmının tenzil edilmesi gerektiğini, tevzi ve tahsiline ruhsat verilen miktardan fazla ve mükerrer tahsilde bulunulmaması gerektiğini bildiren hüküm. Evâil-i Muharrem 209.

Sayfa 73/ Hüküm 147

Yeni Pazar Bire Vâdi Kâdisına verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde bütün masrafların sekiz bin dokuz yüz otuz beş kuruşa ulaşmış olduğunu ve mesârif-i mezkûrenin Rusya Elçisi ve Silistre vâlisi hazariyyesi ve tevârüd eden mübâşirlerin mübâşiriyye ve me'kûlâtı ve harc-ı imzâ mesârifinden ibâret olduğunu ve ücret-i a'yaniyyenin düşürülmesi gerektiğini ve a'yaniye ücreti olarak fazla verilen meblağın geri iade ettirilerek gelecek salyan defterine irad kayd olunmasını bildiren hüküm. Evâil-i Muharrem 209.

Sayfa 73/ Hüküm 148

Cerman Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde bütün masrafların yirmi iki bin dokuz yüz kuruşa ulaşmış olduğunu, mesârifât-ı mezkûrenin ekserisinin kabul edilebilir olup ancak hazine kılavuzu için idhâl-i defter olunan yedi yüz on üç kuruşun zâid ve bunun mücerred ekl olduğu zâhir olduğundan bir kısmının iade edilerek gelecek salyan defterine irad kaydedilmesini ve fukara masarifinin azaltılarak refah ve istirahatlerinin sağlanmasını bildiren hüküm. Evâil-i Muharrem 209.

Sayfa 73/ Hüküm 149

Tatar Pazarı Kâdisına verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde bütün masrafların seksen beş bin üç yüz on altı kuruşa ulaşıp mesârifât-ı mezkûrenin ekserisinin kabul edilebilir masraflardan olması hasebiyle tamamının tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini, fukaranın fazla masraftan muhafaza olunmasını bildiren hüküm. Evâil-i Muharrem 209.

Sayfa 74/ Hüküm 150

Tarnoy Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde bütün masrafların altmış altı bin üç yüz altmış dokuz buçuk kuruşa ulaşmış olduğunu, mesârifât-ı mezkûreden mürâbaha namıyla deftere haddinden fazla masraf dâhil edilip fazlasının her kimin üzerlerinde ise onlardan geri iâdede ettirilmesi gerektiğini, bu gibi fazla ve haksız masraflardan fukaranın muhafâza olunmasını bildiren hüküm. Evâil-i Muharrem 209.

Sayfa 74/ Hüküm 151

Kazanın salyan defterinde mesârifâtı altı bin yedi yüz elli kuruşa bâliğ olub meblağ-ı mezbûrdan bin üç yüz kuruş mahallinde maktûan rabıta verilen menzil masrafı olduğu ve menzilin maktûan verilmesi câiz olmadığı menzil masrafı ne mikdara bâliğ olur ise müfredât üzere gelecek defterden ma'lûm olacağını ve defterde mestur sair maddelerden ribih vaz olunanlar mahsup olunup ve mahsup kabul etmeyenler dahi alınmış verilmiş mekûleden olduğundan istirdadı mümkün olmayacağını beyan-ı birle ba'de ez în verilmemek üzere defter-i mezkûrun sureti ihraç ve mahalline irsal ve mazmunu üzere amel ve hareket olunmak babında. Evâil-i Muharrem 209.

Sayfa 75/ Hüküm 152

Kazanın kâffe-i mesârifleri sekiz bin sekiz yüz seksen sekiz kuruşa bâliğ ve mesârifleri gâyet muntazam olmakla hat ve tenzîl kabûl eder eğerçi mevâddı olmayub ancak elçi me'kûlâtı ve araba ücûrât-ı mîrisi olarak mihmandarı yedinden aldıkları akçe defterlerde ferd-i nihâde olunmamış olmakla lakin miktarı malum olmadığından me'kûlât ve araba için arabacı başının ahz eylediği akçe ne miktar ise umûr-ı memlekete sarf için gelecek rûz-ı kasım defterine irad kayd olunması hükmündedir. Evâsıt-i Muharrem 209.

Sayfa 74/ Hüküm 153

Haslar Kazâsı Muzâfâtından Silivri Nâhiyesi Nâibine verilen hüküm olup daha önceki gönderilen defterden tenzil olunub geri iade edilmesi icap eden meblağdan Hancı Kâtip Ahmed zimmetinde olan meblağın iade edilip fukara masraflarına sarf olunduğu hâlde bayağıcı ustası Seyyid Mustafa nâm kimesnenin zimmetinde olan meblağın ise iadet ettirilemediğinden dava edilerek sâbit olduktan sonra her hâlde geri alınması ve hakkın yerine getirilmesini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Muharrem 209.

Sayfa 74/ Hüküm 154

Bursa Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde bütün masrafların on yedi bin yedi yüz üç buçuk kuruş dört paraya bâliğ olduğunu ve defterin düzenlenerek tekrar kendilerine gönderildiğini, defteri mezkûrdaki enfiye maddesinin beyan edilerek Dersaâdete bildirilmesi gerektiğini, mesârif-i ebniyenin gönderilen deftere tatbîkan idâre ve ru'yeti ve fukaranın fazla mesâriften muhâfaza olunmasını bildiren hüküm.

Sayfa 76/ Hüküm 155

Niş Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde bütün masrafların seksen bin dört yüz yirmi bir kuruşa bâliğ olduğunu, Belgrad Muhâfızı Mustafa Paşa bildirdiği üzere kaza a'yanın zaid olarak deftere idhal ettiği on dört bin üç yüz sekiz kuruşun tenzil olunarak mâadasının tahsilen ruhsat verildiğini ve fazla tevzi ve tahsilden kaçınılması gerektiğini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Muharrem 209.

Hüküm 156

Eburamye Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen on aylık tevzi defterinde bütün masrafların yirmi yedi bin dört yüz on kuruşa bâliğ olduğunu ancak iki yüz üç ve dört ve beş senelerine mahsûb kazâ-i mezbûrun mübâya-i mîri muhâsebesinden olarak önceki a'yanlarından yirmi bir bin dört yüz on kuruş kalmış olduğundan kalan memleket mesâriflerinin tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini, masrafların fazla ve mükerrer tahsil edilmemesi gerektiğini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Muharrem 209.

Sayfa 77/ Hüküm 157

Kazanın kâffe-i mesârifleri altmış dokuz bin dokuz yüz yedi kuruşa bâliğ olub masraflar incelendiğinde gerek tenzil olunan mârru'z-zikir üç bin dokuz yüz elli iki buçuk kuruşun ve gerek gayr-i ez tenzîl bâki kalan altmış beş bin dokuz yüz elli dört buçuk kuruşdan bir akçe ve bir habbe ziyâde tevzi ve tahsîl olunması ve ruhsat gösterilmesi lâzım gelür ise tahsîline cesâret eden her kim olursa olsun sırran ve alenen tashîh ve tahkîk ile hâl ve şanlarına göre tedibleri icrâsı hususunda dakika fevt olunmayacağı dair hüküm. Evâsıt-ı Muharrem 209.

Sayfa 78/ Hüküm 158

Kazanın Postacıbaşı mektubuyla Gümülcine asâkiri için irsâl olunan peksimet kıymeti için dört yüz elli kuruş defter-i mezkûre idhâl olmakla Gümülcine ve havâlisi kazâlarından vârid olan tevzîât defterlerinde asâkir me'kûlât ve mesârifât-ı sâireleri bâliğan mâ belega defterlerine idhâl olunmuş olmakla ne sûret ile Tekfur Dağı'ndan peksimet matlup olduğu hakikati malûm olmayıp bunun sahih midir değil midir sıhhat ve hakikatin araştırılmasına dair hüküm. Evâhir-i Muharrem 209.

Sayfa 78/ Hüküm 159

Kazâ-i mezbûr a'yanına beher mâh yedi yüz elli kuruş ta'yin olunmuş olduğu ve ol miktar kuruş zâir olduğunu ve dergâh-ı muallâm gedüklülerinden olub bundan akdem nâzır olan Mustafa zîde mecdühû ile ittifâkâne hareket ve ber vech-i sadâkat umûr-ı memleketi ru'yet eylemek üzere mâhiye beşer yüz kuruşdan bir senede altı bin kuruş kâfi idiğini beyan ile idhâl-i defter olunmak üzere dair hüküm. Evâhir-i Muharrem 209.

Sayfa 78/ Hüküm 160

Niğde kazasından bildirilen arzuhalde a'yanlık iddiâsında olan Seyyid Kâdı oğlu Seyyid Hacı Mustafa ve İbrâl oğlu Seyyid Hasan ve Orta Köylü oğlu Seyyid Hasan nâm kimesneler birbirleriyle ittifâkan doksan sekiz senesinden beru kazâ-i mezbûr hâkimini itmâ-i birle emr ve defterden ziyade elli altmış bin salyân tevzî olub muhâsebelerini görmeyüb ve iki yüz sekiz senesinde dahi altmış iki bin kuruş tevzi ve tahsîlâtı olmadığı merkûmların hesapları ru'yet olunması ve tevzi olunan salyânın sahîhan defter-i dürr-i aliyyeme gönderilmesine hükmeder.

Sayfa 79/ Hüküm 161

Kazanın masraf defteri belirlendiği halde bu defa iki buçuk aylık menzil mesârifi deyu terkîm olunan bin üç yüz altmış kuruşun masraf gösterilmesi ve bâki kalmış mâadâ ihtiyacdan hâriç idiği bedîdâr olmakla sâbıkı olan beş aylık mesârif menzile kıyâsen iş bu iki buçuk aylık mesarif-i menzilden dokuz yüz kuruş mahsûb ve mâadâ dört yüz yetmiş kuruş mikdarının toptan tenzili iktizâ eyledik de tevzi ve tahsîl olunmamış ise mükerrer ve ziyâde bir akçe tevzi ve tahsîlinden hazer olunarak tevziine müsâade olunduğu hükmündedir. Evâil-i Safer 209

Sayfa 80/ Hüküm 162

Kırili Kâdısına verilen hüküm olup her bir kazanın altı ayda bir defa, masrafların mahalli ve miktarı açıkça bildirilmiş olarak tevzi defterlerinin Dersaâdet'e gönderilmesine dair daha önce emir neşredildiğini, ancak kazâ-i mezbûrda a'yanlık iddiâsında olan Çavuş oğlu Ahmed nâmında bir kimsenin zulmen ve cebran ahâlden hadden fazla meblağ tevzi ve tahsil ettiğini bu sebeple işin hakikatının araştırılması için kaza-i mezburun birkaç senelik sicillinin çıkarılıp Dersaâdet'e gönderilmesini bildiren hüküm. Evâil-i Safer 209

Hüküm 163

Afşar Kazâsı Naibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûr ahâlilerinin bildirdiği üzere kazâlarında a'yan olan Süleyman nâm kimesnenin kendi namına hadden fazla tahsilde bulunup kazaya ait salyan defterlerini Dersaâdet'e göndermemiş olduğunu, bu sebeple kazanın birkaç senelik sicillinin çıkarılarak Dersaâdet'e gönderilmesini ayrıca a'yan Süleyman'ın da suçu sabit olduğundan mübaşir marifetiyle Dersaâdet'e ihzar edilmesi ve fukaranın bu gibi haksızlıklardan muhafaza olunması gerektiğini bildiren hüküm. Evâil-i Safer 209.

Hüküm 164

Mora Vâlisi Vezirim Mustafa Paşa'ya ve Vesence Kâdısına verilen hüküm olup Vesence ve Renakokoş mukâtaasının hâsılâtı kazâ-i mezbûr reâyâsı tarafından alınması emrolunmuşken kazâ-i mezbûr kocabaşlarından Sutaraki ve eniştesi Kostantiniyye'nin kendi nefisleri için halktan tahammüllerinin üstünde külliyetli meblağ tahsil ettiklerini bu sebeple halkın mağdur ve perişan olduğunu, mübaşir gönderilerek husûsı mezbûrun mahallinde şer'le ruyet olunmasını ve tahsil ettikleri meblağın kamilen kendilerinden geri alınıp fukara masrafına sarf olunmasını bildiren hüküm. Evâsıt-ı Safer 209.

Sayfa 81/ Hüküm 165

Kermastı Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen tevzi defterinde tekâlîf-i mîriyye ve sâir memleket masrafları için beş bin üç yüz altmış buçuk kuruş idhal edilmiş olduğu, defterin incelenerek makbul ve makbul olmayan maddelerin şerhle beyan edildiğini, menzilci masrafı olarak gösterilen masrafların tek tek incelenip masrafların nereye ve ne miktar yapıldığına dair ayrıca defter gönderilmesinin lüzumunu, ayrıca yeni menzilciye verilen menzilci ücretinin hadden fazla olması sebebiyle verenlerin cezalandırılacağını, bundan sonra masrafların gönderilen deftere mutabık olarak tevzi edilmesini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Safer 209.

Hüküm 166

İzmir Nâibine ve a'yan ve vücûh-ı memlekete verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen yedi aylık masraf defterinde gösterilen masrafların yüz otuz üç bin üç yüz seksen iki kuruşa bâliğ olmuş olduğunu bu masrafa geçmiş senenin masrafının da ilave edildiğini, masrafların Kapdân-ı Deryâ Hüseyin Paşa masrafı, Kalyoncu neferâtı mesârifî ve diğer müteferrik memleket masrafları olup deyn-i sâbık, kalyoncu ve güzeşte namıyla yazılan masrafların ahali ile alakası olamdığı tenzil olunarak bâki kalan meblağın tahsiline ruhsat verildiğini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Safer 209.

Sayfa 81/ Hüküm 167

Seferhisar Çeşme Kazası Nâibine verilen hüküm olup nâib-i mûmâ ileyhın gönderdiği bir kıt'a arzuhalin mündericâtından, kazâ-i mezbûrdan gönderilen salyan defterinde altı ay müddette iki bin dokuz yüz elli iki kuruş masraf yazıldığını ve defterin incelenerek her bir maddesine şerh verildiğini, mahsub kabul etmeyen maddelerin çıkarılarak kalanın tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini, fukaranın fazla mesariften muhafaza olunmasını bildiren hüküm. Evâhir-i Safer 208.

Sayfa 81/ Hüküm 168

Kazanın Nâzır oğlu Ahmed dimekle arîf kimesne karındaşı oğlu Yahya ve avane-i sâiresi ile müttefikan a'yanlık nizâyıyla eşkıya mekûlesini başına cem-i birle iki yüz yedi senesinde teğallüben kazâ-i mezbûre a'yan olub dört mâh zarfında mesârif-i vilâyet diyerek Arnavud bakayası namıyla kırk kise akçeden mütecâviz fukarâdan tahsîl ve ahza cesâret eylediğinden başka yetmiş sekiz bin altmış kuruş dahi ber mûceb-i defter tevzi' ve cebran

tahsîl idüb ve kazâ-i mezkûrun hâkim-i sâbıkını ir'âm ve ahâlden bir ferdin haberi yoğiken sahte mahzar ile bir kıta i'lâm-ı birle ve hâkim ve mübâşire verdiği mebâliğin üzerine birkaç kat olarak akçe zam ve tevzi ve tahsîl ve iki senede gerek kendinin ettiği hasâret ve gerek vech-i âhar ile olan mesârîfî iki bin kiseye bâliğ olduğundan mâadâ fukarâyâ tevzi eylediği mebâliğin defterlerinin bazısını sicille kayd ittirmeyüb tekrar defter-i âhara vaz' ve cebran tahsîline cesâret ve ulm ve teaddîsinin nihâyeti olmadığından bunun halledilmesine dair hüküm. Evâhir-i Safer 209.

Sayfa 83/ Hüküm 169

Kazada kendi nefisleri için mebâliğ-i vefîra zammıyla fukrâyı tecrim ve diledikleri vakitte defter tertîb ve senede birkaç defa salyân tahsîl ile zuafâ-yı raiyyeti idrâr ve takrîm-i teaddîlerinden külliyyen men ve def'i irâdesine mebnî olmakdan dolayı ve diledikleri gibi istedikleri zamanda defter tertibi ayrıca şimdiye dek Lanya'nın salyân defteri tevârüd etmemesi gibi sebeplerden bu olayların halledilmesine dair hükümdür. Evâhir-i Safer 208

Sayfa 84/ Hüküm 170

Kerniş kazasının gönderdiği arzuhalde sâbık a'yânı Arnavud Davud kazâi mezbûr kocabaşısı Bali oğlu Dimitraki ile beraber olup iki yüz beş ve altı ve yedi senelerinde istedikleri gibi defter tevzi ve fukarâdan ceste ceste tahsîl eyledikleri mebâliğ altı yüz kese akçeye bâliğ ve envâ-ı zulm ve teaddîlerinden a'yân-ı merkum a'yanlıktan azl ve kocabaşı mesfûr kazadan ihrâc ve bir dahi kazâyâ ayak basmamak üzere emr-i şerifim oldukça Arnavud Davud ve Dimitraki tezvîrât ve hile ile kazâ-i mezbûr reâyâsından otuz bin kuruş alacağım vardır deyu mübâşir ta'yîn ittirmek iddiâlarında olmakla birkaç seneden beru bilâ nizâm kavli-i mücerredleriyle salyan defteri tertîb ve keyfe mâ yeşâ' tevzi ve tahsîl ve ol vechile envâl-i fukarâyı ekl ve bel' eylediklerinden bu sorunların halledilmesine dair hükümdür. Evahir-i Safer 209.

Sayfa 85/ Hüküm 171

Kazanın bir senelik mesârîf defteri olub mesârîfât-ı mezkûreden sekiz bin kuruşun altı bin beş yüz on altı kuruşdan mahsûbunu şâmil olmayan bin dört yüz seksen dört kuruşu eski olduğundan iktizâlarına göre şerhle tenzil ve ferd-i nihâde olmakla gayr-ı ez tenzîl bâki kalan altı bin beş yüz on altı kuruşun tevzi ve tahsîline ruhsat verilmesine dair hüküm. Evâhir-i Safer 209.

Sayfa 85/ Hüküm 172

Kaza ahâlilerinden Hacı Halil ve Hatib İsmail Efendi ve Mustafa Efendi ve Numan Efendi ve Hacı Mehmed oğlu Mustafa Efendi nâm kimesneler voyvoda-i sâbık ile yek cihet olarak fukarâya salyân tevzi ve tahsîl ve otuz kise mikdarı cizye namıyla ahz eyler deyu mukaddemen iştikâyâ mebni voyvoda-i merkûmlar ve zikr olunan beş nefer kimesneler ile mahallinde cümle ahâli şer'le terâfû' ve hesapları ru'yet ettirmek babında ve Hacı İsmail Efendi ve berber Abdullah nâm kimesne ve ta'yîn olunan mübâşir ile mahalline lede'l-vürûd cümle müvâcehesinde kırâat olundukda voyvoda-i mezbûr vaktinde vâki olan tekâlif beş bin sekiz yüz elli kuruş tevzi ve tahsîl ve mahalerine teslim olunub cerime namıyla voyvoda-merkûmun bir nesne olmadığını ahâli-i karye ihâr eyledikleri gibi durumlar için gönderilen hükümdür. Evâil-i Rebiulevvel 209.

Sayfa 86/ Hüküm 173

Kütahya Sarayı'nın mefrûşâtı mesârifî vâlilerin zahîre bahalarını ve dâireleri için verilen şair ve saman ve hatabı ve zikr olunan mübâşirlerin ikrâmiyye ve mesârif-i sâiresini ruesâsı yalnız Kütahya kazâsından idâre eylediklerinden fukarâ-yı raiyyet ve sükkân-ı memleket tâbdâr olamayub ğerâkende ve perişan olacakları bedîdâr idiği beyanıyla gönderilen hüküm. Evâil-i Rebiulevvel 209.

Hüküm 174

Berzenik Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrun beş buçuk ay müddette vâki olan bütün masraflarının yedi bin dört yüz yirmi dokuz kuruşa ulaştığını, Dinogan karyeleri hissesine isâbet eden altı yüz on bir buçuk kuruş hariç menzil, serdâr ulûfesi, beğlik konak icaresi ve mübâşir masrafları gibi diğer masrafların haddi itidalde olması hasebiyle tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini ve verilen emre muvafık olarak tahsil edilmesini bildiren hüküm. Evâil-i Rebiulevvel 209.

Hüküm 175

Silivri Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup nâib-i mûmâ ileyin i'lâmına göre Silivri kazâsı a'yanının senelik maaşının tesbit edilip Dersââdet'e bildirilmesi istenmiş olup bildirilen meblağın ise hadden fazla olması hasebiyle her altı ayda altı yüz otuz kuruş idhâl-i defter olunmasına ruhsat verildiğini, fukaradan fazla meblağ tevzi ve tahsilinden kaçınılmasını bildiren hüküm. Evâil-i Rebiulevvel 209.

Sayfa 87/ Hüküm 176

Karamürsel Kazâsı nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrun on ay müddette vâki olan bütün masraflarının on sekiz bin beş yüz kırk yedi kuruşa ulaşmış olduğunu, masraflardan bir kısmının Kocaeli mutasarrıfı tarafından yapılan masraflar hariç beş bin yüz altmış iki buçuk kuruşun tevzi ve tahsil edilmesine izin verildiğini, kaza a'yan ve önderlerinin emra muvafık hareket etmediklerini, on beş seneden beri hacıların karşılanması için ne kadar masraf yapılıyorsa yine o kadarla iktifa edilmesini fazla masrafın sicilden çıkarılıp mutasarrıftan geri alınmasını bildiren hüküm. Evâil-i Rebiulevvel 209.

Hüküm 177

Saline Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrun altı ay müddette vâki olan bütün masraflarının salyan defterinde on dört bin sekiz yüz seksen dört kuruşa bâliğ olduğunu bu masrafların menzil masrafı, Muhâfız Abdullah Paşa mesârifi, Arslan Paşa'nın mesârifi ve Derbend Bölükbaşı ulûfeleri ve Veliyyullah Beğ ikrâmiyesi ve mübâşir ve mevâdd-ı müteferrikadan ibaret olduğunu, bu masraflardan Abdullah Paşa'nın ve kethüda ikramiyesi masrafının hadden fazla olup tenzil ve kendisinden istirdâd edilmesi gerektiğini ve istirdad edilen meblağın emin bir mahalle konularak gelecek sene salyanına irad kayd olunması gerektiğini bildiren hüküm. Evâil-i Rebiulevvel 209.

Sayfa 88/ Hüküm 178

Nevâhi-i Yanbolu Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrun altı ay müddette vâki olan bütün masraflarının salyan defterinde yedi bin beş yüz dört kuruşa ulaştığını ancak önceki senelerden kayd olunan iki bin dört yüz elli kuruşun tenzili gerektiğini, kalan masrafların menzil imdâdiyesi, dağlı eşkıyası mesârifi, sekban ve büyükbaş ulûfeleri ve Rusya elçisinin me'kûlâtı ve beygir vesair gibi masrafları olduğunu bunların iser mahsub kabul eder maddeler olması hasebiyle tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini bildiren hüküm. Evâil-i Rebiulevvel 209.

Hüküm 179

Çâki Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesine mahsuben bir senelik masraflarından tenzil edilmesi gereken ve tahsiline ruhsat verilen meblağların bildiridikten sonra Kazdağı ve civarından her sene zift ve katran alına geldiğini Hâki kazâsının ise bu miktarı edâ edemediklerinden bedeli olarak bin dört yüz elli kuruş

verdiklerini, verilen bu bedelin gelecek salyana irad kaydolunmasını bildiren hüküm. Evâil-i Rebiulevvel 209.

Sayfa 89/ Hüküm 180

Çorum Kâdisına verilen hüküm olup memleketi şâhanede bulunan her bir kazanın altı ayda bir tevzi defterlerinin masrafların ne miktar ve hangi mahalle yapılmış olduklarının açıkça beyan olunarak Dersaâdet'e gönderilmesinin emir buyrulmuş olduğunu halde Çorum Kazâsı a'yanı Seyyid Ebubekir'in mahkeme kâtibi Seydi Ali birlik olup diledikleri gibi defter tertîb ve fukarâdan tevzi ve cebran tahsîl etmiş olduklarını, şimdiye kadar defter de göndermediklerinden kazanın üç senelik sicil defterinin çıkarılıp bunların yaptığı masrafların ortaya çıkarılması ve kendilerinden geri alınması ve bundan böyle her altı ayda bir defa salyân defterinin ve üç senelik sicilin Dersaâdet'e gönderilmesine sür'at edilmesini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Hüküm 181

Gelibolu Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen tevzi defterinde altı ay müddette vâki' olan masrfalarının on bin beş yüz seksen buçuk kuruşa ulaştığını ve mesârifât-ı mezkûrenin kalyoncu neferâtı, ağa ve alemdâr mesârifî, menzil mesârifî ve dağlı eşkıyası mesârifî gibi masraflar olduğunu, tamamının mahsub kabul eder mevâddan olması hasebiyle tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Sayfa 90/ Hüküm 182

İnecik Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen on iki aylık tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafların beş bin iki yüz elli kuruşa bâliğ olup akçe güzeştesi nâmıyla yazılan meblağdan üç yüz kuruş tenzîl olunup baki kalan dört bin dokuz yüz elli kuruş tahsîline ruhsat verildiğini, emre mutabık hareket edilmesini, fukaranın fazla mesâriften muhafaza olunmalarını bildiren hüküm. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Hüküm 183

Cisr-i Ergene Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup nâib-i mûmâ ileyhın i'lâmında Cisr-i Ergene'de Postacıbaşısının bir kıt'a teftiş buyruldusuyla teftiş adı altında senede iki defa kazay gidip hizmet bedeli ve hatta fazlasını talep ettiği, aynı şekilde İncebölükbaşı kazâsında da yirmi otuz nefer postati ile köyleri gezdiğini bu şekilde halkı bizar ve perişan etmeleri

sebebiyle Bu sebeple ustâ-i merkûmun ikrârıyla da zâhir olan külliyyetl meblağın kendisinden tamamen tahsîl ve istirdâd ve ashâbına red ve teslim ve fermân olmaksızın mezkur kazânın kurâlarında gzmekten men edilmesi tekrar emir buyrulduğunu ve emre itaat edilmesini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Sayfa 91/ Hüküm 184

Zağra-i Atık Kâdisına verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafların yirmi sekiz bin dokuz yüz yirmi sekiz kuruşa bâliğ olduğu ve bu masraflardan harc-ı i'âm ve zahire bedelleri gibi beş bin sekiz yüz otuz kuruş hariç baki kalan tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini, ruhsat verilenden fazla ve mükerrer tahsilinden kaçınılmasını, fukaranın fazla mesariften muhafaza olunmasını bildiren hüküm. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Hüküm 185

Kermastı Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrda önceki senelere nispetle iki yüz dört senesinden sekiz senesine kadar a'yan ve voyvoda olan Süleyman Beğ'in halktan beş kat daha fazla tevzi ve tahsilde bulunduğunu bu sebeple halkı perişan ettiğini, kendisinden bu meblağın geri alınıp sahiplerine teslim edilerek fukaranın bu gibi zulümden muhâza edilmesini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Hüküm 186

Göğercinlik Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen bir senelik tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafların beş bin beş yüz elli dört kuruşa bâliğ olduğu, mâddeleri şerhle işâret olunub defteri temize çekildeikten sonra dört bin yüz elli kuruşunun tevzi ve tahsiline ruhsat verildiği, kaza-i mezburun masraflarının bu miktardan daha az olmasına dikkat edilmesini, fukaranın fazla masraftan muhafaza olunmasını bildiren hüküm. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Sayfa 92/ Hüküm 187

Labseki Nâibine verilen hüküm olup her bir kazanın altı ayda bir defa, masrafların mahalli ve miktarı açıkça bildirilmiş olarak tevzi defterlerinin Dersaâdet'e gönderilmesine dair daha önce emir neşredildiğini, ancak Labseki kazâsında bir müddetten beri a'yanlık iddiâsında olan Çar Tafli Ali Reis isimli kimsenin kalyoncu neferâtı bahanesiyle defter olunmaksızın halktan külliyyetli meblağ tahsil ettiğini, bu seble maddenin incelenmesi için

sicil defterinin bir an evvel Dersaâdet'e gönderilmesini ve deftersiz tevzi ve tahsilde bulunmaktan kaçınılmasını bildiren hüküm. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Hüküm 188

Çorum Kâdisına verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrda bazı kimseler bekçi ve serdarlık iddiasıyla hisselerine düşen meblağı vermekten kaçındıklarını, bununla beraber Sivas valisi vesâireden gelen mübaşirlerin masraflarını halktan almak gibi birçok zulümde bulundukları, ayrıca kazâ-i mezbûrda vuku' bulan zelzele-i azîmeye sebebiyle halkın iyice darda kaldığı, binaenaleyh bu kimselerin edepleriyle yerlerinde durup kimseye zulmetmemesi, kendilerine düşen vergilerini vermeleri, emr-i âlinin hâricinde kimseden bir zerre tekâlif alınmamasına dikkat edilmesini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Sayfa 93/ Hüküm 189

Dergâh-ı Muallâ Kapıcıbaşılarından Sivas Mütessellimine ve Sivas Kazâsı nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen bir senelik tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafların elli yedi bin üç yüz yetmiş altı buçuk kuruşa bâliğ olduğu ve masrafların salyân-ı atikden baki kalan borç, menzil mesârifî ve menzil imdâdiyesi ve mübaşir hizmetleri gib masraflar olduğu, bu masraflardan bir kısmının mübhem yazılmış olması sebebiyle masraflar miktarı, tarihi ve mahalli açıkça yazılarak tekrar defter olunub sicilli ve vekili Mustafa ile Dersaâdet'e gönderilmesini, bu gibi emr-i âliye muğâyir masraflardan kaçınılmasını bildiren hüküm. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Sayfa 93/ Hüküm 190

Kazanın kâffe-i mesârifî üç yüz yedi bin yedi yüz seksen bir buçuk kuruşa baliğ ve mesârifâtlarının ekserisi dağlı eşkıyası mesârifinden ibâret olup mesârif-i müfrededen olmadığına binâen hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olduğu beyanıyla ve tevzi ve tahsîline ruhsat verilmesine dair hükümdür. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Sayfa 94/ Hüküm 191

Hayrabolu Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen bir senelik tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafların on yedi bin iki yüz altmış dokuz kuruşa bâliğ olmuş olduğu, lakin a'yan olan kimsenin tamahkarlığı sebebiyle defter-i mezkûru Dersaâdet'e göndermeyip kendi istdiği gibi ve cebran tevzi ve tahsilde bulunduğu, emir verilmesine

rağmen defteri göndermek istemediği, bu sebeple kendisinin bir an evvel Dersaadet'e gönderilmesi emredilen hüküm. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Hüküm 192

Yarhisar maa Pazarcık Bursa Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen bir senelik tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafların altı bin üç yüz otuz altı kuruş otuz paraya ve Pazarcık Bursa'nın bir senelik masrafı beş bin dokuz yüz doksan sekiz kuruş yirmi dört paraya ulaştığı, bu meblağdan bir kısmının tevziden tenzil edildiği, ayrıca mübâşirlerin konak masraflarının hadden fazla yazılmış olduğu, hise-i hazariyeden mâadâsının fukaradan tahsîl edilmemesini, tevzi ve tahsilin sicilden çıkarılan deftere mutabık olarak yapılıp bu vesile ile fukaranın fazla masariften korunmasını bildiren hüküm. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Sayfa 95/ Hüküm 193

Bursa Nâibine verilen hüküm olup nâib-i mûmâ ileyhın i'âmında kazâ-i mezbûrun iki yüz sekiz senesi defterinden tenzîl olunan meblağın kalyoncu neferâtına verildiği, yeni gelecek kalyoncu neferatı için Berber Başî Hasan'a hizmet-i mübâşiriyye olarak verilen meblağın da tenzil olunarak geri istirdâdı talep edildiği bildirilmiş olup bu tenzilin tamamen emr-i şerife binâen olduğu fakat merkumun özür beyan ederek geri iade etmediği, bu sebeple yeni mübaşir tayin olunarak mütesellimin Dersaadet'e ihzarı ve belirtilen meblağın geri istirdâd lüzumunun bildirildiği hüküm. Evâhir-i Rebiulevvel 209.

Hüküm 194

Çekmece-i Kebîr Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafların on bir bin üç yüz elli bir kuruşa bâliğ olduğu ancak Rusya elçisi ve muhâfazasına memur Mehmed Ali Paşa için yapılan masrafın diğer beldelere göre çok fahiş olduğunu, bunun sırf bu meblağı kendileri için aldığının bir göstergesi olduğunu bu sebeple fazla olan masrafın kendilerinden geri alınarak fukaranın masraf defterine iradı kaydedilmesini, emre muhalif hareketten de uzak durulmasını bildiren hüküm. Evâhir-i Rebûlevvel 209.

Sayfa 96/ Hüküm 195

Çorlu Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen sekiz aylık tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafların on beş bin dokuz yüz yirmi iki buçuk kuruşa bâliğ

olduğunu, ancak Rusya elçisi için yapılan masrafların haddenden fazla gösterilmiş olup bir masrafların yarısının tahsiline izin verilerek baki kalan kısım kimlerin zimmetlerinde ise geri alınıp gelecek deftere irad kaydedilmesini, fukaranın bu gibi haksız masraftan muhafaza edilmesini bildiren hüküm. Evâhir-i Rebûlevvel 209.

Hüküm 196

Mangalya Kâdisına verilen hüküm olup her bir kazanın altı ayda bir defa, masrafların mahalli ve miktarı açıkça bildirilmiş olarak tevzi defterlerinin Dersaâdet'e gönderilmesine dair daha önce emir neşredildiği halde Mangalya kazâsının şimdiye kadar hiç defter göndermediğini, iki yüz yedi ve sekiz senelerine mahsûben fukaradan külliyetli meblağ tahsil edilmiş olduğunu, cânib-i mîriden verilen zahirenin bahasını dahi fukaraya dağıtmadıklarını bu sebeple sicil defterini çıkarıp Dersaâdete getirmek üzere mübaşir gönderildiğini bildiren hüküm. Evâhir-i Rebûlevvel 209.

Sayfa 97/ Hüküm 197

Keşan Kazâsı nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafların yirmi beş bin sekiz yüz altmış altı buçuk kuruşa bâliğ olduğunu, bahsedilen masrafın dağılı eşkîyasına memur Seyyid Ali Paşa, Edirne Postacıbaşısı vesâir memurlar mesârifinden ibâret olup tamamının tahiline ruhsat verildiğini, ziyade ve mükerrer tevzi ve tahsilinden kaçınılmasını bildiren hüküm. Evâhir-i Rebûlevvel 209.

Sayfa 97/ Hüküm 198

Kazanın kâffe-i mesârifleri yirmi beş bin sekiz yüz altmış altı buçuk kuruşa bâliğ olup mesârifât-ı mezkûre dağılı eşkîyasına memur vezirim Seyyid Ali Paşa ve Edirne Postacı Başısı vesâir memurlar mesârifinden ibâret olup mesârif-i mukarrereden olmadığına binâen hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığı beyanıyla ve tevzi ve tahsiline ruhsat verilmesine dair hükümdür. Evâhir-i Rebûlevvel 209.

Hüküm 199

Simnoka Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen yedi aylık tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafların altmış üç bin kuruşa eğerçi bâliğ olup ancak daha önce tevzi olunan menzil ve şehir kethüdâsı masrafları ile dağılı eşkîyasına sarf edilen meblağın tenzîl olunduktan sonra kalan meblağın tahsilien ruhsat verildiğini, ziyade ve mükerrer tevzi ve tahsilinden kaçınılmasını bildiren hüküm. Evâhir-i Rebûlevvel 209.

Sayfa 98/ Hüküm 200

Karamürsel Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup iki yüz sekiz senesine mahsûben Kocaeli Sancağı Mutasarrıfı Hüseyin'in Karamürsel Kazâsında'ki masraflarına ait gönderdiği iki defter arasında büyük fark olduğu, kaza a'yanın yapmış olduğu masrafların da hadden fazla bulunduğu, bu sebeple surre alayları için bugüne kadar yapılan masrafların karşılaştırılması ve mutasarrıfın yaptığı masrafların hakikatlerinin araştırılması için sicil defterlerinin ihrac edilerek a'yan ile birlikte dersaâdet'e gönderilmesini bildiren hüküm. Evâhir-i Rebîulevvel 209

Sayfa 98/ Hüküm 201

Kazanın kâffe-i mesârifleri otuz dört bin beş yüz kuruşa bâliğ ve mesârifât-ı mezkûre dağlı eşkıyası mesârifinden ibâret olub masarîf-i mukarraradan olduğuna binâen hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığı beyanıyla ve tevzi ve tahsîline ruhsat verilmesine dair hükümdür. Evâhir-i Rebîulevvel 209.

Sayfa 99/ Hüküm 202

Dergâh-ı Muallâ Kapıcıbaşlarından olup memuriyetle Gümölcine'de olan İzzet Ahmed Paşazâde Mîr Abdullah'a ve Gümölcine Kâdisına verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen iki senelik tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafların dört yüz otuz bir bin dört yüz kuruşa bâliğ olduğunu ve bu masrafın hadden fazla olması sebebiyle tevzi ve tahsil edilirse kaza halkının perişan ve sefaletle düçar olacaklarını bu sebeple şimdilik yüz elli bin kuruş tevzî ve tahsîl ve ashâb-ı deyne edâ ve teslim olunmak ve kime ne kadar verildiği kaydedilmek üzere verilen hüküm.

Sayfa 99/ Hüküm 203

Kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi Receb-i şerîfinden tevzi eyledikleri mesârifleri otuz iki bin yüz kırk yedi buçuk kuruşa bâliğ olub mesârifât-ı mezkûre dağlı eşkıyası ve mesârif-i sâirden ibâret olmakla tevzi ve tahsîline ruhsat verilmesine dair hükümdür. Evâhir-i Rebîulevvel 209.

Hüküm 204

Manastır Kâdisına verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen yedi buçuk aylık tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafların yetmiş dört bin yüz seksen sekiz kuruşa bâliğ

olduğu ve bu miktarın zait olması sebebiyle daha önce verilen emir üzerine bir kısmının kime verildikleri yazılarak tevziine izin verildiği, geri kalan meblağın ise kimlerin zimmetlerinde ise geri alınmasını ve bu kimselerin Rumeli vâlisi Ebubekir Paşa'nın maiyetinde olup İskenderiye'den avdetlerinde tamamen tahsîl ve gelecek sene defterine irad kayd olunmasını bildiren hüküm. Evâhir-i Rebiulevvel 209.

Sayfa 100/ Hüküm 205

Isparta Kâdısına ve Mütesellimine verilen hüküm olup Hamid Sancağı'nın iki yüz sekiz senesine mahsûben taksît-i sâni itibariyle on dört kazaya tevzi' olunan salyan defterinin kırk bin yedi yüz beş kuruşluk mesârifi müştemil olduğu ve taksît-i evvel defterinde bildirilen meblağların mahalleri tam bilinemediğinden bu defterde bildirilmesi istenildiği hâlde yine yazılan maddelerinin tam anlaşılmadığı, birinci ve ikinci taksit defterlerinde yazılan meblağlar arasında çok fark olduğu, bu sebeple yapılan masraflar ne ise aynıyla kaydedilmesi gerektiği ve mübhem ve meşkûk bir madde olmayarak tekrar defterin Dersââdet'e celbi lüzumu bildirilen hüküm. Evâil-i Rebiulâhir 209.

Hüküm 206

Rumeli kazalarından Samako kazasından süre gelen tevziat defteri incelendiğinde kazanın 1208 senesi defterinde on bin kuruş ile otuz beş bin iki yüz atmış dört bucuk kuruşa ulaşmasıyla kazanın zaafî aşikâr olduğundan belirtilen meblağın bir defada taksim edilmesi mümkün olmadığından belirli kişiler ve beraberindekilerden ve bazı kazalardan bunun taksim ve tahsiline ruhsat verilip geriye kalan yirmi sekiz bin dokuz yüz yirmi beş kuruşun bir akçe artırılarak tahsilinden sakınarak taksim ve tahlil edilmesi ve fukara halkın masraflarının artırılmasından kaçınılması emir olunur. Evâil-i Rebiulâhir 1209.

Sayfa 101/ Hüküm 207

Kazanın salyan defteri incelendiğinde Rusya elçisi mesarîf-ı mesarîf mukarden olmayub menzillerinin dâhili miktarı mezkûre bâliğ olması kaht ve galâ hasebiyle olduğundan hat ve tenzil kabul eder mevadî olmadığı beyanıyla bunun tevzi' ve tahsîline ruhsat verildiğine dair hükümdür. Evâil-i Rebiulâhir 1209.

Sayfa 101/ Hüküm 208

Kazanın kâffe-i mesârifat yetmiş sekiz yüz seksen iki kuruş baliğ olup hat ve tenzil kabul ider mevâdı olmayıp mesarif-i muhibbinin kuruş başına harc-ı imzâ namıyla hakim'ülşer'i birer pare tahsis kılınmış olduğuna dair hüküm. Evâil-i Rebiulâhir 1209.

Sayfa 102/ Hüküm 209

Kazâi mezburda kapucıbaşılık ve ayanlık iddiasında olanlar birkaç seneden beri salyane defteri tevzi' ve tahsil eylediklerinden ahali fukarasına etmedikleri mezalim kalmadığından bunun halledilmesine dair hükümdür. Evâsıt-ı Rebiulâhir 209.

Sayfa 103/Hüküm 210

Kazanın kâffe-i mesarifleri yirmi üç bin dört yüz yetmiş iki kuruş baliğ ve mesarifati mezkurenin ekseri dağlı eşkiyasına ve sabıka Edirne bostancıbaşı tarafından tevarüd iden mübâşiratin mübâşiryeleri mesârifattan ibâret olan mesarifi mezkûra mesârifi mukarrerden olmadığına binaen hat ve tenzil kabul eder mevâd olmadığından tevzi' ve tahsiline ruhsat verildiğine dair hüküm. Evâsıt-ı Rebiulâhir 209.

Sayfa 103/ Hüküm 211

Takdim edilen arzuhalde kazada Seyid Mehmed Emin ve Seyid İbrahim'in kazadan fazladan para aldığından halkın perişan olmasından dolayı bu meselenin halledilmesine dair hükümdür. Evâsıt-ı Rebiulâhir 209.

Sayfa 103/Hüküm 212

Kazada beyzade Osman'ın Tırhala kazası reayalarından bin iki yüz senesinden beri alacağı olan beş bin yedi yüz kuruşun bin iki yüz kuruşunu teslim ve mezkure zahiriye olunup kalan üç bin beş yüz kuruş zimmetlerinde olduğu beyan edilip bu meselenin halledilmesine dair hükümdür. Evâsıt-ı Rebiulâhir 1209.

Sayfa 104/Hüküm 213

Kazada salyane defterinde mesarifât sairesi sarf ve tevzi' oluna gelüb isim ve resmi olmayan mahale bir akçe verdiği yok ken birkaç seneden berü hükkam aylıkları hâkimdi. Hükkam harcı imza namıyla para almakta bunun doğru olmadığı ancak ahali binden birinin kendi mazalahatı zuhur eder ise verileceğine dair hükümdür. Evâsıt-ı Rebiulâhir 1209.

Sayfa 104/Hüküm 214

Kazanın vakiğ olan kâffe-i mesarif yetmiş sekiz bin iki yüz yirmi dört kuruş baliğ olup hat ve tenzil kabul eder mevadı olmadığı beyanı birle tevzi' ve tahsiline ruhsatı verilmesine dair hükümdür. Evâsıt-ı Rebiulâhir 1209.

Sayfa 104/Hüküm 215

Kazanın salyane defterinin bir kıt'ası bin iki yüz dokuz senesine mahsuben on bin altı yüz seksen sekiz bucuk kuruşun defterden 'ibaderet olup bir kıt'a defter tebliz olunub tenzilatı beş bin kırk altı kuruş baliğ olduğunu ve diğer kıt'ası dahi iki yüz sekiz senesine mahsuben dört bin sekiz yüz otuz dört kuruşun Seyid Mehmed nam kimesneden önce tevzi' ve tahsil olunmuş olduğu ihbar eylesine dair hükümdür. Evasıt-ı Rebiulâhir 209.

Sayfa 105/Hüküm 216

Kazai mezbur salyane defterine kira taksiti için bir akçe zam etmekle kazai mezbur a'yan olan kimesneye beher mah beş yüz kuruşdan altı ayda üç bin senede altı bin kuruş kılındığı ve bir akçe ziyade rızai hümayunum olmadığı beyan edilen hükümdür. Evâhir Rebiulâhir 1209.

Sayfa 105/Hüküm 217

Kazanın on üç mah müddetde vaki' olan kaffei mesarif sekiz bin on kuruş baliğ olduğu ve mesariflerinin ekseri dağlu eşkiyası mesarifinden 'ibaret olup mesarif mukarreden olmadığına binaen hat ve tenzil kabul iden mevadı olmadığı beyanıyla tevzi' ve tahsiline ruhsat verilmesine dair hükümdür. Evâhir Rebiulâhir 209.

Sayfa 106/Hüküm 218

Kazanın altı mah müddetde vakiğ olan kaffei mesarif otuz yedi bin dokuz yüz yirmi yedi kuruş baliğ olup hat ve tenzil kabul eder mevadda olmadığı beyanıyla tevzi' ve tahsiline ruhsat verilmesine dair hükümdür. Evâsıt-ı Rebiulâhir 9.

Sayfa 106/Hüküm 219

Kazada vakiğ olan mesarifin doksan üç bin üç yüz elli yedi kuruş baliğ ve istiksar olunub maddeleri yedi yüz elli dört kuruş tenzil birle maddeleri üzerlerine iktiza serhle işaret olunarak defteri tebriz olunduğu beyanı birle sureti defter mahaline irsal olunub bundan böyle

kaza-i mezburun mesarifi defter mezkure matluğa ru'yet ve fukara mesarifinin tağlibline dikkat olunmak üzere gönderilen hükümdür. Evâsıt-ı Rebiulâhir 09.

Sayfa 106/Hüküm 220

Kazai mezburun on dört mah müddette vakiğ olan kâffe-i mesarifi on yedi bin iki yüz altı yüz altı kuruş baliğ olduğu ve masarıfları haddi i'tidalde olup bir kısmının kaza ayanına ayrılıp iki bin altı yüz yetmiş dört kuruş her kimin zimmetinde ise ala eyyi hali istirdad ve mahali me'mune vaz' ı birle umuru memlekettin mesarifi sahihasına sarfi için defteri ebniye irad kayd ve mesarifinin taklil hususı dikkat olunmasına dair hükümdür. Evâhir-i Receb 1209.

Sayfa 107/Hüküm 221

Kazai mezburun iki yüz dokuz senesine mahsuben on bir bin altı yüz seksen sekiz bucuk kuruş mesarifatı defteri mezkurde muharrer olmağla her defter mezkûrda mesarıfdan istikzar olunan mesarıfları maddelerinden tenzil ve bila ile iktizaları işaret olunarak tenzilatı beş bin kırk altı kuruş baliğ olup bu mekule kazai mesarifat altı mahde bir def'a defter olunub akçenin sahihan miktarını ve ne defterden ne vakit gelince sarf olunduğunu dair hükümdür. Evâhir-i Receb 209.

Sayfa 107/Hüküm 222

On iki mah müddet de Filibe kazasının mesarifi altı yüz bin beş yüz on kuruş baliğ olduğuna mebni mukaddemce üç kıt'a salyane defteri vürud etmiş olmağla meblağı mezbur küllüyetli akçe olup yed ve tevzi' ve tahsil olunmak lazım gelür ise ahali kazası hamil cümlesini perişan olacağı aşikâr olunduğu beyanıyla tasfi olan üç yüz bin kuruşun tevzi' ve tahsiline ruhsatı havi üç yüz bin kuruşun tahsiline taraf verildiğine dair hükümdür. Evâhir-i Receb 9.

Sayfa 108/Hüküm 223

Kazanın kâffe-i mesarifi yirmi altı bin yetmiş altı kuruşa baliğ olduğu ve mesarifi mezkure haddi i'timaldan olmağla hat ve tenzil kabul eder mevadi olmadığı beyanı birle tevzi ve tahsiline ruhsatına dair hükümdür. Evâhir-i Receb 9.

Sayfa 108/Hüküm 224

Kermastı kazasında a'yanlık iddiasında olan Süleyman bin nam kimesne iki yüz dört senesinden berü her sene kaza-i merkum ahalisinden cebran ve kahran salyane tahsil eylediği

merkumun muhasebesi ru'yet olunmak için mübaşir muma ileyh terfikan dersa'adete ihzarı hususuna dair hükümdür.

Sayfa 109/Hüküm 225

Kazanın salyan defterinde vâki olan sekiz bin yüz kırk buçuk kuruş mesârifî mevâddıyla münderiç ve mestûr olmakdan nâşi mesârif-i merkûme istiksâr ve hakikat-i keyfiyet mîr-i mîrân mûmâ ileyhden isti'lâm olundukda gerek kendilerinin ve gerek ahalinin surre-i hümâyûn teşyîi vaktinde me'hûzları bin sekiz yüz altmış iki buçuk kuruş idiğini şâmil müfredâtı beyanıyla bir kıt'a defterini irsâl ve kusûr iki bin iki yüz yetmiş sekiz kuruşun ne vechile idiğın kazâ-i mezbûr a'yânından suâle muhtâc olduğun tahrîr ve inhâ eylediğine binâen ve Kocaeli mutasarrıfları ne mikdar mesârif olagelmıştır bilinmek ve iş bu sarfî derkâr olunan altı bin iki yüz yetmiş sekiz kuruşun ne mahalle sarf olunduğu vb sebeplere dair gönderilen hükümdür. Evâhir-i Receb 209.

Sayfa 109/Hüküm 226

Kazanın bir senelik mesârifleri on dokuz bin altı yüz seksen yedi buçuk kuruşa bâliğ olup mesarif-i mezkûrenin sülûsânı menzil ve kusûr sülûsün dahi sülûsânı hazariyye ve vûzerâ-yı ızâm mesârifî olup vilâyet masrafı nâmıyla olan masrafları hadd-i i'tidâlde olmakla tevzi ve tahsiline hükmeder. Evâhir-i Receb 209.

Sayfa 110/Hüküm 227

Kermastı Kazâsında a'yanlık iddiâsında olan Süleyman Beğ dimekle arîf kimesne iki yüz dört senesinden beru beher sene kazâ-i mezbûr ahâlisinden cebran ve kahran salyan nâmıyla tahsîl eylediği meblağın hesâbı ru'yet ve zimmetinde tahakkuk iden ve üç senelik defterlerde tahrîr olunan akçelerden ez cümle a'yân-ı merkûm sefrîz olundukda iki senede ahz eylediği mebâliğ-i vâfire ve Kalyoncu akçesi nâmıyla aldığı külliyyetli akçenin vesâir hiç aslı olmayan masrafları hesaplarını a'yân-ı merkûm ile mahallinde ru'yet etmek adîmü'l-imkân idiği ve yedi senesi defterinde altı senesine mahsûben kalyoncu akçesi nâmıyla ahz eylediği on bir bin dört yü kuruş sene-i merkûmede kalyoncu neferatı afv olunduğuna mebnî tekrar zimmetinde kaldığı vb sebeplerden a'yân-ı merkûmun Bursa'da kemâl-i hak ve adl üzere Kermastı nâibi ve ta'yîn olunan mübaşir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle hesâbının görülmesi ile ilgili hükümdür. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 111/Hüküm 228

Kazanın kâffe-i mesârifleri eğerçi beş bin seksen kuruşa bâliğ olduğu ve mesârif-i mezkûrede eğerçi fâhiş madde olmayub ancak iki bin altı yüz elli dört buçuk kuruş mesârif-e otuz bir kuruş güzeşte vaz eyledikleri zâid ve fâhiş olub onu on bir buçuk hesâbıyla altı ayda iki yüz kuruş lâzım geldiği ve meblağ-ı mezkûrdan iki yüz kuruşunu mahsûb ve mâadâ üç yüz otuz bir kuruşun hat ve tenzîli iktizâ eylediği beyanıyla tevzi ve tahsiline hükmeder. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 111/Hüküm 229

Kazâ-i mezbûrun vâki olan kâffe-i mesârif-i dört bin dokuz yüz kırk sekiz kuruşa bâliğ olduğu ve mesârifât-ı mezkûre eğerçi fâhiş maddede olmayub ancak mürâbaha verilmek iktizâ eden iki bin yüz seksen altı kuruş mesârif-e beş yüz elli kuruş güzeşte idhâlleri zâid olup güzeşte nâmıyla idhâl-i defter olunan meblağın iki yüz otuz yedi kuruşun tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğine hükmeder. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 112/Hüküm 230

Mora Cezîresinde Vâki Gördüs Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafların yirmi altı bin altı yüz doksan dört buçuk kuruşa ve iki yüz dokuz senesine mahsûben mâl-ı cizye ve mâl-ı sâire yirmi beş bin yüz yirmi sekiz kuruşa bâliğ olduğunu ve mesârif-i mezkûreden bir kısmının tenzil olunduğunu, her bir maddesi izah edilerek defteri mezkurenin beyaza çekildiğini ve bu deftere göre tevzi tahsil yapılması gerektiğini, bu defterden fazla ve hariç olarak tahsilde bulunulur ise cesaret edenlerin cezalandırılacağını bildiren hüküm.

Sayfa 113/ Hüküm 231

Kazanın altı ayda kazai mezburun mesarifi yirmi bir bin beş yüz doksan üç kuruş baliğ olduğu ve altı bin on bir kuruş tenzil olunduğu ve kûsür kalan meblağ mezbur üzerine bir akçe zam olmaksızın tevzi' ve tahsil olunmasına dair hükümdür. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 114/ Hüküm 232

Kazanın altı ayda kazai mezburun mesarifi on beş bin yedi yüz yedi buçuk kuruş baliğ olduğunu ve mebaliğ merkumunun iki bin yüz on kuruş tenzil olunduğunu kûsür kalan olmikdar kuruşun tevzi' ve tahsiline ruhsat verildiği ve tenzil olunan meblağın bir akçesinin

tevzi' ve tahsiline ve memleket umur için verilen i'laman harcı ve tevzi' defteri imzası namıyla hükkam senevî olarak başına tahsis kılınan beş paranın bağzı senede iki def'a olacak tevzi' defterine ikişer bucuk paradan ziyân olunduğuna ve şurut nizamın ta'in olunandan ziyade bir akçe verildiğine rıza olmadığına dair hükümdür. Evâhir-i Cemâziyelâhir 9.

Sayfa 115/ Hüküm 233

Kazanın tercümanları istedikleri gibi alıp satıp zam ve te'diye cesaret ede gelmeleriyle tercümanları bir mesalahata karışıyorlar ise ve zam ve te'diye ve fukaranın celbi emvaline ber vechle vesile olurlar ise derhal haklarından gelinmesi ve tercüman taraflarından kalil ve kesir karre için defter toplamayıp tercüman için defter tevzi' bir akçe idhal olunmaması dair hükümdür. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 116/ Hüküm 234

Kazanın altı aylık mesarîf defteri kazai mezbur ceziyesinin kefillihiçün bin sekiz yüz elli dokuz kuruş dahirine mezbure der'aliye getirilen bin beş yüz himaen üç bin yedi yüz elli dokuz kuruş idhal olduğuna ve iki yüz dokuz senesine mahsuben cezire mezburenin küfelaha ma'adesinden bir akçe olmadığı ma'lum olduğuna binaen kazanın verdiği meblağ mezbur bin sekiz yüz elli dokuz tahsil kim ahz eylediğine dair hükümdür. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 116/ Hüküm 235

Kazai mezbur reayalarının diyetleri olan bin yüz yedi kuruş tevzi' ve reayayı mezbureden tahsil varüd etmek üzere eğer kazai mezbur sabık Yusuf nam kimesne yazıcılarından meblağı mezburu cebren ahz zimmetine kabulüğundan tahlis için reayadan tekrar tevzi ve tahsil olunmak için meblağı mezbur defter mezkure idhal olunmuş olduğu ve mukaddema nizamı havi sadır olan emri şerifimde fımaba'd her katkı kazada nizamı cedidden mukaddem tarih ile olarak eda'sıyla iraz edüb tevzi' defterine idhalatı istira' eder olur ise zinhar ve zinhar ruhsat verilmeyüb etra alacağıyla kimdir ve kazanın ne cihetten ba'dahi olmuştur gereğinin yapılmasına dair hükümdür. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 117/Hüküm 236

Mora vâlisine verilen hüküm olup cezîre-i mezbûre kazâlarından Gördüs, Meraştire ve Kaladene kazâlarının bin iki yüz dokuz senesine mahsûben mâl-ı cizye ve taahhüd-i reâyâ vesair maddelere dair gönderilen defterleri içinde rub'u cizye ta'biriyle, tahsildâriyye, cizye boğçası, harcırah ve hazîne mesârîfi gibi hadden fazla meblağ idhâl olunmuş olduğu ve

mâdde-i mezkûre nizâm-ı cedîde muğâyir olduğundan tenzîl olunduğu beyânıyla bunlar kimlerin zimmetlerinde ise geri alınması ve bu gibi nizama muğâyir tahsilden kaçınılarak fukarâyı fazla masraftan muhafaza edilmesini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Hüküm 237

Mora Vâlisi Mustafa Paşa'ya verilen hüküm olup Mora'da vâki Gördüs kazâsının altı aylık mesârifî defterinde resm-i bayağı mültezemi Hüseyin nâm kimesnenin kazâ-i mezbûre iğtiyâmı ve geçi ta'dâdı için doksan adet sekbân ile gelmiş ve kazâ-i mezbûr karyelerinden başka Gördüs'de yapmış olduğu masraf diye külliyetli meblağ idhal ettiği, bu şekilde halka zulmetmesi doğru olmayıp bir an evvel tard edili aldığı akçenin kendisinden geri alınmasını ve sahiplerine geri iade ettirilmesini, bu şekilde kimsenin fukaraya zulmetmesine mani olunmasını bildiren hüküm. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 118/Hüküm 238

Mora Vâlisi Mustafa Paşa'ya verilen hüküm olup Mora cezâresinde vâki on dokuz adet kazânın altı ayda vuku bulân mesâriflerini gösteren tevzi defterinde mesârifât-ı mezkûrenin üç yük yetmiş yedi bin iki yüz doksan iki kuruşa bâliğ olduğu ve defâtir-i mezkûreden nizâm-ı cedit şartlarının hılâfı olan elli üç bin sekiz yüz elli sekiz buçuk kuruş tenzîl olunduğu ve Hartene, Azkadiye, Lotrar, Abatrus, Gördüs, Medestre ve Haravarne kazâlarının defterlerinde muharrer olup ne olduğu anlaşılmayan sekban ulûfeleri ve sâir maddelere gereken şerhler yazılarak gönderilmiş ve bu deftere göre tevzi ve tahsil yapılması bildirilmiş, defterden fazla ve hariç meblağ tahsil edilmemesi, fukaranın refah ve istirahatlerinin sağlanması bildirilen hüküm. Evâsıt-ı Zilhicce 209.

Hüküm 239

Çıbıkâbâd Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafların altı bin altı yüz on altı kuruş olup mesârifât-ı mezkûreden bir kısmının tenzîl olunarak maddelerinin şerhle defterinin beyâza çekildiği bundan sonra kazâ-i mezbûrun masraflarının bu deftere göre tatbik edilmesi ve fukaranın fazla mesarıftan muhafazası gerektiğini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Cemâziyelevvel 9.

Sayfa 119/Hüküm 240

Manyas Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen bir senelik tevzi defterinde vâki' olan bütün masraflarından dokuz yüz dokuz buçuk kuruş tenzîl olunarak

maddelerinin şerhle defterinin beyâza çekildiği bundan sonra kazâ-i mezbûrun masraflarının bu deftere göre tatbik edilmesi ve fukaranın fazla mesarıftan muhafazası, defterden hariç ve mükerrer tahsilinden kaçınılması gerektiğini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Cemâziyelevvel 9.

Hüküm 241

Edirne Kâdısına verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen bir senelik tevzi defterinde vâki' olan bütün masraflarından bir kısmının tenzîl olunarak maddelerinin şerhle defterinin beyâza çekildiği bundan sonra kazâ-i mezbûrun masraflarının bu deftere göre tatbik edilmesi ve fukaranın fazla mesarıftan muhafazası, hâkim ve a'ynaların emre muhalif hareketten ve defterden hariç ve mükerrer tahsilinden kaçınılması gerektiğini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Cemâziyelevvel 9.

Sayfa 120/ Hüküm 242

Tırhala Kâdısına, Dergâh-ı Muallâ Gediklilerinden Olub Tırhala Kazâsı Tevziâtına Nezâret Eylemeğe Tayîn Olunan Hacı Mustafa'ya verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafları yetmiş bin yüz seksen beş buçuk kuruşa bâliğ olduğunu, defter-i mezkûre Ferbureş Derbendi sekban ulûfesi, devriye-i sayfiye ismi altında meblağ idhalip bunlar mükerrer ve aslı olamdığın zikrolunan meblağın tenzil olunduğu, bunlar kimin zimmetinde ise geri alınarak sahiplerine verilmesini ve gönderilen nazırdan gerekli gayret ve sadakatin beklendiğini bildiren hüküm. Evâhir-i Cemâziyelevvel 9.

Hüküm 243

Tırhala Kâdısına, Dergâh-ı Muallâ Gediklilerinden Olub Tırhala Kazâsı Tevziâtına Nezâret Eylemeğe Tayîn Olunan Hacı Mustafa'ya verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen bir senelik tevzi defterinde Tırhala kazâsından iki tevzi' ve üç taksit ile tahsîl olunan meblağın dört yük seksen iki bin iki yüz seksen beş buçuk kuruşa bâliğ olduğu halde bundan başka külliyetli meblağ tahsil olunduğu fazla tahsil edilen mebâliğin nazır ve mübâşir ma'rifetiyle lâzım gelenlerden tahsîl ve fukarânın gelecek mesârîfine sarf olunmasını, mübâşirin mübâşiriyyesini tahsil eylediği meblağdan almasını, sûret-i nizâmı Dersââdet'e i'lâm olunmasını, tahsil edilen meblağın bir parasının bile ziyan edilmeyip fukaranın bu gibi fazla mesarıftan muhafa edilmesini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Cemâziyelevvel 209.

Sayfa 121/Hüküm 244

Balıkesir Kâdısına verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafları yirmi bir bin yirmi yedi buçuk kuruşa bâliğ olmuş olduğu ve mesârifin ekserisinin maddesi meçhul olarak rıza ve fermân-ı şâhaneye uygun olmadığından on iki bin üç yüz elli sekiz kuruşunun tenzil edilmesi gerektiği, defter-i merkûmda nakliye ücreti ve mesârif-i menzil nâmıyla kayıt olunan maddelerin hakikatlerinin Âsitâne-i saâdete arz ve i'âm olunması emrolunmuş iken henüz bu husasa dair i'âm vârid olmadığını bu sebeple bundan sonra masrafların gönderilen deftere tatikan yapılmasını, Balıkesir kasası halkından Bandırma iskelesine nakil olunması istenen hintanın henüz naklolunmamış olduğundan deftere idhal edilen zahire masrafının tenzil olunmasını, eğer tahsil olunmuş ise de kimler tahsil etti ise onlardan geri alınmasını bildiren hüküm. Evâhir-i Cemâziyelevvel 209.

Hüküm 245

Çekmece-i Kebîr Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafları iki bin sekiz yüz üç kuruşa bâliğ ve mesârifât-ı mezbûre mübâşir hizmeti, me'kûlât ve beygir kirası, a'yân ücreti ve sâir mesârifden oluşmuş olup tenzil olunacak maddesi olmadığından tamamının tahsiline ruhsatt verildiğini, falza ve mükerrer tahsilden kaçınılmasını bildiren hüküm. Evâhir-i Cemâziyelevvel 1209.

Sayfa 122/Hüküm 246

Bursa nâibine verilen hüküm olup Bursa kazâsının sekiz senesi salyan defterine Bursa mütesellimi Mehmed Beğ'in kırk iki nefer kalyoncu neferâtı mesârifî nâmıyla idhâl olunub iade edilmesi istenilen meblağın, Asitene'ye getirtilerek kendisinden tahsil edildiğini ve geri kazâ-i mezbûre gönderildiğini, gönderilen miktarın güzelce muhafaza edilerek gelecek salyan defterine irad kaydolanmasını ve makbuz senedinin Dersaâdet'e irsâl olunmasını bildiren hüküm. Evâhir-i Cemâziyelevvel 209.

Hüküm 247

Nevâhi-i Yanbolu Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafları beş bin üç yüz otuz üç buçuk kuruşa bâliğ olduğunu ve a'yân-ı memleket-i Süryân'ın zimmetinde olan miktar haricinde kalan

masrafların itidalde ve mahsub kabul edilebilir olması hasebiyle tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini bildiren hüküm. Evâhir-i Cemâziyelevvel 1209.

Hüküm 248

Tekfurdağı Nâibine verilen hüküm olup nâib-i mûmâ ileyhın gönderdiği i'lamda Ruscuk kazâsının menzilcisi Kalil oğlu Kalosen nâm Ermeni'nin kendisine verilen imdâdiyeyi az bulması hasebiyle menzili terk ettiğini bu sebeple menzili ve içerisindeki beygirlerin marifet-i şer' ile zapt olunmasını, verilen imdadiyenin yeterli olduğunu fazlasının fukaraya zulmü icap edeceğini, salyan defterinin senede iki defa tertip olunması gerektiğini ve fukaranın fazla masariften muhafaza olunmasını bildiren hüküm. Evâil-i Cemâziyelâhir 1209.

Sayfa 123/Hüküm 249

Geyve Kazâsına nâbine, Kocaeli Sancağında vâki sâir kazâların kuzât ve nüvvâbına ve mübâşir ta'yîn olunan Sadrazam Mektupçusu Hulefâsından Mahmud'a ve zikrolunan kazâların A'yân ve Zâbitân ve İş Erlerine verilen hüküm olup Geyve Kazâsının on üç aylık salyân defterinde Surre-i Hümâyün karşılanması için Kocaeli Sancağı Mutasarrıfı Hüseyin'in külliyetli meblağ alıp nereye sarf ettiği belli olmadığı ve önceki senenin kaydı ile bu senin kaydı arasında fark olduğu bu ve bahane-i sâire ile hılâf-ı rızâ zalemiyye olarak aldığı meblağ ne miktardır tahkîk ve tashîhi için sicillinin ihrac ve Dersââdet'e hakikati ile bildirilmesi talep olunan hüküm. Evâil-i Cemâziyelâhir 209.

Hüküm 250

Yenice Karasu Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafları yüz bin üç yüz kırk buçuk kuruşa bâliğ olduğu, mesârifât-ı mezkûrenn dağlı eşkiyâsına memur Seyyid Ali Paşa'nın masrafları, Postacıbaşısının Yassı karyesinde olan mesârifleri, Siroz a'yânı mesârifleri ve asâkir ile Yassı karyesinden hareket ve İskete karyesine vesâir kurâlara nüzüllerinde olan mesârifleri, menzilci imdâdiyesi gibi masraflar olup tamamı mahsub kabul eder mevâddan olması hasebiyle tahsiline ruhsat verildiğini, fazla ve mükerrer tahsilinden kaçınılmasını bildiren hüküm. Evâil-i Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 124/Hüküm 251

Tarnoy Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafları iki yüz seksen yedi bin iki yüz elli beş kuruşa bâliğ

olduğunu, mesâriflerin ekserisinin dağlı eşkıyâsı, sekban ulûfesi, gelip geçen vüzerâ-yı ızâm mesârifî ve menzil imdâdiyesi gibi mesârif-i mukarrreden olup tahsiline ruhsat verildiğini ancak geçen seneden kalan akçe nemâsının tenzilin bu seneki deftere kaydolunmasını, meblağ-ı mezkûrdan bir akçe ziyâde tevzi olunmamasını ve fukaranın fazla mesariftan muhafaza olunmasını bildiren hüküm. Evâil-i Cemâziyelâhir 1209.

Hüküm 252

Lapseki Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup salyân defterinde sekiz senesi için kalyoncu mesârifî zımnında Lapseki a'yânı Çardaklı Ali'nin idhâl-i defter eylediği dört madde iki bin sekiz yüz yetmiş beş kuruşun keyfiyeti Tersâne-i Âmire tarafından ma'lûm olmadığını, bundan başka dağlı mesârifî zımnında birçok madde altında yine külliyetli masraf ithal edildiği, bunların sıhhat ve hakikatinin bilinmesi mümkün olmadığı bu sebeple husûs-ı mezbûrun mahallinde isti'lâmı hususunda verilen hüküm. Evâil-i Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 125/Hüküm 253

Lapseki Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup gönderilen salyân defterinde kalyoncu barruthanesi lâzimesinden olan hatab maddesi için idhal olunan meblağın fazla ve hakikatinin bilinmemesi sebebiyle mevzunun yerinde araştırılması ve önceki senelere mutabık olarak idhal olunub fazlasının istirdad olunmasını ve durumun Dersaadet'e tekrar bildirilmesi istenen hüküm. Evâil-i Cemâziyelâhir 209.

Hüküm 254

Ebu Rahiye Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafları on beş bin üç yüz doksan yedi kuruşa bâliğ olduğunu ve tamamının mahsub kabul eder mevaddan olamsı hasebiyle tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini, fazla ve mükerrer tahsilinden kaçınılmasını bildiren hüküm. Evâil-i Cemâziyelâhir 1209.

Hüküm 255

Lapseki Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup gönderilen iki kıta mesârif defterindeki bir senede iki bin beş yüz altmış dört buçuk kuruş tenzîl olduğunu ve defâtir-i mezkûre beyaza çekilüb maddeleri şerhle işâret olunduğunu ve bu gibi kazâ mesârifinin altı ayda bir defa defter olunub meblağın sahihi mikdar ve ne mekûle ve ne mahalle sarf olunduğunu gösteren defteri Dersaadet'e gönderilmesi ve fukaranın fazla mesariftan korunmasını, bundan sonra

masrafların gönderilen deftere uygun şekilde yapılıp, tenzil olunan meblağ kimlerin zimmetinde ise onlardan geri alınmasını ve sahiplerine teslim edilmesini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Cemâziyelevvel 209.

Sayfa 126/Hüküm 256

Sivas Kâdısına verilen hüküm olup daha önce gönderilen bir senelik salyan defterinde bütün mesârifin elli yedi bin üç yüz yetmiş altı buçuk kuruşa bâliğ olduğu, masrafların salyâniye-i atfiden deyn olan meblağdan, menzil mesârifî, menzil imdâdiyesi, mübâşirân hizmeti mesarifleri olduğu, lakin menzilci masrafları müphem olmakla hangi tarihten hangi tarihe dek olmuştur kimlerin muvakkat ve nezaretleriyle verilmiştir, Paşa Sülali ve Konakların ta'mirât ve mefrûşât masrafları ne mikdar ve ne cinsdir hakikatlerinin araştırılması içi için geçmiş sicil defterlerinin ihrac edilerek ayan Seyid Mustafa ile Dersaâdet'e gönderilmesi bildirilen hüküm. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 127/Hüküm 257

Havâss-ı Mahmud Paşa Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kaza-i merkum ahalilerinin, kazâ-i mezbûrun sâbık a'yânı İbrahim Beğ'in eylediği cevır ve zulm ve taaddiyât sebebiyle tenzîl olunub ahâlîye teslim olunan meblağın muhafazasını talep eyledikleri, ahali ile merkum İbrahim Bey arasında olan borçk ve alacak meselelerini ayrıca Kocabışı olan kimesneden tahsil edilip kazanın gelecek salyan defterine kaydedilmesi gereken meblağın da bir an evvel tahsil edilmesini ve keydfiyetin Dersaâddet'e bildirilmesini muhtevi hüküm. Evâsıt-ı Cemâziyelahir 209.

Sayfa 128/Hüküm 258

Havâss-ı Mahmud Paşa Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kaza-i mezbur ahalisinin a'yânları olan Seyyid Mehmed Emin nâm kimesneden alacakları olan dört senelik meblağın ödenmesine, merkûm Mehmed Emin'in fakr-ı hâlî sebebiyle araya sulhçü girerek halkın taleplerini geri çektiğine birbirlerinin zimmetlerini ibrâ eyledikleri beyanıyla sicill-i mahfûza kayd edilmesini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Cemâziyelâhr 209.

Hüküm 259

Yenişehir Fener Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde vâki' olan bütün masrafları yüz bin ki yüz kırk altı kuruş on sekiz paraya bâliğ olup Yenice, Galos, Sonda ve Ergalaşni mukâataalarından, dağ ve şehir

kurallarından talep olunan miktarın fazla olduğu ve mesârifât-ı mezkûre Rumeli, Tırhala ve İnebahtı hissaları, tevârüd iden mübâşirânın ücret-i mübâşiriyyeleri, dahi harc-ı imzâ gibi masraflar olduğu, bu masrafların haddi itilade olduğu ancak Aran İsan ve Salom ve Şeytan Beğ nâm yahûdilein alacakları için tevzi edilen meblağın nizama uygun tevzi edilmediği, bu sebeple tenzil olunan meblağların temessüklerinin yırtılıp baki kalan kısmın tahsil edilmesine ruhsat verildiğini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 129/Hüküm 260

Yenişehir’de mukîm sâbikan Bosna Kâdısı Hacı Sadullah’a, Dergâh-ı Muallâ Kapıcıbaşlarından Mir Zeynelâbidin’e ve Yenişehir Fenâr Nâibine, -Müftî-i Belde’ye ve Vücûh-ı Memlekete verilen hüküm olup daha önceki defterlerden tenzil olunan meblağın tahsiline memur Dergâh-ı Muallâ Kapıcıbaşlarından Hacı İsmail’in mebâliğ-i mezkûreyi tamâmen tahsîl ettiğini, tahsildariyyesini tahsil ettiği meblağdan alması gerektiğini, kasaba-i mezbûr ahalilerinin tevzi hususunda hisselerine düşen meblağı ödemekten imtina ettiklerini, tahsil edilirse gelecek salyan defterine irad kaydedilerek sûret-i nizâmı Dersaâdete arz edilmesi bildirilen hüküm. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Hüküm 261

Karinâbâd Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen beş aylık tevzi defterinde vâkî’ olan bütün masrafları dört bin sekiz yüz altmış altı buçuk kuruşa bâliğ ve mesârifât-ı mezkûre mübâşiryye, Edirne Postacıbaşı, usta ve bölükbaşı, sekban ulûfesi, ücret-i a’yâniyye ve harc-ı imzâdan ibâret olduğu, Güveyli ve emsâli kurânın kayıt oluna gelen maktuatlarının bu defa kayıt olunmamış olduğu, meblağ-ı mezbûr her kimin zimmetinde ise ortaya çıkarılıp kazâ-i mezbûrun mesârf-i sahîhasına sarf olunmasını fukarâ mesârifinin taklîli ve refâh ve râhatlarının temin edilmesi gerektiği bildirilen hüküm. Evâil-i Cemâziyelâhir 1209.

Sayfa 130/Hüküm 262

Dergâh-ı Muallâ Kapıcıbaşlarından Amasya Mütessellimi ve Amasya Kâdısına verilen hüküm olup Amasya sancağında Kemesi Kazâsına tâbi Köprülü Mehmed Paşa evkâfından Dadı karyesi ahâlilerinin salyân maddelerine dair talepleri ve karye-i mezbûre ahâlilerinden bazı kimselerin eski voyvoda ile birlik olup fukarâda salyân tevzi ve tahsîl ettiklerine dair şikayete mebni bunların mahallinde soruşturulup hesapları görülmesi hususunda verilen emir üzerine mevzunun araştırılıp hakikatin böyle olmadığı anlaşıldığı, karye-i mezbûre

sâkinlerinden dört zatın fitne çıkararak devletli akçesi nâmıyla külliyyetli meblağ tahsil ettikleri bunların hakikatlerinin ortaya çıkarılarak Kayseri'ye nefyedilmeleri ve aldıkları meblağların tahsil edilerek sahiplerine iade edilmesi bildirilen hüküm. Evâhir-i Cemâziyelâhir 209.

Hüküm 263

Geyve Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen on üç aylık tevzi defterinde vâki' olan masraflarından iki bin çeki hintanın mîri dışında verilmiş olduğu, miri için verilecek hintanın keyfiyeti ve bedelinin edası hususları, Geyve Kazâsından talep edilen hinta meselesi, anbar-ı âmireye teslim ve iktizâ eden bedellerinin eda edilmesi hususu, fukarâ mesârifinin azaltılması talep olunduğundan evvelkîden ziyade akçe tarh ve tahmîl ile fuakaraya zulüm olunmamasını bildiren hüküm. Evâl-i Receb 209.

Sayfa 131/Hüküm 264

Hotin Kâdısına verilen hüküm olup memleketteki her bir kazanın masraf defterlerinin altı ayda bir defa tertib olunub Dersââdet'e gönderilmesi ve defterden ziyade tevzi ve tahsilde bulunulmaması gerektiğinin bildirildiği, Hotin mesarifinden Hotin muhâfızı Ferhad Paşa'ya gönderilen kimesnelere verilen meblağ, dergâh-ı muallâ kapıcıbaşlarından Yakub'a verilen tayînât ve rûzumer mesârifî gibi masrafların tahsiline ruhsat verilmesi istenilmesi üzerine defterlerinin incelenip masrafların itidalde olduğu, fukaraya zarar vermeden tevzi ve tahsillerine ruhsat verildiğini bildiren hüküm. Evâil-i Receb 209.

Hüküm 265

Geyve Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup memleketteki her bir kazanın masraf defterlerinin altı ayda bir defa tertib olunub Dersââdet'e gönderilmesi ve defterden ziyade tevzi ve tahsilde bulunulmaması gerektiğinin bildirildiği, kazâ-i mezbûrdan daha önce gönderilen defterlerde tenzil ve zimmetlerinde olan kimselerden tahsil olunub fukaranın gelecek sene defterlerine irad kaydolunması gereken meblağların bir an evvel tahsil olunmasını, yeni gelen on üç aylık salyan deferinde bildirilen masrafların hizmet, mesârif-i mübâşiriyye, İznikmid mutasarrıfının zalemiyye aldığı akçe, menzil imdâdiyesi ve harc-ı defter vesair masraflardan ibaret olduğu, ancak İnkimid mutasarrıfının surre-i hümayun istikbâli zımnında aldığı meblağın hakikatının araştırılıp sicil defterlerinin çıkarılarak ayan ile birlikte Dersââdet'e gönderilmesini, altı ayda gönderilmesi gereken defterin on üç ayda gönderilmesinin hılâf-ı emr olduğu ve bundan sonra buna dikkat edilmesi gerektiğini bildiren hüküm. Evâil-i Receb 209.

Sayfa 133/Hüküm 266

Kayseriyye Nâibine verilen hüküm olub nâib-i mûmâ ileyhın i'lâmında livâ-i mezbûr mutasarrıfı için eskiden beri verile gelen yaylâkiyyeyi ahalinin bu defa vermekten kaçındıklarını ve bu babda ruhsat istenildiğini yazmış olduğunu, bu husus araştırıldığında zikr olunan yaylâkiyye ve kışlâkiyye nâmıyla senevî iki bin kuruşun Kayseriyye mutasarrıfları taraflarına vakti ve zamanıyla edâsı ve tevzi defterlerine idhâli iktizâ eylediğini, sene-i sâbıkada kezâ-i mezkûrdan gelen kasım salyânesi defterinde mübhemen mestûr olan bin kuruşun keyfiyeti anlaşılamadığından tenzil olunması gerektiğini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Receb 209.

Sayfa 134/Hüküm 267

Rumeli Vâlisine ve Aşnir Kâdısına verilen hüküm olub Aşnir sükkânından ve eşkıyadan Nâzır oğlu Ahmed'in karındaşı oğlu Yahyâ ve bazı kimselerle birlik olub a'yânlık iddiasıyla dört ay içinde fukarâdan külliyetli meblağ tahsîl ve ahz eylediğinden başka tevzi olarak cebran yine külliyetli meblağ tahsil etmiş ve bu defterin bir sûreti Der-i Aliyyeye ulaştırıldığında bu meblağların sırf kendisi için olduğu anlaşıldığından mezbur Ahmed'den geri alınması ve mesârif-i fukarâya îrâd kayd olunması bâbında verilen emirle mübaşir kazaya ulaştığında onu da yanına celb edip sahte evraklarla yine fukaradan iki misli tevzi ve tahsilde bulunarak halkı perişan ettiğinden mezbur Ahmed ve avanesinin mahkemeye çıkarılarak halk ile husumetlerinin görülmesi ve aldığı meblağların kendisinden geri istirdad ettirilerek sahiplerine iade edilmesi, bundan sonra vilayet işlerine karıştırılmamasına dair hüküm. Evâsıt-ı Receb 1209.

Sayfa 135/Hüküm 268

Ermiye Kazâsı Nâibine ve Vücûh-ı Beldeye verilen hüküm olub kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde vâki' olan masrafların altı bin otuz üç kuruşa balığ olduğu ve masrafların kalyoncu mesârifî, duhan bid'atini üzerlerine almak için Asitâne'ye irsâl eyledikleri adama harcırah verilen meblağ, İnebahtı muhafızının taksîd-i evvel ve sâni hazeriyyesi, mübaşirânın mübaşiriyyeleri, derbend başbuğu tarafından vürûd eden İslam Beğ oğlu Veliyyüddin Beğ'in masrafları gibi masraflardan ibaret olub, Âsitâne'ye gönderdikleri adama verilen harcırah ve mesârifî için idhâl-i defter edilen masraf hariç bâkîsinin tevzi' ve tahsiline ruhsat verildiğini, fukara mesarifinin azaltılarak refah ve rahatlarının temin edilmesini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Receb 209.

Hüküm 269

Tatarpazarı Kâdisına ve Vücûh-ı Memlekete verilen hüküm olub kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde vâki' olan masrafların yüz yirmi bin iki yüz kuruşa baliğ olup, mebâlig-i mezkûre dağlı eşkıyâsına memur Mîr-i Miran-ı kirâmdan Mustafa'nın gecelik ve me'kûlat masrafları, Edirne Bostancıbaşı Ahmed'in kendi ve asâkirin ikâmet ve zahire masrafları, Zahirali karyelere nakli için verilen araba ve beygir ücretleri ve Bostancıbaşı tarafından gelen mübâşir Haseki Mehmed Bey'e verilen hizmet-i mübâşiriyye gibi masraflardan ibaret olup diğer kazalara kıyâsen kazâ-i mezbûrun masrafları hadd-i i'tidâl üzere olduğuna binâen tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini, ziyâde ve mükerrer tahsîlinden kaçınılmasını bildiren hüküm. Evâsıt-ı Receb 209.

Sayfa 136/Hüküm 270

Samako Kazâsı Nâibine ve Vücûh-ı Memelekete verilen hüküm olub kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde vâki' olan masrafların elli dokuz bin sekiz yüz on bir kuruşa baliğ olduğu, mesârifât-ı mezkûrenin Harameyn, Doğancıyan, Köstence, Kuyucan derbendi hisselerine isâbet iden meblağ hariç dağlı eşkıyâsına memur Mîr-i mîrân Mustafa'nın masrafları, Seyyid Ali Paşa'nın ve askerlerinin masrafları, Edirne Postacıbaşısının araba mesârifî ve Filibe sekbânları mesârifî gibi masraflardan ibaret olup ihrac edilen masrafında dışındakilerin tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini, fazla ve mükerrer tahsilinden kaçınılmasını bildiren hüküm. Evâsıt-ı Receb 209.

Hüküm 271

Mora Vâlisi Vezire ve Gatun Kazâsı Nâibine verilen hüküm olub Mora cezâresinde vâki kazâların a'yân ve Kocabaşları ile ahâlinin alacak verecek davasından mürâfaa olunup emir ve rızaya uymayan mütâlebatın tevzi defterine dahil edilmemesi gerektiği, cezâre-i mezbûrede vâki' Gatun Kazâsı a'yânı Hasan zâde Yahyâ Beğ ve Şemseddin Beğ'in babalarının miriyeden alacağını talep etmeleri sebebiyle yine ahali ile Mora vâlisi Mustafa Paşa huzurunda mürâfaa olunduklarını ve bu Ahmet Bey'in alacağının hakikatinin beyanı, meblağı mezbûrun sübutunun tahakkukundan sonra meblağ yüksek olması sebebiyle fukaraya zulmü icap etmemek için beş taksitle tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Receb 209.

Sayfa 137/Hüküm 272

Niğde Kazâsı Nâibine ve Vücûh-ı Memlekete verilen hüküm olub fukaranın kesret-i mesâriften muhafazası için memleketteki her bir kazanın masraflarının altı ayda bir tertib olunan tevzi defterleriyle Dersaâdet'e gönderilmesi bildirildiği hâlde Niğde kazâsının varid olan defterine bakıldığında masrafların ekserisinin zaleme mekûlesi olub deftere idhâl iktizâ etmeyecek mebâliğ olduğu ve mesârif-i mezkûrenin ne vakitten ne vakte kadar sarf olunmuş olduğu beyân olunmayub bu keyfiyet emr-i şerîfin muğâyiri olduğu ancak mesârifât-ı mezkûr alınmış ve verilmiş akçe olduğu hasebiyle bundan sonraki masrafların gönderilecek defterlere mutâbık ve her bir maddesinin açıkça yazılmış olması bildirilen hüküm. Evâhir-i Receb 209.

Sayfa 138/Hüküm 273

Niğde Kazâsı Nâibine verilen hüküm olub ahalinin, kazâ-i mezbûrda a'yânlık iddiâsında olan Seyyid Kadı oğlu Seyyid Hacı Mustafa ve müttetiklerinin defter haricinde külliyetli meblağ tahsil ettiklerini i'lâm ettikleri hâlde arzuhal ile tevzi defteri ve i'lâm mezâmîni birbirlerine muhâlif olduğundan hakikat-i hâli zahire ihrac için Sadrazam Enderun Çukadârı İsmail mübâşir ta'yîn olunmuş ve defterleri mahallinde ru'yet olunduğunda maddelerinin açık olduğu fakat bir kısmının zaleme mekûlesi ve muğâyir-i rızâ olduğu açığa çıkmış ise de alınmış verilmiş olmak hasebiyle istirdâdı kâbil olamayacağından bundan sonra bu mekûle mübhem ve meçhul masrafların deftere kayd olunmamasını, fukaranın fazla masraftan muhafaza olunmasını bildiren hüküm. Evâhir-i Receb 209.

Hüküm 274

Şehirköy Kazâsı Nâibine verilen hüküm olub kazâ-i mezbûrdan gönderilen on iki aylık tevzi defterinde vâki' olan masrafların on altı bin beş yüz altmış iki kuruşa ulaştığı ve mesârif-i mezkûrenin ekseri dağılı eşkiyâsı mesarifi olduğu ve tamamı mahsub kabul eder mevâddan olması hasebiyle tahsil ve tevziine ruhsat verildiği, fukaranın fazla mesariftan muhafaza olunub refah ve rahatlarının temin edilmesini bildiren hüküm. Evâhir-i Receb 209.

Sayfa 139/Hüküm 275

Şehirköyü Kazâsı Nâibine, A'yân ve Vücûh-ı Memlekete verilen hüküm olub fukarayı kesret-i mesâriften muhafaza için memleketteki her bir kazanın masraf defterlerinin altı ayda bir defa tertib olunub Dersaâdet'e gönderilmesi ve defterden ziyade tevzi ve tahsilde bulunulmaması gerektiği bildirilmiş iken kazâ-i mezbûrdan gönderilen on iki aylık mesârif defterinde, Tüccar oğluna casusluk ücreti, tefîşiyye ve sâir bunlara dâir idhâl-i defter olunması iktizâ etmeyen hılâf-ı rızâ mesârif tahrîr olunmuş olduğu bunların haricinde dağılı

eşkiyâsı vesair masrafların tevziine ruhsat verildiği, bundan sonra altı ayda bir defter gönderilip deftere bu gibi hılâf-ı rıza maddelerin idhal edilmemesini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Receb 209.

Hüküm 276

Bursa Nâibine ve Vücûh-ı Memelekete verilen hüküm olup Bursa Kazâsının iki beş ve altı ve yedi seneleri salyânlarında tevzi olunan meblağı ahâli ödemeyedikleri için gelecek salyanlara zam edilmesi istenilmesi üzerine bu sene gelen beş aylık mesârif bütün masrafların kırk iki bin yüz on beş kuruşa bâliğ olduğu, defterin maddeleri incelenip şerhle gerekenin bildirildiği ancak üç senelik salyânın gerek deyn ve gerek murâbaha nâmıyla beyân olunan otuz bin kuruşun vaziyeti ve bu meblağ tevzi ve tahsil olunmamış ise gerekenlerin yapılması lakin tevzi ve tahsilinde fukaranın zulümden muhafaza olunmasını bildiren hüküm. Evâhir-i Receb 209.

Sayfa 140/Hüküm 277

Gemlik Sâhasında Emr-i Binaya Memur Emin'e verilen hüküm olup Bursa kazâsının beş aylık salyân defterinde sâha-i mezkûrede istihdâm olunan amele ücretlerine verilmek üzere Emin-i mumâ ileyhe verilen ücret-i ameliyye mâddesinin tahkîkî mümkün olamayub tahkîk ve zâhire ihrâcî lazım geldiğini bildiren hüküm. Evâhir-i Receb 209.

Hüküm 278

Havza-i Marasta, Siroz, ve Demirhisarı, İstranca, Aştil, Tekoş, Avrathisarı, Köprülü, Komakoh, Karatava, Eğridere, Köstendil, Ramomir, Abkadan ve Torop kazâlarının kuzât ve nüvvâbına göndeirlen hüküm olup fukarayı kesret-i mesâriften muhafaza için memleketteki her bir kazanın masraf defterlerinin altı ayda bir defa tertib olunub Dersaâdet'e gönderilmesi ve defterden ziyade tevzi ve tahsilde bulunulmaması gerektiği bildirilmiş iken bu kazaların bir seneyi geçkindir tevzi defterlerinin gelmediğini, verilen emre mutabık hareket edilmesini ve bir an önce defterlerinin gönderilmesini bildiren hüküm. Evâhir-i Receb 209.

Sayfa 141/Hüküm 279

Hamid Sancağında Vâki Afşar Kazâsı Nâibine ve Vücûh-ı Memlekete gönderilen hüküm olup kazâ-i mezbûrda a'yân olan Siret nâm kimesnenin iki yüz sekiz senesine mahsûben kazâ-i mezbûre salyan defterlerine nefsi için yedi bin kuruş zam ve fukarâdan cebran tahsîl eylediğini, defterin hakikati üzere mübaşir vasıtasıyla Dersaadet'e

gönderilmesini, ahali-i fukaranın bu gibi haksız mesariften muhafaza olunmasını ve tertib olunan defterlere zeleme mekulesi maddelerin idhal edilmemesine dikkat edilmesini bildiren hüküm. Evâhir-i Receb 209.

Hüküm 280

Preznik Kazâsı Nâibine gönderilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık salyan defterinde bütün masrafların on sekiz bin sekiz yüz dört kuruşa balığ olduğu, mesârif-i mezkurede zâid madde görülmeyüb ancak dağlı eşkıyâsına memur Cermen mutasarrıfı Seyyid Ali Paşa'nın hinta, ganem ve şair bahaları için dâhil olunan meblağın fazla olması sebebiyle tahkik edildiğinde a'yanın kendi nefsi için fazladan meblağ yazmış olduğunun anlaşıldığı, zayi olan beygir bahası ve Mehmed Bey'e verilen meblağ diye kayd olunan masrafların hadden fazla olduğu, bunların bir kısmının tenzil olunarak geri kalan masrafların tevziine ruhsat verildiği, fukaranın haksız mesâriften muhafaza edilip muğâyir-i rıza hareketten kaçınılmasını gerektiğini bildiren hüküm. Evâhiri Receb 209.

Sayfa 142/Hüküm 281

Mankalya Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup memleketteki her bir kazanın masraf defterlerinin altı ayda bir defa tertib olunub Dersaâdet'e gönderilmesi ve defterden ziyade tevzi ve tahsilde bulunulmaması gerektiği bildirilmiş iken Mankalya Kazâsının şimdiye kadar tevzî defteri ulaşmadığını, iki yüz yedi ve sekiz senelerine mahsûben kazâ-i mezkûr fukarâsına katî külli akçe tevzî ve tahsîl olunduğunu, ayrıca zehâir bahasını dahi Alish ve Küçük Alish nam zatların kendi zimmetlerine geçirdiğini ve fukarâyı perişan ettiklerini bu sebeple mahkemede mahfuz sicillin ihrac olunub aynının Dersaâdet'e gönderilmesini, bu iki zatın makemede ahali ile mürâfaa olunub haksız aldıkları sâbit olan meblağın istirdad edilip sahiplerine iade edilmesini bildiren hüküm. Evâhir-i Receb 209.

Sayfa 144/Hüküm 282

Medaniç maa Esedâbad Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezkûrda a'yânlık iddiâsında olan Hasan Beğ'in vilayet işlerine dâir hesâbının ru'yet olduğu, zimmetinde yüklü bir miktar meblağ zuhur ve ödemiye taahhüt ettiğini ancak meblağ yüksek olduğu için bir defada ödemeyeceğini bu sebeple taksitle ödemesine ruhsat verildiği halde kendisini hapse atıp cebran meblağ tahsil edildiğini, bunun ise muğâyir-i nizam olduğunu bundan sonra bunları yapanların ve Hasan Beğ'in memleket işlerine karıştırılmayarak yeni bir ayanın tayin

edilmesini, kendisinin tahsile edilecek taksitlerin gelecek salyan defterine irad kaydedilmesini bildiren hüküm. Evâil-i Şaban 209.

Sayfa 145/Hüküm 283

Beğşehir Fener Kazâsı Nâibine, Vücûh-ı Memelekete, Serdâr vesâir Zabitan ve İş Erlerine verilen hüküm olup Beğşehir Fener Kazâsına muzâfe Hacı Haliller karyesi sakinlerinden Azkilaki Danyâloni nâm papasa mukaddemen Arnaud eşkıyasından Sofa Tebit alacağından sebebiyle, bahası bilinmeyen eski kefere sikkesiyle nukûd ta'bîr olunur bir nevi akçeyi karye-i mezkûrede bulunan tarlasının bir mahalline defn etmiş olduğunu haber vermiş olup oğulları da tarlalarını kazdıkları halde bir şey çıkmadığını, daha sonra yağın yağmur sebebiyle açılan topraktan altınların çıktığını ve altınların kime ait olduğunu tesbiti için mübaşir talep olduğunu fakat bu gibi meselelere mübaşir gönderilip fukaranın masrafa sokulmaması gerektiğini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Receb 209.

Hüküm 284

Lapsekiz Kazası Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen on iki aylık salyan defterinde bütün masraflardan iki bin altı yüz altmış dört buçuk kuruşunu tenzîl vesâir iktizâ eden tenbîhleri şerhle işâret olunarak tanzîm olunan bir defterin irsâl olunub bu deftere göre tenzîl olunan meblağın kimlerin zimmetinde ise onlardan tahsil olunması ve diğer kısmının ise ahaliden tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini, verilen emirle amel ve harekete i'tinâ ve dikkat gösterilmesini bildiren hüküm. . Evâil-i Şaban 209.

Hüküm 285

İzmir Kâdısına ve Vücûh-ı Memelekete verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen yedi aylık masrafları yüz otuz üç bin üç yüz seksen iki kuruşa ulaşıp bu meblağdan bir kısmının deyni atîkten olduğunu, bir kısmının zait bulunduğunu, bu sebeple bunlardan bir kısmının tenzîl olunub bâki kalanın tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini, gönderilen defterlerin maddelerinin açıkça beyan edilmesi gerektiğini, tevzi ve tahsiline ruhsat verilenden fazla ve mükerrer tahsilinden kaçınılmasını bildiren hüküm. Evâil-i Şaban 209.

Sayfa 146/Hüküm 286

Karakarye Kazâsı Nâibine, Dergâh-ı Muallâ Gediklilerinden Olub Nâzır Tayiniyle Karakarye’de ikâmete memur kılınan Hacı Mahmûd’a verilen hüküm olup Karakarye kazâsından irsâl olunduğu hâlde Dersaadete takdîm olunmayan defterin ortaya çıkarılıp mesârifleri bir yük iki bin sekiz yüz kırk buçuk kuruşa bâliğ olmakla bir kat olan mesâriflerini haksız ve asılsız masraflar ekleyerek iki ve üç kat tahrîr etmek âdetleri olduğunu, ayrıca mükerrer tahsilde bulunmak, mühürsüz defter tutmak gibi ahaliye daha birçok zulümde bulunmuş olduklarını, bu sebeple muhasabelerinin görülmesi, aldıkları zalemenin geri istirdadı ve sahiplerine teslimi için yeni bir nazır tayin olunduğunu, nasb olunan nazırın hesabı gördükten sonra tertip olunan defteri tekrar Dersaadet’e göndermesini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Şaban 209.

Sayfa 147/Hüküm 287

Niş Kâdisına ve Vücûh-ı Memelekete verilen hüküm olup kaza-i mezburdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde cümle masraflarının kırk bir bin dokuz yüz yetmiş bir buçuk kuruşa ulaşp bu masrafların Mahalli Alemdâra konak icaresi, Belgrad Kal’asına gönderilen dülgerlere verilen meblağ, Mütessellim Veliyyüddin Aldış’ın masrafları ve Fazlı Bölükbaşı’nın mâddesi için verilen meblağlar gibi masraflardan ibaret olduğu, otuz altı bin dört yüz kırk dokuz buçuk kuruşunun tevzi olunması için ruhsat verildiği, bu miktardan fazla ve mükerrer tahsilden kaçınılması, fukara masraflarının azaltılması talep olunan hüküm. Evâsıt-ı Şaban 209.

Sayfa 148/Hüküm 288

Servi Kazâsı Nâibine ve Vücûh-ı Ahâli Memlekete verilen hüküm olup kaza-i mezburdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde bütün masraflarının yirmi iki bin beş yüz altmış bir kuruşa ulaştığı ve mezkur masrafların Vidin muhâfızlarının imdâd-ı hazariyyeleri, dağlı eşkıyâsı, menzil ve kazâ sekbanı ulûfeleri, mübâşirânın mübâşiriyye ve me’kûlâtları mesârifinden ibâret olduğu, hâkim-i beldeye ber mu’tâd-ı kadîm diyerek dahil olunan meblağın haricindeki masrafların tevzi ve tahsiline ruhsat verildiği, onun da aldığı fazla miktarı geri iâde etmesinin bildirildiği hüküm. Evâsıt-ı Şaban 209

Hüküm 289

Keşân Kâdisına verilen hüküm olup kaza-i mezburdan gönderilen altı aylık tevzi defterinde bütün masraflarının on bin beş yüz seksen dört buçuk kuruşa bâliğ olmakla mesârif-i mezkureden Edirne Bostancıbaşı'sına verilen zahire bedelinin hangi defterle tahsil olunduğunun açığa çıkarılması ve bu bedelin mahsub kabul etmeyip kendisinden geri alınarak gelecek sene defterine irad kaydolanmasını, bundan maada diğer masrafların tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Şaban 209.

Sayfa 149/ Hüküm 290

Tırhala kazasının dokuz bin iki yüz yetmiş beş kuruş alacağı olub meblağı mezkûrdan üç bin beş yüz kuruşun i'tası için ahali kaza ikdam defter tevzi' idhal etmişiken tahsili emri şerifim sudurunu tevkit ile 'alet suhude iradıyla imrar ezkat eyledikleri ve birkaç nefer ile mirar ma'aş meblağ mezkureye mühacere olduğun inha ve meblağ merkumeten tamamen tahsili babında. Evâhir-i Şaban 209.

Sayfa 149/ Hüküm 291

Kazanın kâffe-i mesarifleri olan dört bin sekiz yüz yirmi sekiz kuruş otuz paraya bir kıt'a salyane defteri der'aliyeye varüd olmağla merkum Ahmed ve Osman nam kimesneler münderih aylık ne miktar baki tecrize ve ne miktar tahim ve saire izarı tahrir olunmayıb kalan karyeden şevkider ve kalan karyeden akçe ahdi diyerek ahaliden hanece ve vergiler karyesinin ve aster geliri gibi defter tertib ve fukaradan tahsil eylediğinden başka tertib ve tahsil kaydının olduklarına vb halledilmesine dair hükümdür. Evahir-i Şaban 209.

Sayfa 150/ Hüküm 292

Kazanın kâffe-i mesârifleri yirmi sekiz bin dört yüz yetmiş beş kuruş bâliğ mesarifat mütteferik anda hat ve tenzil kabul eder mevadı olmayıb defter incelendiğinde defter mezkurde başka başka mukayyer olmağla bunun halletilmesine dair hükümdür.

Sayfa 150/ Hüküm 293

Kazai mezkurden havi a'yan olan Mahmud nam kimesnenin varüd oldukda kazai mezbur mukayyer rıza olmak mülasasıyla birkaç ile firdası gayret edeceğine beyan birle tahriran irsal edüb kendüsi dahi kazai mezbure ğarimet eyledikde muharebeye oldukları ve müşarülileyh dahi Koduklu nam karyeye ğarimet ve kazai mezkur ahalisi ber muceb teftin

itidahına cesaret etmiş oldukları ve bu keyfiyet a'yanı merkume ile Mahmud nam kimesnenin ve i'valarından neş'at etmiş idüğü beyanına dair hükümdür. Evail 1209.

Sayfa 151/Hüküm 294

Selânik Kazası Nâibine verilen hüküm olup fukarayı kesret-i mesâriften muhafaza için memleketteki her bir kazanın masraf defterlerinin altı ayda bir defa tertib olunub Dersaâdet'e gönderilmesi ve defterden ziyade tevzi ve tahsilde bulunulmaması gerektiği bildirilmiş olmakla Selanik kazâsının emr-i aliyyeye sür'at-i imtisâl gösterdiğini ve bu sene defterlerinin gelmediğini ve işbu sene-i mübâreke vuku bulan mesârif külliyyetli olup, ücret-i menzil dahi ana kıyas olunduğu ve Gerencene dahi vaz olunduğu tahkîk olunmuş olup bu maddelerin beyan olunarak defterinin gönderilmesi bildirilmiştir. Evâl-i Ramazan 209.

Hüküm 295

Hayrabolu Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup ahalinin kazâ-i mezbûrun daha önce on dört aylık mesârifinden bir kısmını ayân-ı sâbık Hacı Mehmed nâm kimesne ayanlık nâmıyla almış olduğunu iddia edip, gönderilen mübaşir ve emrin halk önünde okunmasından sonra bu iddianın kizb olduğu ortaya çıktığı bu sebeple iddia edilen meblağın ahalinin deynleri olması hasebiyle gelecek sene defterine zammedilerek tevzi olunmasını bildiren hüküm. Evâil-i Ramazan 209.

Sayfa 152/Hüküm 296

Mora Vâlisi Vezire verilen hüküm olup Mora vilayeti işlerine bir müddetten beri tercümanların karışmakta olduğu, bunların tercümanlık hizmetlerinden başka bir işe karışmaması, bunlara ödenmesi gereken aidattan tevzi defterine bir şey kaydolunmaması ve daha önce kaydolunan meblağların kendilerinden istirdâdının lüzumu fukarâ-i raiyyetin kâffe-i mezâlîm ve taaddiyâtta muhâfaza olunması ve Mora tercümanlarına rüsûmât ve âidât nâmıyla her bir kazadan ne mikdar akçe verile gelmiştir tahkîkî hususuna irâde-i aliyyem taalluk ettiğini bildiren hüküm. Evâil-i Ramazan 209.

Hüküm 297

Za'ra-i Atîk Kâdisına verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrden bu defa gönderilen salyan defterinde altı ay müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri yirmi bir bin yedi yüz seksen beş kuruşa bâliğ olup, mezkûr masrafların Edirne Bostancıbaşı ma'rifetiyle gönderilen sekban ulûfesi, Ali Paşa tarafından verilen şair bahası, akçe nemâsı vesair masraflardan ibaret olup

hadd-i i'tidâlde ve harc-ı imzâ ve nâibiyye ve kethüdâiyye ve kalemiyye ve kaydiyye ve mahzariyye diyerek deftere fazla masraf idhal edildiği, bunlardan bir kısmının tenzil olunarak bakisinin tahsiline ruhsat verildiği, fukara masraflarının azaltılarak rahat ve refahlarının tahsilinin temin edilmesi gerektiği bildirilen hüküm. Evâil-i Ramazân 209.

Sayfa 153/Hüküm 298

Cerman Kazâsı Nâibine ve Vücûh-ı Memlekete verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrden bu defa gönderilen salyan defterinde altı ay müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri yirmi üç bin dokuz yüz otuz altı buçuk kuruşa ulaştığı ve bu masrafların Edirne Bostancıbaşı tarafından gönderilen mübâşirânın ve bölükbaşların mübâşiriyyeleri, Üzerinceâbâd panayırına memur Emin nâm kimesnenin mesârifi, vilâyet muhâfızı Mehmed Paşa mesârifi gibi masraflardan ibaret olup tamamının mahsub kabul eder mevaddan olması hasebiyle tahsiline ruhsat verildiğini bildiren hüküm. Evâil-i Ramazan 209.

Hüküm 299

Havvâss-ı Refîa Kazâsı Muzâfâtından Terkos Nâhiyesi Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrden bu defa gönderilen salyan defterinde altı ay müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri yedi bin sekiz yüz dokuz kuruşa ulaşmış olup, mesarif-i mezbure İstanbul ağası tarafından verilen hatab bahası ve taraf-ı devlet-i aliyyeden umûr-ı mühimme ile Rumeli cânibine mürûr ve ubûr iden mübâşirânın masraflarından ibaret olup tamamının tevzi ve tahsîline ruhsat verildiğini bildiren hüküm. Evâl-i Ramazan 209.

Sayfa 154/Hüküm 300

İzmir Mollasına ve Vücûh-ı Memlekete verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrden daha önce gönderilen salyan defterinde yedi ay müddette vâki olan masraflardan bir kısmının tenzil olunub bakisinin tahsiline ruhsat verildiğine dair emr-i şerifin İzmir vürûdunda cümle müvâcehesinde feth ve kırâat olunub ahaliye tevzi olunan masrafların ıdrarı mucib olmadan tahsil olunmasını ve tenzil olunan masraflarında kimlerin zimmetlerinde ise geri alınıb gelecek deftere irad kayd olunmasını bildiren hüküm.

Hüküm 301

Kermastı Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup Kermastı kazâsında a'yanlık iddiasında olan Süleyman Bey'in iki yüz dört senesinden beri her sene kazâ-i mezbûr ahâlisinden cebran ve kahran salyân namıyla tahsîl eylediği meblağın geri alınmasına dair mübaşir ile emir

gönderilmiş olduğu, hakikat-i keyfiyet gerek mübâşir-i mûmâ ileyh ve gerek ahâlilerden Dersaadete gelmiş bulunanların bazılarında suâl ve taharrî olundukda ayan-ı merkumun kalyoncu masrafı adı altında üç senede külliyetli tevzi ve tahsilde bulunduğu bu sebeple Süleyman Beğ mahkemeye çıkarılıp ahali ile mürafaa olunması, aldığı meblağların geri iade ettirilerek sahiplerine teslim edilmesi, fukaranın bu gibi zulüm ve haksılıklardan muhafaza olunmasını bildiren hüküm. Evâsıt-i Ramazan 209.

Sayfa 155/Hüküm 302

Berlibe Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup gönderilen defterde kazâ-i mezbûrun yedi mâh müddette kâffe-i mesârifleri otuz beş bin dokuz yüz seksen beş kuruşa ulaşmış olduğu, bu masraflardan Süleyman Nâibin harc-ı imzâ olarak haddinden fazla meblağ idhal ettiğini, kıl ve kâle sebebiyet vermemek için bir kısmının kendisinden tahsil edilip, bir kısmının tevzie dahil edilmesini, ayrıca tatar harcırahı olarak dahil ettiği meblağın da kendi nefsi için olduğundan istirdad edilip gelecek salyan defterine irad kaydedilmesini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Ramazan 209.

Sayfa 156/Hüküm 303

Kayseriyye Kazâsı Nâibine ve Vücûh-ı Memelekete verilen hüküm olup gönderilen defterde kazâ-i mezbûrun altı mâh müddette kâffe-i mesârifleri cem'an beş bin üç yüz elli dokuz buçuk kuruşa bâliğ olup mesârif-i mezkûre münzam ve şâyân-ı kabûl olmakla meblağ-ı mezbûrun iktizâ eden mahallere tevziyle ruhsat verildiğini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Ramazan 209.

Sayfa 157/Hüküm 304

Cisr-i Ergene Kazâsı Nâibine ve Vücûh-ı Memlekete verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrden gönderilen salyan defterinde beş buçuk mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri yirmi bin doksan iki buçuk kuruşa bâliğ olduğu, bumasrafların Akkıрман Muhâfızı Ali mesârifî, menzil mesârifî, beylerin konak tamiri mesârifî, hizmet-i mübâşiriyye gibi masraflardan ibaret olup tamamı mahsub kabul eder maddeler olmakla tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Ramazan 209.

Hüküm 305

Balıkesir Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrden gönderilen salyan defterinde altı ay müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri yirmi bir bin yirmi yedi kuruşa bâliğ

olduğu ve mesârifin ekserisi muğâyir-i rızâ-yı fermân meçhûl olduğundan on iki bin üç yüz elli sekiz kuruşun tenzil olunub baki kalanın tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini, Balıkesri kazâsının ahalisinden Bandırma iskelesine nakl olunmak üzere dört bin beş yüz kile hinta ve şair talep olunub henüz hiç hinta ve şair teslim olunmadığı cihetle bahalarının tevzi ve tahsil olunmamasını olunmuş ise kimlerin zimmetinde bulunursa geri alınmasını bildiren hüküm. Evâsıt-ı Ramazan 209.

Sayfa 158/Hüküm 306

Filibe Kâdisına, Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyundan Nâzır Tayiniyle Filibe'de ikâmete Memur Kılınan Şerif Ahmed'e verilen hüküm olub kaza-i mezburun daha önce gönderilen defterlerinde mesârifâtları altı yüz bin kuruşa bâliğ olduğu ve mesârif-i kazâ deruhdeciler yedinde kalmakla dildikleri gibi emvâl-i fukarâyı yiyerek reayanın perişan olmalarına sebep olduklarını bu sebeple yani bir nâzır tayîn olunarak bundan sonra memleket umuruna onun bakmasını, onun emri ve imzası olmadan bir habbe bile tahsil olunmamasını ve mesârifât-ı mezkûre her altı ayda bir defa ru'yet olunub maddeleri ve mikdâr ve tarihleri tasrîh ve beyan olunarak Dersaâdet'e gönderilmesini, merkumlardan da aldıkları ve yedikleri meblağların geri alınarak sahiplerine iâde ve teslim edilmesini bildiren hüküm. Evâhir-i Ramazan 209.

Sayfa 159/Hüküm 307

Gelibolu Kazâsı Nâibine ve Vücûh-ı Memelekete verilen hüküm olup bundan önce dağlı eşkıyası nizâmına memur vezir Ali Paşa'nın askerleri ile birlikte bilâ emr-i âli Gelibolu'da ikamet edip külliyetli masraf ile halkı zarara uğrattığı, mesârif-i mezkûrenin yarısının Gelibolu Eceabad nahiyesi halkından tahsil edilmesi talep olunmuş iken bunun muğâyir-i rızâ olduğundan oradan asla tahsil edilmemesi gerektiği, fukarâsının kesret-i mesârifden korunmaları ve refâh ve âsâyîşlerini temin edilmesi hususlarını bildiren hüküm.

Hüküm 308

Rumeli Vâlisi Vezire verilen hüküm olub Aşneb kazâsı sükkânından ve eşkıyadan Nâzır oğlu Ahmed ve karındaşı oğlu Yahya ve diğer bazı kimseler ile birlik olup a'yânlık iddiasıyla dört ay müddette fukarâdan külliyetli meblağ tahsîl ve ahz eyleklerini, ayrıca yetmiş sekiz bin altmış buçuk kuruş defter üzere tevzi' ve cebran tahsîl iderek defter-i mezbûrun bir sûreti Dersaadet'e gönderildiğinde bu meblağların ekserisini kendi nefsi için tahsil etmiş olduğu anlaşıldığından mübaşir marifetiyle bunların mezbur Ahmed'den istirdâd ve tahsîl ve mesârif-i âtiyeye sarf olunmak için hıfz ittirilmesi daha önce bildirilmiş olduğu, ancak merkumun

giden mübaşirde kendi yanına çekip sahte mahzarlarla yine külliyetli meblağ thasil ettiklerini, bu sebeple halkın perişan olduğunu, yeni bir nazır tayin edilerek onun vasıtasıyla kendilerinden aldıkları meblağların tahsil ve vilayet işlerine karıştırılmamalarını bildiren hüküm. Evâhir-i Ramazan 209.

Sayfa 160/Hüküm 309

Karamürsel Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan daha önce gönderilen defterde bildirilen Kocaeli Sancağı mutasarrıfı Hüseyin'in surre istikbâli masrafının hadden fazla ve masrafların ne mahalle ne miktar yapıldığının tam bilinemediği, kaza-i mezburu ayanın Der-i Aliyye'ye celb edilerek bunların araştırılıp kendisinden fazla meblağın geri iade ettirilmesini, bu gibi ne olduğu ve nereye sarf edildiği bilinmeyen meblağların fukaraya tevziinden kaçınılması gerektiğini bildiren hükümdür. Evâil-i Şevval 209.

Sayfa 161/Hüküm 310

Tırhala Kazâsı Nâibine, Dergâh-ı Muallâ Gediklilerinden Olub Tırhala Kazası Tevzâtına Nâzır Tayin Olunan Hacı Mustafa ve Tırhala Mütessellimine verilen hüküm olup kaza-i mezburun daha önce gönderdiği defterde bildirilen tevziattan fazla tahsil olunmuş olan kısmının lâzım gelenlerden tahsili bâbında gönderilen mübâşirin masraflarının gerektiği şekilde kendisine ödenerek geri dönmesi ve tahsil edilemeyen kısmının da gönderilen nazır-ı mûmâ ileyh vasıtasıyla tahsil ettirilip fukaraya iade edilmesini ve bu fazla masrafların kimlere ve ne kadar yapılmış olduğunu bildiren hüküm. Evâil-i Şevval 209.

Hüküm 311

Yanbolu Kâdisına verilen hüküm olup Yanbolu kazâsıdan gönderilen sekiz aylık masraf defterinde mesârif-i mezkûrde bildirilen sekbân ulûfesi, a'yâniyye ve İlçi mîrisine verilen masrafların hâricinde Rusyalunun büyük elçisi avdetinde kazâ-i mezkûrdan istenilen elli baş beygir ile on nefer sürücü mesârifi ve Zağrâ-i Cedîd'de dağlı eşkıyâsına yapılan masraflar ve Edirne Bostancıbaşı tarafından matlûb yüz elli nefer sekban ulûfeleri vesair mübaşiriyye masraflarından fazla tevzi ve tahsilde bulunulmuş olduğunu, fazla tahsil edilen masrafın kimlere yapıldı ise iade ettirilerek sâhiplerine verilmesini bildiren hüküm. Evâil-i Şevvâl 209.

Sayfa 162/Hüküm 312

Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyundan Yeniçeri Kâtibi Olub Mora Kaymakamı Nasb Olunan Mehmed Tecellî'ye verilen hüküm olup Mora'nın uzun zamandan beri bir tarafı vâlilerin

diğer tarafının da voyvodaların zulmüyle harab ve viran olmasından dolayı bunlara yeni bir nizam verilip bu nizam üzere defterler mübaşirler gönderilmesini, gönderilen mübaşirlerin masrafları ne sebeple ise o cihetten tahsil edilmesini, ayrıca Tarablıca kasabasında olub ta'mîr iktizâ eden sarayın keşfi için Der-i Aliyyeden memur kılınan mi'mar halifesi Halil Reşid Halifeye hizmet olarak verilen külliyyetli miktarın hakikatinin araştırılmasını, sâbıkan Mora Vâlisi Mustafa Paşa'ya verilen meblağın geri iâde ettirilmesini ve bunlar gibi nizama muhalif tahsilatta bulundurulmasından kaçınılması gerektiğini bildiren hüküm. Evâil-i Şevval 209.

Sayfa 163/Hüküm 313

Dergâh-ı Muallâ Bekçileri Kâtibi olup Mora Kaymakamı Nasb Olunan Mehmed Tecellî'ye verilen hüküm olup nizâm-ı cedîde binâen Mora kazâlarından her altı ayda bir defa masraf defterlerinin gönderilmesi gerektiğini, bu defterlere nazar olunub masraflarının hakikatlerinin araştırılacağını, tevzi ve tahsiline ruhsat verilenden fazla tahsil yapılmamasını, bu nizama muvâfık hareket edilerek fukarâ mesârifinin azaltılmasını ve refah-ı hâllerinin tahsil edilmesini, hılaf-ı emirden de kaçınılmasını bildiren hüküm. Evâsıt-ı Şevval 209.

Hüküm 314

Edirne Bostancıbaşısına, Yanbolu Kâdisına, Der-i Aliyyemden Mübâşir Tayin Olunan zâta verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen salyan defterinde mezbur Bostancubaşının sekban ulûfesi olarak külliyyetli meblağ idhal ettirdiği ve bu meblağın tenzili lazım gelerek kendisinden geri iâde edilmesi gerektiği, bu mesele için gönderilen mübaşirin mübaşiriyye masrafını da geri iade ettirildikten meblağdan tahsil etmesi gerektiğini, tahsil edilen meblağın da gelecek sene defterin irad kaydedilmesini bildirien hüküm. Evâsıt-ı Şevval 209.

Sayfa 164/Hüküm 315

Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyundan Mora Kaymakamı Mehmed Tecellî'ye, Frenlibe ve Azkarye kazâları nâibilerine verilen hüküm olub Mora adasından gönderilen altı aylık salyan defterinde gösterilen masraflardan Atavaranlı Ahmed ve gönderilen mübâşir için haddenden fazla masraf yapılmış olduğunu, bundan sonra bu gibi mübaşirler için külliyyetli masraf yapılmamasını, ayrıca nizâm-ı cedid kaidesine göre gönderilen mübaşirin masrafları her kiminle alakalı ise ondan tahsil edilmesi gerektiğini bu vesile ile fukaranın fazla mesariften muhafaza edilmesini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Şevval 209.

Hüküm 316

Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümayundan Dergâh-ı Muallâ Yeniçerileri Kâtibi olup Mora Kaymakamı Nasb Olunan Mehmed Tecellî'ye verilen hüküm olup kendisi tarafından gönderilen takrîre binaen kendisine 150 nefer sekban tayin edilip bunların ulufe vesair masraflarının, hazariye ve seferiye gibi masrafların nerelerden temin edileceğini, kendisinden beklenen sadâkat ve istikâmet gereği şekilde yerine getirilmesini, ayrıca yapılan masrafların ay ay kaydedilerek defterlerinin alta ayda bir irsal edilmesini bildiren ve bir sûretinin de Bender Muhâfızı ve Mora Vâlisi Hüseyin Paşa'ya gönderildiğini hüküm. Evâsıtı Şevval 209.

Sayfa 165/Hüküm 317

Sâbikan Dergâh-ı Muallâ Bekçileri Kâtibi Mora Kaymakamı Nasb Olan Mehmed Tecellî'ye verilen hüküm olup Mora cezâresine verilen nizâmda dava masrafları hâriç halktan hiçbir şekilde masraf tevzii ve tahsiline cevaz verilmediği hâlde bu defa gönderilen defterde mübaşir Mustafa Râşid ve mora valisine hizmet ve me'kûlat bedeli olarak on bin kuruş verildiğini bunun ise nizama muhalif olması sebebiyle kendilerinden geri alınarak sahiplerine iâde edilmesi gerektiğini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Şevvâl 209.

Sayfa 166/ Hüküm 318

Filibe Kâdisına ve Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümayundan Olub Filibe Kazâsı Tevzîâtı Nâzırı Olan Şerif Ahmed'e verilen hüküm olup kazâ-i mezbûrun gönderilen defterde bildirilen, mübaşiriyye, menzil, sekban, gelip-giden vüzerâyâ yapılan masraflar olmak üzere on iki aylık masraflarının çok külliyyetli olduğunu bunu ahalinin bir defada ödemeye güçleri yetmeyeceği için iki taksitle ödemelerine müsaade edildiğini, ayrıca haksız tahsîl edilen bir kısım meblağın kimlerde ise geri tahsil edilerek sahiplerine iâde edilmesi gerektiğini bu vesile ile fukaranın masraflarının azaltılarak refah ve saadetlerinin temin edilmesini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Şevval 209.

Sayfa 167/Hüküm 319

Aşnib Kazâsı Nâibine, Hâcegân-ı Divân-ı Hümayundan Olub Nâzır Tayîniyle Aşnir Kazâsında İkâmete memur Kılınan Mustafa Necîb'e verilen hüküm olup kazâ-i mezbûr halkından ve eşkıyadan Nâzır oğlu Ahmed'in kardeşioğlu Yahya ve diğer yandaşlarıyla birlik olup ayânlık iddia ederek fukarâdan hadden fazla meblağ tevzi ve tahsîl eylediklerini bu sebeple fukara ve reayanın perişan olduklarını, mübaşir gönderilerek bunların kaza umûruna

kariştırılmamasını, fukaradan aldıklar meblağın geri aliverilerek sahiplerine verilmesini ve masraflara dair tekrar bir defter tutulup hakikati üzerine Dersââdet'e gönderilmesini, bu gibi zulüm ve haksızlıklardan fukaranın korunması gerektiğini bildiren hüküm. Evâsıt-ı Şevvâl 1209.

Sayfa 168/Hüküm 320

Yenişehir Fener Kazâsına, Sâbık Saray Bosna Kâdısı Hacı Sa'dullah'a ve Dergâh-ı Muallâ Kapucubaşılarından Zeynelâbidin Beğ'e verilen hüküm olup daha önce varid olan emr-i şerifte kazâ-i mezbûrun külliyyetli borcu olduğu ve bu borcun tahsil edielrek mâl-ı eytâm ve evkâfa i'tâ olunub temessükâtı alınıp bu borcun kimlere ve ne kadar yapıldığının beyanıya defterinin Der-i Aliyyeye irsâl olunması talep oldundđu hâlde meblağın külliyyetli olması sebebiyle reâyanın buna güç yetiremeyerek edâ etmedikleri bu sebeple mürâbahası ile birlikte iki taksit ile ödemelerine müsâade edildiğı, tahsilattan sonra defterlerinin yine Dersââdet'e irsal edilmesini bildiren hüküm. Evâhir-i Şevvâl 209.

Sayfa 169/Hüküm 321

Edreşe Kazâsı Nâibine gönderilen hüküm olup eşkıyadan Kara Ahmed nâm kimesnenin başına topladığı adamlarıyla kazâ-i mezbûrda a'yân olan Hinci oğlu Bekir Ağa'yı haksız yere katl edip beş seneden beru zulmen ayânlık iddiasında olduklarını, memleket ahalisini perişan ettiklerini bu sebeple yaptıklarının tesbiti ve haksız yere fukaradan tahsil ettiğı külliyyetli meblağın geri alınması için mübaşir ve Hassa Silahşörlerinden Ali tayin edildiğini bu vesile ile fukaranın zulümden kurtarılmasını bildiren hüküm. Evâhir-i Şevval 1209.

Hüküm 322

Sivas Kâdısına gönderilen hüküm olup kazâ-i mezbûrun bir senelik salyân defterinde gerek menzil mesârifî ve gerek mevâdd-ı sâirenin açıkça bildirilmemiş olduğuna binâen masrafların tarihleri, kimlere ve ne kadar yapılmış olduğu açıkça yazılarak tekrar gönderilmesini, bundan sonraki defterlerin bu tertib üzere hazırlanmasını ve dersâadete gönderilmeğe ihtimâm gösterilmesini ayrıca Paşasaray ve konaklarına yapılan masrafların da açıkça bildirilerek gönderilmesi istenildiğı hâlde gönderilmediğini bu sebeple gönderilen mübaşir marifetiyle hak haksız tahsil edilen masrafların sahiplerine geri aliverilmesini ve vekil Seyyid Mustafa'nın Der-i Aliyyeye gönderilmesini bildiren hüküm. Evâhir-i Şevval 209.

Sayfa 171/Hüküm 323

Muâfe Kazâsı Nâibine ve Ayân-ı Lâhık'a gönderilen hüküm olup kazâ-i mezbûrda a'yân-ı sâbık Seyyid Mehmed'din geri vermesi gereken meblağdan bir kısmının tahsil olunmuş olduğunu geri kalanın da mübaşir marifetiyle tahsil edilmesini ve gönderilen defterde kazâ-i mezburun masraflarının hadden fazla olduğunu bu sebeple menzilci Kirkor ve Hancı İsmail'in mübâşirlere ve sâire verdiği yem akçesinin geri iâde ettirilmesini gerektiğini bunların tahsilden sonra defter-i âtiyelerine irad kayd olunmasını ve ahâli fukarâyı kesret-i mesârifden korumak gerektiğinin bildirildiği hüküm. Evâsıt-ı Şevval 209.

Sayfa 172/Hüküm 324

Çatalca Kazâsı Nâibine verilen hüküm olup Çatalca kazasından gönderilen salyan defterlerinde bildirilen masrafların menzil masrafı, tahsilsâriyye, a'yâniyye ve mübâşiriyye masraflarından ibaret olduğunu ve masrafların tamamının tahsili, ne ruhsat verildiğini, fazla ve mükerrer tahsilden kaçınılması ve fukaranın fazla mesarıftan muhafaza edilmesini bildiren hüküm. Evâhir-i Şevvâl 209.

Sayfa 173/Hüküm 325

Eslemiyeye ve Zağrâ-i Cedîd Kazâları Nâiblerine verilen hüküm olup Zağrâ-i atîk kadısı tarafından gönderilen ilâmda bildirilen Hotin muhâfız Ebubekir Paşa'nın Manastır'dan Hotin'e giderken Zağrâ-i Atîk kazâsından verilen elli baş menzil beygiri ile yüz baş kamar beygirlerinin o civarda vâki Zağra-i Cedîd ve Eslemiyeye ahâlisinin zorbalıkları sebebiyle değiştirilemeyerek Balkan'a sürmekle zâyî ve telef edildiğinin bildirilmesi üzerine bu beygir masraflarının herkese ibret ve fakirlere destek olması için ayanlardan tahsil olunmasını ve fukaranın fazla mesarıftan muhafaza edilmesini bildiren hüküm. Evâhir-i Şevval 209.

Hüküm 326

Niğde Kazâsı Nâibine gönderilen hüküm olup

Seyyid Kâdı oğlu Seyyid Hacı Mustafa ve İbrâl Seyyid Hasan ve Ortaköylü Seyyid Hasan nâm kimesne birbirleriyle ittifâk ederek a'yânlık iddisâsında olduklarını kendi kafalarına göre salyan defteri tutub fukaradan zorla külliyetli meblağ tahsîl ettiklerini hakikatin bir an önce ortaya çıkarılması için mübaşir gönderildiği halde mübaşirin emri yerine getirmeden özür beyan ederek geri avdet ettiğini bu sebeple Enderun Ağalarından Hasbî

Efendi'nin gönderildiğini ve onun vasıtasıyla tevzi defterlerinin ve masraflarının hakikati üzere darsâdet'e gönderilmesini bildiren hüküm. Evâhir-i Şevval 209.

Sayfa 174/Hüküm 327

Bir önceki hükmün devam.

Hüküm 328

Dergâh-ı Muallâ Kapıcıbaşlarından Üsküb Nâzırına ve Köstendil Kâdisına verilen hüküm olub Köstendil kazâsından uzun müddetten beri defter gelmediğini, önceki defterde yazılan masraflardan da bir kısmının Maden Emîni ma'rifetiyle tevzi ve tahsîl olunub kalan kısmının da Salih Beğ nâm kimesne tarafından fukaradan zorla tahsil edilmiş olduğunun bildirildiğini, tahsil edilen bu meblağı kimlerin yediğinin ortaya çıkarılıp Sâlih Beğ ile Darsâdet'e gönderilmelerinin lüzumunu ve emre muhalefetten kaçınılmasını bildiren hüküm. Evâil-i Zilka'de 209.

Hüküm 329

Siroz Kazâsı Nâibine ve Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyundan Olub Nâzır Tayîniyle Siroz'da İkâmete memur Kılınan Ahmed Efendi'ye gönderilen hüküm olub Siroz a'yanının kazâdan gönderilen defterde bildirilen masrafların birkaç katını ahaliden tahsil etmiş olduğunu bu sebeple a'yanın azledilip yerine daha takvalı birisinin tayin olunmasını, bundan sonra yapılacak masrafların gönderilen nazır ve voyvoda ve ahalinin imzalarıyla şer'i şerîfe uygun şekilde yapılmasını ve yapılan masrafların doğru olarak deftere yazılıp her altı ayda bir defterlerinin gönderilmesini bildiren hüküm. Evâil-i Zilkade 209.

Sayfa 175/Hüküm 330

Dergâh-ı muallâ Kapıcıbaşlarından Amasya Sancağı Mütessellimine, Gümüş Kazası Nâibine, Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyundan Sadrazam Mektubcusu Hulefâsından Mübâşir Tayîn Olunan Seyyid Abdi'ye gönderilen hüküm olub kazâ-i mezbûrda Köprülü Mehmed Paşa evkâfından Hacı karyesi ahâlilerin gönderdiği salyan defterinde ahaliden Hacı Halil ve Hatib İsmail Efendi ve Derviş Mustafa Efendi ve Numan Efendi ve Hacı Mehmed oğlu Mustafa Efendi nâm kimesnelerin eski voyvoda ile birlik olup ahaliden haksız ve fâhiş miktarda tahsilde bulunduklarını bunların hakikatlerinin ortaya çıkarılmasına dair mübaşir gönderildiğini, ortaya çıkarıldıktan sonra da Kayseri'ye nefyedilemelerini üzerlerinde sabit olan haklarında sahiplerine geri alıverilmesini bildiren hüküm. . Evâil-i Zilkade 209.

Sayfa 177/Hüküm 331

Atina Kazâsı Naibine ve Eğriboz Muhâfızı Vezire gönderilen hüküm ahâli-i fukarânın masraflarının azaltılması, her türlü zulümden korunmaları ve rahat ve asayişlerinin sağlanmasını, bu sebeple her altı ayda bir masraf defterlerinin masrafların mahiyetleri ve hakikatleri üzere hazırlanıp Dersaâdet'e gönderilmesi gerektiğini bununla beraber Atina ahalisinden Melek Mehmed nam kimesnenin Kocabaşı İstavor ve Balkalı oğlu Kostanti nâm zimmiler birlik olup fukaradan haksız tahsilde bulunduklarını, tevzi ve tahsîl eyledikleri defâtirin biran evvel Der-i Aliyye celbi lâzımeden olduğunu bildiren hüküm. Evâil-i Zilkade 209.

Hüküm 332

Eğriboz Muhâfızına, Eğriboz, İstefe ve Talimze Kazâlarının Kuzât ve Nüvvâbına gönderilen hüküm olup ahâli-i fukarânın masraflarının azaltılması, her türlü zulümden korunmaları ve rahat ve asayişlerinin sağlanmasını, bu sebeple her altı ayda bir masraf defterlerinin hazırlanıp Dersaâdet'e gönderilmesi gerektiğini ve bu deftere göre tevzi yapılmasını bildiren hüküm. Evâil-i Zilkade 209.

Hüküm 333

Eburâce Kazâsı Nâibine gönderilen hüküm olup kazâ-i mezbûrun altı mâh müddette yaptığı on üç bin beş yüz on dört buçuk kuruşluk masrafın Vidin muhâfızı ve mübâşirlerine ait masraflardan, şehir kethüdası konağına yapılan masraflardan vesâirden ibâret olup tamamının tahsiline ruhsat verildiğini, ziyâde ve mükerrer tahsilinden kaçınılmasını bildiren hüküm. Evâil-i Zilkade 209.

Sayfa 178/Hüküm 334

Siroz Kazâsı Nâibine gönderilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen bir senelik defterde mesâriflerinin Rumeli vâlisi Ebubekir Paşa'ya, Karaman vâlisi Seyyid Ali Paşa'ya yapılan masraflar ile Edirne Bostancı başısı tarafından memurların mübâşiriyyeleri Aydoslu Mehmed Paşa'nın tercümânlık vesair masraflardan ibaret olduğunu, Seyyid Ali Paşa'nın beygir masraflarının fazla olduğunu, ayrıca mübâşiriyye diye deftere fazla masraf idhâl olduğunu bu sebeple bunların tenzil edilerek baki kalan masraflarını tahsil edilmesi gerektiğini ve asla emre muhâlif hareket edilmemesini bildiren hüküm. Evâil-i Zilkade 209.

Hüküm 335

Livâdiye Kâdısına ve Voyvodasın gönderilen hüküm olup ahâlilerinin borçları sebebiyle mebâliğ-i vâfire tahsîl olunmuş olduğunu, bu borçların mahaiyetinin ve hakikatinin bildirilmesini, defterinin bir an evvel tertip olunarak Dersaâdete gönderilmesini ve fukaranın bu gibi haksız tevzi ve tahsilden muhafaza olunmasını bildiren hüküm. Evâir-i Zilkade 209.

Sayfa 179/Hüküm 336

Temlik Kazâsı Nâibine ve A'yân-ı Vilâyete gönderilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen altı aylık defterde Rumeli vâlisi Ebubekir Paşa'nın âidât, mübâşirlerin me'kûlat, meşrûbat ve mübâşiriyye masrafları, serdar, bölükbaşı ve sekbân ulûfeleri vesair masraflardan dolayı yirmi bin dört yüz elli üç kuruş idhal edildiğini, mübâşiriyyelerin toptan yazılması sebebiyle nizama muvafık olarak hepsinin ayrı ayrı yazılmasını, masraflardan bir kısmının a'yan tarafından haksız olarak yapılmış olduğundan tenzili icap ettiğini, bu haksız yapılan mesarîfın sahiplerinden tahsil edilerek kazaya irad kaydedilmesini ve fukaranın haksız mesarîften muhafaz edilmesini bildiren hüküm. Evâil-i Zilkade 209.

Sayfa 180/Hüküm 337

Uzuncaâbâd Kazâsı Nâibine gönderilen hüküm olup kazâ-i mezbûrdan gönderilen salyâniyede, kazâ-i mezbûreden gelip geçen vüzerâ ve mübâşirânın, Vidin muhâfinin me'kûlat ve meşrûbat masrafları ile dağlı eşkıyası, konak mesârîfî vesâireye yapılmış olmak üzere hadden fazla külliyetli masraf idhâl edildiğini bunlardan mahsûb kabul etmeyenlerin tenzil olunub mâadâsının tahsil olunmasını, Hasköy mütesellimi Emin ve a'yânı Salih nâm kimesnelerin tevzi defteri göndermekten imtina edip biran evvel defter hazırlayarak göndermelerini ve defterin hâricinde bir kuruş fazla tahsil edilerek fukarâya zulüm edilmemesini bildiren hüküm.

Sayfa 182/Hüküm 338

Taşözü Nâibine gönderilen hüküm olup naib tarafından gönderilen i'lâmda bulunan söz sahipleri ve voyvodanın Taşözü adasında bulunan dokuz köydeki ahaliye güçlerinden fazla teklifler ve defterler tevzi edip zorla tahsîl etmeye çalıştıklarını, tahsil edilen meblağın akîbetini soranlara zulmettiklerini ve Dersaâdet'e salyâniye göndermediklerini, bu sebeple voyvodanın tard edilerek bundan sonra marîfet-i şer' ve yeni voyvoda ve cümle marîfetiyle

mesariflerin her altı ayda bir defa defter olunark Dersaâdete gönderilmesini, fukaranın bu gibi mezâlimden muhafaza olunması gerektiğini bildiren hüküm. Evâil-i Zilkade 209.

Sayfa 183/Hüküm 339

Yenişehir Fener Kazâsı Nâibine gönderilen hüküm olup kazâ-i mezbûrun külliyyetli düyûnu olduğunu, bu masraflardan ekserisinin aceze, bîkesân ve zuafâ-yı nisvân malları olmak üzere bir an önce tevzi ve tahsil edilip ashabına teslim edilmesini, diğer masrafların ise kazâ-i mezburda meydana gelen felaketler sebebiyle ödemeye güçleri olmamasından dolayı iki taksitle ödemelerine dair izni, fukarâ ve reâyânın masraflarının taklil edilmesini, zulüm ve teaddiden muhâfaza edilmesi hakkında hükümdür. Evâil-i Zilkade 209.

Sayfa 184/Hüküm 340

Kazanın kâffe-i mesârifleri yirmi dokuz bin dokuz yüz on dokuz kuruş olup dağlı eşkiyâsı mesârif-i mesârif-i mukarrereden olmadığına binâen hat ve tenzîl kabûl eder mevâddî olmadığı beyânıyla tevzi ve tahsiline ruhsat verilmesine dair hükümdür. Evâsıt-ı Zilkade 209.

Sayfa 184/Hüküm 341

Kazada mîr-i mîrândan Süleymanzâde Ali ile kazâ-i mezbûr nâibi Görcüzâde Mustafa vâridât-ı memleket mu'tâdı olan mütesellimler Tobacızâde Derviş Ağa dimekle arîf kimesne senede beş altı defa defter tertîb ve tevzî ve kendi nefsi için küllî meblağ zam ve tahsîl ve bu evânda dahi iki üç nefer hevâdarlarıyla çifte-i Benaluka kapudanı konağına akd-i meclis idüb kendi kolları üzerinde otuz kiseden mütecâviz ahâli-i fukarâsına salyân tevzî ve cebran tahsîl ettirdikleri ve bunların zulüm ve teaddîlerine tâbdâr olamadıkların inhâ ve ziyâde tahsîl olunan hukûk-ı fukarâ tahsîl ve ashâbına red ve teslîm olunmasına dair hükümdür. Evâhir-i Zilkade 209.

Sayfa 185/Hüküm 342

Kazanın on dört mâh zarfında yekûn mesârifleri yüz altmış yedi bin beş yüz yetmiş yedi buçuk kuruşa bâliğ olmakla masraflar incelendiğinde emvâl-i fukarâ ekl ve bel' olunmakda olduğu âşikâr ve mesâriflerinin taklili için hademe-i devlet-i aliyyemden kazâ-i mezkûre perhizkâr ve müstakîmü'l-etvâr birinin nâzır nasb ve ta'yîn olunması lâzımeden olduğu bedîdâr olmak hasebiyle mûmâ ileyhin dindâr ve müstakîmü'l-etvâr olduğunu erbâb-ı vukûf ihbâr etmiş oldukları beyânıyla bunların araştırılıp gereğinin yapılmasına dair hükümdür. Evâhir-i Zilkade 209.

Sayfa 186/Hüküm 343

Kazanın kâffe-i mesârifleri dört bin altı yüz on beş kuruş olup masraflar incelenip fukarâ mesârifinin taklîli ve âsâyiş ve refahları esbâbının istihsâli matlûb idiği ve mesârif-i mezkûrenin ber vech-i meşruh üç yüz yetmiş beş kuruş tenzîl ve mâada dört bin iki yüz kırk kuruşu henüz tevzi olunmamış ise tenbih ve tavsiye olunduğu vechile amel ve hareket olunarak ve ziyâde ve mükarrer tevzi ve tahsîlinden ve tenzil olunan meblağ-ı mezkûrdan bir akçe zam ve tahsîline cesâret vukûundan tehâş ve mücânebet kılınarak dört bin iki yüz kırk kuruşun tevzi ve tahsîline ruhsat verildiğine dair hükümdür. Evâhir-i Zilkade 209.

Sayfa 186/Hüküm 344

Edirne Bostancıbaşısına ve Eslemiyeye kazâsı nâibine ve bu husus için tayin olunan kişi için gönderilen hüküm olup masraf defterlerinin incelenmesi bunların kayd edilip devleti aliyyeye gönderilmesine dairdir. Evâhir-i Zilkade 209.

Sayfa 187/Hüküm 345

Eslemiyeye Kazâsı Nâibine gönderilen hüküm olup kazanın masraf defteri incelenip yirmi sekiz bin dört yüz yetmiş beş kuruşa bâliğ olduğu ancak bu masraflarda yanlışlıkların olduğunun görülmesi ve sâlifü'z-zikr iki bin altı yüz yirmi sekiz buçuk kuruşun tahsîline ihtimam ve dikkat edilmesi ve deraliyyeye bildirilmesine dairdir. Evâhir-i Zilkade 209.

Sayfa 188/Hüküm 346

Kazada altı ayda bir defa darsaâde gelen masraf defterleri muzillı olup yani der-i aliyyeye gelen başka ve mahallinde tevzi ve tahsîl olunan masrafın defterleri başka idiğ ve aralıkda kasâdâtına vâkıf oldukça eğerçi evâmir-i aliyyeye tekidde kusur olunmayub ancak zuhûr ettiği mücerreb ve ma'lûm olduğu ve masraf defterleri sahîh olup gıll ü gışdan ârî olmasına ikdâm ve dikkat edilmesi vb dair hükümdür. Evâhir-i Zilkade 209.

Sayfa 189/Hüküm 347

Kazâ-i mezkûrun altı mâh müddette kâffe-i mesârifleri seksen dört bin yüz kırk kuruş olup hat ve tenzîl kabûl eder mevâdd-ı olmadığı beyânıyla tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği fukarâ mesârifinin taklîli ve âsâyiş ve râhatleri esbâbının istihsâli matlûb olduğu ve mebâliğ-i mezkûre elyevm tevzi olunmamış ise bu bâbda iktizâ eden vasâyâ ve tenbîhât-ı şâhânem mukaddem ve muahhar sudûr eden evâmir-i aliyyemde beyân ve iş'âr olunmuş olmakla

mûceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve ziyâde ve mükerrer tevzi ve tahsiline ruhsat verilmesine dair hükümdür. Evâil-i Zilhicce 209.

Sayfa 190/Hüküm 348

Kazanın on mah müddette masarıfleri olan seksen yedi bin sekiz yüz doksan iki havi olup hat ve tenzil kabul eder mevadî olmadığı beyanıyla tevzi' ve tahsiline ruhsat olup fukara masarısının taklîl ve refah ve rahatları esbabının istihsaline ikdam ve müsâra'at olunmak ve masarîf-ı mezkûr tevzi' olmamış ise bu babda iktiza eden ve saya ve tenbihatı şahanem bildirilmiş olmağla müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket olunarak ve ziyade ve mukarrer tevzi' ve tahsiline ruhsat verilmemesine dair hükümdür. Evâil Zilhicce 209.

Sayfa 191/Hüküm 349

Kazâ-i mezbûre vürûd ve istedikleri gibi defter tertîb ve mebâliğ-i vâfıra tevzi ve cebr ile temessükleri ahz etmiş olduklarından mebâliğ-i mezbûrenin hesâbı mahallinde ru'yet ve merkûmânın zimmetinde zâhir olub voyvodanın voyvodası olduğu mahallerde tevzi ve tahsîl eylediği mebâliğin keyfiyetine tahsîl-i vukûf olunmak lâzımeden olduğu voyvoda olduğu kazâlarda şimdiye dek tevzi ve tahsîl olunan emvâl ne mikdardır ve tevziâtın içinde kendinin me'kûlû mahallinde cümle müvâcehesinde sicillâtından kılınub izahen defterin deraliyyeye irsaline dair hükümdür. Evâil-i Zilhicce 209.

Sayfa 191/Hüküm 350

Köstendil kazâsının defâtir-i tevziâtı vârid olmak lâzımeden iken târih-i nizâm-ı cedîdden bu âna gelince kazâ-i mezkûrlarına tevzi defteri vürûd etmediğinden nâşi mesârîf-i kazâ-i mezkûr ne dereceye bâliğ olduğu ve hangi mahalle sarf olunduğu ma'lûm olmadığı ve istedikleri gibi tevzi ve fukarâdan tahsîl edegeldikleri şimdiye dek defter göndermediklerinden yakînen ma'lûm olan mevâddan olduğu ve altı ayda yüz on dört bin kuruş tevzi eyledikleri ve tevzi-i mezkûr defterlerinin ekserihisini sicil-i mahfûza kayd etmedikleri erbâb-ı vukûfun ihbârlarıyla tahkîk olunmuş olduğu beyan edilmesine dair hükümdür. Evâil-i Zilhicce 209.

3.2.BELGELERİN TRANSKRİPSİYONU

Dibace

Defter-i Kuyûd-ı Ahkâm-ı Mühimme-i Tevzîât ve't-Tenkîhât Der Zamân-ı Sadr-ı Sudûri'l-Vüzerâ Hazret-i Melek Mehmed Paşa Yesrullâhü Mâ Yeşâü vemâ Yürîd ve fî Eyyân-ı Reîsü'l-Küttâb Mehmed Râşid Efendi Nâle Mâ Yetemennâhü ve Tebârake'l-Vâkiu Fî Sene 120 Evâil-i Cemâziyelâhir.

Sayfa 1/ Hüküm 1

Zihte Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Zihte Kazâsından bu defa bir kıta sâlyâne defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre Rumeli kazâsından mütevârid defter tanzîmine memur süvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû nâzar eyledikde kazâ-i mezkûrun bin iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına gelince altı mâh müddet vâki olan kâffe-i masârifî yirmi yedi bin beş yüz doksan iki kuruşa bâliğ olduğu ve ekser masârif müddet-i mezkûrda zarfında kazâ-i mezbûra tevârüd iden hademe-i devlet-i aliyye ve mübâşirân-ı vülât-ı ızâm ve dağlı eşkiyâsına masârifîyyâtından ibâret idiği ve tanzim defterinde kabûl eder mevâddı olmayub ancak kazâ-i mezbûr a'yânına ücret-i a'yâniyye olarak her altı ayda beş bin kuruşdan bir sene de on bin kuruş cümle marifetiyle nizâm verilmiş olduğu vürûd iden i'lâmdan muharrer idiği ve ücret-i a'yân hadd-i i'tizârdan ba'îd kalmış ve kazâ-i mezbûra tırak-ı câdde dahi olmadığından müsâade kabûl eder mevâd olmadığı emsâline kıyâsen kazâ-i mezbûr a'yânına dahi her altı ayda bin iki yüz altışar kuruşdan senede iki bin beş yüz kuruşa meyân-ı kifâyede olduğu beyanıyla ol vechile tanzîm ve rûz-ı hızır defterine idhâl kılınmak ve fîmâ ba'd fukarâ-yı raiyyet o makûle tek bir masârifinden himâyet ve sıyânet olunmak için tefhîmî hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrîr iktida etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın mübeyyinen ve te'kîden iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl edilmiştir. İmdi kazâ-i mezbûr a'yânı olan kimesneye umûr-ı fukarâyı ber vech-i sadâkat rû'yet eylemek üzere beher altı ayda bin iki yüz ellışer kuruş ta'yîn ve rûz-ı hızır defterine idhâl olunmasına irâde-i aliyyem taalluk eylediği ve ziyâde bir akçe tevzi ve tahsîline rızâ-yı hümâyunum olmadığı ve bu bâbda tenbih ve tahzîri hâvî mukaddem sâdır olan emr-i şerîfim mûceb ve muktezâsıyla amel ve hareket-i birle fukarânın ta'kîb-i mesârifî hususuna ihtimâm olunmak murâd-ı şâhânem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimce

iktizâ edenlere ifâde-i birle mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerîfim mücebince amel ve hareket hılâf-ı emr ve rızâ hâlet vukûunu tecvîzden mücânebet ve fukarâ teksîr masârifden sıyânet olunmak babında. Evâil-i Cemâziyelâhir 8.

Sayfa 1/ Hüküm 2

Kırşehir Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Kazâ-i mezbûrdan bu defa bir kıta sâlyâne defteri vürûd etmekle sâbikan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikte kazâ-i mezbûrun geçen sene Şa'banı guresinden iş bu sene-i mübâreke Rebî'ü'l-evvel gâyetine değin sekiz aylık dört bin beş yüz altmış üç buçuk kuruşluk salyân defteri olduğı berâta çekilüb her maddesinin iktizâ eden tenbîhâtı şerhine bâlâlarına işâret olunduğı beyanıyla defter-i mezbûrun bir sûreti mahalline irsâl olunmak ve fîmâba'd fukarâ kesret-i mesârifden sıyânet kılınmak üzere tenbîhi hâvî emr-i şerîfim sudûrunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde edilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermân olunmağın tenbîhi hâvî iş bu emr-i şerîf ısdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuşdur. İmdi mesârif-i inenin gönderilen deftere tatbîkan idâre-i vezaretiyle fukarâ mesârifinin tafsîli matlûb olduğı ve bazı kazâların a'yân ve hâkimleri mücerred fermân-ı âliye kat'î murâd olunmağın ve inkıyâd eder desinler deyu vaz' ve kâbilü'l-mikdâr defter yapıdırub yine dilediğı mikdarı akçeyi fukarâdan tahsîl sevdâsında oldukları istimâ' olunmakdan nâşi bu mekûle keyfiyet kalmışsa sırran ve alenen tashîh olunmakda olmakla sen ki Mevlânâ mûmâ ileyh sin Kırşehir kazâsında dahi böyle hâlet-i seyyie vukûu tashih olunmak lazım gelir ise yalnız senin ve a'yânın zıkr-i vâki' hâl olub sükût idenlerin dahi haklarından gelineceğı ve fîmâ ba'd mesârif-i sahîhanın kuruş başına hâkimü's-şer' harc-ı imzâ nâmıyla birer para verilüp ziyâde bir akçe olunmamak matlûb olduğı ve defterin dürr-i aliyyeme gelüp kimsenin bir akçe mesâri almadığı ve bundan sonra dahi olmayacağı ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimi mutâlaa ve iktizâ idenlere ve sağır ve kebire i'lân ve işâa ve müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve iğmâz ve tesâmuhtan ve hılâf-ı emr-i rızâ hâlet ve hareket etmekden ve ittirmekten mücânebet olunmak babında. Evâil-i Cemâziyelâhir 8.

Sayfa 2/ Hüküm 3

Yenişehir Bursa Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Kazâ-i mezbûrdan bu defa bir kıta sâlyân defteri vürûd etmekle sâbikan baş defterdârım olub Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mehmed Şerif dâme mecdühû

defter-i mezkûre nazar ittikte iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından iş bu sene-i mübâreke rûz-ı kasımına gelinceye değin on yedi bin dokuz yüz doksan kuruşluk mesârif defteri olduğu defter-i mezkûr beyana çekilüb ahviyesi maddeleri bâlalarına serhle şerh verildiği beyanıyla defter-i mezkûrun bir sûreti ihrâc ve mahalline irsâl olunub fîmâ ba'd serhle işâret olunduğu üzere hareket olunmak ve fukarâ-yı raiyyet ziyâde masrafa düşer olmamak için tenbihi hâvî emr-i şerîf sudûrunu baş defterdârım sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbihi hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve defterin bir sûretiyle maan irsâl olunmuştur. İmdi mesârif idenin gönderilen deftere tatbîkan idâre ve ru'yetiyle fukarâ mesârifinin tafsîli matlûb olduğu ve bazı kazâların a'yân ve hâkimleri mücerred fermân-ı âliye kat'î murâd-ı itâat inkıyad ider desünler deyu vaz ve kâbilü'l-mikdar defter yapıdırub yine dilediği mikdarı akçeyi fukarâdan tahsîl sevdasında oldukları istimâ olunmakdan nâşi bu mekûle keyfiyyât-ı fâhişe sırran ve alenen tashîh olunmakda olmakla sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin Yenişehir Bursa kazâsında dahi böyle hâlet-i seyyie vukûu tashîh olunmak lâzım gelirse yalnız senin ve a'yânların vâki hâl olub sükût idenlerin dahi haklarından gelineceği ve bu bâbda mukaddem dahi emr-i şerîfim ısdâr olunmuş olmakla mûceb ve muktezâsıyla amel ve hareket olunmak mültezem-i şâhânem idiği ve defterin bu defa dahi der'aliyyeme gelip gitmesinde bir akçe mesârif olmadığı ve bundan sonra dahi olmayacağı ma'lûmun oldukda müstehakk-ı emr-i şerîfimi mutâlaa ve iktizâ edenelere ve sağır ve kebîre i'lâm ve işâa ve mûceb-i muktezâsıyla amel ve hareket ve iğmâz ve tesâmuh ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket etmekde ve itdirmekden mücânebet olunmak babında. Evâil-i Cemâziyelâhir 8.

Sayfa 2/ Hüküm 4

Biga Mütesellimi [boşluk] zîde mecdühûye hüküm ki

Biga Kazâsının iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına gelince vârid olan altı aylık sâliyân defterinde tuz gühercile bahası ve katran bedeliyesi ve hizmet-i mübâşiriyye olarak üç bin üç yüz altmış sekiz kuruş ve Kermasti kazâsının iki yüz yedi senesine mahsûben vürûd eden bir senelik sâlyan defterinde hâlen avârız olarak öteden beri verilen bin dört yüz yirmi kuruş yazılmış olduğunu ve tashih ve tahkik-i birle mahallerine kayd ve zapt itdirilmesi sâbıkan baş defterdarım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû inhâ etmekten nâşi kuyûda mürâcaat olundukda tersâne-i âmire lâzimesi için iki yüz sekiz senesine mahsûben Kazdağı ve Edremid ve Biga ve havâlilerinden beher kantarı ma'kul ve tulum baha birer kuruş olmak üzere altı bin

kantar zift ve katran mübâyaası tertip olunub kûsûrat verilmiş olduğu ve Hüdâvendigâr Sancağında vâki Kermastı kazasının altı bin iki yüz kuruş bedel-i avârız mütekâidîn ve yüz yirmi dört buçuk kuruş bedel-i nizamiyeleri olub ser-salyan-ı hâssa olmaklığı olduğu ve Biga Sancağında vâki Yalya kazâsından Gelibolu Baruthanesi mukaddimesi için bin iki yüz sekiz senesine mahsûben beher kayyesi otuzar akçeye olmak üzere yedi yüz elli yedi kayye gûhercile-i hâssa tertîbi olunmuş olduğu ... Biga mukâtaası dâhilinde olan mimlaha-i behrâmin nâm-ı diğer Kızılca Tuzla'dan mâadâ livâ-i mezbûrdan mimlaha kaydı bulunmadığı ba'del'ikram husus-ı mezbûr tersâne-i âmirem emini Osman ve Baronhan nâzırı Ali Vâkîf dâme mecdühûden lede'l-isti'lâm donanmâ-yı hümâyûn kalyonları için Kazdağı havâlisinden ber mantûk-ı derkenârî beher kantarı ma'kûl ve tulumbahâ birer kuruştan beher sene mübâyası mu'tâd olan altı bin kantar zift ve katrandan Biga kazâsı evkâfilerinin hassasına âriyet iden dört yüz yirmi sekiz buçuk kantar zift ve katran aynen edâ idemediklerinden bin altı yüz kuruş bedeline mübâyaaacı olmakla teslim ve mübâyaaacılar dahi aldıkları bedelleri üzerine seyrâfisi ilâve ile mahall-i âhardan aynı zift ve katran mübâyaa ve teslim-i tersâne-i âmire eylemek âretleri olub işbu bin iki yüz sekiz senesine mahsûben dahi hâssa-i mezkûrelerinin bedelleri olan meblağ-ı mezbûru çend mâh zarfında edâ edilmek üzere kazâ-i mezbûr evkâfîleri şahsiyyen i'tâ eyledikleri tarafından memur mübâyaaacıların bundan akdemce vârid olan mektûbunda iş'âr olunmuş olduğunu ve mübâyaaacı merkumun mektubuna göre meblağ-ı merkûmun bin altı yüz kuruş sahih olmak iktizâ eylediğini tersâne-i âmire emini ve Gelibolu Baruthanesi olmaklığı mürettebâtından Yalpa kazası ber müceb-i emr ve defter bin iki yüz sekiz senesi tarafından ilzâm ve cânib-i mîriden i'tâ olunan sûret mücebince mu'tâd üzere tahsîl olunduğunu baruthâne nâzırı mûmâ ileyh başka başka i'lâm eyledikleri ve ber mantûk-ı i'lâm zift ve katran ve gûhercile mâliyelerinin keyfiyetleri vech-i meşrûh üzere olduğu fiy'ât-ı mîriyeden mâadâ mevâdd-ı merkûm için fukarâdan ne mikdar akçe çıktığı lede'l-ilhâh bilinmek üzere mahallerine kayd ettirilmek tanzîm olunan emsâline nazaran muktezâ-yı maslahat olub ancak dördyüz ellışer kile tuz bahası olarak iki yüz yedi ve sekiz senelerine mahsûbe idhâl-i defter tevzi kılınan mübâyaa keyfiyetini kuyûdatdan fehm olunamadığı halen başdefterdârım olan el-Hâc İbrahim dâme ulüvvûhû bâ kayd ifâde etmekle mezbûrun emr-i vukûunu vüfûku olanlardan tahkîk ve i'lâm eylemek üzere husus-ı mezbûr baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyhe lede'l-havâle tuz bahası tahsîli fakat bu kazâda câri olmayub sâir kazâlarda dahi câir olduğundan cümlesinin tashihi olub kazâlardan tevzi defteri geldikçe tatbîki kasâmeden olduğu beyanıyla ... asıl ve faslı kaç kazâdan alına geldiği ve her birinin mikdarı bir kıta deftere tahrîr ve darsâdetime irsâl olunmak üzere sen ki mütesellim-i mûmâ ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu başdefterdâr-ı sâbık i'lâm etmekle i'lâm

mûcebince amelolunmak fermânım olmağın isti'lâmı hâvi işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi bâlâda muharrer tuz maddesinin alâ hakîkatihî bilinmesi matlub ve mültezem olduğu sen ki mütesellim-i mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber mütevârid muharrer madde-i mezbûrun hakikatini ve kaç aded kazadan alına geldiğini ve her bir kazanın hisse-i mikdârını ber vech-i ifâde tahrîr ve sâbit defter-i bedel defter-i sıhat-ı esirin serîan der'aliyyeme i'lâma mübâderet ve iğmâz ve rehâvetden ve ziyâde ve noksan tahrîrâtan mücânebet eylemen babında. Evâil-i Cemaziyelâhir 1208.

Sayfa 3/ Hüküm 5

Akça Kızanlık Kâdısına Hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa vârid olan i'lâmında mukaddemen kazâ-i mezbûr Kocabaşları yed ve muvakkatleriyle bil-istirbâh ahz ve umûr-ı memlekete muhasara olunan otuz dört bin dört yüz yedi buçuk kuruşun on yedi bin beş yüz kuruşa egerçi tevzi ve tahsîl olunup ancak mahalline edâ ve teslim olunmadığı ve on bin beş yüz kırk yedi buçuk kuruş dahi bilâ tevzi limanda akden tehir olunmamda olduğu ve tevzi ve tahsîl olunan sâbiku'z-zıkr on yed bin beş yüz kuruş kazâ-i mezbûr a'yânı olan el-Hâc Ömer ve el-Hâc Mehmed Kara İbrahim oğlu Memiş nâm kimesneler zimmetlerinde kaldığından mâadâ iki kıt'a sâlyân defteri tertibi ile ahâli-i kazaya külliyyetli akçe tevzi ve ol vechile emvâl-i fukarâyâ dahl ve bey'a cesaret eylediklerinden gayrı ordû-yı hümâyûn için müretteb yüz neferât askeri hıtâm-ı maslahat-ı seferiyye hasebiyle bilâ bedel afv olunmuş iken beher neferi seksen bir kuruşdan on altı bin kuruş dahi bedeliyye tahsîl-i birle hılâf-ı emr ve rızâ envâ-ı mezâlîme ictirâ ve fukarâ-yı raiyyetin perişani hallerine bâis oldukları mukaddemen bâ-i'lâm lede'l-inhâ husus-ı mezbûr mahallinde şer'le ru'yet ve sıhhat ve hakîkatî dürr-i aliyyeme arz ve i'lâma mübâderet olunmak babında şeref-yafte-i sudûr olan der ... ihtişâm dîvân-ı hümâyûn kalemi tahtanide Şerif Hüseyin zîde kadruhû mübâşeretîyle lede'l-vürûd a'yân-ı merkûm ve lâzımü'l-ihzâr olanlar meclid-i şer'a davet ve emr-i şerîfe mezbûr cümle müvâcehelerinde feth ve kırâat ve ber mûceb-i dürr-i âlî muvakkat-i şer' ve mübâşir-i mûmâ ileyh muvakkatiyle muhâsebeleri ru'yet olundukda merkûmundan Kara İbrahim Oğlu'nun iki yüz beş senesine mahsûben sûb-ı mahfûzunda yine defter tevzî'i mûcebince emvâl-i fukarâ olmak üzere zimmetinde zuhur iden bin dokuz yüz iki kuruş ve yine iki yüz altı senesi tevzî'inden dahi on bin beş yüz on iki kuruş ve asker-i mezkûr bedeliyesi olarak tahsîl eylediği yedi bin altı kuruş ki cem'an on dokuz bin yüz altmış kuruş merkûm Hacı Mehmed'in sened ve defteri ve ikrârı mûcebince zimmet-i sahîha olduğu cümle müvâcehesinde sabit ve müstehak olduğun ve Koca

Başı mesfûrun iddiâları olan mârru'z-zikir otuz dört bin kırk yedi buçuk kuruş ahâli-i kazâ zimmetlerinden olmakla ahâl-i merkûme ile mesfûrûn beynlerine muslihûn tevessutuyla yirmi bin kuruşa musâlaha ve ber nehc-i şer' ahad-i tarafeyn âharın zimmetini edâ-i birle tanzîm ve fasl-ı iddiâ olunub bedel-i musâlaha-i mezkûrenin ahâl-i kazâ taraflarına Koca Baş mesfûrun edâsı lâzım gelineceği beyanıyla a'yân-ı merkûmun tahsîli iktizâ eden sâbiku'z-zikr on dokuz bin yüz altmış kuruşun tahsîli hususunda ve meblağ-ı mezbûr ba'de't-tahsîl Kocabaş mesfûrun ahâli-i kazâdan matlûbları olan bedel-i musâlaha-i mezkûreye havâle olunması maddesine irâde-i seniyyem ne vechile senûh ider ise iş'âr olunması tahrîr ve inhâ olunmuş husûs-ı mezbûr halen Süvari mukâbelecisi olub Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdûhû'ye lede'l-havâle a'yân-ı merkûme zimmetinde ber nehc-i şer' sâbit ve müstehak olan mârru'z-zikir on dokuz bin yüz altmış kuruşun Kocabaşların matlubu olan bedel-i musâlaha-i mezkûreye havalesi eğerçi muktezâ-yı maslahat olub ancak ondan akdem fevt olan a'yân-ı merkûmenin kayın pederi Hacı Mustafa'nın bedel-i muhallefâtı olarak cânib-i mîriyyeye yüz bin kuruş mikdarı merkûmun deyni olub bu mekûle cânib-i mîriyyeye deyni olanların düyûn-ı mîriyyesin edâ etmedikçe âhara olan düyûnu edası muğâyir-i şurût-ı şer'iyye-i mîriyyeden olduğuna binâen cânib-i mîriyyeye olan düyûn-ı ma'lûmesin ba'de'l-edâ meblağ-ı mezbûr dahi tahsîl ve Kocabaşlar'a teslim olunmak üzere tanzîm olunduğu halde müddet ve ... muhtaç olmaktan naşi meblağ-ı mezbûr mürâbaha zammıyla ... otuz bin kuruşu tecâvüz edeceği zâhir ve âşikâr olduğuna mebnî meblağ-ı mezbûr ahâli-i kazâyâ tevzi' ve tahsîl-i birle Kocabaşlar'a edâ olunub a'yân-ı merkûmun cânib-i mîriyyeye olan deyni tekmîlinden sonra meblağ-ı mezbûr on dokuz bin yüz altmış kuruş dahi merkûmdan tamâmen tahsîl ve ahâli-i kazâyâ teslim olunmak üzere tanzîm olunmak mîr-i mûmâ ileyhe takrîr ve ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere bedel-i musâlaha olan yirmi bin kuruşun reâyadan tahsîl ve Kocabaşlar'a teslim ve a'yân-ı merkûmun zimmetinde sâbit olan on dokuz bin yüz altmış kuruşun dahi deyn-i mîri istîfâ olduktan sonra tahsîl ve ebniye mesârifine sarf olunmak için cümle muvakkatiyle me'men-i mahalle vaz' ve hıfz olunmak fermanım olmağın imdi sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhysin ber minvâl-i muharrer meblağ-ı mezkûr yirmi bin kuruşun reâyadan tahsîl ve Kocabaşlar'a teslime ikdâm ve merkûm Hacı Mehmed'in dahi zimmetinde sâbit olan on dokuz bin yüz altmış kuruşun dahi deyn-i mîri ba'de'l-istîfâ tahsîline ihtimam ve fukarânın mesârif-i ebniyesine sarf olunmak için muvakkat-i şer' ve cümle muvakkatiyle mahall-i me'mene vaz' ve hıfz ettirilmesine sa'y-i mâ lâ kelâm ve hılâf-ı emr u rızâ hâlet ve hareket vukûu tecvizden ittikâ-i tâm olunmak babında. Evâil-i Cemaziyelâhir 8.

Sayfa 4/ Hüküm 6

Köstendil Kâdısına Hüküm ki

Köstendil kazâsı sükkânından olub bundan akdem hılâf-ı emr ve rızâ harekâta ibtidârı hasebiyle hakkında fermân-ı âlişânım sudûr olmuş ve fîmâ ba'd umûr ve âyine müdâhele etmemek şartıyla avf olunmuş olan Molla oğlu Mehmed Emin kendi halinde durmayub fukarâ-yı raiyyeti tekdir ve tecrîh eylediği ve Köstendil kazâsı ve kurâsında tekâlif alınmak icab ider kadîmi reâyâ emlak ve arazi ve çiftliklerin olub edâsı lâzım gelen evâmîr-i aliyyemle vârid olan tekâlifî emr ve defter mücebince cem'ine me'mûra edâ eylemediği ve kazâ-i mezkûrda ve kurâsı topraklarında tekâlif alınmak icab eder sükkân adedinden mütecâviz çiftlikleri olduğu ve bu bâbda sâdir olan emr-i âliye mutî' ve munkâd olmadığı vel-hâletü hâzihî riâyâsetinde olan eşhâs ile ahâlî ve fukarâ-yı raiyyete envâ-ı zulm ve teaddîye ibtidâr ve ihtilâl-i kazâyı mucib harekâta ictisâr üzere idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa vârid olan i'lâmında ve Üsküb kâdisının arz ve nazırının tahrîrâtında tahrîr ve inhâ ve Köstendil kazâsı ahâlisini vârid olan mahzarları mefhûmunda dahi merkûm Mehmed Emin öteden beru ehl-i ırz ve muîn-i fukarâ olub hılâf-ı rızâ deyni olduğu ve kazâ-i mezbûr müteayyinlerinden Said nâm kimesne kazâ-i mezbûr haseki ile evkâf hakkında iftirâ-yı mübeyyin i'lâm tahrîr ve tesyîr ettirmiş olduğu tasdîr ve inhâ olmuş merkûm Emin'in vârid olan i'lâm ve tahrîrâtında sû-i hâl ve ahâlî tarafından takdim olunan mahzardan hüsn-i hâlî eğerçi emnen olunub ancak mezkûr Emin'in merkûm Said ile beynlerinde münâkaşa ve şekâvet derkâr idiği sahîhan ma'lûm ve bunların bu gûne hareketleri fukarâ ve zuâfanın ehl-i hasayir olmalarını mûcib bir keyfiyet idiği mahtûm olmakla fîmâ ba'd merkûm Emin umûr âyine müdâhele etmeyüb kendü halinde ırz ve edebiyle ve dâyininde ikamet çiftliklerinden ta'dîl ve tesviye üzere tekâlif verilmesine dair mukaddemsâdır olan emr-i şerîfime münâdi halden mücânebet eylemesi ve bu defa dahi mezalimmütellim olmaz ise icrâ-yı te'dibine ibtidâr olunacağı ve merkûm Seyyid Said ba'de'l-yevm icrâ-yı ta'diyet dâiyesiyle fukarânın harâbiyetini müstelzim olacak harekete ictisâr iderse kendinin tedib kılınacağı ifâde ve tenbih ve tahzîr olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve ifhâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi ahâlî-i fukarânın müceb-i hasâr ve ızrârlarını müeddi halet ve hareket vukûuna bir vecihle rızâ-yı hümayunum olmadığı ve enha-yı mezkûre mezkûr Mehmed Emin'in merkûm Said ile beynlerinde derkâr olan şikâk ve adâvetden neş'et eylediği tahkîk olduğu ve bu sûretde hüsn-i itilaf merâsimine riâyet ve şekâvet ve adâvetden mübaadet ve emr-i aliyyeme sür'at-i imtisâl ve mutâvaat kendülere müstelzim-i selâmet idiği ve beynleri ıslâh olunmak matlub olduğu ve bundan sonra dahi hılâf-ı emr ve tenbih her hangisinin

hareketi mesmu' olmak lazım gelir ise tenbih ve tevbih ile iktifâ olunmayub icrâ-yı tedibine ibtidâr olunacağı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfi merkûmuna gereği gibi ifâde ve tefhim ve beynlerini temin ile nizâı mucib ve iz'ac-ı fukarâyı müstevcib hâlatın def'ine ihtimâm ve dikkat ve bundan sonra kangisinden hılâf-ı emr ve rızâ hal ve hareket zuhur ederse keyfiyeti sahîhan i'lâm ve inhâya müsâraat ve iğmâz ve rehâvetden ve vâkıın hılâfını kaleme almakdan begayet ittikâ ve mücânebet eylemen babında. Evasıt-ı Cemaziyelâhir 208.

Sayfa 4/ Hüküm 7

Mudnic Maa Es'adabad Kazâsı nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrda a'yânlık iddiâsında olan Hasan Beğ'in umûr-ı memlekete dâir olan hesabı muvakkat-i şer' ve mübâşir marifeti ve dergâh-ı muallâm kapıcıbaşılarından İzdinli Beğlerden Mir Lütfullah dâme mecdühû muvakkatiyle ve mesârif-i sahîha ba'de'l-mahsûb zimmetinde zuhûr eden mebâliği tamamen tahsîl ve kazâ-i merkûmun ebniye mesârifine sarf olunmak için mahall-i me'mene vaz' ve hıfz ve mîr-i merkûm hesabda ifa olunmak üzere işbu sene-i mübâreke evâsıt-ı Muharremi'nde emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuş idi. İmdi sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa vârid olan i'lâmında ber müceb-i emr-i âli mîr-i merkûmun hesabı ru'yet olundukda on iki bin üç yüz yetmiş iki buçuk kuruş zimmet-i sahîhası zuhur etmiş ve edâsına eğerçi müteahhid olmuş olduğu ve def'aten edâda iktidârı olmadığı ve senevî ikişer bin beşer yüz kuruş virilerek edâ olunması hususu tahrîr ve bir kıta mûmzî defter tesyîr olunmuş husûs-ı mezbûr Rumeli cânibinden mütevârid defter tanzimine memur süvari mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû'ye havale olundukda husûs-ı mezbûr muvâfık bulmuş mevâddan bulunduğu beyân-ı birle fîmâ ba'd mîr-i merkûm umûr-ı memlekete müdâhele eylememek şartıyla zimmet-i sahîhası olan emvâl-i fukarâ ber vech-i tekmi'l oluncaya kadar vech-i meşrûh üzere senevî ikişer bin beş yüz kuruş taksite rapt ve meblağ-ı mezbûr mukassatan edâ olundukça kazâ-i mezbûrun mesârif-i sahîhasına sarf olunmak üzere marifet-i şer' ve cümle marifetiyle mahall-i me'mene vaz' ve hıfz ve salyân defterlerine beher sene irad kayd ve dürr-i aliyyme i'lâm olunmak için emr-i şerîfim sudurunu süvari mukâbelecisi mîr-i mûmâ ileyh i'lâm etmekle i'lâmı mücebince amel olunmak fermanım olmağğın imdi mebâliğ-i mezbûr mîr-i merkûmun zimmetinde şer'an sâbit bulunduğu ve bu defa edaya adem-i kudreti mütehakkık olduğu sûretde ber minvâl-i muharrer meblağ-ı mezbûrun taksît-i şer'î ile edâ ettirilmesine ve tahsîl olunan meblağın marifet-i şer' ve cümle marifetiyle me'men mahalle vaz' ve hıfz ve salyân defterlerine irad kayd olunarak

mesârif-i sahîhaya sarf olunmasına ihtimâm ve dikkat ve hılâf-ı şer' ve muğâyir-i rızâ hâlet ve hareket vukuu tacvizden mübâadet olunmak babında. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 5/ Hüküm 8

Bursa Kâdısına hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa bir kıta i'lâmın mefhûmunda mahrûse-i mezkûrede sâkin mevâlî-i izâmdan sâbikan Filibe kâdısı Seyyid Mehmed Es'ad zîde fazluhû ahâlinin vuku bulan umûr ve hususlarını ber vech-i hakkâniyet idâre ve ru'yet ve fukarâyı ve zuafâyı gadr ve himâyeden ârî vechile sıyânet edegeldiğinden evâmir-i aliyye ile vürûd eden mübaşerîn hânesine nüzûl eylediklerinden mesârifine medâr için tevzi defterine ne mikdar meblağ idhâl olunmasını bil-cümle ahâli münâsib gördüğü ve mûmâ ileyh ictinâb edib lâkin ücret-i misli olarak umûrunu ru'yet için cânib-i vilâyetden mikdâr-ı kifâye meblağ tayini vücûh-ı ahâli iltimâs ve niyaz eyledikleri tahrîr ve inhâ olunmuş divan-ı hümâyununda mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâcaat olundukda fil-asıl mahrûse-i Bursa'da umûr-ı tekâlîfe mevalî selâtîn medreseleri hasbîce nezâret edegeldikleri ma'lûm olmakdan nâşi el-hâletü hâzihî mahrûse-i mezkûrede mukim mevâliden mûmâ ileyh Es'ad Efendi ile Çelebi Sultan Mehmed Han ve Yıldırım Bayezid Han ve Murâd-ı Sâni ve Hüdâvendigâr ve Sultan Orhan ve Hazret-i Emir ve Süleyman Paşa medreseleri müderrisleri ve Nakîbü'l-Eşrâf kaymakamı zîde ilmühümün ra'y ve ittifâk ve marifetleri munzam olarak ru'yet olunub bunların ra'yleri munzam olmadıkça bir akçe masraf verilmemek ve kalîl ve kesîr her ne verilmek iktizâ eder ise cümlesinin ra'y ve ruhsatı munzam olduğuna hâkimü's-şer'in dahi ilmi olmuş olarak idâre-i umûr olunmak bâbında işbu sene-i mübâreke evâsıt-ı Muharremi'nde başka ve husûs-ı mezkûre dâir mukaddemen kazâ-i mezbûr tarafından bir kıta i'lâm vürud eyledikde a'yân-ı vilâyet olanlar kendi masrafları için külliyetli mebâliğ mesârif-i sahîhanın üzerine zam idüb hukkâm-ı şer' dahi fi'l-hakîka a'yânın masârifî vardır deyu müsâmahaya mecbûr olduklarından günden güne kazâların mesârifî artub fukarânın perişanlıklarına bâis olduğu mütevârid ve mütehakkık olduğundan şehir kethüdâsı pâyesinde leyl ve nehar umûr-ı fukarâyı ru'yet idüb zahmet ve meşakkat çekecek a'yanlara bu mekûle irtikâbatı etmemek için ecr-i misli olarak marifet-i şer' ve cümle marifetiyle mikdâr-ı kifâye maaş tertîb ve evvel emirde mikdarı dürr-i aliyyeme i'lâm ve ba'dehû ne vechile fermân-ı âli sadır olur ise ol vechile amel e hareket olunmak hususu eğerçi kazalara neşr olunan evâmir-i aliyye şurûtundan olub ancak mahrûse-i mezkûre makarr-ı ulemâ ve Pâyitaht-ı kadîm olmak takrîbiyle hîn-i fetihten beru kâffe-i umûru uz mâyî mevâlî ve müderrisîn marifetleriyle hasbîce bilittifâk ru'yet oluna gelip

tavârüd iden müsâfirîn ve mübâşirîn eşrâf-ı belleden münâsib olanlara münâvebeten kondurulub müddet-i ikâmetlerinde mesârifini konak sâhipleri görüp tevzi defterine mübâşir masrafı idhâl kılınmak ve a'yân için bir nesne zam olunacak de'b-i kadîm olmadığı ecilden mûmâ ileyh maaş tayini bihude ihdâs mezâlîm kabîlinden olmağın öteden beri ne vechile idâre ve ru'yet oluna gelmiş ise yine ol vechile idâre olunub fukarâ himâye ve sıyânet olunmak babında işbu sene-i mübâreke evâhir-i Rebiulâhir'inden başka evâmir-i şerîfe verilmiş olduğu ba'de'l-ihrac husûs-ı mezbûr sâbikan baş defterdârım olub Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühûye lede'l-havâle maksûd-ı aslî mücerred fukarâ-yı raiyyetin taklîl-i mesârif ile istirahatleri idâresine mebni iken istid'â olunan maaş hususu kâide-i belediyenin ve kadîmü'l-eyyâmdan beru câri olan nizâm ve de'bin feshi ile yeni baştan ihdâs-ı mezâlîm kabîlinden olduğundan başka zımnen a'yanlığın mûmâ ileyh Es'ad zîde fazluhûye hasr defterine ruhsat verilmiş olacağı bâlâda mestûr evâmir-i aliyyemin ve de'b-i beldenin min külli'l-vücuha muğâyiri idiği zâhir ve bâhir idiği ve bir vecihle havâle-i sem'i itibar câiz olmadığı beyanıyla fîmâ ba'd bu husus bir dahi kâl ve kaleme alınmayub mukaddemen sâdır olan evâmir-i şerîfe mücebberince amel ve hareket ve umûr-ı beldeyi marifet-i şer'le mûmâ ileyhim hasbîce bil-ittifak idâre ve ru'yet ve de'b-i kadîme riâyet olunmak üzere bir kıta emr-i şerif sudurunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerîfim umûr-ı belde öteden beri ne vechile idâre oluna gelmiş ise yine ol vechile idâre-i birle marifet-i şer' ve mûmâ ileyhim marifetleriyle hasbîce ru'yet ve fukarâ kesret-i mesârifden sıyânet olunmak ve evâmir-i aliyyeme ve kadîme muğâyir vaz' ve hareket vukuu tecviz olunmamak babında. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 6/ Hüküm 9

Kurt Ma' Şâmî Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürüd etmekle sâbikan baş defterdarî olub Anadolu kazâlarından mütevârid defâtiri tanzîme memur Şerif Mehmed dâme mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikte iki yüz yedi senesine mahsûben dört bin dokuz yüz on beş kuruşluk hazîne mesârif defteri olduğu ve beyâza çekilüb mesârif-i mezkûre dahi istiksâr olanları tertîb-i birle iktizâ eden ... maddeleri bâlâlarına serhle şerh verildiğini beyân-ı birle defter-i mezkûrun bir sûreti ihrâca ve mahalline irsâl olunub fîmâ ba'd serhle işâret olunduğu üzere hareket olunmak ve fukarâ-yı raiyyet ziyâde masrafa düçar olunmamak için tenbihi hâvî emr-i şerîfim sudurunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrû

üzere amel olunmak fermanım olmağın tenbîhi hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve defterin sûretiyle maan irsâl olunmuştur. İmdi mesârif-i ebniyenin gönderilen deftere kat'iyen idâre ve ru'yetle fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve mahallinde tevzi defteri başka olub dürr-i aliyyeme başkası gönderilen ve aralıkda tevzi defteri yapılmak ihtimali olur da cesâret ittirmek ve iğmaz eyleyenlerin haklarında gelineceği mukarrer idiği ve fîmâ ba'd mesârif-i sahîhanın kuruş başına hâkimül-şer' harc-ı imzâ namıyla bir ziyade verilip ziyâde bir akçe alındığına rızâ-yı hümayunum olmadığı ve defterin dürr-i aliyyeme gelüb gitmesinde bir akçe mesârif olumayub ve bundan sonra dahi olmayacağı sen ki Mevlânâ-yı ûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda müstehakk-ı emr-i şerîfim mütâlaa ve iktizâ edenlere i'lâm ve işâat ve mûcib-i muktezâsıyla amel ve hareket ve mesârif-i kazâ gönderilen deftere tatbîkan ru'yet olunarak fukarânın taklîl-i mesâriflerine dikkat ve iğmaz ve tesâmuhtan ve hılâf-ı rızâ hâlet ve hareket etmekden ve itdirilmekden mücânebet olunmak babında. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 208.

Hüküm 10

Mora Kazası Nâibine hüküm ki

Mora kazâsının ruz-ı kasım masrafı beş bin altı yüz doksan kuruşa bâliğ olduğunu mübeyyin bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûr hâlen süvari mukâbelecisi olub Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur mir Mustafa zîde mecdühû nazar eyledikde meblâğ-i merkûme devlet-i aliyye ve mübâşirân ve Rusya elçisi masarifinden ibâret olduğunu ancak mürâbaha namıyla iki yüz dört buçuk kuruş idhâlî defter olunmuş idiğini ve umûr-ı menzil için idhâl-i defter olunan sekiz yüz kuruş hayme tuz ba'dehû idhâl-i defter olunduğu mevâddan olmağın furunhâda olundukda dört bin iki yüz kırk yedi buçuk kuruş mürâbaha iktiza edib ve vâki olan mesârifler def'aten ahz ve sarf olunub tarih-i me'hûzeleri dahi mukayyed olduğuna binâen mesârifât-ı mezkûre taksim ile hesap olundukda yüz yetmiş kuruş etmekle kîl ü kâle müeddi olmamak için otuz dört buçuk kuruş dahi üzerine zam ile iki yüz dört buçuk kuruş kadr-i kifâyede olub vaz-ı defter olunan beş yüz dört buçuk kuruş üç yüz kuruşunun hata ve tenzîl iktizâ eylediğini beyân-ı birle ba'de't-tahsîl mesârif-i ebniye ile îrad kayd olunmasını hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve bu bâbda nihâyet mukaddem ve muahhar sâdır olan emr-i şerîfimde derc ve tasdîr olunmakla mûceb-i muktezâsıyla amel ve icrâ olunmak muktezâ idiği ve tenzîl olunan üç yüz kuruşun bilinüp itdirenden tahsîl ve fukarâ mesârif-i ebniyesine îrad kayd

olunmak lâzım idiği ve fîmâ ba'd emr ve rızâ hılâfına cesâret edenlerin haklarından gelineceği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerîfim mücebince amel ve hareket ve tenzîl olunan üç yüz kuruşun lâzım gelenden muvakkat-i şer' ve cümle marifetiyle tahsîl ve mesârif-i ebniyeye sarf olunmak için me'men-i mahalle vaz' ve fîmâ ba'd fukarâ teksîr-i mesârifden himâyet olunmak babında. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 208.

Hüküm 11

Gelibolu Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa salyân defteri vürûd etmekle hâlen süvârî mukâbelecisi ve Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikde Gelibolu kazâsının bundan akdem vârid olan rûz-ı hızır defterlerinde mesârifâtıdan kalîl olub ancak bu evânda kazâ-i mezbûrdan vüzerâ ve mîr-i mîrânın vürûdları meblağı bu defa vârid olan rûz-ı kasım defterlerinde vâki olan mesârifleri dokuz bin iki yüz otuz beş buçuk kuruşa bâliğ olmuş olduğunu ve taklîl ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığını beyan-ı birle fîmâ ba'd fukarâ-yı raiyyet o mekûle teksîr-i mesârifden himâyet ve sıyânet olunmak tenbihi hâvi emr-i şerîf sudurunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle takrîri mucebince amel olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve tekiden işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve bu bâbda tenbihi havi mukaddem sâdır olan emr-i şerîfimden derc ve nazar olunmuş olmağla muceb ve muktezasıyla amel ve harekete mültezimi şahanem idüğü ve mukabir emr ve rıza haleti vuku'una rızayı hümayunum olmadığı ve mukaddem ve muahhar sâdır olan emr-i şerîfime münâfî vaz ve harekete cesâret edenlerin ve iğmâz ve rehâvet idenlerin haklarından gelineceği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda bundan sonra dahi fukarânın teksîr-i mesârifden sıyanetleri hususuna ihtimâm ve dikkat olunmak babında. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 7/ Hüküm 12

Hâlen Mora Kâdısı Vezirim Mustafa Paşa'ya hüküm ki

Mora cezîresinde vâki Kalaverta kazasının sâlyan defteri bundan akdem vürûd etmekle cezîre-i merkûme kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur hâlen tersâne-i âmirem emini Osman dâme mecdühûye lede'l-havâle iki yüz yedi senesi Recebi'nden Zilhiccesi gâyetine gelince ilticâ eden kazâ-i mezbûrun mesârifî yirmi altı bin dokuz yüz yetmiş dört

kuruşa bâliğ olduğu ve mebâliğ-i merkûmenin ekserî fâhiş ve mükerrer olarak yazılmış idiği erbâb-ı vukûftan tashîh olunub kalmış olan meblağın maddeleri üzerine şerhli işâret olunduğu Emin mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekden nâşi ol bâbda dîvân-ı hümâyunumdan mukaddem emr-i şerîfim sâdır olmuş idi. Bu defa husûs-ı merkûme dair tarafından bir kıta kaime vürûd etmekle yine Emîn-i mûmâ ileyhe havâle olundukda derûn-ı kâimede bâlâda muharrer mevâddan birkaç mâddesinin ziyâde-i küllî ve sebep-i tahrîri ifâde ve i'âmndan ve ezcümle aylık menzil mesârifî deyu yazılan dört bin altmış altı kuruş fi'l-hakîka tashîh olunduğu üzerine geçen Mart ibtidâsından tevzi ve tahsîl ve menzil hesabına tesyir olunmuş iken defter-i mezkûre idhâl olunması mücerred manzûr ve ma'lûm olmak için şimdi defter yekûnünden tenzil olunacağı beyan ve maktûl Dimitri'ye olan atık deynler için idhâl-i defter olunan üç bin beş yüz altmış dört kuruşun tahsîli hususu iltizâm olunmayarak tahrîr ve inhâ olunmuş olduğu ve maktûl Dimitri'nin iki yüz bir senesinde cezîreyi bir nizâm-ı cedîde rabt-ı râbıta virdim deyu masraf iddiâ idüb kazâ-i mezbûrdan matlûb eylediği fâsidü'l-asl meblağın bahasıyla şimdiye dek birkaç katı tevzi ve fukarâdan tahsîl olunduğu zâhir ve âşikâr olduğundan gayrı alâ farz muhâl sahîh olsun mâdemki mutâlebe-i atıkadandır Dersââdetime istizân ve sarâhaten emr-i âlişân sâdır olmadıkça tevzi defterine idhâl olunması bundan akdem mahsûs emr-i şerîfimle tenbih vaz' olunmuş müstefâde idiğini beyân-ı birle bu sûretde gerek işbu fâsidü'l-asl matlûb mevhûm ve gerek mukaddem tevzi ve tahsîl olunduğu beyan olunan menzil masrafı yekûn defterde tenzîl olundukda kusur tahsîl olunacak on dokuz bin üç yüz kırk dört kuruş iktizâ eylediği ve maktûl Dimitri maddesi için muğâyir-i tenbîh-i pâdişâhî bilâ istizân defter-i tevzî' akçe olunmasına sebep ve bu töhmeti irtikâba bâdî idiğini bi-eyyi hâl muvakkatinle suâl ve tahkîk ve lâzım gelen tedibine mübâderet olunmak babında emr-i şerîfim sudûrunu emîn-i mûma ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârun ileyh sin fukarâ mesârifinin taklîli ve kesret-i mesârifden sıyânetleri matlûb olıcak ve bilâ istizan tevzi defterine bu misilli akçe idhâline rızâ-yı aliyyem olmadığı malumun oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve hılâf-ı rızâ harekete cesâret idenlerin bit-taharrî tahkîk ve tedib ve gûşmalleri hususuna ikdâm ve dikkat ve iğmâz ve tesâmuhtan ittikâ ve mücânebet eylemen babında. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 208.

Hüküm 13

Tire Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa iki kıta salyân defteri vürûd etmekle sâbıkan baş defterdarım olub Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû defâtir-i mezkûreye nazar eyledikde iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından işbu sene-i mübâreke rûz-ı kasımına gelince iki defa da tevzi olunan akçenin yekûnünü yirmi beş bin üç yüz kırk buçuk kuruşa bâliğ olmuş olduğu ve beyâza çekilüb mesârif-i mezkûreden istiksâr olanları tenzîl-i birle iktizâ eden tenbîhât maddeleri bâlâlarına şerhle şerh verildiğini beyân-ı birle defter-i mezkûrun bir sûretini ihrâc ve mahalline irsâl olunub fîmâ ba'd şerhle işâret olunduğu üzere hareket olunmak ve fukarâ-yı raiyete ziyâde masrafa dûçâr olmamak için tenbihi hâvî emr-i şerîfim sudûrunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhâtı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve defterin sûretiyle maan irsâl olunmuştur. İmdi mesârif-i ebniyenin gönderilen deftere tatbîkan idâre ve ru'yetle fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve mahallinde tevzi defteri başka olub dürr-i aliyyeme başkası gönderilmek ve arada başka tevzi defteri yazılmak ihtimâli olur ise cesâret edenlerin ve iğmâz eyleyenlerin haklarından gelineceği mukarrer idiği ve defterin dürr-i aliyyeme gelüp gitmesinde bir akçe mesârif olmayub ve bundan sonra dahi olmayacağı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhşin ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimi mutâlaa ve iktizâ edenlere i'lâm ve işâat ve müceb-i muktezâsıyla amel ve hareket ve mesârif-i kazâ gönderilen deftere tatbîkan ru'yet ol'narak fukrânın taklîl-i mesâriflerine dikkat ve iğmâz ve tesâmühden ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket etmekden ve ettirilmekden mücânebet olunmak babında. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 208.

Hüküm 14

Karahisar Sâhib Kâdısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun mesârif tevzîine dâir bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfde memleket a'yânı olan kimesne bir senede kendi ne mikdar akçe ile idâre idebilir ise cümle marifetiyle tanzîm olunub tevzi olunmaksızın mikdarı dürr-i aliyyeme i'lâm olunmak hususu ma'lûm olmakdan nâşi cümlelerin ma'lûmu olduğu Karahisar Sâhib kazâsında a'yân olan kimesne bir senede kendüye ancak üç bin kuruş ile idâre idüb lakin kendü nefsi için bir para fukarâdan talep ve kabûl etmeyüb mürûr ve ubûr eden hademe-i Devlet-i Aliyyeme ve sancak mutasarrıfı ve Anadolu vâlisi taraflarına sıyânet-i fukarâ için esb ve rikâb ve bâzice ve fukarâ akçe verilmesi muktezî olmakla meblağ-ı mezbûru ber minvâl üzere sarf etmeğe a'yân olan kimesne taahhüd etmekle tevzî-i ebniyeye sâbık olan meblağın idhâl olunması hususu sen ki Mevlânâ mûmâ ileyhşin bu defa vârid olan i'lâmında tahrîr ve inhâ olunmuş husûs-ı mezbûr

sâbikan baş defterdârım olub Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzimine memur Şerif Mehmed dâme mecdühûye havâle olundukda umûr-ı kazâyı ru'yet iden a'yânlar kendi mesârif-i için tevzi defterine meblağ-ı vâfire idhâlini itibâr eyledikleri ve kuzât ve nüvvâb dahi kendi nefisleri için külliyyetli akçe zam edecekleri tahkîk olunub hâkimü's-şer' ale'l-umûm mesârif-i memleketden kuruş başına bir para harç defteri tayin olundukdan sonra o mekûle kendi nefsi iççin defter tevzîa akçe idhâline mecbûr olan a'yânlar bir senede kendûye ne mikdar şey ile idâre idebileceği cümle muvakkati ve marifet-i şer'le tahmîn ve Dersââdetime i'lâm olunub ba'dehû ne gûne fermân-ı âli sâdır olusa ona göre amel ve hareket olunması egerçi memâlik-i mahrûseye neşv olunan evâmîr-i aliyye şurûtundan olub ancak Karahisâr Sâhib misilli ... memleket olan şehirlerin ve kasabaların tevzi defterlerinde a'yân için nesne zammı muğtâd olmadığından o mekûlelere maaş tertîbi ihdâs bide' ve mezâlîm kabîlinden idiği beyanıyla umûr-ı memleket ez kadîm muttasîf ve mu'tedil a'yanlar yedleriyle ne vechile idâre ve ru'yet oluna gelmiş ise yine ol vechile idâre ve ru'yet olunub fukarâyâ bir nevi masraf ihdâs olunmamak üzere emr-i şerîfîm sudûrunu baş derferdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi ber minvâl-i muharrer umûr-ı memleket ez kadîm muttasîk ve mu'tedil a'yanlar yedleriyle ne vechile idâre ve ru'yet oluna gelmiş ise yine ol vechile idâre ve ru'yet olunmak ve fukarâyâ bir nevi masraf ihdâs olunmamak babında. Fi Evâhir-i Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 8/ Hüküm 15

Ezine Kazdağı Nâibine Hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre sâbikan baş defterdârım olub Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzimine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû nazar eyledikde iki yüz yedi senesi Şa'bân-ı şerîf guresinden iki yüz sekiz senesi Saferi gâyetine değin yedi aylık dokuz yüz seksen dokuz buçuk kuruş salyan defteri olduğu ve beyaza çekilip meblağ-ı mezbûrun üç bin altı yüz seksen iki buçuk kuruşu cânib-i mîriye âid mesârifden olmakla şerhle işâret olunub ve bin altı yüz on iki kuruşu menzilden mâadâ memleketin mesârif-i müteferrikası olmakla mim vaz' ve menzil masrafı olan üç bin beş yüz kuruş ile kalyoncu neferâtı mübâşiriyesi olan altı yüz elli kuruş egerçi bu defa mahsûb olunub ancak mâddeteyn-i mezbûreteynden bundan böyle ne gûne hareket ve fukarâyı raiyyet sıyânet olunmak iktizâ eylediği gerek şerhle ale't-tafsîl şerh verilip mâadâ beş yüz kırk beş kuruş fermân-ı âli ile memnu' olub bir vechile mahsûbu câiz olmayan mesârifden idiği ve ferd-i nihâde olunduğunu beyanı birle defter-i mezkûrun bir sûreti ihrac ve mahalline irsâl ve

ferd-i nihâde olunan meblağ-ı mezbûr her kimlere verilmiş ise istirdâd ve fukarânın sene-i ebniye masraflarına sarf olunmak ve fîmâ ba'd şerhle işâret olunduğu vechile amel ve hareket olunmak için tenbîhî hâvî emr-i şerîfim sudûrunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın tenbîhi hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve defter-i mezkûrun sûreti maan irsâl olunmuştur. İmdi masarîf-i ebniyenin gönderilen deftere tatbîkan idâre ve ru'yet olunarak fukarâ mesârîfinin taklîli ve ferd-i nihâde olunan meblağ-ı mezbûrun icab edenlerden tahsîli matlub olduğu ve mahallinde tevzi defteri başka olup dürr-i aliyyeme başkası gönderilmek ve aralıkda tevzi defteri yapılmağa ihtimali olur ise cesâret edenlerin ve iğmaz eyleyenlerin haklarından gelineceği mukarrer idiği ve defterin dürr-i aliyyeme gelip gitmesinde bir akçe masraf olmadığı ve bundan böyle dahi olmayacağı sen ki Mevlâna-yı mûmâ ileyhysin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer tenzîl olunan meblağ-ı merkûmun lâzım gelenlerden tahsîl ve fukarânın mesârîf-i ebniyesine sarf olunmak için marîfet-i şer'le ve cümle marifeti ile mahall-i me'mene vaz' ve hıfz ettirilmesine ve mesârîf-i kazâ gönderilen deftere tatbîkan ru'yet olunarak fukarâ mesârîfinin taklîl olunmasına ihtimâm ve dikkat ve emr-i şerîfimi sağır ve kebîre i'lâm ve işâat ve hılâf-ı emr ve rızâ hareketten mücânebet olunmak babında. Evâhiri Cemâziyelâhir 208.

Hüküm 16

Ezine Kazdağı Kazası Nâibine Hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhysin bu defa dürr-i aliyyeme vârid olan bir kıt'a i'lâmında kazâ-i mezbûrun mesârîf tevzîine dâir sâdır olan emr-i şerîfime a'yân olan kimesne bir senede kendüyi ne mikdar meblağ ile idâre edebilirse cümle marifeti ile tanzîm olunub tevzi olunmaksızın mikdarı dürr-i aliyyeme i'lâm olunmak hususu tenbih olunmuş olduğu ve kazâ-i mezbûr tarîk-i câddede olmak hasebiyle mürûr ve ubûr edenler a'yân konağına tenzîl ve mesârîfî bazı mâh yedi yüz elli ve bazen beş yüz –beş yüz elli kuruş ile idâre oluna geldiği derç ve tasdîr olunmuş husûs-ı mezbûr sâbikan baş defterdârım olup Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Mehmed Şerif dâme mecdühû lede'l-havâle memâlik-i mahrûsemde vâki kazalar umûrunu ru'yet eden a'yânlardan kendi nefsi için tevzi defterine mebâliğ-i vâfire idhâlini i'tiyâd eyledikleri ve kuzât ve nüvvâb dahi kendi nefsi için külliyetli akçe zammede geldikleri tahkîk olunub hâkimü'ş-şer' ale'l-umûm mesârîf-i memleketten kuruş başına bir ziyâde harc defter-i tayin olunduktan sonra o mekûle kendi nefsi için defter-i tevzîa akçe idhâlini i'tiyâd eden a'yânlar nefisleri için celb-i mâl vesâir tarîkine teşebbüs veyahud umûr-ı memleketi ta'tîl sûretiyle fukarâyı rencîdedâr etmemek için bir senede

kendiyi ne mikdar şey ile idâre edebileceği cümle marifetiyle ve marifet-i şer'le tahmîn ve darsâdetime i'lâm olunub ba'dehu ne gûne fermân-ı âlişânım sâdır olur ise ona göre amel ve hareket olunmasını eger çi memâlik-i mahrûseye neşr olunan evâmir-i aliye şurûtundan olub ancak i'lâm olunduğu üzere Ezine Kazdağı a'yânı olanlar kendi nefisleri için fukarâdan bir şey olmayub fakat konaklarına nüzûl eden müsâfirinin malzeme me'lûlân ve meşrûtânı cümle marifetiyle tedârik ve idâre oluna gelmekden naşı buna mukâbil maaş tayin olunsa kâh kifâyet edip kâh etmeyeceği ve kifâyet etmediği senelerde maaşdan ziyâdesini mârrîn ü âbirîn mesârifî namıyla defter-i tevzîa idhâl edecekleri zâhir olub bu sûrette şimdi tayin olunacak maaş bihude mezâlîm kabîlinden olacağı beyanıyla fukarâyı hasenü'l-vücûh himâyet ve lüzûmundan ziyâde masarafa ibtilâdan ziyânet eylemek şartıyla şimdiye değin olageldiği vechile idâre-i umûra mübâderet olunmasını hâvî baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh i'lâm etmekle i'lâmı mücebince amel olunmak fermânım olmağın imdi umûr-ı memleket öteden beri ne vechile idâre ve ru'yet oluna gelmiş ise yine ol vechile idâre ve ru'yet ve fukarâ kesret-i mesâriften sıyânet olunmak ve fukarânın lüzumundan ziyâde mesârifeye ibtilâ olunmaları tecviz olunmamak babında. Evâhiri Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 9/ Hüküm 17

İzmir Mollası'na hüküm ki

Bu defa medîne-i mezbûreden bir kıta salyân defteri vürûd etmekle husûs-ı mezbûr sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühûye lede'l-havâle sene-i sâbık evâsıt-ı Zilka'desinden iş bu sene-i mübâreke Cemâziye'l-ûlâsının on beşinci gününe gelince altı aylık salyân defteri idiği ve defter-i mezkûrda bundan akdem tevzi olunan iştirâdan esnâf zimmetlerinde kalan bâ defter kûsûrât deyu bin iki yüz kırk altı kuruş ve kezâlik kurâ ahâlileri zimmetlerinde tahsîli mümkün olmayub bâ defter kalan kûsûrât deyu bin üç yüz yirmi buçuk kuruş ve basmacılar esnafına bâ defter-i mümzî isâbet edib ve tahsîl olunmayub bâ defter bâkî kalan deyu yedi yüz yirmi beş kuruş ve kezâlik na'l-bend esnafına bâ defter mümzî isâbet idüb ve tahsîl olunmayub bâ defter bâkî kalan deyu dört yüz yirmi beş kuruş ve nefis-i haymana ederlenin bâ defter mümzî hisselerine isâbet eden kezâlik tahsîl olmayub bâkî kalan deyu bin altı yüz seksen yedi kuruş cem'an beş bin dört yüz on sekiz kuruş muharrer olduğu ve kûsûrât ve nakden mahsûb kabûl etmeyüb ferd-i nihâde ve tenzîl olunduğu beyân-ı birle meblağ-ı mezbûr yerlü yerinde ve îcâb ve iktizâ edenlerden bi-eyyi hâl tahsîl olunmak üzere dîvân-ı hümâyûnumdan emr-i şerîfim sudûrunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde

etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin mebâliğ-i merkûme mahsûb kabûl etmeyüb ferd-i nihâde olunmuş olmakla ber minvâl-i muharrer îcâb ve iktizâ edenlerden tamamen tahsîl olunmak ve iğmâz ve rehâvet misillü hâlet vukûu tecvîz olunmamak babında. Fi Evâhiri Cemâziyelâhir 208.

Hüküm 18

Gümüşhane Kazâsı Nâibine hüküm ki

Gümüşhane kazâsının bu defa sâlyân defteri vürûd etmekle sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikde Gümüşhane Kazâsının sene-i sâbıka rûz-ı hızır'ından işbu sene-i mübâreke rûz-ı kasımına değin altı aylık altmış bir bin iki yüz kuruşluk salyân defteri olduğu ve beyaza çekilib âdet üzere memleket masrafı olan beş yüz yetmiş dokuz kuruşluk maddeler üzerine mim vaz' ve menzil masrafı olan üç bin kuruşun üzerine dahi bundan böyle menzil-i mezbûrun ne vechile idâresi matlub idiği şerhle işâret ve asıl ve faslı tafsîl olunmaksızın mechûlen yazılan ve add-i iğdâddan ziyâde görünen altı bin dokuz yüz yetmiş beş kuruş ve bâ fermân-ı âli memnûâtından olan dört bin üç yüz altı kuruş ve nühâs maddesine dâir husûsâta memur olub hizmetleri Gümüşhâne eminleri tarafından verilecek mübâşirlerin fukarânın borcu olub hizmet-i mübâşeretleri olan iki bin beş yüz yetmiş beş kuruş ki cem'an on iki bin dokuz yüz kuruşu-luk meşkûk ve mechûl mesârifden bu defa tenbîhen ve ikhâmen dört bin sekiz yüz kuruş tenzil olunduğu ve fîmâ ba'd böyle mesârif yazılır ise tutulmayacağı ve tamamen tenzîl olunacağı tenbîhâtî maddesi de şerhle şerh verildiği ve işbu mesârifin yekûnû yirmi iki bin sekiz yüz yetmiş dokuz kuruşa bâliğ olub mecmûundan ber vech-i muharrer dört bin sekiz yüz on kuruşa tenzîl olundukdan sonra kusur altmış bir bine varınca iktiza eden otuz sekiz bin bu kadar kuruş hâlen Trabzon vâlisi Vezirim Osman Paşa iclâlehûnün maiyetine memur asâkirin ulûfe ve taayyünâtları olmakla taayyünât için verilen zehâyirin bahaları defterde yazılan fiyat ve mikdarına göre hesap olundukda beş yüz kırk üç kuruş sehv olmakla ol dahi maddelerinden başkaca ferd-i nihâde ve zehâyir-i mezkûre yekûnünün cem'inden dahi bin seksen yedi buçuk kuruş kalem-i nâsihden sehv olmakla ol dahi işâa yazılıb gerek tenzîlâtından ve gerek hesabdan yekûn-i defter elli dört bin altı yüz altmış kuruşda kaldığı ve asâkir-i mezkûre taayyünâtının Gümüşhâne kazâlarına ne vechile tevzîi iktizâ edeceği tahkık zımnında diğer takrîr olunmuş olmakla husûs-ı mezbûr ne sûret bulur ise başkaca fermân-ı âli ısdâr olunmak üzere şimdilik Gümüşhâne ...sinden verilmiş olan sâbıku'z-zikir altmış bir bin iki yüz buçuk kuruşdan gayr-ı ez tenzîlât kusûr iktizâ eden

elli dört bin üç yüz altmış kuruşun tahsiline ruhsat verilmek lazımeden idiği beyânıyla defter-i mezkûr dîvân-ı hümâyûn tarafından hıfz ve ber vech-i muharrer şerhle şerhleri işâret olunarak bir sûreti ihrac ve mahalline irsâl mücebince amel olunmak için tenbîhi hâvî emr-i şerifim sudûrunu defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh ifâde etmekle takrîri mucebince amel olunmak fermanım olmağın tenbihi şâmil işbu emr-i şerifim ısdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuşdur. İmdi gayr-ı ez tenzîl elli dört bin üç yüz altmış kuruşun tahsiline irâde-i aliyyem taalluk eylediği ve mesârif-i ebniyenin gönderilen deftere tatbîkan idâre ve ru'yet olunarak fukarâ mesârifinin taklîli matlûb oluşu ve mahallinde tevzi defteri başka olup dürr-i aliyyeme başkası gönderilmek ve aralıkda tevzi defteri yazmak ihtimali olur ise cesâret edenlerin ve iğmâz eyleyenlerin haklarından gelineceği mukarrer idiği ve defterin dürr-i aliyyeme gelip gitmesinde bir akçe masraf olmadığı ve bundan sonra dahi olmayacağı sen ki Mevlânâ-ı muma ileyhsin ma'lumun oldukda ber minvâl-i muharrer tahsiline irâde-i aliyyem müteallak olan meblağ-ı mezbûr elli dört bin üç yüz altmış kuruşun tevzi ve tahsiline mübâderet ve mesârif-i kazâ fîmâ ba'd gönderilen deftere tatbîkan ru'yet olunarak fukarâ mesârifinin taklîli vesâiti istihsâlline mübâderet olunmasını iktizâ edenlere ve sağır ve kebire i'lâm ve işâat ve hılâf-ı emr u rızâ hâlet ve hareket vukûunu tecvizden mücânebet eylemek babında. Fi Evâhiri Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 10/ Hüküm 19

Gümüshâne Nâm-ı Diğer Torul Kazâsı Nâibine hüküm ki

Memâlik-i mahrûsemde kâin kazâ ve kasabât ve nevâhî ve kurâ ahâlilerine seferler takrîbiyle ismi ve mahalli nâ ma'lûm olarak mebâlig-i vâfire tevzi olunduğundan ahâli-i fukarâ mübtelâ-yı envâ-yı hasâr oldukları cihetten fîmâ ba'd beher kazânın mesârif-i tevziât senede iki defaya tahsîs olunmak ve aralıkda başka defter tertîb ve tevzi olunmamak yani rûz-ı hızırdan rûz-ı kasıma ve rûz-ı kasımdan rûz-ı hızıra gelince altı ayda bir defa mesârif defteri ismi ve mahalli ne mikdâr verildiği tasrîhiyle tertîb ve sûret-i defter dürr-i aliyyeme irsâl olunmak husûsâtı bundan akdem neşr olunan evâmir-i şerîfemde cümleye tenbih olunmuş idi. Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa vârid olan i'lâmında kazâ-i mezbûr maâdin bulmak ve bir senede iki defaya tahmîl olunmak takrîbiyle bâlâda âhirene ... senede iki defaya tevzi tahsîs olunmamak ve mesârifât defteri müfredâtı vechi üzere bi-aynihi sicilden ihrâc ve irsâl olunmak hususu tahrîr olunmuş husûs-ı sâbık baş derfterdârım olup Anadolu câniblerinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû'ye lede'l-havâle bir kere rûz-ı hızırdan ve bir kere rûz-ı kasımda olmak üzere sende iki defa da salyan tevzii irâde

olunmakdan merad ba'zı kazalarda vakitli vakitsiz tevzi defteri yapılması ve bu dürlü habl ve vesâir ifâına vesile olduğundan ve bazı kazalarda senede bir kere tevzi defteri yapılması evâil-i senedde umûr-ı memleket için mürâbaha ile istikrâz olunan akçenin bir senedlik güzêştesi fukarâya tahmîl mahzûrunu mûcib olduğundan rahman lil-fukarâ ve sıyâneten li'r-reâyâ hem bi-vukuf defter yapılub hem hasbe'l-iktizâ istikrâz eyledikleri mebâligden fakat altı aylık mürâbaha ile halas olmadı maslahatı olduğundan varid olan i'lâmdan senede bir kere tevzîa ruhsat istid'âsı ne gûne celb-i menfeat ve def-i mazarrat mülâhazasına mebnî mezkûr bulmadığından gayrı senede iki defaya tahammûlümüz yoktur kelâmının bir türlü manası münfehim olmadığı beyanıyla mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfimin tekidini hâvî emr-i şerîfim sudûrunu baş defterdâd-ı sâbık mûmâ ileyh i'lâm etmekle i'lâmı ve mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince amel olunmak fermanım olmağın tekidi muhtevî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi memleketin mesârif-i sahîhas defterinin altı ayda bir defa darsââdetime irsâli matlûb ve mültezem olduğu ve sûret-i âhire tebdiline bir vecihle rızâ-yı hümâyunum olmadığı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmîr-i alıyyem mûcebince amel ve hareket ve defter-i matlûbun altı ayda bir kere dürr-i alıyyeme irsâl olunması hususuna ihtimâm ve dikkat ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket vukûunu tecvizden mücânebet eylemek babında. Fi Evâhiri Cemâziyelâhir 208.

Hüküm 20

Bayramîç Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin bu defa vârid olan i'lâmında kazâ-i mezbûrun mesârif tevzîine dâir bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimde kazâ-i mezbûrda a'yân olan kimesne bir senede ne mikdar akçe ile kendiyi idâre edebilir ise cümle beynlerinde tanzîm olunub lâkin tevzi olunmaksızın mikdarı dürr-i alıyyeme i'lâm ve ba'dehû ne vechile emr-i şerîfim sâdır olursa muktezâsıyla amel olunmak hususunu tenbih olunmuş olduğu ve elhâletü hâzihî kazâ-i mezbûr a'yânı kendi nefsi için defter-i tevzîa akçe idhâl ider mekûleden olmadığı derc ve tastîr olunmuş husus-ı mezbûr sâbık baş defterdârım olub Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû'ye lede'l-havâle memâlik-i mahrûsede vâki kazâlar umûrunu ru'yet iden a'yânlar kendi nefsi için tevzi defterine mebâlig-i vâfire idhâlini i'tiyad eyledikleri ve ve kuzât ve nüvvâb dahi kendi nefisleri için külliyyetli akçe zam ede geldikleri tahkîk olunmakdan nâşi hâkimü's-şer' ale'l-umûm mesârif-i memlekettan kuruş başına bir para harc-ı defter tayin olundukdan sonra o mekûle kendi nefsi

için defter-i tevzîa akçe idhâlini i'tiyâd eden a'yanlar nefisleri için hıyel ve desâyis tarîkine teşebbüs veyahud umûr-ı memleketi ta'tîl sûretleriyle fukarâyı hasardâr etmemek için bir senede kendiyi ne mikdar şey ile idâre idebileceği cümle marifeti ve marifet-i şer'le tahmîn ve dersaâdetime i'lâm ba'dehû ne gûne fermân-ı âli sâdır olur ise ona göre amel ve hareket olunması eğerçi memâlik-i mahrûseme neşr olunan evâmîr-i aliyye şurûtundan olub ancak i'lâm olunduğu üzere Bayramîç kazâsı a'yân olan kimesne hile ve irtikâb ile defter-i tevzîa kendi nefsi için akçe idhâl ider mekûleden olmadığı ve tayin olunacak maaş yine umûr-ı fukarâya sarf edeceği mefhûm-ı i'lâmından müstebân olduğu ve bu sûretde ta'yîn-i maaş bîhude ihdâs-ı mezâlim kabîlinden olacağı beyanıyla bundan böyle dahi mazmûn-ı i'lâmı tasdîk ve umûr-ı fukarâyı hakkâniyet üzere hasbîce idâre ve ru'yet etmek üzere emr-i şerîfîm sudûrunu baş defterdâr mûmâ ileyh i'lâm etmekle i'lâmı mûcebince amel olunmak fermânım olmağın imdi ber minvâl-i muharrer umûr-ı fukarâ hasbîce kemâkân ru'yet ve fukarâ kesret-i mesârifden sıyânet ve taklîl-i mesârifî mûcib vesâitin istihsâline mübâderet olunmak babında. Fi Evâhiri Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 11/ Hüküm 21

Rumeli Vâlisine ve Manastır Kâdısına hüküm ki

Manastır kazâsı ahâlilerinin bu defa takdîm eyledikleri arzuhallerinde Manastır kazâsı sükkânından Memiş nâm kimesne Avram nâm Yahudi ile birlik olub geçen sene rûz-ı kasımdan rûz-ı hıdır gelince kazâ-i mezburdan tevzi ve tahsîl eyledikleri emvâlin haddi ve hesâbı olmadığından ve dürr-i aliyyeye takdîm eyledikleri defter nısfının nısfı tahrîr eylemediklerinden ve bir vechile zulüm ve teaddîlerinden ve kazâ-i mezbûre olan cesârete tabi..... bahisle merkûm Memiş ve muâvini Avram Yahudi'nin masraf-ı hurdiyenin tevzi ve tahsîl eyledikleri mebâliğin cümle marifeti ve marifet-i şer'le hesapları ru'yet ve defter olunub sûret-i senedâtıyla tahrîr olunmak emr-i şerîfîm sudûru istirhâm olunmuş husûs-ı mezbûr hâlen süvârî mukâbelecisi olub Rumeli cânibinden mütevârî defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühûye havâle olundukda kazâ-i mezbûrun bundan akdem vârid olan bir kıta defterinde iki yüz yedi senesi evâil-i Saferinden sene-i mezbûr Zilhiccesi gâyetine gelince on mâh zarfında kâffe-i mesârifleri yetmiş bin iki yüz seksen üç kuruşa bâliğ olduğuna ve defter-i mübâyaa yekân imrâr-ı nazar-i im'ân olundukda bazı mesârifât zâid ve kalmış olduğundan isimleri mestûr olarak beş bin yüz kuruş ba'de't-tanzîm meblağ-ı mezbûrun icab ve iktizâ eden kesândan red ve tahsîl ve kazâ-i mezbûrun mesârifât sahîhasına sarf olunmak üzere mahall-i me'mene vaz' ve hıfz ve defter-i ebniyeye îrâd kayd olunmak üzere

mukaddemen bâ takrîr inhâ bulunduğuna binâen bundan akdem emr-i şerif ısdâr olunmuş olmakla tenzîlât-ı mezkûre derûn-ı emr-i âlîde mestûr kesândan red ve tahsîl ve tevzi defterine îrâd kayd olunması ve defter-i mezkûrden ziyâde tevzi ve tahsîl eyledikleri mebâliğ-i vâride inzimâm reddi ve marifetiniz ve marifet-i şer' ve cümle marifetiyle yekân hesapları ru'yet ve dikkat olub sûret-i resminin dersiâdetime celbi zımnında emr-i şerîfîm sudûrunu mîr-i mûmâ iley bâ takrîr ifâde etmekle siz ki vezîr-i müşâr ve Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsiz mübâşir ta'yin olunan Hassa Silahşörlerinden Dellal Paşa Mehmed zîde mecdûhû marifeti vücûh-ı ahâlî marifetiyle yekan hesapları şer'la ru'yet ve alâ vech-i tashîhe defter olunub sûret-i sicillâtıyla dürr-i alıyyeme arz ve i'lâm olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vezîr müşâr ve mûmâ ileyhsiz ber minvâl-i muharrer ve merkûm Memiş ve Yahûdi mesfûrun hasâretleri marifetiniz ve mübâşir-i mûmâ ileyh marifetiyle kemâl-i hakkâniyet vechile birer birer ru'yet ve sıhhati üzere defter olunub keyfiyet-i sûret sicillâtıyla dürr-i alıyyeme arz ve i'lâm ve mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerifîm mantûku üzere amel ve harekete ihtimâm ve hılâf-ı şer' ve müğâyir-i rızâ vaz ve hareketten ittikâ-i tâm olunmak babında. Fi Evâhiri Cemâziyelâhir 208.

Hüküm 22

Lapseki Kâdısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûr sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu câniblerinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdûhû nazar eyledikde iki yüz yedi senesi rûz-ı kasımından sekiz senesi rûz-ı kasımına dek bir senelik on üç bin yüz otuz dört kuruşluk salyân defteri olduğu ve beyaza çekilüb beş bin beş yüz seksen üç kuruş ilâveten memleket masrafı olmakla mim vaz' ve beş bin altmış bir kuruşun dahi mikdârları istiksâr mebâliğ-i merkûmun beş kuruş mahalline vaz'ı için beyhude ziyâde olub ve bin dört yüz otuz altı kuruş dahi bu tarafta tenzîl olunub mâadâ iki bin dört yüz kırk beş kuruş dahi fukarânın borcu olmayan hılâf-ı rızâ zulme mazmûmesi olub ancak ahz edenler zulmen ahz etmiş olmakla muktezâları mâddeleri yerlerine şerhle işâret olunduğu irsâl ve muktezâsıyla amel ve hareket olunmak için tenbîhi hâvî emr-i şerifîm sudûrunu baş defterdârım sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle takrîri mücebince amel olunmak fermânım mücebince tenbîhî muhtevî işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuştur. İmdi mesârif-i ebniyenin gönderilen deftere tatbîkan idâre ve ru'yetle fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve fîmâ ba'd teksîr-i mesârifî rızâ-yı hümâyunum olmadığı ve mahallinde tevzi defteri başka olub dürr-i alıyyeme başkası olarak gönderilmek ve aralıkda tevzi defteri yazılmak ihtimali olursa cesâret edenler ve iğmâz eyleyenler

haklarında vehâmet-i azime derkâr idiği ve defterin dürr-i aliyyeme gelüp gitmesinde bir akçe masraf olmayub ve bundan böyle dahi olmayacağı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimi mutâlaa ve iktizâ edenlere ve sağır ve kebîre i'lâm ve işâat ve mûcebince amel ve hareket ve mesârif-i ebniye gönderilen defter mazmûnu üzere idâre ru'yet-i birle fukarânın teksîr-i mesârifden sıyanetleri vesâilinin istihsâline mübâderet ve iğmâz ve müsâmahadan ve hılâf-ı emru rızâ hareket etmekden himâyet etmek bâbında. Fi Evâhiri Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 12/ Hüküm 23

Sandıklı Kâdisına ve Dürr-i Aliyyemden Zikr-i Âtî Husûsa Mübaşir Tayin ve Tesyîr Olunan Dîvân-ı Hümâyunum Çavuşlarından [boşluk] Zîde Kadruhûye hüküm ki

Memâlik-i mahrûsemde kâin kazâ ve kasabât ve kurâ sekenesinden seferler takrîbiyle esâmisi ve mahalli ma'lûm olmayarak mebâlig-i kesîra tevzi ve tahsîl olunduğundan halleri diğer gün olduğuna tebean fîmâ ba'd her kazânın mesârifâtı rûz-ı kasımdan rûz-ı hıdır ve rûz-ı hıdır rûz-ı kasıma tahsîs-i birle mahalleri ve ne mikdar verildiği beyan olunarak tevzi defterleri beher altı ayda bir dürr-i aliyyeme gönderilmek hususu bundan akdemce Anadolu ve Rumelinin ... vesâir muktezî olan mahallere evâmir-i şerîfem neşriyle tenbih ve tekid olunmuş idi. El-hâletü hâzihî karîb ve baîd kazâlar defâtiri bir taraftan dürr-i aliyyeme vürûd-ı birle nâzırları marifetiyle iktizâsına göre tanzım olunmakda olmakla ve Sandıklı Kazâsının el-yevm salyân defteri vârid olmamakla kâza-i mezbûrun dahi sicill-i mahfûzu ve salyân defterinin serîan dersâdetime celbi hususuna irâde-i aliyyem taalluk etmekle sen ki çavuş-ı mûmâ ileyhsin hâssaten bu hususa memur olmakla heman dürr-i aliyyeme hareket ve serîan Sandıklı mahkemesine varub nüzûl eylediğin gibi mahkeme sicillini ve salyân defterini Mevlânâ-yı mûmâ ileyh tahrîr itdirüb ahz ve derhal dürr-i aliyyeme avdet ve insîrat-i dâmen-i dermeyân-ı gayret eylemek fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve tekid i'tâ olunmuştur. İmdi seni bu hususa tayin ve tesyîrdan murâd senden sadâkat ve istikâmet ve me'mûlüne mebnî olmakla hılâf-ı tenbih bir güne kusûr ve hareketin zuhûr etmek ihtimâli olursa sonra cevâba kâdir olamayub hakkından gelineceği ma'lûmun oldukda ber vech-i muharrer heman dürr-i aliyyeme hareket ve serîan kazâ-i mezbûre varub mahkemeye nâzil olduğun sâatde sicilli ve salyân defterini Mevlânâ-yı mûmâ ileyhe tahrîr itdirüb ahz ve derhâl dürr-i aliyyeme avdet eyleyüb tehir ve teveffuktan hazer ve mücânebet ve bir vakit me'mûl-i ifâ-yı me'mûriyetine sa'y ve gayret eylesin. Senki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin sen dahi işbu emr-i şerîfimle mübaşir-i mûmâ ileyh mahkemeye nâzil olduğu sâatde berminvâl-i muharrer

mahkeme sicillini ve salyân defterini memhûran mübâşir-i mûmâ ileyhe teslim ve dürr-i aliyyeme tesyîre kemâl-i ikdâm ve hılâf-ı rızâ ve kusûr ve hareketten mübâadet eylemen babında. Fi Evâhiri Cemâziyelâhir 208.

Bir sûreti Eğirdir Kâdısına ve Çavuşa gönderilmek...

Hüküm 24

Beğşehir Fenar Mollasına ve Dergâh-ı Muallâm Kapıcıbaşlarından Olub Husûs-ı Âtîye Mukaddemen Mübâşir Tayin Olunan Hacı İsmail Dâme Mecdühûye hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bundan akdem tevzi defterleri vürûd idüb lede'l-nazar hadd-i i'tidâlden hâric olan on dört bin yüz seksen kuruş tenzîl ve mübhem ve mahall-i sarfî nâ ma'lûm olan doksan altı bin on üç buçuk kuruş tanzîm ile mebâlig-i mezbûre kazâ-i mezbûrun vücûh-ı a'yân olan Kapıcıbaşı Mehmed'in ve kethüdâsı Kavukçu oğlu ve Osman Paşa zâde Zeynelabidin Beğ vesâir emvâl-i fukarâyı iksâ meblağ edenlerden marifetiniz ile tahsîl ve mesârif-i ebniyeye sarf için bedel-i ... vaz ve hıfz olunmasını carvi mukaddemen ve mebâlig-i mezkûre gûyâ mesârifât-ı sahîhadan olduğu ve merkûmların zimmetlerinde bir akçe olduğu beyanıyla mebâlig-i merkûmenin afvı hususunu müsted'î bundan akdemce tahrîrât vürûduna mebnî adem-i işgâ ile tekid ve tahziri muhtevî muahharan emr-i şerîfim ısdâr olunub mefhûm-ı evâmîr-i şerîfemden irâde-i hüsrevâneme her ne kadar meczûm ise dahi memâlik-i mahrûsemde vâki' kazâların tevzi defterlerinin dürr-i aliyyeme celbii ve lede'n-nazar hadd-i i'tidâlden hâric ve mahall-i sarfî mechûl olan mebâligin istirdâdıyla fukarânın istirahatı ittifâk-ı ârâ ile karargâr olan mevâddan olub o mekûle tenzîl ve tanzîm olunan mebâligin istirdâdından sarf-ı enzâr olunması mahal olmakla mukaddemen sâdır olan evâmîr-i şerîfem mücebince gerek tenzîl olunan on dört bin yüz seksen kuruşun ve gerek ashâbının on üç buçuk kuruşun tamamen tahsîl ve fukarâya reddiyle infâz-ı emr ve icrâ-yı irâde-i şâhânem müsâade olunmak için tekidi muhtevî be-tekrâr emr-i şerîfim sâdır olmuş idi. Bu defa dahi tarafınızdan darsââdetime vârid olan iğlâm ve tahrîrât-ı merkûmenin emr-i şerîf-i merkûmun vusûlünde ve kazâ-i merkûm müstağni a'yân olmayub iktizâ eden umûr ve dâyni ashâb-ı alâka hasebî idâre ve sarfî lazım gelen mesârifât-ı belde cümle ashâb-ı alâka marifetiyle bir mahalden isti'zân ve hîn-i tevzi'de deftere idhâl olunmak âdet-i beldeye bahisle mebâlig-i merkûmenin tahsîlinden afv istid'â olunması mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mücebince amel olunmak fermânım olmağın tekiden ve isti'câlen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi mukaddem ve muahhar sâdır olan emr-i şerîfim mantûku üzere meblağ-ı mezkûre mîr-i mûmâ ileyhden vesâir lâzım gelenlerden tahsîli hasren ve kat'an

matlûb olduğu ve bir akçesinin afvı muhal idiği ve imrâr-ı vakit olunmak ve yine a'zâr ve ... şâmil tahrîrât vârid olmak ihtimâli olursa bu bâbta sizin iğmâz ve rehâvet-i kâtıaya mebnî ve riâyet-i hâtır ve gönle riâyetinize haml olunub hakkınızda vehâmet-i azîmeyi müstelzim olacağı siz ki Mevlânâ ve mübâşir-i mûmâ ileyhimâsız ma'lûmunuz oldukda ber minvâl-i muharrer mebâliğ-i mezbûrenin âlâ eyy-i hâl mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i şerîfem mücebince mûmâ ileyhimden ve sâir iktizâ edenlerden tamamen ve serîan tahsîl ve fukarânın mesârif-i ebniyesine sarf için me'men mahalle vaz' ve hıfız-ı birle icrâ-yı emr-i şerîfime dikkat ve bundan sonra tehiri ve sû-i zannı mûcib olur hâlât ve harekât vukûunu ve tahrîrât-ı bîhâl irsâliyle izâ-i vakti tecvîz ile mazhar-ı vehâmet olmakdan mücânebet ve mebâliğin tahsîl ve istirdâdını i'lâm ve inhâya müsâraat eylemeniz babında. Fi Evâhiri Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 13/ Hüküm 25

Demirhisar Kâdısına hüküm ki

Demirhisar kazâsının bundan akdem vârid olan bir kıt'a salyân defterinde bin iki yüz yedi senesi rûz-ı kasımından sene-i mezbûr rûz-ı hızır'ına gelince kazâ-i mezbûr müdavinlerinden Abdullah nâm kimesnenin yed ve muvakkatiyle ru'yet olunan kâffe-i mesârifât otuz bir bin beş yüz doksan kuruş ve menzil mesârif-i dahi on bir bin dokuz yüz doksan sekiz kuruş ki cem'an maa mesârif-i menzil kırk iki bin beş yüz seksen sekiz kuruşa bâliğ olduğu ve lede't-tanzım on iki bin yedi yüz on dört buçuk kuruş merkûm Abdullah'dan vesâir îcâb ve iktizâ edenlerden red ve tahsîl ve kazâ-i mezbûrun ebniye mesârifât-ı sahîhasına sarf olunmak üzere mahal-i me'mene vaz' ve hıfz olunmasını lâzımeden idiği Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Süvari mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû bâ takrir ifâde eylediğine binâen takrîr-i mücebince sâdır olan emr-i şerîfim mübâşir-i yediyle lede't-tevârüd mesârifât-ı mezkûre cümle marifeti ile sarf olunmuş olduğundan bahisle imtisâlen lil-emr meblağ-ı mezbûru merkûm Abdullah ber müceb-i emr-i âli tamamen red ve mesârif-i ebniyeye sarf etmekle müteahhid olduğu bu defa vârid olan i'lâmda derc ve tasdîr ve bir kıt'a salyân defteri dahi tesyîr olunmuş husûs-ı mezbûr süvârî mukabelecisi mîr-i mûmâ ileyhe lede'l-havale ve meblağ-ı mezbûr el-yevm merkûm Abdullah'ın zimmetinde olduğu ve rûz-ı hızırdan rûz-ı kasıma gelince olan mesârifleri yirmi bin sekiz yüz yirmi altı kuruşa bâliğ olub tanzîm ve tenzil kabûl eder mâdde olmadığı bâlâda beyan olunduğu üzere tenzîlât-ı mezbûre merkûm Abdullah'ın zimmetinde kaldığı ve bu defa varid olan defterleri mesârifâtından derd-i nihâde olursa defter-i mezbûr mücebince tevzi olunan mebâliğ şimdîye dek nısfından

ziyadesi tahsîl olunmuş olduğu ve merkûmun meblağ-ı mezkûru bu defa vârid olan deftere irad kayd eylediği mücerred irtikâbından neş'et etmiş olduğu ve âşikâr idiği beyânıyla meblağ-ı mezbûr merkûm Abdullah'dan alâ eyy-i hâl tahsîl ve ebniye defterlerine îrâd ve kayd olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve tahzîran işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi bâlâda beyan olunduğu vechile mukaddemen tenzîl olunan meblağ-ı mezbûr merkûm Abdullah'dan tamamen tahsîli matlub olduğu ve meblağ-ı mezbûru bundan sonra dahi îrâd kayd eylemez ise merkûm alâ eyy-i hâl tenzîl olunacağı mukarrer idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mefhûm-ı emr-i münîfi merkûm Abdullah vesâirlere ifâde-i birle tenzîl olunan meblağ-ı mezbûrun mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince bi-eyy-i hâl tahsîl ve mesârif-i ebniyeye sarf olunmak için mahall-i me'mene vaz ve hıfz olunmak ve fukarâ mesârifinin taklîlinden iğmâz ve kusûr olunmamak bâbında. Fi Evâhiri Cemâziyelâhir 208.

Hüküm 26

İzmir Nâibine hüküm ki

Medîne-i İzmir'in bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikde iki yüz yedi senesi Zilkadesi evâsıtından iki yüz yedi senesi Cemâziyelulâsının on beşinci gününe gelinceye Medîne-i İzmir'in altı aylık memleket masrafı defteri olub mesârifât-ı mezkûre altmış dört bin altı yüz otuz altı buçuk kuruşa bâliğ olduğunu ve geçen senenin nâ tevzi kalan mürâbahalı deyn memleket için yetmiş bir bin iki yüz yirmi bir buçuk kuruş olmakdan nâşi min haysü'l-mecmu' yüz otuz beş bin sekiz yüz elli kuruşdan işbu rûz-ı kasım tevziinden kırk üç bin yüz on bir kuruş tevzi-i birle kûsûr doksan iki bin yedi yüz kırk yedi kuruşa rûz-ı hızır tevziine tehir olunmuş olduğu tashih ve tahfîfi muktezî mevâridin iktizâsına göre tahfîfine ibtidâr olunduğu beyanıyla şimdilik tertib olunan defterden beyan olunduğu vechile yedi bin iki yüz seksen kuruşun bi-eyyi hâl icab ve iktizâ edenlerden tahsîl ve rûz-ı hızır tevziine tehir olunan sâbıkû'z-zikir doksan iki bin yedi yüz kırk iki kuruş mahsûben fukarânın mürâbahalı borcuna edâ ettirilmek ve sûret-i defter dahi mahalline irsâl olunmak için tenbîhi hâvî emr-i şerîfim sudûrunu bâş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın hâssaten işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sûret-i defter maan [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi Mesârifât-ı mezkûreden tashîhi muktezî mevârid tahkîk olunmakda idiği ve ber minvâl-i muharrer

munzam defterin sûreti irsâl olunduğu ve tanzîm olunan meblağ-ı mezbûrun lazım gelenlerden marifet-i şer'le tahsîli ve fukarânın ebniye tevziine irad kayd olunması ve fukarâ masârifinin taklîli matlûb olduğu ve fukarânın mesârif-i kesîreye ibtilâ olmalarına rızâ-yı hümâyûn olmadiğı ve defterin dürr-i aliyyeme gelüp gitmesinde bir akçe masraf olmadiğı ve bundan böyle dahi olmayacağı ve fukarâdan akçe alınmaması mültezem idiğı ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket mürtekib olanlara mûcib-i vehâmet olacağı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i meşrûh yedi bin altı yüz seksen kuruşun marifetin ve mübâşir mûmâ ileyh marifetiyle icab ve iktizâ edenlerden bi-eyyi hâl tahsîl ve rûz-ı hızır tevziine tehir olunan meblağ-ı mezkûreye mahsûb ve mesârif-i fukarâ tahkîk olunmak ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket vukûu tecviz olunmamak babında. Evâhiri Cemâziyelâhir 208.

Hüküm 27

İzmir Nâibine Hüküm ki

Medîne-i İzmir'in iki yüz yedi senesi Zilkadesi evâsıtından iki yüz sekiz senesi Cemâziyelûlâsının on beşinci gününe dek altı aylık vârid olan mesârif defterine sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû lede'n-nazar bu defa tevzi eyledikleri kırk üç bin yüz on bir kuruş fukarâ milel-i selâseden istikrâz olunmuş mürâbahalu akçe olmakdan nâşi mevâdd-ı sâirenin tashîh ve tahfîfine talik ile bu akçenin tahsîli tehir olundukça mürâbahası hucetinden fukarâ mutazarrar olacakları mevâdd-ı mütehakkıkadan ve bir gûn evvel tahsîl ve düyûn fukarâyâ teslim ettirilmesi lâzımeden olduğu ve tashîhi muktezî mevâd ve ba'de ez în tahkîk ve ifâde olunacağı beyanıyla günden güne mürâbaha tedâbiri hesâratından fukarâyı tahlîs zımnında tevzi olunmuş olan sâbıku'l-zikir kırk üç bin yüz on bir kuruşun bir gûn akdem tahsîl ve mürâbahalu düyûna edâ ettirilmesi için emr-i şerîfim sudûrunu baş defterdar-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr etmekle vecch-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi sâbıku'z-zikir kırk üç bin yüz on bir kuruşun tahsîli tabîat-ı maslahatdan bulunduğu ve iktizâ eden tenbîhât-ı diğeri emr-i şerîfimde derc ve testîr kılındığı ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet vukûuna rızâ-yı hümâyûn olmadiğı ma'lûmun oldukda sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ber minvâl-i muharrer bu defa tevzi olunan meblağ-ı mezkûre marifetinle yerlü yerinden tahsîl ve mürâbahalu düyûna edâ olunmak ve fukarâdan hizmet-i mübâşeriyye nâmı vesâir bahane ile akçe mutâlebe ve ahz olunmamak babında. Evâhiri Cemâziyelâhir 208.

Sayfa 14/ Hüküm 28

Çatalca Kazâsı nâibine Hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle hâlen süvâri mukâbelecisi olub Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa defter-i mezkûre nazar eyledikde bin iki yüz yedi senes rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına gelince kazâ-i mezbûrun vâki olan mesârif-i elli üç bin sekiz yüz seksen sekiz kuruşa bâliğ olub mesârifât-ı mezkûre vech-i i'tidâlden baîd olmayub fakat hazînece ... mesârifinden yalnız yüz kuruşunun tenzili iktizâ edildiği ve bundan akdem vârid olub tanzim olunan defterlerden tenzîl ve fukarâya reddi iktizâ eden mebâliğ-i ma'lûmeden vücûh-ı belde olan Emin Beğ nâm ahâliden matlûbu olan mübâyaa mahsûb olunandan mâadâ marifet-i şer' ve ta'yîn olunan mübâşir marifetiyle a'yân-ı merkûmdan tahsîl ve mahall-i me'mene vaz ve hıfz olunmuş olan üç bin beş yüz otuz buçuk kuruş ve demir mübâyaa mîrisinden yine merkûm zimmetinde olan beş yüz yetmiş beş kuruş ve bu defa tenzîl iktizâ eden sâbıkul-zikr yüz kuruş ki cem'an dört bin iki yüz beş buçuk kuruşa bâliğ olmuş olduğunu beyân-ı birle mesârif-i ebniyelerine akçe murâbahası verilmek için meblağ-ı mezbûr marifet-i şer' ve cümle marifetiyle merkûm Emin Beğ'e teslim ve defter-i ebniyelerine irad kayd ve sûret-i nizâmı dürr-i aliyyeye arz ve i'lâm olunmak ve bundan böyle dahi fukarâ teksîrden himâyet ve sıyânet kılınmak için tenbihi hâvi emr-i şerîfim sudûrunu mîri mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhi muhtevî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ırsâl olunmuşdur. İmdi mebâliğ-i merkûmenin mesârif-i ebniye defterine irad kayd olunması ve fukarâ mesârifinin taklili matlub olduğu ve mukaddem bu bâbda tenbîhâtı müştemil sâdır olan emr-i şerîfim mûcib ve muktezâsıyla amel ve hareket ve hılâfından mücânebet olunması mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer dört bin iki yüz beş buçuk kuruşun marifet-i şer' ve cümle marifetiyle mîr-i merkûm teslim ve fukarânın ebniye mesârine irad kayd ve sûret-i nizâm dürr-i aliyyeme i'lâm ve fîmâ ba'd dahi fukarâ teksîr-i mesârifden sıyânet ve hılâf-ı emr u rızâ hâlet vukûu tecvizden mücânebet olunmak babında. Evâhiri Cemâziyelâhir 208.

Hüküm 29

Balakâbâd Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıt'a salyân defteri vürûd etmekle sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû

defter-i mezkûre nazar eyledikde iki yüz yedi senesi Zilkadesi evâilinden iki yüz sekiz senesi Cemâziyelevâhîrinin evâsitan değin yedi aylıktan ziyâdece kazâi mezbûrun mesârîfî dört yüz yetmiş dört kuruşa bâliğ olduğunu ve beyaza çekilüb iki bin yedi yüz seksen dört kuruş müsâmaha kabûl eder mesârîf memleketden olmakla mîm vaz ve yüz yetmiş beş kuruş ... istirdâdî iktizâ etmekle tahsili için mâddeleri bâlâsına şerhle işâret olunub ve bin yedi yüz altmış bir kuruş dahi bazen mevâdd-ı memnûadan ve bazen istiksâr olunur mesârîfden olmakla bundan böyle o mekûle mesârîf iktizâ ettikde ne gûne amel ve hareket olunması lâzım geleceği kezâlik şerhle şerh verilüb ve bin yedi yüz elli dört kuruşluk mesârîfden dahi dört yüz elli dokuz kuruş tenzîl ve bin iki yüz doksan beş kuruş mahsûb kılındığını beyan-ı birle defter-i mezkûrun sûreti ihrâc ve mahalline irsâl ve muktezâsıyla amel ve mukaddemen bu bâbda sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince hareket olunmak için tenbîhî hâvî emr-i şerîfim sudûrunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh â takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhi muhtevî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuştur. İmdi gönderilen defter nâtik olduğu ve mukaddemce sâdır olan emr-i şerîfim mantûku üzere amel ve hareket ve mesârîf-i ebniyenin taklîli ile fukarâ teksîr-i mesârîfden sıyânet olunmak matlûb ve mültezem olduğu ve defter gelüb gitmesinde bir akçe masraf olmadığı ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket vukûu mürtekib olanlara ve rehâvet ve iğmâz idenlere müstelzim-i vehâmet idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mefhûm-ı emr-i şerîfimi mütâlâa ve iktizâ edenlere ve sağır ve kebîre i'lâm ve işâat ve muaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerîfimin infâz ve icrâsıyla fukarânın fîmâ ba'd kesret-i mesârîfden sıyânetleri hususuna ihtimâm ve dikkat ve hılâdî hareket etmekden ve ettirmekden mücânebet olunmak babında. Evâhiri Cemâziyelâhir 208.

Hüküm 30

Mudanya Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikde bin iki yüz yedi senesi Zilhiccesinden iki yüz yedi senesi Cemâziyelûlâsı gâyetine gelince kazâ-i mezbûrun altı aylık dört bin sekiz yüz otuz dokuz kuruşluk salyân defteri olduğunu ve sene-i sâbıkada bir yıllık menzil masrafları beş bin kuruş iken bu bâbda sünûh iden tenbîhâtı mebnî defter-i mezkûrda altı aylık menzil masrafları üç buçuk kese akçeye bâliğ olmakla bu sûretde bir senelik yedi kese idüb sâbıkından sülûsü mikdarı dûn olmak iktizâ idüb ancak bu dahi hadd-i i'tidâlden ziyâde olmakla bir senelik ber

herhal beş keseye ve dahi noksan idâre olmasının çaresini bulmaları için bu defa tenbîh ve tekid olunmak lazımeden idiğini ve mesârif-i saire-i memleket dahi ilticâ eden üç bin altmış yedi kuruşa bâliğ olmakdan nâşi ânın dahi bin üç yüz elli kuruşa düyûn mecrâsına ... ve kat'îye bedeli olmakla tekâlif-i mîriyeden olub ol dahi ferd-i nihâde oldukda altı aylık mesârif-i müteferrika-i memleket maa hızıriyye bin yedi yüz on kuruş olacağını ve bunun dahi içinde hadd-i lâyıkindan ziyâde verilmesi bazı tatar hizmetlerden ve mesârif-i saire olması mesârif-i sahîha memleket gayr-ı ez mezâsına ve menzil beş altı yüz kuruşdan ibâre olacağını beyân-ı birle ve fîmâ ba'd hâkim ve vücûh-ı memleket bu mekûle mesârif ziyâde dikkat ve ihtimâm idüb emr-i şerîfime muvafık olan mâddeyi eslemiyân-i mübâşirden ve gayrıdan her kim olur ise olsun der akab keyfiyet hâleti darsâdetime tahrîr ve inhâya mübâderet ve bundan sonra tevârüd edecek rûz-ı Hızır deferinden mesârif menzili bin kuruş ve mesârif-i müteferrika-i memleketi bin üç yüz kuruş ittirmeğe ihtimâm ve dikkat eylemek üzere tenbîhâtı hâvî emr-i şerîfim sudurunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhi hâvî emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve bu defa vürüd eden defterden o mekûle mesârif-i ziyâdenin tenzîl olunmaması fîmâ ba'd yine tenbih için müsâmaha kabîlinden olmakla men' ve def'ine gayr-ı müfid madde vukûu saatinde bu tarafa bildirilmeksizin tevzi defterinde böyle ziyâde masraf yazılır ise tutulmayub tenzîl olunacağı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfim iktizâ edenlere ve sağır ve kebîre i'lân ve işâat ve mücebiyle amel ve hareket ve hılâf-ı ve rızâ hâlet ve hareket etmekden ve ettirmekten mücânebet olunmak bâbında.

Sayfa 15/ Hüküm 31

Kayseriyye Kazâsı Nâibine

Kazâ-i mezbûrun bir kıta salyân defteri vürüd etmekle defter-i mezkûre sâbıkan baş defterdarım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühü defter-i mezkûreye nazar eyledikde iki yüz yedi senesi rûz-ı Hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına gelince altı aylık mesârif defteri olduğu ve beyaza çekilüb her maddesinin muktezâları bâlâlarına serhle işâret ve tenbîhât-ı lâzîme dahi zîrde gerek tahrîr olunduğunu beyân-ı birle defter-i mezkûrun bir sûretini ihrâc ve mahalline irsâl ve muktezâsıyla amel ve hareket olunmak için tenbîhâtı hâvî emr-i şerîfim sûretini baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhi muhtevî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuşdur.

İmdi gönderilen defter nâtik olduğu ve mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mantûku üzere amel ve hareket ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve fîmâ ba'd teksîr-i mesârifî rızâ-yı hümâyûn olmadiğı ve hılâf-ı rızâ hâlet ve hareketine mebnî şer bulanlar ve iğmâz edenler haklarında vehâmet-i azîme derkâr idiğı ve iş bu defter dahi dürr-i aliyyeme gelip gitmesinde bir akçe mesârif olmayub ve bundan böyle dahi olmayacağı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimi mutâlaa ve iktizâ edenlere ve sağır ve kebîre i'lân ve işâat ve mûcebiyle amel ve hareket ve mesârif-i ebniye gönderilen deftere tatbîk ile irâde ve ru'yet-i birle fukarânın teksîr-i mesârifden sıyânetleri vesâilinin istihsâline mübâderet ve iğmâz ve tesâmuhtan ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekden ve ittirmekden mücânebet eylemek babında. Evâil-i Receb 208.

Hüküm 32

Siroz Kâdısına hüküm ki

Siroz kazâsının bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre hâlen süvâri mukâbelecisi ve Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühû nazar eyledikde bin iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına gelince kazâ-i mezbûrun vuku'yafta olan min haysü'l-mecmu' mesârifî altmış bin iki yüz yirmi beş kuruşa bâliğ olduğu ve meblağ-ı mezbûrun on iki bin beş yüz kuruşa halen Silistre vâlisi Vezir Hasan Paşa'nın mukaddemen Siroz a'yânı hengâmında ahâli-i kazânın verdikleri deyne temessükü mûcebince bundan akdem lede'l-istid'â bâ emr-i âlî mevâlî ta'yîni ile ber nehc-i şer'î tecdîd-i temessük olunub iş bu rûz-ı kasıma değin imhâl olunmuş olan meblağ idiğini ve kûsûr kırk yedi bin yedi yüz yirmi beş kuruşa dahi ekseri dağı eşkıyâsı masrafı ve devlet-i aliyyeden bil-iktizâ tevârûd eden mübâşirât ve bendegân-ı sâire ve mesârifât-ı müteferrika-i memleketden ibâret olub tanzîm ve tenzîl kabul eder mevâd olmayub mesârifât ve tevziâtı fi'l-hakîka defter-i mezkûr mûcebince ise hadd-i i'tidâlden ba'îd olmadığını beyân-ı birle ol bâbda emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdî mesârifât defter-i mezkûr mantûku üzere olduğu ve tevzi ve tahsîl olunmadığı halde mükerrer ve ziyâde tevzi ve tahsilden hazer olunarak tevziine ruhsat verildiğı ve fukarânın teksîr-i mesârifden sıyânetleri mültezem idiğı ve bu bâbda tenbîhât ve tehdîdât mukaddemen ısdâr olunan evâmir-i şerîfemde derc ve testîr olunmuş olmakla mûceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve hılâfindan mücânebet olunmak matlûb olduğu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve

mesârif-i fukarânın taklîli ile perişanilerini mûcib hâlâtın istihsâlinden mübâderet ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekden ve ettirmekden mübâadet olunmak babında. Evâil-i Receb 208.

Sayfa 16/ Hüküm 33

Nevâhi-i Yanbolu Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre hâlen süvâric mukâbecisi olub Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühû nazar eyledikde Nevâhi-i Yanbolu kazâsının bin iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına gelince altı mâh müddet kâffe-i mesârifâtı on iki bin beş yüz kırk dokuz buçuk kuruşa bâliğ olduğu ve ekserî mesârifî Silistre vâlisi Hasan Paşa'nın me'kûlâtlarından başka nakden aldığı dahi üç bin kuruşu mütefâvit ve kûsûru dahi dağlı eşkıyâsının def'i için tedârik eyledikleri sekban ulûfesi ve mübâşirât hizmetleri idiğini ve bundan böyle olacak mesârifât-ı müteferrikaları için dahi sermaye olarak bin sekiz yüz kuruşunu idhâl-i defter olunmuş olduğu ve hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığını ve ancak kura be-kura vaz-ı defter olduğundan ve isim ve şöretleri olmadığından kime sarf olduğu ve defteri derûnunda bendegân için kezâ beygirleri mesârifî kayd olunmuşken tekrar menzil için dahi beş yüz kuruşu tevzîa idhâl eylemeleriyle meblağ-ı mezkûr ziyâde görüldüğünü ve ücret-i a'yâniyye olarak altı ayda bin yüz kuruş dahi vaz-ı ları had-i i'tidâlden ba'id olmaktan nâşi emsâline kıyâsen kazâ-i mezbûrun a'yânına beher mâh yetmiş beş kuruştan altı ayda dört yüz elli kuruş kadr-i kifâyede olmakla bin yüz kuruştan altı yüz elli kuruşun hatâ ve tenzîl lazım geldiğini beyân-ı birle bundan böyle olacak mesârifât-ı müteferrikaları için sermaye olarak vaz eyledikleri bin sekiz yüz kuruş üzerine altı yüz elli kuruş dahi zam ile cem'an iki bin dört yüz elli kuruşu mesârifât-ı sahîha ebniye sarf için defter-i ebniyeye irad kayd olunmak ve kurânın mesârifâtı isim ve şöretleriyle tahrîr olunmak için tenbîhi hâvi işbu emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi fukarâ mesârifinin taklîli ve mesârif-i zarûriyyenin kimden olduğu ve kime verildiği ve ne mikdar idiği tafsîlen bilinmesi matlûb olduğu ve kazâ-i mezbûr a'yânı olan kimesneye umûr-ı vilâyeti sadâkat üzere ru'yet etmek için altı ayda dört yüz elli kuruş tayin olduğu ve mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmîr-i şerîfeme muğâyir hâlet ve hareket vukûuna rızâ-yı hümayunum olmadığı ve işbu defterin dahi dürr-i aliyyeme gelip gitmesinde bir akçe masraf olmayub ve bundan böyle dahi olmayacağı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhysin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve meblağ-ı mezbûr iki bin dört yüz elli kuruşun mesârif-i ebniye

defterine irad kayd olunmasına dikkat ve fukarâ teksîr-i mesârifden sıyânet ve kurâ mesârifinin isim ve şöhetleriyle ber vech-i izah tahrîr ettirilmesine mübâdere ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket etmekden ve ettirmekten mücânebet olunmak babında. Evâil-i Receb 208.

Hüküm 34

Ankara Kazâsı Nâibine ve Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyunumdan Hûsûs-ı âtiye Mübâşir Tayin Olunan Ahmed Nâfız Zîde Mecdühûye ve Ankara Sancağı Mutesellimine Zîde Kadrühüme hüküm ki

Memâlik-i mahrûsede kâin kazâ ve kasabât ve nevâhi ve kurânın ahâlilerine süferâ takrîbiyle ismi ve mahalli nâ ma'lûm olarak mebâlig-i vâfire tevzi olunduğundan ahâli-i fukarâ mübtelâ-yı envâ-ı hasâr oldukları cihetten fîmâ ba'd bir kazânın mesârif-i tevzîâtı senede iki defaya tahsîs olunmak ve aralıkda başka defter tertîb ve tevzi' olunmamak yani rûz-ı hızırdan rûz-ı kasıma ve rûz-ı kasımdan rûz-ı hızıra gelince altı ayda bir defa mesârif defteri ismi ve mahalli ne mikdar verildiği tarihiyle tertib ve sûret-i defter dürr-i aliyyeme tesyîr olunmak hususunu mukaddemen neşr-i evâmîr ile cümleye tenbih ve Ayaş kazâsının kaç senelik seyhinin dürr-i aliyyeme celbi zımından mukaddemce bil-iddiâ tenkîd olunmuş idi. Sen ki Ankara Nâibi mûmâ ileyhsin bu defa Dersaâdetime vârid olan i'lâmında Ankara kazâsı muzâfâtından Ayaş ve Yabanâbâd ve Suriye ve Çubukâbâd ve Mürtezââbâd kazâları salyân defterlerine hılâf-ı emr-i şerîf kendi nefisleri için mebâlig-i vâfire zam ve bir senede birkaç defa tevzi ile fukarâya zulm ve teaddî eyledikleri ve defterlerini dürr-i aliyyeme irsâl eyledikleri tahrîr ve inhâ ve dahi mebâliğin kazâ-i mezbûre ahyârlânın ru'yetine hesâb mesârif-i sahîhanın ahâli ihracı zımında ve kürsiy-yi memleket olan Ankara'ya ihzârları bâbına emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmuş ve husûs-ı mezbûr sâbık baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû'ye havâle olundukda kazâ-i mezbûrdan henüz defter vârid olduğundan gayrî Ayaş kazâsının bundan akdem sâdır olan emr-i şerîf mücebince mecelle celb olduğuna ve a'yânların fesad ve mel'anetleri dâir olduğuna mebni ve zimmetlerinde tahakkuk eden hukûk-ı fukarânın ber vech-i sühûlet tahsîli mülâhazasına mübtênî keyfiyet dergâh-ı muallâm kapıcı başlarından Cebbarzâde Mir Süleyman dâme mecdühûden mukaddemce isti'lâm olduğu ve henüz cevabı vârid olmadığını ve mâadâ kazâların ahvâli Ayaş'a kıyas olunacağı ve mazmûn-ı i'lâm nefsi emirde muvâfık idiği beyân-ı birle zikr olunan beş kazânın muhtarlarının marifet-i şer ve mübâşir marifetiyle medîne-i Ankara mahkemesinde muhâsebeleri ru'yet olunmak için

Ankara mütesellimine başka ve mübâşir ve mütesellim-i mûmâ ileyhimânın tediye-i umûr me'mûre ile in'ikâd-ı emr-i âliye ihtimâm etmek üzere kapıcı başı mumailleyhe başka ısdâr olunub ve mübâşir-i mûmâ ileyhim hizmet-i mübâşiriyye ve taayyünâtı ve kapucu başı mûmâ ileyhim hasbe'l-iktizâ tayin edeceği adamların taayyünât ve mesârifât-ı sâireleri bu âna dek defter irsâline betâet ve adem-i itâat töhmetiyle münhem olan kazâ-i mezbûre a'yânların kendilerinden alıverilmek ve gerek Ankara ve gerek kazâ-i mezkûre defatirine derc ve idhâl itdirilmek ve ahâli-i bir defadan mikdarı zulm ve teaddî vukûa gelmek ve hesapları ru'yet olunamayan a'yânların zimmetlerine zuhûr eden hakk-ı fukarâ bilâ noksan ashabına istirdâdı vesâilinin istihsâline fukarâ himâyet ve sıyânet olunmak babında emr-i şerîfim sudûrunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle mübâşir-i mûmâ ileyh marifetiyle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdî bâlâda beyan olunduğu üzere mukaddemen neşr-i evâmîr ile cümleye tenbih olunmaktan maksut ne mahalle ve ne mikdar verildiğini bilmek ve hadd-i i'tidâlden ziyâde olunan fukarâyâ red olunmak ve fukarâ mesârifinin taklîli ve bu mekûle mutâlebeden sıyânetleri irâdesine mebnî olduğu ve kazâ-i merkûmenin şimdiye dek salyân defterlerinin adem-i vürûdu a'yânlarının irtikaplarından nâşi idiğinde şüphe olmadığı ve Ankara mahkemesinde hesapları ru'yet ve zimmetlerinde şer'an sübût olan hukûk-ı fukarâ istirdâd olduğu matlûb olduğu ve teshîl-i maslahat zımnında ber minvâl-i muharrer Cebbârzâde Mir Mûmâ ileyhe başka emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mûmâ ileyhe tefhîme ve irsâl olduğu sen ki Mevlânâ ve mütesellim-i mûmâ ileyhimâsız ma'lûmunuz oldukda marifetiniz ve mübâşir-i mûmâ ileyh marifeti ve lede'l-hâce mîr mûmâ ileyhimin ikdâm ve ihtimâmıyla sâbıkü'z-zikr beş kazanın salyân defterlerine kendi nefisleri için akçe zam ve idhâl ile ahvâl-i fukarâyı zelil edenler her kimler ise Ankara'ya ihzâr ve kazâ-i merkûme ahâlilerinin vekilleri hâzır oldukları halde hesapları ru'yet ve şer'an zimmetlerinde sâbit ve mütehakkık olan mebâliğ tamâmen tahsîl ve ashâbına red ve teslîm ve keyfiyet alâ hakîkatî'l-hâl dürr-i aliyeye tahrîr olunmasına ve mübâşir-i mûmâ ileyhin hizmet-i mübâşiriyye ve taayyünâtî ve mîr mûmâ ileyhin tarafından müteayyen adamların kezâlik teayyünât ve mesârifleri ber vech-i muharrer mürtekeb-i töhmet olan adamların kendilerinden alınub verilmesine fukarâdan bir akçe mütâlebe ahz olunmamasına ihtimâm dikkat ve hilâf-ı emr ve rızâ hâlet ve fukarâyâ bir nevi gadr ve teaddîyi mûcib hareket vukûunu tecvizden mübâadet eylesesiz. Ve sen ki mübâşir-i mûmâ ileyhsin bil-intihâb husûs-ı mezbûre tayin kılınman mücerred senden bu mekûle umûru tahkîk ve tanzîme dirâyet me'mûlüne mebnî icrâ-yı irâde ve inkıyâd-ı emr-i şerîfime dikkat eylemek irâdesine mübtenî olmakla muktezâ-i memûriyetin üzere Ankara cânibine varub mütesellim-i mûmâ ileyh ile bil-müzâkere kazâ-i merkûme ahâlilerinin husamâ-yı şer'îlerinin Ankara'ya ihzârlarına icrâ-yı

emr-i şerîfime mübâderet ve ber vech-i suhûlet ihzarları ve emr-i şerifimin infazı müteassir olduğu halde kuyucubaşı mîr mûmâ ileyhden adam istihdâmıyla tenfîz-i emr-i şerîfime ikdâm ve gayret ve bâlâda muharrer tenbîhât-ı hüsrevâneme münâfî vaz ve hareket etmekden ve ettirmekten sen dahi tehaş ve mücânebet eylemen babında. Evâil-i Receb 208.

Bir sûreti Cebbarzâde Mîr Mûmâ ileyhe ber vech-i meşrûh.

Sayfa 17/ Hüküm 35

Aydos Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre hâlen süvârî mukâbelecisi ve Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mîr Mustafa zîde mecdühû nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına gelince altı mâh müddetde kâffe-i mesârifâtı maa umûr-ı menzil on sekiz bin altı yüz kırk üç buçuk kuruşa bâliğ olduğunu ve mesârifin ekseri turuk-ı devlet-i aliyyeden tevarüd iden mübâşirân hizmetleri ve Silistre vâlisi vezir Hasan Paşa'nın evrak teftişine müteayyen kethüdâsının masrafı ve Edirne Bostancıbaşı marifetiyle eşkıyanın def'i için tedârik eylediği sekbanın ulûfeleri ve bil-muhâfaza Rusya elçisini imrara memur Cermen Sancağı müteselliminin mesârifâtı ve me'kûlâtından ibâret olup mesârifât-ı mezkûreden hatt ve tenzîl kabûl ider mevâddı olmadığı ve ancak hâkimü'l-şer' tahsîs kılınan mesârif-i sahîhanın kuruş bir ziyâde harc-ı imzâ ve harc-ı i'lâmdan olduğundan başka umûr-ı mühimme için verilen i'lâmatından dahi yüz yirmi dört kuruş ahz olunmuş olduğu ve bundan akdem vürûd eden rûz-ı hızır defterlerinde Ratib Efendi'ye beygir baha olarak verilen yüz on kuruş zehâyire mübâşiri Osman Hasekiye dahi verilen beygir baha yüz yirmi beş kuruş ki cem'an iki yüz otuz beş kuruş yine işbu rûz-ı kasım defterine vaz olunmuş idiği ve ücret-i a'yâniyye olarak vaz-ı defter eyledikleri bin kuruşdan dört yüz kuruşun ve hâkimin bir ziyâde harc-ı imzâdan başka aldığı yüz yirmi dört kuruşun ve mükerreren alınan beygir bahası iki yüz otuz beş kuruş ki cem'an bin yüz elli dokuz kuruşun hat ve tenzîli lazım geldiğini beyân-ı birle meblağ-ı mezbûr icab ve iktizâ edenlerden red ve tahsîl ve mahalline vaz' ve defter-i ebniyeye irad kayd olunmak için tenbîhâtı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın tenbihi hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi fukarânın teksîr-i mesârifden sıyânetleri matlub ve tenzîl olunan mebâliğin red ve istirdâdı mültezem olduğu ve a'yân olan kimesneye altı ayda altı yüz kuruş tahsîs kılındığı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ber minvâl-i muharrer tarafından hılâf-ı emr ve rızâ ahz olunan yüz yirmi dört kuruş red ve bâlâda beyan olunduğu üzere tenzîl

olunan mebâliği lâzım gelenlerden istirdad ile mahall-i me'mene vaz ve mesârif-i ebniyeye îrâd kayd olunmasına ihtimâm ve dikkat mesârif-i fukarânın takliline sarf ve sa'y ve gayret ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekden ve ettirmekden hazer ve mücânebet olunmak babında. Evâil-i Receb 208.

Sayfa 18/ Hüküm 36

Tarhâne Kâdısına hüküm ki

Bu defa kazâ-i mezbûrun bir kıta salyân defteri vürûd etmekle sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikte kazâ-i mezbûrun iki yüz yedi senesi Saferu'l-Hayrı evâsıtından iki yüz sekiz senesi Cemâziyelûlâsı evâsıtına gelince on beş aylık olmak üzere on altı bin beş yüz seksen yedi kuruşluk salyân defteri olduğu defter-i mezkûr beyaza çekilüb iktizâ eden tenbîhât ve tenzilâtı mâdde be-mâdde şerhle işâret olunmuş olub gayr-ı ez tenzilât kûsûr kalan on dört bin sekiz yüz otuz dokuz kuruşun tahsiline ruhsat verilmek lâzım geldiğini beyân-ı birle defter-i mezkûrun bir sûreti ihrâc ve mahalline irsâl ve müceb-i iktizâsıyla amel ve hareket olunmak için tenbihi hâvi emr-i şerîfim sudurunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbihen ve i'lâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuştur. İmdi mesârif-i ebniyenin gönderilen deftere tatbîkan idâre ve ru'yetiyle fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve gayr-ı ez tanzîm meblağ-ı mezbûrun tenziline ruhsat verildiği hâkimü's-şer' fîmâ ba'd mesârif-i mürâbahanın kuruş başına harc-ı imzâ nâmıyla birer para tahsîs kılındığı ve umûr-ı kazâyı ber vech-i sadâkat ru'yet eylemek üzere a'yân olan kimesne bir senede kendüye ne mikdar meblağ ile idâre edebiliyor ise cümle beynlerinde tanzim olunub lâkin tevzi ve tahsîl olunmayub mikdârı dürr-i alıyyeme birle ne mikdara ruhsat verilir ise emr-i şerîfim ısdâr olunmak hususuna irâde-i alıyyem taalluk eylediği ve mahallinde tevzi defteri başka dürr-i alıyyeme başkası gönderilmek ve aralıkda tevzi defteri yapılmak tayin ve tahsîs kılınandan ziyâde bir akçe tevzi ve tahsîl olunmak ihtimâli olur ise cesâret edenlerin ve iğmâz eyleyenlerin haklarından gelineceği ve işbu defterin dürr-i alıyyeme gelip gitmesinde bir akçe masraf olmadığı ve bundan böyle dahi olmayacağı ve iki ayda bir defa yani rûz-ı hızırdan rûz-ı kasıma ve rûz-ı kasımdan rûz-ı hızıra gelince mesârif defterinin dürr-i alıyyeme tesyîri mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mefhûm-ı emr-i şerîfimi mütâlâa ve iktizâ edenlere ve sağır ve kebîre i'lân ve işâat ve müceb ve muktezâsıyla

amel ve hareket ve hılâfî hareket etmekden ve ettirilmekden mücânebet olunmak babında. Evâil-i Receb 208.

Hüküm 37

Ezdin Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa iki salyân defteri vürûd etmekle hâlen süvârî mukâbelecisi olub Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühû mezkûra nazar eyledikde bin iki yüz altı senesi rûz-ı kasımından sekiz senesi rûz-ı kasımına gelince kazâ-i mezbûrun bir senede kâffe-i mesârifâtı otuz sekiz bin dört yüz bir buçuk kuruşa bâliğ olduğunu ve mesârifât fi'l-hakîka defâtir-i mezkûre üzere ise hat ve tenzîl olunacak mevâddı olmadığını beyân-ı birle ol bâbda emr-i şerîfim sudûrunu Mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tevzi için ruhsatı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi mesârifât-ı defter-i mezkûr mantûku üzere idiği ve tevzi ve tahsîl olunmuş olduğu hâlet-i tekerrür ve ziyâde tevzi ve tahsîlinden hazer olunarak tevzîine ruhsat verildiği ve fukarânın teksîr-i mesârifden sıyânetleri matlûb mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mücebince fîmâ ba'd mesârif-i kazâ senede iki defaya yani rûz-ı hıızardan rûz-ı kasıma ve rûz-ı kasımdan rûz-ı hıızra gelince altı ayda bir defa tevzi defterimin dersââdete celbi mültezem olduğu ve aralıkda başka tevzi defteri yapılmamak ve dürr-i aliyyeme başkası gönderilib mahallinde başka defter ile tevzi olunmamak matlûb idiği ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet vukûu tecviz olunmak ihtimali olur ise mürtekib olanların ve iğmaz edenlerin haklarından gelineceği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhysin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekten ve ettirilmekten mücânebet eylemen babında. Evâil-i Receb 208.

Sayfa 19/ Hüküm 38

Sofya Mollasına ve Sofya Mütesellimine ve Vücûh-ı âhâliye hüküm ki

Sofya mütesellimi mûmâ ileyhın bu defa vârid olan tahrîrâtında ve Sofya Veroteş'de mütemekkin reâyânın mahzarlarında kazâ-i mezbûrun birkaç seneden beri mesârifî hesap olundukda ve'l-hâlû kesret üzere olduğundan a'yânların mesârifine reâyâ itmî'nân-ı kalb hâsıl edemediklerinden nâşi müstakil a'yâna hâcet olmadığından bahisle fakat erbâb-ı tımar ve zaâmet ve mukâtaât mutasarrıfları taraflarından bir mu'temed kimesne intihab ve ücret ile vilâyet kâtibi nasb ve müteayyen Sofya kazâsının Varoşi kazâsında mütemekkin reâyâdan üç dört vekil nasb ile bundan böyle mesârif-i vilâyeti kâtib nasb olacak kimesne bir defter reâyâ

tarafından tayin olunacak vekiller dahi diğer bir deftere kayd ve hîn-i tevzi'de tarafeynin defterleri ibraz ve lede'l-tatbık gerek ashâb-ı a'lama ve gerek reâyâyâ i'timad geldikten sonra dürr-i aliyyemde nazar olunmak için kâtib-i merkûm kendisi dersaâdetime getirüb takdîm eylemek hususu inhâ ve niyaz olunmuş husûs-ı mezbûr Rumeli kazalarından mütevârid defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa dâme mecdühû'ye havâle olundukda husûs-u mezkûre dâir i'lâm-ı şer'î ve kasaba-i mezkûrede olan vücuh ve ashâb -ı ulûfe ve erbâb-ı tımar ve zeâmetin mahzarları olmadığını istid'âları eğerçi fukarâyâ habêrlü maslahat olub ancak erbâb-ı tımar ve zeâmet ve mukâtaât mutasarrıfları tarafından mu'temed nasb olunacak kâtib ma'lûm olan ve erbâb-ı tımar ve zeâmet ve mukâtaât mutasarrıflarının vürûd eden mezkûr mahzardan haberleri var mıdır meçhûl olduğunu ve ma'lûm olmayan bir mu'temed ile üç dört nefer muktebis reâyâ vekil nasbıyla kurâ ahâlisinden akçe ahz ve belğ eylediklerinden gerek kâtibinden ve gerek vekîl-i mersûmden akçe reddi iktizâ ider ise tahsîli emr-i âli idiğini ve bu husus bu gün tahrîr ve ricâ etmek fukarâdan akçe ekl ve belğ ve bahane-i evâmirde kalmış olan mesârifâtları kâtib-i merkûm ile vekîl-i mersûmlardan suâl olunmuş haberimiz yoktur diyerek hevâ-yı kat'î için olduğunu mülâhazadan baîd olmadığını ve bu sûrette bir kâtib ve üç dört nefer vekîl olacağını beyân-ı birle her mesârifât-ı vücûhun inzimâm-ı ra'y ve marifetleriyle sarf olunmak ve mesâriflerine vâli vekili olan mütesellim dahi nezâret eylemek ve zâid kalmış mesârifleri vâki olur ise vücûhdan red ve tahsîli ve vâli vekili dahi muîn ve muâkab olunmak için tenbîhi hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbih ve tehdîd ve tekidi muhtevî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuş. İmdî fukarânın teksîr-i mesârifdem vikâyeleri ve taklîl-i mesârif ile istihsâl-i refâh halleri matlûb idiği ve altı ayda bir defa yani rûz-ı kasımdan rûz-ı hıdır ve rûz-ı hızırdan rûz-ı kasıma gelince mesârif defterinin dürr-i aliyyeme celbi mültezem olduğu ve emvâl-i fukarânın ekl ve belğa ve aralıkda defter tertîb ve tevzîne ve mahallinde defteri başka ve dürr-i aliyyeme başkası gönderildiğine bir vecihle rızâ-yı hümayunum olmadığı ve zâid ve kalmış mesârif defterlerde meşhûd olur ise vücûh-ı ahâliden tahsîl olunacak ve vâli vekili olan mütesellim mazhar-ı itâb ve ikâb olacağı ma'lumunuz oldukda siz ki Mevlânâ ve mütesellim ve vücûh-ı mûmâ ileyhimsiz mefhûm-ı emr-i şerîfimi mutâlaa-i birle ber minvâl-i muharrer amel vehareket ve kemâl-i ikdâm ve nezâret ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekden ve ettirmekden mücanebet eylemeniz babında. Evâil-i Receb 208.

Hüküm 39

Hotin Kâdisına Hüküm ki

Hâlen Hotin muhâfızı vezirim Paşa ve Hotin defterdârı hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûnumdan Mehmed zîde mecdühûnun bu defa vârid olan tahrîrâtlarında Hotin kazâsının ve bakiyyet-i mesârifâtı defteri bundan akdem dürr-i aliyyeme lede't-takdîm ol bâbda vasâyâ ve tenbâhâtı hâvî sudûr eden emr-i şerîfimin sâbıkı misilli ahalinin külliyetli mesârifî olmadığı ve lede'l-iktizâ muhâfız-ı müşârun ileyh tarafından mesârif ru'yet olunduğu ve müşârun ileyh ber minvâl-i kudûmiyyeden dahi göndermiş olduğu ve ancak on bin kuruş mesârifîyle üç bin kuruş döşeme bahası cem'an on üç bin kuruşun tevzîine müsâraat olunmuş idiği ve hadd-i i'tidâle riâyet olunarak menzil ve mesârifât-ı sâirenin dahi maddeleri beyanıyla defteri tanzîm-i birle cem'an on dokuz bin yüz on beş kuruşa bâliğ olduğu ve israftan olan tevzîin sülûsü mikdâra bâliğ olmadığı inhâ ve ber müceb-i defter meblağ-ı mezbûrun tevziine müsâade ve ruhsatı hâvî emr-i şerif istid'â ve mumzî defteri akdîm ve iştikâ olunmuş husûsı mezbûr hâlen süvâri mukâbelecisi ve Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühûye lede'l-havâle defter-i mezkûre nazar eyledikde hat ve tenzîli kabûl eder mevâdda olmayub ve fil-hakîka israfta olan tevzîi sülûsü mikdâra bâliğ olmadığını erbâb-ı vukûf dahi dermeyân eylediklerini ve nefsül-emr müşârun ileyh vücûh ile fukarâyı sıyânet etmiş olduğu defter-i mezkûrda müstebân olduğu beyân-ı birle meblağ-ı mezkûrun tevziine müsâade ve ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ırsâl olunmuşdur. İmdi ber minvâl-i muharrer defter-i mezkûr mantûku üzere mesârifât-ı mezkûrenin mükerrer ve ziyâde tahsîlinden hazer olunarak marifet-i şer' ve müşârun ileyhın ihtimâm-ı ra'y ve muvaffakiyeti ve defterdâr-ı mûmâ ileyh marifetiyle tevziine ruhsat-ı aliyyem kılındığı ve fukarânın her hâlde teksîr-i mesârifden himâyet ve sıyânetleri matlûb olduğu ve bu bâbda tenbîhât tehdîdât mukaddemen ısdâr olunan emr-i şerîfimde derc ve tasdîr olunmakla müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve hılâfından mücânebet olunmak mültezem-i şâhânem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhısın ma'lûmun oldukda ber vech-i muharrer amel ve hareket ve mesârif-i mezkûrenin tevzîine ve fukarâ mesârifinin taklîli ile ahâlî ve reâyânın refâhetlerini ve serhaddin i'mâlini mûcib vesâir hâlâtın istihsâline mübâderet ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket etmekden ve ettirilmekten mübâadet olunmak babında. Evâil-i Receb 208.

Ermiye Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri tevârüd etmekle defter-i mezkûre Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur hâlen süvâri mukabelecisi Mir Mustafa zîdet mecdühû nazar eyledikde iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına gelince kazâ-i mezbûrun altı mâh müddetde kâffe-i mesârifâtı on altı bin iki yüz yirmi sekiz buçuk kuruşa bâliğ olduğu defter-i mezkûrda münderic mesârifâtdan hata ve tenzîl kabul eder mevâddan olmadığı ve ancak bundan akdem vürûd ve tanzîm olunan rûz-ı hızır masrafına idhâl eyledikleri duhan kimesne masrafı namıyla sekiz yüz kuruş ve hamr ve avak zahîresi için dahi kezâlik sekiz yüz kuruş ve zahîre-i mezkûreler için kocabaşılar mesârifî olarak iki yüz doksan kuruş ve Gure karyesi maktûu olarak müctemi' nâmıyla yedi yüz elli kuruşdan kurâ-i sâireye sirâyet eylememesi için nısfı olan üç yüz yetmiş kuruş karye-i mezbûrdan tahsîl-i birle rûz-ı hızır masrafından ferd-i nihâdesi edilerek tenzîlât-ı mezkûre ki cem'an iki bin iki yüz atmış beş kuruş bu defa vürûd eden deftere irad kayd olunması mukaddemce emr-i âli tenbih olunmuş iken meblağ-ı mezbûr bu defa vârid olan defterde irad kayd olunmamış olduğunu beyân-ı birle tenzîlât iki bin iki yüz altmış beş kuruş icab ve iktizâ edenlerden marifet-i şer'le alâ eyy-i hâl tahsîl ve kazâ-i mezbûrun mesârifât-ı sahîhasına sarf için defter-i ebniyelerine îrad kayd olunmak için tenbih ve tekidi hâvi işbu emr-i şerifim suduriyetini mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın tenbihen ve tekiden işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi ber minvâl-i muharrer mebâliğ-i mezbûrenin mesârif-i fukarâya sarfı için ebniye defterine irad kayd ve fukarâ mesârifâtının takliline himâyet ve sıyânetlerine ihtimâm olunmak matlûb olduğu iğmâz ve tesâmuh misilli hâlet ve hareket vukûuna rızâ-yı hümayunum olmadığı ve bundan sonra dahi iğmâz ve rehâvet ve teksîr-i mesârif-i fukarâya cesâret mürtekeb olanlar ve gaflet edenler haklarında cehâmet-i azîme derkâr idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerifim mücebince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket vukûunu tecvîz ile mazhar-ı itâb olmakdan mücânebet eylemen babında. Evâil-i Receb 208.

Hüküm 41

Malkara Kazası Nâibine hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa Dersââdetim'e vârid olan i'lâmında ve dergâh-ı muallâm gedüklülerinden Hüseyin zîde mecdühûnün arzuhâlinde Malkara kazâsında a'yanlık iddiâsında olan Seyyid Mehmed ve pederi Mesud ve biraderi Osman ve Hacı

Mehmed nâm kimesnelerin ahâli-i kazâ ile hesapları ru'yet olunmak babında muahharan sâdır olan emr-i şerifim Gedüklü-yi mûmâ ileyh mübâşeretiyle kazâ-i mezkûre vâsıl olduğu ve mübâşir-i sâbık Feyzullah zîde mecdühû marifetiyle merkûmûn mahall-i menfâlarına azîmet-i birle Karacabeğ kazâsına vüsûl bulmuşlar iken iâde ve tarafeyn huzûr-ı şer'a ihzâr ettirilüb iki yüz altı senesi zilkadesi evâhirinden yedi senesi zilkadesine gelince bir senelik mesârifleri yirmi beş bin beş yüz doksan sekiz buçuk kuruşdan iki bin yedi yüz doksan kuruş hat ve tenzil olduğu ve Tarnuh Voyvodası Kara Ahmed Haseki'den iki tahvîl mücebince umûr-ı vilâyete sarf için istidâne eyledikleri altı bin kuruşun vakti hulûl edib hâkimü'l-vakt marifetiyle mumzı defter mücebince tahsîl ve Haseki-i merkûma iki bin üç yüz on kuruş teslim ve maadası ahâli-i kazâ zimmetlerinde olduğu ve a'yân-ı sâbık Hasan'dan takallüben ahz olunan defterde dokuz bin beş yüze menzil imdadiyesi dört bin iki yüz cem'an on üç bin yedi yüz kuruşdan beş bin kuruş tahsîl ve sekiz bin yedi yüz kuruşu defterde mezkûr mebâligden havâle olduğu ve tahsîl olunan beş bin kuruşu Çelebi oğlu Seyyid Ahmed ve Piri oğlu İsmail teslim ve sicille kayd ettirildiği ve beyan olunan sekiz bin yedi yüz kuruşdan dahi tahsîl olundukda mahall-i me'mene vaz olunacağı ve bazı kesândan irtişâ ve tahsildâriyye nâmıyla ahz eyledikleri mebâlig-i mezbûru taharrî olundukda müddeiyetleri zuhûr etmemekle merkûmun Seyyid Mehmed ve rüfekâları mahall-i menfâları olan İnebahtı kal'asına ib'âs olundukları tahrîr ve inhâ olunmuş husûs-ı mezbûr Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Süvari mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühûye havâle olundukda husûs-ı mezkûre nizâmet bulmuş madde olub ancak bâlâda muharrer iki yüz altı senesi Zilkadesi evâhirinden senesi hitâmına gelince bir senelik mesârifleri olan yirmi beş bin beş yüz doksan sekiz buçuk kuruşdan hata ve tenzîl olunmuyor deyu tahrir eyledikleri iki bin yedi yüz doksan kuruş tevzi ve tahsîle şuru' eyleyecekleri defter zimmeti tenzîl eylediklerine sûret ile nizâmet olduğu vârid olan tahrîrât ve i'lâmâtdan ma'lûm olunmadığına binâen tekrar i'lâm ve ifhâma muhtac idiği beyanıyla a'yân-ı sâbık Hasan nâm kimesneden alınan defterde dokuz bin dört yüz ve menzil-i imdâdiyyesi dört bin iki yüz cem'an on üç bin yedi yüz kuruşdan tahsîl eyledikleri beş bin kuruşdan mâadâ sekiz bin yedi yüz kuruş dahi marifet-i şer' ve mübâşir-i mûmâ ileyh marifeti ile tahsîl ve mahall- me'mene vaz ve kezâlik sicille kayd olunmuş ve fukarâ-yı raiyyeti teksîr-i mesârifden sıyâneten Gedüklü-yi mûmâ ileyh tahsîl olunan borcun beher on kuruşa birer kuruş hesabınca icab eden tahsildâriyyesi hizmet-i mübâşiriyye olarak meblağ-ı mezkûrdan verilmek üzere emr-i şerifim sudurunu mir mûma ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın tenbihen ve i'lâmen işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi ber minvâl-i muharrer sekiz bin yedi yüz kuruş dahi marifet-i şer' ve mübâşir-i mûmâ ileyh marifeti ile tahsîl ve me'men mahalle vaz ve kezâlik sicille kayd

olunmak ve mübâşir-i mûmâ ileyhin hizmet-i mübâşiriyyesi on kuruşda bir kuruş hesabı üzere lazım gelen tahsildâriyyesi tahsîl olunan meblağ-ı mezbûrdan verilüp fukaradan bir akçe mütâlebe olunmamak ve her halde ahâli teksîr-i mesâriften sıyânet olunmak babında. Fi Evâil-i Receb 208.

Sayfa 21/ Hüküm 42

Keşan Kazası Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tenkîhine memur süvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühü defter-i mezkûre nazar eyledikte iki yüz yedi senesi rûz-ı hıdırından sekiz senesi rûz-ı kasımına gelince kazâ-i mezbûrun altı ay müddet kâffe-i mesârifî on iki bin sekiz yüz yetmiş kuruşa bâliğ olduğu ve mesârif-i mezkûre için mürâbaha nâmıyla yedi yüz on dört kuruş ve sekban ulûfesi ve zâyî olan beygirler bahası ve kazâ vekillerine ve harc-ı imzâ ve mahkeme huddâmına ve ücret-i a'yâna ve Ömer Efendi nâmıyla mebâliğ vaz' olunmuş olduğunu ve vaz' olunan meblağ ki cem'an beş bin dokuz yüz yirmi dokuz kuruş idiğini ve mesârifât-ı mezkûreden derd-i nihâde olunub bâkî kalan mesârifât dahi Beğ'den ahz ve sarf etmeyüb hîn-i iktizâda ahz ve sarf oluna geldiğinden mebâliğ taksîm ile hesâp olundukda altı mâhda dört yüz yirmi altı kuruş iktizâ etmekle yedi yüz on dört kuruşdan iki yüz seksen sekiz kuruşun ve Ömer Efendi nâm kimesneye müsâfirler ve ikrâmiyye nâmıyla vaz' olunan bin kuruşdan beş yüz kuruşun ve ücret-i a'yâniyye olarak altı mâhda üç bin kuruş vasıfları dahi gâyet kalmış ve mücerred a'yânın cem' hizmetinden neş'et etmekte emsâline kıyâsen kazâ-i mezkûr a'yânına dahi beher mâh yüz altmış kuruşdan altı mâhda dokuz yüz kuruş kayd-ı kifâyede olmakla meblağ-ı mezkûrdan dahi iki bin yüz kuruş ki cem'an iki bin sekiz yüz seksen sekiz kuruşun hatâ ve tenzîl lâzım geldiğini ve tenzîlât-ı mezkûrun tahsîl-i mahall-i me'mene vaz'ı için defter-i ebniyeye irad kayd olunmak için tenbîhi hâvi emr-i şerîfim sudûru mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi kazâ-i mezkûr a'yânına altı ayda dokuz yüz kuruş ücret ta'yîn olunduğunu tenzîl olunan meblağın ma'rifet-i şer'le icab edenlerden tahsîl ve mahall-i me'mene vaz'ı ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb ve mültezeme idiğini ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket etmekten ve ettirilmekten mücânebet olunmak babında. Fi Evâil-i Receb 208.

Hüküm 43

Dergâh-ı Muallâm Kapıcıbaşlarından Olub Bundan Akdem Edirneli Mehmed Efendi Muhallefâtına Memur Olan Mir Musa Dâme Mecdühûye hüküm ki

Edirne kazâsının bu defa vârid olan rûz-ı kasım salyân defterinde mahrûse-i Edirne'de müddet-i ikâmetinde kethüdânın ve mirahorun marifetleriyle işciler ve kahveciler ve sayışmancılara ve kethüdâ ve kâtib hizmeti ve Âsitâne'ye gelen tahrîrât hamle sürücüler ve malzeme-i sâire mesârif ve nân-ı azîz ve dakîk-i hâs ve lahm ve pirinç ve rugan-ı sade ve asel ve tuz ve nohud ve nişasta ve bazı müteferrika bakkal esnafından aldığı ecnâs-ı zehâir ve şem' i ruğan ve sebze ve piliç ve kaymak ve kahve ve şeker ve hatab ve tarafından ve a'yân cânibinden devlet-i aliyyeme gelen adamlarına harc-ı râh ve Mehmed Efendi'nin zabt olunan beygirleri Asitâne'ye gelince ve ol tarafda kalanlar fûrûht olunca alınan alef ve samân bahâ ve Mehmed Efendi habse ilkâ olundukda konağı ve sâhilhânesini muhafazaya tayin olunan çukadarlara hizmet olarak cem'an beş bin dört yüz otuz kuruş otuz para idhâl olunmuş olduğunu ve falan adamların harcırahları ve alef ve saman bahâ ve konak ve sâhilhâne muhafazasına tayin olunan çukadarların hizmet ve me'kûlâtı bin iki yüz elli bir kuruş olub mesârif-i mezkûr ahâli-i kazâ mesârifinden ma'dûd olduğundan ve hata ve tenzîl kabûl etmediğinden mesârifât-ı mezkûre beş bin dört yüz otuz kuruş otuz paradan ferd-i nihâde olundukda dört bin yüz yetmiş dokuz kuruş otuz para kaldığını ve sen külliyyetli hizmet-i mübâşiriyye almış olduğuna binâen me'kûlât namıyla mesârifin olan meblâğ-i mezkûr dört bin yüz yetmiş dokuz kuruş mesârifât-ı mezkûreden nısfı olan iki bin doksan kuruşun red ve tahsîli kadar vâfiyede ideceğini Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur hâlen süvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû bâ takrîr ifâde etmekle meblağ-ı mezkûr senden tahsîl ve kazâ-i mezkûrun mesârif-i sahîhasına sarf olunmak için kazâ-i mezkûr a'yânına teslîm olunmak için tenbîhi hâvi emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere amel oluna fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi iki bin doksan kuruşun reddi matlûb olduğu ve meblağ-ı mezbûr fukarânın mesârif-i ebniyesine sarf olunmak için ber minvâl-i muharrer hıfz ettirilmek üzere Edirne kâdısına hitâben sâdır olan emr-i şerîfimde tenbih olunmuş olduğu sen ki mîr mûmâ ileyhsin ma'lûmun olduğda meblağ-ı mezkûrun bir gün evvel red ve teslimi tediye dikkat ve avk ve tehirinden hazer ve mübâadet eylemek babında. Evâil-i Receb 208.

Sayfa 22/ Hüküm 44

Edirne kâdısına hüküm ki

Edirne kazâsının bu defa bir kıt'a salyân defteri vürûd etmekle Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Süvari mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun rûz-ı kasım defteri olub kâffe-i mesârif kırk bin yüz kırk kuruşa bâliğ olmuş olduğu ve meblağ-ı mezbûrun on beş bin dokuz yüz altmış beş buçuk kuruş Rusya elçisinin sekiz gece yol mesârifî ve kûsûru dahi mürûr ve ubûr eden mübâşirân ve mesârifât-ı müteferrika mesârifinden ibâret olub mesârifât-ı mezkûreden hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmayub ancak Mehmed Efendi'nin muhallefâtına memur dergâh-ı muallâm kapıcıbaşlarından Musa Beğ dâme mecdühûnün kethüdâsı ve mirahoru marifetleriyle işçilere ve kahvecilere ve sâyışmancılara ve kethüdâsına ve kâtibine hizmet ve müddet-i ikâmetde Asitâne'ye gelen tahrîrât çamlı sürücülere ve malzeme-i sâire mesârifî ve nân-ı azîz ve dakîk-i hâs ve lahm ve pirinç ve ruğân-ı sade ve asel ve tuz ve nohud ve nişasta ve bazı müteferrika bakkal esnafından aldığı ecnâs-ı zehâir ve şem' i ruğân ve sebze ve piliç ve kaymak ve kahve ve şeker ve hatab ve mîr-i mûmâ ileyhın ve a'yânın devlet-i aliyyeye gelen eminlerine harc-ı râh ve Mehmed Efendi'nin zapt olunan beygirleri âsiyâneye gelince ve o tarafda kalanlar furûhat olunacak olan alef ve saman bahâ ve Mehmed Efendi habse ilkâ olundukda konağı ve sâhilhânesini muhâfazaya tayin olunan çukadarlara hizmet olarak cem'an beş bin dört yüz otuz kuruş otuz paraya bâliğ olub gelen adamların harcırahları ve alef ve saman baha ve konak ve sâhilhâne muhâfazasına tayin eyledikleri çukadarların hizmet ve me'kûlâtları bin iki yüz elli bir kuruş idün mesârif-i mezkûr ahâli-i kazâ mesârifinden ma'dûd olmakla hata ve tenzîl kabûl etmediğinden mesârifât-ı mezkûre beş bin dört yüz otuz kuruş otuz paradan ferd-i nihâde olundukda dört bin yüz yetmiş dokuz kuruş otuz para olub mîr-i mûmâ ileyh külliyyetli hizmet-i mübâşiriyye olmuş olduğuna binâen me'kûlât nâmıyla mesârifî olan meblağ-ı mezkûr dört bin yüz yetmiş dokuz kuruş otuz paranın kendisinden red ve tahsîline irâde-i aliyyem taalluk idüb lâkin mîr-i mûmâ ileyh el-ân devlet-i aliyyem hizmetinde müstahdem olmakla cümlesinin kendisinden reddi münâsib-i mülâhaza olmayub mesârifât-ı mezkûrden nısfı olan iki bin doksan kuruşun mîr-i mûmâ ileyhden red ve tahsîli kadr-i vâfiyede olduğu beyânıyla meblağ-ı mezkûr kendisinden tahsîl ve kazâ-i mezkûrun mesârif-i sahîhasına sarf olunmak için kazâ-i mezkûr a'yânına teslim olunması ve kazâ-i mezkûrun mesârifâtı olan bâlâda mezkûr kırk bir bin yüz kırk kuruşun tevziine müsâade kılınmasını hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarânın kesret-i mesârifden sıyânetleri matlûb olduğu ve kırk bir bin yüz kırk kuruşun tevziine ruhsat verilmediği ve iki bin doksan kuruşun reddi için Kapucubaşı mûmâ ileyhe başka emr-i şerîfle tenbih olduğu ve fukarâdan ziyâde bir akçe tevzi ve

tahsiline rızâ-yı hümâyûn olmadiğı ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket idenler ve ruhsat gösterenler ve iğmâz eyleyenlerin haklarında vehâmet-i azîme derkâr idiğı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimi mutâlaa ve iktizâ edenlere ifâde-i birle ber vech-i muharrer meblağ-ı merkûmenin tevzi ve tahsîl olunmasına ve ziyâde bir akçe zam ve idhâl olunmasına ve fukarânın kesret-i mesârifden sıyânetleri hususuna ikdâm ve kapucubaşı mûmâ ileyhden reddi fermanım olan meblağ-ı mezbûrun lede't-teslîm mesârif-i ebniyeye sarf olunmak için hıfz ettirilmesi emrine ihtimâm ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekten ve ettirmekten ittikâ-i tâm olunmak babında.. Evâsıt-ı Receb 1208.

Sayfa 23/ Hüküm 45

Hacı Oğlu Pazarı Kâdisına hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Süvari mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühü defter-i mezkûre nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına değin on dokuz bin kırk sekiz buçuk kuruşa bâliğ olduğu mesârifât-ı mezkûreden ashabının iki yüz elli altı buçuk kuruş Silistre vâlisi tarafından olub ve beş bin iki yüz elli kuruşu menzil ve maâdası dahi mevâdd-ı müteferrika mesârifinden ibâret olub hata ve tenzîl kabûl eder mevâd olmadığını ve ancak kazâ-i mezbûr a'yânının ahal-i kasaba ve kurâ marifetleriyle rûz-ı hızırdan rûz-ı kasıma gelince değin eylediğı mesârifât nâmıyla iki bin otuz yedi buçuk kuruş idhâl-i defter olmuş olmakla mesârifât-ı mezkûre kime sarf olunduğı ma'lûm olmakla bundan böyle olan mesârifleri ve kime sarf olunduğı isim ve şöhetleriyle tahrîr olunmak üzere idiğı beyân-ı birle ve fîmâ ba'd fukarâ-yı raiyyet bu mekûle teksîr-i mesârifden himâyet ve sıyânet olunmak için tenbîhi hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhi hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli ve mesârifât tahrîri yani kime mikdarı ve ne mahalle sarf olunduğı kurâ kurâ deftere derc iş'âr olunması matlûb olduğu ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket edenlerin ve ruhsat verenlerin haklarından gelineceğı mukarrer idiğı ve bu bâbda vasâyâ ve tenbîhâtı mukaddemen sâdır olan evâmir-i şerîfemle iş'âr olunduğı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerîfim mantûku üzere amel ve hareket ve bundan sonra dahi fukarâyı kesret-i mesârifden sıyânet ve ber minvâl-i muharrer mesârif-i ebniyenin ... üzere tebeyyün ve ahz olunmasına ihtimâm ve dikkat ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekten ve ettirmekden mübâadet olunmak babında. Evâsıt-ı Receb208.

Hüküm 46

Bergos Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa iki kıt'a salyân defterleri vürûd etmekle Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Süvari mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defatir-i mezkûre nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun rûz-ı kasım defteri olub kâffe-i mesârifât on üç bin sekiz yüz otuz sekiz kuruşa bâliğ olduğu ve Rusya elçisi yedinden aldıkları iki bin üç yüz kuruş mîriden başka dört gecede sekiz bin iki yüz almış üç kuruş elçi mesârifî ve müddet-i mezkûrede mevâdd-ı müteferrikaları iki bin yedi yüz seksen dört kuruş ve harc-ı imzâ dört yüz doksan bir kuruş ki cem'an on bir bin otuz sekiz kuruşa iblâğ olduğu ve bundan akdem rû-ı hızır defterlerinden bâ emr-i âlî hatâ ve tenzîl olunan üç bin yedi yüz otuz beş kuruş mesârifât-ı mezkûreden ferd-i nihâde olunmuş olmakla bâkî mesârifleri yedi bin sekiz yüz üç kuruş olduğu ve kazâhâ-i sâireye nazara mesârifât-ı mezbûr hadd-i i'tidâlden olub hat ve tenzîl kabûl eder mevâd olmadığı ve ücret-i a'yâniyya olarak bin yedi yüz elli kuruş tevzîa idhâli istid'â olmuş olduğu beyanıyla emsâline kıyasen kazâ-i mezkûr a'yânına mâhşye yüzer kuruşdan iş bu tevzi olunacak yedi bin sekiz yüz üç kuruş üzerine ücret-i a'yâniyye altı yüz kuruş dahi zam ile cem'an sekiz bin dört yüz üç kuruşun tevzîine müsâade-i birle ruhsatı hâvî emr-i şerifim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve kazâ-i mezbûr a'yânına mâhiye yüz kuruş ta'yîn olunduğu ve bu bâbda tenbîhât ve tehdîdât mukaddemen ısdâr olunan evâmîr-i şerifemde derc ve tastîr olunmuş olmakla müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve hılâfından hazer ve mücânebet mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve fukarâ kesret-i mesârifden sıyânet ve hılâf-ı emr u rızâ hâlet ve hareket etmekden ve ettirmekden mücânebet olunmak babında. Evâsıt-ı Receb 208.

Sayfa 24/ Hüküm 47

Çorlu Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıt'a salyân defterleri vürûd etmekle Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Süvari mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defatir-i mezkûre nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun rûz-ı kasım defteri olub kâffe-i mesârifât on bir yük altmış bir bin dokuz yüz elli iki akçeye bâliğ olduğunu ve Rusya elçisi mesârifî bir yük otuz iki bin beş yüz elli sekiz akçe ve edâyı umûr-ı memleket altı mâh müddette vâki olan

mesârifleri dahi bir yük yirmi altı bin yirmi sekiz akçe ve harc-ı imzâ yirmi sekiz bin üç yüz otuz sekiz akçe mesrûfâtları olub kazâhâ-i sâireye kıyâsen kazâ-i mezbûrun mesârifleri hadd-i i'tidâlde olmakla hat ve tenzîl kabul eder mevâddı olduğunu beyân-ı birle tevzîne müsâade ve ruhsatı hâvî emr-i şerifim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi mesârifât-ı mezkûre defter-i mezbûr mantûku üzere olduğu ve tevzi ve tahsîl olunmamış olduğu hâlet-i mükerrer ve ziyâde tevzi ve tahsîlinden hazer olunarak tevzîne ruhsat verildiği ve fukarânın teksîr-i mesârifden sıyânetleri mültezem idiği ve bu bâbda tenbîhât ve tehdîdât mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfimde mûnderic olmakdan nâşi mucib ve muktezâsıyla amel ve hareket ve hılâfından hazer ve mücânebet olunmak matlûb olduğu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhysin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve mesârif-i fukarânın taklîle kesret-i mesârifden himâyet ve sıyânet ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket etmekden ve ettirmekten mücânebet olunmak babında. Evâsıt-ı Receb 208.

Hüküm 48

Havâss-ı Mahmud Paşa Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle hâlen süvâri mukâbelecisi ve Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühû defatir-i mezkûre nazar eyledikde defter-i mezkûr rûz-ı kasım ve defteri olub kâffe-i mesârifleri on bir bin sekiz yüz yetmiş dokuz buçuk kuruşa bâliğ olduğunu ve bir gecede ru'yet eylemeyüb dört bin üç yüz doksan altı kuruş idhâli dikkat olunmuş idiği ve elçi-i mûmâ ileyh mesârifî sâir kazâlara kıyâsen zâir olmakla bir gecede masrûfâtları olan mebâliğ-i mezkûreden iki bin üç yüz doksan altı kuruşun hat ve tenzili iktizâ eylediğini ve mukaddemen vârid olan rûz-ı hızır defterlerine dahi me'kûlât bahâ-i mübaşirât nâmıyla üç bin kuruş idhâl olunub şîrâne ol mikdar vuku' bulan mesârifî hadd-i i'tidâlden ba'îd olmakla rahmen lil-fukarâ bin kuruş tenzîl olunmak muktezâi olub ve nâib-i esbak Seyyid İbrahim Efendiye min ciheti'l-karz verilen bin yüz kuruşun dahi kazâyâ tevzîi icab etmez iken idhâl dikkat olunmak ve meblağ-ı mezkûr a'yân efendi tarafından verilmiş olduğuna binâen a'yân-ı merkûm nâib-i esbak mûmâ ileyhden talep etmek üzere meblağ-ı mezbûrun dahi ferd-i nihâde olması lazım geldiğini ve akçe olarak vaz eyledikleri iki bin dokuz yüz on beş kuruş dahi zâid olub mesâriflerini dahi taksîm ile ednâ on buçuk hesâbıyla iktizâ eden güzeştesi hesâb olundukda bin beş yüz kuruşa bâliğ olmamış iken özr ve ... beyanıyla mahal kalmamış için bin dokuz yüz on beş kuruş idhâl-i birle meblağ-ı mezbûrdan dahi bin kuruş ki cem'an tenzîl iktizâ eden

üç bin yüz kuruş her kimin zimmetinde ise marifet-i şer'le ba'de'l-istidâd mahall-i me'mene vaz' ve hıfz ve defter-i ebniye irad kayd olunmasını hâvî mukaddemen sâdır olan emr-i âlinin vusûlünü hâvî i'lâm-ı şer'inin adem-i vürûdu ve meblağ-ı mezkûr işbu rûz ve tesellüm defterine irad kaydı lâzımeden iken mahzâ a'yânın tam-ı hâm ve irtikâbından neş'et eylediği ve tenzîlât-ı mezbûr işbu defterden tenzîl ve tevzi' ve tahsîline mübaderet eyledikten târigh-i defterden müstebân olduğunu beyân-ı birle bâlâda mestûr ru'yet eylemesi masrafından iki bin üç yüz doksan altı kuruş ve rûz-ı hızır defterlerinde üç bin üç yüz kuruş cem'an beş bin dört yüz doksan altı kuruşun dikkat-i mezkûr a'yânında alâ eyyi hâl tahsîl ve fukarânın ebniye masraflarına sarf olunmak için marifet-i şer' ve cümle marifetiyle ba'de't-tahsîl mahall-i me'mene vaz' ve hıfz olunmak emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi mukaddem ve muahhar tenbih ve tefhîm olunan meblağ-ı mezbûrenin tahsîl ve hıfzı ve fukarânın kesret-i mesârifden sıyâneleri mültezem olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır emr-i şerîfimde mûnderic olmakla mûceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve hılâfından mücânebet olunmak matlûb idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer tenzîl ve taksîm olunan beş bin dört yüz doksan altı kuruşun icab edenlerden tahsîl ve fukarânın mesârif-i ebniyelerine sarf olunmak için cümle marifetiyle me'men mahalle vaz ve hıfz olunmak ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlât ve hareket vukûu tecviz olunmaması babında. Evâsıt-ı Receb 208.

Sayfa 25/ Hüküm 49

Ruscuk Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına gelince mesârifâtını mübeyyin iki kıt'a salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre hâlen süvârî mukâbelecisi olup Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zide mecdühû nazar eyledikde Ruscuk kazâsının sâbık a'yânı Fereşzâde Ahmed'in mesârifâtım diyerek matlûb eylediği defter otuz iki bin sekiz yüz bir kuruşa bâliğ olup ancak merkûmun marifetiyle umûr-ı memlekete sarf olunan mebâliğin cümle ahâli müvâcehesinde ferden ferden hesabı ru'yet olundukda ahâli-i fukarânın makbûl ve mergûbları olan mahzâ defterleri mûcebince masrûfâtı olan bin yedi yüz sekiz buçuk kuruşdan mukaddem hat ve tenzîl lâzım iken beş bin altmış kuruş ferd-i nihâde ve bâkî masrûfâtı bedeli iki bin altı yüz kırk sekiz buçuk kuruş kalub ve mesârifât-ı mezkûr sahîh olduğu erbâb-ı vukûf dahi ihbâr eylediklerini beyân mesârif-i sahîhaları olan yirmi iki bin altı yüz kırk sekiz buçuk kuruşun tevzi ve

tahsîline müsâade ve ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi fukarânın kesret-i mesârifden sıyânetleri matlûb olduğı ve meblağ-ı mezkûr yirmi iki bin altı yüz kırk sekiz buçuk kuruş elhâletü hâzihi tevzi ve tahsîl olunduğı ve defterdâr mübâşeretiyile mürâfaayı hâvî irsâl olunan emr-i şerîfim mahal olmadığı sûretde meblağ-ı mezbûrun mükerrer ve ziyâde tahsîlinden hazer olunarak tevziine ruhsat verildiğı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda ber minval-i muharrer amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet vukûu tecvizden mücânebet eylemen babında. Evâsıt-ı Receb 208.

Hüküm 50

Kızılca Tuzla Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun iki yüz yedi senesi Zilhiccesinin üçüncü gününden sekiz senesi Cemâziyelâhir'inin üçüncü gününe gelince Kızılca Tuzla kazâsının altı aylık mesârifi sekiz bin beş yüz on dört kuruşa bâliğ olmuş olduğunu ve bayaza çekilüb memnûâtıdan olub mahsûb kabûl etmeyen maddelerden altı yüz kırk dokuz buçuk kuruşu egerçi tenzil ve iktizâ eden tenbihat ve tenzîlât şerhle işâret olunub ancak tenzîlât-ı mezkûrenin cümlesi yerli yerinden istirdâd olunmak mümkün olmakdan nâşi mümkün olanları istirdâdı lâzımeden idiğini beyân-ı birle defter-i mezkûrun bir sûreti ihrâc ve mahalline irsâl ve muktezasıyla hareket olunmak ve istirdâd olunan meblağ ebniye salyân defterine irad yazılmak ve hılâfına vaz' ve hareket olunmamak üzere tenbîhi hâvî emr-i şerifim sudûrunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın tenbihi hâvi işbu emr-i şerifim ısdâr ve sûret-i defter maan irsal olunmuşdur. İmdi mesârif-i ebniyenin gönderilen deftere tatbîkan idare ve ru'yetiyle fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğı ve istirdâdı mümkün olan meblağ-ı mezbûrun ica edenlerden tahsîli mültezem idiğı ve mahallinde tevzi defteri başka ve dürr-i aliyyeme başkası gönderildiğine rızâ-yı hümayunum olmadığı ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket edenlerin ve ruhsat gösterenlerin haklarından gelineceğı ve defterin dürr-i aliyyeme gelüp gitmesinde bir akçe masraf olmadığı ve bundan sonra dahi olmayacağı ma'lûmun oldukda mefhûm-ı emr-i şerîfimi mutâlaa ve iktizâ edenlere ifâde ve işâat ve müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve hılâf-ı emr vve rızâ hareket etmekden ve ettirmekden mücânebet olunmak babında. Evâsıt-ı Receb 208.

Sayfa 26/ Hüküm 51

Şehirköyü Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Sen ki Şehirköyü kazâsı nâibi Mevlânâ-yı mûmâ ileyh Mehmed Râsid zîde ilmühûsün bu defa dürr-i aliyyeme vârid olan i'lâmında Şehirköyü kazâsında voyvoda ve a'yân vekili Sofyavî Abdullah Efendi dimekle ma'rûf kimesne zâlim ve gaddâr ve kat'an böyle umûr-ı cesîmede istihdâm olunmamış iken kazâ-i mezkûrde voyvoda ve a'yânlık vekâleti ile sükkân-ı memleket ve fukara-yı raiyyet üzerlerine envâ-ı mezâlim ile ıdrar eyledikten mâadâ mukaddemen dağlı eşkıyalarından Derenli Mehmed nâm eşkıyâ aveneleriyle kazâ-i mezbûr üzerine hücumlarında ber mentuk evâmir-i aliyye ahâli bilittifak gayret ve eşkıyâyı mezkûmun kahr ve tedmir ve teb'îd eylemişler iken yine eşkıyâyı merkûmundan Ak Kapak nâm eşkıyâ aveneleriyle vürudlarında voyvoda-i merkûm ahâlilerden bazılarını cem ve bunlar ile mukâvemet olunmayacağını ve bir mikdar akçe i'tasıyla def olunacaklarını ahâli-i mezkûre ifâde-i birle eşkıyâ-yı merkûmun henüz kazâ-i mezbûre derûnuna duhul etmeden voyvoda-i merkûm adam gönderüb ba'de'l-mükâleme eşkıyâ-i mezkûr kazâ-i mezbûre duhûl ve envâ-ı hasâret eyledikten sonra on bin iki yüz elli kuruş fukarâ ve işe bahası ve mesârifât-ı sâireleriyle cem'an on dokuz bin sekiz yüz yetmiş beş kuruşa bâliğ ve hılâf-ı şurût aralık defterleriyle tevzi eyledikde ve kazâ-i mezkûrun rusûm-ı zecriyeleri iki bin iki yüz elli kuruşa maktu' ve yedi ve sekiz senelerinde dört bin beş yüz kuruş tahsîli lâzımeden iken bilâ marifet-i şer' dokuz bin beş yüz kuruş tevi ve tahsîline şuru' etmekle ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle hesablari ru'yet ve aldığı mebâliğin istirdâdı bâbında vâki hâli hükm-i hümâyunum sudûrunu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin bil-iltimâs arz ve husûs-ı mezbûr Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühûya lede'l-havâle dağlı eşkıyasının defî için Samako ve Dopluca kazâlarından birer mikdar akçe verilmesiyle kazâ-i mezbûrdan dahi bir mikdar akçe verildiği ve ancak mikdarı ma'lûm olmadığı ve kazâ-i mezbûrun konak sekbanları an asl kırk elli nefer sekbandan ibâret olup ancak dağlı eşkıyası sebebiyle yüz otuz nefere iblâğ ve müddet-i mezkûrede sekbanlara ücret ve me'kûlât ve çarık ve peştemâlû baha namıyla sekiz bin dokuz yüz dört kuruş ve dağlı eşkıyasıyla ba'de'l-muhârebe kazâ-i mezbûrda yine dağlı eşkıyası küşt ü güzâr eylediklerinden kazâ-i mezbûr reâyâsı havfa tâbi olmalarıyla reâyâ iltimâsıyla mevcut olan sekbanlardan mâadâ Eskukça ve Ürgüb tarafından isticâr olunan sekbanlar icreti ve eyyâm-ı mükslerinde mesârifleri için dört bin yüz kurul dahi idhâl-i defter olunmuş iken tekrar Konak sekbanı olarak elli nefere ücret ve me'kûlât baha namıyla iki bin doksan beş kuruş dahi idhâl-i defter olunmuş olmakla mesârifât-ı mezkûr iki bin doksan beş kuruş zâid ve

mükerrer olub hat ve tenzîl-i birle icab ve iktizâ edenlerden red ve tahsîli lâzım geldikde mîr mûmâ ileyh mukaddemen bâ takrîr inhâ eyledikde vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak için işbu sene-i mübâreke evâil-i cemâziyelâhîrinde sâdır olan emr-i şerîfim divan-ı hümayunundan ihrac olunduğu ve sekban ulûfesi nâmıyla iki mahalde idhal-i defter olunub hat ve tenzil olunmayan mesârifât-ı mezkûr cem'an ın üç bin otuz dört kuruş dahi mesârifât-ı sahîhadan mıdır ve meblağ-ı mezkûrdan başka sekban ulûfesi ve maktu' olan zahîriyye akçesinden mâadâ akçe tevzi ve aralık defterleriyle tahsîl olunmuş akçe var mıdır yok mudur teftiş ve tefehhus-ı birle ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle zâhire ihrâc ve hesapları ba'de'l-ru'ye mâl-ı fukarâdan zimmetinde akçe zuhûr eder ise tamamen tahsîl ve hıfz ve sûret-i nizâmını hâvî tekrar i'lâm ve ahâliden mahzar celbi muktezâ-yı maslahatdan idiği ve konak sekbanı elli nefere ücret ve me'kûlât baha namıyla mükerreren vaz' olunan iki bin doksan beş kuruşun dahi icab ve iktizâ edenlerden tahsîli ve kazâ-i mezbûrun mesârifât-ı sahihasına sarf için mahall-i me'mene vaz' ve hıfz ve defter-i ebniyeye irad kayd olunmak için tenbihi hâvi emr-i şerîfim sudurunu mîr mûma ileyh bu defa dahi bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbihen ve tekiden işbu emr-i şerîfim dahi ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklii ve mukaddemen tenzil olunan iki bin doksan beş kuruşun lazım gelenlerden tahsîli ve sekban ulûfesi namıyla ik mahalde idhâl-i defter olunub hat ve tenzîl olunmayan on üç bin otuz dört kuruş dahi mesârifât-ı sahîhadan mıdır ve meblağ-ı mezkûrdan başka sekban ulûfesi ve maktu' olan ahîre akçesinden mâadâ akçe tevzi ve aralık defterleriyle tahsîl olunmuş akçe var mıdır yok mudur teftiş ve tefehhus-ı birle marifet-i şer' ve cümle marifetiyle zâhire ihrâc ve hesapları ba'de'r-ru'ye zimmetinde zuhûr eden mâl-ı fukarânın dahi tahsîli ve mahall-i me'mene vaz ve hıfzı ve sûreti nizâmının tekrar dürr-i aliyyeme arz ve mahzar ifâde ve iş'ârı matlûb ve mültezem-i şâhânem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mücebince tenzil olunan iki bin doksan beş kuruş lazım gelenlerden alâ eyyi hâl tahsîl ve sekban ulûfesi olarak idhâl-i defter olunub hat ve tenzîl olunmayan on üç bin otuz dört kuruş dahi mesârifât-ı sahîhadan mıdır ve meblağ-ı mezkûrdan başka sekban ulûfesi ve maktu' olan zahîriye akçesinden mâadâ akçe tevzi ve aralık defterleriyle tahsîl olunmuş akçe var mıdır yok mudur ânı dahi gereği gibi teftiş ve tefehhus-ı birle marifetinle ve cümle marifetiyle zâhire ihrâc ve hesapları yekân yekân ba'de'r-ru'ye zimmetinde zuhûr eden mâl-ı fukarâ her ne ise tamamen tahsîl ve fukarânın mesârif-i ebniyesine sarf için me'men mahalle vaz' ve hıfz olunmasına ikdâm ve dikkat ve fukarânın kesret -i mesârifden himâyet ve sıyânetelerine ihtimâm ve mübâderet ve sûret-i nizâmını kizb ve hilâftan âri ve gadirden beri olarak sıhhat ve hakîkatî üzere tekrar dürr-i aliyyeme bâ arz ve mahzar inhâ ve iş'âra müsâraat

ve hılâf-ı emr u rızâ hareket vukûunu tecvizden ve vâkıın hılâfını tahrîrde bulunmakdan hazer ve mücânebet eylemen babında. Evâsıt-ı Receb 208.

Sayfa 27/ Hüküm 52

Menlek Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bir kıta salyân defteri varid olmakla hâlen süvârî mukâbelecisi ve Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikde bin iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına gelince kazâ-i merkûmun min haysü'l-mecmu' mesârifi on beş bin on üç kuruşa bâliğ olub mesârifât-ı mezkûrenin ekseri dağlı eşkıyası zuhûruna mebni olduğuna mübeyyini mesârifât-ı mukarrereden olmayub mâadâsı dahi derc-i i'lâmdan ba'îd olmakla tanzîm ve tenzîl kabul eder mâddeleri olmadığı beyanıyla fîmâ ba'd dahi fukarâ-yı raiyyet teksîr-i mesârifden himayet ve sıyânetleri emrine dikkat olunmak üzere tenbihi hâvi emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbihi muhtevi emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi fukarânın teksîr-i mesârifden sıyânetleri mültezem idiği ve bu bâbda tenbihât ve tehdîdât mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfimde münderic olmakdan nâşi müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve hılâfından hazer ve mücânebet olunmak matlûb olduğu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ilyehsin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve fîmâ ba'd dahi mesârif-i fukarânın taklîli himâyet ve sıyânetlerine dikkat ve hılâf-ı emr u rızâ hâlet ve hareket etmekden ve ettirilmekden mücânebet olunmak babında. Evâhir-i Receb 208.

Hüküm 53

Yenice Varda Kâdisına hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur hâlen süvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına gelince kâffe-i mesârifâtı yirmi bin on kuruşa bâliğ olduğunu ve Rumeli vâlisi maiyyetine memur asker için iki bin kuruş ve tevârüd eden mübaşirânın me'kûlât ve kahve bahaları iki bin iki yüz kuruş ve Rus koruması bin yetmiş sekiz kuruş ve idâremize dört bin iki yüz elli kuruş ve sekban ve serdar ulûfeleri üç bin dört yüz otuz üç kuruş ve turuk ve devlet-i aliyyeden vârid olan sefine-i bahr için iki bin üç yüz on dokuz kuruş ve akçe nühası altı yüz yetmiş dört kuruş ve mâadâsı mevâdd-ı müteferrika olub mesârifâtları hadd-i i'tidâlde

olmakla hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığını beyân-ı birle fîmâ ba'd dahi fukarâ-yı raiyyet teksîr-i mesârifden himâyet ve sıyânet olunmak ve işbu derfter-i ebniyenin tevzi ve tahsîline müsâade kılınmak için ruhsatı ve tenbihi hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi fukarânın teksîr-i mesârifden sıyânetleri mültezem olduğu ve bâlada muharrer meblağ tevzî ve tahsîl olunmamış ise mükerrer ve ziyâde tevzi ve tahsîlden mücânebet olunarak tahsîline müsâade bulunduğu ve bu bâbda tenbîhât mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfimde mûnderic olmakdan nâşi muktezâsıyla amel ve hareket olunmak matlûb idiği ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve fîmâ ba'd dahi fukarânın mesârifî taklîli himâyet ve sıyânetlerine dikkat ve hılâf-ı emr ve rıza hareket etmekden ve ettirilmekten mübâadet olunmak babında. Evâhir-ı Receb 208.

Hüküm 54

Hasan Ergene Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bir kıta salyân defteri vürûd etmekle âlen süvâri mukâbelecisi ve Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz yedi senesi evâsıt-ı Şevvali'ndenn sekiz senesi Cemâziyelâharı evâsıtına gelince sekiz mâh müddetde vâki olan cemî-i mesârifî on iki bin yetmiş beş kuruşa bâlîğ olduğunu ve tanzîm ve tenzîli muktezî mâtde olmadığı beyanıyla fîmâ ba'd dahi fukarâ-yı raiyyet teksîr-i mesârifden himâyet ve sıyânet olunmak fermânım olmağın tenbîhi hâvî emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarânın teksîr-i mesârifden sıyânetleri mültezem idiği ve bu bâbda tenbîhât ve tehdîdât mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfimde mûnderic olmakdan nâşi müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve hılâfindan hazer ve mücânebet olunmak matlûb olduğu sen ki Mevlâna-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve fîmâ ba'd dahi mesârif-i fukarânın taklîli himâyet ve sıyânetlerine dikkat ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekden ve ettirilmekten mücânebet olunmak babında. Evâhir-ı Receb 208.

Sayfa 28/ Hüküm 55

Çorlu Kazâsı Nâibine hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin bu defa varid olan i'lâmında kazâ-i mezbûrede vâki Terkinli karyesi ahâlilerinin kıbel-i şer'den verilen pusula mücebince iki yüz senesinden beru zimmetlerinde müctemi' olan iki bin altmış kuruş kazâ-i mezbûrdan havâle olunan izâfe

vermeyüb ahâli-i kura zimmetlerinde bâki kaldığına mebnî karye-i mezbûre ahâlisinin maiyetlerinden mezkûru'l-esâmi kimesneler huzûr-ı şer'a ihzâr ve meblağ-ı mezbûr talep olundukda yirmi gün mürûrunda edâsına taahhüd eylemişler iken müddet-i mezkûre mürûrunda yine i'zâr-ı bîhudeye ibtidâr etmeleriyle memleketin ihtilâline bâdî olduklarından sâbıkü'z-zikr iki bin altmış kuruşun ahâli-i karye-i merkûmeden tahsîl ve havâle olunan mahallere teslîmi bâbında emr-i şerîfim sudûrunu vücûh-ı kazâ-i mezbûr huzûr-ı şer'de niyâz ve istid'â eyledikleri tahrîr olunmuş husûs-ı mezbûr hâlen süvârî mukâbelecisi ve Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühûye havâle olundukda fi'l-hakîka husus-ı mezbûr kurâhâ-i sâireye sirâyet ve esnafın bey' ve şiradan keff-i yed edecekleri ve nizâm-ı memleketde ihlâli ve umûr-ı mühimmenin ta'tiline bâis olacakları zâhir ve istid'âları mücebine meblağ-ı mezbûr iki bin altmış kuruşun karye-i mezkûr ahâlilerinden tahsîli ve esnafa teslim olunması muktezâ-yı maslahatdan idiği bâhir bulunduğu beyanıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olunmağın imdi ber minvâl-i muharrer meblağ-mezbûr ahâli-i karyenin sahîh deynleri olduğu ve zimmetlerinde bâkiye kaldığı şer'an sâbit ve mütehakkık olduğu sûrette lâzım gelenlerden tamamen tahsîl ve ashâbına red ve teslim olunmak ve hılâf-ı şer'i şerif hareket ve gadr ve teaddî vukûu tecviz olunmamak babında. Evâhir-ı Receb 208.

Hüküm 56

Çekmece-i Kebîr Nâhiyesi Nâibine hüküm ki

Nâhiye-i mezbûrenin bir kıt'a tekâlif defteri bu defa dürr-i aliyyeme vârid olmakla Rumeli kazâlarından vürûd eden defâtir tanzîmine memur hâlen süvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikde rûz-ı kâsım defteri olub kâffe-i mesârif on bin otuz buçuk kuruşa bâliğ olduğunu ve Flemenk elçileri mesârifden ibaret olub hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmayub ancak Flemenk elçisi mesârif olarak beş yüz yetmiş sekiz kuruş on altı para idhâli defter olunub mesârifât-ı mezkûreden yüz seksen sekiz kuruş on altı para olduğu elçi-i mesfûrun mîhmandarı Yahya Beğ'in tahvîl şartına mestûr olduğundan başka mîr mûmâ ileyh dahi suâl olundukda avâid-i ittibâ' me'kûlât nâmıyla sonradan idhâl eyledikleri doksan kuruşun aslı olduğu ifâde eylediği ve meblağ-ı mezbûr doksan kuruşun tenzîli lâzım geldiği beyânıyla meblağ-ı mezkûr doksan kuruş icab ve iktizâ edenlerden tahsîli ve ebniye mesâriflerine irad kayd olunmak ve fimâ ba'd fukarâ-yı raiyyet o mekûle teksîr-i mesârifden himâyet ve sıyânet olunmak için tenbîhi hâvi emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ

ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi fukarâ mesârifinin taklili ve meblağ-ı mezbûr doksan kuruşun lazım gelenlerden tahsîli matlûb olduğu ve mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfimde vasâyâ ve tenbîhât mûnderic olmakla mûceb ve muktezâsıyla amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer meblağ-ı mezkûrun icab edenlerden tahsîline ve mesârif-i ebniyeye sarf olunmak ve irad kayd olunmasına ve fîmâ ba'd mesârifin taklili husûsuna ikdâm ve dikkat ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekden ve ettirilmekten mûcânebet olunmak babında. Evâhir-ı Receb 208.

Hüküm 57

Çatalca Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bundan akdem Çatalca kazâsının tenkîhâtı tahsîline memur dergâh-ı muallam kapıcıbaşlarından müteveffâ Süleyman'ın kazâ-i mezkûre lede'l-vürûd memur tahsîli olduğu yirmi beş bin beş yüz altı buçuk kuruşu tanzîm-i birle kazâ-i mezkûre a'yânı Mehmed Emin Beğ'e şimdiki halde muzâyakam olmakla kazâ-i mezkûrdan tahsîline ruhsat verilmek üzere devlet-i aliyyeden bir kıtâsına ... harc-ı bahtili hizmet-i mübâşiriyye nâmıyla iki bin beş yüz kuruş ahz ve ahâli-i Yenişehir karyesine avdet ve birkaç gün mürûrunda fevt olmakla mîr-i merkûmun mübaşir-i merkûme verdiği meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz kuruşun kazâ-i merkûmdan tahsîl olunması bâbında bir kıtâ emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i merkûm arzuhâlinde tahrîr ve istid'â ve muktezâsını i'lâm etmek üzere hâlen süvâri mukâbelecisi ve Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühûye lede'l-havâle mukaddemen sâdır olma emr-i şerîfim mübaşir-i mûmâ ileyih ile mahalline lede'l-vusûl a'yân-ı merkûm tahsîli iktizâ eden yirmi beş bin beş yüz altı buçuk kuruşdan a'yân-ı merkûmun bundan akdem Dersââdetime takdîm eylediği defterden fazla iki yüz yedi senesi Muharrem'inden sekiz senesi Muharremine gelince umûr-ı kazâyâ sarf eylediği on yedi bin kırk üç kuruşluk bir kıt'a defteri ve yed-i zimmetinden müntakil üç kıta temessük ile ahâli-i vilâyetden alacağı olan dört bin dokuz yüz otuz üç kuruşa kazâ-i mezkûr ahâlilerine inhâ-i birle mâadâ tahsîli iktizâ eden üç bin beş yüz otuz buçuk kuruşdan dahi iki bin iki bin dokuz yüz elli kuruş nakden tahsîl ve cümle zimmetinde olduğu ve mâadâ beş yüz seksen buçuk kuruş için dahi bir kıta deyn temessükü ahz ve müteveffâ-yı mûmâ ileyih marifetiyle nizâmet bulmuş mevâd olub ancak mîr merkûmun istid'âsı on iki bin beş yüz kuruş sahîhası mı değil mi bazılarında istintak olundukda verdi diye Hakikat-i hâl olmadığı mahallinden isti'lâma muhtac idiği ve mübaşirin mübaşiriyyesi tahsîl eylediği cümleden her on kuruşdan

bir kuruş hizmet-i mübaşiriyye verilmek ve mâadâsı kalır ise kazâ-i mezbûr mesârifât-ı sahîhasına sarf için defter-i ebniyelerine irad kayd olunmak üzere mukaddemen nizâma rapt olunduğunu mir mûmâ ileyh ifâde etmekle husûs-ı mezbûrun muhtâc-ı isti'mâlini hâvî işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur imdi hakikat-i hâlde iştibâh vâki olmakla ber vech-i muharrer müteveffâ-yı merkûm a'yân-ı mûmâ ileyhden bâlâda zikr olunan hizmet-i mübaşiriyye olarak meblağı ahz etmiş midir değil midir ve aldığı sûretde verilen nizâm üzere mi almıştır hakkı vechile tehdid ve tahabbüs ederek ve gadr ve himâye vukûa gelmeyerek ashâb-ı vukûfu karye gereği gibi tashîh ve tahkîk ve keyfiyet-i hâli sıhhati üzere Dersââdetime i'lâm ve inhâya mübâderet ve hılâf-ı emr ve tenbih hâlet ve hareket hazer ve mücânebet olunmak babında. Evâhir-ı Receb 208.

Sayfa 29/ Hüküm 58

Selanik Kâdisına ve Mütesellimine Zîde Mecdühûye hüküm ki

Selânik kazâsının bu defa iki kıta salyân defterleri vürûd etmekle Rumeli cânibinden mütevâri defâtir tanzîmine memur hâlen süvârî mukâbelecisi mir Mustafa zîde mecdühû defâtir-i mezkûre nazar eyledikde bin iki yüz altı senesi rûz-ı hızırından yedi senesi rûz-ı hızırına gelince vâki olan bil-cümle mesârif ile senîy-i mâziyeden bâki bazı mesârif-i müteferrikaları yüz doksan üç bin yüz on bir kuruşa bâliğ olub meblağı mezbûreden sefer-i hümâyun esnâsında bâki kalan nâmıyla dört bin iki yüz otuz bir kuruş ve meblağ-ı mezbûr zımnında sarrâfiyye verilen mürâbaha beş bin üç yüz seksen kuruş ve yine sefer-i hümâyun esnâsında teharri ve deve ve kalyoncu neferâtı için sarrâfdan ahz ve sarf olunan on bin altı yüz kırk kuruş ve iki yüz iki ve üç senelerinde menzilci neferâtı için kezâlik sarrafdan ahz olunan on dört bin beş yüz kuruş ve meblağ-ı mezbûr mürâbahası beş bin beş yüz kuruş ve Karakara kazâsına memur Silahşör Selim zîde mecdühûnün me'kûlât mesârifî bin kuruş ki cem'an kırk bir bin iki yüz elli kuruşa bâliğ olduğu ve mesârifât-ı mezkûre bir kıt'a defterde terkîm ve beyan olduğu onda zikr olunan tevziât defterlerinde aynıyle ihrâc ve her bir maddesi bâlâsına şerhle tahrîr ve iş'âr kılındığı vecihle mübhem vaz-ı defter olunmuş olduğuna binâen kable't-tahkîk bir vecihle mahviyet kabûl eder mevâddan olmadığı ve bundan mâadâ Rumeli vâlisi maiyyetine emr-i âli tertîb ve ta'yîn olunan iki yüz elli nefer asker mesârifî olarak on dört bin beş yüz kuruş ve iki yüz yedi senesine mahsûben müretteb ve matlûb atmış nefer kalyoncu neferâtı için dahi dokuz bin iki yüz bir kuruş idhâl-i defter olunmuş olmakla kazâ-i mezkûrun emsâlinde olan Yenişehir Fenar kazâsı masrafına kıyâs-ı hesap olundukda sâbiku'z-zikr asker masrafından dört bin atmış beş kuruş ve kalyoncu mesârifinin dahi beş bin

yedi yüz yetmiş üç kuruş ki cem'an dokuz bin sekiz yüz otuz sekiz kuruşun hat ve tenzil iktizâ eylediği ve kazâ-i mezbûre taraf-ı devlet-i aliyyeden vârid olan tekâlîf vukûunda tenzîl e vücûh-ı beldeden birer kimesne icrâ olunmak davet-i kadîme üzerine olmakla husûsât-ı mezkûre vücûh-ı ahâlden her kimin ra'y ve marifetiyle tanzîm olunmuş ise zâhire ihrâc ve tenzîlât-ı mezkûre muvakkat-i şer'le yerinden alâ eyyi hâl tamamen tahsîl ve mahall-i me'mene vaz' ve hıfz olunub mesârif-i ebniyeye sarf için bundan böyle tertib olunacak tevzi defterine irâd kayd ve sûret-i nizâmı dürr-i aliyyeye arz ve i'lâm olunmak ve sâbıku'z-zıkr mesârifât-ı mühimmenin sıhhat ve hakîkati onda tahkîki için bundan akdem şehir kethüdâsı bu tarafa ihzârı bâbında sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim lede'l-vürûd merkûm rûkûb ve nezdine adîmü'l-iktidârından bahisle bir kıt'a i'lâm-ı şer'î vârid olmakla mümkün olmadığına binâen iki yüz iki senesinden beru vâki olan tevzi defterinin aynı defterleri her kimleri yedlerinde ise ahz ve cümle müvâcehelerinde bir varakı tebdil ve tağyir ve ketm ve ihfâ olunmaksızın bir tarafa vaz' ve kazâ-i mezkûr kâdısı mührü ile memhûran dürr-i aliyyeye celb ve mevcud-ı mezkûre zıkr olunan defâtire tatbîk olunarak tahkîka muhtâc idiği beyanıyla târih-i mezkûrdan beru vâki olan tevzîâtın tahsîli için hâkimü'l-vakt ikalarıyla mumzî ve memhûran verilen defâtirin dürr-i aliyyeme irsâl ve tesyiri bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın fermânım tenbih ve tekidi hâvi işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukâra mesârifinin taklîli ve tanzîm ve tenzil olunan mebâliğin lazım gelenlerden tahsîl ve sûret-i nizâmın tahrîri ve defâtirin tatbîki ve ahâlinin kesret-i mesârifinin sıyâneleri mültezem olduğu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmunuz oldukda ber minvâl-i muharrer târih-i mezbûrdan beru vukû bulan tevzîâtın tahsîli zımnında hâkimü's-şer' imzâsıyla mumzî ve mühürleriyle memhûr verilen defâtirin bilâ noksan ve lâ ziyâde dersââdetime irsâl ve tesyîrine ihtimâm ve dikkat ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekden ve ettirilmekden mücanebet eylemen babında. Evâhir-ı Receb 208.

Sayfa 30/ Hüküm 59

Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûnumdan Olub Mukaddemce Ankara Sancağı Tevzi'âtı Maddesine Memur Ahmed Nâfiz Zîde Mecdühûye hüküm ki

Amasya kazasının iki yüz yedi senesi Rebûlûlâ gurrelerinden sekiz senesi Rebûlâhîrî gâyetine gelinceye değin on dört aylık olmak üzere on sekiz bin dokuz yüz on beş buçuk kuruşluk ve Amasya Sancağı'nda vâki' Havza kazâsının kezâlik on dört aylık dört bin dokuz yüz atmış dört kuruşluk ve Zünnûnâbâd kazâsının altı yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz

senesi Rebiulâhiri gâyetne değin yedi aylık iki bin üç yüz yetmiş kuruşluk ve Merzifonâbâd kazâsının iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına değin altı aylık bin yüz elli sekiz kuruşluk ve Kelkeras kazâsının iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi Rebiulâhiri gâyetine değin yedi aylık bin sekiz yüz altmış yedi kuruşluk ve Merzifon kazâsının iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına değin altı aylık dokuz bin dört yüz yetmiş iki buçuk kuruşluk ve Veray kazâsının rûz-ı hızırından Rebiulâhiri gâyetine değin yedi aylık bin üç yüz kırk dokuz kuruşluk ve Ladik kazâsının iki yüz yedi senesi Muharremi guresinden sekiz senesi Rebiulâhiri gâyetine değin on altı aylık olmak üzere iki bin altı yüz doksan dört buçuk kuruşluk cem'an sekiz kıt'a salyân defterleri bu defa vürûd etmekle defâtir-i mezkûreye sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû nazar-ı birle beyaza çekilüb her maddesinin cedâvili bâlâlarına şerhle işâret olunduğunu ve istimâ olunduğuna göre mebâlig-i mezbûre kazâhâ-i merkûmenin evkât-ı mezkûre zarfında mesârifinden öşr-i mi'sâr mekûlesi olub kûsûru vücûh-ı ahâli ittifâkıyla ketm olunmuş olmadığı vaki midir değil midir tashîh olunmak lâzım olduğundan gayrı defâtirde muharrer mebâlig-i mezkûrenin kasaba ve kurâya ne vechile tevzi olduğunun sûreti ve cümle kazâda kaç hâne i'tibâr olduğu mezkûr olmadığından bu madde dahi mesmûâtı tasdik eylediğini beyân-ı birle defâtir-i mezbûrenin bir sûreti ihrâc ve mahallerine irsâl ve fîmâ ba'd müceb ve muktezâsıyla hareket olunmak için kazâhâ-i merkûme hâkimlerine hakikat ve ketm maddesinin tashîh ve tahkîkine sen ki mûmâ ileyhsin tayin kılınman yani gerek Amasya kazâsının ve gerek kazâhâ-i merkûmenin bâlâda muharrer ol mikdar kuruşa bâlig olmuş ve kaç hâne itibarıyla bâlig olmuş ve tevzi ve tahsîl edilmiş ve masrûfât nedir ehl-i vukûftan ve tekâlif ve birer mekûle olan suâl ve tahkîk eylemen için tenbihi havi sana hitaben başka emr-i şerîfim sudûrunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhi muhtevi emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi vârid olan defterlerin müntic sûretleri gönderildiği beyarıyla mesârif-i ebniye defâtir-i mezkûreye tatbîkan ru'yet olunmak hususunu kazâhâ-i merkûme hukkâmına bâ evâmir-i aliyye tenbih olunub lâkin ber minvâl-i muharrer tashîh ve tahkîk mevâddından matlûb idiği sen ki mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda bi-avnillâhi teâlâ Ankara cânibinde olan memuriyetini ilkâ ve icrâ-i birle kazâhâ-i merkûme varub bâlâda muharrer evkât-ı mezkûre zarfında her birinin mesârif-i sahîhası kaç kuruşa bâlig olduğunu ve kaç hane i'tibarıyla tevzi olduğunun ve kimler tevzi ve tahsîl eylediğini ve müfredâtı ne idiğini ehl-i vukûf ve tekâlif ve birer mekûlelerinden gereği gibi suâl ve tahkîk ve gadr ve himâyeden ârî ve şek ve şüpheden berî olarak hakikat-i hâlde dürr-i aliyyeme tahrîr olunmasını vesâilinin istihsâline mübâderet ve

tahrîrde kûsûr ve rehâvetden ve tam'a mebnî vâkiin hılâfî tahrir olunmakdan mücânebet olunmak babında. Evâhir-i Receb 208.

Hüküm 60

Amasya Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre sâbikan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû defter-i mezkûre nazar ayledikde iki yüz yedi senesi Rebiulûlâ guresinden iki yüz sekiz senesi Rebiulâhiri gâyetine değin on dört aylık olmak üzere on sekiz bin dokuz yüz on beş buçuk kuruşluk salyân defteri olduğunu ve beyaza çekilüb her maddesinin muktezâları bâlâlarına şerhle işâret olunduğunu beyân-ı birle defter-i mezkûrun bir sûreti ihrâc ve mahalline irsâl ve muktezâsıyla amel ve hareket olunmak için tenbîhi hâvi emr-i şerîfim sudûrunu başdefterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhi muhtevî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuştur. İmdi gönderilen defter nâtik olduğu ve mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mantûku üzere amel ve hareket ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve fîmâ ba'd teksîr-i mesârif rızâ-yı hümâyunum olmadığı ve hılâf-ı rızâ harekete mütecâsir olanlar ve iğmâz edenler haklarında vehâmet-i azime derkâr idiği ve işbu defterin dahi dürr-i aliyyme gelüp gitmesinde bir akçe mesârif olmayub ve bundan böyle dahi olmayacağı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhysin ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimi mütâlaa ve iktizâ edenlere ve sağıre ve kebîre i'lân ve işâat ve mücebiyle amel ve hareket ve mesârif-i ebniye gönderilen deftere tatbîk ile idâre ve ru'yet-i birle fukarânın teksîr-i mesârifden sıyâneleri vesâilinin istihsâline mübâderet ve iğmâz ve rehâvetden ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekden ve ettirilmekten mücânebet olunmak babında. Evâhir-i Receb 208.

Sayfa 31/ Hüküm 61

Amasya Sancağında Vâki Havza Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre sâbikan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû nazar ettikde iki yüz yedi senesi Rebiulûlâ guresinden iki yüz sekiz senesi Rebiulâhir gâyetine değin on dört aylık olmak üzere dört bin dokuz yüz altmış dört kuruşluk salyân defteri olduğunu ve beyaza çekilüb her maddesinin muktezâları bâlâlarına şerhle işâret olunduğunu beyân-ı birle defter-i mezkûrun bir sûreti ihrâc ve mahalline irsâl ve muktezâsıyla

amel ve hareket olunmak için tenbîhi hâvî emr-i şerîfim sudûrunu baş defterdar-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhi muhtevi işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuştur. İmdi gönderilen defter nâtık olduğu ve mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mantûku üzere amel ve hareket ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve fimâ ba'd teksîr-i mesârif rızâ-yı hümmâyunum olmadığı ve hılâf-ı rızâ harekete mütecâsir olanlar ve iğmâz edenler haklarında vehâmet-i azîme derkâr idiği ve işbu defterin dahi dürr-i aliyyeme gelüp gitmesinde bir akçe mesârif olmayub ve bundan böyle dahi olmayacağı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimi mütâlâa ve iktizâ edenlere ve sağire ve kebîre i'lân ve işâat ve mücebiyle amel ve hareket ve mesârif-i ebniye gönderilen deftere tatbîk ile idâre ve ru'yet-ibirle fukarânın teksîr-i mesârifden sıyânetleri vesâilinin istihsâline mübâderet ve iğmâz ve tesâmuhtan ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekden ve ettirilmekten mücânebet etmek babında. Evâhir-i Receb 208.

Bir sûreti Amasya Sancağında vâki Zünnûnâbâd Nâibine kazâ-i mezbûrun dahi iki yüz yedi senesi rûzı hızırından sekiz senesi Rebiul'ahiri gâyetine değin yedi aylık olmak üzere iki bin üç yüz yetmiş kuruşluk salyân defterinin mûnzam sûreti gönderildiği beyanıyla.

Bir sûreti Merzifonâbâd kazâsı Nâibine kazâ-i mezbûrun iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına değin altı aylık bin yüz elli sekiz kuruşluk defterinin mûnzam sûreti gönderildiği beyanıyla ber vech-i muharrer.

Bir sûreti Gelenkerâs kazâsı Nâibine kazâ-i mezbûrun iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi Rebiulâhiri gâyetine değin yedi aylık olmak üzere bin sekiz yüz altmış yedi kuruşluk vârid olan defterinin mûnzam sûreti gönderildiği beyanıyla ber vech-i muharrer

Bir sûreti Merzifon kazâsına nâibine kazâ-i mezbûrun dahi yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûs-ı kasımına değin altı aylık dokuz bin dört yüz yetmiş iki buçuk kuruşluk vârid olan defterinin mûnzam sûreti gönderildiği beyanıyla ber vech-i muharrer

Bir sûreti Veray kazâsı nâibine yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi Rebiulâhiri gâyetine değin yedi aylık bin üç yüz kırk dokuz kuruşluk vârid olan defterinin mûnzam sûreti gönderildiği beyanıyla ber vech-i muharrer.

Bir sûreti Ladik kazâsı nâibine iki yüz yedi senesi Muharrem guresinden sekiz senesi Rebiulâhiri gâyetine değin on altı aylık iki bin altı yüz doksan dört buçuk kuruşluk defterin mûnzam sûreti gönderilmekle vech-i muharrer üzere.

Sayfa 32/ Hüküm 62

Yenişehir Fenar Mollasına ve Dergâh-ı Muallâm Kapıcıbaşlarından Olub Husûs-ı Âtiye Mübâşir Tayin Olunan Hacı İsmâil Dâme Mecdühûye hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bundan akdem tevzi defterleri vürûd edib lede'n-nazar hadd-i i'tidâlden hâric olan on dört bin yüz seksen kuruş tenzîl ve mübhem ve mahall-i sarfî nâ ma'lûm olan doksan altı bin on üç buçuk kuruş tanzîm ile mebâliğ-i mezbûre kazâ-i mezbûrun düyûn-ı a'yânı olan Kapıcıbaşı Mehmed Beğ ve kethüdası Kavukcu oğlu ve Osman Beğ zâde Zeynelâbidin Beğ vesâir emvâl-i fukarâyı ekl ve bel' edenlerden ma'rifetiniz ile tahsîl ve mesârif-i ebniyeye sarf için bezzazistana vaz ve hıfz olunmasını hâvî müekked ve müşedded emr-i şerîfim sudûrundan sonra dürlü dürlü i'tizar ve ilel serdiyle isti'fa sûretlerinde mukaddem ve muahhar vârid olan tahrîrâtın bir hissî âsîf olunmayub meblağ-ı mezbûrun beher hâl tahsîl olunması babında mukaddem sâdır olan emr-i şerîfim mucebince ekîd ve şedîd birkaç defa sâdır olan emr-i şerîfim mücebince amel ve hareket ve meblağ-ı mezbûrun şimdiye dek tamamen tahsîli ile emr-i celîl-i âlişânımın infâz ve icrâsına ikdâm iktizâ eder iken ve memâlik-i mahrûsemde vâki kazâların tevzi defteri iki her altı ayda bir defa dürr-i aliyyeye celbi ve lede'n-nazar hadd-i i'tidâlden hâric bir mahalle sarfî mechûl olan mebâliğin istirdâdıyla fukarânın istirâhati ittifâk-ı ârâ ile karargîr olan mevâddan idiği zâhir ve mücerred hasbeten lillâh sıyânet-i fukarâ zımnında olduğu bâhir iken bu defa mûmâ ileyhîn Zeynelâbidin ve Mehmed Beğ adem-i kudretleri beyanıyla mebâliğin merkûmenin nısfı afv ve nısf-ı âharı on seneye kadar taksîte rapt ve ol vechile muksatan fukarâya taksim olunmak hususlarının tanzîm ve tesviyesine tahsîl-i müsâade kayıtlarında oldukları tahkîk olub mûmâ ileyhimânın bu dürr-i aliyyeye düşmeleri tamâm-ı emr-i münîfime adem-i itâat kabilinden idiği ve bu mekûle tenzîl ve tenkîh olunan mebâliğin istirdâd-ı deynde iğmâz-ı ayn kabilinden olduğu mukaddem ve muahhar sâdır olan evâmir-i aliyyem müceblerince gerek tenzîl olunan on dört bin yüz seksen kuruşun ve gerek tanzîm olunan doksan altı bin on üç buçuk kuruşun tamamen tahsîl ve fukarâya reddi matlûb kat'ıyy-i dâverânem idiği âşikâr olmakdan nâşi bu defa dahi mebâliğ-i merkûmeyi tamamen edâda muhâlefet ider ise bil-cümle emvâl ve eşyâ ve hayvânât ve çiftlikân ve ... vesâir temettuâtları siz ki Mevlânâ ve mübâşir-i kapıcı başı mûmâ ileyhimâsız marifetiniz ile zabt ve temhîr ve tahrîr ve içinden mebâliğ-i mezkûreyi ifrâz ve mâdâsını bu vakte dek infâz-ı erm-i âlî etmedikleri için zecran hesâb-ı mîriyyeye celb olunmak için cümlesinin defterini dürr-i aliyyeme tesyîre ve ba'dehû ne vechile emr-i şerîf sâdır olur ise müceb ve muktezâsıyla harekete ihtirâm etmeniz fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfimidâr ve [boşluk] ile tisyâr olunmuştur. İmdi mukaddem ve muahhar sâdır

olan evâmir-i aliyem mantûku üzere mebâlig-i mezkûre mîrân-ı mûmâ ileyhimâdan vesâir lâzım gelenler tamamen ve kâmilten tahsîli hasran ve kasran matlûb-ı kat'î bulunduğ u ve bir akçesinin afvı ve taksîte rapt ile imrâr-ı vakte müsâade olunması muhal idiğ i ma'lûmunuz oldukda bu defa dahi i'tizâr-ı vâhiye iradına imrâr-ı dikkat kaydına düşerler ise tekrâr bu tarafa tahrîr ile vakit geçirmeyüb ve tam'a mebnî ve riâyet hâtıra mübteni tehir ve imhâl eylemeyüb hemen kâffe-i emvâl ve eşyâ ve hayvânât ve çiftlikân ve demhân ve sâir eşyalarını cânib-i mîriden zabt ve temhîr ve tahrîr ve defter idüb azbt olunan emvâlden hukûk-ı fukarânın ifrâzı ve mâadâsının hesâb-ı mîriyyeye celbi için defterini serîan ve âcilen dersââdetime irsâl ve ba'dehû ne gûne emr-i şerîfim sâdır olur ise mücebince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket ve tahayyürât-ı bîmâl irsâliyle ifâte-i vakti tecviz mazhar-ı eşedd-i ukûbet olmakdan sıyânet eylemeniz babında. Evâhir-i Receb 208.

Sayfa 33/ Hüküm 63

Lârende Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun budefa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikde Lârende kazâsının bin iki yüz yedi senesi Receb-i Şerifinin on beşinci gününden işbu sene-i mübâreke Cemâziyelâhiresinin on beşinci güne gelince on bir ay zarfında mecmûu mesârifî otuz üç bin üç yü elli beş kuruşa bâliğ olduğ u ve meblağ-ı mezbûrun on beş bin yedi yüz seksen iki kuruş hâlen Anadolu vâlisinin ve müşârun ileyh tarafından memur mübâşirlerin mesârifî dört bin üç yüz yirmi beş kuruş Aranavud Abdullah Paşa masrafı ve yedi bin üç yüz yetmiş kuruşu maktûl Kocabaş oğ lu muhalledâtına memur mübâşirlerin hizmet-i mübâşiriyye ve taayyünâtları mesârifî olub kûsûr-ı memleket mesrafı dimekle şâyeste altı bin bu kadar kuruş kaldığ ını ve beyaza çekilüb her maddesinin üzerine iktizâ eden tenbîhât şerhle işâret olunduğ unu beyân-ı birle defter-i mezkûrun bir sûreti ihrâc ve mahalline irsâl olunub fîmâ ba'd mesârif-i memleket şerhle işâret olunan tenbîhâta tatbîk olunarak ru'yet olunmak için tenbihi hâvî emr-i şerîfim sudûrunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ iley bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağ ın tenbihi hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr vesûret-i defter maan irsâl olunmuşdur. İmdi gönderilen defter nâtık olduğ u ve mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mantûku üzere amel ve hareket ve fukarâ masrafının taklili matlûb olduğ u ve fîmâ ba'd teksîr-i mesârif e rızâ-yı hümâyunum olmadığ ı ve hılâf-ı rızâ hareket mütecâsir olanlar ve iğmâz edenler haklarında vehâmet-i azîme derkâr idiğ i ve işbu defterin dahi dürr-i aliyyme gelüp gitmesinde bir akçe mesârif olmayub ve

bundan böyle dahi olmayacağı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mezmûn-ı emr-i şerîfim mutâlaa ve iktizâ edenlere ve sağır ve kebire i'lân ve işâat ve mûcebiyle amel ve hareket ve mesârif-i ebniye gönderilen deftere tatbîk ile idâre ve ru'yet-i birle fukarâ teksîr-i mesârifden sıyânetleri vesâilinin istihsâline mübâderet ve iğmâz ve tesâmuhtan ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekden ve ettirmekden mücânebet eylemen babında. Evâhir-i Receb 208.

Hüküm 64

Kocaeli sancağında vâki İznikmid ve Akâbâd ve Karasu kazâlarıyla Fendi ve Ağraçlı ve Gençli ve Taşköprü ve Pişviran ve Kekbuze nâhiyelerinin kuzât ve nüvvâbına hüküm ki

İstikbâl ve teşyî-i huccâc için Kocaeli Sancağı kazâları hasâret-i azîmeye dâçar olduğundan taddî vukûuna rızâ-yı hümâyunum olmadığından her kazâdan livâ-i mezbûr mutasarrıfına ... ve mesârif-i sâire nâmıyla ne mikdar mebâliğ harc ve sarf olunur temessükü sicillâtından ihrâc ve defteri dürr-i aliyyeme irsâl olunmak için isti'lâmı hâvi mukaddemce sâdır olan emr-i şerîfime cevap olarak on iki kazânın i'lâmıyla mesârif-i mezkûre otuz iki bin bu kadar kuruşa bâliğ olduğunu mübeyyin defter vürûd etmekle bu derece sancak fukarâsının mübtelâ-yı hasar olmaları muğâyir-i rızâ-yı hümâyunum olmakda olduğuna binâen tahrîrâtı mutâlaa mesrûfât itidal ve iktisâda tevfiğ ve derece-i kararı yalnız terevvüc tahmîl olunmayarak tesviye sûretine riâyet-i birle iktizâ-yı nizâmı etrafiyla i'lâm eylemek üzere husûs-ı merkûme sâbikan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühûye havâle olundukda tahrîrât-ı mezkûre ba'de'l-mutâlaa Kocaeli Sancağı kaç kazandan ibâret idiği mevkûfâtıdan sual olundukda i'lâmât-ı mezkûre vürûd eden on iki kazâdan mâadâ bâlâda muharrer üç kazâ ve altı nâhiyesi dahi olduğu derkenârdan müstebân olmakla bu sûretde zikr olunan kazâlardan ve nevâhîlerden dahi isti'lâmı hâvi bir kıta emr-i şerîf ısdâr ve anların dahi cevapları vürûduna intizâr olunmak iktizâ eylediğini baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın isti'lâmı hâvi işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi livâ-i mezbûr dâhilinde kâin kazâ ve nevâhiden istikbâl ve teşyî-i huccâcdan Kocaeli sancağı mutasarrıfı olanlara ve mesârif-i sâire akçesi i'tâ eden kazâ ve nevâhî kaygısıdır ve her birkaç nahiyeden kalil ve kesîr verilen nedir nedir bilinmesine irâde-i aliyyeme müteallak olduğu ma'lûmunuz oldukda siz ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhimsiz ber minval-i muharrer sancağ-ı merkûm mutasarrıfına istikbâl ve teşyî-i huccâc için kazâ ve nâhiyeniz me'kûlât vesâire mesârif akçesi verile gelmiş ise verile gelen her ne ise sicillâtından

müfredât üzere ihrâc ve defter- sıhhat esrini acâleten Dersaâdetime irsâle ikdâm ve dikkat ve ziyâde ve noksan tahrîrden mücânebet eylemeniz babında. Evâhir-i Receb 208.

Sayfa 34/ Hüküm 65

İznebol Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre hâlen süvârî mukâbelecisi olup Rumeli cânibinden mütevârî defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühû nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun rûz-ı kasım defteri olup kâffe-i mesârifi yirmi sekiz bin dört yüz kırk kuruş yirmi yedi paraya bâliğ olduğunu ve mîr-i mîrândan Şaban Paşa mürûrunda me’kûlât nâmıyla idhâl-i defter eyledikleri sekiz yüz elli kuruş zâid olmakla iki yüz elli kuruşun Mahmud Paşa Beğ dahi kezâlik mürûrunda me’kûlât nâmıyla idhâl-i defter olunan yedi yüz seksen kuruşdan dahi iki yüz seksen kuruşun ve merkûm Arslan Paşa’nın dahi mürûrunda vaz’-ı defter eyledikleri dokuz yüz seksen kuruş dahi dört yüz seksen kuruşun cem’an bin on kuruşda rahmen lil-fukarâ hat ve tenzîli lazım geldiğini ve mesârif-i müttetika-i sâire emsâline kıyâs hadd-i i’tidâlde idiğini beyân-ı birle tenzîlât-ı mezkûre bin on kuruş ferd-i nihâde ve mâadâ yirmi yedi bin dört yüz otuz kuruşun tevzii ve tahsîline müsâade ve ruhsatı hâvi ve bir kıta emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve tenzîl olunan mebalîğın fukarâyâ tevzîne rızâ-yı alıyyem olmadığı ve mâadâ yirmi yedi bin dört yüz otuz kuruşun tahsîline müsâade olunduğu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma’lûmun oldukda gayr-ı ez tenzîl mebâliğ-i merkûme tevzî ve tahsîli olmamış ise ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi’ ve tahsîline mübâderet ve hilâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket vukûunu tecvizden mücânebet eylemen babında. Evâil-i Şaban 208.

Hüküm 66

Kal’-i Sultâniyye Nâibine hüküm ki

Sultâniye Kal’ası ahâlisinin bu defa iki kıta salyân defteri vürûd etmekle sâbıkan baş defterdârım olup Anadolu cânibinden mütevârî defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikde iki yüz yedi senesi saferu’l-hayri guresinden sekiz senesi rebîulâhiri gâyetine gelince on beş aylık olmak üzere dört bin yüz elli

iki kuruşluk salyan defter-i olduğu ve meblağ-ı mezbûrun bin iki yüz altmış kuruşu memleket masrafı olub ânın dahi yüz yetmiş kuruşu muğâyir-i fermân-ı âli olmakla tenzil olduğu ve beş yüz doksan beş kuruş tekâlîf-i mîriyyeden olub kusûr iki bin iki yüz doksan yedi kuruş murûr ve ubûr eden vüzerâ-yı ızâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm masrafları olmakla defâtir-i mezkûre beyaza çekilüb iktizâ eden tenbihâtı şerhle maddeleri bâlâlarına derc olunduğu beyanıyla defter-i merkûmenin sûretleri mahalline irsâl ve fîmâ ba'd mesârif defter-i mezkûre tatbîkan ru'yet-i birle fukarâ masârifinin takliline defter olunmak için tenbîhâtı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın tenbihi hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuştur. İmdi fukarânın kesret-i mesârifden sıyânetleri matlûb olduğu ve fîmâ ba'd mesârif-i vilâyet gönderilen deftere tatbikan idâre ve ru'yet olunmak mültezem idiği ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet mürtekib olanlara müstelzim vehâmet olacağı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimi mütâlaa ve iktizâ edenlere ifâde-i birle infâz-ı emr-i şerîfime dikkat ve fukarâ masrafının takliline himâyet ve sıyânetlerine mübâderet ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket etmekden ve ettirmekden mücânebet olunmak babında. Evâil-i Şaban 208.

Hüküm 67

Tatarpazarı Kâdisına hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa salyân defteri dürr-i aliyyeme vürûd etmekle Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur süvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikde defter-i mezkûr rûz-ı kasım defteri olub kâffe-i mesârifleri yüz on sekiz bin iki yüz dokuz kuruşa bâliğ olduğunu ve vilâyetin mevâdd-ı müteferrika mesârifî hadd-i i'tidalden ba'îd olmayub ancak mesârifât-ı mezkûre dağlı eşkıyası ve eşkıyâ-yı merkûmeye memur hâlen Silistre vâlisinin mesârifinden ibaret olub mesârifât-ı mezkûre dahi zuhûrat mekûlesinden olmakla hat ve tenzîl olunmayub lâkin düyundan alınan vârid olan rûz-ı hızır defter-i ebniye Rumeli vâlisinin maiyetine memur maa ... iki yüz nefer askerin dahi aylık mâhiyeleri olarak dokuz bin dokuz yüz yetmiş kuruş vaz'ı defter olunmuş olmakla kazâhâ-i sâireye fiyat-ı mesârifât-ı mezkûre zâid olub iki bin sekiz yüz on iki buçuk kuruşun hat ve tenzîli ve icab ve iktizâ edenlerden red ve tahsîli ve rûz-ı kasım defterine irad kayd olunmasıyla mukaddemen sâdır olan emr-i şerîf mezkûr iken meblağ-ı mezkûr rûz-ı kasım defterine îrad kayd olunmuş olduğu ve işbu rûz-ı kasım defterleri tevzi ve tahsîl olunmamış ise iki bin sekiz yüz on iki buçuk kuruş ba'de't-tenzîl tevzi ve tahsîl olunmak ve

tevzi ve tahsîline şuru' etmiş ise defterlerine îrad kayd olunmak ve ... makâmı dürr-i seadetime i'lâm olunmak için tenbihi hâvi emr-i şerîfim sudurunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi fukarânın kesret-i mesârifden sıyanetleri matlub olduğu ve mukaddem ve muahhar tenzîl olunan bâlâda muharrer mebâliğin lâzım gelenlerden tahsîl ve istirdâd ve fukaranın ebniye mesârif defterlerine îrad kayd olunması mültezem idiği ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve fukarâ mesârifâtının taklîli ile himâyet ve sıyanetlerine ihtimam ve dikkat ve hılâf-ı emr ve rızâ halet ve hareket vukûunu tecviz etmekden ve ettirmekden gâyet ittikaen hazer ve mücânebet ve suret-i ... dürr-i aliyyeme i'lâma müsâraat olunmak babında. Evâil-i Şa'ban 208.

Sayfa 35/ Hüküm 68

Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûnumdan Olub Mukaddemce Ankara Sancağı Tevzî'âtı Maddesine Memur Ahmed Nâfiz Zîde Mecdühûye hüküm ki

Amasya sancağında vâki Zeytûn kazâsının iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi Rebiulâhiri gâyetine değin yedi aylık olmak üzere iki bin dört yüz yirmi dört buçuk kuruşluk salyân defteri bu defa vürûd etmekle defter-i mezkûre sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârî defâtir tanzimine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû nazar-ı birle beyaza çekilüb her maddesinin savabları bâlâlarına şerhle işâret olunduğunu ve isimâ' olunduğuna göre mebâliğ-i mezkûre kazâ-i merkûmenin evkât-ı mezkûre zarfında mesârifinden öşr-i muaşşer mekûlesi olub kûsûru vücûh-ı ahâli ittifâkıyla ketm olunmuş olduğu vaki midir değil midir tashîh olunmak lâzımeden olduğundan gayrı defterde muharrer mebâliğ-i mezbûrenin kasaba ve kurâyâ ne vechile tevzi olduğunun sûreti ve cümle kazâda kaç hâne itibar olduğuna mezkûr olmadığından bu madde dahi mesmûâtı tasdik eylediğini beyân-ı birle deferi mezbûrun bir sûreti ihrac ve mahaline irsâl ve fîmâ ba'd müceb ve muktezasıyla hareket olunmak için kazâ-i mezbûr hâkimine hitaben başka ve ketm maddesinin tashîh ve tahkîkine sen ki mûmâ ileyhsin ta'yin kılındın yani kazâ-i merkûmun bâlâda muharrer mesârifî ol mikdar kuruşa bâliğ olmuş ve kaç hâne itibarıyla tevzi olunmuş ve kimler tevzî ve tahsîl etmiş ve masrûfâtı idenler vukûfdan ve tekâlif midir mekûleden suâl ve tahkîk eylemen için tenbihi hâvi sena hitaben başka emr-i şerîfim sudûrunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbihi muhtevî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi vârid olan defterin sûreti mahalline gönderildi ki mesârif-i ebniye defter-i mezkûre tatbîkan ru'yet olunmak

hususı kazâ-i merkûm hâkimine başka emr-i şerîfimle eğerçi tenbih olunub lâkin ber minvâl-i muharrer tashih ve tahkîk mevâddından sahîhası kaç kuruşa bâliğ olduğunu ve kaç hane itibariyle tevzi' olunduğunu ve lâkin tevzi ve tahsîl eylediğini ve fukarâdan ne aldığını ehl-i vukûf teklîf midir mekûllerlerden gereği gibi suâl ve tahkîk ve gadr ve himâyeden ârî ve şek ve şüpheden beri olarak hakikat-i hâlin dürr-i aliyyeme tahrîr olunması vesâilinin istihsâline mübâderet ve tahrîre kusûr ve rehâvetden ve tam'a mebnî vâkiin hılaflı tahrîr olunmaktan mücânebet olunmak babında. Evâil-i Şa'ban 1208.

Hüküm 69

Amasya Kazâsında Vâki Zeytûn Kuzzâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre sâbıkan baş defterdarım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû nazar eyledikde iki yüz yedi senesi rûz-ı hıdırından Rebiulâhiri gâyetine değin yedi aylık olmak üzere iki bin üç yüz yirmi dört buçuk kuruşluk salyân defteri olduğunu ve beyaza çekilüb her maddesinin cevapları şerhle işâret olunduğu beyân-ı birle defter-i mezkûrun bir sûreti ihrâc ve mahalline irsâl ve fîmâ ba'd şerhle şerh verildiği üzere amel ve hareket olunmak için tenbîhi hâvî emr-i şerîfim sûduru baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbihi hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuştur. İmdi gönderilen defter nâtık olduğu ve mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mantûku üzere amel ve hareket ve fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve fîmâ ba'd teksîr-i mesârifî rızâ-yı hümâyûn olmadiğı ve hılâf-ı rızâ harekete mütecâsir olanlar ve iğmâz edenler haklarında vehâmet-i azîme derkâr idiğı ve işbu defterin dahi dürr-i aliyyeme gelüp gitmesinde bir akçe masraf olmadiğı ve bundan böyle dahi olmayacağı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimi mütâlaa ve iktizâ edenlere ve sağır ve kebire i'lân ve işâat ve mücebiyle amel ve hareket ve mesârif-i ebniye gönderilen deftere tatbîk ile idâre ve ru'yet-i birle fukarânın teksîr-i mesârifden sıyânetleri vesâilinin istihsâline mübâderet ve iğmâz ve müsâmahât ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekten ve ettirilmekten mücânebet olunmak babında. Evâil-i Şa'bân 1208.

Sayfa 36/ Hüküm 70

Giregora Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyan defteri vürûd etmekle sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû defter-i mezkûra nazar etyledikde iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi Rebûlâhiri gâyetine gelince yedi mâh zarfında kazâ-i mezbûrun on bin beş yüz yetmiş üç kuruşa bâliğ olduğunu ve defter-i mezkûr beyaza çekilüb iktizâ eden tenbîhâtı şerhle maddeleri bâlâlarına işâret ve istikşâf olunan mesârifden dahi bin altı yüz kırk dört kuruş tenzîl ve ferd-i nihâde olduğunu beyân-ı birle sûret-i defter mahalline irsâl ve tenzîlât-ı mezkûre îcâb ve iktizâ edenlerden istirdâd-ı birle gelecek salyan defterine îrâd kayd olunmak için tenbîhi hâvî emr-i şerîfim sûduru baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhi muhtevî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli ve tenzîlât olunan mebâliğin lâzım gelenlerden tahsîli matlûb olduğu ve fîmâ ba'd mesârif-i vilâyetin gönderilen deftere tatbîkan ru'yeti mültezem idiği ve hılâf-ı hareket vukûuna rızâ-yı hümâyunum olmadığı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve fukarânın kesret-i mesârifden sıyânet ve tenzîl olunan mebâliğin icab edenlerden tahsîliyle mesârif-i ebniye defterine irad kayd olunması hususuna dikkat ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekten ve ettirmekten mücânebet olunmak babında. Evail-i Şa'ban 208.

Hüküm 71

Bergama Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyan defteri vürûd etmekle sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû defter-i mezkûra nazar eyledikde iki yüz yedi senesi Cemâziyelûlâ guresinden sekiz senesi Receb-i Şerîfe gelinceye dek Bergama kazâsının on dört aylık on bir bin iki yüz elli dört kuruşluk salyân defteri olduğunu ve beyaza çekilüb mahsûb kabul eden yedi bin altı yüz otuz dokuz kuruşluk mesârifin iktizâ eden tenbîhâtı madde be-madde işâret ve mahsûb kabûl etmeyen üç bin altı yüz on beş kuruşluk mesârifin her ne kadar istirdâdı kâbil değil ise dahi memleketlinin yedinde sened olub fîmâ ba'd talep edenlere devlet-i aliyyenin rızâsı yoktur hesâba tutulmaz deyu red ile cevap verilmeleri için başka başka tenzil ve ferd-i nihâde olduğunu beyân-ı birle defter-i mezkûrun sûreti mahalline irsâl olunmak ve fîmâ ba'd tenzîlât-ı mezkûre misli mesârif bilâ ferman her kimin tarafından talep olunur ise red ile cevabı verilmek ve işbu tenbîh-i kat'îden sonra tenzîlât-ı mezkûre misilli bilâ ferman masraf verilir ise hakim ve zâbitin müsâmahasına haml ile kendilerinden istirdâd ve tazmin olunacağı

şimdiden tenbîhi muhtevî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sûret maan irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve fîmâ ba'd tenzîlât-ı mezkûre misilli mesârif olduğuna ve olduğuna rızâ-yı hümayunum olmadığı ve mesârif-i vilâyet gönderilen deftere tatbîkan idâre ve ru'yet olunmak mültezem idiği ve hılâf-ı emr ve rızâ harekete cesâret edenler marifet-i şer'le men ve memnu' olmadıkları halde keyfiyetleri serîan i'lâm ve iğmâz ve rehâvetten ittikâ-i tâm olunub şöyle ki bundan sonra bilâ fermân tenzîlât-ı mezkûre misilli masraf verilir ise ber vech-i muharrer tazmîn ettirileceği ve dürr-i aliyyeme tevzi defteri başka olarak gönderilmek ve mahallinde başka defter tutmak ve aralıkda tevzi defteri yazılmak lâzım gelir ise hâkim ve a'yân ve zâbitânın haklarından gelineceği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimi mütâlâa ve iktizâ edenlere ifâde ve mefhûmu üzere amel ve hareket-i birle fukarâ kesret-i mesârifden sıyânet ve hılâf-ı emr ve rızâ etmekten ve ettirilmekten mücânebet olunmak babında. Evâil-i Şa'bân 1208.

Sayfa 37/ Hüküm 72

Terkos Nâibine Hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa dürr-i aliyyeme vârid olan i'lâmında mukaddemce dürr-i aliyyeme gelen Rusya elçisinin ahmâl ve eskâlî Çorlu kasabasından Âsitâne'ye nakil olunmak üzere nâhiye-i mezkûreden matlûb yüz adet mekârî öküz arabasını ve yüz ra's mekârî beygiri cümle muvakkatiyle ihrâc ve sûb-ı me'mûresine irsâl ve sâbıkü'z-zikir arabalarının beherine kırkar ve beygirlerin beherine yirmişer kuruş ve mesârif-i sâiresinin dahi hamli marifetiyle hesapları ru'yet-i birle salyân defteri bundan akdem Dersaadetime lede't-takdîm mesârif-i merkûme olan altı bin sekiz yüz altmış dört buçuk kuruş hadd-i i'tidâlden ba'id olmayub ancak a'yân-ı belde olan kimesne altı ayda kendüye ne mikdar mesârif ile idâre edebilir ise dürr-i aliyyeme inhâ olunmasını sâdir olan emr-i şerîfimde münderic olmakdan nâşi kazâ-i merkûmu a'yânı beher beher mâh ellişer kuruşdan altı mâhda üç yüz kuruşa muhtac olduğu tahrîr olunmuş husus-ı mezbûr Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühû'ye havâle olundukda defter-i mezkûrda olan mesârifleri altı bin yedi yüz doksan beş kuruşa bâliğ olub ancak arabaların beherine kırkar ve beygirlerin beherine yirmişer kuruş idhalleri zâid görünüb henüz Âsitâne-i Aliyyem'den Edirne'ye kadar beygir sekizer onar kuruşa ve arabalar dahi yirmi beşer otuzar kuruş ile isticar oluna geldiğini ve ber vech-i hakkâniyet idâre-i umûr-ı memleket için kazâ-i mezkûr a'yânına mâhiye ellişer kuruşdan altı mâhda üç yüz kuruş derece-i kifâyeden olduğunu beyân-ı birle beher altı mâhda üçer yüz kuruş idhali defter olunmak için ruhsatı hâvî

emr-i şerifim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle zâid görünen araba ve beygir kirası Edirne kirâsına kıyâsen tenzîl ile mâadâsının tevzi olunması fermanım olmağın tenbihi ve ruhsatı hâvî emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarânın teksîr-i mesârifden sıyânetleri matlûb olduğu nâhiye-i mezbûr a'yânına mâhiye yüzer kuruş tahsîs kılındığı ve araba ve beygir kirası bâlâda beyan olduğu üzere tenzîl olunub mâadâsının tevzîne ruhsat verilmediği ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerifim üzere amel ve hareket ve hılâfına irâe-i ruhsattan mücânebet olunmak babında. Evâil-i Şa'ban 208.

Hüküm 73

Nevâhi-i Bergama Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûra sâbikan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû defter-i mezkûra nazar eyledikde iki yüz yedi senesi Cemâziyelûlâ guresinden sekiz senesi receb-i şerîfine gelince kazâ-i mezbûrun on dört aylık dokuz bin iki yüz yirmi beş buçuk kuruşluk salyân defteri olduğu ve defter-i mezkûrda kalem-i nâsih için yüz kuruş sehv olduğunu ve beyaza çekilüb mahsûb kabul eden beş bin altı yüz altmış altı kuruşluk mesârifâtın iktizâ eden tenbîhâtı madde be-madde işâret ve mahsûb kabul etmeyen üç bin dört yüz elli dokuz buçuk kuruşluk mesârifin her ne kadar istirdâdı kâbil değil ise dahi memleketlinin yedinde sened olub fimâ ba'd talep edenlerine devlet-i aliyyenin rızâsı yoktur hesaba tutulmaz deyu red ile cevap verilmeleri için başka başka tenzîl ve ferd-i nihâde olduğu beyân-ı birle defter-i mezkûrun bir sûreti mahalline irsâl olunmak ve fimâ ba'd tenzîlât-ı mezkûre misilli mesârif bilâ ferman her kimin tarafından talep olunur ise red ile cevap verilmek ve işbu tenbîh-i kat'îden sonra tenzîlât-ı mezkûre misilli bilâ ferman masraf verilir ise ise hakim ve zâbitin müsâmahasına haml ile kendilerinden istirdâd ve tazmin olunacağı şimdiden tenbîhi hâvî işbu emr-i şerifim sudûrunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhi muhtevi işbu emr-i şerifim ısdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve fimâ ba'd tenzîlât-ı mezkûre misilli mesârif olanlarına rızâ-yı hümâyunum olmadığı ve mesârif-i vilâyet gönderilen deftere tatbîkan idâre ve ru'yet olunmak mültezem idiği ve hılâf-ı emr ve rızâ harekete cesâret edenler marifet-i şer'le men' ve memnu' olmadıkları halde keyfiyetleri serîan i'lâm ve iğmâz ve iğmâz ve rehâvetten ittikâ-i tâm olunub şöyle ki bundan sonra bilâ fermân tenzîlât-ı mezkûre misilli masraf verilir ise ber vech-i muharrer tazmîn ettirileceği ve dürr-i aliyyeme tevzi defteri başka olarak gönderilmek

ve mahallinde başka defter tutmak ve aralıkda tevzi defteri yazılmak lâzım gelir ise hâkim ve a'yân ve zâbitânın haklarından gelineceği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimi mütâlaa ve iktizâ edenlere ifâde ve mefhûmu üzere amel ve hareket-i birle fukarâ kesret-i mesârifden sıyânet ve hılâf-ı emr ve rızâ etmekten ve ettirilmekten mücânebet olunmak babında. Evâil-i Şa'bân 1208.

Hüküm 74

Maraş Nâibine hüküm ki

Maraş kazasının bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû defter-i mezkûra nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun işbu sene-i mübâreke Cemâziyelâhîrinin onuncu gününe gelince vâki olan mesârifî on bin beş yüz altmış kuruşa bâliğ olduğunu ve beyaza çekilüb iktizâ eden tenbîhâtı şerhle maddeleri bâlâlarına işâret olunduğunu beyân-ı birle sûret-i defter mahalline irsâl olunmak için tenbîhi hâvî emr-i şerîfim sûdurunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhi muhtevi işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli matlub ve fîmâ ba'd gönderilen deftere tatbîkan idâre ve ru'yet olunması matlûb olduğu ve teksîr-i mesârifeye rızâ-yı hümâyunum olmadığı ve hılâf-ı emr ve rızâ hareketi mürtekip olanlara iğmâz edenlere müstelzim-i vehâmet idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimi mütâlaa ve iktizâ edenlere ifâde ve mefhûmu üzere amel ve hareket-i birle fukarâ kesret-i mesârifden sıyânet ve hılâf-ı emr ve rızâ etmekten ve ettirilmekten mücânebet olunmak babında. Evâil-i Şa'bân 1208.

Hüküm 75

Kütahya Kazâs-ı Nâibine Hüküm ki

Kütahya kazâsının bin iki yüz yedi senesi Muharremi gurresinden Zilhiccesi gâyetine gelinceye bir senelik mesârifî yüz yedi bin iki yüz kuruşa bâliğ olduğunu mübeyyin bu defa iki kıta salyân defteri vürûd etmekle husûs-ı mezbûr sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühûye havâle olundukda mebâliğ-i mezkûmenin fakat sekiz bin sekiz yüz kuruşa memleket etmeğe ... olduğuna binâen âdeten mahsûb kabûl eylediği ve sâbıküz'zîkr yüz yedi bin iki yüz kuruşun kırk yedi bin dört yüz elli kuruş menzil mesârifî olub ancak Kütahya menzil maddesi ahar

vechile tanzîm ve ol bâbda mahsus emr-i âli tasdîr olunmuş olmakla menzil-i mezkûr mesârifî olan meblağ-ı mezbûr dahi bu senenin mahsûb olunmak iktizâ eylediği ve beş bin beş yüz altmış kuruş dahi mübâşir mesârifî olub ancak el-hâletü hâzihi Kütahya'ya vâridân mübâşirlerin mesârifî hususunun başkaca nizamâtından olmakla işbu beş bin beş yüz altmış kuruşun dahi şimdilik mahsûb olunmasını lâzım geldiği ve altı bin beş yüz doksan kuruş saray döşemesini ve saray mi'mârı için olmakla bu dahi bu senenin fakat mahsûb olunmak iktizâ eylediği beyanıyla ol babda emr-i şerîfim sudûrunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın mahsûbunu hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi bâlâda beyan olunduğu üzerine mebâliğ-i merkûmenin bu defalık mahsûbiyetine irâde-i aliyyem taalluk eylediği ve mesârif-i fukarânın taklîli matlûb ve mültezem-i şâhânem olduğu ve teksîr-i mesârif-i fukarâyı mûcib hâlât vukûuna rızâ-yı hümayunum olmadığı ve hılâf-ı rızâ hâlet ve hareket mürtekip olanlara ve ruhsat gösterenlere müstelzim-i vehâmet olacağı ve Anadolu vâlisi sâbık vezirim Hacı Ali Paşa iclâlehû tarafından ahz olundu deyu yirmi yedi bin beş yüz kuruş defter-i mezkûre idhâl olunmuş olmakla meblağ-ı mezbûrun keyfiyetini müşârun ileyhden bâ tahrîrât isti'lâm olunacağı ve zimmetinde olduğu tahkîk ve istirdâd olduğu hâlet-i fukarânın ebniye mesârif defterine irad kayd ve me'men mahalle vaz' ve hıfz ettirmek hususu musammem idiği ve mütesellim Hacı İsmail yediyle sarf olunub ve bazı kimesnelere bi-vechin verilib dâhil-i defter olan mebâliğ için başka evâmir-i şerîfem ısdâr olunduğu senki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimi mütâlâa ve iktizâ edenlere ifâde ve mefhûmu üzere amel ve hareket-i birle fukarâ kesret-i mesârifden sıyânet ve hılâf-ı emr ve rızâ etmekten ve ettirilmekten mücânebet olunmak babında. Evâil-i Şa'bân 1208.

Sayfa 38/ Hüküm 76

Kütahya Naibine Hüküm ki

Kütahya Kazâsının bin iki yüz yedi senesi Muharremi gurrelerinden Zilhiccesi gâyetine gelinceye bir senelik mesârifî mübeyyin olan tevzî' defterine Çavuş kethüdâsına yüz elli ve muhallefâta memûr silahşöre hizmet üç bin üç yüz ve vilâyet defteri için vürûd eden mübâşir Mehmed Beğ'e hizmet-i mübâşiriyye bin beş yüz ve Çavuşlar Kethüdâsına diğer yüz elli

cem'an altı bin altı yüz kuruş verilmiş olduğu derc ve tahrîr olmakdan nâşi mebâliğ-i merkûme bîvechin verilmiş olup istirdâdı mevâdd-ı mukteziyeden ve memleket tarafından her birine hasm-ı şer'î ta'yîn ve irsâl olunarak oldukları mahalde şer'le ba'de'r-ru'ye meblağ-ı mezbûrun ne mikdarı istirdâd olunur ise sene-i ebniye defterine irad kayd olunması lâzımeden idiği sâbıkan baş defterdârım olup Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzimine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû bâ takrîr ifâde etmekle meblağ-ı mezbûr ber vech-i muharrer memleket cânibinden hasm-ı şer'î ta'yîniyle ma'rifet-i şer'le ba'de'r-ru'ye istirdâdı lazım gelen meblağ sene-i ebniye mesârifine sarf olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Mevlânâyı mûmâ ileyhsin mefhûm-ı emr-i şerîfim iktizâ edenlere ifâde-i birle ahâli-i memleket cânibinden vekîl-i şer'î ta'yîn ve vâcib mutâlebesine mebâliğ-i mezkûreyi ahz eden mûmâ ileyhimden oldukları mahallere tesyîr ve husûs-ı merkûm ber minvâl-i muharrer şer'le görölüb istirdâdı lâzım gelen mebâliğ ba'de'l-vusûl fukarânın mesârif-i ebniyesine sarf olunmak için me'men mahalle vaz' ve hıfz olunması vesâilini istihsâle mübâderet olunmak babında. Evâil-i Şa'bân 208.

Hüküm 77

Kütahya Nâibine hüküm ki

Kütahya Kazâsının iki yüz yedi senesi Muharremi guresinden Zilhiccesi gâyetine gelinceye bir senelik mesârif defteri bu defa vürûd edüb mesârifât-ı mezkûreden dört bin yedi yüz kuruş mütesellim Hacı İsmail yediyle sarf olunmuş mesârifiât-ı mahmûdeden olduğunu ve mütesellim-i mûmâ ileyh ile ahâli-i memleket terâfû-i şer' ve ihkâk-ı hak olunmak üzere mukaddemce fermânı âlişânım ısdâr olduğunu ve bu madde dahi deâvi-i sâire ile mahallinde ru'yet olunmak iktizâ eylediğini sâbıkan baş defterdârım olup Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû bâ takrîr ifâde etmekle bâlâda mezkûr dört bin yedi yüz kuruş maddesi mahallinde şer'le ru'yet ve mütesellim-i mûmâ ileyh zimmetinde olduğu mutahakkık olduğdan sonra tahsîl ve sene-i ebniye mesârifine sarf olunmak fermânı olmağın imdi ber minvâl-i muharrer husûs-ı mezbûr dahi ahâli ve mütesellim müvâcehesinde ma'rifetinle şer'le ru'yet ve meblağı mezbûr mütesellim-i merkûm zimmetinde olduğu sâbit ve mütehakkak olduğu sûretde bilâ noksan tahsîl ve fukarânın ebniye mesârifine sarf olunmak için me'men mahalle vaz' ve hıfz olunmak ve hılâf-ı şer' ve muğâyir-i rızâ hâlet ve hareket vukûu tecviz olunmamak babında. Evâil-i Şa'ban 208.

Hüküm 78

Ankara Kazâsı Nâibine ve Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûnumdan Husûs-ı âtiye bundan mukaddemce mübâşir ta'yîn olunan Ahmed Nâfiz zîde mecdühûye ve Ankara Sancağı Mütessellimine hüküm ki

Memâlik-i mahrûsemde kâin kazâ ve kasabât ve nevâhî ve kurâ ahâlilerine seferler takrîbiyle ismi ve mahalli nâ ma'lûm olarak mebâlig-i vâfire tevzi olunduğundan ahâli-i fukarâ mübtela-yı envâ-ı hasâret oldukları cihetden fîmâ ba'd beher kazânın mesârif tevzîi senede iki defaya tahsîs olunmak ve aralıkda başka defter tertib ve tevzi olunmamak yani rûzı hızırdan rûz-ı kasıma ve rûz-ı kasımdan rûz-ı hızıra gelince altı ayda bir defa mesârif defteri ismi ve ne mahalle ne mikdar verildiği tasrîhiyle tertîb ve sûret-i defter dürr-i aliyyeme tesyîr olunmak husûsâtı mukaddemen neşr-i evâmîr ile cümleye tenbih ve Ayaş Kazâsının dahi kaç senelik sicill dürr-i aliyyeme celbi zımnında mukaddemce bâ fermân tekid olunduğundan mâadâ Ayaş ve Yabanâbâd ve Şorba ve Çıbıkâbâd ve Mürtezââbâd kazaları salyân defterine hılâf-ı emr-i şerif kendi nefisleri için mebâlig-i vâfire zam ve bir senede birkaç defa tevzi ile fukarâya zulm ve teaddi eyledikleri ve defterlerini dürr-i aliyyeme irsâl olunduğu beyanıyla rahmen lil-fukarâ kazâhâ-i mezbûre ihtiyârlarının hesabları ru'yet-i birle mesârif-i sahîhalarının zâhire ihrâcî zımnında ve kürsî-i memleket olan Ankara'ya ihzarları babında emr-i şerifim sudurunu husûs-ı mezbûr sâbikan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû'ye havâle olundukda kazâhâ-i merkûmeden henüz defter vârid olmadığından gayrı Ayaş kazâsının bundan akdem sâdır olan emr-i şerifim mücebince sicilli celb olunduğuna ve a'yanların fesad ve mel'ânetleri zâhir olduğuna mebnî zimmetlerine tahakkuk eden hukûk-ı fukarânın ber vechi suhûlet tahsîli mülâhazasına mebnî keyfiyet dergâh-ı muallâm kapıcı başlılarından Cebbarzâde Mir Süleyman dâme mecdühûden mukaddemce isti'lâm olunduğu ve henüz cevâbı vârid olmadığı ve mâadâ kazâların ahvâli Ayaş'a kıyas olunacağı ve mazmûn-ı i'lâm-ı münîfe lazıme muvâfık idiğini beyân-ı birle zikr olunan beş kazanın muhtarlarının marifet-i şer' ve mübâşir marifetiyle medîne-i Ankara mahkemesinde muhâsebeleri ru'yet olunmak için Ankara mütessellimine başka ve mübâşir ve mütessellim-i mûmâ ileyhimânın te'diye-i umûra me'mure ile ve infâz-ı emr-i âliye ihtimâm etmek üzere kapıcıbaşı mîr mûmâ ileyhe başka evâmîr-i şerîfem ısdâr olunmak ve mübâşir-i mûmâ ileyhin hizmet-i mübâşiriye ve taayyünâtı ve kapıcıbaşı mûmâ ileyhin hasbe'l-iktizâ tayin edeceği adamının taayyünât ve mesârifât-ı sâireleri bu âna dek defter irsâlinde itâat ve âdem-i itâat töhmetiyle müttehem olan kazâhâ-i merkûme a'yanlarının kendi mallarından alıverilmek ve gerek Ankara ve gerek kazâ-i merkûme defâtirine bir akçe idhâl kılınmamak ve ahâli ve reâyâdan bir ferde zerre mikdarı

zulm ve teaddî vukûa gelmemek ve hesaparı ru'yet olunmayan a'yanların zimmetlerinde zuhûr eden shakk-ı fukarâ bilâ noksan ashâbına istirdâdı vesâilinin istihsâliyle fukarâ himâyet ve sıyânet olunmak babında emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle mübâşir-i mûmâ ileyh marifetiyle vech-i meşrûh üzere amel olunmak için müekkeden emr-i şerifim sudûr etmiş iken şimdi Ayaş kâdısı Mevlânâ Abdi zîde fazlûhûnun dürr-i aliyyeme vârid olan i'lâmı mefhûmunda ve ahalinin mahzarlarında Ayaş kazâsı havâlisinden Ureş nâhiyesi sükkânından Veliyy-i Şeyhân dimekle ma'rûf kimesne gerek kazâ ve nâhiye-i merkûme hânedânından ma'lûmü'l-esâmi mazlûmu bi-gayr-ı hak emvâl ve eşyâlarını gasb etmiş olduğundan kaçu ve necûd ancak nefsi için kazâ-i mezbûrun tekâlif defterine bir senede iki defa altmış birer kise akçe zam ve idhâl ve ahâli fukarâsından cebran tahsîl ve iki bel' eylediğinden ve bu defa dahi kazâ-i mezbûrun avâriz tahsildarının iki nefer adamını firar eylediğinden bahisle şeyh-i merkûm bulunduğu mahalde ahz ve Ayaş'a ihzâr ve ahâli ile terâfû-i şer' ve zimmetinde tahakkık iden hakk-ı fukarâ tahsîl ve ashâbına red ve teslim ettirmek babında emr-i âli sudûrunu istid'â olunmuş keyfiyet baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyhde lede'l-havâle da'vâ-yı merkûmenin kürsiy-yi memleket olan Ankara'da görülmesi bâbında ber vech-i muharrer emr-i şerif ısdâr ve mübâşir-imûmâ ileyh ma'rifetiyle mahalline irsâl olunmuş iken ber vech-i istid'â Ayaş'da görülmesi için tekrar fermân-ı âli ısdârı münâsib olduğundan gayrı Ayaş'da görülmesinde taraf tutulmak melhûz ve Ankara'da icrâ-yı hak olunmak me'mûl olduğu beyanıyla mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince tekid-i hâî emr-i âlişânım sudûrunu i'lâm etmekle i'lâmı ve mukaddemen sâdır olan emr-i şerifim mûcebince amel olunmak fermânım olmağın imdi bâlâda beyan oldundugu neşr-i evâmir-i aliyyem ile cümleye tenbîh olunmakdan maksûd ne mahalle ve ne mikdar verildiği bilinmek ve hadd-i i'tidâlden ziyâde alınan fukarâyı red olunmak ve fukarâ mesârifinin taklîli ve bu mekûle mezâlimden sıyânetleri irâdesine mebnî olduğu ve kazâhâ-i merkûmenin salyân defterlerinin şimdiye dek âdem-i vürûdu a'yanlarının irtikablarından naşı idiğinde şüphe olmadığı ve Ankara mahkemesinde hesapları ru'yet ve zimmetlerinde şer'an sübût olan hukuk-ı fukarâ istirdâd olunmak kat'î matlub olduğu ve bu defaya olan istid'âyı i'tibâr ve müsâade olunmadığı siz ki Mevlânâ ve mütesellim-i mûmâ ileyhimâsız ma'lûmunuz oldukda marifetiniz ve mübâşir-i mûmâ ileyh marifeti ve Cebbarzâde mîr mûmâ ileyhin mîr mûma ileyhin ikdam ve ihtimamıyla mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i şerîfeme mantûku üzere sâbıkü'z-zikr beş kazânın salyân defterlerine kendi nefisleri için akçe zam ve idhâliyle ahvâl-i fukarâyı ekl ve bel' edenler her kimler ise Ankara'ya ihzâr ve kazâhâ-i merkûme ahâlilerinin vekilleri hâzır oldukları halde hesapları ru'yet ve şer'an zimmetlerinde sâbit kalmış olan mebâliğ tamamen tahsîl ve ashâbına red ve teslim ve keyfiyet alâ hakîkatî'l-hâl

dürr-i aliyyme tahrîr olunmasına ve mübâşir-i mûmâ ileyhın hizmet-i mübâşiriyye ve taayyünâtı ve mîr mumâ ileyhın tarafından müteayyin adamların kezâlik taayyünât ve mesârifleri ber vech-i muharrer mürtekeb-i töhmet olan a'yanların kendi mallarından alınıb verilmesine ve fukarâdan bir akçe mütâlebe ve âhar alınmamasına ihtimâm ve dikkat ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve fukarâya bir nevi kadr ve teaddiyâtı mûcib hareket vukûunu tecvizden mübâadet eylesiz. Ve sen ki mübâşir-i mûmâ ileyhın bilâ intihab husûs-ı mezbûre ta'yîn kıldın ki mücerred senden bu mekûle umûru tahkîk ve tanzîme dirâyet me'mûlüne mebnî ve icrâ-yı edada ve infâz-ı emr-i şerîfe dikkat eylemek irâdesine mebnî olmakla muktezâ-i me'mûrinin üzere ve mukaddemen ve bu defa şeref-rîz sudûr olan evâmir-i minîfem mûcebince kazâhâ-i merkûme ahâlilerinin husemâ-i şer'iyelerinin Ankara'ya ihzarlarıyla icrâ-yı emr-i şerîfime mübâderet ve ber vech-i sühûlet ihzarları ve emr-i şerifin infâzı müteassir olduğı halde kapıcı başı mûmâ ileyhden adam isticlâbıyla tenfiz-i emr-i şerîfime ikdâma gayret ve bâlâda muharrer tenbîhât-ı hüsvâneme münâfi vaz' ve hareket etmekden ve ettirmekden sen dahi tehâşi ve mûcânebet etmen babında.

Sayfa 39/ Hüküm 79

Dergâh-ı Muallâm Kapıcıbaşılardan Bozok Sancağı Mutasarrıfı Cebbârzâde Mir Süleyman Dâme Mecdühûye ve Ankara Kazâsı Nâibi ve Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümayunumdan Hûsus-ı Âtiye Bundan Mukaddemce Mübâşir Tayin Olunan Ahmed Nafiz zîde Mecdühûye ve Ankara Sancağı Mütessellimine hüküm ki

Memâlik-i mahrûsemde kâin kazâ ve kasabât ve nevâhî ve kurâ ahâlilerine seferler takrîbiyle ismi ve mahalli nâma'lûm olarak mebâlig-i vâfire tevzi' olunduğundan ahâlî-i kurâ mübtelâ-i envâ-ı hasâret oldukları cihetten fîmâ ba'd beher kazânın mesârif tevzîinde senede iki defaya tahsis olunmak ve aralıkda başka defter tertib ve tevzi olunmamak yani rûz-ı hızırdan rûz-ı kasıma ve rûz-ı kasımdan rûz-ı hızıra gelince altı ayda bir defa mesârif-ği defter ismi ve ne mahalle ve ne mikdar verildiğı tasrîhiyle tertib sûret-i defter dürr-i aliyyme tesyîr olunmak hususâtı mukaddemce neşr-i evâmir ile cümleye tenbih ve Ayaş kazâsının dahi kaç senelik sicilli dürr-i aliyyme celbi zımnında mukaddemce bâ ferman tekid olunduğundan mâadâ Ayaş ve Yabanâbâd ve Şobra ve Çıbıkâbâd ve Mürtezââbad kazâları salyân defterlerine hılâf-ı erm-i şerîf kendi nefisleri için mebâlig-i vâfire zam ve bir senede birkaç defa tevzi' ile kazâyâ zulm ve teaddî eyledikleri ve defterlerini dürr-i aliyyme irsâl olunduğı beyanıyla rahmen lil-fukarâ kazâhâ-i mezbûre ihtiyarlarının hesapları ru'yet-i birle mesârif-i sahîhlerinin zâhire ihrâcı zımnında ve kürsiyy-i memleket olan Ankara'ya ihzarları babında

emr-i şerîf sudûru mukaddemen bâ i‘lâm istirhâm olunduğuna binâen husûs-ı mezbûr sâbikan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühûye havâle olundukda kazâhâ-i merkûmeden henüz defter vârid olmadığından gayrı Ayaş kazâsının bundan akdem vârid olan emr-i şerifim mucebince sicilli celb olunduğuna ve a‘yanların fesad ve mel’netleri zâhir olduğuna mebnî zimmetlerinde tahakkuk eden hukûk-ı fukarânın ber vech-i suhûlet tahsîli mülâhazasına mebni keyfiyet sen ki Cebbarzâde Mir Muma ileyhsin mukaddemce isti‘lâm olduğu ve henüz cevabı vârid olmadığını ve mâadâ kazaların ahâli-i Ayaş’a kıyas olduğu ve mezmûn-ı i‘lâm nefsü’l-emre muvâfık idiğini beyân-ı birle zikr olunan beş kazanın muhtarlarının marifet-i şer’ ve mübâşir marifetiyle meyân-ı Ankara mahkemesinde muhâsebeleri ru’yet olunmak için Ankara mütesellimine başka ve mübâşir-i mûmâ ileyhin bâdiye-i umûr me’mûra ile ve infâz-ı emr-i âliye ihtimâm etmek üzere sana başka evâmîr-i şerifem ısdâr olunmak ve mübâşir-i mûmâ ileyhin hizmet-i mübâşiriyye ve taayyünât ve mesârifât-ı sairesi hasbe’l-iktizâ tayin edilen adamlarının taayyünât ve mesârif-i sâireleri bu âna dek defter irsâlinde terâhî ve adem-i itâat töhmetiyle müttehem olan kazâhâ-i merkûme a‘yanlarının kendi mallarından aliverilmek ve gerek Ankara ve gerek kazâhâ-i merkûme defatirine bir akçe idhal kılınmamak ve ahâli ve reâyâdan bir ferde ve zerre mikdarı zulm ve teaddî vukûa gelmemek ve hesapları ru’yet olunmayan a‘yanların zimmetlerinde zuhur eden hakk-ı fukarâ bilâ noksan ashâbına istirdâdı vesâilinin istihsâliyle fukarâ ve himâyet ve sıyânet olunmak babında emr-i şerîf sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle mübâşir-i mûmâ ileyh marifetiyle vech-i meşrûh üzere amel olunmak için müekkeden emr-i şerîf sudûr etmiş iken sen ki mûma ileyhsin Ayaş kazâsı fukarâsına iki defa salyan defterine cesaret eden Avreşli Veli Süleyman ve Ayaşlı Kör Mehmed fukara ile hesapları ru’yet ve zimmetlerinde zuhûr eden emvâl-i fukarânın tahsîli ne vecihle mümkün olacağı isti‘lâmını hâvî Sadrazam tahrîrâtı tarafına varid olduğu beyanıyla bundan akdem müfti-yi sâbık Abdülhalim Efendi demekle ma‘rûf kimesne kendi mesârifî olarak bir defa dört-beş bin kuruş ve bir defa da yirmi bin kuruş tevzi ve tahsîline şuru’ eyledikten sonra başına üç yüz nefer mikdarı eşhas cem ve merkûmân Veli Süleyman ve Mehmed’i Ureş karyesinde nâsût ma‘rûzat tarafına vârid olmalarıyla husûs-ı mezbûr lede’l-istizan eğerçi fukarâyâ teaddî olduğu derkâr ve merkûmân tevkîf olunub ancak ancak Müfti-i merkûmun ...hesapları ru’yet ve zimmetlerinde zuhûr eden hakk-ı fukarâ tarafından vârid olan tahrîrâtda ifâde ve iş’âr olmuş keyfiyet baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyhe lede’l-havâle da’vâ-yı da’vâyın mezkûrenin kürsiy-yi memleket olan Ankara’da görülmesi babında ber vech-i muharrer emr-i şerîf ısdâr ve mübâşir-i mûmâ ileyh marifetiyle mahalline irsâl olduğundan gayrı husûs-ı mezbûrun Ayaş’da görülmesi istid‘âsıyla çend rûz mukaddem

Ayaş kazâsında vârid arz ve mahzara dahi müsâade olunmayub mukaddemen sudûr eden emr-i şerîfim mücebince amel olunmak babında tekidi hâvî emr-i münîf sâdır olmuş iken da'vây-ı mezkûrenin Bozok'da görülmesi bir vecihle münâsib olmakla gerek merkûmân Süleyman ve Mehmed ve gerek sû-i sun'î inhâ olunan Müftiy-yi sâbık Abdülhalim iktizâ edenler ile maan Ankara'ya celb olunub mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mücebince hakk-ı da'vâ üzere da'vaları ru'yet ve hukûk-ı fukarâ zâhire ihrâc olunmak babında tekidi hâvi emr-i şerîfim sudûrunu i'lâm etmekle i'lâmı mücebince amel olunmak fermânım olmağın imdi bâlâda beyan olunduğu üzere mukaddem ve muahhar sâdır olan evâmir-i aliyyem muktezâsınca ahâlî-i fukarânın merkûmân ile olan hesapları ru'yet ve zimmetlerinde şer'an sübût olan hukûk-ı fukarâ istirdâd olunmak kat'î matlub olduğu ve bu defa olan istid'âya itibar ve müsâade olunmadığı sen ki mir mûmâ ileyhysin ma'lumun oldukda marifetin ve Ankara mütesellimi marifeti ve mübâşir-i mûmâ ileyh marifeti ile mukademen ve hâlen sâdır olan evâmir-i şerîfem mantûku üzere sâbıkuz-zikr Ayaş kazâsı ile sâir kazalar salyân defterlerine kendi nefisleri için akçe zam ve idhâliyle ahvâl-i fukarâyı ekl ve bel' edenler her kimler ise Ankara'ya ihzâr ve kazâhâ-i merkûm ahâlîlerinin vekilleri hâzı oldukları halde hesapları ru'yet ve şer'an zimmetlerinde sâbit ve mütehakkak olan mebâliğ tamamen tahsîl ve ashâbına red ve teslîm ve keyfiyet alâ hakîkati'l-hâl dürr-i aliyyeme tahrîr olunmasına ve mübâşir-i mûmâ ileyhin hizmet-i mübâşiriyye ve taayyünâtı ve mîr mûma ileyhin tarafından müteayyen adamların kezâlik taayyünât ve mesârifleri ber vech-i muharrer müretekib-i töhmet olan a'yanların kendi mallarından alınub verilmesine ve fukarâdan bir akçe mütâlebe ve ahz olunmamasına ihtimam ve dikkat ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve fukarâya bir nevi gadr ve taaddiyâtı mucib hareket vukûunu tecvizden mübâadet eylesesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâ ileyhysin bil-intihab husûs-ı mezbûre ta'yîn kılınman mücerred senden bu mekûle umûru tahsîl ve tanzîm ve ru'yet me'mûlüne mebnî ve icrâ-yı irâde ve infâz-ı emr-i şerîfe dikkat eylemen irâdesine mebnî olmakla muktezâ-yı me'mûrinin üzere ve mukaddemen ve bu defa şeref-rîz-i sudûr olan evâmir-i münîfem mücebince kazâhâ-i merkûme ahâlîlerinin husamâ-i şer'iyyelerinin Ankara'ya ihzarlarıyla icrâ-yı emr-i şerîfime mübâaderet ve ber vech-i suhûle ihzarları ve emr-i şerîfimin infâzı müteassir olduğu halde kapıcıbaşı mîr mûmâ ileyhden adam isticlâbıyla tenfiz-i emr-i şerîfime ikdâm ve gayret ve bâlâda muharrer tenbîhât-ı hüsrevâneme münâfî vaz' ve hareket etmekden ve ettirilmekden mücânebet olunmak babında. Evâil-i Şa'ban 208.

Sayfa 40/ Hüküm 80

Kütahya Nâibine Hüküm ki

Senki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa dürr-i aliyyeme vârid olan i'âmında ve ahâlinin mahzarlarında eyâlet-i Kütahya'nın muhtevî olduğu sancaklarda vuku' bulan mevâd zımnında tevârüd eden mübâşirler Kütahya'da mûks ve ikâmet eylediklerinde me'kûlât ve meşrûbâtı yalnız Kütahya kazâsından idâre oluna geldiğine binaen fukarâ-yı raiyyet ve sekene-i memleket bir türlü tâkat getirememeleri de nefsi-i Kütahya kazâsının mesârif-i kendi kazâsına ve sancakları mesârif-i eyâlet-i sâire misilli muktezî olan sancak kazâları ahâlilerine ta'dîl ve tesviye şurutuna riâyet olunarak tarh ve tahmîl olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu istid'â ve niyaz olunduğuna binâen karargâh-ı vilâyet ve kürsiy-yi memleket olmakda Kütahya kazâsıyla Manastır kazâsı birbirlerine makîs olmakla el-yevm Manastır kazâsına vâridân mübâşirlerin taayyünât-ı rûz maddeleri ne gûne râbita bend olduğunu gereği gibi tashîh ve tahkîk ve i'âm eylemek üzere Rumeli cânibinden mütevârid tevzi' defâtiri nâzırı olub hâlen sūvârî mukâbelecisi olan Mir Mustafa zîde mecdühûden lede'l-isti'âm eyâlet-i Rumeli'nin muhtevî oldukları sancaklarda vuku' bulan bazı mevâd zımnında tevârüd eden mübâşir-i kazâ hânedânından yerine bir iki günlük müsâfir verilüb hânedân-ı merkûm tarafına me'kûlât nâmıyla bir akçe verilmesi bir iki gün müsâferetden sonra vâli-i verildisiyle memur olduğu mahalle gönderile geldiği ve eyâlet-i mezkurun muhtevî olduğu kazâlardan bir kazâdan ihzârî muktezî adamlar ve vâli huzurunda mürâfaaya fermân oldukda mübâşiri Manastır yahud Sofya'dan ve kazâ-i mezkûrdan bâ emr-i âli gelecek adamlar gelüb mürâfaa vekil-i muslihine kadar kaç gn tehir ider ise mübâşirin mübâşiriyyesi me'kûlât ve meşrûbâtı hadd-i i'tidâlde hesap olunarak müddeâ aleyh olan adamlardanola geldiği ve nefsi-i Manastır veyahud Sofya kazâsına bir mübâşir tevârüd ider ise beher hâl mübâşirin mübâşiriyyesi ve me'kûlât ve meşrûbâtı Manastır veyahud Sofya kazâsı ahâlileri idâre edegeldikleri erbâb-ı vukûfun ihbârıyla tahkîk olunduğu mîr-i mûmâ ileyh ba'de'l-i'âm husûs-ı mezbûr Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbikan baş defterdârım Şerif Mehmed dâme mecdühûye havâle olundukda Rumeli defteri nâzırı mîr mûmâ ileyhin i'âmı mefâdı üzere ve fî nefsi'l-emr hakkâniyet muktezâsı üzere fîmâ ba'd Kütahya'dan mâadâ Anadolu eyâletinin şâmil olduğu kazâlara dâir dürr-i aliyyeden Kütahya'ya giden mübâşirlerden birkaç gün Kütahya'da eğlenüb ba'dehû sūb-ı me'mûriyete azîmet edecek mekûleleri gerek esnâ-yı ... ve gerek hengâm-ı zehablarında Kütahya'da kaç gün eğlenirler ise iktizâ eden taayyünâtı ya Kütahya vâlilerinin matbahlarından i'tâ olunarak sirâyet ve iktizâsına göre gerek ağaları ve ittibâ-ı konaklarında tevkîf olunub veyahud handân-ı memleketden husn-i rızâsıyla müsâfiri it'âm ider muzyâk adamlara kondurulub alâ kile't-takdîrayn Kütahya kazâsı fukarâsına taayyünât ve mübâşiriyyeden bir akçe tahmîl olunmamak mesûb-ı me'mûrîne azîmet etmeyüb hıtâm-ı masalahata değin Kütahya'da tevekkuf etmek üzere ta'yin kılınmış ise ol vakitte

iktizâ eden taayyünâtı hadd-i i'tidâlde hesab olundukdan sonra eğer maslahat-ı memur bahası mutlak umûr-ı kazâya müteallak ise taayyünât ve mübâşiriyyesi kazâdan ve zîde mâ amarûhü mütallak ise müddeî ve müddeâ aleyhin hangisinden iktizâ ederse andan alıverilib bu iki sûretde dahi Kütahya kazâsına ta'yînden bir akçe tahmîl olunmamak ve nef' ve zararı Kütahya ve ahâlîlerinin kendi nefislerine âid olan tevcihve ibkâ ve azl ve nasb ve sâir emr ve nehy ve asâyâ ile memur mübâşirlerin taayyünât ve mübâşiriyyeleri vâlinin kendi hazînesinden görülüb nefis-i Kütahya kazâsına ve nevâhîve kurâsına velhâsıl Kütahya'da hâkümü's-şer' olanların taht-ı hükûmetlerinde olan mahallere dâir vârid olan mübâşirlerin dahi bâlâda beyan olduğu üzere maslahat-ı me'mûriyeleri mutlak olarak umûr-ı kazâya müteallık umûmî madde ise hadd-i i'tidâlden taayyünâtları ve hizmet-i mübâşiriyyeleri Kütahya kazâsından vezir ve ... müteallık hususi madde ise müddeî ve müddeâ aleyhin hangisinden iktizâ eder ise andan alıverilmek üzere nizâmı hâvi emr-i şerîfim sudûrunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh i'lâm etmekle i'lâmı mücebinece amel olunmak fermânım olmağın i'lâmen ve tenbîhen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ırsâl olunmuşdur. İmdi salyân defterlerimin dürr-i aliyyeme celbi ahâlî fukarâsının taklîl-i mesârîfî ve beyhûde mesârîfden mesûn olmaları irâdesine mebnî idiği ve fîmâ ba'd ol tarafa memur vürud eden mübâşirîn haklarında bâlâda beyan olduğu üzere amel ve hareket olunmak matlûb olduğu ve hılâf-ı emr ve rızâ ve bu bahane ile bâ fermân-ı âli tevârüd eden mübâşirînin iz'âca ve takdirlerini mûcib hâlet vukûuna rızâ-yı hümâyunum olmadığı ve işbu nizâm muğâyir-i etvâr ve evzâ' cür'et mürtekb olanlara müstelzim-i vehâmet olacağısen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda nizâm-i merkûm inşâallâhü Teâlâ düstûru'l-amel tutulmak üzere işbu emr-i şerîfim sicilline kayd ve sebt ve mazmûnu cümleye i'lân ve işâat ve hılâfından hazer ve mücânebet olunmak babında. Evâil-i Şa'ban 208.

Sayfa 41/ Hüküm 81

Bayramic Kazâsı Nâibine ve Kazâ-i Mezbûr Müdürü Hâdimzâde Mir Osman Zîde Mecdühûye hüküm ki

Ber vech-i maîşet Hüdâvendigâr sancağı mutasarrıfı Tahir Ömer zâde Mir Osman dâme izzühû budefa Dersââdetime gönderdiği tahrîrâtında Hüdâvendigâr sancağı kazâlarından livâ-i mezbûr mutasarrıfı için müretteb imdâd-ı hazariyyenin işbu bin iki yüz sekiz senesine

mahsûben şurûtu üzere tahsîli fermânım olan imdâd-ı hazariyyeden Bayramîç kazâsının hissesine isâbet taksît-isânî meblağ-ı kazâ-i mezbûrdan talep eyledikte edâda muhâlefet olduğu tahrîr ve inhâ ve sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhîsin tarafından vârid olan i'lamda kazâ-imezbûr ahâlisi bundan akdem taksît-i evvel olarak mîr mûmâ ileyhî tarafına verdikleri üç yüz kırk dokuz buçuk kuruş mâl-ı hazariyye mukaddemce gönderilen salyân defterinde şerhle tanzîl olunduğundan mâadâ meblağ-ı mezkûr red olunub fukarânın gelecek salyân defterinde irad-ı kayd olunmak üzere emr-i şerîf ısdâr olunmuş olduğu beyanıyla meblağ-ı mezbûrun mîr mûmâ ileyhîden reddi hususu istid'â olduğuna binâen husûsı mezbûr sâbikan başdefterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühûye havâle olundukda vüzerâ-yı ızâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm hazariyye ve seferiyyeleri fi'l-asıl hatt-ı hümayun şevket-makrûn ve fermân-ı âli ile ta'yîn olunmuş vâridât-ı muayyene ve âidât-ı münîfeden olub bir akçe tenzîl kabûl etmedikçe ve şimdiye değin bunlardan ve bunlara mûmâsil olan mesârif-i sahîhadan bir akçenin tenzîli mesbûk olduğu meczûm olan hâlâtdan idiği ve mukaddemen Bayramîç kazâsının vârid olan iki yüz yedi senesi Şa'banı guresinden sekiz senesi Saferi gâyetine değin yedi aylık olmak üzere on bir bin yedi yüz kırk beş kuruşluk salyân defterinden sekiz bin üç yüz kırk buçuk kuruş mahsûb ve üç bin üç yüz seksen buçuk kuruşa tenzîl olunmuş olub gerek hüdâvendigâr sancağı mutasarrıfının ve gerek Anadolu vâlisinin hazariyeleri bit-temâmen mahsûbâta dâhil olduğunu ve mukaddemen sâdır olan emr-i şerîf derûnuna mevzûan irsâl olunan sûret-i defterde âhar madde tenzîl olunacak iken sehven ve hataen hazariyye tenzîl olunsa bile emr-i şerîf-i merkûmda mahsûbâtı şu mikdar tenzîlâtı şu mikdar deyu tasrîh olunmuş iken sûret-i defteri fermân ve fermânı sûret-i deftere tatbîk etmeksizin ve hazariyye malı tenzîl kabûl etmeyeceğini teemmül ve mülâhaza etmeksizin bu vechile i'lam tahrîri adem-i dikkat ve ihtimâmına mahmûl bir madde idiği beyân-ı birle livâ-i mezbûr mutasarrıfının ve Kütahya vâlisinin kazâ-i mezbûrdan muayyen olan hazariyyeleri gerek şimdi ve gerek bundan böyle ilâ mâşâallâhü Teâlâ dikkatle bilâ kûsûr edâ olunub bu misilli beyhûde cevır ve ezâdan mübâadet olunmak için sana hitâben emr-i şerîfim sûretini baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyhî i'lam etmekle i'lamı mücebince amel olunmak fermânım olmağın tenbîhen tevbihan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi siz ki Mevlânâ ve mîr-i mûmâ ileyhîmâsız ahâli-i fukarânın mukaddem ve muahhar sâdır olan evâmîr-i aliyem mücebince kesret-i mesârifden ziyânetleri ve vâli ve sancak mutasarrıfı için tertîb olunub sicilde mukayyed hazariyyenin şurûtu üzere dikkat ve o müretteble edâ ve teslîmi matlûb ve mültezem olduğu ve mukaddemen vârid olan salyân defterinde asl-ı hazariye maddesi tenzîl olunmamış idiği ve hilâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket vukûuna rızâ-yı hümayunum olmadığı ve adem-i dikkat ve

ihitimâm ile irâde-i hümâyûnunun muğâyiri vaz‘ ve hareket vukûuna cesâret mültezem-i vehâmet olacağı ma‘lûmunuz oldukda kazâ-i mezbûrun sicilde mukayyed hassa-i hazariyyesi bu defa ve bundan böyle ber müceb-i şurût hazariye dikkat ve zamanıyla tamamen edâ ve teslim edilmesi hususuna dikkat ve hılâf-ı emr ve rızâ vaz ve hareket vukûunu tecvizden mücânebet eylemeniz babında. Evâil-i Şa‘bân 208.

Hüküm 82

Tırhala Kâdisına ve Zikru’l-âtî Hususa Dürr-i Aliyyemden Nâzır Ta‘yîniyle Tırhala’da İkâmete Memur ve Tesyîr Kılınan [boşluk] Zîde Mecdühûye hüküm ki

Tırhala kazâsı ahâlisinin ekserî ehl-i zimmet reâyâ olup ehlü’r-rûm olarak nihayet dört yüz beş yüz kimesneden ibâre olmak takrîbiyle zimmetlerinde tekâlîf-i memleket matlûb olduğuna b,nâen mesârif-i vilâyet hususunda reâyânın galebe-i külliyeleri derkâr idîği emr-i âşikâr olmakdan nâşi umûr-ı memleket Kocabaşıyla bedâet olunmak ... a‘yân nasb eyledikleri kimesnenin İmam ihtiyarı kocabaşılar ve reâyâ söz sahipleri bedâet olup a‘yân nasbıyla mesfûrunun ra‘yleri üzere harekete mecbûren olmak mülâhaza ve şâhid-i zûr mekûlesinden olduğuna eşkiyâ-i mesfûrûn gibi mübâşir ve muhtar emvâl-i fukarâyı ekl ve bel‘a ictisâr etmeleriyle vedîa olduğundan fukarâ-yı raiyyet perîşânî hallerine taraf-ı devlet-i aliyyemden perhizkâr ve müstakîmü’l-etvâr birinin nâzır nasb ve ta‘yîn ve kazâ-i mezkûre irsâl-i birle anda ikâmet ettirilmek ve fimâ ba‘d umûr-ı memlekete nâzır-ı mûmâ ileyhın inzimâm-ı ra‘y ve marifetiyle idâre ve ru‘yet olunmak husûsuna irâde-i aliyyem taalluk etmekden nâşi mûmâ ileyh bu hususa hâssaten intihâb ve tayin kılınmakla bu bâbda gerek devlet-i aliyyemden evâmîr-i celîlem ile vârid olan tekâlîf-i şâkke mesârifî ve gerek vüzerâ-yı ızâmın ber mu‘tâd-ı kadîm hakları ve avâidâtıdan seneleri ve hizmet-i mübâşiriyye ve mesârif-i me‘kûlât-ı bendegân ve umûr-ı menzîl velhâsıl kâffe-i mesârifât-ı zarûriyye-i mu‘tâde ve zuhûrât-ı cüz ve kül her ne ise marifet-i şer’ ve nâz-ı mûmâ ileyh ve a‘yân-ı belde marifetleriyle idâre ve ru‘yet olunub vâki‘ olan mesârif zımnında iktizâ eden tahvîlâtlar yalnız hâkimü’ş-şer’ mührüyle olmayub nâzır-ı mûmâ ileyhın dahi mührüyle memhûr olmadıkça bir mahalle bir akçe ve bir habbe sarf olunmamak ve mesârifât-ı mezkûre rûz-ı kasımdan rûz-ı hıdır ve rûz-ı hıdır rûz-ı kasıma varınca her altı ayda bir defa ru‘yet olunub her neye bâliğ olur ise marifet-i şer’ ve nâzır-ı mûmâ ileyh ve a‘yân ve cümle marifetleriyle tahvîlât-ı mezkûre müceblerince maddeleri ve mikdar ve tarihleri tasrîh ve beyan olunarak müfredât üzere defter olunub kazâ-i mezbûrda mütevattın olan reâyânın hâl ve tahammüllerine göre ta‘dîl ve tesviye şerâitine riâyet-i birle tevzi‘ ve taksîm ve defter-i mezkûr hâkimü’ş-şer’ ve nâzır-ı mûmâ ileyh

mührü ile ba‘de’t-temhîr tahsiline mübâşeret olunmak ve defter-i mezkûrun bir kıt’a aynı sûreti ihrâc ve kezâlij hâkim ve nâzır mührü ile temhîr ve tahvîlât-ı memhûre-i mezkûre ile maan dürr-i aliyyeme tesyîr olunmak ve hâkimü’l-vakt olanlara hesâba imzâ olunmak üzere kazâhâ-i sâireye verilen nizam üzere müddet-i mezkûrede vâki olan mesârifât-ı sahîhanın beher kuruşda birer paradan ba‘de’l-hesâb her ne mikdara bâliğ olur ise başkaca idhâli defter-i tevzi‘ olunmayub ziyade bir akçe ve bir habbe verilmemek ve nâzır-ı mûmâ ileyhe dahi idâre ücuru için şehriye biner kuruştan senevî on iki bin kuruş maaş ta‘yîn ve tahsîs kılınub beher altı ayda bir defa vâki olan tevzîât defterine altışar bin kuruş idhâl olunub ziyâde bir akçe talep ve ahz eylediği mesmu‘ olunur ise ba‘de’t-tahkîk geriye red ve süddeye gayret olunmak ve a‘yân olan kimse dahi beher altı mâhda kendiyi ne mikdar mesârif ile idâre edebilir ise mikdarı beyanıyla ba‘e’l-isti‘zân ne mikdara izin ve ruhsat verilir ise ol vecihle idhâli defter olunmak fermânım olmağın mûmâ ileyhin memuriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr olunmuştur. İmdi senki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin işbu iltizâm ... varid ancak ahâli-i memleket ve fukarâ-yı raiyyet bilâ mûcib mesârifden vikâye ve himayet olunmaları maslahatına mebnî idiği ve bundan sonra dahi ferd-i vâhid-i fukarânın bir bir akçe ve bir habbesini hîle ve hud’a ile ekl eylemek lâzım gelir ise lede’t-tahkîk mazhar-ı muâheze-i hüsrevânem olacağı ma‘lûmunuz oldukda fîmâ ba‘d bâlâda tahrîr ve tafsîl olunduğu üzere amel ve hareket ve nâzır-ı mûmâ ileyh ile kemâl-i iltizâm ve dikkat olunarak himâyet ve sıyânet-i fukarâ-i raiyyete ez dil ve cân sa‘y ve garet ve vaktiyle mesârif defterlerin mûmâ ileyh ile temhîr-i birle dürr-i aliyyeme irsâle müsâraat ve hılâfindan gâyetü’l-gâye hazer ve mücânebet eylesin. Sen ki nâzır-ı mûmâ ileyhsin seni emsâlin beyninden intihâb ile irsâlden maksûd mutlak senden sadâkat ve istikâmet ile hareket zuhûru me’mûlüne mebnî idiği bedîdâr olmakla derhal dürr-i aliyyemden hareket ve serîan Tırhala’ya varub ikâmet ve bâlâda muahrrer olduğu vechile mesârifât-i kazâi mezkûre dikkat ve ber vech-i muharrer şerâiti yegan yegan idâre-i birle altı ayda bir defa munzam ve vâzıh defter-i ebniye Mevlânâ-yı mûmâ ileyh ile bil-ittifâk temhîr ve dürr-i aliyyeme tesbîliyle nisâr cihetine ve sen dahi bu defa tahsîs kılınan maaşdan mâadâ bir para ve bir akçe hüd’a ve hîle ile almakdan ve kimesneye aldirmakdan mübâadet ve cânib-i cihandârânem için daavât-ı hayriyye isticvâbına dâmen-i dermeyân-ı gayret ve işbu tenbîh-i şâhânemin hılâfını ednâ irtikâb ve hıyânet ile mazhar-ı muâheze-i hüsrevânem olmakdan nefsinı sıyânet eylemen babında. Evâsıt-ı Şa‘bân 208.

Tırhala kâdisına ve dergâh-ı muallâm kethüdâlarından olub Tırhala kazâsı tevziâtına nezâret eylemek üzere tayin olunan Hacı Mustafa Zîde Mecdühûye hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa çend kıt'a salyân defterleri vürûd etmekle Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur hâlen süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defâtir-i mezkûre nazar eyledikde bin iki yüz yedi senesi Safer'inin yirmi dördüncü günü bir kıt'a defter mûcebince tevzi ve tahsîl olunan iki yük beş bin altı yüz elli yedi kuruşdan maâda gurre-i Şa'ban dahi iki yük yetmiş altı bin altı yüz yirmi sekiz kuruş tevziâtları olmuş ve meblağ-ı mezbûrun yüz yetmiş üç bin kırk buçuk kuruş gurre-i Ramazanda ve yüz üç bin seksen yedi kuruş dahi haziranda olmak üzere iki taksit ile tahsîl olunmuş olduğu ve sene-i mezbûre zarfında iki tevzi ve üç taksit ile cümle ve tahsîl eyledikleri mebâliğ cem'an dört yük seksen iki bin iki yüz seksen beş buçuk kuruşa bâliğ olub kendinin ol hâvâlinin ahvâline fi'l-cümle ittılâ'ı olduğundan gayrı ba'z be-ba'z erbâb-ı vukuftan dahi bitteharri suâl ve tahkîk ve kemâl-i tetkîk olunarak lâzîmü't-tanzîm olan mevâd başkaca bir kıta defter olunub bit-tenzîl redd-i tahsîli iktizâ eden kimesnelerin isim ve şöhretleri ve maddeleri şerhle tasrîh ve terkîm olunmuş olduğu ve tevziât-ı sâniatü'l-beyândan mâadâ çend mâh mukadem ism-i Rumiye üzere burmut tabir olunur ale'l-hesâb olarak doksan yedi bin iki yüz kuruş dahi tevzi ve tahsîl olunub meblağ-ı mezbûrun otuz beş kuruş livâ-i mezbûr mutasarrıfı müteveffâ Ahmed Paşa'ya ve bâkisi dahi bîvech mahal-i sâireye sarf olunmuş olmakdan gayrı yine burmut namıyla tekrar bir kıt'a defter tertîb ile kezâlik mebâliğ-i vâfire tevzi olunub üzere ne mikdar idiği sıhhat ve hakîkati üzere şimdilik tahkîkı mümkün olmayub bundan böyle kemmiyet ve mikdarı ve mahall-i sarfi tashîh ve tahkîk-ı birle ifâde ve beyan kılınacak beyanıyla sûret-i defter-i mezkûrda muharrer mevâddan tenzîl ve şerhle tenzîl olduğu vechi üzere mebâliğ-i mezkûrenin red ve tahsîli iktizâ eden lazım gelen kimesnelerden marifet-i şer'le alâ eyyi hâl tamâmen ve kâmilten tahsîl ve kazâ-i mezbûrun mesârif-i ebniye-i sahîhasına sarf olunub mahall-i me'mene vaz' ve hıfz oolunmask üzere emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle mâtde-i vâcib marifet-i şer' ve gediklü-i mûmâ ileyh mutâlebesi ve mübâşir-i mûmâ ileyh marifeti ile ru'yet ve vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak fermânım olmağın mahsusan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sûret-i defter-i mezkûr maan irsâl olunmuşdur. İmdi isticlâb-ı defâtirden gedikli ve mübâşir-i mûmâ ileyhimânın tayin kılınmasından maksûd kazâ mesârifinn taklîli ve istirdâdı lazım gelen mebâliğin tahsîli irâdesine mebnî olduğu ve ahâli ve raâyânın mesârif-i kesîraya ibtilâlarına rızâ-yı hümayyunum olmadığı ve gönderilen defter nâtık olduğu üzere tenzîl olunan mebâliğin red ve istirdâdı matlûb ve mültezem idiği ve bu bâbda ihtimâm ve iğmâz ve taallül

ve muhâlefet mültezem-i vehâmet olacak sizki mûmâ ileyhimâsız ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer mebâliğ ve nâzır-ı kazâ mûmâ ileyh marifetiyle defter mantûku üzere bi-eyyi hâl iktizâ edenlerden tamamen tahsîl ve fukarânın ebniye mesârifine sarf olunmak üzere marifetin ve cûle marifeti ve mübâşir-i mûmâ ileyh marifetiyle me'men mahalle vaz' ve hıfz olunmasına ihtimâm ve dikkat ve iğmâz ve rehâvet etmekden ve ettirilmekten mübâadet ve sen ki mûmâ ileyhsin sen dahi ibrâz-ı sadâkate ve istikâmete ve mebâliğ-i merkûmenin ber vech-i muharrer istikmâliyle ibkâmuallâ-yı me'mûriyetine dikkat ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket vukûunu tecvizden mücânebet eylemen babında. Evâil-i Şa'ban 208.

Hüküm 84

Yenice Karasu Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bin iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi ğurre-i recebine gelinceye kazâ-i mezbûrdan mürûr ve ubûr eden vûzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve mukaddemen tedmîr-i iş'âra memur Zihneli Hasan Paşa ve memur-ı muayyenleri olan asâkir mesârifleri ve hizmet-i mübâşiriyye hademe-i devlet-i aliyye ve gizmet-i vûzerâ-yı izâm ve mesârif-i kethüdâ-yı şehir ve cübbelü ve sekbân ve muhâfaza-i hudûd ve muhârebe ve kazâ ve kasaba için cem olunan asâkir ulûfeleri ve taayyünâtları cümle marifetiyle bil-müvâcehe hesâb olduğunu tahrîr ve mesârifât-ı mezkûre elli yedi bin üçyüz yirmialtı kuruş dört paraya bâliğ olub meblağ-ı mezkûr marifet-i şer' ve cümle marifetiyle ber vech-i ta'dîl ve tesviye tevzi ve tahsîl olduğunu mübeyyin bir kıta sûret-i defter ırsâl ve tesyîr olunmuş husûs-ı mezbûr Rumeli cânibinden mütevârid defatir tanzîmine memur süvari mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühûye havale olundukda defter-i mezkûrde mûnderic mevâdd-ı müteferrikanın her birlerine yegan yegan imrâr-ı nazar-ı dikkat idüb müddet-i mezkûre zarfında vâki olan mesârifleri olarak cümle marifeti ve marifet-i şer'le tevzi ve taksîm olunan sâbıkuz-zıkr elli yedi bin üç yüz yirmi altı kuruşun kırk bin üç yüz üç buçuk kuruşu müşârun ileyh Hasan Paşa ve maiyetlerinde asâkir vesâir mürûr ve ubûr iden vûzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrân merâm ve kazâ-i mezbûrun şürûr-ı eşkiyâdan muhâfazası mesârifinden ibâret olduğunu ve mâadâ on yedi bin yirmi iki buçuk kuruşu dahi müddet-i mezkûrede kazâ-i mezkûrun mesârifât-ı mukarresine sarf olunmuş idiği ve mesârif-i külliyele zuhûrât mekûlesinden olduğuna tanzîm kabûl eder mevâddan olmayub ve mesârif-i mukarreleri dahi hadd-i i'tidâlden ba'îd olmadığını mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan evâmir-i şerîfemde derc ve tasrîh olmakla müceb ve

muktezâsıyla amel ve hareket ve hılâfından mücânebet olunmak mültezem idiği ma'lûmun oldukda fîmâ ba'd fukarâ kesret-i mesârifden sıyânet ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket vukûunu tecvizden mücânebet eylemen babında. Evâsıt-ı Şa'bân 1208.

Sayfa 44/ Hüküm 85

Köprülü Kazâsı Nâibine hüküm ki

Senki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa vârid olan i'lâmında kazâ-i mezbûrda a'yanlık dâiyesinde olan Mehmed Emin ve şeriki Rüstem nâm kmesneler hılâf-ı şurût-ı nizâm cedid ve muğâyir-i rızâ-yı aliyyem yedi sekiz mâh zarfında dört defada seksen kise mikdarı akçe tevzi ve cebran tahsîl eylediklerinden mâadâ istihdâmı memnu' olan Arnaud tâifesinden iki yüz nefer Arnaud eşkıyası başlarına cem ve sekbanlık hizmetinde istihdâm ve fukarâyâ envâ-i mezâlîm ve taaddiyâta ictirâ eyledikleri beyanıyla rahmen lil-fukarâ merkûmânın mahallindemarifet-i şer' ve cümle marifetleriyle muhâsebeleri ru'yet ve zimmetlerinde zuhûr eden hukûk-ı fukarânın istirdâdı ve zulm ve taaddîlerinin men'i bâbında emr-i şerîfim sudûru tahrîr ve istid'â olmakdan nâşi husûs-ı mezbûr Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur süvari mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühûye havâlen olundukda i'lâmı mezkûru takdîm eden Lütfullah nâm kimesneyi tarafına celb ve keyfiyeti suâl eyledikde merkûm Mehmed Emin'in hadâset-i sinnî ve hasebiyle umûr-ı memleketi idârede taksîrâtı derkâr ve hall-i akde bî iktidâr olduğundan gayrı merkûm Rüstem dahi müteveffâ pederinin kâtibi olmak takrîbiyle kend^ye mensûb ve hılkât-i mefsedetle müfevvık ve mevsûk olmakdan nâşi merkûmu tahrîk ve i'vâ ve hılâf-ı rızâ harekât-ı mezkûre ictirâ ettirmiş olduğundan ve nush ve pendi ısığâ eylemediğinden bahisle mazmûn-ı i'lâm-ı mezkûru merkûm Lütfullah dahi tasdîk ve kazâ-i mezbûr menzili için imdâd olarak yedi bin beş yüz kuruş tevzi ve tahsîl ve beş bin kuruşunu menzilciye i'tâ-i birle kûsûr iki bin beş yüz kuruşunu ekl-i bel' eylediklerin tebeyyün ve merkûm Rüstem'in sû-i hâleti mübeyyin diğeri bir kıta i'lâm dahi ibrâz eyledikde ve i'lâmât-ı mezkûre ile mûmâ ileyhimâ takrîrine nazaran inhâları vâkıa mutâbık ise dahi merkûm Mehmed Emin'in hadâset-i sinnî hasebiyle merkûm Rüstem'in tahrîk ve ifsâdına mebnî idiği müstebân idiğın beyân-ı birle merkûm Mehmed Emin'in müddet-i mezkûre zarfında umûr-ı vilâyete dâir olan ahz ve i'tâsı muhâsebeye ru'yet olunub zimmetinde her ne zuhur eder ise tamamen tahsîl ve mahall-i me'mene vaz' ve hıfz ve kazâ-i mezbûrun mesârif-i sahîhasına sarf için defter tevzilerine irad kayd olunmak ve sûret-i muhâsebe ve defter tevzîât dürr-i aliyyeme tesyîr kılınmak için tenbihi ve tehdîdi hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle mübâşir marifetiyle vech-i meşrûh

üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi fukarâ masrafının taklili ve vücûh-ı mezâlim ve taaddiyâtıdan vikâyeleri ve ber vech-i muharrer ru'yet-i muhâsebeleriyle hukûk-ı fukarânın reddi matlûb olduğı ve merkûm Rüstem fîmâ ba'd umûr-ı vilâyete müdâhele eylemek lazım gelir ise hakkında lazım gelen te'dîbât icrâsında dakika fevt olunmayacağı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer marifetin ve mübâşir-i mûmâ ileyh marifetiyle merkûm Mehmed Emin'in muhâsebesi ru'yet ve zimmetinde şer'an sübût bulan her ne ise tamamen tahsîl ve fukarânın mesârif-i ebniyesine sarf olunmak için mahall-i me'mene vaz ve hıfz ettirilmesine ve taddîlerinin men' ve def'i esbâbının istihsâliyle fukaranın emn ve istirahatleri emrine ihtimâm ve dikkat ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket vukûunu tecvizden mübâadet ve sûret-i muhâsebe ve defter tevzîâtı sıhhati üzere dürr-i aliyyeme i'lâm ve irsâle müsâraat eylemek babında. Evâsıt-ı Şa'bân 208.

Hüküm 86

Kütahya Nâibine hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin vârid olan i'lâm ve Kütahya ahâlisinin mahzarlarında eyâlet-i Anadolu'da vuku' bulan mevâd zımnında dürr-i aliyyemden tevârid eden mübâşirler Kütahya'da beyhûde müks ve me'kûlât ve meşrûbâtlarını taleb ve ihtirâ eylediklerinden gayrı Anadolu ayâletinde mahsus Kütahya Selanik mefrûşâtı mesârifî valilerin zahîre bahalarını ve dâireleri için verilen şaîr ve saman ve hatabi ve zıkr olunan mübâşirlerin ikrâma ve mesârif-i sâiresini Kütahya rüesâsı yalnız Kütahya kazâsından idâre eylediklerinden fukarâ-yı raiyyet ve sükkân-ı memleket tâb-ı âver olamayub perakende ve perişan olacakları bedîdâr idiğı bayanıyla ol babda emr-i şerif-i adâlet makrûnum sudûrunu istid'â ve kuyûda mürâcaat olundukda eyâlet ve elviye mutasarrıfları kendilere tahsîs kılınan hazariyye ve husûs-ı muayyenelerine kanâat-i birle mefrûşât ve zahîre baha ve kudûmiyye ve teşrîfiyye ve fıkdan-ı bahâ ve fi'l-i bahâ ve sâir mutâlibât-ı zalame ile her hanginizin dâhil-i hükûmetlerinde olan kasaba ve kurâ ahâlilerine taaddîden mücânebet eylemek üzere def-i mezâlim zımnında Muhtelifede adâleti mutazammın dîvân-ı hümâyunumdan evâmir-i şerîfe ısdâr olunmuş olduğı tahrîr ve inbâ olunduğına binâen husus sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühûye havâle olundukda mübâşirler maddesinin iktizâ-yı nizâmı başkaca inhâ olunmuş olduğı beyanıyla mefrûşât ve zahîre baha maddesi için mukaddemen sâdır olan evâmir-i şerîfe-i mezkûre mûcebince müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi mübâşir mübâşirler

maddesi için tenbîhi hâvî başka emr-i şerîf ısdâr olunduğu ve bâlâda beyan olduğu üzere mefrûşât ve zahîre bahâ ve sâir mutâlebât-ı zaleme ile fukarâdan akçe alındığına rızâ-yı hümâyûnum olmadığı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda mazmûn-ı emr-i şerifimi ahâlî vesâir iktizâ edenlere ifâde-i birle fukarânın mezâlimden vikâyelerine dikkat ve mukaddemen ve hâlen adâleti mütezammın zuhûr eden evâmir-i şerîfenin hılâfî hâlet ve hareket vukûunu tecvizden mücânebet olunmak babında.

Sayfa 45/ Hüküm 87

Güüşâbâd Kâdısına hüküm ki

Ashâb-ı hayrâtdan Köprülü Mehmed Paşa merhûmun evkâfî karyelerinden kazâ-i mezbûre tâbi' Hacı Karyesi ahâlîlerinin bâ evâmir-i aliyyem üzerlerine edâsı imdâd-ı hazariyye ve tekâlifî emr ve defter mücebince cem'ine memura edâda bir türlü kusurları olmayub bir vecihle teaddî ve rencide olunmaları icab etmez iken kazâ-i mezbûrda sâkin a'yanlık iddiâsında Hacı İsmail ve berber oğlu Abdullah ve Çörmeli oğlu Hacı Halil ve Hacı Mehmed oğlu Mustafa ve Hatib oğlu İsmail nâm beş nefer kimesneler birbirleriyle ittifâk ve bunların tekâlifleri umûruna müdâhele ve işbu sene-i mübârekede on beş bin kuruşdan mütevcâviz akçe tahsîl eyledikleri ecilden vâcibü't-terâfû' merkûmunun Dersaâdetime ihzârları istid'âsıyla bundan akdemce karye-i mezbûre ahâlisinden li-ecli'l-iştikâ Âsitâne-i aliyyeye gelen yirmi nefer mikdarı reâyânın arzuhalleri ve müteveffâ-i merkûmun arzı sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühûye havâle olundukda kazâ-i mezbûrun salyân defteri henüz Dersaâdetime vârid olmaması zikr olunan arz ve arzuhâl mefhûmlarını masraf olmakdan nâşi sâbıku'z-zikr beş neferden fakat Hacı İsmail ile Berber Abdullah'ın salyân defterleriyle maan ihzarları i'lam eylediğne binâen mücebincecsâdır olan fermân-ı âlişânım taraf-ı devlet-i şerifden tayin olunan mübâşir marifetiyle mahalline irsâl olunmuşidi. Şimdi sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin tarafından vârid olan i'lâm meâlinde Berber oğlu Abdullah ile Hacı İsmail nâm kimesneler bir senelik salyân defteri ile Dersaâdetime azîmet idüb mâadâüç neferin firarda oldukları beyân ve iş'âr olunmuş husûs-ı mezbûr baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyhe tekrar lede'l-havâle reâyâ-yı merkûmeye ve ihzâr olunan merkûmân taraf-ı devletden gidüb gelen mübâşir ve kâtib-i vakf cümle bilmüvâcehe istintâk olundukda iki yüz yedi senesine mahsûben karye-i mezbûreye Cebbarzâde Süleyman Bey dâme mecdühû tarafından deruhde ve iltizâm olunmak takrîbiyle mîr mûmâ ileyhin kethüdâsı tarafından bir adam voyvoda ta'yîn olunmakla bir sene zarfında salyândan mâadâ otuz kise mikdârı cerîmelerini alub ve işbu

sene-i mübarekede bir defa dahi on sekiz bin salyân tahsîl eyledikten sonra on iki bin dahi tevzi ve tahsîl etmek üzereler iken ber minvâl-i muharrer erm-i şerîfim sudûruna mebnî cesâret edemediklerini tasrîh etmeleriyle ihzâr olunan merkûmân dahi reâyâ-yı merkûmeyi tasdîk-i birle firarları i'âm olunan ... oğlu HacıHalil ve Hacı Mehmed oğlu Mustafa ve Hatib oğlu İsmail el-yevm gelüb yerlerinde ikâmet üzere olduklarından gayrı Buraş oğlu Mustafa ve Ağac oğlu Numan nâm kimesneler dahi zikr olunan üç nefer ile yekdil ve yek cihet olub levâzıme-i mâl—ı fukarâyı ve voyvodaya bîkeş etmiş olduklarını ve işbu iki neferin zimmetlerinde bir akçe ve bi habbe olmayub gerek hukûk-ı fukarâyı ve bel'den ve gerek zâbitâna tecrîh ettirilmekten beriyyü'z-zimme olduklarını beyan etmeleriyle reâyâ-yı mezbûreden suâl olundukda işbu iki nefer zimmetinde mâdde-i mahsûsa da'vâ olunmayub heman memleketden olan beş nefer ile bunların muhâfazalarını istedmeleriyle iki nefer kimesne dahi fukarâ ile berâberce ızhâr-ı hakka çalışub gerek mihnet olan beş nefer ile ve gerek voyvoda-i sâbık ile reâyâ-yı merkûm şer'an mürâfaa olunduklarında bunlar dahi bildiklerini ketm etmeyüb her maddeyi doğruca ifâdeye taahhüd etmeleriyle mübâşir-i merkûm ile beraberce memleketine gidüb voyvoda-i sâbık merkûmdan mahalline celb ile cümlesi hâzır oldukları halde terâfû-i şer' ve ihkâk-ı hak olunmak üzere kat'ı nizâ' olunduğu iş'ârıyla sana hitaben başka ve voyvoda-i sâbık merkumu li-ecli't-terâfû' kazâ-i mezbûra irsâl eylemek üzere mîr-i mûmâ ileyhe başka iki kıt'a evâmir-i şerifemisdârını bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım. İmdi sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhysin zamân-ı saâdet iktirân-ı şâhânemde ibdâl-i hukûk-ı fukarâya kat'a rızâ-yı pâdişâhanem olmadığı ve ihkâk-ı hakka ihtimâm ve dikkat olunmak matlûb idiği ve voyvoda-i sâbık merkûmun li-ecli't-terâfû' kazâ-i mezbûra ihzarı için mîr-i mûmâ ileyhe başka emr-i şerîfim tasdîriyle olduğu ma'lumun oldukda ber vech-i meşrûh merkûmları mahallinde meclid-i şer'a ihzâr ve ahâl-i mezbûre ile terâfû-i şer' mukaddemen bir defa şer'le görölüb fasl olunmayan hususlarıysa tamâm-ı hak ve adl üzere mukayyed olub göresin i'âm olunduğu üzere ise ol bâbda muktezâ-i şer'i kavvîme amel ve hareket-i birle merkûmların zimmetlerinde sâbit ve mütehakkak olan hukûk-ı fukarâ her ne ise tamâmen ve kâmilten tahsîl ve bîkusûr ashâbına red ve teslîm-i birle icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak ve infâz-ı emr-i şerîfeme ihtimâm ve dikkat ve gadri mûcib hâlet ve hareket ziyâde tehaş ve mübâadet eylemen babında. Evâsıt-ı Şa'ban 08.

Bir sûreti Bozok Sancağı Mutasarrıfı Mîr mûmâ ileyh [boşluk] ısdâr olan emr-i şerîf hikâye olunarak li-ecli't-terâfû' voyvoda-i sâbık merkûmun kazâ-i mezbûre irsâl ve ihzarı için iktizası vechile..

İnöz Kazası Nâibine

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıt'a salyân defteri vürûd etmekle Rumeli Kazâlarından mütevâri defâtir tanzîmine memur hâlen süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikde defter-i mezkûr kazâ-i mezbûrun rûz-ı kasım defteri olub kâffe-i mesârifî bin dört yüz yirmi kuruşa bâliğ olduğunu ve tevârüd eden mübâşirlerin me'kûlât ve hizmetleri ve umûr-ı mühimme-i vilâyet mesârifinden ibâret olub hat ve tenzîl kabul eder mevâddı olmadığını beyân-ı birle fîmâ ba'd dahi fukarâ-yı raiyyet teksîr-i mesârifden himâyet ve sıyânet olunmak ve işbu defterlerinin tevzi ve tahsîline müsâade kılınmak için ruhsatı ve tenbîhi hâvî emr-i şerifim sudûrunu mir mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak fermanım olmağın imdi fukarâyı teksîr-i mesârifden sıyânetleri mültezem olduğu ve bâlâda muharrer meblağ tevzi ve tahsîl olunmamış ise mükerrer ve ziyâde tevzi ve tahsîlden mücânebet olunarak tahsîline müsâade olunduğu ve bu bâbda tenbîhât mukaddemen sÂdır olan emr-i şerifime mûnderic olmakdan naşi muktezâsıyla amel ve hareket olunmak matlub idiği ma'lumun oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve fîmâ ba'd dahi fukarânın mesârifî taklîl himâyet ve sıyânetlerine dikkat ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekden ve ettirilmekten mübâadet olunmak bâbında. Evâsıt-ı Şa'ban 208.

Hüküm 89

Dergâh-ı Muallâm Kapıcıbaşılarından olub İsmail Kal'ası Binasına Me'mûran Dürr-i Aliyyemden azimet üzere olan Mir Seyyid Numan dâme mecdühûye ve Eslemiye Kâdisına hüküm ki

Eslemiye kazası a'yânının ... küllî mesârifî olub emvâl-i fukarâyı ekl ve bel-a ictirâ-i birle hılâf-ı emr ve rızâ harekât-ı becâyâ mütesaddi olduğunu erbâb-ı vukûf ihbâr etmekle sen ki mîr mûmâ ileyh sin kazâ-i mezbûre rastın olduğuna ibtinâen kazâ-i mezbûr a'yânının hâl ve keyfiyetini alâ vechi's-sihha tashîh ve tahkîk ve muktezâsını Dersaâdetime tahbir ve ifâde etmek hususunu Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur hâlen süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi a'yan-ı merkûmun hâl ve keyfiyetinin tahkîk matlub idiği ma'lumun oldukda ber minvâl-i muharrer hâl ve keyfiyeti bîgaraz erbâb-ı vukûf ve vukûfdan sırran ve alenen suâl ve gereği gibi tashîh ve tahkîk-i birle iktizâsını dürr-i aliyyeme tahrîr ve ifâdeye dahi ve tahrîre kusur ve rehâvetinden ittikâ ve sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin sen dahi mezmûn-ı emr-i şerîf üzere mîr mûmâ ileyh ile a'yan-ı merkûmun hâlini ba'de't-tahkîk

alâ vechi's-sihha dersaâdetime i'lâma mübâderet ve vâkıın hılâfını kaleme almakdan mübâadet olunmak babında. Evâhir-i Şa'ban 208.

Hüküm 90

Dergâh-ı muallâm kapıcı başlarından olup İsmail Kal'ası binâsına Me'mûran Dürr-i Aliyyemden azimet üzere olan Mir Seyyid Numan dâme mecdühûye ve Yanbolu Kâdısına hüküm ki

Bundan akdem Yanbolu kazâsının dürr-i aliyyeme vârid olan tevzi defterinde kazâ-i mezbûrun mesârifât-ı müteferrikaları zerre i'tibârdan ba'îd olduğuna binâen defter-i mezbûr mûcebince olan mesâriflerden tanzîm ve tenzîl kabul eder maddeleri olmadığı Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur hâlen süvâri mukâbelecisi Mir Seyyid Mustafa zîde mecdühû bir kıta takrîriyle eğerçi ifâde ve inhâ etmiştir lâkin bu defa kazâ-i mezbûr a'yanı vesâir umûr-ı beldeye müdâhelesi olan kimesnelerin tam'ı hâmmeye tayîn ve irtikaplarından nâşi defter-i mezkûrda münderic mebâlig-i ma'lûmeden başka tevzileri olup bil-ittifak ketm ve ihfâ ve ol vechile emvâl-i fukarâyı ekl ve bel'a ictirâ-i birle hılâf-ı emr ve rızâ harekât nâ bercâya tasaddi eyledikelerin erbâb-ı vukuf ihbâr etmekle husûsı mezbûrun tashîh ve tahkîki lâzıme-i hâlden olduğuna mebnî tahkîk-i madde zımında bir kıta emr-i âli ısdârıyla mahsûs mübâşir ta'yin ve irsâline lâ bûd ise dahi beher hâl taraf-ı vilâyetten hizmet-i mübâşiriyye verilmek iktizâ etmekden naşi rahmen lil-fukarâ mahsus mübâşir ta'yin olunmayub sen ki Kapıcıbaşı mûmâ ileyhsin kazâ-i mezbûra rastın olmak ve erbâb-ı hakkâniyetten olman hasebiyle kazâ-i mezbûrdan hîn-i mürûrunda mâdde-i mezbûreyi tashîh ve tahkîk ve muktezâsını alâ vechi'l-izah tahrîr ve ifâde eylemen hususu defâtir nâzırı mûma ileyh bir kıta takririyle inhâ etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi husus mezbûrun marifetinle gerei gibi tashîh ve tahkîkına dikkatin matlûb idiği ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer 'ayân vesâirlerin umûr-ı belediyyeye müdâhelelerinden başka tevzîatları muvâfık-ı nefsu'l-emr midir değil midir sırran ve alenen suâl ve gereği gibi tashîh ve tahkîk-ı birle iktizâsını alâ vechi'l-izah dürr-i aliyyeme tahrîr ve ifâdeye mübâderet ve tahrîr keyfiyetinde kusurdan mücânebet ve sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin sen dahi mazmûn-ı emr-i şerîfim üzere mûmâ ileyh ile tashîh ve tahkîk-ı maddeye dikkat ve emr-i şerîfimin muğâyiri ve rızâ-yı aliyyemin hılâfı vaz' ve hâlâtı tecvizden ve gadr ve himaye vukûa gelmekden ittikâ ve mübâadet olunmak babında. Evâhir-i Şa'ban 208.

Sayfa 47/ Hüküm 91

Eğridere Pelenkase Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzimine memur Memur Süvari Mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikde rûz-ı kasım defteri idiğini ve kâffe-i mesârifleri yirmi dört bin altı yüz seksen üç kuruşa bâliğ olduğunu ve mukaddemen vürûd eden bir senelik defterlerinden bâ fermân-ı âli hat ve tenzîl olunan üç bin dört yüz seksen altı buçuk kuruşu mesârifât-ı mezkûreden ferd-i nihâde etmiş olduklarını ve mâadâ yirmi bir bin yedi yz otuz altı buçuk kuruş kaldığını ve iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı hızırına gelince bir senelik menzil masrafları on yedi bin kuruş olub mâadâ mevâdd-ı müteferrika ve a'yanın a'yâniyye ve harc-ı imzâdan ibâret olmakla hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığını beyân-ı birle tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı mühtevî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve mebâliğ-i merkûme tevzi ve tahsîl olunmamış olduğu sûrette mükerrer ve ziyâde tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve bu bâbda tenbîhât ve te'kîdât mukaddemen sâdır olan evâmîr-i şerîfemde mûnderic olmakdan nâşi mûceb-i muktezâsıyla amel ve hareket ve hılafından hazer ve mûcânebet hukkâm ve a'yân vesâire mûcib-i selâmet idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve fermân-ı âlişânımın hılâfı hareket etmekden ve ettirilmekten mübâadet-i birle fukarâyı kesret-i mesârifden himâyet ve sıyânet eylemen babında. Evâhir-i Şa'ban 208.

Hüküm 92

Havâssı Refîa Kazâsı muzâfâtından Silivri Nâhiyesi nâibine ve nâhiye-i mezbûrenin a'yân vesâir bilcümle ihtiyarları zîde kadrühûye hüküm ki

Sen ki nâib-i mûmâ ileyhsin bu defa dürr-i aliyyme vârid olan i'lâmında bundan akdem a'yân-ı belde olan Osman nâm kimesne tam'ı hâmma tebeiyyet-i birle hengâm-ı a'yânîyyetinde kul ... salyân defterleri tertib ve dilediği gibi tevzi' ve tahsîl ve ol vechile emvâl-i fukarâyı ekl ve bel' perişani hali fukarâya bâis olur hâlâta müteasaddı olduğundan bahisle müddet-i a'yâniyeti olan iki yüz beş senesinden sekiz senesine gelince üç sene zarfında yed ve marifetiyle umûr-ı vilâyete diâr olan mesârifinin muhâsebesini ru'yet ve zimmetinde zuhûr eden hukûk-ı fukarânın istirdâdı babında emr-i şerîfim sudûrunu bilcümle ahâli niyaz veistirhâm eyledikleri derc olunmuş husus-ı mezbûr bu tarafta bazı bîgaraz erbâb-ı vukuftan dahi suâl olundukda ahâli-i merkûmenin inhâları vâkıa mutâbık idiği ihtibâr

olmakla bu sûretde a'yân-ı sâbık merkûmun müddet-i mezkûre zarfında umûr-ı vilâyete dâir yed ve marifetiyle sarf olunan mesârifâtın ma'rifet-i şer' ve cümle ahâli marifetleriyle bil-müvâcehe muhâsebesi ru'yet olunub zimmetinde her ne ki zuhur eder ise tamâmen istirdâd ve ahâli-i mezbûrun mesârif-i ebniyesine sarf için mahal-i me'mene vaz' ve hıfz ve defter-i tevzîa irad kayd olunmak üzere emr-i şerîfim ısdârı muktezâ-yı maslahattan olduğu Rumeli kazâlarından mütevârid tevziat defterleri tanzîmine memur Hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan hâlen süvâri mukabelecisi Mir Seyyid Mustafa zîde mecdühû bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi işbu erm-i şerîfim mahsûs mübâşir yediyle irsâl olunduğu sûretde ahâli-i fukarâyâ hasâreti mûcib olacağı ma'lum olduğuna binâen siz ki Mevlânâ ve a'yân vesâire mûmâ ileyhimsiz a'yân-ı sâbık mezkûr Osmanı huzur-ı şer'a ihzâr ve iki yüz beş senesinden sekiz senesine gelince üç sene zarfında umûr-ı vilâyete dair yed ve marifetiyle sarf eylediği meblağın marifet-i şer' ve cümle ahâli müvâcehelerinde hakkâniyet vechile muhâsebesi ru'yet ve zimmetinde şer'an zâhir ve mütehakkak ve reddi lâzım gelen her ne ise tamamen istirdâd-ı birle ahâli-i fukarânın mesârif-i ebniyesine sarf için mahall-i me'mene vaz' ve hıfz ve defter-i tevzîa irad kayd ile fukârân refâh-ı halleri emrine ve icrâ-yı hakka i'tinâ ve dikkat ve hılâf-ı şerîat-ı ğarrâ ve münâfi-i rızâ gadr ve himâyet misilli hâlât vukûu tecvîz olunmakdan ittikâ ve mücânebet olunmak babında. Evâhiri Şa'ban 208.

Sayfa 48/ Hüküm 93

Ayurace Kazası Naibine hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa vârid olan i'lâmında Ayurace kazâsının iki yüz yedi senesi rûz-ı kasımından sekiz senesi Muharrem'ne gelince vârid olan salyân defterinde tanzim ve tenzil kabul edecek madde olmadığını ve fîmâ ba'd fukarâ-yı raiyyet himâyet olunmak husûsunu hâvi ve mesârif-i a'yaniyyesi ne mikdar ile idâre olunacağı isti'lâmı muhtevî mukaddemce sâdır olan emr-i şerîfim vusulü beyanıyla kazâ-i mezbûr a'yânı beher altı ayda yed yüz ellışer kuruş ile umurunu ancak idâre edebileceği ittifakı ihbâr ve ber müceb-i emr-i âli harekete müteahhid olundukda derc ve tastîr olunmuş husûs-ı mezbur hâlen süvâri mukâbelecisi olub Rumeli kazâlarından mütevâri defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühûye havâle olundukda Ayurace kâdısı bir kıta i'lâmında mezbur a'yânın iddiâsı hadd-i i'tidâlden ba'îd olmakla emsâline kıyasen beher mâh yüzer kuruşdan altı mâhda altı yüz kuruş kadr-i kifâye olduğunu beyân-ı birle ücret-i a'yaniyye olarak her altı mâhda altı yüz kuruş idhâli defter olunmasına müsâadeve ruhsatı hâvi bir kıta emr-i şerif sudûrunu mîr

mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhasatı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi umûr-ı vilâyeti ber vech-i sarâhat ru'yet etmek üzere kazâ-i mezbûr a'yanına beher mâh yüzer kuruş tayin kılınmasına irâde-i aliyyem müteallak olduğu ve ziyâde bir akçe tevzi ve tahsîle rızâ-yı hümâyunum olmadığı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimi iktizâ edenlere ifâde ile her altı ayda tevzi-i defter altı yüz kuruş idhâl olunmasına ve bir akçe ziyâde tevzi ve tahsîl olunmamasına dikkat ve hılâfından tehaş olunmak babında. Evâhir-i Şaban 208.

Hüküm 94

Doniçe Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre Rumeli cânibinden mütevârid tefâtir tanzîmine memur süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû nazar eyledikde bin iki yüz yedi senesi martı ibtidâsından sekiz senesi rûz-ı kasımına gelince sekiz mâh müddetde vâki olan min ciheti'l-mecmu' mesârif yirmi bin beş yüz altmış buçuk kuruş on beş paraya bâliğ olduğunu ve mesârifât-ı mezkûreden beş bin sekiz yüz elli sekiz buçuk kuruş mesârifât-ı mu'tâde-i belde ve iki bin altı yüz yetmiş sekiz buçu kuruş dağlı eşkıyası üzerine memur asâkir taayyünâtı ve bin iki yüz doksan altı buçuk kuruş dahi şehir kethüdası vesâir yedleriyle olunan mesârif-i me'kûlât-ı bendegân ve bin yüz otuz kuruş hâkim-i beldeye ber müceb- nizâm vâki olan tevziâta göre beher kuruşta birer paradan verilen harc-ı defter ve kâtibiyye mesârifî idiği ve mesârifât-ı mezkûreden hadd-i i'tidâlden haric olmamakla tanzîm ve tertîb kabûl eder maddeleri olmadığı beyân-ı birle ol babda emr-i şerif sudûrunu mîr muâ ileyh bâtakrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın ruhasatı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ mesârifinin taklili matlub olduğu ve mebâliğ-i merkûme tevzi' olunmamış ise mükerrer ve ziyâde tahsîlden hazer olunarak tevzi'ine ruhsat verildiği ve bu bâbda tenbîhât mukaddem ve muahhar sâdır olma emr-i şerifimde münderic olmakdan naşı müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve hılâfından mücânebet olunmak mültezem-i şâhânem idii sen ki mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve fukarâyı kesret-i mesârifden sıyânet olunmak babında.

Hüküm 95

Eğirdir Kazasına hüküm ki

İki yüz iki senesi senesinden iki yüz sekiz senesine gelince kazâ-i mezbûrun celb olunan sicil mahfûzu mutâlaa olundukda nezâ ve avârız ve sancak masârıfı ve seferiyye ve hazariyye ve meznîl ve mârrîn ve âbirîn masrafları ve voyvoda ve hâkim idhâlâtı ve bir iki kuruşa varınca sâir mesârif-i müteferrika yegan yegan yazılmışiken a'yân-ı vilâyet olan Seyyid Şeyh Ali yediyle memleket masrafı diyerek zîrde muharrer mebâliğ mechûlen topdan yazılmış olmakla meblağ-ı mezbûrun ekserisi me'kel olmakdan naşı müfredâtı zikr ve bayn olarak yekûnı yirmi altı bin iki yüz altı buçuk kuruşa bâliğ olduğu başka tarih-i mezbûrda ber vech-i muharrer mesârifin cüz'isi ve küllîsi müfredât üzere yazılmışiken kimin olduğu ve kime verildiği mechûl ve mübhem olduğuna binâen mesârif-i mechûlenin dahi müfredâtı beyân olunarak yekûnı on sekiz bin dört yüz altmış kuruşa bâliğ olduğunu başkaca bir kıta defter tasdîr ve terkîm olunub mecmûu kırk dört bin altı yüz altmış altı buçuk kuruşa bâliğ olub yekûn meblağ-ı mezbûr merkûm Seyyid Ali'ye vesâir emsâlinde olanlara me'leş olmak meznûn olub sicill-i mezbûrdan sıhhati mütefehhim olmadığını beyân-ı birle gerek taayyünâtı ve gerek hizmet-i mübâşiriyyesi fukarâdan çıkmayub cümlesi merkûm Şeyh Ali'nin yedinden verilmek üzere ber mu'tedil ve mütesaddak mübâşirin ta'yîn ve terkîm olunandan teslîm ve tesyîr ve mahallinde merkûmun taraftârı olanlar ve olmayanlar mevcut bulunarak marifet-i şer'le ru'yet-i birle aslâ ve kat'â bir maddesinde şek ve şüphe kalmayarak mürâfaa sûretinde cümlesi tahkîk ve müfredât defteri dersâdetime irsâl ve mübâşir-i merkûm anda tevkîf ve ba'dehû ne vechile emr-i şerîfim sâdır olur ise ol vechile hareket olunmak ve gadr ve himâyeden mücânebet olunmak için tenbîhi hâvi emr-i şerîfim sudûrunu sâbikan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû bâ takrir ifâde etmekle mübâşir marifetiyle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhi hâvi işbu emr-i şerîfim ısdâr ve defter-i mezkûr maan irsâl olunmuşdur. İmdi sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ber minvâl-i muharrer husûs-ı mezbûr ma'rifetin ve mübâşir mûmâ ileyh marifetiyle mahallinde şer'le ru'yet ve alâ vechi'l-izah ve'l-infirâd defterini gadr ve himayeden ârî vechile tahrîr ve tertîb ve mübâşir-i mûmâ ileyhi ol tarafda tevkîf ve defter-i mezkûr dürr-i aliyyeme tesyîre mübâderet ve ba'dehû ne vechile emr-i şerîfim vârid olur ise muktezâsıyla amel ve hareket ve mübâşir-i mûmâ ileyhin bâlâda beyân olunduğu üzere taayyünât ve ücret-i mübâşiriyyesi fukarâdan çıkmaması ve merkûm Şeyh Ali'den aliverilmesi hususuna ihtimâm ve dikkat ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecvizden mücânebet eylemen babında. Fi Evâil-i Ramazan 208.

Sayfa 49/ Hüküm 96

Eğirdir Kazası Nâibine hüküm ki

Bin iki yüz iki senesinden sekiz senesine gelince Eğirdir kazâsının celb olunan sicilli mutâlaa olundukda sene-i merkûme zarfında vâki olan tevzîâtın mecmûunun yekûnû iki yük kırk dört bin sekiz yüz doksan altı kuruşa bâliğ olub hâkim-i belde olanlara harc-ı defâtir ve a'yâniyye yazılan mebâliğin yekûnû on üç bin yüz yirmi dokuz kuruşa resîde olduğunu ve düstûru'l-amel tutulan nizâm mesâlihine mûccebince kuzât ve nüvvâb ale'l-umûm kuruş başına tahsis kılınan bir para harc-ı defterle müvâzene olundukda eğerçi yedi bin beş yüz kuruş ziyâdesi iktizâ idüb ancak iki yüz yedi ve sekiz senelerinden mâadâsı kable'n-nizâm olunan verilen akçe olub reddi iktizâ eylediğini beyan-ı birle ba'de ez în vukû' bulacak mesârif-i sahîha-i memleketin kuruş başına birer para harc-ı defterden ziyâde bir akçe verilmemek ve bir kıt'a i'lâm ve huccete altışar kuruşdan ziyâde kaleme alınmamak ve huddâmiye ve kâtibe ve mahzariyye ve kethüdâiyye nâmıyla ve nâm-ı âhar ile fîmâ ba'd bir akçe verilir ise bir dürlü mahsûb olunmayub hâkimden tazmîn olunmak ve iki yüz yedi ve sekiz senelerinde ziyâde alınmış olan mebâliğ mahallinde marifet-i şer'le ve cümle marifeti ile hesâb olunub hâlen hâkim olandan mı yoksa selefdan mı istirdâdı iktizâ eder alâ vechi's-sıhha Dersââdetime i'lâm olunmak için tenbîhi hâvî emr-i şerîfîm ısdâr ve tevârih-i mezkûrda verilen mebâliğin mikdârını mübeyyin terkîm ve tanzîm olunan defter mahalline irsâl olunmasını sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve tahzîran işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve defter-i mezkûr maan irsâl olunmuşdur. İmdi fîmâ ba'd ta'yîn ve tahsis kılınandan ziyâde bir akçe alınmak ve yedi ve sekiz senelerinde ziyâde olunan meblağ her kimin zimmetine geçmiş ise ism ve resmiyle keyfiye i'lâm olunmak babında. Evâil-i Ramazan 1208.

Sayfa 50/ Hüküm 97

Silivri Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle hâlen süvâri mukâbelecisi ve Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikde nâhiye-i mezkûre a'yânı sâbık Osman nâm kimesnenin yed ve marifetiyle ru'yet ve sarf olunan min haysü'l-mecmu' mesârifleri on beş bin yedi yüz yirmi iki buçuk kuruş olduğu ve mebâliğ-i mezbûreden Simidci Veli Başının Rusya elçisi mihmandarına ve hazînedârına ve şâtırına verdiği on bir keyl dakîkk bahası olarak yetmiş iki kuruş ve yine mihmândaâr-ı mûmâ ileyh etbâna ve Turnacı etbâna verildi

deyu idhâl-i defter bulunan iki yüz elli bir kuruşdan iki yüz altı kuruş ve a'yân-ı merkûmun elçi ve ru'yet eylediği perâkende mesârif namıyla vaz'ı defter olunan beş yüz elli iki kuruşdan dahi mihmandar etbâına verilen bahşîşât ve Asitâne'de hancı kâtib yediyle hayvânâtına sarf olunan doksan bir kuruşdan mâadâ dört yüz altmış bir kuruşun ve mukaddem vârid olan defter tevzîleri lede't-tanzîm sâdır olan emr-i âli ile me'mûr-ı mübâşire verilen hizmet ve me'kûlât namıyla idhal eyledikleri üç yüz elli kuruşdan yüz yetmiş beş kuruşun ve elçi maiyyetine verilen yüz yirmi arabanın otuz kuruşdan icab eden bahası üç bin altı yüz kuruş işe yine elçi maiyyetine tayin olunub nehy-i avdet eden altmış kıta araba Çorlu'da yirmi gün mikdarı müks etmiş olduğuna binâen beherine otuzar kuruşdan verilen altı yüz kuruşdan mâadâ yetmiş kıta araba ücreti olarak vaz'ı defter eyledikleri iki bin yüz kuruşun dahi kizb sırf oldu tahkîk olunduğu ve rahmen lil-fukarâ tenzîl iktizâ eylediği ve tenzîlât-ı mezkûre üç bin on dört kuruşa bâliğ olub a'yân-ı sâbık merkûmdan red ve tahsîli lâzım geldiği beyanıyla tenzîlât-ı mezkûrenin merkûm Osman'dan marifet-i şer' ve cümle marifetiyle tamamen tahsîl ve mahall-i me'mene vaz' ve hıfz ve nâhiye-i mezbûrenn mesârif-i sahîha-i ebniyelerine sarf olunmak üzere bundan böyle tertîbi iktizâ ede defter tevzîâtlarına irad kayd olunmak ve edâsında muhâlefet eylemek lâzım gelir ise muktezâsı dürr-i aliyeme arz ve i'lâm olunmak için tenbîhi hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi fukarânın kesret-i mesârifden vikâyeleri ve hılâf-ı emr ve rızâ fukarâdan ahz olunub tenzîl olunan mebâliğ-i merkûmenin istirdâdı matlûb olduğu senki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer tenzîl olunan üç bin on dört kuruş merkûm Osman'dan marifetinle tahsîl ve fukarânın mesârif-i ebniyesine sarf için cümle marifeti ile me'men mahalle vaz' ve hıfz-ı bilre mesârif-i ebniye defterine irad kayd olunmasına ihtimâm ve mübâderet ve hılâf-ı emr u rızâ hâlet ve hareket vukûu tecvizden mübâadet eylemen babında. Evâil-i Ramazan 208.

Hüküm 98

Eğirdir Kazâsı Nâibine hüküm ki

Eğirdir kazâsının mahallinden ccelb olunan sicill-i mahfûzu nâtık olduğu üzere bin iki yüz iki senesinden sekiz senesine değin vâki olan tevzîâtta voyvoda için defterlere idhâl olunub ve reddi lazım gelen mebâliğin müfredâtı zikr ve beyan olunarak yekünü yedi bin dokuz yüz doksan kuruşa bâliğ olduğunu mübeyyin bir kıt'a defteri terkîm ve tastîr olunduğu ve mebâliğ-i mezbûre hılâf-ı rızâ alınmış olub istirdâdı lazım geldiği beyanıyla defter-i mezkûr mahalline teşyîr ve Âhar hususa me'mur-ı mübâşir marifetiyle mahallinde tahkîk-i

mâdde olunub müddet-i mezkûre zarfında voyvoda olanlar kimler idi ve elân anda mevcut mudurlar yoksa mahall-i âharda mıdırlar vâki-i hâl Dersaâdetime arz ve inhâ olunmak ve ol tarafda olanlardan hisseleri bi-eyyi hâl istirdâd ve fukarânın sene-i âtiye mesarfına sarf kılınmak üzere bir kıt'a emr-i şerifim sudûrunu sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid devâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû bâ takrir ifâde etmekle âhar husussa memur-i mübâşir marifetiyle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerifim ısdâr ve defter-i mezkûr maan irsâl olunmuşdur. İmdi tahkîk-i mâdde olunması ve fukarâdan hılâf-ı emr ve rızâ ahz olunan mebâliğin istirdâdı matlûb idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda bâlâda beyan olunduğu üzere marifetin ve âhar hususa memur mübâşir-i mûmâ ileyh marifettiyle tahkîk-ı mâdde olunarak yani müddet-i mezkûre zarfında voyvoda olanlar kimlerdir ve elhâletü hâzihî ne mahalde ve isim ve şöhretleri ve mahalleri tasrîhiyle keyfiyetlerini i'lâm ve inhâya ve ol cânibde olanlardan hisseleri alâ eyyi hâl tahsîl ve fukarânın ebniye mesârifine sarf olunamsına ihtimâm ve dikkat ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve iğmâz ve rehâvetden mücânebet eylemen babında. Evâil-i Ramazan 208.

Sayfa 51/ Hüküm 99

Anadolu Vâlisi Vezirim Abdullah Paşa iclâlehûye

Sandıklı kazâsının bu defa vürûd eden salyan defterinde Karahisar Sahb sancağı mutasarrıfı Mehmed dâme ikbâlehûye zahîra baha deyu iki bin sekiz yüz elli kuruş muharrer ve mestûr olmakla meblağ-ı mezbûrun ahzi adâlet mütezammın bid-defeât sudûr eden evâmir-i aliyyemin hılâfı olu reddi lazım gelmekle mîr-i mîrân mûmâ ileyhin me'hûzü olan meblağ-ı mezbur sen ki Mevlânâ-yı müşârun ileyhsin marifetinle istirdâd ve tevzilerine irad kayd-ı birle tahkîk-ı salyânlarına medâr olmak için kazâ-i mezbûre irsâl ve ahâlinin makbûzları olub bir vecih hareket edeceklerini müş'ir huccet ve i'lâmı dersaâdete irsâl olunmak için sana hitâben emr-i münifim sudûrunu sâbıkan baş defterdârım olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühû bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi mîr-i mîrân mûmâ ileyhin me'hûzâtı olan meblağ-ı mezburun reddi ve mesârif-i ebniyelerine irad kayd olunmak için tamamen kazâ-i mezbûre irsâli ve ahâlinin makbuzlarını müş'ir huccet ve i'lâmın dersaâdetime isali matlub-ı şâhânem idiği den ki vezîr-i müşârun ileyhsin ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve hareket-i birle mîr-i mîrân mûma ileyhin hılâf-ı evâmir-i aliyyem kazâ-i mezbûrdan me'hûzü olan meblağmârru'l-beyan marifetinle tamamen

tahsîl ve fukarânın ebniye masrafına irad kaydı için kazâ-i mezbûre irsâl ve ahâlî-i merkûmenin makbuzlarını müş'ir iktizâ eden sened-i şer'înin dürr-i aliyyeme tesyîri emrine himmet ve hılafından hazer ve mübâadet eylemen babında. Evâil-i Ramazan 208.

Hüküm 100

Cermen Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa salyan defteri vürûd etmekle hâlen süvâri mukâbecisi ve Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikde bin iki yüz yedi senesi rûz-ı kasımına gelince vâki olan min haysü'l-mecmu' mesârif on altı bin yüz otuz iki buçuk kuruşa bâliğ olduğu ve meblağ-ı mezbûrun yedi bin iki yüz on sekiz kuruş dağlı eşkıyası üzerlerine memur vezir Rihteli Seyyid Hasan Paşa iclÂlehûye ve dâiresine ve serdâr ve a'fân maiyyetinde olan asâkire Edirne Postacı Başısı maiyyetine gönderilen sekban mesârifî olarak sarf olunmuş olub mâadâ sekiz bin dokuz yün on üç buçuk kuruş dahi kazâ-i mezbûre tevârüd eden hademe-i devlet-i aliyye ve mürûr ve ubûr eden vüzerâ-yı ızâm ve mîr-i mîrân kirâm ve bendegân-ı sâire mesârifinden ibâret olduğu ve ancak mîr-i mîrândan Tırhala Mutasarrıfı Şaban Paşa mesârifâtı namıyla vaz olunan beş yüz altmış kuruş mîr-i mîrân dâiresine göre gâyet kalmış olub emblağ-ı mezbûrdan üç yüz kuruşun hat ve tenzîl iktizâ idüb mesârifât-ı sâireleri hadd-i i'tidâli tecâvüz etmemiş idiği beyanıyla meblağ-ı mezbûr üç yüz kuruş marifet-i şer ve cümle marifetiyle lazım ve iktizâ edenlerden red ve tahsîl ve mesârifât-ı ebniyelerine sarf olunmak üzere mahall-i me'mene vaz ve hıfz ve defter-i ebniyelerine irad kayd olunmak üzere tenbih ve tekidi hâvi emr-i celîlü's-şânım sudurunu mîr-i mûma ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i mşerûh üzere amel olunmak fermanımolmağın tenbîhen ve tekiden işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli matlûb ve meblağ-ı mezbûr üç yüz kuruşun icab edenlerden reddi mültezem olduğu ve bu babda tenbîhât mukaddemen sâdır olan emr-i şerifimde münderic olmakla müceb ve muktezâsı üzere amel ve hareket olunub ednâ hılâfî vaz ve hâlet vukûuna rızâ-i hümayunum olmadığı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer üç yüz kuruş marifetin ve marifet-i şer'le lazım gelenlerden tahsîl ve fukarânın mesârifî ebniyelerine sarf olunmak için cümle marifetiyle me'men mahalle vaz ve hıfz ve ahâlî-i fukarâ kesret-i mesârifden suyânet olunmak babındaç. Evâil-i Ramazan 208.

Sayfa 52/ Hüküm 101

Dergâh-ı Muallam Kapıcıbaşılarından Bozok Sancağı Mutasarrıfı Mir Süleyman dâme mecdühûye hüküm ki

Amasya Kazâsının iki yüz yedi senesi Rebûlûlâsı gurrelerinden sekiz senesi Rebûlâhiri guresine gelinceye değin on dört aylık olmak üzere on sekiz bin dokuz yüz on beş buçuk kuruşluk ve Amasya sancağında vâki Havza kazâsının kezâlık on dört aylık on dört bin dokuz yüz altmış dört kuruşluk ve Altınâbâd kazâsının iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi Rebiulâhiri gâyetine değin yedi aylık iki bin üç yüz yetmiş kuruşluk ve Merzifonâbâd kazâsının iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına değin altı aylık bin yüz elli sekiz kuruşluk ve Kelkeras kazâsının iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi Rebiulâhiri gâyetine değin yedi aylık bin sekiz yüz altmış yedi kuruşluk ve Merzifon kazâsının iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına değin altı aylık dokuz bin dört yüz yetmiş iki buçuk kuruşluk Veraş kazâsının rûz-ı hızırından Rebiulhâiri gâyetine değin yedi aylık bin üç yüz kırk dokuz kuruşluk ve Ladik kazâsının iki yüz yedi senesi Muharremi guresinden sekiz senesi Rebiulâhiri gâyetine değin on altı aylık olmak üzere iki bin altı yüz doksan dört buçuk kuruşluk cem'an sekiz kıta salyân defterleri mukaddemce vürûd etmekle defâtir-i mezkûreye ricâl-i devlet-i aliyyemden sâbikan baş defterdârım olan Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur olan Şerif Mehmed dâme mecdühû nazar-ı bile beyaza çekilüb her maddesinin havâşileri bâlâlarına şerhle işâret olduğuna göre mebâlig-i merkûme kazâ-i merkûmenin evkât-ı mezkûre zarfında mesârifinin öşr-i mi'sâr mekûlesi olub kusuru kalmak ahâli ittifâkıyla ketm olunmuş olduğu ihbâr olduğundan vaki midir değil midir tashîh olunmak lazım olduğundan gayrı defâtirde muharrer mebâlig-i mezbûrenin kazâ ve kurâya bu vechile tevzi olduğunun sûreti ve cümle kazâda kaç hâne itibar olduğunun işâreti mezkur olmadığından bu madde dahi mesmûî tasdîk eylediğini beyanı birle defâtir-i mezkûrenin birer sûreti ihrac ve mahallerinde irsâl ve fîmâ ba'd müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket olunmak için kazâ-i mezkûre hâkimlerine hitaben başka ve ketm maddesinin tashîh ve tahkîkine hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan olub Ankara tevzîâtı maddesine memur Ahmed Nafiz zîde mecdühû tayin kılınması yani gerek a'yan-ı kazânın ve gerek kazâ-i merkûmenin bâlâda muharrer ol mikdar kuruşa bâliğ olmuş ve kaç hane itibariyle tevzi olunmuş ve kimler tevzi ve tahsîl etmiş ve mesârifatı nedir ehl-i vukûftan ve tekâlîf mekûlelerinden sual ve tahkîk olunması için tenbîhi hâvi mübâşir-i mûmâ ileyhe hitaben başka emr-i şerîm sudûrunu baş defterdâr-ı sâbık bundan akdem bâ takrir ifâde eylediğine binâen ech-i meşruh üzere amel olunmak için mübâşir-i mûmâ ileyhe hitaben emr-i şerîm ısdâr ve irsâl olunmuştur. Mübâşir-i mûmâ ileyhın bu defa vârid olan

tahrîrâtında salyan defterleri tashîhine memur olduğu Amasya kazâları sen ki mîr-i mûmâ ileyhsin senin uhdende olub husûs-ı mezbûrun tashîhi kendinin memuriyeti ile olmayub sana dahi başka emr-i şerifim ısdârı lazımeden idiğı tahrîr ve inhâ olmakdan naşı husûs-ı mezbur baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyhe lede'l-havâle livâ-i mezbûr senin uhde-i iltizamında olmak takrîbiyle zâhir-i hâle nazaran bu senin aleyhine olan maddenin tashîhini yine sana ihâle kılınmış olmak görünüb ancak sen sâire makîs olmayub mücerred livâ-i mezbûr uhde-i iltizâmımdadır deyu hakkı ketm ve setr kaydında olmayub defterlerin hılaflı var ise sebebini ve bundan böyle fukarânın hımâyet ve sıyânet-i râfiası ne vechile mukayyed olacağını doğruca tahrîr ve beyan eylemen mücerreb olan sûk-ı makâli ve levâzım-iharekâtından mübtelâ olduğunu beyân-ı birle mübâşir-i mûmâ ileyhin inhâsı üzere hakikat-i hâli zâhire ihrâc ve kazâhâ-i mezbûre fukarâsının tevzi defterleri maddesinin hatâ ve zâyîât ve a'yan mesârifinden sıyânetleri hususunun muhafazası ne vehile müyesser olacağını Dersâdetime tahrîr ve inhâ etmen için emr-i şerifim sudûrunu baş defterdâr-ı sâbık mûmâ ileyih bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın mahsus işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi vârid olan defterlerin munzam sûretleri mukaddemen gönderilmediğı ve mesârif-i ebniye defâtir-i mezkûreye tatbîkan ru'yet olunmak hususu kazâhâ-i merkûme hukkâmına bâ evâmîr-i aliyye eğerçi tenbih olunmuş olduğı ve ber minvâl-i muharrer tashih ve tahkîk-ı mevâd matlub idiğı sen ki mîr-i mûmâ ileyhsin ma'lumun ve sen sâire kıyas olunmayub hılâfı irtikâb ve hakkı ketm ve setr etmeyeceğın ve fukarâyı vücûhu mzezâlimden himâyet edeceğın mevâd ve mütehakkıktan idiğı meczûmün oldukda bâlâda muharrer evkât-ı mezkûre zarfında her birinin mesârif-i sahîlhası kaç kuruşa balığ olduğunu ve kimler tevzi ve tahsîl eylediğini ve miktârâtı nedir ne idiğini mîr-i mûmâ ileyih ile müzâkere ve muhâbere ve maiyyetine adam terfîk ederek ehl-i vukûv ve tekâlif ve bir mekûlelerine gereğı gibi sual ve gadr ve himayeden âri ve şek ve şüpheden beri olarak hakikat-ı hâlin zâhire ihrâc ve dürr-i aliyyme tahrîr olunması vesâilinin ve fukarânın ber vech-i muharrer mezâlimden sıyanetlerinin istihsâline mübâderet ve tahrîrde kusûr ve rehâvetden ve tam'a mebnî vâkıın hılâfını tahrîr olunmakdan mücânebet olunmak babında. Evâil-i Ramazan 208.

Sayfa 53/ Hüküm 102

Havâss-ı Mahmud Paşa Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun iki yüz altı senesi Zilhiccesi'nin on beşinci gününe gelince bir sene zarfında mecmû-ı mesârifî on yedi bin beş yüz otuz dokuz buçuk kuruşa bâlığ olduğunu mübeyyin mukaddemen bir kıt'a salyân defteri vürûd eylediğine ve mevâdd-ı mezbûreden üç

bin yüz kuruşun tenzîli lazım geldiğine binâen meblağ-ı mezbûr üç bin yüz kuruş marifet-i şer'le lazım gelenlerden tahsîl ve cümle marifetiyle fukarânın ebniye mesârifine sarf için me'men mahalle vaz' ve hıfz olunmak üzere işbu bin iki yüz sekiz senesi evâhir-i Rebûlûlâsında ve ba'dehû vârid olan rûz-ı kasım defterinde icmâan kazâ-i mezbûrun mesârif-i on bir bin sekiz yüz yetmiş dokuz buçuk kuruşa bâliğ olduğu ve bir gecelik Rusya Elçisi mesârif-i olarak dört bin üç yüz doksan altı kuruş idhâl-i defter olunduğu ve elçî-i mûmâ ileyhe bu mikdar masraf zâid olmakdan naşı iki bin üç yüz doksan altı kuruş tenzîl ile cem'an beş bin dört yüz doksan altı kuruş kazâ-i mezbûr a'yanından alâ eyyi hâl tahsîl ve fukarânın mesârif-i ebniyesine sarf için cümle marifeti ve marifet-i şer'le mahal-i me'mene vaz' ve hıfz olunmak üzere muahharan emr-i şerifim sâdır olmuş idi. Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa vârid olan i'lâmında kazâ-i mezbûr ahâlileri meclis-i şer'a varub kazâ-i mezbûr sükkânından ve müteğallibeden a'yanlık iddiasında olan Seyyid İbrahim Beğ nam kimesne hılâf-ı şer'i şerîf ve muğâyir-i emr-i münîf kendi nefsi için bu esnâda fukarâya mebâliğ-i vefîra tevzi ve tahmîl ve fukarâ cem ve tahsîl olunmuş olduğundan gayri mukaddemen tertîb ve tesyîr olunan salyân defterinden dahi lil-fukarâ tenzîl ve red ve tahsîli fermanım olan üç bin yüz kuruşun dahi edâsında muhâlefet ve emr-i âlişânıma adem-i itâat ve meblağ-ı mezbûru ekl ve bel' dâiyesiyle a'yanlıktan ... ve mahrûse-i Edirne'ye firar etmiş olduğunu ahâli-i kazâ haber verdikleri ve merkûmun bulunduğu mahalden ahz ve kazâ-i mezbûra ihzârıyla gerek meblağ-ı mezbûrun red ve tahsîli ve gerek vakt-i a'yanlığında umûr-ı vilâyete dâir vâki olan ahz ve i'tasının marifet-i şer' ve cümle marifeti ile muhâsebeleri ru'yet ve ihkâk-ı hak olunmak babında emr-i şerifim ısdâr ve mahsûs mübâşir tayin ve tisyâr olunmak niyazında olduklarını tahrîr ve inhâ olunmuş. Husûs-ı mezbûr Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur süvari mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühûye havâle olundukda bâlâda muharrer vârid olan salyan defterinden ba'de't-tenzîl tahsîli iktizâ eden sâbıkû'z-zikr üç bin yüz kuruş merkûm Seyyid İbrahim'in deyn-i sahîhası olduğu i'lâm-i mezkûrdan müstebân idiği beyanıyla meblağ-ı mezbûr a'yan-ı merkûmdan ba'de't-tahsîl ahâli-i kazânın bâ i'lâm inhâ ve istid'âları mücebince marifet-i şer' ve cümle marifeti ile bâ hak vechile hesapları ru'yet olunub tenzîlât-ı mezkûreden mâadâ dahi merkûmun zimmetinde her ne ki zuhûr eder ise alâ eyyi hâl tamâmen tahsîl ve meblağ-ı mezbûr üç bin yüz kuruş a'yan-ı cedîdin irsâl eylediği rûz-ı kasım defterine îrad kayd olunmakla meblağ-ı mezbûr İbrahim Beğ'den ve cedit a'yana teslim ile mâadâsı mahal-i me'mene vaz' ve hıfz olunub sûret-i hâlde alâ vechi's-sıhha dürr-i aliyyeme arz ve i'lam olunmak üzere emr-i şerifim ısdârını Mîr muma ileyh i'lam etmekle mübâşir marifetiyle vech-i meşrûh üzere merkûm bulunduğu mahalden ahz ve kazâ-i mezbûre ihzar ve marifet-i şer'le muhâsebesi ru'yet olunmak

fermanım olmağın imdi celb defterinde murâd-ı fukarâ mesârifinin taklîli ve zulmen alınan mebâliğin istirdâdı irâdesine mebnî olduğu ve mukaddem ve muahhar reddi iktizâ eden mebâliğin tahsîli ve istirdâdı mültezem idiği ve fukarâ tarafından ücret-i mübâşiriyye nâmı ve nâm-ı âhar ile akçe ahzıyla teksîr-i mesârif-i fukarâyı mücib hâlet vukûuna rızâ-yı hümâyunum olmadığı sen ki mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer mîr-i mûmâ ileyh bulunduğ mahalde mübâşir marifetiyle ahz ve huzuruna ihzar ve şer' ile hesabı ru'yet-i birle gerek mukaddem ve muahhar tenzîl olunan meblağ-ı mezbûr ve gerek hesabı ba'de'r-ru'ye şer'an zimmetinde sübût olan meblağ her ne ise mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerifim mücebine marifetin ve mübâşir-i mûmâ ileyh marifeti ile bi-eyyi hâl tahsîl ve fukarânın ebniye mesârifine sarf olunmak için cümle marifetiyle me'men mahalle vaz ve hıfz ve sûret-i hâli alâ vechi's-sıhha dürr-i aliyyeme arz ve i'lâm ve gadr ve himâyeden ittikâ-i tâm olunmak babında. Evâsıt-ı Ramazan 208.

Sayfa 54/ Hüküm 103

Şehirköyü Kazası Nâibine hüküm ki

Seyyidetü'l-Muhadderât İklîletü'l-muhasanât Bican Sultan dâmet ismetühâ'nın ber vech-i mâlikâne uhdesinde olan Şehirköyü kazâsının bundan akdem a'yanı olan Hacı Ahmed nâm kimesnenin a'yanlığı müddetinde vâki olan mesârif-i vilâyet cümle marifetiyle mumzî defter ve tevzi ve tahsîl olunub merkûm Hacı Ahmed'in ahâli vilâyet zimmetlerinde bir akçe ve bir habbe alacağı kalmadığından gayrı a'yanlıktan ihracı ile fîmâ ba'd umûr-ı vilâyete karışmamak üzere bâ emr-i âli tenbih olunmuş iken merkûm Hacı Ahmed memnun olmadığı vechile tam'ı hâma tebeiyyet ve sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin seni dahi itmâ'ı birle yekdil olarak ve ahaliden zümre-i müzevvirinden iki üç neferini itmâ' ile kendilerine mûmâşât ettirerek mesârif-i vilâyet deyu otuz beş kise bir kıta defter tertîb ve muktezâ-yı şurût-ı nizam üzere defter-i mezkûru bir kıt'a i'lâm ile kasaba-i merkûme Metrepolid ile darsâdetime hafıyyeten göndermiş ve zikr olunan otuz beş kiseden dört bin kuruşu sana ve iki bin kuruşu üç nefer mezbûra ve bin beş yüz kuruşu Metrepolid-i mersûme va'd ile ol vechile ahâli-i merkûm fukarâ ve reâyâsına îsâl-i zulm ve teaddî dâiyesinde olduğu ve fîmâ ba'd merkûm Hacı Ahmed'in umûr-ı vilâyete karışmamak ve mahzâ tam'ı hâma mebnî tertîb olunan otuz beş kisenin deftere amel ve i'tibâr olunmamak üzere emr-i şerifim sudûrunu müsted'î tahrîrât tevârüd eylediği beyanıyla ol bâbda istid'âlarına müsâade-i seniyye irzânî kılınması müşârun ileyhânın ricâl-i devlet-i aliyyemden Seyyid Abdullah dâme mecdühû bâ takrîr istid'â etmekle husûs-ı mezbûr rum kazâlarından mütevârid defâtir tashîhine memur süvâri mukâbelecisi Mir

Mustafa dâme mecdühûye havâle olundukda kazâ-i mezkûrdan otuz beş kiselik defter henüz vürûd etmediğini ancak ahalinin makbul ve mu‘teberleri olmayan defter amel ve itibar olunmamak ve mukaddemen sâdır olan emr-i âli mücebince merkûm Hacı Ahmed umûr-ı vilâyete karışmamak muktezâ-i maslahat idiğini mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi fukarâ kesret-i mesâriften sıyânet olunmak ne mertebelerce mültezem-i şâhânem idiği ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket edenler haklarında ne gûne muâmele oluncağı bu bâbda mukaddem ve muahhar sâdır olan evâmir-i şerîfemde teybin olunmuş olduğu ve ber minvâl-i muharrer ahâlinin makbul ve muteberleri olmayan defterlere amel ve itibar olunmayacağı ve merkum Ahmed bil-cümle ahalinin muhtarı olmadığı sûretde umûr-ı vilâyete karışması mukaddemen a‘yanlık nizamını hâvi neşr olunub sicilde mukayyed emr-i şerîf mezmûnuna münâfi olduğu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma‘lumun oldukda mazmûn-ı emr-i şerifi ber mücebince mütâlaa ve iktizâ edenlere ifâde-i birle mukaddemen va halen sâdır olan emr-i şerifim müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve fukarâyı ızrârdan atmekden ve ettirmekten mücânebet eylemen babında. Evâsıt-ı Ramazan 208.

Hüküm 104

Hâlen Yenişehir’de Mukim Sâbık Bosna Kâdısı Hacı Sadullah zîdet fazluhûye ve Yenişehir Fenar Nâibine hüküm ki

Yenişehir Fener kazâsının mukaddemen vârid olan mesârif-i defterlerinde mübhem mevâddan tenzîl olunan yüz on bin doksan üç buçuk kuruşun tahsiline memur Dergâh-ı muallâm Kapıcıbaşılarından Hacı İsmail dâme mecdühû mebâliğ-i mezkûreyi tamamen tahsîl ve ber müceb-i emr-i âli marifeti ve marifet-i şer‘le ve cümle marifetiyle memhuran bezzazistana vaz‘ ve hıfz ve itmâm-ı me’mûresiyle ... alınmış olduğundan ve me’mûriyeti emrinde hizmet-i mübâşiriyye ahzına mesâğ olmadığından bahisle emsâli misilli hizmet-i mübâşiriyyesinin tanzîmini kapıcıbaşı mûmâ ileyh bâ takrir istid‘â etmekle husûs-ı mezbûr Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Süvari mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühûye havâle olundukda bu misli hizmet-i mübâşiriyye dahi lil-fukarâ tahsîli iktizâ eden mebâliğden beher yüz kuruşdan on kuruşu tahsildâriye verilmek üzere nizâm-ı kaviyyeye merbut ve vech-i meşrûh üzere kazâhâ-i sâire mübâşirlerine dahi vâki olmuş olduğu ve nizâm-ı mezkûr üzere kapıcıbaşı muma ileyhe tahsîl eylediği meblağ-ı mezbûrdan on bir bin kuruş hizmet-i mübâşiriyye verilmek iktizâ eylediği ve meblağ-ı mezkûrun tahsiline memur olduğu derkâh-ı muallâm kapıcıbaşılarından Mir Zeynelâbidin ve Mir Mehmed dâme

mecdühû beş bin kuruş hizmet-i mübâşiriyye ahz etmiş olduğu erbâb-ı vukûf ihbarıyla ve tahkîk olunduğu beyanıyla bezzazistana vaz olunan yüz on bin yüz doksan üç buçuk kuruşdan on bir bin kuruşunu siz ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhimsiz marifetiniz ve cümle marifetiyle ihrâc ve beş bin kuruşunu gadrden def ile mîr mûmâ ileyhimâya teslim ve altı bin kuruşunu dahi kuyucu başı mûmâ ileyhe verilmek için poliçe tarîkiyle dersaâdetime irsal ve mâadâsını yine marifetiniz ve cümle marifetiyle temhir ve bezzazistana ilkâ ve kûsûr nizâmû i'lam olunmak üzere emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhimâsız ber minvâl-i muharrer kapıcıbaşı mûmâ ileyh mübâşeretiyle tahsîl ve bezzazistanda mahfuz olan mebâliğ-i merkûmeden marifetiniz ve cümle marifetiyle on bir bin kuruş ifrâz beş bin kuruşunu kapıcıbaşı mûmâ ileyhimâya teslim ve altı bin kuruşunu mübâşir kapıcıbaşı i'ta olunmak için dürri aliyyeme tesyir ve mâadâ mebâliği kemâ fi'l-evvel temhîr ve bezzâzistanda mahfuz olunmasına ihtimâ ve sûret-i hâli bu tarafa i'lam ve hılâf-ı emr ve rızâ vaz' ve hâlattan ittikâ-i tam eylemen babında. Evâhir-i Ramazan 208.

Sayfa 55/ Hüküm 105

Yenişehir Fener Nâibine hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin budefa Dürrialiyyeme vârid olan i'lâmında kazâ-i mezkûr ahâlilerinin bundan akdem dürrialiyyeme takdîm olunan tevzîât defterlerinde kazâ-i mezkûr kurâlarından Tokka Karmaliyev ve Mectan ve Ezmeç ve İstiklanta karyeleri ahâlileri hisselerine ta'dîl ve tesviye şurûtuna raiyyet ederek defâtir mahzâ mücebberince isâbet iden on birinin üç yüz yetmiş yedi buçuk kuruşun yerli yerinden cûme' ve tahsîline her ne kadar sarf-ı vûs' olmuş üzere dahi kurâ-i mezkûr ahâlileri edâda taallül ve muhâlefet etmiş oldukları beyanıyla meblağ-ı mezkûr on bir bin üç yüz yetmiş yedi buçuk kuruşun kurâ-i mezkûr ahâlilerinden cem' ve tahsîlini hâvi emr-i şerîfim ısdârı hususunu tahrîr ve istihrâc olunması hususu mezbûr rûmeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur süvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühûyehavâle olundukda fi'l-hakîka kurâ-i mezkûr ahâlileri hisselerine isâbet eden mebâliğ-i mezkûru edâda taallül ve muhâlefet eyledikleri ve meblağ-ı mezkûr tahsîl olunduğu halde kurâ-i sâire fukarâsına övzü mûcib olacağı vâzîh ve âşikâr olmakdan nâşi ekîdü'l-makrûn bir kıt'a emr-i şerîfim usdârını iktizâ idüb ancak mebâliğ-i mezkûr bu defa vârid olan salyân defterine idhâl olunmuş olduğunu beyan-ı birle kurâ-i mezkûr ahâlilerinden hîn-i tahsîlinde meblağ-ı mezkûr kazâ-i mezkûrun mesârifât-ı sahîhasına sarf olunmak üzere mahall-i me'mene vaz' ve sûret-i nizâmı dersaâdetine arz ve i'lâm olunmak

üzere emr-i şerîfim sudûrunu mîr mmûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi mebâlig-i mezbûr ber minvâl-i muharrer vürûd eden salyân defterine idhâl olunmuş olduğu ma'lûmun oldukda bâlâda beyan olduğu vechile tamamen icab edenlerden marifet-i şer'le tahsîl ve mesârif-i ebniyeye sarf için cümle marifetiyle me'men mahalle vaz' ve hıfz ve sûret-i hâli durrîaliyyeme i'lâma mübâderet ve hılâf-ı emr ve rızâ vaz' ve hareket vukûunu tahzîrden mübâadet eyleemn babında.. Evâîhir-i Ramazan 208.

Hüküm 106

Bosna'da Sobranca Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kasaba-i merkûmenin bu defa vârid olan rûz-ı kasım defterinde kâffe-i mesârifâtı sekiz bin yüz kuruşa bâliğ olmuş olduğunu her bir maddesine yegan yegan imrâr-ı nazar olundukda mesârifât-ı mezkûre hadd-i i'tidalde olub hat ve tenzîli kabul eder mevaddı olmadığını beyân-ı birle tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvi emr-i şerîfim sudûrunu Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur süvari mukâblecisi Mir Mustafa zîde mecdühû bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve mebâlig-i merkûme elhâletü hâzihî tevzi ve tahsîl olur ise ziyâde bir akçe olunmakdan ve tekerrür tevziinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline müsâade ma'lûmun oldukda bu bâbda mukaddemen ve hâlen sâdir olan emr-i şerîfim mücebince amel ve hareket ve fîmâ ba'd kesret-i mesârifden fukarâ sıyânet olunmak babında. Evâîhir-i Ramazan 208.

Hüküm 107

Yenişehir Fener Nâibine Hüküm ki

Yenişehir Fener kazâsının bu defa vârid olan bir kıta salyân defterinde bin iki yüz yedi senesi Cemâziyelâhiri gurrasinden bin iki yüz sekiz senesi Rebiulâhirine gelinceye on mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifâtı yüz kırk bin iki yüz altmış beş kuruşa bâliğ olduğu ve mesârifât-ı mezkûreden düyûn-ı atîka verilmek üzere on bir bin altı yüz seksen yedi kuruş ve kazâ-i mezkûr kurâlarından Tokka Karmaliyev ve Mectan ve Ezmeç ve İstiklanta karyeleri ahâlileri zimmetlerinde kalub mümtenui'l-husûl olan on bir bin üç yüz yetmiş yedi buçuk kuruş ve mâadâ yüz on sekiz bin iki yüz kuruş dahi menzil mesârifî Rumeli vâlisi ve Tırhala mutasarrıfî hazariyyeleri ve düyûn-ı atîka mürâbahası ve serdâr ve Neferâtı ulûfesi ve kalyoncu mesârifâtı ve kara Mahmud avanelerine memur asâkirşn zehâir mesârifâtı ve mübâşirânın me'kûlât ve mübâşiriyyeleri ve hâkimü's-şer' tahsîs olunan harc-ı imzâdan ibâret

olub mesârifâtlarından hat ve tenzîl kabul eder mevâddı olmadığını beyân-ı birle tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvi emr-i şerîfîm sudûrunu Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur süvari mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi mebâliğ-i merkûme tevzi' ve tahsîl olunamamış olduğu sûrette bir akçe ziyâde ve mükerrer tevziinden hazer ve bu bâbda şurût ve kuyuda riâyet olunarak tevzi ve tahsîline müsâade olunduğu ve mesârif-i sahihaden mâadâ fîmâ ba'd fukarâdan bir akçe harc ve tahsîline kat'a ruzâ-i hümayunum olmadığı ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket edenler ve ruhsat gösterenler haklarında vehâmet-i azîme derkâr idiği ma'lumun oldukda bu bâbda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerîfîm mücebince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekden ve ettirmekden mucânebet ve her halde fukarâ kesret-i mesârifden sıyanet olunmak babında. Evâhir-i Ramazan 208.

Sayfa 56/ Hüküm 108

Yenice Karasu Kâdısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun mukaddemen salyân defteri vürûd etmekden nâşi ol bâbda tenbihi hâvi sâdır olan emr-i şerîfîmde umûr-ı memleket tehire kalmamak için kazâ-i mezbûr a'yanı olan kimesne umûr-ı vilâyeti ber vech-i sadâkat ru'yet eylemek üzere senede kendiyi ne mikdar meblağ ile idâre edebiliyor ise cümle marifetiyle tanzîm olunub lâkin tevzi olunmayub dürrialityeme ilâm ve ba'dehû ne mikdara ruhsat veriliyor ise ruhsatı hâvi emr-i şerîfîm ısdâr olunduğu iş'âr olunmuş idi. Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa gelen i'lâmında kazâ-i mezbûr a'yanı bir senede ancak on iki bin kuruş ile kendiyi idâre edebilecei ve bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızır defterine idhâline müsâada olunması derc ve tastîr olunmuş husûs-ı mezbûr Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühûye havâlen oldukda meblağ-ı mezbûr hadd-i i'tidalden ba'îd olduğunu ve Gümülcine kazâsı hem-civar olub a'yanına mahiye beşer yüz kuruş tahsîs olunduğunu beyân-ı birle emsâline kıyasen emr-i şerîfîm sudûrunu mîr muma ileyh bâ takrir ifâde etmekşe vech-i meşruh üzere Gümülcine a'yanına tahsîs olunduğu mikdar mâhiyeta'yın ve defter-i tevzîa idhâl olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi Gümülcine a'yanına tahsîs olunduğu misilli kazâ-i mezbûr a'yanına mâhiye beşer yüz kuruş ta'yiniyle ve defter-i tevzîa idhâl irâde-i aliyyem taalluk eylediği ve bundan sonra altı ayda bir defa vâki olacak mesarif defterine idhâl olunub ziyâde idhâline rızâ-yı hümayunum olmadığı ve hılâf-ı emr ve rızâ harekete mürtekeb olanlara ve ruhsat gösterenlere vehâmet-i azîme idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda mazmûnu emr-i şerîfîmi

ikrizâ edenlere ifâde-i birle mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerifim mücebberince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekten ve ettirmekten mücanebet eylemen babında. Evâil-i Şevval 208.

Hüküm 109

Samako Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürud etmekle defter-i mezkûre hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan olub Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz yedi senesi Şevval-i şerifin on beşinden sekiz senesi Receb-i Şerifinin on beşine gelince dokuz mâh müddetde vâki olan min haysü'l-mecmu' mesârifî elli bin üç yüz sekiz kuruşa bâliğ ve rûz-ı hızır defterinde kâbil-i tevzi' olmayub tevkif ve eshâbına temessük i'tasıyla mesârifât- mezkûreden on bin kuruş ile ücret-i sekbân bin iki yüz kuruş mesârifât-ı mezkûreden ferd-i nihâde eylediklerinden mâadâ tevzi edecekleri otuz dokuz bin yüz sekiz kuruş kalmış olduğu ve Rumeli Vâlisi maiyetine tayin olunan elli neferin ücreti ve ordûyu müşârun ileyhin müctemi' asâkire irsâl eyledikleri zehâyir bahası on iki bin yüz yetmiş kuruş ve mu'tâd-ı kazâ olan sekbanların ulûfe ve me'kûlât mesârifleri iki bin yedi yüz doksan dokuz kuruş ve Silistre Vâlisi ol tarafa me'mûriyetinde müşârun ileyhden aldıkları bedel-i nân-ı azizden mâadâ bin iki yüz yetmiş dokuz kuruş ve Sirazi İsmail Beğ ve Şaban Paşa mesârifleri üç yüz yirmi dört kuruş ve mürur ve ubûr eden Arnavur sekbanları mesârifî beş yüz otuz üç buçuk kuruş ve dağlı eşkıyası mesârifâtı on bir bin dört yüz otuz üç buçuk kuruş ve mâadâ harz-ı imzâ ve hademe-i devlet-i aliyye ve vülât-ı ızâm taraflarından tevârüd eden mübâşirânın me'kûlât ve mübâşiriyyeleri mesâriflerinden ibâret olub hat ve tenzîl kabul eder mevâddı olmadığını mîri muma ileyh bâ takrir ifâde ve tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerifim sudûrunu istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvi işbu erm-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi mebâliğ-i mezbûre tevzi ve tahsîl olunmamış bulunduğu sûrette bir akçe ziyâde e mükerrer tevzi ve tahsîlinden hazer ve bu bâbda şurût ve kuyûda riâyet olunarak tevzi ve tahsîline müsâade olunduğu ve mesârif-i sahîhadan mâadâ fîmâ ba'd fukarâdan bir akçe tahsîline kat'a rızâ-yı hümayunum olmadığı ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket edenler ve ruhsat gösterenler haklarında vehâmet-i azîme derkâr idii ma'lumun oldukda bu bâbda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerifim mucebince amel ve hareket ve hılâf-ı rızâ

hareket etmekden ve ettirmekden mücânebet ve her halde kesret-i mesârifden fukarâ himâyet ve sıyânet olunmak babında. Evâil-i Şevval 208.

Sayfa 57/ Hüküm 110

Demirhisâr Kâdisına hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa vârid olan i'lâmında Demirhisar Kazâsının mukaddem vârid olan bir kıt'a salyân defterinde bin iki yüz yedi senesi rûz-ı kasımından sene-i merkûme rûz-ı hızırına gelince kazâ-i mezbûr muteayyinâtından Abdullah nâm kimesne yed ve marifeti ile kâffe-i mesârifâtı otuz bir bin beş yüz doksan kuruş ve menzil mesârifî dahi on bir bin dokuz yüz doksan sekiz kuruş ki cem'an kırk iki bin beş yüz seksen sekiz kuruşa bâliğ olub lede't-tanzîm on iki bin yedi yüz on dört buçuk kuruşa tenzîl ve ferd-i nihâde-i birle merkûm Abdullah'dan vesâir icab ve iktizâ edenlerden red ve tahsîl ve kazâ-i mezbûrun mesârif-i ebniye-i sahîhlarına sarf olunmak üzere mahal-i me'mene vaz' ve hıfz olunmasını hâvî mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfîm mücebince meblağ-ı mezbûru merkûm Abdullah tamamen red ve mesârif-i ebniyeye sarf etmekle müteahhid olduğunu mübeyyin bir kıt'a i'lâm-ı şer'î ile sene-i mezbûre rûz-ı hızırından iş bu sene-i mübâreke rûz-ı kasımına gelince vâki olan mesârifâtı müş'ir bir kıta defter dahi irsâl olunduğundan defter-i mezkûrde derc ve tastîr olunan mevâddan tanzîm ve tenzîl kabûl eder maddeleri olamdığından bâlâda merkum Abdullah'ın zimmetinde olub defter-i mezkûrdan ferd-i nihâde olunan şimdiye değin nisfından ziyâdesi tahsîl olunmuş olduğu derkâr ve tenzîlât-ı mezkûrenin defter-i mezkûre irad kayd olunmadığı merkûmun mücerred irtikâbından neş'et etmiş olduğu emr-i âşikâr olmakla meblağ-ı mezbûr merkûm Abdullah'dan tamâmen tahsîl ve mesârif-i ebniye defterine irad kayd olunmak üzere tekrar sâdır olan emr-i şerîfîm lede'l-vürûd merkûm Abdullah eğerçi ber müceb-i emr-i âli meblağ-ı mezbûrun tahsîline müteahhid olmuş ise dahi meblağ-ı mezbûr kazâ-i mezkûr kazalarından Perka ve Şef'a ve Pervizir ve İstanca Bâla nâm karyeler ahâlisi zimmetlerinde olub kurâ-yı merkûm ahâlisi işbu sene-i mübâreke de kaht ve ğalâ ve illet-i vebâ hasebiyle perişanü'l-hâl olmakdan nâşi meblağ-ı mezkûrun tahsîli muhal olduğu beyanıyla merkûm Abdullah hılâf-ı rızâ hareketten ictinâb eder mekûleden olub sûret-i hâl minvâl-i muharrer üzere olduğunu ahâli-i kazâ-i mezbûr huzûr-ı şer' de ihbâr eyledikelerinden tahrîr ve inhâ olunmuş. Husûs-ı mezbûr mukaddemen vârid olan defâtir ve i'lâmdan kemâl-i ihtimâm ve ve dikkat-i tâm ile istihrac olunduğundan mâadâ ba'z be-ba'z erbâb-ı vukuftan dahi bit-teharrî suâl ve tahkîk-ı birle ferd-i nihade ve tenzil olunan mebâliğ-i ma'lumenin istirdâdı ahâli-i fukaradan icab etmeyüb mücerred merkum Abdullah'dan vesair umûr-ı

beldeye müdâhele-i birle emvâl-i fukarâyı ekl ve bel' edenlerden tahsîl olunmasını inhâ eylediğini ve emr-i şerîf-i mezkûrda dahi vech-i meşrûh üzere musarrah iken bu defa vârid olan i'lamında meblağ-ı mezbûr ahâli-i fukarâ zimmetlerinde deynleri bir nevi zulmü müntic idiği bedîdâr ve i'lâm-ı mezkûr mübâşir ve hâkimi itma' ile ahz ve irsâl olunmuş olduğu vâzih ve âşikâr olduğunu beyan-ı birle mukaddem sâdır olan emr-i şerîf-i mezkûr mücebince meblağ-ı mezbûr merkûm Abdullah'dan vesâir umûi beldeye müdâhele-i birle emvâl-i fukarâyı ekl ve bel' edenler her kimler ise alâ eyyi hâl zâhire ihrâc ve tenzîlât-ı mezkûre anlardan tamamen tahsîl olunmak ve bîvech ahâli-i fukarâ-yı kurâdan bu bahane ile bir akçe ve bir habbe tahsîl olunmamak için tenbih ve tahrîri müştemil müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunumdan olub Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zide mecdühû bâ takrir ifâde ve istid'â etmekle vech-i mşeruh üzere amel olunmak fermanım olmağın tenbihen ve tahrîran işbu emr-i şerifi ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi mukaddemen tenzîl olunan bâlâda mezkûr meblağın merkûm Abdullah'dan vesâir lazım gelenlerden tahsîli matlûb olduğu ve kurâ fukarâsından bu babda ber vech akçe alındığı mesmû olmak ihtimali olur ise a'yan vesâir haklarında te'dîbât-ı layıka icrâsı mukarrer idiği ma'lumun oldukda ber minvâl-i muharrer meblağ-ı mezbûr mukaddem sâdır olan emr-i şerîfim mücebince merkum Abdullah'dan vesâir icab edenlerden bilâ tehir min gayr-ı noksan tahsîl ve fukarânın mesârif-i ebniyesine sarf için mahal-i me'mene vaz' ve hıfz olunub hılâf-ı emr ve rızâ hareket vukûunu ve bihude tahrîrât irsâlini tecvizden mübâadet eylemen babında. Evâil-i Şevval 208.

Hüküm 111

Adine Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıt'a salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre hâlen Tersâne-i âmirem emini ve Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Hacı İbrahim dâme mecdühû nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz yedi senesi Muharremi'nden Cemâziyelûlâsı guresine gelince dört aylık mesârif ve kasım defter olduğu beyaza çekilib mahsûb kabul eden bin dört yüz seksen beş kuruşluk mesârifin iktizâ eden tenbîhâtı madde be-madde işâret ve otuz kuruş mahsûb kabûl etmemekle defter-i

mezkûrden tenzîl ve ferd-i nihâde olunduğu ve kazâ-i mezbûrda hân olmayub me'mûlen vürûd eden mübâşirât vesâirleri mürûr ve ubûr eden kazâ-i mezbûr a'yanı konağına nüzûl edegeldiklerine binâen a'yan-ı merkûm mesârif-i kesîreye düçar olmakdan nâşi a'yan-ı merkûmun mesârifine medâr için tevzi defterine ne mikdar meblağ idhâline idâre-i aliyem taalluk ederse ona göre dikkat zikr olunan husus-ı vârid olan i'lamda iş'âr olunmuş olduğunu ve emsâli olan kazâlar a'yanlarına sene-i kâmilede altı yüz kuruş maaş tayin kılınmış idiği beyân-ı birle zikr-i mezkûrun bir sûreti mahalline irsâl ve muktezâsıyla amel olunmak ve kazâ-i merkûm a'yanına dahi emsali misllü senevî altı yüz kuruş maaş tahsîs kılınub meblağ-ı mezkûrun nısfı olan üç yüz kuruş işbu defter-i tevzîa ve nısf-ı âhari olan üç yüz kuruşu dahi rûz-ı hızır defterine idhal olunmak üzere tenbîhi ve ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu emîn-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermânım olmağın izin ve ruhsatı ve tenbîhi muhtevî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi mesârif-i ebniyenin gönderilen deftere tatbîkan idâre ve ru'yetle fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve kazâ-i mezbûr a'yanına umûr-ı fukarâyı ber vech-i sadâkat ru'yet eylemek üzere senevî üç yüz kuruş maaş tahsîs kılındığı ve ber minvâl-i muharrer defter-i tevzîa idhâline idâre-i aliyem taalluk eylediği ve mahallinde tevzi defteri başka ve dürr-i aliyeme başkası gönderildiğine ve aralıkda tevzi defteri yazıldığına rızâ-yı hümâyunum olduğu ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket edenlerin ve ruhsat gösterenlerin haklarındangelineceği ve defterin derr-i aliyeme gelip gitmesinde bir akçe masraf olmadığı ma'lumun oldukda mefhûm-ı emr-i şerîfimi mütâlaa ve iktizâ edenlere ifâde ve müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekden ve ettirmekten mücânebet eylemen babında.

Sayfa 58/ Hüküm 112

Halen Mora Vâlisi Vezirim Mustafa Paşa iclâlehûye hüküm ki

Mora cezâresinde vâki kazâların bin iki yüz sekiz senesi Muharreminden Cemâziyelâhir gâyetine değin altı ayda vuku' bulan mesâriflerlerini mübeyyin yirmi kıta salyân defteri bu defa tarafından vürud etmekle huzûr-ı mezbûr cezâre-i merkûmeye dâir verilen nizâm-ı cedîd müstahsine şurûtunun ru'yetine memur olub hâlen baş defterdarım olan Osman dâme ülüvvühû lede'l-havâle mûmâ ileyh defâtir-i mezkûreye nazar eyledikde defâtir-i merkûmede mûnderic mevâdda eğer çi kalmış ve kuyûda bâ hesebât maddeleri kalil olub sonra bazı mesmûâta göre Mora ceezâresi voyvoda ve a'yanları ve bâ husus hile vesâvis ile me'mûl kocabaşlarını nizâm-ı cedîd vukûu takrîbiyle ber defter ile keyfemâ yeşâ' ile itiyad eyledikleri menâfi'den memnû' ve defterce Mahallinde olan tevzileri başka ve dersaâdetime gelen

defterleri başka tertîb eylediklerinden fazla nâm-ı diğere ve ism-i âhar ile gelen defterlerine dahi mevâdd-ı mekrûhe mûnderic olduğu ve kazâlar voyvodaları kendi umurlarıyla İstanbul'a adam ve hazine göndermeleriyle harcırâh ve mesârif-i hazîneyi fuzûlî kazâ reâyâları üzerine tevzi ve tahsîl ike fukarâ-yı reâyâyâ gadri mûcib hâlâtın ve bu tevzi maddesi tavrından çıkmış gibi olmakdan naşı bundan sonra taraf-ı devlet-i aliyyemden müstakîl mübâşir ta'yîniyle sırran ve alenen tefehhus olunmak lâzımeden idiği beyanıyla fîmâ ba'd voyvodaların bu mekûle mesârifleri tevzi defterlerine idhâl olunmamak ve sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin muktezâ-yı vilâyet ve kazânın üzere Mora nizamını muhtevî sadır olan evâmîr-i aliyye mücebince amel ve ale'd-devâm icrâsına nezâret ve vikâyesine himmet ve Mora ahâlîlilerinin hılâf-ı nizâm-ı cedîd hareketlerini tecessüsden hâlî olmayarak idâre-i râyâyâ mübâderet eylemek için emr-i şerîfim sudûrunu baş defterdârım mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın tenbih ve tekidi muhtevî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin mecbûl olduğun gayret ve hamîyyet ve sadâkat ve dirâyet-i lâzimesiyle bu defa dahi tarafından ziyâde dikkat ve nezâret olunacağı her ne kadar meczûm-ı şâhânem ise dahi fukarânın taklîl-i mesârifî ve kesret-i mesârifden sıyâneti ve hile ve desiseden ârî defâtir tesyiri ve nizâm-ı cedîd şurûtunun kemâ yenbağî icrâsıyla fukarânın istihsâl-ı refâh ve istirâhatleri ahz-ı metâlib-i şâhânem olduğu ve bundan sonra taraf-ı devlet-i aliyyemden dahi mahsûs ve müstakîm mübâşir ta'yîniyle sırran ve alenen tefehhus olunacağı fîmâ ba'd dah o mekûle voyvoda ve a'yan mekûlelerinden hılâf-ı emr ve rızâ harekete cür'et edenlerin lede't-tahsîs tedibleri icrâsıyla sâire ibret kılınacakları mukarrer idiği ve her halde reâyâ fukarâsının himâyet ve sıyâneti ve nizamı hâvi mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfemin infâz ve icrâsı ve emr misilli a'yan ve voyvoda ve kocabaşların hâlet ve harekete cesâret eylemeleri emrine ikdâm ve dikkat olunmak senden matlûb ve mültezem-i şâhânem olduğu ma'lumun oldukda ber minvâl-i muharrer nizâm-ı cedîdin ve bu babda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmîr-i şerîfemin icrâsına itînâ nezâret ve reâyâ ve sekene-i memleketin taklîl-i mesâriflerini mûcib hâlâtın istihsâline dikkat ve muktzâ-yı nezâret ve dirâyetin zere idâre umûr-ı memleket vve rızâ-yı âlişânıma muğâyir olacağı meczûmün olan hâlet ve hareket vukûunu tecvizden mücânebet eylemen babında. Evâil-i Şevval 208.

Hüküm 113

Ankara Nâibine hüküm ki

Ankara kazâsının bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre hâlen tersâne-i âmirem emini ve Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Hacı İbrahim dâme mecdühû nazar eyledikde kazâ-i tevziâtı senede iki defaya tahsîs kılınub yedi muharreminde ve yedi recebinde tevzi oluna geldikten nâşi işbu sene-i mübâreke muharreminde receb-i şerîfe karar-ı müctemi olan mesârif-i memleket beş bin beş yüz kırk dört kuruşa bâliğ olmuş olduğu ve beyaza çekilüb iktizâ eden tenbîhât madde be-madde şerhle işâret olunduğu ve bundan akdem kazâ-i mezbûrun muharrem defteri gelüb kayd olunmuş olmakla yekünü beş bin dört yüz kuruş olub bu sûretde işbu gelen defter-i sâbıktan ziyâde olduğunu beyân-ı birle zikr olunan defterin bir sûreti mahalline irsâl ve mûcebince amel ve hareket ve tevzi ve tahsîle irâdet ve ruhsat olunmak babında emr-i şerîfim sudûrunu emîn-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın tenbihi hâvi işbu emr-i şerîfim isdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuştur. İmdi mesârif-i ebniyenin gönderilen deftere tatbîkan idâre ve ru'yetiyle fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve meblağ-ı mezbûr tevzi ve tahsîl olmamış ise mükerrer ve ziyâde bir akçe tahsîlinden hazer olunarak tevziine ruhsat olunduğu verildiği ve mahalliinde tevzi defteri başka ve dürr-i aliyyeme başkasi gönderildiğine ve aralıkda tevzi defteri yazıldığına rızâ-yı hümâyunum olmadığı ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket edenlerin ve ruhsat gösterenlerin haklarından gelinceği mukarrer idiği ve defterin dürr-i aliyyeme gelüp gitmesinde bir akçe masraf olmadığı ma'lumun oldukda mefhûm-i emr-i şerîfim mütâlâa ve iktizâ edenlere ifâde ve mûceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket vukûunu tecvizden mücânebet eylemen babında. Evâil-i Şevval 208.

Sayfa 59/ Hüküm 114

Bilecik Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Bundan akdem Bilecik Kazâsının salyân defteri vârid olmakdan nâşi lede'n-nazar yirmi iki bin kuruş tenzîl ve lâzım gelenlerden tahsîl ve istirdâd ve mahall-i me'mene vaz' ve yine umûr-ı fukarâyâ sarf olunmak için sudûr eden emr-i münîfim mukaddemce lede'l-vürûd defter-i mezkûrda mestûr mebâliğin mesârif-i Anadolu vâlileri ve sancağı mutasarrıfları taraflarından bâ buyruldu gelen mübâşirlerin hizmet-i mübâşiriyye ve kahve ve duhan ve etbâ-ı hizmetleri olub cümle ahâli birbirlerinden istidâne iderek edâ etmiş oldukları ve tenzil olunan mebâlip vülât taraflarından vürûd eden mübâşirândan tahsîl veistirâdı mümteni' l-husûl idiği ve amel-i sâire beyanıla cümle ahâlinin hallerine terahhumen bu defa tenzîl olunan meblağ istirdâdından samâk-ı enzâr olunmak istid'asını şâmil Bilecik Nâibinin tekrar

bir kıta i'lâmı lede'l-vürûd sâbıkan Anadolu cânbinden mütevârid defâtir nazırına lede'l-havâle defter-i mezkûreden tenzîl olunan mebâliğden mahalli ma'lûm ve istirdâdı mümkün olanlar bundan böyle tercih-i visâki ve hüsn-i tedbir ile yerli yerinden ve icab ve iktizâ edenlerden istirdâdı ve me'men mahalde hıfz ve yine fukâranın umûruna sarf olunmak ve defter-i mezkûrde tenzilli masraftan şimdiye dek henüz verilmeyip ba'de't-tahsîl verilecek vâir ise zinhar ve zinhar tahîl olunmamak ve yine sene-i âtiyenin defterinde böyle tenzîl olunacak bir akçe bulunmamak şartıyla mukaddemen bilinmeyerek sarf olunmuş olub bir vecihle çaresi olmayan mesârif mümkün her ne ise hasbe'z-zarûre fakat bu defa tevzi ve tahsiline ruhsat verildiğini hâvi emr-i şerifim sudûrunu i'lâm etmekle i'lâmı mücebince amel olunmak için tekrar emr-i şerifim sâdır olmuş idi. Şimdi Bilecik kazâsı muzâfâtından olub merhum Köprülü Mehmed Paşa evkâfından vezirhanı nâhiyesi ve tevâbii karyelerinin ulemâ ve sulehâ ve hutebâ vesâir ahâli ve reâyâ fukarâ iken derbâr-ı atufet karârım takdim eyledikleri mahzarları mefhûmunda Bilecik kazâsı sükkânından Madrabâş oğlu Ömer ve refiki Hacı Himmet oğlu Tekve ve Sabit Pelidözlü Hüseyin ve Semerci oğlu Hüseyin demekle meşhûr kimesneler a'yanlık iddiâsıyla başlarına haşerât-ı külliye cem-i birle ber vech-i meşruh sudûr eden emr-i şerifime adem-i mutâvaat ve tekâlif-i zimmetlerine kendi nefisleri için otuz altı bin beş yüz kuruş zam ve idhâl ve fukarâyâ tarh ve tahmîl ve cebran tahsîl dâiyesinde olduklarından bahisle tezallüm-i hâl ve ... inâyet ve merhamet istid'âsı hâlen Anadolu cânibinden mütevârid defâyir tanzîmine memur Tesâne-i Âmirem emini iftîhârul-emâcid ve'l-ekârî İbrâhim dâe mecdühûye havâle olundukda Bilecik kazâsının iki yüz bir senesi muharreminden sekiz senesi muharremine gelince bir senelik salyân masrafları otuz altı bin dört yüz elli yedi buçuk kuruş olduğunu ancak bundan akdem ber müceb-i nizâm defter gelüb tanzîm olunub ve ber vech-i muharrer emr-i âli sudûr etmiş olmakla mukaddemen sâdır olan emr-i şerifimin tenfiz ve icrâsını iktizâ eylediğini i'lâm mukaddem sâdır olan emr-i şerifim mücebince tevzi ve tahsîl ve mezkûrlar muğâyir-i emr-i âli tevzi defterine akçe zam ve tahsiline bundan sonda dahi cesâret ederler ise dürr-i aliyyeme ihzarları ve keyfiyet vukûu üzere tahrîr ve i'lâma mübâderet olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ber vech-i muharrer mukaddem sâdır olan emr-i âlişânım mücebince amel ve hareket ve infaz ve idâresine ve mazmûn-ı münîfi üzere tevzi ve tahsiline ikdâm ve dikkat ve hılaflı hareketten hazer ve mücânebet ve bâlâda isimleri mezkûr kimseleri iğmâz ve rehâbet vukûuyla hılâf-ı emr ve rızâ fukarânın tevzi defterine bir akçe ve bir habbe zam ve idhâline irâee-i ruhsatdan mübâadet ve bundan sonra dahi muğâyir-i emr-i âli harekete cesâret ederler ise dürr-i aliyyeme ihzarları ve keyfiyet-i hâli vukûu üzere i'lâm ve inhâya müsâraat olunmak babında. Evâl-i Şevval 208.

Hüküm 115

Şâni Kâdısına hüküm ki

Şâni kazâsının bu defa tevzi defteri dürr-i aliyyeme vârid olub Rumeli kazâlarından mütevâri tevzîât defterleri tanzîmine memur hâcegân-ı dîvânı hümâyunumdan sâbikan süvâri mukâbelecisi [boşluk] zîde mecdühü defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikte rûz-ı kasım defteri olarak altı mâh müddetde mesârifleri yirmi beş bin beş yüz otuz beş kuruşa bâliğ olub ancak Rusya mihmandârı yedinden zahîre bedeli olarak ahz eyledikleri üç bin kuruş bâ maktu' kurâlardan tahsîl olunan yedi yüz kuruş ve sekiz senesi mâh-ı Rebiulâhîrinde menzîl masrafı defterinden bâ emr-i âli hâkim-i beldeden istirdâd olunan üç yüz yetmiş beş kuruş ve sene-i mâziye rûz-ı hızır defterinden tenzîl olunub bâ emr-i âli a'yan zimmetinde zuhûr ve tenzîl olunan bin yirmi iki kuruş ki ce'an beş bin dört yüz otuz dört kuruş kaldığı ve defter olunan mesârifât mevâdd-ı müteferrikadan olub hat ve tenzîl kabul eder maddeleri olmadığı beyân-ı birle tenzîl ve tahsîline ruhsatı hâvi emr-i şerîfîm sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın ruhsatı hâvi iş bu emr-i şerîfîm ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi elhâletü hâzihî meblağ-ı mezbûr tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbihât mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfîmde derc ve tastîr olunmuş olmağla mücebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhşin ma'lumun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i münîfîm mücepleriyle amel ve hareket hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile mes'ûl ve muâteb olmakdan mücânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden himâyet ve sıyânet olunmak babında. Evâil-i Şevval 208.

Sayfa 60/ Hüküm 116

Silivri Naibine Hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhşin bu defa dürr-i aliyyeme vârid olan i'lâmında Silivri kazâsının a'yân-ı sâbık Osman marifetiyle sarf olunan mebâliğden tenzili iktizâ eden üç bin dört yüz kuruş merkum Osman'dan tahsîl ve mahall-i me'mene vaz ve hıfz ve kazâ-i mezbûrun mesârif-i ebniyesine sarf olunmak ve meblağ-ı mezbûrun edâsında muhâlefet eder

ise dürr-i aliyyeme i'lam olunmak üzere mukaddemce sâdır olan emr-i şerifim lede'l-vürûd meblağ-ı mezbûr mutâlebe olundukda meblağ-ı mezbûrun iki bin yü kuruş kazâ-i mezbûr sükkânından Hacı Kâtib Ahmed zimmetinde ve mâadâ dokuz yüz on dört kuruş merkûm Osman zimmetinde olduğunu eğer çi merkûmâ ikrâr idüb ancak edâda muhâlefet ve tahsîli adîmü'l-îmkân olmakla mübâşir marifetiyle tahsîl olunmak babında emr-i münîf sudûru tahrîr ve istid'â olunmuş husûs-ı mezbûr hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan olub Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzimine memur Mir Mustafa zîde mecdühûye havâle olundukda ber vech-i istid'â iki bin yüz kuruş Hancı Katib Ahmed'den ve dokuz yüz on dört kuruş dahi merkûm Osman'dan mübâşir marifetiyle tahsîl olunmak ve fukarâ-yı raiyyeti mesârifden sıyânet için mübâşirin mübaşiriyyesi tahsîl edeceği meblağdan on kuruşda bir kuruş mübâşiriyye i'tâ ve mâadâsı kazâ-i mezbûrun mesârif-i sahîhasına sarf için mahall-i me'mene vaz' ve sûret-i nizâmı dersaâdetime i'lam olunmak iktizâ eylediğin mir muma ileyh bâ takrir ifâde etmekle mübâşir marifetiyle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi merkûmânın ikrâr ile zimmetlerinde mütehakkak olan mebalîğin mübâşir-i mûmâ ileyh marifeti ve marifet-i şer'le tahsîli matlûb ve minvâl-i muharrer ücret-i mübâşiriyye meblağ-ı mezbûrdan i'lâ olunması ve fukarâdan bir akçe mütâlebe ve ahz olunmaması mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda vech-i meşruh üzere merkûmânın zimmetlerinde mütehakkak olan mebalîğ-i merkûm marifetin ve mübâşir-i mûmâ ileyh mariffeti ile tamamen tahsîl ve on kuruşta bir kuruş mübaşiriyyesi ifrâz ve mübâşir-i mûmâ ileyhe teslim ve mâadâsı fukarânın ebniye masrafına sarf için me'men mahalle vaz' ve hıfz olunub hılâf-ı emr ve rızâ hareket vukûunu tecvîzden mübâadet ve sûret-i keyfiyet dürr-i aliyyeme i'lâma mübâaderet olunmak babında. Evâsıt-ı Şevval 208.

Hüküm 117

Manastır Kadısına hüküm ki

Bu defa Manastır kazâsının bir kıta tevzi defteri dürr-i aliyyeme vârid olub Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz yedi senesi zilhiccesinden sekiz senesi Receb-i şerifi gurrasine gelince yedi mâh

müddetde kâffe-i mesârifleri yetmiş bin seksen beş buçuk kuruşa bâliğ ve mesârif-i vilâyetden ibâret olub hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmayub ancak bundan akdem vürûd eden defterlerinden mîr mûmâ ileyhın takrîri mücebince bâ emr-i âli beş bin yüz kuruş tenzîl ve iş bu rûz-ı kasım defterine irad kayd olunmak iktizâ eder iken afvını bâ i'lam niyaz ve istid'âları müsâade kabul eder mevâddan olmayıb kazâhâ-i sâireye dahi sirâyet edeceği zâhir ve ta'cizden hâli olmayacakları bâhir olmakla meblağ-ı mezkûr beş bin yüz kuruşun dört bin beş yüz kuruşa Emin nâm kimesneden ve beş yüz kuruşu Seyyid Süleyman ve yüz kuruşu Hidâyet Ahmed'den alâ eyyi hâl tahsîl ve mesârifât-ı sahihalarına sarf için defter-i ebniyelerine irad kayd olunmak ve merkûmûn Manastır'da değil iseler dahi hîn-i vürudlarında tahsîl ve sûret-i nizâmı Dersââdetime i'lam olunmasını ve bu defa takdîm olunan mârru'z-zikir defterlerinin tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvi bir kıta emr-i şerif sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle ech-i meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi fukarâ mesârifinin taklîli ve vücûh-ı mukaddimândan hürriyeleri matlûb ve mültezem idiği ve mukaddemen takdîm olunan defterden tenzîl olunan beş bin yüz kuruşun mezkûrlardan tahsîl ve mesarif-i sahihalarına sarf için defter-i ebniyeye irad kayd olunması murâd-ı şâhânem olduğu ma'lûmunoldukda ber minvâl-i muharrer merkûmûn Manastırda değillerse hîn-i vürudlarında meblağ-ı mezkûr tahsîline irâe-i ruhsat ve taaddîden gayetü'l-gâye tehaş ve mücânebet ve her halde fukarânın mucib-i tereffuhları hâlata i'tinâ-i dikkat olunmak babında. Evâsıt-ı Şevval 208.

Hüküm 118

Yenişehir Fener Mollasına hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhın bu defa dürr-i aliyyeme vârid olan i'lâmında Yenişehir Fener kazâsı kurâlarından Yenice ve Recani ve Nevâlyakis vesâir kurasında mütemekkin fukarâsının seferler takrîbiyle ekserisine za'f târi ve reâyası perâkende ve perişani ve bakileri dahi vâle ve zayran ve bazılarının dahi nizam-ı halleri zhir iken evâmir-i aliyyemle vârid olan matlûb ve tekâlif-i sâire cümle marifeti ve marifet-i şer'le tevzi olunub ancak ta'dil ve tesviye şurutuna riâyet olunmadığından hisselerine isâbet eden tekâlife bazı karyeler reâyaları kâni oladığundan hâl ve tahammüllerinden ziyâde tekâlifi za'f târi olan kurâyaya tevzi ve tahsîl edegeldiklerinden bâkilerin dahi parakende ve perişan olacaklarına bâis ve bâdi olduğu beyanıyla fîmâ ba'd evâmir-i aliyyemle vârid olan tekâlif tevzi ve tesviye şurûtuna riayet olunarak cümle müvâcehesinde tevzi ve tahsîl ve ziyâde tekâlif tevzi ve tahsîl olunmamak üzere bir kıta emr-i şerifim sudurunu tahrir ve istid'â olunmuş reâyanın refah-ı

hâlleri matlûb olmakla vârid olan tekâlif her bir karyenin hâl ve tahammüllerine göre tevzi ve tahsîl ve hâl ve tahammüllerinden ziyade tarh ve tevzi olunmamak üzere emr-i münif i'tası umûr-ı cezîleden olduğundan vech-i meşruh üzere emr-i şerîfim ısdâr kılınması Rumeli kazâlarından mütevârid tevziat defatiri tanzimine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan sâbık süvari mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû takrir etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi fukarâ-yı raiyyet sekene-i memleketin mûceb-i refah ve rahatları hâlatına dikkat lâzım-ı mülkdâri idiği ve matlûb-ı murâd-ı şahanem olduğu ma'lumun oldukda ber minvâl-i muharrer fîmâ ba'd evâmir-i aliiyemle vâride olan tekâlifi her bir karyenin hal ve tahammüllerine göre icrâve evsat ve ednâ itibarlarıyla şurut ve kanun üzere tarh ve tevzia dikkat ve şurut ve kanun ve emr-i münifim hılaflı hal ve tahammüllerinden ziyade akçe tarh ve tevzi ve tahsiline irâde-i ruhsattan mübâadet ve himâyet ve sıyânet-i ahâlî ve reâyâyı mücib olur hâlâta her bar sarf-ı meknet olunmak babında. Evâsıt-ı Şevval 208.

Sayfa 61/ Hüküm 119

Kırceve Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kaza-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzimine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan Mîr Mustafa zîde mecdühû nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı hızırına gelince on iki mâh müdette min haysû'l-mecmu' vâki' olan mesârifî yirmi dört bin yüz altmış bir buçuk kuruşa bâliğ olduğu sekbân masârifî ve Rumeli vâlisi tarafına ber mu'tâda verile gelen hazariye ve mesârif-i sâireden ibâret olub hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığı beyân-ı birle tevzi ve tahsiline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sûdurunu mîr mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi meblağ-ı mezbûr el-hâletü hâzihi tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsiline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan evâmir-i şerîfemde derc ve tastir olmuş olmakla mûcebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i münîfem mûceblerince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve halet vukûunu tecviz ile mes'ûl ve müâteb olmakdan mücânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâsıt-ı Şevval 208.

Hüküm 120

Pınarhisarı Kâdisına hüküm ki

Pınarhisarı kazâsının bir kıta salyân defteri dürr-i aliyyeme vârid olub Rumeli kazâlarından mütevârid tevziât defterlerinin tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan süvari mukabelecisi Mîr Mustafa zîde mecdühû imrâr-ı nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına gelince altı iki mâh müdette kâffe-i mesârifleri üç bin yüz elli sekiz buçuk kuruşa bâliğ olduğu ve mesârifâtları hadd-i i'tidâlde olub hat ve tenzîl kabûl eder maddeleri olmadığı beyân-ı birle tevzi ve tahsiline ruhsatı hâvî emr-i şerîfîm sûdurunu mîr mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın ruhsatı hâvi işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi meblağ-ı mezbûr el-hâletü hâzihi tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsiline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan evâmir-i şerîfemde derc ve tastir olmuş olmakla mücebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i münîfem müceblerince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile mes'ûl ve müâteb olmakdan mücânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâsıt-ı Şevval 208.

Hüküm 121

Saraybosna Mollasına ve sâir zikr-i âti kazâların kuzât ve nüvvâbına hüküm ki

Bu defa İzvornik ve Belgradcık ve Mahleme-i Zirvir ve Zor ve Mağlay ve Teşne ve Birce ve Ternove ve Derbend ve Kalazine ve Lozence ve Yenbe ve Bosna ve Gradhance ve Lofevarence ve Çelebi Pazarı ve Bosna Perveri ve Konca maa Kereşo kazâlarının salyân defterleri vürûd etmekle defâtir-i mezkûreye hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan olub Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mîr Mustafa zîde mecdühû nazar eyledikde İzvornik kazâsının sene-i mâziye Receb-i şerîfîfinden iki yüz sekiz senesi receb-i şerîfine gelince kâffe-i mesârifî üç bin üç yüz otuz dokuz kuruş ve Belgradcık kazâsının dahi altı mâh müddette mesârifî bin dört yüz seksen ve Mahleme-i Zir kazâsının dahi maa menzil dört bin iki yüz otuz sekiz ve Zor kazâsının dahi iki bin iki yüz otuz dört buçuk ve Mağlay kazâsının dahi üç bin kırk buçuk ve Derbend kazâsının bin yüz on sekiz ve Kalazine kazâsının bin altmış üç ve Lozence kazâsının bin dokuz yüz doksan bir ve Belne kazâsının dört bin bir ve

Saraybosna kazâsının dahi bir senede iki kıta defter ile beş bin iki yüz otuz beş ve Gradhance kazâsının dahi bin sekiz yüz yetmiş kuruş ve Vebofe kazâsının dahi iki kıta defter ile dört bin yüz seksen beş buçuk ve Ebrencce kazâsının bin üç yüz on bir ve Çelebi Pazarı kazâsının bin üç yüz elli altı ve Bosna Perveri kazâsının yedi yüz otuz dört buçuk ve Konca Maa Kereşo kazâsının dahi iki kıta defterlerinde mesârifî dört bin üç yüz yetmiş iki buçuk kuruşa bâliğ olduğunu ve mesârifât-ı mezkûre hadd-i i'tidâle olduğuna binâen hat ve tenzîl kabûl eder maddeleri olmadığı beyân-ı birle tevzi ve tahsiline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sûduru mîr mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi meblağ-ı mezbûr el-hâletü hâzihi tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsiline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan evâmîr-i şerîfemde derc ve tastir olmuş olmakla mûcebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmîr-i münîfem mûceblerince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecvîz ile mes'ûl ve müâteb olmakdan mücânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâsıt-ı Şevval 208.

Sayfa 62/ Hüküm 122

Akçakızanlık Kâdısına hüküm ki

Kaza-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan Mîr Mustafa zîde mecdühû nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına gelince altı mâh müddetde vâki olan mesârifâtı elli yedi bin yüz yirmi altı kuruşa bâliğ olduğu ve mebâliğ-i merkûmenin altı yüz otuz kuruş Venedik elçisi mesârifî altı bin sekiz yüz yetmiş sekiz kuruşu dağlı eşkıyasına memur Edirne Bostancıbaşı mesârifî ve altı bin yüz doksan dokuz buçuk kuruşu eşkıyâ-ı merkûmeye memur Silistre vâlisi mesârifî ve on bin sört yüz yirmi beş kuruşu Cermen mutasarrıfı mesârifî ve on sekiz bin on iki buçuk kuruş dahi dağlı eşkıyasını def için ve vilâyeti muhâfaza zımnında isticar olunan sekban ulûfesi ve taayyünâtları ve sergerdeleri mesârifî olduğunu mesârif-i mezkûre mesârif-i mukarraradan olub ve mâadâ mesârif hadd-i i'tidâlden ba'îd olmayub hat ve tenzîl kabûl eder maddeleri olmadığı beyân-ı birle tevzi ve tahsiline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi meblağ-ı mezbûr el-hâletü hâzihi tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsiline

ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklili matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan evâmir-i şerîfemde derc ve tastir olmuş olmakla mûcebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i münîfem mûceblerince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile mes'ûl ve müâteb olmakdan mûcânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâsıt-ı Şevval 208.

Hüküm 123

Gümüşhâne Kâdısına Hüküm ki

Gümüşhâne kâdısının sene-i sâbıkâ rûz-ı hıızırından işbu sene-i mübâreke rûz-ı kasımına gelince altı aylık salyân defterinde hâlen Trabzon vâlisi Vezir Osman Paşa iclâlehû'nün maiyetine memur asâkirin taayyünât ve ulûfe için otuz sekiz bin üç yüz yirmi bir buçuk kuruş yazılmış olub lâkin asâkir-i mezkûrenin ulûfe ve taayyünâtları kazâlar tarafından verilmesine ruhsat verilmiş olduğundan gayrı levâzım ve bahşîşâtı müşârun ileyh tarafından verilmesi sâdır olan evâmirin bazısında tenkîs ve tasrîh olunmuşsa dahi bunca külliyetli asâkirin ulûfe ve taayyünâtlarını vezîr-i müşârun ileyhın kendi hazînesinden idâre edemeyeceği bedîhi be Gümüşhâne kazâsı bir kazâdan ibâret olmadığından asâkir-i merkûmenin kâffe-i mesârifî lede'l-hesab bir miktarı ihrac olundukları kendi kazalarına ve bir miktarı müctemi' ve münteşir oldukları cevabını ve etrafında olan kazâlara hâl ve tahammüllerine göre tevzi olunmak lazım gelmiş ise dahi henüz mahal-i merkûmeden ne mikdar piyade ve süvari asker ihrâc ve kaç müddet ikâmet-i istihdâm olunmuşdur ve mesârifî nedir malum olamadığından müşârun ileyh maiyetine ne mikdar piyade ve süvari ihrac ve irsal olunmuşdur ve gönderilen asâkir kaç müddet ikâmet etmiştir. ve bahşîş ve taayyünâtları nedir ve hangi kazâlardan tahsîl olunmuşdur. Keyfiyeti tahrîr ve iktizâ eden defterini tesyîr eylemeleri için vezîr-i müşârun ileyhe ve sâbık Gümüşhâne Eminine hitaben mukaddemen gönderilen tahrîrâta cevap olarak müşârun ileyh tarafından bu defa vârid olan tahrîrât vürûd etmekle husûs-ı mezbûr hâlen Tersâne-i Âmirem Emîni olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur olan Hacı İbrahim dâme mecdühûye havale olundukda Gümüşhâne Emîni tarafından asâkire bir akçe verilmediği ve müşârun ileyhın ol havâlîde otuz sekiz gün güşt ve güzârda etraf karyelerden birer mikdar zahîre iânet olunub ve işbu kurâ ahâlîleri emîn-i mûmâ ileyhden bir nesne matlub eylemedikleri ve asâkir-i merkûmenin iktizâ eden ulûfe ve bahşîşleri dahi müşârun ileyh tarafından verilüb emîn-i sâbık mûmâ ileyh cânibinden bir akçe i'ta olunmadığı ve müşârun ileyhın Gümüşhâne'ye vürûdundan Trabzon'a vüsûlüne değin emîn-i sâbık mûmâ

ileyhin müşârun ileyh tarafına zehâir deyu gönderdiği me’kûlâtın cümlesi hesap olursa üç bin kuruşa bâliğ olmayacağı beyanıyla emîn-i sâbık mûmâ ileyh bu vecihle defter tertîb ve tahrîr eylemesi kizb-i sarîh ve gayr-ı sahîh idiği müşârun ileyhe tahrîr ve inhâ eylemiş olduğu bu sûrette maiyeti müşârun ileyhde istihdâm olunan asâkir ne mikdar ve sarf olunan zehâyir nedir ma’lum olmaksızın üç bin kuruş kadar masrafı oldu deyu müşârun ileyh tahrîr eylemesi cevâb-ı şâfi değil ise dahi asker masrafı deyu salyân defterine idhâl olunan otuz sekiz bin bu kadar kuruş mebâliğ olduğu emîn-i sâbık mûmâ ileyhe meblağ-ı mezbûr otuz sekiz bin bu kadar kuruş Gümüşhâne kazâsından tahsîl olunmuş ise bir miktarı mahsûb olursa bile mâadâsının istirdâdı iktizâ edeceğini beyân-ı birle meblağ-ı mezbûrun bir mikdarı asâkir masrafına mahsûb ile maaâdasının istirdâdı için emr-i şerîfim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle zikr olunan otuz sekiz bin üç yüz yirmi bir buçuk kuruşun otuz bini tahsîl ve mâadâsı mahsûb olunmak fermanım olmağın imdi sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin muharrer otuz sekiz bin üç yüz yirmi bir buçuk kuruşun otuz bin kuruşunun muhassal-ı sâbıkdan marifet-i şer’le tahsîline ve mâadâsının mahsûbüne irâde-i aliyyem taalluk eylediği ma’lumun oldukda vech-i meşrûh üzere meblağ-ı mezbûrun marifetin ve marifet-i şer’le muhassal-ı sâbıkdan tahsîl ve fukrâya istirdâdına ve yegan olub hukukuna ra’y mümkün olmadığı sûrette fukarânın ebniye mesârifine sarf olunmak için cümle marifetiyle me’men mahalle vaz ve hıfz olunması hususuna ihtimâm ve dikkat ve hılâf-ı şer’ ve muğâyir-i hâlet vukûunu tecvizden mübâadet eylemeniz babında. Evâhir-i Şevval 208.

Hüküm 124

Ruscuk Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kaza-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan Mîr Mustafa zîde mecdühû nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından rûz-ı hıdırına gelince altı mah muddetde min haysü’l-mecmu‘ vâki olan mesârifî yirmi bir bin dört yüzeli kuruşa bâliğ olduğu ve hat ve tenzîl kabûl eder maddeleri olmadığı beyân-ı birle tevzi ve tahsiline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sûdûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi meblağ-ı mezbûr el-hâletü hâzihi tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsiline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan evâmir-i şerîfemde derc ve tastir olmuş olmakla mücebince amel ve

hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i münîfem mücebberince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile mes'ûl ve müâteb olmakdan mucânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâhir-ı Şevval 208.

Hüküm 125

Niğde Kâdisına hüküm ki

Memâlik-i mahrûsemde kâin kazâ ve kasabât ve kurâ ahâlilerine seferler takrîbiyle isim ve mahalli n âma'lum olarak mebâlig-i kesîra tevzi olunduğundan ahâli-i fukarâ mübtelâ-i envâ-i hasârat oldukları cihetten fîmâ ba'd beher kazânın mesârif tevziâtı senede iki defaya tahsîs olunmak ve aralıkda başka defter tertib ve tevzi olunmamak yani rûz-ı hızırında rû kasıma ve rûz-ı kasımdan rûz-ı hızıra gelince altı ayda bir defa mesârif defteri ismi ve ne mahalle ve ne mikdar verildiği tasrîhiyle tertîb vesûret-i defter dürr-i aliyyeme tesyîr olunmak husûsâtı mukaddemen neşr-i evâmir-i şerîfemle tenbih olunmuş idi. Bu defa Niğde kazâsı ahâlilerinin sūdde-i saâdetime takdîm eyledikleri arzuhallerinde bunlar üzerlerine evâmir-i aliye ile vâride olan tekâlifî cem'ine me'mura edâda kusurları yoğiken yine kazâ-i mezbûr sükkânından a'yanlık dâyesinde olan Abdal oğlu Hüseyin ve Kâdı oğlu Mustafa ve Orta köylü Hasan nâmun kimesneler doksan sekiz senesinden bunların tekâlifleri umuruna karışub beher tekâlif vukûunda kendi nefisleri için tevzi defterine mebâlig ve idhâl ve cebran tahsîl eylediklerinden mâadâ işbu sene-i mübâreke de dahi muğâyir-i evâmir-i aliye vaz'ı için dokuz bin vefâ-yı mîri namıyla altı bin beş yüz kuruş ve a'yanıyye ve kendi nefisleri için dahi elli dört bin beş yüz kuruş ki cem'an yetmiş bin kuruş tevzi ve fukarâdan cebran ve karhan tahsîl ve senin ile dahi yekdil ve yekcihet olduklarından i'lâm ahzi mümkün olmayub ahvalleri diğer gün olduğun inhâ ve ol bâbda inâyet istid'â etmeleriyle bu mekûle kazâ mesârifâtının senede iki defa tevziât defterleri sıhhati üzere dürr-i aliyyeme gönderilmek üzere memâlik-i mahrûse ve ber vech-i muharrer evâmir-i şerîfem neşr olunmuş iken elhâletü hâzihî Niğde kazasının salyân defterleri vürûd etmediği ve fukarâya küllî mesârif tarh ve tahmil olunduğu takdim olunan arzuhalde müstebân olmakla tevziât defterleri her ne ise sıhhati üzere mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfîm mücebince tayin olunan mübâşir marifetiyle dürr-i aliyyeme irsâl olunmak fermânım olmağın imdi ber vech-i meşrûh mukaddemen sâdır olan evâmir-i aliyyem müceblerince kazâ-i mezbûrun tevziât defterleri sıhhati üzere temhîran mübâşir-i mûmâ ileyhsen teslîm ile Âsitâne-i aliyyeme irsâle ihtimâm ve dikkat ve hılâfından hazer ve mucânebet olunmak babında. Evâhir-ı Şevval 208.

Hüküm 126

Mora vâlisi Vezîre ve Koron Kâdisına, A'yan ve Erlerine hüküm ki

Mora karyesinde vâki Koron ve Mebon kazâları tarafından tvârüd eden i'lâm mefhûmundan bin iki yüz sekiz senesi mahsûben Koron Kazâsının reâyâları üzerlerine edâda lâzım gelen ceîre-i mezbûre ve malları vesâir muayyenet ber müceb-i defter-i hâkânî yedi bin üç yüz elli kuruşa bâliğ olub tevzi defteri kezâlik sene-i merkûm Muharremi gurrasinden Cemâziyelâhire gâyetine değin altı mâh zarfında mezbûr menzil ve avârız ruhsatı taksitleriyle sâir vilâyet mesârif beş bin beş yüz on altı kuruşa resîde olmakla iki kıta defter mantûku üzere marifet-i şer' ve cümle ahâlî marifetiyle kazâ-i mezbûre tevzi olunduğu inhâ ve tahrîr ve defâtir-i mezkûre ba's ve tesyîr olunmuş defâtir-i mezkûreye halen baş defterdârım olub Mora cezîresi nizamı vikayesine memur Osman dâme uluvvühû nazar eyledikde mesârif-i mezbûre mi'sâr-ı belde olan mesârif ile cizye ve avârız ruhsatı ve menzil-i mübâşiriyyeden ibâret olmak mülâhazasıyla sıyânet- fukarâ raiyyet merâsimine riâyet-i mesârif-i mezkûrenin içinde kabûl olunmayacak kalmış madde var mıdır ve fevt ve ıttılâına binâen ifâde eylemek üzere Koron ve Mebon mukâtaası mutasarrıfı dergâh-ı muallam kapıcıbaşılardanvâli Seyyid Ahmed dâme mecdühûden lede'l-isti'lam mesârif-i mezbûreden cizye evrakı getiren çukadara hizmet olarak defter-i mezkûre idhâl eyledikleri üç yüz kuruşun aslı olmamakla tenzîl olunmasını ve mâadâ mesârif-i mezkûreden mâl-ı mîrî ve Hameyn ve mâl hakkı ve taahhüd reâyâdan gayrı diğer mesârif-i müteferrikanın sıhhat ve adem-i sıhhati eğer çi ma'lumu olmayub ancak mesârif-i cedîde vukûundan mukaddem tevi olunan mesârif nisbet ile ekell-i kalîl ve gâyet mu'tedil olduğunu i'lâm eylediğini ve bu sûrette i'lâmî mücebine kat'â aslı olmayan meblağ-ı mezbûr üç yüz kuruş hizmet-i mübâşeret defter-i mezkûrden şerhle ferd-i nihâyede olunub ancak Mîra kazâları ahâlîleri dürr-i aliyyeye gönderdikleri deftere tenkîh ve ba'dehû irsâl ve mahallinde fukarâ-yı raiyyete tevzi olunan emvâlin defteri başka olub muğâyir-i nizâm-ı cedîd hâlât vukûuna voyvodadan ve kocabaşları ihtirâ eyledikleri istimâ olunmakda idiği beyân-ı birle bunun sıhhat ve hakîkatine tahsîl-i ıttılâ' ile o mekûle zaleminin reâyâ fukarâsı üzerlerinden zulûmlerinin def'i hususuna himmet ve mübâderet eylemeleri için işbu defterlerin tevziine ruhsat maddesi derc olunarak siz ki Mora vâlisi vezir müşârun ileyh ve Koron kâdisı Mevlânâ ve a'yan ve nâibân mûmâ ileyhimsiz size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu baş defterdar mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve bâlâda muharrer üç yüz kuruş tenzîl olunduğu ve mâadâsının tevziine ruhsat verildiği ve mahallinde tevzi defteri başka ve dürr-i aliyyeme başkası irsâl olunduğuna rızâ-yı hümayunum olmadığı

ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket edenler ve ruhsat gösterenler haklarında vehâmet derkâr idiği siz ki vezîr-i müşâr ve Mevlânâ ve a'yan ve nüvvâb-ı mûmâ ileyhimsiz ma'lumunuz oldukda bu babda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i münîfe müceblerince amel ve hareket ve mezîd i'tinâ ve nezâret-i birle reâyâ-yı fukarâsı üzerlerinden mezâlim ve teaddiyâtının men ve def'ine mübâderet ve iğmâz ve tesâmuhtan gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet olunmak babında.Evâhir-i Şevval 208.

Sayfa 64/ Hüküm 127

Isparta Kâdısına hüküm ki

Hamid Sancağı'nın iki yüz sekiz senesine mahsûben taksîd-i evvel itibariyle hâvî olduğu on dört kazâyı tevzi olunan salyân defteri bu defa dürr-i aliyyme vürûd etmekle defter-i mezkûre hâlen Tersâne-i Âmirem Emîni olup Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur olan Hacı İbrahim dâme mecdühû nazar eyledikde yekûnû otuz dört bin üç yüz on beş kuruşa bâliğ olduğu ve meblağ-ı mezbûrun bin yüz on kuruşa Saray tamiri ve Isparta a'yanlarının konak mesârifî ve kâtibiyye ve hitâmiyye ve mahzariyye olarak tahrîr olunmuş olduğu ve mevâdd-ı merkûmun cümlesi Ve fukarâyı tevzii mezâlimden ibâret olmak hasebiyle fîmâ ba'd salyân defterine bu mekûle mesârif idhâl olunmamak ve fukarâyı tarh ve tahmîl olunmamak üzere defter-i mezkûrdan tenzîl olunduğu ve meblağ-ı mezbûr fukarâdan tahsîl olunmuş ise beher hal istirdâd ve gelecek salyân defterine îrad kayd olunmak iktizâ eylediğini ve bin üç yüz doksan beş kuruşu dahi Anadolu vâlisi sâbık Ali Paşa'nın iç çukardarı mesârifî ve hizmetinden ibaret olup her ne kadar derece-i i'tidâlden ziyâde ise dahi verilmiş gitmiş mesârifden olmakla bu defa eğerçi defterden tenzîl olunmayub lakin bundan böyle hadd-i i'tidâle riâyet olunmak üzere tenbih olunmak lâzım geldiğini ve otuz beş bin kuruş dahi taksît-i mukâtaa ve harc-ı muhâsebe ve kalemiyye ve nısf mukâdaa taksiti ve ikrâmiye ve akçe güzêştesi olarak deftere idhâl olunmuş olmakdan nâşi bilfiil baş defterdârım Osman dâme ülüvvühûnün kuyûda bilmürâcaa bu babda takdîm eylediği takrîri nâtık olduğu vecihle livâ-i mezbûr mukâtaasının maa avâriz gerek mâl-i mîri ve kalemiyye ve gerek ashâb-ı mukâtaanın mesârifleri yetmiş beş bin kuruşu mütecâviz olup bu takdîrce on dört kazâyı müştemil olan bir sancağın kâffe-i âidât ve tabârâtı voyodaya aid iken yalnız mukâtaa için tevzi defterine taksît-i evvel olarak otuz beş bin kuruş idhal ve fukarâyı tarh ve tahmîl olunması hadd-i i'tidâlden ziyâde görüldüğünü ve bu maddenin tahkîk ve tanzimi iktizâ idüb ancak mukâtaa-i merkûmenin bir senelik mâl-ı mîrî ve avâriz ve kalemiye yetmiş beş bin kuruşa bâliğ olmak hasebiyle beher hâl akçe güzêştesi ve voyvodanın mesârifî ve bir senede

ba'de'l-harc ve'l-mesârif ... zam olunmak lazım gelen senevis iiki yüz kiseye mütekârib olacağı ve bu defa taksît-i evvel olarak salyân defterine idhâl eyledikleri otuz beş bin kuruşun bir katını dahi taksît-i sâni olarak fukarâya tarh ve tahmîl eyledikleri hâlde keennehû asıl iltizâmından noksan olan beş bin kuruş ile akçe güzeşti ve kendi mesârifî ve bir senede edeceği mesârif kurâ-i mezbûrun mevâddı 'iradından ru'yet olunmak iktizâ edeceğini ve işbu taksît defteri mahallinde dahi tahsîle böylece ise dikkat ve mala göre muttasıfâne olmakla bundan böyle bu mekûlelere başka bir nizam verilmek üzere şimdilik defter-i mezkûrun maddeleri bâlâlarına iktizâ eden tenbîhât şerhle işâret olunduğu beyân-ı birle defter-i mezkûrun bir sûreti mahalline irsâl ve tenzîl olunan meblağ-ı mezbûr fukarâdan tahsîl olunmuş ise istirdâdı ve mâadâsının tevzive tahsiline ruhsatı hâvi emr-i şerifim sûdurunu emin-i mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın dîvân-ı hümayunum tarafından işbu emr-i şerifim ısdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuştur. İmdi ber minvâl-i mesârif-i ebniyenin gönderilen deftere tatbikan idâre ve ru'yetiyle fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve tenzil olunan meblağ-ı mezbûr fukarâdan mukaddemce tahsîl olunmuş ise istirdâdı mültezem idiği ve mâadâsı henü tevzi ve tahsil olunmamış ise mükerrer ve ziyâde tahsîlinden hazer olunarak tevzîine ruhsat verildiği ve mahallinde tevzi defteri başka ve dürr-i aliyyeme başkası gönderildiğine ve aralıkta tevzi defteri yazıldığına rızâ-yı hümayunum olmadığı ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket edenler ve ruhsat verenler haklarında vehâmet-i azîme derkâr idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lumun oldukda mezmûn-ı emr-i şerifimi mütâlaa ve iktizâ edenlere ifâde-i birle ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve istirdâd olunan meblağ fukarânın ebniye mesârifine sarf için cümle marifetiyle me'men mahalle vaz ve hıf ve fukarâ kesret-i mesâriften vikâye olunmak babında. Evâhir-i Şevval 208.

Hüküm 128

Harmancık Kâdısına hüküm ki

Memâlik-i mahrûsemde kâin kazâların tevziâtı senede iki defaya tahsîs kılınmak yani rûz-ı hıızırdan rûz-ı kasıma ve rûz-ı kasımdan rûz-ı hıızıra gelinceye altı ayda bir defa mesârif defteri isim ve mahalli ve ne mikdar verildiği cümlelerin ma'lumu olarak mesârif-i sahiha defteri tertîb ve sûret-i defter dürr-i aliyyeme irsâl olunmak ve aralıkda başka defter tertîb olunmamak ve defter-i mersûlde mesârif-i meçhûle olur ise ol bir defteri imzâ eden hukkâm ve tevzi iden a'yan ve iş erlerinden icrâ-yı tahsîl olundukdan sonra sâire ibret için tedibleri icrâ kılınmak husûsâtı mukaddemen neşr olunan evâmirleriyle cümleye işâr ve tenbih

olunmuş idi. Binâenaleyh Harmancık kazâsının dahi beher altı ayda bir defa vâki olan mesârifinin defteri irsâl olunmak iktizâ eder iken bu âna dek kazâ-i mezbûrdan defter vürûd etmemekle elhâletü hâzihî ahâli-i kazâ-i mezbur hesâbatından olarak resîde-i sūdde-i saâdetime takdîm olunan arzuhal mefhûmunda kazâ-i mezburda a‘yanlık iddiâsında olan Hacı Veys nâm kimesne beher tekâlif vukûunda kendi nefsi için defter-i tevzîa beşer altışar kese akçe zam ve cebran ahz etmiş ve ru‘yet-i muhâsebeden imtinâ etmiş olduğu inhâ olunmakla husûs-ı mezbûr hâlen Tersâne-i Âmirem Emini olub Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Hacı İbrahim dâme mecdühûye havâle olundukda a‘yân-ı merkûmun zulmü vâki midir değil midir mefhûm-ı arzuhalde ve arzuhal-i mezkûru takdîm eden iki nefer kimesleerin ifâdelerinden müteyakkin değil ise dahi kazâ-i mezbûrdan bu âna dek tevzi defteri gelmemesi hâkim ve a‘yana töhmet kabîlinden olduğu beyanıyla arzuhal-i mezkûru takdîm eden merkûmân bu tarafta tevkîf ile Tatarân-ı Sadr-ı A‘zamîden bir neferi ta‘yin ve varub kazâ-i mezburun sicillini ahz ve Dersaâdetim’e isal eylemek üzere emr-i şerifim sudûrunu emîn-i mûmâ ileyh ‘ilam etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi mukaddemen neşr-i evâmir ile isticvâb-ı defâtirden maksûd fukarânın kesret-i mesârifden sıyânetleri ve hılâf-ı tenbîh cebran alınan mebâliğin istirdâdı irâdesine mebnî ve kazâ-i mezbûrun henüz tevzîine dâir defâtir vürûd etmemekle birkaç senelik sicillinin dürr-i aliyyeme celbi matlub olunduğu ve sicil dürr-i aliyyeme lede’l-vürûd kazâ-i mezbûrun mesârifine nazar-ı dikkat olunacağı ve filhakîka ziyâde madde olduğu sûrette hadd-i i‘tidal üzere tanzîm ve tenzîl ile a‘yân-ı merkûmun zulmü olduğu mebâliğ istirdâd ve merkûmun ve mumâşât ve tayin eden hâkim vesâirlerin haklarından bâlâda musattar ve mukaddem sâdır olan emr-i şerifimde münderic vaîdlerin icrâi mukarrer idiği ve evvel emirde sicillin celbi muktezî olduğu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma‘lumun oldukda ber minvâl-i muharrer kazâ-i mezbûrun birkaç senelik sicillini Tatar-ı mezbur vardığı gün memhûran teslîm ve dürr-i aliyyeme irsâle müsâraat ve tehiri ve sicilden bir maddenin ihrâc ve ilâvesini tecvizden mübâadet eylemen babında. Evâhir-i Şevval 208.

Sayfa 65/ Hüküm 129

Bayağıcı Ustası [boşluk] zîde kadrühû’ye hüküm ki

Silivri kazâsının bundan akdem vârid olan salyan defterinden tenzîli iktizâ eden mebâliğden Hancı Kâtib Ahmed zimmetinde olan iki bin yüz kuruşun ve a‘yan-ı sâbık Osman zimmetinde olan mebâliğin tahsîli bâbında mukaddemce sâdır olan emr-i şerifim mübâşiri yediyle kazâ-i mezbûra lede’l-vürûd zimmetinde olan meblağın tahsîli zımnında merkûm

Hancı Katib Ahmed serdar hapsine vaz' olundukda sen ki Bayağıcı ustası mûmâ ileyhsin tarafından irsâliyle merkûmu hapisten ihrâc ve tarafına celb etmiş olduğundan ihkâk-ı hak mümkün olamadığını ve bu keyfiyet fukarâya kadri mûcib olduğunu beyân-ı birle merkûmânı tesahhub etmemek için sana hitâben emr-i şerifim sudûrunu mübâşir-i merkûm bu defa darsaâdetime gönderdiği arzuhalinde istid'â etmekle husûs-ı mezbûr hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûnumdan olub Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzımına memur Mir Mustafa zîde mecdühûye havâle olundukda sen hademedden olub tenfiz-i emr-i âliye ikdâm-ı vâcibe-i zimmetin iken hılâf-ı emr-i âli hareket eylemen muğâyir-i rızâ-yı aliyyem olduğu ve alâ eyyi hâl zâhire ihrâc ve merkûmânın zimmetlerinde olan emvâl-i fukarâyı tahsîl muktezâ-i maslahattan idiği beyanıyla merkûmânı tesâhhub etmemek için emr-i şerif sudûrunu mîr-i muma ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbihi hâvi işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi merkûmânın zimmetlerinde olan hukûk-ı fukarânın istirdâdı matlûb olmakdan nâşi tehdid ve tekidi muhtevî kazâ-i mezbûr nâibine hitaben bu defa emr-i şerifim tasdîr ve tesyîr olduğu ve merkûmânı tasahhub ve himâye misilli hareket vukûuna rızâ-yı hümâyûnum olmadığı ve bundan sonra dahi hilâf-ı rızâ harekete cür'et etmek vehâmeti müstelzim idiği sen ki mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda minvâl-i muharrer merkûmânı tasahhub ve himâye misli hareketten mücânebet eylemen babında. Evâil-i Zilkade 208.

Hüküm 130

Silivri nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezburun bundan akdem vârid olan bir kıta salyân defterinden tenzîli iktizâ eden mebâligden Hancı Kâtib Ahmed zimmetinde olan iki bin yüz kuruşun ve a'yan-ı sâbık Osman nam kimesne zimmetinde olan dokuz yüz on dört kuruşun tahsîli bâbında sâdır olan emr-i şerifim mübâşiri yediyle lede'l-vürûd mebâlig-i mezkûrdan merkûm Hancı Katib Ahmed zimmetinde olan meblağ-ı mezburun tahsîli için serdar hapsine vaz' ve a'yan-ı sâbık merkûm Osman'dan dahi meblağ-ı mezbûr talep olundukda ber takrîb firâr ve müteâkiben merkûm Hancı Kâtib Ahmed dahi hapisten firâr etmekle matlûb-ı fukarânın ibtâline bâis oldukları ve merkum Osman'ın üç seneden beri hılâf-ı şer' fukarâdan ahz eylediği defter müfredâtında dokuz bin beş yüz iki buçuk dahi zâhire ihrac olunmuş olduğu beyanıyla gerek mukaddemen tahsîli ferman olunan mebâligin ve gerek zâhire ihrâc olunan meblağ-ı mezkûrun tahsîli hususu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa vârid olan i'lamında ve mübâşir-i merkûmun bir kıta arzuhâlinde tahrîr ve istid'â olunmuş husûs-ı mezbûr hâcegân-ı dîvân-ı

hümâyûnumdan olub Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzımına memur Mir Mustafa zîde mecdühûye havâle olundukda merkum Hancı Kâtib Ahmed'den iki bin yüz kuruşun ve a'yân-ı sâbık Osman'ın zimmetinde olan dokuz yüz on dört kuruşdan başka iki yüz beş senesinden iki yüz sekiz senesine gelince fukarâdan ekl ve bel' eylediği defter mumzî dokuz bin beş yüz iki buçuk kuruşun marifet-i şer' ve mübâşir-i merkûm marifeti ile alâ eyyi hâl tahsîl ve kazâ-i mezkûrun mesârifât-ı sahîhasına sarf için mahal-i me'mene vaz olunmak ve bu defa dahi edâda muhâlefet veyahut fîrar ederler ise fukarâdan ekl ve bel' eyledikleri mârru'z-zıkr mebâliğ, mal ve emlaklarından tahsîli ve maadası dahi cânib-i mîri için zapt ve sûret-i nizâmı dürr-i aliyyeme i'lâm olunmak üzere emr-i şerifim sudûrunu iktizâ eyledikde mîr-i mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi celb ve defatirden murad fukarâ mesârifinin taklîli ve hadd-i i'tidâlden ziyâde tahsîl olunan mebâliğin istirdâd irâdesine mebnî olduğu ve ber minvâl-i muharrer merkûm Hancı Kâtib Ahmed'in zimmetinde olan iki bin yüz kuruş ve a'yân-ı sâbık merkûm Osman zimmetinde olan dokuz yüz on dört kuruş sinîn-i merkûme zarfında zimmetine geçib zâhire ihrâc olunan dokuz bin beş yüz iki buçuk kuruş marifet-i şer' ve mübâşir-i mûmâ ileyh marifetiyle bi-eyyi hâl tahsîl ve fukarânın mesârif-i ebniyesine sarf için me'men mahalle vaz' olunmak matlûb idiği ve bu defa dahi edâda muhâlefet veyahud fîrâr ederler ise mebâliğ-i mezbûre mal ve emlaklarından tahsîl ve ihraz ve fukarâya red ve maadası infâz-ı emr-i âli etmeleri için cânib-i mîriden zabt olunacağı am'lumun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerifim mücebince amel ve hareket ve mazmûn-ı münîfini merkûman bir hoşça ifâde-i birle şerif infâz-ı emr-i şerife mübâderet ve sûret-i nizâmu dürr-i aliyyeme i'lâma müsâraat eylemen babında. Evâil-i Zilkade 208.

Sayfa 66/ Hüküm 131

Tırhala Kâdisine ve Dergâh-ı Muallâm Gedüklülerinden olub Tırhala Kazası Tevziâtına Nezâret eylemek üzere Tayin olunan Hacı Mustafa husûs-ı âtiye mukaddemen mübâşir tayin olunan Mehmed zîde mecdühûye hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa çend kıta salyân defteri lede'l-vürûd Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzımına memur süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defâtir-i mezkûreye nazar eyledikde bin iki yüz yedi senesi saferinin yirmi dördüncü günü bir kıta defter mücebince tevzi ve tahsîl olunan iki yük beş bin altı yüz elli yedi kuruşdan ve kezâ ğurre-i Şa'banından dahi iki yük yetmiş altı bin altı yüz yirmi sekiz kuruş tevziâtı olmuş ve meblağ-ı mezbûrun yüz yetmiş üç bin kırk üç buçuk kuruşu ğurre-i Ramazan'dan ve yüz üç

bin seksen yesi buçuk kuruşu dahi haziranda olmak üzere iki taksit ile tahsîl olunmuş olduğu ve sene-i merkûme zarfında iki tevzi ve üç taksit ile cem' ve tahsîl eyledikleri mebâliğ cem'an dört yük seksen iki bin iki yüz seksen beş buçuk kuruşa bâliğ olub kendinin ol havâlide ahvâline filcümle ittîlâ' olunduğundan gayrı ba'z be-ba'z erbâb-ı vukuftan dahi bit-taharri suâl ve tahkîk ve kemâl-i tetkik olunarak lâzîmü't-tanzîm olan mevâd başkaca bir kıt'a defter olunub bit-tenzil red ve tahsîl iktizâ eden kimesnelerin isim ve şöhretleri ve maddeleri şerhle tasrîh ve terkîm olunmuş olduğu ve tevzîât-ı sâbika olunandan mâadâ çend mâh mukaddem lisân-ı Rûmî üzere bir kıt'a tabir olunur mahallî'l-hesâb olarak doksan yedi bin iki yüz kuruş dahi tenzil ve tahsîl olunub mebâliğ-i mezbûrenin otuz beş bin kuruşu livâ-i mezbur mutasarrıfı müteveffâ Ahmed Paşa'ya ve bâkisi dahi bîvech mahall-i sâireye sarf olunmuş olduğundan gayrı yine Burmut nâmıyla tekrar bir kıt'a defter tertîb ile eğerçi mebâliğ-i vefîra tevzi olunub ancak ne mikdar idiği sıhhat ve hakîkati üzere şimdilik tahkîkî mümkün olmayub bundan böyle tahmîn ve mikdarı mahalle sarfı tashîh ve tahkîk-ı birle ifâde ve beyan kılınacağı tasrîhiyle dûn defter-i mezkûrda muharrer mevâddan ferd-i nihâde ve şerhle tenzîl olduğu vech-i meşrûh üzere mebâliğ-i mezkûrenin red ve tahsîli iktizâ eden me'lûmü'l-esâmî kimesnelerden marifet-i şer'le alâ eyyi hâl tamamen ve kâmilten tahsîl ve kazâ-i mezbûrun mesârif-i ebniye-i sahîlhasına sarf için mahall-i me'mene vaz ve hıfz olunmak üzere emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyhe mukaddemen bâ takrîr ifâde etmekle mâtde-i mezbûre siz ki Mevlânâ ve nâzır-ı mûmâ ileyhsiz marifet-i şer' ve nezâret ve mübâşir-i mûmâ ileyh marifetiyle ru'yet ve vech-i meşruh üzere amel olunmak üzere işbu sene-i mübâreke evâil-i Şa'banında size ve mübâşir-i mûmâ ileyhe hitâben emr-i şerîfim sâdır olmuştur. El-hâletü hâzihî bu defa mübâşir-i mûmâ ileyh tarafından derbâr-ı şevket-kararıma vârid olan bir kıta kâimesi mazmûnundan kazâ-i mezbûr reâyâlarından otuz dört nefer kesândan matlub olan seksen kise akçeden şimdiye kadar otuz kise akçe tahsîl ve otuz bin tahsîline sa'y ve ikdamı derkâr ise dahi mesfûrun edâda tekâsül ile tahsîlinde ücret ne mikdar olduğu beyanıyla ol bâbda tekid ve isti'câlî hâvi emr-i şerîfim sudûrunu derc ve tastîr olunmuş. Siz ki Mevlânâ ve Nâzır-ı mûmâ ileyhsiz ve mollâ-yı mûmâ ileyhimsiz marifetiyle otuz dört neferden tahsîli fermânım olmağın mebâliğden geri kalmış her ne ise mukaddemen fermânım olduğu vecihle tahsîli fermânım olduğunu tekiden ve isti'câlen mahsûsen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ırsâl olunmuştur. İmdi zikr olunan kesândan tahsîli fermânım olunan mebâliğden geri kalmış her ne ise ittihâz-ı şühûdelerine havâle-i sem' ve itibar olunmayarak tamamen tahsîli ve kazâ-i mezbûrun ebniye mesâirifne sarf için mahall-i me'mene vaz' ve hıfzı ile infâz -ı emr-i münîfe ihtimâm ve dikkat-i tâm olunmak matlûb-ı şâhânem idiği siz ki Mevlânâ ve Nâzır-ı mûmâ ileyhimsiz ma'lumunuz oldukda ber vech-i meşrûh gedüklüyü mûmâ ileyh marifetiyle

sâbıku'l-beyân otuz dört neferden tahsîli fermân olunan mebâliğden geri kalmış her ne ise mübâşir-i mûmâ ileyh marifetiyle tamamen tahsîl ve kazâ-i mezbûrun mesârif-i ebniyesine sarf ve me'men mahalle vaz' ve hıfz-ı birle infâz-ı evâmir-i şerîfeme ihtimâm ve dikkat ve kûsûr ve rehavetten ziyade tehaş ve mübâadet eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâ ileyh sin sen dahi bu babda ibrâz-ı sadâkat ve istikâmet-i birle mebâliğ-i mezbûreyi tamamen tahsîl ile ifâyı muktezâ-yı me'mûriyet ve sadâkate dâmen-i dermeyân-ı gayret ve hılâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ ednâ mertebe hâlet ve hareket vukûunu tecviz ile mazhar-ı ikâb olunmakdan be-gâyet hazer ve mücânebet eylemen babında. Evâhir-i Zilkade 208.

Hüküm 132

Harmancık Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Senki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin bu defa Dersââddetime vârid olan i'lâmında Harmancık kazâsında a'yanlık iddiâsında olan Hacı Veys nâm kimesne beher tekâlif vukûunda kendi nefsi için defter-i tevzîa beşer altışar kise akçe zam ve cebran ahz ve ru'yet-i muhâsebeden imtinâ' etmiş olduğu bundan mukaddemce kazâ-i mezbûr tarafınan bâ aruzhâl lede'l-inhâ kazâ-i mezbûrun sicil defteri Dersââdet'e celb olunmak için sâdır olan emr-i şerîfim Tatar biriyle kazâ-i mezbûre lede'l-vusûl bilcümle iş erleri ve a'yan müvâcehelerinde fetih ve kırâat ve sicill-i mezkûr kendilerden talep olundukda kazâ-i mezbûr hâkimi gerek olmadığından bahisle sicillâtı olmadığı bilcümle ahâli cevab verdiklerin tahrir olunmuş husûs-ı mezbûr Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur hâlen Tersâne-i Âmirem Emîni İbrahim dâme mecdühûye havâle olundukda a'yan-ı merkûmun mesârif mahallinde yetmek ve ahâlisinin iddiâları fasl olunmak eyl olunamayacağı mefhûm-ı i'lâmından münfehim olduğundan a'yan-ı merkûm dürr-i aliyyeme ihzâr ve tahsîl-i mâdde olunub kendûden şikâyet ve iddiâ-yı hak ider olursa terâfû-i şer'le ve ihkâk-ı hak olunmak husûsunu emîn-i mûmâ ileyh i'lâm etmekle vech-i meşrûh üzere çavuş mübâşeretiyle merkûm Hacı Mâcid dürr-i aliyyeye ihzâr olunmak fermânı olmağın imdi sen k Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin tahkîk-i mâdde ber iddiâ-yı hak edenler ile mürâfaa ve ihkâk-ı hak olunmak için merkûmu ta'yin olunan çavuş muma ileyh mübâşeretiyle dürr-i aliyyeme ihzâr ve irsâle mübâaderet ve tehirini tecvizden mübâadet eylemek babında. Evâhir-i Zilkade 208.

Sayfa 67/ Hüküm 133

Çekmece-i Sağır Nâhiyesi Nâibine Hüküm ki

Nâhiye-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre Rumeli kazâlarından mütevâir defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan Mir Mustafa zîde mecdühû nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi Saferi ğurresinden Şa'bânü'l-Muazzamı gâyetine gelince yedi mâh müddetde min haysü'l-mecmu' vâki olan mesârifî on altı bin beş yüz doksan altı kuruşa bâliğ olduğu ve hat ve tenzîl kabul eder mevâddı olmadığı beyanıyla tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerifim sûdurunu mîri muma ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvi işbu erm-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi mebâliğ-i mezbûre tevzi ve tahsîl olunmamış bulunduğu sûrette bir akçe ziyâde e mükerrer tevzi ve tahsîlinden hazer ve bu bâbda şurût ve kuyûda riâyet olunarak tevzi ve tahsîline müsâade olunduğu ve mesârif-i sahîhadan mâadâ fîmâ ba'd fukarâdan bir akçe tahsîline kat'a rızâ-yı hümayunum olmadığı ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket edenler ve ruhsat gösterenler haklarında vehâmet-i azîme derkâr idii ma'lumun oldukda bu bâbda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerifim mucebince amel ve hareket ve hılâf-ı rızâ hareket etmekden ve ettirmekden mücânebet ve her halde kesret-i mesârifden fukarâ himâyet ve sıyânet olunmak babında. Evâhir-i Zilkade 208.

Hüküm 134

Yenice Vardar Kazası Nâibine hüküm ki

Yenice Vardar Kazâsının bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre Rumeli kazâlarından mütevâir defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûzı kasımından sene-i mezbûre rûz-ı hızırına gelince kâffe-i mesârifleri on beş bin yedi yüz otuz dört kuruşa bâliğ olduğu ve mesârifât-ı mezkûre Arnavud Eşkiyâsı def'i için sekban ulûfesi ve evme ve dağ bölükbaşları ulûfesi ve kalyoncu mesârifî ve serdâr mâhiyeleri ve mâadâ dahi tevârüd eden mübâşirânın mübâşiriyyeleri ve me'kûlât ve meşrûbâtlarından ibâret olub hat ve tenzîl kabul eder mevâddı olmadığı beyanıyla tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerifim sûdurunu mîri muma ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvi işbu erm-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi mebâliğ-i mezbûre tevzi ve tahsîl olunmamış bulunduğu sûrette bir akçe ziyâde e mükerrer tevzi ve tahsîlinden hazer ve bu bâbda şurût ve kuyûda riâyet olunarak tevzi ve tahsîline müsâade olunduğu ve mesârif-i sahîhadan mâadâ fîmâ ba'd fukarâdan bir akçe tahsîline kat'a rızâ-yı hümayunum olmadığı ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket edenler ve ruhsat gösterenler haklarında vehâmet-i azîme derkâr idii ma'lumun oldukda bu bâbda

mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerifim mucebince amel ve hareket ve hılâf-ı rızâ hareket etmekden ve ettirmekden mücânebet ve her halde kesret-i mesârifden fukarâ himâyet ve sıyânet olunmak babında. Evâsıt-ı Zilhicce 208.

Hüküm 135

Yergöğü Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bu defa Yergöğü kazâsının bir kîta tevzi defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre Rumeli kazâlarından mütevâir defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûnumdan Mir Mustafa zîde mecdühû imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûzı kasımından rûz-ı hıdırında gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri beş bin yedi yüz kırk bir kuruşa bâliğ ve masârifleri hadd-i i'tidâlde olub ancak esbak arpa emini Arif Beğ'in miri havâlesi tahsîli için irsâl eylediği adamına hizmet-i mübâşiriyye olarak yüz yirmi kuruş idhâl-i defter etmeleriyle mâdde-i mezkûr umûr-ı mîriyyeden olub o mekûle me'mûriyet ile giden adama harc-ı râh verile gelüb ahâli-i kazâ tarafından hizmet-i mübâşiriyye verilmek iktizâ etmemekle meblağ-ı mezbûr yüz yirmi kuruş mesârifâtlarından ferd-i nihâde ve mâadâ beş bin üç yüz yirmi bir kuruşun tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerifim sûdurunu mîri muma ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvi işbu erm-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi mebâliğ-i mezbûre tevzi ve tahsîl olunmamış bulunduğû sûrette bir akçe ziyâde e mükerrer tevzi ve tahsîlinden hazer ve bu bâbda şurût ve kuyûda riâyet olunarak tevzi ve tahsîline müsâade olunduğû ve mesârif-i sahîhadan mâadâ fîmâ ba'd fukarâdan bir akçe tahsîline kat'a rızâ-yı hümâyûnum olmadığı ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket edenler ve ruhsat gösterenler haklarında vehâmet-i azîme derkâr idii ma'lumun oldukda bu bâbda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerifim mucebince amel ve hareket ve hılâf-ı rızâ hareket etmekden ve ettirmekden mücânebet ve her halde kesret-i mesârifden fukarâ himâyet ve sıyânet olunmak babında. Evâsıt-ı Zilhicce 208.

Sayfa 68/ Hüküm 136

Yenişehir Fener Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bu defa Yenişehir Fener Kazâsının bir kîta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre Rumeli kazâlarından mütevâir defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûnumdan sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûzı kasımından sene-i mezbûre

rûz-ı hızırına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri otuz dört bin yedi yüz elli kuruş otuz iki paraya eğerçi bâliğ olub ancak Nemçeli üsera için giden Tatar’a üç yüz kuruş hizmet-i mübâşiriyye olarak idhâl-i defter etmeleriyle mâtde-i mezkûre ahâli-i kazâyâ dâir olmayub üserâ sâhipleri tarafından verilmek iktizâ eylediği ve kalyoncu neferâtı ulûfesi gider iken esnâ-yı râhda bazı kurâ ile İsmail aşâ zâdelerin gizli çiftliğinde olan mesârifleri için dahi üç yüz yirmi kuruş idhâl-i defter etmeleriyle neferât-ı mezkûr için ahâli-i kazânın mesârif-i külliyesi olub ve işbu kurâ mesârifâtı zâid ve kalmış olub ancak kıl ve kâle müeddi olmamak için yüz yirmi kuruşunu mahsûb ve mâada iki yüz kuruşunun hat ve tenzîli lâzım geldiği ve neferât-ı mezkûreyi ihrâca memur mübâşire dahi yedi yüz elli kuruş hizmet-i mübâşiriyye idhâl-i defter etmeleriyle mübâşir-i merkûm âhar kazâyâ dahi memur olmakla iki yüz elli kuruşun hat ve tenzîli ve cem’an tenzîlat yedi yüz elli kuruşa bâliğ ve mesârifat yekûnünden ferd-i nihâde olundukda otuz dört bin kuruş bâki kalıb lâkin bu sene-i mübâreke de bi-hikmetillâhi Teâlâ kaht u ğalâ olmak takrîbiyle defter-i mezkûrun tevzi’ ve tahsîlinde suûbet derkâr ve fukarânın edâda aczleri bedîdâr olmakla bundan akdem kazâ-i mezbûr defterinde hat ve tenzîl kalmış ve derûn-ı bezzazistanda mahfûz olan akçeden otuz dört bin kuruşunu marifet-i şer ve sâbık Bosna kâdısı Seyyid Sa’dullah zîdet fazlühû marifeti ve müfti-i belde ve cümle marifetleriyle ihrâc ve tevzi’ olunacak defterin aynını dahi mahall-i me’mende olan sandûkaya vaz-ı birle bakiyye kalan meblağ ile defter-i mezkûru temhîr ve sicill-i mahfûza kayd ve işbu defter tavzî olunmamak ve sûret-i nizâmı dürr-i aliyyme i’lân olunmak üzere emr-i şerifim sudûrunu mir mûma ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi tevzîât defâtirinin dürr-i aliyyme celbi mücerred fukarâ mesarifinin taklili ve himâyet ve sıyânetleri irâdesine mebnî idiği umûr-ı vâzıhadan olduğu sen ki nâib-i mûmâ ileyh sin ma’lûmun oldukda bundan akdem kazâ-i mezbûr defterinden hat ve tenzîl ve tahsîl ve el-ân bezzazistanda mahfûz olan akçeden otuz dört bin kuruşu marifet-i şer ve sâbıkan Bosna kâdısı Mevlânâ-yı mûmâ ileyh ve müfti-i belde ve cümle marifetleriyle ihrac ve tevzi edecekleri defterin aynını dahi mahall-i me’mende olan sandûkaya vaz’ı birle bakiyye kalan meblağ ile defter-i mezkûru temhîr ve sicill-i mahfûza kayd olunub ve işbu defter tevzi olunmayub sûret-i nizâmı dürr-i aliyyme i’lâma mübâderet ve hılâf-ı emr-i âli hâlâtı tecvizden ittikâ ve mücânebet olunmak babında. Evâsıt-ı Zilhicce 208.

Hüküm 137

Petriç Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bu defa Petriç Kazâsının bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre Rumeli kazâlarından mütevâir defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûnumdan sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz yedi senesi rûzı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasımına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri yirmi üç bin üç yüz yirmi altı kuruş eğerçi bâliğ olub ancak mürûr ve ubûr eden mübâşirânın me'kûlâtı mesârif-i olarak dört bin iki yüz yetmiş yedi kuruş vaz-ı defter etmeleriyle sekbân vesâirin me'kûlâtı vaz-ı defter olunmuş iken mesarif-i mezkûre gâyet kalmış görünmekle yedi yüz yetmiş kuruşu hat ve tenzil ve icab ve iktizâ edenlerden red ve tahsîl ve kazâ-i mezbûrun masârif-i sahîhalarına sarf için mahall-i me'mene vaz ve defter-i ebniyelerine irad kayd olunmak lazım gelmekle ol bâbda emr-i şerifim sudûrunu mîr mûâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi fukarânın kesret-i mesârifden vikâyeleri ve hılâf-ı emr ve rızâ fukarâdan ahz olunub tenzîl olunan mebâliğ-i merkûmenn istirdâdı matlûb olduğu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda ber minvâl-i muharrer tenzil olunan meblağın lazım gelenlerden marifet-i şer'le tahsil ve fukarânın mesârif-i ebniyesine sarf için cümle marifetiyle me'men mahalle vaz vaz' ve hıfz-ı birle mesârif-i ebniye defterine irad kayd olunmasına ihtimâm ve mübâderet ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket vukûunu tecvizden mübâadet eylemen babında. Evâsıt-ı Zilhicce 208.

Sayfa 69/ Hüküm 138

Çatalca Kazâsı nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa Dersââdetime vârid olan tevzi defterinde bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından sene-i mezbûre rûz-ı hızırına gelince altı mâh müddette vâki olan bilcümle mesârifleri yirmi bir bin dokuz yüz otuz kuruşa bâliğ olub ancak bundan akdem vürûd eden defterlerinde bâ fermân-ı âli hat ve tenzîl olunan demir mübâyaasından beş yüz yetmiş beş kuruş ve hazineciye ... yüz ve ber mu'tâd-ı kadîm kazâ-i mezbûrda kâin maktûât karyelerinin hisselerine isâbet eden altı yüz seksen beş kuruş ki cem'an bin üç yüz altmış kuruş ferd-i nihâde olundukda yirmi bir bin beş yüz yetmiş kuruş mesârifleri kalub husûs-ı mezbûr Rumeli kazâları tevziât defatiri tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûnumdan sâbık süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühûye havâle olundukda her bir maddesine imrâr-ı nazar im'ân edib menzil-i mesârif-i ve kâz-i mezbûre tâbi Dömge bandurlarının ulûfeleri ve derniran avâidi ve memleket serdârı ücreti ve Hacı Molla Ali ile Hacı İbrahim eytamının üzerlerinde olan alacakları ve harc-ı imzâ ve ücret-i a'yanıyye ve mâadâsı dahi

tevârüd eden mübâşirlerin mübâşiriyye ve me’kûlât ve meşrûbâtı olup yüz otuz yüz kırk kise akçe ile idâre olmakda olan kimse perhizkâr olduğu ve sülüsünden noksan ile ru’yet eylediği ve hat ve tenzîl kabul eder mevaddı olmadığı beyanıyla tevzi ve tahsîlini muhtevi emr-i şerîfîm i’tasını bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvi işbu emr-i münifîm ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi meblağ-ı mezbur elhâletü hâzihî tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde e mükerrer tevzi ve tahsîlinden hazer ve bu bâbda şurût ve kuyûda riâyet olunarak tevzi ve tahsiline müsâade olduğu ve mesârif-i sahîhadan mâadâ fîmâ ba’d fukarâdan bir akçe tahsiline kat’a rızâ-yı hümâyûn olmadiğı ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket edenler ve ruhsat gösterenler haklarında vehâmet-i azîme derkâr idii ma’lumun oldukda bu bâbda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerîfîm mucebince amel ve hareket ve hılâf-ı rızâ hareket etmekden ve ettirmekden mücânebet ve her halde kesret-i mesârifden fukarâ himâyet ve sıyânet olunmak babında. Evâsıt-ı Zilhicce 208.

Hüküm 139

Kırili Kâdısına Hüküm ki

Memâlik-i mahrûsemde kâin kazâların tevziâtı senede iki defaya tahsîs kılınmak yani rûz-ı hızırdan rûz-ı kasıma ve rûz-ı kasımdan rûz-ı hızıra gelince altı ayda bir defa mesârif defteri isim ve mahalli ve ne mahalle ne mikdar verildiğı cümleinin ma’lûmu olarak mesârif-i sahîha defteri tertîb ve sûret-i sefter dürr-i aliyyeme irsâl olmak ve aralıkda başka defter tertîb olunmamak ve defter-i mersûlde mesârif-i mechûle olur ise ol defteri emânet eden hükâm ve tevzi’ iden a’yan ve iş erlerinden zecran lehüm tahsîl olundukdan sonra sâire gayret için tedibi icrâ kılınmak husûsâtı mukaddemen neşr-i evâmîr ile cümleye iş’âr ve tenbîh edilmişken elhâletü hâzihî ahâli-i kazâ mezbûr hesabından olarak südde-i saâdetime takdîm olunan arzuhal ve mahzar-ı mefhûmda kazâ-i mezbûrda a’yanlık iddiâsında olan çavuş oğlu Ahmed nâm kimesne tam’ı hâmından nâşi bir senede otuz beş keseden iki defada yetmiş kese salyân tevzi’ ve hılâf-ı şer’-i şerîf cebran tahsîl ile ahâli-i kazâyâ gadr-i küllî eylediğini beyân-ı birle sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin huzûrunda mübâşir marifetiyle a’yan-ı merkûmun hesabı ru’yet ve şer’an zimmetinde zuhur eden hukûk-ı ibâdullâh’ın istirdâd olunmak üzere bir kıta emr-i şerîfîm sudûrunu istirhâm olunmuş hususu mezbûr hâlen Kaptan Paşa vekili ve Tersâne Emîni olup Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Hacı İbrahim dâme mecdühûye havâle olundukda ahâli-i merkûmenin yedlerinde olan mahzar-ı mezkûr meâli dahi eğerçi istid’âyı ahâliye muvâfık olup ancak kazâ-i mezbûrun beher altı ayda bir kere salyân defteri gönderilmek lâzımeden iken henüz kazâ-i mezbûrdan bu

âna dek defter-i tevzi' vürûd etmemekle bu keyfiyet a'yan ve hâkim müceb-i aleyhine olmakdan nâşi evvel emirde kazâ-i mezbûrun salyân ... için mahallinden asl-ı mesârif-i vilâyetn aynı sicillini dürr-i aliyyeye celb ile tahsîl-i ittîlâ eyledikden sonra ol vakit a'yan-ı merkûmun muktezâsı icrâ kılınmak babında emr-i şerifim sudûrunu emîn-i mûmâ ileyh i'lâm etmekle beher altı ayda bir kere salyân defteri darsââdetime irsâl olunmak şurût-ı nizâm müstelzimedden iken kazâ-i mezbûrun henüz defteri vürud etmediği a'yân-ı merkûmun töhmet ve taaddisini iş'âr etmekle vech-i meşrûh üzere mevsıl-i emr-i şerîfime teslîmen salyân defteri sûret-i sicillâtıyla dürr-i aliyyeme irsâl olunmak fermânım olmağın imdi mukademen neşr-i evâmîr ile isticlâb-ı defâtirden maksûd fukarânın kesret-i mesâriften sıyânetleri ve hılâf-ı tenbih ... olunan meblağın istirdâdı irâdesine mebnî idiği ve kazâ-i mezbûrun beher altı ayda bir kere salyân defteri darsââdetime irsâl olunak şurût-ı nizâm-ı müstelzimedden iken kazâ-i mezbûrunhenüz tevz'ia dair defteri vürûd etmediği a'yân-ı merkûmun töhmet ve teaddisini iş'âr ider hâlatdan olub irâde-i şâhânemin icrâsı zımnında kazâ-i mezbûrun birkaç senelik sicillinin dürr-i aliyyeme celbi matlûb olduğu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda ber minvâl-i muharrer kazâ-i mezbûrun birkaç senelik sicillini mevsıl-ı emr-i şerîfime memhûran teslim ve dürr-i aliyyeme irsâle müsâraat ve tehiri vve sicilden bir maddenin ihrac ve ilavesini tecvizden mübâadet eylemen babında. Evâhir-i Zilhicce 208.

Sayfa 70/ Hüküm 140

Yenice Karasu Kazâsı nâibine hüküm ki

Yenice Karasu Kazâsı'nın bir kıta tevzi defteri Dürri aliyyeme varid olmakla Rumeli kazâlarından mütevâir defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi Recebû'l-ferdi ğurresinden sene-i mezbûre rûz-ı hızırının on beşinci gününe gelince üç buçuk mâh müddette dağlı eşkıyâsı zuhûru sebebiyle vâki olan mesârifleri altmış altı bin yedi yüz otuz beş kuruşa bâliğ ve mesârif-i mezkûrun on yedi bin yüz kırkkuruş dağlı eşkıyası def'i için fakîr-i âm askerine ve sâire taayyünât ve cîbehân ve bahşîşât ve yedi bin iki yüz beş kuruş dahi eşkıyâ-yı merkûm sebebiyle müceddeden Yenice ve Çağlayık kazâsından tertîb olunan dört yüz nefer sekban ve bölükbaşları ulûfeleri ve yedi bin üç yüz seksen kuruş dahi vilâyetin kadîm yüz elli nefer sekbanına ve bölükbaşına ulûfeleri ve altı bin beş yüz elli kuruş dahi bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızırından sene tamamına kadar menzil mesârifî ve bin altı yüz yirmi yedi kuruş dahi hazariyye ve üç buçuk mâh zarfında tevârüd iden mübâşirânın mübâşiriyyeleri ve me'kûlâtları mesârifleri olub eşkıyâ-yı

merkûm için olan mesârifleri mesârif-i mukarraradan olmadığı ve mahz ve ğalâ hesâbıyla menzilleri dahi pek zâid olmadığına binâen hat ve tenzîl kabul eder mevâddı olmadığına beyân-ı birle tenzîl ve tahsîline ruhsatı hâvi emr-i şerifim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi elhâletü hâzihî meblağ-ı mezbûr tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklili matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbihât mukaddemen sâdır olan emr-i şerifimde derc ve tastîr olunmuş olmağla mûcebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i münifim mûcebleriyle amel ve hareket hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile mes'ûl ve muâteb olmakdan mücânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâhir-i-i Zilhicce 208.

Hüküm 141

Sarayvize Kazâsı Nâibine hüküm ki

Sarayvize Kazâsının bir kıta tevzi defteri Dürriallyeme varid olmakla Rumeli kazâlarından mütevâir defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunumdan sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz yedi senesi Zilka'desi ibtidâsından iki yüz sekiz senesi Zilka'desi nihâyetine gelince on üç mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri bin yüz otuz altı kuruşa bâliğ ve şehir kethüdâsının iki kıt'a defter mûcbince kazâ-i mezbûrdan ale'l-hesâb makbuzu olan üç yüz otuz üç kuruş ferd-i nihâde eylediklerinden mâadâ sekiz yüz üç kuruş kaldığı ve mesârifâtı hadd-i i'tidâlde olup ancak şehir kethüdâsı iki kıt'a defter mûcebince kazâ-i mezbûrdan ale'l-hesab makbûzu ne sûreti ile olduğu ve serice defter ile akçe tahsîl olunması muğâyir-i şurût olmakla fîmâ ba'd kayıtsız defter ile akçe tahsîl olunamamk ve kazâhâ-i sâire misilli rûz-ı kasımdan rûz-ı hızıra ve rûz-ı hızırından rûz-ı kasımda ttevcih olunub senede iki defa tevzi olunmamak ve bundan sonra kazâ-i mezbûrun defterini dahi darsâdetime mahsus adam ile irsâl eylemeyüb geçer bir adama ile irsâl eylemek ve işbu mesârifatlarının tevzi ve tahsîline ruhsat verilmek üzere emr-i şerifim sudûrunu mîr mûmâ ileyh i'lâm etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi elhâletü hâzihî meblağ-ı mezbûr tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklili matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbihât mukaddemen sâdır olan emr-i şerifimde derc ve tastîr olunmuş olmağla mûcebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda

mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i münifim mücebleriyle amel ve hareket hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile mes'ûl ve muâteb olmakdan mücânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâhir-i-i Zilhicce 208.

Hüküm 142

Yenice Kızıl Ağaç Kazâsı Naibine hüküm ki

Bu defâ kazâ-i mezbûrun bir kıta tevzi defteri Dürriallyeme varid olmakla Rumeli kazâlarından mütevâir defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunundan sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından sekiz senesi rûz-ı hıdırına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri iki bin yirmi beş kuruşa bâliğ olub mesârfât-ı mezkûre Rusya Elçisi mesârifî ve dağlı eşkıyası üzerine memur Edirne Postacıbaşısı mesârifî ve Nemçe Tercümanı mesârifî ve mâadâsı dahi tevârüd eden mübâşirânın mübâşiriyyeleri ve me'kûlât ve meşrûbâtları mesâriflerinden ibâret olub hat ve tenzîl kabul eder mevâddı olmadığın beyânıyla tenzîl ve tahsîline ruhsatı hâvi emr-i şerifim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi elhâletü hâzihî meblağ-ı mezbûr tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklili matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbihât mukaddemen sâdır olan emr-i şerifimde derc ve tastîr olunmuş olmağla mücebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i münifim mücebleriyle amel ve hareket hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile mes'ûl ve muâteb olmakdan mücânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâhir-i-i Zilhicce 208.

Sayfa 71/ Hüküm 143

Vize Kazâsında Nâibü'ş-Şer' Olan Mevlâna [boşluk] zîde ilmühûye hüküm ki

Bu defâ kazâ-i mezbûrun bir kıta tevzi defteri Dürriallyeme varid olmakla Rumeli kazâlarından mütevâir defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunundan sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından sekiz senesi rûz-ı hıdırına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri iki bin seksen yedi kuruşa bâliğ olub Silistre vâlisi hazariyyesi ve mübâşirân mesârifî olub hat ve tenzîl kabul eder mevâddı olmadığın beyânıyla

tenzîl ve tahsîline ruhsatı hâvi emr-i şerifim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak babında. Evâil-i Zilhicce 208.

Hüküm 144

Karyeâbâd Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bu defa Karyeâbâd Kazâsının bir kıta salyân defteriyle bir kıta i'âmın Dürri Aliyyeme vârid olub Rumeli kazâlarından mütevâir defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunumdan sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde Karyeâbâd kazâsının bin iki yüz sekizsenesi Rebiulâhîrinin yirmi ikinci gününden sene-i mezbûre Zilka'desinin yirmi üçüncü gününe gelince yedi mâh müddette a'yân-ı sâbık ve lâhıkın kâffe-i mesârifleri beş bin yetmiş kuruşa bâliğ ve mesârif-i mezkûre Rusya elçisi ve sâbikan Edirne Postacıbaşısı ve taraf-ı Devlet-i Aliyyem'den ve Edirne Postacıbaşısı tarafından tevârüd eden mübâşirânın mübâşiriyyeleri ve me'kûlât ve meşrûbâtları mesârifinden ibâret olmakla hat ve tenzil kabûl eder mevâddı olmadığı ve kazâ-i mezbûrun a'yanına ücret-i a'yaniyye olarak senede bin kuruş tahsîs olmuş olduğuna binâen a'yân-ı sâbık ücret-i a'yaniyyesini ahz etmiş olmakla a'yân-ı lâhık dahi gelecek rûz-ı kasım defterinde ücret-i a'yaniyye olarak beş yüz kuruş idhâl-i defter olunması lâzımeden ve işbu vürüd eden defter dahi munzam olmakla tevzi vetahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerifim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh i'âm etmekle i'âmı mücebince amel ve beş yüz kuruşun deftere idhâliyle tevzi olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerifi ısdâr ve isrâl olunmuşdur. imdi elhâletü hâzihî meblağ-ı mezbûr tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklili matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbihât mukaddemen sâdır olan emr-i şerifimde derc ve tastîr olunmuş olmağla mücebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lumun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i münifim mücebleriyle amel ve hareket hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile mes'ûl ve muâteb olmakdan mücânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâhîr-i-i Zilhicce 208.

Sayfa 72/ Hüküm 145

Yanbolu Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defâ iki kıtasalyân defteri vürüd etmekle Rumeli kazâlarından mütevâir defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunumdan sâbikan süvâri

mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz yedi senesi Ramazân-ı şerîfinin guresinden iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızırına gelince on mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifât yüz yirmi beş bin sekiz yüz seksen dört kuruşa bâliğ olduğu ve mebâliğ-i merkûmeden üç bin iki yüz yetmiş dört kuruş dağlı eşkıyası ve seki yüz elli kuruş kazâ sekbanı ulûfesi ve bin dokuz yüz kırk altı kuruş Şehir Kethüdâsı ve sâir mesârif-i vilâyet olub ancak Vekil İbrahim dimekle arîf kimesneye ücret-i a'yâniyye olarak on üç mâhda iki bin beş yüz kuruş vaz-ı defter olunub mübâşirânın me'kûlâtı ve şehir kethüdâsı mesârifî beleğân ve belğ deftere idhâl olunmuş iken ücret-i a'yâniyye olarak iki bin beş yüz kuruş dahi deftere zam ve idhâlleri gâyet olmakla kazâ-i mezkûr vekîline mâhda yüz kuruşdan senede bin iki yüz kuruş kâfi ve vâfi olub vaz-ı defter eyledikleri iki bin beş yüz kuruşdan bin üç yüz kuruşunun hat ve tenzîli lazım gelmekle mesârifât yekûnlerinden ferd-i nihâde olundukda yirmi dört bin beş yüz seksen dört kuruş kalmakla ziyâde tevzi ve tahsîl olunmamak ve bundan böyle bir senelik iki kıt'a defter mesârifât birden irsâl olunmamak ve mukaddemen tenbîhâtı hâvî sâdır olan fermân-ı âli mücebince altı ayda bir kere irsâl olunmak ve hat ve tenzîl olunan meblağ-ı mezkûr bin üç yüz kuruş ber takrib tevzi ve tahsîl edecek olurlar ise tefîş ve tefahhus-ı birle iktizâ edenlerin te'dîbât-ı lâıykaları icrâsında dakîka fevt olunmayacağı ve ba'de't-tenzîl yirmi dört bin dört yüz seksen dört kuruşun tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli metlûb olduğu ve tenzîl olunan mebâliğin fukarâyâ tevzîine rızâ-yı alıyyeme olmadığı ve mâadâ yirmi dört bin beş yüz seksen dört kuruşun tahsîlne müsâade olduğu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhysin ma'lûmun oldukda gayr-ı ez tenzîl mebâliğ-i merkûme tenzîl ve tahsîl olunmamış ise ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzî ve tahsîline mübâder ve bundan böyle bir senelik iki kıt'a mesârifât defteri beraber irsâl olunmayub mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mücebince altı ayda bir kere irsâl olunub ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket vukûunu tecvizde ile mes'ûl ve muâteb olmakdan ittikâ ve mücânebet olunmak babında. Evâil-i Muharrem 209.

Hüküm 146

Badrecik Kazâsı Nâibine hüküm ki

Badrecik kazasının bir kıt'a tevzi defteri Dürriallyeme varid olmakla Rumeli kazâlarından mütevâir defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûnumdan sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i

mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından sekiz senesi rûz-ı hıdırına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifâtları yirmi bin seksen sekiz kuruşa bâliğ ve mesârifât-ı mezkûre İne... muhâfızı hazariyyesi ve Edirne Bölükbaşısı ulûfeleri ve menzil ve tevârüd eden mübâşirin ücret-i mübâşiriyyeleri ve me'kûlâtları mesârifî ve yedi bin sekiz yüz kırk buçuk kuruş ma'lûmü'l-esâmî kimesnelerin matlubu olan mebâliğin mürâbahası olarak idhâl-i defter etmiş oldukları muharrer ve murâbeha-i mezkûre onu on bir buçuk hesâbıyla zâir görünmekle güzeşte-i mezkûrun tenzîliyle tevzîine ruhsatı hâvî emr-i şerifim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle zikr olunan mürâbaha akçesinin iki bin kuruşa tenzîl olmakla mâadâsının tevzîi fermânım olmağın işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmd meblağ-ı mezbûr el-hâletü hâzihi tevzî ve tahsîl olunmamış ise mürâbahadan tenzîl olunan iki bin kuruşun sene-i ebniye mesârifine sarf için mahall-i me'mende hıfz olunmasını ve eğer henüz tevzi' ve tahsîl olunmamış ise zikr olunan mürâbaha akçesinden tenzîl olunan iki bin kuruşdan mâadâsının tevzîine ve tahsîline ruhsat verildiği ve bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklili matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbihât mukaddemen sâdır olan emr-i şerifimde derc ve tastîr olunmuş olmağla mücebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i münifim mücepleriyle amel ve hareket hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile mes'ûl ve muâteb olmakdan mücânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâil-i Muharrem 209.

Sayfa 73/ Hüküm 147

Yeni Pazar Bire Vâdi Kâdısına hüküm ki

Bu defa Yeni Pazar Bire Vâdi kazâsının bir kıt'a tevzi defteri Dürrialityeme varid olmakla Rumeli kazâlarından mütevâir defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümayunundan sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından sekiz senesi rûz-ı hıdırına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri sekiz bin dokuz yüz otuz beş kuruşa bâliğ ve mesârif-i mezkûre Rusya Elçisi ve Silistre vâlisi hazariyyesi ve tevârüd eden mübâşirânın mübâşiriyye ve me'kûlâtları ve harc-ı imzâ mesârifinden ibâret olub mesâriflerinden eğerçi hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmayub ancak ücret-i a'yâniyye olarak üç bin dört yüz elli iki kuruş idhâl-i defter etmeleriyle kazâ-i mezbûr fukarâsının ol mikdar ücret-i a'yâniyye vermeğe tahammülleri olmadığı ma'lûm olan mevâdda olmakla

mâhiye yüzer kuruştan altı ayda alt yüz kuruş ve a'yân-ı merkûme akçe güzeştesi olarak mâhiye yirmi beşer kuruştan altı ayda yüz elli kuruş ki cem'an altı ayda yedi yüz elli kuruş kadr-i kâfiyede olmağın idhâl-i defter eylediği bin dört yüz elli ik kuruştan yedi yüz elli kuruşunu mahsûb ve mâadâ yedi yüziki kuruşunun hat ve tenzîl lâzım geldiği ve defter-i mezkûr tevzî ve tahsîl olunmnakdan idiği defter-i mezkûrdan müstebân olmakla tenzîlât-ı mezkûre yedi yüz iki kuruşu kazânın mesârifât-ı sahîhasına sarf ve gelecek rûz-ı kasım defterine irad kayd olunub ve fîmâ ba'd fukarâ-yı raiyyet o mekûle teksîr-i mesâriften himâyet ve sıyânet olunmasını tenbîhini hâvî emr-i şerifim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi meblağ-ı mezbûr el-hâletü hâzihî tevzi ve tahsîl olunmamış ise ücret-i a'yâniyyeden tenzîl olunan yedi yüz iki kuruşun kazâ-i mezkûrun mesârifât-ı sahîhasına sarf ve gelecek rûz-ı kasım defterine irad kayd olunması ve eğer tevzi ve tahsîl olunmamış ise ücret-i a'yâniyye tenzîl olunan yedi yüz iki kuruştan mâadâsının tevzî ve tahsîline ruhsat verildiği ve bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklili matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbihât mukaddemen sâdır olan emr-i şerifimde derc ve tastîr olunmuş olmağla mücebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i münifim mücebleriyle amel ve hareket hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile mes'ûl ve muâteb olmakdan mücânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâil-i Muharrem 209.

Hüküm 148

Cerman Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bu defa Cerman kazâsının bir kıt'a tevzi defteri Dürriallyeme varid olmakla Rumeli kazâlarından mütevâir defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunumdan sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından sekiz senesi rûz-ı hızırına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifâtları yirmi iki bin dokuz yüz kuruşa bâliğ olub mesârifât-ı mezkûrenin ekserisi mesârifât-ı mukarrereden olduğuna binâen eğerçi hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmayub ancak hazine kılavuzu için idhâl-i defter olunan yedi yüz on üç kuruş gâyet kalmış ve zâid olub dokuz bin dokuz yüz dokuz kuruşu sekban ulûfesi mesârifî var iken yedi yüz on üç kuruş dahi idhâl-i defter olunması mücerred ekl ve bel' için olduğu zâhir olmakla tehîde iki yüz on üç kuruşunu mahsûb ve beş yüz kuruşun hat ve tenzîl lâzım geldiği ve tenzîl-

i mezkûr yekûn mesâriflerinden ferd-i nihâde ve mâadâsı mahsûb olursa defter-i mezkûrun tevzii sekiz mâhı mütecâviz ve tahsîl olunduğu bâhir olmakla her kimin zimmetinde ise alâ eyyi hâl tahsîl ve mesârif-i ebniyelerine sarf için gelecek rûz-ı hızır defterine irad kayd olunub ve fîmâ ba'd fukarâ-yı raiyyet o mekûle teksîr-i mesâriften himâyet ve sıyânet olunmasını tenbîhini hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi tenzîl olunan meblağın her kimin zimmetinde ise alâ eyyi hâl tahsîl ve mesârif-i ebniyelerine sarf için gelecek rûz-ı hızır defterine irad kayd olunması lazım geldiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbihât mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfimde derc ve tastîr olunmuş olmağla mücebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhysin ma'lumun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i münifim mücebleriyle amel ve hareket hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecvîz ile mes'ûl ve muâteb olmakdan mücânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâil-i Muharrem 209.

Hüküm 149

Tatar Pazarı Kâdısına hüküm ki

Bu defa Tatar Pazarı kazâsının bir kıt'a tevzi defteri Dürrialiyyeme varid olmakla Rumeli kazâlarından mütevâir defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûnumdan sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından sekiz senesi rûz-ı hızırına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifâtları seksen beş bin üç yüz on altı kuruşa bâliğ olub mesârifât-ı mezkûrenin ekserisi mesârifât-ı mukarrereden olduğuna binâen eğerçi hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığı beyanıyla tevzî ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbihât mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfimde derc ve tastîr olunmuş olmağla mücebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhysin ma'lumun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i münifim mücebleriyle amel ve hareket hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecvîz ile mes'ûl ve muâteb olmakdan mücânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâil-i Muharrem 209.

Sayfa 74/ Hüküm 150

Tarnoy Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bu defa Tarnoy kazâsının bir kıt'a tevzi defteri Dürriallyeme varid olmakla Rumeli kazâlarından mütevâir defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûnumdan sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından sekiz senesi rûz-ı hızırına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifâtı altmış altı bin üç yüz altmış dokuz buçuk kuruşa bâliğ olub mesârifât-ı mezkûreden eğerçi hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmayub ancak mürâbaha namıyla altı bin iki yüz yirmi beş kuruş idhâl-i defter olunduğundan mâadâ geçen sene rûz-ı hızırında ve sekiz senesi rûz-ı kasımında tenzîl olunan beş bin yedi yüz elli kuruş dahi idhâl olunmuş olduğundan mebâliğ-i merkûme ba'de'l-ihrac defterleri nâtik olduğu üzere mürâbaha iktizâ eden mevâd hesab olundukda otuz beş bin altı yüz kırk üç kuruşa bâliğ ve meblağ mezkûr dahi yekden sarf olunmayub yekden sarf olunsa dahi mürâbaha olarak altı ayda iki bin iki yüz doksan sekiz kuruş ider iken ol mikdar mürâbaha idhâl olunması gâyet zâid ve fâhiş olub kıl ve kâle müeddi ve tacizi mûcib tahrîrât zuhur etmemek için dokuz yüz yirmi yedi kuruş dahi üzerine zam ve üç bin iki yüz yirmi beş kuruşu mahsub ve mâadâ üç bin kuruşu hat ve tenzîl lâzım geldiği ve işbu gelen defter mücebince tevzi ve tahsîline şuru' olunmuş olduğu târih-i defterden müsteân olmakla mürâbaha-i mezkûr her kimin üzerinde ise alâ eyyi hâl tahsîl ve mahall-i me'mene vaz-ı birle umûr-ı memleketin mesârif-i sahîhasına sarf için bundan böyle gelecek rûz-ı kasım defterine îrâd kayd olunmasını tenbîhi hâvî emr-i şerifim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi tenzîl olunan meblağ-ı mezbûr kimin zimmetinde ise alâ eyyi hâl tahsîl ve mahall-i me'mene vaz-ı birle umûr-ı memleketin mesârif-i sahîhasına sarf için bundan böyle gelecek rûz-ı kasım defterine îrâd kayd olunması lazım geldiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbihât mukaddemen sâdır olan emr-i şerifimde derc ve tastîr olunmuş olmağla mücebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i münifim mücepleriyle amel ve hareket hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile mes'ûl ve muâteb olmakdan mücânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâil-i Muharrem 209.

Hüküm 151

Kayseriyye Nâibine hüküm ki

Kayseriyye Kazâsının bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkure hâlen restâne-i âmirem emini ve Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Hacı

İbrahim dâme mecdühû nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından sene-i merkûme rûz-ı hızırına kadar vâki olan mesârifâtı altı bin yedi yüz elli kuruşa bâliğ olub meblağ-ı mezbûrdan bin üç yüz kuruş mahallinde maktûan rabita verilen menzil masrafı olduğunu ve beyaza çekilüb iktizâ eden tenbîhât maddesi bâlâsına şerhle işâret olunduğu ve menzilin maktûan verilmesi câiz olmadığı menzil mesrafı ne mikdara bâliğ olur ise müfredât üzere gelecek defterden ma'lûm olacağını ve defterde mestûr sâir mâddelerden ribih vaz olunanlar mahsûb olunub ve mahsûb kabul etmeyenler dahi alınmış verilmiş mekûleden olduğundan istirdâd mümkün olmayacağını beyan-ı birle ba'de ez în verilmemek üzere defter-i mezkûrun sûreti ihrâc ve mahalline irsâl ve mazmûnu üzere amel ve hareket olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu emîn-i mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın tenbîhi hâvi işbu emr-i şerifim ısdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuştur. İmdi mesârif-i ebniyenin gönderilen deftere tatbîkan idâre ve mukâbele ve fukarâ mesârifinin taklili matlub olduğu ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket edenlerin ve ruhsat verenlerin haklarından gelineceği mukarrer idiği ma'lûmun oldukda mazmûn-ı mer-i şerifimi iktizâ edenlere ifâde-i birle mûceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve hılâfı hâlet ve hareket etmekten ve ettirmekten mücânebet olunmak babında. Evâil-i Muharrem 209.

Sayfa 75/ Hüküm 152

Haslar Kazâsı Muzâfâtından Silivri Nâhiyesi Nâibine hüküm ki

Silivri Kazâsının bu defa Dürriallyeme vârid olan bir kıt'a tevzi defteri Rumeli Kazâlarından mütevârid tevzîât defterleri tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunumdan sâbikan Süvari Mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından sene-i mezbûre rûz-ı hızırına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri sekiz bin sekiz yüz seksen sekiz kuruşa bâliğ ve mesârifleri gâyet muntazam olmakla hat ve tenzîl kabûl eder eğerçi mevâddı olmayub ancak elçi me'kûlâtı ve araba ücûrât-ı mîrisi olarak mihmandarı yedinden aldıkları akçe iş bu defterlerinden ferd-i nihâde olunmamış olmakla yekûn mesâriflerinden ferd ve nihâde olunacak lâkin mikdarı ma'lum olmadığından başka iş bu salyân defteri tevzi ve tahsiline şuru' olunduğu defterleri şerhinden dahi ma'lum olmakla gerek me'kûlâtı için ve gerek arabacı başının ahz eylediği akçe ne mikdar ise umûr-ı memlekete sarf için gelecek rûz-ı kasım defterine irad kayd olunmasını tenbîhi hâvi emr-i şerifim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi me'kûlât ve araba için arabacı başının ahz eylediği akçe ne mikdar ise

umûr-ı memlekete sarf için gelecek rûz-ı kasım defterine irad kayd olunması lazım geldiği ve fukarâ mesârifinin taklili matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbihât mukaddemen sâdır olan emr-i şerifimde derc ve tastîr olunmuş olmağla mûcebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhysin ma'lumun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i münifim mûcebleriyle amel ve hareket hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile mes'ûl ve muâteb olmakdan mûcânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâsıt-i Muharrem 209.

Hüküm 153

Haslar Kazâsı Muzâfâtından Silivri Nâhiyesi Nâibine Hüküm ki

Silivri Kazasının bundan akdem vârid olan defterlerinden tenzîl iktizâ eden mebâliğin Hancı Kâtip Ahmed zimmetinde olan iki bin yüz kuruşu mukaddemen kazâ-i mezkûrdan bâ emr-i âli matlûb olduğu ma'lûmü'l-mikdâr cevgar ve arabalardan yetmiş kıta arava ücretlerinde olmakla bâ emr-i âli hat ve tenzîl ve tahsîl ve fukarâya tebliği babında sâdır olan emr-i âli mahalline lede'l-vürûd ber mentûk-ı emr-i âlî merkumdan tamamen tahsîl ve fukarâya teslim olunub ancak meblağ-ı mezkûr iki bin yüz kuruşdan dokuz yüz kuruşa bayağıcı ustası Seyyid Mustafa nâm kimesne zimmetinde olub merkûm Hancı Kâtib Ahmed meblağ-ı mezkûr dokuz yüz kuruşa usta-i merkûmdan talep ve merkûm dahi ikrâr idüb lâkin dokuz adet kazânın a'yanları bana hizmet-i mübâşiriyye nâmıyla verdiklerinden bir akçe vermem deyu edâda muhâlefet eylediği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhysin i'lâmında tahrîr eylemişsin husûs-ı mezbûr Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbikan süvâri mukabelecisi Mir Mustafa zîde mecdühûden lede'l-isti'lâm bâ fermân-ı âli red ve tahsîl ve fukarâya Hancı Katib Ahmed'in teslim eylediği iki bin yüz kuruşdan dokuz yüz kuruşa usta-i merkûm kendi zimmetinde olduğunu huzûr-ı şer'de ikrâr ettiği i'lâmdan müstebân olmakla beher hâl usta-i merkûmdan tahsîl ve merkûm Ahmed'e teslim olunmak ve Ahmed'den dahi dokuz adet kazâlar ahâlilerinin alacakları var ise dava idüb ve ba'de's-sübût tahsîl olunmak iktizâ eylediği beyanıyla usta-i merkûmun mukir ve mu'terif olduğu dokuz yüz kuruş bi-eyyi hâl tahsîl ve Kâtib Ahmed'e teslim olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrir istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın teaddî ve keyfiyet ma'umun oldukda usta-i merkûmun ikrarıyla zimmetinde tahakkuk eden mârru'z-zikir dokuz yüz kuruş marifet-i şer'le alâ eyyi hâl tahsîl ve kâtib merkum Ahmed'e teslîme mübâdere ve Kâtib-i merkûm Ahmed'den dah mârru'z-zikir dokuz adet kazâ ahâlilerinin alacakları var ise dahi ler'le ru'yet ve ba'de's-sübût icrâ-yı

hakka dikkat ve muğâyir-i emr ve rızâ ve hılâf-ı şerîat-ı garra hâlât tecvîzinden mücânebet olunmak babında. Evâsıt-ı Muharrem 209.

Hüküm 154

Bursa Nâibine hüküm ki

Bursa Kazâsının bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre hâlen tersâne-i âmirem emini ve Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Hacı İbrahim dâme mecdühû nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi Cemâziyelûlâsı gurrasinden sene-i merkûme zilka'desi gâyetine gelince mesârifi on yedi bin yedi yüz üç buçuk kuruş dört paraya bâliğ olduğu ve beyaza çekilüb iktizâ eden tenbîhât mâddeleri bâlâlarına şerhle işâret olunduğu ve kalyoncu neferâtı için Bursa mütesellimine verilen dört bin kuruş ve bu sene-i mübâreke kalyoncu neferâtı ihracına memur mübâşire verilen hizmette yedi yüz yirmi kuruş ve mübâşiriyye olarak topdan yazılmış olan dört yüz altmış buçuk kuruş ki cemân beş bin yüz seksen buçuk kuruş mahsûb kabûl eylediğine binâen defterden tenzîl olunduğu ve bâki kalan on iki bin beş yüz yirmi üç kuruşdan bin üç yüz yirmi iki buçuk kuruş dahi enfiye mâddesi bâlâsına işâret olunduğu üzere mahallinden isti'lâm olunmak iktiza eylediği beyanıyla defter-i mezkûre sûreti ihrâc ve mahalline irsâl olunub mantûku üzere amel ve hareket ve enfiye maddesinin hakikat-i keyfiyeti ayrıca dürr-i aliyyeme tahrîr ve inhâ olunmak ve mukaddem tenbîh olunduğu üzere mahrûse-i Bursa'da umûr-ı tekâlîfe hasebince nezâret edegeln mevâli ve selâtîn medreselerinin rây ve infaklarını ve ilm-i kâdı olmuş olarak fîmâ ba'd dahi vâki olacak tekâlîf hasbeten li-eclihî olamağa dikkat ve fukarâ vücûhu himâyet ve sıyânet olunmak için tenbîhi ve tekidi hâvî emr-i şerifim sudûrunu emîn-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhi hâvi işbu emr-i şerifim ısdâr ve defter-i mezkûrun sûreti maan irsâl olunmuşdur. İmdi mesârif-i ebniyenin gönderilen deftere tatbîkan idâre ve ru'yeti ve enfiye maddesinin şek ve şüpheden ârî vechile acaleten 'ilâm olunmasını ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve tenzîl olunan mebâliğden mâadâsı tevzi ve tahsîl olunmamış ise mükerrer ve ziyâde tahsîlinden hazer olunarak tahsîli mültezem idiği senki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve bu babda mukaddemen ve hâlen fermânım olduğu echile fukarâ mesârifinin hasbîce nezâret ve dikkatle ru'yeti hususuna bil-ittifak ihtimâm ve mübâderet ve hılâf-ı emr ve rızâ vaz ve hareket etmekten ve ettirmekten mücânebet olunmak babında.

Niş Nâibine Hüküm ki

Niş kazâsının bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunumdan sâbikan süvâri mukâbelecisi ve Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûra nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından sene-i mezbûre rûz-ı Saferine gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri seksen bin dört yüz yirmi bir kuruşa bâliğ olduğu Belgrad Muhâfızı vezirim Mustafa Paşa iclâlehûnün dahi vürûd eden tahrîrâtında hâlen Cermen sancağı mutasarrıfı Vezirim Seyyid Ali Paşa iclâlehûnün ma'lûmu olmakdan nâşi kazâ-i mezbûrun salyan defterlerinin taht-ı râbıtaya idhâl olunmasında kazâ-i mezbûr a'yânı ihzâr ve kemâl mertebe tazyîk olundukda müfredâtı muharrer bazı mevâddan bazıları nâm-ı diğer ile olmakdan idhal ve bazı mevâd dahi birer mikdar alâka ile idhâl-i defter olunan on dört bin üç yüz sekiz kuruş idiği derc ve tasdîr olunduğu ve muhâfız-ı müşârun ileyhin filhakîka tanzîmâtı hadd-i i'tidâlde olub tenzîlât-ı mezkûreden mâadâ hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığı beyanıyla mezkûr on dört bin üç yüz sekiz kuruş yekûn-ü mesârifleri olan seksen bin dört yüz yirmi bir kuruşdan ferd-i nihâde ve mâadâ altmış beş bin sekiz yüz on üç kuruşun tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerifim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi tenzîl olunan mebâliğ-i mezbûreden mâadâsının tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîline rızâ-yı hümâyunum olamadığı ve fukarâ mesârifinin taklili matlub olduğu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lumun oldukda bu bâbda mukaddemen ve hâlen fermanım olduğu vechihle amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket vukûunu tecviz etmekden ve ettirmekden mücânebet eylemen babında. Evâsıt-ı Muharrem 209.

Hüküm 156

Eburamye Kazâsı Nâibine hüküm ki

Eburamye kazâsının bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûra hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunumdan sâbikan süvâri mukâbelecisi ve Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühû nazar eyledikde bin iki yüz sekiz senesi muharremi guresinden sene-i mezbûre Zilka'desine gelince on mâh müddette kazâ-i mezbûrun vâki olan kâffe-i mesârifleri yirmi yedi bin dört yüz on kuruşa bâliğ olub ancak iki yüz üç ve dört ve beş senelerine mahsûb kazâ-i mezbûrun mübâya-i mîri muhâsebesinden olarak sâbikan a'yanlarından altı bin kuruş ahz ve umûr-ı memlekte sarf ve yekûn

mesâriflerinden ferd-i nihâde eylediklerinde yirmi bir bin dört yüz on kuruş kalmış olduğu ve mâadâsı memleket mesârifi olduğundan hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığı beyanıyla mârru'z-zikir ferd-i nihâde olunan altı bin kuruş mâadâ yirmi bir bin dört yüz on kuruşun tevzi ve tahsiline ruhsatı hâvi emr-i şerifim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ masrafının taklîli matlub olduğu ve gayr-ı ez tenzîl mebâliğ-i merkûme el-hâletü hâzihî tevzi ve tahsîl olunmamış ise mükerrer ve ziyâde bir akçe tevzi ve tahsilden hazer olunarak tevzi ve tahsile müsâraat olunduğu ma'lûmun oldukda bu bâbda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i şerifem mücebince amel ve hareket ve fîmâ ba'd kesret-i mesârifden fukarâ sıyânet ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekden ve ettirmekten mücânebet eylemen babında. Evâsıt-ı Muharrem 209.

Sayfa 77/ Hüküm 157

Delisancak Nâm-ı Diğer Tekfurdağı Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta tevzi defteri dürriyeye vârid olmakla Rumeli Kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi Muharremi ibtidâsından sene-i mezbûr Zilkadesi nihâyetine gelince on bir mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri altmış dokuz bin dokuz yüz yedi kuruşa bâliğ olub mesârifât-ı mezkûreden yirmi üç bin iki yüz elli kuruş dakîk baha ve mâhiye beş yüz kuruşdan Rebiulevvelî gurrelerinden târih-i deftere gelince dokuz ayda dört bin beş yüz kuruşa ücret-i a'yâniyye ve on altı bin kuruşa dahi senesi hitâmına kadar menzîl mesârifi ve yedi yüz on bir kuruş dahi akçe güzeştesi ve bin iki yüz otuz dört kuruş vilâyet sekbânı ulûfesi ve sekiz bin dört yüz altmış kuruş Rusya Elçisi geleceği ve geçeceği vakitte matlûb olunan yüz adet çevgar otuz ra's beygir ve kırk adet araba ve üzerlerine tayin olunan adamların mesârifi yedi yüz seksen yedi kuruş kalyoncu mesârifi ve hizmet-i mübâşiriyye ve iki bin üç yüz elli beş kuruş dahi harc-ı imzâ ve kâtibiyyeve kalemiyye ve harc-ı huddâm-ı mahkeme ve mahzarân mesârifi ve mâadâsı dahi dürr-i aliyyemden ve Edirne Postacıbaşı tarafından tevârüd eden mübâşirânın mübâşiriyyeleri ve me'kûlât ve meşrûbâtları mesârifi olub ancak sene-i sâbıkadan kalan akçeleri onu on bir buçuk hesabınca icab eden mürâbahaları için iki yüz elli kuruş idhâl-i defter etmeleriyle sene-i sâbıkadan tevzi olunan mebâliğ herhangi karyeye veyâhud kesâna tevzi olunub bakâyâ kalmış ise mürâbahası dahi andan iktizâ etmekle tevziinde vaktiyle

hisselerini ve yerinden bir dahi bakâyâ mürâbahası tahsîli bir tarîk ile tecviz olunur mevâddan olmadığı ve mahkemede kendi odası mefrûşâtı için on dokuz buçuk kuruş idhâl-i defter etmeleriyle kâtiblerin kâtibiyye ve kayyeleri bâliğan mâ beleğa deftere idhâl olunmuş iken kazâhâ-i sâire dahi misli mesbûk olucak mefruşat mesârif-i bir tarîk ile deftere idhâl iktizâ eylediği ve Tırhala mutasarrıfı kethüdası ve ağırlığı Âsitâne'ye azîmetlerinde han kirası ve me'kûlât ve yem ve saman bahaları olarak yüz seksen iki kuruş idhâl-i defter etmeleriyle mesârif-i mezkûre için Yenice Kazâsı defterinde yüz elli iki kuruş kayd olunmuş olmakla kazâ-i mezbûre kıyâsen otuz kuruşunun hat ve tenzîl iktizâ eylediği ve dakîk ref'i için Âsitâne-i saâdete irsâl olunan Abgiri nâm zimminin mesârif-i olarak iki yüz kırk altı kuruş idhâl-i defter etmeleriyle mesfûr Âsitâne'de üç ve kadarda ikâmet ile iyâb ve tırhâb mesârif-i nihâyet yüz kırk kuruş kâfi ve vâfi olub yüz altı kuruşunun hat ve tenzîl iktizâ eylediği ve iki yüz yedi senesinde ve menzilci tayin olununcuya değin Malkara'ya irsâl olunan evrak ile kirâ beygirlerine Malkara hancisinin verdiği yem ve saman bahası olarak beş yüz on dört kuruş idhâl-i defter etmeleriyle sene-i mezbûre Zilhiccesi gâyetine gelince olan mesârifâtının defterini gurre-i Muharrem'de tevzi ve Dürriyyeme takdîm olunub defter-i mezkûrda yedi senesi rûz-ı hıdır ibtidâsından sekiz senesi rûz-ı hıdırına gelince ve menzilleri maktûan vergeldiklerini tahrîr ve defterlerinin tevzî rûz-ı hıdırdan üç mâh mürûrunda olub mesârif-i sahîha olmuş olsa defteri mâziyelerine idhâl iktizâ ider iken mücerred defter ve lâzimesi olduğundan mesârifât-ı mezbûre bir tarîk ile mahsûb kabûl etmeyeceği ve yedi senesi ibtidâsında Gelibolu'ya irsâl olunan üç yüz kırk altı kile dakik bahası olarak bin üç yüz yetmiş iki kuruş idhâl-i defter etmeleriyle geçen matlûb olunan dakîk tevzi olunmuş iken bakâyâ ta'birleri indlerinde hatalrı müddeî bazı kesân müteallak-ı karâ defterinde bakâyâ kalmış olmakla her ne mahalde bakâyâ kalmış ise o mahalde tahsîl olunub işbu deftere idhâl bir tarîk ile tecvîz kabûl etmeyüb hat ve tenzîl kabûl eylediği ve menzilcinin vakti mrûrunda yüz kuruş verildi deyu idhâl-i defter etmeleriyle mesârif-i mezkûre mücerred ekl ve bel' için olmakla hat ve tenzîl iktizâ eylediği ve iki yüz altı senesi Köse Mustafa Paşa mürûrunda Hacı Osman hanında etbâsına eltmış üç kuruş mesârif ve kezâlik sene-i mezbûrede Tahmîsi İsmâil'in kahve bahası elli kuruş ve kezâlik sene-i mezbûrede Penadoslu Emin Ağa zâde Ahmed'in koyak mesârif-i kırk kuruş ki cem'an yüz elli üç kuruş idhâl-i defter etmeleriyle sene-i mezbûreden sekiz senesine gelince iki sene mürûr etmekle vakt-i mezkûrda olan mesârif-i şimdiye kadar kalması akıl tecviz eder mevâddan olmayub mücerred ekl ve bel' için olmakla hata ve tenzîl iktizâ eylediği ve menzilci esbak Mecid Oğlu'nun iddiâ eylediği zararı mukâbelesinde bi-tarîk-i ıslah bin beş yüz kuruş verildi deyu idhâl-i defter etmeleriyle henüz senesi ma'lûmolmayub ve mesârif-i sahîha olarak sinîn-i mâziye defterlerine idhâl lâzımeden

iken işbu mesârifât dahi kendilerini beyan etmekle vir tarîk ile mahsûbiyet kabûl etmediği ve Postacıbaşı mektûbuyla Gümülcine’de asâkir için irsâl olunan peksimet kıymeti için dört yüz elli kuruş idhâl-i defter etmeleriyle Gümülcine ve havâlisi kazâları defterlerinde asâkirin me’kûlât ve mesârifât-ı sâireleri bâliğan mâ beleğa defterlerine idhâl olunmuş olmakla ne sûret ile Tekfur Dağı’ndan peksimet matlûb olduğu hakikat mi değil mi Edirne Postacıbaşısından tashîha muhtac idiği ve iki yüz sekiz senesine mahsûben Gelibolu’ya fermânım olan altı bin kile dakik bahasıyla mârru’z-zikir yirmi üç bin iki yüz elli kuruş mesârifât defterine idhâl iktizâ etmeyüb zira kazâhâ-i sâireden matlûb olunan mebâliğden aynı ile olarak başlı başına defter olunmak Rumeli kazâlarının kavâidinden olub kazâ-i mezbûrda beher kilesine yüz ellışer paradan defter meblağ vaz’ı kazâ-i mezbûr bucûhunun emlâk ve alâkalarında zahîreleri olub ... bahalarıyla bu sûretle fukarâdan akçe celbine mebnî idiği mülâhazadan ba’îd olmakla bundan böyle kazâhâ-i sâire misilli onlar dahi aynen dakîki tevzi’ ve herkes hissesini kabzına memura teslim eylemeleri lazım geldiği ve cem’an hat ve tenzîl iktizâ eden üç bin dokuz yüz elli iki buçuk kuruşa bâliğ ve mesâriflerinden ferd-i nihade olundukda altmış dört bin dokuz yüz elli dört buçuk kuruşun tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudurunu iktizâ eyledikde mîr-i mûmâ ileyh i’lam etmekle i’lâmı mücebince mârru’z-zikir altmış beş bin dokuz yüz elli dört buçuk kuruşun tevzii fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ mesarafının taklîli matlûb olduğu ve tenzîl olunan mebâliğden mâadâsı tevzi ve tahsîl olunmamış ise mükerrer ve ziyâde tahsîlinden hazet olunarak tahsîli mültezem idiği ve peksimet maddesi için Edirne Postacıbaşısına hitâben başka emr-i şerîfim ısdâr olunmuş olduğu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma’lumun oldukda ber minvâl-i muharrer ve bu babda mukaddemen ve hâlen sâdır fermânım olduğu vechile amel ve harekete dikkat eyleyesin. Şöyle ki gerek tenzîl olunan mârru’z-zikir üç bin dokuz yüz elli iki buçuk kuruşun ve gerek gayr-i ez tenzîl bâki kalan eltmış beş bin dokuz yüz elli dört buçuk kuruşdan bir akçe ve bir habbe ziyâde tevzi ve tahsîl olunması ve ruhsat gösterilmesi lâzım gelür ise tahsîline cesâret eden her kim olursa olsun sırran ve alenen tashîh ve tahkîk ile hâl ve şanlarına göre tedibleri icrâsı hususunda dakika fevt olunmayacağı bilistisnâ bî iştibâhdır. Ona göre mazmûn-ı emr-i şerîfim üzere harekete mübâdere ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekden ve ettirmeden mücânebet olunmak babında. Evâsıt-ı Muharrem 209.

Sayfa 78/ Hüküm 158

Edirne Postacıbaşısına hüküm ki

Rodoscuk nâm-ı diğer Tekfur Dağı kazâsının bin iki yüz sekiz senesi Muharremi ibtidâsından sene-i mezbûr Zilkadesi nihâyetine gelince on bir mâh müddette vâki olan mesârifâtlarının bir kıt'a defteri bu defa dürri aliyyeme vârid olmakla Rumeli Kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunumdan sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde Postacıbaşı mektûbuyla Gümülcine asâkiri için irsâl olunan peksimet kıymeti için dört yüz elli kuruş defter-i mezkûre idhâl olmakla Gümülcine ve havâlisi kazâlarından vârid olan tevzîât defterlerinde asâkir me'kûlât ve mesârifât-ı sâireleri bâliğan mâ beleğa defterlerine idhâl olunmuş olmakla ne sûret ile Tekfur Dağı'ndan peksimet matlub olduğu hakîkati ma'lûm olmayub sen ki Postacıbaşı mûmâ ileyhsin senden tashîh ve tahkîka muhtâc eylediği mîr mûmâ ileyh i'lâm etmekle i'lâmı mûcebince işbu emr-i şerifim ısdâr ve [boşluk] irsâl olunmuştur. İmdi peksimet maddesinin hakîkati bilinmesi lâzım geldiği ma'lûmun oldukda Gümülcine'de asâkir için ber minvâl-i muharrer bâ mektûb ol mikdar kuruşluk peksimet mütâlebe ve ahz olunduğu sahîh midir değil midir sıhhat ve hakîkati ne vechile ise serfân dürri aliyyeme tahrîr ve inhâya mübâderet ve vâkiin hılâfını kaleme almakdan mücânebet eylemen babında. Evâhir-i Muharrem 209.

Hüküm 159

Tırhala Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûr a'yanı olan kimesne umûr-ı vilâyeti ber vech-i sadâkat ru'yet eylemek üzere kendüyü ne mikdar meblağ bir senede idâre idebilir ise cümle marifetiyle tanzîm olunub lâkin tevzi olunmayub dürri aliyyeme i'lâm ve ba'dehû ne mikdara ruhsat verilir ise ruhsatı hâvî emr-i şerifim ısdâr olacağı bundan akdem sâdır olan emr-i şerifimde iş'âr olunmuş idi. Bu defa sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin vârid olan i'lâmında kazâ-i mezbûr a'yânına beher mâh yedi yüz elli kuruş ta'yin olunmuş olduğu derc ve iş'âr olmakla husûs-ı mezbûr hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunumdan sâbık süvâri mukâbelecisi olub Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühûye havâle olundukda ol mikdar kuruş zâir olduğunu ve dergâh-ı muallâm gedüklülerinden olub bundan akdem nâzır olan Mustafa zîde mecdühû ile ittifâkâne hareket ve ber vech-i sadâkat umûr-ı memleketi ru'yet eylemek üzere mâhiye beşer yüz kuruşdan bir senede altı bin kuruş kâfi idiğini beyan ile idhâl-i defter olunmak üzere emr-i şerifim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde ve istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi ber minvâl-i muharrer kazâ-i mezbûr a'yânına mahiye beşer yüz kuruş ta'yîniyle defter-i tevzîa idhâline irâde-i aliyyem

taalluk eylediği ve bundan sonra altı ayda bir defa vâki olacak mesârif defterine idhâl olunub ziyâde idhâline rızâ-yı hümâyunum olmadığını sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mefhûm-ı emr-i şerîfî miktizâ idenlere ifâde-i birle bu bâbda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i şerîfe mûceblerince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekden ve ettirmekden mucânebet eylemek babında. Evâhir-i Muharrem 209.

Hüküm 160

Niğde Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bu defa Niğde kazâsı ahâlilerinin südde-i saâdetime takdîm eylediği arzuhalleri mefhûmunda kazalarında a'yanlık iddiâsında olan Seyyid Kâdı oğlu Seyyid Hacı Mustafa ve İbrâl oğlu Seyyid Hasan ve Orta Köylü oğlu Seyyid Hasan nâm kimesneler birbirleriyle ittifâkan doksan sekiz senesinden beru kazâ-i mezbûr hâkimini itmâ-i birle emr ve defterden ziyade elli altmış bin salyân tevzî olub muhâsebelerini görmeyüb ve iki yüz sekiz senesinde dahi altmış iki bin kuruş tevzi ve tahsîlatları olmadığı inhâ ve ol bâbda gâyet istid'â ve kazâ-i mezbûrun dahi bir kıt'a tevzi defterleriyle i'lâmı dürri aliyyeme vürûd etmekle Anadolu kazâlarından mütevârid tevzîât defterleri tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunumdan Mustafa Rasim dâme mecdühûden husûs-ı mezbûr isti'lâm olundukda Niğde kazâsının salyân defterinden mesârif-i vilâyet deyu tahrir olunan mevâdd-ı müteaddidenin yekûnû altmış üç bin iki yüz yetmiş sekiz kuruş ve tevzi' gösterilen kırk iki bin iki yüz kuruş ve tastîr olunan mevâdd-ı müteaddide âhar mahalle terkîm ve müfredâtı cem olundukda elli sekiz bin yetmiş beş kuruş olduğu ve defter-i mezkûru musaddak olarak sen ki nâib-i mûmâ ileyhsin i'lâmında salyân müfredâtının ... altmış üçbin iki yüz yetmiş sekiz kuruş terkîm olmuşiken vilâyet umûruna sarf olunan kırk dört bin iki yüz yetmiş sekiz kuruş muharrer olub bundan akdemce tevzîât defterine emr-i şerîfimle me'mûran gidüb avdet edenSadrazam Andırın ağavâtından Hacı Mustafa istintâk olduğu gerçi getirdiğ defterde kırk iki bin bu kadar kuruş muharrer olub ancak tevzi ve tahsîl olunan yüz otuz bir buçuk kise olduğu tahkîk eylediğini ifâde ve ahâlinin bu defa takdîm olunan arzuhallerinde tekâlîf defteri yetmiş kise ve tevzi' ve tahsîl olunan altmış iki bin kuruş muharrer ve mübâşir-i merkûm ile arzuhal takdîm eden ahâlden çend nefer birbirlerini ol vechile eğerçi tasdîk idüb lâkin vârid olan defter ve i'lâm ve arzuhal ve tekârir muhâlifü'l-mezâmîn olduğundan hakikat-i hâl zâhire ihracı mümkün olmakla bir müstakîm ve dindâr mübâşir tayin ve arzuhal takdîm eden beş on neref ahâli mübâşirin yanına terfîk ve mahalline irsâl olunub sene-i merkûmeye mahsûbe tevzi' ve tahsîl olunan salyân akçesinin mikdarını neşr ve i'tâ olunan her bir mahalde bâkiyelerden tahkîk ve cem'i birle

marifet-i şer' ve vücûh-ı ahâli marifetiyle hesaplarını ru'yet idüb tevzi olunan salyân defterini sıhhat ve hakîkatî üzere darsââdetime ba's ve tisyâr ve hılâf-ı rızâ harekete cesâret ile ıdrâr-ı fukaraya ictirâ idenler kimler ise arz ve buğzdan âri bularak hakîkat-i hâl dürr-i aliyyeme tahrîr ve inhâ olunmak babında emr-i şerîfîm sudûrunu bâ takrîr ifâde ve istid'â Sadrazam Enderun Çukadarı İsmail zîde kudrethû mübâşeretîyle vech-i meşruh üzere tahkîk ve de ru'yeti hesâb ve defterleri irsâl olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve mübâşir-i mumâ ileyh ta'yîn ve mâtde-i muharrer ve arzuhhal akdîm iden ahaliden beş on nefer kesân maiyetine terfîkan ol cânibe irsâl olunmuşdur. İmdi merkûmların hesapları ru'yet olunması ve tevzi olunan salyânın sahîhan defter-i dürr-i aliyyeme gönderilmesi ve ızrâr-ı ahâliyi mûcib harekâta cesâret eden kimseler idiğî bilinmesi matlub-ı şâhânem olduğı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin malumun oldukda ber minvâl-i muharrer marifetin ve tayin olunan mübâşir-i mûmâ ileyh marifeyi ile sene-i mezbûrede tevzi ve tahsîl-i akçe mikdarı neşr ve i'ta olunan her bir mahalden yaftelerden tahkîk ve cem-i birle marifet-i şer' ve vücûh-ı ahâli marifetleriyle hesaplarını ru'yet ve tevzi olunan salyân defterini sıhhat ve hakîkatî üzere darsââdetime ba's ve tisyâra mübâderet ve hılâf-ı rızâ ve muğâyir-i şerîat-ı garrâ ıdrâr-ı ahâliyi mucib harekâta cesâret eden her kim ise ânı dahi garazdan âri olarak tahkîk ve keyfiyeti sıhhati üzere dürr-i aliyyeme tahrîr ve inhâya müsâraat ve iğmâzdan ve ehad-i tarafeyne gadr ve hiâye misilli hâlâtı tecvizden ve vâkûn hılâfını kaleme almakdan ittikâ ve mûcânebet olunmak babında.

Sayfa 79/ Hüküm 161

Mudanya Kazası nâibine hüküm ki

Bu defa kazâ-i mezbûrun üç kıta salyân defteri dürr-i aliyyeme vürûd etmekle Anadolu kazâlarından mütevârid olan tevziât defterleri tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan Mustafa Rasim zâide mecdühû defâtir-i mezkûreye imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi gurre-i Cemâziyelâhiresinden Zilhiccesi gâyetine değîn yedi aylık üç bin dört yüz kırk iki kuruş mesârifleri olmakla mesârifât-ı mezkûrenin bin iki üç yüz altmış sekiz kuruş iki buçuk aylık menzil mesârifî ve mâadâsı mesârif-i sâire-i memleket için idiğî eğerçi muharrer olub lâkin ondan mukaddem kazâ-i mezbûrun tevârüd iden altı aylık salyân defterinde beş altı aylık mesârif-i menzil nâmıyla tahrîr olunan bin dört yüz yetmiş iki kuruş istiksâr ile bundan noksan ile idâre olunmak tenbihi ve üzerine ruhsat verildiğîni mübeyyin emr-i şerîfîm sâdır olmuşken bu defa iki buçuk aylık menzil mesârifî deyu terkîm olunan bin üç yüz altmış kuruşun masraf

gösterilmesi ve bâki kalmış mâadâ ihtiyacdan hâriç idiği bedîdâr olmakla sâbıkı olan beş aylık mesârif menzile kıyâsen iş bu iki buçuk aylık mesarîf-i menzilden dokuz yüz kuruş mahsûb ve mâadâ dört yüz yetmiş kuruş mikdarının toptan tenzili iktzâ eyledikde ve mesârifât-ı sâire için tertib ve terkîm olunan iki kıt'a defterde muharrer mevâddın yekünü iki bin üç yüz elli dört kuruş olmakla sûret-i mevvâddan dört yüz altmış iki kuruş ferd-i nihâde olundukda yedi aylık vilâyet mesârifî için bin sekiz yüz doksan iki kuruş kalub sâbıkı olan altı aylık vilâyet mesârifleri bin yedi yüz on yedi kuruş olub bu defa yedi aylık olan sâbıkı'z-zikr akçenin dahi sâbıkâ kıyâsen hadd-i i'tidâli mütecâviz olmayub ancak sâye-i adâlet-vâye-i şâhânemde fukarâ-yı raiyyetin kayd-ı idrardan fâriğu'l-bâlleri vechile ... mâl olmaları matlûb olduğuna mebnî bu mekûle mesârifâtın hadd-i i'tidâlde ru'yet ve idâresine hukkâm ve zâbitân ve vücûh-ı ahâlî ziyâde ihtimâm ve dikkat etmeleri vâcibe-i zimmetleri olduğu hasebiyle kazâ-i mezbûrun sâbıkda olan altı aylık mesârifleri olan ol mikdar akçeden aşağı idâresi bilmüsâade tekiz edilmişken yine ol mikdar akçe sarfı evâmîr-i ehemme adem-i ihtimâmdan neş'et etmekle ba'de ez în dahi her vecihle fukarâ-yı raiyyet himâyet ve sıyânet sûretlerine bilittifâk sa'y ve gayret ve gayr-ı ez tenzil bâki kalan iki bin dokuz yüz yetmiş iki kuruş tevzi ve tahsîl olunmak ve mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde bir akçe ve bir habbe tevzi ve tahsîl üzere emr-i şerîfim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvi işbu emr-i şerîfim ırsâl ve irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve gayr-ı ez tenzil meblağ-ı merkûm elhâletü hâzihî tevzi ve tahsîl olunmamış ise mükerrer ve ziyâde bir akçe tevzi ve tahsîlinden hazer olunarak tevziine müsâade olduğu ma'lûmun oldukda bu babda mukaddemen sâdır olan evâmîr-i aliyem mûcebince amel ve hareket ve fîmâ ba'd kesret-i mesârifden fukarâ-yı raiyyeti himâyet ve sıyânet ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekden ve ettirmekten ittikâ ve mücânebet olunmak babında. Evâil-i Safer 209

Sayfa 80/ Hüküm 162

Kırili Kâdisına hüküm ki

Memâlik-i mahrûsemde kâin kazâların tevziâtı senede iki defaya tahsîs kılınmak yani rûz-ı hızırden rûz-ı kasıma ve rûz-ı kasımdan rûz-ı hızıra gelince altı ayda bir defa mesârif defteri isim ve mahallî ve ne mahalle ne mikdar verildiği cümleinin ma'lûmu olarak mesârif-i sahîha defteri tertîb ve sûret-i sefter dürr-i aliyeme irsâl olmak ve aralıkda başka defter tertîb olunmamak ve defter-i mersûlde mesârif-i mehcûle olur ise ol defteri emânet eden hükkâm ve tevzi' iden a'yan ve iş erlerinden zecran lehüm tahsîl olundukdan sonra sâire

gayret için tedibi icrâ kılınmak husûsâtı mukaddemen neşr-i evâmîr ile cümleye iş'âr ve tenbîh olduğundan başka kazâ-i mezbûrda a'yanlık iddiâsında olan Çavuş oğlu Ahmed nâmında tam'ı hâmindan nâşi bir senede dört beş kiseden iki defa da yetmiş kise salyân tevz ve hılâf-ı şer' şerif cebran tahsîl ile ahâli-i kazâyâ kadr eylediği ahâli-i kazâ mukaddemen arzuhâl ve mahzarlarıyla lede'l-inhâ kazâ-i mezbûrun beher altı ayda bir kere salyân defteri gönderilmek lazımeden iken adem-i vürûdu a'yân ve hâkimi mûcib-i töhmet olmakdan nâşi evvel emide kazâ-i mezbûrun salyânesi nedir bilmek için mahallinden asl-ı mesârif vürûdunun ayn-i sicillini dürr-i alıyyeme celb ile tahsîl-i ittılâ' eyledikten sonra ol vakitte a'yân-ı merkûmun muktezâ-i tedibi icrâ olunmak vabında emr-i şerifim sudûrunu Anadolu defâtiri nâzırı bundan akdemce i'âm etmekle vech-i meşrûh üzere kazâ-i mezbûrun birkaç senelik sicilli emr-i şerifimde teslimen dürr-i alıyyeme irsâl olunmak bâbında sene-i mâziye evâhir-i Zilhiccesinde sâdır olan emr-i şerifim mûcebince derhal birkaç senelik sicil ile mesârif defteri darsââdetime irsâl olunmak lazım iken matlûb olan sicil ve defter bu âna dek dürr-i alıyyeme vürûd etmediği bâ takrir ifâde olunmakla mukaddemen sâdır olan emr-i şerifim mûcebince sicil ve defterin irsâline müsâraat olunmak fermânım olmağın isti'câli hâvi işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi sicil ve defteri alâ eyyi hâl bir gün ve bir sâat evâmîr-i alıyyeme irsâli matlub ve mültezem-i şâhânem idiği ve eğer bundan sonra dahi irsâlde taahhur ve rehâvet ve imrâr-ı vakit eylediğin sûretde vehâmet ve nedâmeti tarafına râfi' olacağı ve a'yanlık iddiâsında olan merkûmun tedibi icrâsında dakika fevt olunmayacağı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer sicil ve defter matlûb mezkûru vusûl-i emr-i şerifimde alâ eyyi hâl dürr-i alıyyeme irsâle ve telâfi-i mâfâte mübâderet ve iğmâz ve tesâmuh gûne vaz' ve sicil ve defterden bir maddeyi noksân yazmak ve ilâve eylemek misilli hareketi tecviz ile mübtelâ-yı nedâmet ve vehâmet olmakdan ittikâ ve mücânebet eylemen babında. Evâil-i Safer 209.

Hüküm 163

Afşar Kazâsı Naibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûr ahâlilerinin bu defa südde-i saâdetime takdîm eyledikleri arzuhalleri mefhûmunda kazâlarında a'yan olan Süleyman nâm kimesne iş bu iki yüz sekiz senesine mahsûben kazâ-i mezbûrda tarh eylediği salyân defterine yedi bin kuruş kendi nefsi için zamm-ı birle fukarâdan cebran tahsîl eylediğini ve ber vech-i nizâm salyanlarının tevzi defterini dahi şimdiye dek darsââdetime göndermediğini tahrîr ve inhâ ve kazâ-i mezbûrun sene-i mezbûrda vâki olan salyân defteri sûreti sicilden aynıyla ihrâc hakikat-i keyfiyet

dersaâdetime arz ve i'âm olunmak için mübâşiri emr-i şerifim sudûrunu istid'â ve Anadolu kazâlarından mütevârid defterleri tanzimine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûnumdan Mustafa Râsim dâme mecdühûden husus-ı mezbûr isti'âm olundukda ber mûceb-i şurut nizâm kazâ-i merkûmun sene-i merkûme salyân defterini a'yân-ı mezkûrun dürr-i aliyyme bu âna dek irsâl eylememesi kendiye töhmeti azûme idiği bedîhi ve zâhir olduğu beyanıyla kazâ-i merkûmun salyan defteri her ne ise suhhati üzere mübâşir marifetiyle dersaâdetime irsâl ve tesyir olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu iktizâ eylediği mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle mübâşir marifetiyle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi kazâ-i mezbûrun salyân defterinin dürr-i aliyyme celb ile fukarâ mesârifi ne idiği bilinmek lazım olduğu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhşin ma'lumun oldukda ber minvâl-i muharrer vusûl-i emr-i şerifimde a'yân-ı merkumun sene-i mezbûrede ahâliye olan tevziatı her ne ise sicilden aynıyla tevzi ve defterini ihrâca ve mübâşir-i mûmâ ileyhe teslim ve dürr-i aliyyme irsâle mübâderet ve iğmâz ve tesâmuhdan ve ziyâde ve noksan tahrîrinden be-gâyet ittikâ ve mücânebet olunmak babında. Evâil-i Safer 209.

Hüküm 164

Mora Vâlisi Vezirim Mustafa Paşa'ya ve Vesence Kâdısına hüküm ki

Dergâh-ı muallâm kapıcıbaşlarından hâlen sipahiler ağası Seyyid Halil dâme mecdühû takdîm eylediği arzuhal mefhûmunda Mora cezâresinde vâki' iştirâken ... ber vech-i mülûkâne uhdesinde olan Vesence ve Renakokoş mukâtaasının hâsılâtı kazâ-i mezbûr reâyâsı tarafından zabt ve rabt olunmak üzere ki yüz beş senesinde emr-i şerif verilmekten naşi kazâ-i mezbûr kocabaşlarından Sutaraki ve eniştesi Kostantiniyye nâm-ı diğerk mukâta-i mezbûre reâyasının hâl ve tahammüllerinden ziuâde kendi nefisleri için külliyyetli mebâliğ tarh ve tevzi-i birle ekserisini perakende ve perişan ve bâki kalanları dahi mağdûr ve müstağrak-i düyûn olduklarından bahisle bundan mukaddemce arzuhal-i inâyet istid'â olundukda sene-i mezkurda reâyâ-yı mersûm yedlerine verilen emri şerif mezkûr kaydı ref ve terkîn ve kemâ fi'l-evvel mûma ileyh tarafından mütediyyin ve reâyâ perver bir kimseye lâzım ve idâre ve yed-i vâhidden zabt olunmak üzere mîr-i mûmâ ileyhın yedine eğerçi emr-i şerif i'tâ olunmuş olub ancak kocabaşı mersûmlerin beşseneden beru mukâtaa-i mezbûre reâyalarının bi vech tarh ve tevzi ve kazâ-i mezbûrdan mesârif namıyla tahsîl eyledikleri her ne ise hakikat-i keyfiyet bilinmek için keyfiyet ala hakikatî'l-hâl dürr-i aliyyme tahrîr ve i'la olunmak babında mübâşiri emr-i şerifim sudûrunu istid'â eylediğine binâen bu mekûle kocabaşılardan kendi nefisleri için tevzi defterine nesne zam ve fukrâya tahmîl ile tahsîl eylemek âdet-i

me'lûfeleri olduğuna ibtinâen husus-ı mezbûr mahallinde marifet-i şer' ve müvâşir marifeti ve sen ki vezîr-i müşârün ileyhsin tarafından dahi mu'temed adam tayin ve terfîk ile kocabaşı mersûmlerin iki yüz beş senesinden beru kazaya mesârif namıyla tevzileri nedir ve kendi umûrlarından idhâl-i defter ettikleri nedir sicillâtıdan tahkîk ve defter için her ne mikdar hukûk-ı fukarâ zâhir ve mübeyyen olur ise evvel emirde keyfiyeti sûret-i sicillâtıyla maan dürr-i alıyyeme irsâl ve i'lâm ve sen dahi tahrîr eyledikten sonra ne vechile emir ve irâde-i alıyyem taalluk eder ise amel ve hareket olunmak için emr-i şerifim tahrîrini bilgii baş defterdârım olan Osman dâme i'lâm etmekle i'lamı mücebince amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vezîr müşâr ve Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsiz ber vech-i muharrer husûs-ı mezbûr mahallinde marifetiniz ve marifet-i şer' ve tayin olunan mübâşir mûmâ ileyh marifetiyle bitteharri koca başı mesfûrların sene-i mezbûreden beru kazâ-i merkûme mesârif namıyla tevzi eyledikleri ne mikdarda ve kendi umûrları için idhâl-i defter olunan sicillâtıdan tahkîk ve ihrâc-ı birle defter olunub ne mikdar hukûk-ı fukarâ zâhir ve mübeyyen olur ve tahakkuk eder ise alâ vechil-izah defter sıjat ile maan keyfiyet sıhhat ve hakikati üzere dürr-i alıyyeme arz ve i'lâma mübâderet ve ba'dehu ne vechile emr-i âlişânım sâdır olur ise müceb ve muktezâsı üzere amel ve hareket ve hılaftan mübâadet olunmak babında. Evâsıt-ı Safer 209.

Sayfa 81/ Hüküm 165

Kermastı Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kermastı Kazâsının bin iki yüz sekiz senesi Muharremü'l-Hâramı guresinden Zilhiccesi gâyetine gelince vâki olan bir kıta salyân defteri bu defa vürûd etmekle defter-i mezkûra hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzimine memur Râsim dâme mecdühû nazar eyledikde defter-i mezkûrda tekâlif-i mîriyye ve mesârif-i sâire-i memleket için beş bin üç yüz altmış buçuk kuruş müfredat üzere mevâd terkîm olunmuş olduğu ve beyaza çekilib gerek tekâlif-i mîriyye kabîlinden olanların ve gerek hizmet-i mübâşiriyye vesâir mesârifden kabûl ve mahsûbe şâyân olanların üzerlerine şerhle işâret olunduğu ve kezâlik kabûle şâyân olmayub mahsûbâtları iktizâ etmeyenlerin iktizâsına göre tenzil gösterildiği ve gayr-ı ez tenzîlât bâki tevzi ve tahsîli lâzım görünen üç bin dört yüz elli altı kuruş olduğunu ve sene-i sâbıkada kazâ-i mezbûrdan vârid olan salyân defterine menzil akçesi nâmıyla yazılan akçe maddesi üzerine sene hıtâmında marifet-i şer' ve cümle marifetleriyle menzilcinin yegan yegan muhâsebesi görülüb kaç ra's beygir ve kaç kile şair ve ne miktar saman mübâyaa eylemiş ve menzilhâne hademesine ne vermiş ve kaç nefer olan

irkâb etmiş ücretlisi ve in'âmı kaçır neferdir isim ve resimleriyle defteri gönderilmek ve fîmâ ba'd bilâ ferman ferd-i vâhîde menzîl beygiri verilmeyüb ve fermânı in'âm olmayanlardan bit-temâm ücret alınmak ve zahiresi vaktiyle def'aten tedârik olunmak ve cihetiyle hüsn-i râbıtası verilüb sûret-i nizâmı dersaâdetime i'lâm olunmak şartıyla meblağ-ı mezbûrun iki bin kuruşu mahsûb ve gelecek defterle maan menzîlcinin defteri ve husn-i râbıtasının i'lâmı gelmez ise hâkim ve a'yân mes'ûl olunacağı mukaddemen tahrîr ve tenkît olunmuş olduğuna mebnî ber mûceb-i tenbîhât bu defa gönderilen salyân defterine menzîlciye verilen akçe ne gûne akçedir ve ne içün verilmişdir ve mesârif-i menzîl kaç kuruşa bâliğ olmuştur ve müfredât-ı mesârif beyân olunarak defteri dersaâdetime başka ba's ve irsâl olunmak lâzım iken işbu defada gönderilen salyân defterine menzîlci-i cedide bin beş yüz kuruş verilmek sûretini tahrîr ve imlâ eylemeleri iktizâ edenlerin muâteb ve mes'ul olmalarını icab eder bir keyfiyet idiğini ve zîkr olunan menzîl akçesi işbu defterden tenzîl olunmak lazım geldiğini ve sene-i sâbıkada tekid olunduğu üzere ber vech-i tafsîl sahîhan menzîl mesârifî defteri bundan sonra dersaâdetime irsâl olunub evvel maddeye ... sûret veilmek iktizâ edeceğini beyan birle gayr-ı ez tenzîlât küsûr kalan üç bin dört yüz elli altı kuruş iktizâ edenlere tevzi ve tahsîl ve defter-i mezkûrun bir sûreti ihrac ve mahalline irsâl olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuşdur. İmdi ber minvâl-i muharrer defteri dersaâdetime irsâl olunmak ve ebniye mesârifî gönderilen deftere tatbîkan idâre ve ru'yet olunarak fukarâ mesârifinin taklil olunmak mültezemolduğu ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket edenlerin ve iğmâz eyleyenelrin haklarından gelineceği mukarrer idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimi mutâlaa ve iktizâ edenlere ifâde-i birle mûceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve gayr-ı ez tenzîl meblağ-ı bâki henüz tevzi ve tahsîl olunmamış ise ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak iktizâ edenlerden tahsîline mübâdere ve menzîl mesârifî defterinin irsâline müsâraat eylemen babında. Evâsıt-ı Safer 209.

Hüküm 166

İzmir Nâibine ve a'yân ve vücûh-ı memleket zîde kadrühüme hüküm ki

İzmir kazâsının bin iki yüz sekiz senesi mâh-ı Cemâziyelûlâsının beşinci gününden Zilhiccesinin yirminci gününe gelince yedi mâh zarfında vuku bulun mesârif defteri bu defa Dersaâdetime vürûd etmekle hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûnumdan Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzimine memur Mustafa Râsim dâme mecdühü defter-i mezkûra nazar

eyledikde gerek deyn-i atîk-i vilâyet nâmıyla ve gerek yedi mâhda olan mesârif-i müteferrika müfredâtıyla tahrîr olunan min haysü'l-mecmu' yüz otuz üç bin üç yüz seksen iki kuruşa bâliğ olmuş ve yedi mâhda mesârifin topuyla deyn-i atîkden ilâve olunan seksen iki bin dört yüz kırk kuruş bu defa iktizâ eden mahallerden tevzi ve taksîm ve tahsîl-i birle deyn-i sâbık-ı vilâyet olan akçenin elli bin sekiz yüz kırk iki kuruş bâki ve ol dahi tevzi-i âti defterine idhâl olunmak sûretiyle tertib olunmuş olduğu ve mârru'z-zikir bu defa tevzi için terkîm olunan seksen iki bin dört yüz kırk kuruştan iş bu yedi aylık mesârif için tahrîr olunan müfredâtın topu olan kırk iki bin dokuz yüz yirmi beş kuruş on yedi bin beş yüz kuruşu hâlen Kapdân-ı Deryâ Vezirim Hüseyin Paşa iclâlehûnün mu'tâdiyyesi ve sekiz bin üç yüz kırk sekiz kuruş müddet-i merkûmdan bâ emr-i âli matlûb olan Kalyoncu neferâtı mesârifî ve on yedi bin yetmiş yedi kuruş mesârif-i müteferrika-i sâire-i memleket olarak tahrîr ettirilmiş idiği ve bâkî dokuz bin beş yüz on beş kuruş deyn-i sâbık-ı memleket için iken müşâhede olunduğu ber mu'tâd olan akçelerin keyfiyeti iktizâ eden mahallerden lede't-taharrî vukûu terkîm bi-aynihî tahkîk olduğundan mahsûbu iktizâ etmiş olduğu ve kalyoncu neferâtı mesârifî dahi tekâlif-i miriyye kabilinden olmakla mahsûbiyeti lâzım olduğu ve mesârif-i müteferrika tahrîr olunan müfredâtdan güzeşte nâmıyla muharrer akçenin ve bazı mahsûbiyeti iktizâ etmeyen maddelerin iktizâ üzere yekûnünden hat ve tenzîl ve bâlâlarına şerh ile işâret olunarak mesârif-i müteferrika yekûnünden beş bin altı yüz yirmi yedi kuruş ferd-i nihâde olunub sâbık-ı z-zikir yedi aylık salyan otuz yedi bin iki yüz doksan sekiz kuruş olmak iktizâ ettiği beyanıyla işbu yedi aylık ol miktar kuruş deyn-i sâbık-ı memleket olan doksan bin dört yüz seksen beş kuruşdan kırk bin dört yüz seksen beş kuruş zam ve ilâve ile min haysül'mecmu' yetmiş yedi bin altı yüz elli kuruşun sâbıkı üzere iktizâ eden mahallere tevzî-i birle tahsîlini ve gayr-ı ez ilâve ve tahsîl bâki kalan elli bin kuruş deyn-i vilâyetin defter-i âtiye idhâli ile tanzîmi ve beyaza çekilen defter mahalline irsâl ve mücebince amel-i birle fukarâ-yı raiyyetin ba'de ez în vâki olacak mesârifât-ı memleket nısfı mertebeleriyle ru'yet ve idâresine ale'l-ittifâk tarafınızdan sarf-ı vüs' ve sa'y-i mâ lâ kelâm olunmasını ve ruhsatı hâvî emr-i şerifim sudûrunu nâzır-ı mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın tenbihi ve ruhsatı muhtevî işbu emr-i şerifim ısdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli hususuna ihtimâm matlûb olduğu ve mesârif-i ebniyenin gönderilen deftere tatbîkan ru'yeti ile tatbiki ... mesârif ile idâresi mültezem idiği ve tenzil olunan meblağın tahsîline rızâ-yı hümayunum olmadığı ma'lumunuz oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve hılâfından hazer ve mücânebet ve yetmiş yedi bin altı yüz elli kuruş sâbıkî echiyle tevzi ve tahsîl ve elli bin kuruş deyn-i sâbıkın ebniye defterine idhâli hususuna mübâderet eylemen için. Evâsıt-ı Safer 209.

Sayfa 81/ Hüküm 167

Seferhisar Çeşme Kazası Nâibine hüküm ki

Sen ki nâib-i mûmâ ileyhsin bu tarafından dürr-i aliyyeme gelen i'âmında sene-i sâbika defterine yazılan menzil ve şehir kethüdası mesârifî olarak bin elli kuruşun defter müfredâtı gelmek üzere sene-i sâbıkada mahsûbuna ruhsat verildiği ve kezâlik deyn-i sâbıkları olan dokuz yüz kuruşun dahi defter-i tevzîa idhâline müsâade olunduğu ve bu akçeler ahâli-i kazânın deynleri olduğu beyanıyla bu defa salyân defterine idhâlini istid'â eyledikleri derc ve tastîr ve kazâ-i mezbûrun bir kıta salyân defteri dahi terkîm tesyîr olunmuş Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûnumdan Mustafa Rasim dâme mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sene-i mezbûre rûz-ı kasımına dek vâki olan mesârifleri iki bin dokuz yüz elli iki kuruşa bâliğ olup mesârfât-ı mezkûreden mahsûb kabûl etmeyenlerin maddelerine şerhle işâret ve hadd-i i'tidâlde olarak altı yüz seksen bir kuruş tenzîl lazım geldiği ve zikr olunan menzil akçesinin ve şehir kethüdası mesârifinin müfredât defterleri ve deyn-i atîk deyu yazılan mâddenin hakikatini mübeyyin defteri bu defa dahi vârid olmakla mevâdd-ı mezkûrenin defteri gönderilmesi ve gayr-ı ez tenzil bâki kalan iki bin üç yüz yirmi sekiz kuruşun iktizâ eden mahallere tevzi ve tahsîl olunması babında emr-i şerif sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrir ifâde ve istid'â etmekle vechi meşrûh üzere meblağ-ı mezkûr iki bin üç yüz yirmi sekiz kuruşun tevzii ve mevâdd-ı mezkûrenin defterleri irsâli fermanım olmağın işbu emr-i şerifim ısdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli matlub idiği ma'lumun oldukda ber minvâl-i muharrer gayr-ı ez tenzil meblağ bâki henüz tevzi ve tahsîl olunmamış ise ziyâde ve mükerrer tahsilinden hazer olunarak iktizâ edenlerden tahsîline mübâderet ve mevâdd-ı mezkûrenin defterini dürr-i aliyyeme irsâline müsâraat ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlâtından ittikâ ve mücânebet olunmak babında. Evâhir-i Safer 208.

Hüküm 168

Rumeli Vâlisine ve Aşteb Kâdısına hüküm ki

Aşteb sükkânından olup müteğallibeden nâzır oğlu Ahmed dimekle arîf kimesne karındaşı oğlu Yahya ve avane-i sâiresi ile müttefikan a'yanlık nizâyıyla eşkıya mekûlesini başına cem-i birle iki yüz yedi senesinde teğallüben kazâ-i mezbûre a'yân olup dört mâh zarfında mesârif-i vilâyet diyerek Arnavud bakayası namıyla kırk kise akçeden mütecâviz

fukarâdan tahsîl ve ahza cesâret eylediğinden başka yetmiş sekiz bin altmış kuruş dahi ber mûceb-i defter tevzi' ve cebran tahsîl idüb defter-i mezkûrun bir sûreti bundan akdem dürr-i aliyyeme takdîm olundukda yirmi üç bin iki yüz elli altı kuruş kalmış ve kendi nefsi için olduğu zâhire ihrâc olduğuna mebnî mebâliğ-i mezkûr merkûm Ahmed'den red ve tahsîl ve mahall-i me'mene vaz ve mesârif-i ebniyeleri için defter-i ebniyelerine irad kayd olunması babında sâdır olan emr-i şerifim mübâşir marifetiyle mahalline lede'l-vürûd merkûm kazâ-i mezkûrun hâkim-i sâbıkını ir'âm ve ahâlden bir ferdin haberi yoğiken sahte mahzar ile bir kıta i'lâm-ı birle ve hâkim ve mübâşire verdiği mebâliğin üzerine birkaç kat olarak akçe zam ve tevzi ve tahsîl ve iki senede gerek kendinin ettiği hasâret ve gerek vech-i âhar ile olan mesârif-i iki bin kiseye bâliğ olduğundan mâadâ fukarâya tevzi eylediği mebalığın defterlerinin bazısını sicille kayd ittirmeyüb tekrar defter-i âhara vaz' ve cebran tahsîline cesâret ve ulm ve teaddîsinin nihâyeti olmadığından reâyâ fukârsı leyle-i aşâyâ muhtaç olduğu beyanıyla hallerine tarahhumen mukaddemen sâdır olan emr-i âli mûcebince gerek sâbıku'z-zikr yirmi üç bin iki yüz elli kuruşun tahsili ve gerek yüz altmış bin kuruşdan ziyâde kalmış olarak cebran aldığı yüz bin kuruşun dahi hesabı ba'de'r-ru'ye şer'an reddi iktizâ eden hukûk-ı fukarânın mübâşir marifetiyle reddi ve fukarâ-yı raiyyeti merkûmun şer ve mazarratından tahlisi babında sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin sana hitaben emr-i şerifim sudûrunu Aşteb kâdısı bu defa dürr-i aliyyeme vârid olan iki kıta i'lâm ve ahâlinin bir kıt'a mahzarlarında tahrîr ve istirhâm ve husûs-ı mezbûr Rumeli kazâlarından mütevârid tevziat defterleri tanzimine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan Mir Mustafa zîde mecdühûden isti'lâm olundukda mukaddemen vârid olan defterlerinden hat ve tenzil lazım gelen mebâliğ-i mezkûr yirmi üç bin iki yüz elli altı kuruşun tahsiline memur mübâşiri mahall-i mezkûre varub mübâşir-i merkûm ahvâl-i âleme vâkıf olduğuna binâen merkûm Ahmed mmahkemeye gidüb ve taraftarından birkaç kimesneyi beraber gönderüb vücûhumuz budur deyu cevağ iddirüb hâkim-i sâbıkı dahi itmâ' ile bir kıt'a i'lâm ahz ve bir kıt'a sahte mahzar dahi tertib ve mübâşir-i merkumu davet iddirüb hukûk-ı fukarâ tahsîl olunmayub ... kaldığı beyanıyla mukaddemen hat ve tenzil olunan mârru'z-zikir yirmi üç bin iki yüz elli altı kuruşun mübâşir marifetiyle tahsîl olunmak ve andan mâadâ teğallüben vaz-ı defter eylediği mebâliğin dahi yegan yegan hesapları ru'yet ve zimmetinde zuhur eden hukûk-ı ibâd tahsîl ve mesârif-i sahîhalarına sarf için mahall-i me'mene vaz' ve hıfz olunmak ve mübâşirin mübâşiriyyesi tekrar müfredât olunmayub mukaddem nizâma rapt olduğuna üzere tahsîl olduğuna akçenin her on kuruşta bir kuruş hizmet-i mübâşiriyye verilmek ve mâadâsı defter-i ebniyelerine irad kayd olunmak ve merkûm Ahmed fîmâ ba'd umûr-ı vilâyete karıştırılmamak ve sûret-i nizâm dürr-i aliyyeme i'lâm olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu mûmâ ileyh i'lâm etmekle siz

ki vezîr-i müşâr ve Mevlânâ-yı mûmâ ileyhimâsız marifetiniz ve Sadrazam mektubcusu hulefâsından Râşidi zîde mecdühû mübâşeretiyile i'âmı mûcebince meblağ-ı mezbûr yirmi üç bin iki yüz elli altı kuruş tahsîl ve tevzian vez-ı defter eylediği mebâliğin dahi marifet-i şer' ve mübâşir marifetiyle ru'yet ve zimmetinde tahakkuk eden hukûk-ı fukarâ tahsîl ve mesârif-i ebniyeye sarf için me'men mahalle vaz ve hıfz-ı birle merkûm Ahmed fîmâ ba'd umûr-ı vilâyete karıştırılmamak ve sûret-i nizâmı dürr-i aliyyeme arz ve i'âm olunmak fermanım olmağın imdi hukûk-ı fukarânın istirdâdı matlûb-ı şâhânem idiği ma'lumunuz oldukda ber minvâl-i muharrer marifetiniz ve mübâşir-i mûmâ ileyh marifetiyle mârru'z-zikir yirmi üç bin iki yüz elli altı kuruş tamamen tahsîl ve teğallüben vaz-ı defter eylediği mebâliğin dahi hesabı ru'yet ve zimmetine şer'an tahakkuk eden hukûk-ı fukarâ tamamen istirdâd ve mesârif-i ebniyeye sarf için mahall-i me'mene vaz ve hıfza mübâderet ve merkûm ahmed fîmâ ba'd umûr-ı vilâyete karışmamak üzere sûret-i nizâmını dürr-i aliyyeme arz ve i'âm olunacak akçenin her on kuruşta bir kuruş hizmet-i mübâşiriyye verilüb ziyâde verilmemesine dikkat olunub bu babda iğmâz ve rehâvet vukûa gelmekden ve hukûk-ı fukarâyı ibtâl misilli hâlât zuhur etmekden ve mübâşir-i mûmâ ileyhin ücret-i mübâşiriyyesini tekrar fukarâdan tahsiline ruhsat verilmekden gayetü'l-gâye hazer ve mücânebet olunmak babında. Evâhir-i Safer 209.

Sayfa 83/ Hüküm 169

Lanya Kâdisına hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa Dersaâdetime vârid olan i'âmında memâlik-i mahrûsemde kâin kazâların mesârifâtı senede iki defaya tahsîs kılınmak ve aralıkda başka defter tertîb ve tevzi olunmamak yani rûz-ı hızırdan rûz-ı kasıma ve rûz-ı kasımdan rûz-ı hızıra gelince altı ayda bir defa salyân defteri ismi ve mahalli ve ne mahalle ne mikdar verildiği tarihhiyle defteri tertîb ve sûret-i defter dürr-i aliyyeme irsâl husûsâtı mukaddemen neşr olunan evâmîr-i şerîfemle cümleye tenbih olunmuş olduğuna binâen mesârifât-ı beldenin ru'yeti için birkaç nefer zî kudret kimesnenin bulunmasına dâir ve olmadığı halde Edirne menzilin idâresi gayr-ı mümkün vesâir umûr-ı mühimme dahi ukde-i tehire dûçâr olmakla ol mekûle mesârifin hîn-i iktizâda tevzi olunub umûr-ı menzil mezkur ve mevâdd-ı sâire-i mühimme idâre olunması bâbında bir kıt'a emr-i şerîfim sudûrunu istid'a olunmuş husûs-ı mezbûr Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunumdan Mustafa Râsim dâme mecdühûye lede'l-havâle nizâmı hâvi mukaddemen neşr olunan evâmirden maksûd ahâlî-i memleket ve fukarâ-i raiyyetin tahsîl-i esbâb-ı refâh-ı hâlleri ve evâmîr-i aliyye ile vâcib olan tekâlif-i mîriyye vesâir mesârif-i zarûriyye-i

memleket müntehab-ı hükkâm ve zâbitân ve vücûh-ı belde marifetleriyle ru'yet olunan mesârif ber edây-ı zalemenin ismi ve mahalli ma'lûm olmayarak kendi nefisleri için mebâlig-i vefîra zammıyla fukrâyı tecrim ve diledikleri vakitte defter tertîb ve senede birkaç defa salyân tahsîl ile zuafâ-yı raiyyeti idrâr ve takrîm-i teaddîlerinden külliyyen men ve def'i irâdesine mebnî olmakdan nâşi mücebiyle amel ve hareket ve hılâfından hazer ve mücânebet ve hukkâm ve zâbitân ve a'yân-ı bilâdın vâcibe-i zimmet ve deynleri iken ber minvâl-i muharrer emr-i şerîfim istid'â eylemeleri tamâm-ı muğâyir-i şurût-ı nizâmî ve muhâlif-i evâmîr idiği ve sâbıkda edâ olunan harekât-ı nâ merziyyeyi kemâ kân ifa zımnında ifâdeye ibtidâr eyledikleri ve mahâza-i diledikleri gibi istedikleri zamanda defter tertibi sâbıkada me'lûf oldukları nâ hemvâr harekâtı icrâyâ sâlik oldukları ve şimdiye dek Lanya'nın salyân defteri tevârüd etmemesi mücerred kendilerinin müttehem ve müstehakk-ı te'dîb olduklarını ima ve tasrîh etmiş olduğunu beyanla mukaddemen nizâmı hâvî sâdır olan emr-i şerîfimde mücebince ba'de ez îin amel ve hareket ve bu mekûle hılâf-ı rızâ-yı âli keyfiyet ve istid'âyı kâl ve kaleme getürmekden fârîğa ve muğâyir-i emr-i âli vukû-ı mezâlimden mücânebet ve mesârifâtı doğruca defter ve her altı ayda bir defa tertîb olunan defteri dersaâdetime irsâl ve tesyîre müsâraat ve ibtidâ idâre-i nizâm-ı cedîdde Lanya'nın salyan defterlerini işbu emr-i şerîfim vardığı anda sicillâtından aynlarını ihrâc ve dersaâdetime ba's ve tisyâra mübâderet olunmasını hâvî ve eğer bundan sonra dahi muğâyir-i evâmîr-i aliyem bigâne gûne hareket ihsâs olunru ise me'mûr olanların mücâzât-ı lâyıkaları edâsı derkâr olub inzârını muhtevi emr-i şerîfim sudûrunu nâzır-ı mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın tenbihen ve tahziran işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi nizâmı hâvî sâdır olan emr-i şerîfim mantûkuna nazaran Lanya'nın salyan defterlerinin sicilden aynı derhal ihrâc ve serîan dersaâdetime tesyîr ve fîmâ ba'd beher altı ayda ber vech-i matlûb tevzi defteri kezâlik takdim olunmak matlûb ve mültezem ve fukarâyâ teksîr-i mesârifî mûcib hâlet vukûuna rızâ-yı hümâyunum olmadığı ve ba'de ez îin imrâr-ı vakte dair ve hılâf-ı emr ve rızâ harekete cesâret eden olur ise her kim olur ise olsun te'dîb ve mücâzât-ı lâyıkası icrâ kılınacağı ma'lûmun oldukda mefhûm-ı emr-i şerîfimi mütâlaa ve iktizâ edenlere ifâde-i birle mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i münîfim mücebince amel ve hareket ve hılâfî vaz' ve hareket etmekten ve ettirmekden mücânebet eylemen babında. Evâhir-i Safer 208

Sayfa 84/ Hüküm 170

Kerniş Kâdısına hüküm ki

Rumeli Kazâlarından Kerniş kazâsının ahâlisinin bu defa Dersââdetime takdîm eyledikleri arzuhallerinde kazâ-i mezbûrun sâbık a'yânı Arnavud Davud kazâi mezbûr kocabaşısı Bali oğlu Dimitraki ile yekdil olub iki yüz beş ve altı ve yedi senelerinde istedikleri gibi defter tevzi ve fukarâdan ceste ceste tahsîl eyledikleri mebâliğ altı yüz kese akçeye bâliğ ve envâ-ı zulm ve teaddîlerinden bahisle bundan akde bâ arzuhal ifâde veistirhâm eylediklerinde a'yân-ı merkum a'yanlıktan azl ve kocabaşı mesfûr kazadan ihrâc ve bir dahi kazâyâ ayak basmamak üzere emr-i şerifim oldukdan sonra fukarâ bir seneden beru esvide-i hâl iken mezbûr Arnavud Davud ve Dimitraki tezvirât ve hile ile kazâ-i mezbûr reâyâsından otuz bin kuruş alacağım vardır deyu mübâşir ta'yîn ittirmek iddiâlarında olmakla Arnavud Davud ile mesfûr Dimitraki fîmâ ba'd umûr-ı vilâyete karışmayub bi-gayr-i hak otuz bin kuruş iddiâlarına dahi terahhumen lil-fukarâ müsâade buyrulmaması istidâ ve dîvân-ı hümâyunumda mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâcaat olundukda kazâ-i mezbûr kocabaşıları ve a'yanlık dâiyesinde olan ve Lonyalı merkûm Arnavud Davud birkaç seneden beru bilâ nizâm kavî-i mücerredleriyle salyan defteri tertîb ve keyfe mâ yeşâ' tevzi ve tahsîl ve ol vechile emvâl-i fukarâyı ekl ve bel' eylediklerinden mâadâ mezâlim ile gûnâ gûn rencide ve teaddîlerine mütesaddî olmalarıyla bundan akdem reâyâ-yı mesfûr tarafından ref-i tezallûm ve iştikâ olunduğuna binâen mersûmânın keyfiyet-i hâlleri Rumeli cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunumdan Mir Mustafa zîde mecdühûye havâle olundukda reâyâ-yı mesfuru celb ve keyfiyeti hâlleri suâl ve bazı erbâb-ı vukufdan dahi tahsîl olundukda fî nefsi'l-emr iki yü beş ve altı ve yedi senelerinde üç yüz bin kuruşu mütecaviz akçe tevzi ve tahsîl olunmuş olduğu ve zikr olunan kocabaşılıyla kazâ-i mezbûrun asl-ı sicillâtının dürr-i aliyyeme celb ve ru'yet-i muhâsebeleri hussuu mîr mûmâ ileyhî takrîri mûcebince eğer çi mukaddemen bir defa emr-i âli ısdâr ve irsâl olunub ancak hukkâm ile reâyâ beyenlerinde husn-i imtizâc olmadığından nüvvâb-ı kazâ olanlar zamanlarında vâki olan tevzîât sicillâtıla maan gönderdikleri tahsîl-i vâridât yedlerinde bulunan defâtirden üç kıta defter ile kocabaşı mesfûr Nikolaki nâm zimmiyi dürr-i aliyyeye irsâl eylediklerinden Âsitâne'de mevcut bulunan bilcümle reâyâve mesfûr Nikolaki müvâcehelerinde muhâsebeleri ru'yet ve tahkîk olunabildiği üzere bir kıt'a defter terkîm ve mukaddemen takdîm olunmuş olduğu ve fîmâ ba'd kazâ-i mezkûr reâyâsından kocabaşı nâmıyla ferd-i vâhid umûr-ı memlekete müdâhele etmemek ve Dimitraki dahi Tırhala sancağına veyahut livâ-i âhara nefy ve iskân-ı vilâyet umûr-ı vilâyet için bilcümle reâyânın mu'temed ve muhtarları olan kimesneler umûr-ı velâyeti ber vech-i maktu' senevî kırk beş bin kuruş idâre etmek üzere tarafeynin rızâlarıyla tanzîm ve reâyâ-yı mesfûrun düyûn-ı atıkları için dahi mârru'z-zikir kırk beş bin kuruş üzerine senevî beş bin kuruş zam ve tevzi-i birle düyûnları dahi ol vechile

tedrîci edâ olub meblağ-ı mezbûr senevî altışar bin kuruşun nısfı olan yirmi beş bin kuruş rûz-ı hızırda tevzi olunub ba'de't-tahsîl iki bin beş yüz kuruş düyûn-ı mezkûreye edâ ve rûz-ı kasımda dahi kezâlik edâ ve bâkileri umûr-ı vilâyete sarf olunmak ve işbu nizam üzere müsâade olunduğu sûrette reâyasından perişan olan reâyanın cümle vatan-ı kadîmelerine ric'at ve sükûne müteahhid olmmalarıyla nizâma rapt olunduğunu mîr-i mûmâ ileyh takriri mûcebince bir kıt'a emr-i şerifim verildiği mukarrer ve mukayyed ve husûs-ı mezkûr bu defa dahi mîr-i mûmâ ileyhe lede'l-havâle mârru'z-zikir Nikolaki nâm zimmi kendi hâli ile meşgul olub ancak Dimitraki ve merkurum Arnavud Davud mukaddem envâ-i mezâlim ve teaddi ile oldukları ...den başka yine ber takrîb fukarâyı tecrim kastında oldukları erbâb-ı vukûf haber vermekle bundan akdem verilen nizâm-ı müstahseneye muğâyir harekete cesâret ve umûr-ı vilâyete müdâhele edecek olurlar ise teftiş ve tefehhus-ı birle nefy ve te'dîb ve belki cezasının tertib olunacağını tenbih ve tekide mübâderet olunmak için emr-i şerifim sudûrunu i'lâm etmekle i'lâmı mûcebince amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin fukarâ mesârifinin taklîli ve umurlarının tanzimi ile istirahatleri matlûb olduğu ma'lumun oldukda mukaddemen sâdır olan emr-i şerifim mûcebince verilen nizâm üzere amel ve hareket ve mezbûrân muğâyir-i emr ve nizâm harekete cesâret ve umûr-ı vilâyete müdâhele iderlerse teftiş ve tefehhus olunub nefy ve te'dîb ve cezaları tertîb olunacağı gereği gibi tefhîm ve tenbih ve tekide mübâderet ve hılafından tehaş ve mücânebet olunmak babında. Evahir-i Safer 209.

Sayfa 85/ Hüküm 171

Hâk Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vürûd etmekle hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan olub Anadolu kazalarından mütevârid defatir tanzîmine memur Mustafa Râsim dâme mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesine mahsûben bir senelik mesârif defteri olub mesârifât-ı mezkûreden sekiz bin kuruşun altı bin beş yüz on altı kuruşdan mahsûbunu şâmil olmayan bin dört yüz seksen dört kuruşu eski olduğundan iktizâlarına göre şerhle tenzil ve ferd-i nihâde olmakla gayr-ı ez tenzîl bâki kalan altı bin beş yüz on altı kuruşun tevzi ve tahsiline ruhsatı hâvî emr-i şerifim sudûrunu

mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın iş bu emr-i şerifim ısdâr ve şerhle işâret olunmuş bir kıta defterin sûreti ihrac ve tisyâr olunmuştur. İmdi kazâ-i mezbûrun sene-i sâbika salyân defteri geldikde iktizâ göre teftih ve tanzim olunub tenzil olunan mesârif ba'de'l-yevm verilir ise mahsub olunmayub hâkim ve a'yânın mallarından tazmîn olunacağı emr-i şerifimle tenbih ve tekid olunmuş iken yine iş bu deftere muğâyir bir masraf idhâl hususuna icâzet olunması tedib ve güşmâl icab eder bir keyfiyet idiği ba'de ez ân bu mekûle ıdrâr-ı fukarâyı mûcib harekete ictisâr olunmak lazım gelir ise cesâret eden ve ruhsat edenlerin haklarında tedib icrâsı musammem ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb ve mültezem olduğu ma'lumun oldukda ber minvâl-i muharrer gayr-ı ez tenzîl meblağ-ı bâki henüz tevzi ve tahsîl olunmamış ise ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak iktizâ edenlerden tahsîline mübâderet ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet vukûa gelmekden ittikâ ve mücânebet olunmak babında. Evâhir-i Safer 209.

Hüküm 172

Dergâh-ı Muallâm Kapıcıbaşılarından Amasya Mütesellimine ve Gümüş Kazâsı Nâibine hüküm ki

Amasya Sancağında Gümüş Kazâsına tâbi Görülü Mehmed Paşa evkâfından Hacı Karyesi ahâlilerinin salyân maddeleri nizâma dâir Bozok Sancağı Mutasarrıfı dergâh-ı muaallâm kapıcıbaşılarından Cebbarzâde Mir Süleyman dâme mecdühû tarafından tahrîrât ve sen ki nâib-i mûmâ ileyhsin i'âm ve husûs-ı mezbûrun mübâşiri cânibinden dahi evrâk-ı sâire dürr-i aliyyme vârid olmakla Anadolu câniblerinden mütevârid defâtir tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan Mustafa Râsim dâme mecdühûden husûs-ı mezbûr isti'âm oldukda karye-i mezbûre ahâlilerinden Hacı Halil ve Hatib İsmail Efendi ve ... Mustafa Efendi ve Numan Efendi ve Hacı Mehmed oğlu Mustafa Efendi nâm kimesneler voyvoda-i sâbık ile yek cihet olarak fukarâyı salyân tevzi ve tahsîl ve otuz kise mikdarı cizye namıyla ahz eyler deyu mukaddemen iştikâyâ mebni voyvoda-i merkûmlar ve zikr olunan beş nefer kimesneler ile mahallinde cümle ahâli şer'le terâfû' ve hesapları ru'yet ettirilmek babında mîr-i mûmâ ileyhe ve Gümüş kazâsı nâibibe hitâben başka başka iki kıt'a emr-i şerif ısdâr ve kazâ-i mezburdan Dersââdetime defter getiren Hacı İsmail Efendi ve berber Abdullah nâm kimesne vakt-i mezbûr mütevellisi tarafından husûs-ı merkûme ta'yîn olunan mübâşir ile mahalline lede'l-vürûd cümle müvâcehesinde kırâat oldukda voyvoda-i mezbûr vaktinde vâki olan tekâlif beş bin sekiz yüz elli kuruş tevzi ve tahsîl ve mahalerine teslim olunub cerime namıyla voyvoda- merkûmun bir nesne olmadığını ahâli-i karye ihâr eyledikleri mîr-i

mûmâ ileyh tarafından mukaddemce vârid olan kazâ-i mezbûrun naibi Mehmed Efendi'nin bir kıta i'lâmında beyan olunmuş ve yine kazâ-i mezburdan muahharan gelen bir kıt'a i'lâm ve mektûb kary-i mezbûr sâkinlerinden Çorumlu oğlu Halil ve Hatib İsmail ve Burkaş Mustafa ve Serhadli Hacı Ali kendi hallerinde olmayub meramlarını icrâ kastıyla eb'âz-ı fitneye sülûk eyledikleri ve tevzi olunan salyân beş bin sekiz yüz elli iki kuruş ve tevzi olunacak ve devetli akçesi namıyla alınan altı bin yedi yüz yetmiş sekiz kuruşla cem'an yirmi beş kise yüz otuz kuruşa bâliğ olduğu ve merkûm Çorumlu oğlu Halil başına cem etmiş olduğu ve on iki bin altı yüz otuz kuruşluk ma'sûş ve müşevveş ve fehmi nâ mümkün bir kıt'a mumzi defter irsâl olunmuş olduğu muahhar tahrîrâtta zıkr ve iyân olunmuş işbu müteğâyiru'l-mezâmin iki takım tahrîrât mezâminden hakikat-i keyfiyet zâhire ihrâc olunmak mümkün olduğundan sâbıku'z-zıkr mübâşire terfikan mukaddemen mahalline iâde olunan merkûm Hacı İsmail yine bu tarafa gelmiş olmakla vak'a-i mezbûr mütevellî Said zîde mecdühû istintâk olundukda mübâşir-i merkûmla maan mahalline vârid oldukda mîr-i mûmâ ileyh Cebbarzâde tarafından karye-i mezbûre adam gelüb merkûm Hacı İsmail'e mîr mûmâ ileyh tarafına ihzâr murad olduğuna binâen merkûm dahi havfından gitmediğini ve ber müceb-i emr-i âli fukarâ mahallinde mürâfaa olunduklarını fukarâ üzerlerine şatır ve ihtilâl-i karyeye ibtidârları ... idiğın ve ahâli-i karyenin mürâfaa ve muhâsebe ru'yetine iktidârları olduğuna binâen ve üç dört neferden mâadâ vakf-ı mezbûrun mütevellisi mîr-i mûmâ ileyh tarafından giden mübâşirin gönderdiği mektûb dahi merkûm Hacı İsmail'in takririni tasdîk ve teyid etmiş olduğu ve salyân defteri deyu nâib-i mûmâ ileyhın imzâsıyla muahharan gelüp deftere imrâr-ı nazar olundukda evâmir-i aliyye ile vâride tekâlifleri ve umûr-ı karye için olacak mesârifin zarûriyyeleri olsa olsa yalnız iki bin kuruş olmak iktizâ idüb kusuru zalemeye ve muğâyir-i rızâ mesârif-i cebriyye mekûlesinden olub bir vecihle fetvâ-yı şâhân olmadığı devletli Hacı nâmıyla yazılan akçeye ve ne mahalle sarf olunmuşdur defter-i mezkûrden merkûm Hacı İsmail'in takrîrinden bir vecihle tahkîk olunamadığından bahisle ol bâbda emr-i şerifim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrîr istid'â etmekle siz ki Amasya mütesellimi ve Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsiz husûs-ı mezbûra ta'yîn olunan mübâşir marifetiyle mahallinde şer'le ru'yet olunmak fermânım olmağın imdi mâdde-i mezbûrenin mahallinde mübâşir marifetiyle hak ve adl üzere ru'yeti lâzım geldiği ma'lumun oldukda ber minvâl-i muharrer marifetiniz ve ta'yîn olunan mübâşir mûmâ ileyh marifetiyle mahallinde şer'le ru'yet ve ba'de'l-yevm icrâ-yı hakka dikkat olunmak babında. Evâili-i Rebiulevvel 209.

Sayfa 86/ Hüküm 173

Kütahya Nâibine hüküm ki

Eyâlet-i Anadolu'da vuku bulan mevâd zımnında dürr-i aliyyemden tevârüd eden mübâşir-i Kütahya'da beyhude müks me'kûlât ve meşrûbâtlarını tale ve ahz eylediklerinden gayrı Anadolu eyâletine mahsus Kütahya Sarayı'nın mefrûşâtı mesârifî vâlilerin zahîre bahalarını ve dâireleri için verilen şair ve saman ve hatabı ve zıkr olunan mübâşirlerin ikrâmiyye ve mesârif-i sâiresini ruesâsı yalnız Kütahya kazâsından idâre eylediklerinden fukarâ-yı raiyyet ve sükkân-ı memleket tâbdâr olamayub ğerâkende ve perişan olacakları bedîdâr idiği beyanıyla ol bâbda emr-i şerif adâlet-redifim sudûrunu mukaddemen tevârüd eden i'lâm ve hazrada istid'â ve kuyûda mürâcaat olundukda eyâlet ve elviye mutasarrıfları kendilere tahsîs kılınan hisseden ve havâss-ı muayyenelerine kanâat-i birle mefrûşât ve zahîre baha ve kudûmiyye ve teşrifîyye ve kaftan bahâ ve na'l baha vesâir mutâlebât-ı zulmiye ile her hanginizin dâhil-i hükûmetlerinde olan kasaba ve kurâ ahâlilerine taaddîden mücânebet eylemek üzere def-i mezâlîm zımnında tevârîh-i muhtelifede adâleti mütezammın dîvân-ı hümayunumdan emr-i şerif ısrâr olunmuş olduğu tahrîr ve inbâ olduğuna binâen husûs-ı sâbıkan Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Şerif Mehmed dâme mecdühûye havâle olundukda mübâşirler mâddesinin iktizâ-yı nizâmı başkaca inhâ olunmuş olduğu beyanıyla mefrûşât ve zahîre baha maddesi için mukaddemen sâdır olan emr-i şerif mezkûre mücebince müceddeden emr-i şerif sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak için sene-i mezbûre evâsıt-ı şa'banında emr-i şerif sâdır olmuş idi. El-hâletü hâzihî kazâ- imezbûr muzâfâtından Tavşanlı Nahiyesi ahâlilerinin sūdde-i saâdetime takdîm eyledikleri arzuhallerinde muğâyir-i emr-i âli zahîre baha namıyla taaddîden hâli olmadıkların inhâ ve ol bâbda tekidi hâvî emr-i şerifim sudûrunu istid'â ve dîvân-ı hümayunumda mahfûz kuyud-ı ahkâma mürâcaat olundukda târih-i merkûmda ber vech-i muharrer emr-i şerifim verildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemen sâdır olan emr-i şerifim mücebince amel olunmak fermânım olmağın tekiden ve ihtimâmen işbu emr-i şerifim ısdâr ve ırsâl olunmuşdur. İmdi zamân-ı saâdet iktirân-ı şâhânemde mefrûşât ve zahîre baha ve sâir mutâlebât-ı zulmiye ile fukarâdan bir akçe alındığına rızâ-yı hümayunum olmadığı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lumun oldukda mukaddemen ve hâlen şeref-rîz-i sudûr iden evâmir-i aliyyem muceblerince amel ve hareket-i birle fukarânın mezâlîmiden vikâyelerine dikkat ve muğâyir-i rızâ ve münâfî-i evâmir-i münîfem hâlât ve hareket vukûunu tahrîrden mücânebet olunmak babında. Evâil-i Rebiulevvel 209.

Hüküm 174

Berzenik Kazası Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri dürr-i aliyyeme vürûd etmekle Rumeli Kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühü defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi Receb'inden sen-i mezbûre Zilhicce'sinin on beşinci gününe gelince beş buçuk mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri eğerçi yedi bin dört yüz yirmi dokuz kuruşa bâliğ olub ancak Dinogan karyeleri hissesine isâbet eden altı yüz on bir buçuk kuruş ferdi nihâde ve mâadâ yedi bin iki yüz on yedi buçuk kuruş olmakla iki bin altı yüz elli kuruş menzil masrafı ve yedi yüz seksen kuruş dahi ferserdârı ulûfesi ve yedi yüz elli kuruş dahi beğlik konak icaresi ve bin iki yüz elli kuruş dahi tevârüd iden mübâşirânın me'kûlâtı ve a'yanın ücreti ve dört yüz kuruş akçe güzeştesi ve resm-i kıymet-i askeriyye olarak dört yüz otuz üç kuruş dahi ber mı'tâd-ı kadîm Sarfiye kâdısı ve dört yüz altmış yedi kuruş dahi harc-ı imzâ ve mâadâsı dahi mevâdd-ı müteferrika olub hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığı beyanıyla tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvi emr-i şerifim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın ruhsatı hâvi işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi elhâletü hâzihî meblağ-ı mezbûr tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklili matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbihât mukaddemen sâdır olan emr-i şerifimde derc ve tastîr olunmuş olmağla mücebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhysin ma'lumun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i münifim mücebleriyle amel ve hareket hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecvîz ile mes'ûl ve muâteb olmakdan mücânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden himâyet ve sıyânet olunmak babında. Evâil-i Rebiulevvel 209.

Hüküm 175

Silivri Kazâsı Nâibine hüküm ki

Senki nâib-i mûmâ ileyhysin bu defa dürr-i aliyyeme vârid olan i'lâmında Silivri kazâsı a'yanı bir sene ne mikdar meblağ ile kendisini idâre edebilir ise deftere idhâl olunmaksızın cümle marifetiyle beyanlarında tanzîm ve mikdarı beyanıyla dürr-i aliyyeme inhâ olunmasına irâde-i aliyyem taalluk eylediğine binâen kazâ-i mezbûrda a'yanlık umûrunu ber vech-i sadâkat ru'yet etmek ve bir sene kendisini idâre eylemek üzere a'yan olan kimesneye bin dört yüz kuruş ve adamlarına dahi yüz kuruş ki cem'an bin beş yüz kuruş idhâl-i defter olunmasına ruhsatı hâvî emr-i şerifim sudûrunu tahrîr ve istid'â olunmuş husus-ı mezbûr Rumeli

Kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühûden isti'lâm olundukda meblağ-ı mezkûr zâid olmakla mâhiye yüzer kuruş ve adamlarına dahi altmış kuruş ki bir senede bin iki yüz altmış kuruş kadr-i kâfiye olduğu ve her altı ayda altı yüz otuz kuruş idhâl-i defter olunmasına ruhsatı hâvi emr-i şerifim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh i'lâm etmekle i'lâmı mücebince amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvi emr-i şerifim usdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi umûr-ı vilâyeti ver vech-i sadâkat ru'yet eylemek üzere ... olan bir kimesneye mâhiye yüzer kuruş ve adamlarına dahi altmış kuruş ki min haysü'l-mecmû' bir senede bin iki yüz altmış kuruş verildiği ve kadr-i kifâyede olduğu ve her altı ayda altı yüz otuz kuruş idhâl-i defter olunması lâzım geldiği ve ziyâde bir akçe tevzîne rızâ-yı hümayunum olmadığı ve hılâf-ı emr ve rızâ harekete mütecasir olanlara mültezem-i vehâmet olacağı ma'lûmun oldukda mefhûm-ı emr-i şerifimi iktizâ edenlere ifâde-i birle mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerifimin icrâsına dikkar ve hılâfî hâlâtın hazer ve mücânebet olunmak babında. Evâil-i Rebiulevvel 209.

Sayfa 87/ Hüküm 176

Karamürsel Kazâsı nâibine hüküm ki

Bu defa kazâ-i mezbûrun salyan defteri dürr-i aliyyme vârid olmakla Anadolu cânibinden mütevârid salyan defterleri tanzîmine memur Mustafa Rasim dâme mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun iki yüz sekiz senesi Muharremi guresinden Şevvali gâyetine dek on mâhda vâki olan salyanları yekünü on sekiz bin beş yüz kırk yedi kuruşa bâliğ ve meblağ-ı mezkûmun sekiz bin yüz kırk buçuk kuruşu Kocaeli mutasarrıfı tarafından vâki olan mesârifât olub mâadâ sekiz yüz elli buçuk kuruşun beş bin üç yüz yetmiş kuruşu kabûle şâyân olduğundan tenzil ile her bir mâddenin üzerine iktizâsı şerhle işâret olunarak tanzîm olunduğu ve livâ-i mezbûr mutasarrıfı mesârifî olan sekiz bin yüz kırk buçuk kuruş hâricde kaldığı ve gayr-i ez tenzîlât beş bin yüz altmış iki buçuk kuruşun tevzi ve tahsîl edilmesi iktizâ eylediği ve kazâ-i mezbûrun hâkimi ve a'yan ve vücûh-ı ahâlisi irâde-i aliyym üzere taklîl-i mesârif-i beldeye çalışmayub emr-i münîfime muğâyir eyledikleri üzere mesârif-i kesîra etmeleriyle fukarâyı himâyet ve sıyânetde adem-i ihtimâmları ve idrâra ictisârları zâhir olmakla ba'de ez ân muğâyir-i rızâ teksîr-i mesâriften tehâş ve mücânebet ve ahâli ve raiyyeti himâyet ve sıyânet olunmasını havi emr-i şerifim sudûrunu bâ takrir istid'â ve ifâde etmekden ve isticlâb-ı defâtirden maksûd fukarâ mesârifinin taklili ve hadd-i i'tidâlden ziyâde olunan meblağın istirdâdı irâdesine mebnî olmakdan nâşi Kocaeli Sancağı mutasarrıfı olarak dâhil-i defter olan bu kadar kuruş hadd-i

i'tidâlden bîrun olmakla ve fukarânın mübtelâ-yı hasâr olmalarına rızâ-yı alıyyem olmamakla bir hadd-i muayyene tahsîs ile mâadâsının istirdâdı zımnında bundan sonraca emr-i şerif ısdâr ve irsâli mukarrer ve mâtde-i mezbure eğerçi derdest olub ancak on beş seneden beri huccâcın istikbâl ve teşyi'lerinde Kocaeli mutasarrıfına dair mesârifî ne mikdar akçe verile gelmiştir sıhhat ve hakîkati üzere sicillâtan ihrâc ve serîan dürr-i alıyyeme irsâle mübâderet ve mesârif-i sâireden gayr-ı ez tenzil iktizâ eden meblağ şimdiye dek tahsîl olunmamış olduğu hâlde icab edenlerden tahsîl olunmak fermanım olmağın ruhsatı ve i'lâmı ve tenbihi hâvi işbu emr-i şerifim ısdâr ve sûret-i defter maan tesyîr olunmuştur. İmdi keyfiyet ma'lumunuz oldukda ber minvâl-i meşruh on beşden ber huccacın istikbâl ve teşyi'lerinde Kocaeli mutasarrıfına ve dâiresi mesârifine ne mikdar akçe verilegelmiş sıhhatı üzere sicillâtdan ve serian mikdârını dürr-i alıyyeme tahrîr ve ifâdeye müsâraat ve mesârifât-ı sâireden gayr-ı ez tenzîl iktizâ eden meblağ şimdiye dek tahsîl olunmamış olduğu halde mükerrer ve ziyâde tahsîlinden hazer olunarak icab edenlerden tevzi ve tahsîline mübâderet ve fimâ ba'd fukarânın taklîl-i mesârifine himâyet ve sıyânetleri emrine bezl-i vüs' ve kudret ve hılâf-ı emr ve tenbîhât-ı şâhânem hılâfına irâe-i ruhsat ve tesaddiden ittikâ ve mücânebet olunmak babında. Evâil-i Rebiulevvel 209.

Hüküm 177

Saline Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bu defa kazâ-i mezbûrun salyan defteri dürr-i alıyyeme vârid olmakla Rumeli kazâlarından mütevârid salyan defterleri tanzîmine memur sâbıkan süvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zzîde mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikte kazâ-i mezbûrun iki yüz yedi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı kasıman gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifî on dört bin sekiz yüz seksen dört kuruşa bâliğ olduğu ve bin beş yüz kuruş menzil masrafı ve iki bin dört yüz seksen dört buçuk kuruş dahi Muhâfızî vezirim Abdullah Paşa iclâlehûnün mesârifî ve üç yüz yetmiş iki buçuk kuruş dahi Arslan Paşa'nın mesârifî ve üç bin dört yüz seksen kuruş dahi Derbend Bölükbaşısı ulûfeleri ve bin iki yüz elli kuruş dahi Veliyyullah Beğ ikrâmiyesi ve üç yüz elli dokuz kuruş dahi harc-ı imzâ ve dokuz yüz kuruş dahi harc-ı i'lâmât ve mübâşir ve üç yüz yirmi kuruş dahi Ezdinli Beğ zâde Mehmed Beğ'e hizmet-i mübâşiriyye ve mâadâsı dahi ücret-i a'yâniyye ve mevâdd-ı müteferrika olub eğerçi mevâdd-ı müteferrikalarından hat ve tenzîl kabûl eder mevâd olunmayub müşârun ileyh Abdullah Paşa'nın dört gicede iki bin dört yüz seksen dört kuruş masrafı gâyet zâid ve kalmış olub zira müşârun ileyh kazâ-i sâireden dahi mürur ve tevârüd

iden defterlerden müstebân olmakla o mekûle masraf etmeyeceği nümâyan olub nihâyet iki bin kuruş mahsûb ve mâadâ dört yüz seksen dört buçuk kuruşun ve harc-ı imzâ olarak üç yüz elli kuruş idhâl-i defter olunmuş iken gerek umûr-ı mühimmeye ve gerek Eğriboz mütesellimine verildiği on yedi kıta i'âmâtta sekiz yüz kuruş ve bandur mürâselesi için yüz kuruş ki cem'an dokuz yüz kuruş dahi ikisi muğâyir-i nizâm-ı cedid-i müstahsene olmakla on yedi kıtâ i'lâma ve kethüdâyâ ikramiyye olarak üç yüz elli kuruş kâfi olub üç yüz elli kuruşunu mahsûb mâadâ beş yüz elli kuruşun ve Eğriboz sancağında kalyoncu neferâtının tanzîmi Ezdinli Beğ zâde Mehmed Beğ'e havâle olunub öyle hânedân-ı umûr-ı mühimme –i devlet-i aliyyeme memur oldukda akçe almağa irtikâb etmeyeceği vâzih ve âşikâr olmakla mîr-i mûmâ ileyhe mübâşiriyye namıyla vaz'ı defter eyledikleri üç yüz yirmi kuruş ki cem'an hat ve tenzili iktizâ eden bin üç yüz elli dört buçuk kuruşdan beş yüz elli kuruşunu sen ki nâib-i mûmâ ileyhsin senden ve mâadâsı dahi her kimin zimmetinde ise onlardan alâ eyyi hâl tahsîl ve kazâ-i mezbûrun mesârif-i sahihasına sarf için mahall-i me'mene vaz' ve defter-i ebniyelerine irad kayd olunub fîmâ ba'd fukarâ-yı raiyyet o misili teksîr-i mesârifden himâyet ve sıyânet olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrir ifâde ve istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi tenzîl olunan meblağ her kimin zimmetinde ise alâ eyyi hâl red ve istirdâd ve mahall-i me'mene vaz'-ı birle umûr-ı memleketin mesârif-i sahihasına sarf için gelecek rûz-ı kasım defterine irad kayd olunması lazım geldiği ve fukarâ mesârifinin taklili matlûb olduğu ve bu babda vasâyâ ve tenbihât mukaddemen sâdır olan emr-i şerifimde derc ve tastîr olunmuş olmağla mûcebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i münifim mûcebleriyle amel ve hareket hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile mes'ûl ve muâteb olmakdan mucânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden himâyet ve sıyânet olunmak babında. Evâil-i Rebiulevvel 209.

Sayfa 88/ Hüküm 178

Nevâhi-i Yanbolu Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bu defa kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri dürr-i aliyyeme vârid olmakla Rumeli kazâlarından mütevârid tevziât defterlerini tanzîme memur sâbikan suvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zâde mecdühû defter-i mezkûra imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi Rebiulâhîrinin üçüncü gününden sene-i mezbûre Şevvali'nin evâsıtına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri eğerçi yedi bin beş yüz dört kuruşa bâliğ olub ancak mukaddemen a'yân-ı memlekete sermâye olarak verilen

bin sekiz yüz ve mukaddemen vârid olan defterde hat ve tenzîl olunan altı yüz elli kuruş ki cem'an iki bin dört yüz elli kuruş mesârif-i emzkûreden ferd-i nihâde ve mâadâ mesârifleri beş bin elli dört kuruş kalmakla mesârifât-ı mezkûrenin iki yüz altmış beş buçuk kuruşu bâ fermân-ı âli Kafa menziline verdikleri imdâdiye ve sekiz yüz kırk yedi buçuk kuruş dahi dağlı eşkıyası mesârifî ve sekban ve büyükbaş ulûfeleri ve bin dört yüz otuz sekiz kuruş dahi Rusya elçisinin me'kûlâtı ve beygir ve çevgar ücretleri ve yüz yirmi kuruş tahsildâriyye ve dört yüz elli kuruş dahi tahsîs olunan ücret-i a'yâniyye ve yüz yirmi beş kuruş harc-ı imzâ ve bin yüz bir kuruş dahi tahsîs olunan ücret-i a'yân-ı memlekete sermâye ve mâadâsı dahi tevârüd eden mübâşirânın mübâşiriyye ve kahve ve me'kûlatları mesârifinden ibâret olub hat ve tenzîl kabul eder mevâd olmadığı ve a'yân-ı memlekete sermâye olarak vaz'ı defter olunan mârru'z-zikir bin yüz bir kuruş gelecek rûz-ı kasım defterine îrâd kayd olunmak üzere tevzi ve tahsillerine ruhsatı hâvi emr-i şerifim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrir ifâde ve istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu gayr-i ez tenzîl mebâliğ-i mezbûre el-hâletü hâzihî tevzi' ve tahsîl olunmuş ise bir akçe ziyâde mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline müsâade olunduğu ve a'yân-ı memlekete sermâye olarak vaz'-ı defter olunan sâlifü'z-zikr bin yüz kuruş gelecek rûz-ı kasım defterine îrâd kayd olunması lazım geldiği ma'lûmun oldukda bu bâbda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i şerifem mûcebince amel ve hareket ve fîmâ ba'd kesret-i mesâriften fukarâ sıyânet ve himâye ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket etmekten ve ettirmekten mücânebet eylemen babında. Evâil-i Rebiulevvel 209.

Hüküm 179

Çâki Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesine mahsube bir senelik mesârifî sekiz bin kuruşa bâliğ olduğunu mübeyyin mukaddemce bir kıta salyân defteri vârid olduğuna ve meblağ-ı mezbûrun bin dört yüz seksen dört kuruş tenzîl olunduğunu hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûnumdan olub Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Mustafa Rasim dâme mecdühû bâ takrir ifâde eylediğine binâen gayr-ı ez tenzîl altı bin beş yüz on altı kuruşun tevziine ruhsatı ve tenbihi hâvi emr-i şerifim ısdâr ve munzam-ı sûret-i defter maan

irsâl olunmuşdur. İmdi, ancak defter-i mezkûrda kazâ-i mezbûrdan mübâyaası mu'tâd olan zift ve katran için bin beş yüz kuruş ve kezâlik olarak altı yüz altmış sekiz kuruş kalmış olduğu muharrer olmakdan nâşi lede't-taharrî geçen sene donanmâ-yı hümâyûn kalyonları için Kazdağı ve havâlisinden beher kantarı maa' nev' ve topu baha birer kuruştan beher sene mübâyaası mu'tad olan altı bin kantar zift ve kantardan Hâki kazâsı ve ahâlilerinin hissesine isâbet eden sekiz yüz elli yedi kantar zift ve katranı aynen edâ edemediklerinden bin dört yüz elli kuruş bedelini mübâyacı olanlara teslim etmek âdetleri olduğu ve Gelibolu Baruthanesi Ocaklığı mizanından ber müceb-i emr ve defter ber mu'tad bedeli olarak dört yüz otuz sekiz kuruş tahsîl olduğu tashîh ve tahkîk olunmakla bu sûretde zift ve katran bedeli mu'tâddan elli kuruş ziyâde tevzi olunmuş olduğu beyanıyla bâlâda mezkûr tevzîi fermân olunan meblağın ve tesyir kılınan munzam sûret-i defterin topundan sâlifü'z-zikr elli kuruş ferd-i nihâde ve elli kuruş noksan tevzi olunmak için emr-i şerîfîm sudûrunu mûmâ ileyh i'lâme etmekle vech-i meşrûh üzere amel etmek fermanım olmağın imdi zift ve katran bedelinden sâbıkına kıyas elli kuruş ziyâde idhâl-i defter olunmakdan nâşi ziyâde tevzi' ve tahsîline rızâ-yı alıyyem olmadığı ve ziyâdenin tenzili iktizâ eylediği ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer mukaddemce sâdır olan fermân ve maan irsâl olunan munzam defterin topundan mârru'z-zikr elli kuruş dahi ferd-i nihâde olunarak ve ziyâde bir akçe tevzi ve tahsîl olunmamak babında. Evâil-i Rebiulevvel 209.

Sayfa 89/ Hüküm 180

Çorum Kâdısına hüküm ki

Memâlik-i mahrûsemde kâin kazâ ve kurâ ahâlilerine seferler takrîbiyle ismi ve mahalli nâ ma'lûm olarak mebâliğ-i vâfire tevzi olduğundan bilcümle ahâli-i fukarâ mübtelâ-yı envâ-ı hasâret oldukları cihetten fimâ ba'd her bir kazâda olunan mesârif beher altı ayda bir tevzi olunub ismi ve mahalli tasrîhiyle tevzi defterlerinin dürr-i alıyyeme irsâli babında bundan akdem Anadolu ve Rumeli câniblerinden taraf taraf evâmir-i şerîfem neşriyle cümleye tenbih ve tekid olunmuş iken Çorum Kazâsı a'yanı Seyyid Ebubekir nâm kimesne hâkim-i belde ve mahkeme kâtibi Seydi Ali dimekle ... ittifâk ve diledikleri gibi defter tertîb ve fukarâdan ez'âf-ı muzâafe tevzi ve cebran tahsîle ictisâr eyledikler ive beher altı ayda bir defa salyan defterlerini ber müceb-i emr-i âlî göndermek lâzıme iken şimdiye dek göndermemeleri a'yân-ı merkûmun ve hâkim-i beldenin beher hâl fukarâdan kendi nefisleri için mebâliğ-i külliye tevzi' ve tahsîl etmiş oldukları îmâ ve iş'âr eder hâlâtdan olduğu zâhir olmakdan nâşi kazâ-i mezbûrun üç seneden beru vâki olan tevzîât ve mahsûlâtı muhâsebatı ma'rifet-i

şer'le ru'yet ve sicill-i mahfûzdan defter-i sıhhat .. ihrâc ve dürr-i aliyyme göndermeğe müsâraat ve bundan böyle verilen nizâm ve tenbîhât-ı şâhânem üzere senede iki defa tevzi' defterini tesyîre mübâderet olunub muğâyir-i emr-i âlî göndermekte tehir olunur ise hâkim ve a'yân-ı belde suâl ve muâteb olunacakları tenbîhâtını hâvî emr-i şerifim sudûru bâ takrir istid'â olunmakla vech-i meşruh üzere amel ve hareket olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi mukaddemen neşr-i evâmîr ile isticlâb-ı defâtirden maksud fukarânın kesret-i mesâriften sıyânetleri ve hılâf-ı tenbih cebran alınan meblağın istirdâdî irâdesine mebnî idiği ve kazâ-i mezbûrun beher altı ayda bir kere salyan defteri darsââdetime irsâl olunmak şurût-ı nizâm-ı müstehsaneden iken kazâ-i mezbûrun henüz tevzîine dâir defter vürûd etmediği a'yân-ı merkûmun töhmet ve teaddîsini iş'âr eder hâlâtdan olub irâde-i şâhânemin icrâsı zımnında kazâ-i mezbûrun üç senelik tevzîât defterinin dürr-i aliyyme celbi ve bundan böyle dahi beher altı ayda bir defa tevzi defterinin sıhhati üzere gönderilmesi matlûb-ı şâhânem olduğu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer kazâ-i mezbûrun üç senelik tevzîât-ı sahîhas defterini dürr-i aliyyme irsâle müsâraat ve bundan sonra dahi beher altı ayda bir defa salyân defterini beher hâl dürr-i aliyyme irsâle mübâderet eyleyesiz. Şöyle ki bu husus mukaddem ve muahhar ve bâhusus işbu emr-i şerifimle tenbih olunmuş iken gerek üç senelik tevzîât defterini serian dürr-i aliyyme göndermek ve gerek ba'de ez în beher altı ayda bir defa vâki olan salyân defterini irsâle betâet ve rehâvet demek veyahud tevzi' defterinden bir maddenin ihrâc ve ilâvesini tecviz etmek ihtimâli olur ise sen ve a'yân-ı belde bu bâbda mes'ûl ve muâteb ve te'dîb kılınacağınız bî iştibâhdır. Ona göre amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve tenbîhât-ı şâhânem harekâtdan mücânebet eylemen babında. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209

Hüküm 181

Gelibolu Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta tevzi defteri dürr-i aliyyme vârid olmakla Rumeli kazâlarından mütevârid tevzîât defterleri tanzîmine memur sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından sene-i mezbûre rûz-ı hıdırına gelince altı mâh müddette vâki' kâffe-i mesârifleri on bin beş yüz seksen buçuk kuruşa bâliğ olub mesârifât-ı

mezkûrenin bâ fermân-ı âlî kalyoncu neferâtı ve ağa ve alemdâr mesârifî ve iki bin kuruşu dahi menzil mesârifî ve dört bin yüz yetmiş iki kuruşa dahi dağlı eşkıyası mesârifî ve yedi yüz elli kuruşa tahsîs olunan ücret-i a'ÿâniyye ve iki yüz elli iki buçuk kuruşa dahi harc-ı imzâ ve mâadâsı dahi tevârüd eden mübâşirânın mübâşiriyye ve me'kûlât ve meşrûbâtları mesâriflerinden ibâret olub hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığı beyânıyla tenzîl ve tahsîline ruhsatı hâvi emr-i şerifim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın ruhsatı hâvi işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi elhâletü hâzihî meblağ-ı mezbûr tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbihât mukaddemen sâdır olan emr-i şerifimde derc ve tastîr olunmuş olmağla mücebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lumun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i münifim mücepleriyle amel ve hareket hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile mes'ûl ve muâteb olmakdan mücânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden himâyet ve sıyânet olunmak babında. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Sayfa 90/ Hüküm 182

İnecik Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bir kıta salyan defteri dürr-i aliyyeme vürud etmekle Rumeli kazâlarından mütevârid tevzîât defterleri tanzîmine memur sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde İnecik kazâsının bin iki yüz yesi senesi rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı hızırına gelince on iki mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri eğerçi beş bin iki yüz elli kuruşa bâliğ olub ancak mukaddem vârid olan defterlerinde akçe güzeştesi nâmıyla vaz' eyledikleri meblağdan üç yüz kuruş hat ve tenzîl olunan üç yüz kuruş ferd-i nihâde olundukda mâadâ mesârifleri dört bin dokuz yüz elli kuruş hadd-i i'tidâlde olub hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığı beyânıyla tenzîl ve tahsîline ruhsatı hâvi emr-i şerifim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın ruhsatı hâvi işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi elhâletü hâzihî meblağ-ı mezbûr tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbihât mukaddemen sâdır olan emr-i şerifimde derc ve tastîr olunmuş olmağla mücebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lumun oldukda mukaddemen ve hâlen

sâdır olan emr-i münifim mücepleriyle amel ve hareket hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile mes'ûl ve muâteb olmakdan mücânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden himâyet ve sıyânet olunmak babında. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Hüküm 183

Cisr-i Ergene Kazâsı Nâibine hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa dürr-i aliyyeme vârid olan bir kıt'a i'lâmında Cisr-i Ergene kazâsı ez kadîm makrûzü'l-kalem ve maktu'ü'l-kadem mümekkilü'l-vücûh serpiş olub âharın aslâ ve kat'â dahl ve taarruzu icab etmediği bir müddetden beru üzerine Postacıbaşısının bir kıt'a teftiş buyruldusuyla karıştıran ustası biran ve cûyân ağılları teftiş diyerek senede iki def'a kazâ-i mezbûre varub beleğan mâ beleğa hizmet-i muvakkatten sonra kâni olmayub yine otuz kırk postati ile kazaları köşt ve her bir karyeden cebran ve kahran yirmişer otuzar kuruş ahz eylediklerinden gayrı yem ve yiyecek mütâlebesiyle dahl-i fukarâ-yı raiyyet ettikleri cevır ve cefâ hadden bî kıyâs olduğu ve bu sene-i mübâreke bîrûn-ı teftiş olarak sâbıkı vech-i üzere karıştıran ustası tarafından İncebölükbaşı kazâ-i mezbûre varub buyruldusunu kırâat ettirmeksizin yirmi otuz nefer postati ile kurâlarında küşt-i güzâr ve kemâl-i tazyîk ve tekdirlerine fukarâ tâbdâr olamadıkları bundan akdem lede'l-inhâ Edirne Ocağı tarafından Laste ve bölükbaşı ve neferât-ı sairenin kazâ-i mezkûr kurâlarından zulmen ahz eyledikleri meblağı ba'de't-tesviye ashâbına red ve teslimi bâbında bundan akdemce sâdır olan emr-i âli mücebince aldığı meblağı lede'l-mütâlebe senede iki defa kazâların teftiş karıştıran ustası postacı başıdan beş kise akçeye tevzi edegelmekle ana binâen el-yevm ve şimdiye kadar aldığı iki yüz altmış iki buçuk kuruş olub talep oldukda vermekten imtina etmekle meblağ-ı mezbûrun reddi ve fimâ ba'd karıştıran ustaları teftişinden men' ve def'i babında bir kıta emr-i şerifim sudûrunu ahâli-i kazâ ve reâyâ ve bi'l-istirhâm eyledikleri derc ve tahrîr ve bir kıta mumzî defter dahi tesyîr edilmiş ve husûs-ı mezbûr Rumeli kazalarından mütevârid tevzîât defterleri tenzîmine memur sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühûden isti'lâm olundukda karıştıran ustası makarr-ı hükûmet olan her br kaza başı mahalline varub birkaç köyde ikâmet ve yem ve yiyecekleri ve aldığı hizmet ve beleğan mâ beleğa defter idhâl olduğu vârid olan tevzîât defterlerinde muharrer olub usta-i merkûm ile bölükbaşları kazâbaşında aldıkları akçelerden başka her bir kazâda vâki' kurâlarda dahi küştü güzâr ve birkaç kat dahi fukarâdan yem ve yiyecek akçe ahz ve hatta kurâlardan aldığı akçeyi yiyecekleri deftere idhâk olunmayub fukarâ-yı raiyyet gerek tevzîâtdan hisselerine isâbet eden akçeyi alalar gerek deftersiz verdikleri akçe ve sarf eyledikleri yem ve yiyecek bahaları katı

vâfir olduğu erbâb-ı vukuf dahi ihbar eylediği beyanıyla usta-i merkûm tarafından mürsel bölükbaşı mûmâ ileyh alub ve ikrar eylediği iki yüz altmış iki buçuk kuruşun ashâbına reddi ve bilâ emr-i âli küşt ve güzârlarının men ve def’i babında emr-i münif sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde ve istid’â etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmakla imdi eyyâm-ı muaddelet irtisâm-ı pâdişâhânemde ahâli ve reâyâyâ ve sâir birkaç vecihle zulm ve teaddî olunduğuna ve bi-gayr-i hak akçeleri alındığına bir vecihle rızâ-yı aliyyem olmadığı ve ol vecihle hılâf-ı rızâ ve muğâyir-i şerîat-ı ğarrâ vâki’ olan zulm ve teaddinin ba’de’l-yevm men’ ve def’ ve usta-i merkûmun bi-gayr-i hak fukarâdan alub ikrarlarıyla sübut-yafte olan meblağ-ı mezkûrun tahsîl ve ashâbına red ve fukarânın himâyet ve sıyâneti matlûb ve mültezem olduğu ma’lûmun oldukda ber minvâl muharrer ustâ-i merkûmun ikrârıyla zâhir olan meblağ-ı mezkûru tamamen tahsîl ve istirdâd ve ashâbına red ve teslim ve bilâ fermân kazânız kurâsında küşt ve güzardan men’a mübâderet-i birle fukarâ ve sekene-i kurâ mezâlimden vikâyet ve iğmâzdan mübâadet olunmak babında. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Sayfa 91/ Hüküm 184

Zağra-i Atfık Kâdisına hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun budefa bir kıt’a salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan olub Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mustafa zîde mecdühû nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından sene-i mezbûre rûz-ı hızırına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifi yirmi sekiz bin dokuz yüz yirmi sekiz kuruşa bâliğ olduğu ve mukaddemen vârid olan defterden tenzîl olunan harc-ı i’lâm yedi yüz elli ve sâbık a’yânın nefiy ve ıtlâkı için vaz-ı defter eyledikleri bin üç yüz elli ve akçe nühâsından bin üç yüz elli ve Rumeli cânibine verilen zahîre bedelinden sekiz yüz seksen ve ücret-i a’yâniyyeden bin beş yüz kuruş ki cem’an beş bin sekiz yüz otuz kuruş ferd-i nihâde olunduğu ve mâadâ tevzîi iktizâ eden yirmi üç bin doksan sekiz kuruş kaldığı ve ekseri dağlı eşkiyası ve eşkıyâ-yı merkûme üzerine memurların mesârifinden ibâret olub mesârif-i mezkûre dahi mesârif-i mukarrereden olmayub mevâdd-ı müteferrikaları dahi hadd-i i’tidâlde olub hat ve tenzil kabûl eder mevâddı olmadığı beyânıyla tenzîl ve tahsîline ruhsatı hâvi emr-i şerifim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın ruhsatı hâvi işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi elhâletü hâzihî meblağ-ı mezbûr tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklili matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbihât mukaddemen sâdir

olan emr-i şerifimde derc ve tastîr olunmuş olmağla mûcebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lumun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i münifim mûcebleriyle amel ve hareket hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile mes'ûl ve muâteb olmakdan mûcânebet ve fukarâ teksîr-i mesârifden himâyet ve sıyânet olunmak babında. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Hüküm 185

Kermastı Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun öteden beri mecmûu vilâyet mesârif-i bazı senede on bir ve bazen ziyâdece on iki kiseye bâliğ ve ol vechile tevzi ve tahsîl oluna gelmiş iken iki yüz dört senesinden sekiz senesine gelince a'yan ve voyvoda olan Süleyman Beğ nâm kimesnenin ahâlden bazıları tarafgîri olup ... sebebiyle sinîn-i sâbıkanın beş katı ve iki yüz altı senesinde yetmiş iki ve yedi senesinde doksan beş kise mesârif nâmıyla reâyâyâ tevzi' ve cebran müttehidleriyle tahsîl ve ahz ve kabz eylediği sicilde mukayyed olduğu ve bu gûne zulm ve teaddîlerinde reâyâ fukarâsı fersûde tâkat olup perişan hallerine bâdi ve kemâl-i havflarından nâşi hallerini ifâde ve inhâya adem-i kudretleri bedîhî olduğu resîde-i sâmia-i şâhânem olup vedîa-i Cenâb-ı İzzet olan fukarâ-yı raiyyet haklarında derkâr olan merhmet ve işfâk-ı pîr-i şâhânem muktezâsınca mesarîf-i ma'ûmeden fazla a'yan tâifesinin kendi nefisleri için reâyâdan cebran tahsîl ve ekl ve vel' eyledikleri mebâliğin istirdâdıyla icrâ-yı hak olunmak hususuna irâde-i aliyem taalluk eylediği beyânıyla sâbıkû'z-zikr dört senede a'yân-ı merkum zamanında olan mesârif-i sicilde mukayyed olduğu üzere sinîn-i sâbıkanın mesârif-iyle tatbik olunarak mesârif-i ma'lûm üzere fazla tevzi ve tahsîl olunan mebâliğ ve akçenin hesâbı bir sadâkatkâr mübâşir marifeti ve marifet-i şer'le ru'yet ve a'yân-ı merkûm zimmetinde her ne mikdar hakları şer'an sâbit ve zâhir olur ise ma'rifet-i şer' ve mübâşir ma'rifeti ile tahsîl ve ashâbına red ve teslim olunmak babında emr-i şerfîm sudûrunu Anadolu cânibinden tevârüd eden defâtir tanzîmine memur ricâl-i devlet-i aliyemden Mustafa Râsim dâme mecdühû bâ takrir istid'â etmekle mübâşir ma'rifetiyle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin marifetin ve mübâşir-i mûmâ ileyh marifetiyle mezbûru huzûr-ı şer'a ihzâr ve iddiâ-yı hukûk edenler ile terâfû'î şer' ve hesapların kemâl-i hakikat vechile ru'yet ve zimmetinde sâbit ve mütehakkak olan hukûk-ı fukarâ mübâşir-i mûmâ ileyh marifetiyle tamamen ve kâmilten tahsîl ve ashâbına istirdâd-ı birle taraf-ı şâhânem için isticlâb-ı daavât-ı fukarâyâ ihtimâm ve hılâfî hareket ile ibtâl-i hak ve gadri mûcib hareketden ittikâ-i tâm olunmak babında. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209

Hüküm 186

Göğercinlik Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıt'a salyân defteri dürr-i aliyyeme vürûd etmekle Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur ricâl-i devlet-i aliyyemden Mustafa Rasim dâme mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun iki yüz sekiz senesi Muharreminden dokuz senesi muharremi evâsıtına gelince bir senelik vâki olan müfredâtının topu beş bin beş yüz elli dört kuruşa vâliğ ve istiksâr olunan mâddelerden bin üç yüz doksan altı kuruş tenzil-i birle mâddeleri ikballerine iktizâları şerhle işâret olunub defter tebyîz olunduğunu beyan-ı birle gayr-ı ez tenzil dört bin yüz elli kuruşunun tevzi ve tahsiline ruhsatı hâvi ba'de ez ân kazâ-i mezbûrun vâki olacak mesârifî işbu mikdârdan dahi dûn olarak ru'yet ve idâresine ale'l-ittifâk ihtimâm-ı tâm olunmasını muhtevi emr-i şerifim sudurunu mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerifim ısdâr ve tanzîm-i sûret defteriyle irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli matlûb idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lumun oldukda ber minvâl-i muharrer gayr-ı ez tenzil meblağ bâki henüz tevzi ve tahsîl olunmamış ise ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak iktizâ edenlerden tahsiline mübâderet üzere kazâ-i merkûmun vâki olan mesârifî işbu mikdardan dahi dûn olarak ru'yet ve idâresine ale'l-ittifâk ihtimam ve dikkat ve fukarâyı teksîr-i mesâri mesârifden himâyet ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlâtdan ittikâ ve mücânebet olunmak babında. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Sayfa 92/ Hüküm 187

Labseki Nâibine hüküm ki

Memâlik-i mahrûsemde kâin kazâların tevzîâtı senede iki defaya tahsîs kılınmak ve ne mahalle ve ne mikdar verildiği bilinmek ve hâric ez had ve insâf meblağ tanzîm ve istirdâd olunmak imdi beher altı ayda yani rûz-ı kasımdan rûz-ı hıdırâ vır rûz-ı hıdırâdan rûz kasıma gelince tevzi defterinin sûreti dersââdetime gönderilmek husûsunu bundan akdem neşr-i evâmîr-i aliyyemle cümleye tenbih ve tekid olunmuş iken el-hâletü hâzihî sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin bu defa dürr-i aliyyeme vürûd eden i'lâmında Labseki kazâsında bir müddetten beru a'yanlık iddiâsında olan Çar Taflî Ali Reis dimekle arîf kimesne zalemeden olduğuna binâen iki yüz sekiz senesi mâh-ı Ramazân-ı Şerîfinden mâh-ı Zilhicce'ye gelince kalyoncu neferâtı bahanesiyle bir defa altı bin beş yüz ve bir defa dahi dağlı eşkıyâsına memuruma diyerek sekiz dokuz bin kuruş ve bir defa dahi mesârifât-ı belde deyu on üç bin

yedi yüz kuruş bilâ mürâsele-i şerîyye ve bila defter hod be-hod ve fukarâya tevzi ve ceran tahsîl eylediği derc ve iş'âr olunmuş tahkîk-i mâdde zımnında mesârif-i defterinin darsaâdetime irsâli fermanım olmağın tenbîhen işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin fukarâ kesret-i mesâriften sıyânet ve mesârifinin taklîli ile istirâhatleri istihsâl olunmak ve aralıkda tevzi defteri yazılmamak ve dürr-i alıyyeme başkası gönderilüb mahallinde başkasıyla tevzi olunmak mültezem olduğu ve mahall-i sarfı meçhul masraf namıyla bir akçe tahrîr ve tevziine rızâ-yı hümâyûnuna ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh tahkîk-ı mâdde zımnında kazâ-i mezbûrun salyân defterinin bilâ tehir darsaâdetime ba's ve tesyîrlerine ihtimâm ve dikkat ve tehir ve tevkîften ve ziyâde ve noksan tahririnden hazer ve mücânebet olunmak babında. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Hüküm 188

Çorum Kâdısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûrda sâkin Ali Vasli ve fukarâ ve zuafâ ve reâyâ ve berâyânın üzerlerine evâmîr-i alıyye ile vâride olan tekâlîfî emr-i defter mücebince cem'ine memura edâyâ razılar iken içlerinden bazıları bâ evâmîr-i alıyye vâride olan tekâlîften hisselerine isâbet edeni vermemek için bizler bekçi ve serdandanız deyu hılâf-ı kanun hissenin bazılarının seferler takribiyle edâdan imtinâ' eylediklerinden mâadâ kendilerinin bazı münâzaaları vukûunda gerek dürr-i alıyyemden ve gerek Sivas vâlîleri vesâir mahallerden vürûd eden mübâşîrânın me'kûlât ve meşrûbâtları ve hizmet-i mübâşîriyyeleri vsâir cizyelerini dahi ahâli-i fukarâya çekdirdiklerinden başka celb-i emvâl ve idrâr kastıyla mutasarrıfına ve mütesellimine kimisi ve ve tüfenkçi başılık ve kimisi âhar kevne hizmet ile intisâb ve müsevvidât ile ahâli-i fukarâyı tecrimve takdih ve zulm ve taaddîlerinin nihâyeti olmayub fukarâ ve zuafâ vâle ve hayrân ken bu esnâda kazâ-i mezbûrda bi-hikmetillâhî Teâlâ vuku' bulan zelzele-i azîmeye binâen sekene miknet ve fukarâ-ı raiyyet perişan ârız olmakdan nâşi bundan böyle dahi yeniçerilik dahi bekçilik iddiâsıyla hisse-i tekâlîflein ahâli ile maan vermemek ve cerimelerini yine fukarâya geçdirmek ve ilâvât ile tecrim ettirmek ihtimalleri olur ise fukarânın bir vecihle hâl ve tahammülleri olmadığı ve vücûh-ı şâyân-ı inâyet ve sezâvâr-ı merhamet oldukları beyanıyla fîmâ ba'd tâife-i mezkûre arz ve edebleriyle olub hâl ve tahammüllerine göre hisse-i tekâlîflerine emr ve defter mücebince ahâli-i fukarâ ile maan cem'ine memura edâ eylemek ve kendilere dâir gelen mübâşîrlerin me'kûlât ve malzeme-i sâirelerin fukarâya çekdirmemek ve sancak mutasarrıfları ve mütesellimlere intisâb ile bi-gayr-i hak müeddât ile fukarâyı tecrîm eylememek üzere merifet-i şer'le muhkem tenbih ve tekid ve bundan böyle dahi içlerinden

memnu' ve mütenebbih olmayan her kim olur ise tedib e guşmallerine intizâr olunacağı fahi guş-ı hûşlarına ittikâ ve men ve ... hususuna i'tinâ olundukça emr-i şerifim sudûru bâ takrir istid'â oolunmakla vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak fermânım olmağın tenbihen ve ifhâmen işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi zamân-ı muaddelet iktirân-ı pâdişâhânemde ahâli ve reâyâyâ vesâir bir ferde miktâr-ı zerre zulm ve teaddî olunduğuna kat'an rızâ-yı dâverânem olmadığı ve vücûh-ı mezâlim ve taaddiyâtta himâyet ve sıyânetleriyle anûde-i ... emn veistirâhatleri matlub ve murâd-ı pâdişâhânem olduğu ve binâen aleyh kazâ-i mezbur toprağında tekâlif alınmak icab eder umûrun ve arâziye mutasarrıf olanlar her kim olur ise olsun evâmîr-i şerife ile vâride olan tekâliften hâl ve tahammüllerine göre hisse-i tekâlifleri edâ ettirilmek ve bu bahane ile hılâf-ı rızâ ve muğâyir-i kanunı kadîm tekâlif-i şâkke mutâlebesiyle bir ferde teaddî ve rencîde ettirilmemek mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber vech-i muharrer kazâ-i mezbûre bâ evâmîr-i aliyye vâride olan tekâliften herkesin hâl ve tahammüllerine göre hisselerine isâbet edeni ahâli-i kazâ ile maan cem'ine memura edâ eylemek ve ba'de'l-yevm bekçilik iddiâsıyla hisse-i tekâliflerin edâsında muhâlefet etmemek ve kendilerinin münâzaa için tevârüd eden mübâşirânın me'kûlât ve meşrûbâtların ve hizmet-i mübâşiriyyeleri ahâli-i fukarâyâ çektirmemek ve livâ mutasarrıfına isnâd ile bi-gayr-i hak fukarâyı sevdâre ile tecrih eylememek üzere marifet-i şer'le cümleye tenbih ve tekide mübâderet ve eğer bundan sonra dahi içlerinden muğâyir-i emr-i âli hareket ve memnû' ve mütenebbih olmayıb kemâ kân hareketlerinde ısrâr ve fukarâyı rızâ-yı şâhânemin hılâfı ıdrâr ederi olur ise te'dîb ve guşmâllerine zâbitleri marifetiyle izar kılınacağını gereği gibi guş-ı hûşlarına ifa ve men' ve tahzîrleri hısısına sa'y olunarak himâyet-i ahâli ve raiyyet ve amâri-i memlekete bezl-i miknet ve iğmâzdan ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlâta irâe-i ruhsattan ittikâ ve mücânebet olunmak babında. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Sayfa 93/ Hüküm 189

Dergâh-ı Muallâm Kapıcıbaşlarından Sivas Mütesellimi [boşluk] dâme mecdühû ve Sivas Kazâsı nâibine hüküm ki

Bu defa kazâ-i mezbûrun bir kıta salyân defteri dürr-i aliyyeme vârid olmakla Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur ricâl-i devlet-i aliyyemden Mustafa Râsim dâme mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde iki yüz sekiz senesi Muharreminin yirmi beşinci gününden dokuz senesi Muharreminin ın ikinci gününe gelince

kazâ-i mezbûrun bir senelik mesârîfî ber mûceb-i müfredât elli yedi bin üç yüz yetmiş altı buçuk kuruşa bâliğ olduğu ve meblağ-ı mezbûrun on bin kuruş salyân-ı atikden baki deyn ve yirmi bin beş yüz kuruş sekiz senesine mahsûben menzil mesârîfî ve menzil imdâdiyesi namıyla ve on iki bin üç yüz altmış kuruş mevâdd-ı muayyene zımnında masraf deyu yazılan mebâliğin yarım nısfî olarak merâsıma bi-aslihî terkîm olunub kûsûr on dört bin beş yüz on altı kuruş yalnız hademât-ı mübâşirân zımnında olmak ve bundan mâadâ salyân-ı atîkten bâki deyu sâbık olan on bin kuruş defterin evvel esâmisine zapt ve terkîm etmişiken zîr-i defterde sekiz senesinde tevzi olunan salyâne-i atîkten mümteniü'l-husûl nâmıyla dokuz bin yedi yüz bu kadar kuruş tekrar zam ve idhâl olunmuş olmak iktizâ ettiği defter-i mezkûrden müstebân olmakla kazâ-i mezbûrun sene-i sâbıkada tevârüd eden yetmiş iki bin yetmiş sekiz kuruşluk salyân defterinde gerek menzil mesârîfî ve gerek birkaç maddenin müfredâtı zikr ve bayan olunmadan mübhemmen terkîm olunmuş olduğuna binâen mesârîfât-ı merkûme kangî tarihten kangî tarihe dek harc olunmuşdur kimlerin marifet ve nezâretleriyle verilmiştir ve Paşasarayı vakfinâkların ta'mîrât ve tecdîdât mefrûşâtı mesârîfleri ne mekûle ve ne cinstir ve hâlen mevcut mudur ve ve menzilci muhâsebesi ne gune olmuşdur ve mübâşirler kimlerdir ve ne madde ile memur olmuşlar izah vechile ale'l-infirâr defter olunub defter sıhhet eser Dersâdetime serian irsâle ikdâm ve dikkat ve mübhem ve meşkûk mÂdde tahrîrinden mübâadet olunmak babında sekiz senesi evâsıt-ı Rebiulevvelinde Sivas Valisinin sâbık ve lâhıkına ve Sivas kazâsına hitâben başka başka evâmîr-i şerife ısdâr ve defter-i mübhemin birer kıt'a sureti ihrâc ve tisyâr olunmuş olduğu dahi kuyûdâtdan müstebân olmakla emr-i münifim mantûku üzere sene-i sâbık salyân defterinin sıhhat üzere müfredâtı derbâr-ı saltanat-ı seniyyeme irsâli vâcib ve mütehattem iken henüz defter-i mezbûr tevârüd etmediğinden mâadâ işbu senenin defteri olarak tevârüd eden defterde bâlâda mestur olduğu vechile tahrîr bulunan mevâddan menzil maddesi niye mübhem ve müşevveş ve deyn-i atîk maddesinin fehmi nâ kâbil ve birkaç madde mesârîf için tahrir olunan mebâliğ-i atîkten yazılan mürâbaha asl-ı mesrafa yazdıkları akçenin tamam-ı nısfı mikdârı fahiş ve müğâyir-i emr-i âli olduğundan başka işbu defter-i mezkûrunuz mürâbaha ve deyn-i atîk ve hizmet-i mübâşiriyye ve harc-ı i'lâm ve menzil mesârîfinden ibâret ve kabul ve i'tibâre nâ şâyeste bir defter olub kazâ-i mezbûrun mesârîfî yalnız bu terkîm olunan dört beş maddeden ibâre olmayub beher hâl vilâyet mesârîfî namıyla dahi maslafları var idiği bedihi ve vilâyet mesarîfî için dahi hılaf-ı emr-i âli başka defter tertib ve tevzi ettikleri ve idecekleri zâhir ve âşikâr olduğu ve eğerçi işbu muhtel ve mağşûş ve müğâyir-i irâde-i aliyem tertib ve irsâl olunan sekiz senesi salyan defterinin toplu elli yedi bin üç yüz yetmiş altı buçuk kuruş olub anacak tevzi eyledikleri salyânları doksan iki bin beş yüz kuruş idiği istimâ olmakla bu sûretde sene-i

sâbık defterinin adem-i tevârüdü ve işbu sene defterinin dahi tafsîl-i mezkûr üzere şâyân-ı ihtiyâr olmadığı hasebiyle kazâ-i merkûmun iki senelik mesârifinin adem-i ma'lûmünü ve hılâf-ı rızâ ve muğâyir-i emr-i âli bu mekûle hareketin vukûu bâis-i şükûk ve mûceb-i sû-i zan olduğundan nâşi husûs-ı merkûmun hakikat sıhhati zâhire ihracı ancak kazâ-i mezbûrun sicilli ile mesârif-i merkûmeyi ru'yet üzere ve kâtib-i vilâyet Seyyid Hacı Mustafa nâm kimsenin binefsihî dersaâdetime gelüp her bir madde bu tarafta kendiden sûâl ve tahkîk ve sicilde mukayyedine tatbik ile sıhhat ve hakikati zâhire ihracına ve defter-i merkûmun ol vakitde tanzim ve temyizi kâbil ve mümkün olacağı beyânıyla fukarâ-yı raiyyeti ızrardan himâyet ve sıyânet ve bir mâdde mübhem ve meşkûk kalmamak zımnında kazâ-i merkûmun sicili mahfûzan ve memhûran irsâli vekil-i merkûm Seyyid Hacı Mustafa dahi Dersaâdetime ihzâr olunmak için siz ki mütesellim ve Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsiz sâbık mübâşir ta'yiniyle emr-i şerifim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak ve kazâ-i merkûmun sicilli memhûran ve mahfûzan ve vekîl-i merkûm Hacı Mustafa dahi ihzâran dersaâdetime irsâl olunmak fermânım olmağın imdi kazâ-i merkûm sicillinn memhûran ve mafûzan dürr-i aliyyeme gönderilmesini ve mebâliğ-i mezkûrenin mahalli sarfı tahkîk ve temyiz için vekîl-i merkûm Hacı Mustafa'nın dahi ihzâran gelmesi matlûb ve mültezem-i pâdişâhânem idiği siz ki mütesellim ve mevlânâ-yı mûmâ ileyhsiz ma'lûmunuz oldukda ber minvâl-i muharrer kazâ-i merkûmun sicillini mahfûzan ve memhûran derhal teslim ve sulâ ve cevap zımnında vekîl-i merkûm Hacı Mustafayı dahi tisyâr terfîkan dürr-i aliyyeme ihzâr ve irsâle mübâderet i'zâmdan ve vekîl-i merkûmun i'zâr ve dâhiyesin işgâ ile muhtâc-ı ihzâr ve ve irsâlinden mübâadetten ittikâ ve mücânebet olunmak babında. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Hüküm 190

Ceryân Kazâsı Nâibine hüküm ki

Ceryan kazâsının bu defa salyân defteri dürr-i aliyyeme vârid olmakla Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukâbelecisi mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûra imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından sene-i mezbûre rûz-ı hızırına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifî üç yüz yedi bin yedi yüz seksen bir buçuk kuruşa balığ ve mesârifâtlarının

ekserisi dağlı eşkıyası mesârifinden ibâret olub mesârif-i müfrededen olmadığına binâen hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olduğu beyanıyla ve tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerîfîm sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi meblağ-ı mezbûr elhâletü hâzihî tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan evâmir-i şerîfemde derc ve tasdîr olunmuş olmakla mûcebince amel ve hareket olunmak mültezem isiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i şerîfem mûceblerince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile suâl ve muâteb olmakdan ve fukarâyı teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâsıt-ı Rebûlevvel 209.

Sayfa 94/ Hüküm 191

Hayrabolu Kazâsı Nâibine hüküm ki

Hayrabolu Kazâsının bu defa salıyân defterinin bir kıta sureti dürr-i aliyyeme vârid olup Rumeli kazâlarından mütevârid tevziât defâtiri tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühü defter-i mezkûre imrâr-ı nazar eyledikde kazâ-i mezburun bin iki yüz sekiz senesi Muharremi'nin onuncu gününden sene-i mezbûre Zilhiccesinin yedinci gününe gelince a'yân-ı memleket Hacı İbiş Ağa dimekle arîf kimesnenin marifetiyle mesârifleri on yedi bin iki yüz altmış dokuz kuruşa eğerçi bâliğ olub ancak a'yân-ı merkum tam'ı hâmından nâşi defter-i mezkûru dürr-i aliyyeme irsâl etmeyüb bildiği gibi fukarâya tevzi' ve tahsîline mübâderet ve nısfından ziyâdesini cebran tahsîl etmekle kıbel-i şer'den kendiyeye tenbih olundukda defter-i tevziî dürr-i aliyyeye irsâl etmem deyu cevap ve etrâf-ı kazâlara mütevârid evâmir-i aliyyenin ... intizârına dahi beri olduğu ve eğer hakk-ı müeddâ üzere tevzi ve tahsîl olunmak lazım gelse altı bin kuruştan ziyadesinin tenzili ile fukarâya menfaat olacak. Kazâ-i mezbur nâibi Hasan zîde ilmühüsün bir kıta i'lâmında derc ve tasdîr eylemişsin vâki' defter-i mezkûr gâyet mücmel ve bir şey fehm olunmayub hat ve tenzîl olunmak lazım gelse nısfından ziyâdesinin hat ve tenzîli iktizâ edeceği nümayân olmakla mesârif-i mezkûre ma'lûm olmak için a'yân-ı merkûm Hacı İbiş'in dürr-i aliyyeme ihzârı iktizâ eylediğini mîri mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere tatar mübâşeretiyile merkûm Hacı İbiş'in dersaâdetime ihzârı fermanım olmağın imdi mesârifât-ı mezkûreyi tahkîk zımnında a'yân-ı merkûm Hacı İbiş'in ihzâren dürr-i aliyyeme gelmesi muktezî ve matlûb idiği ma'lûmun oldukda vusûl-i emr-i şerîfimde merkûm Hacı İbiş'i tatarı

merkûma terfîkan ve ihzâran dürr-i aliyyeme irsâle mübâderet ve emr-i münîfime münâfî i'zâr ve layikasın ıskâ ile adem-i ihzâr ve irsâlinden ve tehir misilli hâlâtdan ittikâ ve mücânebet olunmak babında. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Hüküm 192

Yarhisar maa Pazarcık Bursa Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bu defa Yarhisar maa Pazarcık Bursa kazâsının Dürr-i Aliyyeme iki kıt'a salyan defterleri dürr-i aliyyeme vârid olub Anadolu kazâlarından mütevârid tevzîât defâtiri tanzîmine memur hâlen devlet-i aliyyemden Mustafa Râsih dâme mecdühû zikr olunan defterlere imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde Yarhisar Kazâsının iki yüz yedi senesi mâh-ı Zilhicce'ti'-ş-şerîfenin yirmi yedinci gününden iki yüz dokuz senesi muharreminin yirminci gününedek vâki olan mesârifleri altı bin üç yüz otuz altı kuruş otuz paraya ve Pazarcık Bursa'nın kezâlik iki yüz yedi senesi Zilhicce-i Şerîfinin yirmi beşinci gününden mârru'z-zikr dokuz senesi Muharrem'inin yirmi ikinci gününe dek mesârifâtı beş bin dokuz yüz doksan sekiz kuruş yirmi dört paraya bâliğ olub Yarhisar Kazâsının istiksâr olunan müfredât-ı mesârifinden bin yüz doksan yedi kuruş tenzîl ve Pazarcık Bursa kazâsının dahi bin beş yüz seksen sekiz buçuk kuruşa ferd-i nihâde ve tenzil ve maddeleri bâlâlarına eğerçi şerhlei şâret olunmuş olub ancak salyan defterlerinden Kütahya eyâleti ve Hüdâvendigâr Sancağına verilen imdâd-ı hazariye tekâsiti akçeleri kıymet-i cüz'î iken verilen hizmet-i mübâşiriyye ve isti'câliyye ve mübâşirânın konak mesârifleri ve sâir muğâyir-i emr-i âli olan mesârifât asl-ı emvâl-i tekâsitin sekiz katı tahrîr olunmuş olmakla anların dahi maddeleri üzerlerine şerhle iktizâları işâret ve husûs-ı merkûmun sûret-i nizâmı bundan sonra verilmek lâzımeden olmaktan nâşi imdâd-ı hazariye edâsı zımnında dûçâr oldukları mesârifât-ı kesirenin hod be-hod indifâna müdîr-i umûr-ı kazâ olanların kudretyâb olamadıkları her ne kadar bedîhi ise dahi bu mekûle hılâf-ı rızâ mübâşiriyye talep olundukda vermemek zımnında sâdır olan emr-i âliyi ibrâz ederek himâyet-i fukarâya bezl-i tâb ve iktidâr eylemeleri dahi vâcibe-i zimmetleri idiği ve bu mekûle hılâf-ı fermân mutâlebe vukûunda keyfiyeti acâleten darsâdetime inhâya müsâraat eylemeleri uhde-i sadâkatleri olduğu beyandan müstağni ve sene-i sâbıkda bu vecihle ifâde ve tenbih olunmuş iken yine kel-evvel mesârif-i merkûme deftere idhâl eylemeleri töhmet kabîlinden ve mûcib-i tedibleri olur hâlâtdan olmakla ba'de ez ân bu mekûle muğâyir-i rızâ-yı emr-i âli mesârif iderler ise vechen mine'l-vücûh kabûl ve mahsûb olmayacağından başka verenler ve bu mekûle mesârif için bir akçe hafî ve celî tevzi ve tahsîl edenler tedib ve güşmâl olunacağı şimdiden ma'lûm olmak ve işbu mekûle muğâyir-i rızâ

olan akçeleri mutâlebe edenlere kat'ice cevap verilmek ve iskân oldukları sûretde tanzîm olunan defterler sâdır olan emr-i şerîfim irâe ve dahi olmadığı sûretde keyfiyeti Dersaâdetime acâleten tahrîr ve inhâya dikkat olunmak için emr-i şerif ısdâr ve tanzîm olunan defterlerin bir sûreti dîvân-ı hümayun kaleminden aynıyla ihrâc ve tisyâr olması hususu ve mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhen tahzîran işbu emr-i şerifim ısdâr ve iki kît'a sûret defter ile irsâl olunmuştur. İmdi mukaddemen sâdır olan emr-i şerifim mantûku üzere amel ve hareket ve fukarâ kesret-i mesâriften sıyânet olunmak matlûb olduğu ve sicilde mukayyed hisse-i hazariyyeden mâadâ ziyâde bir akçe fukarâdan alınub verilmesine rızâ-yı şâhânem olmadığı ve bundan sonra harcı defter alınub verilmek lâzım gelir ise mahsûb olmayacağından başka verenler ve tevzi ve tahsîle cesâret edenleri tedib ve guşmâl kılınacağı ve ba'de'l-yevmm kazâ-i merkûmun vâki olacak mesârifâtı gönderilen deftere tatbîkan ru'yet olunması lâzımeden itdiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mefhûm-ı emr-i münîfi mutâlaa ve iktizâ edenlere ifâde-i birle infâz-ı emr-i şerîfimi ber müceb ve fukarânın taklîl-i mesârifî müstevcib vesâilinin istihsâline dikkat ve işbu emr-i şerifimin hılâf-ı hâlât zuhurunda verhal keyfiyeti dürr-i aliyyme tahrîr ve inhâya müsâraat ve iğmâz ve tesâmuh ve tenbîhât-ı şâhânemin ve eemr-i münîfimin hılâfı zinhâr ve zinhâr hâlât hudûsüne irâe-i ruhsat ve tasaddîden ittikâ ve mücânebet olunmak babında. Evâsıt-ı Rebiulevvel 209.

Sayfa 95/ Hüküm 193

Bursa Nâibine hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa vârid olan i'lâmında kazâ-i mezbûrun bundan akdem Dersaâdetime vârid olan iki yüz sekiz senesi salıyân defterinden tenzîl olunan beş bin yüz seksen buçuk kuruşun dört bin kuruşu kalyoncu neferâtı için Bursa mütesellimi Mehmed Beğ'e verilmiş ve temin-i belde zımnında cümle marifetiyle mütesellim konağında ikâmet ettirilen kırk elli nefer kalyoncu mesârifî için ceste ceste dört bin kuruş i'tâ olunmuş olduğu ve bu sene-i mübâreke de matlûb olan yüz elli nefer kalyoncu tahrîrine memur Berber Başî Hasan'a hizmet-i mübâşiriyye olarak verilen akçeden dahi tenzîl olunan yedi yüz yirmi kuruşun istirdâdı mübâşir-i mûmâ ileyhden iktizâ eylediği ve mübâşiriyyet-i sâireye hizmet deyu toptan deftere idhâl olunan dört yüz altmış buçuk kuruş başka başka üçer beşer kuruş verilmeyüb toptan deftere kayd olmuş olmakla bundan böyle her maddesinin mesârifî başka başka tahrîr olunacağı derc ve testîr olmuş husûs-ı mezbûr hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan olub Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mustafa Rasim zîde

mecdühûye havale olundukda sâbiku'l-beyân beş bin yüz seksen buçuk kuruşun mahsûb kabûl eylemediğine binâen defterden tenzîl ve ferd-i nihâde olunmuş işbu sene-i Muharremi evâsıtında sâdır olan emr-i şerifim mefhûmunda müstebân olmakdan nâşi mezbûrun cümlesi emr-i şerifimle tenzil olunmuş ve mütesellim-i mûmâ ileyhın ahzine ictisâr eylediği dört bin kuruşun kendiden bit-temâm istirdâdı iktizâ eylediği ve kaldı ki reddi babında tekrar emr-i şerifim isdâr ve irsâl olunduğu halde ba'zı i'zâr-ı ifâte—i vakte ibtidâr edeceği zâhir ve bedîdar olduğu ve husûsu merkûm kalyoncu maddesine dâir idiği beyanıyla hâlen kapudan-ı vâlâ vezirim Hüseyin Paşa iclâlehû tarafından mahsûs mübâşir tayin ve mahalline irsâl-i birle mütesellim-i sâbık merkûm Mehmed Beğ dersaâdetime ihazâr ve ba'de'l-vürûd meblağ-ı mezbûrun merkumdan tahsîl ve husus-ı merkûmun iktizâsına göre tanzîmi bâbında emr-i şerifim sudûrunu muma ileyh bâ takrir istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere müşârun ileyh tarafından tayin olunan mübâşir marifetiyle mütesellim-i sâbık merkûm ihzâr olunmak fermanım olmağın imdi meblağ-ı merkûmun tahsîli ve mâtde-i mezbûrun tanzîmi zımında mütesellim-i sâbık mezkûrun dersaâdetime ihzârı matlûb ve mültezem olmakla ber minvâl-i muharrer müşârun ileyh tarafından tayin olunan mübâşire terfikan mütesellim-i sâbık merkûmun dürr-i aliyyeme ihzâr ve irsâline ikdâm ve dikkat ve tehiri tecvizden mücânebet eylemen babında. Evâhir-i Rebiulevvel 209.

Hüküm 194

Çekmece-i Kebîr Kazâsı Nâibine hüküm ki

Çekmece-i kebîr Kazâsının bir kıta salyân dürr-i aliyyeme vârid olmakla Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından sene-i mezbûre rûz-ı hızırına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri ... on bir bin üç yüz elli bir kuruşa bâliğ olup ancak kazâ-i mezbûreden bâ fermân-ı âlî matlub olunan kalyoncu neferâtı mübâşirinden iki yüz otuz beş ve Rusya elçisi avdetinden mihmândârı yedinden ahz olunan iki yüz altmış ve elçi-i mûmâ ileyh muhâfazasına memur Mehmed Ali Paşa mesârifî için elli bir kuruş ki cem'an beş yüz kırk altı kuruş ferd-i nihâde ve mâadâ on bin sekiz yüz beş kuruş kalub kazâ-i mezbûrde Rusya elçisini bir gece beytûtet ve bir gecede elçi ve mihmendâr vesâirin yalnız me'kûlâtları için dört bin yüz kırk altı kuruş idhâl-i defter etmeleriyle altı sâat mesâfe Silivri kazâsında dahi elçi-i mûmâ ileyh iki gece beytûte ve cem'an me'kûlât üç bin eydi yüz elli dört buçuk kuruşa bâliğ olup Silivri'de iki gecede olan mesârifeye kıyâsen Çekmece-i Kebîr'de bir gece için dört bin yüz

kırk altı kuruş idhalleri gâyet zâid ve fâhiş olup ve hatta fâhiş olduğunu Silivri’de iki gecede maslahata-güzârın me’kûlâtı yüz on yedi kuruş iken kazâ-i mezbûrda bir gecede üç yüz dört kuruş idhallerinden dahi ma’lûm ve emvâl-i fukarâ-yı ekl ve bel’ eyledikleri meczûm olmakla me’kûlât-ı mezkûreden rahmen lil-fukarâ iki bin kuruşun hat ve tenzîli lâzım geldiği ve işbu defterlerinden ferd-i nihâde olursa tevzi ve tahsîl olmuş olduğu defter-i mezkûr tarihinden müstebân olmakla meblağ-ı mezkûr her kimin zimmetinde ise red ve tahsîl ve mahal-i me’mene vaz’ ve kazâ-i mezkûrun mesârif-i sahîhasına sarf için defter-i ebniyeye irad kayd ve sûret-i nizamı darsâdetime i’lâm olunmak bâbında emr-i şerîfîm sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi tenzîl olunan meblağ her kimin zimmetinde ise alâ eyyi hâl red ve istirdâd ve mahal-i me’mene vaz’ı birle umûr-ı memleketin mesârif-i sahîhasına sarf için defter-i âtiyeyey irad kayd olunması lâzım geldiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve bu bâbta va vasâyâ ve tenbîhât tenbîhât mukaddemen sâdır olan evâmîr-i şerîfemde derc ve tasdîr olunmuş olmakla mûcebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma’lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmîr-i şerîfem mûcebelerince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecvîz ile suâl ve muâteb olmakdan ve fukarâyı teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâhir-i Rebûlevvel 209.

Sayfa 96/ Hüküm 195

Çorlu Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bu defa Çorlu kazâsının bir kıta tevzi defteri dürr-i aliyyeme vârid olmakla Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar eyledikde kazâ-i mezburun bin iki yüz sekiz senesi Cemâziyelâhir ğurresinden bin iki yüz dokuz senesi Saferu’l-Hayrin ikinci gününe gelince sekiz ay müddette vâki olan kâffe-i mesârifâtı on beş bin dokuz yüz yirmi iki buçuk kuruşa bâliğ olup ancak Rusya elçisi avdetinde mihmandarı yedinden alınan üç yüz doksan beş kuruşdan ferd-i nihâde ve mâadâ on beş bin beş yüz yirmi buçuk kuruş kalıb kazâ-i mezkûrda Rusya Elçisi bir gece beytûtet ve bir gece de elçi ve mihmendar vesâirenin yalnız me’kûlâtları için üç bin yirmi bir kuruş idhal-i defter olmakla elçi-i mûmâ ileyh Silivri’de dahi iki gece beytûtet ve cem’an me’kûlâtları üç bin yedi yüz elli dört buçuk kuruşa bâliğ olup Silivri’de iki gecesini olan üç bin yedi yüz elli dört buçuk kuruş me’kûlât mesârifine kıyâsen Çorlu kazâsında bir gecede üç bin yirmi bir kuruş idhalleri zâid ve fâhiş olmakla kîl ve kâle müeddi olmamak için rahmen lil-fukarâ beş yüz kuruşun hat ve tenzili lâzım geldiği ve işbu

defterden ferd-i nihâde olursa tevzi ve tahsîle şuru' olmuş olduğu defter-i mezkûr tarihinden müstebân olmakla meblağ-ı mezkûr beş yüz kuruş her kimin zimmetinde ise red ve tahsîl ve mahal-i me'mene vaz' ve kazâ-i mezkûrun mesârif-i sahîhasına sarf için defter-i ebniyeye irad kayd ve sûret-i nizamı darsaâdetime i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfîm sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi tenzîl olunan meblağ her kimin zimmetinde ise alâ eyyi hâl red ve istirdâd ve mahal-i me'mene vaz'ı birle umûr-ı memleketin mesârif-i sahîhasına sarf için defter-i âtiyeyey irad kayd olunması lâzım geldiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve bu bâbta va vasâyâ ve tenbîhât tenbîhât mukaddemen sâdır olan evâmir-i şerîfemde derc ve tasdîr olunmuş olmakla mûcebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i şerîfem mûceblerince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile suâl ve muâteb olmakdan ve fukarâyı teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâhir-i Rebûlevvel 209.

Hüküm 196

Mangalya Kâdisına hüküm ki

Memâlik-i mahrûsemde vâki kazâların mesârifâtları tevziâtı senede iki defaya tahsîs-ı birle defterlerinin dürr-i aliyyeme gönderilmesi bâbında mukaddem ve muahhar evâmir-i aliyyem ısdâr olmuşiken Mangalya kazâsının şimdiye kadar bir kıt'a tevzi defteri vürûd etmeyüb iki yüz yedi ve sekiz senelerine mahsûben kazâ-i mezkûr fukarâsına küllî akçe tevzi ve tahsîl eylediklerinden başka sene-i mübârekeke kazâ-i mezbûrdan râbihiyle matlûb olunub cânib-i mîriden i'tâ olunan zahîrenin bahasını dahi büyük 'iş ve küçük 'iş nâmân kimesneler ekl ve bel' ve fukarâya bir akçe vermeyerek râbih zahîresini cebran tahsîl eylediklerinden fukarânın halleri diğer gün olduğunu erbâb-ı vukûf ihbâr etmekle sinîn-i meskûreteyne mahsûben salyan defterlerinin darsaâdetime celbi lâzıme-i hâlden olmakla mahkemede mahfûz asl-ı sicillin alınub gelmesi için mübâşir tayin ve ol bâbda emr-i şerîfîm ısdâr olunmuş Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû bâ takrir ifâde etmekle tatar mübâşiriyetine vech-i meşrûh sicillin celbi dermânım olmağın imdi kazâ-i mezbûr sicillinin dürr-i aliyyeme celbi matlûb ve mültezem idiği ve sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer kazâ-i mezbûrun sicillini memhûran ve mahfûzan ta'yin olunan tatara teslim-i birle dürr-i aliyyeme

irsâle mübâderet ve emr-i münîfime münâfî adem-i irsâlınden ve taahhur ve teâniden ittikâ ve mücânebet olunmak babında. Evâhir-i Rebûlevvel 209.

Sayfa 97/ Hüküm 197

Keşan Kazâsı nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri dürr-i aliyyeme vârid olmakla Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından sene-i mezbûre rûz-ı hıdırına gelince altı mâh müddetde vâki olan kâffe-i mesârifleri yirmi beş bin sekiz yüz altmış altı buçuk kuruşa bâliğ olup mesârifât-ı mezkûre dağlı eşkıyasına memur vezirim Seyyid Ali Paşa ve Edirne Postacı Başısı vesâir memurlar mesârifinden ibâret olup mesârif-i mukarrereden olmadığına binâen hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığı beyanıyla ve tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerîfîm sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi meblağ-ı mezbûr elhâletü hâzihî tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan evâmîr-i şerîfemde derc ve tasdîr olunmuş olmakla mücebince amel ve hareket olunmak mültezem isiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhysin ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmîr-i şerîfem müceblerince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile suâl ve muâteb olmakdan ve fukarâyı teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâhir-i Rebûlevvel 209.

Hüküm 198

Kırk Kilise Kazâsı nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa dürr-i aliyyeme vârid olan bir kıta salyân defterine Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi Muharremi guresinden sene-i mezbûre Şevvali'nin on beşinci gününe gelince dokuz mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri eğerçi on beş bin dört yüz seksen üç kuruşa bâliğ olup ancak Rusya Elçisi mihmândârı yedinden aldıkları beş yüz seksen ve Mehmed Ali Paşa mesârifî için aldıkları yüz kırk yedi ve mukaddemen vârid olan defterlerinden bâ fermân-ı âli hat ve tenzîl olunan beş yüz kuruş ki cem'an bin iki yüz yirmi yedi kuruşunu ferd-i

nihâde ve mâadâ on dört bin iki yüz on beş kuruş kalmakla mesârifât-ı mezkûreden hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığı beyanıyla ve tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi meblağ-ı mezbûr elhâletü hâzihî tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan evâmir-i şerîfemde derc ve tasdîr olunmuş olmakla mûcebince amel ve hareket olunmak mültezem isiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i şerîfem mûceblerince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile suâl ve muâteb olmakdan ve fukarâyı teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâhir-i Rebûlevvel 209.

Hüküm 199

Simnoka Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri dürr-i alıyyeme vârid olmakla Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar eyledikde kazâ-i mezburun iki yüz yedi senesi Zilkadesinin yirmi üçüncü gününden sekiz senesi Cemâziyelâhîrinin yirmi üçüncü gününe gelince yedi mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri eğerçi altmış üç bin kuruşa eğerçi bâliğ olub ancak bundan akdem tevziât olan menzil ve şehir kethüdâsı mesârifinin bâ fermân-ı âli hat ve tenzîl olunan üç bin beş yüz kuruş ferd-i nihâde ve mâadâ ile dokuz bin beş yüz kuruş kalmakla mesârifât-ı mezkûre dağlı eşkıyası ve memurların mesârifinden ibâret olub mesârifât-ı mezkûr masarîf-i mukarraradan olduğuna binâen hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığı beyanıyla ve tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi meblağ-ı mezbûr elhâletü hâzihî tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan evâmir-i şerîfemde derc ve tasdîr olunmuş olmakla mûcebince amel ve hareket olunmak mültezem isiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i şerîfem mûceblerince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile suâl ve muâteb olmakdan ve fukarâyı teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâhir-i Rebûlevvel 209.

Sayfa 98/ Hüküm 200

Karamürsel Kazâsı Nâibine hüküm ki

İki yüz sekiz senesine mahsûben Kocaeli Sancağı Mutasarrıfı Hüseyin dâme ikbâlühûnün Karamürsel Kazâsında vâki olan mesârifâtı sekiz bin yüz kırk buçuk kuruş olub mesârifât-ı merkûmenin müfredâtı defteri ihrâc ve irsâl ile keyfiyet mîr-i mîrân mûmâ ileyhimâya mukaddemce isti'lâm olunmuş olduğuna mebnî mîr-i mîrân mûmâ ileyhiminbu defa vârid olan tahrîrâtında kazâ-i merkûme vâki olan min haysü'l-mecmu' mesârifâtı bin sekiz yüz altmış iki buçuk kuruşa bâliğ olub ziyâdesi kazâ-i merkûm a'yanından tahkîk ve tashîh olunmak iktizâ eylediği tahrîr ve mesârifâtı merkûmenin bir kıt'a müfredât defterini irsâl eylemiş olmakla husûs-ı mezbûr hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunumdan olub Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mustafa Râsih zîde mecdühûye havâle olundukda kazâ- i merkûmun bundan akdem bu tarafa tevârüd eden mûmzî ve memhûr salyân defterinde maddeleri tasrîh ve beayn olunarak mîr-i mîrân mûmâ ileyhin mesârifâtı nâmıyla terkîm kılınan akçenin topu ber vech-i muharrer sekiz bin yüz kırk buçuk kuruş ve mîr-i mîrân mûmâ ileyhin bu defa gönderdiği defterde maddeleri beyan olunan mesârifât sekiz yüz altmış iki buçuk kuruş olmakla ikisinin beyninde fark-ı azîm nûmayân olduğundan husûs-ı merkûmun hakikatini zâhire ihrâc mühim ve lâzım olub bu sûrette mahallinden isti'lâm ile hakikat-i hâl ıyânen ma'um olamayacağı melhûz olduğuna binâen sure-i hümâyunumdan teşyi' ve istikbâli defterinde İznikmid mutasarrıflarının öteden beri kazâ-i merkûme vâki olan mesârifleri ne mikdara bâliğ olduğu ve işbu defa defteri idhâl olunan sekiz bin yüz kırk buçuk kuruşun mîr-i mîrân-ı mûmâ ileyhin inhâsına göre ne mahalle verilmiş idiği gereği gibi tahkîk ve tashîh olunmak zımnında kazâ-i merkûmun aynen sicilli ve mesârifât-ı merkûmenin tarafından gerek taraf-ı şer'den verilen yafte ve gerek mîr-i mîrân mûmâ ileyh tarafından i'tâ olunan senedât istishâbıyla kazâ-i merkûmun mesârifâtını ru'yet eden a'yanı bin-nefs Dersaâdetime ihzâr ve defter-i merkûmun her bir maddesi kendîden suâl ve cevap ile hakikat-i hâl zâhire ihrâc olunmak lazım ve muktezi idiği beyanıyla sicil ve a'yanın dersaâdetime isticlâb ve ihzarı babında erm-i şerifim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i merşuh üzere amel olunmak için işbu emr-i şerifim ısdâr ve tatar-ı [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi sicil ve a'yanın serîan dersaâdetime celbi matlub olduğu ve hizmet-i mübâşiriyye talebiyle veyahud âhar vechile sicil ve a'yanın dersaâdetime celb ve ihzarı hususunu ukde-i terâhiye düşar olmamak zımnında tatar-ı merkûm tayin ve irsal olunduğu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lumun oldukda ber minvâl-i muharrer li-ecli't-tahkîk kazâ-i mezbûrun aynı sicillini ve mâtde-i merkûme zımnında verilen pusula ve senedât-ı sâireyi ve

mesârifât-ı mezkûre ru'yet eden a'yanı tatar-ı merkûme teslîmen serîan dersââdetime irsâl ve tesyîre ikdâm ve dikkat ve iğmâz ve rehâvetten hazer ve mücânebet eylemen babında. Evâhir-i Rebiulevvel 209.

Hüküm 201

Cisri Ergene Kazâsı Naibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri dürr-i aliyyeme vârid olmakla Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar eyledikde kazâ-i mezburun iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından sene-i mezbûre rûz-ı hızırı itibarıyla beş mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri otuz dört bin beş yüz kuruşa bâliğ ve mesârifât-ı mezkûre dağlı eşkıyası mesârifinden ibâret olub masarîf-i mukarraradan olduğuna binâen hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığı beyanı ile ve tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi meblağ-ı mezbûr elhâletü hâzihî tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan evâmir-i şerîfemde derc ve tasdîr olunmuş olmakla mücebince amel ve hareket olunmak mültezem isiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhysin ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i şerîfem müceblerince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hareket ve hâlet vukûunu tecviz ile suâl ve muâteb olmakdan ve fukarâyı teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâhir-i Rebiulevvel 209.

Sayfa 99/ Hüküm 202

Dergâh-ı Muallâm Kapıcıbaşılarından olup memuriyetle Gümülcine'de olan İzzet Ahmed Paşazâde Mîr Abdullah dâme mecdühûye ve Gümülcine Kâdisına hüküm ki

Kazâ-i mezbûrdan bu defa bir kıta salyân defteri dürr-i aliyyeme vârid olmağla hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan olub Rumeli kazâlarından mütevârid tevzîât defâtirini tanzîme memur Mîr Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûra nazar eyledikde Gümülcine kazâsının iki yüz yedi senesi Zilkâdesinden iki yüz dokuz senesi Rebiulûlâ gurrasine dek mesârifâtı dört yüz otuz bir bin dört yüz kuruşa bâliğ olduğunu ve mesârifât-ı mezkûre .. küllî olub yed-i

vâhidden tahsîl olunmak lazım gelirse kazâ-i mezkûr harab ve ahâlisinin perişâniyetini mûcib bir keyfiyet idâmiyetini beyân-ı birle ashâb-ı deyne verilmek için âhar husûsa memur kayıdıcı başı mûmâ ileyh marifeti ve marifet-i şer'le şimdilik yüz elli bin kuruş tevzî ve tahsîl ve ashâb-ı deyne edâ ve teslim olunmak ve hîn-i tahsillerinde ne tarafa verildiği madde be-mâdde mahalleri beyan olunarak bir kıta mumzî defter ile mîr-i mûmâ ileyh tarafından inhâ olunmak ve mahal-i masârifleri için tevzi ve tahsillerine ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûr etmedikçe bir akçe tevzi ve tahsîl olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde ve istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi şimdilik yüz elli bin kuruşun tahsîline ve teslimine ve mumzî defterinin takdîmine irâde-i aliyem müteallık olduğu mâadâsının ruhsatı hâvî tekrar emr-i şerîfim sâdır oldukça tevzîne rızâ-yı hümâyunum olmadığı malumunuz oldukda siz ki Kayıdıcıbaşı ve Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsiz ber minvâl-i muharrer marifetiniz ile bu defa yüz elli bin kuruş tevzi ve icap edenlerden tahsîl ve ashâb-ı deyne edâ ve teslime ve ne mahalle ve ne mikdar virildiğini mübeyyin mumzî defterini irsâl ve takdîme mübâderet ve mâadâ masârifin tahsîline ruhsatı şâmil emr-i şerîfim vârid olmadıkça bir akçesinin tevzî ve tahsîlinden mübâadet ve fukarâ kesret-i mesârifden sıyânet olunmak babında.

Hüküm 203

Karamık Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyâne defteri dürr-i aliyeme varid olmakla Rumeli ve Anadolu kazâlarından mütevârid tevziât defterlerini tanzîme memur sâbikan suvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûra imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi Receb-i şerîfinden tevzi eyledikleri mesârifleri otuz iki bin yüz kırk yedi buçuk kuruşa bâliğ olub mesârifât-ı mezkûre dağlı eşkıyası ve mesârif-i sâirden ibâret olmakla tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi meblağ-ı mezkûr el-hâletü hâzihî tevzi ve tahsîl olunmuş ise bir akçe ziyâde mükerrer tevzi ve tahsîlden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve bu bâbta vasâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfimde derc ve tasdîr olunmuş olmakla mûcebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i münîfeme mûceblerince amel ve hareket ve hılâf-ı emr u rızâ hâlet ve hareket vukûunu tecviz ile mes'ûl

ve muâteb olunmakdan mücânebet ve fukarâ-yı raiyyet teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâhir-i Rebiulevvel 209.

Hüküm 204

Manastır Kâdısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri dürr-i aliyyeme vârid olmakla Rumeli ve Anadolu kazâlarından mütevârid tevziât defterlerini tanzîme memur sâbıkan suvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûra imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikte kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi Recebi guresinden dokuz senesi Saferi'nin on dokuzuncu gününe gelince yedi buçuk mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifî yetmiş dört bin yüz seksen sekiz kuruşa bâliğ olduğu ve bundan akdem vârid olan bir kıta defterde iki yüz yedi senesi evâil-i Saferi'nde sene-i mezbûre Zilhiccesi gâyetine gelince on mâh zarfında kâffe-i mesârifî yetmiş bin iki yüz seksen üç kuruşa bâliğ ve defter-i mezkûre dikkat olundukda bazı mesârifât zâid kalmış olduğundan isimleri mestûr olarak beş bin yüz kuruşa ba'de tanzim meblağ-ı mezkûr icap ve iktizâ edenlerden red ve tahsîli ve kazâ-i mezbûrun mesârifât-ı sahîhasına sarf olunmak üzere mahal-i me'mene vaz ve defter-i ebniyeye irad kayd olunmak için mukaddemen sâdır olan emr-i âli mahalline lede'l-vürûd reddi iktizâ eden adamların ekserisi hâlen Rumeli vâlisi vezirim Ebubekir Paşa iclâlehûnün maiyetinde olub İskenderiye cânibinden avdetlerinde tamamen tahsîl ve defter-i ebniyeye irad kayd olunacağı mübeyyin sen ki Mevlânâ-yı muma ileyhsin mukaddemen i'lâm ve inhâ olunmuş iken meblağ-ı mezkûr işbu vârid olan defter-i istirdâd kayd olunmuş olmakla mârru'z-zikir mesârifî olan yetmiş dört bin yüz seksen sekiz kuruşdan tenzîlât-ı mezkûr beş bin yüz kuruş ferd-i nihâde ve mâadâ olunmuş dokuz bin seksen sekiz kuruşun tevzi ve tahsiline ruhsatı hâvî emr-i şerifim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi tenzîl olunan meblağ her kimin zimmetinde ise alâ eyy-i hâl red ve istirdâd ve mahal-i me'mene vaz-ı birle umûr-ı memleketin mesârif-i sahîhasına sarf için gelecek rûz-ı kasım defterine irad kayd olunmasını ve meblağ-ı mezbûr el-hâletü hâzihî tevzi' ve tahsîl olunmuş ise bir akçe ziyâde mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve teşmiline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve bu bâbda vasiyet ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan evâmir-i şerîfemde derc ve testîr olmakla mücebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mukaddem sâdır olan evâmir-i münîfem mücebince amel ve hareket ve hılâf-ı emr u rızâ hâlet

ve hareket vukûunu tecviz ile mes'ûl ve muâteb olmakdan mücânebet ve fukarâ-yı raiyyet teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâhir-i Rebiulevvel 209.

Sayfa 100/ Hüküm 205

Isparta Kâdısına ve Mütessellimine hüküm ki

Hamid Sancağı'nın iki yüz sekiz senesine mahsûben taksît-i sâni itibariyle hâvî olduğu on dört kazaya tevzi' olunan salyâne defteri bu defa Der'aliyyeme vürûd etmekle defter-i mezkûre hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan olup Anadolu canibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur olan Mustafa Râsim zîde mecdühû nazar eyledikde mevâddının müfredâtı yekûnû beyan olunarak kırk bin yedi yüz beş kuruşluk mesârifi müştemil olduğu ve taksît-i evvelden bâ fermân-ı âlî tenzîl olunan akçe ferd-i nihâde olunduktan sonra bâki kalacak otuz sekiz bin dokuz yüz doksan beş kuruş idiği defter-i mezkûrde muharrer olub ancak mebâlig-i merkûmede nısf-ı mukâtaa mîrisi ve harc-ı muhâsebe ve kalemiye ve faizi ve ikrâmiye ve akçe güzesteşi nâmıyla muharrer olan akçelerin yekûnû kırk bin kuruşa bâliğ ve sâir maddelerin dahi topu beş bin yedi yüz beş kuruşa resîde olduğundan beyaza çekilüb her bir madde üzerlerine iktizâ eden tenbîhât şerhle işâret olunduğu ve baş mâh mukaddem livâ-i mezbûrdan taksît-i evvel nâmıyla tevârûd eden salyân defterinde otuz dokuz bin üç yüz on beş kuruş muharrer olmakdan nâşi salyâniyesi evvel-sâni itibariyle senede iki defaya mahsûs olduğu sûrette vakti tevzîi ne vechiledir tahrîrâtan müsteban olmadığı ve bundan sonra gelecek salyan defterinde izah olunmak iktizâ etmiş olduğu mukaddem ifâde ve tenbih olunmuş iken bu defa gelen defter gûnâ kâğıt ve i'lâmdan yine münfehim olmadığı ve defter-i mezbûre yazılan maddelerin akçeleri top olundukda kırk beş bin yedi yüz beş kuruşa baliğ olmuş olduğundan gelen defterin maddeleri akablarında yazılan akçelerin yekûnûne defterin cem'ini şerh eden a'dâdın tevâfuku ve kezâlik kazâlarda tevzi gösterilen akçelerin yekûnünün tesâbuku mümkün olmadığı ve bundan mâadâ mukaddem vârid olub tanzîm olunan defterde taksît-i evvel itibar ve namıyla yazılan mukâtaa akçelerinin topu otuz beş bin kuruş iken bu defa taksît-i sâni i'tibâr ve nâmıyla olan mukâtaa maddeleri için yazılan akçelerin yekûnû on bin kuruşa resîde olub bu takdirce defterde muharrer mevâddın ve hesabının tefhîmi nâ kâbil olduğundan taksît-i evvel namıyla mukaddem vürûd eden defterde mastur maddelerde tatbîk ve tevfiik ederek işbu defa gelen kâğıdın tahkîk ve tefhîmi bir vecihle mümkün olmayacağı tebyîz ve takdîm olunan defterden zâhir ve âşikâr idiği beyanıyla bu defa gelen defter gûne kâğıt şâyeste-i nazar-ı i'tibâr olmadığı hasebiyle tebyîz olunan defter mahalline irsâl-i birle işâret olunan maddelerin iktizâları üzere her biri temyîz ve tasrîh olunarak şek ve şüpheden ârî

vecihle bilâ ziyâde masarafları ne miktara bâliğ olursa aynıyla tahrîr ve tastîr ve taksît-i evvel ve sâni i'tibârı ne vechiledir ibtidâ ve intihâsı ne zamandır bir madde mübhem ve meşkûk kalmayarak alâ vechi'l-îzâh tekrar salyân defteri terkîm ve darsaâdetime tesyîr olunmak için siz ki Mevlânâ ve mütesellim-i mûmâ ileyhimâsız size hitaben emr-i şerîfîm sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde ve ifhâm ve ber mantûk-ı tahrîr dîvân-ı hümâyunumdan emr-i münîfîm tahrîr namıyla bilfiil Başdefterdârım Osman dâme ulüvvühû i'lâm etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın dîvân-ı hümâyunumdan işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve sûret-i defter maan ısdâr olunmuştur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve minvâl-i muharrer bu defa vürûd eden defter i'tibâra şâyân olamdığı ve beyaza çekilen ve bâlâlarına muktezâları şerhle işâret olunan defter-i mezkûr irsâl olunduğu ve mübhem ve meşkûk bir madde olmayarak matlûb olan defterin dürr-i aliyyeme celbi mültezem idiği Mevlânâ ve mütesellim-i mûmâ ileyhimâsız ma'lûmunuz oldukda ber minvâl-i meşrûh amel ve hareket ve şek ve şüpheden âri olarak ve mübhem ve meçhul bir madde olmayarak ve taksît-i evvel ve sâni i'tibârı ne gûnedir ve ibtidâ ve intihâları ne zamanadır beyan olunarak alâ vechi's-sıhha ve'l-izah salyân defterinin darsaâdetime irsâline mübâderet ve hilâf-ı emr ve rızâ hareket etmekten ve ettirmekten mücânebet ve fukarâyı kesret-i mesârifden sıyânet eylemeniz babında. Evâil-i Rebiulâhir 209

Hüküm 206

Samako Kâdisına hüküm ki

Bu defa kazâ-i mezbûrun bir kıta salyân defteri der'aliyyeme vârid olmakla Rumeli kazâlarından mütevârid tevziât defterlerini tanzîmine memur sâbıkan suvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûra imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi Recebi şerîfînin on beşinci gününden sene-i mezbûre zilhiccesinin on beşine gelince kazâ-i mezbûrun za'fî sebebiyle rûz-ı kasım defterine kâbil-i tevzi' olmayan on bin kuruş ile maa tenzîl otuz beş bin iki yüz altmış dört buçuk kuruşa bâliğ ve kazâ-i mezbûrun za'fî derkâr olduğundan meblağ-ı mezbûru dahi defaten tevzi' kâbil olmadığından onu bir buçuk hesabıyla Mehmed Raşid demekle arîf kimseneden bâ temessük üç bin ve Abdurrahman nâm kimesnenin ve etbâsından iki bin kuruş ki cem'an beş bin kuruş ahz ve mesâriflerinden ferd-i nihâde ve ber mu'tad-ı kadîm Hameyn kurâlarına maa sekban yedi yüz elli iki kuruş ve Ta'ancıyan Köstence ma' Kalkoten yüz yirmi ve Kuyucak karyesine dört yüz altmış iki buçuk kuruş ber vech-i maktu' ifrâz olundukda mâ'adâ yirmi sekiz bin dokuz yüz yirmi beş kuruş kalub mesârifât-ı mezkûreden hat ve tenzîl kabûl eder mevâdları olmadığı

beyanıyla tevzi ve tahsiline ruhsatı hâvî emr-i şerîfîm sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi meblağ-ı mezbûr el-hâletü hâzihî tevzi‘ ve tahsîl olunmuş ise bir akçe ziyâde mükerrer tevzi’ ve tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsiline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve bu bâbda vasiyet ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan emri şerîfemde derc ve testîr olunmuş olmağla mûcebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma‘lûmun oldukda mukaddem ve hala sâdır olan evâmir-i münîfem mûcebince amel ve hareket ve hılâf-ı emr u rızâ hâlet ve hareket vukûunu tecviz ile mes’ûl ve muâteb olmakdan mucânebet ve fukarâ-yı raiyyet teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâil-i Rebiulâhir 1209.

Sayfa 101/Hüküm 207

Edirne Mollâsına hüküm ki

Edirne kazâsının bu defa bir kıta salyâne defteri vürud etmekle hâcegân-ı dîvân-ı hümâyundan Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzimine memur Miri Mustafa zide mecdühü defter-i mezkûre nazar eyledikte kazâ-i mezburun bin iki yüz sekiz senesi ruz-ı Kasım’ından sene-i mezkûre tabi’ zi’l-kameresi gâyetine gelince vaki’ olan mesârifle Rusya devleti ve vilâyeti canibine avdet olunan elçisinin kazâ-i mezkûre tabi’ Kapat karyesinde iki gece bitünde ve ber bilât taslibât ve mesarîf-ı saire kırk sekiz bin beş yüz seksen üç kuruş on yedi paraya ve sene’i mezbure rûz-ı hısrından dokuz senesi rûz-ı hısrına gelince bir sene kazâ-i mezkûr minnetdari ru’yet etmek üzere sekiz yüz nam zimmîye ma’arifeti şer’i ve cümle ma’arifetiyle otuz bin yüz kuruş ihale cem’an tevzi’ iktizâ eden seksen dört bin altı yüz seksen üç kuruş on yedi paraye bâliğ olunduğu ve Rusya elçisi mesarîf-ı mesarîf mukardan olmayub menzillerinin dâhili miktarı mezkûre bâliğ olması kaht ve galâ hasebiyle olduğundan hat ve tenzil kabul eder mevadî olmadığı beyanıyla ol babda emr-i şerîfîm sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrir ifade etmekle tevzi’ olunmak fermanım ruhsatı iş bu emr-i şerîfîm ısdar ve irsal olunmuştur. İmdi meblağ-ı mezbûr el-hâletül hâzihî tevzi‘ ve tahsîl olunmuş ise bir akçe ziyâde mükerrer tevzi’ ve tahsîlinden hazer olunarak tevzi’ ve tahsiline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve bu bâbda vasiyet ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan emri şerîfemde derc ve testîr olunmuş olmağla mûcebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma‘lûmun oldukda mukaddem ve hala sâdır olan evâmir-i münîfem mûcebince amel ve hareket ve hılâf-ı emr u rızâ hâlet ve hareket

vukûunu tecviz ile mes'ûl ve muâteb olmakdan mücânebet ve fukarâ-yı raiyyet teksîr-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâil-i Rebiulâhir 1209.

Hüküm 208

Perlid Kazâsı Naibi Süleyman Zide İlmiyye hüküm ki

Kazâî mezburun iki kıt'a salyâne defteri vürud etmekle hâcegân-ı dîvân-ı hümayûndan olup Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzimine memur Miri Mustafa zide mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikte kazâ-i mezburun on dört mah müddette vâkiğ kâffe-i mesârifat etmiş sekiz yüz seksen iki kuruş baliğ olup hat ve tenzil kabul ider mevâdı olmayıp mesarif-i muhibbinin kuruş başına harc-ı imzâ namıyla hakim'ülşer'i birer pare tahsis kılınmış olduğundan sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin sabık iderlû mesârifattan bin yedi yüz yetmiş iki kuruş tarafından harc-ı imzâ ahzı iktizâ ider iken defâtir merkumede kethüdaîye ve çokadarye ve kaydedip ve kendüne direk üç bin yetmiş bir kuruş etmemiş olduğu muharrer olağla kabl ve kal mu'avi olmamak için iktizâ iden bin yedi yüz yetmiş iki kuruşun üzerine iki yüz doksan dokuz kuruş dâhil zam ile iki bin yetmiş bir kuruş iblâğ ma'da bin kuruşun rûi iktizâ eylediği ve kezâlik asitane-i 'aliyemde ba ferman 'âli babası taslı kazâ-i mezkure gönderen divanı hümayûnum çavuşlarından Ali Bekir bin dört yüz kuruş hizmet verildiği mukayyed olmağla hizmeti mezkure dahi gâyet zâid fâhiş olup merkumun gidüp ve gelmesine yüzer kuruş farz olursa iki yüz kuruşunu sarf ve beş yüz dahi hizmeti mübaşirye ki yedi yüz kuruşunu mahsub ve ma'da yedi yüz kuruşun çavuş-ı mezburun müdamaridi iktizâ eylediği tevzi' ve tahsil olunmuş olduğu beyanıyla bin kuruşusından ve yedi yüz kuruş çavuş merkumun tahsil ve ba'del lasızdar mahal me'mune vakiğ mahfuz ve kâza-i mezkûrun masarîfı ebniyesine sarf olunmak üzere bundan böyle tertibine iktizâ eden defteri tevzi' iradı kayd olunmak sureti nizâm der'aliyeme muharrer ve i'lâm ve fukarayı ra'iiyyet o makule teksir mesarıfdan hıyanet ve sıyanete ikdam olunmak beyanei tenbihatı havi emri şerifim sureti miri mumaileyh ba takrir ifade etmekle vechi meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın tenbihi havi iş bu emri şerifim ısdar ve irsal olunmuştur. İmdi çavuş-u merkumun iktizâ eden meblâğ bu tarfta tahsil olunmak üzere olduğu ve tarafından rûi lazım gelen bin kuruşun istirdâdı mültezem idiği ve mebâliği merkum elhâlet-i hâzihi tevzi' ve tahsil olmamış ise ziyâde ve mükerrer tahsilinden hâzer olunarak tevzi'ine ruhsat verildiği sen ki mevlânayı muma ileyhsin malumun oldukta ber mütevadı muharrer bin kuruşun red ve cümle ma'rifetiyle me'mun mahale ve fukaranın mesarîfı ebniyesine sarf olunmak için irad ve kayd olunmasına dikkat ve bu babda tenbihâtı mukaddem ve halen sadır olan evâmiri 'aliyyemde

mezkûr olmağla mûceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve hılâfî emrimde va'z ve hareket etmekten ve ettirmekten mücanebet ve keyfiyeti dersi'adetime i'lâm müsâra't ve fukaranın taklil ve mesarifiyle himâyet ve sıyâneleri vesailin istihsâline mübâdet olunmak babında. Evâil-i Rebiulâhir 1209.

Sayfa 102/Hüküm 209

Kerpiniş Kazası Naibine hüküm ki

Kazâi mezburda kapucıbaşılık ve a'yanlık iddasında olanlar birkaç seneden beri bil'ittifak kul mecdeleriyle salyane defterleri tertibine değin ma yeşa tevzi' ve tahsil eylediklerinden ma'ada ahali fukarasına etmedikleri mezalim kalmadığı olvecihle ahali perişan oldukları ahali taraflarından bundan mukarrem ana olduğuna binaen hususi mezbur Rumeli kazalarından mütevarid defatir tanzimine memur Mir Mustafa zide mecdehuya havale olundukta iki yüz beş senesi ve altı ve yedi senelerinde üç yüz bin kuruş mütemakkid akçe tevzi' ve tahsil olunmuş oldukta biltahri tahkik olunduğu mir mumaileyh tarafından ilâm olunduğuna ibtidai miri mumâileyh ilâm mucebince kapucıbaşılardan der'aliyyeme celb olundukta der'aliyyemde mevcut olunan reaya ile meskud tekulaki muhasebeleri ru'yet ve tahkik olunabildiği vech üzere bir kıt'a defter terkip olunup kazai mezbur reayasından kapucıbaşına tamile umuru memlekete müdahale olunup ve meskud dahi asitane-i saadete olup bağdelyevm kazai mezbure olan şeriki nam Kocabaşı dahi Tırhala sancağına veyahud Ahz sancağı nakl ile iskân ve ru'yet umuru vilayet için bilhamle reayanın mağhud ve muhtarları olan kimesne umuru vilayeti ber vechi maktuğ senevî kırk beş bin kuruş idare etmeleri üzere tarafı rızalarıyla tanzim olunacağı beyanıyla mugayir nizamı hareket eder olur ise nakil ve tertip olmağın nam ve şöhetleriyle deraliyyeme arz-ı ilam olmayıp beyanı emri şerifim sudurunu miri mumaileyh tekrar ilâm etmekle vechi meşruh üzere amel olunmak babında bundan akdemce emri şerifim sudur olmuştur. Bu defa meskuratı saim olmakla Nikolaki ve Bal oğlu Dimitri Nam zimmî kendi halinde arzlarıyla mukayyed olup hilafî emri şerifim kaza-i mezburda reaya kendilerine 'idavet ve tektibi birle hilafî inha devletlerinden devr olduklarından tahili itlâk olunmaları babında iyanet ve merhamet itida'i ve kayfiyetleri miri mumaileyhden tekrarları ber vechi tahrirince emri şerifim ihrar olmuş olup ancak meskud muktezamları dahi kimesnenin şikâyeti olmağla bu defa meskurun hal ve keyfiyeti ahaliden ittitak olundukda mahkemeye gitup umuru vilâyete Karışcup hanesinden taşra hareket etmek üzere vilayetine baş olduğu ifade ve ihyar eyledikleri beyanıyla umuru vilayete müdahale etmemeleri ve hilafî emr-i âli harekete cesaret eyler ise tertib olmak üzere vilayetlerine

müsaade-i aliyyem kılınması miri muma ba takrir ifade ve istir'a etmekle vechi meşruh üzere makulat vilayetlerinde izamet etmeri fermanım olmağın imdi meskulatı Nikolaki ve Dimitriki ber vechi muharrer umuru memlekete müdahale etmemeleri ve mukabir-i emr ve rıza harekete cesaretleri tahrir ve tahkik olmak lazım gelir ise haklarında nakl ve icra ve tertibiyle muamele olunmak şartıyla vilayetlerine hanelerine ihametlerine ve ihsayeti şahanem mültezem kılındığı sen ki mevlânayı muma ileyhsin malumun oldukta makmun emri şerifim meskulate takhim ve ba'del yevm mahkemeye varmayup ve umuru vilayete Ruscuk Armet vilayetleriyle hanelerinden emri şerifim ikdam ve dikkat ve meskuratın vilayetlerinden ikamelerine dahi kimesne tarafından dâhil müba'adet mukayyer ve va'z ve hareket eylediler ise keyfiyetlerini âli vechi der'aliyeme i'lâm müsâra't eylemen babında. Evasıt-ı Rebiulâhir 209.

Sayfa 103/Hüküm 210

İpsala Kazâsı Naibine hüküm ki

Kazâi mezburun bu def'a üç kıta tevzi' defterleri der'aliyeme vürud etmekle Rumeli kazâlarından mütevârid tevzi'at defteri tanzimine mumur sabık süvari mukabelecisi Mir Mustafa zide mecdühu defâtir mezkureye imrâr-ı nazar dikkat eyledikte kazai mezburun on bir mâh müddette vakiğ olan kâffe-i mesarifleri yirmi üç bin dört yüz yetmiş iki kuruş balığ ve mesarifati mezkurenin ekseri dağlı eşkiyasına ve sabıka Edirne bostancıbaşı tarafından tevarüd iden mübâşiratin mübâşiryeleri mesârifattan ibâret olan mesarısı mezkûra mesârıfı mukarrerden olmadığına binaen hat ve tenzil kabul eder mevâd olmadığından olunan emri şerifim ısdarı iktizâ eylediğın miri mumaileyh ba takrir ifade etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi meblâğı mezkûr el-hâletül hazihi tevzi' ve tahsil olunmamış ise bir akçe ziyade mükerrer tevzi' ve tahsilinden hâzer olunarak tevzi' ve tahsiline ruhsat verildiği ve fukara mesârifinin taklili matlub olduğu ve bu bâbda vasiyet ve tenbihat mukâddemen sadır olan evâmiri şerifem derc ve testir olunmuş olmağla muceb ve muktezasıyla amel ve hareket olunmasına mültezem idüğü sen ki mevlanai muma ileyhsin malumun oldukta mukaddema ve hala sadır olan muceblerince amel ve hareket ve hılâfi emr u rızâ hâlet ve hareket vukûunu tecviz ile mes'ûl ve muâteb olmaktan hâzer ve mücanebet ve fukarâyı ra'iyet teksir-i mesârifden himâyet ve sıyânet olunmak babında. Evasıt-ı Rebiulâhir 209.

Sayfa 103/Hüküm 211

Halâsı Mahmud Paşa Naibiyle Hala Asitaneye Vakiğ Zikri Ana Kimesnelerin Bu Defa Muhallin Kazası Zide Kadrühüme hüküm ki

Halâsı Mahmud Paşa kazası ahalilerinden bu defa taktim eyledikleri iki kıta arzuhalı ve ibraz eyledikleri ‘ilamın kaza-i mezburda bundan akdem şehri kethüdası olan Seyid Mehmed Emin nam kimesnenin hayli vahdisi ricası olmağla bir seneden beri muhaseyesi ru’yet olmak için iki yüz altı senesisine ba ferman-ı ‘âli merkumun zimmetine üç bin sekiz yüz doksan dört kuruş ahali kazanın alacağı ruyet ve zahir olmuşken ber takrip firar ve gaybet olup hilayet inha ile bir kıta emr-i ‘ali ısdar ve kazai mezbura Raşid Mehmed Edirneye ihzar ve ahali fukaradan .. olduğu birkaç seneden beru ihyatları olan Seyid İbrahim bin dahi emvali fukaraya lakin ve baliğ eylediğinden başkalarından ikdam der’aliyyeye irsal eylediği salyane defterinden hat ve tenzil olunan beş bin dört yüz doksan altı kuruş ahali kazaya teslim eylediğinden ma’ada ahali kazaya tekrar fusretle olduğundan ve zulm ve ba’del sene takatleri olmadığından ahalinin ekseri berişan ve mahal iskan edüb bakatlerinin dahi izahları olduğu beyan ve bu esnada dahi ber minval muhar vecle ile ısdar ettirilmek emr u şerifimle hassai merhumu Edirne’ye ıszar ve bu vechle mesafına dücar olacakları işkar ve zaruret calları ru’yet olduğu beyanıyla şehir kethüdası Mehmed Emin ile Seyid İbrahim der’aliyeme ihzarıyla muhasebesine ru’yet olunmak hususu tahrir ve istirham olunmuş hususu mezbur minvalken divanı hümayunumdan olub Rumeli kazalarından mütevarid tevzi’at defteri tanzimine me’mur Mir muma Mustafa zide mecdehüye halal olundukta miri mumaileyh mucebince arzuhal ve ‘ilam ve mukaddema sadır olan emri şerif mezamınıyla nazar ve ahali kazadan dahi istidak eyledikde merkum İbrahim yekden ba ferman ‘âli reddi iktiza eden meblağı mezkurun bir akçe meblağ edüb teslim oldu irsal ettirildiği i’lam hilafı inha olduğunu ahali ifade eyledikleri ve merkum Seyid Mehmed ile Seyid İbrahim bin ahali kazalarıyla mahalinde teraki’ şer’i razı olmayub ahali kaza dahi şer u mezarretlerinden Edirne’de merakleye bali’ oldukları beyanıyla şehir kethüdası Seyid Mehmed damet ile merkum Seyid İbrahim dersi’adetime ihzar ve teraki şer’i ve ilkak olunmak babında emri şerif sudurunu istida’ etmekle vechi meşruh üzere sadır i’zam hazurette dahil olduğu merkumun Seyid Mehmed Emin ve Seyid İbrahim bin tatar mübaşeretle der’aliyeme ihzar olunmak fermanım olmağın mahsusen testir emri şerifim ısdar ve tatar ile izin olunmuştur. İmdi merkumunun ahali kaza ile hasur sudur i’zanımdan merkum ve ilkak men olunmak için tatar merkum mübaşiretle der’aliyeme ihzarları matlub ve mültezem olmağla ber minval muharrer merkumun Seyid Mehmed Emin ve Seyid İbrahim bai hal tatar merkum teslim ve şer’i an asitane-i ‘aliyyem ihzar ve irsallerine mübaderet ve tacirlerine tahrizden begayet hazer ve mücanebet olunmak babında. Evâsıt-ı Rebiülâhir 209.

Sayfa 103/Hüküm 212

Tırhala Kazasına ve Dergâhı Mu'allam Kedulerinden Olub Tırhala Kazasına Bundan Akdem Nazarı Ta'yin Olunan Elhac Mustafa Zide Mecdehuya hüküm ki

Miri Mehmed zide katrehunun der'aliyeme takdim eylediği arzuhalinde miri mumaiylehin karındaşına izayetle beyzade müttukamir Osman'ın Tırhala kazası reayalarından bin iki yüz senesinden berü başı alacağı olan beş bin yedi yüz kuruşun mütufai muma ileyhin kuvvetinden mukaddem ki bin iki yüz kuruşunu teslim ve mezkure zahiriye olunup bağ kalan üç bin beş yüz kuruş zimmetlerinde olduğu Kocabaşılar mağur ve mu'terif ve idaye mağhur eylediği sen ki nazır muma ileysin tahsili için emri ali sadır olmadığı meblağ mezkure defter idhal etmeyeceğin beyanıyla reayayı mesfurenin temesükleri mucébince edasına müte'ahir oldukları sarf eylediği üç bin beş yüz kuruşun tevzi' defterine idhal ve tahsiline ikram eylemek için sana hitaben emri şerifim sudurunu istir'a ve muktezası Rumeli kazalarından mütevarid defater tanzimine me'mur Mir Mustafa zide mecdehü dahi isti'alam mezkur ma'buliye ise ve Tırhala kazası reayaları dahivinleri olduğunu iseler ma'da id'aları olan üç bin beş yüz kuruş salyane defterine idhal olunması havi senki Mevlana ve nazır muma ileyhsin sene hitaben emri şerifim sudurunu i'lam etmekle ihrar mezkur ma'mulye olub meblağı mezbur şerğatin ve kazai mezbur reayaları vehavetlerini makr u ma'rif iseler mu'akat ve sen ki nazır mumaiylehsin ma'rifetiyle salyane defterine idhal olunmak fermanım olmağın imdi senki Mevlana ve nazır muma ileyhsin ber vechi meşruh zikr olunan ma'mul olub ve meblağ bağ mezkur şeri'yatın ve kazai mezbur reayaları dahavetleri olduğunu imrar ve ı'rak ederler ise dahil eshamıyla kazai salyane defteri idhaline mübaderet ve hilafı şer'i şerif hareket ile vuku'undan ziyade ve mukarrer idhal ve fukaraya tahsil olunmaktan hazer ve mücanebet olunmak babında. Evâsıt-ı Rebiulâhir 1209.

Sayfa 104/Hüküm 213

Eğriboz Kadısına hüküm ki

Eğriboz kazasının eshab 'alakası taraflarından olarak bu def'a takdim olunan arzuhal mefhumundan kazai mezburun umur ve mesarifat sairesi i'hab 'ilamı ma'rifetleri ve reaya ve ketülleriyle ba ma'rifet şer'i sarf ve tevzi' oluna gelüb isim ve resmi olmayan mahale bir akçe verdiği yoğiken birkaç seneden berü hükkam düşüb aylıkları hâkimdi bu salyane defterine katl ve ikrası izhal olvecihle fukara ile mütezarrır olduğundan başka mütesellimler dahi hilafı mevzi itale birle kazai mezbur de kâin harab eyledikleri ve reaya perakede ve perişan

oldukları ve tevzi' olunan defterden hâkimlere harcı imza olarak ğaraşde birerpare verilmek üzere tevarüd iden emri 'âli mucebince verilmesi teklif olundukta bir dürlü esfa etmeyüb mebalığ kesir talibinden oldukları tahrir ve inha olubda muhabeti havi emri şerifim sudur bena istira' olunmağla husus mezbur haceganı divanı hümayunumdan olub Rumeli kazalarından mütevarid defater tanzimine me'mur Mir Mustafa zide mecdehü havale olundukta hâkimler defter tevzia' karışmak izam müstehasından ve beher hal ma'arifet şer'i muhtaç olduğu beyanıyla hükkam aylığı ha'midi deyu ahali kazaları bir akçe matlub itüb vamur mahmiye verdiği i'lamından dahi bir akçe mesarîf etmeyerek sene de iki kıt'a tevzi' olunacak defterleri yine ma'rifet şer'i ve cümle marifeti ve re'aya vekilleri ma'rifetiyle tevzi' ve masarîfat memleket her vechi kuruş baliğ olur ise hâkim elşeri' gurre si başına birer pare hasebiyle harcı imza verilüb ziyade bir akçe verilmemek ve ahali benden birinin kendi mazalahatı zuhur eder ise verileceği i'lam yahud himmet şer'i için haddi i'tidalde olarak divanı kadim üzere alınmak ve henüz salyane defterleri dersa'adetime gelür gününden tevzi' edecekleri salyane defterleri senesi iki def'a dersadetime irsal olunmak üzere tenbihatı havi emri şerifim sudurunu miri mumaileyh ba takrir ifade etmekle vechi meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi mesarîf sahihanın kuruş başına hâkim elşeri' harcı imza namıyla tahasus kılınmak birer parden ziyade defter tevzi' bir akçe idhal olunduğuna rızai hümayunum olmadığı ve umur vilayet ber vechi muharrer idare ve ru'yet olunmak matlub olduğu ve senede iki mesarîf defteri il'at olunmak ve mültezem idüğü senki mevlanai muma ileyhsin ma'lumun oldukda ber vechi meşruh amel ve hareket ve hilafı emr u rıza ve hareketle mes'ul ve mugayet olmağdan müba'adet mesarîf defterinin irsaline müsera't olunmak babında. Evâsıt-ı Rebiülâhir 1209.

Sayfa 104/Hüküm 214

Şehriköy Kazası Naibine hüküm ki

Kazai mezburun bu def'a bir kıt'a salyane defteri varüd etmekle defter mezkure haceganı divanı hümayunumdan olub Rumeli kazalarından mütevarid defter tanzimine me'mur Mir Mustafa zide mecdeye nazar eyledikde kazai mezburun bin iki yüz sekiz senesi evahiri guresinden dokuz senesi muharreminden yirmi yedinci gününe gelince on mah müddete vakiğ olan kaffe-i mesarîf yetmiş sekiz bin iki yüz yirmi dört kuruş baliğ olub ancak ekseri dağlı eşkiyası istilasından olan masarîfından 'ibaret olduğu hissesi iki bin kuruş asitanede ahz olduğundan birle hassai mukata' Şehriköy hassaları olan iki bin beş yüz elli kuruş ba'del tenzil ma'da tevzi' iktiza eden yetmiş üç bin altı yüz yetmiş dört kuruş kaldığı ve

mesarifat ekseri bir minval muharrer dağlu eşkiyası ve sekban ulufesi masarifinden ‘ibaret olub masarif mukarriden olmadığına binaen hat ve tenzil kabul eder mevadı olmadığı beyanı birle tevzi’ ve tahsiline ruhsatı havi emri şerifim sudurunu miri muma ileyh ba takrir ifade etmekle vechi meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın ruhsatı havi iş bu emri şerifim ısdar ve irsal olmuştur. İmdi meblağı mezbur elhaletül hazihi tevzi’ ve tahsil olmamış ise bir akçe ziyade ve mukarrer tahsilinden hazer olunarak tevzi ve tahsiline ruhsat verildiği ve fukaranın kesirat mesarifden mübatetleri matlub olduğu ve bu babda rıza ve tenbihat mukaddem evamiri aliyemde iş’ar olmuş olmağla muceb ve muktezasıyla amel ve hareket olunmak mültezem idüğü ve hilafı ve hareket vuku’una rızayı ‘aliyyem olmadığı senki mevlanayı muma ileyh sin ma’lumun oldukta mukaddema ve hala sadır olan emri şerifim muceblerince amel ve hareket ve hilafı emr u rıza va’z ve hareket etmekten ve ettirmekten mücanebet ve fukaranın taklil mesarif muceb vesaen irtihasalına mübaderet olunmak babında. Evâsıt-ı Rebiulâhir 1209.

Sayfa 104/Hüküm 215

Mer’uş Mollasına hüküm ki

Kazai mezburun bu def’a iki kıt’a salyane defteri der’aliyeme varüd olmağla Anadolu kazalarından mütevarid tevzi’at tanzimine me’mur ricali devleti aliyemden Rasim Mustafa dam mecdehuya defteri mezkûra imrar nazar dikkat eylediği bir kıt’ası kazai mezburun bin iki yüz dokuz senesine mahsuben on bin altı yüz seksen sekiz bucuk kuruşun defterden ‘ibaderet olub defteri mezkurdan istiksar olunan mesarıfları maddelerinden tenzil ve üzerleriyle iktiza eden tenbihat serhle işaret olunarak bir kıt’a defter tebliz olunub tenzilatı beş bin kırk altı kuruş baliğ olduğunu ve diğer kıt’ası dahi iki yüz sekiz senesine mahsuben dört bin sekiz yüz otuz dört kuruşun mübhim mesarif mebni olduğu anda keyfiyeti hamil olan Seyid Mehmed nam kimesnedenleri .. mebliğ mezkûrun ondan akdem tevzi’ ve tahsil olunmuş olduğu ihbar eylediğine binaen defter mezkûr beyaza çekülüp gerek iktiza eden tenbihat maddeleri balalarına serhle emrice işaret olunub lakin bu mekule kazai masarifat altı vahit bir kıta defter olunub salyane ve tevzi’ olunacağı akçenin sahihan miktarını meblın evveleden defteri derbar saltanatı seniyem irsal ve masarufat sahihhanım ise bile ziyade olmaktan tahsil olunmak olan ve defterlerde mevad mesarif ber vechle meskul ve mübhim tahrir olunmamak itdasında benahı tarihleri beyan olunmak vechle fukara himayet ve sıyanet kılınması hususı bundan akdem sadır evamir ‘aliyyemle cümleye i’lam ve işe’at ve telbi ve tekbir olunduğu vechle tevzi’ defterleri der’aliyeme göndermen lazım muktezi kalan defterlerde ziyaneden olan

mesarîf idüğü beyan olmadığı iki yüz sekiz senesine mahsub olan defter mesarîf katl tevzi' ve tahsil olmadığı cihetden maruzzıkr sekiz senesine mahsuben tahsil olunan akçeyle dabir ve dokuz senesinin telriz olunan defteri gönderilmek lazım geldiği beyanıyla olunan emri şerîfîm sudurunu muma ileyh bir kıt'a takririyle ifade etmekle vechi meşruh üzere dokuz senesine i'raz tenzil iktiza eden sekiz senesi defterinin dahi der'aliyeem irsal fermanım olmağın iş bu emri şerîfîm ısdar ve olunan iki kıta defter ile irsal olunmuştur. İmdi fukara masarîfının taklil matlub olduğu ve ber muteval muharrer bu defa sekiz senesinin vürud eden defteri i'tibare şayan olmadığı ve beyaza çekilen ve balalarına muktezileri serhle işaret olunan iki kıta defter irsal olunduğu ve mübhim ve meskul bir madde olmayarak matlub olan marulzıkr sekiz senesinin defteri der'aliyeme halat mültezem idüğü ve dokuz senesinin ğayri ez tenzil küsur iktiza eden meblağın bu def'a ruhsat verildiği senki Mevlanai muma ileyhsin ber mutevali meşruh 'âli ve hareket ve beri olarak ve mübhim ve mechul bir madde kalmayarak ve salyaneleri mesarafatın etna ve intihaları beyan olunarak 'ala vechi sekiz senesinin salyane defterinin dersi'adetime irsaline mübaderet ve hilafı emr u rıza hareket etmekten ettirmekten ve dokuz senesinin ğayri ez tenzil tevzi'atı ruhsat verilmek mebliğ mükerrer ve veyahud tenzilat tahsiline ve idaet ruhsattan mücanebet ve fukaraya kesirat masarîfdan sıyanet olunmak babında. Evasıt-ı Rebiulâhir 209.

Sayfa 105/Hüküm 216

Perlit Kadısına hüküm ki

Kazai mezbur salyane defterine kira taksiçün bir akçe zam etmekle umur fukara ber vechi sadakat zaiyet a'yan olan kimesne senede ne miktar mesarîf muhtaç ise ba mahfur inha olmak babında sudur eden emri 'âli mühlet kazai mezburda a'yan olan kimesne senede altı bin beş yüz kuruş ile kirasını idare edebilecekti ahali kaza ve senki Mevlanai muma ileysin sen dahi mühakirlerini mesafir i'lam eylemişsen hususu mezbur Rumeli kazalarında mütevarid tevzi'at defterleri tanzimine me'mur sabıka süvari mukabelecisi Mir Mustafa zide mecdehuya isti'alam olundukta kazai mezkûr asitanei 'aliyemde kesiret olduğuna binaen a'yan olan kimesneye mahi beş yüz kuruşdan senede altı bin kuruş salyane defterlerine idhaliçün emri şerîfîm ısdarı hususunu miri mumaiyleh ba takrir istir'a etmekle etmkle vechi meşruhuna amel olunmak fermanım olmağla imdi fımaba'd ber vec sadakat riayet etmekle kazai mezbur a'yan olan kimesneye beher mah beş yüz kuruşdan altı ayda üç bin senede altı bin kuruş kılındığı ve bir akçe ziyade rızai hümayunum olmadığı sen ki Mevlanai muma ileyhsin ma'lumun olduğu muhteman emri şerîfîm iktiza edenlere ifade birle mukaddema ve

hala sadır olan emri şerifim mevcudu muktezasıyla amel ve hareket ve hilafı emr u rıza hareket eylemekden ve ettirmekden mücanebet eylemek babında. Evâhir Rebiulâhir 1209.

Sayfa 105/Hüküm 217

Edriş Kazası Naibine hüküm ki

Bu def'a kaza-i mezburun bir kıt'a salyane defteri der'aliyeme olmağla Rumeli kazalarından mütevarid tevzi'at defteri tanzimine me'mur sabıkan süvari mukabelecisi Mir Mustafa zide mecdehuya defter mezkûr imrar nazar dikkat eyledikte kazai mezburun bin iki yüz sekiz senesi evasıt safiretten dokuz senesi rebiulevvel ğayetine gelince on üç mah müddetde vaki' olan kaffei mesarif sekiz bin on kuruş baliğ olduğu ve mesariflerinin ekseri dağlu eşkiyası mesarifinden 'ibaret olub mesarif mukarretten olmadığına binaen hat ve tenzil kabul iden mevadı olmadığı beyanıyla tevzi' ve tahsiline ruhsatı havi emri şerifim sudurunu miri mumaileyh ba takrir ifade ve istida' etmekle vechi meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi meblağı mezbur elhaletülhazihî tevzi' ve tahsil olunmamış ise bir akçe ziyade ve mükerrer tevzi' ve tahsilinden hazer olunarak ve tevzi' ve tahsiline ruhsat verildiği ve fukara mesarifinin taklil matlub olduğu ve bu babda mukaddema sadır olan emri şerifimde derc ve testir olunmuş olmağla muceb ve muktezasıyla amel ve hareket olunmak mültezem idüğü sen ki Mevlanai muma ileyhşin ma'lumun oldukda mukarrema ve hala sadır olan evamiri şerifim muceblerince 'amel ve hareket hilafı emr u rıza halet ve hareket vuku'una tecviz ile mes'ul ve mukayet olmaktan hazer ve mücanebet ve fukarai ra'iiyyet teksiri mesariften himayet ve sıyanet olunmak babında. Evâhir Rebiulâhir 209.

Sayfa 106/Hüküm 218

Cenalih Naibine hüküm ki

Kazai mezburun bu def'a bir kıt'a salyane defteri varüd etmekle defter mezkure hacedanı divanı hümayunumdan olub Rumeli kazalarından mütevarid defater tanzimine me'mur Miri Mustafa zide mecdehuya nazar eyledikte kazai mezburun bin iki yüz sekiz senesi ruz-ı hızırından dokuz senesi ruz-ı kasımına gelince altı mah müddetde vakiğ olan kaffei mesarif otuz yedi bin dokuz yüz yirmi yedi kuruş baliğ olduğu ve meblâğı mezbur on dört bin üç yüz yirmi altı kuruş bir seneden deyun 'atik merasecesi ve dokuz bin kuruş altı aylık menzil mesarif ve beş bin sekiz yüz yirmi iki bucuk kuruş dahi .. 'ulufesi ve mesarif derunundan başbuğu 'vaidi ve ma'lası dahi tevarüd iden mübaşiratın mübaşiriye ve makulat mesarifden 'ibaret olub hat ve tenzil kabul eder mevadı olmadığı beyanıyla tevzi' ve tahsiline

ruhsatı havi emri şerifim sudurunu miri mumaillehy ba takrir ifade etmekle vechi meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi meblâğ mezkûr elhaletülhazihî tevzi' ve tahsil olunmamış ise bir akçe ziyade ve mükerrer tevzi' ve tahsilinden hazer olunarak tevzi' ve tahsiline ruhsat verildiği ve fukara mesariftan taklil matlub olduğu deyu tenbihat mukaddem sadır olan evamir şerifimde derc ve iş'ar olunmuş olmağla muceb ve muktemasıyla amel ve hareket olunmak mültezem idüğü ve hilafı vaz' ve idaet ruhsat olunduğuna kıt'a rızai mülükânem olmadığı sen ki Mevlanai muma ileyhsin ma'lumun oldukta mukaddem ve hala sadır olan evamir 'aliyyem muceblerince amel ve hareket ve hilafı emr u rıza halet ve hareket vuku'una tecviz ile mes'ul ve mukayet olmaktan müba'adet ve fukara teksiri masarıftan sıyanet olunmak babında. Evâsıt-ı Rebiulâhir 9.

Sayfa 106/Hüküm 219

Edirne Kazası Naibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri dürr-i aliyyeme vürud etmekle Anadolu kazâlarından tevziât defater tanzimine me'mur rical-i devleti 'aliyemden Mustafa Rasim dam mecdehü defteri mezkure imrar nazar dikkat eyledikte kazâ-i mezburun iki yüz sekiz senesi evveli guresinden dokuz senesi rebiulâhiri guresine gelince vakiğ olan mesarifin doksan üç bin üç yüz elli yedi kuruş baliğ ve istiksar olunan maddeleri yedi yüz elli dört kuruş tenzil birle maddeleri üzerlerine iktiza serhle işaret olunarak defteri tebriz olunduğu beyanı birle sureti defter mahaline irsal olunub fımaba'd kaza-i mezburun mesarif defter mezkure matluğa ru'yet ve fukara mesarifinin tağlibline dikkat olunmak için tenbihi havi emri şerifim sudurunu muma ileyh ba takrir ifade etmekle vechi meşruh üzere amel ve hareket olunmak fermanım olmağın iş bu emri şerifim ısdar ve tanzim olunan suret defter meğan irsal olunmuşdur. İmdi fukara mesarifinin taklili matlub ve fımaba'd mesarif fukara gönderilen defter mezkure tatbikan ru'yet olmak mültezem olduğu ve bu babda iktiza eden ve sıyan tenbihat mukaddem sadır olan emri şerifimde derc ve testir olunmuş olmağla muceb ve muktezasıyla amel olunub hilafı vaz' ve halet vuku'una rızai hümayunum olmadığı ve hilafı emr u rıza hareket idenler haklarında vehamet derkâr idüğü sen ki mevlanai muma ileysin ma'lumun oldukta bir minval muharriber ez tenzil meblâğ tevzi' ve tahsil olunmamış ise ziyade ve mükerrer tahsilinden hazer olunarak iktiza edenlerden tahsiline mübaderet ve ba'del ezin kaza-i merkumun vakiğ olan mesarif defteri mezkure tetbikan ve mukaddema sadır olan evamiri 'aliyyem ru'yet defteri irsal olunmasına ihtimam ve dikkat ve fukaranın teksiri mesarıftan vukayyed ve hilâfi

emr u rıza vaz' ve hareket etmekden ve ettirmekden mücanebet olunmak babında. Evâsıt-ı Rebiulâhir 09.

Sayfa 106/Hüküm 220

Hayrabolu Kazası Naibine hüküm ki

Kaza-i mezburun bu def'a bir kıta salyane defteri der'aliyeme vurüd olmağla hâcegânı divanı hümayunumdan olub Rumeli kazalarından mütevarid tevzi'at defateri tanzimine me'mur sabıkan süvari mukabelecisi Mir Mustafa zide mecdehüye defteri mezkure imrar-ı nazar dikkat eylediği kazai mezburun on dört mah müddette vakiğ olan kâffe-i mesarısı on yedi bin iki yüz altı yüz altı kuruş baliğ olduğu ve masarıfları haddi i'tidalde olub ancak iki yüz yedi senesine mahsuben a'yanı sabıka havi Mehmed Nam kimesneye a'yanlık namıyla iki bin üç yüz yetmiş dört kuruş vaz' defter etmeleriyle seneyi maziye de varüd olan defterinden hat ve tenzil oluna mebalığı bu suret ile vaz' ve mühded emvali fukaraya akl ve baliğ için olduğuna binaen bertaraf ile mahsuben kul etmeyeceği ve hala a'yan olan kimesneye havi konak mesarısı için on dört mahde iki bin kuruş idhalleri dahi za'ir olmağla mahiye yüzer kuruş farz olan on dört mahde bin dört yüz kuruş edüb iş bu senei mübarekede kâhtı i'la olmağla üç yüz kuruş zam ve ma'da üç yüz kuruşunun hat ve tenzil lazım geldiği ve marûl zikr iki bin üç yüz yetmiş dört kuruş ile meblağı mezkûr üç yüz kuruş ziyade oluna tevzi' ve tahsil olunmuş olmağla ziyade olmadığı beyanıyla tenzili iktiza olan sabık iki bin altı yüz yetmiş dört kuruş mehil me'mune vaz' ve kazai mezburun mesarısı sahihasına sarf için defteri ebniye irad kayd olunmasını havi emri şerifin sudurunu miri muma ileyh ba takrir ifade ve istida'a etmekle vechi meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi tenzil olunan meblağı mezkûr iki bin altı yüz yetmiş dört kuruş her kimin zimmetinde ise ala eyyi hali istirdad ve mahali me'mune vaz' ı birle umuru memlekettin mesarif sahihasına sarfı için defteri ebniye irad kayd ve mesarısının taklil hususı dikkat olunmak matlub olduğu ve bu mukaddema sadır olan evamiri şerifem mucablerinden amel ve hareket ve hilafı emr u rıza halet vuku'unu mes'ul ve mukabil olmaktan hazer ve mücanebet ve fukarayı ra'iyet teksir mesarıfdan hidayet ve sıyanet olunmak babında. Evâhir-i Receb 1209.

Sayfa 107/Hüküm 221

Mer'uş Mollasına hüküm ki

Bu defa' Mer'uş kazasının bir kıt'a salyane defteri der'aliyeme vürud etmekle Anadolu kazalarından mütevarid tevzi'at defterleri tanzihine me'mur ricali devleti a'liyemden Mustafa

mecdehuye defteri mezkûr imrar nazar dikkat eylediği kazai mezburun iki yüz dokuz senesine mahsuben on bir bin altı yüz seksen sekiz bucuk kuruş mesarifatı defteri mezkurde muharrer olmağla her defter mezkûrda mesarıfdan istikzar olunan masarıfları maddelerinden tenzil ve bila ile iktizaları işaret olunarak tenzilatı beş bin kırk altı kuruş balığ olub ve defter mezkure biyahane beyaza çekilüb ve bu mekule kazai masarıfat altı mahde bir def'a defter olunub akçenin sahihan miktarını ve ne defterden ne vakit gelince sarf olunduğunu mebni olan defterini der'aliyeme göndermen elzem ve her vecihle fukara himayet ve sıyanet olunmak matlub ve mültezem idüğü mukaddem sadır olan evamiri a'liyyem mezaliminden malum olan hülandan ve idarei şahanem cümleye i'lâm ve isa'abet olunmuş iken iş bu kalan defter emri şerifimin ve tenbihatı şahanemden hilafı tertib ve terkim olunmuş idüğü baridar olmağla ba'del ezin emri şerifim ona amel ve hareket olunmak şartıyla 'irar-ı tenzilat küsur kalan beş bin altı yüz kırk iki bucuk kuruşun tevzi'ine ruhsatı i'tası babında emri şerifim sudurunu muma ileyh ba takrir bir ifade etmekle vechi meşruh üzere amel ve hareket olunmak fermanım iş bu emri şerifim ısdar olunan bir kıt'a defter ile irsal olunmuştur. İmdi fukara masarısının taklil matlub idüğü sen ki muma ileysin malumun olduğu ber minvali muharrer beyaza çekilüp gönderilen deftere imrar nazar dikkati birle ğayri ez tenzil meblağı tevzi' ve tahsil olmamış ise ziyade ve mukarrer tahsilinden hazer olunarak iktiza edenlerden tevzi' ve tahsile mübaderet ve ba'del ezin olmayarak iradei şahanem üzere iş bu miktardan dahi devn olarak idare ve ruyet ettirilmesine 'alel ittifak ihtimam ve dikkat ve fukara teksir masarıftan vukayet ve hilafı emr ve rıza haletden itka ve mücanebet olunmak babında. Evâhir-i Receb 209.

Sayfa 107/Hüküm 222

Filibe Mollasına hüküm ki

Bin iki yüz yedi senesi ruz-ı hızırından sekiz senesi ruz-ı hızırına gelince on iki mah müretde Filibe kazasının mesarifi altı yüz bin beş yüz on kuruş balığ olduğuna mebni mukaddemce üç kıt'a salyane defteri vürud etmiş olmağla hususu mezbur hacedan-ı divanı hümayunundan olub Rumeli kazalarından mütevarid defater tanzimine memur Mir Mustafa zide mecdehuye olhavale miri muma ileyh defater mezkurenin her bir maddesine yekan yekan imrarı nazar eyledikte meblağı mezbur küllüyeti akçe olub yed ve tevzi' ve tahsil olunmak lazım gelür ise ahali kazası hamil cümlesini perişan olacağı eşkar olunduğu beyanıyla tasfi olan üç yüz bin kuruşun tevzi' ve tahsiline ruhsatı havi üç yüz bin kuruşun tahsiline taraf verildiği iktiza eden defteri dersa'adetime takdim olunmak için tenbihi havi emri şerifim

sudurunu miri mumaileyh ba takrir ifade etmekle vechi meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın ruhsatı havi iş bu emri şerifim ısdar ve irsal olmuştur. İmdi ber menval muharrer meblağı merkumun tasfine tevzi'ine beyan olunduğu üzere defterinin irsaline iradei a'liyyem müte'alik olunduğu ve perişanıyla ahali muceb vuku'unu rızai hümayunum olmadığı ve bu babda ve tenbihatı mukaddem sadır olan evamiri aliyemde derc ve tastir olunmağla hilafı emr ve rıza harekete cesaret edenlerin ve ruhsat gösterenlerin haklarında vehamet 'azim derkar edildiği senki mevlanai muma ileysin ma'lumun oldukta ber vechi meşruh masarîf mezkurenin olan tevzi' ve defteri takdim olunmak ve hilafı emr ve rıza ve hareket vuku' olunmak babında. Evâhir-i Receb 9.

Sayfa 108/Hüküm 223

Ruscuk Kadısına hüküm ki

Ruscuk kazâsının bu defa salyane defteri vurüd etmekle defteri mezkure hâcegânı divanı hümayunumdan olub Rumeli kazalarından mütevarid defâter tanzimine memur Mir Mustafa zide mecdehuye nazar eyledikde kazai mezburun iki yüz sekiz senesi rûzı hızırından dokuz senesi rûzı kasımına gelince altı mah müddetde vâkiğ olan kâffe-i mesarîfı yirmi altı bin yetmiş altı kuruşa baliğ olduğu ve mesarîfı mezkure haddi i'tidaldan olmağla hat ve tenzil kabul eder mevadî olmadığı beyanı birle tevzi ve tahsiline ruhsatı havi emri şerifim sudurunu miri mumaileyh ba takrir ifade etmekle vechi meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi meblâğı mezkure tevzi' ve tahsil olunmuş ise de mukarrer ve ziyade tevzi' ve tahsiline olunarak tevzi'ine ruhsat verildiği ve fukara mesarîfinin taklîli matlub olduğuna ve bu babda ve tenbihatı mukaddem sadır olan evamiri şerifem testir olmağla muceb ve muktezasıyla amel ve hareket olunmak mültezem idüğü ve hilafı halet vuku'una rızası hümayunum olduğuna ma'lumun oldukta mukaddem ve haleti sadır olan emri şerifim mantığı üzere amel ve hareket ve hilafı rız'a ve hareket etmekten ve ettirmekten mücanebet eylemek babında. Evâhir-i Receb 9.

Sayfa 108/Hüküm 224

Kermastı Kazası Naibine hüküm ki

Kermastı kazasında a'yanlık iddiasında olan Süleyman bin nam kimesne iki yüz dört senesinden berü her sene kaza-i merkum ahalisinden cebran ve kahran salyane tahsil eylediği

meblâğın marifeti şer'ile mühleti ru'yet ve zimmetine tahakkuk eden fukara adına istirdad olunmak beyanı yedinde bundan akdem sadır olan emri şerifim hassa-i silahşörlerimden Mustafa zide mecdeye mübaşeretle irsal olunmuş olduğuna miri merkumun dört seneden olmak üzere mübaşir mumaileyh 'idare edüb dört kıt'a defter ve bir kıt'a 'ilam ve kıt'a defter takdim eylediğine binaen hususu mezbur ricali devleti 'âliyemden olub Anadolu canibinde mütevarid defteri tanzimine memur Mustafa Rasim dam mecdeye halel olundukta muma ileyh i'lâm ve takrir ve defaterleri dört beş altı senelerinden üç kıta tanzim ile mahalline irsal olunan defter son olduğu 'ilâmdan müsteban olmağla sıhaleten muharrem olmayan üç kıta defter şayan ihyar olmadığından hakikat keyfiyet gerek mübaşir muma ileyh ve gerek ahaliden dersa'adetime gelmiş olanların sual ve tahrir eylediği üç senenin defterde tahrir olunan akçelerden ez-cümle a'yanı merkum mukarrir olundukta iki senede akz eylediği meblâğı ve kayucu akçesine mebli olduğu külliyetlü akçenin vesair hem aslı olmayan mesariflerin hesablarına a'yanı merkum ile mahalline ru'yet imda tahdim olarak idüğü yedi senesi defterde olan altı senesine mahsuben kayucu akçesine mebli ahz eylediği on bir bin dört yüz kuruş senei merkunda kayucu miktarı 'az olduğuna mebni yekran zimmetinde olduğu ve yedi senesine tanzim ve tertib olunan kuruş mesariflerin istirdadı babında emri şerifim sudur olmuştur dahi istirdadı mümkün olmadığı ahali merkum inha ve mübaşiri merkum dahi ikda ru'yeti hesaba emri 'âli me'mur edem ancak a'yanı merkum mütealliben olmağla hesap ru'yet ahali naşı dersa'adete firar ederler ve 'ilamı isterdad olanları deyu yazılan akçe istirdad olundu ve bağdel izin mahalline ru'yet hesap ihbar ve a'ayan merkumun zimmetinde olan dört senenin hakkında hesabı ru'yet ile istirdadı dersa'adete a'yanı merkumun ahzarına metut ve menfuk idüğü hane ve istarı olduğuna el hakiki olunmağı beyanı birle miri merkumun dersa'adeti ihzarı hususu ba takrir ifade etmekle mübaşir ma'arifetiyle a'yanı merkumun ru'yet muhasebe deraliyeme ihzarı fermanım olmağın imdi merkumun der'aliyeme ihzar ve irsal matlub olduğu rızâi aliyyem olmadığı senki mevlanayı muma ileyhsin ma'lumun oldukta ber muteva muharrer miri merkumun muhasebesi ru'yet olunmak için mübaşir muma ileyh terfikan dersa'adete ihzar ve ihzarı hususuna müba'adet eylemek babında.

Sayfa 109/Hüküm 225

Karamürsel Kazâsı Nâibine ve A'yân ve Vücûh-i Memleket Zîde Kadrühüm'e hüküm ki

Bundan akdem Mürsel Kazâsının der-i aliyyeme tevârüd iden salyân defterlerinde Kocaeli Sancağı mutasarrıfı Mîr-i Mîrândan Seyyid Hüseyin dâme ikbâlühû surre-i hümâyun teşyî ve husûsât-ı sâire zımında kazâ-i mezbûrda vâki olan sekiz bin yüz kırk buçuk kuruş mesârifî mevâddıyla münderiç ve mestûr olmakdan nâşi mesârif-i merkûme istiksâr ve hakikat-i keyfiyet mîr-i mîrân mûmâ ileyhden isti'lâm olundukda gerek kendilerinin ve gerek ahalinin surre-i hümâyun teşyî vaktinde me'hûzları bin sekiz yüz altmış iki buçuk kuruş idiğini şâmil müfredâtı beyanıyla bir kıt'a defterini irsâl ve kusûr iki bin iki yüz yetmiş sekiz kuruşun ne vechile idiğın kazâ-i mezbûr a'yânından suâle muhtâ olduğun tahrîr ve inhâ eylediğine binâen öteden beru surre-i hümâyun teşyî ve istikbâli vakitlerinde kazâ-i mezbûrdan Kocaeli mutasarrıfları ne mikdar mesârif olagelmışdır bilinmek ve işbu sarfı derkâr olunan altı bin iki yüz yetmiş sekiz kuruşun ne mahalle sarf olunduğu zâhire ihrâc olunmak için sâdır olan emr-i şerifim mücebince kazâ-i mezbûrun sicilli ve a'yânı Der-i Aliyyeme celb ve ihzâr ve sicill-i merkum lede't-teşyî öteden beru surre-i hümâyun teşyî ve istikbâli zımında Kocaeli mutasarrıflarının mesârifî ne mikdâr olduğu muharrer ve mestûr olmadığından husûs-ı merkûm ihzâr olunan kazâ-i merkûm a'yânı Mustafa ve maiyyetiyle gelen kethüdâsı ve ahâlden çend nefer kimesnelerden sual ve taharrî olundukda kazâ-i merkûmun bu âna değın vâki olan mesârifâtı mahkemeden verilen memhûr yafteler ile ola gelüb sicille keyd olunması âdet-i beldeleri olmadığıın ihbâr ve bundan sonra bir akçe masrafları olur ise sicille kayd ve zabt edeceklerini taahhüd ve iş'âr eylediklerinden kaydı bulunana kadar surre-i hümâyun için Kocaeli mutasarrıflarının sekiz dokuz yüz bin kuruşa dek olduğun beyân ve müddeâlarıyla iki yüz senesinde olan yedlerinde mevcûd bir kıta memhûr yafteleriyle isbâta ve ıyân idüb mîr- mîrân mûmâ ileyhın mutasarrıf olduğunda etmediği mâdde olunan sekiz bin yüz kırk buçuk kuruşun dahi mîr-i mâirân mûmâ ileyhın gönderdiği defterde muharrer mevâd için nakden verilen sekiz bin yüz altmış iki buçuk kuruşdan mâadâ münker olan altı bin iki yüz yetmiş sekiz kuruş dört mâh müddette mîr-i mîrân mûme ileyh tarafından kazâ-i merkûma tevârüd iden mübâşirlerden surre-i hümâyun teşyîinde dâiresinin me'kûlât ve meşrûbât vesâr konaklar mesârifâtı için sarf ve telef olunmuş olduğu mesârifât-ı merkûmenin mahalleriyle mübeyyen yedlerinde olan meşfûk yafteler irâesiyle tebyîn ve ifâde etmeleriyle mîr-i mîrân mûmâ ileyhın defteriyle müfredâtı ve a'yân-ı mezbûrun mîr-i mîrân mûmâ ileyhın tarafına beyan ve iddiâ eylediği masrûfâtı sahîh olur gerek surre-i hümâyun için ve gerek husûsât-ı sâire zımında mîr-i mîrân mûmâ ileyhın kazâ-i mezbûrda vâki olan mesârifî hadd-i i'tidâlden hâric bir emr idiği bedîhî ve vedîatullah olan fukarâ-yı raiyyetin sezâsı kadar ... olmaları muğâyir-i rızâ-yı aliyye olmakla ba'de ez in mîr-i mîrân mûmâ ileyh gerek kazâ-i mezbûre ve gerek zîr-i idâresinde olan sâir kazâlara muğâyir-i

rızâ msârif-i kirân tahmîl etmeyüb fukarâ-yı raiyyetin her hâlde mazlemeden himâyet ve sıyânet olunmalarına mezîd sa'y ve gayret iderek tahsîl-i rızâ-yı yümn ve irtikâ-yı dâverânem sarf-ı tâb ve tâkat etmes tenbih ve tekid ve mebâliğ-i merkûme sarf ve hak olunmuş bir akçe olmakla istirdâdı nâ kâbil idiğinden ne halde ise mebâliğ-i merkumenin tevzi ve tahsîlinden bu defa tesâmuh-ı birle ba'de ez în muğâyir-i rızâ bir akçe sarf olunur ise bir vechle mahsûb ve fukarâdan tahsîl ettirilmediği ve fukarâyı ifrâz edenler te'dîb gûşmal olacakları cezmen ve yakînen şimdiden bilinmek ve her ne mahaller bir akçe verilir ise cümlesi ma'lum olunmak ve olacak masrafları sicille kayd ve zabt eylemek ve gerek Koceeli mutasarrıfları için ve gerek sâir mutasarrıflardan muğâyir-i rızâ ve hılâf-ı fermân şey mutâlebe olunursa red ile cevab verilmek ve derhal derbâr-ı azametkarârıma inhâ ve tahrîre müsâraat olunmak lâzımeden ve tekidi hâvî siz ki mevvlânâ ve a'yân vesâir mûmâ ileyhimsiz size hitâben emr-i şerifim sudûru muktezâ-yı maslahat idiğın Anadolu kazâlarından mütevârid tevzîât defterleri tanzimine memur ricâl-i devlet-i aliyyemden Mustafa Râsih dâme mecdühû bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh amel olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve tahzîran ikdâmen ve ihtimâmen işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi celb-i defterden maksûd ve merâm ancak ... şan-ı şâhânemde fukarâ-yı raiyyetin vücûh-ı mezâlimden vikâye ve âsayiş ve mesâriflerini taklîli âsude-i hâl ve müreffehü'l-bâl olumaları irâde-i nâfiasına mebnî idiği vâreste-i kayd ve beyân olmakla ba'de ez în mîr-i mîrân mûmâ ileyh gerek kazâ-i merkûm ve gerek hükûmeti dâhilinde ve gerek sâir kazâlarda muğâyir-i rızâ-yı aliyyem mesârif kezâlik tahmîlinden mücânebet iderek fukarâ-yı raiyyetin her hâlde âsudesi emn ve râhatları hususuna ve himâyet ve sıyânetleri ... ve tahsîl rızâ-yı hidîvâneme sarf-ı miknet eylemesi hususu Sadrazam maiyyetinden mîr-i mîrân mûmâ ileyhe mahsûs mahsus mektubda takrîr ve tesyîriyle tenbih ve tekid olunmuş olduğu ve bundan sonra muğâyir-i rızâ ve tenbîhât-ı şâhânem bir akçe sarf olunur ise bir vecihle mahsûb ve fukarâdan tahsîl ettirilmeyeceği ve fukarâyı madrûr ettirenlerin ve ruhsat verenlerin te'dîb ve gûşmallarına ibrâz kılınacağı cezmen ve yakînen ma'lûmunu oldukda ber minvâl işbu emr-i şerifim cümle müvâcehesinde feth ve kırâat ve mazmûn-ı ... müfredâtını cümleye i'lâm ve işâat-i birle bundan böyle her ne mahalle br akçe verilirse cümlelerin ma'lûmu olunarak verilüb ve olunacak mesârifî sahîhan sicilline sebt ve kayd ile mutasarrıfları vesâirleri tarafından muğâyir-i rızâ-yı aliyyem şey ve akçe mutâlebe olunur ise red ile cevâb-ı birle derhâl keyfiyeti derbâr-ı şevketkarârıma sıhhati üzere arz ve inhâyâ müsâraat ve fukarâ-yı raiyyet her hâlde himâyet ve sıyânet ve olunmalarına ihtimâm ve nezâret ve taraf-ı şâhânem için fukarâdan isticlâb-ı da'avât-ı hayriyyeye mübâderet ve zinhar ve zinhar hılâfına cesâret ve irâete ruhsat ile mübtelâ-yı vehâmet ve nedâmet olmakdan ittikâ ve mücânebet eylemen babında. Evâhir-i Receb 209.

Hüküm 226

Lefke Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Bu defa Lefke kazâsının bir kıta salyân defteri Der-i Aliyyeme vârid olmakla Anadolu kazâlarından mütevârid tevzîât defterleri tanzîmine memur ricâl-i devlet-i aliyyemden Mustafa Râsih dâme mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun iki yüz yesi senesi Zilhiccesinin sekiz senesi Zilhiccesine gelince bir senelik mesârifleri on dokuz bin altı yüz seksen yedi buçuk kuruşa bâliğ olup mesarifi mezkûrenin sülûsânı menzil ve kusûr sülûsün dahi sülûsânı hazariyye ve vüzerâ-yı ızâm mesârifî olup vilâyet masrafı nâmıyla olan masrafları hadd-i i'tidâlde olmakla tenzîlât ve iktizâları mâddeleri üzerlerine şerhle işâret olunarak defteri tanzîm olunduğu beyânıyla iktizâ eden emr-i şerifî tasdîr olunmasını mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerifim ısdâr ve tebyîz olunan br kıt'a defteriyle irsâl olunmuştur . İmdi fukarâ mesârifinin taklîli matlûb idiği sen ki mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer beyaza çekilüb gönderilen deftere imrâr-ı nazar-ı dikkati birle gayr-ı ez tenzîl meblağ-ı bâkî henüz tevzi ve tahsîl olunmamış ise ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak iktizâ edenlerden tevzi ve tahsîle mübâderet ve ba'de ez îrâde-i şâhânem fukarâ mesârifinin işbu mikdârdan dahi sarf olunarak idâre ve ru'yet ettirilmesine ale'l-ittifâk ihtimâm ve dikkat ve fukarâ teksîr-i mesârifden vikâye ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlâtıdan ittikâ ve mücânebet olunmak babında. Evâhir-i Receb 209.

Sayfa 110/Hüküm 227

Kermastı ve Bursa Kazâları Nâiblerine Hüküm ki

Kermastı Kazâsında a'yanlık iddiâsında olan Süleyman Beğ demekle arîf kimesne iki yüz dört senesinden beru beher sene kazâ-i mezbûr ahâlisinden cebran ve kahran salyan namıyla tahsîl eylediği meblağın ma'rifet-i şer'le mahallinde hesâbı ru'yet ve zimmetinde tahakkuk iden hukûk-ı fukarâ ashâbına istirdâd olunmak babında bundan akdem sâdır olan emr-i şerifim hassa silahşörlerimden Lütfullah zîde mecdühû mübâşeretiyile mahalline lede'l-vusûl mîr-i merkûmun dört senelik olmak üzere dört kıt'a defter ve bir kıt'a i'lâmı mübâşir-i mûmâ ileyh ahz ve Der-i Aliyyeme avdet ve zikr olunan i'lâm ve defâtire nazar olundukda dört beş altı senelerinin üç kıt'a salyân defterler sicilde mukayyed olmadığından kazâ-i merkûm mütemekkinlerinden Kerkenci zimmî defterinden tertîb ve ihrâc olunmuş idiği ve yedi senesinin bir kıt'a defteri dahi bundan akdem Dersââdetime lede'l-vürûd tanzîm ile

mahalline irsâl olunan defter sûreti olduğu i'lâmdan müstebân olmakla sicilden muhrac olmayan üç kıt'a defter şâyân-ı i'tibâr olamadığından hakikat-i keyfiyet gerek mübâşir-i mûmâ ileyh ve gerek ahâlilerden Dersaadetime gelmiş olanların bazılarında suâl ve tahrîr eyledikde üç senelik defterlerde tahrîr olunan akçelerden ez cümle a'yân-ı merkûm sefrîz olundukda iki senede ahz eylediği mebâlig-i vâfire ve Kalyoncu akçesi nâmıyla aldığı külliyyetli akçenin vesâir hiç aslı olmayan masrafları hesaplarını a'yân-ı merkûm ile mahallinde ru'yet etmek adîmü'l-imbkân idiği ve yedi senesi defterinde altı senesine mahsûben kalyoncu akçesi nâmıyla ahz eylediği on bir bin dört yü kuruş sene-i merkûmede kalyoncu neferatı afv olduğuna mebnî tekrar zimmetinde kaldığı ve yedi senesinde tanzîm ve tenzîl olunan kalmış masrafların istirdâdı bâbında emr-i şerîfim sâdır olmuşiken anlar dahi istirdâdı mümkün olmadığı ahâli-i merkûma inhâ ve mübâşir-i merkûm dahi eğerçi ru'yet-i hesâba bâ emr-i âlî memur idim ancak a'yân-ı merkûm müteğallibeden olmakla hesâbı ru'yet idecek ahâli havflarından nâşi Dersaadetime firâr eyledikleri ve i'lâmda istirdâd olundu deyu yazılan akçe istirdâd olmadığını ve ba'de ez in mahallinde ru'yet-i hesâb ve ihkâk-ı hak mümkün gayr-ı mümkün idii bil-ittifâk ihtibâr ve a'yân-ı merkûmenin zimmetinde olan dört senelik hukûkhesâbı ru'yet ile istirdâdı Dersaadetime a'yân-ı merkûmenin ihzârına menût ve mütevakkıf olduğu inhâ olduğundan fî'l-hakîka zimmî-i mesfûrun defterinde tertîb olunmuş üç senelik defterlerin tanzîmi var ise dahi hukûk-ı fukarânın a'yân-ı merkûmdan istirdâdı nâ kâbil idiği ahâli ve mübâşirin bil-ittifâk beyân ve ihbârlarından bedîdâr olduğu beyanıyla mîr-i merkûmun Dersaadetime ihzârı hususunu Anadolu cânibinden mütevârid tevziat defâtiri tanzîmine memur ricâl-i devlet-i aliyyemden Mustafa Râsih dâme mecdühû andan akdemce bâ takrîr ifâde etmekle mübâşir ma'rifetiyle a'yân-ı merkûmun ru'yet-i muhâsebe zımnında Der-i Aliyyeme ihzârı bâbında işbu sene-i mübâreke evâhir-i Rebiulâhinde emr-i şerîfim sâdır olmuşidi elhâletü hâzihî sen ki Kermastı nâibi mevlânâ mûmâ ileyhsin Der-i Aliyyeme gelen i'lâmında a'yân-ı merkûmun ru'yet-i hesâbı Bursa'da ru'yet olunması hususu derc ve tastîr olunmuş a'yân-ı mezkûrun ahâli-i kazâ-i merkûm ile hesapları Bursa'da ru'yet olunmasını münasib idiği ahâli taraflarından Der-i Aliyyemde olan kimesneler dahi ihbâr etmeleriyle mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le a'yân-ı mezkûrun hesâbı Bursa'da tahrîr ve tedkîk olunarak ru'yet ve keyfiyet sıhhat ve hakîkati ğzere i'lâm vetahrîre mübâderet ve ehad-i tarafeyne gadr ve himâye vukûundan ve ibtâl-i hakkı mûcib hareketten mücânebet olunarak a'yân-ı merkûmun Bursa'da kemâl-i hak ve adl üzere ru'yet-i hesâbı matlûb ve mültezem idiği sen ki Kermastı nâibi mevlânâ mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ta'yîn olunan mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle a'yân-ı merkûm ru'yet-i hesâb zımnında Bursa'ya ihzâr ve irsâl ve sen ki Bursa nâibi mevlânâ mûmâ ileyhsin huzûrunda ziyâde tetkîk

ve taharrî iderek ma'rifetin ve mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle a'yân-ı merkûmun ru'yet-i hesâbına dikkat ve keyfiyet ne vechile ise alâ vechi's-sihha Der-i aliyyeme tahrîr ve i'lâma mübâderet ve bu bâbda akçeye tam'an veyahud hatır ve gönüle riâyeten bir tarafı himâye ve taraf-ı âhara gadr vukûa gelmekden ve fukarânın hakkını ibtâl etmekden ve taharrî ve tetkîkde kusûr eylemekden ve vâkı'ın hılâfını kaleme almakdan be-gâyet ittikâ ve mücânebet olunmak bâbında. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 111/Hüküm 228

Yerköprü Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıt'a salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûre Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyunumdan olub Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû imrâr-ı nazar eyledikde Yerköprü kazâsının bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızırından dokuz senesi rûz-ı kasımına gelince altı ay müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri eğerçi beş bin seksen kuruşa bâliğ olduğu ve mesârif-i mezkûrede eğerçi fâhiş madde olmayub ancak iki bin altı yüz elli dört buçuk kuruş mesârifie otuz bir kuruş güzeşte vaz eyledikleri zâid ve fâhiş olub onu on br buçuk hesâbıyla altı ayda iki yüz kuruş lâzım geldiği ve meblağ-ı mezkûrdan iki yüz kuruşunu mahsûb ve mâadâ üç yüz otuz bir kuruşun hat ve tenzîli iktizâ eylediği mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi güzeşte nâmıyla idhâl-i defter olunan meblağın üç yüz otuz bir kuruşu tenzîl olunduğu ve mâadâ meblağ-ı mezbûr elhâletü hâzihî tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklili matlûb olduğu ve tenzîl olunan meblağdan bir parasının tevzi ve tahsîline rızâ-yı hümâyunum olamadığı ve bu bâbda vesâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfimde derc ve tastîr olunmuş olmakla mücebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki mevlânâ muma ileyhsin ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmîr-i münîfem mücebince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket vukûunu tecviz ile muâteb ve mes'ûl olmakdan ve fukarâyı kesret-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Hüküm 229

İpsala Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıt'a salyân defteri Der-i Aliyyeme vârid olmakla Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûnumdan olub Rumeli kazâlarından mütevârd defâtir tanzîmine memur sâbikan süvâri mukâbelecisi Mîr Mustafa zîde mecdühü defter-i mezkûre imrâr-ı nazar eyledikde bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızırından dokuz senesi rûz-ı kasımına gelince altı mâh müddette kazâ-i mezbûrun vâki olan kâffe-i mesârifî dört bin dokuz yüz kırk sekiz kuruşa bâliğ olduğu ve mesârifât-ı mezkûre eğerçi fâhiş mâtde olmayub ancak mürâbaha verilmek iktizâ eden iki bin yüz seksen altı kuruş mesârifî beş yüz elli kuruş güzeşte idhâlleri zâid olun onu on bir buçuk hesâbıyla altı ayda iki yüz iki buçuk kuruş güzeşte lazım gelmekle mârru'z-zikir güzeşte nâmıyla idhâl-i defter eyledikleri beş yüz elli kuruşdan iki yüz elli buçuk kuruş mahsûb ve mâadâ iki yüz otuz iki buçuk kuruşun hat ve tenzîli iktizâ eylediğine binên yekûni mesârifden ferd-i nihâde olunmuş olduğu beyanıyla mâadâ dört bin yedi yüz on buçuk kuruşun tevz ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi güzeşte nâmıyla idhâl-i defter olunan meblağın iki yüz otuz yedi kuruşu tenzîl olunduğu ve mâadâ meblağ-ı mezbûr elhâletü hâzihî tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve tenzîl olunan meblağdan bir parasının tevzi ve tahsîline rızâ-yı hümâyûnum olamadığı ve bu bâbda vesâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfimde derc ve tastîr olunmuş olmakla mücebince amel ve hareket olunmak mültezem idiği sen ki mevlânâ muma ileyhsin ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmîr-i münîfem mücebince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve hareket vukûunu tecviz ile muâteb ve mes'ûl olmakdan ve fukarâyı kesret-i mesârifden sıyânet olunmak babında. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 112/Hüküm 230

Mora Cezîresinde Vâki Gördüs Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıt'a mesârif ve bir kıt'a mâl-ı cizye ve mâl-ı sâire defteri vürud etmekle Mora cezîresine dâir mukaddemen verilen nizâm-ı cedîd- müstahsene şurûtunun vikâyesine memur olub hâlen baş defterdârım olan Osman dâme uluvvühü defâtir-i mezkûreye nazar eyledikde bin iki yüz sekiz senesi Recebi gurrelerinden Zilhiccesi gâyetine gelince altı ayda kazâ-i mezbûrun mesârifî yirmi altı bin altı yüz doksan dört buçuk kuruşa ve iki yüz dokuz senesine mahsûben mâl-ı cizye ve mâl-ı sâire yirmi beş bin yüz yirmi sekiz kuruşa bâliğ olduğunu ve mesârif-i mezkûrenin dört bin yüz elli üç kuruşu ve mâl-ı cizye ve

mâl-ı sâirenin iki bin dokuz yüz yirmi sekiz kuruşa tenzîll olunduğunu ve her bir maddenin bâlâlarına muktezâları şerhle gösterilerek defâtîr-i mezkûre beyaza çekildiğini beyan-ı birle gayr-ı ez tenzîl kûsûr kalan meblağ-ı mezbûr üzerine bir akçe zam olunmaksızın mahallinde nizâm-ı cedîd şurûtu mücebince reâyâ müvâcehesinde tevzi ve tahsîl olunmak üzere ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu biddefter ... mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel ve hareket olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve munzam defâtîr-i mezkûre maan irsâl olunmuştur. İmdi isticlâb-ı defterden garaz reâyâ fukarâsının hıffet-i mesârifîyle istihsâl-i refâh ve râhatları ve hadd-i i'tidâlden hâric olan mebâliğin tanzîm ve tenzili irâdesine mebnî idii ve tenzîl olunan mevâd ma'lûm olmak için manzum defter-i mezkûr irsâl olunduğu ve mesârif-i defterden gayr-ı ez tenzîl kûsûr kalan yirmi iki bin beş yüz kırk bir buçuk kuruşun ve mâl-ı cizye ve mâl-ı sâire defterinden kezâlik gayr-ı ez tenzîl bâkî kalan yirmi üç bin iki yüz yarım kuruşun tevzîi ve tahsîline ruhsat verildiği ve tevzî olunan meblağın bir akçesinin tahsîline ve memleket umûru için verilen i'lâmât harcı ve tevzi defteri imzâsı namıyla hâkimü'ş-şer' senevî evrak başına tahsîs kılınan beş paradan yani senede iki defa olarak tevzi ... ikişer buçuk paradan ziyâde bir akçe küşâdiyyesi namı ve nâm-ı âhar ile bir para alınub verildiğine rızâ-yı hümâyunum olmadığı ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb ve mültezem olduğu ve bundan böyle dahi gelecek defâtîr ve bu tarafda küllî dikkat olunacağı ve fîmâ ba'd ol tarafda dahî beher altı ayda bir defa gelecek deftere kemâliyle dikkat olunub eğer muğâyir-i nizâm-ı cedîd madde meşhûd veyahud şifâhen mesmu' olur ise cesâret edenler te'dîb kılınacağı ve gelecek defter sahîh olub ve meçhûl ve mübhem madde olmayub mahallinde tevzi defteri başka ve bu tarafa başkası gönderilmeyüb ve'l-hâsıl tenbîhât-ı şâhaneme münâfî ve gönderilen deftere muğâyir ve nizâm-ı cedîd-i müstahseneye muhâlif hareket vuku' bulmak lazım gelirse ... medhali olanların te'dîbleri icrâ fevt-i dakîka olunmayacağı sen ki mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda mefhûm-ı emr-i şerîfimi bir hoşca mütâlaa ve iktizâ edenlere ifâde-i birle müceb-i emr-i şerîfimle hareket ve reâyâ fukarâsının kesret-i mesârifden himâyet ve sıyânetleri hususuna dikkat ve bâlâda muharrer gayr-ı ez tenzîl kûsûr kalan mebâliğ-i mezbûreye bir akçe zam olunmayarak ve mükerrer ve ziyâde tahsîlinden hazer olunarak ber müceb-i meşrûh nizâm reâyâ müvâcehesinde tevzi ve tahsîline mübâderet ve muğâyir-i emr ve rızâ ve muhâlif-i nizâm cedîd-i müstahsene hâlet ve hareket vukûunu tecvizden mübâadet olunmak babında. Evâhir-i Receb 209.

Bir sûreti

Kayseriyye nâibine. Kazâ-i mezbûrun kezâlik altı aylık mesârifi elli dokuz bin dokuz yüz elli altı kuruşa ve iki yüz dokuz senesine mahsûben mâl-ı cizye ve mâl-ı sâire otuz dokuz bin dokuz yüz yirmi yedi buçuk kuruşa bâliğ olduğu ve mesârif defterinden dört bin üç yüz yetmiş altı kuruşu mâl-ı cizyeden beş beş bin dört yüz doksan sekiz buçuk kuruşu tenzîl olduğu ve mesârifden elli beş bin seksen kuruş ve mâl-ı cizye ve mâl-ı sâireden otuz dört bin dört yüz yirmi dokuz kuruş bâkî kaldığı ve munzam sûret-i defter gönderildiği beyânıyla ber vech-i muharrer gayr-ı ez tenzîl bâkî kalan meblağ-ı mezbûrun tahsîline ruhsatı hâvî...

Bir sûreti

Kaladarna kazâsı Nâibine. Kezâlik kazâ-i mezbûrun altı aylık mesârifi otuz yedi bin altmış bir buçuk kuruşa ve iki yüz dokuz senesine mahsûben cizye ve mâl-ı sâire otuz iki bin yedi yüz yetmiş iki buçuk kuruşa bâliğ olduğu ve mesârifden dört bin iki yüz doksan beş ve mâl-ı cizyeden dört bin beş yüz otuz bir kuruş tenzîl olduğu ve mesârifden otuz iki bin yedi yüz altmış altı buçuk kuruş ve mâl-ı cizyeden yirmi sekiz bin ik yüz kırk bir buçuk kuruş bâkî kaldığı beyânıyla meblağ-ı bâkînin tahsîline ruhsatı hâvî sıra poliçede vilâyete mahsûs saray tamiri ve binâ olunan ahurlar masrafı namıyla fîmâ ba'd bilâ ferman bir akçe verilir ise te'dîb olunacağı ve nizâmî hâvî mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfimde beyan olduğu vechile ücret-i mübâşiriyye verilüb muğâyir-i nizâm ziyâde bir akçe verildiğine rızâ-yı alıyyem olmadığı.

Sayfa 113/ Hüküm 231

Mora Ceziresine Vakiğ Karitne Kazası Naibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıt'a mesârif defteri virüd etmekle Mora ceziresine dair mukaddema verilen nizâmı cedid müstehatı sevâtın defayesine me'mur olub hala baş defterdarım Osman dam 'ulüvve defter mezkûre nazar eylediği birle iki yüz sekiz senesi recebil guresinden zilhiccesi ğayetine gelince altı ayda kazai mezbûrun mesarifi yirmi bir bin beş yüz doksan üç kuruş baliğ olduğu ve altı bin on bir kuruş tenzîl olduğu ve tenzîl olunan .. olub tahsisi lâzım gelen mevadın muktezaları serhle gösterilerek defater mezkûre beyaza çekildiği beyanı birle ğayril tenzîl kûsûr kalan meblağ mezbûr üzerine bir akçe zam olmaksızın mahaline nizâmı cedid selatı mucibine reaya mevaliyesinde tevzi' ve tahsil olunmak üzere ruhsatı havi emri şerîfim sudurunu baş defterdar muma ileyh ba takrir ifade etmekle vechi meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın teğbihai ve ikbamen inu emri şerîfim ısdar ve müzkim defter mezkûr ma'an irsal olmuştur. İmdi incelenen defterden ğaset

reaya kuzzasının hakkit mesarifiyle istihasil rehahed rahleri vahd i'tidaların hariç olan mebalığın tahkim ve tenzil mechul ve mihim olan maddenin tahkiki iradesine mebni eylediği ve tenzil olunan mevad ma'lum olmak için mütekkim defter mezkûr irsal olduğu dağirlere teslim vakur kalan on beş bin beş yüz altmış iki kuruş tevzi' ve tahsiline ruhsat verildiği ve tenzil olunan meblağdan bir akçe ma'n tahsiline ve memleket umu'r için verilen i'lamen zahi ve tevzi' defteri imzası tamile hâkim senevî olarak başına tahsis kılınan başka pareden senede iki def'a olarak tevzi' defterine ikişer bucuk paraden ziyade olub verildiğine rızai hümayunum olmadığı fukara mesarımının taklil matlub ve mültezem olduğu ve .. dahile mahsus sedai ta'hid ve bena olunan ahurlar mesarım tamile bala ferman deftere bir akçe idhal olunur ise tenzil olunacağı ve bundan böyle dahi dikkat olunağı ol tarafda dahi beher altı ayda bir a'zı geleceğı deftere kemalile dikkat olunub mukayer nizam cedid maddei meşhud ve yahud şakaha meshu' olur ise cesaret edenler tenzil kılınacağı ve gelecek defterde mechul ve mübhim madde olmayub ve mahalinde defteri başka ve bu tarafına başkası gönderilmeyüb velhasıl tenbihat-ı şahaneme munağ ve gönderilen deftere mukayir ve mukaddema nizamı havi sadır olan emri şerifim mezhune muhalif hareket vuku' olmak lazım gelur ise kazasına derc medhal olanların tenzilleri iddasında dakiki olunmayacağı senki mevlanai muma ileyhsin ma'lumun oldukda makhum emri şerifim mütamiğ ve iktiza eylediği ifade birle muceb emri şerifimle amel ve hareket ve re'aya fukarasının kesiret mesarıfden himayet ve sıyanetleri hususuna dikkat ve bilade muharrer gayriline tenzil mazur kalan meblağ mezkureye bir akçe zam olunmayarak ve mükerrer tahsilinden hazir olunarak ber muceb şart nizam reayayı mersumu mevacehesine tevzi' ve tahsiline mübaderet ve muğayyer emr u rıza ve muhalif şart müstehane halet ve hareket vuku'u mübaadet olunmak babında. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 114/ Hüküm 232

Mora Ceziresine Vakiğ Dosunce Kazası Naibine hüküm ki

Kazai mezburun bu def'a bir kıt'a mesarım defteri vürud etmekle Mora ceziresine dair mukaddema verilen nizamı cedid müstehasına vikayesine me'mur olub halen baş defterdârım olan Osman dâme defter mezkure nazar eyledikde bin iki yüz sekiz senesi rûzu guresinden zilhiccesi gayyetine gelince altı ayda kazai mezburun mesarım on beş bin yedi yüz yedi bucuk kuruş baliğ olduğunu ve mebalığ merkumunun iki bin yüz on kuruş tenzil olunduğunu ve her bir vadenin balasına iktiza eden tenbihatı serhle işaret olunarak defter mezkûr beyaza çekildiği ve gayri ez tenzil on üç bin beş yüz doksan yedi kuruş bağı kaldığını beyan birle gayri ez tenzil kûsür kalan meblağı mezbur üzerine bir akçe zam olmağdan mahalinde nizamı

cedid şartı mucebince reaya mevacehesine tevzi' ve tahsil olunmak üzere ruhsatı havi emri şerifim sudurunu defterdar muma ileyh ba takrir ifade etmekle ber vechi meşruh amel olunmak fermanım olmağın tenbiha ve ifamen iş bu emri şerifim ısdar ve münig defter mezkur maan irsal olunmuştur. İmdi isticalab defterden arz reaya fukarasının hakit mesarifiyla istihasıl rezah ve rahatleri vahid i'tidaldan hariç olan mebalığın tenkih ve tenzile iradesine mebni idüğü ve tenzil olunan mevad ma'lum olmak için münkim defter mezkûr irsal olunduğu ve gayri ez tenzil kûsûr kalan olmikdar kuruşun tevzi've tahsiline ruhsat verildiği ve tenzil olunan meblağın bir akçesinin tevzi' ve tahsiline ve memleket umur için verilen i'laman harcı ve tevzi' defteri imzası namıyla hükkam senevî olarak başına tahsis kılınan beş paranın bağzı senede iki def'a olacak tevzi' defterine ikişer bucuk paradan ziyan olunduğuna ve ücreti mübaşirye nizamı havi mukadema sadır olan emri şerifim masarih olmağla fima ba'd şurut nizamın ta'in olunandan ziyade bir akçe verildiğine rızayı hümayunum olmadığı ve bundan böyle dahi bu tarafdana dikkat olunacağı fimaba'd beher altı ayda bir defa gelecek mesarif defterine ol tarafta kemalil dikkat olunub muğayer nizam cedid madde meshul ve veyahud şifahen olur ise cesaret edenler tarib kılınacağı ve gelecek defter sahim olub ve mechul ve mübhim mad olmayub ve mahallinde tevzi' defteri başka ve bu tarafına başkası gönderilmeyub velhasıl tenbihat-ı şahanem menafî hareket vuku' bulmak lazım gelür ise kazada olanların taribleri icrasında dakik olunacağı senki mevlanai muma ileyhsin ma'lumun oldukda ma'hum emri şerifim bir dosca mütali' ve iktiza edenlere üç birle muceb emri şerifimle amel ve hareket ve reaya fukarasının kesirat mesarifden himayet ve sıyanetleri hususuna dikkat ve balade muharrer gayri ez tenzil kabud kalan meblağı mezkure bir akçe zam olmayarak ve mükerrer ve ziyade tahsilinden hazer olunarak ber muceb şurutı nizam reayayı mersumu mevacehesine tevzi've tahsiline mübaderet ve mukayyer emr u rıza ve menafi şurut nizamı halet ve hareket vuku'u tecvizden müba'adet olmak babında. Evâhir-i Cemâziyelâhir 9.

Sayfa 115/ Hüküm 233

Mora Valisi Vezir Mustafa Paşaya hüküm ki

Mora ceziresinde beraz u katden berü tercümanların bil cümle umuru cezireye müdahale ve teslatları olmakdan naşı istedikleri gibi alub satub zam ve te'diye cesaret ede gelmeleriyle fimaba'd tercümanlık hizmetinden ma'da Mora tercümanları bir mesalahata karışıyorlar ise ve zam ve te'diye ve fukaranın celbi emvaline ber vechle vesile olurlar ise derhal haklarından gelinmesi ve tercüman taraflarından kalil ve kesir karre için defter toplamayub harc-ı vilayet

namıdiyar olunması ve tercüman için defter tevzi' bir akçe idhal olunmaması hususu bin iki yüz yedi senesi evasıt cemâziyelahirinde nizama havi sadır olan emri şerifimde derc ve tesrih olunmasının cezire mezkurede vakiğ Mersitre ve Kaladerne ve Katine ve Kodus kazalarının altışar aylık mesariflerine mübin bu defa varüd olan mesarif defterlerinde mahur tercümanın sakın olduğu hane icaresiyle tercümanım deyu iki bin altı yüz yirmi üç kuruş tahrir olunmuş olduğunu ve kuyude merakımın olundukta senevî bin yüz elli kuruş mal ile mukayyer ve divan-ı hümayunum tercümanlığına elhakka zabt oluna gelen Mora tercümanlığı ve yazıcılığı maktu'unun öteden berü ma'in olan 'airat ve rusumat ma'inesi hayrine ise dail kadim ona bil tamam berlurundan cem'i ve tahsil ve mukayyer nizam-ı cedid mesalih reayaya müdahil ve ta'ri olunmamak üzere emri şerife verilüb tercüman için defter tevzi' bir akçe idhal olunmamak nizamı cedid şurutundan eylediği ve nizamı cedid müşhasına şurutuna nizara zikr olunan kazaların tevzi' defterlerine idhal olunan tercümanına ve hane icaresi olan iki bin altı yüz yirmi üç kuruş tevzi' defterinden fedi nihade ve tenzil olduğunu beyan birle tercümanlık mezkur olmakdan mal maktuğu ile mukayyed olduğundan varüdad mukaryedeye kesri teksan tertib etmemek için tercümanlık mezkurun 'aidat ve rusumat muayenesi defter tevzi' idhal olunmayarak yerluyerinden tahsilinin tarafına gönderilebilir sen ki vezir müşarüileyhsin tarafından i'lam olmak için sana hitaben isti'damı havi emri şerifim sudurunu Mora cezîresi nizâmının vikâyesine memur ve hâlen baş defterdârım olan Osman dâme ülüvvühû bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi tercüman için tevzi' defterine bir akçe idhal olunduğuna miri muma dahi varidat mukarresine küsürü noksan tertibe rızayı aliyyem olmadığı ve bir minval muharrer suret tahsil olunması mültezem olduğu sen ki vezirim müşarüileyhsin ma'lumun oldukta aidat ve resumat mezkureyene defter tevzi' idhal olunmayarak belirlü yerinden tahsilinin tarafı tevcihle olabilir hat ve tashih ve tahkik birle der'aliyeme i'lama mübaderet eylemen babında. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 116/ Hüküm 234

Mezsetre Kadısına ve Valüdesine hüküm ki

Kazai mezburun bu def'a varüd olan altı aylık mesarif defteri kazai mezbur ceziresinin kefillihiçün bin sekiz yüz elli dokuz kuruş dahirine mezbure der'aliye getirilen bin beş yüz himaen üç bin yedi yüz elli dokuz kuruş idhal olduğuna ve iki yüz dokuz senesine mahsuben cezire mezburenin küfelaha ma'adesinden bir akçe olmadığı ma'lum olduğuna binaen kazanın verdiği meblağ mezbur bin sekiz yüz elli dokuz tahsil kim ahz eylemiştir ve malikâne merfuk muhterum Hadice Sultan zireti gâfihanın ihtası hacedan-ı divanı hümayunumdan Ahmed zide

mecdehüden isti'alam olmadığı kazai mezburun olmakda ber cezire küfelahası ahz olmadığına bağdel ifrar senin sairede kazai mezbur ceziyesinin bin sekiz yüz elli dokuz kuruş küfelaha muktedasından altı yüz elli dokuz kuruş cezire ağcesi mesarifle sarf olduğunu ve altı yüz kuruş dahi sultan müşarülileyh cezine varüd ve istasına ta'în olub eğer altı yüz kuruş dahi müşarülileyh mahmuğ mukata'at emval miriyesinin tahsil için eden mübaşirata verilüb tevzi' defterine mübaşirye kayd olmamak için verildiğini ve ancak me'mur merhum Hasan ilmin olmağla tahkidat verilmiş olduğuna itda'ı olmadığını ilam ve bu surette küfelace ta'mile defterdar asır olanların aldığı akçe fukaradan çekmek ve o makule mahallere sarf olunmak münasib ve nizamı cedide dahi mukayyer idüğü beyanıyla fimaba'ad böyle sarf fukaraya tevzi' olmamak ve eğer tarafınızdan ve ihlafınız taraflarından cesaret olunur ise naki ve tertib olunmak emri şerifim sudurunu Mora ceziyesi nizamının ve kayesine me'mur hala baş defterdarım olan Osman dam ülüvvem biltakrir ifade etmekle vechi meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın tenbihan ve tahriran mahsusa eder emri şerifim ısdar ve irsal olunmuştur. İmdi fukaradan mukayyer nizam-ı akçe olduğuna ve defter tevzi' irsal olduğuna rıza kahrihanem olmadığı ve fimaba'ad dahi bilada beyan olunmadığı üzere mevad mahu'anın fukaraya tevzi'ine cesaret olduğuna ma'ad naki ve tertib ile haklarında olunacağı idüğü senki Mevlana ve muma ilayhsin malumunuz oldukta mültezen emri şerifim berduşca mülazat ve iktiza edenlere dahi ifade ve tefhim ve muceb ve muktezasıyla amel ve hareketinde selamet istihsale mübaderet eylemeniz babında. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 116/ Hüküm 235

Hala Mora Valisi Vezirim Mustafa Paşaya hüküm ki

Erhoş kazasının diğer emri şerifimde beyan olunan altı aylık mesarífata mebni bu def'a varüd eden salyane defterine kazai mezbur reayalarının diyetleri olan bin yüz yedi kuruş tevzi' ve reayayı mezbureden tahsil varüd etmek üzere eğer kazai mezbur sabık Yusuf nam kimesne yazıcılarından meblağı mezburu cebren ahz zimmetine kabulüğundan tahlis için reayadan tekrar tevzi ve tahsil olunmak için meblağı mezbur defter mezkure idhal olunmuş olduğu ve mukaddema nizamı havi sadır olan emri şerifimde fimaba'd her katkı kazada nizamı cedidden mukaddem tarih ile olarak eda'sıyla iraz edüb tevzi' defterine idhalatı istira' eder olur ise zinhar ve zinhar ruhsat verilmeyüb etra alacağıyla kimdir ve kazanın ne cihetden ba'dahi olmuşdur gereği ma'lum olmak olan yedinte şahsen ve mukayyed şerat şer'iyesi olan kazanın ezin olduğuna ahalisi i'tiraf ederler ise taraflarından yerlerine nefer .. Direboliceye gelüb bilzat Mora valisi ve suretleri hakiki gerekli oldukdan sonra suret hakikat madde

der'aliyeme arz ve inha olub tevzi'ine seraseten fermanı 'âli sadır olmadıkca ol makule muhtemil elvuku' olan mütalebat merhume için tevzi' defterine bir akçe idhal ruhsat verilmemesi derc ve takdim olunmuş iken ..matlub tahsiline dair emri şerifim verildiği yoğuken merkur Koftus oğlunun alacağı namıyla ...reayadan tahsil münayer nizam cedid olduğundan başka bir akçeye ile bir a'yanın bir müsül tahriri muceb bir keyfiyet olacağı ma'lum olan halatdan idüğü beyanıyla meblağı mezburun elli yedi kuruş merkur Boskiden Ali irsal tahsil ve merkur Koftus oğlunun filhakika alacağı sahihdir ve reaye tevcihle vermiştir bilteraki'ser'en iktiza eder ise i'ta ve eğer iktiza etmez ise kazai mezbur ahalilerin sonra ve ahil olan mesariflerine mahsuben teslim olması için senki vezir müşarüleyhsin sana hitaben emri şerifim sudurunu Mora ceziyesi nizamının ve kanesine memur hala paşa defterdarım olan Osman dam ulüve ba takrir istir'a etmekle vechi meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi nizamın istikrarı matlub olduğu ve tahrir vuku'una rızai 'aliyyeme olduğu senki vezirim müşarüleyhsin ma'lumun oldukda ber minval muharrer olan emrim meblağ mezbur bin yüz yedi kuruşun sabık merkumdan ma'rifetin hilafet şer'ile ala eyyi hal tahsiline ve mezbur Koftus oğlunun filhakika alacağı sahihmidir değimlidir ve reayaye tevcihle tatar için verilmiştir. Tashih ve tahkikine ve biladefle şer'i olur ise merkur Koftus oğluna i'tasına ve eğer şer'i 'ita iktiza eder ise kazai mezbur ahalisinin bundan sonra vakiğ olacak mesarifine mahsuben lazım gelenlere teslimine mübaderet ve hilafı şer'i şerif ve mukayyer nizamı vaz' ve halet vuku'una tecvizden mübaadet olunmak babında. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 117/Hüküm 236

Mora vâlisine hüküm ki

Cezîre-i mezbûre kazâlarından Gördüs ve Meraştêre ve Kaladene kazâlarının bin iki yüz dokuz senesine mahsûben mâl-ı cizyed ve taahhüd-i reâyâ mevâdd-ı sâireyi muhtevî bu defa vürüd iden defterleri içinde rub'u cizye ta'biriyle başka ve tahsildâriyye ve cizye boğçası Der-i Aliyyeden getürenlerin harcırah ve hazîne mesârifî ve kazâ hâkimine cizye boğçasının küşâdı ve harc-ı i'lâm ve kâtibiyye ve huddâmiyye ve mahzariyye diyerek mebâlig-i kesîra idhâl olunmuş olduğu ve mâtde-i mezkûre nizâm-ı cedîde muğâyir olduğundan tenzîl olunduğu beyânıyla cezîre-i mezbûreden vâki bilcümle kazâlardan rub'u cezire ve boğça gönderen ve hazîne masrafı ve tahsildâriyye vesâir muğâyir-i nizâm olan fîmâ ba'd verilmemek ve kazâ hâkimi olanların harcı imzâ nâmıyla evrak başına senevî tahsîs kılınan beşer paraya kanaat etmeyüb boğça küşâdı ve harc-ı imzâ ve kâtibiyye ve huddâmiyye ve

mahzariyye diyerek fukarasından bir akçe aldıkları mesmû' olur ise te'dîbât-ı lâîkaları icrâ olunacakları mahsûs emr-i şerîfimde ifâde kılınmakla defter-i mezkûr ifâde ve tefhîm ve bilcümle kazâlara izbâr birle i'lâm ve işâat olunmak hususunu Mora cezîresi nizâmının vikâyesine memur ve hâlen baş defterdârım olan Osman dâme ülüvvühû bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve üç kıta sûret defter maan irsâl olunmuştur. İmdi mukaddemen Mora cezîresine verilen nizâm-ı müstahsenenin halelden vikâyesi matlûb olduğu ve nizâma muğâyir bir akçe verildiğine ve hükkâm taraflarından senevi evrâk başına harc-ı imzâ olarak ta'yîn olunan ve şer paradan ziyâde bir akçe alındığına rızâ-yı hümâyûn olmadiğı ve sûret-i defter Mora cezîresinde kâin kazâlara irsâl ile bilcümle reâyâyâ i'lâmı ve hukâm ve sâir iktizâ edenlere tenbihi mültezem-i şâhânem olduğu ve fîmâ ba'd böyle akçeli deftere idhâl ve reâyâdan tahsîl cânib-i ra'yden voyvodanın ve ruhsat viren hâkimin ve kocabaşının haklarından gelineceğı mukarrer idiğı sen ki vezîr-i müşârûn ileyhsin ma'lûmun oldukda bu hususa gereğı gibi nezâret ve dikkat ve ber minvâl-i muharrer sûret-i defter tarafından bil cümle cezîre-i Mora'da vâki kazâlara irsâl ve bâlâda beyân olunduğı vechile muğâyir-i nizâm ve fîmâ ba'd bir akçe ve bir üzere riâyet ve mazmûn-ı emr-i şerîfimde amel ve hareket eylemen üzere hukâm ve sâir iktizâ edenlere tenbih ve tekide mübâderet-i birle irâde-i şâhânemin icrâsına ve nizâm-ı cedîdenin vikâyesine ihtimâm ve dikkat ve iğmâz ve tesâmuhdan mücânebet olunmak babında. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Hüküm 237

Mora Vâlisi Vezirim Mustafa Paşa'ya hüküm ki

Cezîre-i Mora'da vâki Gördüs kazâsının bu defa vârid olan altı aylık mesârifi defterinde resm-i bayağı mültezemi Hüseyin nâm kimesne kazâ-i mezbûre iğtiyâmı ve geçi ta'dâdı için doksan nefer sekbân ile vürûd etmiş ve kazâ-i mezbûr karyelerinden mâadâ nefsi kasaba Gördüs'de eylediğı masraf deyu seksen beş kuruş tahrîr olunmuş olmakla mültezem-i merkûmun ol mikdar sekban ile kazaları güştü güzâr ve fukarâ-yı raiyyeti mesârif ile idrâr etdiğı vâki ise men ve def'i lâzîmeden olmakdan nâşi hakikat-i keyfiyeti irad-ı cedîd defterdârı Mustafa Reşid dâme mecdühûden isti'lâm olundukda irâd-ı cedîd hazînesinden bin iki yüz senesine mahsûben Mora cezîresinin bayağı ve kıl rûsûmunun cem ve tahsîli bundan akdem ma'lûmü'l-mikdâr bezl-i ikdâm ile mültezem-i merkûm Hüseyin'in eğerçi uhdesine ihâl ve tefvîz olunmuş lâkin resm-i mezbûrun tahsîlinde olunan mesârif beher hâl mültezem-i merkûm tarafından görölüb fukarâ-yı raiyyetten bir habbe mesârif alınmak iktizâ etmemekle

bu sûretde filhakîka mültezem-i merkûmun bu mekûle mesârif ile fukarâyı raiyyete idrârı vâki ise men ve def' ve resm-i mezbûrun tahsîline dâir iktizâ eden gerek sekban ve gerek me'kûlâtı mültezem-i merkûm tarafından sarf olunmak iktizâ eylediği i'lâm ve vâki bu mekûle mültezemin uhde-i iltizâmlarında olan mukâtaât-ı mîriyyenin ta'sîr ve rûsûmât-ı âdiyesinin tahsîli zımnında yem ve yiyecek ve sekban aylığı vesâir mesârif her ne ise fukarânın borcu olmayub kalil ve kesîr cümlesi taraflarından narh-ı câri üzere mübâyaa ve tedârik ve sarf olunarak edâ eylemeleri lâzımeden iken vech-i meşrûh üzere mültezem-i mezbûrun mesarifi nâmıyla tevzî defterine mezkûru'l-mikdâr akçe idhâli ve tahsîli reâyâ fukarâsına bir nevi zulmü mûcib ve hem nizâm-ı cedîde muğâyir idiği beyânıyla ber mentûk-ı i'lâm mültezem-i merkûmun mesârif her ne ise kendi tarafından sarf eylemek üzere tevzi defterine bir habbe ve bir akçe idhâl olunmamak ve şimdiye değin gerek bu kazâdan ve gerek sâir kazâlardan alınmış ne var ise ma'rifetinle tashîh ve mültezem-i merkûmdan bi-eyyi hâl istirdâd ve keyfiyet tarafından Der-i Aliyyeme inha olunmak üzere sen ki vezîr-i müşârun ileysin sana hitâben tenbih ve tekidi hâvî emr-i şerifim sudurunu Mora cezîresi nizâmının vikâyesine memur hâlen baş defterdârım Osmân dâme ulüvvühû bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olmuştur. İmdi ber minvâl-i muharrer mültezem-i merkûmun mesârif her ne ise kendi tarafından sarf olunmak ve fimâ ba'd tevzi defterine bir akçe ve bir habbe idhâl olunmamak üzere mültezem-i merkûm ve iktizâ edenlere tenbih ve te'kîde mübâderet ve bundan sonra gerek Gördüs ve gerek sâir kazâlardan mesârif nâmıyla mehûz her ne ise tashîh ve lede't-tahkîk mültezem-i merkûmdan ma'rifetinle tahsîl ve ashâbına istirdâd ve keyfiyeti Der-i Aliyyeme tahrîre müsâraat-i birle infâz-i emr ve vikâye-i nizâma mezîd ikdâm ve dikkat ve iğmâ ve tesâmuhtan mücânebet eylemen babında. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 118/Hüküm 238

Mora Vâlisi vezirim Mustafa Paşa'ya hüküm ki

Mora cezîresinde vâki on dokuz aded kazânın bin iki yüz sekiz senesi mâh-ı Recebi gurrenden Zilhiccesi tamamına gelince altı ayda vuku bulân mesâriflerini mübeyyin tevzi defteri bu defa tarafından vürûd etmekle mukaddemen cezîre-i mezbûreye dâir verilen nizâm-ı cedîd-i müstahsene şurutunun vikâyesine memur hâlen baş defterdârım Osman dâme mecdühûye lede'l-havâle mûmâ ileyh defâtir-i mezkûreye nazar eyledikde mesârifat-ı mezkûrenin yekûnü üç yük yetmiş yedi bin iki yüz doksan iki kuruşa bâliğ olduğu ve defâtir-i mezkûreden tanzîm kabûl iden mevâd şerhle gösterilerek nizâm-ı cedid şurûtunun hılâfı ve

kalmış olan elli üç bin sekiz yüz elli sekiz buçuk kuruş ferd-i nihâde ve tenzîl olunduğu ve Hartene ve Azkadiye ve Lotrar ve Abatrus ve Gördüs ve Medestre ve Haravarne kazâlarının defterlerinde muharrer olub bu tarafta temyiz ve tahkîkî mümkün olmayan sekban ulûfeleri ve sâir mevâddın bâlâlarına iktizâ eden tenbihât kezâlik şerhle işâret olunduğunu beyanla gayr-ı ez tenzîl baki kalan mebâliğde bir akçe zam olunmaksızın mahallinde ber müceb-nizâm-ı cedîd reâyâ müvacehelerinde her bir kazanın mesârifî tevzi ve tahsîl olunmak için ruhsatı ve bir başka başka her tarafta fark ve temyîzi olamayarak sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin ma'rifetinle mahallerinde bit-taharrî hakikatini tashîh ve hakikat-i hâl mukaddemene tarafından tahrîr ve ifâde olunmak için sana hitâben başka evâmir-i şerîfem sudûrunu başdefterdârım mûmâ ileyh bâ takrir iltimâs etmekle vech-i meşrûh üzere ruhsatı hâvî tenbih ve tahzîri muhtevî kazâhâ-i merkûmenin hâkimlerine hitâben evâmir-i şerîfem ısdâr ve yalnız tanzîm olunan mevâd ma'lûm olunmak için munzam sûret-i defâtir evâmr-i şerîfeme matviyyen irsâl olunmakla i'lâm-ı hâl ve tashîhi lâzım gelen mevâddın tahkîk ve tahrîr olunmasını muhtevi sana dahi işbu emr-i şerîfim ısdâr ve bâlâda musarrah kazâların üç kıt'a sûret-i defter-i dahî maan [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi kazâlar hukkâmına bu defa dahi evâmir-i şerîfemle tenbîh ve tahrîr olunmuş ise ve senki vezîr-i müşârun ileyhsin tarafından evvelkiden ziyâde ihrâc ve dikkat olunduğu her ne kadar maczûm-i şâhânem ise dahi fukarânın tahsîl-i mesârifle istihsâl-i refâh ve istirahatleri ve nizâm-ı cedîd şurûtunun kemâ ynebağî icrâsı ve mesârifden temyîzi kâbil olmayan mevâddın tashîhi ve hakikatî Telhîsı ehass-ı metâlib-i şâhânem olmakdan nâş fîmâ ba'd beher altı ayda bir defa gelecek mesârif defterinde teharri mezîd-i dikkat ve muğâyir-i nizâm-ı cedîd mâdde meşhûd veyahud şifâhen mesmu' olursa cesaret edenler te'dîb kılınmak ve mahallinde tevzi defteri başka ve Der-i Aliyyeme gelen başka olmamasına ihtimâm olunmak ve ... tahsîsden hâlî olumak ve bu defa tenzîl olunan mebâliğden bir akçesi tevzîne ruhsat gösterilmemek ve tashîhi matlûb olan mevâddın teharri ve tahkîk ve tahrîrinde iğmâz ve müsâmaha olunmamak ve icrâ-yı şurût-ı nizâm-ı cedîdin kâmilin edâsına mezîd sa'y ve himmet ve Tarabluca'da vâلیلere mahsûs saray ta'mîri ve binâ olunaman ahurlar masrafı nâmıyla fîmâ ba'd deftere akçe idhâli olunur ise külliyyen tenzîl olunacağı ve kazâ muhafızını ve ... Tahsîli için ta'yîn kılınan sekbân ve derbendlilerin tashîhi ve bu bâbda dahi nizâma-ı cedîdin icrâsına dikkat olunmak matlûb-ı şâhânem olduğu sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimi mutâlaa ve gönderilen defâtire imrâr-ı nazar-ı dikkat ve iktizâ edenelere tenbih ve tekide mübâderet-i birle ber minvâl-i muharrer nizâm-ı cedîdin ve ol bâbda mukaddemen ve muahharan sâdır olan evâmir-i şerîfemin icrâsına dikkat ve reâyâ ve sekene-i memelket üzerlerine bast-ı cenâh-ı şefkat ve merhamet ve fetânet ve diRayetin üzere ikâme-i umûr-ı

memeleket ve fukarâyı her hâlet ve her vechile himâyet ve rızâ-yı şâhâneme ve şurût-ı nizâm-ı cedîde muğâyir olacağı meczûmün olan hâlâta meyl ve ... tehâş ve mücânebet ve tahkîk matlûb olan mevâddı mahallerinden sirran ve alenen tashîh ve hakîkatî üzere Der-i Aliyyeme tahrîr ve inhâya müsâraat eylemen babında. Evâsıt-ı Zilhicce 209.

Hüküm 239

Çıbıkâbâd Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyan defteri Der-i Aliyyeme vürûd etmekle Anadolu kazâlarından tevzîât defâtiri tanzîmine memur ricâl-i Devlet-i Aliyyem'den Mustafa Râsih dâme mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde mesârifleri altı bin altı yüz on altı kuruş olup mesârifât-ı mezkûre istiksâr olunduğundan üç bin iki yüz yetmiş beş kuruş tenzîl-i birle maddeleri üzerlerine iktizâları şerhle işâret olunarak defter beyâz olunduğu beyân-ı birle sûret-i defter mahalline irsâl olunub fîmâ ba'd kazâ-i mezbûrun mesârifî defter-i mezbûre tatbîkan ru'yet ve fukarâ mesârifinin taklîlî himâyet ve sıyânetlerine dikkat olunmak içn tenbîhi hâvî emr-i şerîfin sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerifim ısdâr ve tanzîm olunan sûret-i defter maan irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîlî matlûb ve fîmâ ba'd mesârif-i fukarâ gönderilen defter-i mezkûre terfikan ru'yet olunmak mültezem olduğu ve bu bâbda iktizâ eden vasâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfimde derc ve tastır olunmuş olmakla mûceb ve muktezâsıyla amel olunub hılâfî vaz' ve hâlet vukûuna rızâ-yı hümâyûn olmadiğı ve hılâf-ı emir ve rızâ hareket idenler haklarında vehâmet derkâr idiğı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer gayr-ı ez tenzîl meblağ-ı bâkî henüz tevzi ve tahsîl olunmamış ise ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazret olunarak iktizâ edenden tahsîline mübâderet ve ba'de ez în kazâ-i mezbûrun vârid olan mesârifî defter-i mezbûra tatbîkan ve mukaddemen sâdır olan evâmir-i aliyyeme tevfikân ru'yet ve defteri irsâl olunmasına ihtimâ ve dikkat ve fukarâyı teksîr-i mesârifden ru'yet ve hılâf-ı emr ve rızâ vaz' ve hareket etmekden ve ettirilmekten ittikâ ve himâyet olunmak babında. Fî Evâsıt-ı Cemâziyelevvel 9.

Hacegân-ı Muâlla Erkândan Havî Mora Kâimakamı Olan Mehmed Tecli Efendi Tarafından Varud Olan Tahriratın Halasanesidir

Cezire-i Morada Tirebolice kâin vûlat-ı 'azime mahsus olup bundan akdem inşası irade buyrulan sarayın bina emini dergâh-ı âli kabucibaşlarından Mehmed Ağa'nın husûsı mezbure

me'muriyeti müddeti fire olduğu beyanıyla sefil ve sergerdan olan ibal ve evladına terahhumen avdetine ezin ve ruhsat buyrulması validesi tarafından bir arzuhal istir'a olunmaktan naşı evvel emirde muma ileyhin yaptığı binaen muanesiyle makbuz ve mahrufu bâdel-tahkik kusur-ı aliyyenin tekmili ve ahz bir münasib kimesneye ihale ve bağdel mumaileyhin i'adesine mübaderet olunmasına havi gönderilen emirnamei samiledel vusul ma'rifeti şer'i vücuta ahali marifetiyle mumaileyhin makbuzatı ve masarufatı şimdiye dek vücade getirdiği ebniye defter olunub mumaileyhin emr ve idare buyrulduğu vecihle der'aliyye ye 'azimetine ruhsat-ı i'ta ve defteri mezkûr ile Tirebolice kadısının ilâmı takdim ve isra olunduğu beyanıyla kusur kalan ebniyenin tekmili için ol tarafı tayin olunan bina emininin memureti emri şerifime ve iktiza eden memleketin i'tası hususları başkaca tahrir olunacağı efendi muma ileyhe bir kıta arzuhal ve bir kıt'a arzuhal ve bir kıt'a kaimesinden tahrir ider

Ber mucebi emirname-i sami cümle ma'rifeti ve ma'rifeti şer'iyile ağa-ı muma ileyhin muhasebesi devleti birle defter olunub birine Tirebolice müteanniyanenden za'im tekbirade 'ali bin ebniye-i mezkûre üzerine bina emini nasib ve ta'yin olunduğunu ve bina emini sâbık muma ileyh i'ade kılındığına mebliğ Tirebolice kadısının salığ'ul zikr i'lâmı ve defteri mezkur kıt'a.

Sayfa 119/Hüküm 240

Manyas Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıt'a salyan defteri Der-i Aliyeme vürûd etmekle Anadolu kazâlarından tevzîât defâtiri tanzîmine memur ricâl-i Devlet-i Aliyyem'den Mustafa Râsih dâme mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun iki yüz sekiz senesine mahsûben bir senede vâki' olan mesârifinden dokuz yüz dokuz buçuk kuruş istiksâr olduğundan tenzîl-i birle maddeleri üzerlerine iktizâları şerhle işâret olunarak defteri beyaz olundukca beyanıyla sûret-i defter mahalline irsâl olunub fîmâ ba'd kazâ-i mezbûrun mesârif-i defter-i mezkûre tatbîkan ru'yet ve fukarâ mesârifinin taklili himâyet ve sıyânetlerine dikkat olunmak için tenbîhi hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak fermanım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve tanzîm olunan sûret-i defter maan irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklili matlûb ve fîmâ ba'd mesârif-i fukarâ gönderilen defter-i mezkûre tevfiikan ru'yet olunmak mültezem olduğu bu bâbda iktizâ eden vasâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfimde derc ve tastir olunmuş olmakla mûceb ve muktezâsıyla amel olunub hılâfı

vaz' ve hâlet vukû'una rızâ-yı hümâyunum olmadığı ve hılâf-ı emir ve rızâ hareket idenler haklarında vehâmet derkâr idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer gayr-ı ez tenzîl meblağ-ı bâkî henüz tevzi ve tahsîl olunmamış ise ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak iktizâ edenden tahsîline mübâderet ve ba'de ez ân kazâ-i mezbûrun vârid olan mesârifî defter-i mezbûra tatbîkan ve mukaddemen sâdır olan evâmir-i aliyyme tevîkan ru'yet ve defteri irsâl olunmasına ihtimâ ve dikkat ve fukarâyı teksîr-i mesârifden ru'yet ve hılâf-ı emr ve rızâ vaz' ve hareket etmekden ve ettirilmekten ittikâ ve himâyet olunmak babında. Fî Evâsıt-ı Cemâziyelevvel 9.

Hüküm 241

Edirne Kâdısına Hüküm ki

Edirne Kazâsının bu defa iki kıt'a salyan defteri Der-i Aliyeme vürûd etmekle Anadolu kazâlarından tevziât defâtiri tanzîmine memur ricâl-i Devlet-i Aliyyem'den Mustafa Râsih dâme mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun istiksâr olunan mesârifinden iktizâ eden tenzîlâ ve mübhem ve mahlût yazılan maddelerinin iktizâları şerhle işâret olunarak defteri tebyîz olunub istirdâdı mümkün olan akçeleri istirdâdı ve iktizâları üzere amel ve hareket olunmak hususuna fîmâ ba'd hâkim ve a'yân ihtimâm ve dikkat eylemek ve mukaddemen sâdır olan fermân-ı âlî mücebince ilticâ eden bir kere salyan defteri Dersâadet'e irsâl ve ba'de't-tanzîm tevziine ruhsat verilen kaç kuruş olur ise ol miktardan ziyâde bir akçe tevzi ve tahsîl olunmamak ve fukarâ mesârifinin taklili himâyet ve sıyânetlerine dikkat olunmak için tenbîhâtı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak fermanım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve tanzîm olunan sûret-i defter maan irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklili matlûb ve fîmâ ba'd mesârif-i fukarâ gönderilen defter-i mezkûre tevîkan ru'yet olunmak mültezem olduğu bu bâbda iktizâ eden vasâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfimde derc ve tastır olunmuş olmakla müceb ve muktezâsıyla amel olunub hılâfı vaz' ve hâlet vukûuna rızâ-yı hümâyunum olmadığı ve hılâf-ı emir ve rızâ hareket idenler haklarında vehâmet derkâr idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer gayr-ı ez tenzîl meblağ-ı bâkî henüz tevzi ve tahsîl olunmamış ise ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak iktizâ edenden tahsîline mübâderet ve ba'de ez ân kazâ-i mezbûrun vârid olan mesârifî defter-i mezbûra tatbîkan ve mukaddemen sâdır olan evâmir-i aliyyme tevîkan ru'yet ve defteri irsâl olunmasına ihtimâ ve dikkat ve fukarâyı

teksîr-i mesârifden ru'yet ve hılâf-ı emr ve rızâ vaz' ve hareket etmekden ve ettirilmekten ittikâ ve himâyet olunmak babında. Fî Evâsıt-ı Cemâziyelevvel 9.

Sayfa 120/ Hüküm 242

Tırhala Kâdisına ve Dergâh-ı Muallâm Gediklilerinden Olub Tırhala Kazâsı Tevzîâtına Nezâret Yelemeğe Mukaddemen Ta'yîn Olunan Hacı Mustafa Zîde Mecdühûye hüküm ki

Tırhala Kazâsının bin iki yüz sekiz senesi rûzı hızırından dokuz senesi rûz-ı kasımına gelince altı ay zarfında gediklii mûmâ ileyh nezâretiyle vâki' olan kâffe-i mesârifî yetmiş bin yüz seksen beş buçuk kuruşa bâliğ olduğunu mübeyyin budefa bir kıt'a mumzî salyan defteri vürûd etmekle Hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan sâbikan süvârî mukâbelecisi olub Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur olan Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nezar-ı dikkat eyledikde defter-i mezkûre Ferbureş Derbendi sekban ulûfesi diyrek dört yüz doksan buçuk kuruş ve devriye-i sayfiye namıyla iki bin beş yüz kuruş idhâl olduğundan ve Derbend sekbân ulûfesi defter-i mezkûrde başka mestûr olduğundan ve devriye-i sayfiye için idhâl-i defter olunan iki bin beş yüz kuruşun aslı olmadığından mârru'z-zikr dört yüz doksan buçuk kuruşu ile iki bin beş yüz kuruşun hat ve tenzîl lâzım geldiği ve umûr-ı memleket için verilen iki kıt'a i'lâmı harcı olarak iki yüz kuruş dahi idhâl olunmuş olub bunun dahi tenzîli iktizâ eylediğinden vaz'ı defter olunub tenzîli muktezî olan cem'an üç bin yüz doksan buçuk kuruş defter-i mezkûrden ferd-i nihâde olduğu beyanıyla mâadâ olunmuş altı bin dokuz yüz doksan beş kuruşun tevzi ve tahsiline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle gayr-ı ez tenzîl kûsûr kalan meblağ-ı merkûm mahallerinden ma'rifet-i şer' ve gedikli-i mûmâ ileyh ma'rifeti ve cümle ittifâkıyla tevzi ve tahsîl olunmak ve ziyâde ve mükerrer bir akçe tahsîl olunmamak fermân-ı hümayunum olmağın tenbîhe ve tahzîran işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ırsâl olunmuştur. İmdi kazâ-i mezbûrun sene-i sâbika mesârifine kıyâsen işbu vârid olan defter mantûku ğzere altı aylık mesârifî her ne kadar ekall-i kalîl ise dahi sen ki gedikli-yi mûmâ ileyhsin mukaddemen nâzır ta'yîn kılınmakdan maksûd mücerred senden sadâkat me'mûl ve fukarâ mesârifinin taklîli irâdesine mebnî idiği ve bi-mennihî Teâlâ bundan sonra dahi ızhâr-ı gayret ve sadâkat-i birle mesârif-i ebniyenin be-gâyet dûn olmasıyla fukarânın da'vât-ı hayriyesi istihsâli matlûb-ı şâhânem olduğu ve tenzîl olunan mebâliğin bir akçesinin bu defa ve bundan böyle tevzi ve tahsiline rızâ-yı hümayunum olmadığı ve kûsûr kalan mebâliğ el-hâletü hâzihî tevzi ve tahsîl olunmamış ise mükerrer ve ziyâde tahsîlinden hazer olunarak tahsiline ruhsat verildiği ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve îfâ-yı muktezâtı ve me'mûriyet

ve icrâ-yı lâzıme-i kârıgüzârî ve dirâyet sarf-ı vüs' ve kudret ve senki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin sen dahi emr-i şerîfim mantûku üzere âmil olub hılâf-ı hareket etmekden ve ettirilmekten mücânebet ve fukârâyı kesret-i mesârifden sıyânet ve taraf-ı gümâyunum için cümleden isticlâb-ı da'avât-ı hayriyyeye mübâderet eylemeniz babında. Evâhir-i Cemâziyelevvel 9.

Hüküm 243

Tırhala Kâdisına ve Dergâh-ı Muallâm Gediklilerinden Olub Tırhala Kazâsı Tevziâtına Nezâret Yelemeğe Mukaddemen Ta'yîn Olunan Hacı Mustafa Zîde Mecdühûye hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bundan akdem çend kıt'a defterleri vürûd eyledikde defâtir-i mezkûre Hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan sâbıkan süvârî mukâbelecisi olub Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur olan Mir Mustafa zîde mecdühû lede'n-nazar bin iki yüz yedi senesinde ya'nî bir sene zarfında Tırhala kazâsı ahâli ve re'âyâ fukarâsından iki tevzi' ve üç taksit ile tahsîl olunan mebâliğ dört yük seksen iki bin iki yüz seksen beş buçuk kuruşa bâliğ olduğunu ve bundan mâadâ ale'l-hesâb olarak doksan yedi bin iki yüz kuruş tahsîl ve bundan başka tekrar mebâliğ-i külliye dahi tertib ve tevzi' olunduğu tahkîk olunmuş olduğunu ve defâtir-i mezkûrede muharrar mevâddan tenzîli iktizâ eden mebâliğ şerhle ferd-i nihâde kılındığı mîr-i mûmâ ileyh mukaddemen bâ takrîr ifâde edildiğne binâen siz ki Mevlânâ ve nâzır-ı mûmâ ileyhimsiz tertib olunan mebâliğ ma'rifetiniz ve mübâşir ma'rifetiyle lâzım gelenlerden tahsîl ve fukarânın ebniye mesârifine sarf olunmak için me'men mahalle vaz' ve hıfz olunmak için emr-i şerîfim ısdâr ve tenzil olunan mebâliğ ve tahsîli lâzım gelen kisân ma'lûm olmak çin sûret-i defter maan irsâl olunmuşidi. Mîr-i mûmâ ileyhin budefa takdîm eylediği takrîrinde husûs-ı merkûma ta'yîn olunan mübâşir-i mûmâ ileyh ol tarafa vâsıl olmuş. Ve şimdiye dek yetmiş kise kadar eğerçi akçe tahsîl etmiş olub ancak mübâşir-i merkûme rûzmende ta'yînât-ı ahâli-i kazâ tarafından verile gelmekle ahâliye gadri mûcib bir hâlet olduğu mübâşiriyyeye verilen nizâm-ı cedîd mücebince yüzde on kuruş hesâbıyla hizmet-i müşâriyyesi her kaç kuruşa bâliğ olursa şimdiye kadar tahsîl eylediği akçeden ferd-i nihâde ve i'tâ olunmak ve esnâ-yı ikâmetinde me'kûlât ve mesârif-i sâiresi dahi ferd-i nihâde ve kendiye i'tâ olunacak akçeden verilmek ve mübâşir-i merkûm 'avdet ettirilmek ve mübâşir-i merkûmun tahsîl idemediği bakiyye-i mâl-ı fukarâ bi-eyyi vechin kân yirmi otuz gün zarfında sen ki gedikli-yi mûmâ ileyhsin ma'rifetinle tahsîl olunmak ve mübâşir-i merkûmun gayr-ı ez ferd-i nihâde tahsîl eylediğ ve ba'dehû me'rifetinle tahsîl olunacak emvâl-i fukarâ her kaç akçeye bâliğ olur ise fîmâ ba'd umûr-ı memlekete sarf olunmak için mahall-i me'mene vaz'

ve hıfz olunub bir ferdden güzeştesiyle akçe alınmayub ve meblağ-ı mezkûrun bir akçesi sâyi ve telef olmayub ve her altı ayda meblağ-ı mezkûrden ne mikdar akçe sevk olunur ise ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve müftî-i belde ve mütesellim ve vücûh-ı ahâli ma'rifetiyle defter-i tevzî'a idhâl ve ba'de't-tahsîl yine mahall-i me'mene vaz ile meblağ-ı mezkûr dâimen sermâye olmak üzere sûret-i nizâmı Dersaâdetime i'lâm olunmak için emr-i şerîfim sudûrunu ifâde ve istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermân-ı hümayunum olmağın tenbîhi ve mübâşir-i mûmâ ileyhın avdetini muhtevî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi mübâşir-i mûmâ ileyhın esnâ-yı ilâmetinde me'kûlât ve mesârif sâiresini tahsîl eylediği mebâliğden yüzde on kuruş hesabıyla hizmet-i mübâşiriyye olarak tahsîs kılınan akçeden ifrâz ve mâadâ ücret-i mübâşiriyyesi ba'de'l-esâ ahâliyi mesârifden ve gadirden sıyâneten bu tarafa i'âde ve ircâ'ına ve el-hâletü hâzihî tahsîl olunmayub bakâyâ kalan meblağın mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mefhûmu ve kezâlik mukaddemen gönderilen defter mantûku üzere sen ki gedikli-yi mûmâ ileyhın ma'rifetinle acâleten ve müsâraaten ican edenlerden tahsîl ve ceümle ma'rifetiyle me'men mahalle vaz'ına irâde-alliyyem müteallak olduğu ve mukaddem ve muahhar tahsîl olunan meblağdan bir akçesinin telef ve izâatına rızâ-yı hümayunum olmadığı ve dâimâ sermâye olmak üzere sûret-i nizâmına bakılmak mültezem şehr-i yârânem idiği ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i şerîfem müceb ve muktezâsı üzere amel ve hareket ve mübâşir-i mûmâ ileyhın henüz tahsîl edemediği bakâyâ her ne ise ve kimden ise alâ eyyi hâl yirmi otuz gün zarfında tahsîline ikdâm ve dikkat-i birle gerek tahsîl eylediğin ve gerek mübâşir-i mûmâ ileyhın tahsîl idüb bâlâda beyan olduğu vechile hizmet-i mübâşiriyyesi ba'de'l-ifrâz kûsûr kalan mebâliğin cümle ma'rifetiyle me'men mahallde vaz'ına ve ebniye mesârif-i sahîha-i fukarâyâ sarf olunmasına ve bir akçesinin bu defa ve bundan sonra telef ve zâyi' olmamasına ihtimâm ve gayret ve mübâşir-i merkûmun Der-i Aliyyeme i'âdesine mübâderet ve senki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhın sen dahi bu hususa sa'y olunan ve gediklî-yi mûmâ ileyhe lâzım gelen mu'âvenetini teblîğ-i icrâ-i birle ber minval-i muharrer gerek mukaddemce mübâşir-i merkûm ma'rifeti ve gerek bundan sonra gedikli-yi mûmâ ileyh ma'rifetiyle tahsîl olunan mebâliğden bir akçesinin telef olunmamasına ve mahall-i me'mene vaz' ve hıfz idilmesine ve dâimâ sermâye olunmasına ve ba'de'l-yevm ferd-i âferîdeden mürâbaha ile akçe alınmayub hasbe'l-iktizâ mesârif-i sahîhaya mahfûz ve sermâye olan meblağ-ı mezbûrdan verilmesine ve bu akçeden her altı ayda ne mikdar akçe sarf olunur ise ma'rifetin ve nâzır-ı mûmâ ileyh ma'rifet-i ve müftî-i belde ve müteselim ve vücûh-ı ahâli ma'rifetiyle defter-i tevzîa idhâl ve ba'de't-tahsîl bil-cümle ma'rifetiyle me'men mahalle vaz' ile böylece idâre olunaak

fukarânın teksîr-i mesârifden sıyânetlerine dikkat ve ber vefk-ı irâde sûret-i nizâmını Der-i Aliyyeme i'âlâma müsâraat eylemen babında. Evâsıt-ı Cemâziyelevvel 209.

Sayfa 121/Hüküm 244

Balıkesir Kâdısına Hüküm ki

Kazâi mezbûrun bu defa bir kıt'a salyan defteri Der-i Aliyyeme vürüd etmekle Anadolu kazâlarından tevzîât defâtiri tanzîmine memur ricâl-i Devlet-i Aliyyem'den Mustafa Râsih dâme mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızırından rûz-ı kasıma gelince altı aylık mesârif-i yirmi bir bin yirmi yedi buçuk kuruşa bâliğ olmuş olduğu ve mesârifin ekserisi muğâyir-i rızâ ve hılâf-ı fermân olmuş mevâddı meçhûl olduğundan tenzîli iktizâ eden on iki bin üç yüz elli sekiz kuruş ferd-i nihâde olduğunu veskiz bin altı yüz altmış dokuz bâki kaldığını ve mevâddın yerlerine iktizâ eden tenbîhât şerhle işâret olunarak bir kıt'a tebyîz olunduğunu ve defter-i merkûmda nakliye ücreti nâmıyla iki bin yedi yüz elli kuruş muharrer idiğini ve kazâ-i mezbûrun mesârif-i menzil nâmıyla sene-i sâbıkadan tevârüd eden salyân defterine yirmi üç kimse tahrîr olunmuş olduğundan ve meblağ-ı mezbûr istiksâr olduğundan nısfı mertebelerinde edâda olduğu nizâmına bakılıb sûret-i nizâmı Âsitâne-i saâdetime arz ve i'lâm olunmak bâbında sene-i sâbıkada emr-i şerîf ısdâr ve irsâl olunmuş olup nizâmı vechile verilmiştir. Sûreti Dersaâtime inhâ olunmak lâzım iken husûs-ı merkûme dâir henüz i'lâm vârid olmadığını ve gelen defterde mesârif-i menzil imdâdiyes nâmıyla fakat üç bin kuruş tahrîr olunmuş olduğunu ve cidd-i nazar ... mesârif menzili deftere idhâl itmâmları sûret-i âhar ile ba'dehû tanzîm idecekleriyle iş'âr ider edâtdan idiğini beyan-ı birle münzam derter mahaline irsâl olunub ba'de ez în bu mekûle hılâf-ı fermân vaz' hareketden mücânebet ve gelen defteri mağşûş ve mübhem tahrîrden ferâğat ve menzil mesârifini mukaddem sâdır olan emr-i şerîfim mantûku üzere hasen sûrette ifrâğ-ı birle keyfiyeti Dersaâdetime inhâya müsâraat ve mesârif-i vilâyet tanzîm ve tesyir olunan defterde işâret olunduğu üzere idare ve ru'yet ve fîmâ ba'd bir vecihle amel ve hareket olunmak bâbında tenbîhâtı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde ve inbâ ve Balıkesir kasasının ashâb-ı çiftlik ve alâfe ve mülezemîn ve a'yân ve reâyâ ve rençberlerinden Bandırma iskelesine nakil olunmak üzere dört bin beş yüz kile hinta ve ol miktar şair bâ fermân matlûb olduğu ve bahası iskele-i mezbûrede mübâyaacı tarafından nakden edâ olunacağı ve zehâyir-i mezkûre kendi araba ve hayvanlarıyla iskele-i mezbûre nakil olunacağı ve ahâli-i kazâ tarafından nakliye iktizâ etmeyeceğ ve henüz iskele-i mezbûre bir kile zahire nakil olunmadığı ricâl-i devlet-i aliyyemden zahire nâzırı Ebubekir Râtib dâme

mecdühû i'âm ve inhâ etmekle zehâyir nakliyesi için idhâl-i defter olunan meblağ-ı mezkûr defterden tenzîl olunub fukarâdan tahsîli idhâli defter olunmak iktizâ etmemekle meblağ-ı mezbûr tevzi ve tahsîl olunmak ve eğer tevzi ce tahsîl olunmuş ise ahz ve kabz idenlerden tahsîl ve ebniye masrafına sarf için mahall-i me'mene vaz' ve hıfz olunmak fermânım olmağın tenbîhen vetahzîren işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sûret-i defter maan irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ masrafının taklîli ve gönderilen deftere tatbîkan idâre ve ru'yeti matlûb olduğu ve hılâf-ı emr u rızâ vaz' ve hareket vukû'una rızâ-yı hümayunum olmadığı ve fîmâ ba'd tenbîhât-ı şâhâneme münâfi vaz' ve hareket vukû'u tahakkuk olunmak lâzım gelirse mürtekip olanlar haklarında nedâmet fâide vermeyecek vechile muâmele olunacağı mukarrer idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun olduk ber minvâl-i muharrer ücret-i nakliye nâmıyla vaz' ı defter olunan meblağ-ı mezkûr tevzî olunmaması ve eğer şimdiye dek tahsîl olunmuş ise ahz ve kabz edenlerden tahsîl ve mesârif-i ebniyeye sarf için cümle ma'rifetiyle me'men mahale vaz' olunması hususuna dikkat ve fîmâ ba' mesârif-i vilâyetin gönderilen deftere tatbîkan ru'yeti emrine ve menzîl mâddesinin sûret-i nizâmını i'âmına mübâderet ve mübhem ve mağşûş defter irsâlinde ve ferd-i nihâde ve tenzîl olunan mebâliğin tahsîlinden mücânebet ve mazmûn-ı emr-i şerîfim iktizâ edenlere ifâde ve işâ'at ve müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket olunmak bâbında. Evâhir-i Cemâziyelevvel 209.

Hüküm 245

Çekmece-i Kebîr Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Bu defa Kazâi mezbûrun bir kıt'a salyan defteri Der-i Aliyyeme vürûd etmekle Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan sâbikan süvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nezar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı hıdırından dokuz senesi rûz-ı kasımına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesarifleri iki bin sekiz yüz üç kuruşa bâliğ ve mesârifât-ı mezbûre bazı tevârüd iden mübâşirân hizmeti ve me'kûlât ve beygir kirası ve a'yân ücreti ve sâir mesârif-i müteferrikadan ibâret olub hat ve tenzîl kabul edere mevâd olmadı beyanıyla ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi meblağ-ı mezbûr el-yevm tevzî ve tahsîl olunmamış ise mükerrer ve ziyâde tahsîlinden hazer olunarak tevzîne ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve bu bâbda vesâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan evâmir-i şerîfemde derc ve tasdîr olunmakla müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket olunmak mültezem idiği ve hılâf-ı hâlet vukû'una rızâ-yı hümayunum

olmadığı ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerîfîm mantûku üzere amel ve hareket ve hılâfî vaz' ve hareket etmekden ve ettirilmekden mücânebet olunmak bâbında. Evâhir-i Cemâziyelevvel 1209.

Sayfa 122/Hüküm 246

Bursa Nâibine hüküm ki

Bursa kazâsının sekiz senesine mahsûben mukaddemen tevârüd iden salyan defterine Bursa mütesellimi Mehmed Beğ'in hânesinde temin-i bilâd için ikâmet eden kırk iki nefer kalyoncu neferâtı mesârîfî nâmıyla idhâl olunub ferd-i nihâde olunan dört bin kuruşun istirdâdı ve mâdde-i mezbûrun iktizâsına göre tanzîmî zımnında mukaddemce sâdır olan emr-i şerîfîm mücebince mütesellim-i mezbûr mübâşir ma'rifetiyle Der-i Aliyyeme bu defa ihzâran vârid olub zikr olunan dört bin kuruş kendîden tahsîl olunub bu tarafda mevcûd olduğuna ve meblağ-ı mezbûrun mahalline irsâliyle hıfzı lâzım geldiğine binâen husûs-ı mezbûr ricâl-i devlet-i Aliyyemden olubu Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mustafa Râsih dâme mecdühû'den lede'l-isti'lâm mütesellim-i mezbûrdan bu tarafda tahsîl olunan dört bin kuruş tamamen mahalline irsâl ve Bursa'nın salyân defterine ber vech-i hasebî nezârete memur mevâlî ve müderrisîne teslîm ve bundan sonra olacak salyân defterine irad kayd olunmak ve âtiye salyan defter Dersaâdetime gelüb ba'de't-tanzîm tahsîl olunacak kaç kuruş olur ise ol mikdar kuruşun yekûnünden meblağ-ı mezbûr dört bin ferd-i nihâde ve tenzîl kılınmak lâzımeden idiği beyanıyla meblağ-ı mezbûr isrâl ve mahalline teslîm olunacak kimesnenin yedinde emâneten hıfz olunmak bâbında erm-i şerîfîm sudûrunu mûmâ ileyh i'lâm etmekle vech-i meşrûh üzere meblağ-ı mezbûr mahalline irsâ ve lâzım gelenlere teslîm ve me'men mahalle vaz ve hıfz-ı birle sene-i âtiye masrafına sarf olunub bir akçesi zâyî' ve telef olmamak ve makbuz senedi Dersaâdetime irsâl olunmak fermânım olmağın imdi meblağ-ı mezbûr ol tarafa irsâl olunmakla sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'rifetin ve cümle ma'rifetiyle ber minvâl-i muharrer mesârîf-i ebniyeye sarf olunmak için lâzım gelenlere teslim ve bu tarafda mahalline kayd için kabz olunduğunu mübeyyin senedi Der-i Aliyyeme tesyîr olunmak ve bir akçesinin zâyî' ve telef olunması tecvîz olunmamak bâbında. Evâhir-i Cemâziyelevvel 209.

Hüküm 247

Nevâhi-i Yanbolu Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıt'a defteri vârid olmakla Hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûnumdan olub Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızırından dokuz senesi rûz-ı kasımına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri beş bin üç yüz otuz üç buçuk kuruşa bâliğ olduğunu ve a'yân-ı memleket-i Süryân zimmetinde olan bin üç yüz kırk altı buçuk kuruş mesârif-i mezkûre defterine idhâl olunmuş olduğundan sermâye-i mezkûre kırk bahada olduğunu ve mâadâ üç bin dokuz yüz seksen yedi kuruş kaldığını ve mesârif-i mezkûre mübâşirân mesârifî ve mesârif-i sâireden mübâşirânın mesârifleri ibâret olub hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığı beyân-ı birle sermâye olarak vaz'ı defter olunan bin kuruşa bundan böyle gelecek rûz-ı hızır defterine irad kayd ve mesârifât-ı mezkûre tevzi ve tahsîl olunmak üzere ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunma fermânım olmağın imdi ber vech-i muharrer sermâye olarak vaz'ı defter olunub ferd-i nihâde olunan bin kuruşun gelecek rûz-ı hızır defterine irad kayd olunmasına irâde-i aliyyem taalluk eylediği ve mâadâ meblağ el-hâletü hâzihî tevzi ve tahsîl olunmamış ise mükerrer ve ziyâde tahsîlinden hazer olunarak tevzîne ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve bu bâbda vesâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan evâmir-i şerîfemde derc ve tasdîr olunmakla müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket olunmak mültezem idiği ve hılâf-ı hâlet vukû'una rızâ-yı hümâyûnum olmadığı ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i şerîfem mantûku üzere amel ve hareket ve hılâfindan hazer vemücânebet olunmak bâbında. Evâhir-i Cemâziyelevvel 1209.

Hüküm 248

Tekfurdağı Nâibine Hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defâ vârid olan i'lâmında bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızırından senesi hitamına değin ru'yet eylemek üzere Ruscuk kazâsının menzilci Kalil oğlu Kalosen nâm Ermeni'ye on altı bin kuruş imdâdiye ile deruhde olunmuş olduğu ve mebağ-ı mezkûr kazâya tevzi' ve tahsîl olunub işbu rûz-ı kasıma gelince eğerçi idâre idüb ancak kaht ve gılâ sebebiyle menzilci-i mesfûr acz-i küllî ızhâriyle ... ve külliye terk ve ru'yet-i hesâb iddiâsında olduğundan muhâsebesi ru'yet olundukda ahâli-yi beldeye mûcib-i hasâr olacağı iş'âr ve yevmü'l-kıst hesâbı üzere bulunmasının dört yüz elli kuruş mesfûrda zimmet zuhûru derkâr ve el-yevm yed-i hıfzında olub menzilhânede mevcûd dört bin beş yüz

elli kuruşluk beygir ve saman ve eşyâ-yı sâiresi ma'rifet-i şer' ile zabt olunub lâkin rûz-ı hıdır gelince menzil-i mezkûrun idâresine kimse tarafından raiyyet olunmadığı ve vakti dühûlüyle beygire ve eşyâ-yı sâire ahâliye kalmayacağından cümle ittifâkıyla reâyâ tarafından iki nefer-i mu'temed adamlar ta'yîniyle ve bundan mâadâ müceddeden elli ra's beygir ve yüz altmış çit saman ve dört bin kile şa'ire muhtâc olduğu ve bu sûrette ahâli tarafından emânet trîkiyle idâresi fukarâyâ menfaati mûcib diği ve râyic-i vakte göre ancak on üç bin yüz kuruş ile husule geleceği tahrîr ve inhâ ve meblağ-ı mezkûr defter olunub sihâm-ı beldeye taksîm-i birle tahsîli hususu istid'â olunmuş, husûs-ı mezbûr Hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunumdan olub Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbikan süvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühûye havâle olundukda bu sene-i mübârekede ol havâliye kaht ve gılâ olub menzil-i mezkûrun idâresi fi'l-hakîka riâyete muhtâc olduğu erbâb-ı vukûfa ihtiyâr eylediği ve ancak senede iki defadan başka aralıkda defter tevzîi muğâyir-i nizâm-ı müstahseneden olduğu ve kazâ-i mezkûrun el-yevm rûz-ı kasım defteri vürûd etmediği beyanıyla fukarâyı sıyânet iderek defter-i tevzîa idhâliyle Dersaâdetime takdîm olunmak babında emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh i'lâm etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi meblağ-ı mezbûr fukarâ sıyânet olunarak ve bir akçe telef olunmayarak rûz-ı kasım defterine idhâl ve defter-i mezkûre Dersaâdetime irsâl olunmak ve hılâf-ı emir ve rızâ vaz' ve hâlet ve aralıkda tevzi' defteri yapılmak ve ziyâde akçe tevzi ve tahsîl olunmak misillü hareket vukûu tecvîz olunmamak bâbında. Evâil-i Cemâziyelâhir 1209.

Sayfa 123/Hüküm 249

Geyve Kazâsına nâbine Kocaeli Sancağında vâki sâir kazâların kuzât ve nüvvâbına ve zikr-i âtî hususu teharrî ve tahkîka bu defa Der-i Aliyyemeden hâssaten mübâşir ta'yîn olunan Hâcegân-ı Dîvânî hümâyunumdan ve Sadrazam Mketupçusu Hulefâsından Mahmud zîde mecdühûye ve Zikrolunan Kazâların A'yân ve Zâbitân ve İş Erlerine hüküm ki

Geyve Kazâsının iki yüz dokuz senesi Muharremi gâyetine gelince bu defa vârid olan on üç aylık salyân defterinde Surre-i Hümâyun teşyî'i ve istikbâli zımnında Kocaeli Sancağı Mutasarrıfı Mîr-i Mîrân Hüseyin dâme ikbâlühûnün kazâ-i mezkûrdan beş bin kuruş aldığı mestûr ve sene-i sâbikasalyân defterinin kaydı tensîc oldukda sâbıkda Mîr-i Mîrân muma ileyh ile def'aten de dört bin kuruş verildiği ve verilen meblağ zalemiyye mekûlesi idiği mâddeleri bâlâlarında şerhle işâret olunmuş olduğu kaydı zâhir ve müstebân olmakdan nâşi sene-i sâbıkada zalemiyye olarak alınan dört bin kuruş iken bu sene defterinde beş bin kuruş tahrîr ve terkîm olunmuş idiği Anadolu defâtir tanzîmine memur olan Mustafa Râsih dâme

mecdühûtarafından bâ takrîr inhâ ve Mîr-i Mîrân mûmâ ileyhın gerek kazâ-i mezbûrdan ve gerek livâ-i mezbûrun hâvî olduğu sâir kazâlarından istikbâl ve teşyî'-i huccâc vesilesiyle külliyyetli meblağ ahz eylediğinden başka kurâ ve kasabâta mes'ûlât-ı merkûmenin mu'temed ve kârgüzâr bir mübâşir ta'yîniyle tahkîkına va ba'dehû muktezâsının icrâsına ibtidâr olunmak hususuna irâde-i aliyem mütaallak olmakla sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhimsiz Mîr-i Mîrân mûmâ ileyhın istikbâl ve teşyî'-i huccâc vesilesiyle ve bahâne-i sâire ile gerek kazâ-i mezbûr ve gerek livâ-i mezkûr kazâlarından me'huzları olan mebâliğ ne miktardır ma'rifetiniz ve mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifeti ile alâ vechi'l-hasım tahkîk ve zâhire ihrâc ve bu bâbda hatır ve gönüle ru'yet olunmayarak sıhhati üzere hakikat-i keyfiyet Dersââdetim'e i'lâm ve inhâ olunmak fermânım olmağın isti'lâmı hâvi işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir-i mûmâ ileyh ile irsâl olunmuştur. İmdi Mîr-i mîrân mûmâ ileyhın gerek kazâ-i mezbûrdan ve gerek livâ-i mezkûr dâhilinde olan sâir kazâlardan istikbâl ve teşyî'-i huccâc vesilesi ve bahâne-i sâire ile hılâf-ı rızâ zalemiyye olarak me'huzları olan meblağ ne miktardır tahkîk ve tashîhi matlûb ve mültezem idiği Siz ki Mevlânâ vesâir mûmâ ileyhimsiz ma'lûmunuz oldukda ber vech-i meşrûh husûs-ı mezbûru ma'rifetiniz ve mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle gereği gibi taharrî ve tahkîk ve kizb ve diruğdan ârî olarak sıhhat ve hakikati ne vechile ise zâhire ihrâc ve hakikat-i mâddeyi alâ vechi'l-hasıme Der-i Aliyeme i'lâm ve inhâya mübâderet ve taharrî ve tahkîkda kûsûr ve rehâvet ve bu bâbda garaza ve tam'a tebe'iyet ve gönüle ru'yet ile ve vâki'n hılâfını kaleme almak misilli hılâf-ı rızâ vaz ve hareket vukû'undan gâyetü'l-gâye tevakkî ve mübâ'adet eyleyesiz. Ve sen ki mübâşir-i mûmâ ileyhın seni meyâne-i ümmetlikten bilâ tehâb bu hususa ta'yînden maksûd husûs-ı mezkûru ettrafiyla tashîh ve tahkîke ikdâm ve bezl-i meçhûd kazıyyesi olduğuna binâen ol tarafa lede'l-vusûl Mîr-i Mîrân mûmâ ileyhın gerek kazâ-i mezbûrdan ve gerek livâ-i mezkûr kazâlarından istikbâl ve teşyî'-i huccâc vesilesi ve bahâne-i sâire ile külliyyetli mebâliğ ahz etmiş olduğu ve ber minvâl kurâ ve kasabât mes'ûlât ve istidâfı muhtevî beyyineleri neşriyle bide' ve mezâlîme cesâret vücûh-i takrîb-i fukarâyı Hasâret eylediği muvafık-ı nefsu'l-emr midir, me'hûzâtı olan nedir erbâb-ı vukûf ve vüsûkdan gereği gibi taharrî ve tahkîk-i birle keyfiyeti zâhire ihrâc ve kizb ve hılâfdan ârî olarak alâ vechi'l-hasıme kazâlardan i'lâmât ahz ve irsâline ve ba'dehû ne vechile emr-i şerîfim sâdir olur ise mücebiyle harekete müsâraat ve hılâf-ı fermân ve muğâyir-i rızâ mikdârdan nâ mülâyim hâlet ve hareket vukûundan ittikâ ve mücânebet eylemen babında. Evâil-i Cemâziyelâhir 209.

Hüküm 250

Yenice Karasu Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bu defa kazâ-i mezbûrun bir kıt'a salyan defteri Der-i Aliyeme vürûd etmekle Rumeli kazâlarından mütevârid tevzîât defterleri tanzîmine memur sâbikan süvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızırından dokuz senesi rûz-ı kasımına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri yüz bin üç yüz kırk buçuk kuruşa bâliğ mesârifât-ı mezkûrenn on bin altmış üç kuruşu dağlı eşkıyâsına memur vezir Seyyid Ali Paşa iclâlehû ve üzerine Postacı başısının Yassı karyesinde olan mesârifleri ve bin sekiz yüz elli iki kuruşu dahi Siroz a'yânı vüzerâm nâzır mesârifleri ve yirmi beş bin iki yüzseksen üç buçuk kuruşu dahi kezâlik müşârun ileyh ve ma'îyyetlerinde olan külliyyetli asâkir ile Yassı karyesinden hareket ve İskete kasyesine vesâir kurâlara nüzûllerinde olan mesârifleri ve üç bin üç yüz elli altı kuruşu dahi süvârî ve piyade ve bazen delil ve tüfenkci neferâtlarının kurâlarda olan mesârifleri ve on beş bin üç yüz kuruşu dahi kazâlarını muhâfaza zımnında tertîb eyledikleri bölükbaşı ve sekban ulûfeleri ve on bin dokuz yüz kırk buçuk kuruşu dahi sekbanların me'kûlât ve meşrûbâtları mesârifî ve sekiz bin yedi yüz kuruşu dahi kaht ve gılâ hasebiyle menzilciye imdâdiye ve mâadâ mesarifleri dahi tevârüd iden mübâşirânın mübâşiriyye ve me'kûlâtları ve tahsîs kılınan ücret a'yâniyye ve harc-ı imzâdan ibâret olub dağlı eşkıyâsı mesârifî mesârif-i mukarrereden olmadığına binâen hat ve tenzîl kabûl eder mevâdd-ı olmadığı beyanı ile tevzî ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh istid'â etmekle vechi meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi mebâliğ-i mezkûre tevzi ve tahsîl olunmamış ise mükerrer ve ziyâde tahsîlinden hazer olunarak tevzîne ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve bu bâbda vesâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan evâmir-i şerîfemde derc ve tasdîr olunmakla müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket olunmak mültezem idiği ve hılâf-ı hâlet vukû'una rızâ-yı hümayunum olmadığı ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i şerîfem mantûku üzere amel ve hareket ve hılâfindan hazer ve mücânebet olunmak bâbında. Evâil-i Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 124/Hüküm 251

Tarnoy Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bu defa kazâ-i mezbûrun bir kıt'a tevzî defteri Der-i Aliyeme vârid olmakla Rumeli kazâlarından mütevârid tevzîât defterleri tanzîmine memur sâbikan süvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızırından dokuz senesi rûz-ı kasımına gelince altı mâh müddette

vâki olan kâffe-i mesârifleri iki yüz seksen yedi bin iki yüz elli beş kuruşa bâliğ idiği ve mukaddemen tevârüd iden rûz-ı hızır defterinden akçe nemâsından olarak üç bin kuruş bâ fermân-ı âli hat ve tenzîl olmuş olduğu ve bu defa gelen defterde nazar-ı im'ân olundukda mesâriflerinn ekseri dağlı eşkiyâsı ve sekban ulûfesi ve mürûr ve ubûr iden vüzerâ-yı ızâm hazerâtı mesârifî ve menzil imdâdiyesi ve akçe nemâsı ve ücret-i a'yâniyye ve konaklar mesârifî ve harc ve mezâddan ıyân olub mesârifât-ı mezkûrun ekseri mesârif-i mukarrereden olmadığı eğerç hat ve tenzîl kabul eder mevâddı olmayub ancak mârru'z-zikir hızır defterinden akçe nemâsından bâ emr-i âli tenzîl olunan mârru'z-zikir üç bin kuruşun işbu rûz-ı kasım defterine vaz'ına ahâli-i kazâ ruhsat niyâzında olduklarını sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bir kıt'a i'lâmında derc ve tastîr eylemişsin meblağ-ı mezkûrun mukaddemen tenzîli ale'l-acel olmayu mâha taksîm ile hesâb olundukda ol mikdar meblağın tenzîli lazım geldiğine binâen hat ve tenzîl olmuş olub olmağla istid'âları için müsâade olmadığını ve kazâ-i mezbûrdan mütevârid salyân defterleri kazâ-i sâire misilli rakamla olmayub hesâb ve kitâbetinde hasret derkâr ve şâibe-i ... münfehim olduğu ve bundan sonra irsâl olunacak defterler rakamla imlâ kılına tahrîr olunmak ve mârruz-zikir alınmış bir bin dört yüz doksan üç kuruşun tevzi ve tahsîl olunub meblağ-ı mezkûrdan bir akçe ziyâde tevzi olunmamak ve fîmâ ba'd fukarâ-yı raiyyet ol mekûle teksîr-i mesârifden himâyet ve sıyânet olunması tenbîhâtını hâvi emr-i şerîfîm sudurunu Mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vechi meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi bundan sonra irsâl olunacak tevzi defterinin rakam ile tahrîr ve terkîm olunması lâzım geldiği mârru'z-zikir meblağ şimdiye dek tevzi ve tahsîl olunmamış işse mükerrer ve miktâr-ı mezkûreden ziyade bir akçe tevzi ve tahsîline rızâ-yı aliyyem olmadığı ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket ve fukarâ-yı raiyyet teksîr-i mesârifden sıyânet ve hılâfî hâlâtdan mübâadet olunmak bâbında. Evâil-i Cemâziyelâhir 1209.

Hüküm 252

Lapseki Kazâsı Nâibine hüküm ki

Lapseki kazâsından Der-i Aliyyeme tevârüd eden salyân defterinde sekiz senesi için kalyoncu mesârifî zımnında dört madde iki bin sekiz yüz yetmiş beş kuruş muharrer olduğuna ve tahkîkî lazım geldiğine binâen husûs-ı mezbûr hâlen Tersâne-i âmirem Emîni İbrahim dâme mecdühû'den isti'lâm olundukda geçen sene kazâ-i mezbûrdan matlub olan elli nefer kalyoncu Lapseki a'yânı Çardaklı Ali'nin istd'âsıyla Tersâne-i âmire'ye celb olunmayub mahallinde tevkîf-i birle a'yânı merkûmun dağlıya memuriyeti olmak hasebiyle kazâ-i

mezbûrdan dağlı üzerine kalyoncu neferâtı deyu yazılan elli neferimi gitmişdir. Yoksa tekrar dağlı mesârifî olarak salyân defterine başka akçe idhâl olunmamışdır. Keyfiyeti Tersâne-i Âmire tarafından ma'lûm olmadığını i'lâm etmekle mârru'z-zikir elli nefer kalyoncu mesârifî nâmıyla dört madde olarak salyan defterine cem'an iki bin sekiz yüz yetmiş beş kuruş idhâl ve terkîm olduğundan başka dağlı mesârifî zımnında mevâdd-ı müteaddideleriyle tahrîr ve tasdîr olunan cem'an on dört bin doksan beş kuruş akçenin bir maddesi a'yân-ı merkûm üç yüz elli neferiyle dağlı üzerine ta'yîn olundukda elli nefer kalyoncu asâkiri dağlı üzerine ta'yîn olunub bâkî kalan iki yüz elli neferin otuzar kuruşdan yedi bin beş yüz kuruş masraf deyu tahrîr olunmuş olmakla bu sûrette Tersâne-i âmirem Emîni mûmâ ileyhın i'lâmına nazaran kalyoncu mesârifî nâmıyla yazılan meblağ-ı mezbur kalyoncu için olmayub ol dahi dağlı mesârifî nâmıyla olmak lazım geleceği ve dağlı mesârifî için salyân defterinde mevâdd-ı müte'addide ile sebt ve terkîm olunan mesârif-i kesîranın sıhhat ve hakîkatini ve tetkîk-i keyfiyeti nâ mümkün idiği ve kalyoncu nâmıyla tahrîr olunan iki bin sekiz yüz yetmiş beş ve dağlı mesârifî nâmıyla yazılan on dört bin doksan beş kuruşun sahîh mesârif olmuş olduğu yakînen ma'lûm olur mâdde olmadığı Anadolu kazâlarından mütevâri tevzîat defterleri tanzimine memur Mustafa Râsih dâme mecdühû bâ takrîr ifâde etmekle husûs-ı mezbûrun mahallinde isti'lâmı hususuna irâde-i aliyyem taalluk etmekle isti'lâmı hâvî işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi husûs-ı mezbûrun sıhhat ve hakîkatine tahsîl-i vukûf ve ittılâ matlûb idiği senki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhın ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer mesârifât-ı mezkûrenin sıhhat ve hakîkati her ne vechile ise şek ve şüpheden âri olarak keyfiyeti alâ vukûihî Der-i Aliyyeme i'lâma mübâdeter ve vâkı'ın hılâfı kaleme alınmakdan ittikâ ve mücânebet olunmak bâbında. Evâil-i Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 125/Hüküm 253

Lapseki Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bu defa Lapseki kazâsından tevârüd eden salyân defterinde kalyoncu barruthanesi lâzımesinden olan hatab maddesi için üç yüz kuruş masraf olmuş olduğu muharrer olmakdan naşı mâdde-i mezbûrun keyfiyeti ruznâme.. olub baruthâne nnâzırı Şerif Mehmed dâme mecdühûden lede'l-isti'm tertîbi muhtevi yedine i'tâ olunan emr-i şerifim mefhûmuna ve baruthânede olan vekili Lapseki kazâsı müteayyinîninden Ali zâide kadruhû'nün hatab için ettiği masârif defterine nazaran işbu salyân defterinde muharrer hatab maddesinin bu defa tahkîki mümkün olamadığından mahallinden isti'lâmı hâvî tarafından kâğıt tahrîr olduğunun i'lâm ve baruthâne-i merkûmun hatab tertîbi emrinde bin beş yüz çeki ittiğini ve salyân

defterinde üç bin çeki hatab tertibinin verdiğiinden mâadâ ikişer para zammı için yazılan üç yüz kuruş mezkûr olduğunu bâ fermân matlub olan bin beş yüz çeki hatabın ikişer paradan ziyadesi iktizâ etse bile yalnız yetmiş beş kuruş masraf yazılmak lazım geleceğini ve bu sûrette emr-i şerîf ile matlûb olan mikdara salyân defterinde masraf olan mikdarın tevâfuku mümkün olmadığını ve mahallinden sıhhat ve hakikatini haberi vârid olmadıkça meblağ-ı mezkûrun tamamen mahvını iktizâ etmediğini ricâl-i devlet-i Aliyyemden olub Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mustafa Râsih dâme mecdühû bâ takrir ifâde ve ifhâm etmekle vech-i meşrûh üzere hakikat-i hâl mahallinden i'lâm olunmak fermânım olmağın i'tilâmı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi mâtde-i mezbûrun alâ hakikat-i hâl bilinmesi matlûb olduğu senki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharer hatab maddesinin sıhhat ve hakikatini serîan Dersââdetime i'lâma mübâderet ve iğmâz ve tehirden ve vâkıın hılâfını tahrîrden mübâadet eylemen babında. Evâil-i Cemâziyelâhir 209.

Hüküm 254

Ebu Rahiye Kazâi Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıt'a salyân defteri vürûd etmekle defter-i mezkûr Hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan sâbıkan süvârî mukâbelecisi olub Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı hıızırından dokuz senesi rûz-ı kasımına gelince altı mâh müddette vâki olan mesârîfî on beş bin üç yüz doksan yedi kuruşa bâliğ olduğunu hat ve tenzîl kabul eder mevâddı olmadığını beyân-ı birle tevzi ve tahsiline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunma fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi el-hâletü hâzihî meblağ-ı mezbûr tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe mükerrer ve ziyâde tahsîlinden hazer olunarak tevzîine ruhsat verildiği ve fukarâ mesârîfinin taklîli matlûb olduğu ve bu bâbda vesâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan evâmîr-i şerîfemde derc ve tasdîr olunmuş olunmakla müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket olunmak mültezem idiği senki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmunun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerîfim mücebince amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet vukû'unu tecvîz ile mes'ul ve muâteb olmakdan mücânebet eylemen bâbında. Evâil-i Cemâziyelâhir 1209.

Hüküm 255

Lapseki Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâi mezbûrun bu defa iki kıt'a salyan defteri Der-i Aliyyeme vürûd etmekle Anadolu kazâlarından mütevârid tevzîât defâtiri tanzîmine memur ricâl-i Devlet-i Aliyyem'den Mustafa Râsîh dâme mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun sekiz senesi rûz-ı kasımından dokuz senesi rûz-ı kasımına gelince mesârif-i defteri olduğunu ve iki bin beş yüz altmış dört buçuk kuruş tenzîli olduğunu ve defâtir-i mezkûre beyaza çekilüb maddeleri balâlarına iktizâ eden tenbîhât şerhle işâret olunduğunu ve bu mekûle kazâ mesârif-i altı ayda bir defa defter olunub akçenin sahihi mikdar ve ne mekûle ve ne mahalle sarf olunduğunu mübeyyin defteri Der-i Aliyyeme gönderilmek ve her vecihle fukara himâyet ve sıyânet olunmak matlûb ve mültezem idiği mukaddemen nizâmı şâmil sâdır olan evâmîr-i şerîfem mezâmininden ma'lum olan haberlerden olmakdan nâşi ba'de ezîn mazmûn-ı emr-i şerîfim üzere amel ve hareket olunmak lâzımeden idiğini beyân-ı birle tenzîl olunan meblağ-ı mezkûrdan istirdâdı mümkün olanlar alâ eyyi hâl icab ve iktizâ edenlerden tahsîl ve mesârif-i ebniyeye sarf olunmak için mahall-i me'mene vaz' ve hıfz ettirilmek ve meblağ-ı mezbûrun ne mikdarı tahsîl olunmuşdur ve tahsîl olunmayan ne mikdardır ve kimlerin zimmetinde kalmışdır ve adem-i tahsîline ... ve hılâf-ı emr ve rızâ harekete ve tahsîli matlub olan meblağın adem-i istirdâdine cesâret edenler kimlerdir isim ve şöhretleriyle Der-i Aliyyeme i'âm olunmak için tenbih ve tehdîdi muhtevî emr-i şerîfim sudûrnu mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve tebyiz olunan iki kıta defâtir maan irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli matlub ve altı ayda mesârif-i sahîha defterinin vürûdu mültezem ve hılâf-ı emr ve rızâ vaz' ve hâlet vukûuna bir vecihle rızâ-yı hümayunum olmadığı ve fîmâ ba'd hılâf-ı rızâ ve muğâyir-i nizâm tarafından ve a'yân-ı vilâyet ve sâir taraflarından vaz' ve harekete tesaddî olunduğu ihbâr olunursa lede't-tahkîk ibreten lis-sâirin mütecâsir olanlar haklarında te'dîbât-ı icrâsı mukadder idiği senki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhşin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer tenzîl olunan meblağın lâzım gelenlerden tahsîline ve fukarânın ebniye mesârifine sarf için mahall-i me'mene vaz' ve hıfzına ve bâlâda beyan olunduğu vechile matlûb olan i'âmın irsâline mübâderet ve kesret-i mesârifin fukarâ himâyet vesıyânet ve mesârif-i vilâyet gönderilen deftere tatbîkan idâre ve ru'yet ve fukarâ mesârifinin taklîli ile isticlâb-ı da'avât-ı hayriyelerine ihtimâm ve dikkat ve hılâf-ı emr ve rızâ vaz' ve hareket vukûunu tahrîr ile mazhar-ı te'dîb olunmakdan mücânebet eylemen babında. Evâsıt-ı Cemâziyelevvel 209.

Sivas Kâdisına hüküm ki

İki yüz sekiz senesi Muharreminin yirmi beşinci gününden dokuz senesi Muharreminin ikinci gününe gelince kazâ-ş mezbûrun bir senelik mesârifî elli yedi bin üç yüz yetmiş altı buçuk kuruşa bâliğ olduğunu mübeyyin bundan akdem vürûd eden bir kıt'a salyân defterinde meblağ-ı mezbûrun on bin kuruş salyâniye-i atîkden deyn bâkî ve yirmi bin beş yüz kuruş sekiz senesine mahsûben menzil mesârifî ve menzil imdâdiyesi ve on iki bin üç yüz altmış kuruş mevâdd-ı muayyene masrafı ve on dört bin beş yüz on altı kuruş mübâşirân hizmeti nâmıyla muharrer ve sâlifü'z-zikr atîk salyândan on bin kuruşdan birer defterde salyân-ı atîkdir mümtenu'l-husûl nâmıyla dokuz bin yedi yüz bu kadar kuruş mükerrer olarak mezkûr olduğuna ve kazâ-i mezbûrun sene-i sâbıkadan tevârûd eden yetmiş iki bin yetmiş sekiz kuruşluk salyân defterinde gerek menzil mesârifâtı ve gerek büzülce maddesinin mukarrerâtı zikir ve beyan olmadıktan mübhem terkîm olmuş olduğuna binâen mesârifât-ı müteferrika hangi tarihten hangi tarihe dek olmuşdur kmlerinde muvakkat ve nezaretleriyle verilmiştir ve Paşa Sülali ve Konakların ta'mirât ve mefrûşât masrafları ne mikdar ve ne cinsdir ve hâlen mevcut mudur ve menzilci muhâsebesi ne gûne olmuşdur ve mübâşirler kimlerdir ve ne mâtde ile memur olmuşlar izah vechile ale'l-infirâd defter olunub defter sıhhat üzere Dersaâdetime serîan irsâle iltizâmve dikkat ve mübhem ve meşkûk mâtde tahririnden mübâadet olunmak hususu mukaddemen bâ evâmîr-i aliyye tenbih olunmuşken defter-i matlûb vürûd etmediğinden mâadâ bâlâda mestûr sekiz senesinin defteri olarak tevârûd eden defterde menzil maddesi ne sebebdan mübhem ve fehmi nâ kâbil ve birkaç madde mesârifî için tahrîr olunan mebâliğ atîkden yazılan rayic-ı aslî masrafına yazdıkları akçenin tamam hangi mikdarı olub gayr kalmış ve muğâyir-i emr-i âli olduğu i'tibâra şâyân olduğu ve defter-i mezkûrun tûlû ber minvâl-i muharrer elli yedi bin üç yüz yetmiş altı buçuk kuruş olub ancak tevzi eyledikleri salyânları doksan iki bin beş yüz kuruş idiği istimâ' olunduğu ceihetten kazâ-i mezbûrun defterin sicilli ile salyân mesârifâtını du'yet iden vilâyet vekili Seyyid Mustafa'nın suâl ve cevap zımnında der-i Aliyyeme ısdâr ve irsâlini şâmil ricâl-i ricâl-i devlet-i aliyyemden olub Anadolu kazâlarından mütevârid salyan defterleri nezâretine memur Mustafa Râsih dâmemecdühû'nün inhâsına mebnî bundan akdem emr-i şerîfim sâdır olmuşıdi. Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin emr-i şerîf-i mezkûre cevap olarak bu defa vârid olan i'lâmında ve Sivas mütesellimi Receb Beğ'in tahrîrâtında bazı a'zâr iradıyla mukaddem Seyyid Mustafa Dersaâdetime irsâl olunub salyâniyenin sicilde mahfûz defteri sûreti mübâşiri olan tartara teslimle irsâl olunduğu derc ve tasdîr olunmul mukaddem gelen salyan defteri mübhem ve mağşûş olduğundan tahkîk ve tahbiri için gerek sicil ve gerek mukadem

Mustafa'nın Dersaâdetime ihzarı bâ emr-i âli matlub iken defterin maddeleri mukaddem gelen defterin sicilden kânnâ aynî olarak ikdâm ve irsâl olunan defterin maddeleri mukadem gelen maddelerine tamamıyla mübâyin ve muğâyir olduğundan bir kat dahi şek ve şüphey mevrûs olduğundan başka merkûm Mustafa ile sicilden Dersaâderime ihzarı babında ket'îyü'l-makâl sâdır olan emr-i şerifiimin mazmûnunun hılâfî hareket olunmuş olduğu ve böylece hılâf-ı fermân-ı âli ve alâ eyyi hâl defterin sicilli ile merkûm Seyyid Mustafa'nın Dersaâdetime ihzarı lâ bûd ve lâzım idiği beyanıyla mukaddem sâdır olan emr-i şerifim mücebince amel ve hareket olunmak için tekidi muhtevî mübâşirli emr-i münîfim sudûrunu nâzır-ı mâmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere kazâ-i mezbûr sicilli vve vekîl-i merkûmun mübâşir muvakkatiyle âsitâne-i aliyyeme irsâl ve ihzarı fermânım olmağın tekidi hâvi işbu emr-i şerifim ısdâr ve mübâşir-i mûmâ iley ta'yîn ve irsâl olunmuşdur. Kazâ-i mezbûr sicillinin memhûran mübâşir-i mûmâ ileyhe teslimi ve tahkîk-ı mevâd zımnında vekîl-i merkûmun terfikan Der-i Aliyyeme irsâl ve ihzarı matlûb-ı kat'îyy-i şâhânem olduğu ve bundan sonra dahi a'zâr-ı vâkıya ibâret i'lâm irsâline cesâret olunmak ve serîan sicil ve vekîl-i merkûmun Der-i Aliyyeme irsâl ve nedâmet ihtimali olur ise nedâmet fâide vermeyecek vechile hakkında muâmele olunacağı ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan emr-i şerifim mücebince kazâ-i mezbûrun sicillini memhûran mübâşir-i mûmâ ileyhe teslim ve vekîl-i merkûm Seyyid Mustafa'yı kezâlik terfîk ve Dersaâdetim'e serîan irsâl ve ihzara mübâderet ve avk ve tehiri tecviz ile mazhar-ı vehâmet ve nedâmet olmakdan mübââdet eylemen babında. Evâsıt-ı Cemaziyelâhir 209.

Sayfa 127/Hüküm 257

Havâss-ı Mahmud Paşa Kazâsı Nâibine hüküm ki

Havâss-ı Mahmu Paşa kazâsı ahâlisi taraflarından bu defa Der-i Aliyeme takdîm olunan arzuhallerinde kazâ-i mezbûrun sâbık-ı a'yânı olup bu defa ihzâran Der-i Aliyyeme vürûd iden İbrahim Beğ'in eylediği cevri ve zulm ve taaddiyâtta bahis ile bâ emr-i âli defterinden hat ve tenzîl olunub ahâli-i kazâyâ teslim encâm olmuş olduğu mebâliğin hesâbı ru'yetni istid'â veistirhâm etmeleriyle tarafına celb ve bilâ istintâk keyfiyeti tahkîk olunmak için istid'â Hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunundan sâbıkan süvârî mukâbelecisi olup Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühû'ye havâle olundukda tarafeyni celb ve istintâk-ı birle merkûm İbrâhim Beğ'in a'yânlığı âvânından takdîm eylediği tevzi defternden mukaddemen mîr-i mûmâ ileyhin takrîri mücebince sâdır olan emr-i şerîfim mantûk üzere hat ve tenzîl olunan üç bin yüz kuruşdan bin kuruşunu ahâliye birkaç peşin

teslim ve iki bin yüz kuruşunu dahi ahâli-i kazâyâ teslim eylemek için merkûm İbrahim Beğ'in ahâli-i kazâda alacağı olan defterini karışdırı... Evsatasına teslim ve ahâli-i kazâ dahi kendilerine havâle-i mezkûru tahsîl ve teslimolunmak şartıyla havâleyi kabûl ve havâle-i mezkûreden Evsata-i merkûme yed yüz kuruş teslim ve tahsîl olunmayan bin dört yüz kuruşun havâle defterini merkûm İbrâhim Beğ'e teslimlerinde meblağ-ı mezkûru kazâ-i mezkûr ahâlilerine teslim ta'ahhüd olunduğu ve bundan mâadâ rûz-ı kasım defterinden hat ve tenzîl olunması lazım gelen iki bin üç yüz doksan altı kuruşdan üç yüz kırk kuruşa merkûm İbrâhim Beğ'in zimmetinde zuhûr eyleyüb ve bin iki yüz altı senesi Zilhiccesinden yedi senesi Zilhiccesinin on beşinci gününe gelince vilâyet mesârif-i için deruhde cebri olan ortası kendilerinden dergâh-ı muallâm kapıcıbaşlarından Ahmed dâme mecdühûden ceste ceste istidâne eyledikleri on üç bin beş yüz dokuz kuruş olmakla mürâbaha nâmıyla zâd ve fâhiş olarak Kuyucubaşı mûmâ ileyhın vaz'ı defter eylediği iki bin dokuz yüz on beş kuruşa kanâat etmeyüb Havâss-ı Mahmud Paşa kazâsının mevcut ve mu'teberleri olan yüz on bir raiyyete kendisi kolcular ta'yîniyle zecran lehû beher raiyyetten yetmiş birer kuruşdan on dokuz bin otuz altı buçuk kuruş tahsîl eylemiş olduğunu kazâ-i mezkûrun ahalileri ifâde ve ihbâr etmeleriyle vakt- mezkûrda iktizâ eden güzeşte bin beş yüz kuruşa bâliğ olmamış iken gadr ve illet beyanına muhtac kalmamak için mürâbaha-i mezkûreden bn dokuz yüz on beş kuruşunu ifâ- birle meblağ-ı mezbûrdan hat ve tenzîl olunan bn kuruşu Kapucubaşı mûmâ ileyhın İbrahim Beğ'e red ve teslim eylemesi iktizâ eylediği ve zâid tahsîl ettirdiği mebâliğden zimmetine geçen iki bin altı yüz on iki buçuk kuruşunu dahi ahâli-i kazâyâ teslim eylemek lazım geldiği ve mârru'z-zikir İbrahim Beğ'in zimmetinde zuhûr iden üç yüz kırk bir kuruşa dahi Kapucu Başı mûmâ ileyh tarafından kendisine teslim muktezî oln bin kuruşdan ahâli-i kazâyâ virmek şartıyla meblağ-ı mezkûrdan mâadâ mîr-i merkûmdan bir akçe mütâlebe olunmayub ve mîr-i merkûm dahi kazâdan bir akçe mütâlebe etmemek üzere musâlaha olunub tarafeyn âmme-i daâvîden zimmetlerini ibrâ etmiş oldukları beyânıyla Kapıcıbaşı mûmâ ileyhın güzeşte-i mezkûreden zimmetinde olan bin kuruşunu İbrahim Beğ'in tarafına edâ ve teslim eylemek ve ziyâde tevzi ile cebran tahsîl itdirdiği meblağdan ahâli-i kazâyâ vereceğ lâzım gelen iki bin altı yüz on iki buçuk kuruşun dahi Kaıcıbaşı mûmâ ileyhden tahsîl ve İbrahim Beğ dahi meblağ-ı mezkûr bin kuruşu cebran ahz zmmetinde zuhûr iden üç yüz kırk bir kuruşunu ahâli-i kazâyâ teslim ve ahâli-i kazâ dahi mesârif-i sahîhlarına sarf için cem'an ki bin dokuz yüz elli üç buçuk kuruşu mahall-i me'mene vaz' ve hıfz ve sûret-i nizâmının Dersaâdetime i'lâm olunması tenbihini hâvi emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh i'lâm etmekle i'mlâmı mûcebince amel olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve irsal olunmuşdur. İmdi mesârif-i fukâranın taklil ve esbâb-ı refâh ve arayışlerinin istihsâli matlûb-ı

hümâyunum olduğu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsn ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh güzeşte-i mezkûreden Kapıcıbaşı mûmâ ileyh zimmetinde olan meblağ-ı mezbûrun İbrahim Beğ tarafına teslîmi ve ziyâde tevzi le cebran tahsîl olunan meblağdan ahâliye verilmesi lazım gelen iki bin altı yüz on iki buçuk kuruşun dahi Kapıcıbaşı mûmâ ileyhden tahsîl-i birle İbrahim Beğ'in meblağ-ı mezkûrdan hîn-i ahzinde zimmetinde zuhur iden üç yüz kırk bir kuruşu ahâli-i kazâya teslim ve ahâli dahi mesârif-i sahîhlarına sarf için meblağ-ı mezkûru me'men mahalle caz' ve hıfz ve sûret-i nizâmını Der-i Aliyyeme i'lâma mübâderet ve hılâf-ı emr-i âli vaz'ını tecviz le mes'ûl ve muğâyirolmakdan tehâş ve mücanebet eylemen babında. Evâsıt-ı Cemâziyelaahir 209.

Sayfa 128/Hüküm 258

Havâss-ı Mahmud Paşa Kazâsı Nâibine hüküm ki

İk yüz dört senesinden altı senesine gelince kazâ-i mezbûr ahâlisinin a'yânları olan Seyyid Mehmed Emin nâm kimesnedenmatlubları olan üç bin sekiz yüz doksan dört buçuk kuruş vilâyet hesâbından zimmetinde zâhr ve bâ huccet-i şer'îyye kendisi dah mukir ve mu'terif olub ancak kazâ-i mezkûrun a'yanlığı bir sene kâmilten yedinden idâre eylemek üzere bin beş yüz kuruş mukâvele ve beş yüz kuruş dahi bir kıt'a temessük i'tâ olunduğuna bnâen mâadâ bin sekiz yüz doksan dört buçuk kuruşdan ahâl-i kazâ keff-i yed idüb lâkin merkûm a'yanlığı dokuz mâh mikdarı idâre ve senesi tekmîl olmadan keff-i yed eyledikten başka Havza kasabasına vekîl olub bzden altı bin kuruş da'vâ birkaç defa mübâşr gönderüb kazâmızı mesârifeye dûçâr eylediğine binâen biz dahi tekrar mebalğ-ı mezkûru mütâlebe eyledik deyu cevap ettiklerinden birbirilerine fezahtleri zâhir ve merkûm Mehmed Emin'in dahi fakr-ı hâlî olmakla beynlerine muslihûn tevassutuyla a'yanlık idâresinden zimmetinde kalan üç yüz yetmiş beş kuruş ile bâ temessük vereceği olan beş yüz kuruşdan ahâli- kazâ keff-i yed idüb mukaddemen beynlerinde tanzîm eyledikleri vechile ahâl-i kazâ merkûmdan bir şey mütâlebe etmeyüb ve merkûm dahi vekâleti hasebiyle kazâdan br akçe talep ... şartıyla tarafeyn musâlaha ve âmme-i daâvîden birbirlerinin zmmetlerini ibrâ eyledikleri beyanıyla sicill-i mahfûza kayd için emr-i şerîfim sudûrunu Hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunumdan Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû i'lâm etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin fukarâ mesârifinin taklîli ile teksîr-i mesârifden ziyânetler matlûb idiği ma'lûmun oldukda ol vakit eşîd-i emr-i şerîfmi sicill- mahfûzaya kayd ile mazmûn-ı münîfî üzere amel ve harekete i'tinâ ve nezâret ve hılâf-ı emr ve rızâ vaz' ve hâlet

vukûuna irâet-i ruhsat ve cevazdan hazer ve mücânebet eylemen babında. Evâsıt-ı Cemâziyelâhr 209.

Hüküm 259

Yenişehir Fener Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bu defa kazâ-i mezbûrun bir kıt'a salyân defteri Der- Aliyeme vürûd etmekle Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızırından rûz-ı kasımına gelince maa mürâbaha altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri eğerçi yüz bin ki yüz kırk altı kuruş on sekiz paraya bâliğ olub ancak Yenice ve Galos ve Sonda ve Ergalaşni mukâtaalarının dört bin altı yüz kuruş ferd-i nihâde ve mâadâ doksan beş bin altı yüz altmış altı kuruşu on sekiz parayı ez gayr-ı maktûât gerek dağ kurâları ve gerek etrâf-ı şehir ve Kariçenin mevcut sicillâtında mestûr hâne ve çiftleri ba'de'l-hesâb yedi bin yedi yüz sekiz çifte bâliğ ve beher çifte on ikişer buçuk kuruş isâbetnden mâadâ yedi yüz on üç kuruş yirmi iki para fazla olduğu ve mesârifât-ı mezkûreden yirm üç bin yüz on iki kuruş yirmi beş parası Rumeli ve Tırhala ve İnebahtı hissaları ve tevârüd iden mübâşirânın ücret-i mübâşiriyye ve me'kûlâtları üç bin iki yüz otuz iki kuruş dahi harc-ı imzâ mesârifât-ı sâre ve elli sekiz bin dört yüz yetmiş sekiz buçuk kuruşu dahi bir senelik düyûn-ı atık mürâbahası ve on üç bn sekiz yüz otuz kuruşu dahi seferler takrîbiyle müctemi' olan düyûndan bazı ashâb-ı düyûna verilmek için idhâl-i defter olunmuş olub mesârif-i müteferrikalarından eğer çi hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmayub ancak Aran İsan ve Salom ve Şeytan Beğ nâm yahûdilerin yedi sensine mahsûben vilâyetden alacak olan akçeleri için kurâdan onu on bir buçuk tahsîl olunmak lâzım iken onu on ikiye olarak idhâl-i defter olunmakla onu on ikiye varınca idhâl olunan üç yüz elli dört buçuk kuruş mahsûbuyla kabûl için ne taraftan kaldıysa ol taraftan tahsîl ve meblağ-ı mezkûr altı yüz elli dört buçuk kuruşu ve mârru'z-zikir tevzi'den fazla kalan yedi yüz on üç kuruş yirmi iki parayı dahi düyûn-ı atık için idhâl-i defter olunan üç bin sekiz yüz otuz üç kuruşun üzerine zam ve cem'an on beş bin iki yüz bir kuruş düyûn-ı atık ve temessükleri şak olunmak ve düyûn-ı atık defterinden tenzîl ve verilen meblağ bir dahi deftere idhâl olunmamak üzere tevzî ve tahsiline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde ve istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi fukarâ mesârifinin taklîli ve himâyet ve sıyânetleri matlûb idiği ve kabûl olunmayana mârruz-zikir altı yüz elli dört buçuk kuruş her kimin zmmetinde kalmış ise tahsîl-i birle gerek meblağ-ı mezkûru ve gerek tevzi'den fazla kalan

mârru'l-beyân yedi yüz on üç kuruş yirmi iki parayı düyûn-ı atîka için idhâl-i defter olunan üç bin sekiz yüz otuz üç kuruşun üzerine zam ile on beş bin iki yüz bir kuruşu düyûn-ı atîka edâ ile temessükleri şak ve düyûn-ı atîka defterlerinden tenzîl lâzım geldiği ve mâadâ mebâliğ-i mezkûre el-hâletü hâzihî tevzi ve tahsîl olunmamış ise mükerrer ve ziyâde tahsîl ve tevzîinden hazer olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve hılâfî hâlet ve harekete rızâ-yı alıyyem olmadığı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer mukaddem ve muahhar sâdır olan evâmir-i alıyyem mantûku üzere amel ve harekete dikkat olunma bâbında. Evâsıt-ı Cemâziyelâhir 209.

Sayfa 129/Hüküm 260

HâlenYenişehir'de mukîm sâbıkan Bosna Kâdısı Hacı Sadullah zîdet fezâilühü Dergâh-ı Muallâm Kapıcıbaşlarından Mir Zeynelâbidin dâme mecdühûye ve Yenişehir Fenâr Nâibi ve Müftî-i Belde'ye ve Vücûh-ı Memlekete zîde kadrühüm hüküm ki

Yenişehir kazâsının mukaddem vârid olan mesârif defterlerinde mübhem mevâddan tenzîl olunan yüz on bn doksan üç buçuk kuruşun tahsîline memur Dergâh-ı Muallâm Kapıcıbaşlarından Hacı İsmail dâme mecdühû mebâliğ-i mezkûreyi tamâmen tahsîl ve ber mûceb-i emr-i âlî ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle memhûran bezzazistana vaz' ve ba'de'l-hıfz hizmet-i mübâşiriyye ve tahsîldâriyye olarak beher yüz kuruşda on kuruş verilmek lazım geldiğinden bezzazistana vaz olunan mârru'z-zikir yüz on bin doksan üç buçuk kuruşdan on bir bin kuruşunu ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle ihrâc ve mâdâsını yine cümle ma'rifetleriyle temhîr ve bezzazistandan ifa olunmasını hâvî başka ve kasaba-i mezbûre tâb ma'lûmü'l-esâmî kurâ ahâlileri ber mûceb-i defrer mumzî hisselerine isâbet eden on bir bin üç yüz yetmiş yedi buçuk kuruşun edâsında muhâlefetleri bâ i'lâm lede'l-inhâ meblağ-ı mezbûr vârid olan salyân defterine idhâl olunmuş olduğundan mirâ-i mezbûre ahâlilerinden hîn-i tahsîlinde meblağ-ı mezbûr kazâ-i mezbûrun mesârif-i sahîhasına sarf olunmak üzere mahall-i me'mene vaz' ve sûret-i nizâmı Dersââdetime arz ve i'lâm olunmasını hâvî başka bundan akdemce evâmir-i alıyyem ısdâr olunduğuna binâen vaz'ı bedestan olunan mârru'z-zikir yüz on bin yüz otuz bir buçuk kuruşdan on bir bin kuruş sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince mübâşiriyye olarak i'tâ ve otuz dört bin kuruş dahi bundan akdem vârid olan rûz-ı hızırında defterlerinde vâki mesârif olunmuş altı bin kuruş bezzazistânda mevcûd idiği ma'lûm olub bu defâ kazâ-i mezbûrun Der-i Aliyyeme vârid olan tevzî'ât defterinde kurâ-i mezbûre ahâlileri zimmetlerinde olan sâbıku'z-zikir on bir bin üç yüz altmış yedi buçuk kuruşdan bir akçe mukayyed olmadığından tahsîl olunmuş mudur yoksa ... kurâ ahâlileri

zimmetlerinde midir tahsîl ve kabz olunması lâzımeden olduğundan mâadâ kazâ-i mezbûrun el-hâletü külliyyetli deyni olduğu ihbâr olmakla tahkîki zımnında mârru'z-zikir tahsîl olunan mebâligden el-yevm bezzazistan'da mevcut olan altmış altı bin kuruş vilâyetin düyûn-ı atîki olan mâl-i eytâm ve mâl-i evkâfa verilüb yedlerinde olan temessükât şak verilen mahallerin isim ve şöhetleri beyân olunarak bir kıt'a mumzî defteri tertîb olunmak ve anlardan mâadâ kazâ-i mezbûr defterlerinde olan düyûn kimleredir ve îcâblarından kâr u kesbe kâdir olmayan bîkes hâtunlar kimlerdir ânın dahi bir kıt'a mefâsıl defteri tertîb ve maan Dersaâdetme gönderilmek ve sâlifü'z-zikir kurâ ahâlilerinden tahsîl mukaddemen fermânım olan on bir bin üç yüz yetmiş bir buçuk kuruş el-yevm tahsîl olmamış olduğu sûretde mukaddemen fermânım olduğu vechile ânın dahi bi-eyyi vechin kân tahsiline ikdâm olunması husûsuna irâde-i aliyyem taalluk etmekle te'kiden ve isti'lâmen işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli ve düyûnlarının tahkîkiyle istihsâl-i esbâb-ı refâh ve ârâyış hâlleri matlûb olduğu sizki Mevlânâ ve Kapıcıbaşı mûmâ ileyhimsiz ma'lûmunuz oldukda sâbıkü'z-zikir on bir bin üç yüz yetmiş yedi buçuk kuruş el-yevm tahsîl olunmamış ise mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfîm mûcebince kazâ-i mezbûrun mesârif-i sahîhasına sarf olunmak üzere iktizâ edenlerden ma'rîfet-i şer'le tahsiline ve sûret-i nizâmını ihyâ bil-ittifâk ikdâm ve mübâderet ve vilâyetin düyûn-ı atîki olan mâl-ı eytâm ve evkâf kaydı dahi ma'rîfet-i şer' ve cümle ittifâkıyla mevkûf olan altmış altı bin kuruşdan te'diye-i birle temessükâtın şakkına verilen mahallerin isim ve şöhetleri beyânıyla mahzâ defterinin tanzîmne ve kezâlik kazâ-i mezbûr defterinde mestur olan düyûnun dâyinleri kimlerdir ve içlerinden bîkes ve kâr ve kesbe gayr-ı muktedir nâtüvânları ne mekûle kimselerdr ânın dahi bir kıt'a defterinin tertîb ve maan irsâline ve sâbıkü'z-zikir tahsîli fermânım olan on bir bin üç yüz kuruş bu defa dahi tahsîl ve tanzîm olunamadığı sûretde tahsîlne sebep olanlar kimler ise gadr ve himâyeden ârî vechile ânın dahi isim ve şöhetlerini Der-i Aliyyeme i'lâm ve inhâya müsâraat ve ale'l-ikdâm fukarâ ahâlilerin himâye ve sıyânetleri emrine mezît ihtâmâm ve dikkat ve hılâf-ı şer-i şerîf ve muğâyir-i rızâ-yı münîf vaz ve hareket ve kurâ âferîdiye gadr vukûunu tecviz ile mazhar-ı ... olmakdan gâyetü'l-gâye tehâş ve mübâadet eylemeniz bâbında. Evâsıt-ı Cemaziyelâhir 109.

Hüküm 261

Karinâbâd Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bu defa kazâ-i mezbûrun bir kıt'a salyân defteri vârid olmakla Rumel kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan sâbıkan süvari mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde

kazâ-i mezbûru iki yüz sekiz senesi Zilkadesinin yirmi üçüncü gününden dokuz senesi Cemâziyelûlâsı guresine gelince beş mâh zardında vâki olan kâffe-i mesârifleri dört bin sekiz yüz altmış altı buçuk kuruşa bâliğ ve mesârifât-ı mezkûre bâ fermân-ı âli tevârüd iden hademe-i devlet-i alyyem ve vülât tarafından gelen mübâşir ve Edirne Postacı Başısı tarafından vârd olan Hasköyüne ve usta ve bölükbaşı ve turuk-ı devlet-i aliyyemden memur olan inci mesârifî ve sekban ulûfesi ve ücret-i a'yâniyye ve harc-ı imzâdan ibâret olduğu ve hat ve tenzîl kabul eder mevâddı olmayub ancak karye-i Güveyli ve emsâli kurânın rûz-ı kasım defterlerinde iki bin kuruşa mütefâvit maktû'âtı irad kayd oluna gelmişken işbu vârid olan deftere bir akçe vaz' olunmamış idiği ve tenzîl olursa tahsîline şuru' olunmuş mülâhazasına mebnî tenzîl olunmayub meblağ-ı mezbûr her kimin zimmetinde ise alâ eyy hâl zâhire ihrâc ve kazâ-i mezbûrun mesârf-i sahîhasına sarf için mahall-i me'menesine vaz ve hıfz ve mennihî Teâlâ gelincek rûz-ı hızırına irâd kayd ve sûret-i nizâmı Der- Aliyyeme i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli ve stihsâl-i refâh ve râhatları matlub olduğu ve bu bâbda iktizâ eden vesâyâ ve tenbihât mukaddemen sâdir olan evâmîr-i şerîfemde derc ve tasdîr olunmuş olunmakla müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve hılâfından tehâş ve mücânebet olunmak mültezem idiği ve bu defa vârid olan defterlerinde hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmayub ancak kurâ-i mezbûrenin maktûâtı olmayub geçen ruz-ı kasım defterlerine irad gösterilmiş olan ve bu defa defter-i mezkûre vâsıl olamayandan meblağ-ı mezbûr her kimin zimmetinde ise alâ eyyi hâl zâhire ihrâc kazâ-i mezbûrun mesârf-i sahîhalarına sarf için ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifeti mahall-i me'menesine vaz e hıfz-ı birle .. rûz-ı hızır defterine irad kayd ve sûret-i nizâmının Der-i aliyyeme i'lâm ve inhâsına müsâraat olunması muktezâ olduğu senki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmunun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve harekete ikdâm ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet vukû'unu tecvîz ile mazhar-ı itâb olmakdan tehâş ve mübâadet eylemen bâbında. Evâil-i Cemâziyelâhir 1209.

Sayfa 130/Hüküm 262

Dergâh-ı Muallâm Kapıcıbaşılarından Amasya Mütesellimi ve Amasya Kâdısına hüküm ki

Amasya sancağında Kemesi Kazâsona tâbi Köprülü Mehmed Paşa evkâfından Dadı karyesi ahâlilerinin salyân maddeleri şurrâhine dâir mukaddemen tahrîrât vârid olduğundan

Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur Hâcegân-ı Divân-ı Hümâyûnumdan Mustafa Râsih dâme mecdühûden lede'l-isti'lâm karye-i mezbûre ahâlilierinden Hacı Halil ve Hatib İsmail Efendi ve Derviş Mustafa Efendi ve Numan Efendi ve Hacı Mehmed oğlu Mustafa Efendi nâm kimesneler voyvoda-i sâbık ile yekdil olarak fukarâya salyân tevzi ve tahsîl otuzar kise mikdarı cizye nâmıyla ahz eylediler deyu mukaddemen iştikâya mebnî voyvoda-i merkûmlar zikr olunan beş nefer kimseneler ile mahallinde cümle ahâli şer'le terâfû' ve hesapları ru'yet ettirilmek bâbında mukaddemen iki kıt'a sâdır olan evâmir-i münîfem Kemesti kazâsından Dersaâdetime defter getiren Hacı İsmail İltasi ve Berber Abdullah nâm kimesneler vakf-ı merkûm mütevellîsi tarafından husûsı mezbûre ta'yîn olunan mübâşir mahallinde lede'l-îsâl cümle müvâcehesinde kırâat olundukda voyvoda-i mezbûr vaktinde vâki olan tekâlif beşer bin sekiz yüz elli kuruşa bâliğ ve tahsîl ve mahallerinde teslim olunub cizye nâmıyla voyvoda-i merkûmun br nesne almadığı ahâl-i karye ihbâr eyledikleri mukaddem i'lâm takdîm olunmuş olduğu kazâ-i mezbûrdan muahharan gelen bir kıt'a i'lâm ve mektubunda karye-i mezbûre sâkinlerinden Çorumlu Halil ve Hatîb İsmâil ve Derviş Mustafa ve Terderli Hacı Ali kendi hâllerinde olmayub meramlarını icrâ kastıyla inkâz-ı fitneye sülûk eyledikleri ve tevzi olunan salyân beş bin sekiz yüz elli iki kuruş tevzi' olunmak ve devletli akçesi nâmıyla alınan elli bin yedi yüz yetmiş sekiz kuruş ki cem'an yirmi beş kise yüz otuz kuruşa bâliğ olduğu ve on iki bin altı yüz kuruşluk mağşûş ve müşevveş bir kıt'a mumzî defter irsâl olunmuş olduğu beyânıyla işbu müteğâyiru'l-mezâmîn iki takım tahrîrât mezâmininden hakikat-i keyfiyet zâhire ihrâc olunmak mümkün olmayub ve zikr olunan defter i'tibâra şâyân olmamakla devletli akçesi nâmıyla yazılan akçe nedir ve ne mahalle sarf olunmuşdur tahkîk oluna tekîk ve takrîr-i ifâde eyledikde husûs-ı mezbûr ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle şer'le ru'yet olunmak bâbında sen ki mütesellim-i mûmâ ileyhsin sana ve Kemesti kazâsı nâibine hitâben işbu sene-i mübâeke evâil-i Rebûlevvelinde başka ve Der-i Aliyyeme ve Amasya taraflarına ve Sivas ve havalisi kazâlarında mübâyaası fermânım olan defâtirden Amasya sancağında kâin Hacı Köyü ulularının hissesne isâbet iden defâtirin edâsında ahâliden Lütfullah ve Kulağuz oğlu ve evher oğlu Osman ve Kara Hacı oğlu nâm kimesneler eşhâs mekûlelerini başlarına cem'i birle mûmâneat ve taaddî eyledikleri müddetten akdemce bâ tahrîrât inhâ olundukda dört nefer merkûmların li-ecli't-tenzîl Kayseriye nefyi ve icrâları bâbında dergâh-ı muallâm kapıcıbaşlarından Bozok Sancağı mutasarrıfı Cebbarzâde Mir Süleyman dâme mecdühûye ve Kayeseriyye nâibine hitâben başka evâmir-i şerîfem sâdır olmuşıdi. El-hâletü hâzihî tarafından derbâr-ı şevket-karârıma vârid olan tahrîrâtında ber vech-i muharrer mukaddemen sâdır olan emr-i şerifim müvâşiri Sadrazam mektupçusu hulefâsından Hâcegân-ı Divân-ı hümâyûnumdan Hacı Seyyid Abdi zîde mecdühû yediyle

tarafına lede'l-vürûd merkûmun Gevher oğlu Osman ve Kara Hacı Oğlu ve Kulağuz Oğlu ve Lütfullah birbirleriyle yekdil olarak müslim ... keşt ü güzâr ve ehl-i ırz ve fukarâyı pâyimâl ve kazâ-i mezbûr nâibi dahi kendilere mûmâşât eylediği infâz-ı emr-i âli emr-i tahassur olub ru'yet-i mâtde mahallinde murâd olunsa fesâd-ı tahsîri müstelzim olacağı beyanıyla ahâli ve fukarâ-yı raiyye yâzde-i ... ve hasâr olmakdan ictinâben eşkıyâ-yı merkûme Amasya'ya celb ve ihzârlarıyla veyahud civarda vâki' âhar kazada hasımlarıyla mürâfaa-i birle infâz-ı evâmir-i aliyeye ve icrâ-yı şer'i şerîfe ikdâm olunmak husus tahrîr ve iş'âr ve ol bâbda emr-i şerîfim sudûrunu istid'â olunmuş. Sen ki mütesellim-i mûmâ ileyhsin merkûmûnu Amasyaya çeşb ve ma'rifetin ve mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle mukaddemen sâdır olan emr-i âli mücebince şer'le görölüb ihkâk-ı hak olundukdan sonra merkûmlardan Kulağuz Oğlu ve Gevher Oğlu ve Kara Hacı Oğlu ile ahâliden Lütfullah diğer sâdır olan emr-i şerîfim mücebince Kayseriyye'ye nefy ve ıslâhlarına ikdâm olunmak fermânım olmağın imdi merkûmların Amasya'ya celb ve ihzârı ile ihkâk-ı hak ve infâz-ı emr-i münîfeme dikkat olunmak ve mezkûrların dahi ba'de îfâ-yı hak mahall-i menfâlarına ırsâline mübâdere kılınmak matlûb-ı hümâyûnum idiği siz ki mütesellim ve Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsiz ma'lûmunuz oldukda ber vech-i muharrer mukddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i şerîfem müceblerince ma'rifetnz ve ol tarafda müvâşir mûmâ ileyh ma'rifetiyle merkûmları Amasya'ya ihzâr ve hasımlarıyla hak ve adl üzere terâfû-i şer' ve ba'de ... ber muktezâ-yı şer'i enver icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olundukdan sonra merkûmlardan mezkûrûn Kulağuz Oğlu ve Gevher Oğlu ve Kara Hacı Oğlu ile ahâliden Lütfullah ber vech-i meşrûh muahharan sudûr iden emr-i münifim mantûku üzere mahall-i menfâları olan Kayseriyyeye nefy ve ahvallerine dikkat ve mübâderet-i birle tenfîz-i evâmir-i aliyem ve icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakka ihtimâm ve bezl-i kudret ve hılâf-ı şer' ve muğâyir-i emr ve rızâ hareketi tecvîzden mübâadet eylemen babında. Evâhir-i Cemâziyelâhir 209.

Hüküm 263

Geyve Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa Der-i Aliyyeme vârid olan iki yüz dokuz senesi Safeti yirmi yedinci gününe gelince on üç aylık salyân defteri hâvî olduğu mevâddına ricâl-i devlet-i Aliyyemden olub Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mustafa Râsih dâme mecdühû ihâle-i enzâr-ı dikkat eyledikde mesârif-i mezkûreden iki yüz senesi rûz-ı hızırına mahsûben iki bin çeki mübâyaa hinta gayr-ı ez mîri verilmiş olduğu defter-i mezkûrde üç bin kuruşun keyfiyeti tahrîr oldukdan ik yüz yedi senesine mahsûben mîri

anbarlar için matlub olan iki bin çeki hintanın aynen idâresi mümkün olduğundan ber mu'tâd iki bin kuruş bedeli İstanbul a'yânı tarafından edâsı karargîr olmuş olduğu kazâ-i mezbûrun sene-i sâbık salyân defterlerinde mukayyed olmakla senei sâbika mu'tâdesi ber vech-i meşrûh iki bin kuruş yazılmış iken bu sene üç bin kurul yazıldığı ne hikmete mebnî idiği ma'lûm olmayub bu hususa iştibâh vâki olduğu beyânıyla tahkîki lâzımeden olduğunu bâ takrîr inhâ eyledikde kuyûd-ı lâzimesine bil-mürâcaa sarâ-yı cedîd âmirem ve mukayyedât-ı sâire lâzimesi için İstanbul a'yânı ma'rifetiyle iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızırından iki yüz dokuz senesinde vâki olacak rûz-ı hızıra değin zikr olunan Geyve Kazâsından iki bin çeki hında beher kilesi maa nakliye otuzar akçe olmak üzere mübayya ve tahsîli için iki yüz sekiz senesi Şevvalinde emr-i şerifim veildiği baş muhâsebeden ba'de'l-ihrac hakikat-i hâl İstanbul a'yânı mûmâ ileyhden isti'lâm olundukda kazâ-i mezkûrdan bâ emr-i âli beher sene iki bin çeki hinta mübâyaası müretteb olub bin iki yüz yedi ve sekiz senelerine mahsûben ikişer bin çeki hinta tatîk olarak anbar-ı âmireye teslim ve hîn-i teslimlerinde ol mikdar hintanın beher çekisine iktizâ eden otuzar parayı tarafından ruesâyı sefine edâ etmiş olduğu ve huzûr-ı vâki gelen bahası râyici üzere ahâli-i memleket taraflarından hinta eshâbına i'tâ olduğunu memhûr i'lâmıyla inhâ eylediği beyanıyla husus-ı mezkûr mahallinde ma'rifet-i şer'le kazâ-i mezkûr ahâlilerinden vesâir erbâb-ı vukûftan sual ve tashîh-i birle hakikat-i hâl zâhire ihrâcî alâ vechi's-sahîh Der-i Aliyyeme arz ve i'lâm olunmak için emr-i şerifim sudurunu bilfiil başdefterdârım ... Osman dâme uluvvühû bâ takrîr istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın isti'lâmı havî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve evvelkîden ziyade akçe tarh ve tahmîl ile taaddîlerine bir vecihle rızâyı hümayunum olmayub istihsâl-i esbâb-ı refâh ve râhatları mültezem idiği ve bu defa vârid olan defterde msetur olan hinta maddesinin keyfyeti tahkîkına irâde-i aliyyem taalluk etmiş olduğu sen ki MevlânÂ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda husûs-ı mezkûru kazâ-i mezkûr ahâlilerinden vesâir erbâb-ı vukûftan sual ve tashîh-i birle hakikat-i hâl zâhire ihrâc ve tahkîkî alâ eyyi vechi's-sihha Der-i Aliyyeme arz ve i'lâma müsâraat ve zinhar vakûn hilâfını tecvîzden ve teksîr-i mesârif-i fukarayı mûcib olur hâlâtı tecvîz ile mazher-ı itâb olmakdan be-gâyet tehaş ve mücanebet eylemen bâbında. Evâl-i Receb 209.

Sayfa 131/Hüküm 264

Hotin Kâdısına Hüküm ki

Hâlen Mevkûfât ve Sâbıkan Hotin Dizdârı Mehmed zîde mecdühû tarafından bu defa sūdde-i saâdet-karârıma takdim olunan bâ takrîr mazmûnunda memleket-i mahrûsemde vaki' kazâların mesârif-i sahîha defterleri Der-i Aliyyeme takdîm ve ba'dehû tevzîa ruhsat-ı seniyyem olduğu vechile bir akçe zam ve ilâve olunmaksızın reâyâ tevzi ve tahsîl olunmak bundan akdem verilen nizâm-ı müstahsene şerâitinden olduğuna binâen hâlen Hotin Defterdârı Osmân zîde mecdühû tarafından bu defa vârid olan defter ve tahrîrâtında geçen sene martından bu âna değin sâbıkan Hotin muhâfızı vezirim Ferhad Paşa iclâlehü'nün inzimâm-ı ra'y ve ma'rifeti ve vücûh-ı belde ve defterdâr-ı mûmâ ileyh ma'rifetleriyle bazı husus zımnında üç defada tarafına irsâl olunan kimesnelere verilen yedi yüz elli kuruşu ve mukaddemen neferât tahrîrine memur dergâh-ı muallâm kapıcıbaşlarından Yakub dâme mecdühûnün ta'yînât ve rûzumer mesârif-i için geçen sene dâhil-i defter olunandan mâadâ kûsûr verilen iki yüz yirmi kuruş ve Sadrazam mektubuyla vürûd iden ocak tatarına ve li-ecli'l-maslaha muhâfız-ı müşârun ileyhın emr ve ra'yiyle bendlere gönderilen tatara ve diğer ocak tatarına ve altun emriyle varan tatara ki cem'an iki yüz otuz beş kuruş ve ber vech-i mu'tâd vakti tevzii takarrub iden iki yüz dokuz senesi menzil imdâdiyyesi iki bin beş yüz kuruş min hayrsü'l-mecmu' lazım gelen üç bin yedi yüz kuruş mesârifin tevzîine ruhsat-ı aliyyem rzânî kılınmasını istid'â olunmuş olduğunu ifâde ve beyan etmekle husûs-ı mezbûr hâcegân-ı dîvân-ı hümayumundan sâbıkan süvari mukâbelecisi olub Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mustafa zîde mecdühûye lede'l-havâle mesârifât-ı mezkûre hadd-i i'tidâlden ba'îd olmayub tevzîi ve tahsîline ruhsat-ı aliyyem irzânî kılınmasını iktizâ ideceğini i'lâm etmekle vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî emr-i münîfim isdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi vedîatullâh olan ahâli-i fukarâsının teksîr-i mesârifden sıyânetleri ve istihsâl-i esbâb-ı refâh ve râhatları emrinde ihtimâm ve dikkat olunmak matlûb-ı şâhânem olduğu ve bu defa vârid olan tahrîrâtında geçen sene martından bu âna dek ta'birinden işbu mesârifin nihâyet vakti ma'lûm olamadığından bu bâbda zinhar ve zinhar fukarâyâ hasârı mûcib hâlat tecviz olunamayarak ve âtiye mesârifine idhâl olunması iktizâ eden mebâliğ tarh ve tahsîlinden mücânebet kılınarak bâlâda beyân olunan mesârif mukaddemen sâdır olan evâmir-i aliyyemde tavsiye ve tenbih olunduğu vechile amel ve hareket olunmak şartıyla bir akçe zam ve ilâve olunmaksızın tevzi ve tahsîline ruhsat-ı aliyyem irzânî kılındığı ve fîmâ ba'd mesârif-i âtiye defterinin ibtidâ-yı vaktiyle gâyeti ma'lûm olmak için gönderilecek defterde tahrîr ve beyan olunması lâzımeden idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhın ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve harekete kıyâma mübâderet ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlât vukûunu ve teksîr-i mesârif-i fukarâyı mûcib

harekâtı tecviz ile mazhar-ı itâb-ı şâhânem olmakdan hazer ve mücânebet olunmak babında. Evâil-i Receb 209.

Hüküm 265

Geyve Kazâsı Nâibine hüküm ki

Fîmâ ba'd her kazânın tevzîâtı senede iki defaya tahsîs olunmuş ve beher altı aydan altı aya bir defa tevzi olunub aralıkta başka defter tertib olunmamak ve cismi ve mahalli ma'lûm olmayan mesârif bir dürlü kazalara tevzi olunmayub beher altı ayda bir defa her ne mesârif olur ise ismi ve mahalli ma'lûm olarak defter-i birle tevzi olunub defteri Der-i Aliyyeme irsâl olunmak ve defterde o misilli mesârif-i meçhûle olur ise ol defteri imzâ iden hâkimin te'dîbi icrâ ve tevzi eden a'yân ve iş erlerinden zecran ehem tahsîl olundukdan sonra sâire ibret kılınmak tenbîhâtı bundan akdem memleket-i mahrûseme neşr olunan evâmir-i aliyyemde derc ve tasdîr ve kazâ-i mezbûrun sene-i sâbıkada vârid olan defterlerinden mahsûbu iktizâ etmeyüb hat ve tenzîl olunan mebâligden mahalli ve fâizi ma'lûm olub istirdâdı mümkün olanların tedrici istirdâdı ve me'men mahalde hıfz-ı birle fukarânın âtiye umûruna sarf olunmak ve defter-i mezkûrda tenzilli masraflardan henüz verilmeyüb ba'de^t-tahsîl verilmek iktizâ edenleri vâir ise zinhâr tahsîl olunmamak ve sene-i âtiye defterinde böyle tenzîl olunacak bir akçe masraf olmamak ve kazâ-i mezbûr menziline idâre eder menzilcinin yekân yekân hesâbı görülüb kâffe-i mesârif-i ma'lûm olmak için müfredâtıyla defteri gönderilmek ve ferd-i vâhide bilâ inhâ menzil beygiri verilmemek ve menzilcinin ecr-i mislinden mâadâ mesârif-i menzile bir akçe zam olunmamak vesâir bunlara dâir iktizâ ve yedine te'kîdât ve şerâitine muahharan sâdir olan emr-i şerîfimde ifâde ve iş'âr olunmuşidi. El-hâletü hâzihî Geyve kazâsından Der-i Aliyyeme vârid olan bir kıt'a i'lâm ve kazâ-i mezkûrun iki yüz sekiz senesi Muharremi guresinden dokuz senesi Muharreminin yirm yedinci gününe gelince mesâriflerinin on üç aylık salyân defterine ricâl-idevlet-i aliyyemden olub Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mustafa Râsih dâme mecdühû imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde defter-i mezkûrun muhtevî olduğu mevâdd-ı münevverde min haysü'l-mecmu' yirmi dört bin otuz yedi kuruşa bâliğ meblağ-i mezkûrun on bin iki yüz altmış yedi kuruşu hizmet ve mesârif-i mübâşriyye ve İznikmid mutasarrıfının zalemiyye aldığı akçe ve on üç bin yedi yüz yetmiş kuruş mesârif-i sâire-i memleket ve menzil imdâdiyesi ve harc-ı defter ve a'yân maaşı nâmıyla mestûr ve muharrer olmakla mesârif-i mezkûreden İnkimid mutasarrıfının surre-i hümayun teşyi' ve istikbâli zımnında aldığı beş bin kuruşun keyfiyeti tahkîkî için mübâşir ma'rifetiyle başka ve hatib bedeliyesi tahkîk olunan üç bin kuruşun

tahkîk-ı keyfiyeti zımnında dahi başka iki kıt'a isti'lâmı hâvî evâmir-i aliyem ısdâr olunmuş olmakla mevâdd-i sâirenin dahi iktizâ-yı mâddeleri bâlÂsına şerhle işâret olunarak bir kıt'a defteri tebyîz olunmuş olduğu ve mecmû'u mesârifinden tenzîl olunan iki bin doksan dokuz buçuk kuruşa bâliğ olmakla tenzîlât-ı mezkûre defter-i mezkûr muktezâsınca verilmiş bir akçe olduğundan mahallerinden istirdâdı nâ mümkün olup ancak ber vech-i meşrûh sudûr eden evâmir-i aliyem mezâminine ve tenbîhât-ı şâhâneme nazaran bu mekûle tenzîl icab ider mevâdd-ı gayr-ı merziyyenin deftere idhâli emr-i şerîfime adem-i imtisâl kabîlinden olduğundan tenzîlât-ı mezkûre ve a'yân-ı kazânın kendi malından tazmîn olunmak ve tenzîlât-ı mezkûre tevzi' ve tahsîl olunmuş ise bir akçesi noksan olunmayarak fukarâyâ red ve teslîme mübâderet olunmak için emr-i şerîfim sudûrunu iktizâ edeceğini mûmâ ileyh bâ takrir istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak fermanım olmağın tenbîhen ve tahzîran işbu emr-i şerîfim ısdâr sâbıku'z-zıkr münfehim defterin bir sûreti ihrâc ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve bu bâbda iktizâ eden kâffe-i merziyyât ve tenbîhât-ı şâhânem mukaddeme ve muahhar sârır olan evâmir-i aliyemde derc ve iş'âr olunmuş olmakla defter-i mezkûrede tahrîr olunan imdâdiyye-i menzil hususu sene-i sâbıkada ber vech-i muharrer sâdır olan emr-i şerîfim mazmûnuna nazaran sene başında menzîlcinin ma'rifet-i şer' ve cümlema'rifetiyle hesâbı ru'yet ve şurût-ı mufasssaleye tatbîkan sahîh mesârifin müfredâtı defter olunub Dersââdetime irsâl olunmak ve ba'dehû ne vechile emr-i âlişânım sâdır olur ise mûceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve makbûl olduğu mikdarı fukarâdan tahsîl olunmak iktizâ edeceğ ve kazâ-i mezkûr kurb-ı salatana-ı seniyyemde olmak mülÂbesesiyle ber vech-i meşrûh nizâmı hâvî mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince altı mâhda bir defa salyan defterlerinin Der-i Aliyyeme irsâli mümkün iken on üç aylık defter tanzîmine ibtidâr olunduğu ve ba'de't-tevzî' defter irsâline ve tevzi' olduğuna göre i'lâm i'tâsına mucâseret evâmir-i aliyemin hılâfı ve nizâm-ı mezkûrun muğâyiri olmakla sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin senin ve vücûh-ı memleketin te'dîbâtınız icrâsını icab etmişiken bu defâ iğmâz olunduğu ve sâbıku'z-zıkr menzil imdâdiyesi olan beş bin kuruş bu tevzîa idhâl olunmayub şimdilik mevkûf kalmak lâzım geldiği bundan sonra dahi bu mekûle muğâyir-i emr ve rızâ harekâta cesâret ve teksîr-i mesârif-i fukarâyı mûcib olur nâ merzâ mevâddı deftere idhâl ve tevzîa ictisâr vâki' olmak ve mesârif-i kazânın defteri altı mâhî tecâvüz idüb vârid olmamak ve ruhsatı hâvî emr-i şerîfim ısdâr olunmaksızın tahsîline şüru'ı birle ahâli-i fukarâdan iz'âc olunmak ve işbu sûreti gönderilen defterde şerhle tenzîl olunmuş olup a'yân-ı memleketten tazmîni fermânım olan iki bin doksan dokuz buçuk kuruşdan muğâyir-i rızâ ahâli fukarâsına bir akçe tarh ve tahsîline cesâret vukû'a gelmek veyahud meblağ-ı mezbûr tevzi ve tahsîl olunmuş olduğu sûretde a'yân-ı mezkûrdan tamamen

tahsîl ve fukarâyâ istirdâdı hususuna iğmâz olunmak lâzım gelirse bit-taharrî tahkîk olundukda bir veciihle özür ve cevap karîn-i işgâ olunmayub iktizâ eden te'dîbât icrâsında dakîka fevt olunmayacağı vve a'yân-ı memleketin dahi îfâ-yı mucâzâtına kıyas olunacağı muhakkak olduğu ma'lûmun olundukda mazmûn-ı emr-i şerîfîm ve gönderilen sûret-i defteri bir hoşça mütâlaa ve encâm-kâr-ı mülâhaza iderek inhâsı lâzım gelenlerden ma'rifet-i şer'le ifâde ve tefhîme ve tenzîlât-ı mezkûreyi alâ eyyi hâl a'yân-ı memleketin malından tazmîne ve tevzi ve tahsîl olunmuş ise beher hâl fukarâyâ tamâmen red ve teslîme mübâderet ve ale'd-devâm mezâmîn-i evâmîr-i alıyyem mücebleriyle amel ve harekete sarf-ı makderet idüb zinhâr ve zinhar münâfî emr ve rızâ hareketden ve rızâ-yı hümayunumun vücûhla muhâlîfi olan teksîr-i mesârif-i fukarâyı mûcib olur hâlâtı tecviz ile mazhar-ı va'îdât-ı hüsrevânem olmakdan gâyetü'l-gâye tehâş ve mübâadet olunmak babında. Evâil-i Receb 209.

Sayfa 133/Hüküm 266

Kayseriyye Nâibine Hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa tarafından südde-i saâdetime vârid olan i'lâmında livâ-i mezbûr mutasarrıfı için mu'tâd-ı kadîm bin kuruş yaylâkiyye nâmıyla hîn-i salyânda kurâ salyânesine zam ve tahsîl oluna gelen ve bu sene-i mübârekede dahi yaylâkiyye-i mezkûru taleb eyledikde cevaplarında eğer çi ber mu'tâd-ı kadîm livâ-i Kayseriyye mutasarrıflarına âidât olarak hîn-i salyânda kurâ sehmîi üzerine biner kuruş yaylâkiyye ve kışlâkiyye nâmı zam ve tahsîl ve livâ-i mezbûr mutasarrıfı tarafına yahud mütesellimine edâ oluna gelüb ve bu sene-i mübâreke rûz-ı kasım salyânında ke'l-evvel kurâ salyânesi sehminden kışlâkiyye nâmıyla bin kuruş deftere idhâl Der-i Aliyyeme irsâl olundukda ferd-i nihâde olmuş olduğu beyanıyla bu defterin tevzîi iktizâ eden yaylâkiyyeyi dahi ahâlinin edâdan imtinâ edecekleri ve bu bâbda ruhsat istid'â olunduğu tahrîr ve inhâ olunmuş. Keyfiyeti ricâl-i devlet-i alıyyemden olub Anadolu tarafından tevârüd iden defâtir tanzîmine memur Mustafa Râsih dâme mecdühûden isti'lâm olundukda sene-i sâbıkada Kayseriyye kazâsından tevârüd iden kasım salyânesi defterinde yalnız kışlâkiyye nâmıyla mübhem mestûr olan bin kuruş ne mekûle şeydir keyfiyeti ma'lûm olmadığından defter-i merkûmdan hat ve tenzîl olmuş olub ancak zikr olunan yaylâkiyye ve kışlâkiyye akçeleri kadîmden beru Kayseriyye sancağı mutasarrıflarına verile gelmiş amel-i şerr-i mazârradan ber vech-i meşrûh vârid olan i'lâmın mefhûmundan ve gerek sâir erbâb-ı vukûfdan tahkîk ve tashîh olunmuş olduğu ve zikr olunan yaylâkiyye ve kışlâkiyye nâmıyla senevî iki bin kuruşun kemâ fi's-sâbık Kayseriyye mutasarrıfları taraflarına vakti ve zamanıyla edâsı ve

tevzi defterlerine idhâli iktizâ eylediği beyanıyla gerek sene-i sâbıkada mechûliyetine mebnî defter-i tevzi'den ferd-i nihâde olan bin kuruş kışlâkiyyenin ve erek bundan sonra beher sene i'tâsı iktizâ eden yaylâkiyye ve kışlâkiyye ikişer bin kuruşun tevzî-i âtî defterlerine idhâl olunmak bâbında ruhsatı hâvî dîvân-ı hümayunumdan emr-i şerîfim sudûrunu i'âm etmekle i'âmı mücebine amel olunmak fermânım olmağın ruhası hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. Mdi fukarâ mesârifinin tenzîli matlûb-ı hüsvânem olmak mülâbesesiyle sene-i sâbıkada kezâ-i mezkûrdan tevârüd iden kasım salyânesi defterinde mübhemmen mestûr olan bin kuruşun keyfiyetine tahsîl-i vukûf olunamadığından mesârif-i fukarânın taklîli irâdesine mebnî defterden hat ve tenzîl olunmuş olub ancak livâ-i mezkûr mutasarrıflarının âidât-ı kadîmesinden olarak sâbıkâ'z-zikr yaylâkiyye ve kışlâkiyye beher sene salyân defterine idhâl ve tahsîli ve livâ-i mezkûr taraflarına edâ oluna geldiği vârid olan i'âm mefhûmundan zâhir ve erbâb-ı vukûftan dahi tahkîk olunmuş olduğu ve gerek sene-i sâbıkada mechûliyetine mebnî tevzîden ferd-i nihâde olunan bin kuruş kışlâkiyyenin ve gerek bundan sonra beher sene i'tâsı iktizâ eden yaylâkiyye ve kışlâkiyye ikişer bin kuruşun tevzî-i âtî defterine idhâl olunması hususuna ruhsat verilüb bu bâbda iktizâ eden vasâyâ ve tennbîhât-ı şâhânem mukaddemen sâdır olan evâmîr-i aliyyemde derc ve iş'âr olunmakla müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket olunmak lâzımeden olduğu ve teksîr-i mesârif-i fukarâyâ bir vecihle rızâ-yı hümayunum olmadığı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve hareket ve hılâfından tehâş ve mübâadet olunmak babında. Evâsıt-ı Receb 209.

Sayfa 134/Hüküm 267

Rumeli Vâlisine ve Aşnir Kâdısına hüküm ki

Aşneb sükkânından ve müteğallibeden Nâzır oğlu Ahmed nâm kimesne karındaşı oğlu Yahyâ ve avene-i sâiresiyle müttefekan a'yânlık nizâyı başına cem'eylediği eşkıyâ ile iki yüz yedi senesinde teğallüben kazâ-i mezbûre a'yân olub dört mâh zarfında mesârif-i vilâyet ve anun bekâyâsı diyerek kırk kiseden mütecâviz mebâliğ fukarâdan tahsîl ve ahz eylediğinden başka yetmiş sekiz bin altmış buçuk kuruş dahi ber müceb-i defter tevzi' ve cebran tahsîl ider defter-i mezbûrun bir sûreti bundan akdem Der-i Aliyyeme takdîm olundukda yirmi üç bin iki yüz elli altı kuruş kalmış ve kendi nefsi için olduğu zâhire ihrâc olduğuna mebnî mebâliğ-i mezkûre Ahmed'den red ve tahsîl ve me'men mahalle vaz' ve mesârif-i âtiye-i fukarâyâ îrâd kayd olunması bâbında bir kıt'a sudûr iden emr-i şerîfim mübâşeretile mahalline vürûdunda mezkûr hâkim-i sâbıkı itmâ' ve ahalinin haberi

olmaksızın sahte mahzar ile bir kıt'a i'lâm ahz ve hâkim ve mübâşire verdiği akçe üzerine birkaç kat akçe zam ve tevzi ve tahsîl ve iki esenede gerek kendisinin itdiği hasâret ve gerek vech-i aharla olan masrafı iki bin kiseyi tecâvüz ettiğinden mâadâ tevzî olunan mebâliğ defterlerinin bazısını sicille kayd itdirmeyüb tekrar defter-i âhara vaz' ve cebran tahsîle cesâret ve zulüm ve teaddîsine reâyâ fukarâsı adem-i tâkat-ı birle leyl-i aşâyâ muhtâç olduğu beyânıyla rahmen li-hâlihîm mukaddem sudûr iden emr-i âli mücebince gerek mârru'l-beyân yirmi üç bin iki yüz elli altı kuruşun ve gerek yüz altmış bin kuruştan ziyâde kalmış olarak cebran aldığı yüz bin kuruşun dahî hesabı ba'de'r-ru'ye şer'an reddi iktizâ eden hukûk-ı fukarânın reddi ve şer ve mazarratından fukarânın tahlîsî Aşneb kâdısı tarafından bundan akdem vârid olan iki kıt'a i'lâm ve ahâlisinin bir kıt'a mahzarlarında istirhâm ve mâdde-i merkûme Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunundan Mîr Mustafa zîde mecdühû'den isti'lâm olundukda mukaddem vârid defâtirden hat ve tenzîl lazım gelen yirmi üç bin iki yüz elli altı kuruşun tahsîline memur mübâşir mahall-i mezkûra varub ahvâle vâkıf olmaksızın merkûm Ahmed tarafdarlarından birkaç kimesneyi mahkemeye gönderüb ... budur deyu cevap itdirüb hâkim-i sâbıkı itmâ' ve bir kıt'a i'lâm ahziyle bir kıt'a sahte mahzar tertîb ettikten sonra mübâşir-i merkûmu avdet itdirüb hukûk-ı fukarâ tahsîl olunamayub peşimâne kaldığı beyânıyla mukaddemen hat ve tenzîl olunan mârru'z-zikir yirmi üç bin iki yüz elli kuruşun mübâşir ma'rifetiyle tahsîl ve andan mâadâ teğallüben deftere vaz' eylediği mebâliğden yekân yekân hesapları ru'yet ve zimmetinde zuhûr iden hukûk-ı abîd tahsîl ve mesârif-i sahîhalarına sarf için mahall-i me'menesine vaz' ve hıfz olunmul ve mübâşirin mübâşiriyyesi tekrar fukarâdan alınmayub mukaddemen nizâma derc olduğu üzere tahsîl olunacak akçenin her on kuruşda bir kuruşu hizmet-i mübâşiriyye verilmek ve mâadâsı âtiye defterine irad kayd olunmak ve merkûm Ahmed fîmâ ba'd umûr-ı vlâyete karışmamak ve sûret-i nizâmı Der-i Aliyyeme i'lâm olunmak için emr-i şerîfim sudûrunu lede'l-i'lâm Sadrazam Mektupçusu hulefâsından Reşid Mehmed zîde mecdühû mübâşeretiyile i'lâmı mücebince meblağ-ı mezbûr yirmi üç bin iki yüz elli altı kuruş gasb ve teğallüben vaz' ı defter eylediği mebâliğ dahi mağrifet-i şer' ve mübâşir ma'rifetiyle ru'yet ve zimmetinde tahakkuk iden hukûk-ı fukarâ ve gasb ve mesârif-i âtiyeye sarf için me'men mahalle vaz' ve hıfz-ı birle merkûm Ahmed fîmâ ba'd umûr-ı vilâyete karışmamak ve sûret-i nizâmı Der-i Aliyyeme arz ve i'lâm olunmak bâbında işbu sene-i mübâreke evâhir-i Saferinde İskele ve Aşnir kâdısına hitâben emr- şerîfim sâdır olmuş idi. El-hâletü hâzihî mübâşir-i mûmâ ileyh tararfindan derbâr-ı şevketkârâa vârid olan tahrîrât mezmûnunda ber minvâl-i muharrer sudûr iden emr-i şerîfim mücebince Rumeli vâlisi sâbık tarafından maiyyetine terfîk olunanmübâşir ile kazâ-i mezbûre vusûllerinde ber mentûk-ı emr-

i münîfîm merkûm Nazır oğlu Ahmed meclis-i şer'a da'vet olundukda bu gün yarın diyerek otuz kırk gün imrâr-ı vakit ve bilâhere emr-i şerîfime adem-i itâat ve çiftliğinde başına küllî Arnaud haşerâtı cem-i birle ale's-seher bağteten Aşnir kâdisını basub muhârebeye btidâr ve husemâsı tâb .. olamayub karar eyldikleri ve Mevlânâ-yı mûmâ ileyh dahi kasabadan çıkub Selse nâm karyeye geldiği ve mübâşir-i mûmâ ileyh dahi tahlîs-i cân içün bir nefer adamıyla hurûc ve mecmû'u eşyâ ve adamları kasaba-i merkûmede kalub ol dahi karye-i merkûmeye vürûd ve ikâmet etmişiken merkûm ânı dahi basacağı haber alındığından Nekoş kazâsına azîmet idüb ba'dehû Manastır'a teveccüh etmiş olduğu ve bu takrîr mübâşir-i mûmâ ileyh perişan ve muzdaribü'l-hâl idiği derc ve beyan olunmuş sen ki vezîr-i müşârun ileyh sin mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle mukaddemen sâdır olan emr-i münîfîm mücebince amel ve hareket olunmak fermanım olmağın tekiden ve isti'câlen mahsûsan işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve tesyîr olunmuş idi. Md fukarâ mesârifinin taklîli ve istihsâl-i esbâb-ı refâha visalleri emrine ikdâm olunmak lâzımeden olduğu ve mukaddemen sudûr iden emr-i şerîfîm mantûku üzere mebâlig-i sâbıka Elbânın beher hâl ma'rifet-i şer'le tahsîli ihkâk-ı hukûk-ı ibâd ve infâz-ı hükm-i münîfe ihtimâm-ı tâm kılınmak matlûb ve mültezem-i mülûkânem idiğ ve bu bâbda kusur ve rehâvet ve ibtâl-i hukûk mûcib hâlet vukûu bir vecihle câiz olmadığı siz ki vezîr-i müşârun ileyh ve Mevlânâ-yı mûmâ ileyh siz ma'lûmunuz oldukda ber vech-i meşrûh mukaddemen ve hâlen sudûr iden evâmir-i aliyyem müceblerince amel ve hareket-i birle ma'rifetiniz ve mübâşir-i mûmâ ileyh mezbûr alâ eyyi hâl meclis-i şer'a ihzâr ve defter-i mezkûrdan hat ve tenzîl olunan meblağ-ı mezbûr yirmi üç bin iki yüz elli altı kuruşu tahsîl ve andan mâadâ teğallüben vaz'ı defter etmiş olduğu hukûk-ı fukarâyı dahî ba'de's-sübût tamamen tahsîl ve mesârif-i âtiyeye sarf için ma'rifet-i şer'le me'men mahalle vaz ' ve hıfz ve merkûm Ahmed fîmâ ba'd umûr-ı vilâyete karışmamak üzere nizama rabt ve sûret-i nizâmı ve keyfiyeti Der-i Aliyyeme arz ve i'âm-ı birle infâz-ı evâmir-i şerîfeme ikdâm ve mübâderet ve bu vesile ile fukarâ-yı raiyyet ve sükkân-ı memlekete hılâf-ı şerîat ve muğâyir-i rızâ mikdârda zulüm ve teaddî vukûa gelmemesi hususuna ihtimâm ve hılâfından tehâş ve ittikâ-i tâmeylemen bâbında. Evâsıt-ı Receb 1209.

Sayfa 135/Hüküm 268

Ermîye Kazâsı Nâibine ve Vücûh-ı Beldeye hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızırından rûz-ı kasımına gelince altı mâh müddette kâffe-i mesârifleri olan altı bin otuz üç kuruşu havî bu defa Der-i Aliyyeme vârid olan bir kıta defterin keyfiyeti Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur

olan hâcegân-ı dîvân-ihümâyûnumdan sâbıkâ süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû her bir mâddesine ihâle-i enzâr-ı dikkat-ı birle mesârif-i mezkûreden iki yüz bir buçuk kuruş kalyoncu mesârifî ve yüz doksan kuruş dahi zer' olunan duhan bid'atini üzerlerine almak için Asitâne'ye irsâl eyledikleri adama harcırah ve iki yüz yetmiş üç kuruşu dahi İnebahtı muhafızının taksîd-i evvel ve sâni hazeriyyesi ve otuz altı buçuk kuruş Tırhala ifâ emryle vesâir memurîn ile gelen mübâşirânın mübâşiriyyeleri ve bin iki yüz kuruş umûr-ı mühimme ile vürûd idenlerin ücret-i beygirleri ve yüz otuz sekiz kuruş serdâr mâhiyyesi ve üç yüz yirmi altı kuruş dahi akçe fâiz ve üç yüz kuruş dahi ücret-i a'yâniyye ve yüz kırk kuruş harc-ı imzâ ve iki yüz seksen altı kuruş dahi devlet-i aliyyeden tevârûd iden mübâşirânın mübâşiriyyeleri ve iki bin seksen iki buçuk kuruş derbend başbuğu tarafından vürûd eden İslam Beğ oğlu Veliyyüddin Beğ'in me'kûlâtı ve Mahmud Bölükbaşı'nın harc buyruldusu ve konak mesârifî ve Bölükbaşı'nın konağının ta'mîri ve tevârûd iden tatarlarının mübâşiriyyeleri ve Veli Beğ'e sipâhilik ve ehl-i İslâm kurâlarının mesârifleri ve Bölükbaşı ulûfe ve yemeklikleri mesârifî olduğu ale'l-esâmî muharrer ve mestûr olub ancak mesârif-i mezkûreden mâadâ merkûm Veli Beğ'in kazâ-i mezbûra tabi Baltnuz'a vürûdunda bir katırı zâyî' olmuş deyu katır bahâ olarak yüz yirmi beş ve kazâ-i mezkûre tâbi Zekeşli karyesinde bir reâyâ katl olunmuşdeyu mübâşiriyye nâmıyla alınan teş'îr ve Mahmud Bölükbaşı'nın Akkeçeli ve Abdanlı karyelerinden aldığı cerîme elli beş ve Bölükbaşı karyelere çıkmasını def için yüz seksen kuruş ki cem'an sekiz yüz altmış kuruş zâid kalmış olduğuna binâen ve hat ve tenzîl olunmasını derbend başbuğu tarafından tahsîli lâzım geleceği ve andan bâlâda mezkûr duhan bid'atini üzerlerine almak için Âsitâne'ye gönderdikleri adama verilen harcırah ve mesârifî için idhâl-i defter eyledikleri yüz doksan kuruş dahi bir tarîk ile mahsûbiyet kabûl etmeyüb duhan bid'atini mesârif-i fukârının vazîfesinden olmayub duhânı her kim ser' iderse zer' idenlerden verilmek iktizâ eylediği beyanıyla mârru'z-zikir sekiz yüz altmış kuruş derbend başbuğundan ve duhan bid'ati için muharrer olan yüz doksan kuruş dahi her kim deftere idhâl eylemiş ise andan tahsîl ve min haysü'l-mecmu' bin elli kuruş kazâ-i mezbûrun mesârif-i sahîhasına sarf için mahall-i me'mene vaz' ve âtiye rûz-ı hızır defterine îrâd kayd ve sûret-i nizâmı Dersââdetime i'lâm olunması ve bâkîsinin tevzi' ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ iley bâ takrîr ifâde ve inhâ etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsat ve isti'lâmı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve isrâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli ve istihsâl-i esbâb-ı refâh veistirâhatleri matlûb olduğu ve bu defa vârid olan defterlerine hat ve tenzil olunan bin elli kuruşdan mâadâ el-yevm tevzi ve tahsîl olunmamış ise mükerrer ve ziyâde tahsîlinden hazer olunarak tahsîline ruhsat verilmiş idiği ve bu bâbda iktizâ eden vasâyâ ve tenbîhât-ı şâhânem mukaddem sâdır olan evâmîr-i aliyyemde

derc ve iş'âr olunmuş olmakla mûceb ve muktezâsıyla amel ve harekete kıyâm olunmak mültezem olduğu ve sâbıkû'z-zikr defterden hat ve tenzîl olunan bin elli kuruşun sekiz yüz altmış kuruşunu derbend başbuğundan ve yüz doksan kuruşunu dahi deftere idhâl ettirmiş olan her kim ise andan ma'rifet-i şer'le tahsîline kıyâm ve kazâ-i mezbûrun mesârifât-ı sahîha sarf olunmak için cümle ma'rifetiyle me'men mahalle vaz' ve âtiye rûz-ı hızır defterine irâd kayd ve sûret-i nizâmının Der- Aliyyeme i'lâmına mübâderet olunmak hususuna irâde-i aliyem taalluk temiş olduğu siz ki Mevlânâ ve a'yân-ı mûmâ ileyhimsiz ma'lumunuz oldukda mazmûn-ı fermân-ı hümayunumla amel ve harekete kıyâm ve müsâraat ve meblağ-ı mezbûrun tahsîl ve me'men mahalle vaz' olunduğunu sûret-i nizâmını Der-i Aliyyeme i'lâma mübâderet ve zinhar ve zinhar muğâyir-i emr ve rıza hâlâtı tecviz ile mazhar-ı itâb olmakdan tehâş ve mücânebet eylemeniz babında. Evâsıt-ı Receb 209.

Hüküm 269

Tatarpazarı Kâdisına ve Vücûh-ı Memlekete hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızırından rûz-ı kasımına gelince altı mâh müddette kâffe-i mesârifleri olan yüz yirmi bin iki yüz kuruşun bir kıt'a müfredât defter ve sen ki Mevlânâyı mûmâ ileyhsin defter-i mezkûru tarafından i'tâ olunan i'lâm bu defa Der-i Aliyyeme vârid olmakla Rumeli cânibinden mütevârid salyan defterleri tanzîmine memur hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûrun her bir maddesine yekân yekân imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde mebâliğ-i mezkûreden dokuz bin beş yüz doksan kuruş dağlı eşkıyâsına memur Mîr-i Miran-ı kirâmdan Mustafa dâme ikbâlühû Peşte karyesinde beş ve Bennak karyesinde altı ve Cenne kurâlarında iki gün müks ve ikâmetinde dâiresine verilen zehâir ve Karve karyesinden aldığı elli iki ra's geçi bahaları ve altı bin doksan iki kuruş dahi Edirne Bostancıbaşı Ahmed dâme mecdühû Peşte karyesinde ve Bennâk karyesinde birer gün ikâmetinde dâiresine ve maiyyetinde olan asâkire ve mûmâ ileyhin Ağırbağı Cuma kasabasından avdetinde derûn-ı şehirde yirmi yedi gün müks esnâsında verilen zehâyir bahaları ve beş yüz otuz üç buçuk kuruş dahi Zahirali karyelere nakli için verilen araba ve beygir ücretleri ve üç yüz yirmi kuruş dahi Razlık ve iki defa Cuma'ya irsâl olunan peksimatın araba ve beygir ücretleri ve iki yüz yirmi beş kuruşu dahi Bostancıbaşı tarafından gelen mübâşir Haseki Mehmed Bey'e verilen hizmet-i mübâşiriyye ve bin dört yüz kırk kuruş dahi Bostancıbaşı mûmâ ileyhe Peşte karyesinde verilen seksen altı ra's mekâri ve menzil ve menzil beygirlerinden telef ve zâyi olan otuz altı ra's beygiri bahası ve on beş bin dokuz yüz doksan ki buçuk kuruş dahi vezirm Seyyid Ali

Paşa iclâlehû'ye Cenne karyesinde ve Cuma'dan avdetinde Sarhanik karyesinde ve Aracalar karyesinde on iki gün müks me'kûlâtı bahası ve bin dört yüz seksen dokuz kuruş me'kûlât ve zehâyiri nakl için araba ve beygir ücretleri ve altı bin iki yüz elli kuruş dahi mahmye-i Edirne'den vürûd iden mîri zehâyirinden asâkire sarf olunmak için iki defa Tatarpazarı'na nakl olunan on bin kile şairin Edirne kiracılarına ücret-i nakliyesi ve bin altı yüz seksen kuruş dahi Cuma ve Razlık kazâlarına irsâl olunan şair ve peksimat ve cephâne ve mühimmât-ı sâireyi nakil için araba ve beygir ücretleri ve bin yüz on sekiz buçuk kuruş dahi zehâyir-i mezbûre için alınan çuval ve urgan bahaları ve yirmi iki bin iki yüz dokuz kuruş dahi kazâlarını muhâfaza zımnında tedarik eyledikleri sekban ve karye serdarı ulûfeleri ve yiyecekleri ve cephaneler ve on beş bin kuruş dahi altı aylık menzil idâresi ve beş bin yedi yüz elli kuruş dahi eşkıyâ sebebiyle bân ve ihtimân menzilleri muhtel olmakla beygirleri Cuma ve Sofya'ya sürdüklerinden kazâlarının menzili dahi harâb ve idâre olunması için menzilciye mdâdiye ve on bir bin dokuz yüz yetmiş altı kuruş dahi tahsildâr Süleyman ve Bakkalbaşı Agon'un umûr-ı vilâyeti için tevârûd iden mübâşirâna hancılar mesârifî ve bin beş yüz altmış kuruş dahi Rumeli vâlisinin taksîd-i evveli ve hizmet-i mübâşiriyyesi ve tahsildâr ve şehir kethüdâsı ücretleri ve mâadâ üç bin dört buçuk kuruş dahi harcı imzâ olduğu ve dağlı eşkıyâsı mesârifî mesârif-i mukarrereden olmayub ve kazâhâ-i sâire mesârifine kıyâsen kazâ-i mezbûrun ber vech-i meşrûh mesârifleri hadd-i i'tidâl üzere olduğuna binâen hat ve tenzîl kabuleder mevâddı olmadığına binâen tevzi ve tahsiline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu bâ takrîr istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli ve istihsâl-i esbâb-ı refâh veistirâhatlerine kıyâm ve mübâderet olunması matlub olduğu bu bâbda iktizâ eden vasâyâ ve tenbîhât-ı şâhânem mukaddem sâdır olan evâmir-i aliyyemde ale't-tafsîl derc ve iş'âr olunmuş olmakla müceb ve muktezâsıyla amel ve harekete ikdâm olunmak lâzımeden idiği ve mesârif-i mezkûre el-yevm tahsîl olunmuş ise defter-i mezkurden ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer ve mücânebet olunarak tevzi ve tahsiline ruhsat verilmiş olduğu siz ki Mevlânâ vesâir mûmâ ileyhimsiz ma'lûmunuz oldukda ber vech-i meşrûh amel ve hareket zinhar ve zinhar hılâf-ı fermân hâlâtı tecvizden ve teksîr-i mesârifî fukarâyı mûcib olur hâlât vukûuyla mazhar-ı itâb-ı şedîd-i hüsrevânem olmakdan gâyetül-gâye tehâş ve mücânebet eylemeniz babında. Evâsıt-ı Receb 209.

Sayfa 136/Hüküm 270

Samako Kazâsı Nâibine ve Vücûh-ı Memelekete hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızırından rûz-ı kasımına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri olan elli dokuz bin sekiz yüz on bir kuruşu muhtevî bir kıt'a defteri bu defa Der-i Aliyyeme vârid olmakla hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunumdan Rumeli kazalarından mütevârid defatir tanzîmine memur sâbikan süvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûreye yekân yekân imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde mesârifât-ı mezkûreden Hameyn ve Doğancıyan ve Köstence ve Kuyucan ve derbendi hisselerine isâbet iden bin beş yüz yirmi ikş kuruş ba'del-ihrac bâkî tevzii iktizâ eden elli sekiz bin iki yüz seksen dokuz kuruşun üç bin dokuz yüz otuz kuruşu dağı eşkıyâsına memur Mîr-i mîrân Mustafa dâme ikbâlühûnün hazinesine olduğu bin beş yüz kuruş ile me'kûlât ve meşrûbatı bahası ve on bin iki yüz seksen üç kuruşu dahi Seyyid Ali Paşa'nın Cuma'ya azîmetinde hazînesine olduğu ve me'kûlâtı ve iki bin üç yüz bir kuruşu dahi maiyyet-i müşârun ileyhe azîmet iden asâkirin me'kûlâtı ve sekiz yüz altmış altı kuruşu dahi Edirne Postacıbaşısının a'racı mesârifi ve üç bin iki yüz on altı kuruşu dahi müşârun ileyh Ali Paşa'nın Cuma'dan avdetinde olan mesârifâtı ve üç bin dört yüz yirmi dokuz kuruşu dahi Yana ve Samako muhâfazası için müşârun ileyh tarafından ta'yîn olunan dört yüz nefer Filibe sekbânları mesârifi dört yüz altmış iki kuruşu dahi muhâfazaya memur Arnaud sekbânı mesârifi ve beş bin on dört kuruşu dahi nefsi Samako muhâfazası için rapt olunan sekbân mesârifi ve bin altmış kuruş dahi Yana karyesinden mürûr idenlerin mesârifi ve üç bin üç yüz doksan bir kuruş dah kazâ sekbânı ulûfeleri ve on bin sekiz yüz otuz iki kuruş dahi menzil mesârifi ve iki yüz on altı kuruş dahi bâ fermân-ı âlî Belgrad Kal'asına irsâl olunan üç nefer âhehkerd ve âletlerini nakil için olan mesârif ve beş bin üç yüz beş kuruş dahi rûz-ı hızır defterinde kâbil-i tevzi olmayub işbu deftere idhâl eyledikleri iki kıt'a temessük ile deyn-i vilâyet ve beş yüz kuruş dahi serdâr ve neferâtın ulûfeleri ve dört yüz kuruş tahsildâriyye ve ücret-i konak ve iki bin sekiz yüz seksen bir kuruş dahi cânib-i mîriden ta'yîn buyrulan nezel emîni ma'rifetiyle Cuma'ya irsâl olunan zehâyir bahâsı ve mâadâ beş bin altı yüz kırk dokuz kuruş mevâdd-ı müteferrika ve harc-ı imza olduğu ve dağı eşkıyâsı mesârifi mesârif-mukarrereden olmadığına binâen hat ve tenzîl kabûl eder mevâddı olmadığı beyânıyla tevzi ve tahsîllerine ruhsatı havî emr-i şerîfim sudûrunu istid'â olunmakla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağğın ruhsatı havî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. Fukarâ mesârifinin taklîli ve istihsâl-i esbâb-ı refâh ve istirahatlerine matlub olduğu ve sâbıkuz-zikr tevzî iktizâ eden elli sekiz bin iki yüz seksen dokuz kuruş tevzî ve tahsîl olunmamış ise ziyâde ve mükrrer tahsîlinden hazer olunarak mukaddem sâdır olan evâmir-i şerîfemde beyân olunduğu üzere amel ve hareket olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verilmiş idiği ve bu bâbda hılâf-ı fermân harekâta cesâret ve teksîr-i mesârif-i fukarâyı mûcib olub ve

bu hâlata vukûu tecvîz olunmak lâzım gelir ise cesâret edenler haklarında mûcb-i dâğ-ı nedâmet olacağı muhakkak idiği siz ki MevlânÂ ve sâir müşârun ileyhimsiz ma'lûmunuz oldukda bu bâbda mukaddemen sâdır olan evâmir-i aliyyemde münderic tenbîhât ve vesâyâyı şâhânem üzere amel ve harekete ihtimâm ve dikkat hılâfına hareket etmekten ve ettirilmekten gâyetü'l-gâye tehâş ve mübâadet olunmak babında. Evâsıt-ı Receb 209.

Hüküm 271

Mora Vâlisi Vezire ve Gatun Kazâsı Nâibine hüküm ki

Mora cezâresinde vâki kazâların a'yân ve Kocabaşları vesâir ahâli ve reâyâsından kable'n-nizâm bir gûne sened ile zimmet-i reâyâda alacak iddiâ ve remessük veyahud huccet-i şer'iyye ibrâz ideri olur ise sahîhdır deyu bi-temâmihi tutulmayub ibtidâ dâyin ve medyûnun Mora vâlisi huzûrunda ma'rifet-i şer'le mürâfaa olub ber nehc-i şer'î hakkı mübeyyen oldukdan sonra sûret-i mürâfaayı vâli arz ve Tarablıca vâlisini i'lâm ve inhâ eyleyüb tevzîne sarâhaten fermân-ı âli sâdır olmadıkça o mekûle mutâlebât-ı mevhûme tevzi defterine idhâl olunmamak için bundan akdem müceddeden nizâma rapt ve tevsîk ve ol bâbda emr-i şerîfim ısdâr olduğuna binâen cezâre-i mezbûrede vâki' Gatun Kazâsına a'yânı Hasman zâde Yahyâ Beğ ve Şemseddin Beğ babaları müteveffâ Ahmed Efendi dimekle arîf kimesnenin cânib-i mîriden zapt olunub ba'dehû ma'lûmü'l-mikdâr birle mukâbili kendilerine red ve ihsân buyrulan zimemâtdan kazâ-i mezbûr reâyâları zimmetlerinde iki kıta huccet-i şer'iyye mûcebince alacağı olan on dokuz bin kuruşun tevzî ve tahsîline ruhsat verilmesini bundan akdemce mîr-i mûmâ ileyhimâya arzuhal istid'â eylediklerinde nizâm-ı cedîd mûcebince mîr-i mûmâ ileyhimâ ile kazâ-i mezbûr ahâlileri vekilleri Mora vâlisi Mustafa Paşa huzurunda muvakkat-i şer'le terâfû' ve sûret-i mürâfaa Dersââdete arz ve i'lâm olunmak babında sene-i sâbıka evâil-i Rebiulâhîrinde dîvân-ı hümâyûnun tarafından sâdır olan emr-i âli mûcebince mîr-i mûmâ ileyhimâ Yahyâ Beğ ile kazâ-i mezbûr ahâlilerinn vekillerini huzurlarında ihzâr ve ma'rifet-i şer'le lede't-terâfû' müteveffâ-yı mûmâ ileyh AhmedEfendi'nin hâl-i hayâtında iki yüz iki senesine mahsûben cebâbeti uhdesinde olan mârru'z-zikr Gatun cizyesi malından bâ huccet-i şer'iyye on beş bin beş yüz kuruş ve iki yüz üç senesine mahsûben kazâ-i mezbûr cizye ve avâriz mallarından dahi üç bin beş yüz kuruş ki cem'an on dokuz bin kuruş ahâli-i merkûme istikrâz ve beldeleri umûruna sard idüb el-yevm zimmetlerinde deynleri olduğu sâbit olmakla huccet-i şer'iyye mûcebince meblağ-ı mezbûrun tevzi' ve tahsîline izin ve ruhsat verilmek üzere bir kıt'a emr-i şerîfim sudûrunu sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin tarafından bu defa Der-i Aliyyeme vârid olan tahrîrât ve Tarabulice kâdısı i'lâmında tahrîr ve

istid'â olunmuş olub bu sûrette meblağ-ı müsbet-i mezbûrun def'aten tevzî ve tahsîline ruhsat reâyasına mûci-i usret bir hâlet olmağın beher altı ayda olan tevzi'de ücret bin sekiz yüz kuruş tevzi ve tahsîl olunmak üzere işbu iki yüz dokuz senesi Recebinden bede' ile vâki olan mesârif defterine bir taksidi ve iki yüz on senesi Muharreminde vâki olacak mesârif defterinde ikinci taksidi tevzî olunarak ba'dehû küsûr kalan taksîdi dahi Muharrem ve Receb defterlerine zam ile meblağ-ı mezbûrun cümlesi beş taksit ile tevzi ve tahsîl olunmak için ruhsatı hâvî emr-i münîfîm tahrîrî bâbında bilfiil başdefterdârım olub Mora nizâmı vikâyesine memur Osman dâme ülüvvühû takrîr etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın emdi bâlâda tahrîr ve teastîr olduğu vechile meblağ-ı müsbite-i mezkûrenn takâsît-i mezbûre ile tevzi ve tahsîl olunması hususuna ruhsat verildiği siz ki vezîr müşâr ve Mevlânâ-yı mûmâ ileyhimâsız ma'lûmunuz oldukda ber minvâl-i muharrer beher altı ayda bir defa olan tevzi'de üçer bin sekiz yüzer kuruş tahsîl olunmak üzere işbu iki yüz dokuz senesi Recebinden bede' ile vâki olan mesârif defterine ikinci taksidi tevzi' olunub ba'dehû küsûr kalan taksitler dahi Muharrem ve Receb defterlerine zam ile meblağ-ı mezbûrun cümlesi beş taksit ile tevvzi ve tahsîle ve mîr-i mûmâ ileyhimâ taraflarına edâ ve teslîme ve ahâli-i kazâyı deynlerinden ol vechile tahlîsa mübâderet ve lâkin bu bahâne ile mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde ve mükerrer tevzi' ve tahsîline irâet-i ruhsat ve hâsılı emr-i münîfîmin hılâfını ve nizâm-ı Mora'nın ihtilâlîni mûcib hâlet ve hareket vukû'unu tecviz etmekten ve ettirmekten be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak babında. Evasıt-ı Receb 209.

Sayfa 137/Hüküm 272

Niğde Kazâsı Nâibine ve Vücûh-ı Memlekete hüküm ki

Vedîatullah olan fukarâ-i ahâlinin taklîl-i mesârifleri irâdesine mebnî kazâların salyânları nizâmı için bundan akdem memâlik-i mahrûseme neşr olunan evâmir-i aliyyemde fîmâ ba'd kazâların salyânları senede iki defaya tahsîs kılınmak ve beher altı ayda bir defa her ne mesârif kılınur ise isim ve mahalli ma'lûm olarak defter-i birle tevzî olunub defter-i Der-i Aliyyem'e gönderilmek ve ismi ve mahalli ma'lûm olmayan mesârif deftere idhâl olunmamak ve hılâfî hareket vukûa gelir ise defteri imzâ iden hâkimin ismi cerîde-i kazâdan hak ve te'dîbi icrâ ve a'yân ve vücûh-ı memleketin dahi mücâzâtı ibkâ kılınması hususu ve sâir bu bâbda iktizâ iden te'kîdât ve tahrîrât cümleye ifâde ve iş'âr olunmuş olmakla mûceb ve muktezâsıyla amel ve hareket olunmak cümleye vâicbe-i zimmet iken bu defa Niğde kazâsının bir kıt'a salyâne defteri vârid olmakla mevâddına ihâle-i enzâr-ı dikkat olundukda ekser mesârifâtı zaleme mekûlesi olub deftere idhâl iktizâ etmeyecek mebâliğ olduğu ve mesârif-i mezkûrenin

vakti yani ne vakitten ne vakte kadar sarf olunmuş olduğu tastîr ve beyân olunmayub bu keyfiyet mezmûn-ı emr-i şerîfimin muğâyiri olduğu eğerçi zâhir ve bedîdâr olub ancak mesârifât-ı mezkûr alınmış ve verilmiş akçe olduğu hasebiyle fîmâ ba'd mukaddemen ber vech-i meşrûh nizâmı hâvî sâdır olan emr-i şerîfim mazmûn-ı münîfî üzere amel ve hareket olunmak şartıyla defter-i mezkûr mâddelerinin üzerlerine muktezâları şerhle işâret olunarak bir kıt'a defteri tanzîm olunub diğerk sâdır olan emr-i şerîfim matviyyen irsâl olunmuş olmakla siz ki Mevlânâ ve sâir mûmâ ileyhimsiz fîmâ ba'd kazâ-i mezbûrun mesârifâtı müddeti yani ne vakitten ne vakte dek sarf olunmuş olduğu keyfiyeti gönderilecek defterde ber vech-i îzâh beyân ve tahrîre dikkat ve zaleme ve meçhûl mesârifin idhâl-i defter olunmasına biir vecihle rızâ ve cevâz gösterilmeyerek kazâ-i mezbûrun tevzîâtı senede iki defaya tahsîs olunub ve sahîh mesârif olarak tertîb-i birle tertîbini Der-i Aliyyeme irsâle müsâraat ve bu defa gönderilen defterin şerhle işâret olunan muktezâları üzere amel ve hareket ve fukarâ-yı ahâlinin vücûhla himâyet ve sıyânetleri ve taklîl-i mesâriflerini mûcib hâlâtın istihsâline ikdâm ve müsâraat eyleyesiz. Şöyle ki her vir hususun muktezâsına gönderilen defterde şerhle bildirilmiş olmakla iyâzen billâhi Teâlâ bundan sonra dahî hılâf-ı fermân ve muğâyir-i rızâ harekât tecvîz olunmak ve mahsûb kabûl etmeyecek mesârifin deftere idhâline ctisâr kılınmak ve bu defteri Der-i Aliyyeme gelip tanzîm ve temyîz olunmaksızın mesârif tevzi' ve tahsîline mübâderet olunmak lazım gelir ise bir vecihle özür ve cevab karîn-i kabûl olmayub beher defteri imzâ eden hâkimn ismi cerîde-i kazâdan hak ve te'dîbi icrâ ve a'yân ve zâbitânın dahi hılâf-ı rızâ tevzi eyledikleri mebâlig zecran kendilerden tahsîl olundukdan sonra sâire ibreten mücâzâtları ifasına mübâderet kılınacağı muhakkaktır. Ana göre hareket ve hılâfî hâlât vukûunu tecviz ile mazhar-ı ukûbet olmakdan tehâş ve mübâadet olunmak babında. Evâhir-i Receb 209.

Sayfa 138/Hüküm 273

Niğde Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrda a'yânlık iddiâsında olan Seyyid Kadı oğlu Seyyi Hacı Mustafa ve sâirleri bilittifâk emr ve defterden hâric kazâ-i mezbûrdan elli altmış bin kuruş salyân tevzi ve muhâsebeler görülmediği ve iki yüz sekiz senesinde dahi altmış iki bin kuruş tevzi ve tahsîlâtları olduğu bundan akdem ahâli tarafından bâ arzuhâl inhâ ve kazâ-i mezbûrun tevzi defterleriyle bir kıt'a i'lâmı dahi vârid oldukda ahâli tarafından takdîm olunan arzuhal ile tevzi defteri ve i'lâm mezâmîni birbirlerine muhâlif olmakla hakikat-i hâl zâhire ihrâc olunamadığından sene-i mezkûreye mahsûben tevzi ve tahsîl olunan salyan akçesinin

mikdarını neşr ve i'âde olunan bakiyelerden tahkîk-ı birle mübâşir ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le hesabları ru'yet ve tevzi olunan salyan defterinin keyfiyeti sıhhati üzere ... ve i'lâm olunmak bâında mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan Sadrazam Enderun Çukadârı İsmail zîde kadruhû muvakkatiyle kazâ-i mezbûrun salyan hesâbı ru'yet olunmuş olduğun mübeyyin bu defa vârid olan i'lâmât ve bir kıt'a salyân defterinin keyfiyeti ricâl-i devlet-i aliyyemden olub Anadolu kazalarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mustafa Râsih dâme mecdühûden isti'lâm olundukda defter-i mezkûre ihâle-i enzâr-ı dikkat-i birle müddeti nâ ma'lûm olarak mevâdd-ı münevver ile tertîb olunan mesârifin gayr-ı ez kabûl-i ahâli yekünü elli dokuz bin üç yüz yirmi beş kuruşa bâliğ olduğu ve mebağ-ı mezkûrun yirmi üç bin yüz yetmiş dört kuruş sâbikan Niğde mutasarrıfı merfûu'l-vüzâra Mehmed Paşa dâmet meâlihînin tarafından vâki olan zaleme mekûlesi ve bâkîsinin dahi kesri muğâyir-i rızâ ve meçhûl-ı-keyfiyet olduğu eğerçi zâhir olub ancak mesârif-i alınmış verilmiş olmak hasebiyle istirdâdı kâbil olamayacağı bedîdâr olmakla fîmâ ba'd o mekûle mesârif-i ruhsat gösterilmemek için defter-i mezkûrun muhtevî olduğu mevâddan sarf ve telef edilmiş akçenn mahsûba şâyân mevcut miktarları ... maddelerden tenzîl gösterilerek ve muğâyir-i rızâ ve meçhûl olan maddelerin iktizâları şerhle üzerlerine işâret olunarak bir kıt'a defteri tanzîm ve takdîm olunmuş olduğu beyânıyla defter-i mezkûrda telef olmuş mebâliğden tenzîl olunan bn üç yüz yirmi kuruşdan tahsîl ve istirdâdı mümkün olanların iktizâ eden mahallerden tahsîl ve istirdâd ve kaç kuruş tahsîl olunur ise defter-i âtiye îrâd kayd olunmak için tenbîhi hâvî emr-i şerîfim sudûrunu bâ takrîr istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak fermânı olmağın tenbîhen ve te'kîden ve tahzîran işbu emr-i şerîfim ısdâr ve defter-i mezkûrun sûretiyle ve mukaddemen irsâl olunmuşdur. İmdi vedâ-i Cenâb-ı Rabbi'l-İzzet olan fukarâ-yı ahâlinin vücûh-ı tezâlüm ve taaddiyât ile rencîde ve ramiyet olmalarına ve teksîr-i mesârif le iz'âclarına bir vecihle rızâ-yı hümâyunum olmadığı ve men' ve dahl-i emrine ve tağlîb-i mesâriflerini mûcib olacak ve refâh ve ârayişleri iktizâ idecek kâffe-i vesâilin matlûb ve mültezem-idâverânem idiği ve kazâ-i mezbûrdan ber vech-i meşrûh vârid olan defterin mebdei ya'ni mesârif-i mezkûre ne vakitten ne vakte dek olduğu beyân olunmamış olmakla fîmâ ba'd o mekûle mübhem ve meçhul mevâdd tecviz olunmamak ve rızâ-yı hümâyunumun hılâfı olan zalemiye mekûlesi mesarifinin deftere idhâline cesâret vukûa gelmemek ve salyan defteri Der-i Aliyyeme gelib tanzîm olunmazdan evvel mahallinde salyân tevzi ve tahsiline ibtidâr olunmamak husûsâtı elzemden olduğu sen ki Mevlânâyı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfim ve gönderilen munzam defter sûretinin şehle terkîm olunan mevâddı muktezâları bir hpşça mütâlaa ve mefâhimi tefhîm ve ifâdeye mübâderet ve defter-i mezkûrda telef olmuş akçeden tenzîl gösterilen sâbuku'z-zikr

bin üç yüz yirmi kuruş tahsîli mümkün olanların ma'rifet-i şer'le lâzım gelenlerden tahsîline ve ne mikdar akçe tahsîl olunur ise mesârif-i âtiye îrâd kayd olunmasına ihtimâ ve dikka ve ale'd-devâm makrûn-ı emr-i şerîfîm ve munzam defterin şerhle beyân olunan muktezâları üzere amel ve hareket iderek fukarânın himâye ve sıyânetleri emrine ve taklîl-i mesâriflerini mûcib olur ise kâffe-i hâlâtın istihsâline kıyâm ve mübâdete ve zinhâr ve zinhâr hılâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ vaz' ve hareket vukûunda ve teksîr-i mesârif-i fukarâyı mûcib hâlâtı tecviz ile mazhar-ı itâb olmakdan gâyetü'l-gâye ittikâya tehâş ve mücânaber eylemeniz babında. Evâhir-i Receb 209.

Hüküm 274

Şehirköy Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi Rebûlulâ guresinden dokuz senesi gâyetine değin on iki mâh müddette mesârifleri olan on altı bin beş yüz altmış iki kuruşu hâvî bu defa Der-i Aliyyeme vârid olan bir kıt'a salyân defterinin muktezâsı keyfiyet hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunundan olub Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühûden isti'lâm olundukda defter-i mezkûra ihâle-i enzâr-ı dikkat ve her bir maddesine yekân yekân ru'yet eyledikde mesârif-i mezkûrenin ekseri dağlı eşkıyâsı müdâfaasına dâir sarf olunmuş olduğu ve mesârif-i mukarrereden olmayub zuhûrât mekûlesinden olmakla hat ve tenzîl kabûl ider mevâddı olmadığı beyânıyla tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerîfîm sudûrunu i'lâm etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi fukarânın taklîli mesârifleri ve vücûh-ı mezâlîm ve taaddiyâtından himâye ve sıyânetleri sâye-i merhamet vâye-i cihandârânemden ganûde pesîr emn ve râhatları olmaları esbâb ve vesâilinin istihsâline kıyâm ve mübâderet olumak ehass-ı metâlib-i dâvârenem olduğu ve sâbıkû'z-zıkr on iki aylık on altı bin beş yüz kuruş mesârif-i kazâ tevzi ve tahsîl olunmamış ise bu bâbda mukaddem ve muaahar sâdır olan evâmir-i alyyemde şerh ve beyân olunan şerâite riâyet-i birle meblağ-ı mezkûrdan bir akçe ziyâde ve mükerrer tevzi ve tahsîlinden hazer ve mücânebet olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verilmiş idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfîm mücebince amel ve harekete kıyâm ve müsâraat ve zinhâr ve zinhâr hılâf-ı fermân ve muğâyir-i rızâ vaz' ve hareket ve teksîr-i mesârif-i fukarâyı mûcib hâlâtı tecviz ile mazhar-ı itâb-ı şâhânem olmakdan gâyetü'l-gâye tehâş ve mübâadet olunmak bâbında. Evâhir-i Receb 209.

Şehirköyü Kazâsı Nâibine ve A'yân ve Vücûh-ı Memlekete Hüküm ki

Vedîa-i Cenâb-ı Rabb-i İzzet olan ahâlî-i memleket ve fukarâ-yı raiyyetin vücûh-ı tezâlim ve taaddiyâtan himâyet sıyânetleri ve taklîl-i mesâriflerini mûcib olur vesâlin istihsâline kıyâm ve mübâderet olunması hususuna bundan akdem râde-i merhamet ifâde-i tâcidârânem taalluk etmek hasebiyle kazâların salyâniyeleri keyfiyeti ittifâk-ı ârâ ile tanzîm olunub ol bâbda memâlik-i mahrûse-i ... şâhâneme neş olunan evâmir-i aliyyemde fîmâ ba'd her kazânın tevzîâtı senede iki defaya tahsîs olunmak ismini ve mahalli ma'lûm olmayan mesârifât bir vecihle kazâlara tevzi' olunmayub beher altı ayda bir defa her ne mekûle mesârifî olur se ismi ve mahalli ma'lûm olarak defteri Der-i Aliyyeme gönderilmek ve defterde o misillü meçhul mesârif olur ise ol defteri iimzâ iden hâkimin smini cerîde-i kazâdan hak ve te'dîbâtı nefy ile tertîb olunmak ve ve o mekûle mesârif-i meçhûleyi tavzî eden a'yân ve iş erlerinden zecren ileyhim tahsîl olundukdan sonra sâire ibreten mazhar-ı cezâ ve siyâset kılınmak husûsu cümleye tenbih ve tekid olunmuş olmakla mûceb ve muktezâsı ile amel ve hareket olunmak lâzımeden iken elhâletü hâzihî kazâ-i mezbûrden bu defa Der-i Aliyyeme vârid olan on iki aylık mesârifî şâmil bir kıta salyân defterinde ... kahve mesârifî ve Tüccar oğluna casusluk ücreti ve tefişîyye ve sâir bunlara dâir idhâl-i defter olunması iktizâ etmeyen hılâf-ı rızâ mesârif tahrîr olunmuş olduğu ve mesrûfât-ı mukarrereden olmadığından eğer çi tevzîi iktizâ etmeyüb anak ekseri dağlı eşkıyâsı müdâfaası için ber muktezâ-i vakt ve hâl sarf olunmuş olduğundan bu defa ... ile defter-i mezkûrde mestûr olan on altı bin beş yüz altmış altı kuruşun tamamen tevzi ve tahsîline ruhsat verildiğini mütezammın sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin sana hitâben başka emr-i şerîfim ısdâr olunduğunu fîmâ ba'd ber vech-i meşrûh nizâmı hâvî şerefyaft efsâ-yı ssudûr olan emr-i şerîfim mzmûn-ı münîfî üzere amel ve hareket olunarak mesârif defterinin altı ayı güzâr etmemesi ve o mekûle hılâf-ı rızâ meçhul kabûl etmeyecek mebâliğin deftere idhâline cesâret vukûu gibi hususlarına bil-ittifâk kıyâm ve mübâderet olunmak için tenbîhi hâvî işbu emr-i şerîfim dahi ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi siz ki Mevlânâ ve sâir mumâ ileyhimisz fîmâ ba'd o mekûle hılâf-ı fermân ve muğâyir-i rızâ deftere mesârif dhâline cesâret olunmak ve beher altı ayda bir kere mesârif-i kazâ defteri Der-i Aliyeme gelip tanzîm ve temyîz olundukça fukarâya bir akçe tarh ve tahsîlinden tehâş ve mücânebet olunmak şurûtuyla bu defa vârid olub defterde mestûr mebâliğin tevzî ve tahsîline ruhsat verilmiş olduğu ma'lûmunuz oldukda mzmûn-ı emr-i şerîfimi mutâlaa-i birle mûceb ve muktezâsıyla amel ve harekete kıyâm ve mübâderet eylesiniz. Şöyle ki ondan sonra dahi hılâf-ı emr ve rızâ hareket olunmak ve mesârif-i fukarânın teksîr ve nefretine sebep olmak lâzım gelir ise bit-taharrî tahkîk ile mukaddem sâdır olan evâmir-i aliyyemin beyân

olunduğu vechile defteri imzâ eden hâkimin ismi cerîde-i kazâdan hak ve kendisi ibreten lil-gayr İle tertîb olacağı ve o mekûle hılâf-ı rızâ mesârif deftere idhal eden eşhâs ve vücûh-ı memleketten beher hâl zecran lehû tahsîl ve istirdâd olundukdan sonra bilâ imhâl cezâ-yı sezâları tertîb kılınacağı muhakkak ve mukarrardir ona göre hareket ve hılâfindan tehâş ve mübâadet olunmak babında. Evâsıt-ı Receb 209.

Hüküm 276

Bursa Nâibine ve Vücûh-ı Memleket hüküm ki

Bursa Kazâsının iki beş ve altı ve yedi seneleri salyânlarından ahâli sarf ve ahâli-i kurâdan tahsîli nâ mümkün olan yirmi üç bin kuruş mikdârı akçe bazı kesândan ... olduğuna mebnî bundan sonra meblağ-ı mezbûr mürâbahasıyla otuz bin kuruşa bâliğ olmakla işbu otuz bin kuruş defter-i âtîlerinden mesâriflerine nazaran bir iki hızırda vâki olan mesârifleri üzerine zam ve idhâl olunması istid'âsına mebnî sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin tarafından i'tâ olunan i'lâmlar ile kazâ-i mezbûrun iki yüz sekiz senesi Zilhiccesi guresinden dokuz senesi Rebûlâhiri gâyetine gelince beş aylık mesâriflerinin bir kıt'a defteri bu defa Der-i Aliyyeme vârid olmakla sûret-i nizâmı ricâl-i Devlet- Aliyyemden olub Anadolu kazâlarından mütevârid salyan defter tanzîmine memur Mustafa Râsih dame mecdühûye havâle olundukda defter-i mezkûre terkîm olunan mevâdd-ı mesârın yekûnû kırk iki bin yüz on beş kuruşa bâliğ olub mütesellim-i sâbık Mehmed Beğ'den bundan akdem Der-i Aliyyemde tahsûl ve kaza-i mezbûre irsâl olunmuş olan üç bin beş yüz kuruş mesârif-i mezkûreden ferd-i nihâde olundukdan sonra bâkî kalan otuz sekiz bin üç yüz on beş kuruşun mevâddına yekân yekân ihâle-i enzâr-ı dikkat iderek mahsûb kabûl etmeyüb tenzîlâtı iktizâ eden altı bin yedi yüz elli sekiz kuruş mâddelerinden ferd-i nihâde olundukdan sonra otuz bir bin sekiz yüz elli altı kuruşun salyân ve tevzî iktizâ edeceği ve tenzîl olanların tenzîlâtı ve mâddelerinin iktizâları şürûh ile işâret olunarak bir kıt'a defter tanzîm ve takdîm olunmuş idiği ve sâbıku'z-zikr i'lâmda mestûr üç senelik salyânın gerek deyn ve gerek murâbaha nâmıyla beyân olunan otuz bin kuruş meçhûl ve nâ ma'lûm olduğundan başka vakt-i tevzîinden kimlerin taraflarından idâresi iktizâ etmiş ise anların borcunu sâir ahâli edâ etmek lâzım gelmeyeceği emr-i bedîhi olduğu ve işbu otuz bin kuruşun tevzi defterlerine zam ve idhâli bir vechile iktizâ etmeyeceği beyânıyla sâbıku'z-zikr defterin gayr-ı ez ferd-i nihâde câri olduğu otuz sekiz bin altı yüz on beş kuruşdan mahsûb kabûl etmeyüb ber vech- meşrûh tenzûl olunan altı bin yedi yüz elli sekiz kuruştan mâadâ tevzîi iktizâ eden otuz bir bin sekiz yüz elli altı kuruşun tevzii ve tahsiline ruhsatı hâvî emr-i şerifim sudurunu bâ takrîr istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere

amel ve hareket olunmak fermânım olmağın ruhsatı tebyin ve tekidi hâvî işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve defter-i mezkûrun bir sûretiyle melfûfen irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesarifinin taklîli ve esbâb-ı refâh ve asayişlerinin istihsâli emrine ikdâm ve mübâdere olunmak matlûb ve mültezem-i şâhânem olduğu ber vech-i meşrûh mevâddır sür'atle tanzîm olunan defter-i mezkûr muktezâsı üzere amel ve harekete kıyâm ve müsâraat ve hılâfî hâlâtı tecvizden mücânebet kılınmak lâzımden idiği ve tevziine müsâade-i aliyyem erzân kılınan sâbuku'z-zikr otuz bir bin sekiz yüz elli altı kuruş tevzi ve tahsîl olunmamış ise bu bâbda iktizâ eden vasâyâ ve te'kidât-ı şâhânem mukaddem ve muahhar sâdır olan evâmîr-i aliyyemde derc ve iş'âr olunmul olmakla ziyâde ve mükerrer tahsîlden mübâadet olunmak şartıyla tevziine ruhsat verilmiş olan ve mahsûb kabul ettiğine mebnî defter-i mezkûrden tenzîl olunan altı bin yedi yüz elli sekiz kuruşdan istirdâtları iktizâ edenlerin ma'rifet-i şer'le lazım gelenlerden istidâdına ikdâm ve mübâdere olunmak matlûb olduğu ve sâbuku'z-zikr üç senelik deyn ve murâbaha nâmıyla beyan olunan meçhûl ve nâ ma'lûm otuz bin kuruşun bir vechile tevzi ve defterine zam ve idhâline rızâ-yı hüsrevânem olmadığı siz ki Mevlânâ vesâir mûmâ ileyhimsiz ma'lûmunuz oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfîmi ve gönderilen munzam sûret-i defterin şerhile mestûr olunan mevâddı muktezâlarını mefhûmü emr-i şerîfîmi bir hoşça mütâlâa iderek muceb ve muktezâsı üzere hareket ve iktizâ edenlere dahi ifâde ve tefhîme mübâderet ve zinhar ve zinhar hılâf-ı emr ve rızâ harekât vukûundan ve kesret-i mesârif-i fukarâyı mucib hâlâtı tecvz ile mazhar-ı eşedd-i ikâb-ı hüsrevânem olmakdan gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemeniz babında. Evâhir-i Receb 209.

Sayfa 140/Hüküm 277

Gemlik Sâhasında Emr-i Binaya Memur Emin zîde mecdühûye hüküm ki

Bu defa Bursa kazâsının iki yüz sekiz senesi Zilhiccesinden dokuz senesi Rebiulâhiri gâyetine gelince beş aylık tevârüd iden salyân defterinde sâha-i mezkûrede istihdâm olunan amele ücretlerine verilmek üzere sen ki binâ Emîni mûmâ ileyhsin iki aylık drt yüz elli kuruş tarafına verilmiş olduğu muharrer ve mezkûr olmakla ücret-i ameliyye mâddesinin bu tarafda tahkîkî mümkün olamayub senden tahkîk ve zâhire ihrâcî lazım geldiği beyânıyla isti'lâmı hâvî emr-i şerîfîm sudûrunu ricâl-i devlet-i aliyyemden Anadolu cânibinden mütevârid salyan defâtiri tanzimine memur Mustafa Râsih dâme mecdühû bâ takrîr istid'â etmekle vevch-i meşruh üzere amel olunmak fermânım olmağın isti'lâmen işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi meblağ-ı mezkûrun tashîh ve tahkîkî matlûb idiği senki Binâ Emîni mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda salyân defterine tahrîr olduğu vechile iki aylık amele ücreti

olarak dört yüz elli kuruş fi'l-hakîka makbuzun olmuş mudur hılâfından ârî Der-i Aliyyeme tahrîr ve inhâya mübâderet ve vâkıın hılâfını tahrîrden mücânebet eylemen bâbında. Evâhir-i Receb 209.

Hüküm 278

Havza-i Marasta ve Siroz ve Demirhisarı ve ... ve İstranca ve Aştıl ve Tekoş ve Avrathisarı ve Köprülü ve Komakoh ve Karatava ve Eğridere Ve Köstendil ve Ramomir ve Abkadan ve Torop kazâlarının kuzât ve nüvvâbına hüküm ki

Vadiatullâh olan ahâli fukarâsının mesârifleri ve vücûh-ı mezâlim ve taaddiyâtın himâyet ve sıyânetleriyle istihsâl-i esbâb-ı refâh ve âsâyışleri irâdesine mebnî fîmâ ba'd takrîr-i kazânın salyânesi senede iki defaya tahsîs olunmak ve beher altı ayda bir defa her ne mesârif olursa ismi ve mahalli ma'lûm olarak defteriyle tevzi olunub defteri Der-i Aliyyeme gönderilmek hususu mukaddem ve muaahhar ısdâr olunan evâmir-i aliyyemde cümleye tenbîh ve tekid olunmuş olduğuna nazaran takrîr-i kazânın o mekûle mesârifleri defâtiri beher altı ayda bir kere Der-i Aliyyeme gelip tanzîm ve temyiz olunduktan sonra ahâliye tevzi ve tahsîl olunmak muktezâ-yı mazmûn-ı emr-i şerîfimden iken sâbıkuz-zikr kazaların bir senede mütecâviz tevzi defâtiri vürûd etmediği beyanıyla mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mücebine amel ve hareket olunmak üzere tenbîhi hâvî emr-i şerîfim sudûrunu Hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû tarafınan bâ takrîr inhâ ve istid'â olunmakla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi kazâların salyânlarının senede iki defaya tahsîs kılınması ve beher altı ayda bir defa defteri Der-i Aliyyeme gelüp tahsîl ve tevzi olunması keyfyetini muharrer ahâli-i fukarânın envâ-i mezâlim ve taaddiyâtın himâye ve sıyânetleri ve taklîl-i mesârifleri irâdesine mebnî iken inhâ olduğu üzere sâbıkuz-zikr kazâların bir seneden beru tevzi defâtiri vürûd etmemesi a'yân ve zâbitânın tam' ve irtikâplarından neş'et etmiş olduğu zâhir olmakla fîmâ ba'd mukaddemen sâdır olan evâmir-i aliyyemde tenbîh olduğu vechile amel ve hareket olunmak matlûb-ı hümayunum olduğu ve hılâfî harekete cesâret mûcib-i dâğ-ı nedâmet olacağı muhakkak idiği siz ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhimsiz ma'lûmunuz oldukda mukaddemen sâdır olan evâmir-i aliyyem mezâmîn-i münîfesi üzere kazâlarınızın sahîh masraflarını tevzî defterlerini tanzîm ve temyîz olunmak üzere serian Der-i Aliyyeme irsâl ve tesyîre müsâraat ve zinhar ve zinhâr kusur ve rehâvet vukûuyla mazhar-ı itâb olmakdan tehâş ve mübâadet olunmak babında. Evâhir-i Receb 209.

Sayfa 141/Hüküm 279

Hamid Sancağında Vâki Afşar Kazâsı Nâibine ve Vücûh-ı Memlekete zîde kadrühüme Hüküm ki

Kazâ-i mezbûrda a'yân olan Siret nâm kimesnenin iki yüz sekiz senesine mahsûben kazâ-i mezbûre tarh eylediği salyan defterlerine nefsi için yedi bin kuruş zam ve fukarâdan cebran tahsîl eylediği ve ber mûceb-i nizâm salyanlarının tevzi defterlerinde Der-i Aliyyeme göndermedikleri mukaddemen inhâ olundukda salyan defteri her ne ise sıhhati üzere mübâşir ma'rifeti ile Der-i Aliyyeme irsâl olunmak bâbında sÂdır olan emr-i şerifim mûcebince tayin olunan mübâşiri ma'rifetiyle kazâ-i mezbûrun iki yüz sekiz senesine mahsûben ru'yet olunan salyân mesârifinin yedi bin kırk kuruş hâvir bir defa defteri ve bir kıta i'lamı bu defa Der-i Aliyyem'e vârid olmakla muktezâ-i keyfiyeti ricâl-i devlet-i Aliyyemden olub Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mustafa Râsih dâme mecdühû'den isti'lâmen defter-i mezbûre imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde mesârif-i mezkûreden mübhem ve meçhûl tahrîr ve istiksâr olunan mevâddı mahsûb kabûl etmeyen bin beş yüz kırk bir buçuk kuruş ve ferd-i nihâde olunub maddelerinin iktizâları dahi şerhle işâret olunarak bir kıt'a defteri tanzîm ve takdîm olunduğu beyânıyla tenzîl olunan bin beş yüz kırk bir buçuk kuruşdan istirdâdı mümkün olanların icab edenlerden âlâ eyyi hâl istirdâdı ve tahsîl ve ne mikdarı tahsîl olunur ise bundan sonra gelecek deftere îrâd kayd olunması için tenbîhi hâvî emr-i şerifim sudurunu bâ takrîr istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen işbu emr-i şerifim ısdâr ve munzam defter-i mezkûrun sûretiyle irsâl olunmuştur. İmdi vediatullah olan fukara-yı ahâlinin vücûh-ı mezâlim ve taaddiyâtın himâyet ve sıyânetleri ve mezâlim ve taaddiyâtın men ve def'i ve mesâriflerinin taklîli ve istihsâl-i esbâb-ı refâhları hususuna bundan akdem irâde-i mehamet ifâde-i hüsrevânem taalluk etmekle fîmâ ba'd her kazânın tevziâtı senede iki defaya tahsîs olunmak ve beher altı ayda bir defa tevzi olunur ve ismi ve mahalli ma'lûm olmayan mesârif bir vechile kazâlara tevzi olunmamak ve tertîb olunan mesârifin defteri Der-i Aliyyeme irsâl olunmak vesâir bunlara dâir ktizâ eden te'kîdât ve tahrîrât mukaddemen salyan nizâmı için memÂlik-i mahrûseme tesyîr olunan evâmir-i aliyyemde cümleye tenbîh ve tekid olunmuş olmakla mûceb ve muktezâsıyla amel ve hareket olunmak cümleye lâzîme-i zimmet iken kazâ-i mezbûrdan ber vech-i meşrûh vârid olan defterde mübhem ve meçhûl mevâd tahrîri ve münâfi-i rızâ zalemiye mekûlesi mesârifinin deftere idhâline mücâseret olunması evâmir-i aliyyemin hılâfı ve rızâ-yı hümayunumun muğâyir olmakla siz ki Mevlânâ ve vücûh-ı mûmâ ileyhimsiz icrâ-yı tedibinize ibtidâr olunmak lâzım gelmiş iken bu defa iğmâz olunduğu ve

mesârifât-ı mezkûreden tenzîl olunan bin beş yüz kırk bir buçuk kuruşdan istirdâdı mümkün olanların alâ eyyi hâl tahsîline ikdâm ve ne mikdarı tahsîl olunur ise defter-i âtiye îrâd kayd olunmak ve istirdâdı iktizâ eden akçenin ne mahallerden istirdâd olunduğu ve ne mahallerden tahsîl olunamadığı ve adem-i tahsîline sebep ve illet ne olduğu gelecek deftere be vech-i izah sebt ve tastîr kılınması ve ba'de ez în emr-i şerîfim mazmûnu üzere salyah mesârifinin müddet-i vakti ne vakitten ne vakte dek olduğu ve ne mahallere sarf olunmuş idiği fikrâlarıyla ale't-tafsîl defterde teferru' ve beyân olunmak ve salyân defteri Dersaâdetime gelüb tanazîm ve temyîz olunmadıkça fukarâdan bir akçe tahsîl olunmamak lâzımeden olduğu ve bu defa defter-i mezbûrde şerhle muktezâları bildirilmiş olan mesârif-i zalemiyyenn fîmâ ba'd deftere idhâline ictisâr olunmak lazım gelirse bir akçesi mahsûb olunmayacağından başka deftere idhâl edenlerin mallarından tahsîl olunduktan sonra beher hâl icrâ-yı tediblerine ibtidâr olunacağı muhakkak idiği ma'lûmunuz oldukda mazmûn-ı emr-i şerifi ve gönderilen munzam defterin mevâddı mazmunlarını gereği gibi mülâhaza ve mütâlâa ederek müceb ve muktezâsı üzere amel ve harekete kıyâm ve müsâraat ve zinhar ve zinhar hılâfî vaz' ve hareket vukûundan ve rızâ-yı hümayunumun vücutla hılâfî olan teksîr-i mesârif-i fukarayı mûcib hâlât tecviz olunmakdan ve bu vecihle itâb-ı şâhâneme mazhariyyetten gâyetü'l-gâye tehaş ve mücânebet olunmak babında. Evâhir-i Receb 209.

Hüküm 280

Preznik Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûzı hızırından rûzı kasımına gelince altı mâh müddette kâffe-i mesârifleri olan on sekiz bin sekiz yüz dört kuruşu muhtevî bir kıt'a defteri bu defa Derbâr-ı makderet-karâr-ı hüsrevâneme vârid olub Rumeli kazâlarından tevzîât defterleri tanzîmine memur sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa dâme mecdühû lede'l-havâle defter-i mezkûrun her bir maddesine yekân yekân imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde mesârif-i müteferrikalarından eğer çi zâid bir mevâddı görülmeyüb ancak dağlı eşkiyâsine memur sâbikan Ccermen mutasarrıfı Seyyid Ali Paşa'nın Cuma sahrâsında iken irsâl eylediği deyu defter-i mezkûre terkîm ve idhâl olunan hinta ve ganem ve şair bahaları için altı bin beş yüz sekiz kuruşun keyfiyeti zahîre-i mezkûre kabzına memur dergâh-ı muallâm kethüdalarından Hacı Mustafa zîde mecdühûden suâl olundukda Preznik kazâsından dokuz yüz on beş vakiyye nân ve iki yüz ell sekiz ra's ganem ve bi-hesâb-ı İstanbûlî bin beş yüz on dört kile şair ahz ve hatta yedlerine memhur sened verip Sofya'ya kilesi hesabı üzere maa baş on bin vakiyye nân ve yüz yetmiş bir aded ra's ganem ve bi-hesâb-ı İstanbûlî altı yüz kırk kile

şair zâid olduğunu ifâde eylediği bu sûretde a'yânın irtikâbı olduğu Nüzül Emîni mûmâ ileyhin verdiği senedin adem-i irsâlinden zâhir olduğu ve bâ sened teslim olunan dokuz yüz on beş vakiyye nân-ı azîze nihâyet beher vakiyyesine beşer paradan yüz on dört kuruş isâbet idüb mâadâ hintadan bin yüz dokuz kuruşun ve zâr idhâl-i defter eyledikler yüz yetmiş bir ganeme dahi kendilerinin vaz eyledikleri hesab üzere beher ra'sine dörder kuruşdan altı yüz seksen kuruşun ve şairden dahi zâid tahrîr eyledikleri yirmi yedi Sofya kilesi için hesapları üzere beher Sofya kilesine kırkar kuruşdan bin seksen kuruşun ve Cuma sahrasında on ra's kâv ve ik ra's beygiri zâyî' olunduğu deyu idhâl-i defter eyledikleri ik yüz beş kuruşun hiç aslı olmadığı nümayan olub ancak altmış kuruş mahsûb olub mâadâ iki yüz kuruşun ve umûrî memleketi idâre için bin iki yz elli kuruş vaz-ı defter etmişler iken bâ mukâvele Mehmed nâm kimesneye dahi yedi yüz elli kuruş idhâl-i defter etmeleriyle meblağ-ı mezkûr yedi yüz elli kuruş ve anlardan mâadâ bin kuruş dahi altı yüz kuruş akçe nemâsı idhâl-i defter olunmuş olub mâtde- mezkûre dahi zâid olmakla mâhiyyesi hesâb olundukda altmış iki buçuk kuruş idüb ancak kayd ve kâfi müeddi olmamak üzere üç yüz kuruşunu mahsûb ve mâtâ üç yüz kuruşunu bir tarîk ile mahsûbiyet kabûl etmediği mârru'z-zikir hinta bahasından bin yüz dokuz ve ganem bahasından elli yüz seksen ve şair bahasından bin seksen ve zâyî olduğu inhâ olunan kâv ve beyir bahasından iki yüz ve bâ mukâvele merkûm Mehmed'e verilen yedi yüz elli ve akçe nemâsından elli yüz kuruş ki min hesebi'l-mecmu' dört bin yüz on dokuz kuruşun kazâ-i mezkûr a'yânından istirdadı lazım geleceği beyanıyla meblağ-ı mezkûr a'yân-ı mezbûrundan tamamen istirdâd ve tahsîl ve kazâ-i mezkûrun mesârif-i sahîhasında sarf için mahall-i me'mene vaz' ve hıfz ve defter-i âtiyelerne îrâd kayd ve sûret-i nizâmı Der-i Aliyyeme i'âm olunmak babında emr-i şerîfîm sudûrunu bâ takrîr inhâ etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın işbu erm-i şerîfîm isdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi ahâlî fukarâsının taklîl-i masrafları ve istihsâl-i esbâb-ı refâh ve âsâyışleri emrine kıyâm ve mübâderet olunmak matlub-ı hüsrevânem olduğu ve mesârif-i mukarrereden mâadâ defter-i tevzîa bir akçe zam ve idhâline ve iz'âc-ı fukarâyâ bir vecihle rızâ-yı hümâyûn olmadiği mukaddeme ve muaahhar isdâr ve irsâl olunan evâmîr-i aliyyemde tenbih ve tekid olunmuş olub hılâfî hareket irtikâb edenlerin haklarında ne mekûle vehâmeti mûcib olacağı zâhir ve âşikâr idiği ve a'yân-ı merkûmun defter-i mezkûre hılâf-ı rızâ idhâl etmiş olduğu sâbîku'z-zikr dört bin yüz on dokuz kuruşun beher hâl tahsîli hususuna ikdâm olunmak mültezem olduğu sen ki nâib-i mûmâ ileyhsin ma'ûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfîmi iktizâ edenlere ifâde ve tefhîme mübâderet ve meblağ-ı mezkûru beher hâl a'yân-ı merkûmundan ma'rifet-i şer'le tamamen tahsîl ve kazâ-i mezkûrun mesârif-i sahihasına sarf için cümle ma'rifetyle mahall-i me'mene vaz ve hıf-ı birle defter-i âtiye irad kayd ve sûret-i nizâmı Der-i

Aliyyeme i'âm ve inhâya müsâraat ve fîmâ ba'd bu mekûle mahsûb kabûl etmeyecek akçeyi deftere idhâl ile mukaddem sâdır olan evâmr-i aliyyemde mestûr va'idât-ı şâhâneme mazhariyet ve teksîr-i mesârif-i fukarâyı mûcib hâlât tecvîz olunmakdan gâyetü'l-gâye tehâş ve mübâadet olunmak babında. Evâhiri Receb 209.

Sayfa 142/Hüküm 281

Mankalya Kazâsı Nâibine hüküm ki

Memâlik-i mahrûsemde kâin kazâların mesârifleri tevzîâtı senede iki defaya tahsîs-i birle defterlerin Der-i Aliyyeme gönderilmesi bâbında mukaddem ve muahhar evâmir-i aliyyem ısdâr olunmuşiken Mankalya Kazâsının şimdiye kadar bir kıt'a tevzî defteri vürûd etmeyüb iki yüz yedi ve sekiz senelerine mahsûben kazâ-i mezkûr fukarâsına katî külli akçe tevzî ve tahsîl olduğundan başka bu sene-i mübâreke kazâ-i mezkûrdan rayiciyle matlûb olunub cânib-i mîriden i'tâ olunan zehâirin bahası dahi Aliş ve Küçük Aliş ekl ve bel' ve fukarâya bir akçe virmeyerek râyic-i zahîresini cebran tahsîl eylediklerinden fukarânın hâlleri diğer gûn olduğunu erbâb-ı vukûf ihbâr etmekden nâşi salyan defterlerinin celbi lâzîme-i ehemeden olmakla mahkemede mahfûz asl-ı sicillin Dersââdetime irsâli babında bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim mahalline lede'l-vürûd merkûm Büyük Aliş ve Küçük Aliş zehâir-i mezbûre bahasından bir akçe ekl ve bel' etmedikleri ve cümlesi kendülerden hoşnud ve râzı oldukları ve hatta Büyük Aliş alil ve merîz olmakla kendi umûrunu ru'yete liyâkati dahi olmadığı ve ber mentûk-ı emr-i âli asl-ı sicillin Dersââdetime tesyîr olduğuna ve ba'de'n-nazar iâde olunması niyazında oldukları sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa Der-i Aliyyeme vârid olan i'âmında tahrîr ve inhâ ve keyfiyeti Rumeli kazâlarından mütevârid tevzîât defteri tanzîmine memur sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa z^de mecdühû'den lede'l-isti'lâm sicill-i mezkûrun her bir maddesine yekân yekân imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde sicill-i mezkûrde kayd eyledikleri mesâriflerinde zâid ve fâhiş bir maddeleri olmayub ancak iki yüz dört rûz-ı hızırından dokuz senesi rûz-ı kasımına gelince her bir deftere ilerü akçesi namıyla sermaye olarak beşer yüz kuruş ve hatta dört senesine mahsûben mu'temedlik nâmıyla dahi bin kuruş ki cem'an üç bin dokuz yüz elli kuruş tevzi eylediklerinden başka iki yüz beş senesinde tevzi eyledikleri defteri dahi mukayyed olmadığı ve sermaye olarak idhâl-i defter eyledikleri mârru'z-zikir meblağ takrîr-i detere îrâd kaydı lâzîme-i ehemden iken tevzi eyledikleri sermayeyihiç bir deftere îrâd kayd eyledikleri ve meblâğ-i mezkûre alenen ekl ve bel' olunmuş olduğu zâhir olmakla muhtarları olan merkûm Küçük Aliş vesâir ekl ve bel' idenler her kimler ise anlardan red ve tahsîli lazım geleceği

beyanıyla ma'rifet-i şer' ve mübâşir ma'rifetiyle mebâliğ-i mezkûre tamamen red ve tahsîl ve kazâ-i mezkûrun mesârif-i sahîhasına sarf için mahall-i me'mene vaz ve hıfz ve defter-i âtiye îrâd kayd ve sûret-i nizâmı Der-i Aliyyeme i'lâm olunmak ve fîmâ ba'd tevzi defterleri senede iki defa Dersaâdetime gönderilmek ve aralıkta başka defter tertîb ve tevzi olunmamak tenbîhâtını hâvî ve sicill-i mezkûrun i'âde olunduğunu muhtevi emr-i şerîfim sudûrunu bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir ta'yîn olunan [boşluk] zîde mecdûhû ile irsâl olunmuştur. İmdi kazâların mesârif defterlerinin senede iki defaya tahsîs kılınması ve beher altı ayda bir mesârif-i sahîhaları her ne ise isim ve mahalli beyanıyla defter olunub tanzîm ve temyîz olunmak çin Der-i Aliyyeme gönderilmesi irâde olunması müeyyed ve vedîatullâh olan fukarâ-i raiyyet ve ahâli-i memleketin vücuh-ı mezâlim ve taaddiyâtdan sıyânet ve himayetleri ve mesâriflerrnin taklîli ile tahsîl-i râhat ve âsâyîşleri maslahatına mebnî idiğî bundan akdem emr-i şerîfimle cümleye tenbîh olunmuş iken şimdiye kadar kazâ-i mezkûrdan defter vürûd etmemesi ve sicilde mestûr olduğı üzere hılâfı rızâ akçe tevzi ve tahsîline cesâret olunması evâmîr-i aliyyem mezâmîn-i münîfesinin muğâyiri olduğundan mâadâ kazâ-i mezkûrdan rayiçle matlûb olan zehâyirin cânib-i mîriden i'tâ olunan bahası ekl ve bel' olunub fukarâyâ bir akçe verilmediğî ve zehâyir-i mezkûre cebran tahsîl olunmuş olduğî müstebân idiğî sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh tayin olunan mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le ileri akçesi nâmıyla sermâye olarak ve mu'temedlik nâmıyla zikr olunan senelerde tevzi olunan mebâliğ-i mezkûreyi muhtâr-ı kazâ olan merkûm Küçük Aliş'den vesâir iktizâ edenlerden lede't-tahsîl alâ eyyi hâl tahsîl ve istirdâd-ı birle mesârif-i sahîhaya sarf için cümle ma'rifetiyle mahall-i me'mene vaz ve hıfz ve defter-i âtiye îrâd kayd olunmak ancak sûret-i nizâmına dikkat ve sâbıku'z-zikr zehâyir-i matlûbe için taraf-ı mîriden ashâb-ı zehâyire i'tâ olunmak zımnında irsâl olunan meblağ hılâf-ı şer ve muğâyir-i rızâ-yı hümâyûn kimler ekl ve bel' etmişler yine mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle bit-taharri zâhire ihrâca ve anların dahi isim ve şöhetlerini Der-i Aliyyeme i'lâm ve inhâya müsârat ve fîmâ ba'd lazâ-i mezkûrun tevzîât defterlerin mukademen sâdır olan evâmîr-i aliyyem mezâmîni üzerine senede iki defa munzam ve Der-i Aliyyeme irsâle ikdâm ve mübâderet eylesesin. Şöyle ki bundan sonra dahi muğâyir-i emr ve rızâ harekâta cesaret olunmak ve fukarânın teksîr-i mesâriflerini mûcib hâlât tecviz kılınmak ve aralıkda başka defter tevzi olduğî haber alınmak lazım gelirse bir vecihle özür ve cevâb mesmû olmayub senin ve vücûh-ı memleketin te'dîbâtınız icrâsına dakîka fevt olunmayacağı muhakkaktır ona göre hareket ve hılâfından tehâş ve mücânebet eylemeniz babında. Evâhir-i Receb 209.

Medaniç maa Esedâbad Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bundan akdem kazâ-i mezkûrda a'yânlık iddiâsında olan Hasan Beğ'in umûr-ı memlekete dâir hesâbının muvakkat-i şer' ve mübâşir muvakkati ve dergâh-ı muallâm Kapıcıbaşılardan Edirneli Beğzâde Lütfullah Beğ dâme mecdühû muvakkatiyle ru'yet olunması ve mesârif-i hasîhası ba'de'l-hesâb zimmetinde zuhûr iden mebâliğin tahsîli bâbında mukaddemen sâdır olan emr-i şerifim mücebine muhâsebesi ru'yet olundukda on iki bin üç yüz yetmiş iki buçuk kuruş zimmet-i sahîhası zuhûr etmiş ve edâsına eğer çi müteahhid olmuş olduğu ve def'aten edâya iktidârı olmadığı ve senevî ikişer bin beş yüz kuruş verilerek edâ olunması hususu bundan akdem tesyîr ve inhâ olundukda fîmâ ba'd mîr-i merkûm umûr-ı memlekete müdâhele eylememek şartıyla zimmet-i sahîhası olan emvâl-i fukarâ ber vech-i tekmi'l edâ olununcaya kadar nizâm verildiği vechile senevî ikişer bin beş yüz kuruş taksite rabt ve meblağ-ı mezbûr müskit-ı edâ olundukça kazâ-i mezbûrun mesârif-i sahîhasına sarf olunmak üzere ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle mahall-i me'mene vaz' ve hıfz ve salyân defterlerine beher sene irad kayd ve Der-i Aliyyeme i'lâm olunmak bâbında sene-i sâbika evâsıt-ı Cemâziyelâhîrinde emr-i şerifim sâdır olmuş idi. El-hâletü hâzihî kazâ-i mezkûr ahâlisinin Der-i Aliyyeme vârid olan iki kıta mahzarları ve sen ki Mevlânâ-yı mumâ ileyhsin senin dahi iki kıta i'lâmında kazâ-i mezbûr hânedânından ve hassa silahşörândan Ali Beğzâde merhûm Hasan Beğ umûr-ı a'yânlığı idâre ve sene be-sene ru'yet-i hesâb-ı ahâli ile irâe-i zimmet olmuş iken Beğzâdeler taraflarından tam' hâmma ve gazara mebnî Mîr merkûmu tekdir kastıyla muhâsebe emr-i şerifimi ısdâr ettirmiş oldukları ve bilâ suâl habse kaldırub beş bin beş yüz kuruş cebran ahz olduğu ve hılâf-ı inhâ eden iki bin kuruş kizben vilâyete vireceği vârdır deyu taksît ile edâsı için emr-i âli ısdâr ettirdiği ve Ezdiye kazâsı kazâ-i âhar olmakla Beğzâde tarafından umûr-ı vilâyete karışmamak üzere nizâm rabtı istirhâm olduğu tahrir ve inhâ olmakla muktezâyı keyfiyeti hâcegân-ı dîvân-ı hümayunundan olub Rumeli kazâlarından mütevârid tevzîât defterleri tanzîmine memur sâbikan suvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühûden isti'lâm olundukda merkûm Hasan Beğ'in zimmetinde sâbit olmuş olan meblağ-ı mezkûr mâdde beyan olunarak ba defter mumzî zimmet-i sahîhası ve edâya dah müteahhid olub ancak def'aten edâya iktidârı olmadığından meblağ-ı mezbûrun mukassıtan edâsı ber vech-i meşrûh sâdır olan emr-i şerifimle nizâm verilmiş mevâddan olduğu ve hatta iki bin beş yüz kurul dahi fukarâyı teslimi hâvi bir kıt'a defteri vârid ve mahsûb olmuş idiği ve zimmet-i sahîhası olan meblağ-ı mezkûrdan gayr-ı ez teslim mâadâ dokuz bin sekiz yüz yetmiş iki buçuk kuruşunu dahi taahhüd eylediği sene be-sene ikişer bin beş yüz kuruş ahâli-i

kazâya teslim olunmak lâzım geldiği beyanıyla Ezden kazâsı kazâ-i ahar olub Beğzâdeler tarafından a'yânlık mâddesine karışmak muğâyir-i nizâm ve bâ fermân-ı âli a'yân nasbı dahi memnu' olmakla mezbûr Beğzâdeler tarafından kazâ-i mezbûre müdâhele olunmamak ve mukaddemen nizâm verildiği üzere merkûm Hasan Beğ dahi ba'de ez ân umûr-ı memlekete karışmayub zimmetinde olan mâl-ı fukarâ sene be-sene teslime mübadere olunmasını tenbihini şâmil emr-i şerîfîm sudurunu bâ takrîr istid'â etmekle vechi meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve tekiden işbu emr-i şerîfîm ısdar ve irsâl olunmuştur. İmdi sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin kazâ-i mezkûrde merkûm Beğzâdeler tarafından müdâhele olunmamak mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfîm mücebnce mezkûr Hasan Beğ dahi mezbûr umûr-ı memlekete karışmamak ve deyn-i sahîhinden bâkî kalan meblağ-ı mezburu ber mentûk-ı taahhüd ve nizâm sene be-sene bilâ muhâlefet tediyeve ikdâm ve müsâraat eylemek veedâ eylediği akçeler cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le mahall-i me'mene vaz ve hıfz birle kazâ-i mezkûrun mesârif-i sahîhasına sarf ve beher sene salyan defterine irad kayd olunmak ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlât vukûu tecviz olunmamak ve fukarâ-i ahâli ale'd-devâm vikâye ve sıyânet birle teklil-i mesâriflerini mûcib olacak hâlâtın tahsiline kıyâm ve mübâderet kılınmak ve matlûb ve mültezem-i mülûkânem olduğu ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfîmi merkûm Hasan Beğ'e vesâir iktizâ edenlere ifâde ve tefhîme mübâderet ve müceb ve muktezâsıyla amel ve harekete mezîd i'tinâ ve dikkat ve zinhar ve zinhar hılâf-ı fermân ve muğâyir-i rızâ vaz ve hareket vukûu tecviz ile mazhar-ı itâb-ı şedid olunmakdan gâyetü'l-gâye tehâş ve mücânebet olunmak babında. Evâil-i Şaban 209.

Sayfa 145/Hüküm 283

Beğşehir Fener Kazâsı Nâibine ve Vücûh-ı Memelekete ve Serdâr vesâir Zabitan ve İş Erlerine hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa tarafından Der-i Aliyyeme vârid olan i'lâm ve tahrîrât mefhûmunda Beğşehir Fener Kazâsına muzâfe Hacı Haliller karyesi mütemekkinlerinden Azkilaki Danyâlönî nâm papasa mukaddemen Arnaud eşkıyasından Sofa Tebit ile ... nukûd alacağından müfid ve eski kefare sikkesiyle meskûk-i meçhûlû'r-râyiç ve nukûd ta'bir olunur bir nevi akçeyi karye-i mezkûrede vâki kendi tarlasının bir mahalline vaz ve defn etmiş olduğunu oğlu mesfûra ihbâr ve mahallni irâe etmeksizin ... olduğuna mebnî oğulları dahi tarlalarını hafr ile her ne kadar nakras etmişler ise bulamayub ... metrûk kalmışiken işbu sene-i mübâreke de zuhûr iden aktâr-ı kesîra mahall-i mevzûu kesr ve hafr eyledikce nukûd-ı mezkûre birer ikişer zuhûr idüb bazı sabiyyât yedlerine kemikle şâyi olmuş

idiği ve mesfûr Angelâki benim tarlamı basub babamdan mevrûs akçemi ahz ediyorlar deyu huzûr-ı şer'a gelüb ihbâr ve iddiâ eyledikde cânib-i şer'den cümleye hbâr-ı birle memleketten şehir kethüdası ve hademe-i mahkemeden Mahzarbaşı ve çukadar irsâliyle karye-i merkûmeye irsâl ve zikr olunan menkûdeyi ahz iden zimmiler ihzârıyla gereği gibi taharrî olundukda mesfurların yedlerinde bulunan yirmi dört aded menkûdeden gayrı bir nesne zuhûr etmediğinden tekrar serdar ve şehir kethüdâsı ve kıbel-i şer'den adamlar irsâliyle karye-i mezkûre hâneleri vesâir mazanna olan mahaller hafr olunarak taharrî ve tefahhus olundukda mikdâr-ı mezkûrdan mâadâ akçe zuhûr etmediği ve defîne zuhûr etmiş çün mütevâtir olub kaydı bâbında havâdis-i kâzibe şüyûu hasebiyle teharrîsi için mübâşir irsâli neferâtın böyle mahza da'vâ ... mebnî mesârif-i kesîraya dûçâr olunacağı mûcib idiği ale't-tafsîl derc ve tastîr ve sâbıku'-zikr menkûdeler bir kise derununa vaz ve temhîr ve Der-i Aliyyeme irsâl ve tesyîr olunması mâdde-imezkûrenin bu vechile vuku' ve şüyûu takririyle her ne kadar taharrî olunmuş ise dahi tekrar ber vech-i tahkîk etrafiyla tashîh ve tahkîki lazımeden olub ahvâl-i fukarâya merhemeten Der-i Aliyyemden mübâşir ta'yîni tahrîr olunmakla siz ki Mevlânâ vesâir mûmâ leyhimisiz ma'lûmun ile tekrar karye-i mezbûre ve etrâfı ve mazanna olan mahaller ber vech-i tedkîk tecessüs ve taharrî ve ahâlden bazı kimesnelerden suâl ve tashîh-i birle fîmâ ba'd îrâs-ı şüphe etmeyecek vechile keyfiyeti tekrâr alâ vâkihî Der-i Aliyyeme tahrîr ve i'lâma müsâraat olunmak fermânım olmağın isti'lâmen ve ifhâmen işbu erm-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuşdur. İmdi inhâ olduğu üzere husûs-ı mekûr her ne kadar taharrî olunmuş ise dahi fîmâ ba'd îrâs-ı işkâl etmeyecek vecihlerce tashîh ve tahkîkına irâde-i aliyyem taalluk etmiş olduğu ve fukarânın teksîr-i mesârifden sıyânetleri ve isthsâl-i esbâb-ı refâh ve âsâyışleri matlûb-ı hümayunum olduğundan ahvâl-i fukaraya merhameten kayd-ı husus zımnında Der-i Aliyyemden mübâşir irsâli tecvîz olunmadığı ve ... maddede tarafınızdan rtikâb-ı kusur ve rehâvet olunmak ve tahrîrinizin hılâfı haber alınmak lâzım gelir ise bu bâbda özür ve illet bir vecihle karîne-i kabûl olunmayub vehâmeti tarafınıza râci olacağı ma'lûmunuz oldukda ber vech-i meşrûh amel ve harekete kıyâm ve müsâraat ve keyfiyeti alâ vechi's-sıhha Der-i Aliyyeme i'lâma ve işârete ve vâkının hılâfını kaleme almakdan ve bu vesile ile fukarâya teaddî vukûa gelmekden tehâş ve mübâadet olunmak babında. Evâsıt-ı Receb 209.

Hüküm 284

Lapsekiz Kazası Nâibine Hüküm ki

Lapsekiz kazâsının sekiz senesi rûz-ı kasımından dokuz senesi kasımına gelince vâki mesârifât defteri bundan akdem Dersââdetime lede'l-vürûd Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur ricâl-i devlet-i aliyyemden Mustafa Râsih dâme mecdühü defter-i mezkûra imrâr-ı nazar-ı birle mesârifât-ı mezkûreden iki bin altı yüz altmış dört buçuk kuruşunu ferd-i nihâde ve tenzîl vesâir iktizâ eden tenbîhât mâddeleri bâlâlarına şerhle işâret olunarak tanzîm olunub mukaddem Dersââdetim'den irsâl olunan bir kıta sûret-i defterde işâret ve tenbih olunduğu üzere amel ve harekete a'yân ve ahâli müteahhid olduklarından ve defter-i mezbûre kalyoncu mesârifî nâmıyla yazılan akçe dahi dağlı mesârifine mahlûtan terkîm olunduğu ve hat ve tenzîl olunan meblağ-ı merkûmdan mâadâ tahsîli iktizâ eden mebâliğin bu âna kadar bir mikdarı ale'l-hesâb tahsîl ve kusûru defterinin adem-i vürûduna mebnî ... tahsîl idiği beyanıyla tenzîl olunan meblağ-ı merkûmdan mâadasının tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu senki nâib-i mûmâ ileyhsn bu defa Der-i Aliyyeme vârid olan i'lâmında tahrîr ve istid'â olunduğu sâbıkuz-zikr salyân defterinden bazı maddeleri istiksâr ile iktizâsına göre hat ve tenzîl olunan iki bin altı yüz altmış dört buçuk kuruşdan mâadâ defter-i merkûmda olan mebâliğ-i bâkiyenin tenzîl ve tesviye şurutu üzere icab edenlerden salyâniye tevzi ve tahsîline mübâderet ve mukaddem ve muahhar sâdır olan evâmir-i aliyyeme ve defter-i merkûmda işâret olunduğu vechile ba'de ez în amel ve harekete mezîd i'tinâ ve dikkat olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i merşûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi mukaddemen vârid olan defterden hat ve tenzîl olunandan mâadâ defter-i mezkûrda muharrer meblağ-ı bâkiye fi'l-hakîka el-hâletü hâzihî tevzi ve tahsîl olunmamış ise bir akçe ziyâde ve mükerrer tevzî ve tahsîlinden hazer ve tertîb ve tesviye ve riâyet olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlûb olduğu ve tenzîl olunan meblağdan bir parasının tevzi ve tahsîline rızâ-yı aliyyem olmadığı ve mukaddem ve muahhar sâdır olan evâmir-i aliyyemde tavsiye ve tenbîh ve defter-i mezbûrda işâret ve tahrîr olunduğu vechile ba'de ez în hareket olunması lâzımeden idiğ sen ki Mevlânâ-yı mûmâ leyhsin ma'lûmun oludukda mukaddem sâdır olan evâmir-i münîfem mezâmîni ve defter-i mezkûr mevâddı muktezâları üzere amel ve hareket ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlet vukûuna ve teksîr-i mesârif-i fukarâyı mûcib harekâtı tecviz ile mazhar-ı itâb olmakdan gâyetü'l-gâye tehaş ve mübâadet olunmak babında. Evâil-i Şaban 209.

Hüküm 285

İzmir Kâdisına ve Vücûh-ı Memelekete hüküm ki

İzmir kazâsının bundan akdem vârid olan yedi aylık mesârifleri defterinde gerek deyn-i atîk-i vilâyet nâmıyla ve gerek yedi mâhda vâki olan mesârif-i müteferrikanın yekünü yüz otuz üç bin üç yüz seksen iki kuruşun tevzi ve tahsîli istid'â olunan seksen iki bin dört yüz kırk kuruşun bilâ kabz tevzi ve tahsîl olunandan mâadâ deyn-i atîkaya zam ile tanzîm olunan yetmiş yedi bin elli beş kuruşun tevzii ve tahsîli ve gayr-ı ez tahsîl bâkî kalan elli bin kuruş deyn-i vilâyetin defter-i âtiyeye idhâli bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimde derc ve işâret olunmuş idi. El-hâletü hâzihî medîne-i İzmir'in iki yüz sekiz senesi Zilhiccesinin yirmi yedinci gününden dokuz senesi Cemâziyelâhiri gurrasine gelinceye beş mâh on günlük mesârifâtının defteriyle sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin tarafından i'tâ olunan bir kıt'a i'lâm budefa derbâr-ı makderet-karâr-ı hüsrevâneme vârid olmakla ricâl-i devlet-i aliyyemden olub Anadolu kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mustafa Râsih dâme mecdühü defter-i mezkûra imrâr-ı nazar eyledikde gayr-ı ez deyn-i sâbık-ı vilâyet otuz dört bin beş yüz on kuruş mevâdd-ı müteaddide ile mesârif terkîm olunmuş olduğu ve ber vech-i meşrûh sâdır olan emr-i şerîfimde elli bin kuruş mestûr olmakla işbu defterde meblağ-ı mezbûrdan ziyâde görünen sekiz yüz kırk iki kuruş ile bazı istiksâr olunan mâddelerden ve meçhûl ve mübhem yazılıb mahsûba şâyân olmayan mesâriflerden altı bin iki yüz sekden iki kuruş ferd-i nihâde ve tenzîl olunub deyn-i sâbık-ı vilâyet olan elli bin kuruşdan işbu tevzi defterine idhâl olunmuş olan sekiz bin kuruş ile bu defa olan mesârifâtın yekünü kırk iki bin beş yüz on kuruş olduğu birkaç muharrer tenzîlât-ı merkûme ferd-i nihâde ve tenzîl olundukdan sonra deyn-i sâbık-ı vilâyetden defter-i âtiye tevfiğ olunan kırk iki bin sekiz yüz kırk iki kuruşdan gayrı işbu defa tevzî iktizâ eden akçenin topu otuz altı bin iki yüz yirmi dokuz kuruşa bâliğ olmuş idiği ve maddeleri üzerlerine iktizâları ve tenzîlâtı şerhle işâret olunarak tebyiz olunan bir kıta defteri takdîm olunmuş olduğu beyanıyla zikr olunan otuz altı bin iki yüz yirmi dokuz kuruşun icab edenlerden tevzi ve tahsîli için ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve defter-i mezkûrun suretiyle maan irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli ve refah ve râhatlarının istihsâli matlûb olduğu ve gayr-ı ez tenzîlât olanın tevzii iktizâ eden meblağ-ı mezbûr otuz altı bin iki yüz yirmi dokuz kuruş tevzi ve tahsîl olunmamış ise bu bâbda mukaddem sâdır olan evâmir-i aliyyemde beyan ve tenbîh olduğu vechile amel ve hareket ve ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer ve mücânebet kılınarak icab eden mahallerden tevzi ve tahsîline ruhsat verilmiş olduğu ve deyn-i sâbık-ı vilâyetden bâkî kalan sâbıku'z-zikr kırk iki bin sekiz yüz kırk iki kuruşun dahi âtiye idhâl iktizâ edeceği ve bu defa gönderilen sûret-i defterde her bir husus ifâde ve iş'âr olunmuş olmakla fîmâ ba'd mukaddem ve muahhar sâdır olan evâmir-i aliyyem mezâmin-i münîfine

ve defter-i mezkûr muktezâsı üzere amel ve harekete kıyam ve mübâderet olunmak mültezem idiği ve hılâf-ı fermânı ve muğâyir-i rızâ-yı hümayunum fukarânın teksîr-i mesâriflerini mûcib olur hâlât vukûuna bir derecede rızâ-yı pâdişâhânemin hılâfı idiği siz ki Mevlânâ ve sâir mûmâ ileyhimsiz ma'lûmunuz oldukda ber vech-i meşrûh amel ve harekete ikdâm ve müsâraat ve zinhar ve zinhar hılâfı vaz' ve haâlât vukûu tecvîz etmekden ve ettirmekten gâyetü'l-gâye tehâş ve mübâadet olunmak babında. Evâil-i Şaban 209.

Sayfa 146/Hüküm 286

Karakarye Kazâsı Nâibine ve Dergâh-ı Muallâm Gediklilerinden Olub Zikr-i âtf Hususa Der-i Aliyyemden Nâzır Tayiniyle Karakarye'de ikâmete memur kılınan Hacı Mahmûd zîde mecdühûye hüküm ki

Karakarye kazâsının budefa irsâl olunub Der-i Aliyyeme takdîm olunmadığıan mebnî Hâcegân-ı Divân-ı Hümayunumdan olub Rumeli cânibinden mütevârî tevziât defâtiri tanzîmne memur Mir Mustafa zîde mecdühû ma'rifetiyle zâhire ihrâc olunan bir kıta defterin mevâddına Mir mûmâ ileyh ihâle-i enzâr-ı dikkat eyledikde mesârifleri bir yük iki bin sekiz yüz kırk buçuk kuruşa bâliğ olmakla bir kat olan mesâriflerini iki ve üç kat tahrîr etmek âdetleri olduğundan gayrı geçen sene olan salyan defterinde bundan böyle zuhûr edecek mesârifte sarf olunacak diyerej vaz'ı defter eyledikleri üç bin kuruş sermayeyi defter-i mezkûre îrad kaydı iktizâ eder iken îrad kaydı olmadığından başka yine sermaye olarak bin dört yüz otuz altı kuruş dahi idhâl-i defter eyledikleri ve başkaca tanzîm eyledikleri otuz beş bin kuruşluk defter voyvoda-i esbakın vâhib-i vilâyetde alacağı vardır diyerek tanzîm olunub ancak meblağ-ı mezkûr mukaddemen iki defa tevzî ve tahsîl olunmuş iken bu sene-i mübârekeke bir kat dahi başkaca defter tertîb ve hatta defter-i mezkûr Der-i Aliyyeme gönderilmediği ve mârru'z-zikir zâhire ihrâc olunan defter dahî bilâ imzâ olduğu ve mesârif-i kazâ bazı kesân yedinde olmakla keyfe mâ yeşâ ve tahtâr emvâl-i fukarâyı ekl ve bel' ictisâr olunduğu ve kazâ-i mezkûrun sekban ulûfeleri ve mesârifî on bin kuruşa varmaz iken yirmi iki bin yüz sekiz kuruş idhâlleri ve mesârifât-ı sâirelerden ana kıyâs olunduğu nûmayân olmakla bu keyfiyet vedîatullâh olan fukarâ-yı reâyânın perişani hallerine bâis olduğu zâhir olub bu sûretde perişani hâl-i fukarâya merhameten taraf-ı devlet-i aliyyemden kazâ-i mezkûre perhizkâr be müstakîmü'l-etvâr brinin nâzır nasb ve ta'yin ve kazâ-i mezkûre irsal-i birle anda ikâmet ettirilmek ve fîmâ ba'd umûr- memlekete nâzır-ı mûmâ ileyhın ra'y ve ma'rifetiyle idâre olunmak ve ber vech-i meşrûh tertîb eyledikleri ve Der-i Aliyyeme gönderilmediği inhâ olunan defterin zâhire ihrâcına ve iki kır'a defterde sermaye olarak vaz eyledikleri dört bin

dört yüz otuz altı kuruş her kim ekl ve bel' eylemiş ise red ve tahsiline mübâderet kılınmak için memuriyetini ve tenbih ve tekidi hâvî emr-i şerîfîm sudurunu Mir mûmâ ileyh bâ takrir istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak hususuna irâde-i aliyyem taalluk etmekle mûmâ ileyh bu hususa hâssaten intihâb ile ta'yîn kılınmakla fîmâ ba'd gerek Devlet-i Aliyye'den evâmîr-i celîlem ile vârid olan tekâlîf-i şâkka mesârîfî ve gerek vüzerâ-yı ızâmın ber mu'tâd-ı kadîm hazariyye ve avâdât-ı sâirleri ve hizmet-i mübâşiriyye ve mesârîfât-ı me'kûlât-ı âyendegân ve umûr-ı menzil ve'l-hâsıl kâffe-i mesârîfât-ı zarûriyye-i mu'tâde ve zuhûrât-ı zarûri vükelâ her ne ise ma'rifet-i şer' ve nâzır-ı mûmâ ileyh ma'rifeti ve vücûh-ı ahâli ma'rifetiyle idâre ve ru'yet olunub ancak nâzırın ra'y ma'rifeti olmadıkça akçe sarf eyledim der bunlar ise i'tibâr olunmamak ve vâki' olan mesârîfât zımnında iktizâ eden bu şeylerle yalnız hâkim-i şer' mührüyle olmalub nâzır-ı mûmâ ileyh dahi mührüyle olmadıkça br mahalle bir akçe ve bir habbe sarf olunmamak ve mesârîfât-ı mezkûre rûz-ı kasımdan rûz-ı hıdırâ rûz-ı hızırdan rûz-ı kasıma varınca her altı ayda bir defa ru'yet olunub her neye bâliğ olursa gereği ma'rifet-i şer' ve nâzır-ı ma'rifeti ve cümle marfetleriyle pusula-i mezkûre mûcebberince maddeleri ve mikdâr ve tarihleri tasrîh ve beyan olunarak müfredât üzere defter olunub kazâ-i mezkûrde mutavattın olan ahâlinin hâl ve tahammüllerine göre ta'dîl ve tesviye şurûtun ariâyete ile tevzi ve defter- mezkûr hâkimü's-şer' ve nâzır-ı mûmâ ileyh mühürleriyle mühürlenmek ve nizâm-ı cedîd-i mergûbe üzere defter-i mezkûrun br kıta sûreti ihrâc ve yine hâkim ve nâzır mühürleriyle temhîr ve pusula-i memhûre mezkûre ile maan Der-i Aliyyeme ba's ve tesyîr olunmak ve hâkimü'l-vakt olanlara harc-ı imzâ olmak üzere vâki' olan mesârîfât-ı sahîhanın beher kuruşda birer para ba'de'l-hesâb defter-i tevzîa idhâl olunub ziyâde bir akçe verilmek ve Devlet-i Aliyyem umûr-ı mühimmesi için verilen i'lâmdan ve kazâ defterine idhâl icap edecek mevâd i'lâmâtından dahi bir para harc alınmak ve nâzır-ı mûmâ ileyh dahi ziyâde akçe matlûb etmeyüb hakkaniyet vechile idâre-i umûmur için şehriye yedişer yüz kuruşdan senevî sekiz bin kuruş maaş ta'yîn ve tahsîs kılınub beher altı ayda bir defa vâki olan tevzîât defterine dört bin iki yüz kuruş idhâl olunub ziyâde bir akçe talep ve ahz eylediğ mesmû olur ise ba'de't-tahkîk kendüye red ve sâire ibret kılınmak ve mârru'z-zikir sermâye deyu vaz'ı defter eyledikleri dört bin dört yüz otuz altı kuruş dahi icab ve iktizâ edenlerden red ve tahsîl ve kazâ-i mezkûrun mesârîf-i sahîhasına sarf için mahall-i me'mene vaz ve hıfz ve defter-i âtiyelerine îrad kayd ve sûret-i nizâmının Der-i Aliyyeme tahrîrine mübâderet olunmak fermânım olmağın mûmâ ileyhın memuriyetini hâvî tenbih ve tekidi muhtevî işbu emr-i şerîfîm ısdâr olunmuşdur. İmdi sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhın fukarâ mesârîfinin taklîli ve âsâyış ve refah hâlâtının istihsâline kıyâm ve müsâraat olunmak hususu ne derecelerde matlûb ve mültezem-i şâhânem olduğu mukaddem ve muahhar sudûr den

evâmîr-i aliyyem mezâmîninden zâhir ve âşikâr iken ber vech-i meşrûh fukarâdan mükerrer akçe tahsîline ve iz'âc-ı fukarâya cesâret vukû'u beher hâl kazâ-i mezkûre nâzır nasb ve ta'yîninden lâ bûd olduğu âşikâr olmakla bundan sonra dahî ferd-i vâhid-i fukarâdan mükerrer akçe tahsîline ve ziyâde bir akçe br habbesinni hîle ve hud'a ile ekl ve bel'a cesâret etmek lâzım gelirse lede't-tahkîk beher hâl va'idât-ı şâhânem icrâ kılınacağı muhakkak olduğu ma'lûmunuz oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimi iktizâ edenlere gereği gibi ifhâm ve tekide mübâderet ve müceb ve muktezâsıyla amel ve harekete nâzır-ı mûmâ ileyh bilittifak teşmîr-i sâid-i meknet ve fîmâ ba'd himâyet ve sıyânet-i fukarâ emr-i ehemmine mezîd sa'y ve gayret ve dikkat ve zamanıyla mesârif defterlerini nâzır-ı mûmâ ileyh iile tanzîm ve temhîr-i birle derbâr-ı ma'rifetkarâr-ı şâhâneme irsâl ve tesbîle müsâraat ve hılâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ vaz'ı tecvizden tehâş ve mübâadet eyleyesin. Sen ki nâzır-ı mûmâ ileyh sin senin emsâlin meyanından bil-intihâb kazâ-i mezkûre irsâl olunmandan maksûd senden vücûhla sadâkat ve istikâmet ve himâyet ve sıyânet-i fukarâya sarf-ı vüs' ve liyâkat eylemen me'mûlen mebnî olmakla derhal kazâ-i mezkûre varub ikâmet-i birle bâlâda tahrîr olunduğu vechile mesârif-i fukarâya ihtimâm ve dikkat iderek şerâit-i sâlifü'l-beyânı yekân yekân icrâyâ ikdâm ve müsâraat ve kazâ-i mezkûrde ber vech-i meşrûh şer'îye tertîb olunan defteri taharrî her ne mahalde ise zâhire ihrâc ve iki kıt'a defterde sermâye olarak vaz' eyledikleri dört bin dört yüz otuz altı kuruş her kim ekl ve bel' etmiş ise ma'rifet-i şer' icab edenlerden tamamen tahsîl ve kazâ-i mezkûrun mesârif-i sahîhasının munzam defterini Mevlânâ mûmâ ileyh ile bilittifâk tahrîr ve Der-i Aliyyeme irsâle mezîd ihtimâm ve dikkat ve ver vech-i meşrûh tarafana tahsîs kılınan maaşdan mâadâ hakkı vechile bir akçe ve bir habbe ve bir para vaz'ı defter olunmak ve fukarâdan tahsîle cesâret etmekden ve ettirmekden gâyetü'l-gâye tehâş ve mübâadet ve mesârif-i fukarânın taklîlini mûcib hâlâtı istihsâl ile taraf-ı cihandârânem için isticlâb-ı da'avât-ı hayriyeye dâmen-i dermeyân ve tenbîhât-ı şâhâneme münâfi sermû hâlât vukûunu tecviz ile mazhar-ı ikâb-ı şâhânem olmakdan gâyetü'l-gâye tehâş ve mücânebet eylemen babında. Evâsıt-ı Şaban 209.

Sayfa 147/Hüküm 287

Niş Kâdısına ve Vücûh-ı Memelekete hüküm ki

Niş kazâsının iki yüz sekiz senesi Ruz-ı hızırından rûz-ı kasımına gelince altı mâh müddette vâki olan mesâriflerinin bir kıt'a defteri hâlen Belgrad muhafızı vezîrim Mustafa Paşa iclâlehû tarafına celb ve me'mûriyeti üzere mevâdd-ı defteri yekân yekân mütâlâa-i birle defter-i mezkûrun yekûnû olan kırk bir bin dokuz yüz yetmiş bir buçuk kuruşdan Mahalli

Alemdâra konak icaresi ve mesârifî için dört yüz kuruş ve Belgrad Kal'asına ib'âs olunan dülgerlere verilen iki yüz kuruş Mutesellim Veliyyüddin Aldış'ın bilâyet defteri için Belgrad'a azîmeteş mevrûfu olan beş yüz elli kuşur ve Fazlı Bölükbaşı'nın mâddesi için verilen beş yüz yirmi kuruş ve sâbık Mutesellim Veliyyüddin'in sekbanları için üç aylık keyâh ve hatab ve sâir mesârifleri için verilen dört yüz seksen beş kuruş ve on beş teceddüd han icaresi için hancılara verilen bin sekiz yüz altmış kuruş tevzî hususu için mübâşir Rüstem'in üç buçuk aylık mesârifî için dört yüz elli kuruş hîn-i iktizâda ahz olunan eşyâlar ve altun ... zararı bin kuruş ve lâzimesi ki ber mu'tâd verilmesi iktizâ eden yüz kuruş olub bu defa yüz elli kuruş verilmiş olduğu mestûr olmakla ve mu'teberden ziyâde edevât elli kuruş min haysü'l-mecmu' dokuz maddede müctemi' olan yirmi beş bin beş yüz seksen bir kuruşunu ferd-i nihâde ve şerhle işâret etmiş olduğu ve mâadâ otuz altı bin dört yüz kırk dokuz buçuk kuruşun kazâ-i mezkûr ahâlisine tevzi olunması için ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu bu defa defter-i mezkûr ile maan müşârun ileyh tarafından Der-i Aliyyeme vârid olan tahrîrâtında inhâ ve iş'âr olunmakla defter-i mezkûre Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukabelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû dahi asâleten enzâr-ı dkkat eyledikde muhâfız-ı müşârun ileyhın ber vech-i meşrûh tanzîmi müstahsen olduğu ve mâadâ mesârifleri olan sâbıku'z-zikr otuz altı bin dört yüz kırk dokuz buçuk kuruşdan hat ve tenzîl kabûl ider mevâddı olduğu beyanıyla tevzi ve tahsîli ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu Mir mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli ve refah ve rahatlarını mûcib olur hâlâtın istihsâli matlûb olduğu ve meblağ-ı mezkûr otuz altı bin dört yüz kırk dokuz buçuk kuruş el-hâletü tevzi ve tahsîl olmamış ise bu bâbda iktizâ eden tenbîhât-ı şâhânem mukaddemen sâdır olan evâmir-i şerîfemde derc ve tekmîl olunmul olduğu müceb ve muktezâsı üzere amel ve hareket olunarak ve meblağ-ı mezkûrdan bir akçe ziyâde ve mükerrer tahsîlinden tehâş ve mücânebet kılınarak tevzi ve tahsîline ruhsat verilmiş olduğu ve hulâf-ı vaz' ve hâlet vukûu bir vecihle tecviz olunmamak mültezem idiği siz ki Mevlânâ ve sâir mûmâ ileyhimsiz ma'lûmunuzu oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfim mücebince amel ve harekete ikdâm ve dikkat ve zinhâr ve zinhâr hılâf-ı emr ve rızâ teksîr-i mesârifden fukarâyı mûcib hâlet ve harekâtı tecviz etmekden ve ettirmekden be-gâyet tehâş ve mücânebet olunmak bâbında.Evâsıt-ı Şaban 209.

Sayfa 148/Hüküm 288

Servi Kazâsı Nâibine ve Vücûh-ı Ahâli Memlekete hüküm ki

Siz ki nâib-i mûmâ ileyh Mustafa zîde ilmühûsün bu defâ kazâ-i mezbûrun bir kıta salyân defteri Der-i Aliyyeme vârid olmakla Rumel kazâlarından mütevârid tevzîât defâtiri tanzîmine memur sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühü defter-i mezkûre imrâz-ı nazar-ı dikkat eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi Rûz-ı Hızırından rûz-ı kasımına gelince altı mâh müddetde vâki olan kâffe-i mesârifleri yirmi iki bin beş yüz altmış bir kuruşa bâliğ ve masrûfât-ı mezbûr ve hâlen Vidin muhafızlarının imrâr-ı hazariyyeleri ve dağlı eşkıyâsı ve menzil ve kazâ sekbanı ulûfe ve me'kûlâtları ve akçe ... ve tevârüd iden mübâşirânın mübâşiriyye ve me'kûlâtları mesârifinden ibâret olub mesâriflerinden eğer çi hat ve tenzîl kabûl ider mevâddı olmayub ancak hâkim-i bldeye ber mu'tâd-ı kadîm diyerek sen ki nâib-i mûmâ ileyh sin dokuz yüz kuruş deftere vaz' ve yekûn mesârifeye idhâl ve harc-ı imzâyı hesâb ve yedi yüz kuruş sebt-i deftere olunduğu ve harc-ı imzâ hesâb olunduğuna göre beş yüz kurk altı kuruş ider iken harc-ı imzâ olarak yedi yüz kuruş vaz'ı defter etmekle âdet-i kadîmedendir diyerek dahi deftere vaz eylediklerin mârru'z-zikr dokuz yüz kuruş yekûnlarından ferd-i nihâde ve mâadâsına birer para hesâb olundukda beş yüz yirmi dört kuruşa bâliğ olmakdan nâşi harc-ı imzâdan ziyâde makbuzun yüz yetmiş altı kuruş ile hılâf-ı rızâ aldığın dokuz yüz kuruş ki cem'an bin yetmiş altı kuruşun senden red ve tahsîli lazım geldiği ve takdîm olunan defter-i mezkûr rakam ile olmayub yazı ile olduğundan hesab-ı âtîde tahrîr olunan yekûnden dahi ziyâde çıkub defter-i mezkûr muhtel ve yazı ile göndermeden maksûd mücerred hîleden ibâret olduğu beyanıyla ber minvâl-i muharrer zimmetine geçen bâlâda mezkûr bin yetmiş altı kuruş geriye red ve kazâ-i mezbûrun mesârif-i sahîhasına sarf için me'men mahalle vaz' ve hıfz ve defter-i âtiyelerine îrâd kayd ve sûret—i nizâmı Dersââdetim'e i'lâma mübâderet ve bundan böyle gönderilecek redleriyle olmayub rakam ile terkîm olunmak tenbîhini hâvî emr-i şerifim ısdârı husunu mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak fermanım olmağın imdi hılâf-ı emr ve rızâ aldığın mârru'z-zikir yetmiş altı kuruşun senden beher hâl reddi ve kazâ-i mezbûrun mesârif-i sahîhasına sarf için mahall-i me'mene vaz' ve hıfzı ve defter-i âtiye îrâd kayd ile sûret-i nizâmı Der-i Aliyyeme bildirilmesi ve fîmâ ba'd gönderilecek defterin yazı ile olmayub rakam ile terkîmen gönderilmesi lazım geldiği ve bâlâda mezkûr gayr-ı ez tenzîl kûsûr kalan meblağ el-hâletü hâzihî tevzi ve tahsîl olunmuş ise mükerrer ve mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde tevzi ve tahsilden hazer olunarak tevzi ve tahsiline ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli ve himâyet ve sıyâneti matlûb ve mültezem idiği ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer me'huzun üzere mârru'z-zikr bin yetmiş altı kuruş geri red ve Âtiye mesâriflerine sarf için deftere sebt ve kayd ve mahall-i me'mene vaz' ve hıfz ve sûret-i nizâmını Der-i Aliyyeme tahrîr ve i'lâma mübâderet ve ba'de'l-yevm gönderilecek mesârifât

defterleri yazı ile göndermeyüb rakam ile olarak ib'âs ve takdîme dikkat ve hılâf-ı emr ve rızâ hâlâtdan ittikâ ve mücânebet ve fukarânın taklîl-i mesârifî emrine bezl-i makderet olunmak babında. Evâsıt-ı Şaban 209.

Hüküm 289

Keşân Kâdısına hüküm ki

Keşan kazâsının bu defa salyân defterivârid olub defter-i merkûme Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühû im'ân-ı nazar eyledikde bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızırından rûz-ı kasımına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri on bin beş yüz seksen dört buçuk kuruşa bâliğ olmakla mesârif-i müteferrikalarından hat ve tenzîl kabul iden mevâdi olmayub ancak hâlen Edirne Bostancıbaşı bundan akdem dağlı eşkıyâsı üzerine memuriyeti esnâsında kazâ-i merkûmdan zahide bedeli ve mevâdd-ı sâire için meb'us adamlarına cem'an yedi yüz yirmi iki kuruş hizmet-i mübâşiriyye verildiğinden mâadâ koyun ve kuzu bedeli olarak dokuz yüz yetmiş beş kuruş tarafından ahz olunmuş olduğu ve zahire bedeli eğer çi işbu deftere kayd olunmayub âhar defter ile mi tahsîl olunduğu ne sûret ile fukarâdan tahsîl olundu olan tahsîl olunmadı mı ma'lûm olmayub zahire bedelini getiren adama harcırâh olarak yüz otuz kuruş verilmiş idiği defter-i mezkûrda muharrer ve mestûr olub zikr olunan dokuz yüz yetmiş beş kuruşun red ve teslimi ve zahire bedelinin dahi zâhire ihrâcî iktizâ eylediğ beyanıyla meblağ-ı mezbûrun red ve tahsîli ve kazâ-i mezbûrun mesârif-i sahihasına sarf için mahall-i me'mene vaz ve hıfz ve sûret-i nizâmının Der-i Aliyyeme i'âm olunması ve defter-i mezkûrun tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerifim sudûrunu mîr mumâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın defter-i mezkûrun tevzîne ruhsatı hâvî işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ-yı raiyyetin taklîl-i mesâriflerine istihsâl-i âsâyiş-i hâl ve ferâğ-ı kalpleri ehâss-ı kârib-i pâdişâhanem olduğu ve sâlifü'z-zikr dokuz yüz yetmiş beş kuruşdan mâadâ mesârif-i memleketin henüz tevzî ve tahsîl olunmamış ise mukaddem ve muahhar sudûr olan evâmir-i aliyyemde tenbih ve tekid olunduğu vechile amel ve hareket olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat-ı aliyyem irzânî kılındığı ve defter-i merkûmda tahrîr olunan mebâliğden ziyâde bir akçe tevzi ve tahsîline cesâret olunmak ve ruhsat verilmek lazım gelirse cesâret eden ve ruhsat gösterenlerin icrâ-yı te'diblerine mübâderet olunacağı muhakkak idiği ve bâlâda beyân dokuz yüz yetmiş beş kuruşun Bostancıbaşı mûmâ ileyhın red ve teslim eylemesi için başka emr-i şerifimle tenbih ve tekin kılındığı sen ki Mevlânâyı mumâ ileyhın ma'lûmun oldukda ber vech-i meşruh amel ve harekete mübâderet

ve Bostancıbaşı mûmâ ileyhdn red ve tahsîl olunan meblağ-ı mezbûru dahi kazâ-i mezkûrun mesârif-i âtiye-i sahîhasına sarf için mahall-i me'mene vaz ve hıfz ve sûret-i nizâmının Der-i Aliyyeme bildirilmesine ve zahira bedeli için meblağ tahsîl olunmuş mudur yohsa olan tahsil olunmamışmıdır ve tahsil olunmuş surette bu has olan tahsil olunmamışmıdır ve tahsil olunmuş olduğu surette karar zahire ihraç birle kendisini dahi i'lam ve inhaya mesari'at ve fukarayı riayeti kesret mesarifden sıyanet ve hilafı menafî rıza halet ve hareket vuku'unu tecviz etmekden ve ettirmekden ziyade tehaşi ve mücanebet olunmak babında. Evâsıt-ı Şaban 209.

Sayfa 149/ Hüküm 290

Tırhala Kazâsına ve Dergâhı Mu'allam Kedhüdalarından Olub Kazâi Mezkûrun Salyaneleri Nezaretine Me'mur Olan Hacı Mustafa Zide Mecdehüya hüküm ki

Hâmil-i nam yehudiyenin saire sa'adet kirarım takdim eylediği bir kıt'a arzuhalinde Tırhala kazasının dokuz bin iki yüz yetmiş beş kuruş alacağı olub meblağı mezkûrdan üç bin beş yüz kuruşun i'tası için ahali kaza ikdam defter tevzi' idhal etmişiken tahsili emri şerifim sudurunu tevkit ile 'alet suhude iradıyla imrar ezkat eyledikleri ve birkaç nefer ile mirar ma'aş meblağ mezkûreye mühacere olduğun inha ve meblağ merkumeten tamamen tahsil babında emri şerifim sudurunu istira' hususu mezbur Rumeli kazalarından mütevarid tevzia't defater tanzimine me'mur sabıkan süvari mukabelecisi Miri Mustafa zide meccdehüden istirdad oldukta .. evamir kazai mezkûrede dokuz bin iki yüz yetmiş beş kuruş alacağı varsadır dalil ne mikdar der ve meblağı mezkûrdan inha olduğu ana alacağı beş yüz kuruş nazar mukaddem tevzi' defterine idhal olunmuşmıdır ve .. tevzi' olunmuşdur ve tahsil olduğuna kimin zimmetinde kalmıştır her kimin zimmetinde kaldı ise zahire ikdam ve meskureye teslim olunmak ve ma'da beş bin yedi yüz kuruş dahi fil hakiki ma'mulye 'işra ile din sahihamıdır gerek kim zahire ihraç ve dersa'adetime tahrir ve 'ilam ve ba'del edası suretine dair ne güne emri şerifim şer kıriter sudur eder ise ana göre amel ve hareket olunmak için emri şerifim sudur miri muma ileyh i'lam etmekle 'ilamı mucebince amel olunmak fermanım olmağın imdi senki Mevlana ve nazır muma ileyhimasın ber minval muharrer meskuttan kazai merkumun olmiktar alacağı varmıdır zahire mal ne miktar meblağı mezkurden üç bin beş yüz kuruş nazar mukaddem tavzi' defterine idhal olunmuşmıdır ve tevzi' olmuştur ve tahsil olunub kimin zimmetine kalmıştı her kimin zimmetinde kalmış ise ma'rifet şer'iyle ihrac ve meskudeye teslimi ihtimam ve dikkat olmak ve ma'da beş bin yedi yüz yetmiş beş kuruş dahi filhakiki ma'mulye 'işra ile ahali kazanın din sahihamıdır tahkiki birle keyfiyeti gaded ve

himayeden ‘ari olarak berace hakanebet der’aliyeme tahrir ve ‘ilama mübaderet ve ba’del edası hususuna dair tevcihle emri şerifim sudur olur ise muceb ve muktezasına amel ve hareket ihtimam ve dikkat ve adedi ve ibtal hakkı muceb halet vuku’unda hazer ve mücanebet olunmak babında. Evâhir-i Şaban 209.

Sayfa 149/ Hüküm 291

Hırsede Kazası Naibine hüküm ki

Senki Mevlâna-i mumâ ileyhysin bu defa tarafından bir kıt’a i’lamin ve Hırsede kazasının iki yüz sekiz senesi ruz-ı hızırından dokuz senesi rebiülâhiri tarihine gelince kâffei mesarifleri olan dört bin sekiz yüz yirmi sekiz kuruş otuz paraya bir kıt’a salyane defteri der’aliyeme varüd olmağla Rumeli kazalarından mütevarid tevzi’at defater tanzimine me’mur olan sabıkan mütevari mukabelecisi Mir Mustafa zide mecdehüye defter mezkurun mevadına yekân yekân imrar nazar ikad eylediği mesarif mezkureden iki bin beş yüz elli bir bucuk kuruş aylık mesarif ve ma’da iki bin iki yüz yetmiş yedi kuruş on para dahi mevad müteferrik mesarif olup ancak defter mezkurede munderih aylık ne miktar baki tecrize ve ne miktar tahim ve saire izarı tahrir olunmayıp kalan karyeden şevkider ve kalan karyeden akçe ahdi diyerek ahaliden hanece ve vergiler karyesinin şukur oğlu Osman nam kimesneler aster geliri gibi defter tertib ve fukaradan tahsil eylediğinden başka aylık mesarif için ..kılınan miriyem defteri aylıkları ve sabık ihaker başka merkum Ahmed ve Osman belenlerinden on beş bin mühaviz bir defter ahi tertib ve tahsil oldukları tahrir ve inha olunmuş olduğu olduğu mesarısının hakikini muma ileyhiden tahiki birle tahkik olunması ifade lazım olup ancak muhterar muma ileyh me’muriyet ile taşrada bulunduğundan ne miktar deftere kıyamet eyledi ve nemiktar mirişalım eyledi tahkik olunmayıp muhteradlarından olan akçe miktardan mesarif mezkureden tarafından i’lam ve kazai mezkur tahriratı ahalinin mücâlerine muhtaç idüğü ve merkum Ahmed ve Osman belenlerinin tertib ve tahsil kaydının oldukları on beş bin kuruşun defter dahine madde içündür ve bundan böyle ferd deftere bir akçe tahsil olunmayıp ma’rifet şer’i ve hamile ma’rifetle defteri tahrir ve dersi’adetimde meşur olunmak ve ba’de ne güne emri şerifim sadır olundu ana göre amel ve hareket mübaderet kılınmış ancak emri şerifim sudurunu miri muma ileyh ba takrir ifade etmekle vechi meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın istemelamı tenbihi ve tekbiri iş bu emri şerifim ısdar ve irsal olunmuştur. İmdi fukara mesarifinin taklil ve hallerini mu’asıl olur istihatal matlub olduğu ve muhtedar muma ileyh kazai mezkure talim eylediği miri akçesi ne miktar ise mesarıfdan derdi nihade olunub tekrar i’lam tarafından tahriran ve ahaliden muhaffer ile inha olanları lâzımeden

olduğu ve merkumanın bilenlerinden tertib eyledikleri inha olunan defter tanzimine mevad kazai mezbur ahalisi kaza ahali saire ahalisine kıyası olmayub müşalesine-i i'nyet olmalarıyla her bir kazanın mesarif sahihaları ma'arifet şer'i ve cümle marifetiyle nizam ve defter olunduktan sonra defterinin der'aliyeme varüd ve ba'del-nizam ruhsatı havi emri şerifim sadır olunduktan sonra tahsil olunması muktezai nizam tevzi'atından olduğundan bundan sonra kazai mezkur ahalisinden bir akçe tahsil olunub ma'rifeti şer'i ve cümle marifetiyle defteri tahrir ve dersa'adetime nasib olmak ve göre emri şerifim sadır olur ise amel ve hareket kılınmak mültezem olduğu ve merkumane emri 'ali varınca kadir nazır olunub bila emri şerifim tahsil şuruh etmek lazım gelir ise haklarında ahir güne mumil olunacağı mahfuk idüğü senki mevlanai muma ileyhsin ma'lumun oldukta ve sadır emri şerifim merkumane ve sair iktiza edenlere inha mübaderet ve ber vechi meşruh aylık mesarifi için muhatedar muma ileyhin salim idüğü miri akçe ne miktar ise mesarif mezkurenden firudehde birle ve 'ilaseten keyfiyeti sahiha üzere tarafından i'lam ve tarafından dahi tahriran ve ahalinin muhafırlarıyla der'aliyeme inha ya müsara'at ve fimaba'd tevzi' defteri ma'rifeti şer'i ve cümle ma'rifetle nizamı birle der'aliyeme gelüb tanzim olunduktan sonra tevzi' ve tahsiline ruhsatı havi emri şerifim sadır olduğu fukaraya bir akçe ve bir tevzi' ve tahsiline cesaret vuku'u kemamesi ve mukayyer rıza teksir mesarif fukarai tehaş ve mücanebet olunmak babında. Evahir-i Şaban 209.

Sayfa 150/ Hüküm 292

Edirne Bostancıbaşına hüküm ki

Eslemid kazasının bu defa iki kıt'a salyane defteri varüd olub defter mezkure Rumeli kazalarından mütevârid defâtir tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühû imrar im'ân-ı nazar eyledikde rûz-ı hızırından rûz-ı kasımına gelince kâffe-i mesârifleri yirmi sekiz bin dört yüz yetmiş beş kuruş bâliğ mesarifât mütteferik anda hat ve tenzil kabul eder mevadı olmayıb ancak sen ki bostancıbaşı muma ileyhsin bundan akdem dağlu eşkiyası me'murunun müsebbili mu'ilinde konur ve karı ile nefer sekbandan ma'da iki yüz nefer sekbanın ulufeleri mah behah verilmek üzere birli kıt'a ve birli mezkûrun celne ve ahz behane ile gönder diğın o sene verdiği şeyler ve çukadarlara altı ayda bin yüz kırk beş bucuk kuruş olduğundan ma'da mahiyeye kıt'a eylediğın sekban bin olarak sana dahi ğayri ez mirac yedi bin yüz yirmi sekiz bucuk kuruş ahz eylediğın defter mezkurde başka başka mukayyer olmağla senin akçe ahzın yalnız kazai merkumun değil kaza ha saire ve ba husus Gelibolu'ya karib Şehriköy kazası olduğunun Cem'a kazasına yüz yirmi sa'at mesafe iken Şehriköyü'nden zahire bin olarak

akçe celb eylemiş olmak böyle mahat ve ‘ilama akçe almak fukaranın kelyan hezayeti yadi olur halatden olmağla yera olarak mah..olduğun yedi bin yüz yirmi sekiz bucuk kuruşun red ve tahsil ve fukaranın mesarifine sarf-ı için mahal me’mun vaz’ ve hıfz ettirilmesi beyanında emri şerifim sudurunu miri muma ileyh ba takrir ifade etmekle senki bostancıbaşı muma ileyhsin vechi meşruh üzere yıl olarak aldığı meblağ mezburun tahsil fermanım olmağın iş bu emri şerifim ısdar ve irsal olunmuştur. İmdi fukara raiye sairiden himayet ve sıyanetleri ihtiram eylemek lazımeden iken senin bu makule metağ rıza ittarın senin ma’mul olan sadakat ve istikamına mukayyer bir halet idüğü meblağ mezburun ahzı mahal me’mune vaz’ ve fukaranın mesarifına sarf için islihaya hakimine başka emri şerifimin beyanı olmuş olduğuna serian red ve teslimi matlub ve mültezem şahanem olduğu senki bostancıbaşı muma ileyhsin ma’lumun oldukda ber vechi meşruh amel ve hareket birle ve maktumen olan meblağ sadık olunan red ve teslimiyle infaz emri münfihi ve tahsili rızai şahanem müsara’at ve hilafının ziyadesi ve infai tam ve red ve teslim olunduğu müda gayrete tahrir ve imtiham eylemen babında.

Sayfa 150/ Hüküm 293

Eslemid Kazası Naibine hüküm ki

Sabıkan Rumeli valisi ve hala Hotin muhafızı vezirim Ebubekir Paşa i’lam ve arzuhal iclale me’murını muktezasınca Rumeli ahalinden Hotin kal’ası canibine garimininde olan Eslemid kazası civarında vürud ve bir mikdar kazai mezkure konakçı irsal eyledikde maht ve i’la bahanesiyle kazai mezkurden der iltiması iltimasına havi a’yan olan Mahmud nam kimesnenin tahriren varüd oldukda kazai mezbure rasn olduğundan taraf mukayyer rıza olmak mülasesıyla birkaç tenbiyet ile fırdası gayret edeceğine beyan birle tahriran irsal edüb kendüsi dahi kazai mezbure ğarimet eyledikde konakçısı ve Hotin men’ birle muharebeye müntedi oldukları ve müşarüileyh dahi kazai merkumeden iki sa’at eylediği vakiğ Koduklu nam karyeye ğarimet ve kazai mezkur ahalisi ber muceb teftin itrahına cesaret etmiş oldukları ve bu keyfiyet a’yanı merkume ile ..nam kimesnenin ve i’valarından neş’at etmiş idüğü bu def’a müşarüileyh tarafından derbar şevket kararım varüd olan tahiratına inha ve iş’ar olmağla a’yan mezbur ve bu makule harekat cesaret eyledikleri için derhal ahz ve icrai muhazanlarına ve hakimide olan dahi merkumları bu makule hareketen olduğu için itirar olunmak lazım gelmiş iken yalnız tenbihe ile iktifa olunub bundan sonra dahi oltaraftan mütemali ‘izamı haklarında müsüllüye evayane harekete ittirad iderler ise nakl ile mu’amele olmayıb tertib hayra ile mücazat oluna haklarını nefhi mübaderet eylemek fermanım olmağın

tenbihai ve tahriza iş bu emri şerifim ısdar ve (boşluk) ile irsal olunmuşdur. İmdi o makulede raşîn mensublarına ğaryet iden i'zamı haklarında malamal hilama şeri'at ğara ve mukayyer rıza ahali ve fukaranın muceb halet vakiğ olması olan kazadan kirar inha mühaat olmak iktiza etmeyecek ve a'yan merkurum ve karındaş bundan sonra dahi ol tarafta mürud eden 'izamı haklarında ol müsüllüye evayane hareket ittidar iderler ise derhal tertib ceza ile saire ğayret kılınacakları muhakkik olduğu ve senki mevlanai mumaillehsin sen dahi ba'del ezin merkurumlar o makule mukayyer rıza hareket men' ve tahzirleri emirine sükün ve iğmaz ihtimam olur ise senin dahi icra olunacağı ma'lumun oldukta ber vechi meşruh ba'del yevm bu müsüllü ve men' cesaretin müba'adet ve mektumun emri şerifim merkurumenin küşre intiba hallerine bir hoşca ilkaya mübaderet ve muceb ve muktezasıyla amel ve harekete dikkat ve hilafi halet vuku'unu tecviz ile mezhur ikaya şahanem olmakdan naşı ve mücanebet olunmak babında. Evail 1209.

Sayfa 151/Hüküm 294

Selânik Kazası Nâibine hüküm ki

Vedîa-i Cenâb-ı Rabbi İzzet olan ahâli fukârının vücut-ı mezâlim ve taaddiyâtta himâyet ve sıyânetleri irâdesine ve teksîr-i mesârifî mûcib olur hâlâtın men ve def'iyle istihsâl-i esbâb-ı âsâyış ve refâh hâlleri emrine mebnî fîmâ ba'd her kazânın salyanesi senede iki defaya tahsîs olunmak ve beher altı ayda bir defa her ne mesârif olur ise ismi ve mahalli ma'lûm olarak defteriyle tevzi olunmayub defterleri Der-i Aliyyeme gönderilmek ve mesârif-i sahâha-i memleketden mâadâ hılâf-ı emr ve rızâ defter-i tevzîa ziyâde bir akçe zam ve idhâlline bir vecihle cesâret vukûa gelmemek vesâr bunlara dâir iktizâ eden vasâyâ ve tekidât-ı şâhânem mukaddem ve muahhar Anadolu ve Rumeli kazâlarına şeref-yafte-i sudûr olan evâmir-i aliyyemde cümleye ifâde ve tekid kılınmış olmakla mûceb ve muktezâsı üzere amel ve hareket olunarak fukarâdan o mekûle tevzîât defterleri Der-i Aliyyeme tevârüd etmekte olduğu ve Selânik kazâsının dahi mazmûn-ı evâmir-i aliyyeme sür'at-i imtisâli ve mutâvaat-ı birle mesârif-i sahîhanın altı aylık defterleri tanzîm-i birle cümleden ikdâm-ı îkân olunması lazımeden olmakla kazâ-i mezkûrun tevzi'leri rûz-ı hızırdan olub elyevm defterleri vürûd ettiği ve kazâ-i mezbûr menzilhânelerinin her biri süvârinin vücûhundan birinin emâneten uhdesinde olmakla işbu sene-i mübârekeden vuku bulan mesârif-i vilâyet kati külli ve ücret-i menâzil dahi ana kıyâs olunduğu ve ... dahi vaz eyledikleri erbâb-ı vukûf ihbâr etmiş olduğu beyânıyla Gerencene vaz olunan mahallerin isim ve şöhetleri beyân olunarak defterinin Dersââdetime gönderilmesi babında emr-i şerifim sudûrunu hâcegân-ı dîvân-ı hümayyunumdan

olub Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur olan Mir Mustafa zîde mecdühû bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbîhen işbu emr-i şerifim ısdâr ve [boşluk] ile ırsâl olunmuşdur. İmdi kazâ-i mezbûrun tevzii inhâ olduğu üzere rûz-ı hızırdan olub elyevm defterinin tevârüd etmemesi ve işbu sene-i mübâreke vuku bulan mesârif külliyyetli olub ve ücret-i menzil dahi ana kıyas olduğu ve Gerencene dahi vaz olduğu tahkîk olunmuş olmakla vücûh-ı memleketin tam'ı hâma rağbetlerinden ve mezâmîn-i evâmîr-i aliyyemden teğâfûl ve rehâvetlerinden neşet etmiş olduğu âşikâr olmakla sahîh-i mesârif-i memleketin ve vaz olduğu ihbâr olunan Gerencenenin dahi mahalleri ve isim ve şöretleri beyan olunarak cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le defterinin tanzîmine ve ser'ian bu tarafa ırsâl ve tesbîline ikdâm ve müsâraat olunmak matlûb-ı hümayunum olduğu ve fîmâ ba'd kusur ve rehâvet vukuu vehâmet müntec olacağı muhahhak idiği sen ki Mevlânâyı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerif mûcebiince amel ve harekete ihtimâm ve mübâderet ve hılâfindan tehaş ve mübâadet olunmak babında. Evâl-i Ramazan 209

Hüküm 295

Hayrabolu Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bundan akdem on dört aylık mesârif-i olan yedi bin altı yüz altı kuruşun iki yüz yedi senesine mahsûben a'yân-ı sâbık Hacı Mehmed nâ kimesne a'anlık nâmıyla iki bin üç yüz yetmiş dört kuruş ile hâlen a'yân olan kimesneye konak mesârif-i için on dört mâhda kat'ı defter eyledikleri iki bin kuruşun dahi üç yüz kuruşu ferd-i niâde olunub min haysü'l-mecmu iki bin altı yüz yetmiş dört kuruş tahsîl ve mahall-i me'mene vaz ve kazâ-i mezbûrun mesârif-i sahîhasına sarf için defter-i âtiyeye irad kayd olunması bâbında Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukabelecisi Mir Mustafa zîde mecdühûnün takrîri mûcebince işbu sene-i mübâreke evâhir-i Rebiûlâhirinde emr-i şerifim sâdır olmuş idi. Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh Seyyid Ataullah zîde ilmühûsün bu defa Der-i aliyyeme vârid olan i'lâmında ber vech-i meşruh sâdır olan emr-i şerifim lede'l-vürûd a'yân-ı sâbık Hacı Mehmed cümle müvâcehesinde feth ve kırâat ve mezmûn-ı münîfî işâat oldukda merkûmun a'yanlık nâmıyla caz'ı defter eylediği sâbıkuz-zikr iki bin üç yüz yetmiş dört kuruş ahâli-i kazâ ve kasabanın ber mûceb-i hucet-i şer'iyye deynleri olduğunu ahalinin bazı söz sâhipleri ikrâr etmiş oldukları tahrîr ve iş'âr olunmuş. Husûs-ı mezkûr defâtir tanzîmine memur Mir Mûmâ ileyhe havâle oldukda ber vech-i meşrûh ahâlinin ihbarları itmâa mebnî hılâf-ı vâki olduğunu erbâb-ı vukûf ihbâr etmiş oldukları ve bu vechile

tahrîr ve ta'cîz-i muharrer irtikâbdan neş'et etmiş olduğu beyanıyla mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfîm mûcebince meblağ-ı mezkûr iki bin üç yüz yetmiş dört kuruş ile a'yân lâhıkdan reddi lâzım gelen üç yüz kuruş ki cem'an iki bin üç yüz yetmiş dört kuruşun bi-eyyi hâl gelecek rûz-ı hızır defterine irad kayd olunması için emr-i şerîfîm sudûrunu i'âm eylemekle i'âm mûcebince amel olunmak fermânım olmağın tekiden ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi meblağ-ı mezkûr iki bin üç yüz yetmiş dört kuruşun mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfîm mûcebince her kimin zimmetinde ise âlâ eyyi hâl red ve istirdâdı ve mahall-i me'mene vaz-ı birle umûrî memleketn mesârif-i sahîhasına sarf için defter-i âtiyeye irad kayd olunması matlûb-ı şâhânem olduğu ve fukarâ mesârifinin taklil hususuna dikkat olunmak mültezem idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mukademen sâdır olan evamir-i şerîf mûceblerince amel ve harekete ihtimâm ve mübâderet ve hılâfından tehaş ve mübâadet olunmak babında. Evâil-i Ramazan 209

Sayfa 152/Hüküm 296

Mora Vâlisi Vezire hüküm ki

Biraz vakitden beri bilcümle Mora Ceziresine tercümanların müdâhele ve tasallutları dergâr olmakdan nâşi istedikleri gibi alıp satığ zul ve teaddiye cesâret ede gelmeleriyle fîmâ ba'd tercümanlık hizmetinden mâadâ bir maslahata karışılır ise ve zulüm ve teaddiye ve fukarânın celb-i emvâline vesile olurlar ise derhal haklarından gelinmesi ve tercüman taraflarından kalil ve kesîr madde için defter tutulmayub harc-ı vilâyet nâmı külliye ref olunması ve tercümman için defter-i tevzîa bir akçe idhâl olunmaması hususu iltifât-ı âra ile verilen nizâm-ı cedîd şurûtuna derc ve tasrîh olunmuş iken cezîre-i mezbûrede vâki Majeste Fedaverte ve Mortelene ve Kördus kazâlarının iki yüz sekiz senesi recebi guresinden Zilhicce gâyetine gelince altışar aylık masraflarını mübeyyin bundan akdem vârid pşan mesârif defterlerinde tercümân-ı mesfûrun sâkin olduğu hâne idâresiyle tercümân deyu iki bin altı yüz yirmi üç kuruş tahrîr olmuş olduğu Voyvoda bilmürâcaa senevî bin yüz elli kuruş mal ile mukayyed ve dîvân-ı hümayun tercümanlığıan ilhâkan zabt oluna gelen Mora tercümanlığı ve nârincılığı maktûatın öteden beru muayyen olan âidât ve rûsûmât-ı muayyenesi her ne ise de'b-i kadîm üzere yerlerinden cem ve tahsîl ve muğâyir-i nizâm-ı cedîd mesâlih-i reâyâyâ müdâhele ve teaddî olunmamak üzere emr-i şerîf virilüb tercüman için defter-i tevzîa bir akçe idhâl olunmamak nizâm-ı cedîd-i müstahsen şurûrundan olub zikr olunan kazâların tevzi defterlerine idhâl olunan tercümâniyye ve hâne idâresi olan meblağ-ı mezbûr tevzi defterinden ferd-i nihâde ve tenzîl olunmak nizâm-ı cedîd muktezâsından olmakla binâenaleyh tenzîl

olunub lâkin tercümânlığı mezbûr ol mikdar mal-ı maktu' ile mukayyed olduğundan vâridât-ı mukarrereye kesr ve noksân tertîb etmemek için tercümanlığı mezbûrun âidât ve rûsûmât-ı muayyenesi dahi defter-i tevzîa idhâl olunmayarak yerlerinden tahsîlinin tarîki ne vechile olabilir deyu sen ki vezîr-i müşârun ileyhsin tarafından i'âmî hâvî bundan akdem emr-i şerîfim sâdır olmuş idi. Bu defa tarafından derbâr-ı merifet-karârı hüsretvâneme vârid olan tahrîrâtın hulâsa-i mefhûmuna ber vech-i merşûhu'l-bâriz olan emr-i şerîfim mücebnce âidât-ı mezkûrenin defter-i tevzîa idhâl olunmayarak tahsîl sûreti vücûh-ı ahâlden sual olundukda cezîre ahâlisinin bazı hususlarını vâlî bununlarına üc etmek için cümlelerin muhatarı tercüman nasb olunub gurre-i Muharrem i'tibârıyla sene be-sene zümûm-ı muayyenesi reâyâ tarafından edâ olunur iken birkaç seneden beri ber vech-i meşrûh dîvân-ı hümâyûn tercümanlarına ilhak ve tarafına bir vekil nasb olduğundan âidât ve rûsûmât-ı mezkûre nizâm-ı cedîd hasebiyle hâricde kalmamak için defter-i tevzîa idhâl olduğu el-hâletü hâzihî defterine idhâline ve vâridât-ı mukarrerenin kesr ve noksânına rızâ-yı hümâyûnum olmadığı cihetinden bunun tariki Muharrem'de hazariyye misilli tahsîl olunmak için müstakîl emr-i âlî suduruna muhtaç idiği ihbâr olunmuş olduğu tahrîr ve inhâ olunmuş ancak rûsûmât-ı kusûrenin Muharrem'de hazariyye misilli tahsîl olunması tecviz olursa bile ibtidâ miktarı bilinmek lâzımeden ve ale'l-acele tevzîine ruhsat verilmek fukarâ-i raiyyete gadr ve haserâtı mültezem olmakla dîvân-ı hümâyûn tercümanlığı mülhakâtından Mora tercümanlarına beher sene rûsûmât ve âidât namıyla her bir kazadan ne mikdar akçe verile gelmiştir tarafından tashîh ve müfredât defterini irsâle mübâderet olunmak bâbında sana hitâben dîvân-ı hümâyûnumdan emr-i şerîf ısdâr ve Başmuhâsebeye ilm ü haberi i'âm olunmasını bilfiil Baş Defterdârım olub Mora Cezîresi nizâmı vikâyesine mamur Osman dâme ulüvvühü i'âm etmekle i'âmî mücebnce amel olunmak fermânım olmağın isti'âmî hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ-i raiyyetin kâffe-i mezâlîm ve taaddiyâtın muhâfaza ve himâyetleri akdem-i iştiğâl-i dâverânem ve taklîlî mesârifleriyle refah ve râhatları hâlâtının istihsâline kıyâm ve mübâderet olunmak lâzıme-i şâhânem idiği ve inhâ olduğu üzere tercümanlık rûsûmâtının mikdarı bilinmeksizin alâ eyyi hâl tevzîi müfredâta bir gûne hasârı müstelzim olduğu zâhir olmakla evvel emirde Mora tercümanlarına rûsûmât ve âidât namıyla her bir kazadan ne mikdar akçe verile gelmiştir tahkîkî hususuna irâde-i aliyyem taalluk etmiş olduğu senki vezîr-i müşârun ileyhsin ma'lumun oldukda ber vech-i meşruh Mora tercümanlarına rûsûmât ve âidât namıyla senede her ne kazadan ne mikdar akçe verile gelmişse ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le tashîh ve tahkîk-ı birle müfredât defterinn sıhhati üzere derbâr-ı adâlet-karârıma irsâl ve tesyîrine müsâraat ve hılâf-ı emr u rızâ vaz ve hâlât vukuunu tecvizden tehâş ve mübâadet eylemen bâbında. Evâil-i Ramazan 209.

Hüküm 297

Za'ra-i Atık Kâdısına Hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyan defteri vârid olub defter-i mezkûre Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbikan süvâri mukabelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû im'ân-ı nazar eyledikde iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızırından rûz-ı kasımına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri yirmi bir bin yedi yüz seksen beş kuruşa bâliğ olub üç bin beş yüz on kuruş Edirne Bostancıbaşı ma'rifetiyle gönderilen sekban ulûfesi ve üç bin kuruşu dahi Ali Paşa iclâlehû tarafından verilen şair bahası ve bin kuruşu dahî akçe nemâsı ve üç bin kuruşu dahi ücret-i a'yân ve mâadâsı dahi Rumeli vâlisi hazariyyeleri ve Vidin muhâfızının vürûdunda olan mesârifât ve serdar mâhiyeleri ve tarafi aliyyemden vülât taraflarına tevârüd iden mübâşirânın mübâşiriyye ve me'kûlâtı mesâriflerinden ibâret olub mesârif-i müteferrikaları hadd-i i'tidâlde ve dağlı eşkıyası mesârif-i dahi mesârif-i mukarrereden olmadığına binâen hat ve tenzîl kabûl ider mevâd bulunmayub ancak harc-ı imzâ iktizâ iden yirmi bin dört yüz on kuruş bir para hesabıyla beş yüz on kuruş olunmak iktizâ eder iken harc-ı imzâ ve nâibiyye ve kethüdâiyye ve kalemiyye ve kaydiyye ve mahzariyye diyerek bin üç yüz yetmiş beş kuruş defter-i mezbûre idhâl olunmasını zâid ve fâhiş ve muğâyir-i rızâ olduğu ve bir para ziyâde olunmasını münâfi-i şurût-ı nzâm-ı cedîd olmakla kıl ü kâlî müeddi olmamak için harc-ı imzâ iktizâ eden beş yüz on kuruş üzerine nâibiyye ve kethüdâiyye ve kalemiyye ve kaydiyye ve mahzar için üç yüz altmış beş kuruş dahi zam ile sekiz yüz yetmiş beş kuruş ve belâğ olunmak mâadâ beş yüz kuruşun sen ki mûmâ ileyhsin senden red ve tahsîl lâzım geldiği beyanıyla red ve tahsîl ve kazâ-i mezkûrun mesârif-i sahîhasına sarf için mahall-i me'mene vaz ve hıfz ve defter-i âtiyeye îrâd kayd olunmak ve bundan böyle hâss-ı mesârif-i memleket her kaç kuruşa bâliğ olursa hâkimü'l-vakt olanlara bir para hesâbıyla verilüb ziyâde bir akçe verilmemek ve umûr-ı mühimme için devlet-i aliyyeye verilen i'lâmâtdan ve tevzi defterine idhâli muktezî mevâd i'lânâtından dahi bir para olmak üzere tenbîhî hâvi emr-i münîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin vech-i meşrûh üzere ziyâde olunan beş yüz kuruşun reddiyle fîmâ ba'd muğâyir-i rızâ ziyâde fermanım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen mahsûs işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi ziyâde alınan meblağ-ı mezbûrun tamamen red ve fukarânın âtiye mesârifine îrâd kayd olunmak matlûb-ı mülûkânem idiği ve fîmâ ba'd dahi muğâyir-i nizâm ziyâde cebran alınmasına bir vecihle rızâ-yı aliyyem olmadığı ve hılâfî harekete cesâret ider isen tedbin edâ olunacağı muhakkak idiği sen ki mevlânâ-yı ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh me'hûzun olan meblağ-ı sâlifü'l-beyânı tamamen red ve teslim ve

fukarânın âtiye mesârifine îrâd kayd itdirüb fîmâ ba'd muğâyir-i nizâm ziyâde derc olunmamak mübâadet ve fukarânın taklîl-i mesârifleri ile himâyet ve sıyânetlerine ihtimam ve dikkat ve hılâfî hâlet vukûunu tecviz etmekden ve ettirmekden ziyâde hazer ve mücânebet eylemek babında. Evâil-i Ramazân 209.

Sayfa 153/Hüküm 298

Cerman Kazâsı Nâibine ve Vücûh-ı Memlekete hüküm ki

Kazâ-i mezkûrun iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızırından rûz-ı kasımına gelince altı mâh müddette mesârifleri olan yirmi üç bin dokuz yüz otuz altı buçuk kuruşu hâvî bir kıta defteri derbâr-ı ma'rifet karârıma vârid olub Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukabelecisi Mir Mustafa zîde mecdühü defter-i mezkûrun her bir maddesine yekân yekân imrâr-ı nazar eyledikde bin dört yüz otuz altı buçuk kuruşu Edirne Bostancıbaşı tarafından tevârüd iden mübâşirânın ve tevârüd eden bçlükbaşıl原因 hizmet-i mübâşiriyyeleri ve dokuz yüz yetmiş beş kuruşu dahi üzerindeâbâd panayırına memur Emin nâm kimesnenin mesârifî ve bin altı yüz kuruş dahi vilâyet muhafızı vezirim Mehmed Paşa iclâlehûnün mesârifî ve iki bin beş yüz kuruşu dahi Ali Paşa mütesellim-i maktûl Hacı Ağa'nın nizâi için müşârun ileyhe ve altı yüz yirmi beş kuruşu dahi müşârun ileyh tarafından tevârüd iden Enderun Ağası ve valibaşı mübâşiriyyeleri ve beş bin beş yüz kuruş dahi müşârun ileyhın hazînesine aldığı ve iki bin iki yüz elli altı kuruş dahi müşârun ileyhın maiyyetine olan sekbân ulûfeleri ve bin iki yüz elli beş kuruş kâdı maiyyetinden Ahmed Bölükbaşı mesârifî ve iki bin iki yüz elli beş kuruş dahi kazâ sekbanı ulûfeleri ve beş yüz kuruş dahi akçe nemâsı ve dokuz yüz kuruşu dahi ücret-i a'yâniyye ve mâadâ harc-ı imzâ ve taraf-ı devlet-i aliyyeye vülât-ı ızâm taraflarından tevârüd iden mübâşirânın mübâşiriyye ve kahve ve me'kûlâtları mesârifinden ibâret olduğu ve mesârif-i müteferrikaları hadd-i i'tidâlde ve dağlı eşkıyası mesârifî dahi mesârif-i mukarrereden olmadığına binâen hat ve tenzîl olduğu beyânıyla tevzî ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu bâ takrîr ifâde ve istid'â etmekle vech-i meşrûh amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli ve refâh ve âsâyişleri esbâbının istihşâline kıyâm ve mübâderet olunmak matlûb olduğu ve mezblağ-ı mezkûr tevzi ve tahsîl olunmamış ise bu bâbda iktizâ eden vasâyâ ve tenbîhât-ı şâhânem mukaddem ve muahhar sudûr iden evâmir-i şerîfiemde bildirilmiş olmakla muktezâsı üzere amel ve harekete ihtimâm olunarak ziyâde tevzi ve tahsîlinden hazer ve mübâadet kılınarak tahsîline ruhsat verilmiş olduğu ve teksîr-i mesârif-i fukarâyı mûcib hâlât vukûuna bir vecihle rızâ-yı hümâyunum olmayub cesâret

edenler haklarında ikâbât-ı şâhânem derkâr idiği siz ki Mevlânâ ve sâir mûmâ ileyhimsiz ma'lûmunuz oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i aliyyem mûceb ve muktezâsı üzere amel ve hareket ve zinhâr ve zinhâr hılâfı vaz ve hâlet vukûunu tecviz etmekden ve ettirmekden tehâş ve mübâadet olunmak babında. Evâil-i Ramazan 209.

Hüküm 299

Havvâss-ı Refia Kazâsı Muzâfâtından Terkos Nâhiyesi Nâibine Hüküm ki

Nâhiye –i mezkûrenin bin iki yüz sekiz senesi Zilhiccesi guresinden dokuz senesi saferu'l-hayr gâyetine gelince on beş mâh zarfında kâffe-i mesârifleri olan yedi bin sekiz yüz dokuz kuruşa hâvî bir kıta defteri bu defa Der-i Aliyyeme vârid olmakla Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukabelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûrun her bir maddesine yekân yekân imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde beş bin yüz kuruş İstanbul ağası tarafından verilen üç bin çeki hatab bahası ve mâadâ iki bin altı yğz otuz dokuz kuruşu taraf-ı devlet-i aliyyeden umûr-ı mühimme ile Rumeli cânibine mürûr ve ubûr iden mübâşirân Yassı karyesine vusûl kolda vâk İstiranca karyesinde ve miriyye ve İne Ata hânîlerinden mürûr idenlere Karaca karyesinde ve Budıma karyesinden ve karye-i Cedîd'de verilen ta'yînât bahaları ve menzil ücretleri mesârifinden ibâret olub hat ve tenzîl kabul eder mevâddı olmadığı beyanıyla tevzi ve tahsiline ruhsatı hâvî emr-i şerifim sudurunu bâ takrîr istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerifim ısdâr ve ırsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli ve refâh ve râhatlarını mûcib olur esbâbın istihsâline kıyâm ve mübâaderet olunması matlûb olduğu ve mebâliğ-i mezkûre tevzi ve tahsîl olunmamış ise bu bâbda mukaddem ve muahhar sudûr iden evâmir-i aliyyem mûceb ve muktezâsı üzere amel ve hareket olunarak ve ziyâde ve mükerrer tevzi ve tahsîlinden mezîd tehâş ve mübâadet kılınarak tevzi ve tahsiline ruhsat verilmiş odluğu senki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhısın ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i aliyyem mûceblerince amel ve hareket ve zinhar ve zinhar hılâfı hareket vukûunu ve teksîr-i mesârif-i fukarâyı mûcib hâlâtı tecviz ile mazhar-ı itâb-ı şâhânem olmakdan ziyâde tehaş ve mücânebet eylemen babında. Evâl-i Ramazan 209.

Sayfa 154/Hüküm 300

İzmir Mollasına ve Vücûh-ı Memlekete hüküm ki

İzmir kazâsının iki yüz sekiz senesi Cemâziyelûlâsının beşinci gününden sene-i mezkûre Zilhiccesinin gününe değin yedi mâh zarfında mesâriflerinin bundan akdem vârid

defterde g ze te nâmıyla muharrer olan akçeden ve bazı mahsûbunu iktizâ olunan maddelerden be  bin altı yüz yirmi yedi kuruş hat ve tenzîl olunub topundan ferd-i nihâde birle iktizâ-yı mevâddı şerhle işâret olunarak bir kıta defterini ricâl-i devlet-i aliyyemden olub Anadolu kazâlarından mütevârid tevz t defâtiri tanz men memur Mustafa Râsih dâme mecd h  tarafından tanzîm ve yetmiş yedi bin üç yüz elli be  kuruşun tevzîine ve gayr-ı ez ilâve ve tahsîl bâkî kalaneli bin kuruşdan vilâyetin defter-i âtiyeye idhâli ve tezy l olunan meblağ-ı mezbûrun bir vecihle tahsîline rızâ-yı hümâyunum olmadığını   mil işbu sene-i mübâreke evsat-ı saferinde bir kıta emr-i  er f ısdâr ve defter-i mezkûrun bir sûreti irsâl olunmuşdur. El-hâletü hâzihî sen ki mûmâ ileyh Seyyid Mehmed ... zîdet mecd h s n bu defa tarafından derbâr-ı ma rifetkar r ma vârid olan bir kıta i l m n mefhûmunda ber vech-i meşrûh sudûr iden emr-i şerîfim sûret-i defter ile maan medîne-i  zmire vürûdunda cümle müvâcehesinde feth ve kırâat ve mazmûn-ı m n fi ifâde ve i  at olundukda tezy l olunmuş olan s b ku z-zikr be  bin altı yüz yirmi yedi kuruşdan be  bin kırk buçuk kuruş mesârif-i sahîhadan olduğu ve âhar mahalden istidâne olunmuş olduğu ve meblağ-ı mezkûr be  bin kırk buçuk kuruşun sene-i âtiye defterne idh le ruhsat istid   olunmuş idiği tahrîr ve i  ar olunmuş husûs-ı mezkûr bu defa dahi defter tanzîmine memur mûmâ ileyhe ihâle olundukda s b ku z-zikr defterde gerek mürâbaha-i zâide ve gerek mevâdd-ı sâireden ber vech-i meşrûh tenzîl olunan meblağ-ı mezkûr bil-istiksâr ahâli ve fukarâyı idr rdan m c nebeten hat ve tenz line mukaddemen irâde-i aliyyem taalluk etmiş olduğu beyanıyla kemâ k n sıyânet-i fukarâ için tahsîline ruhsat verilmemesini iktizâ edeceğini b  takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amle olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur.  md fukarâ-yı ahâli teksîr-i mesârif le iz  c olunmamak ve taklîl-i mesâriflerine erf h ve râhatları esbâbının istihsâline mübâderet olunmak matlûb-ı hümâyunum olmakla meblağ-ı mezkûr be  bin kırk buçuk kuruşun bil-istiksâr defter-i mezkûrden hat ve tenz line mukaddemen irâde-i aliyyem taalluk etmiş olub bu sûrette meblağ-ı mezkûrun fukarâdan tahsîline bir vecihle rızâ-yı hümâyunum olmadığı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma l mun oldukda keyfiyeti iktizâ edenlere f de ve tefhîme mübâderet ve mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mazmûn-ı m n fi ve defter-i mezkûrde işâret olunduğu vecihle amle ve harekete ikd n ve h laf-ı emr ve rızâ vaz ve hâlet vukûunu tecvz etmekden ve ettirmekden g yet  l-gâye teh   ve mübâadet eylemen babında.

Hüküm 301

Kermast  Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kermastı kazâsında a'yanlık dâiyesinde olan Süleyman Bey demekle arîf kimesne iki yüz dört senesinden beru beher sene kazâ-i mezbûr ahâlisinden cebran ve kahran salyân namıyla tahsîl eylediği meblağın mecmûu hesâbı ru'yet ve zimmetinde tahakkuk eden hukûl-ı fukarâ ashâbına istirdâd olunmak babında mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfîm mübâşiri ma'rifetiyle hassa silahşörlerinden Lütfullah zîde kadruhû ile mahalline lede'l-vusûl mîr-i merkûmun dört senelik olmak üzere dört kıt'a defter ve bir kıt'a i'lâmı mübâşir-i mûmâ ileyh ahz ve Der-i Aliyyeme vürûd eylediği zikr olunan i'lâm ve defâtire lede'n-nazar dört beş ve altı senelerinn üç kıta salyan defteri sicilde mukayyed olmadığından kazâ-i mezbûr ...lerinden Kerkenci nâm zimmi defterden tertib ve ihrâc olunmuş idiği ve yedi senesinin bir kıta defteri dahi bundan akdem Der-i Aliyyeme lede'l-vürûd tanzîm ile mahalline irsâl olunan defter sûreti olduğu i'lâmdan müstebân olmakla mahallinden mahrac olmayan üç kıta defter şâyân-ı i'tibâr olmadığından hakikat-i keyfiyet gerek mübâşir-i mûmâ ileyh ve gerek ahâlilerden Dersââdetime gelmiş bulunanların bazılarında suâl ve taharrî olundukda üç senelik defterde tahrîr olunan akçelerden ez cümle a'yân-ı mezbûr takrîr oldukda iki senede ahz eylediği mebâlig-i vâfire ve kalyoncu akçesi nâmıyla aldığı külliyyetli akçenin vesâir hiç aslı olmayan defterleri hesaplarını a'yânı merkûm ile mahallinde ru'yet etmek adîmü'l-imkân idiği ve yedi senesi defterinde altı senesine mahsûben kalyoncu akçesi nâmıyla ahz eylediği on bir bin dört yüz kuruş sene-i merkûmede kalyoncu neferâtı âid olduğuna mebnî tekrar zimmetinde kaldığı ve yedi senesinde tanzîm ve tenzîl olunan masların istirdâdı babında emr-i şerîfîm sÂdır olmuş iken anların dahi istirdâdı mümkün olmadığını ahâli merkûme inhâ ve mübâşir-i merkûm dahi eğerçi ru'yet-i hesâba bâ emr-i âli memur idim ancal a'yân-ı merkûm mütegalibeden olmakla hesâbı ru'yet olunamayub ve ahâli havflarından nâşi Dersââdetime firar eyledikleri ve i'lâmda istirdâd olundu deyu yazılan akçe istirdâd olunmadığını ve ba'de ez în mahallinde ru'yet-i hesâb ve ihkâk-ı hak gayr-ı mümkün idiği bil-ittifâk ihbâr ve a'yân-ı merkûmun zimmetinde olan dört senelik hukûk hesâbı ru'yet ile istirdâdı Dersââdetime a'yân-ı merkûmun ihzârına menûr olduğu inhâ olduğundan fi'l-hakîka zimm-i mesfûrun defterinde tertîb olunmuş üç senelik defterlerin tanzîmi var se dahi hukûk-ı fukarânın a'yân merkûmdan istirdâdı nâ kâbil idiği ahâli ve mübâşirin bilittifâk beyan ve ihbarlarından bedîdâr olduğu mukaddemen bâ takrirleri lede'l-ifâde mübâşir-i ma'rifetiyle a'yân-ı merkûmun ru'yet-i muhâsebesi zımnında Der-i Aliyyeme ihzârı babında bir kıtâ ve ba'dehû a'yân-ı merkûmun ru'yet-i hesâbı Bursa'da ru'yet olunması tekrar bi'l-i'lâm istid'â olundukda mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le a'yân-ı mezkûrun hesâbı Bursa'da taharrî ve tetkik olunarak ru'yet ve keyfiyet-i sıhhat ve hakîkati üzere i'lâm ve tahrîre mübâderet ve ehad-ı tarafeyne gadr ve himâye vukûundan ve ibtâl-i hakkı mûcib hareketden mücânebet

olunmak babında başka bir kıt'a evâmir-i şerifem sâdır olunmuşıdi. El-hâletü hâzihî sen ki Kermastı nâibi Mevlânâ-yı mûmâ ileyh İbrahim zîde ilmühûsün bu defa derbâr-ı atûfetkarârı hüsrevâneme vârid olan bir kıta i'lâmın mefhûmunda muahharan ber vech-i muharrer sudûr iden emr-i münîfim mübâşiri Sadrazam Cebehâneci Başısı Ahmed zîde kadruhû ile lede'l-vürûd merkûm Süleyman Beğ huzûr-ı şer'a ihzâr ve hesâbı ru'yet ve fasl ve teslîme dikkat olunmak için mahrûse-i Rusya'da taharrî olundukda kendüyü mahrûse-i mezkûrede ihtifâ ve muâvinlerinden isti'lâm ve matlûb oldukça bugün yarın diyerek beyhûde tazyî-i evkât ve bilâhere mîr-i merkûm zâhire çıkaracağı ve ru'yet-i hesâb ve infâz-ı emr-i âli mümkün olamayacağı zâhir ve nümûdâr olduğuna mebnî mübâşir-i mûmâ ileyh tehî avdet etmiş olduğu beyanıyla ol bâbda inâyeten ve merhameten istid'â olunmak sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhşin merkûm Süleyman Beğ ile ahâli-i kazânın vâki olan davaları te'mîn-i birle hazır ve müsellemler olunmak üzere şimdiye dek birkaç defa evâmir-i aliyyem sâdır olmuşiken tenfiz ve icrâ ile kat'ı münâzaa bulunduğu zâhir olub ancak ashâb-ı hukûkdan hakları ihkâk olunmak matlûb olmakla merkûm Süleyman Beğ bu defa mübâşir ta'yin olunan Cebehâneci Başı mûmâ ileyh Ahmed zîde kadruhû muvakkatiyle bulunduğu mahalde ahz ve kazâ-i mezbûre irsâl ile mahallinde râfi-i şer' ve ihkâk-ı hak ile olunmak ve eğer merkûm bu defa dahi ele girmeyüb hukûk-ı fukarâ ibtâl olunmak lazım gelir ise fîmâ ba'd kazâ-i mezbûre uğradılmamak ve ne vakit zuhur ider ise derhal ahz ve tard ve teb'îd olunmak üzere mübâşir-i mûmâ ileyh muvakkatyle ahâli-i kazâ nizâi kat'ı ve huccet-i şer'îyyeye rabt olunmak fermanım olmağın imdi mîr-i merkûmun alâ eyyi hâl mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle bulunduğu mahalde ahz ve Kermasti'ye irsâl ve îsâl ile hesâbı ru'yet ve ehâb-ı hukûkun hakları zâhire ihrâc ve ashâbına reddi ile ifâ-yı hak ve icrâ-yı emr-i şerîfime dikkat olunmak matlûb-ı şâhânem olduğu ve bundan böyle kazâ-i mezbûre gelmekden ve mürâfaadan imtinâ etmek ihtimâli olur ise ber vech-i muharrer kazâ-i mezbûre hîn-i vürûdunda tard olunmak için ahâli nezdinde kat' olunmak hususuna irâde-i aliyyem taalluk eylediği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhşin ma'lûmun ber vech-i muharrer tayîn olunan mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle merkûm Süleyman Beğ bulunduğu mahalde ahz ve ol tarafa lede'l-vürûd huzûrunda hasımları hâzır oldukları hâlde ferden ferden ihkâk-ı hak ve adl üzere terâfû-i şer ve ba'de's-sübût ihkâk-ı hak ve infâz-ı evâmir-i aliyyeme ikdâm ve dikkat ve hılâf-ı şerîat-i garrâ ve muğâyir-i emr ve rızâ hareket ve hatır ve gönüle riâyet ve tam'ı hâmma meyl ve rağbet-i birle bir tarafı himâye ve taraf-ı diğere gadri mûcib hâlâtı tecvizden ittikâ ve mübâadet eyleyesin şöyle merkûm bu defa dahi ele girmeyüb hukûk-ı fukarâ ibtal olunmak lazım gelirse fîmâ ba'd kazâ-i mezbûre uğradılmamak ve vakten mine'l-evkât zuhur ider ise bilâ ihmâl cümle muvakkati ve muvakkat-i şer'le ahz ve kazâ-i mezbûrden tard v teb'îd olunmak için kazâ-i mezbûr ahâlisini

nezre kat' ve huccet-i şer'iyeye rabta mübâderet ve iğmâz ve müsâmahadan hazer ve mücânebet ve keyfiyet bu tarafa inhâya müsâraat eylemen babında. Evâsıt-i Ramazan 209.

Sayfa 155/Hüküm 302

Berlibe Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun rûz-ı kasım itibariyle yedi mâh müddette kâffe-i mesârifleri olan otuz beş bin dokuz yüz seksen beş kuruşun bu defa bir kıt'a defteri derbâr-ı ma'rifetkarâr-ı hüsrevâneme vârid olub Rumeli kazâlarından mütevârid tevziât defâtiri tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukâbecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûr mevâddına ihâle-i enzâr-ı dikkatle yedi mâh müddetle vârid olan iki kıt'a defterlerinde hasekileri Süleyman Nâibin harc-ı imzâsı bin yedi yüz yetmiş iki kuruş ider iken mûmâ ileyh iki kıt'a defterden kethüdâiyye ve kaydiyye ve çukadâriyye ve güzêrâniyye diyerek üç bin yetmiş bir kuruş alması muğâyir-i nizâm-ı cedîd olduğundan kıl ve kâli müeddî olmamak için harc-ı imzâ iktizâ eden bin yedi yüz yetmiş iki kuruş üzerine iki yüz doksan dokuz kuruş dahi zam ve iki bin yetmiş bir kuruş ida' ve mâada bin kuruşun hâkim-i mûmâ ileyhe reddi babında mir-i mûmâ ileyhın takriri mücebince sâdır olan emr-i münîfim lede'l-vürûd ve mazmûn-ı münifi üzere red ve tahsîl ve işbu deftere kayd olunmaı lâzıme-i hâlden iken irad kayd olunmadığından başka vârid olan deftere harc-ı imzâdan maadâ yekûn mesârifleri otuz üç bin dokuz yüz seksen beş kuruş mesârife harc-ı imzâ olarak kuruşda birer para hesabıyla sekiz yüz elli kuruş ider ilk harc-ı mahkeme bitterâhî bin ve harc-ı i'lâmât ve harc-ı hucec ve huddâmiyye ve kethüdâiyye ve kalemiyye ve ihzâriyye diyerek dahi bin kuruş ki cem'an iki bin kuruş alması muğâyir-i nizâm olmakla kıl ve kâle müeddî olmamak için harc-ı imzâ ve kalemiyye ve ihzâriyye için nihâyet bin beş yüz kuruş mahsûb olub mâadâ beş yüzün sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin senden ve işbu defterrde a'yânın kendüye umûrn bi-hak Âsitâne'ye gönderdiği tatarlara harcırah olarak dokuz yüz doksan beş kuruş idhâl-i defter olmakla tatar harcırahlarının deftere idhâli ancak a'yânın irtikâbından neş'et etmiş olduğu ve tatarlar harcırahı tevâri idhâl-i defter eyledikleri dokuz yüz seksen beş kuruş bir tarîkiyle mahsûbiyet kabul etmeyüb a'yândan reddi iktizâ ettiği ve hâlen Hotin muhâfızı destûr Ebûbekir Paşa iclâlehû vilâyet mesârifleri için altı bin doksan iki kuruş başka ve hâcegân-ı dîvân-ı hümayunumdan bu kalemiye maddesine mübâşir tayin olunan Numan zîde mecdühû mesârifi dahi başka âmed şod idenler için konakçıların işlemiş mesârifidir diyerek beş bin üç yüz seksen kuruş dahi başka ... olmuş iken tekrar ale'l-hesâb hancıların işlediği süvari akçesi için beş yüz yetmiş üç kuruş ve hancı Süleyman'a yüz seksen ve yine bazı ağvâtın konak

mesârifâtı için üç yüz doksan kuruş ve tekrar etmekciyânın virdiği ta'yînât akçesi için bin altı yüz yetmiş altı kuruş ve arpa akçesi iki bin iki yüz yirmi kuruş ve hancının bin dört yüz seksen üç kuruş ve kasabâtın lahm bahası iki yüz on kuruş ve bakkâlâna sekiz yüz seksen yedi kuruş ve mumcuyâna mum bahası için yüz on üç kuruş idhâl-i defter etmişler yine mübâşir-i mûmâ ileyhın mesârifleri için başka başka ve konakcıların dahi mesârifleri başka başka olub konakcıların mesârifleri kimdir ve mesârifleri dahi olsa âmed şod edenlerin me'kûlât mesârifleri değl midir ve anlardan başka etmekciyân ve aracıyân ve hancıyân ve kasabân ve bakkâlân ve mumcıyândan olan ta'yînât kimelere sarf olunmuşdur tevârüd iden mübâşirânın isim ve şöhetleri ve her birinin mesârifleri başka başka tahrîr olunmayub topdan deftere idhâl olunmuş olduğu ve mübâşir-i mûmâ ileyh dahi sancak neferâtına memur olub mesârifât-ı ahâli-i kazâ tarafından iktizâ etmeyüb sipâhiler tarafından verilmesi lâzım geleceği ve andan mâadâ tevârüd iden mübâşirânın isim ve şöhetleri tahrîr olunarak ve her birinin mesârifî ne mikdardır müfredât üzere defteri gelmedikçe mesârif-i mezkûr mahsûbiyet kabûl etmeyeceği ve bâlâda mezkûr iki kıta defterden hâkim sâbıkdan tahsîl olunan bn kuruş kimin zimmetine kalmışdır her kimin zimmetinde ise zâhire ihrâc ve red ve tahsîl olunması ve andan mâadâ tarafından reddi iktizâ eden beş yüz kuruş ile tatarlar harcırahlarından olarak a'yândan reddi iktizâ eden dokuz yüz seksen beş kuruş tahsîl ve kazâ-i mezkûrun mesârif-i sahîhasına sarf için mahall-i me'mene ve vaz ve hıfz ve defter-i âtiye irad kayr olunmak ve hâkimü's-şer' olanlara senede iki defa vâki olacak tevziât her kaç kuruşa bâliğ olursa birer para hesabıyla harc-ı imzâ verilip ziyâde bir akçe verilmemek ve gerek umûr-ı mühimmeye dâir ve gerek tevziât defterine idhâli iktizâ eden mevâdda mütedâir verilen i'lâmâtdan bir akçe alınmak ve mârru'z-zikir mesârifât kimlere olduğunun müfredâr üzerine defteri gönderilmek için tenbîhi hâvî emr-i şerîfim sudûrunu bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli ile refâh ve istirâhatlerini mûcib olur hâlâtın istihsâline kıyâma mübâderet olunmak ne derecelered ehass-ı meârib-i dâverânem olduğu ve hılâfî hareketi mürtekeb olanlar haklarında ne mekûle vehâmeti müntic olacağı ol bâbda mukaddem ve muahhar ısdâr ve irsâl olunan evâmîr-i alıyyem mezâmîn-i münîfesinden zâhir ve âşikâr olmakla hâkim-i sâbıkdan ber vech-i meşrûh reddi fermân olan bin kuruş kimin zimmetinde kalmış ise zâhire ihrâcıyla lâzım gelenlerden ve tatarlar harcırahından olarak reddi iktizâ eden dokuz yüz seksen beş kuruş dahi a'yândan ve sen ki Mevlânâ'yı mûmâ ileyhın senden reddi lâzım gelen sâlifü'z-zikr beş yüz kuruş dahi tarafından beher hâl der ve tahsîl ve kazâ-i mezkûrun mesârif-i sahîhasına sarf olunmak için cümle ma'rifetiyle me'men mahalle vaz ve hıfz-ı birle defter-i âtiye îrâd kayd olunması hususuna irâde-i alıyyem taalluk etmiş olduğu ve senede iki defâ vâki olacak tevziât

ne mikdara bâliğ olur ise ber muktezâ-yı nizâm her bir kuruşa bir para hesabıyla hâkim-i beldeye harc-ı imzâ verilüb bundan ziyade bir akçe verilmemel ve umûrî mühimme için verilen ve tevzi defterine idhâli iktizâ eden mevâd zımnında i'tâ olunan i'lâmât için dahi hâkim tarafına harc-ı imzâ olarak bir akçe verilmemek ve alınmamak mültezem idiği ve topdan deftere idhâl olunan sâlifü'z-zikr mesârifâtın dahi kimler çin sarf olunduğu bilinmek için müfredât defterinin takdîmi lâzım geldiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mezmûn-ı emr-i şerifimi hoşça mütâlâa ederek ber vech-i meşrûh redd iktizâ eden akçelerin gerek tarafından ve gerek sâir lazım gelenlerden red ve tahsiline ve sâir bâlâda mezkûr tenbîhât-ı şâhânemin müceb ve muktezâsıyla amel ve harekete mezîd ihtimâm ve dikkat ve ale'd-devâm fukarânın teksîr-i mesârifden himâyeleri ve âsâyış ve refâh-ı hâlleri esbâbının istihsâli emrinde mezîd ikdâm ve müsâraat ve zinhar ve zinhar hılâf-ı ferman ve muğâyir-i rızâ ednâ vaz ve hâlet vukûunu tecviz ile mazhar-ı itâb-ı hüsrevânem olmakdan gayetü'l-gâye tehaş ve mübâadet olunmak babında. Evâsıt-ı Ramazan 209.

Sayfa 156/Hüküm 303

Kayseriyye Kazâsı Nâibine ve Vücûh-ı Memelekete hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri derbâr-ı muaddelet karârı hüsrevâneme vârid olub ricâl-i devlet-i aliyyemden Anadolu kazâlarından mütevârid tevziât defâtiri nâzırı olan Mustafa Râsih dâme mecdühûye havâle kılındıkda Kayseriyye kazâsının iki yüz sekiz senesi rûzı hızırından dokuz senesi kasımına gelince altı aylık mesârifleri mevâddı müteverrih ile cem'an beş bin üç yüz elli dokuz buçuk kuruşa bâliğ olub mesârif-i mezkûre münzam ve şâyân-ı kabûl olmakla meblağ-ı mezbûrun iktizâ eden mahallere tevziîyle ruhsatı hâvî emr-i şerifim sudûrunu nâzır-ı mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde eyledikde vechi meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî şbu emr-i şerifim ısdâr ve ırsâl olunmuşdur. İmdi vedîatullâh olan ahâli-i fukarâsının kesret-i mesârifden vikâyeleri ve refâh ve râhatleri hâlâtının stihsâllerine kıyâm ve mübâaderet olunması matlûb-ı hümayunum olduğu ve bu defa vârid olan defter münzam olmakla elyevm tevzi ve tahsîl olunmamış ise bu bâbda mukaddem ve muahhar sâdır olan evâmir-i aliyyemde mûnderic tenbîhât ve vesâyâ-yı şâhâneme riâyet ve ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer ve mücânebet kılınarak tevzi ve tahsiline ruhsat-ı şâhânem irzânî kılındığı ve ba'de ez în dahi böylece fukarânın himâyet ve sıyânetleri emrine ale'l-ittifâk ihtimâm ve dikkat olunmak mültezem idiği siz ki Mevlânâ vesâir mûmâ ileyhimsiz ma'lûmunuz oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i aliyyem müceb ve muktezâları üzere amel ve harekete kıyâm ve müsâraat ve zinhar ve zinhar hılâfından ve

fukarânın teksîr-i mesârifî ile iz'âclarını mûcib olur hâlât vukûunu tecviz etmekten ve ettirmekten ve bu vecihle muâteb olmakdan gâyetü'l-gâye tehâş ve mücânebet olunmak babında. Evâsıt-ı Ramazan 209.

Sayfa 157/Hüküm 304

Cisr-i Ergene Kazâsı Nâibine ve Vücûh-ı Memlekete hüküm ki

Cisr-i Ergene Kazâsının Der-i Aliyyeme vârid olan bir kıta salyan defterinde bin iki yüz sekiz senesi Zilkadesinin on birinci gününden dokuz senesi Cemzâyelûlâsının sekizinci gününe gelince beş buçuk mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri yirmi bin doksan iki buçuk kuruşa bâliğ olmakla Rumeli Kazâlarından mütevârid defâtir-i tevzîât tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûrun her bir maddesine yekân yekân imrâr-ı nazar-ı im'ân eyledikde üç yüz yirmi kuruşu mîr-i mîrândan Akkırman Muhâfızî Ali dâme ikbâlühû'nün me'kulâtı mesârifî ve dört bin kuruşu dahi altı aylık menzil mesârifî ve yüz doksan kuruşu dahi beğlerin konak tamiri mesârifî ve beş yüz ell kuruş dahi bâ emr-i âli Edirne Ocağı tarafından usta ve bölükbaşılar neferât-ı sâirenin yiyecek mutâlebesiyle fukarâyâ tatbîk alınmayub zulm ve teaddileri men ve def olunmak bâbında sâdır olan iki kıta emr-i âli ile memur mübâşirlere hizmet-i mübâşiriyye ve bin beş yüz kuruş dahi ber mu'tâd-ı kadîm şehir kethüdâsına ve bin iki yüz kuruş dahi beğin konak mesârifî ve bin üç yüz altmış iki buçuk kuruk dahi dağlı eşkıyası mazarratları mündefî olub mukaddemen müretteb sekbanlar tenkıs olundukda yine ahâli-i kazâ muhâfazası için kayd-ı kifâye tertîb olunan sekbanlar ile bir nefer sekban başının mâhiye ve taâmiyyeleri ve bin üç yüz yetmiş beş kuruşu dahi bazı kurâyâ imdâdiyye ve mâadâsı dahi harcı imzâ ve tevârüd iden mübâşirânın mübâşiriyye ve me'kulâtlatı mesârifinden ibâret olub hat ve tenzîl kabûl ider mevâddı olmadığı beyânıyla tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerîfm ısdârını mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi siz ki Mevlânâ ve sâir mûmâ ileyhimsiz vedîatullah olan ahâli fukarâsının kesret-i mesârifden vikâye ve refah ve râhatları hâlâtının istihsâline kıyâm ve mübâderet olunması matlûb-ı hümayunum olduğu ve bu defa vârid olan defterin hat ve tenzîl kabul ider mevâddı olmamakla elyevm tevzi ve tahsîl olunmamış ise bu bâbda mukaddem ve muahhar sâdır olan evâmr-i aliyyemde mûnderic tenbîhât emr ve rızâ-yı şâhâneme riâyet ve mükerrer ve ziyâde tahsîlinden hazer ve mücânebet olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat-ı mülûkânem irzânî kılındığı ve ba'de ez ân dahi böyle fukarânın himâyet ve sıyânetleri emrine ale'l-ittifâk ihtimâm ve dikkat olunmak mültezem idiği ma'lûmunuz

oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i aliyyem müceb ve muktezâları üzere amel ve harekete kıyâm ve müsâraat ve zinhar ve zinhar hılâfından ve fukarânın teksîr-i mesârifî ile iz'âclarını mûcib olur hâlât vukûunu tecviz etmekten ve ettirmekten ve bu vecihle muâteb olmakdan gâyetü'l-gâye tehâş ve mücânebet olunmak babında. Evâsıt-ı Ramazan 209.

Hüküm 305

Balıkesir Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun mukaddemen bir kıta salyân defteri Der-i Aliyyeme vürûd etmekle Anadolu Kazâlarından mütevârid tevzîât defâtiri tanzîmine memur ricâl-i devlet-i Aliyyemden Mustafa râsih dâme mecdühû defter-i mezkûra nazar eyledikde kazâ-i mezkûrun iki yüz sekiz senesi rûz-ı hızırından rûz-ı kasımına gelince altı aylık mesârifî yirmi bir bin yirmi yedi kuruşa bâlip olduğu ve mesârifin ekserisi muğâyir-i rızâ-yı fermân meçhûl olduğundan on iki bin üç yüz elli sekiz kuruş ferd-i nihâde olunub sekiz bin üç yüz altmış dokuz kuruş bâkî kalındığı ve mevâddın bâlâlarına iktizâ iden tenbîhât şerhle işâret olunarak bir kıt'a defteri tebyîz olduğu ve defter-i mezbûre ... nâmıyla iki bin yedi yüz elli kuruş muharrer idiğini ve kazâ-i mezbûr mesârif-i menzil nâmıyla sene-i sâbıkın tevârüd iden salyân defterine tahrîr olunan yirmi üç kise akçe istiksâr olduğundan nısfı mertebelerinde idâre olunması âsitâne-i Saâdetime arz ve takdîm olunmak bâbında emr-i şerif ısdâr ve irsâl olunmuş iken i'lâm vârid olmadığını ve defterde mesârif-i menzil imdâdyyesi nâmıyla üç bin kuruş tahrîr olduğu ve bu takdirce mesârif-i menzil deftere idhâl etmeleri sûret-i âhar ile tanzîm ideceklerini iş'âr idiğini beyân-ıbirle munzam defter mahalline irsâl olunub ba'de ez în hılâf-ı defter tahrîrden mücânebet ve menzil masrafını mukaddem sâdır olan emr-i şerifim mazmûnu üzere husn-i sûrette ifrâğ-ı birle keyfiyetini de Dersaâdetime inhâya müsâraat ve mesârif-i vilâyetin tanzîm ve tesyîr olunan defterde işâret olduğu üzere idâre ve ru'yat olunmak bâbında emr-i şerifim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrîri ifâde ve inhâ ve Balıkesri kazâsının ashâb-ı çiftlik ve avâm ve mültezem ve a'yân ve reâyâ ve rençberân Bandırma iskelesine nakl olunmak üzere dört bin beş yüz kile hinta ve ol mikdar şair bâ fermân matlûb olduğunu ve bahası iskelede mübâyacı tarafından nakden edâve zehâyir-i mezbûre kendû araba ve hayvânatlarıyla iskele-i mezbûreye nakil olunacağı ve ahâlî-i kazâ tarafından nakliye ücreti istemeyeceğini ve iskele-i merkûme bir kilde zahîre nakil olunmadığını yine ricâl-i devlet-i aliyyemden hâlen zahîre nâzırı Ebubekir Râtib dâme mecdühû i'lâm ve inhâ eyledikde zehâyir nakliyesi için idhâl-i defter olunan meblağ-ı mezkûr ve defterden tenzîl olunub fukarâdan tahsîl ve idhâl-i defter olunmak iktizâ etmediğinden meblağ-ı mezbûr tevzi ve tahsîl olunmuş ise ahz ve kabz

idenlerden tahsîl ve âtiye mesârifine sarf olunmak için mahall-i me'mene vaz ve hıfz olunmak bâbında bu sene-i mübâreke evâhir-i Cemâziyelevvlinde emr-i şerifim ısdâr ve sûret-i defter maahn irsâl olunmuş idi. El-hâletü hâzihî senki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa Der-i Aliyyeme vürûd iden i'lâmına nazar olundukda tenzîl olunan meblağ-ı merkûmun sıhhat-i ... beyânıyla sıhhati mahsûbiyyetini istid'âsından ibâret olmakla mukaddemen vürûd eden defter-i merkûmda mestûr gerek ücret-i nakliye ve imdâdiyye-i menzil ve gerek sâir mevâdd-ı meçhûlenin her biri iktizâ eden vechile tahkîk ve muktezâları maddeleri bâlâlarına şerhle işâret olunduğu üzere ba'de ez în dahi amel ve hareket olunmak ve tenzîl olunan akçeden bir akçe tevzî ve tahsîl olunmamak bâbında mukaddemen sâdır olan emr-i şerifim mazmûn-ı münîfî üzere müceddeden emr-i âlişânım ısdârını yine nâzır-ı mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın tenbîhen ve tahzîran işbu emr-i şerifim dahi ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîlî ve mukaddemen gönderilen deftere tatbîkan idâre ve ru'yeti matlûb olduğu ve hılâf-ı emr ve rızâ vaz ve hâlet vukûuna rızâ-yı hümâyunum olmadığı ve fîmâ ba'd tenbîhât-ı şâhâneme münâfî hareket olunmak lâzım gelirse mürtekib olanlar haklarında nedâmet fâide vermeyecek vechile muâmele olunacağı mukarrer idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ber minvâl-i muharrer mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i aliyyem müceblerince amel ve hareket ve sûret-i nizâmını i'lâma mübâderet ve hılâfindan tevakkî ve mucânebet olunmak bâbında. Evâsıt-ı Ramazan 209.

Sayfa 158/Hüküm 306

Filibi Kâdisına ve Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyunumdan olub Zikr-i âtî Husûsa Der-i Aliyyemden Nâzır Tayiniyle Filibe'de ikâmete Memur Kılınan Şerif Ahmed zîde kadruhûye hüküm ki

Filibi Kazâsının bundan akdem tevârüd iden defterlerinde mesârifâtları altı yüz bin kuruşa bâliğ ve mesârif-i kazâ deruhdeciler yedinde kalmakla keyfe mâyeşâ ve yahtâr emvâl-i fukarâyı ekl ve bel'a ictisâr-ı birle vedîatullah olan fukarâ-i raiyyetin perişani hallerine bâis olduğu zâhr olub bu sûrette perişânî hâlî fukarâya merhameten taraf-ı devlet-i aliyyemden kazâ-i mezkûre perhizkâr ve müstakîmü'l-edvâr birinin nâzır nasb ve ta'yîn ve kazâ-i mezbûre irsâl-i birle anda ikâmet ettirilmek ve fîmâ ba'd umûr-ı memlekete nâzır-ı mûmâ ileyhın ra'y ve ma'rifetiyle idâre olunmak için memuriyetini hâvî emr-i şerifim sudûrunu sâbıkan süvâri mukâbelecisi olub Rumeli kazâlarından mütevârid tevzîât defterleri tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühû bâ takrir ifâde ve istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere amel

ve hareket olunmak hususuna irâde-i aliyyem taalluk etmekle mûmâ ileyh bu hususa hassaten intihâb ve ta'yîn kılınıb fîmâ ba'd gerek Der-i Aliyyemden evâmir-i aliyyem ile vâride olan tekâlif-i şâkka mesârifî ve gerek vûlât-ı izâmın ber mu'tâd-ı kadîm hazariyye ve avâidât-ı sâirleri ve hademât-ı mübâşriyye ve mesârifât-ı me'kûlât-ı hizmet-i âyendegân ve umûr-ı menzil ve'l-hâsıl kâffe-i mesârifât-ı zarûriyye-i mu'tâde ve zuhûr iden cüz'î ve küllî her ne ise ma'rifet-i şer ve nâzır-ı mûmâ ileyh ma'rifeti ve vücûh-ı ahâli ma'rifetleriyle idâre ve ru'yet olunmak için nâzırın ra'y ve ma'rifeti olmadıkça ferd-i aferîde umûr-ı memlekete bir akçe sarf etmeyüb nâzır-ı mûmâ ileyh ma'rifeti ile sarf olunmak ve vâki olan mesârifât zımnında iktizâ eden pusulalar yalnız hâkimü's-şer'î mührüyle olmayub nâzır-ı mûmâ ileyh dahi mührüyle memhûr olmadıkça bir akçe ve bir habbe sarf olunmamak ve mesârifât-ı mezkûre rûz-ı kasımdan rûz-ı hıdır ve rûz-ı hıdırdan rûz-ı kasıma vârinçaya her altı ayda bir defa ru'yet olunub her neye bâliğ olursa kezâlik ma'rifet-i şer' ve nâzır-ı mûmâ ileyh ma'rifeti ve vümle ma'rifetiyle pusula-i mezkûre-i memhûre mücebberince maddeleri ve mikdâr ve tarihleri tasrîh ve beyan olunarak müfredât üzere defter olunub kazâ-i mezkûrda mutavattın olan ahâlinin hâl ve tahammüllerine göre ta'dîl ve tesviye şurûtuna riâyet-i birle tevzi ve defter-i mezkûr hâkimü's-şer' ve nâzır-ı mûmâ ileyh mührüyle mühürlenmek ve nizâm-ı cedîd-ı mergûbe üzere defter-i mezkûrun bir kıt'a sûreti dahi ihrâc ve yine hâkim ve nâzır mührüyle temhîr ve pusula-i memhûre mezkûre ile maan Der-i Aliyyeme ba's ve tesyîr olunub tahsîline ruhsatı hâvî emr-i âlî sudûr etmedikçe bir akçe tahsîl olunmamak ve hâkimü'l-vak' olanlara harc-ı imzâ olunmak üzere vâki olan mesârifât-ı sahîhannın beher kuruşda bir para hesâbıyla her kaç kuruşa bâliğ olur ise defter-i tevzîa idhâl olunub ziyâde bir akçe verilmemek ve Devlet-i Aliyyem umûr-ı mühimmesi için verilen i'lâmdan ve kazâ defterine idhâl iktizâ edecek mevâd i'lâmâtından dahi bir para harc alınmamak ve nâzır-ı mûmâ ileyh dahi ziyâde bir akçe ve bir habbe matlub etmeyüb hakkaniyet vechile idâre-i umûr için şehriye bin iki yüz kuruşdan senevî on dört bin dört yüz kuruş maaş ta'yîn ve tahsîsı kılınıb beher altı ayda bir defa vâki olan tevzîât defteriyle yedi bin iki yüz kuruş idhâl olunub ziyâde bir akçe talep ve idhâl eylediği mesmu' olur ise ba'de't-tahkîk geriye red ve sâire ibrat için tertîb-i cezâ kılınacağı tefhîme mübâderet olunmak fermânım olmağın mûmâ ileyhın memuriyetini hâvî ve tenbîhi muhtevî işbu emr-i şerifim ısdâr olunmuştur. İmdi senki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhşin fukarâ mesârifinin taklîli ve min külli'l-vücûh âsâyış ve refâh-ı hâllerinin istihsâline kıyâm ve müsâraat olunmak hususî ne derecelerde matlûb ve mültezem-i şâhânem olduğu bu bâbda mukaddem ve muahhar sudûr den evâmir-i aliyyem mezâmîninden zâhir ve âşikâr iken ber vech-i meşrûh fukarâdan o mekûle külliyetli akçe tahsîline ve iz'âc-ı fukarâye cesâret veukûu beher hâl kazâ-i mezbûre nâzır nasb ve ta'yîninden lâ bûd olduğu

âşikâr olmakla bundan sonra dahî ferd-i vâhid hılâf-ı emr ve rızâ fukarâdan ziyâde akçe athsîline ve bir cebesini hile ve hud'a ile ekl ve bel'a cesâret etmek lâzım gelir ise lede't-tahkîk o mekûleler haklarında beher hâl vaîdât-ı şâhânem icrâ kılınacağı muhakkak olmağın ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerîfimi iktizâ edenelere gereği gibi ifhâm ve tekide mübâderet ve müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket nâzır-ı mûmâ ileyh ile bilittifâk teşvîr-i sâid-i mikned ve fîmâ ba'd himâyet ve sıyânet-i fukarâ emr-i ehemmine mezîd sa'y u gayret ve dkkat ve zamanıyla mesârif defterlerini nâzır-ı mûmâ ileyh ile bilittidâh mezîd hakkâniyet mazmûnuna riâyet olunarak tanzîm ve temhîr-i birle derbâr-ı muaddeletkarâr-ı şâhâneme irsâl ve tesbîle müsâraat ve hılâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ vaz'ı tecvizden tehâş ve mübâadet eylesin. Sen ki nazîr-ı mûmâ ileyh sin senin emsâlin meyânından bil-intihâb kazâ-i mezkûre irsâl olumakdan maksûd senden vücûhle sadâkat ve istikâmet ve kârigüzâr ve dirâyet ve himâyet ve sıyânet-i fukarâya sarf-ı vüs' ve dikkat eylemen me'mûlüne mebnî olmakla derhâl kazâ-i mezkûre varub ikâmet-i birle bâlâda tahrîr olunduğu vechile mesârif-i fukarâya ihtimâm dikkat iderek şerâit-i sâlifü'l-beyânı yekân yekân icrâya kdâm ve müsâraat ve beher altı ayda br defa mesârifât-ı sahîhanın munzam defterini Mevlânâ-yı mûmâ ileyh ile bilittifâk tahrîr ve Der- Aliyyeme irsâle mezîd ihtimâm ve dikkat ve ber vech-i meşrûh tarafına tahsî kılınan maaşdan mâadâ hafî ve celî bir akçe ve bir habbe vaz-ı defter olunmakdan ve müfredâtta ziyâde akçe tahsîline cesâret etmek ve ettirmekten gâyetü'l-gâye tehâş ve mübâadet ve mesârif-i fukarânın taklîlini mûcib ve âsâyış ve ârâmiş hâl-i raiyyeti müstevcib olur kâffe-i esbâb ve hâlâtı istihsâl ile taraf-ı cihandârânem için isticlâb-ı da'avât-ı hayriyyeye dâmen-i dermeyân gayret ve tenbîhât-ı şâhâneme münâfi sermu hâlet vukûunu tecviz ile mazhar-ı itâb-ı şâhânem olmakdan gâyetü'l-gâye tehâş ve mücânebet eylemen bâbında. Evâhir-i Ramazan 209.

Bir Sûreti: Gümülcine Kazâsı Nâibine ve Dergâh-ı Muallâm Kethüdâlarından olub Zikr-i Âtî Hususa Der-i Aliyyemden Nâzır Ta'yîniyle Gümülcine ikâmete memur kılınan Yusuf zîde mecdühûye mâhiye yedişer yüz kuruşdan senevî sekiz bin dört yüz kuruş maaş ta'yîniyle ber vech-i meşrûh.

Sayfa 159/Hüküm 307

Gelibolu Kazâsı Nâibine ve Vücûh-ı Memelekete Hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin bu defa kazâ-i mezbûrun bir kıta salyan defteriyle maan tarfindan bir kıt'a i'lâmın ve a'yanı Kalyoncuzâde Mustafa zîde fazlühû tarafınan tahrîrâtı derbâr-ı muaddelet-karârı hüsrevâneme vârid olmakla mefhûmlarında bundan akdem

dağlı eşkıyası nizâmına memur vezirim Ali Paşa iclâlehû ... kapısı halkı ve iki takım serdîvânegan ve tüfenkciyân ve ahur askeri ve maiyyetinde olan mîr-i mîrân Mustafa dâme ikbâlühû ile kazâ-i mezbûre vürûd olub asker-i mezkûre kurâlara nüzûl ve bu sûretde bilcümle ahâli-i kazâ mütehayyir olub zarûfî konaklar tertîb ve ber mu'tâd tayinleri verildikten sonra müşârun ileyh kendisinin Gelibolu'da müks için emr-i âlî vârid oldu diyerek rûz-ı kara tayînât mutâlebe etmiş olduğu ve mürâfaasına adîmü'l-iktidâr olduklarından nâşi on beş gün müksde şehir ve kurâda olan konak ashâbı asâkiri ru'yet ve hânelerde olan ta'yînât ve şaîr ve saman vilâyetden ahz ve i'tâ-i biler mesârifât-ı mezkûre ber vech-i teaddîsi hesâb ve tevzi defteri mûcebince yirmi yed bin dokuz yüz elli dört kuruşa bâliğ olduğu ve ez kadîm Gelibolu kazâsına evâmir-i aliyyem vâride olan tekâlifin nısfını Gelibolu ahâlileri ve nısf-ı âharını kazâ-i mezbûre muzâfe Eceâbâd nâhiyesi ahâlileri edâ edegeldikleri hasebiyle rahmen lil-fukarâ mesârif-i mezbûrenin nısfı nâhiye-i mezbûreden tahsîl olunmak hususuna müsâade-i aliyyem irzânî kılınması inhâ ve istid'â olunmuş. Husûs-ı mezbûr sâbikan süvârî mukâbelecisi olub Rumeli kazâlarından mütevârid tevzîât defâtiri tanzîmine memur mir Mustafa zîde mecdühûye havâle olundukda Mîr-i mûmâ ileyh defter-i mezbûrun mevâddına yekân yekân ihâle-i enzâr-ı dkkat eyledikde kazâ-i mezbûrun mukaddemen tevârüd iden defterlerinde mesârifâtları i'tidâlde olub ve defter-i mezbûrde yine mesârif-i mukarrereleri olmadığına binâen hat ve tenzîl kabûl ider mevâddî olmadığı beyanıyla ruhsatı hâvî emr-i şerifim sudûrunu iktizâ edeceği ve Cebeâbâd nâhiyesi Cennetmekân Firdevs âşiyân Merhûm ve Mağfûrun lehû Sultan Süleyman Hân aleyhirrahmân ve'l-Gufrân evkâfından olduğunu i'lâm etmekle tekâlif-i mezbûrenin istid'â olunduğu vechile nısfının nâhiye-i mezbûre tevzîi muğâyir-i şurût-ı sersînde ve münâfî-i kâide-i kadîme olduğundan mesârifât-ı mezkûreden bir akçe nâhiye-i mezkûre tevzi olunmamak üzere mesârifât-ı mezbûrenin Gelibolu Kazâsına tevzîi fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi vedîatullah olan ahâli fukarâsının kesret-i mesârifden sıyânetleri ve refâh ve âsâyîşlerini mûcib olur hâlâtın istihsâline mübâderet olunması ne derecelerde murâd-ı muaddelet i'tiyâd-ı şâhânem olduğu bu bâbda mukaddem ve muahhar sudûr iden evâmir-i aliyyem mezâmîni münîfelerinden zâhir ve âşikâr idiği ve sâlifü'z-zikr mesârifden nâhiye-i mezkûre ahâlisine bir akçe ve bir habbe tarh ve tahmîline bir vecihle rızâ-yı hümâyunum olmadığı ve mesârif mezbûre elyevm tevzi ve tahsîl olunmamış ise evâmir-i aliyyemde mûnderic vasâyâ ve tenbîhât-ı şâhânem muktezâsı üzere amel ve hareket olunarak ve ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer ve mûcânebet kılınarak ancak Gelibolu kazâsına tevzi ve tahsîline ruhsat-ı şâhânem irzânî kılındığı ve hılâf-ı emr ve fermân ve münâfî-i tenbîhât-ı mülûkânem sermû hâlet vukûuna cesâret vehâmeti mûcib olacağı siz ki Mevlânâ vesâir mûmâ ileyhimsiz

ma'lûmunuz oldukda ber vech-i meşrûh mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i aliyyem mûceb ve muktezâları üzere amel ve harekete ihtimâm-ı tâm ve zinhar ve zinhar hılâfı vaz ve hâlet vukûu ve teksîr-i mesârif-i fukrâyı ve iz'âc-ı âhâliyi mûcib olur harekâtı tecviz etmekden ve ettirmekden be-gâyet tehaş ve mûcânebet olunmak babında.

Hüküm 308

Rumeli Vâlisi Vezire

Aşneb kazâsı sükkânından ve mütegalibeden Nâzır oğlu Ahmed ve karındaşı oğlu Yahya ve avene-i sâiresiyle müttefekan teğallüben a'yânlık nizâyı başına cem'eylediği eşkıyâ ile dört mâh zarfında fukarâdan mebâliğ-i vâfire tahsîl ve ahz eylediğinden yetmiş sekiz bin altmış buçuk kuruş dahi ber mûceb-i defter tevzi' ve cebran tahsîl iderek defter-i mezbûrun bir sûreti bundan akdem Der-i Aliyyeme takdîm olundukda yirmi üç bin iki yüz elli altı kuruş kalmış ve kendi nefsi için olduğu zâhire ihrâc olduğuna mebnî mebâliğ-i mezkûre mübâşir ma'rifetiyle mezbûr Ahmed'den istirdâd ve tahsîl ve mesârif-i âtiyeye sarf olunmak için me'men mahalle vaz' ve hıfz ittirmek bâbında mukaddemen sadır olan emr-i şerîfim Sadrazam Mektubcusu hulefâsından Seyyid Mehmed Reşid zîde mecdühû mübâşeretiyle mahalline vürûdunda mezkûr Ahmed hâkim-i sâbıkı itmâ' ve ahalinin haberi olmaksızın sahte mahzar ile bir kıt'a i'lâm ahz ve hâkim ve mübâşire verdiği akçe üzerine birkaç kat ziyade akçe zam ve tevzi ve tahsîl eylediği ve iki esenede gerek kendisinin itdiği hasâret ve gerek vech-i âhar ile olan masrafı iki bin kiseyi mütecâviz olduğundan mâadâ tevzî olunan mebâliğ defterlerinin bazısını sicille kayd itdirmeyüb tekrar defter-i âhara idhal ve cebran tahsîle cesâret ve bunun emsâli zulüm ve teaddîsi haddi tecâvüz etmiş olduğu ve ahvâl-i fukarâ diğer gün ve perişan idiği beyânıyla rahmen li-fukarâ merkûmun hesâbı ru'yet ve şer'an reddi iktzâ eden hukûk-ı fukarânın istirdâdı bâ i'lâm ve mahzar-ı istirhâm olundukda Rumeli kazâlarından mütevârid defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvârî mukâbelecisi Mîr Mustafa zîde mecdühû'nün i'lâmı mûcebince muahharan sâdır olan emr-i şerîfim dahi mübâşiriyle mahalline lede'l-vürûd merkûm Ahmed kasabaya iki sâat mesâfe karındaşı mezkûr Yahya'nın çiftliğinde yüz elli nefer eşkıyâ ile ikâmet ve huzûr-ı şer'a davet olundukda şer'i şerîfeme ve evâmir-i aliyyeme adem-i itâat-i birle imrâr-ı vakte ibtidâr ve etrafında beş yüz nefer Arnaud eşkıyâsı sticlâb ve bağteten kasaba-i merkûme hücum ve katl-i nüfûs ve nehb-i emvâl ve ihrâk-ı büyüte ictisâr eyledikden başka kuzâtdan Osman zîde fazlühûnün ihtiyâre vâlidesini i'dâm ve külliyetli zahîresini cebran ahz ve sâir bunun emsâli ahâli-i fukarâsına etmediği zulüm ve hasâret kalmayub ahâlinn ekseri mübâşir-i mûmâ ileyh ile Tekoş kazâsına vürûd

etmiş oldukları bu defa ol hâvâlide derbâr-ı muaddeletkarârı şâhâneme vârid olan i'âmât ve tahrîrât ve mahzar-ı mefhûmlarından zâhir ve âşikât ve merkûmun bu derecelerde ahâli fukarâsına mezâlim ve teaddisi nefsü'l-emre muvâfık olmadığı o taraflardan tev'ür iden ... el-kelim hademe-i devlet-i aliyyemin takrîr ve inhâlarından dahi bedîdâr olduğu ve merkûm Ahmed bu esnâda a'yanlıktan gûn bir sûretiyle haddini aşmış oğlu Ali'yi kazâ-i mezkûre a'yân nasb ettirmiş idiği beyanıyla ol bâbda emr-i şerîfîm sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr istid'â etmek hasebiyle sen ki vezîr-i müşârun ileyh merkum Nâzır oğlu ile mahallinde mukâvemet ve ihkâk-ı hak mümkün olmayacağı tahakkuk olmakla merkûm Ahmed'i Sadrazam huzurunda müddaîleriyle terâfû-i şer' olunmak için mübâşir tayin olunan zîde mecdühû ma'rifetiyle Der-i Aliyyeme ihzârına ikdâm ve müsâraat ve hılâfından tehâş ve mücânebet olunmak fermânım olmağın hâssaten işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve mübâşir-i mûmâ ileyh irsâl olunmuştur. İmdi vedîatulla holan ahâli-i memleket ve fukarâ-yı raiyyet haklarında bu makûle hılâf-ı şerîat-ı garrâ mezâlim ve taaddiyât vukûuna bir vecihle rızâ-yı hümâyûnum olmayub ... olunan ve muğâir-i rızâ tevzî ve tahsîl olunmuş olan hukûk-ı fukarânın ma'rifet-i şer'le istirdâdıyle ihkâk-ı hak ve âsâyış-i hâl-i fukarâya mübâderet olunmak matlûb-ı kat'î hüsrevânem ve merkûm Nazır oğlu Ahmed'in husemâsıyla terâfû-i şer' ve ihkâk-ı hak olunmak çin alâ eyyi vech kâme-i Der-i Aliyyeye ihzârı .. fukarâsından ehass-ı meârib-i şâhânem olduğu sen ki vezîr-i müşârun ileyh sin ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh ma'rifet ve ikdâmın ve mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle merkûm Nâzır oğlu Ahmed'i Sadrazam müşârun ileyh huzurunda terâfû-i şer' ve ihkâk-ı hak olunmak için alâ eyyi hâl dersââdetime ihzâr ve irsâle ve tenfîz-i emr-i şerîfîme mezîd ikdâm ve müsâade ve hılâf-ı fermântehir ve tevkifini tecviz ile müâteb olmakdan gâyetü'l-gâye tehâş ve ittikâ-i tâm eylesin. Şöyle k mezkûrun ve a'zâr ve bahanesine ihâle-i sem' i'tibâr ile Der-i Aliyyeme irsâl ve ihzârı karîn-i tehir olmak ve bu bâbda tarafından ahras olunmak lâzım gelir ise mazhar-ı itâb-ı şâhânem olacağın muhakkaktır ana göre harekete ikdâm ve senden me'mûl olan kârıgüzâr ve dirâyet odluğunu icrâyâ sa'y-i mârid-i kelâm eylemek babında. Evâhir-i Ramazan 209.

Sayfa 160/Hüküm 309

Karamürsel Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bundan akdem Der-i Aliyyeme tevârüd iden bir kıt'a salyan defternde Kocaeli Sancağı mutasarrıfı Hüseyin dâme iclâlehûnün surre istikbâli masrafı mevâdd-ı sâireden mestûr olan sekiz bin yüz kırk buçuk kuruş istiksâr-ı birle paşâ-yı mûmâ ileyhden

lede'l-isti'lâm gerek kendisinin ve gerek etbâsının me'hûzâtı bin sekiz yüz altmış iki buçuk olduğunu mübeyyin müfredâtı beyânıyla bir kıt'a defter irsâl olunduğu ve kûsûr altı bin iki yüz yetmiş sekiz kuruşun keyfiyeti kazâ-i mezkûr a'yânından suâle muhtâc idiği inhâ olmağla sâlifü'z-zikr altı bin iki yüz yetmiş sekiz kuruşun ne mahalle sarf olunduğu zâhire ihrâc olunmak bâbında muahharan sâdır olan emr-i şerîfim mücebince kazâ-i mezkûrun sicilli ve a'yânı Der-i Aliyyeme celb ve sicill-i merkûm tebliğ olundukda surra-i hümâyûn teşyî ve istikbâli zımnında Kocaeli mutasarrıflarının ne mesârifî ne mikdar olduğu mazbût olduğundan husûs-ı mezkûr ihzâr olunan a'yân-ı merkûm Mustafa ve maiyyetiyle gelen şehir kethüdâsı ve çend nefer ahâlden suâl olundukda kazâ-i mezkûrun bu âna del mürâsile olan mesârifî mahakemede verilen memhûr yafteler ile ola geldiği ve sicille kayd olunmak âdet-i belde olduğu ihbâr olundukda bundan sonra bir akçe masrafları olur ise sicille kayd ve zabt olunacağı taahhüd olunmakla mebâlig-i mezkûre sarf ve telef olunmuş akçe olup istirdâdı nâ kâbil idiğinden nâ hâl ise meblağı mezkûrun tevzi ve tahsîlinde tesâmuh-ı birle ba'de ez ân muğâyir-i rızâ ziyâde akçe sarf olunur ise mahsûb olunmayacağı ve fukarâdan tahsîl ettirilmeyeceği beyânıyla ol bâbda lâzım gelen vasâyâ ve tenbîhât derciyle işbu sene-i mübârele evâhir-i Rebiulûlâsında sâdır olan emr-i şerîfim a'yân-ı merkûme ile lede'l-vusûl ber mentûk-ı emr-i 'âlî tevzi olunan meblağ-ı mezbûrdan kazâ-i mezbûre tâbi Delidere ve Ulaşlı ve Gonca karyeleri ahâlilerinin hissalarına isâbet eden akçeye mukir ve ba'dehû edâda muhâlefet olduğu ve kurâ-i mezkûre hsslerine isâbet iden mebâligin tahsîli bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmuş idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa Der-i Aliyyeme vârid olan i'lâmında tahrîr ve inhâ olunmuş husûsu mezkûr ricâl-i devlet-i aliyyemden olup Anadolu kazâlarından mütevârid tevzîât defâtiri tanzîmine memur olan Mustafa Râsih dâme mecdühûye lede'l-havâle kazâ-i merkûmdan bundan mukaddem tevârüd ile tanzîm olunan salyân defterinde mestûr mesârif-i makbûleden sâlifü'z-zikr karyeler senhimene isâbet iden hisse-i tekâliflerini edâda muhâlefet üzere oldukları ber vech-i muharrer vârid olan i'lâmdan müstebân olduğu beyânıyla bu mekûle tanzim olunan salyân defterinde ta'dîl ve tesviye şurûtu üzere hisselerine isâbet iden mesârifâtı lâzım gelenler muhâlefet etmeyüb emr-i şerîfim sudûrunu bâ takrîr ifâde etmekle sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin vech-i meşrûh üzere kurâ-i mezbûre hisselerine isâbet iden tekâlifin tahsîli fermânım olmağın te'kiden ve ifhâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli ile refâh ve âsâyışleri matlûb ve mültezem-i pâdişâhânem olmakla mukaddemen vârid olan defterde mestûr mebâlig-i mezkûre sarf ve telef olunmuş akçe olduğundan istirdâdı nâ kâbil olmakla ne hâl ise meblağ-ı mezkûrun tevzii ve tahsîlinden tesâmuh-ı birle fîmâ ba'd ziyâde tahsilden hazer ve mücânebet olunarak ta'dîl ve tesviye şurûtu üzere tahsîli husûlüne idâre-i aliyyem taalluk

eylediği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmîr-i aliyyem münîfesi üzere amel ve harekete kıyâma mübâdere ve zinhar ve zinhar muğâyir-i şerîat-i ğarrâ ve münâfî-i rızâ vaz'ı tecvizden ve teksîr-i mesârif-i fukarâyı ve iz'âc-ı ahâliyi mûcib olur hâlât vukûuyla mazhar-ı itâb-ı şâhânem olmakdan gâyetü'l-gâye tehâş ve mübâadet olunmak bâbında. Evâil-i Şevval 209.

Sayfa 161/Hüküm 310

Tırhala Kazâsı Nâibine ve Dergâh-ı Muallâm Gediklilerinden Olub Tırhala Kazası Tevzîâtına Bundan Akdem Nâzır Ta'yin Olunan Hacı Mustafa ve Tırhala Mütessellimine hüküm ki

Tırhala Kazâsının bundan akdem vârid olan iki yüz yedi senesi salyân defterlerinden tenzîli iktizâ idüb şerhiyle tanzîm-i birle irsâl olunan bir kıta defterde beyân olunduğu üzere tahsîli iktizâ eden mebâlğın lâzım gelenlerden mübâşir ma'rifetiyle tahsîli bâbında emr-i şerîfim sâdır oldukdan sonra mübâşirinin tahsîl etmiş olduğu yetmiş kise mikdarı akçeden mübâşiresi ferd-i nihâde ve i'tâ olunmak ve esnâ-yı ikâmetinde me'kûlât ve mesârifât-ı sâiresi dahi kendîye i'tâ olunacak ekçeden virilüb mübâşiri avdet ettirmek ve mübâşir-i merkûmun tahsîl edemediği bakiyye-i mâl-ı fukarâ bi-eyyi hâl sen ki nâzır-ı mûmâ ileyhsin ma'rifetinle yirmi otuz gün zardında tahsîl ve mübâşir-i merkûmun gayr-ı ez ferd-i nihâde tahsîl eylediği ve ba'dehû ma'rifetinle tahsîl olunacak emvâl-i fukarâ her kaç kise akçeye bâliğ olurse fîmÂ ba'd umûrî vilâyete sarf olunmak için mahall-i me'mene vaz ve hıfz-ı birle bundan sonra bir ferdden güzeşte akçe alınmayub her altı ayda meblağ-ı mezbûrdan ne mikdar akçe sarf olunur ise ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le ve müfti-yi belde ve mütessellim ve vücûh-ı ahâli ma'rifetleriyle defter-i tevzîa idhâl ve ba'de't-tahsîl yine mahall-i me'mene vaz ile meblağ-ı mezbûr ra'si sermâye olmak üzere sûret-i nizamı Der-i Aliyyeme i'lâm olunması bâbında muahharan mufassal ve meşrûh emr-i şerîfim sâdır olmuş idi. El-hâletü hâzihî sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defe bir kıta defter ile maan vârid olan bir kıt'a i'lâmın mefhûmunda emr-i şerîf-i mezkûr mahalline lede'l-vusûl vücûh-ı ahâli ve kocabaşlar ve vekilleri müvacehesinde kırâat olundukda umûr-ı vilâyet için idâne ve bazan ücret olarak alacakları olan mebâlîğ ber müceb-i sûret-i defter kabzına memura tamamen edâ ve teslim ve üç bin yüz otuz sekiz kuruş dahi çend rûz zarfında tahsîl olunacağı ve kazâ-i mezbûrda mevcûd olmayan bazı kesân defterde müstebân olacağı ve dokuz bin yüz dört kuruş dahi zimmetlerinde olmayub kend bakâyası ve kocabaşlar sekbânı ulûfesi ve Cebbar oğlu Hasan Ağa'ya sarf olunmuş olduğu beyânıyla afvı niyâzında oldukları tahbir ve inhâ olunmuş husûs-ı mezkûr

Rumeli kazâlarından mütevârid tevziât defâtiri tanzîmine memur sâbikan süvari mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühûye havâle olundukda i' lâm ve mahzı deftere imrâr-ı nazar-ı im'ân-ı birle kocabaşlardan bazıları şimdiye kadar fukarâdan üç dört yüz kise akçe ekl ve bel' eylediklerinden başka kendilerini muhâfaza için hâric ez tasavvur emvâl-i fukarâyı telef ve izâat ettirdikleri ve defter-i mezkûrda köprü bakâyâsı ve kocabaşları sekbânı ulûfesi ve Cebbar oğlu Hasan Ağa'ya sarf olunan deyu tahrîr ettirdikler mârru'z-zikir dokuz bin yüz dört kuruşu Molla Bakkalı Penaki ve Arşeni ve Koşer ve Konomoli ve Hâlîki Burzaki nâm kocabaşlar ekş ve bel' idüb zimmetlerinde olduğu ve kazâmızde olmayan bazı kesân diyerek tahrîr ettirmedikleri mebâliğden Zagor reâyâlarından sekiz yüz elli kuruş ve Mecveli Florne'den yedi yüz kuruş ve Yanapoli Panula'dan iki bin dört yüz otuz kuruş dahi defter ile ekl ve bel' olunmuş akçe olduğu ve mesfûrûn ve âbânda yine tabîat-ı asliyelerini icrâ ve sen ki Mevlânâ mûmâ ileyhsin sen dahi itmâ' ve aralık mukaddemleri misillü nâzır-ı mûmâ ileyhin haberi olarak porut tabir eyledikleri yani ale'l-hesâb akçe tevzi ideriz ve hatta tarafına mâh be-mâh üçer kise akçe dahi viririz didiklerini erbâb-ı vukûf sıhhatini ihbâr etmiş olduğu beyânıyla mârru'z-zikir dokuz bin yüz dört kuruş kocabaşlarından ve seki yüz elli kuruş Zagor reâyâlarından ve yediyüz kuruş Mecveli Florne'den ve iki bin dört yüz otuz kuruş Yanapoli Panula'dan mukaddem fermân olduğu vechile tahsîl olunmadığ sûretde mebâliğ-i mezkûre siz ki nâzır ve mütesellim-i mûmâ ileyhimsiz ma'rifetiniz ve ma'rifet-i şer'le mesfûrlardan tahsîl ve mahall-i me'mene vaz ve hıfz olunmak ve mesfûrûn ol mikdar mâl-ı fukarâyı ekl ve bel' ve telef eylediklerinden başka meblağ-ı mezkûr için dahi yine beyhûde özür ve illet ile mevlânâ—yı mûmâ ileyhi ve ahlâfını Tırhala hâkimlerini itmâ' ile tekrar i' lâm ettirmek dâiyesinde olurlar ise kocabaşı mesfûrûn Dersââdetime ihzâr olunacakları tefhîme mübâderet olunmak bâbında emr-i şerifim sudûrunu mîr muma ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın tenbihen ve te'kîden işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi salîfü'z-zikr dokuz bin yüz dört kuruş bâlâda esâmileri mestûr kocabaşlar zimmetlerinde olduğu tahakkuk olunmuş olmakla gerek bu akçe gerek Zagor reâyâlarından iktizâ eden sekiz yüz elli kuruş ve Mecveli Florne'den iktizâ eden yediyüz kuruş ve Yanapoli Panula'dan iktizâ eden iki bin dört yüz otuz kuruş mukaddemen fermânım olduğu vechile tahsîl olunduğu sûretde ma'rifet-i şer ve siz ki nâzır ve mütesellim mûmâ ileyhimsiz ma'rifetinizle mesfûrlardan bittemâm tahsîl ve mukaddemen sâdır olan emr-i şerifim mücebince mahall-i me'mene vaz ve hıfz ve kazâ-yı mezkûrun mesârif-i âtiyesine ma'rifetiniz ve ma'rifet-i şer' ve müfti-i belde ma'rifetiyle sarf olunuvb sûret-i nizâmının Der-i Aliyeme bildirilmesi matlûb-ı şâhânemolduğu ve mesfûrdan şimdiye kadar külliyetli emvâl-i fukarâyı ekl ve telef ve izâa eylediklerinden ber başka vech-i meşrûh tahsîli fermânım olan

sâlifü'z-zikr mebâliğin edâsında beyhûde özür ve illet iradıyla sen ki Mevlânâ mûmâ ileyh sin seni ve ahlâfın Tırhala hâkimleri bir takrîb itmâ' ile tekrar i'âm ettirmek dâyesinde olurlar ise beher hâl mesfûr kocabaşlarının Der-i Aliyyeme ihzârlarına müsâraat olunacağı senin dahi ... olduğu ve hılâf-ı emr ve rızâ mâhiye nâmı ve harc-ı i'lâmât vesâir bahane ile ruhsat verilenden ziyâde bir akçe ve bir habbe ahzına cesâretin vukûa gelir ise yalnız azlinle iktifâ olunmayub mukaddem sâdır olan evâmir-i aliyyemde mûnderic va'idât-ı şâhânem hakkında icrâ kılınacağı derkâr idiği ma'lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerifimi bir hoşca mütâlaa ve encâmkârı mülâhaza iderek nÂzır ve mütesellim-i mûmâ ileyhimâ ma'rifetleriyle mebâliğ-i mezbûrenin tahsîline ve mukaddem ve muahhar sudûr iden evâmir-i aliyyemin mezâmîn-i münîfesi üzere amel ve harekete ve alâ eyyi hâl fukarânın mesâriflerini ve himâyet ve sıyânetlerini mûcib olur hâlâtın istihsâline mezîd dikkâm ve ihtimâm ve zihar ve zinhar hılâfı vaz'ı tecviz etmekden ve ettirmekden tehâş ve ittikâ-yı tâm olunmak babında. Evâil-i Şevval 209.

Hüküm 311

Yanbolu Kâdisına hüküm ki

Yanbolu kazâsının bin iki yüz sekiz senesi Ramazân-ı şerîfi guresinden dokuz senesi kasımına gelince sekiz mâh müddette kâffe-i mesârifleri olan on bin dört yüz otuz beş kuruşu muhtevî bir kıta defteri bundan akdem Der-i Âliyyeme vârid oldukda Rumeli kazâlarından mütevârid tevziât defâtiri tanzîmine memur sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûre ihâle-i enzâr-ı dikkat eyledikde mesârif-i mezkûrden sekbân ulûfesinden üç bin yüz altmış ve a'yâniyyeden bin üç yüz ve İlçi mîrisinden yüz elli dokuz kuruş ki cem'an dört bin altı yüz on dokuz buçuk kuruş defter-i mezkûrden ferd-i nihâde olunması lazım gelmişidi. Bu defa kazâ-i mezkûrdan meblağ-ı mezkûr ferd-i nihâde olunmuş bir kıta defter tevârüd idüb yekünü beş bin sekiz yüz on dört buçuk kuruşa bâliğ olmakla mîr-i mûmâ ileyh her bir maddesine yekân yekân imrâr-ı nazar im'ân eyledikde Rusyalunun büyük elçisi avdetinde kazâ-i mezkûrdan matlûb elli ra's beygir ile on nefer sürücü mesârifî ve dağlı eşkiyâsı Zağrâ-i Cedîd tarafına geldikde mesfûrları muhâfaza için tedârik eyledikleri sekban ulûfesi ve bâ fermân-ı âli Edirne Bostancıbaşı tarafından matlûb yüz elli nefer sekban ulûfeleri ve akçe güzeştesi ve menzil imdâdiyesi ve ücret-i a'yâniyye ve harc-ı imzâ ve mâadâsı dahi taraf-ı devlet-i aliyyemden ve Silistre vâlisi tarafından ve Bostancı bâşı mûmâ ileyh cânibinden tevârüd iden mübâşirânın mübâşiriyye ve me'kûlâtları mesârifinden ibâret olub hat ve tenzil kabûl der mevâddı olmamakla tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvi emr-i şerifim

sudûrunu mîr muma ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerifim isdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ mesârifinin taklili ve asâyîş ve râhatları vesâilinin istihsali emrine ikdâm ve müsâraat olunmak matlub olduğu ve defter-i mezkûrdan mukaddemen ferd-i nihâde olunan dört bin altı yüz on dokuz buçuk kuruşan bir parasının fukarâdan tahsiline bir vecihle rızâ-yı hümâyunum olmadığı ve gayr-ı ez ferd-i nihâde bâkî kalan sâlifü’z-zikr yüz on dört buçuk kuruş tevzi olunmuş ise bu bâbda iktizâ eden vasâyâ ve tenbihat-ı şâhânem muktezâsına ve muahhar sudûr eden evâmir- aliyyemde bildirilmiş olmakla muktezâsıyla amel ve hareket olunarak ziyâde ve mükerrer tevzi ve tahsîlinden tehâş ve mübâadet kılınarak tevzi ve tahsiline ruhsat verilmiş olduğu ve ferd-i nihâde olunan mebaliğden ... bir parasının fukarâya tevzi ve tahsîl olduğu haber alınmak ve tahkîk olunmak lazım gelirse ruhsat verenler hakklarında bir vecihle afv muâmelesi mümkün olmayub derhal ifâ-yı te’dîbine mübâderet olunacağı muhakkak idiği sen ki Mevlânâ mûmâ ileyhsin ma’lûmun oldukda mazmûn-ı emr-i şerifim iktizâ edenlere ifâde ve tefhîme mübâdere ve muceb ve muktezâsıyla amel ve harekete mezîd ihtimâm ve müsâraat ve fukarânın teksîr-i mesârifden himâye ve sıyâneleri emrine ihtimâ ve dikkat ve sermû kusur ve rehâvetden ve iz’âc-ı fukarâyı mûcb olur hılâ-ı emr ve rızâ hâlât vukûunu tecviz etmekden ve ettirilmekden be-gâyet tehâş ve mübâadet olunmak babında. Evâil-i Şevvâl 209

Sayfa 162/Hüküm 312

Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyunumdan Sâbık Yeniçeri Kâtibi Olub Bu Defa Mora Kaymakamı Nasb Olan Mehmed Tecellî dâme mecdühû’ye hüküm ki

Mora’nın bir tarafı vâlilerin zulmüyle ve taraf-ı diğér voyvodaların gadri ve teaddî ve .. harab ve viran olmakta idiği bedîdar ve cezîre-i mezkûrenin fîmâ ba’d dah nizâmına bakılmayub hâli üzere terk olunmak lazım gelir ise memleket-i mezbûre külliye harab olub nice nice mehâzir tekevvünü dergâr olmakla inşallahü teâlâ vaktiyle Mora cezîresine bir nihrîr-i cedîd geçinceye dek iki yüz bir tarihinde istima’ı ahâliye mebnî rabîta-pezîr olan sûret-i mezkûre üzere hareket ve Mora’nın tevzi defterinin bir sûreti vâlileri tarafına ve bir sûreti dahi voycodalar tarafından ashâbı mâlikâne cânibine gönderilib vâli-i memleket ve ahsâb-ı mâlikâne dahi südde-i saâdetime lede’t-takdîm devlet-i aliyyem tarafından dahi naza olunub eğer içinde kalmış bir masraf var ise ardı aranub niçin olduğu ve kim itdiğ ba’de’t-tahkîk edenlerin hakklarından gelinmek ve devlet-i aliyyem tarafından ve Mora vâlileri cânibinden kesret üzere kazâlara mübâşir irsâli reâyâyâ bir nevi başkaca zulmü mûcib

olmakla hasbe'l-iktizâ bazı mühim maddeler zuhûrunda birkaç madde bir mübâşire tahsîs ile irsâl olunmak ve gmnderilen mübâşirin mâddesi eğer Mora'ya dâir ise o misilli mübâşire hizmeti hadd-i i'tidâl üzere Mora vâlileri hazînesinden virüb ve avdetine dek vâliler besleyüb bu bahane ile dahi fukarâdan akçe alınmak ve talep olunmak ve eğer mübâşir bir kazâ hususu için gitmiş se o mekule mübâşirin hadd-i i'tidâl üzere mübâşiriyyesi kazâ ahâlisi tarafından verilüb ol kazânın defterne aynıyşa idhâl olunub kâdı ve voyvoda ve kocabaşlar kendileri için bir nesne zımnından ihtirâzı birle ber vech-i istikâmet hareket olunmak ve ber vech-i bâlâ vâliler ve voyvodalar taraflarından der-i aliyyeme gelecek ve takdîm olunacak mesârif defterleri bakılınub verilen nizâmdan hâric defterde bir para muharrer ise aşağı varılmak üzere ricâl-i defvlet-i aliyyemin ashâb-ı temyiz ve tetkikinden biri bu tarafda memur kılınub ber vech-i meşrûh defterler vârid oldukda evvel emirde mûmâ ileyh ma'rifeti ile temyiz ve tetkik ve kalmış ve hılâf-ı nizâm olan mâddeler tahkîk-ı birle cesâret edenler tedib olunmak için memur olan mûmâ ileyh Sadrazam tarafına takrîr ve tefhîm eylemek üzere bâlâda mezkur şerâit-i müstahsene ile mâşâallâhü Teâlâ düstûru'l-amel tutulub Mora cezîresine dâir kâffe-i mesâlihde mürâcaat ve mucibiyle hareket olunmak hususu Mora cezîdesine hatt-ı hümayun şevket-makrûn iki yüz yedi senesi Cemâziyelûlâsının verilen nizâm-ı cedîd şurutundan olub ve bu defa cezîre-i mezkûreden tevârüd iden tevziât defterlerine Mora nizâmı vikâyesine memur hâlen Tersâne-i âmirem Emini olan Osman dâme mecdühü ihâle-i enzâr-ı dikkat eyledikde Tarablıca kasabasında ... olub ta'mîr iktizâ eden sarayın keşfi için Der-i Aliyyemden memur kılınan mi'mar halifesi Halil Reşid Halifeye hizmet olarak on dört kazâdan cem'an bin iki yüz kırk kuruş verildiği muharrer ve mestûr olduğu beyânıyla fi'l-hakîka halife-i merkûme ol mikdar hizmet verildiği vâki midir ve halife-i merkûmun hîn-i memuriyetinde cânib-i mîriden ne mikdar harcırah verilmiştir ve harcırah verilmiş ise tekrar hizmet alması muğâyir-i nizâ olmaz mı tahkîk ve iktizâ üzere tanzîmi olunması mûmâ illeyh bâ takrîr ifâde ve inhâ ve kuyûda lede'l-mürâcaa halife-i merkûmun harcırah için işbu sene-i mübâreke Rebiulûlâsında hazîne-i âmiremnden iki yüz i'tâ olunmul olduğu başmuhâsebeden ihrâc ve mimar halidesi merkûmun aldığı hizmet fi'l-asıl cânib-i mîriden harcırah verilmek hasebiyle her ne kadar muğâyir olmak iktizâ ederse dahi sâbıkan Mora Vâlisi Mustafa Paşa iclâlehu tarafından bilâ talep verilmiş olduğu ve istirdâdı gadri mûcib idiği ser mi'mâr hâssa tarafından i'lâm olunmuş olmakla el-hâletü hâzihî meblağ-ı mezkûrun istirdâdından sarf-ı enzâr-ı birle fîmâ ba'd kazalar tarafından muğâyir-i nizâm bir akçe mutâlebe ve tevzi ve tahsîl olunmayub dâima şurut-ı nizâm-ı cedîd vikâye ve icrâ olunmak üzere sen ki kaymakam-ı mûmâ ileyh sin sana hitâben dîvân-ı hümayunum tarafından emr-i şerifim ısdâr ve yedine i'tâ olunmuşdur. İmdi Mora cezîresi ahâli ve reâyâsının verilen nizâm-ı cedîd muktezâsı üzere

kesret-i mesârifden himâyet ve sıyâneleri emrine dikkat ve imâri-i memleket ve asayiş ve terfih-i hâl-i raiyyeti mûcib olur esbâbın istihsâline bezl-i makderet olunmak ehass-ı metâlib-i dâverânem idiği sen ki kaymakam-ı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda maktûr olduğun kâr-ı âşinâyı ve dirâyet ve rağbet-i perverî ve stikâmet-i lâzımeni irad iderek fîmâ ba'd kazâlar taraflarından muğâyir-i nizâm bir akçe mutâlebe ve tevzi ve tahsîl olunmaması hususuna ve şurût-ı mer'iiyenin devam ve istikrârını ve cezîre-i mezkûre ahâlisinin kesret-i mesârifden sıyâneleri hâlâtının tahsiline ve imâre-i memleketi vve âsâyış-i hâlî raiyyeti müstelzim olur kâffe-i vesâilin istikmâliyle hakkında derkâr olan vüsûk ve i'timâdî şâhânemi ... teşmîr-i sâid-i miknet ve zinhar ve zinhar hılâfı vaz'ı tecvizden ve nâ mlâyim ednâ hâlet vukûundan gâyetü'l-gâye tehaş ve mücânebet eylemen babında. Evâil-i Şevval 209.

Sayfa 163/Hüküm 313

Sâbikan Dergâh-ı Muallâm Bekçileri Kâtibi Bu Defa Mora Kaymakamı Nasb Olan Mehmed Tecellî dâme mecdühû'ye hüküm ki

Cezîre-i Mora kazâlarının beher altı ayda bir defa masraf defterleri gelüb tevziâtlarının sahîh ve fâşları bilinmek şurût-ı nizâm-ı cedîdden olduğuna binâen iki yüz dokuz senesi Muharremi ibtidâsından Cemzâiyelâhiri gâyetine varınca kazâhâ-i merkûmenin tevzii şâmil bu defa tevârüd iden on dokuz kıt'a mesârif defterine Mora ceziresi nizâmı vikâyesine memur defterdâr-ı sâbık Osmân dâme mecdühû imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde mesârif-i mezkûreden bazan başkaca tanzîmî iktizâ eden mevâd ve defâtir-i mezkûrun eğerçi iktizâsına göre tanzîm olunmakda olduğu ve mâadâ defâtir-i mezkûrede mestûr mesârifât yazıldığı gibi mahallinden tevzi olunacak mıdır yoksa bu taraftan ruhsat verildikten sonra mahallinde izâfâtı var mıdır ve defâtirde muharrer mevâddın cümlesi sahîh midir mal'um olmak elhâsıl sahîh olanları ifa ve fâsidlerini tay ve imhâ ederek nizâmına ibtidâr olunmak lazımeden olduğu beyânıyla sen ki kaymakam-ı mûmâ ileyhsin ol tarafa lede'l-vusûl mesmû ve suâl ve tashîh ve ba'de't-tahkîk ve't-tanzîm tevzi ettirilmek üzere bu bâbda emr-i şerifim sudûrunu ve defâtir-i mezbûrenin aynıları maan yedine i'tâ olunmasını i'lâm etmekle i'lâmı mücebince amel olunmak fermâmın olmağın tenbihen ve ihtimâmen mahsûsan işbu emr-i şerifim ısdâr ve defâtir-i mezbûre ile maan yedine i'tâ olunmuştur. İmdi cezîre Mora'nın bundan akdem ittifâk-ı ârâ ile tesviye olunan şurût-ı nizâmı mücerred ahâli fukarânın teksîr-i mesârifden ve vücut-hı mezâlim ve teaddiyâtdan sıyâneleri irâde-i hayriyesine mebni olduğu ve münâfi-i şurût-ı mer'iiye ve muğâyir-i rızâ akçe tevzi ve tahsiline bir vecihle rızâ-yı hümâyunum olmadığı ve sen ki Mora Kaymakamı olmakdan mevcut nizâm-ı cedîd şerâitinin kâmilen

edâsına ve fukarânın kesret-i mesârifden vikâyelerine ve imâre-i memleketi ve Âsâyiş-i hâl-i raiyyeti mûcib olur kâffe-i vesâil ve hâlâtın istihsâline ikdâm ve bezl-i mechûd kazıyyesi olduğu ma'lûm dirâyet-i mersûmun oldukda ber vech-i meşrûh defâtir-i mezkûreyi istishâb ile bi-mennihî Teâlâ ol tarafa lede'l-vürûd defâtir-i merkûmede mestûr olan mevâdd yazıldığı gibi mahallinde tevzi olunacak mıdır yoksa bu tarafda ruhsat verildikten sonra mahallinde ifâzâtı var mıdır muharrer olan mevâddın cümlesi sahih midir değil midir madde be-mâdde ashâb-ı vukûf ve vüsûkdan sırran ve alenen suâl ve tashîh-i birle sahîh oldukları ifa ve fâsidlerini tayve imhâ iderek tanzîmine ikdâm ve dikkat ve sahî olub ifa olunan mesârifât-ı memleketin muvakkat-i şer' ve vücûh-ı ahâlî ma'rifetleriyle defterden bir akçe ziyâde ve mükerrer tevziinden hazer olunarak ve bu bâbda fukarâ hmâyet ve sıyânet kılınarak tevzi ve tahsîline tarafından ruhsat i'tâsına mübâderet ve ba'de't-tanzîm tevziine ruhsat verilenleri başka fâsid olub tevzî iktizâ etmeyenlerin başka der-i aliyyeme tahrîr ve inhâya müsâraat ve senden memul olan sadâkat ve stikâmet olduğunu edâya nisâr-ı ebed ve tâkat ve bu emri ehemde sermu ksuûr ve rehâvetden ve mesârif-i fâsidenin fukarâya tevziinden ve uvecihle iz'âc-ı fukarâyı mûcib hılâf-ı rızâ ve muğâyir-i şurût-ı mer'iyye hâlât vukûunu tecviz etmekden ve ettirmekden gâyetü'l-gâye tehâş ve mübâadet eylemek babında. Evâsıt-ı Şevval 209.

Hüküm 314

Hâlen Edirne Bostancıbaşısına ve Yanbolu Kâdisına ve Zikr-i Âtî Husûsa Der-i Aliyyemden Mübâşir Tayin Olunan [boşluk] zîde kadrühûye hüküm ki

Yanbolu kazâsının Der-i Aliyyeme vârid olan mesârif defterlerinde sen ki Bostancı başı mûmâ ileyhsin tarafından kazâ-i mezkûrdan matlûb yüz elli nefer sekbânın ulûfeleri olarak üç bin yüz yetmi dört buçuk kuruş muharrer ve mestur olmakla husûs-ı mezkûr Sadrazam tarafından tahrîr olunan mektûb ile kazâ-i mezkûrdan isti'lâm olundukda defter-i mesârifde mezkûr meblağ-ı mezbûrden tarafından matlub olan neferâtdan celb eyldiğin otuz nefere mâiye olarak altı yüz dört buçuk kuruş i'tâ olunub kazâ-i mezbûr sekbânı hazır ve madde iken maiyetine kabul olunub bâkî kalan iki biin beş yüz yetmiş kuruş sekban akçesi namıyla ahz etmiş olduğun tahkîk olunduğu bu defa Yanbolu kâdisı tarafından vârid olan i'lâmda tahrîr ve inhâ ve husûsu mezkûr Rumeli kazâlarından mütevârid tevzîât defâtiri tanzîmine memur

sâbıkan sūvâri mukâbelecisi Mîr Mustafa zîde mecdühûye havale olundukda meblağ-ı merkûmun tarafından red ve tahsîli iktizâ eylediği beyanıyla meblağ-ı mezkur mübâşir ma'rifetiyle tarafından red ve tahsîli ve mübâşir-i merkûm meblağ-ı mebûru ba'de'l-ahz mahalline gönderüb nizâm-ı cedîd- mergûbe üzere on kuruşda bir kuruş hizmet-i mübâşiriyye olarak ahz ve bâki iki bin üç yüz on üç kuruş kazâ-i mezbûr ahâlilerine teslîm ve mahall-i me'mene vaz ve bir vakitte meblağ-ı mezbûr zâyî edilmeyüb dâima sermaye olmak ve ahz olunduğunu hâvî Der-i Aliyyeme i'âlame mübâderet olunmak için emr-i şerifim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr istid'â etmekle mübâşir ma'rifetiyle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın işbu emr-i şerifim ısdâr ve mübâşir-i mûmâ ileyh ile irsâl olunmuştur. İmdi vedîa-i Cenâb-ı Rabbi İzzet olan ahâli fukarânın min külli'l-vücûh mezâlim ve taaddiyâtta himâye ve sıyânetleri ve taklîl-i mesâriflerini mûcib olur hâlâtın istihsâline ikdâm olunması ne derecelerde akdem âmâl-i hüsrevânem olduğu muhtâc-ı beyân ve takrir olmayub ve sıyânet-i fukarâ emr-i ehemmine senin sâirlerden ziyâde ihtimâm ve müsâraat eylemen lâzıme-i emrin iken tarafından bu iz'âc-ı fukarâyı mûcib vaz'a ibtidârın vücûhla rızâ-yı hümâyunumun hılâfı olduğu ve meblağ-ı mezkûr hukûk-ı fukarâ olmakla tamamen ve kâmilten istirdâdi hususuna irâde-i aliyyem taalluk etmiş idiği sen ki Bostancı başı muma ileyhsin ma'lûmun oldukda Yanbolu kazâsından ber vech-i meşrûh tarafından ahz olunmuş olduğu tahkîk olunan sâbıku'z-zıkr iki bin beş yüz yetmiş kuruş mahalline irsâl için min gayr-ı tereddüd mübâşir-i mûmâ ileyhe bit-temâm te'diye ve teslîme ikdâm ve müsâraat ve fîmâ ba'd bu mekûle hılâf-ı rızâ ve muğâyir-i fermân ahâli-i ifukarâsının bî vech akçe ahzı misilli vaz'a cesâretten tehâş ve mücânebet ve ale'd-devâm fukarânın teksîr-i mesârifden sıyânetleri emrine mezîd ihtimâm ve mübâderet ve zinhar ve zinhar hukûk-ı fukarâ olan meblağ-ı mezbûru red ve teslime sermu terâhî ve fezâide ve beyhûde îrad gadr ve illet ile mazhar-ı ikâb-ı şâhânem olmakdan tehâş ve mücânebet eylesin ve sen ki mübâşir-i mûmâ ileyhsin mazmûn-ı emr-i emr-i şerifim senin dahi ma'lûmun olarak Bostancı Başı mûmâ ileyhden istirdâdı fermânım olan sâlifü'z-zıkr ikibin beş yüz yetmiş kuruş Bostancıbaşı mûmâ ileyhden serîan bitemam tahsîle makderet ve tenfiz-i emr-i şerifime müsâraat ve hizmet-i mübâşiriyyen için ber mûceb-i şurut iktizâ eden on kuruşdan bir kuruşunu sen ahz-i birle mâadâ iki bin üç yüz on üç kuruşunu kazâ-i mezkûre îsâle ve ma'rifet-i şer'le ahâliye tamamen teslime htimam ve dikkat ve tamamen teslim olunduğunu nâtık i'lâmını Der-i Alyyeme isale ve te'diye emr-i mübâşeretine dâmen-i dermân-ı gayret ve tam'a mebnî isal-i hukûk-ı fukarâyı mûcib hâlâtı tecvîz ile sen dahi azhar-ı itâb-ı şâhânem olmadktan tehâş ve mübâadet eylesin ve sen ki mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin mübâşir-i merkûm meblağ-ı mezkûru Bostancı başı mûmâ ileyhden istirdâd ve tahsîl-i birle gayr-ı ez hizmet-i mübâşiriyye

bâkî kalan iki bin üç yüz on üç kuruş hukûk-ı fukarâyı ve kazâ-i mezkûre isal eyledikde ma'rifetin ve vücûh-ı ahâlî ma'rifetiyle ahz ve mahall-i me'mene vaz ve bir vakitte meblağ-ı mezbûr zayi olmamak ve ra's-i sermâye olmak üzere hıfz olunması hususuna ihtimâm ve dikkat vusûl ve hıfz olunduğunu Der-i Aliyyeme tahrîr ve i'lâma mübâderet ve sermu hılâfından tehâş ve mübâadet olunmak babında. Evâsıt-ı Şevval 209.

Sayfa 164/Hüküm 315

Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyunumdan Mora Kayamakamı Mehmed Tecellî dâme mecdühû Frenlibe ve Azkarye kazâları nâibilerine hüküm ki

Mora cezâresinin iki yüz dokuz senesi Muharremi'nden Cemâziyelâhires gâyetine gelince altı aylık olmak üzere bu defa Der-i Aliyyeme tevârüd iden tevziât defterlerine sâbıkan baş defterdârım olub hâlen Tersâne-i âmireme emini ve Mora czâresi nizâmı vikâyesine memur olan Osmân dâme mecdühû imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde dergâh-ı muallâm kapıcıbaşılardan Atavaranlı Ahmed dâme mecdühûnün kazâyeteyn-i merkûmeteynden iddiâ eylediği alacağı için sudûr iden emr-i âlî ile mübâşir tayin olunan kimesneye hizmet olarak Kartine kazâsından dört yüz ve Azkarye kazâsından iki yüz elli kuruş ki cem'an kazâeteyn-i mezbûretereynden altı yüz elli kuruş verildiği defâtir-i mezbûrede mestûr olub kuyûdât tetebbu' olundukda fîmâ ba'd devlet-i aliyyeden kesret üzere Mora'ya mübâşir gönderilmeyib hasbe'l-iktizâ bundan mühim maddeler zuhûrunda birkaç madde bir mübâşire tahsîs ile irsâl olunmak veyahud ol tarafda mübâşir bulunur ise dahi gönderilmek ve gönderilen mübâşirin mâddesi eğer vâliye dâir ise o misilli mübâşirin hizmetini Mora vâlisi hazinesinden verüb ve avdetine dek vâliler besleyüb bu bahane ile fukarâdan akçe almamak ve talep olunmamak ve eğer mübâşiriye kazâ hususu için gitmiş ise o mekûle mübâşirin hadd-i i'tidâl üzere mübâşiriyyesi kazâ ahâlisi tarafından virilüb ol kazânın defterine aynıyla idhâl olunub kâdı ve voyvoda ve kocabaşlar kendileri için bir nesne zımnında ibtidâr-ı birle ber vech-i istikâmet hareket olunmak ve eğer mübâşiriye bir Âdem bir âdemden da'vâ eylediği maslahata gitmiş ise mübâşiriyyesi hadd-i i'tidâl üzere şurûtu vechile müddeî mütemerrid ise mütemerrid olan müddeîden ve müddeâ aleyh muânid ise müddeâ aleyh tarafından i'tâ olunmak ve bu mekûle mübâşirleri mübâşiriye şurûtu mücebince ücret-i mübâşiriye kimin tarafından verilmek lazım gelirse avdetlerine dek ânın tarafından beslenüb kazâ teklîf defterine bu vesîle ile habbe-i vâhide vaz olunmamak hususu bundan akdem iltifât-ı vüzerâ ile verlen Mora cezâresi nizâmını hâvî sâdır olan evâmir-i aliyyemde mûnderic olduğu mukayyed olmakla nizâm-ı cedîd şurûtunun icrâsı lâzımeden idiği beyanıyla ol bâbda emr-i şerîfim

sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmeğın siz ki kaymakam ve mevlânâ-yı mûmâ ileyhimsiz buu mekûle mevâd zımnında iktizâ eden hizmet-i mübâşiriyyenin kazâ-ya tevzîine rızâ-yı aliyyem olmayub şurût-ı nizâmın vkâyesi matlûb olmakla fîmâ ba'd nizâm-ı mezbûrun vikâyesine hizmet olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi hazîneyi mezbûreye ber vech-i meşrûh verilen nizâm-ı cedîd şurutunun îfâ ve icrâsına ve fukarânın taklîl-i mesârifleriyle himâyet ve sıyânet ve tahsîl der pîş ve ... emrine mezîd i'tinâ ve nezâret olunması ehassı murâd-ı şâhânem olduğı ve bu mekûle mevâd zımnında iktizâ hizmet-i mübâşiriyye muğâyir şurût-ı kazâyâ tevzîine rızâ-yı aliyyem olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber vechi meşrûh amel ve hareket-i birle mevcûd şurût-ı nizâm-ı cedîdin ale'd-devâm îfâ ve icrasına ikdâm ve ihtimâm ve fukarâ ve raiyyetin min külli'l-vücûh mezâlîm ve taaddyâtıdan himâyet ve sıyânetler emrine sa'y mâ lâ kelâm ve hılâfî ednâ vaz ve hareket vukûunu tecvizden be-gâyet tehâş ve ittikâ-i tâm olunmak babında. Evâsıt-ı Şevval 209.

Hüküm 316

Hâlen Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûnumdan sâbıkan Dergâh-ı Muallâm Yeniçerileri Kâtibi olub Mora Kaymakamı Nasb Olunan Mehmed Tecellî dâme mecdühûye hüküm ki

Sen ki kaymakamı mûmâ ileyhısin bu defa tarafından südde-i saâdetime takdîm olunan bir kıta takrîrin mefhûmunda Mora eyâletinin mevâddı için tahsîs kılınan hazariyye vesâir ... ve âidât hâlen Mora Vâlisi ve Bender muhâfızı vezirim Hüseyin Paşa tarafından itsâl ve teslim olunmak üzere eyâlet-i mezkûre kaymakamlığı bâ erm-i âli uhde ve ra'yine ihâle ve tefvîz olunmuş olmakla Mora vâilileri kayıdları ... başka olarak sana ve ebnâ-i sebîli kuttâ-ı tarîk ve haydud eşkıyâsından muhafaza zımnında mâhiye ile üçer yüz neferden mütecâviz sekban istihdâm ettikleri muhakkak olduğı ve senin dahi cezîre-i mezbûrenin nizâmına dest-ires oluncaya kadar muhâfaza ve te'mîn-i bilâd ve ibâd zımnında etbâ'ından beherine lâ ekal yüz elli nefer ve dahi ziyâde mâhiyelü sekban istihdâmına muhtaç olduğun ve neferât-ı merkûmenin mâhiyeleri ile katık bahâ ve ta'yînâtları ve mesârif-i lâzımleri beher mâh altı yedi kise akçeye tevekkuf eylediğı beyânıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûru derc ve testîr husûs-ı mezbûr hâlen Tersâne-i âmireme emini ve Mora czîresi nizâmı vikâyesine memur olan Osmân dâme mecdühûye havâle olundukda senin Mora'ya vusûlünde zabt ve rabt-ı memleket ve inhâ ve dâhilî şurûr ve fesede ve eşkıyâ zımnında istirhâma muhtac olduğun lâ ekal yüz elli mikdarı sekbanın ulûfe ve katık bahaları ve sâr dâiresi mesârif-i için bir senede iktizâ eden yetmiş be şkisenin bir mahalden ta'yîni lâzımeden olub ancak meblağ-ı mezbûr

müşârun ileyhin hazîne-i muayyene ve tabârât ve vâridâtına dokunulmayarak tamamen fukarâya tevzi ile mâh be-mâh tarafına i'tâ mahsus reâyâ fukarâsına bir nevi zulmi mûcib ve kezâlik tamamca vâli-i müşârun ileyhin hazariyye ve âidât ve tabârâtında ifraz ve i'tâsı dahi müşârun ileyhin hâsılâtına gerekli tertîble tarafına hasârı müstelzim olmakdan nâşi senin zâtında afif ve perhizkâr olub celb-i mâl sevdasına düşmeyeceğin ve hılâfını irtikâb etmeyeceğin zâhir olmakla mahalline ba'de'l-vürûd mâh be-mâh vâki olan milletin masrafını muvakkat-i şer' ve Tarabluca vücûhunun ma'rifetiyle sahîhan defter idüb bir senede ne mikdara bâliğ olur ise i'lâmıyla maan tarafından Dersââdetime irsâl ve bir sûreti dahi vâli-i müşârun ileyhe tisyâr olunmak ve cezîre-i Mora kazâlarından Mora vâlielerine senevi üç yüz kise akçe hazariyye tertîb ve tahsis kılınmış olmakla işbu hazariyye-i muayyeneden başka bir senede yüz ve yüz elli kise mikdarı tabiatıyla zulüm ve teaddî olmayarak âidât ve tabârat vâki olur ise ol vakit senin kaymakamlığın hasebiyle bir senede zarûrîyyü'l-vuku' olacak mârru'z-zikir yetmiş beş kise mikdarı mesârif-i sahîhan müşârun ileyh tarafına âide tabârâtdan kabz ve mahsûb kılınub hazariyye-i muayyeneye kat'an hâlel gelmeyerek fazlası taraf-ı müşârun leyh i'tâ olunmak ve eğer tabârâta ... vâki olub bir senelk kaymakamlık mesârifinden noksan olur ise Der-i Aliyyeme bil-isti'zân ol vakitte kaymakamlık mesârifinin nısfı veyahud sülüsü tabârâtından ve kûsuru kazâlara tevzi sûreyle tediye ve ru'yet ve hazariyye-i muayyeneyekesr getirilmemek şartıyla iktizâsına göre tanzîmine mübâderet kılınmak ve münâsib-i mülâhaza olduğu beyânıyla sûret-i mezkûre dîvân-ı hümayunum kalemine kayd olunub ol bâbda sana hitâben başka ve i'lâm-ı mahalli siyâkında vâli-i müşârunileyhe dahi başka evâmîr-i şerîfem ısdârını mûmâ ileyh i'lâm etmekle i'lâmı mücebince amel olunmak fermânım olmağın ifhâmen ve i'lâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve yedine i'tâ olunmuştur. İmdi bu husus zımında vezîr-i müşârun ileyhe dahi diğer bir kıta i'lâm-ı mahalli muhtevî emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olduğu ma'lûmun oldukda bi-mennihî Teâlâ ol tarafa vusûlünde meftûr olduğun sadâkat ve istikâmet levâzımını icrâyâ kıyâm ve müsâraat-ı birle müşârun ileyh tarafına mahsus olan hazariyye ve tabârât ve âidâta dokunulmayarak mâh be-mâh vâki olan kaymakamlık mesârifini ma'rifet-i şer' ve Tarabluca vücûhu ma'rifetiyle sahîha defter idüb bir senede ne mikdara bâliğ olur ise hissati üzere i'lâmını Der-i Aliyyeme irsâle ikdâm ve dikkat ve bir sûretini dahi müşârun ileyh tarafına göndermeğe mübâdeter ve bâlâda mûnderic olduğu vechile iktizâsı üzere ba'de't-tanzîm sudûr idecek emr-i şerîfimin müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve senen me'mûl olan âsâr-ı kârgüzârı ve istikâmeti izhâra teşmîr-i sâid-i miknet ve hılâf-ı emr ve rızâ sermû mütekâsilâne vaz'ı tecvizden tehâş ve mübâadet eylemen babında. Evâsıtı Şevval 209.

Bir sûreti Bender Muhâfızı ve ilhâkan Mura Vâlisi vezirim Hüseyin Paşa'ya i'lâm-ı hâlî muhtevî idâresine göre

Sayfa 165/Hüküm 317

Sâbıkan Dergâh-ı Muallâm Bekçileri Kâtibi Bu Defa Mora Kaymakamı Nasb Olan Mehmed Tecellî dâme mecdühû'ye hüküm ki

Bundan akdem Mora cezîresinin nizâmını sudûr eden emr-i şerîfimde fîmâ ba'd devlet-i aliyyeden Mora'ya kesret üzere mübâşir gönderilmeyüb hasbe'l-iktizâ bazı mühim maddeler zuhûrunda birkaç madde mübâşir tahsîs ile irsâl olunmak veyahud ol tarafta mübâşir bulunur ise ona gönderilmek ve mâddesi eğer vâliye dâir ise o misilli mübâşirin hizmetini Mora vâlisi hazinesinden verüb ve avdetine dek vâliler besleyüb bu bahane ile fukarâdan akçe almamak ve talep olunmamak ve gönderilen mübâşirin maddesi eğer mübâşiriye kazâ hususu için gitmiş ise o mekûle mübâşirin hadd-i i'tidâl üzere mübâşiriyyesi kazâ ahâlisi tarafından virilüb ol kazânın defterine aynıyla idhâl olunub kâdı ve voyvoda ve kocabaşlar kendileri için br nesne zımnında ibtidâr-ı birle ber vech-i istikâmet hareket olunmak ve eğer mübâşiriye bir Âdem bir âdemden da'vâ eylediği maslahata gitmiş ise mübâşiriyyesi hadd-i i'tidâl üzere şurûtu vechile müddeî mütemerrid ise mütemerrid olan müddeîden ve müddeâ aleyh muânid ise müddeâ aleyh tarafından i'tâ olunmak ve bu mekûle mübâşirleri mübâşiriye şurûtu mücebine ücret-i mübâşiriye kimin tarafından verilmek lazım gelirse avdetlerine dek ânın tarafından beslenüb kazâ teklîf defterine bu vesîle ile habbe-i vâhide vaz olunmamak ve bir mâdde-i muayyene bir kazâya valiler tarafından mübâşir tayin olunmak lazım gelirse hadd-i i'tidâle tatbik ile mübâşiriye verilmek mesela her bir sâat bir kuruş ve maddenin tahminine göre iki veyahud üç kuruş olarak gittiği mahal kaç saatte ise ol mikdar akçe virilüb hâsılı hadd-i i'tidâl ve iktizâda ale'd-devâm riâyet olunmak hususu mûnderic ve mestûr olub mucib ve muktezâsı üzere amel ve harekete cümleye vâcibe-i hizmet iken iki yüz dokuz senesi muharreminde sene-i mezbûre Cemâziyelâhiresi gâyetine gelince altı mesârifi şâmil cezîre-i mezbûrede vâki ve Senence kazâsından bu defa vârid olan bir kıta tevzi defterine Mora cezîresi nizamı vikâyesine memur hâlen Tersâne-i âmireme emini olan Osmân dâme mecdühü imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde Senence mukâtaasının bazı hesâbı ru'yet için mâlikâne mutasarrıfı istid'âsına mebnî sudûr iden emr-i âli ile memur kılınan mübâşiri hâcegân-ı dîvân-ı hümâyunumdan Mustafa Râşid dâme mecdühûye hizmet olarak on bn kuruş ve mûmâ ileyhin iki ayda taâmiyye mesârif-i sâiresi deyu bin beş yüz ve konağın döşemi mesârifi doksan kuruş ve mûmâ ileyhin maiyetine terfîk kılınan Mora vâlisi sâbıkın devandarına

kezâlik hizmet olarak beş yüz kuruş ki cem'an on iki bin doksan kuruş verildi deyu defter-i mezbûrde muharrer ve mestûr olmakla bu sûretde mübâşir-i mûmâ ileyhe defter-i mezbûr mûcebince mübâşiriyye verilmes emr-i hümâyûn verilen nizâm-ı cedîdin hılâfı olduğu beyânıyla ol bâbda emr- şerifim sudûrunu bâ takrir ifâde etmekle sen ki kâymakam-ı mûmâ ileyhsin bu mekûle madde üzerine tayin olunan mübâşirânın hizmet-i mübâşiriyyelerinin kazâ ahâlisine tarh ve tevzîne rızâ-yı aliyyem olmayub verilen nizâm şurutunun vikâyesi matlub olmakla fimâ ba'd şurut-ı merkûmenn halelden vikâyesine dkkat ve hılâfını tecvizden mübâadet eylemek fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi cezîre-i mezbûreye verilen nizâm-ı cedîd şurutunun kâmilen edâsı ve kazâlar mesârifinin takrîr ve âsâyış rahatlarını mûcib olur hâlâtın istihsâline ikdâm üzere ve münâfîi nizâ mikdâr-ı zerre hâlet ve hareket vukûa gelmemesi emrine mübaderet kılınmak ne derecelerde matlûb ve mültezem-i şâhânem olduğu sen ki kaymakam mûmâ ileyhsin ma'lûm-ı dirâyet melzûmün oldukda ber vech-i meşrûh amel ve hareket vikâye-i şurût-ı mer'iyyeye ve vedfa-i Cenâb-ı Rabb-i İzzet olan fukarâ ve zuafânın vücûh-ı mezâlim ve teaddiyâtdan himâyet ve sıyânetleri emrne ve senden me'mûl ve melhûz olan dirâyet ve kârgüzâr levâzımını icrâya ikdâm ve mübâderet ve hılâf-ı emr ve rızâ ve muğâyir-i şurût-ı mer'iyye ednâ va' ve hâlet vukûunu tecvizden tehâş ve himâyet eylemen babında. Evâsıt-ı Şevvâl 209.

Sayfa 166/ Hüküm 318

Filibi Kâdisına ve Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûnumdan Olub Filibe Kazâsı Tevzîâtı Nâzırı Olan Şerif Ahmed zîde mecdühû hüküm ki

Filibi Kazâsının iki yüz yedi senes rûz-ı hızırından sekiz senesi rûz-ı hızırına değin on iki mâh müddette mesârifî olan üç yüz bin beş yüz on kuruşu mübeyyin üç kıta defterleri bundan akdem Der-i Aliyyeme vârid oldukda meblağ-ı mezbûr külliyyetli akçe olub def'aten tevzi ve tahsîl olunmak lazım gelir ise ahâli-i kazâ tahammül edemeyüb perişan olacakları zâhir olduğundan mebâliğ-i mezkûrun nısfı olan altı yüz kise akçenin tevzi ve tahsîline ruhsat-ı şâhânem irzânî kılınub bu bâbda emr-i şerifim ısdâr ve nısf-ı âharı olan altı yüz kise akçenin dahi tanzimi için kazâ-i mezbûrun bir senede masrafları olan sâlîfü'z-zikr altı yüz bin beş yüz on kuruş mübeyyin üç kıta defterlere Rumeli kazâlarından mütevarid tevzîât defterleri tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zide mecdühû imâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde defâtir-i mezkûrede dağlı eşkıyâsına memurlara ve nefîr-i âm askerine ve sâir mürûr ve ubûr idenelere ta'yînât nâmıyla vaz'ı defter eyledikleri yüz doksan dokuz bin dokuz yüz oksan beş kuruşdan gayrı Delilbaşı Karslı Ali Beğ ta'yînâtı nâmıyla dahi on beş

bin dört yüz otuz dokuz kuruş vaz'ı defter olunmuşiken sâbikan Silistre vâlisi merfu'u'l-vüzâre Hasan Paşa dâmet meâliyahûnün dâiresine ta'yînât olarak seksen dört bin iki yüz doksan üç kuruş ve on bin kuruş dahi ikrâmiye vaz'ı defter olunmuş olmakla bâlâza mezkûr mesârif kimlere ve müşârun ileyh dahi kazâ-i mezkûrda dâimi mûks ve ârâm etmeyüb kazâ be-kazâ gûşt ve gûzeşte ve cânb-i mîriyyeye iktizâ eden şair dahi verildiğine binâen doksan dört in iki yüz doksan üç kuruş paşâ-yı mûmâ ileyhe red ve tahsîl ve ashâb-ı düyûna teslîmi lâzım geleceği ve hazîne kulağuzlarına ücret verildi deyu altı bin iki yüz elli beş kuruş vaz'ı defter olunmuş olmakla defter-i mezkûrde sekban ulûfesi yüz on beş bin dört yüz kırk yedi kuruş başkaca mestûr olduğundan gayrı merkûm merkum Karslı Ali'nin mâhiyesi olarak seki bin yüz sekden seki kuruş dahi vaz'ı defter olunmuş olmakla kazâ-i mezkûrde ol mikdar ulûfeli sekbân ve asâkir-i sâire mevcut iken sâlifu'z-zıkr kulağuz ücreti iktizâ etmeyüb nihâyet bahşış olarak iki yüz elli beş kuruş mahsûb olunub mâadâ altı bin kuruşun fukarâdan tahsîli lâzım gelmeyeceği ve ik yüz yedi senesi cümle ittifâkıyla otuz yedi bin beş yüz kuruş ile bir sene menzil idâre etmek üzere Filibe sâkinlerinden Mahmud nâm kimesneye ihâle olunmuşiken sene-i mezkûrede Hasköy menzili külliye mütereddid ve irâdeye kudreti kalmadığından bahisle sekiz senesi kasımından rûz-ı hıdırına gelince emâneten ru'yetine memur Hüseyin'in mesârifâtı için dahi yirmi bin üç kuruş vaz'ı defter olunmuş olmakla bu takdirce Hasköy menzilin perişannını ve kasımdan rûz-ı hıdırına gelinceye şiddet-i şitâ ve bâ husus zahirenin kıllat ve nedreti âvânında altı ayda yirmi bin kuruş ile idâre etmiş olduğundan şitâda ru'yete nazaran altı aylık için yirmi bin kuruşdan mâadâ on yedi bin beş yüz kuruşun merkûme Mahmud'dan reddi iktizâ idüb ancak kayd ve kalemi müeddi olmamak için yedi bin beş yüz kuruş dahi mahsûb olunub mâadâ on bin kuruşun mezbûr Mahmud'dan reddi iktizâ ettiği ve bu sûrette gerek paşâ-yı mûmâ ileyhden ve gerek kulağuz akçesinden ve gerek merkûm menzilci Mahmûd'dan reddi iktizâ eden ve fukarâdan tahsîli lâzım gelemeyen akçeler cem'an yüz on bin üç yüz doksan üç kuruşa vâliğ olmakla bu akçelerden birer para hesâbıyla harc-ı imzâları olan ki bn yedi yüz elli yedi buçuk kuruş kazâ-i mezkûrde hâkimü's-şer' bulunan kimesneye verilmek lazım geleceği ve iki kıt'a defterden mâadâ nefis-i kasabayı muhafaza için isticâr olunan sekban ulûfesi için maa harc-ı imzâ kırk sekiz bin iki yüz elli altı kuruş başkaca bir kıt'a defterde mestûr olmakla kazâ-i mezkûr re'âyaları bâlâda beyan olunduğu vechile bu kadar sekban ulufesini ve ta'yînât verilmiş iken mesârif-i mezkûru bir kat dahi vermeğe ahâlinin liyâkatleri kalmadığından meblağ-ı mezkûr re'yâdan tahsîl olunub kasabada sâkin zî kudret ehl-i İslâm taraflarından verilmek iktizâ eylediği kazâ-i mezkûr vucûhunun ekseri deruhdeci olduğuna binâen zam ve zamîme ile deftere akçe idhâl ettirmek âdet-i müstemirreleri olduğunu bazıları ihbâr ve mesarif-i mezkûrun cümlesi dağlı eşkiyâsı

mesârif-i olub mesârif-i mukarrere olduğuna binâen ... ve hakîkati mîr mûmâ ileyhî ma'lûm olmadığından tenzîl lazım gelen mevâddan mâadâsının dahi tanzîm ve ifâdesi hususu Filibe nâzırı Dergâh-ı Muallam kaucubaşlarından Çelebi dâme mecdühûye havâle olundukda mesârif-i mezkûre dağlı eşkıyasının galebesi ve kazâ-i mezkûre hücum irâdelerinden neş'et etmiş olduğu ve ol mikdar askere ulûfe ve diledikleri mikdar ta'yînât verilmemek lâzım gelse kurâlardan mâada dağlı eşkıyası belki Filibe'yi dahi nehb ü ve gâret ve ihrâkun binnâr edecekleri melhûz olduğuna mebnî olduğu zâhir olub ancak fukarâyı ... kesîradan sıyânet ve kendilerinin beygirân mesâriflerine çift-i gelecek esbâbın istihsâline mübâderet olunmak hususna kat'an irâde-i merhamet ifâde-i cihandârânem taalluk etmiş olduğuna nazara ashâb-ı alâka ve deruhdeciyânın verdikleri akçe için deftere idhâl eyledikleri akçeden on beş bin kuruş dahi hat ve tenzîl olunub mâadâ tevzi olunacak akçe dahi taksîtan muhâsebe ettirilmesi fukarâya suhûleti mûcib olacağını kapıcıbaşı ûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmiş olduğu ve bâlâda mestûr tenzîlâtından mâadâ mesârif-i mezkûr külliyyetli olub ancak mesârif-i mukarrereden olmadığına binâen kapıcıbaşı mûmâ ileyhî tenzîl eylediği on beş bin kuruşdan başka rahmen lil-fukarâ bin iki yüz elli bir kuruşun dahi tenzili lâzım geldiği beyânıyla mârru'z-zikir doksan dört bin iki yüz doksan üç kuruş paşâ-yı mûmâ ileyhden ve on bin kuruş menzilci Mahmud'dan tahsîl ve ashâb-ı düyûna vermek ve altın bin kuruş kılağuz akçesi ve iki bin yedi yüz elli kuruş harc-ı imzâ akçesi dahi ahâliden tahsîl olunmamak ve nefis-i kasabayı muhâfaza için isticar olunan sekban ulûfesi kırk sekiz bin iki yüz altı kuruş dahi zî kudretlerden tahsîl olunub cem'an yüz yetmiş yedi bin beş yüz kuruş fukarâdan tahsîl olunmayub mâadâ tevzi ve tahsîli iktizâ iden yüz yirmi iki vin beş yüz kuruş dahi taksîtan tahsîl olunmak ve taksîtan tahsîl olunacak meblağ-ı mezkûr için fâiz dahi verilmemek üzere tahsiline ruhsatı hâvi emr-i şerifim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın şbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli ve refâh ve âsâyişlerini mûcib olur kâffe-i esbâb vesâilinin istihsâli emrine kıyâm ve mübâderet olunmak ehass-ı metâlibb-i dâverânem olduğu ve bâlâda bast ve temhîr olunuğu vechile mesârif-i mezkûreden hat ve tenzîl olunan sâlifü'z-zikr doksan dört bin iki yüz doksan üç kuruş paşâ-yı mûmâ ileyhden ve on bin kuruş dahi menzilci mezkûr Mahmud'dan tahsîl ve ashâb-ı düyûna edâ ile tahfîf-i bâr-ı fukarâya mübâderet ve nefis-i kasaba muhafazası için sekan ulûfesi mestûr olan kırk sekiz bin iki yüz altmış kuruş dahi nefis-i kasabada sâkin ashâb-ı iktidârdan olan ehl-i islâmdan muvakkat-i şer' ve cümle ma'rifetiyle tahsîl ve bu akçeden zinhar kurâ ahâlilerine bir para tevzi ve tahsiline çesâre vukûua gelmemesi hususuna ikdâm ve dikkat olunmak mültezem olunduğu ve sâlifü'z-zikr altı bin kuruş kılağuz akçesiyle iki bin yedi yüz elli kuruş harc-ı imzânın vechen mine'l-vücûh fukarâdan bir akçesinin tahsiline

ruhsat gösterilmeyerek mâadâ fukarâdan tahsîli iktizâ eden yüz yirmi iki bin beş yüz kuruş ziyâde ve mükerrer tahsîlinden hazer olunarak ve bir para fâiz verilmeyerek ve def'aten tevzi ve tahsîle cesâret vukûa gelememek teshîlen lilfukarâ taksîtan ve te'cilen ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle tahsîline ruhsat verilmiş olduğu ve bu bâbda iktizâ eden vasâyâ ve tenbîhât-ı şâhânem mukaddem ve muahhar sâdır olan evâmır-i aliyyemde derc iş'âr olunmuş olmakla mûceb ve muktezâsı üzere amel ve hareket olunmak lâzımeden idiği ve hılâf-ı fermân ve muğâyir-i rızâ hareket vukûuna bir vecihle rızâ-yı adâlet iktizâ-yı şâhânem olmadığı siz ki Mevlânâ ve nâzır-ı mûmâ ileyhimâsız ma'lumunuz oldukda mazmûn-ı emr-i şerifim mûcebince amel ve hareket bil-ittihâd mezîd ihtimâm ve müsâraat ve ale'd-devâm fukarânın teksîr-i mesârifden himâyet ve sıyâneleri emrine ve âsâyış ve râhatlerini mûcib olur hâlâtın istihsâline sarf-ı bârâ-yı liyâkat ve zinhar ve zinhar evâmır-i eliyemin hılâfı ve rızâ-yı hüâyunumun muğâyiri ednâ vaz' ve hâlet vukûunu tecviz etmekden ve ettirilmekden gâyetü'l-gâye tehâş ve mücanebet olunmak bâbında . Evâsıt-ı Şevval 209.

Sayfa 167/Hüküm 319

Aşnib Kazâsı Nâibine ve Hâcegân-ı Divân-ı Hümâyunumdan Olub Zikr-i âtî hususa Der-i Aliyyemden Nâzır Ta'yîniyle Aşnir Kazâsında İkâmete memur Kılınan Mustafa Necîb zîde mecdühûye hüküm ki

Kazâ-i mezbûr sükkânından ve müteğallibeden Nâzır oğlu Ahmed ve karındaşı oğlu Yahya ve avene-i sâiresiyle müttefekan a'yânlık nizâyı başına cem eylediği eşkıyâ ile iki yüz yedi senesinden bu âna gelince tağallüben kazâ-i mezbûre a'yân olub şimdiye kadar ahâlî fukarâsından küllyetli akçe tevzi ve tahsîl eylediğinden birkaç mâh mukaddem dahi beş yüz nefer Arnaud eşkıyâsıyla Aşnib kasabasına bağteten hücum ve ehl-i İslâm ahalinin hânelerine duhûl-i birle katl-i nüfûs ve nehb-i emval ve ihrâk-ı büyütmisilli fezâhata ictisâr olunmuş olduğu ve merkûm kazâ-i mezbûre a'yân olalıdan beru ahâl-i fukârasına eylediği mezâlîm ve taaddiye fukarâ re'âyâ tâbdâr olamadığından ahâlinin sülûs mikdârı perişan olub ez kadîm kazâ-i mezkûrun mevcud olan üç bin altı yüz çifti iki bin dört yüz çifte tenzîl olunmuş idiği ve hattâ merkum ahmed kazâ-i mezkûre duhûlünden sonra mevcûd olan iki bin dört yüz çifte bir defa yirmişer ve def'a-i sâniyede onar kuşuru tevzî ve tahsîle ictisâr etmiş olduğu ve bu vecihle keyfe mâyeşâ ve yahtâr emval-i fukarâyı ekl ve bel'a ve vediatullâh olan fukrâ-yı raiyyetin perişani hâllerine bâis olduğu bundan akdem takdîm olunan i'lâmât ve tahrîrâ mefhûmundan ma'lûm kazâ-i mezkûre dahi nâzır nasb ve ta'yîn olunmasını ahâlî tarafından mukaddemce südde-i saâdetime takdîm olunan arzuhalleriyle istid'â ve istirhâm olundukda

Rumeli kazâlarından mütevârid tevziât defâtiri tanzimine memur sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa dâme mecdühû husûs-ı mezkûru mutâlaa-i birle perîşân hâl-i fukarâye merhameten taraf-ı devlet-i aliyyemden kazâ-i mezkûre perhizkâr ve müstakîmü'l-etvâr birinin nâzır nasb ve ta'yîn olunmasını a'yanlık nizâ'ının kat'ına vesile ve sebep olacağı ve mûmâ ileyh dahi dindâr ve kârgüzar ve müstakîmü'l-etvâr olduğu erbâb-ı vukûf ihbârıyla zâhir olmuş idiği beyânıyla kazâ-i mezkûre nâzır ta'yin ve irsâli birle anda ikâmet ettirilmek ve fîmâ ba'd merhum Ahmed ve oğlu ve taraftarlarından ferd-i âferîde ve hılâfında olan Toroklu oğlu Mehmed sipâhi demekle ma'rûf şekâvetkâr dahi bir vakitte umûr-u vilâyete karışmayub umûr—ı memleket ahâli-i kazânın muhtarları her kim ise anın ma'rifeti ve nâzır-ı mûmâ ileyhın ra'y ve nezaretiyle idâre olunmak için me'mûriyetini hâvî emr-i şerîfîm sudûrunu mîr mûmâ ileyh ba takrir istid'â etmekle vech-i meşruh üzere amel ve hareket olunmak hususuna irâde-i aliyyem taalluk etmekle mûmâ ileyh bu hususa hâssaten intihâb ve ta'yîn kılınub fîmâ ba'd gerek Der-i Aliyyemden evâmîr-i aliyyem ile vâride olan tekâlif-i şâkka mesârifî ve gerek vüzerâ-yı izâmın ber mu'tâd-ı kadîm hazariyye ve âidât-ı sâireleri ve hizmet-i mübâşiriyye ve mesârifât-ı me'kûlât hademe-i ... ve umûr-ı menzil velhâsıl kâffe-i mesârifât-ı zaruriyye-i mu'tâde ve zuhûrât-ı cüz'i ve külli her ne ise ma'rifet-i şer' ve nâzır-ı muma ileyh ma'rifeti ve muhtâr-ı memleket ma'rifetleriyle idâre ve ru'yet ve nâzırın ra'y ve ma'rifeti olmadıkça kurâ âferîde umûr-ı memlekete bir akçe ve bir habbe sarf olunmamak ve vâki olan mesârifât-ı zımnında iktizâ eden pusulalar yalnız hâkimü's-şer' mührüyle olmayub nâzır-ı mûmâ ileyhın dahi mührü olmadıkça bir mahalle bir akçe ve bir habbe sarf olunmamak ve mesârif-i mezkûre rûz-ı kasımdan rûz-ı hıdır ve rûz-ı hıdır rûz-ı kasıma varınca her altı ayda bir defa ru'yet olunub her neye bâliğ olur kezâlik ma'rifet-i şer' ve nâzır-ı mûmâ ileyh ma'rifeti ve muhtâr-ı ahâli ma'rifetiyle pusula-i mezkûre-i memhûre mücebberince maddeleri ve mikdar ve tarihleri tasrîh ve beyan olunarak müfredât üzere defter olunub kazâ-i mezbûrede mutavattın olan ahâlin hâl ve tahammüllerine göre ta'dîl ve tesviye şurûtuna riâyet-i birle tevzi olunub ve defter-i mezkûr hâkimü's-şer' ve nâzır-ı mûmâ ileyh mührüyle mühürlenmek ve nizâm-ı cedîd-i merğûbe üzere defter-i mezkûrun bir kıta sûreti ihrâca ve kezâlik hâkim ve nâzır mührü ile temhir ve pusula-i mezkûre ile maan Der-i aliyyeme ba's ve tesyîr olunub tahsiline ruhsatı hâvî emr-i âli sudûr etmedikçe bir akçe tahsîl olunmamak ve hâkimü'l-vakt olanlara harc-ı imzâ olmak üzere vâki mesârifât-ı sahîha her kaç kuruşa bâliğ olur ise beher kuruşda birer para hesabıyla defter-i tevzi idhâl olunub ziyâde bir akçe verilmemek ve devlet-i aliyyem umûr-ı mühimmesi için verilen i'lâmât ve kazâ defterine idhâl iktizâ idecek mevâd i'lâmâtından dahi bir para harc olunmamak ve nâzır mûmâ ileyh dahi bir akçe ve bir habbe matlûb etmeyüb hakkaniyet vechile idâre-i umûr için şehriye

yedişer yüz kuruşdan senevî sekiz bin dört yüz kuruş maaş ta'yîn ve tahsîs kılınub beher altı ayda bir defa vâki olan tevzîât defterine dört bin iki yüz kuruş idhâl olunub ziyâde bir akçe taleb ve idhâl eylediği mesmû olur ise ba'de't-tahkîk geriye red vesâire ibret için tertîb-i ceza kılınacağını tefhîme mübaderet olunmak fermânım olmağın mûmâ ileyhin me'mûriyetini hâvî ve tenbîhî muhtevî işbu emr-i şerîfîm ısdâr olunmuşdur. İmdi sen ki mevlânâ mûmâ ileyhsin fukarâ mesârifinin taklîliyle min külli'l-vücûh âsâyiş ve refâh-ı hâllerinin istihsâline ikdâm ve müsâraat olunmak hususu ne derecelerde matlûb ve mültezem-i şâhânem olduğu bu bâbda mukaddem ve muahhar sudûr iden evâmîr-i aliyyem mezâmininde zâhir ve âşikâr iken beş altı seneden beru kazâlar a'yânı ahâliui ihâfeye ve taht-ı kahrânîye almak için kazâlarda bölükbaşı ve sekbân teksîr etmek âdet-i müstemirreleri olmakla ber vech-i meşrûh merkur Ahmed dahi a'yanlık dâiyesi ve tağlib ve şekâvet sebebiyle ahâliyi ihâfe ve taht kahrına almak için bölükbaşı ve sekbânı teksîr iderek fukarâdan o mekûle külliyyetli akçe tahsîline ve iz'ac-ı fukarâyâ cesaret vukûu beher hâl kazâ-i mezbûre nâzır nasb ve ta'yininden tazrir olunduğu âşikâr olmakla bundan sonra dahi ferd-i vâhid hılâf-ı emr ve rızâ fukarâdan ziyâde akçe tahsiline ve bir habbesini hîle ve hud'a ile ekl ve bel'a cesâret etmek lâzım gelirse lede't-tahkîk o mekûleler haklarında beher hâl va'idât-ı şâhânem icrâ kılınacağı muhakkak olduğu ma'lûmun oldukda mezmûn-ı emr-i şerîfîmi iktizâ edenelere gereği gibi ifhâmm ve te'kide mübâderet ve mûceb ve muktezâsıyla amel ve hareket nâzır-ı mûmâ ileyh bil-ittifâk ... ve dikkat ve fîmâ ba'd himâyet ve sıyânet-i fukarâ emr-i ehemmine kemâl ihtimâm ve ayret ve dikkat ve zamanıyla mesârif defterlerini nâzır-ı mûmâ ileyh ile bilittihâd mezîd hakkâniyet ve tanzîmine riâyet olunarak tanzîm ve temhîr-i birle derbâr-ı ma'rifet-karârı hüsrevenâme irsâl ve tesyîre müsâraat ve hılâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ vaz'ı tecvizden tehâş ve mübâadet eylesin. Ve sen ki nâzır-ı müşârun ileyhsin senin emsâlin meyânından bil-intihâb kazâ-i mezbûre irsâl olunmakdan maksûd senden ve cevher-i sadâkat ve istikâmet ve kârgüzâr ve dirâyet ve miryet ve sıyânet-i fukarâ ve zuafâyâ sarf-ı vüs' ve liyâket eylemen me'mûlüne mebnî olmakla derhal kazâ-i mezkûre varub ikâmet-i birle evvel emirde merkur Ahmed'in ve taraftarlarının yekdili ve ne mikdar sekbânı var ise ma'rifetinle def' ve ref'a mübâderet ve sekiz sene mukaddem kazâ-i mezkûr ne mikdar sekbân ile idâre oluna gelmiş ise ol mikdara tenzil öylece idâre-i memleket sarf-ı makderet ve bir taraftan dahi bâlâda tahrîr olduğu vechile mesârif-i fukarâyâ ihtimâm ve dikkat iderek şerâit-i sâlifü'l-beyânı yekân yekân icrâyâ ikdâm ve müsâraat ve beher altı ayda bir defa mesârifât-ı sahîhanın munzam defterini Mevlânâ mûmâ ileyh ile bil-ittifâk tahrîr ve i'lâma mezîd ihtimâm ve dikkat ve ber vech-i meşrûh tahsîs kılınan maaşdan mâadâ hafî ve celî bir akçe ve bir habbe para vaz'ı defter olunmakdan ve fukarâdan ziyâde akçe tahsîline cesâret etmek ve ettirmekten gâyetü'l-

gâye tehâş ve mübâadet ve merkum Ahmed ve taraftarı olan kimseler o mekûle bölükbaşı ve sekbânları fermanım olduğu vechile men ve def etmeğin tereddüd ve muhâlefet gûne derkâr ızhârın acesâret iderler ise derhâl ... tertîb-i cezâlarına ikdâm olunacağı muhakkak olduğunu merkûmların gûş-ı intibâhlarına ifâde ve tefhîme mübâderet ve mesârif-i fukarânın taklîlini mûcib ve âsâyîş ve ârâyîş-i hâl-i raiyyeti müstevcib olur kâffe-i esbâb ve hâlâtı istihsâl ile taraf-ı cihandârânem için isticlâb-ı da'avâtı hayriyyeye dâmet-i dermeyân-ı 'inâyet ve tenbîhât-ı şâhânem münâfi-i sermû hâlet vukûunu tecviz ile mazhar-ı ikâb-ı şâhânem olmakdan gâyetü'l-gâye tehaş ve mücânebet eylemen babında. Evâsıt-ı Şevvâl 1209.

Sayfa 168/Hüküm 320

Yenişehir Fener Kazâsına ve Sâbık Saray Bosna Kâdısı Hacı Sa'dullah zîdet fedâilühümâ'ya ve Dergâh-ı Muallâm Kapucu Başlılarından Zeynelâbidin Beğ dâme mecdühûye hüküm ki

Yenişehir Fener Kazâsının külliyetli düyûnu olduğu bundan akdem ihbâr olunduğuna binâen bedestanda mevcut olan mebâlig-i vilâyetin düyûn-ı atîki olan mâl-ı eytâm ve evkâfa i'tâ olunub temessükâtı ahz ve şakk-ı birle verilen mahallern isim ve şöhetleri beyân ve kazâ-i mezkûrun defterlerinde düyûn kimlerde ve kârkebe kudreti olanlar kimler idiği tasrîh olunarak mahzı defteri Der-i Aliyyeme irsâl olunmak bâbında mukaddem emr-i şerîfim osdâr olunmuşidi. Siz ki Mevlânâ ve kapıcıbaşı mûmâ ileyhimsiz bu defa tarafınızdan derbâr-ı ma'rifetkarâr-ı hüsrevâneme vârid olan i'lâm ve tahrîrâtınız mafhûmlarında emr-i şerîf-i mezkûr vürûd mumzî defteriyle bedestanda mahfûz olan mebâlig-i ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle mhafîl-i kazâyâ nakl-i birle vilâyetin düyûn-ı atîkinden eytâm ve evkâfın vasîleri ve mütevellîleri yedlerine huzûr-ı şer' de edâ ve teslîm ve temessükât ahz ve şak ile düyûn-ı atîk-i mezkûrdan merfû'ât ba'de't-tenzîl eytâm ve evkâf ve aceze ve bîkesân ve havâtîn vesâir vilâyetin bâkî düyûnunun isim ve şöhetleri tahrîr ve tanzîm ve bir kıt'a defteri Dersaadetime ib'âs olunduğu derc ve iş'âr olunmuş defter-i mezkûr nâtık olduğu üzere düyûn-ı mezkûrenin doksan yedi bin yüz otuz kuruşu mâ-ı evkâf ve altmış altı bin sekiz yüz elli bir kuruş dahi mâl-ı eytâm ve otuz dört bin yedi yüz kırk sekiz buçuk kuruş dahi aceze ve bîkesân ve zuafâ-yı nisvân ve mâadâ bir yük on dört bin üç yüz yetmiş dokuz buçuk kuruş dahi sâir kesâm mâlî olduğu zâhir olmakla kazâ-i mezkûr külliyetli deyne giriftâr olmuş olub ashâb-ı emvâl ve fukarâ-i reâyâ hâllerine adâlet vech üzere riâyet-i birle aceze ve bîkesân ve zuafâ-yı nisvân malları olan otuz dört bin yedi yüz kırk sekiz kuruş bir akçe murâbaha verilmeyüb işbu rûz-ı hızırda tevzi olunacak mesârifât defterine idhâl ve ba'de't-tahsîl ashâbına edâ ve teslim

olunmak ve emvâl-i eytâm ve evkâfa dahi murâbaha verilmemesi harâbiyyet-i evkâf ve makdûriyyet-i eytâmı mûcib olacağı bedîdâr olmakla mârru'z-zikir doksân yedi bin yüz otuz altı kuruş mâl-ı evkâf edâ olununcaya değin ednâ on bir hesâbı üzere mürâbaha verilüb mâadâ yüz on dört bin üç yüz yetmiş dokuz buçuk kuruş bazılarının malı olmakla bir para mürâbaha verilmemek ve işbu meblağın sülûsü olan otuz sekiz bin yüz yirmi altı kuruş bi-mennihî Teâlâ gelecek iki yüz dokuz senesi rûz-ı kâsımına tevzi olunacak deftere idhal ve sülûsân bâkîsinin dahi nısfı iki yüz on senesi rûz-ı hıızırında ve nısf-ı âharı dahi rûz-ı kasımında tevzî olunacak defterlere idhâl olunub ashablarına ba'de'l-edâ bâkî kalan gerek eytâm ve gerek evkâfa verilecek düyûn dahi her altı ayda deftere idhâl ile dört seneye kadar bi-temâmihâ tevzi ve tahsîl ve siz ki sâbıkan Bosna kâdısı Mevlânâ ve Kapıcıbaşı mûmâ ileyhimâsız ma'rifetiniz ve ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle edâ ve teslim olunub ashâb-ı emvâl yedlerinde olan temessükât tahlîsi ve şak olunub ve gönderilen deftere tatbîk için temessükât-ı mezkûre Dersââdetim irsâl ve tesyîre mübâderet olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi düyûn-ı mezkûrenin ber vech-i muharrer i'tidâl üzere mukassatan tediyesi ahâli-i fukarâsına sühûleti mûcib olacağı umûr-ı vâzihadan idiği ve bâlâda bast ve temhîr olunduğu vechile nizâm ve râbitasına ikdâm ve htimâ eylemeniz matlûb-ı şâhânem olduğu mal'umunuz oldukda ber minvâl-i muharrer mârru'z-zikr doksân yedi bin yüz elli bir kuruş mâl-ı eytâm için dahi kezâlik edâ olununcaya dek onu on bir buçuk hesâbı üzere mürâbahası ve sâlifü'z-zikr altmış bin sekiz yüz elli bir kuruş mâl-i eytâm için on altı kuruş mâl-ı evkâf edâ olununcaya kadar onu on bir hesâbı üzere mürâbahası verilüb mâadâ bazı kesânın olacakları olan mârru'l-beyân yüz on dört bin üç yüz yetmiş dokuz buçuk kuruş bir akçe mürâbaha verilmeyüb ve işbu meblağın sülûsü olan otuz sekiz bin yüz yirmi altı kuruş bi-mennihî Teâlâ gelecek iki yüz dokuz senesi rûz-ı kasımında tevzi' olunacak deftere idhâl ve sülûsân bâkîsinin dahi nısfı iki yüz on senesi rûz-ı hıızırından va nısf-ı âharı dahi rûz-ı kasımına tevzi olunacak deftere idhâ olunarak ashâblarına ba'de'l-edâ bâkî kalan gerek eytâm ve gerek evkâfa verilecek düyûn dahî her altı ayda defter eidhâl ile döst sensi kayd bi-temâmihâ tevzi ve tahsîl ve ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle edâ ve teslim kılınarak ashâb-ı emvâl yedlerinde olan temessükât tahlîs ve şak olunub gönderilen deftere tatbîk için şak olunmuş temessükât-ı mezkûreyi Dersââdetime irsâl ve tesyîre mübâderet ve bu vechile ifâ-yı hukûk ve fukarâyı tadrîcen düyunlarından istihlâsa sarf-ı vüs' ve miknet eyleyüb zinhar ve zinhar hılâfî vaz' ve hâlâta irâe-i ruhsatdan tehaş ve mübâadet eylemeniz babında. Evâhir-i Şevvâl 209.

Edreşe Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Kazâ-i mezbûrda a'yân olan Hinci oğlu Bekir Ağadan ahâli-i kazâ hoşnûd iken müteğallibeden Kara Ahmed nâm kimesne zuhûr ve başına cem eylediği eşhâs ile merkûmu bi-gayr-ı hak katl ve beş seneden beru zulmen a'yânlık dâyesiyle memleketi ihtilâle virüb fukarâ ve reâyâyı perişan ve râhatları kalmadığından mübâşir ma'rifeti ve maktûl-i merkûmun karındaşı Hassa Silahşörlerinden Ali zîde mecdühû ma'rifetiyle beş senelik hasâretlerinin ru'yeti ve merkûm Kara Ahmed umûr-ı memlekete karışmamak üzere emr-i şerîfim sudûru kazâ-i mezkûr ahâlileri tarafından bu defa Südde-i Saâdetime takdîm olunan arzuhallerinde istid'â ve kuyûdât teetebbu' olundukda merkûm Kara Ahmed kendi hâlinde olmayub tam'ı hâmından nâşi başına cem' ylediği erâzil ve eşhâs-ı mekûlesini yanına celb ve fukarâ reâyâyı birer bahane ile envâ-ı tekâlîfe ducâr ve kendi nefsi için yüz elli kiseden mütecâviz akçe zam ve deftere idhâl ve cebran tahsîl eylediğinden mâadâ kazâ-i mezbûrdan nîce ehl-i ırz kimseleri ahz ve katl ve bunun emsâli taaddîsinin nihâyeti olmadığından bi'l-i'lâmât mukaddemen inhâ ve istid'â olundukda bu nâhiye Ada Kal'asına kal'abendi için mukaddem ve muahhar evâmîr-i aliyyem ısdârından sonra Evreşe ve havâlisi kazâlarından Meriç Nehri sevâhilini muhâfaza için emr-i âlî tahrîri matlûb olan seksen neferâtı üzerlerine sukerde-i sakîl olduğu beyanıyla def'i eşkıyâyaya ikdâm eylemek ve vedîatulla holan fukarâ ve zuafâyı tahrîc eylediği mesmu' olursa bilâd-ı ba'îdeye nefy olunmak şartıyla ıtlâkı için dahi sene-i sâbıkada dîvân-ı hümâyundan emr-i şerîfim sâdır olduğu mestûr ve mukayyed ve husûs-ı mezbûr Rumeli Kazâlarından mütevârid tevzîât defâtiri tanzîmine memur olan sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühûye ihâle olundukda merkûmun Ahmedin eliyele Anadolu tarafından olduğu ve kazâ-i mezkûrda ibtidâ bandurluk idüb menzîlci olduğu ve ber takrîb a'yân olub ve fi'l-hakîka başında sekbanı olub ahâli-i kazâyı ihâfe etmekde idiği erbâb-ı vukûf ihbârıyla zâhir olmuş olduğu ve o misilli adem ile hasâretlernin görülmesi muktezâ-yı musallahından idiği beyanıyla istid'â olduğu üzere silahşör-i mûmâ ileyhın nezâreti ve mübâşir ma'rifetiyle hesapları ru'yet ve ba'de'l-hesâb merkûm Kara Ahmed fîmâ ba'd umûr-ı memlekete karışmamak üzere tanzîmine mübâderet olunmak için emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh i'lâm etmekle mübâşir ma'rifetiyle i'lâmı mücebince amel olunmak femânım olmağın mdî sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhın ta'yîn olunan mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle markûm Kara Ahmed'i meclis-i şer'a ihzâr ve silahşör-i mûmâ ileyhın nezâret ve ihtimâmıyla ahâlinin beşsenelik hesaplarını ma'rifet- şer'le hak ve adl üzere ru'yet ve ba'de's-sübût ihkâk-ı hakka mezîd ikdâm ve dikkat ve ba'de'L-ihkâk merkûm Ahmed fîmâ ba'd umûr-ı vilâyete karışmamak üzere ma'rifet-i şer'le nizama rabt ve keyfiyeti Der-i Aliyyeme

tahrîr ve işâret ve özür ve himâye misilli hılâf-ı emr ve rızâ vaz'ı tecvizden ve îsâl-ı hukûk-ı fukarâyı mûcib olmakdan tehâş ve mübâadet olunmak babında. Evâhir-i Şevval 1209.

Hüküm 322

Sivas Kâdisına hüküm ki

İki yüz senesine Muharreminin yürmi beşinci gününden dokuz senesi Muharreminin on ikinci gününe gelince kazâ-i mezbûrun bir senelik mesârifi elli yedi bin üç yüz yetmiş altı buçuk kuruşa bâliğ olduğunu mübeyyn bundan akdem vürûd iden bir kıt'a salyan defterinde meblağ-ı mezbûrun on bin kuruş salyâne-i atîkden deyn bâkî ve yirmi bin beş yüz kuruş sekiz sensine mahsûben menzil mesârifi ve menzil imdadiyes ve on iki bin üç yüz altmış kuruş mevâdd-ı muayyene masrafı ve on dört bin beş yüz on altı kuruş mübâşirân çavuş namıyla muharrer ve sâlifü'z-zikr atîk salyâneden on bin kuruşdan zîr-idefterde salyâna mümtenu'l-husûl nâmıyla dokuz bin yedi yüz bu kadar kuruş mükerrer olarak mezkûr olduğuna ve kazâ-i mezbûrun sene-i sâbıkda tevârûd iden yetmiş iki bin yetmiş seki kuruşluk salyân defterinde gerek gerek menzil mesârifi ve gerek mevâdd-ısâire müfredâtıyla ber vech-i izah zikr ve beyan olunmayub mübhemen terkîm olmuş olduğuna binâen mesârifât-ı müteferrika hangi tarihten hangi tarihe dek olmuşdur kimlerin ma'rifet ve nezâretiyle verilmişdir ve Paşasaray ve konakların ta'mîrât ve tahrîrât-ı mefrûşâtı mesârifleri ne mikdar ve ne cinsdir ve hâlen mevcut mudur ve menzilci muhâsaebesi ne gûne olmuşdur ve mübâşrlerin kimlerdir ve ne mâdde ile memur olmuşlardır izah vechile ale'l-infirâd defter olunub defter-i sıhhat eseri Dersaâdete irsâle ikdâm ve dikkat ve mühim ve meşkûk madde tahrîrinden mübâadet olunmak husûsâtı mukaddemen bâ evâmîr-i aliyye tenbih olunmuş iken defter matlûb ve red itmediğinden mâadâ bâlâda mestûr sekiz senesinde defteri olarak tevârûd iden defterde menzil mâddesi yine mübhem ve müşevveş ve deyn-ı atîk mâddesinin mübhemen nâ kâbil ve birkaç madde mesârifi için tahrîr olunan meblağ-ı atîkden yazılan ve an asıl masraf yazdıkları akçenin taam nısfı mikdârı olub ğıbn-i fâhiş ve muğâyir-i emr-i âli olduğu defter-i mezkûrun topu ber minvâl-i muharrer elli yedi bin üç yüz yetmiş altı buçuk kuruş olub ancak tevzi' eyledikleri salyâneleri doksan iki bin beş yüz kuruş idiği istimâ' olduğu cihetden kazâ-i mezbûrun memhûran sicilli ile salyâne mesârifini ru'yet iden vilâyet vekili Seyyid Mustafa'nın suâl ve cevâb zımnında Der-i Aliyyeme ihzâr ve irsâlini ricâl-i Devlet-i Aliyyem'den olub Anadolu kazâlarından mütevârid salyâne defteri nezâretine memur Mustafa Râsih dâme mecdühû lede'l-in'â ol bâbda sudûr iden emr-i şerîfim lede'l-vürûd münâfi-i emr ve rızâ sicilde mahfûz salyâne defterinin bir sûreti mübâşiri olan tatara teslîmen irsâl olunub

mukaddemen gelen defterin maddeleri sicilden ihrâc ve irsâl olunan defterin maddelerine tamamca mübâyin ve muğâyir olduğundan bir kat dahi şek ve şüpheyi mûris olduğundan sicill-i mezbûr ile vekili merkûmun Sadrazam çukadarlarından mübâşir ta'yîn olunan Hüseyin zîde kadruhûnün mübâşer ve ma'rifetiyle Âsitâne-i aliyyeme irsâl ve isalleri babında bundan akdemce emr-i şerîfim tekisi hâvî ısdâr ve irsâl olunmuş idi. Mazmûn-ı emr-i şerîfimce nazaran gerek sicill-i merkûme ve gerek vekîl-i mezbûrun şimdiye dek Der-i Aliyyeme ihzâr ile infâz-ı emr ve irâde-i hümayunuma ikdâm ve dikkat ferîta-i zimmetin iken infâz ve icrâsında izhâr sûret-i iğmâz ve betâet-i birle mübâşir-i merkûmun ol tarafda beyhûde mûks ve ikâmet ettirildiği bu defa mübâşir-i merkûm tarafından Der-i Aliyyeme vârid olunan arzuhal mazmûnundan müstebân olmakdan nâşi sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin mukaddem ve muahhar sudûr iden evâmîr-i aliyyem müceblerince sicill-i mezbûr ile vekil-i merkûmun serîan ve âcilen mübâşir-i merkûme terfîkan Der-i Aliyyeme irsâl ve ihzârı hususuna ikdâm ve hılâfından be-gâyet cid ve ittikâ nâm eylemek fermânım olmağın te'kîden isti'câlen mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi kazâ-i mezbûr sicillinden memhûran mübâşir-i mûmâ ileyhe teslimi ve tahkîk-ı mevâd zımnında vekîl-i mezbûrun dahi mübâşir-i mûmâ ileyhe terfîkan Der-i Aliyyeme alâ eyyi hâl irsâl ve ihzârı matlûb-ı kat'î şâhânem olduğu ve bundan sonra avk ve te'hîr ettrilmek ve serîan sicil ve vekîl-i merkûm Der-i Aliyyeme irsâl olunmamak ihtimâli olursa mazhazr-ı teş'yî-i itâb olacağın bî iştibâh idiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmîr-i şerîfem müceblerince kazâ-i mezbûrun sicillini memhûran mübâşir-i merkûma teslim ve vekîl-i merkûm Seyyid Mustafa'yı dahi kezâlik terfîk ile serian Dersâadetim'e irsâl ve ihzâra mübâderet ve fimâ ba'd dahi avk ve tehirini tecviz ile mazhar-ı va'id-i şâhânem olmakdan ziyâde teşâh ve mucânebet eylemen babında. Evâhir-i Şevval 209

Bir sonraki yazının sehven olduğu yazılmış.

Sayfa 171/Hüküm 323

Muâfe Kazâsı Nâibine ve A'yân-ı Lâhık zîde kadruhuye hüküm ki

Muâfe Kazâsının iki yüz altı senesi mesârifleri olan yirmi beş bin beş yüz doksan sekiz buçuk kuruşdan hat ve tenzîl olunan meblağın keyfiyetini isti'lâm ve a'yân-ı sâbık Hasan nâm kimesneden alınan dokuz bin beş yüz kuruş ve menzil imdâdiyesi dört bin iki yüz kuruş cem'an on üç bin yedi yüz kuruşdan tahsîl olunan mâadâ sekiz bin yedi yüz kuruş dahi ma'rifet-i şer' ve mübâşiri ma'rifetiyle tahsîli ve mahall-i me'mene vaz' ve sicille kayd olunması babında mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim lede'l-vusûl mârru'z-zikr bir senelik

mesârifleri olan yirmi beş bin beş yüz doksan sekiz buçuk kuruşdan iki bin yedi yüz doksan kuruş cümle muvakkatiyle tenzîl olunduğu ve meblağ-ı mezkûru tahsîl iden kimesneler ücret-i tahsîldâriyye olmak üzere iki yüz elli kuruş zam ve tevzîi iktizâ eden yirmi üç bin iki yüz elli sekiz kuruş olmakla defter-i mezkûre ahar vecihle habbe-i vâhide zam olunduğu ve kazâ-i mezkûrda a'yân-ı sâbık Seyyid Mehmed'den reddi iktizâ eden dokuz bin beş yüz ve menzil imdâdiyesinden dört bin iki yüz bi-hasebi'l-mecmu' on üç bin yedi yüz kuruşdan beş bin kuruş mübâşiri ma'rifetiyle tahsîl olunub cümle ma'rifetiyle ... a'yân nasb olunan Ahmed Ağa ve vekîli İsmail Ağa demekle marûf kimesnelere teslîm olunmuş olduğu ve sâlifü'z-zikr tenzîl olunan mikdardan gayr-i ez tahsîl bâkî kalan sekiz bin yedi yüz kuruş ahâlî zimmetlerinde olub ... ceste ceste tahsîl olunub mahall-i me'mene vaz' olunacağı vârid olan i'lâm ve mahzarda tahrîr olunmuş olduğu mübeyyen Rumeli kazâlarından mütevârid tevzâiât defâtir tanzîmine memur sâbıkan süvârî mukâbelecisi Mîr Mustafa dâme mecdühûnün bundan akdem takdîm olunan takrîri mefhûmu emr-i şerîfim mezkûrun kaydı bâlâsına şerh verilmiş olub ve bu defa kazâ-i mezburun vârid olan iki kıt'a salyâne defterlerine Mîr mûmâ ileyh imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde bir sende mesârifleri eğerçi otuz bin beş yüz yirmi dokuz kuruşa bâliğ olub a'yânı sâbık Seyyid Mehmed'den red ve tahsîşi muktezî on bin yedi yüz kuruşdan mübâşir marifeyi ve a'yân-ı lâhık ma'rifetiyle bin beş yüz kuruş tahsîl ve bu defa defterlerden ferd-i nihâde olunmuş idiği ve Muâfe Kazâsına göre mesârif zâid olub ancak dağlu eşkıyası kazâ-i mezkûr civârında vâki Ayrıcıla ve Keşan kazâlarını hırsıla ve kendilerinden mahsûr olduğundan memurlara veridkleri faizle ve postacıbaşı maiyetine verdikleri sekbân ve kezâlik kazâlarını muhâfaza zımnında isticâr eyledikleri sekbân me'kûlâtı ve mâhiyeleri mesârifinden ibâret olub mesârif-i mukarrereden olmadığına binâen hat ve tenzîl kabûl ider mevâddı olmayub ancak sene-i mâziyeden bâkî menzilci Kırkor'un menzil nizâmı için gelen mübâşiriye diyerek yüz kuruş ve yine Hancı İsmail'in mübâşirâna ve sâire verdiği yem akçesinden kırk üç kuruş ve ... miri için gelen nizâm ustasına ve mübâşire yüz otuz altı kuruş ve yine sene-i mâziyeden bâkî Hacı Süleyman Oğlunun verdiği otuz altı kile şair bahası için yüz sekiz kuruş ki cem'an üç yüz seksen yedi kuruş idhâl-i defter etmeleriyle sene-i mâziyede tevzi olunub reâyâ ve fukarâdan tahsîle mübâderetleri mücerred ekl için olduğu zâhir olduğuna intibâh bir tarîk ile mahsûbiyet kabûl etmeyüb yüz kuruş menzilci Kırkor'dan ve mâadâ iki yüz seksen yedi kuruş dahi iktizâ edenlerden red ve tahsîl olunmak ve ücret-i a'yâniyye olarak sen ki a'yân-ı mûmâ ileyhysin senin için senede beş bin kuruş idhâl-i defter olunmuş olub meblağ-ı mezkûr dahi zaid olmakla bir senede iki bin beş yüz kuruş kâf ve vâfi olmağın meblağ-ı mezkûrdan dahi iki bin beş yüz kuruş hat ve tenzîl kılınmak ve bâlâda beyân olunduğu üzere a'yân-ı sâbık mezkûr Seyyid Mehmed'den reddi

muktezî olan sabıku'z-zıkr on üç bin yedi yüz kuruşdan mübâşiri muvakkatiyle beş bin kuruşdan mâada ma'rifetinle bin beş yüz kuruş dahi tahsîl ve hizmet-i mübâşiriyye dahi böylece defter idhâl olunmuş olub ve mâadâ merkûm Seyyid Mehmed'den tahsîli muktezî yedi bin iki yüz kuruş ma'rifetinle Seyyid Mehmed âhar kimesnelerden alacağı olan akçeden fukarâya verilmesini havâle etmiş olmakla meblağ-ı mezkûr yedi bin iki yüz kuruş bir sâat akdem havâle eylediği mahalden tahsîl olunmak üzere ettiği beyânıyla bu defa a'yâniyeden tenzîl muktezî iki bin beş yüz kuruş ile menzilci Kirkor ve iktizâ edenlerden reddi lâzım gelen üç yüz seksen yedi kuruş ve a'yân-ı sâbığın havâle eylediği mahalden tahsîli iktizâ eden yedi bin iki yüz kuruş min haysü'l-mecmu' on bin seksen yedi kuruşa bâliğ olmakla bu akçeler ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le ve cümle ma'rifetleriyle tahsûl ve kazâ-i mezkûre sermaye olmak üzere mahall-i me'mene vaz ve hıfz ve defter-i âtiyelerine irad kayd olunmak için tenbihi hâvi emer-i şerifim sudurunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarâyı raiyyetin taklîl-i mesârifleriyle himâyet ve sıyânetleri emrine ve tahsîl-i âsâyiş ve refahları hususuna mezîd ikdâm ve ihtimâm-ı mâlâ kelâm olunmak matlûb olduğu ve a'yân sâvık merkûmdan gayr-ı ez tahsîlât havâle eylediği yedi bin iki yüz kuruşun havâle eylediği mahalden ve üç yüz seksen yedi kuruş menzilci mesfûr ile iktizâ edenlerden sen ki a'yân-ı mûmâ ileyhysin muvakkatin ve muvakkat-i şer' ve cümle muvakkatiyle sabıkan tahsîle ve a'yâniyyeden tenzîl olunub tarafından reddi iktizâ eden sâlifü'z-zıkr iki bin beş yüz kuruş dahi tarafından tamamen ve kâmilten tediye-i birle cümlesini me'men mahalle vaz' ve hıfz ve fukaranın âtiye mesârifine irad kayd olunması mültezem idiği ve hılâf-ı fermân hâlet vukûu ve fukarâya muğâyir-i rızâ ziyâde akçe tevzi ve tahsîl olunduğu tahkîk olunmak lazım gelirse bir vecihle özür ve illet .. vasf olduğu sen dahi ikâb-ı şedîd-i hüsrevânem olacağın muhakkak olduğu ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve harekete kıyâm ve mübâderet ve hılâfindan tehâş ve mübâadet eyleyesin ve sen ki mevlânâ-yı mûmâ ileyhysin mazmûn-ı erm-i şerifimin senin dahi ma'lûmun olarak a'yân-ı lâhık mûmâ ileyhin a'yâniyyesinden tenzîl olunan iki bin beş yüz kuruşun mûmâ leyhden ve yedi bin iki yüz kuruşun dahi a'yân-ı sâbıkın havâle eylediği mahalden ve üç yüz seksen yedi kuruşu dahi menzilci mesfûr ile iktizâ edenlerden ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle tahsîle ve iktizâ-i emr-i şerifime mezîd ikdâm ve müsâraat ve ahâlî fukarâyı kesret-i mesârifden sıyânet ve taklîl-i mesârifleriyle himâyet ve sıyânetleri üzerine ve bu bâbda mukaddem ve muahhar sudûr iden evâmir-i aliyyem müceblerince sarf-ı makderet ve hılâfî hâlet ve hareket vukûunu tecviz etmekden ve ettirmekden ziyâde tehâş ve mübâadet eylemen babında. Evâsıt-ı Şevval 209.

Sayfa 172/Hüküm 324

Çatalca Kazâsı Nâibine hüküm ki

Bu defa Çatalca kazasının iki yüz dokuz senesi rûz-ı hızır defteryle sen ki mûmâ ileyhsin tarafından bir kıt'a i'lâm ve ahâlinin mahzarları Der-i Aliyyeme vârid olmakla Rumeli Kazâlarından mütevârid tevziât defâtiri tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühü defter-i mezkûre ve i'lâm ve mahzara imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde kâffe-i mesârifleri maa harc-ı imzâ yirmi bin doksan sekiz kuruş ve dîvân-ı atîk için dahi on beş bin yetmiş yedi kuruş ki cem'an dört bin dört dört yüz yetmiş beş kuruşa bâliğ olduğu ve mesârifât-ı mezkûrenin dokuz bin kuruş altı aylık menzil ücreti ve beş bin iki yüz altmış dört buçuk kuruş dahi bandurlar ulûfeleri ve ta'âmiyyeleri ve avâidâtları ve vilâyetin serdârı ücretleri ve üç yüz kuruş dahi tahsîldâriyye ve bin kuruş tahsîs kılınan ücret-i a'yâniyye ve yüz kuruş dahi akçe güzêşesi ve hızırda ahâli-i memleket refte refte düyûn-ı atîkalarından tahsisları için dahi mârru'z-zikir on beş bin yetmiş yedi kuruş ve mâadâ dört bin dört yüz otuz üç kuruş dahi harc-ı imzâ ve İnebahtı hazariyyesi ve taraf-ı devlet-i aliyyemden ve İnebahtı ve Tırhala'dan tevârüd iden mübâşirânın mübâşiriyye ve me'kûlâtları mesârifinden ibâret olub ve işbu mesârifât a'yân-ı sâbıkın mesârifine nazaran i'tidâlde olduğuna binâen hat ve tenzil kabûl ider mevâddı olmadığı beyânıyla tevzîine ruhsatı hâvî emr-i şerifim sudurunu mîr mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi mebâliğ-i mezkûre henüz tevzi ve tahsîl olunmamış ise mükerrer ve ziyâde tevzi ve tahsîlinden hazer olunarak tevzîine ruhsat verildiği ve fukarâ mesârifinin taklîli matlub olduğu ve bu bâbda vasâyâ ve tenbîhât mukaddemen sâdır olan emr-i şerifimde derc ve tasfîr olunmakla müceb ve muktezâsıyla amel ve hareket olunmak mültezem idiği ve hılâfî hâlet vukûuna rızâ-yı hümâyûn olmadığı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda mukaddemen ve hâlen sâdır olan evâmir-i aliyyem muktezâları üzere amel ve hareket ve hılâfî vaz' ve hareket vukûunu tecviz etmekden ve ettirmekden mücânebet eylemen babında. Evâhir-i Şevvâl 209.

Sayfa 173/Hüküm 325

Eslemiyi ve Zağrâ-i Cedîd Kazâları Nâiblerine hüküm ki

Zağrâ-i atîk kadısı tarafından bu defa derbâr-ı şevketkarârıma vârid olan bir kıta i'lâm a'yânı Hacı Mustafa vedahi İbrahim ve Ser... Mehmed Sâdık zîde kadruhümün tahrîrâtları mazmûnunda hâlen Hotin muhafızî vezirim Ebubekir Paşa iclâlehû bundan akdem

Manastır'dan Hotin cânibine mürûrunda Zağrâ-i Atîk kazâsından dâiresi halkına ber mu'tâd verilen elli ra's menzil beygiri ile yüz ra's kamar beygirlerini o civarda vâki Zağra-i Cedîd ve Eslemiyeye ahâlisi huşûnetlerinden nâşi firar ettiklerinden hasbe'z-zarûre Balkan'a sürmek iktizâ etmekle sâlifü'z-zikr beygir beygirân elli ra's menzil beygiri ve yetmiş ra's kamar beygirleri zâyî ve telef olmuş olduğu ve bu keyfiyet ancak Zağrâ-i Cedîd ve Eslemiyeye ahâlisinin huşûnet ve müşârun ileyhe beygr ve lâzıme i'tâsından irtikâb kusur ve rehavetlerinden neş'et etmiş idiği ve fukarânın zâyî olan beygirleri bahasını edâyâ iktidarları olmadığından rahmen lil-fukarâ kazâeyn-i merkûmeteynden tazmîn olunması bâbında emr-i şerîfim sudûru tahrîr ve istirhâm olunmuş husûs-ı mezkûr Rumeli kazâlarından mütevârid tevziât defâtiri tanzîmine memur sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühûye ihâle olundukda vüzerâ-yı ızâmım hangi kazâdan mürûr iderse dâireleri halkı için menzil ve kamar beygri verilmek âdet-i kadîmeden olmakla Zağrâ-i Cedîd'den başka Eslemiyeye'den başka beygir verilerek her bir kazâdan değiştirilmek lâzımeden iken beygir verilmediğinden beher hâl müşârun ileyh dahi Balkan'a sürüb Zağra-i Atîk kazasından verilen beygirler ol vechile telef olmuş olduğu ve bu keyfiyet mücerred Zağrâ-i Cedîd ve Eslemiyeye a'yânlarının huşûnet ve hilkatlerinden neş'et etmiş idiği ve Eslemiyeye kazâsının a'yânı olan Hüsmen bu esnâda her ne kadar kendiyi çeküb a'yânlık umûrunu hizmetkârı olan Fetvâcı oğlu ma'rifetiyle ru'yet ettirmekte ise dahi yine umur-ı memleket merkûmun yedinde olduğu beyânıyla Zağrâ-i Atîk kazâsından ne mikdar menzil beygiri ve na mikdar kamar beygiri zâyî ve telef olmuş ise sâire ibret için Zağrâ-i Cedîd a'yânıyla Eslemiyeye'de asıl a'yân olan merkûm Hüsmen'den tazmîni için emr-i şerîfim sudûrunu bâ takrîr ifâde etmekle ber vechi meşrûh vârid olan i'lâm nâtik olduğu vechile telef olan beygirler kaç ra's ise himâyeten lil-fukarâ Zağrâ-i Cedîd a'yânı ile Eslemiyeye a'yânı merkûm Hüsmen'den alâ eyyi hâl tazmîn olunmak fermânım olmağın imdi siz ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhimâsız Zağrâ-i Atîk kazâsından müşârun ileyhimin dâiresine i'tâ olunub kazâlarınızdan hılâf-ı rızâ beygirleri değiştirilmediğinden naşi hasbe'z-zarure Balkan'a sürüb ol vechile telef ve zâyî olmuş olan menzil ve kamar beygirleri kaç ra's beygir ise himâyeten lil-fukarâ kazâlarınız a'yânları merkûmlardan sâire ibreten alâ eyyi hâl tazmîni hususuna irâde-i aliyyem taalluk etmiş olduğu ma'lumunuz oldukda sâlifü'z-zikr telef olan menzil ve kamar beygirleri her kaç ra's ise a'yân-ı merkûmeynden muvakkat-i şer'le alâ eyyi hâl tazmîne ve tenfiz-i emr-i şerîfime ihtimâ ve dikkat ve tazmîn olunan beygirlerin bahası için zinhar ve zinhar fukarâdan bir akçe ve bir habbe tahsîline irâe-i ruhsatdan tehâş ve mübâadet ettirildiğini serîan Der-i Aliyyeme i'lân ve inhâya müsâraat eylemeniz babında. Evâhir-i Şevval 209.

Hüküm 326

Niğde Kazâsı Nâibine hüküm ki

Ayânlık iddisâsında olan Seyyid Kâdı oğlu Seyyid Hacı Mustafa ve İbrâl Seyyid Hasan ve Ortaköylü Seyyid Hasan nâm kimesne birbirleriyle ittifâk doksan sekiz senesinden beru kazâ-i mezbûr hâkimini itmâ-ı birle emr ve defterden ziyâde elli altmış bin kuruş salyân tevzi idüb muhâsebelelerini görmeyüb ve iki yüz sekiz senesinde dahi altmış iki bin kuruş tevzi ve tahsîlâtları olduğundan ahâl-i kazâ mukaddemen bâ arzuhâl lede'l-inhâ kazâ-i mezbûrun dahi tevzi ve tenzîl i'lâmı vürûd etmekle Anadolu kazâlarından mütevârid tevzîât defterleri tanzimine memur Mustafa Râsih dâme mecdühûden husûs-ı mezbûr ve isti'lâm olundukda Niğde kazâsı salyân defterinde mesârif-i vilâyet deyu tahrîr olunan mevâdd-ı müteaddidenin yekûnû altmış üç bin iki yüz yetmiş sekiz kuruş ve tevzi gösterilen kırk iki bin iki yüz kuruş ve tastîr olunan mevâdd-ı müteaddide âhar mahalle terkîm ve müfredâtı cem' olundukda elli sekiz bin yetmiş beş kuruş olduğu ve defter-i mezkûru mesârif olarak sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin i'lâmında salyân müfredâtının topu kezâlik altmış üç bin iki yüz sekiz kuruş terkîm olunmuş iken vilâyet umûruna sarf olunan kırk dört bin iki yüz yetmiş sekiz kuruş muharrer olub bundan akdem tevzîât maddesine memuran gidüb avdet-i Sadrazam-ı Enderun a'vânından Hacı Mustafa zîde kadruhû istintâk olundukda gereç gördü geç defterde kırk iki bin bu kadar kuruş muharrer olub ancak tevzi ve tahsîl olunan yüz otuz bir buçuk kise olduğu tahkîk eylediğini ifâde ve ahâlinin takdîm olunan arzuhallernde tekâlif defteri yetmiş iki kise ve tevzi ve tahsîl olunan altmış iki bin kuruş muharrer olub vârid olan defter ve i'lâm ve arzuhal ve tekârîr muhtelifü'l-mezâmîn olduğundan hakikat-i hâli zâhire ihrâcî mümkün olmamakla bir müstakîm ve dindâr mübâşir ta'yîni ve arzuhâl takdîm iden beş on nefer ahâli mübâşirin yanına terfîk ve mahalline irsâl olunub sene-i merkûmeye mahsûben tevzi ve tahsîl olunan salyan akçesinin mikdârı neşr ve i'tâ olunan her bir mahallin yaftelerinden tahkîk ve cem'i birle ma'rifet-i şer' ve vücûh-ı ahâl ma'rifetleriyle hesaplarını ru'yet idüb tevzi olunan salyân defterini sıhhat ve hakikati üzere Der-i Aliyyeme tisyâr ve hılâf-ı harekete rızâ harekete cesâret ile idrâr-ı fukarâyı icitirâ edenler her kimler ise garaz ve bundan ârî olarak hakikat-i hâl Der-i Aliyyeme tahrîr ve inhâ olunmak bâbında emr-i şerifim sudûrunu bâ takrîr lede'l-ifâde etmekle Sadrazam-ı Enderun çukadârı İsmail zîde kadruhû mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere tahkîk-i mâdde ve ru'yet-i hesâb ve defterleri irsâl olunmak bâbında işbu sene-i mübâreke evâil-i hızırında emr-i şerifim sâdır olmuşıdi. El-hâletü hâzihî bu defa kazâ-i mezbûr ahâlilerinden südde-i saâdetime takdîm eyledikleri arzuhallerinde mübâşir

Sayfa 174/Hüküm 327

Mûmâ ileyh mahalline lede'l-vürûd Ortaköylü Hasan'ın hesabı ru'yet olundukda makbûzâtı yirmi bin kuruşa bâliğ olduğu mâadâ mezkûrların hesabları ru'yet murad olundukda bazı a'zâr-ı beyhûde irâdıyla mübâşir-i mûmâ ileyh tehî avdet ettirüb amr-i âlî infâz olunmadıktan ... ve mübâşir ta'yîniyle te'kîdi lâmil müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu istid'â eyledikleri ecilden Enderun ağalarından mübâşir ta'yîn olunan Hasbî zîde kadruhû ma'rifetiyle mukaddemen sâdır olan emr-i münîfim mücebince amel ve hareket olunmak fermânım olmağın imdi mukaddemen sudûr iden emr-i şerîfim mücebince hesabları ru'yet olunması ve tevzi olunan salyânenin sıhhati defteri Der-i Aiyyeme gönderilmesi ve idrâr-ı ahâliyi mûcib harekâta cesâret iden kimler idiği bilinmesi matlûb-ı şâhânem olduğu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer mukaddemen ve hâlen sudûr iden evâmîr-i aliyyem müceblerince amel ve hareket-i birle ma'rifetin ve mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle sene-i mezbûrede tevzî ve tahsîl olunan salyân akçesinin mikdarını neşr ve i'tâ olunan her bir mahalde yaftelerinden tahkîk ve cem'î birle ma'rifet-i şer' ve vücûh-ı ahâli ma'rifetleriyle hesaplarını ru'yet ve tevzi olunan salyâne defterini sıhhat ve hakîkati üzere Dersââdetime ba's ve tisyâre mübâderet ve hılâf-ı rızâ ve iğmâzdan ve ehad-i tarafeyne gadr ve himâye misillü tecvizden ve vâkı'ın hılâfını kaleme almakdan ittikâ ve mücânebet olunmak babında. Evâhir-i Şevval 209.

Hüküm 328

Dergâh-ı Muallâm Kapıcıbaşılardan Üsküb Nâzırına ve Köstendil Kâdısına hüküm ki

Köstendil kazâsından bundan akdem tevârüd iden i'lâmda tevzi defterlerinin ahd-i karîbde Dersââdetime müteahhid olduğu tahrîr ve iş'âr olunub ancak kazâ-i mezbûrdan on üç on dört mâhdan beri defter gelmediği ve defter-i kadîmden dahi işbu rûz-ı hızır defterlerini cüz'ıyyât mekûlesi olarak tertîb ve ırsâl olunacağı ne mikdar olub ve iki yüz sekiz senesi Zilkadesinden iki yüz dokuz senesi Cemâziyelûlâsının evasıtına gelince yüz on dört bin dokuz yüz yirmi dört kuruşdan fakat yirmi iki bin yedi yüz kuruşunu bâ defter-i mumzî Maden Emîni ma'rifetiyle tevzi ve tahsîl olunub maâdâ doksan iki bin iki yüz yirmi dört kuruş mumzîdefter olmayarak Sâlih Beğ nâm kimesne sâikasıyla fukarâyâ tevzi ve zecran tahsîl etmiş idiği erbâb-ı vukûf sahîlhan ibnâ ve ihbâr etmeleriyle mevâliğ-i mezkûrenin defterleri ve dokuz senesi Cemâziyelûlâsının evâsıtından işbu rûz-ı hızırâ gelince olan mesârifât defterlerinin ırsâli ve imzâsız defter iler tahsîl ve ekl ve bey' olunan mebâliğ-i mezbûreyi kimler ekl etmişler zâhire ihracı için merkûm Sâlih Beğ'in dahi beraber Dersââdetime celb ve

ihzârı lâzime-i hâlden olduğı beyanıyla mukaddem ve muahhar mumzî ve bilâ imzâ defter olunub mübâşir ma'rifetiyle Dersaâdetime ihzârı babında siz ki Mevlânâ ve Nâzır-ı mûmâ ileyhimâsız size hitâben emr-i şerifim sudûrunu Rumeli Kazâlarından mütevârid tevzîat defâtiri tanzîmine memur Mustafa zîde mecdühû bâ takrîr istid'â etmekle Sadrazam Enderun ağalarından mübâşir ta'yîn olunan Mehmed zîde kadruhû marfetiyle vech-i meşrûh üzere defâtir-i merkûme ile merkum Sâlih'in Âsitâne-i Aliyyeme ihzâr ve irsâli fermânım olmağın imdi defâtir-i merkûme ile mezkûrun serîan Dersaâdetime irsâl ve ihzârı matlûb idiğinni ve tehir ve tevzilerine rızâ-yı aliyyem olmadığı siz ki Mevlânâ ve Nâzır-ı mûmâ ileyhimâsız ma'lûmunuz oldukda ber vech-i meşrûh mukaddem ve muahhar imzâ ve bilâ imzâ tevzi defterleriyle merkûm Sâlih Der-i Aliyyeme irsâl ve ihzârına ikdâm ve mübâderet ve tehir ve tevkîfi ve münâfi-i emr ve rızâ hâlet vukûunu tecviz ile mazhar-ı itâb-ı şâhânem olmakdan hazer ve mücânebet eylemeniz babında. Evâil-i Zilkâ'de 209.

Hüküm 329

Siroz Kazâsı Nâibine Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûnumdan Olub Zikr-i Âtî Husûsa Der-i Aliyyemden Nâzır Ta'yîniyle Siroz'da İkâmete memur Kılınan Ahmed zîde mecdühûye hüküm ki

Siroz kazâsından bu defa vârid olan defterde bir senelik mesârifleri eğerçi seksen bin iki yüz otuz yedi buçuk kuruşa bâliğ olub ancak mebâliğ-i mezbûrenin birkaç katı tevzi ve fukarâdan tahsîl olunmuş olduğı ve ısgâ-i sâmia-i şehriyârânem olub fukarâ-yı raiyyeti mesârif-i kesîradan sıyânet zımnında taraf-ı Devlet-i Aliyyemden kazâ-i mezbûre perhizkâr ve müstakîmü'l-etvâr birinin nâzır nasb ve ta'yîn olunması levâzımeden idiğı ve mûmâ ileyhin kârgüzâr ve mücerrebü'l-etvâr olduğı erbâb-ı vukûf ihbâr etmiş oldukları beyanıyla kazâ-i mezbûre nâzır ta'yîn olunması için emsâline kıyâsen me'mûriyetini hâvi emr-i şerifimi sudûrunu Rumeli Kazâlarından mütevârid tevzîat defâtiri tanzîmimine memur sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak hususuna irâde-i aliyyem taalluk etmeğın mûmâ ileyh bu hususa hâssaten intihâb ve ta'yîn kılınub fîmâ ba'd gerek Der-i Aliyyemden evâmîr-i aliyye ile vâride olan tekâlîf-i şâkka mesârifî ve gerek vüzerâ-yı ızâmım ber mu'tâd-ı kadîm hazariyye ve avâidât-ı sâireleri vee hizmet-i mübâşiriyye ve mesârifât-ı me'kûlât hademe-i âyendegân ve umûr-ı menzil velhâsıl kâffe-i mesârifât-ı zarûriyye-i mu'tâde ve zuhûrât-ı cüz'î ve küllî her ne ise muvakkat-i şer' ve nâzır-ı mûmâ ileyh ve vücûh-ı memeleket ma'rifetleriyle idâre ve ru'yet olunub vâki olan mesârif zımnında iktizâ eden tahzîrât ve pusulalar yalnız hâkimü's-şer'

mührüyle olub nâzır-ı mûmâ ileyhın dahi mührüyle memhûr olmadıkça Ve mesârifât-ı mezbûre rûz-ı kasımdan rûz-ı hıdır ve rûz-ı hıdırdan rûz-ı kasıma varınca altı ayda bir defa ru'yet olunub her neye bâliğ olursa kezâlik ma'rifet-i şer' ve nâzır-ı mûmâ ileyh ma'rifeti ve cümle ma'rifetiyle tahvîlât-ı mezkûre mûceblerince maddeleri ve mikdâr ve târihleri tasrih ve beyân olunarak müfredât üzere defter olunub defter-i mezbûrda mestûr olan reâyânın hâl ve tahammüllerine göre ta'dîl ve tesviye şurûtuna riâyet-i birle tevzi ve taksîm ve defter-i mezkûr hâkimü's-şer' ve nâzır-ı mûmâ ileyh mührüyle ba'de't-temhîr defter-i mezkûrun bir kıt'a sûreti dahî ifâde ve yine hâkim ve nâzır mühriyle temhîr ve pusula ve tahvîlât-ı memhûre-i mezkûre maan Der-i Aliyyeme ba's ve tesyîr olunub tahsîline ruhsatı hâvî emr-i âli sudûr etmedikçe bir akçe tahsîl olunmamak ve hâkimü'l-vakt olanlara dahi imzâ olunmak üzere kazâhâ-i sâireye verilen nizam misilli müddet-i mezkûrede vâki olan mesârifât-ı sahîhanın kuruşda birer para hesâbıyla her kaç kuruşa bâliğ olursa defter-i tevzîa idhâl olunub ziyâde bir akçe verilmemek ve nâzır-ı mûmâ ileyhe dahi idâre-i umûr için şehriye yedi yüz kuruşdan senevî on iki bin kuruş maaş ta'yîn ve tahsîs kılınub beher altı ayda bir defa vâki olan tevzîât defterine altışar bin kuruş idhâl olunub ziyâde bir akçe talep ve ahz eylediği mesmu' olur ise ba'de't-tahkîk geriye red vesâire gayret kılınmak ve devlet-i aliyyem umûr-ı mühimmesi için verilen i'lâmât ve kazâ defterine idhâl iktizâ edecek mevâd i'lâmından dahi bir para i'lâm dahi almamak ve nâzır-ı mûmâ ileyh dahi ziyâde bir akçe ve bir habbe talep etmeyüb hakkâniyet vechile idâre-i umûr kıyâm eylemek fermânımolmağın mûmâ ileyhın me'mûriyetini hâvî ve tenbîhi muhtevî işbu emr-i şerîfim ısdâr olunmuşdur. İmdi senki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin işbu ikdâm ve ... murad üzere ahâli-i memleket ve fukarâ-yı raiyyetin bilâ mucib mesârifden vikâye ve himâye olunmalarına mebnî idiği ve bundan sonra dahi ferd-i vâhid-i fukarânın bir akçe ve bir habbes hîle ve hud'a ile ekl eylemek lâzım gelirse lede't-tahkîk mazhar-ı muâheze-i hüsrevânem olacağı bî iştibâh idiği ma'lumunuz oldukda fîmâ ba'd bâlâda tahrîr ve tafsîl olunduğu üzere amel ve hareket ve nâzır-ı mûmâ ileyh ile bil-ittifâk kemâl-i ikdâm ve dikkat olunarak himâyet ve sıyânet-i fukarâ-yı raiyyete ez dil ve cân sa'y ve gayret ve vaktiyle mesârif defterlerini mûmâ ileyh ile temhîr-i birle Der-i Aliyyem'e irsâle müsâraat ve hılâfından gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylesin ve Sen ki nâzır-ı mûmâ ileyhsin senin emsâlin meyânında bilintihâb kazâ-i mezbûre irsâl olmakdan maksûd mutlakan senden me'mûl olan sadâkat ve istikâmet ve kârgüzârî ve dirâyet levâzımını icrâ ederek himâyet ve sıyâneti fukarâya ikdâm ve bezl-i mechûd kaziyyesi olmakla derhal Der-i Aliyyem'den hareket ve serîan kazâ-i mezkûre varub ikâmet ve bâlâda tahrîr olunduğu vechile mesârif-i kazâ-i mezkûre ihtimâm ve dikkat ve şerâit-i sâlife îcâbı yekân yekân icrâya ikdâm ve müsâraat-ı birle beher altı ayda bir defa mesârifât-ı sahîhanın munzam defterini

mevlânâ-yı mûmâ ileyh ile bil-ittifâk temhîr ve Der-i Aliyyeme irsâle nisâr-ı mezîd ve tâkat ve sen dahi ber vech-i meşrûh tahsis kılınan maaşdan mâadâ hafî ve celî bir akçe ve bir para almakdan ve kimseye aldırmağdan be-gâyet tehâş ve mübâadet ve taraf-ı cihandârânem için isticlâb-ı da'avât-ı hayriyye-i fukarâyâ dâmen-i dermeyân gayret ve zinhâr ve zinhâr işbu tenbîhât-ı şâhânemin muğâyiri ednâ irtikâb-ı hîle ile mazhar-ı ikâb-ı şâhânem olmakdan gâyetü'l-gâye tehâş ve mücânebet eylemen babında. Evâil-i Zilkade 209.

Sayfa 175/Hüküm 330

Dergâh-ı muallâm Kapıcıbaşılardan Amasya Sancağı Mütesellimine ve Gümüş Kazası Nâibine ve Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyunumdan Sadrazam Mektubcusu Hulefâsından olub Zikri Âtî Hususa bundan Akdem Mübâşir Ta'yîn Olunan Seyyid Abdi'ye hüküm

Amasya Sancağında Gümüş Kazâsına tâbi Köprülü Mehmed Paşa evkâfından Hacı karyes ahâlilerinn salyan maddeleri nizâına dair mukaddemen tahrîrât vârid oldukda Anadolu cânibinden mütevârid defâtir tanzîmine memur olub hâlen defter emîni olan Mustafa Râsih dâme mecdühû'ye lede'l-havâle karye-i mezbûre ahâlilerinden Hacı Halil ve Hatib İsmail Efendi ve Derviş Mustafa Efendi ve Numan Efendi ve Hacı Mehmed oğlu Mustafa Efend nâm kimesneler voyvoda-i sâbık ile yekdil olarak fukarâyâ salyan tevzi ve tahsîl üç yüz kise mikdarı cizye nâmıyla ahz eylediler deyu iştikâyâ mebnî voyvoda-i merkûm zikr olunan kimesneler ile mahallinde cümle ahâli ile şer'le terâfû' ve hesablari ru'yet ettirilmek babında mukaddemen bir iki kît'a sâdır olan evâmîr-i aliyyem Gümüş kazâsında Dersaâdetim'e defter getüren Hacı İsmail Efendi ve Berber Abdullah nâm kimesneler vakf-ı mezbûr mütevellîsi tarafından husûs-ı merkûme ta'yîn mübâşir mahalline lede'l-vusûl cümle müvâcehesinde kırâat olundukda voyvoda-i mezbûr ve ... olan .. beş bin sekiz yüz elli kuruşa bâliğ ve tahsîl ve mahallerine teslîm olunub cizye nâmıyla voyvoda-i merkûmun bir nesne almadığını ahâli-i karye ihbâr eylediklerini mukaddemen i'lâmı takdîm olunmuş olduğu ve kazâ-i mezbûrdan muahharan gelen bir kît'a i'lâm ve mektûbda karye-i mezbûre sâkinlerinden ... Halil ve Hatib İsmail ve Derviş Mustafa ve benderden Hacı Ali kendi hâlinde olmayub meramlarını icrâ kastıyla ikât-ı fitneye sülûk eyledikleri ve tevzi olunan salyân beş bin sekiz yüz elli iki kuruş ve tevzi olunacak devletli akçesi nâmıyla alınan altı bin dört yüz yetmiş sekiz kuruş ki cem'an yirmi beş kise yüz otuz kuruşa bâliğ olduğu ve on iki bin altı yüz otuz kuruşluk ma'sûş ve maâş bir kît'a mumzî defter irsâl olunmuş olduğu beyânıyla işbu muğâyiru'l-mezâmin iki takım tahrîrât ve mezamininden hakikat-i keyfiyet zâhire ihrâc olunmak mümkün olmayub ve zikr olunan defter i'tibâra şâyân olmamakla devletli akçesi nâmıyla verilen akçe müdevvene

mahalle sarf olunmuştur tahkik olunmadığı lede'l-ifâde husûs-ı mezbûr ta'yîn olunân mübâşir ma'rifetiyle şer'le ru'yet olunmak babında sen ki mütesellim-i mûmâ ileyhysin san ve Gümüş kazâsı nâibine hitâben işbu sene-i mübâreke evâil-i Cemâziyelevvelinde başka ve Der-i Aliyyeme ve Anapa taraflarına ve Sivas ve havâlisi kazâlarından mübâyaaşı fermânım olan zehâyirden Amasya Sancağında kân Hacıköy ahâlilerinin hissesine isâbet eden zehâyirin edâsına ahâlden Lütfullah ve Kılağuz oğlu ve Gevher oğlu Osman ve Kara Hacı oğlu nâm kimesneler eşhâs mekûlelerini başlarına cem'i birle muhâlefet ve taaddî etdikleri bundan akdemce tahrîrât icrâ olundukda dört nefer markûmların te'dîb Kayseriyye'ye nefy ve ıslâhları babında dergâh-ı muallâm kaıcıbaşılarından Bozok Sancağı mutasarrıfı Cebbarzâde Mir Süleymân dâme mecdühûye ve Kayseriyye kâdisına dahi başka sudûr iden emr-i şerîfim mübâşir-i mûmâ ileyh ile ... merkûmûn Gevher oğlu Osman ve Hacı oğlu ve Kulağuz oğlu ve Lütfullah birbirleriyle yekdil olarak müsallah ol havâlide gûşt-i gûzâr ve ehl-i ırz ve fukarâyı bimecâl ve kazâ-i mezbûr nâibi dahi kendilere mûmâşât itdiği ve infâz-ı emr-i âlî emr-i îr olub ru'yet-i mâdde mahallinde murâd olunsa fesâd ve mazarratları müstelzem olacağı beyanıyla ahâli-i fukarâ raiyyettarha kabûl-i hasâr olmakdan htişâen eşkıyâ-yı merkûm Amasya'ya celb ve hasarlarıyla yahud civarda vâki altı kazâda hasımlarıyla mürâfaa-i birle infâz-ı evâmir-i aliyyeye ikdâm olunmak hususu bâ tahrîrât lede'l-inhâ sen ki mütesellim-i mûmâ ileyhysin merkûmun Amasya'ya celb ve ma'rifetin ve mübâşir marfetiyle mukaddemen sâdır olan emr-i âli mûcebince şer'le gidilüb ihkâk-ı hak olundukdan sonra merkûmlardan Kulağuz oğlu ve Gevher Oğlu ve Kara Hacı Oğlu ile ahâlden Lütfullah diğer sudûr iden emr-i şerîfim mûcebince Kayseriyye'ye nefy ve icrâlarına ikdâm olunmak babında sene-i mezbûre evâhir-i Cemâziyelâhiresinde size hitâben emr-i şerîfim sâdır olmuşidi. El-hâletü hâzihî yüz on Sancağı mutasarrıfı mûmâ ileyh tarafından bu defa Der-i Aliyyeme takdîm olunan i'lâmât mazmûnunda merkûmûn Çorumlu oğlu Hacı Halil ve Benderli Hacı Ali ve Derviş Mustafa Efend vesâir refikleri kendi hâlinde olub cümle ahâli kendilerinden hoşnud ve râzılar iken Gevher oğlu Osman ve Kara Hacı Mustafa ve refiklerinin ve ale'l-husus a'yânı Hacı İsmail'in arz ve takdimine mebnî haklarında teşekki ve iktidâbı mutazammın inhâya ictisâr etmiş oldukları vechen maa'l-vücûh merkum Hacı Halil ve Hacı Ali vesâirlerin zimmetlerinde bir akçe ve bir habbe olmadığını mübeyyin taraf-ı şer'den verilen huccet-i şer'iyye dahi takdîm olmuş olduğu ve merkûmân Hacı Derviş oğlu Hacı İsmail dört seneden beru kazâ-i kazâ-i mezbûrda a'yân olub bazı kimesneleri idrâr ve ber takrîb ve mallarını ahz eylediğinde mâadâ esnâf tâifesinin karye-i mezbûre mesârifi için ahz ve sarf olunan mahalle virme-yüb telef-i birle ve ashâbına edâ olunmadığından gayrı cihât-ı sâireden dahi zimmetinde meblağ-ı vâfire kaldığı ve merkûm Âsitâne-i Saâdetime firâr etmiş olduğunu beyanla Der-i Aliyyede görülüb

Amasya'ya irsâl ve lede't-terâfû zimmetinde sâbit olan hukûk aleyh tahsîl ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfîm istid'âyı inâyet olundğu derc ve iş'âr olunmuş husûs-ı mezkûr dahi defter emini mûmâ ileyhe havâle olundukda karye-i mezbûrun akdem Der-i Aliyyeme tevârüd iden salyân defteri müşevveş ve ma'şûş olduğundan ve sâlifü'z-zikr kesânın fukarâyı idrâr eylediklerinden husûs-ı mezbûr mübâşir ma'rifetiyle şer'le ru'yet olunub salyâne olunan akçe nedir ve ne mahallere sarf olunmuştur ve fukarânın haklarını kimler ekl ve bel' ettiler zâhire ihrâc ve salyân maddelerinin her birini şek ve şüpheden ârî ve bir dahi suâle ihtiyâç mes etmemek vechiyle masraflarını defter idüb ol defter Dersââdetime gelüb ba'dehû tanzîm ve hılâf-ı rızâ zaleme mesârîfî tenzîl olunmak ve bâ husus ahâli-i karyenin ma'lûmları ve marzîleri olan masrafları tahsîl olunmak ve nâ merzâ olan cerâyim ve zaleme mekûlesiolanları tahsîl idenlerden red ve istirdâd ve ashâbına teslim ile fukarâ-yı ahâliye teaddî zalamiyyeden vâreste olmak iradesine mebnî ber vech-i meşrûh emr-i şerîfîm ısdâr ve mübâşir-i mûmâ ileyh ta'yîn ve irsâl olunmuşiken karye-i merkûmeye sâlifü'l-beyân salyân olunan oniki bin on dokuz kuruşun sarf olunan mahalleri beyan olunarak ber vech-i izah defterinin vârid olmaması ve hakîkati keyfiyetin zâhir ihrâc olmaması fukarânın ba'de izn dahi idrârlarını müstelzim ve keyfiyet olduğu beyanıyla bâlâda ismi mezkûr karye-i mezbûrenin sâbık a'yânı Der-i Aliyye'de buldurulub mahalline ihzâr ve salyâneye dâir edâ-yı hukûk iden husemâsıyla terâfû-i şer' ve ihkâk-ı hak olundüğundan sonra salyân ve tahsîl olunan akçe ne mikdardır ve ne mahalle sarf olunmuştur ve kimlerde kalmışdır ber vech-i izah defter olunub defter-i Der-i Aliyyeme ihzâr eylemek ve ba'dehû salyân maddesine dâir ne vechile emr-i şerîfîm sâdir olur ise o vechile amel ve hareket olunmak için tekidi şâmil emr-i şerîfîm sudûrunu defter ve emîn-i mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle merkûm Hacı İsmail ol tarafda olmakla bulunduğu mahalde ahz ve vech-i meşrûh üzere mahallinde iddiâ-yı hukûk idenler ile mübâşir ma'rifetiyle terâfû-i şer' ve ihkâk-ı olundukdan sonra salyân ve tahsîl olunan akçe ne mikdardır ve ne mahalle sarf olunmuştur ve ne vechiledir ve kimlerde kalmışdır ber vech-i izâh defter olunub Der-i Aliyyeme isal olunmak fermânım olmağın te'kîden ve ikdâmen ve mahsûsan işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi merkûm Hacı İsmail bulunduğu mahalde ahz-ı birle mahallinde iddiâ-yı hukûk iden husemâsıyla terâfû-i şer' ve ihkâk-ı hak olundüğundan sonra salyân ve tahsîl olunan akçenin mikdarı ve ne mahalle sarf olunmuş olduğu alâ vechi'l-izah defter idüb serîan derfterini Der-i Aliyyeme irsâl ile infâz emr-i hümâyunuma ikdâm ve dikkat-i tâm eylemeniz matlûb-ı mülûkânem idiği ve bundan böyle dahi icrâ-yı emr-i şerîfîmde iğmâz ve betâet ve imrâr-ı vakte cerâet eylemek veyahud gönderilen defterde mevâdd-ı merkûme mübham işâret olunmak lazım gelirse bir vecihle cevâba kadir olamayub müâheze-i şedîdeye mazhar olacağınız bî iştibâh idiği siz ki

mütesellim ve mevlânâ-yı mûmâ ileyhimsiz ma'lûmunuz oldukda ber vechi meşrûh ma'rifetiniz ve mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle merkûm İsmail'i mahallinde iddiâ-yı hakîka iden husemâsıyla kemâl-i hak ve adl üzere terâfû-i şer' ve ba'de's-sübût ihkâk-ı hak eyledikten sonra salyân ve tahsîl olunan akçe ne mikdardır ve ne mahalle sarf olunmuştur ve kimlerde kalmıştır alâ vechi'l-izah defter idüb seria Der-i Aliyye tesyîre sarf-ı vüs' ve kudret ve ba'dehû ne vechile emr-i şerifim sâdır olur ise mûceb ve muktezâsı üzere amel ve hareket ve ba'de'l-yevm dahi hılâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ tekâsül ve tesâhül kevn ve tam'a cesâretle giriftâr-ı ikâb-ı şâhânem olmakdan be-gâyet tehâş ve mücânebet eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâ ileyh sin sen dahi emr-i şerifim mûceb ve muktezâsı üzere amel ve hareket ve hılâfî hâlet vukûunu tecviz ile mazhar-ı öZR olmakdan ziyâde hazer ve mübâadet eylemen bâbında. Evâil-i Zilkade 209.

Sayfa 177/Hüküm 331

Atina Kazâsı Naibine ve Eğriboz Muhâfızı Vezire Hüküm ki

Vediatullah olan ahâli-i fukarânın taklîl-i mesârifleri ve vücûh-ı mezâlîm ve taaddiyâtta himâyet ve sıyânetleri ve istihsâl-i esbâb-ı refah ve âsâyışleri irâdesine mebnî fîmâ ba'd her bir kazânın salyânesi senede iki defaya tahsîs ve beher altı ayda bir defa her ne mikdar mesârifleri olur ise ismi ve mahalli ma'lûm olarak defter-i birle tevzi olunub defteri Der-i Aliyyeme gönderilmek hususu mukaddem ve muahhar ısdâr olunan evâmir-i aliyyemde cümleye tenbih ve te'kid olunmuş olduğuna nazaran her bir kazânın o mekûle mesârfleri defâtiri beher altı ayda bir kere Der-i Aliyyeme gelib tanzîm ve temyiz olunması muktezâ-yı mezmûn-ı emr-i şerifimden iken Atina kazâsının şimdiye dek defter-i tevzileri Dersââdetime vürûd etmediği ve ahâliden Melek Mehmed dimekle arîf kimesne Kocabaşı İstavor ve Balkalı oğlu Kostanti nâm zimmiler ile yekdil ve diledikleri gibi defter-i tevzi ve hatta elli altı bin kuruşluk bir kıt'a defter dahi tertib ve fukarâdan tahsîş eylediklerini erbâb-ı vukûf ihbâr eylediği ve iki yüz sekiz ve dokuz senelerinden fukâraya tevzi ve tahsîl eyledikleri defâtirin Der-i Aliyyeme celbi lâzımeden idiği beyânıyla mübâşir ma'rifetiyle defter-i mezkûrun celb olunması hususunu Rumeli kazâlarından mütevârid tevzîât defterleri tanzîmine memur sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdûhû bâ takrir ifâde etmekle sen ki mübâşir-i mûmâ ileyh sin mübâşir ma'rifetiyle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi ber vech-i meşruh fukâraya tevzi' ve tahsîl eyledikleri mebâliğin defâtiri Dersââdetime celb ile mesârifâtı ne idiği bilinmesi lâzımeden olduğu ve beher hâl defâtir-i mezkûrenin mübâşir ma'rifetiyle Der-i

Aliyyeme serîan isali matlûb-ı hüsrevânem idiği senki Mevlânâ ve vezîr-i müşârun ileyhın ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer kazâ-i mezkûrun iki yüz sekiz ve dokuz senelerinde vâki olan tevziât ve tahsîlâtın aslı sahih defterleri mübâşir-i mûmâ ileyhe teslîm ve acâleten Der-i Aliyyeme ib'âsa müsâraa eylesin şöyle ki aslı mesârifât sahîhanın tevzi defterleri matlûb iken ve defter-i matlûbun aynı gönderilmemek veyahud mikdâr-ı muayyeneden noksan tahrîriyle hîleyi irtikâb iderek defter terkîm ve irsâline cesâret etmek misilli hâlât vukûunu haber almak ve tahkîk olunmak lazım gelir ise bir vecihle cevâba kâdir olamayub vehâmeti nefsinde müşâhede edeceğin bî iştibâhdır ona göre amel ve hareket ve hılâfî hâlâtdan be-gâyet ittikâ ve mücânebet eylemeniz babında. Evâil-i Zilka'de 209.

Hüküm 332

Eğriboz Muhâfız Vezire ve Eğriboz ve İstefe ve Talimze Kazâlarının Kuzât ve Nüvvâbına hüküm ki

Vediatullah olan ahâli-i fukarânın taklîl-i mesârifleri ve vücûh-ı mezâlim ve taaddiyâtan himâyet ve sıyânetleri ve istihsâl-i esbâb-ı refah ve âsâyışleri irâdesine mebnî fîmâ ba'd her bir kazânın salyânesi senede iki defaya tahsîs ve beher altı ayda bir defa her ne mikdar mesârifleri olur ise ismi ve mahalli ma'lûm olarak defter-i birle tevzi olunub defteri Der-i Aliyyeme gönderilmek hususu mukaddem ve muahhar ısdâr olunan evâmîr-i aliyyemde cümleye tenbih ve te'kid olunmuş olduğuna nazaran her bir kazânın o mekûle mesârifleri defâtiri beher altı ayda bir kere Der-i Aliyyeme gelib tanzîm ve temyiz olunması muktezâ-yı mezmûn-ı emr-i şerîfîmden iken zikr olunan kazâların bir seneden mütecâviz defter vârid olmadığı ve kazâhâ-i merkûmenin vücûh ve kocabaşları diledikleri gibi defter tevzi ve tahsîle cesâret etmekte oldukları beyânıyla kazâ-i mezkûrenin defterlerinin birer kıta sûretlerinin Der-i Aliyyeme isticlâbı için emr-i şerîfîm sudûrunu Rumeli kazâlarından mütevârid tevziât defâtiri tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû bâ takrir istid'â etmekle mübâşir ma'rifetiyle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki Mevlânâ ve vezîr-i müşârun ve mûmâ ileyhımsiz kazâlarınızdan bir seneden mütecâviz vakitten beri tevzi ve tahsîl olunan defâtirin birer sûretlerinin mübâşir ma'rifetiyle Dersaadetime celbi hususuna irâde-i aliyyem taalluk etmiş olduğu mal'umunuz oldukda vakt-i mezkûrden beru kazâlarınızdan tevzî ve fukarâdan tahsîl olunan aslı mesârifâtın sicilde mukayyed sahih defterlerinin birer sûretlerini ihrâca ve mübâşir-i mûmâ ileyh ile serîan Der-i Aliyyeme irsâl ve tesyire mezîd ikdâm ve müsâraat eylesiniz. Şöyle ki asl-ı mesârifât-ı sahîhanın tevzi defterleri matlûb iken mesârifât-ı mezkûrenin aynı defterleri gönderilmemek

veyahud hileyi irtikâb ile mikdâr-ı muayyenden noksân tahrîr ve ol vechile defter tertîb ve irsâline cesâret olunmak lâzım gelir ise özür ve cevâba karin olmayub bi't-taharrî tahkîk olundukda vehâmetini müşâhede edeceğiniz muhakkaktır. Ana göre amel ve hareket ve hılâfindan tehâş ve mübâadet olunmak babında. Evâil-i Zilkade 209.

Hüküm 333

Eburâce Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun rûz-ı kasımdan iki yüz dokuz senesi rûz-ı hızırına gelince altı mâh müddette kâffe-i mesârifleri olan on üç bin beş yüz on dört buçuk kuruşu hâvî bir kıt'a defteri bu defa Der-i Aliyyeme vârid olmakla Rumeli kazalarından mütevârid tevzîât defâtiri tanzîmine memur sâbika süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûrun her bir mâddesine yekân yekân imrâz-ı nazar-ı dikkat eyledikde mesârif-i mezkûreden sekiz yüz altmış buçuk kuruşu Vidin muhâfızı imdâd-ı hazariyyesi ve üç bin dokuz yüz seksen yed kuruş dahi nısf-ı menzil akçesi ve imdâdiyyesi ve bin yedi yüz elli kuruş dahi şehir kethüdâsı konağına tevârüd iden mübâşirânın me'kûlâtı ve beş yüz kuruş dahi kazânın hıfz ve hırâseti için tutulan bölükbaşı ve sekbânı ücretleri ve bin kuruş dahi akçe güzeştesi ve altı yüz kuruş dahi tahsîs kılınan ücret-i a'yâniyye ve üç yüz otuz kuruş dahi harc-ı imzâ ve mâadâ dört bin dört yüz yetmiş dokuz kuruş dahi Devlet-i Aliyyem tarafından tevârüd iden mübâşirânın mübâşiriyyeleri ve Vidin Muhâfızı'nın ber mu'tâd âidâtı ve tarafından tevârüd iden mübâşirânın mübâşiriyyeleri mesârifinden ibâret olduğu ve hat ve tenzîl kabul ider mevâddı olmadığı beyanıyla tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerifim sudurunu bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi kazâlar mesârifinin taklil ve refâh ve âsâyişleri esbâbının istihsâli matlûb olduğu ve mebâlig-i mezkûre tevzi ve tahsîl olunmamış ise bu bâbda lazımgelen vasâyâ ve tenbîhât-ı şâhânem mukaddeme ve muahhar sâdır olan evâmir-i aliyyemde derc ve iş'âr olunmakla muktezâsıyla amel ve hareket olunarak ve ziyâde ve mükerrer tahsîlinden mübâadet kılınarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve hılâf-ı fermân ve münâfi-i rızâ hâlet ve hareket zuhûru mûcib olur hâlet vukûunu tecviz etmekden ve ettirmekden gâyetü'l-gâye tehâş ve mübâadet olunmak babında. Evâil-i Zilkade 209.

Sayfa 178/Hüküm 334

Siroz Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun sekiz senesi rûz-ı kasımından dokuz senesi kasımına gelince bir senede mesârifleri olan seksen bin iki yüz otuz yedi buçuk kuruşu hâvî bir kıt'a defteri bu defa Dersaâdetime vârid olmakla Rumeli Kazâlarından mütevârid tevziât defâtiri tanzîmine memur sâbıkan süvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûrun her bir maddesine yekân yekân imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde mesârif-i mezkûrenin on dört bin sekiz yüz elli yedi kuruşu sâbıkan Rumeli vâlisi vezirim Ebubekir Paşa iclâlehû doksan bir sende hazariyye ve avâdât ve a'yânlarının hizmet-i mübâşiriyye leri iki bin üç yüz seksen sekiz kuruşu dahi hâlen Karaman vâlisi vezirim Seyyi Ali Paşa iclâlehûnün memurunu cebelî tarafından memur mübâşirânın hizmetleri ve sekiz yüz altmış beş kuruş dahi Edirne Bostancı Başısı tarafından memurların mübâşiriyyeleri ve dört bin üç yüz otuz üç kuruş dahi müteveffâ Aydoslu Mehmed Paşa'nın tercümânından bâ fermân-ı âlî Çakızâde İbrahim zîde kadruhû havâle olunan meblağ ve üç yüz kuruş dahi mâtde-i ücret için giden mübâşirin mübâşiriyyesi ve üç bin dokuz yüz on iki kuruş dahi akçe güzeştesi ve dört bin kuruş dahi tahsîs olunan ücret-i a'yâniyye ve üç bin kuruş dahi isticâr olunan vilâyet konakcısına ve on bin iki yüz kırk yedi buçuk kuruş dahi mürûr ve ubûr iden mübâşirânın kıbel-i şer' den verilen pusulalar mûcebince zehâir bedeli ve yirmi altı bin dört yüz kuruş dahi bölükbaşı ve sekban ulûfeleri ve mâadâsı dahi mesârif-i müteferrikadan ibâret olmakla mesârif-i müteferrikalarından hat ve tenzîl kabul ider mevâddı olmayub ancak müşârun ileyh Seyyid Ali Paşa'nın maiyyetinde itihdâm için gönderidikleri on ra's beygir için bin sekiz yüz on üç kuruş idhâl-i defter olunmuş olmakla on on beş ra's beygir takrîben bin sekiz yüz on üç kuruş idhâli zâif ve fâhiş olduğu ve nihâyet sekiz yüz on üç kuruş mahsûb olunub mâadâ bin kuruşun ve bundan başka tevârüd iden mübâşirânın me'kûlâtı için vilâyet konakcısına üç bin kuruş tahrîr-i defter olunmuşiken tekrar me'kûlât için on bin iki yüz kırk bir buçuk kuruş idhâl olunması dahi gayr-ı zâid ve konakçıya verilen meblağ-ı mezkûr tevârüd iden mübâşirânın me'kûlât bahaları olduğu zâhir iken bahâne-i mezkûr ile akçe idhâli ekl ve bel' için olduğu âşikâr ve bâhir olmakla nısfı mikdârın tenzîli lazım gelmişiken me'kûlât için vaz-ı defter eyledikleri on bin iki yüz kırk bir buçuk kuruşun dahi üç bin kuruş ile cem'an dört bin kuruşun hat ve tenzîl ve iktizâ red ve tahsîli-i birle kazâ-i mezbûrun mesârif-i sahîhasına sarf için mahall-i me'mene vaz ve hıfz ve defter-i âtiyelerine irad kayd olunmak ve vârid olan defter-i mezkûrda tevârüd iden mübâşirânın isim ve şöhretleri tahrîr olunmamış olmakla fîmâ ba'd tevârüd idecek defterlerde gelen mübâşirânın isim ve şöhretleri tahrîr ve tasrîh olunduktan sonra her birinin mesârif-i için kıbel-i şer' den verile memhûr pusulaları dahi takdîm olunacak defterler ile beraber Dersaâdetime takdîme mübâderet olunmak için tenbîhi hâvi işbu emr-i şerifim sudûrunu Mir Mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak

fermanım olmağın tenbihen ve ihtimâmen işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli ve âsâyiş ve râhatları esbâbının istihsâli emrine ikdâm olunmak mültezem idiği ve ber vech-i meşrûh gerek on beş ra's beygir bahalarından ve gerek me'kûlât için vaz'ı defter olunan on bin iki yüz kırk bir buçuk kuruşdan tenzîl olunan dört bin kuruşun icab ve iktizâ edenlerden ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle tahsîl ve defter-i âtiyeye irad kayd olunmak için mahall-i me'mene vaz ve hıfz ve sûret-i nizâmı Der-i Aliyyeme i'lâma mübâderet kılınmak matlûb olduğu ve bundan sonra tevârüd idecek defterlerde mübâşirânın isim ve şöhetleri takdîm ve iş'âr olunmak ve her birinin mesârifleri için cânib-i şer'den i'tâ olunan memhûr pusulaların defter ile maan Der-i Aliyyeme irsâl ve takdîmine müsâraat kılınmak lazımeden idiği ve fîmâ ba'd münâfi-i tenbîhât ve muğâyir-i rızâ-yı şâhânem hâlet vukûu mûcib-i vehâmet olacağı siz ki Mevlânâ ve a'yân-ı mûmâ ileyhimâsız ma'lûmunuz oldukda mazmûn-ı emr-i şerifim mûcebince amel ve harekete mezîd ikdâm ve müsâraat ve zinhar ve zinhâr hılâfı vaz ve hâlet ve fukarânın teksîr-i mesâriflerini ve bir gûne iz'âc ve taaddîlerini mûcib olur muğâyir-i rızâ harekât vukûunu tecviz etmekden ve ettirmekden gâyetü'l-gâye tehâş ve mübâadet olunmak babında. Evâil-i Zilkade 209.

Hüküm 335

Livâdiye Kâdısına ve Voyvodasın Hüküm ki

Livâdiye Kazâsı ahâlilerinin düyûnlarından tahlîs için geçen sene mebâliğ-i vâfire tahsîl olunmuş olduğu erbâb-ı vukûf ihbârı gelmekden nâşi siz ki Mevlânâ ve voyvoda-i mûmâ ileyhimâsız ahâli-i mezkûrun düyûnu kimleredir ve tahsîl olunan mebâliğden fazla ne mikdar kalmışdır ve deynleri için kimlere verilmişdir ve ne mikdar akçe tahsîl olunmuşdur velhâsıl tahsîl olunan meblağın ve verilen mahallerin isim ve şöhetleri ve tahsîl olunan mebâliğ ketm ve ihfâ olunmayarak sıhhat ve hakîkati üzere defterlerinin celbi iktizâ eylediği beyânıyla sıyâneten lil-fukarâ ol bâbda size hıtâben emr-i şerîfim sudûrunu Rumeli Kazâlarından mütevârid tevzîât defâtiri tanzimine memur sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Seyyid Mustafa zîde mecdühû bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi ahâli-i kazâ-i mezkûrun düyûnları kimlere idiği ve tahsîl olunan meblağın fazla ne mikdarı kaldığı ve deyn-i mezkûr için kimlere verildiği ve tahsîl olunan meblağın mikdarı ve verilen mahallerin isim ve şöhetleri bilinmesi ve gereği gibi tahsîl-i vukûf ve ittılâ olunması zımnında defter-i sıhhat-i esernin Der-i Aliyyeme rihleti matlûb idiği ma'lûmunuz oldukda bâlâda tahrîr olunduğu vechile sıhhat ve hakîkati üzere defterlerini Der-i Aliyyeme irsâl ve takdîm emrine mübâderet ve iğmâz ve tesâmuhtan ve tahsîl olunan mebâliğün bir akçesi ketm

ve ihfâ olunmakdan ve hakikat-i hâlin muğâyiri ve emr-i münîfin hılâfı hâlâta irâe-i ruhsat ve tasdîrden be-gâyet ittikâ ve mücânebet olunmak babında. Evâir-i Zilkade 209.

Sayfa 179/Hüküm 336

Temlik Kazâsı Nâibine ve A'yân-ı Vilâyete hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı hıızırından dokuz senesi rûz-ı kasımına gelince altı mâ'm müddette kâffe-i mesârifleri olan yirmi bin dört yüz elli üç kuruşu hâvî bir kıta defteri bu defa Der-i Aliyyeme vârid olmakla Rumeli Kazâlarından mütevârid tevzîât defâtiri tanzîmine memur sâbıkan sūvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû defter-i mezkûrun her bir maddesine yekân yekân imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde dört bin beş kuruş sâbıkan Rumeli vâlisi vezirim Ebubekir Paşa iclâlehûnün bâ emr-i âlî âidât ve beş yüz kuruş dahi mâtde-i mezkûre mübâşiriyyesi ve bin beş yüz kuruş dahi nüzûl avâidât ve üç yüz altmış kuruş dahi çelikşân mesârifî ve bin üç yüz kuruş dahi mukaddemen dağlı eşkıyasına memur halen Karaman vâlisi vezirim Seyyid Ali Paşa iclâlehûye verilen zahîra baha ve yüz elli kuruş dahi zehayir için gelen adamın hizmet-i mübâşiriyyesi ve bin dört yüz kırk kuruş dahi istihdâm olunan bölükbaşı ve sekbân ulûfeleri ve yedi yüz elli kuruş derbend ulûfesiyle ücret-i serdâr ve bin sekiz yüz kuruş dahi Varoş'a nakil olunan yirmi nefer ile nefer bölükbaşının me'kûlâtve ulûfeleri ve bn kuruş dahi ücret-i a'yâniyye ve iki yüz elli kuruş dahi tahsildâriyye mesârifinden ibâret olduğu ve mürûr ve ubûr iden mübâşirânın me'kûlâtları için iki bin beş yüz altmış kuruş ve sen ki mevlânâ mûmâ ileyhsin tarafına mâhiye verildi deyu üç bin yedi yüz elli kuruş idhâl-i defter olunmuş olmakla tevârüd eden mübâşirânın isim ve şöhetleri tahrîr olunmuş ve kazâ-i mezbûr caddede vâki olduğundan bin kuruşdan ziyâdesinin tenzîl-i lazım gelmişiken kîl ü kâle müeddî olmamak için iki bin kuruş mahsûb olunub mâadâ beş yüz altmış kuruşun ve kezâlik tarafına mâhiye verilmek muğâyir-i nizâm olmak hasebiyle bir tarîk lile mahsûbiyet kabûl etmeyüb tarafından mâhiye nâmıyla ahz olunan üç bin yedi yüz elli yedi kuruş ki cem'an dört bin üç yüz on kuruş mesârif yekûnlerinden ferd-i nihâde olundukda mâadâ mesârifleri on yedi bin yüz kırk üç kuruş kalmakla nizâm-ı mezkûre üzere kuruşda birer para hesâbıyla harc-ı imzâ olunarak tarafına i'tâsı iktizâ eden dört yüz yirmi sekiz buçuk kuruşa bâliğ olub bu sûrette mâhiye diyerek aldığı akçeden mahsûb ve mâadâ üç bin üç yüz yirmi bir buçuk kuruşun tarafından reddi ve me'kûlât bahanesnden beşyüz almış kuruşun dahi iktizâ edenlerden tahsîl-i birle mesârif-i sahîhlarına sarf için mahall-i me'mene vaz ve hıfz ve defter-i âtiyelerine irad kayd olunmak ve bundan böyle tevârüd iden defterlerine mübâşirânın me'kûlâtı topdan tahrîr olunmayub her bir mübâşirânın isim ve şöhetleri ve her birinin

me'kûlâtları başka başka tahrîr olunmak için tenbîhi hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle sen ki mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin vech-i meşrûh üzere muğâyir-i nizâm me'huzun olan meblağın senden vesâir reddi lazım gelenlerden tamAmen tahsîl ve mahall-i me'mene vaz ve hıfz ve ettirilmek fermânım olmağın tenbihen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ırsâl olunmuştur. İmdi fukarânın kesret-i mesârifden vikâye ve sıyânetleri ve âsâyiş ve refah-ı hâlleri esbâbının istihsâli hususuna ikdâm olunmak elzem-i iştiğâl-i mîri şâhânem idiği ve sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin gerek senin mâhiye nâmıyla ahz eylediğin mebâliğin dahi imzâ olunarak ruhsat verilenlerden mâadâsının reddine ve gerek me'kûlât bahasından ferd-i nihâde olunan beş yüz altmış kuruşun dahi iktizâ edenlerden tahsiline irâde-i aliyyeme taalluk etmiş olduğu ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve harekete ikdâm-ı birle mâhiye olarak me'hûzun olan mebâliğden ruhsat verilen dahi iktizâdan mâadâ reddi lazım gelen sâlifü'z-zikr üç bin üç yüz yirmi bir buçuk kuruş tamamen ve kâmile red ve teslîme ve sâlifü'l-beyân beş yüz altmış kuruş dahi iktizâ edenlerden muvakkat-i şer' ve cümle ma'rifetiyle tahsîl ve anın dahi tarafından red olunacak mebâliğ-i mezkûre ile a'yân-ı mûmâ ileyh ma'rifeti ve cümle ttihâdıyla me'men mahalle vaz ve hıfz-ı birle defter-i âtiyeye îrâd kayd ve sûret-i nizâmının inhâsına ve fimâ ba'd vârid olacak defterlerde mübâşirânın me'kûlâtı mesârifâtını topdan tahrîr etmeyüb her bir mübâşirin isim ve şöhretini ve me'kûlâtları mikdarını ve gönderilecek defterlerde ale'l-infirâd tahrîr ve terkîme mübâderet ve hılâf-ı fermân ve muğâyir-i nizâm vaz'ı tecvz ile mazhar-ı ikâb olmakdan tehâş ve mübâadet ve sen ki a'yân-ı mûmâ ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi ma'lûmun olarak muktezâsı üzere amel ve harekete kıyâm ve hılâfından ittikâ-i tâm olunmak babında. Evâil-i Zilkade 209.

Sayfa 180/Hüküm 337

Uzuncaâbâd Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Hâlen Cermen Sancağı mütevali vezirim Abdi Paşa iclâlehû bundan akdem Edirne'den hareket-i birle vürûduna kadar Hasköy mütesellimi Emin ve a'yânı Salih nâm mukaddemen umûr-ı memlekete ru'yetden kaldı diyerek envâ-ı ... vezîr-i müşârun ileyhtarafına çende defa mahzar ırsâliyle tevzî' defteri tertibine ruhsat verilmesini istid'â eyledikde bir vecihle ısgâ olunmamışiken müşârun ileyh lede'l-vürûd üzerine hücum sûretiyle izah etmelerine nâçâr idecekleri tevziin defteri kendilere mütâlâa olundukda cümlesi hîleden ibâret olduğu meczûm olmuş ise dahi defter-i mezkûr dört yüz yetmiş bir kiseden ibâret olduğundan yüz otuz kisesi tenzîl ile mâadânın tevzi ve tahsîli için li-maslahatin tarafından bir kıt'a buyruldu i'tâ

olundukda defter-i mezkûrdan ol mikdar akçenin tenzîli merkûmların harclarına muvâfık olmadığından fesad ikâna ibtidâr etmiş oldukları Fi'l-hakîka tevzi mâddesinden neş'et idüb lakin hakikat-i mâdde vech-i muharrer üzere olduğundan defter-i mezbûrun nüsha-i sâniyesi Der-i Aliyyeme takdîm olduğu ve mâdde-i mezkûrenin sûreti gönderilen i'lâm ve defter-i mezkûrdan ma'lûm olacağı bu defa müşârun ileyh tarafından vârid olan tahrîrâtta inhâ ve iş'âr olunmuş husûs-ı mezkûre Rumeli Kazâlarından mütevârid tevzîât defâtiri tanzîmine memur sâbıkan süvârî mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühû ihâle olundukda ber vech-i meşruh Hasköy kazâsının vârid olan bir kıt'a defterinde bin iki yüz sekiz senesi Cemaziyelulânın yedinci gününden iki yüz dokuz senesi Şaban-ı şerîfine gelince on dört mâh zarfında mesârif-i kazâ diyerek yekûn-ı mesârifleri yüz altmış yedi bin beş yüz yetmiş yedi buçuk kuruşa bâliğ olmakla mîr-i mûmâ ileyh defter-i mezkûre imrâr-ı naraz-ı dikkat eyledikde bundan akdem dağlı eşkiyâsına memur halen Karaman vâlisi vezir Seyyid Ali Paşa iclâlehû maiyyetinde olan Mustafa Paşa'nın ve adamlarının me'kûlât ve hizmet-i mübâşiriyye için kırk beş bin beş yüz doksan beş buçuk kuruş ve taraf-ı devlet-i aliyyemden tevârüd iden mübâşirânın yiyecekleri ve hizmet-i mübâşiriyye için kırk beş bin sekiz yüz on kuruş ve Zihneli Hasan Paşa dâmet meâliye'hû'nun me'kûlât ve tarafından tevârüd iden mübâşirânın mübâşiriyye ve me'kûkâtları için dahi bin dokuz yüz seksen iki kuruş ve hâlen Vidin muhafızı vezirim Mehmed Paşa iclâlehû'nün me'kûlât ve mesârif-i sâiresi için dahin bin iki yüz otuz iki kuruş ve sâbık ve lâhık Edirne Bostancıbaşlarının me'kûlâtları için dahi üç yüz sekiz kuruş ve hâlen Cermen Sancağı ... vezîr-i müşârun ileyh ta'yînât ve mevâdd-ı sâire için dahi beş bin dört yüz elli üç kuruş ve yol üzere vâaki kul mesârifî için dahi ikibin beş yüz sekiz kuruş ve dergâh-ı muallâm kapıcıbaşlarından Serkiye a'yânı İsmail'in dâme mecdühû'nün konak mesârifî için üç yüz on iki kuruş ve kasâbâna bin beş yüz kırk altı kuruş ve kahve ve mum akçesi için altı yüz altmış üç kuruş ve Osman Baba Tekkesi için dahi beş yüz kuruş ve hâlen Rumeli vâlisi vezirim Mustafa Paşa iclâlehû'nün me'kûlâtı ve hîn-i vürûdunda irsâl eylediği mübâşirânın mübâşiriyesi için dahi altı bin iki yüz doksan kuruş idhâl-i defter olunmuş iken mütesellim-i merkûm defter müfredât-ı mesârifler diyerek yedi bin kuruş idhâl-i defter etmiş olmakla gerek vüzerâ-yı ızâm ve gerek Edirne Bostancıbaşlarının ve gerek taraf-ı devlet-i aliyyemden tevârüd iden mübâşrânın me'kûlât ve mübâşiriyyeleri keyfe mâ belega tahrîr olunmuş iken tekrar bâ defter müfredât-ı mesârif diyerek idhâl olunan yedi bin kuruşun ve andan mâada şehir kethüdâsına dokuz mâh icar nâmıyla dört bin kuruş dahi idhâl olunmakla icar nâmıyla verilen mebâliğ vürûd iden mübâşirânın taâmiyesi için olub defter-i mezkûrda da mübâşrândan her birinin me'kûlât bahaları vaz olduğundan işbu dört bin kuruşun tekmîlen hat ve tenzîli lazım gelir lâkin kîl ü kâlî müeddî olmamak için nihâyet bin

beş yüz kuruş mahsûb olunub mâadâ iki bin beş yüz kuruşun mahsûbiyet kabûl etmeyeceği ve Rumeli vâlisi müşârun ileyhe dahi kazâ-i mezbûrda iki gice beytûtet idûb iki günde altı bin altı yüz doksan kuruş tahrîr olunub müşârun ileyhin hîn- müsâferetde kapısı halkı yedi yüz neferatdan ibâret olmakla ol mikdar meblağ idhâli mücerred mütesellim ve a'yânın irtikâbından neş'et etmekle nihâyet iki gün için dört bin iki yüz doksan kuruş mahsûb olunub mâadâ ki bin kuruş ve defter-i mezkûrda süvârî sekban ulûfesi olarak on dört bn iki yüz elli kuruş ve piyade sekban ulûfesi için dahi on sekiz bin elli beş kuruş ve kır süvârileri için dahi bin kuruş idhâl-i defter olunmuşiken a'yânın iki nefer bölükbaşı ve neferâtına mâhiye diyerek iki bin beş yüz doksan üç kuruş idâl olunmuş olmakla Rumeli kazâları a'yanlarının ekserisi sekban teksîrinden maksatları ancak ahaliyi tahvîf ve taht-ı kahrına almak için olduğundan bu tarîk ile iki bin beş yüz doksan üç kuruş mahsûbiyet kabûl etmeyeceği ve sekiz senesi rûz-ı kasımından tevzi olunan mesârifâtın rûz-ı hızır defterine idhâl olunmak şartıyla a'yân-ı merkûmun geriede kalan mesârifâtı diyerek üç bin yüz kuruş dahi idhâl-i defter olunmakla gerek işbu mesârifât ve gerek Abdi Efendi mâddesi için diyerek iki bin beş yüz kuruş dahi idhâl olunmakla işbu mâdde-i mühim olduğundan mahsûbiyet kabûl etmeyeceği ve a'yân-ı merkûmun Sâllh Efendi namında bir adamı verdiği mum ve hatab semeni için iki mahalde altmış beşer kuruş idhâl olunmakla mükerrer tahrîr olduğundan altmış beş kuruş mahsûb olunur diğer altmış beş kuru ile hâkim-i sâbika doksan altı i'lâm resmi olarak bin iki yüz kırk sekiz kuruş idhâl olunmakla gerek umûr-ı mühim için ve gerek tevzi defterine idhâli muktezi olan i'lâmâtın dahi olmakla bu bâbda muahharan sâdır olan evâmîr-i aliyyemle tenbh olunmuş olmakla bu sûretde dahi i'lâmât dahi mahsûbiyet kabûl etmeyeceği ve işbu defterlerine dahi harc-ı imzâ ve kethüdâiyye ve kalemiyye diyerek dört bin yedi yüz kuruş idhâl olmakla mârru'z-zikir tenzîlât yirmi bir bin altı kuruş ile işbu harc-ı imzâ dört bin yedi yüz kuruş ki cem'an yigirmi beş bin yediyüz altı kuruş yekûn-i mesâriflerinden ferd i nihâde olunmak mâadâ mesârifleri yüz kırk bir bin sekiz yüz yetmiş kuruş kalub mesârif-i mezkûreye göre kuruşda birer para hesâbıyla üç bin beş yüz kırk yedi kuruş harc-ı imzâ lazım gelmişiken mahsûb kabûl etmeyerek mesârif-i mezkûre üzerine harc-ı imzâ verilmek iktizâ eden üç bin beş yüz kırk yedi kuruş dahi zam ve cem'an maa harc-ı mzâ tevzî muktezi yüz kırk beş bin dört yüz on sekiz kuruş olduğu vüzerâ-yı ızâmımın bazılarının mesârifâtı hadd-i i'tidâlde ve tevzilerinin mesârifleri i'tidâlden hâric görülüb ancak mesârif-i mukarrerden olmadığına binâen hat ve tenzîl kabûl etmeyeceği beyânıyla meblağ-ı mezbûrdan ziyâde bir akçe tevzi ve tahsîl olunmamak üzere emr-i şerifim sudûrunu mîr mûmâ ileyh i'lâm etmekle dergâhı muallâm gediklilerinden [boşluk] zîde mecdühû mübâşeretle vech-i meşrûh üzere meblağ-ı merkûmdan yirmi beş bin yed yüz altı kuruş tenzîl ve mâadâ yüz kırk bir bin sekiz yüz kuruş

tevzi olunub bundan ziyâde bir akçe ve bir habbe tevzi olunmamak fermânım olmağın imdi fukarâ mesârifinin taklîli ve refâh ve âsaişleri hâlâtının istihsâli matlûb olmakla ve meblağ-ı mezkûreden ber vech-i meşrûh tanzîl olunan sâlifü’z-zikir yirmi beş bin yedi yüz altı kuruş mâadâ yüz kırk bir bin sekiz yüz kuruş elyevm tevzi olunmamış ise bu bâbda muakddeme ve muahhar sâdır olan evâmîr-i aliyyemde tevcih ve tenbih olunduğu vechile amel ve hareket iderek ve yüz kırk bir bin sekiz yüz kuruş ziyâde ve mükerrer bir akçe ve bir habbe tahsîlinden hazer ve mübâadet olunarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği ve sâlifü’z-zikr tanzîl olunan mebâliğ-i mezkûreden bu bahane ile br akçe ve bir habbe tenziline cesâret vukûa gelmek ve işidilmek lazım gelirse hakkında ikâb-ı şâhânem derkâr olacağı sen ki mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin mal’umun oldukda ber vech-i meşrûh tevzîine irâde-i aliyyem taalluk iden mebâliğ-i merkûmeyi muvakkat-i şer’ ve gedüklûy-i mûmâ ileh mibâşereti ve cümle muvakkatleriyle tesviye ve ta’dîl levâzımına riâyet üzere tevzi ve tahsîle mübâaderet ve zinhar ve zinhar mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde akçe tahsîline ve teksîr ve tanzîl olunan meblağdan dahi tevzi defterine bir para zam ve idhâlîne cesâret vukuuna ve mesârif-i fukarâyı mûcib olur hâlâtı tecviz etmekden ve ettirmekden tehâş ve mübâadet olunmak babında.

Sonraki madde hataen yazılmıştır.

Sayfa 182/Hüküm 338

Taşözü Nâibine hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa Der-i Aliyyeme takdîm olunan bir kıtâ i’lâmın mezmûnunda Bahr-ı Sefîd’de vâkî Taşözü adası üzerinde dokuz aded karyede cem’an sekiz yüz hânedan ibâret olub nısfı mikdârı hânesinde bî kes menâzil ve nısf-ı âharı dahi bağ ve zeytin ve kavak ve dülgerlik ve incirlik ile me’lûf olub yüzüzleri yani söz sâhibleri vaktin voyvodası ile ittifâk ve ittihâd ve beynlerinde tekâlîf-i şâkka ve vilâyet mesârifî olarak defter tevzî ve şukadar kuruş şu karyeye ve bu kadar kuruş şu karyeye isâbet eyemiştir deyu cebran ve kahran tahsîl ve fukarâdan mesârif-i mezkûre ne tarafa sarf olundu deyu suâl edenleri voyvoda ile tekdîrden halî olmadığı ve tevzîât defterleri dahi gayr-ısicil ve hatta defterleri Rûmyyü’l-ibâre olduğundan ma’rifet-i şer’le tevzi olunmasına dahi rızâları olmayub bu vechile fukarâya gadr-i küllî ve hattâ tevârüd iden mübâşirâna mebnî küllî mübâşiriyye olarak tevzi etmeleriyle fîmâ ba’d tevârüd iden mübâşirân şu kadar kuruş virilüb ziyâde ve noksan teklîf ettirilmemek üzere mübâşiriyyelerin mikdârını ve voyvodaları dahi tevzîa karışmamasını mübeyyin ahâl-i merkûme nizâmı hâvî emr-i şerifim sudûrunu niyazında oldukları tahrîr ve iş’âr ve dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâcaat

olundukda Rumeli ve Anadolu'da vâki kazâlar ahâlilerinin ekserisine bir edâ-yı zaleme mekûlesinin etmedikleri mezâlîm kalmayub aralık aralık fukarâdan aldıkları cerâimden başka birkaç defa ismi ve mahalli ma'lûm olmayarak düyûn-ı meçhûl madde için diledikleri gibi defter tertib ve kuzât ve nüvvâb dahi harc-ı imzâ ve defter akçesi ve vovoda mukâtaa defteri vererek ve a'yânlar dahi a'yâniyye namıyla ve iş erleri ve kocabaşılarının kendi nefisleri için deftere külliyetli mebâliğ idhâli ve ahâli ve reâyâ fukarâsına tevzi ile tahsîl eyledikleri tahkîk olunmakla bundan böyle her kazânın senede iki defaya tahsîs olunmak ve beher altı ayda bir defa tevzi olunub aralıkda başkaca defter tertib olunmamakla ve ismi ve mahalli ma'lûm olmayan mesârif bir dürlü defterde tevzi olunmayub beher altı ayda bir defa her ne mesârif olunur ise ismi ve mahalli ma'lûm olarak defteriyle tevzi olunub defteri Der-i Aliyyeme irsâl olunmak ve defterde o misilli mesârif-i meçhûl olur ise ol defter imzâ eden hâkim ve tevzi eden a'yân ve iş erlerinden zecran lehüm tahsîl olundukdan sonrasında gayra mezhar-ı te'dîb ve siyâset kılınacakları tenbîhâtını hâvî Anadolu ve Rumelinin devlet kullarına ve sâir iktizâ eden mahallere iki yüz yedi senesi evâsıt-ı Cemâziyelûlâsında emr-i şerîfim sâdır olduğu mestûr ve mukayyed olmakla husûs-ı mezbûr Rumeli Kazâlarından mütevârid tevziât defâtiri tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühûye lede'l-havâle bâlâda beyân olduğu üzere takrîr-i her bir kazanın tevziâtı senede iki defaya tahsîs ve beher altı ayda bir defa tevzi olunub aralıkda başka defter tertib olunmamak ve hâkim-i beldeye harc-ı imzâ olmak üzere senede iki defa vâki olan mesârifât-ı sahîha her kaç kuruşa bâliğ olursa beher kuruşundan birer para ba'de'l-hesâb defter-i tevziâ idhâl olunub meblağ-ı mezbûrdan ziyâde bir akçe ve bir habbe verilmemek nizâm-ı cedîd-i müstahseneden olub bu senekiler dahi ber takrîb defterden voyvodayı tard beynlerinde diledikleri gibi defter tevzi idecekleri mülâhazadan ba'îd olmamakla fîmâ ba'd her bir karyede birer borustos olub ziyâde borustos olmayub defter tevziinin vakti duhûlünde her bir karyede borustos olanlar dahi ve celb ve ma'rifet-i şer' ve yine voyvodalar ma'rifeti ve borustoslar ma'rifetiyle tertib ve tevzi ve sicille kayd olunub ve bir sûreti dahi Dersââdetime ba's ve tesyîr olunmak ve tevârüd iden mübâşirânın mübâşiriyye tahsîsı dahi emr-i gayr olub hizmet-i mübâşiriyye mübâşirin memur olduğu maddeye göre verilegelmekle meçhul mevâdda mübâşiriyye tahsîs mümkün olmayacağı ve kazâ-i mezbûrun bu âna dek tevziât defteri vârid olmadığı beyânıyla kazâ-i mezbûrun mesârifî bâlâda beyân olduğu vechile ma'rifet-i şer' ve yine voyvodaları ma'rifeti ve borustoslar ma'rifetiyle rûz-ı hızırdan rûz-ı kasıma ve rûz-ı kasımdan rûz-ı hızıra varınca her altı ayda bir kere senede iki kere defter tevzi ve nizâm-ı cedîd-i müstahsene üzere bir sûreti dahi Dersââdetime ba's ve tesyir olunub ba'de'n-nazar tevziâ ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûr olmadıkça bir akçesi tahsîl olunmamak babında tenbîhi hâvî emr-i şerîfim sudûrunu Mir mûmâ ileyh i'lâm etmekle i'lâmı

mûcebnce mübâşir ta'yîn olunan Sadrazam duhancısı Emin zîde kadruhû ma'rifetiyle ber mûceb-i nizâm her altı ayda bir defa tevzi ve tertîb ve dahi tevzi Dersââdetime tesyîr-i birle ba'de't-tanzîm tevzîa ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûr etmedikçe bir akçe tahsîl olunmamak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi defâtirin Der-i Aliyyeme isticlâbdan maksûd fukarâ ve reâyânın taklîl-i mesârifleriyle himâyet ve sıyânetleri idiği ve defâtir-i merkûmenin ber mûceb-i nizâm her altı ayda bir defa Der-i Aliyyeme tesyîri matlûb-ı şâhânem idiği ve hılâf-ı fermân ve münâfî-i nizâ hâlet vukûuna rızâ-yı aliyyem olmadığı sen ki mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh ma'rifetin ve mübaşir-i mûmâ ileyh ma'rifeti ve voyvoda ve söz sâhipleri ma'rifetiyle ber mûceb-i nizâm kazâ-i mezbûrun mesârifini her altı ayda bir defa tertib ve tevzîi ve defter-i tevzîi Dersââdetime tesyîr ve ba'de't-tanzîm ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sâdır olmadıkça bir akçe tahsîline irâe-i ruhsatdan mübâadet ve hılâf-ı fermân ve muğâyir-i nizâm hâlet ve hareket vukûu tecviz etmekden ve ettirilmekten ziyâde tehâş ve mücânebet eylemen bâbında. Evâil-i Zilkade 209.

Sayfa 183/Hüküm 339

Yenişehir Fener Kazâsı Nâibine Hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun külliyetli düyûnu olmakla bu bâbda mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince bedestanda mahfûz olan mebâliğ mumzî defteriyle ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle vilâyetin düyûn-ı atîkinden aytâm ve evkâfın kâdıları ve mütevellilerine teslim ve temessükâtı ahz ve şak olunduğu ve düyûn-ı atîkden merfûât ba'de't-tenzîl tanzîm olunub irsâl olunan defterde otuz dört bin yedi yüz kırk sekiz buçuk kuruş aceze ve bîkesân ve zuafâ-yı nisvân malları olmak üzere mestûr olmakla meblağ-ı mezkûr için bir akçe mürâbaha verilmeyüb işbu rûz-ı hızırda tevzi olunacak mesârifât defterine idhâl ve ba'de't-tahsîl ashâbına edâ ve teslîm olunması husus bu bâbda mufasssal ve meşrûha bundan akdemce sudûr iden emr-i şerîfimde mûnderice ve mestûr olub ve kazâ-i mezbûrun bu defa bir kıta salyân defteri vârid olub defter-i mezkûre Rumeli Kazâlarından mütevârid tevzîat defterleri tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühû im'ân-ı nazar eyledikde kazâ-i mezbûrun bin iki yüz dokuz senesi rûz-ı kasımından rûz-ı hızırına gelince altı mâh müddette vâki olan kâffe-i mesârifleri on sekiz bin dört yüz yirmi buçuk kuruşa bâliğ bâliğ ve elyevm mevcûd ve mukayyedleri olan yedi bin yedi yüz çifte tevzî ve taksîm eylediklerinde beher çifte ikişer buçuk kuruşu isalinden sekiz yüz yirmi dokuz buçuk kuruş fazla zuhûr etmekle defter-i merkûmda mûnderice mesârif-i mezkûreden üç bin yüz doksan iki kuruş Tırhala'nın taksît-i sâni ve sülûs hazariyye ve mübâşiriyye ve dokuz yüz on üç kuruş dahi Rumeli hazariyye ve

mübâşiriyyesi ve yüz altı kuruş dah âtiye ... hazariyye ve mübâşiriyye ve iki bin yedi yüz on beş kuruş dahi altı aylık sahrâ bölükbaşı ve sekbân ulûfeleri ve iki bin seksen kuruş dahi bayırlar bölükbaşı ve sekbân ulûfeleri ve bin beş yüz altmış kuruş dahi nefsi-i Yenişehir mahallâtından Ramazan-ı atık ve Tekeli serrâclardan ve câmi-i atık mahallelerine kesret-i ârân ile cereyân-ı seyl ve ilâ-i sâire ile harabına binâen yarımşar hâneleri tenzil ve âhar mahallâtın dahi kuvvetleri olmadığından cânib-i memleketten imdâdiyye ve dört yüz otuz beş kuruş dahi harc-ı imzâ ve iki yüz altmış üç kuruş dahi akçe güzeştesi ve mâadâ yedi bin yüz on altı buçuk kuruş dahi memleket serdârı ve memleket kâtibi ve şehir kethüdâsı mâhiyeleri ve tahsildârı ve taraf-ı devlet-i aliyyemden ve vülât tarafından tevârüd iden mübâşirânın mübâşiriyye mesârifinden ibâret olduğu ve bâlâda mezkûr tevziâtlarından fazla zuhur eden sekiz yüz yirmi dokuz buçuk kuruş ber vech-i meşrûh sudûr iden emr-i şerîfimde işbu rûz-ı hıızardan tevziâta ruhsat verilen düyûn-ı atık-i vilâyetden aceze ve bîkesân ve zuafa-yı nisvân malları olan otuz dört bin yedi yüz kırk sekiz buçuk kuruş mahsûb olunub deyn-ı mezkûr için otuz üç bin dokuz yüz on dokuz kuruş tevzi-i birle fazla-i mezkûre üzerine zam ve mukaddemen fermân olduğu vechile ashâb-ı düyûna yine tekmîlce edâ ve teslim ve temessükâtı sūdde-i saâdetimde mahfûz olan deftere tatbîk için temessükâtı Dersââdetime ba's ve tesyîr olunmak babında tenbîhi hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarânın taklîl-i mesâriflerine himâyet ve sıyânetleri hususuna ihtimâm ve dkkat olunmak matlûb-ı hümâyunum olduğu sâlifü'z-zikr sekiz yüz sekiz ve dokuz buçuk kuruş düyûn-ı atık-i vilâyetden aceze ve bîkesân ve zuafâ-yı nisvân malları olub mukaddemen tevziî fermânım olan otuz dört bin yedi yüz kırk sekiz buçuk kuruş mahsûb-ı birle meblağ-ı mezkûr için dahi otuz üç bin dokuz yüz on dokuz buçuk kuruş tevzi ve fazla -i mezkûr hâne ile mukaddemen sâdır olan emr-i şerîfim mücebince emrine i'tâ ve teslim ve temessükâtı ahz ve şak olunub ... mahfûz olan defterde tatbîk için şak olunan temessükâtı Der-i Aliyyeme ib'âs ve tesyîre mübâderet olunmak lâzımeden olduğu sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve harekete ikdâm ve müsâraat ve fukarâ ve raiyyeti kesret-i mesârifden himâyet ve sıyânet ve hılâf-ı fermân hâlet vukûunu tecviz etmekden ve ettirilmekden ziyâde tehâş ve mücânebet olunmak babında. Evâil-i Zilkade 209.

Sayfa 184/Hüküm 340

Keşan Kazâsı Nâibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûrun bin iki yüz dokuz senesi rûz-ı kasımından sene-i mezbûre rûz-ı hıdırına gelince altı mâh müddette kâffe-i mesârifleri olan yirmi dokuz bin dokuz yüz on dokuz kuruşu muhtevî bir kıt'a defteri bu defa Der-i Aliyyeme vârid olmakla Rumeli kazâlarından mütevârid tevzîat defâtiri tanzîmine memur sâbıkan süvârî mukâbelecisi Mir Mustafa dâme mecdühû defter-i mezkûrun her bir maddesine yekân yekân imrâr-ı nazarı im'ân eyledikde mesârif-i mezbûrenin iki bin altı yüz seksen sekiz kuruş Zihneli Hasan Paşa dâmet meâliyhûnün bundan akdem Gelibolu'ye azîmetinde iki gecede olan mesârifî ve sekiz bin seksen iki kuruş dahi bundan akdem dağlı eşkıyasına memur hâlen Karaman Vâlisi vezirim Seyyid Ali Paşa iclâlehûnün mesârifâtı ve bin dört yüz doksan altı kuruş dahi müşârun ileyhî maiyyetinde olan Mustafa Paşa mesârifî ve beş bin iki yüz altmış dört kuruş dahi tarîk-i câddede vâki merâların asâkirine verdikleri mebâlğ ve mesârifât me'kûlâtı ve üç yüz otuz üç kuruş dahi Mir-i Miran Hâfız Mehmed dâme ikbâlühûnün mürûrunda olan me'kûlât mesârifî ve bin altı yüz yirmi kuruş dahi müşârun ileyhî Ali Paşa ve Edirne Bostancıbaşı maiyetlerine gönderilen yüz nefer sekbânın bir buçuk ayluk mâhiyeleri ve beş yüz yetmiş altı kuruşu dahi kazâ sekbânı mâhiyeleri ve bin üç yüz elli bir kuruş dahi akçe güzeşesi ve bin kuruş dahi ücret-i a'yâniyye ve yediyüz yetmiş altı kuruşu dahi harc-ı imzâ ve mâadâ altı bin dört yüz yetmiş dokuz kuruş dahi tevârüd iden mübâşirânın yem ve yiyecekleri ve kahveleri ve hizmet-i mübâşiriyyeleri mesârifinden ibâret olduğu ve dağlı eşkıyası mesârifî mesârif-i mukarrereden olmadığına binâen hat ve tenzîl kabûl eder mevâddî olmadığı beyânıyla tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerifim sudûrunu mîr mûmâ ileyhî bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli ve âsâyış ve refâh-ı hâllerinin istihsâli emrine ikdâm olunmak matlub olduğu ve mebâliğ-i mezkûre henüz tevzi olunmamış ise bu bâbda iktizâ eden vasâyâ ve tenbîhât-ı şâhânem mukaddem ve muahhar sudûr iden evâmir-i aliyyemde beyân ve iş'âr olunmuş olmakla muktezâsıyla amel ve hareket olunarak ve ziyâde ve mükerrer tevzi ve tahsîlinden tehâş ve mücânebet kılınarak tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhîsin ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh üzere amel ve harekete kıyâm ve mübâderet ve zinhar ve zinhar hılâf-ı fermân ve muğâyir- rızâ vaz ve teksîr-i mesârif-i fukarâyı mûcib olur hâlâtı tecviz etmekden ve ettirmekden gâyetü'l-gâye tehâş ve mücânebet olunmak babında. Evâsıt-ı Zilkade 209.

Hüküm 341

Bu defa Benaluka Kazâsına Nasb Olunan Şeyhzâde Hacı İsmail zîde ilmühû'ye hüküm ki

Benaluka Kazâsı ahâlileri taraflarından bu defa derbâr-ı şevketkarârıma takdîm olunan bir kıt'a mahzar ve arzuhâlleri mefhûmlarında kazâ-i mezbûr ahâlileri üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı taksît ve müfettetât-ı sâireden bin iki yüz sekiz senesi rûz-ı kasımından dokuz senesi rûz-ı hazariyyegelince mesârif kâide-i kadîme ve nizâm-ı cedîd üzere bilcümle ashâb-ı alâka bu vecih üzere eğerçi defter tertîbi lâzıme-i hâlden olub ancak mîr-i mîrândan Süleymanzâde Ali dâme ikbâlühû ile kazâ-i mezbûr nâibi Görcüzâde Mustafa vâridât-ı memleket mu'tâdı olan mütesellimleri Tobacızâde Derviş Ağa dimekle arîf kimesne senede beş altı defa defter tertîb ve tevzî ve kendi nefsi için küllî meblağ zam ve tahsîl ve bu evânda dahi iki üç nefer hevâdarlarıyla çifte-i Benaluka kapudanı konağına akd-i meclis idüb kendi kolları üzerinde otuz kiseden mütecâviz ahâli-i fukarâsına salyân tevzî ve cebran tahsîl ettirdikleri ve bunların zulüm ve teaddîlerine tâbdâr olmadıkların inhâ ve ziyâde tahsîl olunan hukûk-ı fukarâ tahsîl ve ashâbına red ve teslîm olunmasını istid'â olunmuş husûs-ı mezbûr Rumeli kazâlarından mütevârid tevzîat defâtiri tanzîmine memur Mir Mustafa dâme mecdühûye lede'L-havâle nzâm-ı cedîdde kazâ-i mezbûrdan tevzi defteri vürûd etmeyüb ahâlinin ifâde ve inhâları vâkıa mutâbık mıdır değil midir tahkîki mümkün olmadığı ve nâib-i mezbûr azl yerine âharı nasb olunması ve mahakemedede mahfûz asl-ı sicilden iki seneden beru vâki olan tevzî defterlerinin birer sûreti ihrâc ve hâkim-i lâhîkin mührüyle memhûran Der-i Aliyyem'e irsâl olunması ve ol vakitte ahâlinin ifâdeleri hakikat ise hukûk-ı fukârâ her kimin zimmetinde zuhûr iderse red ve fukarâyâ teslîm olunmak lazım geleceği beyanıyla emr-i şerîfîm sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle nâib-i merkum azl ve sen ki mevlânâyı mûmâ ileyhsin yerine nâib nasb olunmuş olmanla vech-i meşrûh üzere kazâ-i mezbûrun iki senelik tevzi defterlerinin sicilden sûretleri ihrâc ve memhûran Der-i Aliyyeme irsâl eylemen fermânım olmağın şbu emr-i şerîfîm isdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi sicilden defâtir-i merkûmenin birer sûretleri ihrâc ve memhûran Der-i Aliyyeme irsâle müsâraat olunmak matlûb idiği sen ki mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh kazâ-i mezbûrun iki senelik tevzi defterlerinin selimen sûretlerini ihrâc ve memhûran Der-i Aliyyeme irsâle mübâderet ve tehir ve tevkîfi tecvizden hazer ve mübâadet eylemen babında. Evâhir-i Zilkade 209.

Sayfa 185/Hüküm 342

Uzuncaâbâd Hasköy Kazası Nâibi zîde ilmühûye ve Dergâh-ı Muallâm Gedüklülerinden Zikr-i Âtî Husûsa Der-i Aliyyemden Nâzır Ta'yîniyle Hasköy'de İkâmete Memur Kılınan Mehmed Ârif zîde mecdühûye hüküm ki

Hasköy Kazâsının tevzi defterini hâlen Silistre Vâlisi ve Cermen Sancağı Mutasarrıfı vezrim Seyyid Abdi Paşa iclâlehû bundan akdem tarafına celb ve mutâlaa-i birle cümlesi hîleden ibâret olduğu meczûm olmakla defterlerinden yüz otuz kisesini tenzîl ve mâadâsını mesârif-i kazâ diyerek tarafından Dersaadetime vârid olan deftere Rumeli kazâlarından mütevârid tevzîat defâtiri tanzîmine memur sâbıkan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa dâme mecdühû dahi nazar eyledikde bin iki yüz sekiz senesi Cemâziyelevvelinin birinci gününde dokuz senesi Şabân-ı şerîfine gelince on dört mâh zarfında yekûn mesârifleri yüz altmış yedi bin beş yüz yetmiş yedi buçuk kuruşa bâliğ olmakla mebâliğ-i mezbûreden yirmi iki bin yüz elli dokuz buçuk kuruş dahi tenzîl ve mâadâ tevzîi iktizâ eden yüz kırk beş bin dört yüz on sekiz kuruş kalmakla bu sûretde mesârif-i mezkûre Hasköy kazâsına göre ... olub emvâl-i fukarâ ekl ve bel' olunmakda olduğu âşikâr ve mesâriflerinin taklili için hademe-i devlet-i alıyyemden kazâ-i mezkûre perhizkâr ve müstakîmü'l-etvâr birinin nâzır nasb ve ta'yîn olunması lâzımeden olduğu bedîdâr olmak hasebiyle mûmâ ileyhın dindâr ve müstakîmü'l-etvâr olduğunu erbâb-ı vukûf ihbâr etmiş oldukları beyânıyla kazâ-i mezbûre nâzır nasb olunması için memuriyeti hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak hususuna irâde- alıyyem taalluk etmeğın mûma ileyh bu hususa hâssaten intihâb ve tayin kılınub fîmâ ba'd gerek devlet-i alıyyemden evâmir-i alıyyem ile kazâda olan tekâlif-i şâkka mesârifî ve gerek vüzerâ-yı ızâmımın ber mu'tâd kadîm hazariyye ve avâidât-ı sâireleri ve hizmet-i mübâşiriyye ve mesârifât-ı me'kûlât hademe-i âyendegân ve umûr-ı menzil velhâsıl kâffe-i mesârifât-ı zarûriyye-i mu'tâde ve zuhûrât-ı cez'î ve küllî her ne se ma'rifet-i şer' ve nâzır-ı mûmâ ileyh ve vücûh-ı memleket ma'rifetleriyle idâre-i vilâyet olunu vâki olan mesârifât zımnında iktizâ eden tahrîrât ve pusulalar yalnız hâkimü's-şer' mührüyle olmayub nâzır-ı mûmâ ileyhın dahi mührüyle memhûr olmadıkça bir mahalle bir akçe sarf olunmamak ve mesârifât-ı mezkûre rûz-ı kasımdan rûz-ı hızıra ve rûz-ı hızırdan rûz-ı kasıma varınca her altı ayda bir defa ru'yet olunub her neye bâliğ olur ise kezâlik ma'rifet-i şer' ve nâzır-ı mûmâ ileyh ma'rifeti ve cümle ma'rifetleriyle tahvîlât-ı mezkûre müceblerince mâddeleri ve mikdâr ve târihleri tasrîh ve beyân olunarak müfredât üzere defter olunub kazâ-i mezkûrda mutavattın olan reâyânın hâl ve tahammüllerine göre ta'dîl ve tesviye şurûtuna riâyet-i birle tevzi ve taksîm ve defter-i mezkûr hâkimü's-şer' ve nâzır-ı mûmâ ileyh mühürleriyle ba'de't-temhîr defter-i mezkûrun bir kıt'a sûreti dahi ihrâc ve yine hâkim ve nâzır mühürleriyle temhîr ve pusula ve tahvîlât memhûre-i mezkûre ile maan Der-i Aliyyeme ba's ve tesyîr olunub tahsîline ruhsatı hâvî emr-i âlî sudûr etmedikçe bir akçe tahsîl olunmamak ve hâkimü'l-vakt olanlara harc-ı imzâ olmak üzere kazâhâ-i sâireye verilen nizâm misilli müddet-i mezkûrede vâki olan mesârifât-ı sahîhanın

beher kuruşda birer para hesâbıyla her kaç kuruşa bâliğ olur ise defter-i tevzîa idhâl olunub ziyâde bir akçe verilmemek ve nâzır-ı mûmâ ileyhi dahi idâre-i umûr için şehriye altışar yüz ellişer kuruşdan senevî yedi bin sekiz yüz kuruş maaş ta'yîn ve tahsîs kılınub beher altı ayda bir defa tevzîât defterine üç bin dokuz yüz kuruş idhâl olunub ziyâde bir akçe taleb ve ahz eylediği mesmû olur ise ba'de't-tahkîk geriye red ve sâire ibret kılınmak ve devlet-i aliyyem umûr-ı mühimmesi için verilen i'lâmât ve kazâ defterine idhâli iktizâ edecek mevâd i'lâmâtından dahi bir para harc alınmamak ve nâzır-ı mûmâ ileyh dahi ziyâde bir akçe ve bir habbe taleb etmeyüb hakkâniyet vechile idâre-i umûra kıyâm eylemek fermânım olmağın mûmâ ileyhin memuriyetini hâvî ve tenbîhi muhtevî işbu emr-i şerifim ısdâr olunmuşdur. İmdi sen ki Mevlânâyı mûmâ ileyhsin ikdâm ve ihtimâmdan murad ancak ancak ahâli-i memleket ve fukarâ-i raiyyetin bilâ mûcib mesârifden vikâye ve himâye olunmaları maslahatına mebnî idiği ve bundan sonra dahi ferd-i vâhid-i fukaranın bir akçe ve bir habbesi hîle ve hud'a ile ekl ve bel' eylemek lazım gelir ise lede't-tahkîk mazhar-ı muâheze-i mülûkânem olacağı bî iştibâh idiği ma'lûmunuz oldukda fîmâ ba'd bâlâda tahrîr ve tafsîl olduğu üzere amel ve hareket ve nâzır-ı mûmâ ileyh ile bilittifâk kemâl-i ikdâm ve dikkat olunarak himâyet ve sıyânet-i fukarâ-yı raiyyete ez dil ve cân sa'y ve gayret ve vaktiyle mesârif defterlerini mûmâ ileyh ile temhîr-i birle Der-i Aliyyeme irsâle müsâraat ve hılâfından gâyetü'l-gâye hazer ve ve mücânebet eylesesin ve senki nâzır-ı mûmâ ileyhsin senin emsâlin meyânından bilintihâb kazâ-i mezbûre irsâl ... mutlakan senden me'mûl olan sadâkat ve istikâmet ve kâr-güzârı ve dirâyet levâzımını icrâ iderek himâyet ve sıyânet-i fukarâya ikdâm ve bezl-i mechûd kaziyyesine olmakla derhal Der-i Aliyyemden hareket ve serîan kazâ-i mezkûre varub ikâmet ve bâlâda tahrîr olduğu vechile mesârif-i kazâ mezkûre ihtimâm ve dikkat ve şerâit-i sâlifü'l-beyânı yekân yekân icrâya ikdâm ve müsâraat-ı birle beher altı ayda bir defa mesârifât-ı sahîhasının munzam defterini mevlânâ-yı mûmâ ileyh ile bil-ittifâk temhîr ve Der-i Aliyyeme irsâle nisâr-ı cehd ve dâkat ve sen dahi ber vech-i meşruh tahsîs kılınan maşadan mâadâ hafî vechile bir akçe ve bir para almakdan ve kimesneye aldirmakdan ba-gâyet tehâş ve mübâadet ve taraf-ı cihandâranem için isticlâb-ı da'avât-ı hayriyye-i fukarâya dâmen-i dermeyân-ı gayret ve zinhar ve zinhar işbu tenbîhât-ı şâhânemin muğâyiri ednâ irtikâb hasebiyle mazhar-ı ikâb-ı şâhânem olmakdan gâyetü'l-gâye tehaş ve mücânebet eylemen babında. Evâhir-i Zilkade 209.

Sayfa 186/Hüküm 343

Çekmece-i Sağır Nâibine hüküm ki

Çekmece-i Sağır Kazâsının iki yüz sekiz senesi Ramazanı guresinden dokuz senesi Ramazanı guresine gelince on iki mâh müddette vâki kâffe-i mesârifleri olan dört bin altı yüz on beş kuruş hâvî bir kıta defteri bu defa Der-i Aliyyeme vârid olmakla Rumeli kazâlarından mütevârid tevzîat defâtiri tanzîmine memur sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa dâme mecdühû imrâr-ı nazar-ı dikkat eyledikde mesârif-i mezkûreden bin yüz kuruş su yollarına merbut kurâ ile Çatalca ve Terkos nâhiyelerinin münâzaalarından harc-ı fermân ve mesârif-i sâiresi ve yüz elli bir kuruş dahi bâ emr-i âlî Batakçı Necîbî mesârifî ve yüz on beş kuruş dahi berâtı sefâyinine zehâyir bey olunmak için ta'yîn olunan mübâşirin me'kûlât ve mübâşiriyyesi ve otuz altı kuruş dahi kalyoncu neferâtı mesârifî ve iki yüz kuruş harc-ı i'lâmât ve mâadâsı dahi Rumeli vâlisi vezirim Mustafa Paşa iclâlehûnün mürûrunda olan mesârifât ve tevârüd iden mübâşirânın müvâşiriyye ve me'kûlâtları mesârifinden ibâret olub ancak bâ fermân-ı âlî yeniçeri tahrîrine memur Sertur Nâbi İsmail zîde mecdühûnün yirmi beş adamı olub beygirlerine yem verecek ve beygirleri ve yediğinden başka me'kûlâtı ancak üç günde yüz elli kuruş idhâl olunmuş olmakla zâid olduğuna binâen yetmiş beş kuruşu mahsûb ve mâadâ yetmiş beş kuruşunun mahsûbiyet kabul etmeyeceği ve mârru'z-zikir su yoluna merbût karyeler ve Çatalca ve Terkos nâhiyeleri ahâlileri hengâm-ı seferde Çekmece-i Sağır mesârifine imdâd ide gelmeleriyle Rusya elçisinin emreşdi hususu umûr-ı seferiyyeden ma'dûd olduğuna mebnî Çekmece-i Sağır'de vuku bulan Rusya elçisi maserifâtı için kurâ-i mezkûr ve Çatalca ve Terkos nâhiyeleri ahâlileri hisselerine üç bin beş yüz kuruş isâbet edeceği ve matlûb eylediklerinde elçinin emreşdi mevâdd-ı sefereden değildir deyu mücânebet etmeleriyle ahâli Der-i Aliyyeme iddi'â ve mürâfaa olunduklarında meblağ-ı mezbûr bin yüz kuruş Haslar kâdısı tarafına ve harc-ı fermân ve mübâşire sarf ve su yoluna merbut kurâ ahâlileriyle eğerçi beyinleri tevfiğ olunub ancak Çatalca ve Terkos ahâlilerinden dahi tahsîline emr-i âlî sâdır olmuş iken el-hâletü hâzihî Kaldığı ve bu sûretde mâdde-i mezkûre için sarf olunan bin yüz kuruş zâid görünmekle iki yüz elli kuruşun mahsûbiyet kabûl etmeyeceğ ve harc-ı imzâdan başka harc-ı i'lâmât verilmesi muğâyir-i nizâmdan olub lâkin kazâ-i mezkûrda kazâ-i sâire gibi bin kuruşluk daavât fuzûlî yüz elli ve iki yüz kuruş resm alınmayub harc-ı imzâsında dahi mal olduğundan ber vech-i meşruh harc-ı i'lâmât deyu vaz'ı defter olunan iki yüz kuruş her ne kadar zâid ve küllü nesne dahi rahmen lil-fukarâ meblağ-ı mezkûrdan dahi elli kuruşun tenzîli lazım geleceği beyanıyla cem'an üç yüz yetmiş beş kuruş tenzîlât-ı mezkûre yekûn mesâriflerinden ferd-i nihâde ve mâadâ dört bin iki yüz kırk kuruşun tevzi ve tahsiline ruhsatı hâvî emr-i şerifim sudûrunu mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere üç yüz yetmiş beş kuruş tenzîl ve mâadâsının tevzîi fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerifim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ mesârifinin

taklîli ve âsâyîş ve refahları esbâbının istihsâli matlûb idiği ve mesârif-i mezkûrenin ber vech-i meşruh üç yüz yetmiş beş kuruş tenzîl ve mâada dört bin iki yüz kırk kuruşu henüz tevzi olunmamış ise bu bâbda evâmir-i aliyyemdde tenbih ve tavsiye olunduğu vehile amel ve hareket olunarak ve ziyâde ve mükarrer tevzi ve tahsîlinden ve tenzil olunan meblağ-ı mezkûrdan bir akçe zam ve tahsîline cesâret vukûundan tehâş ve mücânebet kılınarak sâlifü’z-zikr dört bin iki yüz kırk kuruşun tevzi ve tahsîline ruhsat verildiği sen ki mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma’lumun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve harekete ikdâm ve mübâderet ve zinhar ve zinhar hılâf-ı emr ve rızâ hâlet ve teksîr-i mesârif-i fukarâyı mûcib hareket vukûunu tecviz etmekden ve ettirmekden gâyetü’l-gâye tehaş ve mübâadet olunmak babında. Evâhir-i Zilkade 209.

Hüküm 344

Edirne Bostancıbaşına ve Eslemiyeye Kazâsı Nâibine ve Bu Hususta Der-i Aliyemden Mübâşir Tayin Olunan [boşluk] zîde kadrühûye hüküm ki

Eslemiyeye kazâsından bundan akdem tevârüd iden rûz-ı hızır ve rûz-ı kasım defterlerinde sen ki Bostancıbaşı mûmâ ileyhsin dağlı eşkıyasına memuriyetin hasebiyle maiyyetine gönderdikleri elli nefer sekbandan mâadâ iki yüz nefer sekbânın ulûfeleri mâh ve mâh verilmek üzere bedel kat’ ve yedi bin yüz yirmi sekiz buçuk kuruş sekban mâhiyesi olarak ahz eylediğin ve Gelibolu kurbunda vâki Şehirköy kazâsı olduğun Cuma kasabasına mesâfe-i ba’îde iken Şehirköyü’nden dahi zahire bedeli olarak ahz etmiş olduğun başka başka mukayyed olmakla böyle kat ve galâda tarafından akçe alınmak fukarânın hasâratına bâdî olur keyfiyetden olmakla Eslemiyeye kazâsından ber vech-i muharrer aldığın yedi bin yüz yirmi sekiz buçuk kuruşun nısfı tarafından red ve tahsîl ve fukarânın âtiye mesâriflerine sarf için mahall-i me’mene vaz ve hıfz ettirilmesi babında Rumeli kazâlarından mütevârid tevziât defâtiri tanzîmine memur sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa dâme mecdühûnün inhâsına mebnî bundan akdem emr-i şerifim sâdır olmuşiken elhâletü hâzihî tarafından Der-i Aliyyeme vârid olan tahrîrât mefhûmunda emr-i şerifi mezkûrun tarafına vârid olduğundan bahisle bâ emr-i âlî Şehirköy kazâsından zahire isticlâbı Cuma kasabası vak’asında olmayub Gümölcine kazâsında Kirli ve Yassı karyelerinde eşkıyâ muhâsar olduğun hengâmda ahz olunmuş olduğun ve Eslemiyeye kazâsından dahi sekban mâhiyesinden yedi ayda fakat dört bin beş yüz kuruş ahz etmiş olduğun ve mâadâ bir akçe verilmeği ve bâkisinin henüz mutâlebe ve ahzi fikrinde olduğun ve fi’l-hakika Eslemiyeye a’yânı zehâir-i mezkûreye verdim deyu ol mikdar akçe tahrîr ve idhâl eylediği vâki ise tahrîri kizb ve durûğ ve mahzâ a’yânın için

olduğu zâhir olmakdan nâşi dört bin beş yüz kuruş ziyâdesinin istirdâdı a'yândan iktizâ eylediği tarafından gerek sekban mâhiyesinden ve gerek me'kûlât mesârifinden elyevm Edirne'de sarraflara ve esnafa külliyetli deynin olduğu beyan ve iş'âr olunmuş husûs-ı mezkûr bu defa dahi mîr-i mûmâ ileyhe havâle olundukda tarafından ber vech- meşrûh Şehirköyü'nden ahz olunan zahire Cuma kasabası vak'asında olmayub Gümülcine Kazâsında Kirli ve Yassı karyelerinde iken ahz olundu deyu tahrîr eylediğin hususu hâlen Karaman vâlisi Seyyid Ali Paşa iclâlehû ile Gümülcine kazâsından ikâmetiniz evânında altı yüz kise akçe me'kûlât mesârifâtının ve tarafınıza Tekfurdağı'ndan peksimat ve Edirne'den dahi şair gidüb zahireniz bâliğan mâ belağa olduğu ve hatta tarafından yevmiye kırka kırk beşer kayye kahve ve vüzerâ-yı ızâmıma kayaşa şeker ve astâr ahz olunduğu Gümülcine kazâsından tevârüd iden zahîrede mestûr olduğundan başka nüzûl emîni olan dergâh-ı muallâm gediklilerinden [boşluk] zîde kadruhû dahi lisânen ifâde etmiş olduğu ve bu sûretde Gümülcine kazâsında zahîreye muzâyaka ve külfet olduğu zâhir ve ber vech-i meşrûh tahrîrât irsâline ibtidârın mücerred muğâleta kabîlinden olmakla müsâade kabul ider mēvâddan olmadığı beyânıyla ber vech-i meşrûh Eslemiye kazâsından sekban mâhiyesi nâmıyla aldığı sâlifü'z-zikr yedi bin yüz yirmi sekiz buçuk kuruşun nısfı olan üç bin beş yüz altmış dört kuruşun mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle tarafından red ve tahsîli ve Eslemiye'ye gönderib ma'rifet-i şer'le teslim ve kazâ-i mezkûrun mesârif-i âtiyelerine sarf çin mahall-i me'mene vaz ve defter-i âtiyelerine îrâd kayd ettirilmesi babında emr-i şerifim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrir ifâde etmekle mübâşir ma'rifetiyle vech-i meşrûh üzere tahsîli fermânım olmağın te'kîden ve ihtimâmen işbu emr-i şerifim ısdâr ve mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle irsâl olunmuşdur. İmdi vedia-i Cenâb-ı Rabbi İzzet olan ahâli fukarânın hakkı külli'l-vücûh mezâlim ve taaddiyâtдан himâyet ve sıyâneti ve taklîl-i mesâriflerini mûcib olur hâlâtın istihsâline ikdâm ve mübâderet olunması ne derecelerde ikdâm ve iştiğâl-i hüdâverânemden olduğu muhtâc-ı beyân ve tarif olmayub ve sıyânet-i fukarâ emr-i ehemmine tarafından ve sâirlerden ziyâde ihtimâm ve müsâraat olunmak lâzıme-i lâzımın iken o mekûle iz'âc-ı fukarâyı ibtidârın ve sâdır olan emr-i şerifimie sür'at-i imtisâlin ve mutâvatda kusur ve rehâvetin vücûhla rızâ-yı hümâyunumun muğâyiri olduğu ve meblağ-ı mezbûrun nısfı olan sâlifü'z-zikr üç bin beş yüz altmış dört kuruşun mahalline irsali için mukaddemen fermânım olduğu vechile min gayr-ı tereddüd mübâşir-i mûmâ ileyhe tamâmen edâ ve teslime ikdâm ve müsâraat eylemen lâzımeden olduğu ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve harekete mübâderet ve hılâfından tehâş ve mücânebet eyleyesi ve sen ki mübâşir-i mûmâ ileyh sin sen dahi mazmûn-ı emr-i şerifim mûcebince amel ve hareket-i birle meblağ-ı mezkûru Bostancıbaşı mûmâ ileyhden serfân bittemâm tahsîl ve ber mûceb-i şurût iktizâ eden on kuruşda bir kuruş mübâşir almak üzere ahz

ve mâadâ üç bin iki yüz yedi kuruş kazâ-i mezkûre gönderüb meclis-i şer' de a'yân vesâir vücûh-ı memlekete ma'raz-ı şer'le teslîme mübâderet ve tamamen teslîm olunduğunu müş'ir i'lâmını ahz-ı birle Der-i Aliyyeme irsâle ve îfâ-yı emr-i mübâşeretine dâmen-ı dermeyenâ-ı gayret ve zinhar ve zinhar hılâf-ı fermân ve muğâyir-i rızâ vaz'ı tecviz ile mazhar-ı ikâb olmakdan tehâş ve mübâadet eylesin. Ve sen ki mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin meblağ-ı mezkûrun mübâşir-i mûmâ ileyh Bostancıbaşı-ı mûmâ ileyhden tahsîl-i birle kazâ-i mezkûre îsâl eyledikde ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle ahz ve kazâ-i mezkûrun mesârif-i sahihasına sarf için mahall-i me'mene vaz ve hıfz ve defter-i âtiyeye îrâd kayd ettirmeğe ihtimâm ve ale'l-devâm fukarâ-yı ahâlinin taklîl-i mesâriflerini mûcib olur hâlâtın istihsâline sa'y-i mâlâ kelâm ve hılâfî hareket vukûunu tecviz etmekden ve ettirmekden tehâş ve ittikâ-i tâm eylemen babında. Evâhir-i Zilkade 209.

Sayfa 187/Hüküm 345

Eslemiye Kazâsı Nâibine

Eslemiye Kazâsından bundan akdem tevârüd iden rûz-ı hızır ve rûz-ı kasım defterlerinde mesârifleri yirmi sekiz bin dört yüz yetmiş beş kuruşa bâliğ olub ancak Edirne Bostancıbaşı Ahmed dâme mecdühû maiyyetine elli nefer sekbandan mâada iki yüz nefer sekbânı dahi bedele kat' ve bedel-i mezkûrun celbine ve âhar bahâ ile gönderdiği usta ve bölükbaşı ve çukadarlara altı ayda bin yüz kırk beş kuruş aldırıldığından mâadâ mâhiye kat' eylediği sekban bedeli olarak kendisine dahi gayr-ı ez mürâbaha yedi bin yüz yirmi sekiz buçuk kuruş ahz etmekle Bostancıbaşı mûmâ ileyhden nısfının red ve tahsil ve Eslemiye Kazası a'yânı mürâbaha verilmesi iktizâ eden mesârif mürâbaha namıyla bin iki yüz otuz dört buçuk kuruş idhâl ve mâhiye taksîm ile hesâb olundukda beş yüz yirmi altı kuruş zâid vaz etmiş olduğundan zâid vaz eylediği meblağ-ı mezbûrun dahi a'yândan red ve tahsîli ve Rusya elçisi avdetinde gönderilen iki yüz bir aded çuğar ve sekbân bir kıta arabanın beherine kirâ olarak on sekizer kuruşdan beş bin yetmiş altı kuruş idhâl-i defter olunmuş olduğundan adedleri ve ne mahalle kadar gittikleri ve gittiği mahal Eslemiye'ye kaç sâat olduğunun ve isti'lâmını hâvî bundan akdem sâdır olan emr-i şerifim mahalline lede'l-vusûl ber mentûk-ı emr-i âli a'yân-ı merkûmun zâid vaz eylediği mürâbahadan beş yüz yirmi altı kuruş tamâmen tahsîl ve mahall-i me'mene vaz ve Bostancıbaşı mûmâ ileyh dahi mâhiyem vardır devlet-i aliyyeye tahrîr eyledim ne gûne emr-i âlî vârid olursa ona göre hareket iderim deyu cevap ve akçeyi vermekden imtinâ eylediğin ve tashîh-i matlûb olan araba ve çuğar hususu dahi elçi-i mesfûrun hîn-i avdetinde Aydos kasabasından tahmîl ve Yeravadi kasabasına kadar üç

konakda iki yüz seksen altı aded çuğar ve araba ve kazâ-i mezkûrdan Aydos kasabası on dört sâat olub irsâl olundukda on sekiz günde hizmetleri tamâmında mihmandarı yedinden cânib-i mîriden olarak beher yevm onar paradan iki yüz on kuruşdan mâadâsı fukarâ tarafından verildiği sen ki mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin bu defa vârid olan bir kıt'a i'lâmında derc ve iş'âr olunmuş husus-ı mezbûr Rumeli kazâlarından mütevârid tevziât defatiri tanzîmine memur Mir Mustafa zîde mecdühûye lede'l-havâle mürâbahadan tenzîl olunan beş yüz yirmi altı kuruş nizamın bulmuş mevâddan olduğu ve çuğar ve arabalar Yeravadi kasabasına kadar gidüb ve on sekiz gün mikdarı dahi eğlendiğine nazaran beherine dhâl eyledikleri on sekiz kuruş zâir olmayub lâkin defâtir-i mezkûrede Edirne Bostancıbaşı mûmâ leyhe sekban mâhiyesi verdik deyu idhâl-idefter eyledikleri yedi bin yüz yirmi sekiz buçuk kuruşdan Bostancıbaşı mûmâ ileyhden tevârüd iden tahrîrâtında mâhiye olarak fakat dört bin beş yüz kuruş ahz ve mâadâ bir akçe vermedikleri ve fi'l-hakîka Eslemiyeye a'yânı virdim deyu ol mkdar akçe tahrîr ve idhâl-i defter eylemiş ise tahrîri kizb ve duruğ olduğun tahrîr etmekle Eslemiyeye kazâsı a'yânı Hüsmen olub yerine Fetvâcı oğlu gibi bir adamı vekil ve Hüsmen'in irtikâbı olduğunu mukaddemen erbâb-ı vukûf ihbâr etmiş olmakla sekban mâhiyesi nâmıyla Bostancıbaşı mûmâ ileyhin mukir ve mu'terif olduğu dört bin beş yüz kuruşdan mâadâ ziyâde vaz eylediği iki bin altı yüz yirmi sekiz buçuk kuruşun dahi merkûm Hüsmen'den red ve tahsîl ve mesâriflerine sarf için mahall-i me'mene vaz ve hıfz ve defterlerine irad kayd olunmak için emr-i şerifim sudûrunu mîr mûmâ ileyh bâ takrîr ifâde etmekle mübâşir ma'rifetiyle vech-i meşrûh üzere tahsîli fermânım olmağın işbu emr-i şerifim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi vedâ-i Cenâb-ı Rabbi İzzet olan ahâli ve fukarânın min külli'l-vücûh mezâlim ve taaddiyâtta himâyet ve sıyânetleri ve taklîli mesâriflerini mûcib olur hâlâtın istihsâline ikdâm olunmak matlûb olduğu ve Bostancıbaşı mûmâ ileyhin sekban mâhiyesine dâir ahz eylediği sâlifü'z-zikr yedi bin yüz yirmi sekiz buçuk kuruşun nısfı olan üç bin beş yüz altmış dört kuruş mübâşir ma'rifetiyle tahsîli babında diğere emr-i şerifim sâdır olduğu sen ki mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh mezbûr Hüsmen'den tahsîli fermân olan sâlifü'z-zikr iki bin altı yüz yirmi sekiz buçuk kuruşun ma'rifetin ve mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle tahsîline ihtimâm ve dikkat ve cümle ma'rifetiyle mahall-i me'mene vaz ve hıfz olunub memleketin defter-i âtiyesine îrâd kayd ettirilmeğe mübâderet ve zinhar ve zinhâr hılâf-ı rızâ ve teksîr-i mesârif-i fukarâyı mûcib hâlet vukûundan gâyetü'l-gâye tehâş ve ittikâ-i tâm ve keyfiyeti Der-i Aliyyeme i'lâm ve ikdâm eylemek babında. Evâhir-i Zilkade 209.

Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûnumdan Sâbikan Dergâh-ı Muallâm Bekçileri Kâtibi Olub Halen Mora Kaymakamı Olan Mehmed Tecellî Dâme Mecdühûye hüküm ki

Mora vâlileri kapuları halkından başka olarak sekene ve ebnâ-i sebîli kuttâi't-tarîk ve haydud eşkiyâsından muhâfaza zımnında mâhiye ile on ... ve üçer yüzden mütecâviz sekban istihdâm edegeldikleri ve sen ki kaymakamı mûmâ ileyhsin senin dahi cezîre-i mezkûrenin nizâmına dest-i res olunmaya kadar muhafaza ve te'mîn-i bilâd ve ibâd zımnında etbâ'ından başka lâ ekal yüz elli nefer ve dahi ziyâde mâhiyeli sekbân istihdâmına muhtâç olduğun ve neferat-ı merkûmenin mâhiyeleri ile kayık baha ve na'lebâtları ve mesârif-i lâzımleri beher mâh altı yedi kise akçeye menût idiği mukaddemce tarafından inhâ olundukda fi'l-hakîka mesârif-i merkûmenin ta'yîni lâzımeden olub ancak mesârif-i mezkûre Mora vâlisinin hazariyye-i muayyene ve tabârât ve vâridâtına dokunulmayarak tamâmen kazalara tevzi ile mâh be-mâh taraffına i'tâsı hususu reâyâ fukarâsına bir nevi zulmü müceb ve gerek tamamca vâli tarafına âid olan hazariyye ve tabârâtından ifrâzı dahi vâlilerinin hâsılâtına kesr tertîbini müstelzim olmakdan nâşi mâh be-mâh mütesellimin masrafını ma'rifet-i şer' ve Tarabolice vüçûhunun ma'rifetleriyle sahîhan defter idüb bir senede ne mikdara bâliğ olursa i'lâmıyla maan tarafından Dersââdetime irsâl ve bir sûreti dahi hâlen Mora vâlisi ve Bender muhafızı vezirim Hasan Paşa iclâlehû tarafına tisyâr olunmak ve cezîre-i Mora kazâlarından Mora vâlilerine senevî üç yüz kise akçe hazariyye tertîb ve tahsîs kılınmış olmakla işbu hazariyye-i muayyeneden başka bir senede yüz ve yüz elli kise mikdârı tabiatıyla âidât vâki olursa ol vakit senin zarûriyyü'l-vuku' olacak senede yetmiş beş kise mikdârı mesârif-i sahîha müşârun ileyh tarafına âid tabârâtdan naks ve mahsûb kılınub hazariyye-i muayyeneye kat'â hâlel gelmeyerek fazlası taraf-ı müşârun ileyhe i'tâ olunmak ve eğer tabârât kalil vâki olub bir senelik kaymakamlık masrafından noksan olursa Der-i Aliyyeme istizân olundukda kaymakamlık massarfinin nısfı veyahud sülûsü tabârâtdan ve kusuru kazâlara tevzi sûretiyle tediye ve ru'yet ve hazariyye-i muayyeneye kesr getirilmemek şartıyla iktizâsına göre tanzîmine mübâderet olunacağı beyânıyla ol bâbda tenbîhi hâvî sana hitâben başka ve i'lâmı hâvî muhtevî muhafız-ı müşârun ileyhe dahi başka evâmîr-i şerîfem ısdâr olunmuşıdi. Bu defa tarafından derbâr-ı şevketkarârıma vârid olan takrîrin mefhûmunda Tarablîca'ya vusûlünde müteayyinân cezîre ile bilâd-ı sâire ahâlisinin Arnaud tâifesiyle adâvet-i kadîmeleri olduğundan cezm ve ihtiyâta riâyete ahâlinin muhafaza ve teminleri zımnında cezîre-i mezkûrede vekîlin istihdâm idüb elyevm mevcut olan mâhiyeli yüz elli neferden mütecâviz sekban neferâtından mâadâ beher mâh Rumeli tarafından yüz nefer mikdarı piyâde neferât celbine ve lâ ekal yetmiş seksen nefer süvârî dîvânegâne muhtâç olduğu beyân ve istisvâr

olunmuş idiği ve nefsü'l-emirde kadr-i vâfî süvâri ve piyâde neferâtın mevcut bulunması lâzımeden olduğu hasebiyle bir kimesneyi delil başı nasb ve Rumeli cânibinden tiz olunan yüz nefer piyâde celb eylemesi için bir nefer piyade bölükbaşı ta'yîn olunduğu ve cezîre-i mezkûre on dokuz kazâdan ibâre bir eyâlet-i cesîme olmakla nizâm-ı cedid şurûtunun vikâyesi ve fukarânın mezâlimden ve kesret-i mesârifden himâyetleri zımnında mâhiye lâ ekal beş altı bin kuruş mesârifeye ihtiyâç derkâr idiği ale't-tafsîl derc ve iş'âr olunmuş husûs-ı mezbûr Mora Cezîresi nizâmını vikâyesine memur olub hâlen Tersâne-i âmirem Emîni olan Osman dâme mecdühûye havâle olundukda fi'l-hakîka nizâm-ı cedîd râbıta pürter olalı kemâ hüve hakkuhû icrâ olunamadığı ve altı ayda bir defa Dersââdetime gelen masraf defterleri muzıllı olub yani Der-i Aliyyeme gelen başka ve mahallinde tevzi ve tahsîl olunan masrafın defterleri başka idiğ ve aralıkda kasâdâtına vâkıf oldukça eğerçi evâmir-i aliyyemle tekidde kusur olunmayub ancak zuhûr ettiği mücerreb ve ma'lûm olduğu ve senin şerâit-i nizâm-ı cedîdi nukad vbe-nukad ve harf ve be-harf icrâda sermû kusur etmeyeceğn ve masraf defterleri sahîh olub ğıll ü ğışdan ârî olmasına ikdâm ve dikkat edeceğin zâhir ve sana her vecihle i'timâd derkâr olduğu bedîdâr ve bâhir olmakla az çok mesârif-i sahîhayı mukaddem yedinle i'tâ olunan emr-i şerîfim mantûku üzere ma'rifet-i şer' ve vücûh-ı ahâli ma'rifetiyle defter idüb sûret-i nizâmını Der-i Aliyyeme ifâde ve isti'zân eylemek için dîvân-ı hümâyûnumdan emr-i şerîfim sûretini i'lâm etmekle i'lâmı mücebince amel olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve tekiden işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi sen ki kaymakam-ı mûmâ ileyhsin senin şerâit-i nizâm-ı cedîdi harf be-harf icrâya ikdâm ve masraf defter sahîh olub ğıll ü ğışdan ârî olmasına sa'y-i mâ lâ kelâm edeceğin tarafından derkâr olan i'timâd ve vukûf-ı şâhânem muktezasınca melhûz mahrum olduğu malumun oldukta mukaddem sâdır olan emr-i şerîfim mu'cebince amel ve hareket kalîl ve kesir mesârif-i sahiha kennehu ise ma'rifeti şer' ve vücûh-ı ahâli marifetleriyle defter edüb defterleri Der'Aliyyeme ba's ve tesyire mübâderet ve senden me'mûl olan sadâkat ve istikâmet ve kârgüzar ve dirâyet levâzımını icrâya ve muvâfık-ı rızâ hademât-ı ber güzîde ibrâzına dâmen-ı dermeyenâ-ı gayret hılâfı emr ve tenbih-i dirayet vukûundan mübâadet eylemeniz bâbında. Evâhir-i Zilkade 209.

Sayfa 189/Hüküm 347

Yenice-i Karasu Kazâsı Naibine hüküm ki

Kazâ-i mezkûrun bin iki yüz dokuz senesi rûz-ı kasımından rûz-ı hızırına gelince altı mâh müddette kâffe-i mesârifleri olan seksen dört bin yüz kırk kuruş muhtevi bir kıt'a defteri

bu def'a Der'Aliyyeme vârud olmağla Rumeli kazâlarından mütevârid tevzi'ât defteri tanzimine me'mur sâbikan süvâri mukâbelecisi Mir Mustafa zîde mecdühü defteri mezkûrun her bir maddesine imrâr-ı nazar dikkat eyledikte mesârif-ı mezkurenin yirmi iki bin iki yüz kırk iki buçuk kuruş hâlen Silistre vâlisi ve Cermen Sancağı mutasarrıfı vezirim Seyyid Hacı Abdi Paşa iclâlehûnün İskeçe karyesinde sekiz gece ikâmetinde olan me'kûlât mesârifîyle kuddâmiye ve ebâına ve hîn-i hareketinde mekkârî beygirleri ücreti ve beş bin beş yüz elli kuruş dahi nefîr-i Ali askerinin ve merfûu'l-vüzâre Zihneli Hasan Paşa tâbet meâliyhûnün vilâyeti cânibine mürûrunda dergâh-ı muallâm kapıcı başlarından Siroz a'yânı İsmail Beğ dâme mecdühü ve Drama nâzırı Mehmed zîde mecdühûnün Hasköy'den avdetinde yem ve yiyecekleri mesârifî ve on dört bin sekiz yüz on kuruş dahi dağlı eşkiyâsıyla muhârebe esnâsında cümle marifetiyle tertîb olunan sekbânlar ile kadîmî vilâyet sekbanlarının altı ayluk ulûfeleri ve Karagözlü derbend sekbanlarına verilen ulûfe ve hatab mesârifî ve on yedi bin kuruş dahi kaht ve galâ takrîbiyle menzil beygirleri telef derecesine varmış olduğundan marifet-i şer' ve cümle marifetiyle kurâlardan verilen şâir ve saman bahası ve on sekiz bin kuruş dahi dokuz senesi rûz-ı hızırından senesi tekmîline kadar bâ mukâvele verilen harc-ı menzil ve beş yüz kuruş dahi tahsildâriyye ve iki bin yetmiş beş kuruş dahi harc-ı imzâ ve mâadâ üç bin dokuz yüz elli yedi kuruş dahi gerek Devlet-i Aliyyemden ve gerek vülât-ı izâmım taraflarından tevârüd eden mübâşirlerin ücret-i mübâşiriyye ve me'kûlâtları ve hâlen Karaman vâlisi vezirim Seyyid Ali Paşa iclâlehûnün Cermen sancağı mutasarrıflığı hengâmında hasbe'l-iktizâ tarafına celb ettiği Yenice Kazâsı'nın hâkim ve etıbbâ ve ihtiyârların müşârun ileyh tarafına varub gelince vâki olan mesârif ve harc-ı râhları mesârifinden ibâret olduğu ve mesârif beldece i'tidâlden ba'îd olmayub ancak mesârif-i mezkûrun ekseri dağlı eşkiyâsı mesârifî olmakla mesârif-i mukarrereden olmadığına binâen hat ve tenzîl kabûl edere mevâdd-ı olmadığı beyânıyla tevzi ve tahsîline ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mûmâ ileyh bâ takrîr istid'â etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuştur. İmdi fukarâ mesârifinin taklîli ve asâyiş ve râhatleri esbâbının istihsâli matlûb olduğu ve mebâliğ-i mezkûre elyevm tevzi olunmamış ise bu bâbda iktizâ eden vasâyâ ve tenbîhât-ı şâhânem mukaddem ve muahhar sudûr eden evâmîr-i aliyyemde beyân ve iş'âr olunmuş olmakla mûceb ve muktezâsıyla amel ve hareket ve ziyâde ve mükerrer tevzi ve tahsîlinden tehâş ve mücânebet kılınarak tevzi ve tahsîline ruhsat verilmiş olduğu ve hılâf-ı fermân ve muğâyir-i rızâ sermû vaz ve hâlet ve iz'âc-ı fukarâyı mûcib harekât vukûu bir vecihle câiz olmadığı sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyh sin ma'lûmun oldukda ber vech-i meşrûh amel ve harekete ihtimâm

ve dikkat ve muğâyir-i emr ve rızâ vaz'ı tecvîz etmekten ve ettirmekten ba-gâyet tehâş ve mücânebet eylemen babında. Evâil-i Zilhicce 209.

Sayfa 190/Hüküm 348

Edirne Kâdısına Hüküm Ki

Mahrûse-i Edirne kazâsının bin iki yüz senesi Zilka'desinin yirmi dokuzuncu gününden bin ikiyüz dokuz senesi Ramazan-ı Şerifi gâyetine gelince on mah müddette masarıfları olan seksen yedi bin sekiz yüz doksan iki havi bir kıt'a defteri bu def'a dürriyeliğe varüd olmağla defteri mezkur hadd-i evveline Rumeli kazalarından mütevarid tevzi'at defâtir tanzihine me'mur sabıkan süvari mukâbelecisi Mir Mustafa Zide mecdehu yegân imrâr-ı nazar dikkat eyledikte masarısı mezkureden üç bin beş yüz bir kuruş İhsan Paşa dâmet mu'aliyenin me'kulât ve ücret üryeleri ve yirmi iki bin yüz doksan yedi kuruş dahi halâ Karaman valisi ve İçel sancağı mütesarîf Seyid Ali Paşa iclâlenin me'kulât ve kumar bâr-gîri ve ücret üryeleri ve on iki bin beş yüz seksen yedi buçuk kuruş dahi Rumeli valisi vezirim Mustafa Paşa iclâlehinun me'kulât ve kumar bâr-gîri ve ücret uryeleri ve yedi bin yedi yüz sekiz kuruş dahi halâ Sistere valisi ve Hürmet sancağı mutasarrıfı Seyid Elhâc Abdi Paşa iclâlehinun ma'kulât ve kumar bâr-gîri ve ücret üryeleri ve yüz seksen üç buçuk kuruş dahi kal'ası ve kalâsına emirlerinden ma'kulâtları masarısı ve doksan dokuz kuruş dahi miri mirandan Osman dâm ikbalehûnun ma'kulât ve bin iki yüz kırk dokuz kuruş dahi sabıka Edirne bostancıbaşı zâdenin isimleri canibi zabt olundukta gerek gerek olan masarıfat ve mübaşirinin mübaşirleri ve masarıfat sairesi ve altı yüz kırk dört kuruş dahi tahrirata me'mur İsmail Zide mecdehunun ve mübaşirinesi ve altı bin beş yüz kuruş dahi müşâr'ulileyhin dâ'ireleri hulkî kûralarda kûralar ahalilerine canip ve iki bin on dört kuruş dahi Edirne kazâsına zahîre celbine me'mur dergâh-ı mu'allam Seyid Halil zide mecdehuya hizmet-i mübâşirye ve makulât masarîf ve iki bin sekiz yüz kırk sekiz kuruş dahi ber mukatter Edirne mezbut avarız ve beş yüz kuruş dahi masarîf ve sekiz bin altı yüz altmış kuruş dahi akçe ve beş bin kuruş dahi tahsis kılınan ücret ücret a'yâne ve iki bin yedi yüz elli iki buçuk kuruş dahi harçî imzâ ve kethüdanla ve kalemiye ve mâ'âdâ on bir bin kırk sekiz buçuk kuruştan dahi üç bin yedi yüz doksan kuruş gerek devleti 'aliyemden ve gerek vüzerai 'azim taraflarından tevarüd eden mübâşirlerin hizmeti mübâşiryeleri ve iki bin beş yüz elli sekiz buçuk kuruş daha tevarüd eden mübâşiratın içün bâr-gir ve ürye ücretleri ve mâ'adası dahi mübâşiratın hizmeti mübâşirye ve şâir ve saman ve makulat ve ücret bâr-girleri masarısından 'ibaret olub ve vüzerai 'azimin masarifatı ziyade görünmesi galâdan veya nişân etmiş olduğu ve hat ve tenzil kabul eder mevad

olmadığı beyanıyla tevzi’ ve tahsiline ruhsat-i havi emri şerifim sudurunu miri mumaillehy ba takrir ifade etmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın rehâset-i havi iş bu emri şerifim ısdar ve irsal olunmuştur. İmdi fukara masarının taklîl ve refah ve rahatları esbabının istihsaline ikdam ve müsâra’at olunmak matlub-u şahanem olduğu ve masarîf-ı mezkûr elyevm tevzi’ olmamış ise bu babda iktiza eden ve saya ve tenbihatı şahanem mukaddem ve muahhar şeref yafta sudur olan evâmîr-i ‘aliyyemde bildirilmiş olmağla müceb ve muktezâsı ona amel ve hareket olunarak ve ziyade ve mukarrer tevzi’ ve tahsilden tahâşî ve mücânebet kılınarak tevzi’ ve tahsiline ruhsat-ı şahanem üzerine kılındığı ve hilâfî ferman ve mu’ayer rıza vaz’ hâlet zuhur eder vecihle caiz olmadığı sen ki mevlânâî mumâ ileyhsin malumun oldukta ber vechi meşruh ‘amel ve harekete ihtimam ve dikkat ve zinhar ve zinhâr hilâfî emr-i rıza hareket teksîr-i masarîf fukaranın mucebi hâlet vukûuna tecviz etmekten ve ettirmekten mücânebet gâyetü’l-gâye tehâş olunmak babında. Fi Evâil Zilhicce 209.

Sayfa 191/Hüküm 349

Sâbıkan Dergâh-ı Muallâm Yeniçerileri Kâtibi Olub Hâlen Mora Kaymakamı Olan Mehmed Tecellî dâme Mecdühû ve İzmirîye Kâdisıyla Zikr-i Âtî Kimesnenin Mora Cezîresinde Voyvoda Olduğu Kazâların Kuzât ve Nüvvâbına hüküm ki

Hemşîre-i muhadderem Pinhan Sultân dâmet ismetühûnün mâlikâne uhdesinde olan İzmirîye kazâsı tarafından bu defa vârid olan i’lâmât ve mahzarların hulâsası mefhûmunda iki yüz beş senesinin martı ibtidâsından ... kazâsı mukâtaasında mevcut olan Haseki Ali nâm kimesne kazâ-i mezbûre sinîn-i ma’lûmede küllî mesârîf ile idâre ve zulm ve teaddîsî yevmen fe-yevmen müzdâd ve reâyanın tâkatları kalmadığından ekserinin firârî ve mukâtaa-i mezkûrun harâbına bâis ve nizâm-ı cedîd şurûtu dahi kazâ-i mezbûrda icrâ olunamadı ve voyvoda-i merkûm sene-i sâbıkada reâyâdan cebran mebâliğ-i kesîra ahz ve bu sene-i mübârekece voyvoda-i mûmâ ileyh ve vekili olan Lala eşkıyâsından Ömer oğlu Hasan nâm kimesne yüz elli nefer eşkıyâ ile kazâ-i mezbûre vürûd ve istedikleri gibi defter tertîb ve mebâliğ-i vâfira tevzi ve cebr ile temessükleri ahz etmiş olduklarından mebâliğ-i mezbûrenin hesâbı mahallinde ru’yet ve merkûmânın zimmetinde zâhir olan emvâl-i fukarâ marifet-i şer’le istirdâd ve ihkâk-ı hak olunmak ve sıyânet-i fukarâ merkûm Haseki Ali voyvodalıktan azl ve perhizkâr bir voyvoda nasb olundukda sene-i sâbıkada verile gelen fâiz-i mukâtaa ve mebâliğ-i sâireye kesr getirilmeyüb tayin edilen voyvoda-i cedîd marifeti ve cümle ittîfâkıyla cem ve teslim olacağını bilcümle ahâli ahâli-i kazâ taahhüd etmiş oldukları ve bu bâbda emr-i şerîfîm sudûrunu tahrîr ve istid’â olunmuş husûs-ı mezkûre hâlen tersâne-i âmirem emini olub

Mora cezâresi nizâmının bikâyesine memur Osman dâme mecdühûye lede'l-havâle merkûm Haseki Ali beş altı sene mukaddem on kuruş aylığa hizmet eder hizmetkâr mekûlesinden iken ber takrîb cezâre-i Mora'da İzmirîye vikâyetine vesâir ma'lûmü'l-esâmî birkaç kazâların defâtirine dest-i res olub zaleme cesâreti müttehiden ve mahallinde beyne'l-ahâli ma'rûf olduğundan az vaktin içinde fukarâ defterinden senevî on kise faizli mukâtaa ve otuz kise kabzın ibrâz-ı birle idüb zâtında dehâb ve nihâb ve azlem-i halk idiği ve ber takrîb mesulü olduğu kazâlarda kendi gibi şekâ ve nigâr eylediği ma'lûm-ı vezîr destinde olarak fukarâ-yı raiyyeti mezâlim-i bî-nihâyesinden tahlîs ve ru'yet-i hesâb ile hakları alıverilmek rızâullâh'a muvâfık olduğu beyânıyla fâiz-i mukâtaaya vesâir emvâl-i mîrîyeye kesr ve noksân getirilmemek şartıyla Haseki merkûmun voyvoda olduğu kazâlarda şimdiye dek marifetiyle tevzi ve tahsîş olunan emvâl ne mikdârdır ve tevzîâtının içinde kendinin me'kûlâtı nedir mahallinde cümle müvâcehesinde sicillâtından her bir kaydı ihrâcen defteri Der-i Aliyyeme gönderilmek ve eğer mahallinde ru'yet-i hesâbı mümkün olmaz ise sûret-i mâdde i'lâm ve inhâ olunmak üzere siz ki kaymakam ve mevlânâ mûmâ ileyhimâsız size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu bâ takrir ifâde etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi vedîatullâh olan fukarâ-yı raiyyetin kâffe-i mezâlim ve taaddiyâtdan himâye ve sıyânetleri husûsu ne derecelerde matlûb olduğu ve hilâf-ı şer'î şerîf vve muğâyir-i rızâ-yı münîf kat'a rencîde ve olmalarına bir vecihle rızâ-yı hümâyunum olmadığı ve nizâm-ı cedîd şurûtu muktezâsı üzere voyvoda-i merkûmun voyvodası olduğu mahallerde tevzi ve tahsîl eylediği mebâliğin keyfiyetine tahsîl-i vukûf olunmak lâzımeden olduğu ma'lûmun oldukda er minvâli muharrer fâiz-i mukâtaa vesâir emvâl-i mîrîyeye kesr ve noksân vukûa gelmemek şartıyla voyvoda-i merkûmun voyvoda olduğu kazâlarda şimdiye dek tevzi ve tahsîl olunan emvâl ne mikdardır ve tevzîâtın içinde kendinin me'kûlû mahallinde cümle müvâcehesinde sicillâtından kılınub îzâhan defter-i sıhhat ebterinin Der-i Aliyyeme irsâline mübâderet ve eğer mahallinde ru'yet-i hesâb mümkün olmaz ise sûret-i maddeyi sıhhat ve hakikati üzere Der-i Aliyyeme arz ve i'âma mübâderet ve vâkının hilâfını tecvîzden ziyâde tehâş ve mübâadet eylemeniz bâbında. Evâil-i Zilhicce 209.

Hüküm 350

Köstendil Kâdısına hüküm ki

Fîmâ ba'd kazâların vâki olan mesârifleri tevzîâtı senede iki defaya tahsîs olunmak ve aralıkta başka defter tertib ve tevzi olunmamak ya'nî rûz-ı hızırdan rûz-ı kasıma ve rûz-ı

kasımdan rûz-ı hıdırâ kadar altı ayda bir defa mesârif-i sahîlhanın ismi ve mahalli mûnderic olarak defterinin ba'de't-tevzi' defteri Der-i Aliyyeme gönderilmek ve bu bâbda hılâf-ı emr ve rızâ harekâta cesâret ve ismi ve mahalli ma'lûm olmayan mesârifî deftere idhâle cûr'et eyleyen hâkimin ismi cerîde-i kuzâtından hak ve nefî ve ecillâ ve a'yânın dahi mücazâtı icrâ kılınmak husûsâtı tevzîât nizâmına dâir mukaddemen Rumeli kazâlarından tevârüd eden tevzîât defterleri bir taraftan tevârüd etmekte olub Köstendil kazâsının dahi defâtir-i tevzîâtı vârid olmak lâzımeden iken târih-i nizâm-ı cedîdden bu âna gelince kazâ-i mezkûrlarına tevzi defteri vürüd etmediğinden nâşi mesârif-i kazâ-i mezkûr ne dereceye bâliğ olduğu ve hangi mahalle sarf olunduğu ma'lûm olmadığı ve istedikleri gibi tevzi ve fukarâdan tahsîl edegeldikleri şimdiye dek defter göndermediklerinden yakînen ma'lûm olan mevâddan olduğu ve altı ayda yüz on dört bin kuruş tevzi eyledikleri ve tevzi-i mezkûr defterlerinin ekserihisini sicil-i mahfûza kayd etmedikleri erbâb-ı vukûfun ihbârlarıyla tahkîk olunmuş olduğu beyânıyla himâyet Sadrazam Tatarlarından mahsûs tatar tayini ile iki yüz yedi senesi Ramazan'ından iki yüz dokuz senesi rûz-ı hıdırâna gelince kazâ-i mezkûrun mesârifî mestûr olan sicil-i mahfûzun aynı celb ve ihzâr olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu Rumeli kazâlarından mütevârid tevzîât defâtiri tanzîmine memur sâbıkan süvari mukâbelecisi Mîr Mustafa zîde mecdühû bâ takrir ifâ etmekle tatar mübâşeretiyile vech-i meşruh üzere amel olunmak fermanım olmağın işbu erm-i şerifim ısdâr ve Sadrazam tatarlarından [boşluk] zîde kadruhû ile ırsâl olunmuşdur. İmdi kazâ-i mezkûrdan a'yân ve vücûh hod be-hod külliyyetli akçe tevziyle fukarâdan tahsîl etmiş oldukları ihbâr olunmuş olmakla himâyeten lil-fukarâ kazâ-i mezkûrun iki yüz yedi senesi Ramazanından iki yüz dokuz senesi rûz-ı hıdırâna gelince mesâriflerinin sicillâde mukayyed defterlerinin sabıkâ Der'Aliyyeme celb olunmuş hususuna iradeyi 'aliyyem taâlluk etmiş olduğu ve tatarı mezkûr tehâş ve mübâadet eylemen bâbında. Evâil-i Zilhicce 209.

DEĞERLENDİRME

Osmanlı Devleti küçük bir bölgede kurulduktan sonra üç kıtaya hâkim bir konuma gelerek cihan devleti haline gelmiştir. Bunda idari, siyasi, sosyal gibi faktörlerin yanında güçlü bir ekonomiye sahip olası gelmekteydi. Bu güçlü ekonominin temelini de devletin halkına sağladığı imkânlar karşısında onlardan, devletin işleyişine katkı olarak talep ettiği vergiler gelmekteydi. Osmanlı Devleti Müslüman halk ve gayrimüslim halk için oluşturmuş olduğu düzenli bir vergi sistemi vardı. Dini olarak ayrılan şer'i vergiler haricinde asıl kısmı oluşturan örfi vergi kısmı vardı. Toprakların genişlemesi ve lüzumlu görüldüğünde çeşitli örfi vergi altında vergiler alınmıştır. Ayrıca yine yönetici ve idarecilerin bazı adlar altında padişah onayı ile alınan vergilerde vardı.

Düzen bu şekilde ilerlerken Osmanlı Devleti'nde başlayan bozulmalarla beraber bu düzen artık başka bir şekil almaya başlamıştı. Merkezi otoritenin bozulması, uzun süren savaşlar ve sonucunda alınan yenilgiler bunun ekonomik olarak devleti zayıflatmaya başlaması yolsuzlukların da başlamsına sebep olacaktı. Toprakların geniş olduğu dönemde vezir sayısının artması ekonominin bozulmasıyla vezirlerin, beylerbeyinin görevi olan eyaletlere verilmeye başlaması, görev sürelerinin artık daha kısa olmaya başlaması bu yüzden kısa sürede para biriktirmek için başka yollara başvurmaya başlamıştı. Beylerbeyi ve sancak beyleri de yanlarında adamları vardı ve onların geçimlerini sağlamaktaydılar. Güçleri artmaya başlayınca yanlarına daha çok kişiler aldılar. Bu kişilere sekban ve levant adı verilirdi. Bunların sayılarının artması ve savaş sonrası yenilgi ve ekonomik sorunlardan dolayı kapısız kaldıklarında halktan para almaya çalışmışlardır. Düzen bozuldukça türlü türlü kötülöklere sapmaya başlıyorlardı. Yine adli kuruma geldiğimizde kadılık ve naiplik ise kendilerine çıkar sağlamak valilere, ayanlara, mütesellimlere kazanç sağlamak yolunu tercih etmişler ve halkı gözetmeye başlamışlar. Rüşvet alıp vermeye, mahkemede kim daha fazla para verirse davayı onun lehine sonuçlandırma gibi olaylar baş göstermeye başlamıştı. Osmanlıda taşra da bu sorunlar olunca malikâne ve iltizama geçilmesi sonucu bu sefer de ayan adı altında bir sınıf ortaya çıktı. Artık Osmanlı taşra da ayanlarla yönetimi sağlamaya başlayacaktı. Ayanlar da servetleri ne servet katmak için halka yükleneldi ve halka yapılan zulüm ve baskıların artmasına sebep olması adeta kargaşalık bekleyenlere fırsat vermiştir. Rumeli'de haydutların faaliyetleri artarken, Anadolu'da aşiretlerin, levantlerin, yeniçerilerin eşkıyalık hareketlerinde artışlar görölmüştür.

Görüldüğü üzere her yerde başlayan bozulma tevzi' defterlerin de kendini göstermeye başlamıştı. Tevzi' defterlerindeki örfi vergilerin dağıtımı ve toplanmasında zamanla yerel yöneticiler tarafından yolsuzluklar ve usulsüzlükler yapılmıştır. Devletin en yüksek idarecisinden başlayarak aşağı doğru bütün yöneticilerden bu usulsüzlükler görüldüğünden bu kişilerin padişahın emriyle altıkları kendilerine özgü vergileri vardı. Bozulmalarla beraber bu vergiler izinsiz olarak gereksiz şekilde sadece kendi çıkarları için ek vergileri tevzi defteri altında almışlardır. Bunda da padişaha riayet edilmemiştir. Dolayısıyla kamu görevlileri usulsüz olarak reayadan gelir elde etmeye çalışmışlar bu durum halk tarafından merkeze bildirilmişse de pek bir değişiklik olmamıştır. İncelenen hükümlerde yine devlet tarafından yollanan görevliler için kahve parası adı altında kaydın bulunduğu ayrıca zahire baha, hediye baha, konak masrafı gibi vergi adları altında masrafların ağırlık kazandığı görülmektedir. Bütün tedbirlere karşı defter harcı, vilayet masrafı ve ayan ücreti adları ile paralar toplanmış ve senede üçer dörder defa vergi alınır olmuştur. Bunlar için kazalar, kasabalar, köyler halkına vilayet masrafları ile ismi ve yeri belli olmayan hesapları kapsayan defterler düzenlenmemesi tekrarlanmaktaydı. Artık herkes kendini düşünmeye başladı ve servetlerini artırma beşindeydiler. Halktan alınan vergilerde bunu göstermeye başladılar. Kendilerince vergiler çıkarmaya ve halkı sömürmeye başlamışlardır. Devlet memurları bir yana, ayanlar, eşkiyalar da halka yükleniyordu. Padişah fermanlar, adaletnamelerde yayınlamasına rağmen hiçbir işe yaramıyordu. Okunan belgelerde de görüldüğü üzere her hükmün sonunda reaya ya yüklenilmemesi fazla vergi alınmaması emr olunurdu.

Devleti kandırmak için bile kendilerinin tuttuğu defterler farklı olup hükümete gönderilen defter farklıydı. Belirtilmeyen masraflar ve bu masraflar hesaplandığında hep açık çıkıyordu. Halkı kandırıp zimmetlerine para geçiriyorlardı. Halk şikâyet ediyordu ancak bir işe yaramıyordu. Kendileri aralarında anlaşıyor ve birbirlerini gözetiyorlardı. Ancak III. Selim döneminde halkın ezilmemesi, sebepsiz yere zulüm ve teaddi edilmemesi, merkezin tesbit ettiği ve halkın ödemekle yükümlü olduğu vergilerin dışında defterlere hariçten vergi eklenmemesini istiyordu ve bu doğrultuda yazdığı fermânlarla bölge yöneticilerini uyarılıyordu ve de hangi şartlarda halktan ücret talep edileceği belirtiliyordu; fakat alınacak verginin sınırının çizilmesine rağmen buna uyan olmamış ve adeta Osmanlı merkezi otoritesini hiçe sayar gibi bölge yöneticileri dilediklerini yapmışlardır.

SONUÇ

Osmanlı Devleti'nin güçlü olduğu dönemlerde adalet mekanizmasıyla birlikte tüm kurumlar düzgün bir şekilde işlemiş ve intizam sağlanmıştır fakat 16. yüzyıldan sonra devletin gerilemeye başlaması ve 17. yüzyıldan sonra yaşanan uzun savaşlar ekonomiyi olumsuz yönde etkilemiş, zaten zor durumda olan halkın üzerine daha fazla vergi yüklenmesi sonucu insanlar sıkıntılı bir duruma düşmüştür. Halk hem dağlı eşkıyasının zulümü altında ezilmiş hem de Ayânın, Valinin, Kadının yüzünden üretim yapamayan ve geçimini sağlayamayan köylüler yerini yurdunu terk eder olmuştur.

Halk birçok şikâyetle bulunmuş ve şikâyetin olduğu bölgelere giden mübaşirler yaptıkları incelemeler sonucunda tevzî defterlerinin bir sûretini İstanbul'a gönderiyorlardı, defterler Asitane'de gereği gibi incelendikten sonra fazladan eklenmiş olan vergiler çıkarılır ya da mikdarı azaltılırdı ve bölge yöneticisinin kanun üzere olmayan vergileri almaya devam ettiği takdirde aldığı meblağın tarafına ödettirileceği gerekirse katl edileceği bildirilmesine rağmen bu uyarıları dikkate alan olmamış ve Ayan, Vali, Sancak Beyi, Kadı dilediği gibi halktan farklı adlar altında vergiler almaya Tanzimat dönemine kadar devam etmişlerdir. II.Mahmut döneminde de bu meseleler üzerine tedbirlere başvurmuşsa da yerel yöneticilerin usulsüzlük ve yolsuzluklarının önüne geçilememiştir. Tanzimat Fermanı'nın ilânıyla herkesin gelir durumuna göre vergi vermesi esası kabul edildiğinden tevzi defteri ile toplanan örfi vergiler kaldırılmıştır. Yerine 'an-cemâ'atın vergi' diye adlandırılan tek bir vergi getirilmiştir.

KAYNAKÇA

- Acun, Fatma , ‘Celâli İsyanları(1591-1611)’, *Türkler*, C.9, Ankara 2002, s.695-708.
- Açıkel, Ali -Abdurrahman Sağırılı, ‘Tokat Şer’iyye Sicillerine Göre Salyane Defterleri(1771-1840)’, *Tarih Dergisi*, S.41, 2005, s.95-146.
- Akçadağ, Gökür, ‘16.Yüzyılda Bir Osmanlı Sancağı’nda Eşkıyalık Hareketleri: Malatya Sancağı Örneğı’, Trakya Üniversitesi, *EFD*, C.2, S.3, Mart 2012, s.43-68.
- Akdağ, Mustafa, ‘Genel Çizgileriyle XVII. Yüzyıl Türkiye Tarihi’, *Tarih Araştırmaları Dergisi*, C.4, S.6, Ankara, 1966, s.201-247.
- Akkuş, Yakup, ‘Osmanlı Maliyesi Literatüründe İhmal Edilmiş Bir Tartışma: Tevzi’ Defterlerinden Vergi-i Mahsûsa’ya Geçiş’, *Tarih Dergisi*, S.65, İstanbul 2017, s.29-61.
- Günay, Nilüfer Alkan, ‘18. yüzyılda Osmanlı Taşra Yönetim Düzeninin Sosyo-Kültürel Yapıya etkileri, (Bursa Örneğı)’ , Uludağ Üniversitesi, SBE, (Basılmamış Doktora Tezi), Bursa 2010.
- Karagöz, Mehmet, ‘18. Yüzyılın başlarında Malatya ve Çevresinde Eşkıyalık Hareketleri’, *OTAM*, S. 5, 1994, s.193-207.
- Karagöz, Mehmet, ‘17.Asrın Sonunda Filibe ve Çevresinde Eşkıyalık Hareketleri(1680-1700)’, Fırat Üniversitesi, *SBD*, c.16, S.2, Elazığ, 2006, s.373-402.
- Kaya, Kemal, ‘19. Yüzyılda Anadolu’da İç güvenlik Sorunları ve Voyvodalar’, *OTAM*, S.19, s. 239-255.
- Kazıcı, Ziya, ‘Osmanlı’da Örfi Vergiler ve Bu Vergilerin Kaynağı Olan Örfi Hukuk’, Marmara Üniversitesi, *İFD*, S.4, İstanbul 1986, s.285-310.
- Maral, Emrah, ‘1 Numaralı Tevziat Defteri’, Fırat Üniversitesi, SBE, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Elazığ 2013.
- Mutlu, Abdullah, *Tanzimattan Günümüze Türkiye’de Vergileme Zihniyetinin Gelişimi*, Ankara 2009, s.48-51.
- Nagata, Yuzo, *Tarihte Âyânlar Karaosmanoğulları Üzerine Bir İnceleme*, TTK, Ankara 1997.

Özkaya, Yücel, ‘XVIII. Yüzyılın Sonlarında Tevzi’ Defterlerinin Kontrolü’, Selçuk Üniversitesi, *EFD*, S.1, Konya 1981, s.135-155.

Özkaya, Yücel, *Osmanlı İmparatorluğunda Ayanlık*, TTK, Ankara, 2014.

Özkaya, Yücel, ‘XVIII. Yüzyılda Taşra Yönetimine Genel Bir Bakış’, *Türkler*, C.11, Ankara, 2002, s.699-709.

Özlü, Zeynel, ‘Göynük’e (Bolu) Ait Bazı Gelir ve Giderlerin Tahlili: Avâız Vergisi’, *OTAM*, c.19, S.19, Ankara 2006, s. 381-397.

Sırtkaya, Fatma, ‘Klasik Dönem Osmanlı Hukukunda Avarız Vergileri’, Süleyman Demirel Üniversitesi, SBE,(Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Isparta 2017.

Şahin, Esra, ‘1754 Numaralı Çorum Şer’iyye Siciline Göre Çorum’da Sosyal ve Ekonomik Hayat(1826-1838)’, Hitit Üniversitesi, SBE, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Çorum 2017.

Taşkın, Ünal, ‘Rüsûm-ı Örfiye’, *Tarih Okulu*, S.XIV, İlkbahar-Yaz-2013, s.55-73.

Tekin, Abdullah Sami ‘Klasik Dönem Osmanlı Devleti İktisadi ve İctimai Düzeninde Vergi Sistemi’, *Akademik Tarih Araştırmaları Dergisi*, C.1, S.1, 2019, s.52-71.

Uğur, Ünal, ‘İdari ve Sosyal Alanlarda Nizâm-ı Cedîd Çabaları’ *OTAM*, S.14, Ankara, 2003, s.273-289.